This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

600107508R

79 Tabula horaria. [illegible]

20 - Jan. - 2ª 1/4 - wants in this vol
13. feb - 2ª 1/2 - pp. XXXIV - VII
&
1. Mart - 3ª - P. Vernon wants
4. Ap. - 3 1/4 - Cap. I - XI. ?
20 - Ap. - 3 1/2 -
10 - M. - 3 3/4 -
8 - Jun. - 4ª
30 - Juli - 3 3/4
28. Aug - 3 1/2 -
7. Sept. - 3ª
13 - oct. - 2 3/4 -
20 - oct. 2 - 1/2 -
18. nov. - 2 ~~1/4~~ -
15 - Dec. 2ª -

13841. f 84

BREVIARIUM

NANNETENSE,

Illuſtriſſimi & Reverendiſſimi in Chriſto Patris DD. CAROLI-EUTROPII DE LA LAURANCIE, Nannetenſis Epiſcopi auctoritate, ac venerabilis ejuſdem Eccleſiæ Capituli conſenſu, editum.

PARS HIEMALIS.

VERSALIIS,

Typis PH.-D. PIERRES, Chriſtianiſſimi Regis Proto-Typographi.

M. DCC. XC.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

4 vols
[illegible]

TABULA TEMPORARIA FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	Num. Aureus.	Epacta.	Indictio.	Littera Domin.	Dom. post Epiph.	Septuagesima.	Dies Cinerum.
1832	9	xxviij.	5	A. g.	6	19 Feb.	7 Mar.
1833	10	ix.	6	f.	3 †	3 Feb.	20 Feb.
1834	11	xx.	7	e.	2 †	26 Jan.	12 Feb.
1835	12	j.	8	d.	5 †	15 Feb.	4 Mar.
1836	13	xij.	9	c. b.	3 †	31 Jan.	17 Feb.
1837	14	xxiij.	10	A.	2	22 Jan.	8 Feb.
1838	15	iv.	11	g.	5	11 Feb.	28 Feb.
1839	16	xv.	12	f.	2 †	27 Jan.	13 Feb.
1840	17	xxij.	13	e. d.	5 †	16 Feb.	4 Mar.
1841	18	vj.	14	c.	4 †	7 Feb.	24 Feb.
1842	19	xviij.	15	b.	2 †	23 Jan.	9 Feb.
1843	1	*	1	A.	5	12 Feb.	1 Mar.
1844	2	xj.	2	g. f.	4	4 Feb.	21 Feb.
1845	3	xxij.	3	e.	1 †	19 Jan.	5 Feb.
1846	4	iij.	4	d.	4 †	8 Feb.	25 Feb.
1847	5	xiv.	5	c.	3 †	31 Jan.	17 Feb.
1848	6	xxv.	6	b. A.	6	20 Feb.	8 Mar.
1849	7	vj.	7	g.	4	4 Feb.	21 Feb.
1850	8	xvij.	8	f.	2 †	27 Jan.	13 Feb.
1851	9	xxviij.	9	e.	5 †	16 Feb.	5 Mar.
1852	10	ix.	10	d. c.	4 †	8 Feb.	26 Feb.
1853	11	xx.	11	b.	2 †	23 Jan.	9 Feb.
1854	12	j.	12	A.	5	12 Feb.	1 Mar.
1855	13	xij.	13	g.	4	4 Feb.	21 Feb.
1856	14	xxiij.	14	f. e.	1 †	20 Jan.	6 Feb.
1857	15	iv.	15	d.	4 †	8 Feb.	25 Feb.
1858	16	xv.	1	c.	3 †	31 Jan.	17 Feb.
1859	17	xxvj.	2	b.	6	20 Feb.	9 Mar.
1860	18	vij.	3	A. g.	4	5 Feb.	22 Feb.
1861	19	xviij.	4	f.	2 †	27 Jan.	13 Feb.
1862	1	*	5	e.	5 †	16 Feb.	5 Mar.
1863	2	xj.	6	d.	3 †	1 Feb.	18 Feb.
1864	3	xxij.	7	c. b.	2 †	24 Jan.	10 Feb.
1865	4	iij.	8	A.	5	12 Feb.	1 Mar.
1866	5	xiv.	9	g.	3	28 Jan.	14 Feb.

Hoc signum † in sextâ columnâ designat in iis annis faciendam esse commemorationem unius è Dominicis post Epiphaniam, sabbato ante Dominicam Septuagesimæ.

TABULA TEMPORARIA FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	Pascha.	Ascensio Domini.	Pentecoste.	Festum SS. Eucharistiæ.	Dominica post Pent.	Dominica prima Adventûs.	Littera Martyrologii.
1832	22 Apr.	31 Maii	10 Junii	21 Junii	24	2 Déc.	M.
1833	7 Apr.	16 Maii	26 Maii	6 Junii	26	1 Déc.	i.
1834	30 Mar.	8 Maii	18 Maii	29 Maii	27	30 Nov.	A.
1835	19 Apr.	28 Maii	7 Junii	18 Junii	24	29 Nov.	a.
1836	3 Apr.	12 Maii	22 Maii	2 Junii	26	27 Nov.	m.
1837	26 Mar.	4 Maii	14 Maii	25 Maii	28	3 Déc.	D.
1838	15 Apr.	24 Maii	3 Junii	14 Junii	25	2 Déc.	d.
1839	31 Mar.	9 Maii	19 Maii	30 Maii	27	1 Déc.	q.
1840	19 Apr.	28 Maii	7 Junii	18 Junii	24	29 Nov.	G.
1841	11 Apr.	20 Maii	30 Maii	10 Junii	25	28 Nov.	g.
1842	27 Mar.	5 Maii	15 Maii	26 Maii	27	27 Nov.	t.
1843	16 Apr.	25 Maii	4 Junii	15 Junii	25	3 Déc.	P.
1844	7 Apr.	16 Maii	26 Maii	6 Junii	26	1 Déc.	i.
1845	23 Mar.	1 Maii	11 Maii	22 Maii	28	30 Nov.	c.
1846	12 Apr.	21 Maii	31 Maii	11 Junii	25	29 Nov.	c.
1847	4 Apr.	13 Maii	23 Maii	3 Junii	26	28 Nov.	p.
1848	23 Apr.	1 Junii	11 Junii	22 Junii	24	3 Déc.	F.
1849	8 Apr.	17 Maii	27 Maii	7 Junii	26	2 Déc.	f.
1850	31 Mar.	9 Maii	19 Maii	30 Maii	27	1 Déc.	f.
1851	20 Apr.	29 Maii	8 Junii	19 Junii	24	30 Nov.	M.
1852	11 Apr.	20 Maii	30 Maii	10 Junii	25	28 Nov.	i.
1853	27 Mar.	5 Maii	15 Maii	26 Maii	27	27 Nov.	A.
1854	16 Apr.	25 Maii	4 Junii	15 Junii	25	3 Déc.	a.
1855	8 Apr.	17 Maii	27 Maii	7 Junii	26	2 Déc.	m.
1856	23 Mar.	1 Maii	11 Maii	22 Maii	28	30 Nov.	D.
1857	12 Apr.	21 Maii	31 Maii	11 Junii	25	29 Nov.	d.
1858	4 Apr.	13 Maii	23 Maii	3 Junii	26	28 Nov.	q.
1859	24 Apr.	2 Junii	12 Junii	23 Junii	23	27 Nov.	G.
1860	8 Apr.	17 Maii	27 Maii	7 Junii	26	2 Déc.	g.
1861	31 Mar.	9 Maii	19 Maii	30 Maii	27	1 Déc.	t.
1862	20 Apr.	29 Maii	8 Junii	19 Junii	24	30 Nov.	P.
1863	5 Apr.	14 Maii	24 Maii	4 Junii	26	29 Nov.	l.
1864	27 Mar.	5 Maii	13 Maii	26 Maii	27	27 Nov.	C.
1865	16 Apr.	25 Maii	4 Junii	15 Junii	25	3 Déc.	c.
1866	1 Apr.	10 Maii	20 Maii	31 Maii	27	2 Déc.	P.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS HIEMALIS.

DOMINICA,
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur ſecretò :

PATER noſter, qui es in cœlis, ſanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat volúntas tua ſicut in cœlo, & in terra : panem noſtrum quotidiánum da nobis hódie : & dimítte nobis débita noſtra, ſicut & nos dimíttimus debitóribus noſtris : & ne nos indúcas in tentatiónem ; ſed líbera nos à malo. Amen. *Matt.* 6. 9. *ad* 13.

AVe, María, grátiâ plena ; Dóminus tecum : benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui, Jeſus. *Luc.* 1. 28. 42.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, & in hora mortis noſtræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipoténtem, creatórem cœli & terræ : Et in Jeſum Chriſtum, Fílium ejus únicum, Dóminum noſtrũ : qui concéptus eſt de Spíritu ſancto, natus ex María Vírgine, paſſus ſub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, & ſepúltus : deſcéndit ad ínferos : tértiâ die reſurréxit à mórtuis : aſcéndit ad cœlos : ſedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis : inde ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum ſanctum, ſanctam Eccléſiam cathólicam, Sanctórũ communiónem, remiſſiónem peccatórum, carnis reſurrectiónem, vitam ætérnam. Amen.

Deinde clarâ voce :

DOmine, lábia mea apéries ; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Pſ.* 50. 17.

Deus, in adjutórium meũ

intende; ℟. Dómine, ad adjuvándum me feſtína. *Pſ.* 69. 2.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto; ſicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in sécula ſeculórum. Amen. Allelúia.

A Septuageſima ad Paſcha, loco Allelúia, *dicitur:* Laus tibi, Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

In Adventu, & in Dominicis à Circumciſione Domini ad ejus Præſentationem; vel ſaltèm à Circumciſione ad Septuageſimam, ſi Septuageſima venerit ante Præſentationem Domini, Officium Dominicæ fit, ut notatur in Proprio de Tempore. In aliis verò Dominicis, Officium fit, ut ſequitur.

Invitatorium. Dóminum, qui requiévit in die ſéptimo, & ſanctificávit eum, * Veníte, adorémus. *Exod.* 20. 11.

Repetitur Invitatorium: Dóminum.

PSALMUS 94.

Chriſtus Rex; ipſi parendum.

VEníte, exultémus Dómino; jubilémus Deo ſalutári noſtro: præoccupémus fáciem ejus in confeſſióne, & in pſalmis jubilémus ei.

Invit. Dóminum.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & Rex magnus ſuper omnes deos; quóniam non repéllet Dóminus plebē ſuam; quia in manu ejus ſunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipſe cónſpicit.

Diviſio. * Veníte, adorémus.

Quóniam ipsíus eſt mare, & ipſe fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, & procidámus ante Deum; plorémus coram Dómino qui fecit nos; quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter; nos autem pópulus ejus & oves páſcuæ ejus.

Invit. Dóminum.

Hódie ſi vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda veſtra, ſicut in exacerbatióne, ſecúndùm diem tentatiónis in desérto, ubi tentavérunt me patres veſtri, probavérunt, & vidérunt ópera mea.

Diviſio. * Veníte, adorémus.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, & dixi: Semper hi errant corde; ipſi verò non cognovérunt vias meas; quibus jurávi in ira mea, ſi introíbunt in réquiem meam.

Invit. Dóminum.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto; Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in sécula ſeculórum. Amen.

Diviſio. * Veníte, adorémus.

Deinde repetitur Invitatorium: Dóminum.

Sic ſemper dicitur Invitatorium in Duplicibus majoribus.

HYMNUS.

ADITE templa ſúpplices,
Huc feſta vos dies vocat,
Quam tot Deus miráculis,
Mundo veréndam réddidit.

ÆTERNUS hâc die Pater
Orbem voléndo cóndidit:
Hinc nata primùm témpora
Curſu perénni prófluunt.

QUI ſponte mortem pértulit,
Chriſtus revíxit hâc die:
Hinc noſtra firmátur fides,
Hinc certa vitæ ſpes manet.

HÆC ipſa lux lapſum polo
Te vidit, alme Spíritus,
Micánte flammâ, grátiæ
Mundo feréntem múnera.

O SEMPITERNA Trínitas,
Hanc víndicas diem tibi:
Fac tota ſit ſemper tui
Cultu ſacráta Núminis.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Antiphona I. *toni.* a. Complévit Deus.

Aſteriſcus hic * *notat mediationem & pauſam.*

PSALMUS I.

Chriſti & omnium in Chriſto juſtorum encomium.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non ſtetit, * & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit;

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum, quod plantátum eſt ſecùs decúrſus aquárum, * quod fructum ſuum dabit in témpore ſuo.

Et fólium ejus non défluet; * & ómnia quæcúmque fáciet, proſperabúntur.

Non ſic ímpii, non ſic; * ſed tanquam pulvis, quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resúrgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio juſtórum.

Quóniam novit Dóminus viam juſtórum, * & iter impiórum períbit.

Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui ſancto;

Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, * & in sécula ſeculórum. Amen.

Hi ℣℣. Glória Patri, *&* Sicut erat, *dicuntur in fine Pſalmorum, & Diviſionum, atque etiam Canticorum, nisì aliter notetur.*

Ant. Complévit Deus die séptimo opus ſuum quod fécerat. *Gen.* 2. 2.

Ant. 2. D. Requiévit.

PSALMUS 2.

Chriſtus Filius Dei, Rex in Sion & in omnes gentes.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti ſunt inánia?

Aſtitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsùs Dóminũ, & advérsùs Chriſtum ejus.

Dirumpámus víncula có-

rum; * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * & Dóminus ſubſannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira ſua, * & in furóre ſuo conturbábit eos.

Ego autem conſtitútus ſum Rex ab eo ſuper Sion montem ſanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póſtula à me; & dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * & poſſeſſiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea * & tanquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite; * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite diſciplínã; * nequándo iraſcátur Dóminus, & pereátis de via juſta.

Cùm exárſerit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Requiévit Deus die ſéptimâ ab ómnibus opéribus ſuis. *Hebr.* 4. 4.

Ant. 3. a. Benedíxit.

PSALMUS 3.

Chriſti reſurrectio, ſpes membrorum ejus.

DOmine, quid multiplicáti ſunt qui tribulant me? * multi insúrgunt advérsùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non eſt ſalus ipſi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, ſuſcéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte ſancto ſuo.

Ego dormívi, & ſoporátus ſum; * & exurréxi, quia Dóminus ſuſcépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dómine; ſalvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percuſsíſti omnes adversántes mihi ſinè cauſa; * dentes peccatórum contrivíſti.

Dómini eſt ſalus; * & ſuper pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Benedíxit Deus diei ſéptimo, & ſanctificávit illum. *Gen.* 2. 3.

℣. In nóctibus extóllite manus veſtras in ſancta;

℟. Et benedícite Dóminum. *Pſ.* 133. 2.

Poſt verſiculum cujuslibet Nocturni, dicit Celebrans altâ voce: Pater noſter; *& omnes proſequuntur ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo. *Poſteà Lector petit Benedictionem, dicens:* Jube, Domne, benedícere.

Benedictiones habentur poſt Pſalterium.

Qui privatim & ſolus recitat Officium, omiſſo,

Jube, Dómine, benedícere, *dicit Benedictiónem.*

Lectiones cum Reſponſoriis habentur in Proprio de Tempore.

Hæc omnia obſervantur in ſingulis Nocturnis, niſi aliter notetur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Chriſtus.

PSALMUS 17.

Chriſti reſurgentis & Eccleſiæ à perſecutoribus liberatæ gratiarum actio.

Diligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmaméntum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * & ſperábo in eum.

Protéctor meus, & cornu ſalútis meæ, * & ſuſcéptor meus.

Laudans invocábo Dóminum; * & ab inimícis meis ſalvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis; * & torréntes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me; * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum; * & ad Deum meum clamávi:

Et exaudívit de templo ſancto ſuo vocem meam; * & clamor meus in conſpéctu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta eſt, & contrémuit terra: fundaménta móntium conturbáta ſunt, & commóta ſunt; * quóniam irátus es eis.

Aſcéndit fumus in ira ejus, & ignis à fácie ejus exárſit; * carbónes ſuccénſi ſunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & deſcéndit: * & calígo ſub pédibus ejus.

Et aſcéndit ſuper Chérubim, & volávit, * volávit ſuper pennas ventórum.

Et póſuit ténebras latíbulum ſuum, in circúitu ejus tabernáculum ejus, * tenebróſa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conſpéctu ejus nubes tranſiérunt, * grando, & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíſſimus dedit vocem ſuam: * grando, & carbónes ignis.

Et miſit ſagíttas ſuas, & diſſipávit eos: * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * & reveláta ſunt fundaménta orbis terrárum.

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inſpiratióne ſpíritûs iræ tuæ.

Ant. Chriſtus reſurréxit à mórtuis primítiæ dormiéntium. 1. *Cor.* 15. 20.

Ant. 5. a. Tráditus eſt.

Diviſio Pſalmi 17.

Miſit de ſummo [Dóminus], & accépit me; * & aſſúmpſit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíſſimis, & ab iis

qui odérunt me ; * quóniam confortáti ſunt ſuper me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ ; * & factus eſt Dóminus protéctor meus.

Et edúxit me in latitúdinem : * ſalvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecúndùm juſtítiam meam ; * & ſecúndùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi :

Quia cuſtodívi vias Dómini, * nec ímpiè geſſi à Deo meo.

Quóniam ómnia judícia ejus in conſpéctu meo, * & juſtítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * & obſervábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecúndùm juſtítiam meam, * & ſecúndùm puritátem mánuum meárum in conſpéctu oculórum ejus.

Cum ſancto ſanctus eris, * & cum viro innocénte ínnocens eris.

Et cum elécto eléctus eris, * & cum pervérſo pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem ſalvum fácies, * & óculos ſuperbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucérnam meam, Dómine :* Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * & in Deo meo tranſgrédiar murum.

Ant. Tráditus eſt propter delícta noſtra, & reſurréxit propter juſtificatiónem noſtram. *Rom.* 4. 25.

Ant. 6. F. Reſurréxit.

Altera diviſio Pſal. 17.

DEus meus, impollúta via ejus : elóquia Dómini igne examináta : * protéctor eſt ómnium ſperántium in ſe.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum noſtrũ ?

Deus qui præcínxit me virtúte ; * & póſuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos, tanquam cervórum ; * & ſuper excélſa ſtátuens me :

Qui docet manus meas ad prælium : * & poſuíſti ut arcum æreum bráchia mea :

Et dedíſti mihi protectiónem ſalútis tuæ ; * & déxtera tua ſuſcépit me :

Et diſciplína tua corréxit me in finem ; * & diſciplína tua ipſa me docébit.

Dilataſti greſſus meos ſubtùs me ; * & non ſunt infirmáta veſtígia mea.

Pérſequar inimícos meos, & comprehéndam illos : * & non convértar donec defíciant.

Confríngam illos, nec póterunt ſtare ; * cadent ſubtùs pedes meos.

Et præcinxíſti me virtúte ad bellum ; * & ſupplantáſti

inſurgéntes in me ſubtùs me.

Et inimícos meos dedíſti mihi dorſum; * & odiéntes me diſperdidíſti.

Clamavérunt, nec erat qui ſalvos fáceret: * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et comminuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli; * conſtítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, ſervívit mihi; * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti ſunt mihi; * fílii aliéni inveteráti ſunt, & claudicavérunt à sémitis ſuis.

Vivit Dóminus, & benedíctus Deus meus; * & exaltétur Deus ſalútis meæ.

Deus, qui das vindíctas mihi, & ſubdis pópulos ſub me: * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.

Et ab inſurgéntibus in me exaltábis me; * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus, Dómine; * & nómini tuo pſalmum dicam.

Magníficans ſalútes Regis ejus, & fáciens miſericórdiam Chriſto ſuo David, * & sémini ejus uſque in séculum.

Ant. Reſurréxit tértiâ die, ſecúndùm Scriptúras. 1. *Cor.* 15. 4.

℣. Médiâ nocte ſurgébam ad confiténdum tibi,

℟. Super judícia juſtificat[ionis] tuæ, Dómine. *Pſ.* 118.

Pater. *ſecretò.* ℣. Et nos, &c. *ut ſuprà.*

IN III. NOCTURN[O].

Ant. 7. *d.* Dies.

PSALMUS 27.

Inter adverſa, ſpes reſi[ſtendi.] *gendi.*

AD te, Dómine, clam[a]bo; Deus meus, [ne] síleas à me; * nequán[do] táceas à me, & aſſimilá[bor] deſcendéntibus in lacum.

Exaúdi, Dómine, voc[em] deprecatiónis meæ dum [oro] ad te, * dum extóllo m[a]nus meas ad templum ſa[nc]tum tuum.

Ne ſimul trahas me c[um] peccatóribus; * & cum o[pe]rántibus iniquitátem [ne] perdas me.

Qui loquúntur pac[em] cum próximo ſuo; * m[ala] autem in córdibus córu[m].

Da illis ſecúndùm óp[era] eórum, * & ſecúndùm [ne]quítiam adinventiónum [ip]sórum.

Secúndùm ópera mánu[um] eórum, tríbue illis; * re[dde] retributiónem eórum ip[ſis].

Quóniam non intelle[xe]runt ópera Dómini, & ópera mánuum ejus; * [de]strues illos, & non ædifi[ca]bis eos.

Benedíctus Dóminus, quóniam exaudívit vo[cem] deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor me[us] & protéctor meus; * i[n ip]ſo ſperávit cor meum, [&] adjútus ſum.

Et reflóruit caro mea ; * & ex voluntáte meâ confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis ſuæ ; * & protéctor ſalvatiónum Chriſti ſui eſt.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ ; * & rege eos, & extólle illos uſque in ætérnum.

Ant. Dies ſanctificátus eſt Dómino Deo noſtro. 2. *Eſdr.* 8. 9.

Ant. 8. G. Eſt Dóminus.

PSALMUS 29.

Reſurrectionis Pſalmus.

EXaltábo te, Dómine, quóniã ſuſcepiſti me, * nec delectáſti inimícos meos ſuper me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te ; * & ſanáſti me.

Dómine, eduxíſti ab inférno ânimam meam : * ſalváſti me à deſcendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, ſancti ejus ; * & confitémini memóriæ ſanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus ; * & vita in voluntáte ejus.

Ad véſperum demorábitur fletus ; * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in ætérnum.

Dómine, in voluntáte tua, * præſtitíſti decóri meo virtútem.

Avertíſti fáciẽ tuam à me, * & factus ſum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo ; * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in ſánguine meo, * dum deſcéndo in corruptiónem ?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam ?

Audívit Dóminus, & misértus eſt meî ; * Dóminus factus eſt adjútor meus.

Convertíſti planctum meum in gaúdium mihi ; * conſcidíſti ſaccum meum & circumdedíſti me lætitiã :

Ut cantet tibi glória mea, & non compúngar ; * Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Eſt Dóminus vivus, ipſe in cœlo potens, qui juſſit agi séptimam diem. 2. *Mach.* 15. 4.

Ant. 5. C. Gaudeámus.

PSALMUS 65.

Invitatio ad celebrandam Chriſti reſurgentis victoriam.

JUbiláte Deo, omnis terra ; pſalmum dícite nómini ejus ; * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo : Quàm terribília ſunt ópera tua, Dómine ! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & pſallat tibi, * pſalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei, * terríbilis in consíliis ſuper fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine per-

tranſibunt pede, * ibi lætábimur in ipſo.

Qui dominátur in virtúte ſua in ætérnum; óculi ejus ſuper gentes reſpiciunt: * qui exáſperant, non exalténtur in ſemetípſis.

Benedícite, gentes, Deum noſtrum, * & audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui póſuit ánimam meã ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probáſti nos, Deus, * igne nos examináſti, ſicut examinátur argéntum.

Induxíſti nos in láqueum, poſuíſti tribulatiónes in dorſo noſtro, * impoſuíſti hómines ſuper cápita noſtra.

Tranſívimus per ignem & aquam, * & eduxíſti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaúſtis, * reddam tibi vota mea:

Quæ diſtinxérunt lábia mea, * & locútum eſt os meum in tribulatióne mea.

Holocaúſta medulláta óf feram tibi cum incénſo ariétum; * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsũ ore meo clamávi, * & exaltávi ſub lingua mea.

Iniquitátem ſi aſpéxi in corde meo, * non exaúdiet Dóminus.

Proptéreà, exaudívit Deus, * & atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, & miſericórdiam ſuam à me.

Ant. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam Deo. *Apoc.* 19. 7.

℣. Deus illúminet vultum ſuum ſuper nos, ℟. Et miſereátur noſtrî. *Pſ.* 66. 2.

Pater. *ſecretò.* ℣. Et ne nos, &c. *ut ſuprà.*

Poſt ultimum Reſponſorium, dicitur, Te Deum, *ſi dicendum ſit.*

TE Deum laudámus: * te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi Cœli & univérſæ Poteſtátes,

Tibi Chérubim & Séraphim * inceſſábili voce proclámant:

Sanctus:

Sanctus:

Sanctus:

Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni ſunt cœli & terra * majeſtátis glóriæ tuæ.

Te glorióſus * Apoſtolórum chorus:

Te Prophetárum * laudábilis númerus:

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus;

Te per orbem terrárum * ſancta confitétur Eccléſia,

Patrem * imménſæ majeſtátis;

Venerándum tuum verum * & únicum Fílium;

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

u Rex glóriæ, * Chriſte.
'u Patris * ſempitérnus
'ilius.
'u ad liberándum ſuſ-
:úrus hóminem, * non
ruíſti Vírginis úterum.
'u, devícto mortis acû-
, * aperuíſti credénti-
regna cœlórum.
'u ad déxteram Dei ſe-
* in glória Patris.
ıdex créderis * eſſe
túrus.
'e ergo quæſumus, fá-
is tuis ſubveni, * quos
ióſo sánguine redemíſti.
:térnâ fac cum Sanctis
* glóriâ munerári.
ılvum fac pópulum
n, Dómine, * & bé-
c hæreditáti tuæ.
t rege eos, * & extólle
uſque in ætérnum.
:r síngulos dies * be-
cimus te,
t laudámus nómen
n in séculum, * & in
lum séculi.
ignáre, Dómine, die
* ſinè peccáto nos cu-
íre.
liſerére noſtrî, Dómi-
* miſerére noſtrî.
at miſericórdia tua,
nine, ſuper nos, *
mádmodum ſperávi-
in te.
ı te, Dómine, ſperá-
* non confúndar in
num.
i Laudes non ſequantur inùò, hîc dicitur: Dó-
us vobíſcum. ℟. Et cum
tu tuo. Orémus. *Dein-
ratio propria cum inte-
gra concluſione. Ac poſteà iterùm*: Dóminus vobíſ-
cum. ℟. Et cum ſpíritu
tuo. ℣. Benedicámus Dô-
mino. ℟. Deo grátias. *Tum ſecretò*: Fidélium ánimæ
per miſericórdiam Dei re-
quiéſcant in pace. ℟. Amen.
Ac tandem, Pater noſter.
Ave. *etiam ſecretò.*

AD LAUDES MATUTINAS.

Si ſeparentur ab Officio Nocturno, dicitur ſecretò, Pater & Ave; *& ſic aliis diebus.*

℣. *Sacerdotalis.* Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non eſt finis. *Pſ.* 144. 3.

Deus, in adjutórium, &c. Glória Patri, &c. Sicut erat, &c. Allelúia. *vel*, Laus tibi, Dómine, &c.

Ant. 1. *g.* Opórtet.

PSALMUS 62.

Æternorum bonorum deſiderium.

Deus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea; * quàm multiplíciter tibi caro mea!

In terra desérta, & ínvia, & inaquóſa, ſic in ſancto appárui tibi, * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior eſt miſericórdia tua ſuper vitas; * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédi-

ne repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî ſuper ſtratum meum, in matutínis meditábor in te; * quia fuíſti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæſit ánima mea poſt te; * me ſuſcépit déxtera tua.

Ipſi verò in vanum quæſiérunt ánimam meam; introíbunt in inferióra terræ: * tradéntur in manus gládii; partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo; * quia obſtrúctum eſt os loquéntium iniqua.

Ant. Opórtet præveníre ſolem ad benedictiónem tuam, Dómine, & ad ortum lucis te adoráre. *Sap.* 16. 28.

Ant. 8. G. Tua eſt.

PSALMUS 92.

Chriſti regnum & eloquia extolluntur.

DOminus regnávit, decórem indútus eſt; * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcínxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc; * à ſéculo tu es.

Ele vavérunt flúmina, Dómine, * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris; * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis: * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Tua eſt, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória; & tibi laus. 1. *Par.* 29. 11.

Ant. 7. *d.* Quis.

PSALMUS 99.

Ad Dei cultum & laudes exhortatio.

JUbiláte Deo, omnis terra, * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus; * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus & oves páſcuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis; * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam ſuávis eſt Dóminus; * in ætérnum miſericórdia ejus, & uſque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Quis non timébit te, Dómine, & magnificábit nomen tuum? *Apoc.* 15. 4.

Canticum ſequens dicitur in Dominicis, à Præſentatione Domini, vel à Septuageſima ad Quadrageſimam. Tempore autem Adventûs, & à Circumciſione Domini, ad ejus Præſentationem, habentur Cantica

propriâ, in Proprio de Tempore.

Ant. 6. F. Benedíctus es.

CANTICUM TRIUM PUERORUM. *Dan. c.* 3. *v.* 57. *ad* 88.

Cuncta creatura ad benedicendum Domino invitantur.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, ſol & luna, Dómino: * benedícite, ſtellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino: * benedícite, omnes ſpíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æſtus, Dómino: * benedícite, frigus & æſtus, Dómino.

Benedícite, rores & pruína, Dómino: * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino: * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino: * benedícite, fulgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum: * laudet & ſuperexáltet eum in ſécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino: * benedícite, univérſa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino: * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ movéntur in aquis, Dómino: * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béſtiæ & pécora, Dómino: * benedícite, filii hóminum, Dómino.

Benedícat Iſraël Dóminum; * laudet & ſuperexáltet eum in ſécula.

Benedícite, ſacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, ſervi Dómini, Dómino.

Benedícite, ſpíritus & ánimæ juſtórum, Dómino: * benedícite, ſancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Ananía, Azaría, Miſaël, Dómino; * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Hîc, loco Glória Patri, *dicitur:*

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum ſancto Spíritu; * laudémus & ſuperexaltémus eum in ſécula.

Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli; * & laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. Benedíctus es in templo ſancto glóriæ tuæ; & ſuperlaudábilis, & ſupergloriόſus in ſécula. *Dan.* 3. 53.

Ant. 5. *à.* Sanctus.

Psalmus 150.
Deus omnimodè laudandus.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus; * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus; * laudáte eum ſecúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in ſono tubæ; * laudáte eum in pſaltério & cíthara.

Laudáte eum in týmpano & choro; * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cýmbalis beneſonántibus, laudáte eum in cýmbalis jubilatiónis: * omnis ſpíritus laudet Dóminum.

Ant. Sanctus, ſanctus, ſanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, & qui eſt, & qui ventúrus eſt. *Apoc.* 4. 8.

Capitulum. *Apoc.* 7. 12.

BEnedíctio, & cláritas, & ſapiéntia, & gratiárum áctio, honor, & virtus, & fortitúdo Deo noſtro in ſécula ſeculórum. Amen. ℟. Deo grátias.

Sic reſpondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

LAudate quem cœli colunt,
Quem, turba ſupplex, Angeli
Prono ſalútant vértice;
Laudáte, mortáles, Deum.

Hic vos levi de púlvere
Alit creátos & regit:
Hic cuncta nutu cóndidit,
Et cuncta nutu ſúſtinet.

Quæ finxit error ímpius,
Gentes colunt ludíbria;
Aſt unus eſt nobis Deus,
Quem ſumma laus unum decet.

Nomen veréndi Núminis
Laudáre ſit ſolus labor;
Nec ora ceſſent débitas
Grates ei persólvere.

Sic gens beáta Cœlitûm
Optáta guſtat ótia,
Deóque plena dúlcibus
Resólvit ora cánticis.

Æterne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; ℟. Ut meditárer elóquia tua. *Pſ.* 118. 148.

Ad Benedíctus, *Antiphona habetur in Proprio de Tempore.*

Canticum Zachariæ.
Luc. c. 1. *v.* 68. *ad* 79.
De Redemptoris adventu, gratiarum actio.

BEnedíctus Dóminus Deus Iſraël: * quia viſitávit, & fecit redemptiónem plebis ſuæ;

Et eréxit cornu ſalútis nobis, * in domo David púeri ſui;

Sicut locútus eſt per os ſanctórum, * qui à ſéculo ſunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis noſtris, * & de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciéndam miſericórdiam cum pátribus noſtris,* & memorári teſtaménti ſui ſancti :

Jusjurándum quod jurávit ad Abraham patrem noſtrum, * datúrum ſe nobis;

Ut ſinè timóre de manu inimicórum noſtrórum liberáti, * ſerviámus illi,

In ſanctitáte & juſtitia coram ipſo, * ómnibus diébus noſtris.

Et tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis., * præibis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus;

Ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus, * in remiſſiónem peccatórum eórum;

Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, * in quibus viſitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent, * ad dirigéndos pedes noſtros in viam pacis.

Glória Patri.

Poſt Canticum dicitur Antiphona : deinde, Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus.

Tum Oratio propria cum integra concluſione : & poſt Orationem, Dóminus vobíſcum: ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Si qua Commemoratio occurrat, hoc loco fit, eo modo qui deſcribitur in Rubricis.

Poſt Commemorationem, ſi ſit unica, vel poſt ultimam, ſi plures ſint; Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Poſt quamlibet Horam, ſi aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiéſcant in pace. ℟. Amen.

Deinde, Pater noſter. Ave. *ſecretò*.

AD PRIMAM.

Pater. Ave. *ſecretò*.

℣. Deus, in adjutórium. *ſuprà*.

Hymnus.

JAM lucis orto ſídere,
Deum precémur ſúpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat
Lux increáta sémitas.

Nil lingua peccet, nil manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.

Præsta diúrnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor:
Autóre quæ te cœpimus
Da, te favénte, próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licénter ímperet;
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Æterne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,

Et par utríque, Spíritus, Tibi, Deus, ſit glória.

Amen.

Ant. 1. f. Dignus es.

PSALMUS 117.

Gratiarum actio ob Salvatoris manifeſtationem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc Iſraël, quóniam bonus, * quóniam in séculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in séculum miſericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in séculum miſericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor; * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor; * & ego deſpíciam inimícos meos.

Bonum eſt confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum eſt ſperáre in Dómino, * quàm ſperáre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * & in nómine Dómini, quia ultus ſum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini, quia ultus ſum in eos.

Circumdedérunt me ſicut apes, & exarsérunt ſicut ignis in ſpinis; * & in nómine Dómini, quia ultus ſum in eos.

Impúlſus evérſus ſum ut cáderem; * & Dóminus ſuſcépit me.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Vox exultatiónis & ſalútis, * in tabernáculis juſtórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me; * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, ſed vivam; * & narrábo ópera Dómini.

Caſtígans caſtigávit me Dóminus, * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas juſtítiæ, ingréſſus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dómini, juſti intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudíſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificántes, * hic factus eſt in caput ánguli.

A Dómino factum eſt iſtud, * & eſt mirábile in óculis noſtris.

Hæc eſt dies quam fecit Dóminus; * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, ſalvum me fac; ô Dómine, benè proſperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illúxit nobis.

Conſtitúite diem ſolém-

nem in condénſis, * uſque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi; * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum miſericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Divinæ legis laus & amor.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui ſcrutántur teſtimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandáſti * mandáta tua cuſtodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad cuſtodiéndas juſtificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cùm perſpéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis, * in eo quòd dídici judícia juſtítiæ tuæ.

Juſtificatiónes tuas cuſtódiam; * non me derelínquas uſquequáque.

In quo córrigit adoleſcéntior viam ſuam? * in cuſtodiéndo ſermónes tuos.

In toto corde meo exquiſívi te; * ne repéllas me à mandátis tuis.

In corde meo abſcóndi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedíctus es, Dómine, * doce me juſtificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via teſtimoniórum tuórum delectátus ſum, * ſicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor; * & conſiderábo vias tuas.

In juſtificatiónibus tuis meditábor; * non oblivíſcar ſermónes tuos.

Prima diviſio Pſal. 118.

RÉtribue ſervo tuo; * vivífica me, & cuſtódiam ſermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & conſiderábo mirabília de lege tua.

Incola ego ſum in terra; * non abſcóndas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea deſideráre juſtificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpáſti ſupérbos; * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contémptum; * quia teſtimónia tua exquisívi.

Etenim ſedérunt príncipes, & advérsùm me loquebántur; * ſervus autem tuus exercebátur in juſtificatiónibus tuis.

Nam & teſtimónia tua meditátio mea eſt, * & consílium meum juſtificatiónes tuæ.

Adhæſit paviménto ánima mea, * vivífica me ſecúndùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudíſti me; * doce me juſtificatiónes tuas.

Viam juſtificatiónum tuárum ínſtrue me, * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio; * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * & de lege tua miſerére meî.

Viam veritátis elégi, * judícia tua non ſum oblítus.

Adhæſi teſtimóniis tuis, Dómine; * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cùm dilatáſti cor meum.

Quando ſit Officium de Dominica, nisì aliter notetur, dicitur ſequens

SYMBOLUM.

QUicúmque vult ſalvus eſſe, * ante ómnia opus eſt ut téneat cathólicam fidē:

Quam nisi quiſque íntegram inviolatámque ſerváverit, * abſque dúbio in ætérnum períbit.

Fides autem cathólica hæc eſt, * ut unum Deum in Trinitáte & Trinitátem in Unitáte venerémur;

Neque confundéntes persónas, * neque ſubſtántiam ſeparántes:

Alia eſt enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritûs ſancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti una eſt divínitas, * æquális glória, coætérna majéſtas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus ſanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus ſanctus.

Imménſus Pater, imménſus Fílius, * imménſus Spíritus ſanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus ſanctus:

Et tamen non tres ætérni; * ſed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménſi; * ſed unus increátus, & unus imménſus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus ſanctus:

Et tamen non tres omnipoténtes; * ſed unus omnípotens.

Ità Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus ſanctus.

Et tamen non tres Dii; * ſed unus eſt Deus.

Ità Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus ſanctus:

Et tamen non tres Dómini; * ſed unus eſt Dóminus.

Quia ſicut ſingillátim unamquámque persónam, Deum ac Dóminum confitéri chriſtiánâ veritáte compéllimur; * ità tres Deos aut Dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo eſt factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre ſolo eſt; * non factus, nec creátus, ſed génitus.

Spíritus ſanctus à Patre & Fílio ; * non factus, nec creátus, nec génitus, ſed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres ; unus Fílius, non tres Fílii ; * unus Spíritus ſanctus, non tres Spíritus ſancti.

Et in hac Trinitáte, nihil prius aut poſtérius, nihil majus aut minus ; * ſed totæ tres persónæ coætérnæ ſibi ſunt & coæquáles.

Ità ut per ómnia, ſicut jam ſuprà dictum eſt, * & Unitas in Trinitáte, & Trínitas in Unitáte venerándа ſit.

Qui vult ergo ſalvus eſſe,* ità de Trinitáte séntiat.

Sed neceſsárium eſt ad ætérnam ſalútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini noſtri Jeſû Chriſti fidéliter credat.

Eſt ergo fides recta, ut credámus & confiteámur, * quia Dóminus noſter Jeſus Chriſtus Dei fílius, Deus & homo eſt.

Deus eſt ex ſubſtántia Patris ante sécula génitus; * & homo eſt ex ſubſtántia matris in século natus.

Perféctus Deus, perféctus homo ; * ex ánima rationáli & humána carne ſubsíſtens.

Æquális Patri ſecúndùm divinitátem ; * minor Patre ſecúndùm humanitátem.

Qui licèt Deus ſit & homo, * non duo tamen, ſed unus eſt Chriſtus.

Unus autem non converſióne divinitátis in carnẽ, * ſed aſſumptióne humanitátis in Deum.

Unus omnínò non confuſióne ſubſtántiæ, * ſed unitáte persónæ.

Nam ſicut ánima rationális & caro unus eſt homo ; * ità Deus & homo unus eſt Chriſtus :

Qui paſſus eſt pro ſalúte noſtra ; deſcéndit ad ínferos ; * tértiâ die reſurréxit à mórtuis.

Aſcéndit ad cœlos, ſedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis ; * inde ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos.

Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus ſuis, * & redditúri ſunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam ; * qui verò mala, in ignem ætérnum.

Hæc eſt fides cathólica, * quam nisì quiſque fidéliter firmitérque credíderit, ſalvus eſſe non póterit.

Ant. Dignus es, Dómine Deus noſter, accípere glóriam, & honórem, & virtútem. *Apoc.* 4. 11.

CAPITULUM. I. *Tim.* 1. 17.

REgi ſeculórum immortáli, invisíbili, ſoli Deo honor & glória, in sécula ſeculórum. Amen.

℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Chriſte, Fili

Dei vivi, * Miſerére nobis. ℟. Chriſte. ℣. Qui ſurrexíſti à mórtuis. *Hic verſus quandoque mutatur; at mutatio notatur in propriis locis.* * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. *Reſumitur:* ℟. Chriſte, Fili Dei vivi, miſerére nobis. *Matt.* 16. 16. *Tob.* 8. 10. *Rom.* 6. 4.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43. 26.

℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

Oratio ſequens ſemper dicitur ad Primam.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecíſti, tuâ nos hódie ſalva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciéndam noſtra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus, per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD OFFIC. CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit altâ voce:

℣. Pretióſa in conſpéctu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115. 15.

Et abſolutè, ſine Dóminus vobíſcum, *& ſine* Orémus.

SAncta María (iſti) & omnes Sancti, ádjuvent nos in oratiónibus ſuis pro nobis ad Deum; ut ſecundùm eum, qui vocávit nos, Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. *Rom.* 15. 30. 1. *Petr.* 1. 15. ℟. Amen.

Hæc vox (iſti) *omittitur ubi non legitur Martyrologium; & tunc Officium Capituli inchoatur à* ℣. Pretióſa: *quod & obſervant qui privatim recitant.*

Tum fit Lectio Canonis, qui, quâlibet die, varius legitur, & habetur ad calcem Breviarii.

Lector petit Benedictionem, dicens:

Jube, Domne, benedícere.

Hebdomadarius benedicit:

Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam dóceat nos Dóminus. *Pſ.* 118. 66. ℟. Amen.

Lector legit Canonem, & in fine ſubjungit: Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî. ℟. Deo grátias.

A privatim recitantibus, legitur Canon, omiſſo, Jube, Domne, benedícere, *ſed præmiſsâ Benedictione ut ſuprà.*

Abſoluto Canone, Hebdomadarius dicit:

℣. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui

fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123. 8.

Submiſſiori voce dicit : Benedícite. *Lector verſus ad eum :* Dóminus. *Et ſtatim ſubjungit Hebdomadarius ad Abſolutionem Capituli :*

Deus pacis aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram ſe; per Jeſum Chriſtum, cui eſt glória in sécula ſeculórum. *Hebr.* 13. 20. 21.

℟. Amen.

Secretò, Fidélium ánimæ, &c.

AD TERTIAM.

Pater. Ave. *ſecretò.*

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

HYMNUS.

O FONS amóris Spíritus,
O Sancte donórum Parens,
Tuas refúſus íntimis
Accénde flammas córdibus.

QUI caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coápta néxibus.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Ant. 8. G. Sic fiat.

Secunda diviſio Pſal. 118.

LEgem pone mihi, Dómine, viam juſtificatiónum tuárum, * & exquíram eam ſemper.

Da mihi intelléctum, & ſcrutábor legem tuam, * & cuſtódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum, * quia ipſam vólui.

Inclína cor meum in teſtimónia tua, * & non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue ſervo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meū quod ſuſpicátus ſum: * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat ſuper me miſericórdia tua, Dómine; * ſalutáre tuum ſecúndùm elóquium tuum.

Et reſpondébo exprobrántibus mihi verbum; * quia ſperávi in ſermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; * quia in judíciis tuis ſuperſperávi.

Et cuſtódiam legem tuam ſemper, * in séculum, & in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine; * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de teſtimóniis tuis in conſpéctu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ diléxi, * & exercébar in juſtificatiónibus tuis.

Tertia diviſio Pſal. 118.

MEmor eſto verbi tui ſervo tuo, * in quo mihi ſpem dediſti.

Hæc me conſoláta eſt in humilitáte mea; * quia elóquium tuum vivificávit me.

Supérbi iniquè agébant uſquequáque; * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine; * & conſolátus ſum.

Deféctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine, * & cuſtodívi legem tuam.

Hæc facta eſt mihi; * quia juſtificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi cuſtodíre legem tuam.

Deprecátus ſum fáciem tuam in toto corde meo; * miſerére meî ſecúndùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas; * & convérti pedes meos in teſtimónia tua.

Parátus ſum, & non ſum turbátus; * ut cuſtódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumpléxi ſunt me; * & legem tuam non ſum oblítus.

Médiâ nocte ſurgébam ad confiténdum tibi, * ſuper judícia juſtificatiónis tuæ.

Párticeps ego ſum ómniū timéntium te, * & cuſtodiéntium mandáta tua.

Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra; * juſtificatiónes tuas doce me.

Quarta diviſio Pſal. 118.

BOnitátem fecíſti cum ſervo tuo, Dómine, * ſecúndum verbum tuum.

Bonitátem, & diſciplinã & ſciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priúſquàm humiliárer, ego deliqui; * proptéreà elóquium tuum cuſtodívi.

Bonus es tu, * & in bonitáte tua doce me juſtificatiónes tuas.

Multiplicáta eſt ſuper me iníquitas ſuperbórum; * ego autem in toto corde meo ſcrutábor mandáta tua.

Coagulátum eſt ſicut lac cor eórum; * ego verò legem tuam meditátus ſum.

Bonum mihi quia humiliáſti me, * ut diſcam juſtificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * ſuper míllia auri & argénti.

Manus tuæ fecérunt me; & plaſmavérunt me; * da mihi intelléctum, & diſcam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabúntur; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Cognóvi, Dómine, quia ǽquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliáſti me.

Fiat miſericórdia tua ut conſolétur me, * ſecúndùm elóquium tuum ſervo tuo.

Véniant mihi miſeratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea eſt.

Oculi mei defecérunt in ſalutáre tuum, * & in elóquium juſtítiæ tuæ.

Fac cum ſervo tuo ſecúndùm miſericórdiam tuam; * & juſtificatiónes tuas doce me.

Servus tuus ſum ego; * da mihi intelléctum, ut ſciam teſtimónia tua.

Tempus faciéndi, Dómine; * diſſipavérunt legem tuam.

Ideò diléxi mandáta tua,* ſuper aurum & topázion.

Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar; * omnem viam iniquam ódio hábui.

Ant. Beáti qui aúdiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud. *Luc.* 11. 28.

CAPITULUM. *Jac.* 1. 21. 22.

SUſcípite ínſitum verbum quod poteſt ſalváre ánimas veſtras. Eſtóte autem factóres verbi, & non auditóres tantùm, falléntes voſmetipſos. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Hódie * Si vocem Dómini audiéritis. ℟. Hódie. ℣. Nolíte obduráre corda veſtra. * Si vocem. Glória. ℟. Hódie. *Pſ.* 94. 8.

℣. Juſtítia illíus in fílios filiórum, ℣. His qui ſervant teſtaméntum ejus. *Pſ.* 102. 17. 18.

AD NONAM.

Pater. Ave. *ſecretò.*

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

HYMNUS.

PRONO volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.

O CHRISTE, dum fixus cruci,
Expándis orbi bráchia,
Amáre da crucem, tuo
Da nos in ampléxu mori.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Ant. 7. *d.* Finis.

Octava diviſio Pſal. 118.

MIrabília teſtimónia tua: * ideò ſcrutáta eſt ea ánima mea.

Declarátio ſermónum tuórum illúminat; * & intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, & attráxi ſpíritum: * quia mandáta tua deſiderábam.

Aſpice in me, & miſerére meî, * ſecúndùm judícium diligéntium nomen tuum.

Greſſus meos dírige ſecúndùm elóquium tuum; * & non dominétur meî omnis injuſtítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina ſuper ſervum tuum, * & doce me juſtificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non cuſtodiérunt legem tuam.

Juſtus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.

Mandáſti

Mandáſti juſtítiam teſtimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéſcere me fecit zelus meus; * quia oblíti ſunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum veheménter; * & ſervus tuus diléxit illud.

Adoleſcéntulus ſum ego, & contémptus; * juſtificatiónes tuas non ſum oblítus.

Juſtítia tua, juſtítia in ætérnum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angúſtia invenérunt me; * mandáta tua meditátio mea eſt.

Æquitas teſtimónia tua in ætérnum; * intelléctum da mihi, & vivam.

Nona diviſio Pſal. 118.

CLamávi in toto corde meo, exaúdi me, Dómine; * juſtificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, ſalvum me fac, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi ſecúndùm miſericórdiam tuam, Dómine; * & ſecúndùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt perſequéntes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti ſunt.

Propè es tu, Dómine; * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de teſtimóniis tuis; * quia in ætérnum fundáſti ea.

Vide humilitátem meam & éripe me; * quia legem tuam non ſum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus ſalus; * quia juſtificatiónes tuas non exquiſiérunt.

Miſericórdiæ tuæ multæ, Dómine; * ſecúndùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui perſequúntur me, & tribulant me; * à teſtimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, & tabeſcébam; * quia elóquia tua non cuſtodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine; * in miſericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum véritas; * in ætérnum ómnia judícia juſtítiæ tuæ.

Decima diviſio Pſal. 118.

PRíncipes perſecúti ſunt me gratìs, * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego ſuper elóquia tua; * ſicut qui invénit ſpólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus ſum; * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * ſuper judícia juſtítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * & non eſt illis ſcándalum.

Expectabam ſalutáre tuum, Dómine; * & mandáta tua diléxi.

Cuſtodívit ánima mea teſtimónia tua, * & diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua & teſtimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conſpéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conſpéctu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret poſtulátio mea in conſpéctu tuo: * ſecúndùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me juſtificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum, * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut ſalvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi ſalutáre tuũ, Dómine; * & lex tua meditátio mea eſt.

Vivet ánima mea, & laudábit te; * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi ſicut ovis quæ périit; * quære ſervum tuum, quia mandáta tua non ſum oblítus.

Ant. Finis præcépti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntia bona, & fide non ficta. I. *Tim.* I. 5.

CAPITULUM. I. *Cor.* 16. I. 2.

De collectis quæ fiunt in ſanctos, ità & vos fácite. Per unam ſábbati unuſquíſque veſtrûm apud ſe ſepónat, recóndens quod ei benè placúerit. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Jucúndus homo * Qui miſerétur & cómmodat. ℟. Jucúndus. ℣. Diſpónet ſermónes ſuos in judício. * Qui miſerétur. Glória. ℟. Jucúndus. *Pſ.* 111. 5.

℣. Beátus qui intélligit ſuper egénum & paúperem; ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Pſ.* 40. 2.

AD VESPERAS.

Pater. Ave. *ſecretò.*

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

Ant. I. D. Qui ingréſſus eſt.

PSALMUS 109.

Chriſti divinitas, regnum & ſacerdotium.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos * ſcabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * dominàre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ, in ſplendóribus ſanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es ſacérdos in ætérnum ſecúndùm órdinem Melchíſedech.

Dóminus à dextris tuis,* confrégit in die iræ ſuæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas, * conquaſſábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet; * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Qui ingréſſus eſt in réquiem Dei, étiam ipſe requiévit ab opéribus ſuis, ſicut à ſuis Deus. *Hebr.* 4. 10.

Ant. 5. a. Ingrediémur.

PSALMUS 110.

Laus Deo ob ſua per Chriſtum beneficia.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio juſtórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquiſíta in omnes voluntátes ejus.

Conféſſio & magnificéntia opus ejus; * & juſtítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium ſuórum miséricors & miſerátor Dóminus; * eſcam dedit timéntibus ſe.

Memor erit in séculum teſtaménti ſui: * virtútem óperum ſuórum annuntiábit pópulo ſuo;

Ut det illis hæreditátem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem miſit pópulo ſuo; * mandávit in ætérnum teſtaméntum ſuũ.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium ſapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in séculum séculi.

Ant. Ingrediémur in réquiem, qui credídimus. *Hebr.* 4. 3.

Ant. 2. D. Cùm vénerit.

PSALMUS 111.

Chriſti & omnium in Chriſto juſtorum encomium.

BEátus vir qui timet Dóminum; * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit ſemen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus: * & juſtítia ejus manet in séculum séculi.

Exórtum eſt in ténebris lumen rectis, * miséricors, & miſerátor, & juſtus.

Jucúndus homo qui miſerétur, & cómmodat; diſpónet ſermónes ſuos in judício; * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit juſtus, * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus ſperáre in Dómino; * confirmátum eſt cor ejus; non commovébitur donec deſpíciat inimícos ſuos.

Diſpérſit, dedit paupéribus; * juſtítia ejus manet in séculum séculi; cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, & iraſcétur; déntibus ſuis fremet, & tabéſcet: * deſidérium peccatórum períbit.

Ant. Cùm vénerit quod perféctum eſt, evacuábitur quod ex parte eſt. 1. *Cor.* 13. 10.

Ant. 4. *E.* Vidémus.

PSALMUS 112.

Dei laus, ob fidelium per Chriſtum exaltationem & multiplicationem.

LAudáte, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc, nunc, & uſque in séculum.

A ſolis ortu uſque ad occáſum, * laudábile nomen Dómini.

Excélſus ſuper omnes gentes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, * qui in altis hábitat, & humília réſpicit in cœlo & in terra?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui;

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Vidémus nunc per ſpéculum, in ænígmate, tunc autem fácie ad fáciem. 1. *Cor.* 13. 12.

Ant. 1. A. Feſtinémus.

PSALMUS 113.

Eccleſiæ per Chriſtum liberatio: idolorum vanitas.

IN éxitu Iſraël de Ægýpto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro,

Facta eſt Judǽa ſanctificátio ejus, * Iſraël potéſtas ejus.

Mare vidit, & fugit: * Jordánis convérſus eſt retrórsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles ſicut agni óvium.

Quid eſt tibi, mare, quòd fugíſti? * & tu, Jordánis, quia convérſus es retrórsùm?

Montes, exultáſtis ſicut aríetes? * & colles, ſicut agni óvium?

A fácie Dómini mota eſt terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convértit petram in ſtagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * ſed nómini tuo da glóriam, ſuper miſericórdia tua & veritáte tua;

Nequándo dicant gentes: * Ubi eſt Deus eórum?

Deus autem noſter in cœlo; * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.

Simulácra géntium, argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquéntur: * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient: * nares habent, & non odorábunt:

Manus habent, & non palpábunt: pedes habent, & non ambulábunt: * non clamábunt in gútture ſuo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Iſraël ſperávit in Dómino; * adjútor eórum, & protéctor eórum eſt.

Domus Aaron ſperávit in Dómino; * adjútor eórum & protéctor eórum eſt.

Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino; * adjútor eórum, & protéctor eórum eſt.

Dóminus memor fuit noſtrî, * & benedíxit nobis.

Benedíxit dómui Iſraël, * benedíxit dómui Aaron.

Benedíxit ómnibus qui timent Dóminum, * puſíllis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus ſuper vos, * ſuper vos, & ſuper fílios veſtros.

Benedícti vos à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino; * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui deſcéndunt in inférnum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc, nunc, & uſque in séculum.

Ant. Feſtinémus ergo íngredi in illam réquiem. *Hebr.* 4. 11.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 3. 2. 3.

CAríſſimi, nunc filii Dei ſumus, & nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus, quóniam vidébimus eum ſicuti eſt: & omnis qui habet hanc ſpem in eo, ſanctíficat ſe, ſicut & ille ſanctus eſt. ℟. Deo grátias.

HYMNUS.

O LUCE qui mortálibus
Lates inaccéſsâ, Deus,
Præſénte quo, ſancti tremunt,
Nubúntque vultus Angeli;

HIC ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine;
Ætérnus at noctem ſuo
Fulgóre depéllet dies.

HUNC nempè nobis præparas,
Nobis reſérvas hunc diem,
Quem vix adúmbrat ſpléndida
Flammántis aſtri cláritas.

MORARIS, heu! nimis diu,
Moráris, optátus dies.
Ut te fruámur, nóxii
Linquénda moles córporis.

HIS cùm ſolúta vínculis
Mens evolârit, ô Deus!
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non déſinet.

AD omne nos apta bonum,
Fecúnda donis Trínitas;
Fac lucis uſúræ brevi

Ætérna ſuccédat dies.
Amen.

℣. Surge, Dómine, in réquiem tuam, ℟. Tu & arca ſanctificatiónis tuæ. *Pſ.* 131. 8.

Ad Magníficat. *Antiphona habetur in Proprio de Tempore.*

CANTICUM BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Luc. c. 1. *v.* 46. *ad* 55.

Dei laus ob incarnati Verbi Myſterium.

MAgníficat * ánima mea Dóminum;

Et exultávit ſpíritus meus * in Deo ſalutári meo;

Quia reſpéxit humilitátem ancíllæ ſuæ; * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes;

Quia fecit mihi magna qui potens eſt; * & ſanctum nomen ejus:

Et miſericórdia ejus, à progénie in progénies, * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio ſuo; * diſpérſit ſupérbos mente cordis ſui.

Depóſuit poténtes de ſede; * & exaltávit húmiles.

Eſuriéntes implévit bonis; * & dívites dimíſit inánes.

Suſcépit Iſraël púerum ſuum, * recordátus miſericórdiæ ſuæ.

Sicut locútus eſt ad patres noſtros, * Abraham, & sémini ejus, in sécula.

Glória Patri.

Deinde Antiphona, & Oratio conveniens.

Si qua Commemoratio occurrat, hoc loco fit, eo modo qui deſcribitur in Rubricis.

Deinde, Dóminus vobíſcum. Benedicámus, &c.

AD COMPLETORIUM.

Si ſeparetur à Veſperis, dicitur: Pater. Ave. *ſecretò.*

COnvérte nos, Deus ſalutáris noſter; ℟. Et avérte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84. 5.

℣. Deus, in adjutórium meum, &c.

Ant. 8. c. Sive.

PSALMUS 4.

In Deo fidelium ſpes & requies.

CUm invocárem, exaudívit me Deus juſtítiæ meæ: * in tribulatióne dilatáſti mihi.

Miſerére meî, * & exaúdî oratiónem meam.

Fílii hóminum, úſquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quǽritis mendácium?

Et ſcitóte quóniam mirîficávit Dóminus Sanctum ſuum; * Dóminus exaúdiet me, cùm clamávero ad eum.

Iraſcímini, & nolíte peccáre: * quæ dicitis in córdibus veſtris, in cubílibus veſtris compungímini.

Sacrificáte ſacrifícium juſtítiæ, & ſperáte in Dômino. * Multi dicunt: Quis oſténdit nobis bona?

Signátum eſt ſuper nos lumen vultûs tui, Dómi-

ne : * dedíſti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei ſui, * multiplicáti ſunt.

In pace in idípſum dórmiam, * & requiéſcam :

Quóniam tu, Dómine, * ſinguláriter in ſpe conſtituíſti me.

PSALMUS 90.

Sub Dei tutela nihil per diem vel noctem timendum.

QUi hábitat in adjutório Altíſſimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino : Suſcéptor meus es tu, & refúgium meum ; * Deus meus, ſperábo in eum.

Quóniam ipſe liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áſpero.

Scápulis ſuis obumbrábit tibi ; * & ſub pennis ejus ſperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus ; * non timébis à timóre noctúrno,

A ſagítta volánte in die, à negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrſu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis ; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis conſiderábis, * & retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, ſpes mea : * Altíſſimum poſuíſti refúgium tuum ;

Non accédet ad te malum, * & flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo :

Quóniam Angelis ſuis mandávit de te, * ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis :

In mánibus portábunt te, * ne forté offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áſpidem & baſilíſcum ambulábis, * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me ſperávit, liberábo eum ; * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me ; * & ego exaúdiam eum ;

Cum ipſo ſum in tribulatióne ; * erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * & oſténdam illi ſalutáre meum.

PSALMUS 133.

Deus die & nocte benedicendus.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes ſervi Dómini,

Qui ſtatis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri.

In nóctibus extóllite manus veſtras in ſancta ; * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Sive vigilémus, ſive dormiámus, ſimul cum Chriſto vivámus. 1. *Theſſ.* 5. 10.

Hymnus.

Grates, peráſto jam die,
Deus, tibi perſólvimus;
Pronóque dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hoſtis vúlnera.

Infestus uſque círcuit
Quærens leo quem dévoret;
Umbra ſub alárum tuos
Defénde filios, Pater.

O quando lucéſcet tuus
Qui neſcit occáſum dies!
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!

Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par ſit tibi laus, Spíritus. Amen.

Capitulum. 1. *Theſſ.* 5. 5. 6.

Omnes vos filii lucis eſtis, & filii diéi: non ſumus noctis neque tenebrárum: ígitur non dormiámus ſicut & cæteri, ſed vigilémus, & sóbrii ſimus. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* In manus tuas, Dómine, * Comméndo ſpíritum meum. ℟. In manus. ℣. Redemíſti me, Dómine, Deus veritátis. * Comméndo ſpíritum meum. Glória Patri. ℟. In manus. *Pſ.* 30. 6.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupíllam óculi; ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16. 8.

Ant. 6. F. Nos.

Canticum Simeonis. *Luc. c.* 2. *v.* 29. *ad* 32. *De Salvatoris adventu gratiarum actio.*

Nunc dimíttis ſervum tuum, Dómine, * ſecúndùm verbum tuum, in pace:

Quia vidérunt óculi mei * Salutáre tuum,

Quod paráſti, * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſraël.

Glória Patri.

Ant. Nos qui diéi ſumus, sóbrii ſimus, indúti lorícam fidei & caritátis, & gáleam ſpem ſalútis. 1. *Theſſ.* 5. 8.

℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

Oratio ſequens ſemper dicitur ad Completorium, niſi aliter notetur.

Illúmina, quæſumus, Dómine, ténebras noſtras, & hujus noctis inſídias à nobis repélle propítius; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum. ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde ſubmiſſiori voce.

Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei, & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. 13. ℟. Amen.

Poſteà dicitur ad devotionem una ex Antiphonis de Beata Maria Virgine, quæ extant ad calcem Pſalterii. Demùm Pater, Ave, Credo.

In Feriis Temporis Adventûs, & iis quæ decurrere poſſunt à Circumciſione Domini ad ejus Præſentationem, nisì Septuageſima intervenerit, ordinatur Officium, ut deſcribitur in Proprio de Tempore: ſumuntúrque tantùm Pſalmi, eo ordine quo diſpoſiti ſunt per ſingulas Ferias in Pſalterio: Quod ſemel dictum ſufficiat. Poſt Præſentationem autem Domini, aut Septuageſimam, quando menſe Januario evenerit, Feriarum Officium fit, ut ſequitur.

FERIA SECUNDA, AD OFFIC. NOCTURN.

Pater. Ave. Credo.

DOmine, lábia mea apéries, &c. *ut ſuprà p.* 2. *& ſic aliis diebus.*

Invitatorium. Altíſſimum Creatórem omnipoténtem, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1. 8.

Repetitur Invitatorium: Altíſſimum.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

Poſt ſingulos verſus Pſalmi Veníte, *fit tantummodo reclamatio*, * Veníte, adorémus. *Quâ factâ reclamatione poſt* ℣. Sicut erat, *reſumitur Invitatorium integrum:* Altíſſimum.

Et hoc modo dicitur Invitatorium in ſingulis Feriis, quando Officium fit de Feria.

HYMNUS.

QUID mente volvis, ô Deus,
Qui súfficis ſolus tibi?
Amóre noſtrî pércitus,
Mundum creáre cógitas.

Tu magna cœli lúmina,
Tu noctis umbras & diem,
Terræque tractus & maris,
Imménſus ipſe cóntines.

Ut tempus incœptum fluat,
Te velle, te loqui, ſat eſt:
Virtus ab ætérno latens
Expándet inclúſas opes.

Ubi merum ſubeſt nihil,
Creáre non tibi labor;
Quodcúmque mente cóncipis,
Vis eſſe? jam factum vides.

Extende fortem déxteram,
Te mundus oſténdat Deum;
Jubéntis ore pródeat
Opus ſupérbum quod moves.

Orbem poténter qui creas,
Tibi, Pater, cum Fílio,
Almo ſimul cum Spíritu,
Sit ſumma laus in ſécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. & G. Qui vivit.

PSALMUS 8.

Mundus Verbo Dei creatus & redemptus.

DOmine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univérſa terra!

Quóniam eleváta eſt magnificéntia tua * ſuper cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeciſti laudem propter inimícos tuos, * ut déſtruas inimícum & ultórē.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas quæ tu fundáſti.

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam viſitas eum?

Minuíſti eum paulò minùs ab Angelis, * glóriâ & honóre coronáſti eum, & conſtituíſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjeciſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univérſas, inſuper & pécora campi;

Vólucres cœli, * & piſces maris, qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter, * quam admirábile eſt nomen tuum in univérſa terra!

PSALMUS 32.

Dei laus ob mundi, per Dei Verbum, creationem & redemptionem.

EXultáte, juſti, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in pſaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum; * benè psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum eſt verbum Dómini: * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit miſericórdiam & judícium: * miſericórdiâ Dómini plena eſt terra.

Verbo Dómini cœli firmáti ſunt, * & ſpíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans ſicut in utre aquas maris, * ponens in theſáuris abýſſos.

Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipſe dixit, & facta ſunt; * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Dóminus diſſipat consília géntium; * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet: * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónē.

Diviſio Pſalmi 32.

BEáta gens cujus eſt Dóminus Deus ejus, * pópulus quem elégit in hæreditátem ſibi.

De cœlo reſpéxit Dóminus; * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo ſuo, * reſpéxit ſuper omnes qui hábitant terram.

Qui finxit ſingillátim corda eórum; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non ſalvátur rex per multam virtútem; * & gigas non ſalvábitur in multitúdine virtútis ſuæ.

Fallax equus ad ſalútem;* in abundántia autem virtútis ſuæ non ſalvábitur.

Ecce óculi Dómini ſuper metuéntes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima noſtra ſúſtinet Dóminum; * quóniam adjútor & protéctor noſter eſt;

Quia in eo lætábitur cor noſtrum, * & in nómine ſancto ejus ſperávimus.

Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, * quemádmodum ſperávimus in te.

Ant. Qui vivit in ætérnum, creávit ómnia ſimul. *Eccli.* 18. 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnia.

PSALMUS 101.

Eccleſiæ, inter hujus mundi adverſa, ſpes in Dei Verbo, per quod omnia facta ſunt.

DOmine, exaúdi oratiónem meam, * & clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam à me; * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te, * velóciter exaúdi me.

Quia defecérunt ſicut fumus dies mei, * & oſſa mea ſicut crémium aruérunt.

Percúſſus ſum ut fœnum, & áruit cor meum, * quia oblitus ſum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæſit os meum carni meæ.

Símilis factus ſum pelicáno ſolitúdinis; * factus ſum ſicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus ſum ſicut paſſer ſolitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, advérsùm me jurábant:

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miſcébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans alliſiſti me.

Dies mei ſicut umbra declinavérunt; * & ego ſicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes, * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Diviſio Pſalmi 101.

TU exúrgens, [Dómine], miſeréberis Sion; * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt ſervis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miſerebúntur.

Et timébunt gentes no-

Ant. Ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt ómnia: ipſi glória in sécula. *Rom.* 11. 36.

℣. Ipſe dixit, & facta ſunt: ℟. Ipſe mandávit, & creáta ſunt. *Pſ.* 32. 9.

Pater. *ſecretò.* Et ne nos indúcas, &c. *ut ſuprà.*

Benedictiones ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones cum ℟℟. *ut in Proprio de Tempore. Et ſic in ſequentibus Feriis.*

Non dicitur: Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Quàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! ℟. Omnia in ſapiéntia fecíſti. *Pſ.* 103. 24.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 7. *c.* Dómine.

PSALMUS 18.

Mundi & Eccleſiæ, legis & Evangelii commendatio.

CŒli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum,* & nox nocti índicat ſciéntiam.

Non ſunt loquélæ, neque ſermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In ſole póſuit tabernáculum ſuum, * & ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam: * à ſummo cœlo egréſſio ejus:

Et occúrſus ejus uſque ad ſummum ejus; * nec eſt qui ſe abſcóndat à calóre ejus.

Ant. Dómine, tu es qui fecíſti cœlum & terram, mare & ómnia quæ in eis ſunt. *Act.* 4. 24.

Ant. 8. G. Tu, Dómine.

Diviſio Pſalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convértens ánimas: * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetípſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum; * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea: * in cuſtodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? * ab occúltis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si meî non fúerint domináti, tunc immaculátus ero, * & emundábor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conſpéctu tuo ſemper.

Dómine adjútor meus, * & redémptor meus.

Ant. Tu, Dómine, fecíſti cœlum & terram, & quidquid cœli ámbitu continétur: Dóminus ómnium es. *Eſth.* 13. 10. 11.

Ant. 1. 2. Tecum.

PSALMUS 135.

Miſericordia Creatoris & Redemptoris, ob multa in populum ſuum beneficia, celebratur.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ætérnum miſericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum; * confitémini Dómino dominórum;

Qui facit mirabília magna ſolus; * qui fecit cœlos in intelléctu;

Qui firmávit terram ſuper aquas; * qui fecit luminária magna;

Solem in poteſtátem diéi, * lunam & ſtellas in poteſtátem noctis; — Divisio :

+ Qui percúſſit Ægýptum * cum primogénitis eórum;

Qui edúxit Iſraël de médio eórum, * in manu poténti, & bráchio excélſo;

Qui divíſit mare rubrum in diviſiónes, * & edúxit Iſraël per médium ejus;

Et excúſſit Pharaónem, & virtútem ejus, * in mari rubro;

Qui tradúxit pópulum ſuum per desértum; * qui percúſſit reges magnos;

Et occídit reges fortes, * Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Baſan:

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Iſraël ſervo ſuo:

Quia in humilitáte noſtra memor fuit noſtrî, * & redemit nos ab inimícis noſtris;

Qui dat eſcam omni carni, * confitémini Deo cœli.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum miſericórdia ejus.

Ant. Tecum ſapiéntia tua, quæ novit ópera tua, quæ & affuit tunc, cùm orbem terrárum fáceres. *Sap.* 9. 9.

Ant. 2. D. Tu fecíſti.

Canticum ſequens dicitur tantùm in Feriis poſt Præſentationem, vel poſt Septuageſimam, quando venerit menſe Januario. Aliis autem temporibus, & in Feſtis Sanctorum, habentur Cantica propria.

CANTICUM ANNÆ. 1. *Reg. c.* 2. *v.* 1. *ad* 10.

Supremam Dei poteſtatem laudans, de Eccleſia & Chriſto prophetat.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum eſt cornu meum in Deo meo.

Dilatátum eſt os meum ſuper inimícos meos; * quia lætáta ſum in ſalutári tuo.

Non eſt ſanctus, ut eſt Dóminus; neque enim eſt álius extra te; * & non eſt fortis ſicut Deus noſter.

Nolíte multiplicáre loqui ſublímia, * gloriántes.

Recédant vétera de ore veſtro; * quia Deus ſcien-

+ repetatur : 1ma Kirie Confitemini & —

tiárum Dóminus eſt, & ipſi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium ſuperátus eſt; * & infirmi accíncti ſunt róbore.

Repléti priùs, pro pánibus ſe locavérunt; * & famélici ſaturáti ſunt.

Donec ſtérilis péperit plúrimos: * & quæ multos habébat filios, infirmáta eſt.

Dóminus mortíficat & vivíficat, * dedúcit ad ínferos & redúcit.

Dóminus paúperem facit & ditat, * humíliat & súblevat.

Súſcitat de púlvere egénum; * & de ſtércore élevat paúperem,

Ut ſédeat cum princípibus, * & sólium glóriæ téneat.

Dómini enim ſunt cárdines terræ, * & póſuit ſuper eos orbem.

Pedes ſanctórum ſuórum ſervábit, & ímpii in ténebris conticéſcent; * quia non in fortitúdine ſua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adverſárii ejus, * & ſuper ipſos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, * & dabit impérium Regi ſuo, & ſublimábit cornu Chriſti ſui.

Ant. Tu fecíſti Adam de limo terræ; dediſtíque ei adjutórium Hevam. *Tob.* 8. 8.

Ant. 8. c. Sapiéntiâ.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

LAudáte Dóminum de cœlis; * laudáte eum in excélſis:

Laudáte eum, omnes Angeli ejus; * laudáte eum, omnes virtútes ejus:

Laudáte eum, ſol & luna; * laudáte eum, omnes ſtellæ & lumen:

Laudáte eum, cœli cœlórum; * & aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipſe dixit, & facta ſunt: * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Státuit ea in ætérnum, & in séculum séculi: * præcéptum póſuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes & omnes abýſſi;

Ignis, grando, nix, glácies, ſpíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes & omnes colles, * ligna fructífera, & omnes cedri.

Béſtiæ & univérſa pécora, * ſerpéntes & vólucres pennátæ.

Reges terræ, & omnes pópuli, * príncipes, & omnes júdices terræ.

Júvenes & vírgines, ſenes cum junióribus laudent nomen Dómini, * quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus.

Conféſſio ejus ſuper cœ-

lum & terram: * & exaltávit cornu pópuli ſui.

Hymnus ómnibus ſanctis ejus, * filiis Iſraël, pópulo appropinquánti ſibi.

Ant. Sapiéntiâ tuâ conſtituíſti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ à te facta eſt. *Sap.* 9. 2.

CAPITULUM. *Iſ.* 42. 5. 6.

HÆc dicit Dóminus Deus, creans cœlos & exténdens eos, firmans terram & quæ gérminant ex ea, dans flatum pópulo qui eſt ſuper eam, & ſpíritum calcántibus eam: Ego Dóminus.

HYMNUS.

DEo loquénte, prótinùs
Fiunt tenébræ, fit dies;
Et ſpléndidæ cœlo faces
Noctem diémque dívidunt.

STAT terra, currunt flúmina,
Quæ fundit imménſum mare.
Velántur aſtra núbibus,
Subſíſtit unda pénſilis.

HERBÆ viréntis tégmine
Veſtíta tellus píngitur:
Lætis onúſtæ frúctibus
Paſſim renídent árbores.

LEVES in imo gúrgite
Repénte piſces ínnatant:
Ferúntur ad cœlos aves,
Vagántur in ſylvis feræ.

HOMO creátus náſcitur,
Spirans imágo Núminis:
Terréſtre córporis lutum
Cœléſtis afflat ſpíritus.

O NUMEN! ô mundi Pater!
Voléndo quid non éfficis?
Tuæ, Deus, poténtiæ
Mundum creáre ludus eſt.

ORBEM poténter qui creas,
Tibi, Pater, cum Fílio,
Almo ſimul cum Spíritu,
Sit ſumma laus in ſécula.
Amen.

℣. Tuus eſt dies, & tua eſt nox: ℟. Tu fabricátus es auróram & ſolem. *Pſ.* 73. 16.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Tu, Dómine, creáſti ómnia, & propter voluntátem tuam erant, & creáta ſunt. *Apoc.* 4. 11.

Suffragia habentur infrà, poſt Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Pater. Ave.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus. Jam lucis orto ſídere. *Infrà poſt Completorium Sabbati. Et ſic aliis diebus.*

Ant. 7. d. Spécies cœli.

PSALMUS 81.

Diis terræ excelſior Deus, omnium Creator & Judex.

DEus ſtetit in ſynagóga deórum; * in médio autem deos dijúdicat.

Uſquequò judicátis iniquitátem; * & fácies peccatórum ſúmitis?

Judicáte egéno & pupíllo; * húmilem & paúperem juſtificáte.

Erípite paúperem, * & egénum de manu peccatóris liberáte.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Qui vivit.

PSALMUS 8.

Mundus Verbo Dei creatus & redemptus.

DOmine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univérſa terra!

Quóniam eleváta eſt magnificéntia tua* ſuper cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecíſti laudem propter inimícos tuos, * ut déſtruas inimícum & ultórẽ.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas quæ tu fundáſti.

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum?

Minuíſti eum paulò minùs ab Angelis, * glóriâ & honóre coronáſti eum, & conſtituíſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjecíſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univérſas, ínſuper & pécora campi;

Vólucres cœli, * & piſces maris, qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter,* quam admirábile eſt nomen tuum in univérſa terra!

PSALMUS 32.

Dei laus ob mundi, per Dei Verbum, creationem & redemptionem.

EXultáte, juſti, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in pſaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum; * benè psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum eſt verbum Dómini: * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit miſericórdiam & judícium: * miſericórdiâ Dómini plena eſt terra.

Verbo Dómini cœli firmáti ſunt, * & ſpíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans ſicut in utre aquas maris, * ponens in theſaúris abýſſos.

Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipſe dixit, & facta ſunt; * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Dóminus diſſipat consília géntium; * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet: * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónẽ.

Diviſio Pſalmi 32.

BEáta gens cujus eſt Dóminus Deus ejus, * pópulus quem elégit in hæreditátem ſibi.

De cœlo reſpéxit Dóminus; * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo ſuo, * reſpéxit ſuper omnes qui hábitant terram.

Qui finxit ſingillátim corda eórum ; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non ſalvátur rex per multam virtútem ; * & gigas non ſalvábitur in multitúdine virtútis ſuæ.

Fallax equus ad ſalútem ;* in abundántia autem virtútis ſuæ non ſalvábitur.

Ecce óculi Dómini ſuper metuéntes eum , * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus ;

Ut éruat à morte ánimas eórum , * & alat eos in fame.

Anima noſtra ſúſtinet Dóminum ; * quóniam adjútor & protéctor noſter eſt ;

Quia in eo lætábitur cor noſtrum , * & in nómine ſancto ejus ſperávimus.

Fiat miſericórdia tua , Dómine , ſuper nos , * quemádmodum ſperávimus in te.

Ant. Qui vivit in ætérnum , creávit ómnia ſimul. *Eccli.* 18. 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnia.

PSALMUS 101.

Eccleſia, inter hujus mundi adverſa , ſpes in Dei Verbo , per quod omnia facta ſunt.

DOmine , exaúdi oratiónem meam , * & clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam à me ; * in quacúmque die tríbulor , inclína ad me aurem tuam.

In quacúmque die invocávero te , * velóciter exaúdi me.

Quia defecérunt ſicut fumus dies mei , * & oſſa mea ſicut crémium aruérunt.

Percúſſus ſum ut fœnum , & áruit cor meum , * quia oblítus ſum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæſit os meum carni meæ.

Símilis factus ſum pelicáno ſolitúdinis ; * factus ſum ſicut nyćticorax in domicílio.

Vigilávi , * & factus ſum ſicut paſſer ſolitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei ; * & qui laudábant me , advérsum me jurábant :

Quia cínerem tanquam panem manducábam , * & potum meum cum fletu miſcébam ,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ ; * quia élevans alliſiſti me.

Dies mei ſicut umbra declinavérunt ; * & ego ſicut fœnum árui.

Tu autem , Dómine , in ætérnum pérmanes , * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Diviſio Pſalmi 101.

TU exúrgens , [Dómine], miſeréberis Sion ;* quia tempus miſeréndi ejus , quia venit tempus.

Quóniam placuérunt ſervis tuis lápides ejus , * & terræ ejus miſerebúntur.

Et timébunt gentes no-

men tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion; * & vidébitur in glória ſua.

Reſpéxit in oratiónem humílium, * & non ſprevit precem eórum.

Scribántur hæc in generatióne áltera, * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia proſpéxit de excélſo ſáncto ſuo: * Dóminus de cœlo in terram aſpéxit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúſalem;

In conveniéndo pópulos in unum, & reges; * ut sérviant Dómino.

Reſpóndit ei in via virtútis ſuæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi:

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera diviſio Pſal. 101.

INítio tu, Dómine, terram fundáſti, * & ópera mánuum tuárum ſunt cœli.

Ipſi períbunt; tu autem pérmanes; * & omnes ſicut veſtiméntum veteráſcent:

Et ſicut opertórium mutábis eos, & mutabúntur; * tu autem idem ipſe es, & anni tui non defícient.

Fílii ſervórum tuórum habitábunt; * & ſemen córum in séculum dirigétur.

Ant. Omnia per ipſum facta ſunt, & ſinè ipſo factum eſt nihil. *Joan.* 1. 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ex ipſo.

PSALMUS 103.

Deus ob multiplicia naturæ & gratiæ miracula benedicendus.

BEnedic, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es veheménter.

Confeſſiónem & decórem induíſti, * amíctus lúmine ſicut veſtiménto;

Exténdens cœlum ſicut pellem; * qui tegis aquis ſuperióra ejus:

Qui ponis nubem aſcénſum tuum; * qui ámbulas ſuper pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos ſpíritus, * & miníſtros tuos ignem uréntem;

Qui fundáſti terram ſuper ſtabilitátem ſuam, * non inclinábitur in séculum séculi.

Abýſſus, ſicut veſtiméntum amíctus ejus; * ſuper montes ſtabunt aquæ.

Ad increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Aſcéndunt montes, & deſcéndunt campi, * in locum quem fundáſti eis.

Términum poſuíſti quem non tranſgrediéntur; * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in con-

vállibus; * inter médium móntiũ pertranſíbunt aquæ:

Potábunt omnes béſtiæ agri: * expectábunt ónagri in ſiti ſua.

Super ea vólucres cœli habitábunt, * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de ſuperióribus ſuis; * de fructu óperum tuórum ſatiábitur terra.

Prodúcens fœnum juméntis, * & herbam ſervitúti hóminum,

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confírmet.

Saturabúntur ligna campi, * & cedri Líbani quas plantávit:

Illic páſſeres nidificábunt; * heródii dómus dux eſt eórum.

Montes excélſi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * ſol cognóvit occáſum ſuum.

Poſuíſti ténebras, & facta eſt nox; * in ipſa pertranſíbunt omnes béſtiæ ſylvæ.

Cátuli leónum rugiéntes ut rápiant, * & quærant à Deo eſcam ſibi.

Ortus eſt ſol, & congregáti ſunt, * & in cubílibus ſuis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus ſuum, * & ad operatiónem ſuam uſque ad véſperum.

Diviſio Pſal. 103.

QUàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! ómnia in ſapiéntia fecíſti: * impléta eſt terra poſſeſſióne tuâ.

Hoc mare magnum & ſpatióſum mánibus: * illic reptília quorum non eſt númerus, animália pusílla cum magnis.

Illic naves pertranſíbunt; * draco iſte quem formáſti ad illudéndum ei.

Omnia à te expéctant * ut des illis eſcam in témpore.

Dante te illis, cólligent; * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.

Averténte autem te fáciem, turbabúntur; * aúferes ſpíritum eórum, & deficient, & in púlverem ſuum reverténtur.

Emittes ſpíritum tuum, & creabúntur; * & renovábis fáciem terræ.

Altera diviſio Pſal. 103.

SIt glória Dómini in ſéculum; * lætábitur Dóminus in opéribus ſuis:

Qui réſpicit terram, & facit eam trémere; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea, * pſallam Deo meo quándiu ſum.

Jucúndum ſit ei elóquium meum; * ego verò delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra & iníqui, ità ut non ſint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt ómnia: ipſi glória in sécula. *Rom.* 11. 36.

℣. Ipſe dixit, & facta ſunt: ℟. Ipſe mandávit, & creáta ſunt. *Pſ.* 32. 9.

Pater. *ſecretò.* Et ne nos indúcas, &c. *ut ſuprà.*

Benedictiones ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones cum ℟℟℟. *ut in Proprio de Tempore. Et ſic in ſequentibus Feriis.*

Non dicitur: Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Quàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! ℟. Omnia in ſapiéntia fecíſti. *Pſ.* 103. 24.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 7. *c.* Dómine.

PSALMUS 18.

Mundi & Eccleſiæ, legis & Evangelii commendatio.

CŒli enárrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Non ſunt loquélæ, neque ſermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In ſole póſuit tabernáculum ſuum, * & ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam: * à ſummo cœlo egréſſio ejus:

Et occúrſus ejus uſque ad ſummum ejus; * nec eſt qui ſe abſcóndat à calóre ejus.

Ant. Dómine, tu es qui fecíſti cœlum & terram, mare & ómnia quæ in eis ſunt. *Act.* 4. 24.

Ant. 8. G. Tu, Dómine.

Diviſio Pſalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convértens ánimas: * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetípſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum; * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea: * in cuſtodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? * ab occúltis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si meî non fúerint domináti, tunc immaculátus ero, * & emundábor à delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditátio cordis mei in conſpéctu tuo ſemper.

Dómine adjútor meus, * & redémptor meus.

Ant. Tu, Dómine, fecíſti cœlum & terram, & quidquid cœli ámbitu continétur: Dóminus ómnium es. *Eſth.* 13. 10. 11.

Ant. 1. a. Tecum.

PSALMUS 135.

Miſericordia Creatoris & Redemptoris, ob multa in populum ſuum beneficia, celebratur.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ætérnum miſericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum; * confitémini Dómino dominórum;

Qui facit mirabília magna ſolus; * qui fecit cœlos in intellèctu;

Qui firmávit terram ſuper aquas; * qui fecit luminária magna;

Solem in poteſtátem diéi, * lunam & ſtellas in poteſtátem noctis; — Divisio :

Qui percúſſit Ægýptum * cum primogénitis eórum;

Qui edúxit Iſraël de médio eórum, * in manu poténti, & bráchio excélſo;

Qui divíſit mare rubrum in diviſiónes, * & edúxit Iſraël per médium ejus;

Et excúſſit Pharaónem, & virtútem ejus, * in mari rubro;

Qui tradúxit pópulum ſuum per desértum; * qui percúſſit reges magnos;

Et occídit reges fortes, * Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Baſan:

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Iſraël ſervo ſuo:

Quia in humilitáte noſtra memor fuit noſtrî, * & redémit nos ab inimícis noſtris;

Qui dat eſcam omni carni, * confitémini Deo cœli.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum miſericórdia ejus.

Ant. Tecum ſapiéntia tua, quæ novit ópera tua, quæ & áffuit tunc, cùm orbem terrárum fáceres. *Sap.* 9. 9.

Ant. 2. D. Tu fecíſti.

Canticum ſequens dicitur tantùm in Feriis poſt Præſentationem, vel poſt Septuageſimam, quando venerit menſe Januario. Aliis autem temporibus, & in Feſtis Sanctorum, habentur Cantica propria.

CANTICUM ANNÆ. 1. *Reg. c.* 2. *v.* 1. *ad* 10.

Supremam Dei poteſtatem laudans, de Eccleſia & Chriſto prophetat.

Exultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum eſt cornu meum in Deo meo.

Dilatátum eſt os meum ſuper inimícos meos; * quia lætáta ſum in ſalutári tuo.

Non eſt ſanctus, ut eſt Dóminus; neque enim eſt álius extra te; * & non eſt fortis ſicut Deus noſter.

Nolíte multiplicáre loqui ſublímia, * gloriántes.

Recédant vétera de ore veſtro; * quia Deus ſcien-

+ repetatur : 1ᵐᵒ Kyrie — Confitemini & —

In conſpéctu Angelórum pſallam tibi ; * adorábo ad templum ſanctum tuum ;

Et confitébor nómini tuo ſuper miſericórdia tua & veritáte tua ; * quóniam magnificáſti ſuper omne , nomen ſanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te , exaúdi me ; * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi , Dómine , omnes reges terræ ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui ;

Et cantent in viis Dómini , * quóniam magna eſt glória Dómini ;

Quóniam excélſus Dóminus , & humília réſpicit ; * & alta à longè cognóſcit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis vivificábis me ; * & ſuper iram inimicórum meórum extendíſti manum tuam , & ſalvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me : Dómine, miſericórdia tua in séculum; * ópera mánuum tuárum ne deſpícias.

Ant. Numquid non Pater unus ómnium noſtrûm ? Numquid non Deus unus creávit nos ? *Malach.* 2. 10.

Ant. 7. *d.* In ejus.

PSALMUS 138.

Dei ubique præſentis, & omnia cognoſcentis , mirabilis ſcientia.

DOmine , probáſti me , & cognovíſti me ; * tu cognovíſti ſeſſiónem meã , & reſurrectiónem meam.

Intellexíſti cogitatiónes meas de longè ; * ſémitam meam , & funículum meum inveſtigáſti ;

Et omnes vias meas prævidíſti ; * quia non eſt ſermo in lingua mea.

Ecce , Dómine , tu cognovíſti ómnia noviſſima & antíqua; * tu formáſti me & poſuíſti ſuper me manum tuã.

Mirábilis facta eſt ſciéntia tua ex me ; * confortáta eſt, & non pótero ad eam.

Quò ibo à ſpíritu tuo ? * & quò à fácie tua fúgiam ?

Si aſcéndero in cœlum , tu illic es ; * ſi deſcéndero in inférnum , ades :

Si súmpſero pennas meas dilúculo , * & habitávero in extrémis maris :

Etenim illuc manus tua dedúcet me , * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórſitan ténebræ conculcábunt me , * & nox illuminátio mea in delíciis meis ;

Quia ténebræ non obſcurabúntur à te , & nox ſicut dies illuminábitur; * ſicut ténebræ ejus, ità & lumen ejus.

Quia tu poſſedíſti renes meos ; * ſuſcepíſti me de útero matris meæ.

Ant. In ejus manu ánima omnis vivéntis , & ſpíritus univérſæ carnis hóminis : *Job* 12. 10.

Ant. 2. D. Fecit.

Diviſio Pſalmi 138.

COnfitébor tibi , [Dómine] , quia terribíliter magnificátus es : * mirabília

mirabília ópera tua; & ánima mea cognóſcit nimis.

Non eſt occultátum os meum à te, quod feciſti in occúlto; * & ſubſtántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui; & in libro tuo omnes ſcribéntur; * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus; * nimis confortátus eſt principátus eórum;

Dinumerábo eos, & ſuper arénam multiplicabúntur: * exurréxi, & adhuc ſum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres; * viri ſánguinum, declináte à me.

Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nónne qui odérunt te, Dómine, óderam, * & ſuper inimícos tuos tabeſcébam?

Perfécto ódio óderam illos; * & inimíci facti ſunt mihi.

Proba me, Deus, & ſcito cor meum; * intérroga me, & cognóſce ſémitas meas.

Et vide ſi via iniquitátis in me eſt; * & deduc me in via ætérna.

Ant. Fecit ex uno omne genus hóminum, inhabitáre ſuper univérſam fáciem terræ. *Act.* 17. 26.

Ant. 5. a. Inviſibília.

PSALMUS 143.

Chriſtus pro populo ſibi ſubdito gratias agit: Eccleſia ſibi opem poſtulat.

BEnedíctus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Miſericórdia mea, & refúgium meum; * ſuſcéptor meus, & liberátor meus;

Protéctor meus, & in ipſo ſperávi; * qui ſubdit pópulum meum ſub me.

Dómine, quid eſt homo, quia innotuíſti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti ſímilis factus eſt; * dies ejus ſicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, & deſcénde; * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruſcatiónem, & diſſipábis eos; * emítte ſagíttas tuas, & conturbábis eos.

Emítte manum tuam de alto, éripe me, & líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum eſt vanitátem, * & déxtera eórum déxtera iniquitátis.

Ant. Inviſibília ipſíus, à creatúra mundi, per ea quæ facta ſunt, intelléćta, conſpiciúntur. *Rom.* 1. 20.

Ant. 4. A. In ipſo.

Diviſio Pſalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi, * in pſaltério decachórdo pſallã tibi.

Qui das ſalútem régibus, * qui redemíſti David ſervum tuum de gládio malígno.

Eripe me, & érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum eſt vanitátem; * & déxtera eórum déxtera iniquitátis:

Quorum filii ſicut novéllæ plantatiónes, * in juventúte ſua:

Filiæ eórum compóſitæ, * circumornátæ ut ſimilitúdo templi:

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud:

Oves eórum fœtóſæ, abundántes in egréſſibus ſuis; * boves eórum craſſæ:

Non eſt ruína macériæ, neque tránſitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc ſunt: * beátus pópulus cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. In ipſo vívimus, & movémur, & ſumus. *Act.* 17. 28.

CAPITULUM. *Eccle.* 12. 1.

MEménto Creatóris tui, in diébus juventútis tuæ, ántequàm véniat tempus afflictiónis, & appropínquent anni, de quibus dicas: Non mihi placent.

HYMNUS.

DEo canéntes pſállite:
Quicúmque dulci ſpíritu
Vitális auræ véſcimur,
Omnes per ipſum vívimus.

AUTORIS in laudem ſui
Natúra tota pérſonat.
Servíre, mortáles, Deo
Vos terra, vos cœlum docet.

PARENT jubénti sídera,
Nubéſque dicunt: Adſumus:
Illíus ad nutum mare
Submíttit undas súpplices.

RERUM Sator, totum tibi
Se debet humánum genus:
Moménta vitæ témperas;
In te movémur & ſumus.

ORBEM poténter qui creas,
Tibi, Pater, cum Filio,
Almo ſimul cum Spíritu,
Sit ſumma laus in ſécula.
Amen.

℣. Tu formáſti me, Dómine; ℟. Et poſuíſti ſuper me manum tuam. *Pſ.* 138. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *g.* Tibi, Dómine, sérviat omnis creatúra tua, quia dixíſti; & facta ſunt. *Judith.* 16. 17.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

℣. Convérte nos, Deus ſalutáris noſter; ℟. Et avérte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84. 5.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me feſtína.

Glória Patri, & Filio, & Spirítui ſancto.

Ant. 3. c. Stellæ.

PSALMUS 6.

Fidelium inter mundi hujus calamitates gemitus & fiducia.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me; * neque in ira tua corrípias me.

Miſerére meî, Dómine, quóniam infirmus ſum; * ſana me, Dómine, quóniam conturbáta ſunt oſſa mea.

Et ánima mea turbáta eſt valde: * ſed tu, Dómine, úſquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam; * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam.

Quóniam non eſt in morte qui memor ſit tuî: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo: * lavábo per ſingulas noctes lectum meum; lácrymis meis ſtratum meum rigábo.

Turbátus eſt à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Diſcédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam; * Dóminus oratiónem meam ſuſcépit.

Erubéſcant, & conturbéntur vehementer omnes inimíci mei: * convertántur, & erubéſcant valde velóciter.

PSALMUS 7.

Chriſti pro nobis patientis oratio: Gentium fides: Judæorum reprobatio.

DOmine Deus meus, in te ſperávi; * ſalvum me fac ex ómnibus perſequéntibus me, & líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam; * dum non eſt qui rédimat, neque qui ſalvum fáciat.

Dómine Deus meus, ſi feci iſtud; * ſi eſt iníquitas in mánibus meis;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala; * décidam méritò ab inimícis meis inánis;

Perſequátur inimícus ánimam meam, & comprehéndat, & concúlcet in terra vitam meam; * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge, Dómine, in ira tua; * & exaltáre in finibus inimicórum meórum.

Et exúrge, Dómine Deus meus, in præcépto quod mandáſti; * & ſynagóga populórum circúmdabit te:

Et propter hanc in altum regrédere; * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me, Dómine, ſecúndùm juſtítiam meam, * & ſecúndùm innocéntiam meam ſuper me.

Conſumétur nequítia peccatórum, & díriges juſtum; * ſcrutans corda & renes Deus.

Juſtum adjutórium meũ à Dómino * qui ſalvos facit rectos corde.

Diviſio Pſalmi 7.

DEus judex juſtus, fortis & pátiens; * numquid iráſcitur per síngulos dies?

Niſi convérſi fuéritis, gládium ſuum vibrábit: * arcum ſuum teténdit, & parávit illum:

Et in eo parávit vaſa mortis; * ſagíttas ſuas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injuſtítiam; * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus, in caput ejus; * & in vérticem ipsíus iníquitas ejus deſcéndet.

Confitébor Dómino ſecúndùm juſtítiam ejus; * & pſallam nómini Dómini altíſſimi.

Ant. Stellæ vocátæ ſunt, & dixérunt: Adſumus; & luxérunt ei cum jucunditáte qui fecit illas. *Bar.* 3. 35.

Hymnus. Grates, perácto jam die, &c. *infrà poſt Completorium Sabbati; & ſic aliis diebus.*

CAPITULUM. *Eccli.* 32. 17.

SUper his ómnibus benedícito Dóminum, qui fecit te, & inebriántem te ab ómnibus bonis ſuis.

℟. *breve.* In manus. *Habetur infrà poſt Completorium Sabbati; & ſic aliis diebus.*

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. Univérſa propter ſemetípſum operátus eſt Dóminus. *Prov.* 16. 4.

Preces & Oratio, ut infrà poſt Completorium Sabbati; & ſic aliis diebus.

FERIA TERTIA,

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Perpétuam Providéntiam, * Veníte, adorémus. *Sap.* 17. 2.

Pſalmus, Veníte. *p.* 2.

HYMNUS.

ÆTERNE rerum Cónditor
Mundum creas poténtiâ;
Jugi tuéris cónditum,
Regíſque providéntiâ.

TU ſpléndidum ſolis jubar,
Curſúſque certos síderum,
Idem, movéri néſcius,
Motu perénni témperas.

HINC vólvitur cœlo dies;
Hinc atra nox fugat diem;
Hinc nos, per altérnas vices
Aut ſomnus, aut labor tenet.

FECUNDA rerum sémina
Subácta tellus éxcipit,
Aptóque miſſus témpore
Cœléſtis imber írrigat.

HINC flava náſcitur ſeges,
Dulcémque victum ſúfficit:
Sic ſpontè nobis pródigam
Benígnus expándis manum.

TIBI, Pater, cum Fílio,
Almo ſimul cum Spíritu,
Deo perénni, próvido,
Honor, decus, laus, glória. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Puſillum.

PSALMUS 61.

Fruſtrà oppugnatur, qui Deo ſubjectus, in ejus tutela manet.

NOnne Deo ſubjécta erit ánima mea? * ab ipſo enim ſalutáre meum.

Nam & ipſe Deus meus, & ſalutáris meus, ſuſcéptor meus; * non movébor ámplius.

Quoúſque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérſi vos, tanquam paríeti inclináto, & macériæ depúlſæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in ſiti: * ore ſuo benedicébant, & corde ſuo maledicébant.

Verúmtamen Deo ſubjécta eſto, ánima mea; * quóniam ab ipſo patiéntia mea.

Quia ipſe Deus meus, & ſalvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo ſalutáre meum & glória mea; * Deus auxílii mei, & ſpes mea in Deo eſt.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda veſtra: * Deus adjútor noſter in ætérnum.

Verúmtamen vani filii hóminum, mendáces filii hóminum in ſtatéris; * ut decípiant ipſi de vanitáte in idípſum.

Nolíte ſperáre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíſcere: * divítiæ ſi áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus eſt Deus, duo hæc audívi; quia potéſtas Dei eſt; & tibi, Dómine, miſericórdia; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera ſua.

PSALMUS 79.

Miſeriarum finis per Chriſti adventum expoſtulatur.

QUi regis Iſraël, inténde, * qui dedúcis velut ovem Joſeph:

Qui ſedes ſuper Chérubim, * manifeſtáre coram Ephraïm, Bénjamin, & Manáſſe.

Excita poténtiam tuam, & veni; * ut ſalvos fácias nos:

Deus, convérte nos; * & oſténde fáciem tuam, & ſalvi érimus.

Dómine Deus virtútũ, * quoúſque iraſcéris ſuper oratiónem ſervi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum; * & potum dabis nobis in lácrymis in menſúra?

Poſuíſti nos in contradictiónem vicínis noſtris; * & inimíci noſtri ſubſannavérunt nos.

Deus virtútum, convérte nos; * & oſténde fáciem tuam, & ſalvi érimus.

Diviſio Pſalmi 79.

VIneam de Ægýpto tranſtuliſti, [Dómine]; * ejeciſti gentes, & plantáſti eam.

Petiérunt, & venit cotúrnix, * & pane cœli ſaturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ; * abiérunt in ſicco flúmina.

Quóniam memor fuit verbi ſancti ſui, * quod hábuit ad Abraham púerum ſuum:

Et edúxit pópulum ſuum in exultatióne, * & eléctos ſuos in lætitia:

Et dedit illis regiónes géntium; * & labóres populórum poſſedérunt,

Ut cuſtódiant juſtificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Ant. Attíngit à fine uſque ad finem fórtiter; & diſpónit ómnia ſuáviter. *Sap.* 8. 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Protéctor eſt.

PSALMUS 105.

Bonitas Dei celebranda.

Iſraëliticus populus peccata ſua agnoſcens & recolens, ſalutem poſcit.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum miſericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui cuſtódiunt judícium, & fáciunt juſtítiam, * in omni témpore.

Meménto noſtrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui; * víſita nos in ſalutári tuo,

Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætitia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Peccávimus cum pátribus noſtris, * injúſte égimus, iniquitátem fécimus.

Patres noſtri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua; * non fuérunt mémores multitúdinis miſericórdiæ tuæ:

Et irritavérunt aſcendéntes in mare, * mare rubrum:

Et ſalvávit eos propter nomen ſuum; * ut notam fáceret poténtiam ſuam:

Et increpuit mare rubrum, & exſiccátum eſt; * & dedúxit eos in abyſſis ſicut in deſérto:

Et ſalvávit eos de manu odiéntium; * & redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulántes eos; * unus ex eis non remánſit.

Et credidérunt verbis ejus, * & laudavérunt laudem ejus.

Diviſio Pſalmi 105.

CItò fecérunt, oblíti ſunt óperum ejus, * & non ſuſtinuérunt conſílium ejus:

Et concupiérunt concupiſcéntiam in deſérto; * & tentavérunt Deum in inaquóſo:

Et dedit eis petitiónem ipſórum, * & miſit ſaturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móyſen in caſtris, * Aaron ſanctum Dómini.

Apérta eſt terra, & deglutívit Dathan; * & opéruit ſuper congregatiónem Abíron:

Et exárſit ignis in ſynagóga eórum; * flamma combúſſit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * & adoravérunt ſcúlptile;

Et mutavérunt glóriam ſuam * in ſimilitúdinem vítuli comedéntis fœnum.

Oblíti ſunt Deum qui ſalvávit eos, * qui fecit magnália in Ægýpto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut diſpérderet eos, * ſi non Móyſes eléctus ejus ſtetiſſet in confractióne in conſpéctu ejus;

Ut avérteret iram ejus, * ne diſpérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram deſiderábilem; * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis ſuis; * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum ſuam ſuper eos, * ut proſtérneret eos in desérto,

Et ut dejíceret ſemen eórum in natiónibus, * & diſpérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti ſunt Beélphegor; * & comedérunt ſacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus ſuis; * & multiplicáta eſt in eis ruína.

Et ſtetit Phínees, & placávit; * & ceſsávit quaſsátio.

Et reputátum eſt ei in juſtítiam, * in generatiónem & generatiónem, uſque in ſempitérnum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * & vexátus eſt Móyſes propter eos;

Quia exacerbavérunt ſpíritum ejus; * & diſtínxit in lábiis ſuis.

Altera diviſio Pſal. 105.

NOn diſperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commíxti ſunt inter gentes, & didicérunt ópera eórum, & serviérunt ſculptílibus eórum; * & factum eſt illis in ſcándalum.

Et immolavérunt fílios ſuos, * & fílias ſuas dæmóniis.

Et effudérunt ſánguinem innocéntem, * ſánguinem filiórum ſuórum, & filiárum ſuárum quas ſacrificavérunt ſculptílibus Chánaan.

Et inféctа eſt terra in ſanguínibus, & contamináta eſt in opéribus eórum; * & fornicáti ſunt in adinventiónibus ſuis.

Et irátus eſt furóre Dóminus in pópulum ſuum; * & abominátus eſt hæreditátem ſuam.

Et trádidit eos in manus géntium; * & domináti ſunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, & humiliáti

ſunt ſub mánibus eórum : * ſæpè liberávit eos.

Ipſi autem exacerbavérunt eum in consílio ſuo, * & humiliáti ſunt in iniquitátibus ſuis.

Et vidit cùm tribularéntur, * & audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit teſtaménti ſui, * & pœnítuit eum ſecúndùm multitúdinem miſericórdiæ ſuæ.

Et dedit eos in miſericórdias, * in conſpéctu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noſter; * & cóngrega nos de natiónibus :

Ut confiteámur nómini ſancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedíctus Dóminus Deus Iſraël à século, & uſque in séculum: * & dicet omnis pópulus : Fiat, fiat.

Ant. Protéctor eſt ómnibus exquiréntibus ſe in veritáte. *Eccli.* 2. 13.

℣. Qui hábitat in adjutório Altíſſimi, ℟. In protectióne Dei cœli commorábitur. *Pſ.* 90. 1.

Pater noſter, &c. *ut ſuprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Deus, in te confídit ánima mea, ℟. Et in umbra alárum tuárum ſperábo. *Pſ.* 56. 2.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Non eſt.

PSALMUS 106.

Miſericordia Dei in populum ſuum celebranda ſub diverſis emblematibus deſcribitur.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum miſericórdia ejus.

Dicant qui redémpti ſunt à Dómino, quos redémit de manu inimíci, * & de regiónibus congregávit eos,

A ſolis ortu & occáſu, * ab aquilóne & mari.

Erravérunt in ſolitúdine in inaquóſo, * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Eſuriéntes & ſitiéntes, * ánima eórum in ipſis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur; * & de neceſſitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum :

Quia ſatiávit ánimam inánem, * & ánimam eſuriéntem ſatiávit bonis.

Sedéntes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro,

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíſſimi irritavérunt;

Et humiliátum eſt in labóribus cor eórum; * infirmáti ſunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dó-

minum cùm tribularéntur; * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris, & umbra mortis; * & víncula eórum diſrúpit.

Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Quia contrívit portas æreas, * & vectes férreos confrégit.

Ant. Non eſt álius Deus quàm tu, Dómine, cui cura eſt de ómnibus. *Sap.* 12. 13.

Ant. 8. G. Díligis.

Diviſio Pſalmi 106.

SUſcépit eos [Dóminus] de via iniquitátis eórum; * propter injuſtítias enim ſuas humiliáti ſunt.

Omnem eſcam abomináta eſt ánima eórum, * & appropinquavérunt uſque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur; * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Miſit verbum ſuum, & ſanávit eos, * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et ſacríficent ſacrifícium laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui deſcéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis,

Ipſi vidérunt ópera Dómini, * & mirabília ejus in profúndo.

Dixit; & ſtetit ſpíritus procéllæ, * & exaltáti ſunt fluctus ejus:

Aſcéndunt uſque ad cœlos, & deſcéndunt uſque ad abýſſos; * ánima eórum in malis tabeſcébat:

Turbáti ſunt, & moti ſunt ſicut ébrius: * & omnis ſapiéntia eórum devoráta eſt.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur; * & de neceſſitátibus eórum edúxit eos:

Et ſtátuit procéllam ejus in auram; * & ſiluérunt fluctus ejus:

Et lætáti ſunt quia ſiluérunt; * & dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum:

Et exáltent eum in eccléſia plebis, * & in cáthedra ſeniórum laudent eum.

Ant. Díligis ómnia quæ ſunt, & nihil odíſti eórum quæ feciſti. *Sap.* 11. 25.

Ant. 6. F. Quómodo.

Altera diviſio Pſal. 106.

POſuit [Dóminus] flúmina in desértum; * & éxitus aquárum in ſitim;

Terram fructíferam in ſalsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Póſuit desértum in ſtagna aquárum, * & terram ſinè aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illic eſuriéntes; * & conſtituérunt civitátem habitatiónis;

Et ſeminavérunt agros,

& plantavérunt víneas ; * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedíxit eis, & multiplicáti ſunt nimis ; * & juménta eórum non minorávit.

Et pauci facti ſunt, * & vexáti ſunt à tribulatióne malórum, & dolóre.

Effúſa eſt contémptio ſuper príncipes ; * & erráre fecit eos in ínvio, & non in via :

Et adjúvit paúperem de inópia, * & póſuit ſicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabúntur ; * & omnis iníquitas oppilábit os ſuum.

Quis ſápiens, & cuſtódiet hæc? * & intélliget miſericórdias Dómini ?

Ant. Quómodo poſſet áliquid permanére, nisì tu voluíſſes ? aut quod à te vocátum non eſſet, conſervarétur ? *Sap.* 11. 26.

Ant. 1. f. Tua.

CANTICUM MOYSI PRIMUM. *Exod. c.* 15. *v.* 1. *ad* 19.

Iſraël ab inimicis ſuis liberatus, Deo gratias agit.

CAntémus Dómino, glorióſè enim magnificátus eſt, * equum & aſcensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus ; * & factus eſt mihi in ſalútem.

Iſte Deus meus, & glorificábo eum ; * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quaſi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus ; * currus Pharaónis, & exércitum ejus projécit in mare :

Elécti príncipes ejus ſubmérſi ſunt in mari rubro, abýſſi operuérunt eos, * deſcendérunt in profúndum quaſi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta eſt in fortitúdine ; déxtera tua, Dómine, percúſſit inimícum ; * & in multitúdine glóriæ tuæ depoſuíſti adversários tuos.

Miſíſti iram tuam quæ devorávit eos ſicut ſtípulam ; * & in ſpíritu furóris tui congregátæ ſunt aquæ.

Stetit unda fluens ; * congregátæ ſunt abýſſi in medio mari.

Dixit inimícus : Pérſequar, & comprehéndam, * dívidam ſpólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládiũ meũ, * interficiet eos manus mea.

Flavit ſpíritus tuus, & opéruit eos mare ; * ſubmérſi ſunt quaſi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine ? * quis símilis tuî, magníficus in ſanctitáte, terríbilis, atque laudábilis, fáciens mirabília ?

Extendíſti manum tuam, * & devorávit eos terra.

Dux fuíſti in miſericórdia tua * pópulo quem redemíſti ;

Et portáſti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum ſanctum tuum.

Aſcendérunt pópuli, & iráti ſunt; * dolóres obtinuérunt habitatóres Philíſthiim.

Tunc conturbáti ſunt príncipes Edom, robúſtos Moab obtínuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat ſuper eos formído & pavor, * in magnitúdine bráchii tui:

Fiant immóbiles quaſi lapis, donec pertránſeat pópulus tuus, Dómine, * donec pertránſeat pópulus tuus iſte, quem poſſedíſti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíſſimo habitáculo tuo, quod operátus es, Dómine:

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit, * in ætérnum & ultrà.

Ingréſſus eſt enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare; * & redûxit ſuper eos Dóminus aquas maris:

Filii autem Iſraël ambulavérunt per ſiccum, * in médio ejus.

Ant. Tua, Pater, providéntia gubérnat. *Sap.* 14. 3.

Ant. 3 *à.* Omnia.

PSALMUS 134.

Deus ob univerſa in populum ſuum beneficia laudandus. Idolorum vanitas.

Laudáte nomen Dómini; * laudáte, ſervi, Dóminum.

Qui ſtátis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus; * psállite nómini ejus, quóniam ſuáve:

Quóniam Jacob elégit ſibi Dóminus, * Iſraël in poſſeſſiónem ſibi.

Quia ego cognóvi, quòd magnus eſt Dóminus, * & Deus noſter præ ómnibus diis.

Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo & in terra, in mari & in ómnibus abýſſis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit;

Qui prodúcit ventos de theſáuris ſuis; * qui percúſſit primogénita Ægýpti ab hómine uſque ad pecus.

Et miſit ſigna & prodígia in médio tuî, Ægýpte; * in Pharaónem, & in omnes ſervos ejus.

Qui percúſſit gentes multas; * & occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Baſan, * & ómnia regna Chánaan:

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Iſraël pópulo ſuo.

Dómine, nomen tuum in ætérnum; * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum ſuum, * & in ſervis ſuis deprecábitur.

à fácie ejus: * ómnium inimicórum ſuórum dominábitur.

Dixit enim in corde ſuo: * Non movébor à generatióne in generatiónem ſinè malo.

Cujus maledictióne os plenum eſt, & amaritúdine & dolo: * ſub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis; * ut interfíciat innocéntem.

Oculi ejus in paúperem reſpíciunt: * inſidiátur in abſcóndito, quaſi leo in ſpelúnca ſua;

Inſidiátur ut rápiat paúperem; * rápere paúperem dum áttrahit eum.

In láqueo ſuo humiliábit eum; * inclinábit ſe, & cadet cùm dominátus fúerit paúperum.

Dixit enim in corde ſuo: Oblítus eſt Deus: * avértit fáciem ſuam ne vídeat in finem.

Exúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua: * ne obliviſcáris paúperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde ſuo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem & dolórē consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus eſt pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & malígni: * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, & in séculum séculi: * períbitis, gentes, de terra illíus.

Deſidérium paúperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre ſe homo ſuper terram.

Ant. Cogitatiónes mortálium tímidæ, & incértæ providéntiæ noſtræ. *Sap.* 9. 14.

CAPITULUM. *Eccli.* 2. 11.

RESpícite, filii, natiónes hóminum, & ſcitóte quia nullus ſperávit in Dómino, & confúſus eſt.

AD TERTIAM.

Ant. 1. D. Pater.

PSALMUS 5.

Eccleſia à Deo ſummè juſto adversùs iniquos opem petit.

VErba mea aúribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orábo; * Dómine, manè exaúdies vocem meam.

Manè aſtábo tibi, & vidébo, * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus, * neque permanébunt injúſti ante óculos tuos.

Odíſti omnes qui ope-

rántur iniquitátem; * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum & dolóſum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine miſericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum ſanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in juſtítia tua, propter inimícos meos: * dírige in conſpéctu tuo viam meam.

Quóniam non eſt in ore eórum véritas; * cor eórum vanum eſt.

Sepúlcrum patens eſt guttur eórum, linguis ſuis dolósè agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus ſuis, * ſecúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes qui ſperant in te; * in ætérnum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum; * quóniam tu benedíces juſto.

Dómine, ut ſcuto bonæ voluntátis tuæ, * coronáſti nos.

P S A L M U S 33.

Deus ſemper benedicendus: non eſt inopia timentibus eum.

BEnedícam Dóminum in omni témpore; * ſemper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea; * aúdiant manſuéti, & læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum, * & exaltémus nomen ejus in idípſum.

Exquiſívi Dóminum, & exaudívit me: * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illuminámini; * & fácies veſtræ non confundéntur.

Iſte pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum, * & de ómnibus tribulatiónibus ejus ſalvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, * & erípiet eos.

Guſtáte, & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus: * beátus vir qui ſperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes ſancti ejus; * quóniam non eſt inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & eſuriérunt; * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Diviſio Pſalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis eſt homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo, * & lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte à malo, & fac bonum: * inquíre pacem, & perſéquere eam.

Oculi Dómini ſuper ju-

minus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium ſpei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; & in malítia eórum diſpérdet eos; * diſpérdet illos Dóminus Deus noſter.

Ant. Deus dat ómnibus vitam, & inſpiratiónem, & ómnia. *Act.* 17. 25.

Capitulum. *Eccle.* 5. 5.

NE dicas coram Angelo: Non eſt providéntia; ne fortè irátus Deus contra ſermónes tuos, díſſipet cuncta ópera mánuum tuárum.

℟. *breve.* Cantáte Dómino, * Et psállite ei. ℟. Cantáte. ℣. Narráte ómnia mirabília ejus. * Et. Glória. ℟. Cantáte. *Pſ.* 104. 2.

℣. Aperiénte te manum tuam, Dómine, ℟. Omnia implebúntur bonitáte. *Pſ.* 103. 28.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Non eſt.

PSALMUS 43.

Eccleſia priora in ſe Dei beneficia recolens, poſterioráque exponens mala, opem ſibi à Deo poſcit.

DEus, aúribus noſtris audívimus, patres noſtri annuntiavérunt nobis opus, * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antíquis.

Manus tua gentes diſpérdidit, & plantáſti eos: * afflixíſti pópulos, & expulíſti eos.

Nec enim in gládio ſuo poſſedérunt terram, * & bráchium eórum non ſalvávit eos:

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui; * quóniam complacuíſti in eis.

Tu es ipſe Rex meus, & Deus meus, * qui mandas ſalútes Jacob.

In te inimícos noſtros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo ſpernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo ſperábo; * & gládius meus non ſalvábit me.

Salváſti enim nos de affligéntibus nos, * & odiéntes nos confudíſti.

Diviſio Pſalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die; * & in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulíſti, & confudíſti nos; * & non egrediéris, Deus, in virtútibus noſtris.

Avertíſti nos retrórsùm poſt inimícos noſtros; * & qui odérunt nos, diripiébant ſibi.

Dedíſti nos tanquam oves eſcárum; * & in géntibus diſpersíſti nos.

Vendidíſti pópulum tuum ſinè prétio; * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Poſuíſti nos oppróbrium vicínis noſtris; * ſubſannatiónem & deriſum his qui ſunt in circúitu noſtro.

Poſuíſti nos in ſimilitúdinem géntibus, * commo-

tiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me eſt, * & confúſio faciéi meæ coopéruit me.

A voce exprobrántis & obloquéntis, * à fácie inimíci & perſequéntis.

Hæc ómnia venérunt ſuper nos, nec oblíti ſumus te; * & iníquè non égimus in teſtaménto tuo:

Et non recéſſit retrò cor noſtrum, * & declináſti sémitas noſtras à via tua.

Quóniam humiliáſti nos in loco afflictiónis; * & coopéruit nos umbra mortis.

Altera diviſio Pſal. 43.

SI oblíti ſumus nomen Dei noſtri, * & ſi expándimus manus noſtras ad deum aliénum,

Nónne Deus requíret iſta? * ipſe enim novit abſcóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æſtimáti ſumus ſicut oves occiſiónis.

Exúrge, quare obdórmis, Dómine? * exúrge, & ne repéllas in finem.

Quare fáciem tuam avértis? * oblivíſceris inópiæ noſtræ, & tribulatiónis noſtræ?

Quóniam humiliáta eſt in púlvere ánima noſtra, * conglutinátus eſt in terra venter noſter.

Exúrge, Dómine, ádjuva nos, * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Non eſt ſapiéntia, non eſt prudéntia, non eſt consílium contra Dóminum. *Prov.* 21. 30.

CAPITULUM. *Job.* 12. 13.

APud ipſum eſt ſapiéntia & fortitúdo: ipſe habet consílium & intelligéntiam.

℟. *breve.* Quò ibo * A ſpíritu tuo, Dómine? ℟. Quò ibo. ℣. Et quò à fácie tua fúgiam? * A ſpíritu. Glória. ℟. Quò ibo. *Pſ.* 138. 7.

℣. Sémitam meam & funículum meum inveſtigáſti; ℟. Et omnes vias meas prævidíſti. *Pſ.* 138. 3. 4.

AD VESPERAS.

Ant. 4. a. Deus.

PSALMUS 119.

Eccleſia vitæ præſentis mala luget.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolóſa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolóſam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus deſolatóriis.

Heu mihi! quia incolátus meus prolongátus eſt; habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his quì odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me gratìs.

Ant. Deus nos liberávit, & vocávit vocatióne ſuâ ſanctâ. 2. *Tim.* 1. 9.

Ant. 8. G. Grátia.

PSALMUS 120.

Dominus cuſtos Eccleſiæ ſuæ.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui cuſtódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui cuſtódit Iſraël.

Dóminus cuſtódit te; Dóminus protéctio tua, * ſuper manum déxteram tuam.

Per diem ſol non uret te, * neque luna per noctē.

Dóminus cuſtódit te ab omni malo; * cuſtódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus cuſtódiat introitum tuum, & éxitum tuum, * ex hoc, nunc, & uſque in séculum.

Ant. Grátia data eſt nobis in Chriſto Jeſu, ante témpora ſeculária. 2. *Tim.* 1. 9.

Ant. 2. D. Habémus.

PSALMUS 123.

Eccleſiæ à periculis ereptæ gratiarum actio.

NIſi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Iſraël, * niſi quia Dóminus erat in nobis.

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutiſſent nos.

Cùm iraſcerétur furor eórum in nos, * fórſitan aqua abſorbuiſſet nos.

Torréntem pertransívit ánima noſtra; * fórſitan pertransiſſet ánima noſtra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima noſtra, ſicut paſſer, erépta eſt * de láqueo venántium;

Láqueus contrítus eſt, * & nos liberáti ſumus.

Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Habémus theſaúrum iſtum in vaſis fictílibus; ut ſublímitas ſit virtútis Dei, & non ex nobis. 2. *Cor.* 4. 7.

Ant. 3. à. Ait Deus.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipſe tutela. Iniqui perituri.

QUi confídunt in Dómino, ſicut mons Sion; * non commovébitur in ætérnum qui hábitat in Jerúſalem.

Montes in circúitu ejus, * & Dóminus in circúitu pópuli ſui, ex hoc, nunc, & uſque in séculum.

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum ſuper ſortem juſtórum; * ut non extendant juſti ad iniquitátem manus ſuas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax ſuper Iſraël.

Ant. Ait Deus: Témpore accépto exaudívi te,

& in die ſalútis adjúvi te. 2. *Cor.* 6. 2.

Ant. 7. *d.* Omnes.

P s a l m u s 126.

Vani labores hominum quibus Deus non opitulatur.

NIsì Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisì Dóminus custodíerit civitátem, * fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem súrgere: * súrgite poſtquàm ſedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit diléctis ſuis ſómnum, * ecce hæréditas Dómini, filii, merces, fructus ventris.

Sicut ſagíttæ in manu poténtis, * ità filii excuſſórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

Ant. Omnes hómines vult Deus ſalvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre. 1. *Tim.* 2. 4.

Capitulum 1. *Petr.* 1. 13. 14.

SUccíncti lumbos mentis veſtræ, sóbrii, perféctè ſperáte in eam quæ offértur vobis grátiam, in revelatiónem Jeſu Chriſti, quaſi filii obediéntiæ, non configurári prióribus ignorántiæ veſtræ deſidériis.

H y m n u s.

SUperba gens mortálium,
Faſtu profáno quid tumes?
Quodcúmque rectũ pérficis,
Dei favéntis munus eſt.

Nil víribus debes tuis:
Ni, fons ſalútis, grátia
Tuos labóres próvehat,
Nil vana virtus éfficit.

Dat velle, dat rectum ſequi.
Dat ipſe quod jubet Deus:
Dum nos corónat, & ſua
Simul corónat múnera.

Poscamus ergo súpplices
Cœléſte donum grátiæ:
Nec, ſpontè quod præbet Deus,
Rebélle pectus réſpuat.

Sit laus Patri, laus Filio,
Sit par tibi laus, Spíritus:
De corde noſtro fac tuæ
Virtus triúmphet grátiæ.
Amen.

℣. Quid eſt homo, Dómine, quòd memor es ejus? ℟. Aut filius hóminis, quóniam víſitas eum? *Pſ.* 8. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Deus, qui dives eſt in miſericórdia, propter nímiam caritátem ſuam quâ diléxit nos, & cùm eſsémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Chriſto. *Eph.* 2. 4. 5.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Ipſe.

P s a l m u s 10.

Anima in Deo confidentis ſecuritas.

IN Dómino confido: * quómodo dícitis ánimæ meæ; Tránſmigra in montem ſicut paſſer?

Quoniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt ſagíttas ſuas in pharetra; * ut ſagíttent in obſcúro rectos corde.

Quóniam quæ perfeciſti, deſtruxérunt: * juſtus autem quid fecit?

Dóminus in templo ſancto ſuo, * Dóminus in cœlo ſedes ejus:

Oculi ejus in paúperem reſpíciunt; * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat juſtum & ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam ſuam.

Pluet ſuper peccatóres láqueos: * ignis, & ſulphur, & ſpíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam juſtus Dóminus, & juſtítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS II.

Juſtorum paucitas. Eloquiorum Domini laus.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit ſanctus, * quóniam diminútæ ſunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti ſunt unuſquíſque ad próximum ſuũ; * lábia dolóſa, in corde & corde locúti ſunt.

Diſpérdat Dóminus univérſa lábia dolóſa, * & linguam magníloquam.

Qui dixérunt: Linguam noſtram magnificábimus, lábia noſtra à nobis ſunt; * quis noſter Dóminus eſt?

Propter miſériam ínopum, & gémitum paúperum, * nunc exúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in ſalutári; * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia caſta; * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum ſéptuplùm.

Tu, Dómine, ſervábis nos; * & cuſtódies nos à generatióne hac in ætérnum.

In circúitu ímpii ámbulant: * ſecúndùm altitúdinem tuam multiplicáſti fílios hóminum.

PSALMUS 12.

Anima fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

USquequò, Dómine, oblivíſcéris me in finem? * úſquequò avértis fáciem tuam à me?

Quándiu ponam conſília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Uſquequò exaltábitur inimícus meus ſuper me? * réſpice, & exaúdi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte: * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt ſi motus fúero; * ego autem in miſericórdia tua ſperávi.

Exultábit cor meum in ſalutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & pſallam nómini Dómini altíſſimi.

Ant.

Ant. Ipſe Spíritus teſtimónium reddit ſpirítui noſtro, quòd ſumus filii Dei. *Rom.* 8. 16.

Hymnus. Grates, peráᵭo jam die. *infrà.*

Capitulum. 1. *Petr.* 5. 8. 9.

SObrii eſtóte & vigiláte; quia adverſárius veſter diábolus tanquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret; cui resíſtite fortes in fide.

℟. *breve.* In manus. *infrà.*

Ad Nunc dimíttis. *Ant.* 5. a. Grátia Dei vita ætérna, in Chriſto Jeſu Dómino noſtro. *Rom.* 6. 23.

Preces & Oratio, infrà.

FERIA QUARTA,
Ad Offic. Nocturn.

Invitatorium. Unum Legiſlatórem Dóminum, * Veníte, adorémus. *Jac.* 4. 12.

Pſalmus, Veníte. *p.* 2.

Hymnus.

DE montis alto cúlmine,
Clangunt tubæ, fulmen micat,
Ignes coruſcant fúlgurum,
Numénque præſens núntiant.

Vocem Tonántis árbitram
Arréᵭa tellus aúdiat;
Legem veréndi Núminis,
Orbis, tremíſcens áccipe.

Qui jura preſcrípſit polo,
Aſtríſque ſignávit viam,
Fluᵭus maris qui témperat,
Hic juſſa dat mortálibus.

Huic terra, pontus, sídera,
Cultu perénni sérviunt.
An ſola gens mortálium
Cultum rebéllis ábnuat?

Præsta, beáta Trínitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Seᵭémur omne quod jubes.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Deus.

Psalmus 36.

Lex Dei perſeveranter ſérvanda. Bonorum & malorum quàm diſpar ſtatus & exitus.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris faciéntes iniquitátem:

Quóniam tanquam fœnum velóciter aréſcent; * & quemádmodum ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem; * & inhábita terram, & paſcéris in divítiis ejus.

Deleᵭáre in Dómino; * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & ſpera in eo; * & ipſe fáciet.

Et edúcet quaſi lumen juſtítiam tuam, * & judícium tuum tanquam merídiem.

Súbditus eſto Dómino, * & ora eum.

Noli æmulári in eo qui proſperátur in via ſua; * in hómine faciénte injuſtítias.

Déſine ab ira, & derelinque furórem; * noli æmulári ut malignéris:

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur; * ſuſtinéntes autem Dóminum, ipſi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusíllum, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Manſuéti autem hæreditábunt terram; * & delectabúntur in multitúdine pacis.

Obſervábit peccátor juſtum, * & ſtridébit ſuper eum déntibus ſuis.

Dóminus autem irridébit eum, * quóniam próſpicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, intendérunt arcum ſuum; * ut dejíciant paúperem & ínopem, ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum; * & arcus eórum confringátur.

Mélius eſt módicum juſto,* ſuper divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur; * confírmat autem juſtos Dóminus.

Diviſio Pſalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum: * & hæréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo: * & in diébus famis ſaturabúntur:

Quia peccatóres * períbunt:

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fuerint & exaltáti, * deficiéntes quemádmodum fumus defícient.

Mutuábitur peccátor, & non ſolvet: * juſtus autem miſerétur, & tríbuet.

Quia benedicéntes ei hæreditábunt terram; * maledicéntes autem ei diſperíbunt.

Apud Dóminum greſſus hóminis dirigéntur; * & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus ſuppónit manum ſuam.

Júnior fui, étenim ſénui; * & non vidi juſtum derelíctum, nec ſemen ejus quærens panem.

Totâ die miſerétur & cómmodat; * & ſemen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, & fac bonum; * & inhábita in ſéculum ſéculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelínquet ſanctos ſuos; * in ætérnum conſervabúntur.

Injúſti puniéntur, * & ſemen impiórum períbit.

Juſti autem hæreditábunt terram, * & inhabitábunt in ſéculum ſéculi ſuper eam.

Altera diviſio Pſalmi 36.

OS juſti meditábitur ſapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * & non ſupplantabúntur greſſus ejus.

Conſiderat peccátor juſtum, * & quærit mortificáre eum;

Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus; * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expécta Dóminum, * & cuſtódi viam ejus:

Et exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium ſuperexaltátum, * & elevátum ſicut cedros Líbani:

Et transívi, & ecce non erat; * & quæsívi eum, & non eſt invéntus locus ejus.

Cuſtódi innocéntiam, & vide æquitátem; * quóniam ſunt relíquiæ hómini pacífico.

Injúſti autem diſperíbunt ſimul: * relíquiæ impiórum interíbunt:

Salus autem juſtórum à Dómino, * & protéctor eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos; & éruet eos à peccatóribus, & ſalvábit eos; * quia ſperavérunt in eo.

Ant. Deus excélſus in fortitúdine ſua; & nullus ei ſímilis in legiſlatóribus. *Job.* 36. 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. *f.* In déxtera.

PSALMUS 48.

Homo de priſtino ſuo ſtatu per peccatum lapſus, divitiis non redimitur: nihil contra infernum proſunt opes.

Audite hæc, omnes gentes, * auribus percípite, omnes qui habitátis orbem,

Quique terrígenæ, & filii hóminum, * ſimul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur ſapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam, * apériam in pſaltério propoſitiónē meā.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte ſua, * & in multitúdine divitiárum ſuarum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo? * non dabit Deo placatiónem ſuam,

Et prétium redemptiónis ánimæ ſuæ: * & laborábit in ætérnum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cùm víderit ſapiéntes moriéntes: * ſimul inſípiens & ſtultus períbunt.

Et relínquent aliénis divítias ſuas; * & ſepúlcra eórum domus illórum in ætérnum.

Tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina ſua in terris ſuis.

Et homo, cùm in honóre eſſet, non intelléxit: * comparátus eſt juméntis inſipiéntibus, & ſímilis factus eſt illis.

Hæc via illórum ſcándalum ipſis: * & póſteà in ore ſuo complacébunt.

Sicut oves in inférno póſiti ſunt:*mors depáſcet eos.

Et dominabúntur eórum juſti in matutíno: * & auxílium eórum veteráſcet in inférno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meàm de manu Inferi, * cùm accéperit me.

Diviſio Pſalmi 48.

NE tímueris cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam cùm interíerit, non ſumet ómnia; * neque deſcéndet cũ eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur; * confitébitur tibi, cùm benefécceris ei.

Introíbit uſque in progénies patrum ſuórum; * & uſque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre eſſet, non intelléxit: * comparátus eſt juméntis inſipiéntibus, & ſímilis factus eſt illis.

PSALMUS 52.

Impii fruſtrà ſibi dicunt Deum non eſſe. Chriſti adventus poſtulatur.

DIxit insipiens in corde ſuo: * Non eſt Deus.

Corrúpti ſunt, & abominábiles facti ſunt in iniquitátibus: * non eſt qui fáciat bonum.

Deus de cœlo proſpéxit ſuper fílios hóminum, * ut vídeat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt; * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Nónne ſcient omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deũ non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus diſſipávit oſſa eórum qui homínibus placent: * confúſi ſunt, quóniam Deus ſprevit eos.

Quis dabit ex Sion ſalutáre Iſraël? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſraël.

Ant. In déxtera ejus ígnea lex: diléxit pópulos. *Deut.* 33. 2. 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Mandátum.

PSALMUS 72.

Dum improbi in hac vita videntur felices, probi, quòd ſua quemque maneant præmia, conſolatione levantur.

QUàm bonus Iſraël Deus, * his qui recto ſunt corde!

Mei autem penè moti ſunt pedes, * penè effuſi ſunt greſſus mei:

Quia zelávi ſuper iníquos, * pacem peccatórum videns :

Quia non eſt reſpéctus morti eórum, * & firmaméntum in plaga eórum :

In labóre hóminum non ſunt, * & cum homínibus non flagellabúntur.

Ideò ténuit eos ſupérbia, * opérti ſunt iniquitáte, & impietáte ſuâ :

Pródiit quaſi ex ádipe iníquitas eórum ; * tranſiérunt in affféctum cordis :

Cogitavérunt, & locúti ſunt nequítiam, * iniquitátem in excélſo locúti ſunt :

Poſuérunt in cœlum os ſuum, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hîc, * & dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt : Quómodo ſcit Deus ? * &, ſi eſt ſciéntia in Excélſo ?

Ecce ipſi peccatóres, & abundántes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi : Ergo ſinè cauſa juſtificávi cor meum, * & lavi inter innocéntes manus meas :

Et fui flagellátus totâ die, * & caſtigátio mea in matutínis.

Si dicébam : Narrábo ſic, * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Exiſtimábam ut cognóſcerem hoc ; * labor eſt ante me,

Donec intrem in ſanctuárium Dei, * & intélligam in noviſſimis eórum.

Verùmtamen propter dolos poſuíſti eis, * dejecíſti eos dum allevaréntur.

Quómodo facti ſunt in deſolatiónem ! * súbitò defécérunt, periérunt propter iniquitátem ſuam.

Velut sómnium ſurgéntium, * Dómine, in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum eſt cor meum, & renes mei commutáti ſunt ; * & ego ad níhilum redáctus ſum, & neſcivi.

Ut juméntum factus ſum apud te ; * & ego ſemper tecum.

Diviſio Pſalmi 72.

Tenuíſti, [Dómine], manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxíſti me, * & cum glória ſuſcepíſti me.

Quid enim mihi eſt in cœlo ? * & à te quid vólui ſuper terram ?

Defécit caro mea, & cor meum ; * Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce, qui elóngant ſe à te, períbunt ; * perdidíſti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum eſt, * pónere in Dómino Deo ſpem meam ;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis filiæ Sion.

PSALMUS 74.

Fruſtrà extollunt ſe iniqui: Deus judex eſt.

COnfitébimur tibi, Deus; * confitébimur, & invocábimus nomen tuũ: narrábimus mirábilia tua.

Cùm accépero tempus, * ego juſtítias judicábo.

Liquefacta eſt terra, & omnes qui hábitant in ea; * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * & delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu;

Nolíte extóllere in altum cornu veſtrum; * nolíte loqui advérsùs Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, * neque à desértis móntibus.

Quóniam Deus judex eſt, * hunc humíliat, & hunc exáltat:

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto, * & inclinávit ex hoc in hoc;

Verúmtamen fæx ejus non eſt exinaníta; * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum; * cantábo Deo Jacob:

Et ómnia córnua peccatórum confríngam; * & exaltabúntur córnua juſti.

Ant. Mandátum lucérna eſt; & lex lux; & via vitæ increpátio diſciplinæ. *Prov.* 6. 23.

℣. Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas;

℟. Teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis. *Pſ.* 18. 8.

Pater noſter, &c. *ut ſuprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Pſ.* 93. 12.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 8. *g.* Ad montem.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale de Chriſti & Eccleſiæ victoriis, ab Aſcenſione Chriſti uſque ad ultimum ejus adventum.

EXúrgat Deus, & diſſipéntur inimíci ejus; * & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus:

Sicut déficit fumus, defíciant: * ſicut fluit cera à fácie ignis, ſic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et juſti epuléntur, & exúltent in conſpéctu Dei, * & delecténtur in lætítia.

Cantáte Deo, pſalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui aſcéndit ſuper occáſum; Dóminus nomen illi.

Exultáte in conſpéctu ejus; * turbabúntur à fácie ejus, patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco ſancto ſuo; * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * ſimíliter eos qui exáſperant, qui hábitant in ſepúlcris.

Deus, cùm egrederéris in conſpéctu pópuli tui, * cùm pertransíres in desérto,

Terra mota eſt, * étenim cœli diſtillavérunt à fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Iſraël.

Plúviam voluntáriam ſegregábis, Deus, hæreditáti tuæ; * & infirmáta eſt, tu verò perfecíſti eam.

Animália tua habitábunt in ea; * paráſti in dulcédine tua paúperi, Deus.

Ant. Ad montem Sínaï deſcendíſti, Dómine, & locútus es cum pátribus noſtris de cœlo, 2. *Eſdr.* 9. 13.

Ant. 7. d. Dedíſti.

Diviſio Pſalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum diléćti, diléćti; * & ſpeciéi domûs divídere ſpólia.

Si dormiátis inter médios cleros, * pennæ colúmbæ deargentátæ, & poſterióra dorſi ejus in pallóre auri.

Dum diſcérnit cœléſtis reges ſuper eam, * nive dealbabúntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis; * mons coagulátus, mons pinguis:

Ut quid ſuſpicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum eſt Deo habitáre in eo, étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in ſancto.

Aſcendíſti in altum, cepíſti captivitátem; * accepíſti dona in homínibus.

Etenim non credéntes * inhabitáre Dóminum Deū.

Benedíctus Dóminus die quotídie: * próſperum iter fáciet nobis Deus ſalutárium noſtrórum.

Deus noſter, Deus ſalvos faciéndi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum ſuórum; * vérticem capílli perambulántium in delíctis ſuis.

Dixit Dóminus: Ex Baſan convértam, * convértam in profúndum maris.

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipſo.

Ant. Dedíſti eis judícia recta &, legem veritátis, ceremónias & præcépta bona. 2. *Eſdr.* 9. 13.

Ant. 1. a. Non.

Altera diviſio Pſal. 67.

VIdérunt ingréſſus tuos, Deus, * ingréſſus Dei mei, Regis mei qui eſt in ſancto.

Prævenérunt príncipes conjúncti pſalléntibus, * in médio juvenculárum tympaniſtriárum.

In eccléſiis benedícite Deo, * Dómino de fóntibus Iſraël.

Ibi Bénjamin adoleſcéntulus, * in mentis excéſſu.

Príncipes Juda duces eórum; * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confírma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúſalem, * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti ſunt argénto.

Díſſipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex Ægýpto, Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo; * psállite Dómino, psállite Deo,

Qui aſcéndit ſuper cœlum cœli ad Oriéntem; * ecce dabit voci ſuæ vocem virtútis.

Date glóriam Deo; * ſuper Iſraël magnificéntia ejus, & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in ſanctis ſuis, Deus Iſraël, ipſe dabit virtútem & fortitúdinem plebi ſuæ: * benedíctus Deus.

Ant. Non nativitátis fructus paſcunt hómines; ſed ſermo tuus, hos qui in te credíderint, conſérvat. *Sap.* 16. 26.

Ant. 3. c. Cuſtódis.

CANTICUM BARUCH. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 4.

Beati qui Dei legem habent & tenent.

OMnes qui tenent legem, pervénient ad vitam; * qui autem dereliquérunt eam, in mortem.

Convértere, Jacob, * & apprehénde eam;

Ambula per viam ad ſplendórem ejus, * contra lumen ejus.

Ne tradas álteri glóriam tuam, * & dignitátem tuam genti aliénæ.

Beáti ſumus, Iſraël; * quia quæ Deo placent, maniféſta ſunt nobis.

Ant. Cuſtódis pactum & miſericórdiam ſervis tuis, qui ámbulant coram te in toto corde ſuo. 3. *Reg.* 8. 23.

Ant. 5. a. Convérte nos.

PSALMUS 146.

Laudandus Deus, cui beneplacitum eſt ſuper timentes eum.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus eſt pſalmus: * Deo noſtro ſit jucúnda, decóraque laudátio.

Ædíficans Jerúſalem Dóminus, * diſperſiónes Iſraélis congregábit:

Qui ſanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum:

Qui númerat multitúdinem ſtellárum; * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noſter, & magna virtus ejus; * & ſapiéntiæ ejus non eſt númerus.

Suſcípiens manſuétos Dóminus; * humílians autem peccatóres, uſque ad terram.

Præcínite Dómino in confeſſióne; * psállite Deo noſtro in cíthara,

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviã:

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * & herbam ſervitúti hóminum:

Qui dat juméntis eſcam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum eſt Dómino ſuper timéntes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Ant. Convérte nos, Dómine, ad te, & convertémur; ínnova dies noſtros, ſicut à princípio. *Orat. Jer.* 5. 21.

Capitulum. *Joſue.* 1. 8.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo: ſed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut cuſtódias & fácias ómnia quæ ſcripta ſunt in eo.

Hymnus.

QUæ juſſa ſaxo crédidit
Divína, cælans déxtera,
Ætérna dudùm véritas
In corde noſtro ſcúlpſerat.

O sancta lex, certam poli
Pandis viam mortálibus:
Tu méntibus præfers facem,
Greſsúsque noſtros dírigis.

Erroris expers ámbulat
Quicúmque te velit ducem;
A calle dévius perit
Te quiſquis amens ábdicat.

Vitam dabis fidélibus,
Necem mináris ímpiis;
Si pœna terret ímminens,
Accéndat ingens prǽmium.

Præsta, beáta Trínitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes. Amen.

℣. Non fecit táliter omni natióni; ℟. Et judícia ſua non manifeſtávit eis. *Pſal.* 147. 20.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Super ómnibus his, Dómine, nos ipſi percútimus fœdus. 2. *Eſdr.* 9. 38.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Hæc eſt.

Psalmus 88.

Miſericordia & veritas Dei in populum ſuum celebranda. Promiſſiones quas Christo & Eccleſiæ fecit, immutabiles ſunt, nec adverſis hujus vitæ delentur.

MIſericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem & generatiónem, * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixíſti: In ætérnum miſericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis:

Diſpóſui teſtaméntum eléctis meis, * jurávi David ſervo meo:

Uſque in ætérnum præparábo ſemen tuum; * & ædificábo in generatiónem & generatiónem ſedem tuam.

Confitebúntur cœli mi-

rabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia ſanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino; * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus qui glorificátur in concílio ſanctórum, * magnus & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine, & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris poteſtáti maris, * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliáſti ſicut vulnerátum, ſupérbum; * in bráchio virtútis tuæ diſperſíſti inimícos tuos.

Tui ſunt cœli, & tua eſt terra; orbem terræ, & plenitúdinem ejus tu fundáſti; * aquilónem & mare tu creáſti.

Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt: * tuū bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua: * juſtítia & judícium præparátio ſedis tuæ.

Miſericórdia & véritas * præcédent fáciem tuam.

Diviſio Pſalmi 88.

BEátus pópulus qui ſcit jubilatiónem: * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt;

Et in nómine tuo exultábunt totâ die; * & in juſtítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es: * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu noſtrum:

Quia Dómini eſt aſsúmptio noſtra, * & Sancti Iſraël, Regis noſtri.

Tunc locútus es in viſióne ſanctis tuis, & dixíſti: * Póſui adjutórium in poténte, & exáltavi eléctum de plebe mea.

Invéni David ſervum meum, * óleo ſancto meo unxi eum:

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum:

Nihil profíciet inimícus in eo, * & fílius iniquitátis non apponet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * & odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, & miſericórdia mea cum ipſo: * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipſe invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, & ſuſcéptor ſalútis meæ:

Et ego primogénitum ponam illum, * excélſum præ régibus terræ.

In ætérnū ſervábo illi miſericórdiā meam, * & teſtaméntum meum fidéle ipſi.

Et ponam in séculum séculi ſemen ejus, * & thronum ejus ſicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meā, * & in judíciis meis non ambuláverint:

Si juſtítias meas profaná-

verint, * & mandáta mea non cuſtodíerint:

Viſitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum:

Miſericórdiã autem meã non diſpérgam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea:

Neque profanábo teſtaméntum meum, * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera diviſio Pſal. 88.

SEmel jurávi in Sancto meo, * ſi David méntiar:

Semen ejus in ætérnum manébit; * & thronus ejus ſicut ſol in conſpéctu meo:

Et ſicut luna perfécta in ætérnum; * & teſtis in cœlo fidélis.

Tu verò repuliſti, & deſpexíſti, * diſtuliſti chriſtum tuum:

Evertíſti teſtaméntum ſervi tui, * profanáſti in terra ſanctuárium ejus:

Deſtruxíſti omnes ſepes ejus, * poſuíſti firmaméntum ejus formídinem:

Diripuérunt eum omnes tranſeúntes viam: * factus eſt oppróbrium vicínis ſuis:

Exaltáſti déxteram depriméntium eum, * lætificáſti omnes inimícos ejus:

Avertíſti adjutórium gládii ejus, * & non es auxiliátus ei in bello:

Deſtruxíſti eum ab emundatióne, * & ſedem ejus in terram colliſíſti:

Minoráſti dies témporis ejus, * perfudíſti eum confuſióne.

Uſquequò, Dómine, avértis in finem, * exardéſcet ſicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea ſubſtántia: * numquid enim vanè conſtituíſti omnes fílios hóminum?

Quis eſt homo qui vivet, & non vidébit mortem? * éruet ánimam ſuam de manu ínferi?

Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * ſicut juráſti David in veritáte tua?

Memor eſto, Dómine, oppróbrii ſervórum tuórum, * quod contínui in ſinu meo, multárum géntium:

Quod exprobravérunt inimíci tui, Domine, * quod exprobravérunt commutatiónem chriſti tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum. * Fiat, fiat.

Ant. Hæc eſt cáritas Dei, ut mandáta ejus cuſtodiámus. 1. *Joan.* 5. 3.

CAPITULUM. *Eph.* 5. 8. 9. 10.

ERátis aliquándo ténebræ, nunc autem lux in Dómino; ut filii lucis ambuláte; fructus enim lucis eſt in omni bonitáte, & juſtítia, & veritáte, probántes quid ſit beneplácitum Deo.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Deus.

PSALMUS 28.

Chriſti regnum: vox prædicationis Evangelicæ.

AFférte Dómino, filii Dei, * afférte Dómino fílios arietum.

Afférte Dómino glóriam & honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus, * adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

Vox Dómini ſuper aquas, Deus majeſtátis intónuit; * Dóminus ſuper aquas multas.

Vox Dómini in virtúte, * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros; * & confrínget Dóminus cedros Líbani.

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani: * & diléctus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: vox Dómini concutiéntis desértum; * & commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelábit condénſa; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * & ſedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo ſuo dabit; * Dóminus benedícet pópulo ſuo in pace.

PSALMUS 49.

Ultimus Chriſti adventus prænuntiatur. Non ex caſis victimis, ſed ex animi puritate judicandi homines.

DEus deórum Dóminus locútus eſt, * & vocávit terram à ſolis ortu uſque ad occáſum.

Ex Sion ſpécies decóris ejus; * Deus manifeſtè véniet; Deus noſter, & non ſilébit.

Ignis in conſpéctu ejus exardéſcet; * & in circúitu ejus tempéſtas válida.

Advocábit cœlum desúrsùm, & terram, * diſcérnere pópulum ſuum.

Congregáte illi ſanctos ejus, * qui órdinant teſtaméntum ejus ſuper ſacrifícia.

Et annuntiábunt cœli juſtítiam ejus, * quóniam Deus judex eſt.

Diviſio Pſalmi 49.

AUdi, pópulus meus, & loquar; Iſraël, & teſtificábor tibi: * Deus Deus tuus ego ſum.

Non in ſacrifíciis tuis árguam te; * holocauſta autem tua in conſpéctu meo ſunt ſemper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ ſunt omnes feræ ſylvárum, * juménta in móntibus, & boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli; * & pulchritúdo agri mecum eſt.

Si eſuriero, non dicam tibi; * meus eſt enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum, * aut ſánguinem hircórum potábo?

Immola Deo ſacrifícium laudis, * & redde Altíſſimo vota tua.

Et ínvoca me in die tri-

bulatiónis: * éruam te, & honorificábis me.

Peccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enárras juſtitias meas, & aſsúmis teſtaméntum meum per os tuum?

Tu verò odíſti diſciplínam, * & projecíſti ſermónes meos retrórsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo; * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens advérsùs fratrem tuum loquebáris, & advérsùs filium matris tuæ ponébas ſcándalum: * hæc fecíſti, & tácui.

Exiſtimáſti iníquè, quòd ero tuî símilis: * árguam te, & ſtátuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviſcímini Deum; * nequándo rápiat, & non ſit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me: * & illic iter, quo oſténdam illi ſalutáre Dei.

Ant. Deus cáritas eſt; & qui manet in caritáte, in Deo manet, & Deus in eo. 1. *Joan.* 4. 16.

Capitulum. *Deut.* 6. 4. 5.

Audi, Iſraël; Dóminus Deus noſter, Dóminus unus eſt. Díliges Dóminum Deum tuum, ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota fortitúdine tua.

℟. *breve.* Quid mihi eſt in cœlo, &* A te quid vólui ſuper terram? ℟. Quid. ℣. Deus cordis mei & pars mea. * A te. Glória. ℟. Quid. *Pſ.* 72. 25. 26.

℣. Mihi adhærére Deo bonum eſt, ℟. Pónere in Dómino Deo ſpem meam. *Pſ.* 72. 28.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *à.* Si quis.

Psalmus 77.

Beneficia olim Judæis à Deo præſtita in parabolis narrantur, ut inde diſcat populus Dei ponere in Deo ſpem ſuam, & mandata ejus ſervare.

Attréndite, pópule meus, legem meam, * inclináte aurem veſtram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum; * loquar propoſitiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea, * & patres noſtri narravérunt nobis.

Non ſunt occultáta à fíliis eórum, * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et ſuſcitávit teſtimónium in Jacob, * & legem póſuit in Iſraël:

Quanta mandávit pátribus noſtris nota fácere ea fíliis ſuis, * ut cognóſcat generátio áltera;

Fílii qui naſcéntur, &

exúrgent, * & narrábunt filiis ſuis;

Ut ponant in Deo ſpem ſuam, & non obliviſcántur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant:

Ne fiant ſicut patres eórum, * generátio prava & exáſperans,

Generátio quæ non diréxit cor ſuum; * & non eſt créditus cum Deo ſpíritus ejus.

Prima diviſio Pſal. 77.

FIlii Ephrem intendéntes & mitténtes arcum, * convérſi ſunt in die belli.

Non cuſtodiérunt teſtaméntum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti ſunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ oſténdit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægýpti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perdúxit eos, * & ſtátuit aquas quaſi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * & adaquávit eos velut in abýſſo multa.

Et edúxit aquam de petra, * & dedúxit tanquam flúmina aquas.

Et appoſuérunt adhuc peccáre ei, * in iram excitavérunt Excélſum in inaquóſo.

Et tentavérunt Deum in córdibus ſuis, * ut péterent eſcas animábus ſuis.

Et malè locúti ſunt de Deo; * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre menſam in deſérto?

Quóniam percúſſit petram, & fluxérunt aquæ, * & torréntes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre menſam pópulo ſuo?

Ideò audívit Dóminus, & diſtulit; * & ignis accénſus eſt in Jacob, & ira aſcéndit in Iſraël.

Quia non crediderunt in Deo, * nec ſperavérunt in ſalutári ejus.

Et mandávit núbibus déſuper, * & jánuas cœli apéruit,

Et pluit illis manna ad manducándum, * & panem cœli dedit eis:

Panem Angelórum manducávit homo; * cibária miſit eis in abundántia.

Secunda diviſio Pſal. 77.

TRánſtulit Auſtrum de cœlo, * & indúxit in virtúte ſua Africum;

Et pluit ſuper eos ſicut púlverem carnes, * & ſicut arénam maris volatília pennáta;

Et cecidérunt in médio caſtrórum eórum, * circa tabernácula eórum:

Et manducavérunt, & ſaturáti ſunt nimis, & deſidérium eórum áttulit eis; * non ſunt fraudáti à deſidério ſuo.

Adhuc eſcæ eórum erant in ore ipſórum, * & ira Dei aſcéndit ſuper eos:

Et occídit pingues eórũ, * & eléctos Iſraël impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc; * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum feſtinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum, & revertebántur; * & dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti ſunt quia Deus adjútor eſt eórum, * & Deus excélſus redémptor eórum eſt.

Et dilexérunt eum in ore ſuo, * & linguâ ſuâ mentíti ſunt ei:

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti ſunt in teſtaménto ejus.

Ipſe autem eſt miséricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non diſpérdet eos.

Ant. Si quis díxerit, quóniam dílígo Deum, & fratrem ſuum óderit, mendax eſt. 1. *Joan.* 4. 20.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 4. 11. 12.

CArìſſimi, ſi ſic Deus diléxit nos, & nos debémus altérutrum dilígere. Deum nemo vidit unquam; ſi diligámus ínvicem, Deus in nobis manet, & cáritas ejus in nobis perfécta eſt.

℟. *breve.* Odíſti, Dómine, omnes * Qui operántur iniquitátem. ℟. Odíſti. ℣. Perdes omnes qui loquúntur mendácium. * Qui. Glória. ℟. Odíſti. *Pſ.* 5. 7.

℣. Virum sánguinum & dolóſum ℟. Abominábitur Dóminus. *Pſ.* 5. 8.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Mihi.

Tertia diviſio Pſal. 77. Et

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram ſuã, * & non accéndit omnem iram ſuam:

Et recordátus eſt quia caro ſunt, * ſpíritus vadens, & non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in desérto, * in irã concitavérunt eum in inaquóſo?

Et convérſi ſunt, & tentavérunt Deum, * & Sanctum Iſraël exacerbavérunt.

Non ſunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulántis.

Sicut póſuit in Ægýpto ſigna ſua, * & prodígia ſua in campo Táneos.

Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum ne bíberent.

Miſit in eos cœnomýiam, & comédit eos; * & ranam, & diſpérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locúſtæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini juménta eórum, * & poſſeſſiónem eórum igni.

Miſit in eos iram indignatiónis ſuæ, indignatiónem, & iram, & tribulatiónem; * immiſſiónes per ángelos malos.

Viam fecit ſémitæ iræ ſuæ, & non pepércit à morte animábus eórum; * & juménta eórum in morte conclúſit.

Et percúſſit omne primogénitum in terra Ægýpti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Quarta diviſio Pſal. 77.

ET ábſtulit ſicut oves pópulum ſuum, * & perdúxit eos tanquam gregem in desérto.

Et dedúxit eos in ſpe, & non timuérunt; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et indúxit eos in montem ſanctificatiónis ſuæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes, * & ſorte divíſit eis terram in funículo diſtributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Iſraël.

Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excélſum, * & teſtimónia ejus non cuſtodiérunt.

Et avertérunt ſe, & non ſervavérunt pactum quemádmodum patres eórum: * convérſi ſunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus ſuis, * & in ſculptílibus ſuis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & ſprevit; * & ad níhilum redégit valde Iſraël.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum ſuum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum: * & pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúſit in gládio pópulum ſuum, * & hæreditátem ſuam ſprevit.

Júvenes eórum comédit ignis; * & vírgines eórum non ſunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt; * & víduæ eórum non plorabántur.

Ultima diviſio Pſal. 77.

ET excitátus eſt tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percúſſit inimícos ſuos in poſterióra, * oppróbrium ſempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joſeph, * & tribum Ephraïm non elégit:

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit ſicut unicórnium ſanctifícium ſuum in terra, * quam fundávit in sécula.

Et elégit David ſervum ſuum, * & ſuſtulit eum de grégibus óvium:

De poſt fœtántes accépit eum, * páſcere Jacob ſervum ſuum, & Iſraël hæreditátem ſuam.

Et pavit eos in innocéntia cordis ſui, * & in intelléctibus mánuum ſuárum dedúxit eos.

Ant. Mihi vindícta; Ego

retribuam, dicit Dóminus. *Rom.* 12. 19.

CAPITULUM. *Rom.* 12. 20. 21.

SI eſuríerit inimícus tuus, ciba illum: ſi ſitit, potum da illi. Hoc enim fáciens, carbónes ignis cóngeres ſuper caput ejus. Noli vinci à malo; ſed vince in bono malum.

℟. *breve.* Cum his qui odérunt pacem * Eram pacíficus; ℟. Cum. ℣. Cùm loquébar illis impugnábant me gratis. * Eram. Glória. ℟. Cum. *Pſ.* 119. 7.

℣. Poſuérunt advérsùm me malà pro bonis; ℟. Et ódium pro dilectióne mea. *Pſ.* 108. 5.

AD VESPERAS.

Ant. 1. a. Finis.

PSALMUS 122.

Mens in Deum erigenda tempore tribulationis.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, ſicut óculi ſervórum * in mánibus dominórum ſuórum;

Sicut óculi ancíllæ in mánibus dóminæ ſuæ, * ità óculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtrî.

Miſerére noſtrî, Dómine, miſerére noſtrî; * quia multùm repléti ſumus deſpectióne;

Quia multùm repléta eſt ánima noſtra; * oppróbriū abundántibus, & deſpéctio ſupérbis.

Ant. Finis legis Chriſtus, ad juſtítiam omni credénti. *Rom.* 10. 4.

Ant. 2. D. Factus eſt.

PSALMUS 130.

Non in ſe, ſed in Deo, ſperandum eſt.

DOmine, non eſt exaltátum cor meum, * neque eláti ſunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus ſuper me.

Si non humíliter ſentiébam, * ſed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus eſt ſuper matre ſua, * ità retribútio in ánima mea.

Speret Iſraël in Dómino, * ex hoc, nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Factus eſt nobis ſapiéntia à Deo, & juſtítia, & ſanctificátio, & redémptio. 1. *Cor.* 1. 30.

Ant. 8. G. Non.

PSALMUS 144.

Dei magnitudo & beneficentia celebrantur.

EXaltábo te, Deus meus Rex, * & benedícam nómini tuo in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Per ſíngulos dies benedícam tibi, * & laudábo nomen tuum in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis, * & magnitúdinis ejus non eſt finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ ſanctitátis tuæ loquéntur, * & mirabília tua narrábunt;

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt:

Memóriam abundántiæ ſuavitátis tuæ eructábunt, * & juſtítiâ tuâ exultábunt.

Miſerátor & miséricors Dóminus; * pátiens & multùm miséricors.

Suávis Dóminus univérſis, * & miſeratiónes ejus ſuper ómnia ópera ejus.

Ant. Non ex opéribus juſtítiæ quæ fécimus nos, ſed ſecúndùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit. *Tit.* 3. 5.

Ant. 4. f. Quóniam.

Diviſio Pſalmi 144.

COnfiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * & ſancti tui benedícant tibi:

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquéntur.

Ut notam fáciant filiis hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium ſeculórum; * & dominátio tua in omni generatióne, & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis ſuis, * & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes eliſos.

Oculi ómnium in te ſperant, Dómine; * & tu das eſcam illórum in témpore opportúno:

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Quóniam in lege nemo juſtificátur apud Deum, maniféſtum eſt quia juſtus ex fide vivit. *Gal.* 3. 11.

Ant. 6. F. Quómodo.

Altera diviſio Pſal. 144.

JUſtus Dóminus in ómnibus viis ſuis; * & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Propè eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium ſe fáciet, & deprecatiónem eórum exaúdiet, * & ſalvos fáciet eos.

Cuſtódit Dóminus omnes diligéntes ſe; * & omnes peccatóres diſpérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * & benedícat omnis caro nómini ſancto ejus in séculum, & in séculum séculi.

Ant. Quómodo Chriſtus ſurréxit à mórtuis per glóriam Patris, ità & nos in novitáte vitæ ambulémus. *Rom.* 6. 4.

CAPITULUM. *Hebr.* 4. 12.

VIvus eſt ſermo Dei, & efficax, & penetrabílior omni gládio ancípiti, & pertíngens uſque ad di-

viſiónem ánimæ ac ſpíritûs, compágum quoque ac medullárum, & diſcrétor cogitatiónum & intentiónum cordis.

Hymnus.

INGRATA gens mortálium,
Mores profános míttite,
Et prona legi Núminis
Vovére corda díſcite.

QUOD terra clamat & polus,
Natúra quod cunctos docet,
Quod lex Tonántis prǽcipit,
Amáre Numen díſcite.

OMNES jubet quos cóndidit
Ætérnus ómnium Parens,
Amóre necti mútuo;
Amáre fratres díſcite.

PERENNE pondus glóriæ
Et pura cœli gaúdia
Præférte nugis séculi;
Amáre voſmet díſcite.

PRÆSTA, beáta Trínitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes. Amen.

℣. Utinam, Dómine, dirigántur viæ meæ, ℟. Ad cuſtodiéndas juſtificatiónes tuas! *Pſ.* 118. 5.

Ad Magnificat, *Ant.* 5. a. Non auditóres legis juſti ſunt apud Deum; ſed factóres legis juſtificabúntur. *Rom.* 2. 13.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Sicut.

PSALMUS 13.

Impii fruſtrà ſibi dicunt Deum non eſſe. Chriſti adventus poſtulatur.

DIxit inſípiens in corde ſuo: * Non eſt Deus.

Corrúpti ſunt, & abominábiles facti ſunt in ſtúdiis ſuis: * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Dóminus de cœlo proſpéxit ſuper fílios hóminum, * ut vídeat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt: * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Sepúlcrum patens eſt guttur eórum; linguis ſuis dolóſè agébant; * venénum áſpidum ſub lábiis eórum,

Quorum os maledictióne & amaritúdine plenum eſt: * velóces pedes eórum ad effundéndum ſánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt: * non eſt timor Dei ante óculos eórum.

Nónne cognóſcent omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ſicut eſcam panis?

Dóminum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in generatióne juſta eſt: * conſílium ínopis confudíſtis, quóniam Dóminus ſpes ejus eſt.

Quis dabit ex Sion ſalutáre Iſraël? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſraël.

PSALMUS 14.

Quibus virtutum exercitiis ſalus obtineatur.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéſcet in monte ſancto tuo?

Qui ingréditur ſinè mácula, * & operátur juſtítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde ſuo; * qui non egit dolum in lingua ſua:

Nec fecit próximo ſuo malum, * & oppróbrium non accépit advérsùs próximos ſuos.

Ad níhilum dedúctus eſt in conſpéctu ejus malígnus; * timéntes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo ſuo, & non décipit; * qui pecúniam ſuam non dedit ad uſúram, & múnera ſuper innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

PSALMUS 31.

Miſericordia Dei hominem peccatorem per gratiam ſuam juſtificantis commendatur.

BEáti quorum remíſſæ ſunt iniquitátes; * & quorum tecta ſunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec eſt in ſpíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt oſſa mea; * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta eſt ſuper me manus tua: * convérſus ſum in ærúmna mea, dum configitur ſpina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci: * & injuſtítiam meam non abſcóndi.

Dixi: Confitébor advérsùm me injuſtítiam meam Dómino, * & tu remiſíſti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis ſanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meũ à tribulatióne, quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, & ínſtruam te in via hac quâ gradiéris; * firmábo ſuper te óculos meos.

Nolíte fieri ſicut equus & mulus, * quibus non eſt intelléctus.

In camo & fræno maxíllas eórum conſtrínge, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris; * ſperántem autem in Dómino miſericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino & exultáte, juſti; * & gloriámini, omnes recti corde.

Ant. Sicut corpus ſinè ſpíritu mórtuum eſt, ità & fides, ſinè opéribus mórtua eſt. *Jac.* 2. 26.

Hymnus, Grates, peráćto jam die. *infrà.*

CAPITULUM. 2. *Petr.* 1. 10.

FRatres, magis ſatágite, ut per bona ópera certam veſtram vocatiónem & electiónem faciátis: hæc enim faciéntes, non peccábitis aliquándo.

℟. *breve.* In manus. *infrà.*

Ad Nunc dimittis. *Ant.* 3. a. Quid próderit, ſi fidem quis dicat ſe habére, ópera autem non hábeat? *Jac.* 2. 14.

Preces & Oratio, infrà.

FERIA QUINTA, AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Panem vivum qui de cœlo deſcéndit, * Veníte, adorémus. *Joan.* 6. 51.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

VENITE, mortáles; Dei
Stupéte noſtri pródigas
In nos opes: ſic fílios
Amávit ille, ſic amat.

CORPUS quod óbtulit ſemel,
Jugem ſuis dat in cibum,
Iis & in potum parat,
Quo crux rigáta eſt, Sánguinem.

HUMANITATIS párticeps
Terras beat præséntiâ;
Nos arte mirâ vult ſuæ
Divinitátis cómpotes.

HIC dum latet, præséntior
Membris Caput conjúngitur;
Nobíſque ſic, per fœ́dera
Amóris hæret íntimi.

AMOR litávit hóſtiam,
Amóre flagret párticeps.
Procul piger, procul tepens;
Hæc poſcit eſca férvidos.

HIC incruénto fúnere
Dum te ſub aris ímmolas,
Da, Chriſte, ſemper Víctimæ
Nos immolátæ cómmori.

QUI carne nos paſcis tuâ,
Sit laus tibi, Paſtor bone,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Non eſt.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale de Chriſti & Eccleſia dotibus.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus ſcribæ * velóciter ſcribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúſa eſt grátia in lábiis tuis: * proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum, * Potentíſſime:

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ inténde, * próſperè procéde;

Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, * pópuli ſub te cadent, in corda inimicórum Regis.

Sedes tua, Deus, in ſécu-

*

lum ſéculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexíſti juſtitiam, & odíſti iniquitátem : * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cáſia à veſtiméntis tuis, à dómibus ebúrneis, * ex quibus delectavérunt te filiæ Regum in honóre tuo.

Aſtitit Regína à dextris tuis in veſtítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Diviſio Pſalmi 44.

AUdi, filia, & vide, & inclína aurem tuam ; * & obliviſcere pópulũ tuum, & domum patris tui :

Et concupiſcet Rex decórem tuum ; * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus : * vultum tuũ deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intùs ;* in fimbriis aúreis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines poſt eam, * próximæ ejus afferéntur tibi ;

Afferéntur in lætítia & exultatióne, * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis, nati ſunt tibi filii : * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui, * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in séculum séculi.

PSALMUS 44.

Eccleſia, in ſe habens Deum inhabitantem, non commovebitur.

DEus noſter, refúgium & virtus ; *adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus dum turbábitur terra, * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, & turbátæ ſunt aquæ eórũ :* conturbáti ſunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * ſanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : *adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ ſunt gentes, & inclináta ſunt regna : * dedit vocem ſuam, mota eſt terra.

Dóminus virtútum nobiſcum : * ſuſcéptor noſter Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ póſuit prodígia ſuper terram,* auferens bella uſque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & ſcuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego ſum Deus ;* exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíſcum : * ſuſcéptor noſter Deus Jacob.

Ant. Non eſt ália nátio tam grandis, quæ hábeat Deos appropinquántes ſibi, ſicut Deus noſter. *Deut.* 4, 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Calix.

PSALMUS 64.

Inter adverſa, ſperandum in Deo, qui fidelibus ſuis cibum parat.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúſalem.

Exaúdi oratiónē meam; * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt ſuper nos; * & impietátibus noſtris tu propitiáberis.

Beátus quem elegíſti, & aſſumpsíſti; * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * ſanctum eſt templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaúdi nos, Deus ſalutáris noſter, * ſpes ómnium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtiâ: * qui contúrbas profúndum maris, ſonum flúctuum ejus.

Turbabúntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à ſignis tuis: * éxitus matutíni & véſpere delectábis.

Viſitáſti terram, & inebriáſti eam; * multiplicáſti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum eſt aquis: * paráſti cibum illórum, quóniam ità eſt præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in ſtillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéſcent ſpecióſa desérti, * & exultatióne colles accingéntur.

Indúti ſunt aríetes oviū, & valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

PSALMUS 76.

Conſolatio ſpiritalis ex benignitate Dei ſumpta.

VOce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Deum, & inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum; * & non ſum decéptus.

Rénuit conſolári ánima mea; * memor fui Dei, & delectátus ſum, & exercitátus ſum, & defécit ſpíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei; * turbátus ſum, & non ſum locútus.

Cogitávi dies antíquos, * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus ſum nocte cum corde meo, * & exercitábar, & ſcopébam ſpíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior ſit adhuc?

Aut in finem miſericórdiam ſuam abſcíndet, * à generatióne in generatióne? Aut obliviſcétur miſeréri Deus? * aut continébit in ira ſua miſericórdias ſuas?

Et dixi: Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélſi.

Diviſio Pſalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini: * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum,

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in ſancto via tua: quis Deus magnus ſicut Deus noſter? * tu es Deus qui facis mirábilia.

Notam fecíſti in pópulis virtútem tuam; * redemíſti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Jacob & Joſeph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, & timuérunt; * & turbátæ ſunt abyſſi.

Multitúdo ſónitus aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim ſagíttæ tuæ tránſeunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruſcatiónes tuæ orbi terræ; * commóta eſt, & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis, * & veſtígia tua non cognoſcéntur.

Deduxíſti, ſicut oves, pópulum tuum, * in manu Móyſi & Aaron.

Ant. Calix benedictiónis cui benedícimus, nónne communicátio Sánguinis Chriſti eſt? & panis quem frángimus, nónne participátio Córporis Dómini eſt? 1. *Cor.* 10. 16.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Panis.

PSALMUS 26.

Deus in Chriſto fidelium lumen & ſalus. Auxilium ejus adversùs hoſtes petitur.

DOminus illuminátio mea, & ſalus mea: * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ: * à quo trepidábo?

Dum apprópiant ſuper me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipſi infirmáti ſunt, & cecidérunt.

Si consíſtant advérsùm me caſtra, * nôn timébit cor meum,

Si exúrgat advérsùm me prælium, * in hoc ego ſperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & víſitem templum ejus.

Quóniam abſcóndit me in tabernáculo ſuo: * in die malórum protéxit me, in abſcóndito tabernáculi ſui.

In petra exaltávit me: * & nunc exaltávit caput meum ſuper inimícos meos.

Circuívi, & immolávi in tabernáculo

tabernáculo ejus hóſtiam vociferatiónis : * cantábo, & pſalmum dicam Dómino.

Diviſio Pſalmi 26.

EXaúdi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te ; * miſerére meî, & exaúdi me.

Tibi dixit cor meum : Exquiſívit te fácies mea : * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avértas fáciem tuam à me ; * ne declínes in ira à ſervo tuo.

Adjútor meus eſto, ne derelínquas me ; * neque deſpícias me, Deus ſalutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me ; * Dóminus autem aſſúmpſit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua ; * & dírige me in ſémitam rectam, propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me : * quóniam inſurrexérunt in me teſtes iníqui, & mentíta eſt iníquitas ſibi.

Credo vidére bona Dómini, * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age, & confortétur cor tuum, * & ſúſtine Dóminum.

P s a l m u s 84.

Iſraël è captivitate liberatus, adventum Redemptoris expoſcit.

BEnedixíſti, Dómine, terram tuam, * avertíſti captivitátem Jacob.

Remiſíſti iniquitátem plebis tuæ, * operuíſti ómnia peccáta eórum.

Mitigáſti omnem iram tuam ; * avertíſti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos, Deus ſalutáris noſter, * & avérte iram tuam à nobis.

Numquid in ætérnum iraſcéris nobis ? * aut exténdes iram tuam à generatióne in generatiónem ?

Deus, tu convérſus vivificábis nos, * & plebs tua lætábitur in te.

Oſténde nobis, Dómine, miſericórdiam tuam, * & ſalutáre tuum da nobis.

Aúdiam quid loquátur in me Dóminus Deus, * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam,

Et ſuper ſanctos ſuos, * & in eos qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen propè timéntes eum ſalutáre ipſíus, * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi, * juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt, * & juſtítia de cœlo proſpéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem, * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit, * & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Panis Dei eſt, qui de cœlo deſcéndit, & dat vitam mundo. *Joan. 6. 33.*

℣. Guſtáte, & vidéte

quóniam ſuávis eſt Dóminus; ℟. Beátus vir qui ſperat in eo. *Pſ.* 33. 9.

Pater noſter, &c. *ut ſuprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Sacerdótes tui, Dómine, induántur juſtítiam; ℟. Et Sancti tui exúltent. *Pſal.* 131. 9.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 4. A. Angelórum.

PSALMUS 20.

Eccleſia pro Chriſti Regis ſui victoriis gratias agit.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex; * & ſuper ſalutáre tuum exultábit veheménter.

Deſidérium cordis ejus tribuíſti ei, * & voluntáte labiórum ejus non fraudáſti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * poſuíſti in cápite ejus corónam de lápide pretióſo.

Vitam pétiit à te; * & tribuíſti ei longitúdinem diérum in séculum, & in séculum séculi.

Magna eſt glória ejus in ſalutári tuo: * glóriam & magnum decórem impónes ſuper eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi; * lætificábis eum in gaúdio cum vultu tuo:

Quóniam rex ſperat in Dómino, * & in miſericórdia Altíſſimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui: * Dóminus in ira ſua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * & ſemen eórum à filiis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala; * cogitavérunt consília quæ non potuérunt ſtabilíre.

Quóniam pones eos dorſum; * in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus & pſallémus virtútes tuas.

Ant. Angelórum eſcâ nutrivíſti pópulum tuum, Dómine. *Sap.* 16. 20.

Ant. 7. *d.* Parátum.

PSALMUS 71.

Chriſti regnum ſuper omnes gentes prænuntiatur.

DEus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam filio regis,

Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & paúperes tuos in judício.

Suſcípiant montes pacem pópulo, * & colles juſtítiam.

Judicábit paúperes pópuli, & ſalvos fáciet filios paúperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum ſole, & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Deſcéndet ſicut plúvia in

vellus, * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.

Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari uſque ad mare, * & à flúmine uſque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ; * omnes gentes sérvient ei:

Quia liberábit paúperem à poténte, * & paúperem cui non erat adjútor.

Parcet paúperi & ínopi, * & ánimas paúperum ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper; * totâ die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus, * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sécula; * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipſo omnes tribus terræ; * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Iſraël, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedíctum nomen majeſtátis ejus in ætérnum; & replébitur majeſtáte ejus omnis terra. * Fiat, fiat.

Ant. Parátum panem de cœlo præſtitíſti illis ſinè labóre, omne delectaméntum in ſe habéntem. *Sap.* 16. 20.

Ant. 2. D. Subſtántiâ.

PSALMUS 97.

Deus laudandus, ob Chriſti Salvatoris adventum & manifeſtationem.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit ſibi déxtera ejus, * & bráchium ſanctum ejus.

Notum fecit Dóminus ſalutáre ſuum; * in conſpéctu géntium revelávit juſtítiam ſuam.

Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ, * & veritátis ſuæ dómui Iſraël.

Vidérunt omnes términi terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Jubiláte Deo, omnis terra; * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in címthara, in cíthara & voce pſalmi, * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conſpéctu Regis Dómini; * moveátur mare & plenitúdo ejus, orbis terrárum & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpéctu Dómini; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Subſtántia tua dulcédinem tuam, quam in filios habes, oſtendébat. *Sap.* 16. 21.

Ant. 8. G. Verè.

CANTICUM SALOMONIS.

Pròv. c. 9. *v.* 1. *ad* 6.

Eucharisticum convivium typicè proponitur.

SApiéntia ædificávit ſibi domum, * excídit colúmnas ſeptem:

Immolávit víctimas ſuas, * míſcuit vinum, & propóſuit menſam ſuam:

Miſit ancíllas ſuas, ut vocárent ad arcem, * & ad mœ́nia civitátis:

Si quis eſt párvulus, véniat ad me; * & inſipiéntibus locúta eſt:

Veníte, comédite panem meum; * & bíbite vinum quod míſcui vobis.

Relínquite infántiam, & vívite, * & ambuláte per vias prudéntiæ.

Ant. Verè tu es Deus abſcónditus, Deus, Iſraël Salvátor. *Iſ.* 45. 15.

Ant. 5. a. Nos credídimus.

PSALMUS 147.

Laudandus Deus, qui Eccleſiam ſuam adipe frumenti ſatiat.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum, * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum; * benedíxit fíliis tuis in te:

Qui póſuit fines tuos pacem; * & ádipe fruménti sátiat te:

Qui emíttit elóquium ſuum terræ; * velóciter currit ſermo ejus:

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit:

Mittit cryſtállum ſuam ſicut buccéllas; * ante fáciē frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emíttet verbum ſuum, & liquefáciet ea; * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ:

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſraël.

Non fecit táliter omni natióni; * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. Nos credídimus & cognóvimus, quia tu es Chriſtus Fílius Dei. *Joan.* 6. 70.

CAPITULUM. *Iſ.* 12. 6.

EXúlta & lauda, habitátio Sion, quia Magnus in médio tuî, Sanctus Iſraël.

HYMNUS.

SIc quos amáſti prótegis,
Ut, Chriſte, nunquam déſeras:
His tu propínas Sánguinem,
Et Corpus appónis cibum.

JAM non, ut olim fúlminans,
Percúlſa terres péctora:
Te temperátum nunc jubar
Noſtris adúmbrat sénſibus.

QUI cuncta comples Númine,

Summóque nutu dírigis,
Throno refúlgens ígneo,
Hîc nube ſub denſa lates.
Ut nos ab aſtris éxules,
Cœlo redúcas pátrio,
Et ómnibus dites bonis,
Hîc ipſe pauper éxulas.
O si quis intùs éſurit,
Qualis parátur hîc cibus!
Si languet æger, hîc ſalus;
Si luget, hîc ſolátium.
Qui carne nos paſcis tuâ,
Sit laus tibi, Paſtor bone;
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea; ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Pſal.* 62. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. *g.* Consúrge, Dómine Deus, in réquiem tuam, tu & arca fortitúdinis tuæ: Sacerdótes tui, Dómine Deus, induántur ſalútem, & Sancti tui læténtur in bonis. 2. *Par.* 6. 41.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Qui ſitit.

PSALMUS 41.

In Deo ſperandum. Juſtus in domo Dei epulans, exultabit.

Quemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum, * itá desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * Quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei!

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi eſt Deus tuus?

Hæc recordátus ſum, & effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, uſque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confeſſiónis, * ſonus epuléntis.

Quare triſtis es, ánima mea? * & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi; * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Diviſio Pſalmi 41.

Ad meipſum ánima mea conturbáta eſt: * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abýſſus abýſſum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélſa tua, & fluctus tui * ſuper me tranſiérunt.

In die mandávit Dóminus miſericórdiam ſuam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Suſcéptor meus es.

Quare oblítus es meî? * & quare contriſtátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur oſſa mea, * exprobravérunt mihi, qui tríbulant, me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per ſingulos dies : * Ubi eſt Deus tuus ?

Quare triſtis es, ánima mea ? * & quare contúrbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi ; * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

PSALMUS 42.

In Deo ſperandum. Deo duce, ad altare ejus hilariter & confidenter introëundum.

JUdica me, Deus, & diſcérne cauſam meam de gente non ſancta ; * ab hómine iníquo & dolóſo érue me.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea : * quare me repuliſti ? & quare triſtis incédo, dum affligit me inimícus ?

Emítte lucem tuam & veritátem tuam : * ipſa me deduxérunt, & adduxérunt in montem ſanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus : * quare triſtis es, ánima mea ? & quare contúrbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi ; * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ant. Qui ſitit, véniat ; & qui vult, accípiat aquam vitæ gratis. *Apoc.* 22. 17.

CAPITULUM. *Iſ.* 55. 1.

OMnes ſitiéntes, veníte ad aquas ; & qui non habétis argéntum, properáte, émite & comédite : veníte, émite abſque argénto, & abſque ulla commutatióne, vinum & lac.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Hic eſt.

PSALMUS 24.

Oratio pœnitentis, veniam à Deo poſcentis.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus, in te confído.

• Non erubéſcam, * neque irrídeant me inimíci mei.

Etenim univérſi qui ſuſtinent te, non confundéntur ; * confundántur omnes iníqua agéntes ſupervácuè.

Vias tuas, Dómine, demónſtra mihi ; * & ſémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me, * quia tu es Deus ſalvátor meus, & te ſuſtínui totâ die.

Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, * & miſericordiárum tuárum, quæ à ſéculo ſunt.

Delícta juventútis meæ, & ignorántias meas ne memíneris : * ſecúndùm miſericórdiam tuam meménto meî tu, propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus : * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget manſuétos in judício : * docébit mites vias ſuas.

Diviſio Pſalmi 24.

UNivérſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, * requiréntibus teſtaméntum ejus & teſtimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo: * multum eſt enim.

Quis eſt homo qui timet Dóminum? * legem ſtátuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur; * & ſemen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum eſt Dóminus timéntibus eum; * & teſtaméntum ipsíus ut manifeſtétur illis.

Oculi mei ſemper ad Dóminum; * quóniam ipſe evéllet de láqueo pedes meos.

Réſpice in me, & miſerére meî; * quia únicus & pauper ſum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ ſunt: * de neceſſitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meã, & labórem meum, * & dimítte univérſa delícta mea.

Réſpice inimícos meos, quóniam multiplicáti ſunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Cuſtódi ánimam meam, & érue me: * non erubéſcam, quóniam ſperávi in te.

Innocéntes & recti adhæsérunt mihi, * quia ſuſtínui te.

Líbera, Deus, Iſraël, * ex ómnibus tribulatiónibus ſuis.

P S A L M U S 60.

Spes noſtra Deus, turris fortitudinis à facie inimici.

EXaúdi, Deus, deprecatiónem meam, * inténde oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum; * in petra exaltáſti me.

Deduxíſti me, quia factus es ſpes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula, * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudíſti oratiónem meam; * dedíſti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies ſuper dies regis adjícies, * annos ejus uſque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conſpéctu Dei: * miſericórdiam & veritátem ejus quis requíret?

Sic pſalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Hic eſt panis de cœlo deſcéndens; ut ſi quis ex ipſo manducáverit, non moriátur. *Joan. 6. 50.*

C A P I T U L U M. I. *Cor.* 11. 26.

QUotieſcúmque manducábitis panem hunc, & cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat.

℟. *breve.* Cálicem ſalutáris accípiam ; * Et nomen Dómini invocábo. ℟. Cálicem. ℣. Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus. * Et. Glória Patri. ℟. Cálicem. *Pſ.* 115. 13. 14.

℣. Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, ℟. Et mirabília ejus fíliis hóminum. *Pſ.* 106. 31.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Anima.

PSALMUS 80.

In Deo lætandum, qui cibat nos ex adipe frumenti, & de petra melle ſaturat.

EXultáte Deo adjutóri noſtro, * jubiláte Deo Jacob.

Súmite pſalmum, & date týmpanum, * pſaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in inſígni die ſolemnitátis veſtræ :

Quia præcéptum in Iſraël eſt, * & judícium Deo Jacob.

Teſtimónium in Joſeph póſuit illud, cùm exíret de terra Ægýpti : * linguam quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorſum ejus, * manus ejus in cóphino ſerviérunt.

Diviſio Pſalmi 80.

IN tribulatióne invocáſti me, & liberávi te ; * exaudívi te in abſcóndito tempeſtátis, probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, & conteſtábor te : * Iſraël, ſi audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim ſum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægýpti, * diláta os tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam, * & Iſraël non inténdit mihi.

Et dimíſi eos ſecúndùm deſidéria cordis eórum, * ibunt in adinventiónibus ſuis.

Si pópulus meus audíſſet me, * Iſraël ſi in viis meis ambuláſſet,

Pro níhilo fórſitan inimícos eórum humiliáſſem, * & ſuper tribulántes eos miſíſſem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti ſunt ei ; * & erit tempus eórum in ſécula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti ; * & de petra, melle ſaturávit eos.

PSALMUS 83.

Æterna Dei tabernacula unicum juſti deſiderium.

QUàm dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum ! * concupíſcit, & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim paſſer invénit ſibi domum, * & turtur nidum ſibi, ubi ponat pullos ſuos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus, & Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine; * in sécula ſeculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus eſt auxílium abs te; * aſcenſiónes in corde ſuò diſpóſuit, in valle lacrymárum, in loco quem póſuit.

Etenim benedictiónem dabit legiſlátor, ibunt de virtúte in virtútem; * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaúdi oratiónem meam, * aúribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noſter, áſpice, Deus, * & réſpice in fáciem Chriſti tui:

Quia mélior eſt dies una in átriis tuis, * ſuper míllia.

Elégi abjéctus eſſe in domo Dei mei, * magìs quàm habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia miſericórdiam & veritátem díligit Deus, * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui ſperat in te.

Ant. Anima pollúta quæ éderit de cárnibus hóſtiæ pacificórum, quæ obláta eſt Dómino, períbit de pópulis ſuis. *Levit.* 7. 20.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 10. 20. 21.

NOlo vos sócios fieri dæmoniórum. Non potéſtis cálicem Dómini bíbere, & cálicem dæmoniórum; non potéſtis menſæ Dómini partícipes eſſe, & menſæ dæmoniórum.

℟. *breve.* Quis aſcéndet in montem Dómini, aut quis * Stabit in loco ſancto ejus? ℟. Quis. ℣. Innocens mánibus & mundo corde. * Stabit. Glória. ℟. Quis. *Pſ.* 23. 3. 4.

℣. Hæc eſt generátio quæréntium eum, ℟. Quæréntium fáciem Dei Jacob. *Pſ.* 23. 6.

AD NONAM.

Ant. 4. f. Impoſsíbile eſt.

PSALMUS 19.

Chriſti ſacrificium pro ſuis acceptari plebs ejus poſcit.

EXaúdiat te Dóminus in die tribulatiónis; * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de Sancto, * & de Sion tueátur te.

Memor ſit omnis ſacrifícii tui; * & holocaúſtum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi ſecúndùm cor tuum, * & omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in ſalutári tuo, * & in nómine Dei noſtri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas; * nunc cognóvi quóniam ſalvum fecit Dóminus Chriſtum ſuum.

Exaúdiet illum de cœlo ſancto ſuo: * in potentátibus ſalus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei noſtri invocábimus.

Ipſi obligáti ſunt, & cecidérunt: * nos autem ſurréximus, & eréƈti ſumus.

Dómine, ſalvum fac regem; * & exaúdi nos in die quâ invocavérimus te.

PSALMUS 22.

Menſam in conſpeƈtu noſtro paravit Deus.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páſcuæ ibi me collocávit.

Super aquam refeƈtiónis educávit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me ſuper sémitas juſtítiæ, * propter nomen ſuum.

Nam, & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipſa me conſoláta ſunt.

Paráſti in conſpéƈtu meo menſam, * advérsùs eos qui tribulant me.

Impinguáſti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus eſt!

Et miſericórdia tua ſubſequétur me, * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

PSALMUS 53.

Oratio juſti adversùs hoſtes animæ ſuæ.

DEus, in nómine tuo ſalvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaúdi oratiónem meam, * aúribus pércipe verba oris mei:

Quóniam aliéni inſurrexérunt advérsùm me, & fortes quæſiérunt ánimam meam, * & non propoſuérunt Deum ante conſpéƈtum ſuum.

Ecce enim Deus ádjuvat me, * & Dóminus ſuſcéptor eſt ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis, * & in veritáte tua diſpérde illos.

Voluntáriè ſacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum eſt.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuíſti me, * & ſuper inimícos meos deſpéxit óculus meus.

Ant. Impoſſíbile eſt ſánguine taurórum & hircórum auférri peccáta. *Hebr.* 10. 4.

CAPITULUM. *Malach.* 1. 10. 11.

NOn eſt mihi volúntas in vobis, dicit Dóminus exercítuum, & munus non ſuſcípiam de manu veſtra: ab ortu enim ſolis, uſque ad occáſum, magnum eſt nomen meum in géntibus, & in omni loco ſacrificátur & offértur nómini meo oblátio munda.

℟. *breve.* Pane Cœli * Saturávit eos. ℟. Pane. ℣. Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ. * Saturavit eos. Glória. ℟. Pane. *Pſ.* 104. 22. 41.

℣. Impinguáſti, Dómine, in óleo caput meum: ℟. Et calix meus inébrians quàm præclárus eſt! *Pſ.* 22. 5.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Unus panis.

PSALMUS 115.

Calix ſalutaris accipiendus; vota Domino coram populo reddenda.

CRédidi, propter quod locútus ſum; * ego autem humiliátus ſum nimis.

Ego dixi in excéſſu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem ſalutáris accípiam, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretióſa in conſpéctu Dómini mors ſanctórum ejus.

O Dómine, quia ego ſervus tuus; * ego ſervus tuus, & filius ancíllæ tuæ.

Dirupíſti víncula mea: * tibi ſacrificábo hóſtiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conſpéctu omnis pópuli ejus; * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúſalem.

Ant. Unus panis, unum corpus multi ſumus, omnes qui de uno pane participámus. 1. *Cor.* 10. 17.

Ant. 1. a. Partícipes.

PSALMUS 125.

In Deo exultant fideles, quia magnificè cum eis egit.

IN converténdo Dóminus captivitátem Sion, * facti ſumus ſicut conſoláti.

Tunc replétum eſt gaúdio os noſtrum, * & lingua noſtra exultatióne:

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíſcum; * facti ſumus lætántes.

Convérte, Dómine, captivitátem noſtram, * ſicut torrens in auſtro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Eúntes ibant & flebant, * mitténtes sémina ſua;

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos ſuos.

Ant. Partícipes Chriſti efféčti ſumus, ſi tamen inítium ſubſtántiæ ejus uſque ad finem firmum retineámus. *Hebr.* 3. 14.

Ant. 3. à. Gaudeámus.

PSALMUS 127.

Chriſti & Eccleſiæ filii in circuitu menſæ Domini.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis, * beátus es, & benè tibi erit.

Uxor tua ſicut vitis abúndans, * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui ſicut novéllæ olivárum, * in circúitu menſæ tuæ:

Ecce ſic benedicétur homo * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúſalem, ómnibus diébus vitæ tuæ;

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem ſuper Iſraël.

Ant. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam Deo; quia venérunt núptiæ Agni. *Apoc.* 19. 7.

Ant. 5. a. Beáti.

PSALMUS 131.

Chriſtus promiſſus: per ipſum, Eccleſiam ſuam Deus inhabitat, pauperes ejus panibus ſaturat.

MEménto, Dómine, David, * & omnis manſuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ; * ſi aſcéndero in lectum ſtrati mei;

Si dédero ſomnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, * donec invéniam locum Dómino, tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephráta, * invénimus eam in campis ſylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus, * adorábimus in loco, ubi ſtetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu & arca ſanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur juſtítiam; * & ſancti tui exúltent.

Propter David ſervum tuum, * non avértas fáciem Chriſti tui.

Ant. Beáti qui ad cœnam nuptiárum Agni vocáti ſunt. *Apoc.* 19. 9.

Ant. 2. *D.* Beáti.

Diviſio Pſalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Si cuſtodíerint fílii tui teſtaméntum meum, * & teſtimónia mea hæc, quæ docébo eos:

Et fílii eórum uſque in ſéculum * ſedébunt ſuper ſedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion; * elégit eam in habitatiónem ſibi.

Hæc réquies mea in ſéculum ſéculi: * hîc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * paúperes ejus ſaturábo pánibus:

Sacerdótes ejus índuam ſalutári: * & ſancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David; * parávi lucérnam Chriſto meo.

Inimícos ejus índuam confuſióne: * ſuper ipſum autem efflorébit ſanctificátio mea.

Ant. Beáti qui lavant ſtolas ſuas in ſánguine Agni, ut ſit potéſtas eórum in ligno vitæ! *Apoc.* 22. 14.

CAPITULUM. *Rom.* 16. 17.

ROgo vos, fratres, ut obſervétis eos qui diſſenſiónes & offendícula, præter doctrínam quam vos didiciſtis, fáciunt, & declináte ab illis.

HYMNUS.

NOs, Chriſte, cernis diſſitos.
Fis arte mirâ próximus:
Et Córporis præſéntiâ,
Nobis benígnus júngeris.

QUOT gratiárum flúmina
Torréntis hîc inſtar fluunt!
Quæ non liquéſcant péctora,
Succénſa tantis ígnibus!

HOMO, tuméntes ábjice
Faſtus: latet velo Deus.
An, ipſe dum ſe déprimit,
Palam vidéri géſtias?

QUID! dum ſub arcto ſe Deus
Puſíllus orbe cóntrahit,
Tu, præda quondam vérmibus,
Pompam ſupérbus éxplicas!

O CHRISTE, neu rurſùm ſinas
Paráre nos tibi crucem,
Quos tanta per commércia
Menſâ beáſti cœlitûm.

QUI carne nos paſcis tuâ,
Sit laus tibi, Paſtor bone;
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Confírma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, ℟. A templo tuo in Jeruſalem. *Pſ.* 67. 29. 30.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Abſit à nobis hoc ſcelus, ut recedámus à Dómino, & ejus veſtígia relinquámus, extrúcto altári ad holocaúſta, & ſacrifícia, & víctimas offeréndas, præter altáre Dómini Dei noſtri. *Joſ.* 22. 29.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. *g.* Ignis.

PSALMUS 15.

Deus in Chriſto pars calicis noſtri, nos cum Chriſto reſſuſcitabit.

COnſérva me, Dómine, quóniam ſperávi in te:* dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui ſunt in terra ejus,* mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ ſunt infirmitátes eórum;* póſteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de ſanguínibus;* nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei: * tu es qui reſtítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris;* étenim hæréditas mea præclára eſt mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intellé-

ctum; * ínſuper & uſque ad noctem, increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conſpéctu meo ſemper; * quóniam à dextris eſt mihi ne commóvear:

Propter hoc lætátum eſt cor meum, & exultávit lingua mea: * ínſuper & caro mea requiéſcet in ſpe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno; * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecíſti vias vitæ, adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua uſque in finem.

PSALMUS 23.

Quibus virtutibus aſcendemus in cœlum cum Chriſto.

DOmini eſt terra, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & univérſi qui hábitant in eo.

Quia ipſe ſuper mária fundávit eum, * & ſuper flúmina præparávit eum.

Quis aſcéndet in montem Dómini? * aut quis ſtabit in loco ſancto ejus?

Innocens mánibus, & mundo corde; * qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & miſericórdiam à Deo ſalutári ſuo.

Hæc eſt generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, veſtras; & elevámini, portæ æternáles; * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, veſtras; & elevámini, portæ æternáles; * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipſe eſt Rex glóriæ.

PSALMUS 149.

Laudandus Deus, qui exaltabit manſuetos in ſalutem.

CAntáte Dómino cánticum novum; * laus ejus in eccléſia ſanctórum.

Lætétur Iſraël in eo qui fecit eum; * & filii Sion exúltent in Rege ſuo.

Laudent nomen ejus in choro; * in týmpano & pſaltério pſallant ei;

Quia beneplácitum eſt Dómino in pópulo ſuo; * & exaltábit manſuétos in ſalútem.

Exultábunt ſancti in glória, * lætabúntur in cubílibus ſuis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * & gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis;

Ad alligándos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium

conſcríptum: * glória hæc eſt ómnibus ſanctis ejus.

Ant. Ignis in altári ſemper ardébit, quem nútriet ſacérdos. *Levit.* 6. 12.

Hymnus. Grates, perácto jam die, &c. *infrà.*

CAPITULUM. *Exod.* 29, 42.

SAcrifícium eſt Dómino, oblatióne perpétuâ, in generatiónes veſtras.

℟. *breve.* In manus, *infrà.*

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. c. Sit Dóminus Deus noſter nobíſcum, ſicut fuit cum pátribus noſtris, non derelínquens nos neque projíciens. 3. *Reg.* 8. 57.

Preces & Oratio, infrà.

FERIA SEXTA, AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Redemptórem noſtrum Dóminum, * Veníte, adorémus. *Iſ.* 47. 4.

Pſalmus, Veníte. *p.* 2.

HYMNUS.

O MIRA Patris cáritas!
Sic ille diléxit ſuos,
Ut ſpontè Natum tráderet;
Servi ſit obſes Fílius.

SPLENDORIS ímmemor ſui,
Noſtræ ſalútis ſit memor:
Ut nos in altum próvehat,
Ad ima deſcéndit Deus.

PER mille fuſum vúlnera
Totum dat orbi ſánguinem.
Hoc fonte naſcens grátia,
Terras inúndans éxpiat.

DUM cæſa tortóris manu
Procúmbit inſons víctima,
Hanc ímmolat cœlo Pater,
Hanc mactat in terris amor.

QUI nos creávit, laus Patri,
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Deus.

PSALMUS 51.

Impios manet interitus; Juſtos, gloria.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injuſtítiam cogitávit lingua tua: * ſicut novácula acúta fecíſti dolum.

Dilexíſti malítiam ſuper benignitátem, * iniquitátem magìs quàm loqui æquitátem.

Dilexíſti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolóſa.

Proptéreà Deus déſtruet te in finem: * evéllet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt juſti, & timébunt, & ſuper eum ridébunt, & dicent: * Ecce homo, qui non póſuit Deum adjutórem ſuum:

Sed ſperávit in multitúdine divitiárum ſuárum; * & præváluit in vanitáte ſua.

Ego autem, ſicut olíva fructífera in domo Dei, * ſperávi in miſericórdia Dei in ætérnum, & in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia fecíſti: * & ex-

pectábo nomen tuum, quóniam bonum eſt in conſpéctu ſanctórum tuórum.

PSALMUS 54.

Juſtus ab iniquis vexatus, & ab ipſis familiaribus ſuis maledictus, in Deo ſpem ſuam ponit.

EXaúdi, Deus, oratiónem meam, & ne deſpéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, & exaúdi me.

Contriſtátus ſum in exercitatióne mea: * & conturbátus ſum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes: * & in ira moléſti erant mihi.

Cor meum conturbátum eſt in me: * & formído mortis cécidit ſuper me.

Timor & tremor venérunt ſuper me: * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas ſicut colúmbæ? * & volábo, & requiéſcam.

Ecce elongávi fúgiens; * & manſi in ſolitúdine.

Expectábam eum, qui ſalvum me fecit à puſillanimitáte ſpíritûs, * & tempeſtáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum: * quóniam vidi iniquitátem, & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam ſuper muros ejus iníquitas: * & labor in médio ejus, & injuſtítia.

Et non defécit de platéis ejus * uſúra & dolus.

Quóniam ſi inimícus meus maledixíſſet mihi, * ſuſtinuíſſem útique.

Et ſi is qui óderat me, ſuper me magna locútus fuíſſet, * abſcondíſſem me fórſitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus, & notus meus,

Qui ſimul mecum dulces capiébas cibos: * in domo Dei ambulávimus cum conſénſu.

Véniat mors ſuper illos; * & deſcéndant in inférnum vivéntes:

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi: * & Dóminus ſalvábit me.

Diviſio Pſalmi 54.

VEſpere, & manè, & merídie narrábo, & annuntiábo; * & exaúdiet [Dóminus] vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropínquant mihi; * quóniam inter multos erant mecum.

Exaúdiet Deus, & humiliábit illos, * qui eſt ante ſécula.

Non enim eſt illis commutátio, & non timuérunt Deum; * exténdit manum ſuam in retribuéndo.

Contaminavérunt teſtaméntum ejus, diviſi ſunt ab ira vultûs ejus: * & appropinquávit cor illíus.

Mollíti ſunt ſermónes ejus

ſuper óleum : * & ipſi ſunt jácula.

Jacta ſuper Dóminum curam tuam, & ipſe te enútriet : * non dabit in ætérnum fluctuatiónem juſto.

Tu verò, Deus, dedúces eos * in púteum intéritûs.

Viri sánguinum, & dolóſi non dimidiábunt dies ſuos : * ego autem ſperábo in te, Dómine.

Ant. Deus erat in Chriſto, mundum reconcílians ſibi. 2. *Cor.* 5. 19.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Chriſtus.

PSALMUS 63.

Anima fidelis Dei juſtitiam contra calumniatores deprecatur.

EXaúdi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor : * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexíſti me à convéntu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas ſuas : * intendérunt arcum rem amáram, ut ſagíttent in occúltis immaculátum.

Súbitò ſagittábunt eum, & non timébunt, * firmavérunt ſibi ſermónem nequam.

Narravérunt ut abſcónderent láqueos, * dixérunt : Quis vidébit eos ?

Scrutáti ſunt iniquitátes : * defecérunt ſcrutántes ſcrutínio.

Accédet homo ad cor altum : * & exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ ſunt plagæ eórum : * & infirmátæ ſunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti ſunt omnes qui vidébant eos : * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei : * & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur juſtus in Dómino, & ſperábit in eo ; * & laudabúntur omnes recti corde.

PSALMUS 87.

Juſtus ab inimicis vexatus, & ab amicis derelictus, ſe Deo commendat.

DOmine Deus ſalútis meæ, * in die clamávi, & nocte coram te.

Intret in conſpéctu tuo orátio mea, * inclína aurem tuam ad precem meam.

Quia repléta eſt malis ánima mea, * & vita mea inférno appropinquávit.

Æſtimátus ſum cum deſcendéntibus in lacum ; * factus ſum ſicut homo ſinè adjutório, inter mórtuos liber ;

Sicut vulneráti dormiéntes in ſepúlcris, quorum non es memor ámpliùs ; * & ipſi de manu tua repúlſi ſunt.

Poſuérunt me in lacu inferióri, * in tenebróſis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus eſt furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxíſti ſuper me.

Longè fecíſti notos meos à me, * poſuérunt me abominatiónem ſibi.

Tráditus ſum, & non egrediébar, * óculi mei languérunt præ inópia.

Diviſio Pſalmi 87.

CLamávi ad te, Dómine, totâ die; * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília ? * aut médici ſuſcitábunt, & confitebúntur tibi ?

Numquid narrábit áliquis in ſepúlcro miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne ?

Numquid cognoſcéntur in ténebris mirabília tua, * & juſtítia tua in terra obliviónis ?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam ? * avértis fáciem tuam à me ?

Pauper ſum ego, & in labóribus à juventúte mea; * exaltátus autem humiliátus ſum, & conturbátus.

In me tranſiérunt iræ tuæ; * & terróres tui conturbavérunt me :

Circumdedérunt me ſicut aqua totâ die, * circumdedérunt me ſimul.

Elongáſti à me amícum & próximum, * & notos meos à miséria.

Ant. Chriſtus diléxit Eccléſiam, & ſeipſum trádidit pro ea. *Eph.* 5. 25.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Pro peccátis.

PSALMUS 68.

Chriſti orantis in monte Oliveti agonia, & alia paſſionis ejus circumſtantia.

SAlvum me fac, Deus; * quóniam intravérunt aquæ uſque ad ánimam meam.

Infixus ſum in limo profúndi : * & non eſt ſubſtántia.

Veni in altitúdinem maris; * & tempéſtas demérſit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ ſunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei, dum ſpero in Deum meum.

Multiplicáti ſunt ſuper capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti ſunt, qui perſecúti ſunt me inimíci mei injúſtè : * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu ſcis inſipiéntiam meam : * & delícta mea à te non ſunt abſcóndita.

Non erubéſcant in me qui expéctant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur ſuper me, * qui quærunt te, Deus Iſraël.

Quóniam propter te ſuſtínui oppróbrium; * opéruit confúſio fáciem meam.

Extráneus factus ſum frátribus meis, * & peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me; * & op-

próbria exprobrántium tibi cecidérunt ſuper me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam,* & factum eſt in oppróbrium mihi.

Et póſui veſtiméntum meum cilícium, * & factus ſum illis in parábolam.

Advérsùm me loquebántur qui ſedébant in porta, * & in me pſallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meā ad te, Dómine: * tempus beneplácit, Deus.

In multitúdine miſericórdiæ tuæ exaúdi me, * in veritáte ſalútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéſtas aquæ, neque absórbeat me profúndum, * neque úrgeat ſuper me púteus os ſuum.

Diviſio Pſalmi 68.

EXaúdi me, Dómine, quóniam benígna eſt miſericórdia tua; * ſecúndùm multitúdinem miſeratiónum tuárum réſpice in me.

Et ne avértas fáciem tuam à púero tuo; * quóniam tríbulor, velóciter exaúdi me.

Inténde ánimæ meæ, & líbera eam; * propter inimícos meos éripe me.

Tu ſcis impropérium meum, & confuſiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conſpéctu tuo ſunt omnes qui tríbulant me: * impropérium expectávit cor meum, & miſériam,

Et ſuſtínui qui ſimul contriſtarétur, & non fuit; * & qui conſolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in eſcam meam fel; * & in ſiti mea, potavérunt me acéto.

Fiat menſa eórum coram ipſis in láqueum, * & in retributiónes, & in ſcándalum.

Obſcuréntur óculi eórum ne vídeant, * & dorſum eórum ſemper incúrva.

Effúnde ſuper eos iram tuam, * & furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum deſérta, * & in tabernáculis eórum non ſit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percuſſiſti, perſecúti ſunt; * & ſuper dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem ſuper iniquitátem eórum; * & non intrent in juſtítiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium, * & cum juſtis non ſcribántur.

Altera diviſio Pſal. 68.

EGo ſum pauper & dolens: * ſalus tua, Deus, ſuſcépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo ſuper vítulum novéllum, * cór-

nua producéntem & úngulas.

Vídeant paúperes, & læténtur: * quærite Deum, & vivet ánima veſtra:

Quóniam exaudívit paúperes Dóminus: * & vinctos ſuos non deſpéxit.

Laudent illum cœli & terra, * mare & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus ſalvam fáciet Sion, * & ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent eam.

Et ſemen ſervórum ejus poſſidébit eam, * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. Pro peccátis noſtris mórtuus eſt, juſtus pro injúſtis. 1. *Petr.* 3. 18.

℣. Redemptiónem miſit Dóminus ℟. Pópulo ſuo. *Pſ.* 110. 9.

Pater noſter, &c. *ut ſuprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Exultábunt lábia mea, Dómine, cùm cantávero tibi, ℟. Et ánima mea quam redemíſti. *Pſ.* 70. 23.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Dómine.

PSALMUS 69.

Chriſtus pro nobis patiens, ſibi pro nobis opem precatur.

DEus, in adjutórium meum inténde; * Dómine, ad adjuvándum me feſtína.

Confundántur & revereántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsùm & erubéſcant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur ſtatim erubeſcéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur in te omnes qui quærunt te; * & dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper ſum; * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus, & liberátor meus es tu; * Dómine, ne moréris.

Ant. Dómine, Deus noſter, poſſedérunt nos dómini abſque te: tantùm in te recordémur nóminis tui. *Iſ.* 26. 13.

Ant. 5. a. Ne deſpícias.

PSALMUS 70.

Caput Eccleſiæ Chriſtus pro ipſa adversùs impios auxilium poſtulat.

IN te, Dómine, ſperávi, non confúndar in ætérnum: * in juſtítia tua líbera me, & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * & ſalva me.

Eſto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum; * ut ſalvum me fácias;

Quóniam firmaméntum meum, * & refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * & de

manu contra legem agéntis, & iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, ſpes mea à juventúte mea.

In te confirmátus ſum ex útero, de ventre matris meæ tu es protéctor meus; * in te cantátio mea ſemper.

Tanquam prodígium factus ſum multis, * & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, * ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore ſenectútis; * cùm deféccrit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * & qui cuſtodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicéntes: Deus derelíquit eum, perſequímini, & comprehéndite eum; * quia non eſt qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me; * Deus meus, in auxílium meum réſpice.

Confundántur, & defíciant detrahéntes ánimæ meæ; * operiántur confuſióne & pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem ſemper ſperábo; * & adjíciam ſuper omnem laudem tuam.

Ant. Ne deſpícias, Dómine, partem tuam, quam redemíſti tibi. *Eſth.* 13. 16.

Ant. 1. a. Salva nos.

Diviſio Pſalmi 70.

OS meum annuntiábit juſtítiam tuam, [Dómine], * totâ die ſalutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini; * Dómine, memorábor juſtítiæ tuæ ſolíus.

Deus, docuíſti me à juventúte mea; * & uſque nunc pronuntiábo mirabília tua.

Et uſque in ſenéctam & sénium, * Deus, ne derelínquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra eſt,

Poténtiam tuam, & juſtítiam tuam, Deus, uſque in altíſſima, quæ fecíſti magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas oſtendíſti mihi tribulatiónes multas & malas, * & convérſus vivificáſti me, & de abýſſis terræ íterùm reduxíſti me!

Multiplicáſti magnificéntiam tuam, * & convérſus conſolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vaſis pſalmi veritátem tuam, Deus; * pſallam tibi in cíthara, Sanctus Iſraël.

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi, * & ánima mea quam redemíſti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur juſtítiam tuã, * cùm confuſi & revériti fuerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Salva nos, Deus ſalvátor noſter, & côngrega nos, 1. *Par.* 16. 35.

Ant. 3. c. Tu, Dómine.

CANTICUM HABACUC.

c. 3. *v.* 1. *ad finem.*

Prophetia de Chriſti & Eccleſiæ paſſionibus & victoriis.

DOmine, audívi auditiónem tuam; * & tímui.

Dómine, opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, miſericórdiæ recordáberis.

Deus ab Auſtro véniet, * & Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus; * & laudis ejus plena eſt terra.

Splendor ejus ut lux erit, * córnua in mánibus ejus.

Ibi abſcóndita eſt fortitúdo ejus: * ante fáciem ejus ibit mors;

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus: * ſtetit, & menſus eſt terram.

Aſpéxit & diſsólvit gentes: * & contríti ſunt montes séculi.

Incurváti ſunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui aſcéndes ſuper equos tuos, * & quadrígæ tuæ ſalvátio.

Súſcitans ſuſcitábis arcum tuum, * juraménta tríbubus, quæ locútus es.

Flúvios ſcindes terræ, vidérunt te, & doluérunt montes; * gurges aquárum tránſiit.

Dedit abýſſus vocem ſuam; * altitúdo manus ſuas levávit.

Sol & luna ſtetérunt in habitáculo ſuo; * in luce ſagittárum tuárum ibunt, in ſplendóre fulgurántis haſtæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram; * & in furóre obſtupefácies gentes.

Egréſſus es in ſalútem pópuli tui, * in ſalútem cum Chriſto tuo.

Percuſsíſti caput de domo ímpii; * denudáſti fundaméntum ejus, uſque ad collum.

Maledixíſti ſceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo, ad diſpergéndum me.

Exultátio eórum, * ſicut ejus qui dévorat paúperem in abſcóndito.

Viam fecíſti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus eſt venter meus; * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óſſibus meis, * & ſubter me ſcáteat.

Ut requiéſcam in die tribu-

latiónis; * ut aſcéndam ad pópulum accinctum noſtrū.

Ficus enim non florébit;* & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * & arva non áfferent cibum.

Abſcindétur de ovíli pecus; * & non erit arméntum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jeſu meo.

Deus Dóminus fortitúdo mea; * & ponet pedes meos quaſi cervórum;

Et ſuper excélſa mea dedúcet me victor * in pſalmis canéntem.

Ant. Tu, Dómine, Pater noſter, Redémptor noſter; à século nomen tuum. *Iſ.* 63. 16.

Ant. 6. F. Ipſi.

PSALMUS 145.

Laudandus Deus, qui facit judicium injuriam patientibus.

LAuda, ánima mea, Dóminum; * laudábo Dóminum in vita mea, pſallam Deo méo quándiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus, * in fíliis hóminum, in quibus non eſt ſalus.

Exíbit ſpíritus ejus, & revertétur in terram ſuā; * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, ſpes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare & ómnia quæ in eis ſunt:

Qui cuſtódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus; * dat eſcam eſuriéntibus.

Dóminus ſolvit compedítos; * Dóminus illúminat cœcos:

Dóminus érigit elíſos; * Dóminus díligit juſtos:

Dóminus cuſtódit ádvenas; pupíllum & víduam ſuſcípiet, * & vias peccatórum diſpérdet.

Regnábit Dóminus in sécula; * Deus tuus, Sion, in generatiónem & generatiónem.

Ant. Ipſi ſervi tui, & pópulus tuus, quos redemíſti in fortitúdine tua magna. 2. *Eſdr.* 1. 10.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4. 13. 14.

CAríſſimi, communicántes Chriſti paſſiónibus, gaudéte; ut & in revelatióne glóriæ ejus, gaudeátis exultántes: ſi exprobrámini in nómine Chriſti, beáti éritis.

HYMNUS.

QUICUMQUE defixam cruci
Dei vides imáginem,
Simúlque diro cónſpicis
Mucróne confóſſum latus,

AGNOSCE quanto vúlnere
Natúra læſa décidit:
Divínus en tanti cruor
Medéla ſola vúlneris.

NOS ergo Chriſtus ínnocens
Livóre ſanávit ſuo;
Noſtróſque languóres tulit,
Ut lánguidis foret ſalus.

QUI tanta paſſus es, Deus,

Fac írritus non ſit labor;
Nec ſánguinis fructum tui
Sinas nocéntes pérdere.

Qui nos creávit, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Hæc recordátus ſum;
℟. Et effúdi in me ánimam meam. *Pſ.* 41. 5.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Redemíſti nos Deo in ſánguine tuo, Dómine, ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne. *Apoc.* 5. 9.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant 1. a. Trádidit.

PSALMUS 34.

Chriſtus pro nobis patiens, ab hoſtibus liberari deprecatur.

JUdica, Dómine, nocéntes me; * expúgna impugnántes me.

Apprehénde arma & ſcutum: * & exúrge in adjutórium mihi.

Effúnde frámeam, & conclúde advérsùs eos qui perſequúntur me: * dic ánimæ meæ: Salus tua ego ſum.

Confundántur & revereántur, * quæréntes ánimam meam.

Avertántur retrórsùm, & confundántur, * cogitántes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti; * & ángelus Dómini coárctans eos.

Fiat via illórum ténebræ & lúbricum; * & ángelus Dómini pérſequens eos.

Quóniam gratìs abſcondérunt mihi intéritum láquei ſui; * ſupervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; & cáptio quam abſcóndit, apprehéndat eum; * & in láqueum cadat in ipſum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * & delectábitur ſuper ſalutári ſuo.

Omnia oſſa mea dicent: * Dómine, quis ſímilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & paúperem à diripiéntibus eum.

Diviſio Pſalmi 34.

SUrgéntes teſtes iníqui, * quæ ignorábam, interrogábant me;

Retribuébant mihi mala pro bonis, * ſterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi moléſti eſſent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * & orátio mea in ſinu meo convertétur.

Quaſi próximum & quaſi fratrem noſtrum, ſic complacébam: * quaſi lugens & contriſtátus, ſic humiliábar.

Et advérsùm me lætáti ſunt, & convenérunt: * congregáta ſunt ſuper me flagélla, & ignorávi.

Diſſipáti ſunt, nec compúncti; tentavérunt me,

ſubſannavérunt me ſubſannatióne; * frenduérunt ſuper me déntibus ſuis.

Dómine, quando reſpícies? * reſtítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclé-ſia magna, * in pópulo gravi laudábo te.

Non ſupergaúdeant mihi qui adversántur mihi iníquè; * qui odérunt me gratìs, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebántur; * & in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt ſuper me os ſuum: * dixérunt: Euge, euge; vidérunt óculi noſtri.

Vidíſti, Dómine, ne ſíleas; * Dómine, ne diſcédas à me.

Altera diviſio Pſal. 34.

EXúrge, & inténde judício meo, * Deus meus & Dóminus meus, in cauſam meam.

Júdica me ſecúndùm juſtítiam tuam, Dómine Deus meus; * & non ſupergaúdeant mihi.

Non dicant in córdibus ſuis: Euge, euge, ánimæ noſtræ: * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubéſcant & revereántur ſimul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confuſióne & reveréntiâ, * qui magna loquúntur ſuper me.

Exúltent & lætèntur, qui volunt juſtítiam meam; * & dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem ſervi ejus.

Et lingua mea meditábitur juſtítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Trádidit in mortem ánimam ſuam, & cum ſcelerátis reputátus eſt. *Iſ.* 53. 12.

CAPITULUM. *Hebr.* 12. 3. 4.

REcogitáte eum qui talem ſuſtínuit à peccatóribus advérsùm ſemetípſum contradictiónem; ut ne fatigémini ánimis veſtris deficiéntes: nondum enim uſque ad ſánguinem reſtitíſtis, advérsùs peccátum repugnántes.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Vulnerátus eſt.

PSALMUS 25.

Anima fidelis ab iniquis vexata humilis apud Deum querela.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingréſſus ſum; * & in Dómino ſperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me: * ure renes meos & cor meum.

Quóniam miſericórdia tua ante óculos meos eſt; * & complácui in veritáte tua.

Non ſedi cum concílio vanitátis; * & cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium; * & cum ímpiis non ſedébo.

Lavábo inter innocéntes manus meas; * & circúm-

dabo altáre tuum, Dómine;

Ut aúdiam vocem laudis, * & enárrem univérſa mirabília tua.

Dómine, diléxi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam; * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes ſunt; * déxtera eórum repléta eſt munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingréſſus ſum: * rédime me, & miſerére meî.

Pes meus ſtetit in diréćto: * in eccléſiis benedícam te, Dómine.

PSALMUS 39.

Chriſtus mortis & inferi victor, Deo Patri pro ſe gratias agit, pro ſuis membris preces offert.

EXpéćtans expećtávi Dóminũ;* & inténdit mihi;

Et exaudívit preces meas;* & edúxit me de lacu miſériæ, & de luto fæcis.

Et ſtátuit ſuper petram pedes meos; * & diréxit greſſus meos,

Et immíſit in os meum cánticum novum, * carmen Deo noſtro.

Vidébunt multi, & timébunt, * & ſperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus; * & non reſpéxit in vanitátes, & insánias falſas.

Multa feciſti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua: * & cogitatiónibus tuis non eſt qui símilis ſit tibi.

Annuntiávi & locútus ſum: * multiplicáti ſunt ſuper númerum.

Sacrifícium & oblatiónem noluíſti: * aures autem perfeciſti mihi.

Holocaúſtum, & pro peccáto non poſtuláſti: * tunc dixi: Ecce vénio.

In cápite libri ſcriptum eſt de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Diviſio Pſalmi 39.

ANnuntiávi juſtítiã tuam in eccléſia magna: * ecce lábia mea non prohibébo, Dómine, tu ſciſti.

Juſtítiam tuam non abſcóndi in corde meo: * veritátem tuam, & ſalutáre tuum dixi.

Non abſcóndi miſericórdiam tuam & veritátem tuam, * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miſeratiónes tuas à me: * miſericórdia tua & véritas tua ſemper ſuſcepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala quorum non eſt númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ ſunt ſuper capíllos cápitis mei; * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me; * Dómine, ad adjuvándum me réſpice.

Confundántur & revereán-

tur ſimul, qui quærunt ánimã meam, * ut aúferant eam.

Convertántur retrórsùm, & revereántur, * qui volunt mihi mala.

Ferant conféſtim confuſiónem ſuam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & lætėntur ſuper te omnes quærėntes te; * & dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego autem mendícus ſum & pauper: * Dóminus ſollícitus eſt meî.

Adjútor meus & protéctor meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Ant. Vulnerátus eſt propter iniquitátes noſtras; attrítus eſt propter ſcélera noſtra. *Iſ.* 53. 5.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 6. 20.

EMpti eſtis prétio magno; glorificáte & portáte Deum in córpore veſtro.

℟. *breve.* Protéctor noſter, * Aſpice, Deus. ℟. Protéctor. ℣. Et réſpice in fáciem Chriſti tui. * Aſpice. Glória. ℟. Protéctor. *Pſ.* 83. 10.

℣. Memóriam fecit mirabílium ſuórum, ℟. Miséricors & miſerátor Dóminus. *Pſ.* 110. 4.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Póſuit.

PSALMUS 21.

Chriſtus in cruce, Patrem obſecrat, ut ſibi adſit.

DEus, Deus meus, réſpice in me, quare me dereliquíſti? * longè à ſalúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exaúdies; * & nocte, & non ad inſipiéntiam mihi.

Tu autem in Sancto hábitas, * Laus Iſraël.

In te ſperavérunt patres noſtri; * ſperavérunt, & liberáſti eos.

Ad te clamavérunt, & ſalvi facti ſunt: * in te ſperavérunt, & non ſunt confúſi.

Ego autem ſum vermis, & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, deriſérunt me; * locúti ſunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * ſalvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxíſti me de ventre, * ſpes mea ab ubéribus matris meæ:

In te projéctus ſum ex útero; * de ventre matris meæ, Deus meus es tu.

Diviſio Pſalmi 21.

NE diſcéſſeris à me; * quóniam tribulátio próxima eſt, quóniam non eſt qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi; * tauri pingues obſedérunt me.

Aperuérunt ſuper me os ſuum, * ſicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúſus ſum; *

& diſpérſa ſunt ómnia oſſa mea.

Factum eſt cor meum tanquam cera liquéſcens, * in médio ventris mei.

Aruit tanquam teſta virtus mea, & lingua mea adhǽſit faúcibus meis: * & in púlveré mortis deduxíſti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos; * dinumeravérunt ómnia oſſa mea.

Ipſi verò conſideravérunt & inſpexérunt me: * diviſérunt ſibi veſtiménta mea, & ſuper veſtem meam miſérunt ſortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me; * ad defenſiónem meam cónſpice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis; * in médio eccléſiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum; * univérſum ſemen Jacob, glorificáte eum; tímeat eum omne ſemen Iſraël:

Quóniam non ſprevit neque deſpéxit deprecatiónem paúperis, nec avértit fáciem ſuam à me; * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Altera diviſio Pſal. 21.

Apud te laus mea in eccléſia magna; * vota mea reddam in conſpéctu timéntium eum.

Edent paúperes, & ſaturabúntur: & laudábunt Dóminum qui requírunt eùm: * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiſcéntur, & convertént ur ad Dóminum * univérſi fines terræ:

Et adorábunt in conſpéctu ejus * univérſæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini eſt regnum; * & ipſe dominábitur géntium.

Manducavérunt, & adoravérunt omnes pingues terræ: * in conſpéctu ejus cadent omnes qui deſcéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet; * & ſemen meum sérviet ipſi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * & annuntiábunt cœli juſtítiam ejus pópulo qui naſcétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Póſuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium noſtrûm. *Iſ.* 53. 6.

Capitulum. 1. *Petr.* 1. 18. 19.

Non corruptibílibus auro vel argénto redémpti eſtis de vana veſtra converſatióne patérnæ traditiónis, ſed pretióſo Sánguine quaſi Agni immaculáti Chriſti & incontamináti.

℟. *breve.* Apud Dóminum * Miſericórdia. ℟. Apud. ℣. Et copióſa apud eum redémptio. * Miſericórdia. Glória. ℟. Apud. *Pſ.* 129. 7.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; ℟. Effúndite coram illo corda veſtra. *Pſ.* 61. 9.

AD NONAM.

Ant. 7. *d.* Tanquam ovis.

PSALMUS 30.

Vox Chriſti morientis & ſpiritum ſuum Patri commendantis.

IN te, Dómine, ſperávi, non confúndar in ætérnum: * in juſtítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuã; * accélera ut éruas me.

Eſto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut ſalvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea & refúgium meum es tu; * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abſcondérunt mihi; * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas commendo ſpíritum meum; * redemíſti me, Dómine, Deus veritátis.

Odíſti obſervántes vanitátes * ſupervácuè.

Ego autem in Dómino ſperávi: * exultábo, & lætábor in miſericórdia tua;

Quóniam reſpexíſti humilitátem meam; * ſalváſti de neceſſitátibus ánimam meam.

Nec concluſíſti me in mánibus inimíci; * ſtatuíſti in loco ſpatióſo pedes meos.

Diviſio Pſalmi 30.

MIſerére meî, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus eſt in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus:

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta eſt in paupertáte virtus mea; * & oſſa mea conturbáta ſunt.

Super omnes inimícos meos factus ſum oppróbriũ, & vícinis meis valde; * & timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus ſum tanquam mórtuus à corde; * factus ſum tanquam vas pérditum:

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu, in eo dum convenírent ſimul advérsùm me, * accípere ánimam meam conſiliáti ſunt.

Ego autem in te ſperávi, Dómine: * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis ſortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * & à perſequéntibus me.

Illúſtra fáciem tuam ſuper ſervum tuum; * ſalvum me fac in miſericórdia tua.

Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te: * eru-

béſcant ímpii, & deducántur in inférnum.

Muta fiant lábia dolóſa,* qui loquúntur advérsùs juſtum iniquitátem, in ſupérbia & in abuſióne.

Altera diviſio Pſal. 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abſcondíſti timéntibus te!

Perfecíſti eis qui ſperant in te, * in conſpéctu filiórum hóminum.

Abſcóndes eos in abſcóndito faciéi tuæ,* à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo, * à contradictióne linguárum.

Benedíctus Dóminus; * quóniam mirificávit miſericórdiam ſuam mihi in civitáte muníta.

Ego autem dixi in excéſſu mentis meæ: * Projéctus ſum à fácie oculórum tuórum.

Ideò exaudíſti vocem oratiónis meæ, * cùm clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes ſancti ejus; * quóniam veritátem requíret Dóminus, & retríbuet abundánter faciéntibus ſupérbiam.

Viríliter ágite, & confortétur cor veſtrum, * omnes qui ſperátis in Dómino.

Ant. Tanquam ovis ad occiſiónem ductus eſt; & ſicut agnus coram tondénte ſe, ſinè voce, ſic non apéruit os ſuum. *Act.* 8. 32.

CAPITULUM. *Hebr.* 13. 12. 13.

JEſus, ut ſanctificáret per ſuum ſánguinem pópulum, extra portam paſſus eſt. Exeámus igitur ad eum extra caſtra, impropérium ejus portántes.

℟. *breve.* In cápite libri* Scriptum eſt de me. ℟. In cápite. ℣. Ut fácerem voluntátem tuam. * Scriptum. Glória. ℟. In cápite. *Pſ.* 39. 8. 9.

℣. Deus meus, vólui, ℟. Et legem tuam in médio cordis mei. *Pſ.* 39. 9.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Cùm.

PSALMUS 128.

Chriſti & Eccleſiæ prælia & victoriæ.

SÆpè expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Iſraël;

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres, * prolongavérunt iniquitátem ſuam.

Dóminus juſtus concídit cervíces peccatórum: * confundántur & convertántur retrórsùm omnes qui odérunt Sion.

Fiant ſicut fœnum tectórum, * quod priúſquàm evellátur, exáruit:

De quo non implévit manum ſuam qui metit, * & ſinum ſuum qui manípulos cólligit:

Et non dixérunt qui prætéribant: Benedíctio Dómi-

nî ſuper vos; * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Cùm adhuc peccatóres eſsémus, ſecúndùm tempus, Chriſtus pro nobis mórtuus eſt. *Rom.* 5. 8. 9.

Ant. 1. a. Próprio.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Chriſtum poſcentis.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaúdi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine, * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt; * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus; * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem, * ſperet Iſraël in Dómino.

Quia apud Dóminum miſericórdia; * & copióſa apud eum redémptio:

Et ipſe rédimet Iſraël * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Próprio Fílio ſuo non pepércit Deus: ſed pro nobis ómnibus, trádidit illum. *Rom.* 8. 32.

Ant. 2. D. Chriſtus.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Eccleſia.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde, * totâ die conſtituébant prǽlia:

Acuérunt linguas ſuas ſicut ſerpéntis; * venénum áſpidum ſub lábiis eórum.

Cuſtódi me, Dómine, de manu peccatóris, * & ab homínibus iníquis éripe me;

Qui cogitavérunt ſupplantáre greſſus meos, * abſcondérunt ſupérbi láqueum mihi;

Et funes extendérunt in láqueum; * juxta iter ſcándalum poſuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu: * exaúdi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Chriſtus factus eſt nobis ſapiéntia à Deo, & juſtítia, & ſanctificátio, & redémptio. 1. *Cor.* 1. 30.

Ant. 3. c. Majórem.

Diviſio Pſalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus ſalútis meæ, * obumbráſti ſuper caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à deſidério meo peccatóri; * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne fortè exalténtur.

Caput circúitûs eórum, * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent ſuper eos carbónes, in ignem dejícies eos; * in miſériis non ſubsíſtent.

Vir linguóſus non dirigétur in terra; * virum injúſtum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dó-

minus judícium ínopis, * & vindíctam paúperum.

Verúmtamen juſti confitebúntur nómini tuo; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Majórem hâc dilectiónem nemo habet, ut ánimam ſuam ponat quis pro amícis ſuis. *Joan.* 15. 13.

Ant. 8. G. Animam.

PSALMUS 141.

Juſtus humanâ ope deſtitutus, ad divinum confugit auxilium.

VOce meâ ad Dóminum clamávi:* voce meâ ad Dóminum deprecátus ſum.

Effúndo in conſpéctu ejus oratiónem meam; * & tribulatiónem meam ante ipſum pronúntio.

In deficiéndo ex me ſpíritum meum: * & tu cognovíſti ſémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abſcondérunt láqueum mihi.

Conſiderábam ad dexteram, & vidébam; * & non erat qui cognóſceret me.

Périit fuga à me; * & non eſt qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine, * dixi: Tu es ſpes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus ſum nimis.

Líbera me à perſequéntibus me; * quia confortáti ſunt ſuper me.

Educ de cuſtódia ánimam meam, ad confiténdum nómini tuo; * me expéctant juſti, donec retríbuas mihi.

Ant. Animam ſuam pro nobis póſuit: & nos debémus pro frátribus ánimas pónere. 1. *Joan.* 3. 16.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 2. 20. 21.

SI benefaciéntes patiénter ſuſtinétis, hæc eſt grátia apud Deum; in hoc enim vocáti eſtis: quia & Chriſtus paſſus eſt pro nobis, vobis relínquens exémplum, ut ſequámini veſtígia ejus.

HYMNUS.

SPERATE, mortáles, gravi
Peccáta quos premunt jugo:
Qui Sanguis in terras fluit,
Veſtræ ſalútis pignus eſt.

DIVINA mundi Víctima,
Amándo non ſervas modum:
Cur totus it venis cruor?
Guttam dediſſe ſúfficit.

IMMENSUS hoc amor jubet,
Suáſque dat leges tibi:
Hic ſolus impónit crucem,
Et crux amánti fit levis.

SIC ergo, Chriſte, nos amas!
Salváre ſic mundum juvat!
O ter beátum! cui licet
Tecum pati, tecum mori.

QUI nos creávit, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Pérfice greſſus meos in sémitis tuis, Dómine; ℟. Ut non moveántur veſtígia mea. *Pſ.* 16. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. c. Si unus pro ómnibus mórtuus eſt, ergo omnes mórtui ſunt; & pro ómnibus mórtuus eſt Chriſtus; ut & qui vivunt, jam non ſibi vivant, ſed ei qui pro ipſis mórtuus eſt. 2. *Cor.* 5. 14. 15.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Quis.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ ſuſtinenda, ad obtinendam peccatorum veniam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam ſagíttæ tuæ infixæ ſunt mihi, * & confirmáſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non eſt pax óſſibus meis à fácie peccatórum meórum:

Quóniam iniquitátes meæ ſupergréſſæ ſunt caput meum, * & ſicut onus grave, gravátæ ſunt ſuper me.

Putruérunt & corrúptæ ſunt cicatríces meæ, * à fácie inſipiéntiæ meæ.

Miſer factus ſum, & curvátus ſum uſque in finem, * totâ die contriſtátus ingrediébar:

Quóniam lumbi mei impléti ſunt illuſiónibus; * & non eſt ſánitas in carne mea.

Afflíctus ſum & humiliátus ſum nimis; * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne deſidérium meum, * & gémitus meus à te non eſt abſcónditus.

Cor meum conturbátum eſt; derelíquit me virtus mea; * & lumen oculórum meórum, & ipſum non eſt mecum.

Diviſio Pſalmi 37.

AMíci mei & próximi mei * advérsum me appropinquavérunt & ſtetérunt;

Et qui juxta me erant, de longè ſtetérunt; * & vim faciébant, qui quærébant ánimam meam;

Et qui inquirébant mala mihi, locúti ſunt vanitátes; * & dolos totâ die meditabántur.

Ego autem tanquam ſurdus non audiébam, * & ſicut mutus non apériens os ſuum.

Et factus ſum ſicut homo non aúdiens, * & non habens in ore ſuo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, ſperávi; * tu exaúdies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi, Nequándo ſupergaúdeant mihi inimíci mei; * & dum commovéntur pedes mei, ſuper me magna locúti ſunt.

Quóniam ego in flagélla parátus ſum, * & dolor meus in conſpéctu meo ſemper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo, * & cogitábo pro peccáto meo :

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti ſunt ſuper me; * & multiplicáti ſunt, qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam ſequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus, * ne diſcéſſeris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine, Deus ſalútis meæ.

PSALMUS 55.

Anima fidelis in Deo ſperans, nihil ab homine timet.

MIſerére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo : * totâ die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die; * quóniam multi bellántes advérsùm me.

Ab altitúdine diéi timébo:* ego verò in te ſperábo.

In Deo laudábo ſermónes meos, in Deo ſperávi : * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabántur; * advérsùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt & abſcóndent : * ipſi calcáneum meum obſervábunt.

Sicut ſuſtinuérunt ánimam meam, pro níhilo ſalvos fácies illos : * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi; * poſuíſti lácrymas meas in conſpéctu tuo, ſicut & in promiſſióne tua.

Tunc convertēntur inimíci mei retrórsùm : * in quacúmque die invocávero te, ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo ſermónem; * in Deo ſperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me ſunt, Deus, vota tua, quæ reddam, * laudatiónes tibi.

Quóniam eripuíſti ánimam meam de morte, & pedes meos de lapſu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Quis ergo nos ſeparábit à caritáte Chriſti? *Rom.* 8. 35.

Hymnus. Grates, peracto jam die. *infrà.*

CAPITULUM. 1. *Theſſ.* 5. 9. 10.

FRatres, non póſuit nos Deus in iram, ſed in acquiſitiónem ſalútis, per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, qui mórtuus eſt pro nobis.

℟. *breve.* In manus. *infrà.*

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 7. *d.* Si quis non amat Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, ſit anáthema. 1. *Cor.* 16. 22.

Preces & Oratio, infrà.

SABBATO,

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Dóminum, qui reddit juſtis mercédem labórum, * Veníte, adorémus. *Sap.* 10. 17.

Pſalmus, Veníte. *p.* 2.

HYMNUS.

RECENS ab Autóris manu
Primus parens mortálium,
Curis ſolútus ánxiis,
Dies agébat cándidos.

MOX, pœna peccáti, labor;
Cum patre natos óbruit;
Hinc terra, cultóris manu
Versánda, ſpinas prótulit.

OMNES dolóris filii,
Omnes labóri náſcimur:
Inter labóres vívimus,
Labóre vitam claúdimus.

AT non caret fructu labor
Factus medéla críminis;
Corpus domat, cor érigit,
Et munit ad cœlum viam.

QUI nos coróṁat, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Almâ juvans nos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Deus.

PSALMUS 16.

Chriſti pro nobis patientis oratio cum ſpe reſurgendi.

EXaúdi, Dómine, juſtítiam meam; * inténde deprecatiónem meam.

Aúribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolóſis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probáſti cor meum, & viſitáſti nocte: * igne me examináſti, & non eſt invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórũ, ego cuſtodívi vias duras.

Pérfice greſſus meos in sémitis tuis, * ut non moveántur veſtígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudíſti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exaúdi verba mea.

Diviſio Pſalmi 16.

MIrífica miſericórdias tuas, [Dómine], * qui ſalvos facis ſperántes in te.

A reſiſténtibus déxteræ tuæ cuſtódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me, * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meã circumdedérunt, ádipem ſuum concluſérunt, * os eórum locútum eſt ſupérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos ſuos ſtatuérunt declináre in terram.

Suſcepérunt me ſicut leo parátus ad prædam, * & ſicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exúrge, Dómine, prǽveni eum, * & ſupplánta

eum:* éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra divide eos in vita eórum; * de abſcónditis tuis adimplétus eſt venter eórũ.

Saturáti ſunt filiis: * & dimiſérunt relíquias ſuas párvulis ſuis.

Ego autem in juſtítia apparébo conſpéctui tuo: * ſatiábor, cùm apparúerit glória tua.

PSALMUS 35.

Impiorum malitia. Juſtitia Dei. Juſtorum gloria.

DIxit injúſtus, ut delínquat in ſemetípſo: * non eſt timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolóſè egit in conſpéctu ejus;* ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas & dolus; * nóluit intellígere ut benè ágeret.

Iniquitátem meditátus eſt in cubíli ſuo; áſtitit omni viæ non bonæ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo miſericórdia tua, * & véritas tua uſque ad nubes.

Juſtítia tua ſicut montes Dei: * judícia tua abýſſus multa.

Hómines & juménta ſalvábis, Dómine: * quemádmodum multiplicáſti miſericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum ſperábunt:

Inebriabúntur ab ubertáte domûs tuæ; * & torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te eſt fons vitæ; * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende miſericórdiam tuam ſciéntibus te, * & juſtítiam tuam his qui recto ſunt corde.

Non véniat mihi pes ſupérbiæ; * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem; * expúlſi ſunt, nec potuérunt ſtare.

Ant. Deus póſuit hóminem in paradíſo voluptátis, ut operarétur. *Gen.* 2. 15.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Cuncti.

PSALMUS 57.

Chriſtus inimicorum ſuorum injuſtitiam arguit, & Dei vindictam in ipſos prænuntiat.

SI verè útique juſtítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini in terra, * injuſtítias manus veſtræ concínnant.

Alienáti ſunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero, * locúti ſunt falſa.

Furor illis ſecúndùm ſimilitúdinem ſerpéntis; * ſicut áſpidis ſurdæ & obturántis aures ſuas,

Quæ non exaúdiet vocem incantántium, * & venéfici incantántis ſapiénter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum ;* molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decúrrens : * inténdit arcum ſuum, donec infirméntur.

Sicut cera quæ fluit, auferéntur : * ſupercécidit ignis ; & non vidérunt ſolem.

Priúſquàm intellígerent ſpinæ veſtræ rhamnum, * ſicut vivéntes, ſic in ira absórbet eos.

Lætábitur juſtus cùm víderit vindíctam ; * manus ſuas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique eſt fructus juſto, * útique eſt Deus júdicans eos in terra.

P S A L M U S 142.

Oratio pœnitentis opem & miſericordiam Dei deprecantis.

DOmine, exaúdi oratiónem meam, áuribus pércipe obſecratiónem meam in veritáte tua, * exaúdi me in tua juſtítia.;

Et non intres in judícium cum ſervo tuo ; * quia non juſtificábitur in conſpéctu tuo omnis vivens ;

Quia perſecútus eſt inimícus ánimam meam, * humiliávit in terra vitam meam ;

Collocávit me in obſcúris ſicut mórtuos séculi ; * & anxiátus eſt ſuper me ſpíritus meus, in me turbátum eſt cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus ſum in ómnibus opéribus tuis, * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te ; * ánima mea ſicut terra ſinè aqua tibi.

Velóciter exaúdi me, Dómine ; * defécit ſpíritus meus.

Non avértas fáciem tuam à me : * & símilis ero deſcendéntibus in lacum.

Diviſio Pſalmi 142.

AUditam fac mihi manè miſericórdiam tuam, [Dómine] ; * quia in te ſperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam, * & in miſericórdia tua diſpérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam ; * quóniam ego ſervus tuus ſum.

Ant. Cuncti dies hóminis dolóribus & ærúmnis pleni ſunt. *Eccle.* 2. 23.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Caro.

PSALMUS 38.

Hujus vitæ vanitas & miſeria. Divinum poſtulatur ſubſidium.

DIxi : Cuſtódiam vias meas, * ut non delínquam in lingua mea.

Póſui ori meo cuſtódiã, * cùm consíſteret peccátor advérsùm me.

Obmútui, & humiliátus ſum, & sílui à bonis : * & dolor meus renovátus eſt.

Concáluit cor meum intra me : * & in meditatióne mea exardéſcet ignis.

Locútus ſum in lingua mea : * Notum fac mihi, Dómine, finem meum,

Et númerum diérum meórum quis eſt ; * ut ſciam quid deſit mihi.

Ecce menſurábiles poſuíſti dies meos : * & ſubſtántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen univérſa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránſit homo : * ſed & fruſtrà conturbátur.

Theſaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc, quæ eſt expectátio mea? nónne Dóminus? * & ſubſtántia mea apud te eſt.

Diviſio Pſalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me, [Dómine]; * oppróbrium inſipiénti dedíſti me.

Obmútui, & non apérui os meum, * quóniam tu fecíſti.

Amove à me plagas tuas; * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci, in increpatiónibus.

Propter iniquitátem corripuíſti hóminem, & tabéſcere fecíſti ſicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaúdi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam ; * aúribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego ſum apud te, & peregrínus, * ſicut omnes patres mei.

Remítte mihi, ut refrígerer priúſquàm ábeam, * & ámpliùs non ero.

PSALMUS 46.

Chriſtus Rex magnus ſuper omnem terram ; ipſi pſallendum.

OMnes gentes, plaúdite mánibus ; * jubiláte Deo, in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélſus, terríbilis, * Rex magnus ſuper omnem terrã.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes ſub pédibus noſtris.

Elégit nobis hæreditátem ſuam, * ſpéciem Jacob, quam diléxit.

Aſcéndit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo noſtro, psállite : * psállite Regi noſtro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus; *psállite ſapiénter.

Regnábit Deus ſuper gentes: * Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam.

Príncipes populórum congregáti ſunt cum Deo Abraham; * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti ſunt.

Ant. Caro hóminis, dum vivet, dolébit; & ánima illíus ſuper ſemetípſo lugébit. *Job.* 14. 22.

℣. Qui séminant in lácrymis, ℟. In exultatióne metent. *Pſ.* 125. 5.

Pater noſter, &c. *ut ſuprà.*

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Inclinávi cor meum, Dómine, ad faciéndas juſtificatiónes tuas in ætérnum, ℟. Propter retributiónem. *Pſ.* 118. 112.

Ant. 4. a. Magna.

PSALMUS 47.

Eccleſia Dei fruſtrà impugnatur; Deus fundavit eam in æternum.

MAgnus Dóminus & laudábilis nimis, * in civitáte Dei noſtri, in monte ſancto ejus.

Fundátur exultatióne univérſæ terræ mons Sion, látera Aquilónis, * cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoſcétur, * cùm ſuſcípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti ſunt, * convenérunt in unum.

Ipſi vidéntes ſic admiráti ſunt, conturbáti ſunt, * commóti ſunt:

Tremor apprehéndit eos; * ibi dolóres ut parturiéntis.

In ſpíritu veheménti, * cónteres naves Tharſis.

Sicut audívimus, ſic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei noſtri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndùm nomen tuum, Deus, ſic & laus tua in fines terræ: * juſtítiâ plena eſt déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam; * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda veſtra in virtúte ejus, & diſtribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera;

Quóniam hic eſt Deus, Deus noſter in ætérnum, & in séculum séculi; * ipſe reget nos in sécula.

Ant. Magna ſunt judícia tua, Dómine, & inenarrabília verba tua. *Sap.* 17. 1.

Ant. 7. d. Quæ.

PSALMUS 66.

Deus in toto orbe per Chriſtum cognoſcendus.

DEus miſereátur noſtrî, & benedícat nobis; * illúminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereátur noſtrî;

Ut cognoſcámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur & exúltent gentes; * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Ant. Quæ de manu tua accépimus, Dómine, dédimus tibi. 1. *Par.* 29. 14.

Ant. 3. c. Quid eſt.

PSALMUS 86.

Eccleſiæ Dei dilatatio: ipſe fundavit eam Altiſſimus.

FUndaménta ejus in móntibus ſanctis: * díligit Dóminus portas Sion ſuper ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta ſunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * ſciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiópum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo & homo natus eſt in ea: * & ipſe fundávit eam Altíſſimus?

Dóminus narrábit in ſcriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium * ómnium habitátio eſt in te.

Ant. Quid eſt homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? *Job.* 7. 17.

Ant. 2. D. Peregríni.

ALTERUM MOYSI CANTICUM. *Deut. c.* 32. *v.* 1. *ad* 43.

Populi ſui infidelitates, Deíque vindictas & miſerationes, prænuntiat.

AUdíte, cœli, quæ loquor; * aúdiat terra verba oris mei.

Concréſcat ut plúvia doctrína mea; * fluat ut ros elóquium meum;

Quaſi imber ſuper herbam, * & quaſi ſtillæ ſuper grámina.

Quia nomen Dómini invocábo, * date magnificéntiam Deo noſtro.

Dei perfécta ſunt ópera, * & omnes viæ ejus judícia.

Deus fidélis & abſque ulla iniquitáte, * juſtus & rectus.

Peccavérunt ei, & non filii ejus, in sórdibus; * generátio prava atque pervérſa.

Hæccine reddis Dómino, * pópule ſtulte & insípiens?

Numquid non ipſe eſt Pater tuus, * qui poſsédit te, & fecit & creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes ſíngulas:

Intérroga patrem tuum, & annuntiábit tibi; * majóres tuos, & dicent tibi:

Quando dividébat Altíſſimus gentes, * quando ſeparábat filios Adam,

Conſtítuit términos populórum, * juxta númerum filiórum Iſraël.

Pars autem Dómini pópulus ejus; * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, & vaſtæ ſolitúdinis.

Circumdúxit eum, & dócuit, * & cuſtodívit quaſi pupíllam óculi ſui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos ſuos,* & ſuper eos vólitans,

Expándit alas ſuas, & aſsúmpſit eum, * atque portávit in húmeris ſuis.

Dóminus ſolus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliénus.

Conſtítuit eum ſuper excélſam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra,* oleúmque de ſaxo duríſſimo,

Butyrum de arménto, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Baſan;

Et hircos cum medúlla trítici, * & ſánguinem uvæ bíberet meracíſſimum.

Incraſsátus eſt diléctus, & recalcitrávit: * incraſsátus, impinguátus, dilatátus,

Derelíquit Deum factórem ſuum, * & recéſſit à Deo ſalutári ſuo.

Provocavérunt eum in diis aliénis, * & in abominatiónibus, ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentéſque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquíſti, * & oblítus es Dómini Creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus eſt,* quia provocavérunt eum filii ſui & filiæ:

Et ait: Abſcóndam fáciem meam ab eis; * & conſiderábo novíſſima eórum;

Generátio enim pervérſa eſt, * & infidéles filii.

Ipſi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitátibus ſuis:

Et ego provocábo eos in eo qui non eſt pópulus, * & in gente ſtulta irritábo illos.

Ignis ſuccénſus eſt in furóre meo, * & ardébit uſque ad inférni novíſſima:

Devorabítque terram cum gérmine ſuo,* & móntium fundaménta combúret.

Congregábo ſuper eos mala, * & ſagíttas meas complébo in eis.

Conſuméntur fame; * & devorábunt eos aves morſu amaríſſimo.

Dentes beſtiárum immíttam in eos, * cum furóre trahéntium ſuper terram, atque ſerpéntium.

Foris vaſtábit eos gládius, & intùs pavor, * júvenem ſimul ac vírginem, lactén-tem cum hómine ſene.

Dixi: Ubinàm ſunt? * ceſsáre fáciam ex homínibus memóriam eórum:

Sed propter iram inimicórum dítuli; * ne fortè ſuperbírent hoſtes eórum,

Et dícerent: Manus noſtra excélſa, * & non Dóminus, fecit hæc ómnia.

Gens abſque consílio eſt, & ſinè prudéntia: * útinàm ſáperent & intellígerent, ac novíſſima providérent.

Quómodo perſequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia?

Nónne ídeò, quia Deus ſuus véndidit eos, * & Dóminus conclúſit illos?

Non enim eſt Deus noſter ut dii eórum: * & inimíci noſtri ſunt júdices.

De vínea Sodomórum vínea eórum, * & de ſuburbánis Gomórrhæ:

Uva eórum uva fellis, * & botri amaríſſimi.

Fel dracónum vinum eórum, * & venénum áſpidum inſanábile.

Nónne hæc cóndita ſunt apud me, * & ſignáta in theſaúris meis?

Mea eſt últio, & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà eſt dies perditiónis, * & adéſſe feſtínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum ſuum, * & in ſervis ſuis miſerébitur.

Vidébit quòd infirmáta ſit manus, * & clauſi quoque defecérunt, reſiduíque consúmpti ſunt.

Et dicet: Ubi ſunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum?

Surgant, & opitaléntur vobis, * & in neceſſitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego ſim ſolus, * & non ſit álius deus præter me:

Ego occídam, & ego vívere fáciam; percútiam, & ego ſanábo; * & non eſt qui de manu mea poſſit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam; * & dicam: Vivo ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóſtibus meis, * & his qui odérunt me, retríbuam:

Inebriábo ſagíttas meas ſánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occisórum, * & de captivitáte nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus, * quia ſánguinem ſervórum ſuórum ulciſcétur:

Et vindíctam retríbuet in hoſtes eórum; * & propítius erit terræ pópuli ſui.

Ant. Peregríni ſumus coram te, & ádvenæ, ſicut omnes patres noſtri. 1. *Par.* 29. 15.

Ant. 5. a. Ob hoc.

PSALMUS 116.

Miſericordia & veritas Dei in populum ſuum à gentibus laudanda.

LAudáte Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniã confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus; * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Ob hoc quòd ómnium Dóminus es, ómnibus te párcere facis. *Sap.* 12. 16.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 9. 24.

NEſcítis quòd ii qui in ſtádio currunt, omnes quidem currunt, ſed unus áccipit bravíum? ſic cúrrite, ut comprehendátis.

HYMNUS.

PUGNATE, Chriſti mílites,
Fortes fide reſíſtite;
Imménſa promíſit Deus
Pio labóri præmia.

NON ille fluxas ac leves
Palmas dabit vincéntibus;
Sed lucis ætérnæ decus,
Et pura ſemper gaúdia.

MENTES beátas éxcipit
Formóſa Cœlitûm domus:
Hîc turba, cœlis áltior,
Subjécta calcat sídera.

HUC certa nos ſpes évocat:
Huc vota tendant ómnia:
Nec térreat brevis labor,
Ætérna quos merces manet.

QUI nos corónat, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Almâ juvans nos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Dómine, quis requiéſcet in monte ſancto tuo? ℟. Qui ingréditur ſinè mácula, & operátur juſtítiam. *Pſ.* 14. 1. 2.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. a. Deus noſter, magne, fortis & terríbilis, cuſtódiens pactum & miſericórdiam, ne avértas à fácie tua omnem labórem qui invénit nos. 2. *Eſdr.* 9. 32.

Suffragia habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Quid prodeſt.

PSALMUS 40.

Chriſtus propter nos egenus, morti traditus, reſurrectionem ſuam petit & impetrat.

BEátus qui intélligit ſuper egénum & paúperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus; * univérſum ſtratum ejus verſáſti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miſerére meî; * ſana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt ma-

la mihi ; * Quandò moriétur, & períbit nomen ejus ?

Et ſi ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur ; * cor ejus congregávit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idipſum.

Advérsùm me ſuſurrábant omnes inimíci mei, * advérsùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum conſtituérunt advérsùm me : * numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat ?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit ſuper me ſupplantatióné.

Tu autem, Dómine, miſerére meî, & resúſcita me ; * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluíſti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuſcepíſti ; * & confirmáſti me in conſpéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Iſraël à século, & uſque in séculum. * Fiat, fiat.

PSALMUS 98.

Chriſti regnum ſuper omnes populos : ipſe eſt cui ſerviebant patres antiqui.

DOminus regnávit, iraſcántur pópuli ; * qui ſedet ſuper Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excélſus ſuper omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno, quóniam terríbile & ſanctum eſt : * & honor regis judícium díligit.

Tu paráſti directiónes, * judícium & juſtítiam in Jacob tu feciſti.

Exaltáte Dóminum Deũ noſtrum ; * & adoráte ſcabéllum pedum ejus, quóniam ſanctum eſt.

Móyſes & Aaron in ſacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipſe exaudiébat eos, * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Cuſtodiébant teſtimónia ejus, * & præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noſter, tu exaudiébas eos ; * Deus, tu propítius fuíſti eis, & ulciſcens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deũ noſtrum, & adoráte in monte ſancto ejus ; * quóniam Sanctus Dóminus Deus noſter.

PSALMUS 107.

Chriſtus reſurrectionem ſuam, & regni ſui dilatationem prænuntiat.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum ; * cantábo, & pſallam in glória mea.

Exúrge, glória mea, exúrge, pſaltérium & cíthara : * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & pſal-

lam tibi in natiónibus;

Quia magna eſt ſuper cœlos miſericórdia tua, * & uſque ad nubes véritas tua.

Exaltáre ſuper cœlos, Deus, * & ſuper omnem terram glória tua.

Ut liberéntur diléćti tui,* ſalvum fac dézterâ tuâ, & exaúdi me.

Deus locútus eſt in Sanćto ſuo; * exultábo, & dívidam Síchimam; & convállem tabernaculórum dimétiar.

Meus eſt Gálaad, & meus eſt Manáſſes; * & Ephraïm ſuſcéptio cápitis mei.

Juda rex meus; * Moab lebes ſpei meæ.

In Idumǽam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ amíci fa-ćti ſunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me uſque in Idumǽam?

Nónne tu, Deus, qui repulíſti nos? * & non exíbis, Deus, in virtútibus noſtris?

Da nobis auxílium de tribulatióne; * quia vana ſalus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipſe ad níhilum dedúcet inimícos noſtros.

Ant. Quid prodeſt hómini, ſi mundum univérſum lucrétur, ánimæ verò ſuæ detriméntum patiátur? *Matt.* 16. 26.

Capitulum. *Philipp.* 2. 12. 13.

CAríſſimi, cum metu & tremóre veſtram ſalútem operámini; Deus eſt enim qui operátur in vobis, & velle, & perfícere, pro bona voluntáte.

AD TERTIAM.

Ant. 5. 2. Qui certat.

Psalmus 58.

Chriſtus morti tradıtus, Patrem ſuum orat, Judæis incredulis diſperſionem, regnúmque ſuum ſuper gentes prænuntians.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus, * & ab inſurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris sánguinum ſalva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine: * ſinè iniquitáte cucúrri, & diréxi.

Exúrge in occúrſum meū, & vide: * & tu, Dómine Deus virtútum, Deus Iſraël,

Intènde ad viſitándas omnes gentes; * non miſereáris ómnibus qui operántur iniquitátem.

Converténtur ad véſperam, & famem patiéntur ut canes; * & circuíbunt civitátem.

Ecce loquéntur in ore ſuo, & gládius in lábiis

eórum : * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Diviſio Pſalmi 58.

FOrtitúdinem meam ad te cuſtódiam, quia, Deus, ſuſcéptor meus es : * Deus meus, miſericórdia ejus prævéniet me.

Deus oſténdet mihi ſuper inimícos meos, ne occídas eos : * nequándo obliviſcántur pópuli mei.

Diſpérge illos in virtúte tua : * & depóne eos, protéctor meus Dómine.

Delíctum oris eórum, ſermónem labiórum ipsórum, * & comprehendántur in ſupérbia ſua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabúntur in conſummatióne : * in ira conſummatiónis, & non erunt.

Et ſcient quia Deus dominábitur Jacob, * & fínium terræ.

Convertántur ad véſperam, & famem patiéntur ut canes ; * & circuíbunt civitátem.

Ipſi diſpergéntur ad manducándum : * ſi verò non fúerint ſaturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam : * & exultábo manè miſericórdiã tuam:

Quia factus es ſuſcéptor meus & refúgium meum, * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi pſallam, quia, Deus, ſuſcéptor meus es : * Deus meus, miſericórdia mea.

PSALMUS 75.

Terribilis eſt Deus in judiciis ſuis ſuper iniquos.

NOtus in Judǽa Deus ;* in Iſraël magnum nomen ejus.

Et factus eſt in pace locus ejus ; * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * ſcutum, gládium & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis : * turbáti ſunt omnes inſipiéntes corde.

Dormiérunt ſomnum ſuum, * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus ſuis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui aſcendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis reſíſtet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum feciſti judícium ; * terra trémuit, & quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus ; * ut ſalvos fáceret omnes manſuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ;* & relíquiæ cogitatiónis diem feſtum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo veſtro, * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera,

Terríbili, & ei qui aufert ſpíritum príncipum, *

terríbili apud reges terræ.

Ant. Qui certat in agóne, non coronátur, niſi legítimè certáverit. 2. *Tim.* 2. 5.

Capitulum. *Eph.* 5. 15. 16.

Vidéte, fratres, quómodo cautè ambulétis, non quaſi inſipiéntes, ſed ut ſapiéntes, rediméntes tempus, quóniam dies mali ſunt.

℟. *breve.* Juſti * Hærédi-tábunt terram. ℟. Juſti. ℣. Et inhabitábunt in séculum séculi ſuper eam. * Hærédi-tábunt. Glória. ℟. Juſti. *Pſ.* 36. 29.

℣. Viriliter ágite, & confortétur cor veſtrum, ℟. Omnes qui ſperátis in Dómino. *Pſ.* 30. 25.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Unuſquíſque.

Psalmus 100.

Chriſti regnum deſcribitur: ultimum ejus judicium prænuntiatur.

Miſericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Pſallam & intélligam in via immaculáta, * quandò vénies ad me?

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injúſtam; * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhǽſit mihi cor pravum; * declinántem à me malígnum non cognoſcébam.

Detrahéntem ſecrétò próximo ſuo, * hunc perſequébar.

Supérbo óculo & inſatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum; * ámbulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit ſupérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conſpéctu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ; * ut diſpérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

Psalmus 108.

Chriſtus inimicis ſuis, Dei in ipſis vindictam, ſuámque de ipſis victoriam prædicit.

Deus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris, & os dolóſi ſuper me apértum eſt.

Locúti ſunt advérsùm me linguâ dolóſâ, & ſermónibus ódii circumdedérunt me, * & expugnavérunt me gratìs.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; * ego autem orábam.

Et poſuérunt advérsùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Conſtítue ſuper eum peccatórem, * & diábolus ſtet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat

condemnátus; * & orátio ejus ſiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * & epiſcopátum ejus accípiat alter.

Fiant filii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur filii ejus, & mendícent, * & ejiciántur de habitatiónibus ſuis.

Scrutétur fœnerátor omnem ſubſtántiam ejus; * & diripiant alieni labóres ejus.

Non ſit illi adjútor, * nec ſit qui miſereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum; * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conſpéctu Dómini, * & peccátũ matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum ſemper, * & diſpéreat de terra memória eórum;

Pro eo quòd non eſt recordátus fácere miſericórdiam, * & perſecútus eſt hóminem ínopem & mendícum, & compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, & véniet ei; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem ſicut veſtiméntum; * & intrávit ſicut aqua in interióra ejus, & ſicut óleum in óſſibus ejus.

Fiat ei ſicut veſtiméntum quo operítur, * & ſicut zona quâ ſemper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui detrahunt mihi apud Dóminum; * & qui loquúntur mala advérsùs ánimá meam.

Diviſio Pſalmi 108.

ET tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia ſuávis eſt miſericórdia tua.

Líbera me, quia egénus & pauper ego ſum, * & cor meum conturbátum eſt intra me.

Sicut umbra cùm declínat, ablátus ſum; * & excúſſus ſum ſicut locúſtæ.

Génua mea infirmáta ſunt à jejúnio, * & caro mea immutáta eſt, propter óleum.

Et ego factus ſum oppróbrium illis; * vidérunt me, & movérunt cápita ſua.

Adjuva me, Dómine Deus meus; * ſalvum me fac ſecúndùm miſericórdiam tuam.

Et ſciant quia manus tua hæc, * & tu, Dómine, fecíſti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces; * qui insúrgunt in me, confundántur; ſervus autem tuus lætábitur.

Induántur qui détrahunt mihi pudóre; * & operiántur ſicut diplóide, confuſióne ſuâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum;

Quia áſtitit à dextris paúperis, * ut ſalvam fáceret à perſequéntibus ánimam meam.

Ant.

Ant. Unuſquíſque própriam mercédem accípiet, ſecúndùm ſuum labórem. 1. *Cor.* 3. 8.

CAPITULUM. *Rom.* 13. 13. 14.

SIcut in die honéſtè ambulémus, non in comeſſatiónibus & ebrietátibus, non in cubílibus & impudicítiis, non in contentióne & æmulatióne: ſed induímini Dóminum Jeſum Chriſtum, & carnis curam ne fecéritis in deſidériis.

℟. *breve.* Cuſtódi innocéntiam, * Et vide æquitátem. ℟. Cuſtódi. ℣. Quóniam ſunt relíquiæ hómini pacífico. * Et vide. Glória. ℟. Cuſtódi. *Pſ.* 36. 37.

℣. Novit Dóminus viam juſtórum; ℟. Et iter impiórum períbit. *Pſ.* 1. 6.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Deus.

PSALMUS 59.

Chriſtus mala gentis ſuæ deflet, regnique ſui dilatationem prænuntiat.

DEus, repuliſti nos, & deſtruxiſti nos: * irátus es, & miſértus es nobis.

Commovíſti terram, & conturbáſti eam: * ſana contritiónes ejus, quia commóta eſt.

Oſtendíſti pópulo tuo dura; * potáſti nos vino compunctiónis.

Dedíſti metuéntibus te ſignificatiónem; * ut fúgiant à fácie arcûs.

Ut liberéntur dilécti tui, * ſalvum fac déxterâ tuâ, & exaúdi me.

Deus locútus eſt in Sancto ſuo: * Lætábor & partíbor Síchimam, & convállem tabernaculórum metíbor.

Meus eſt Gálaad, & meus eſt Manáſſes; * & Ephraïm fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus; * Moab olla ſpei meæ.

In Idumǽam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ súbditi ſunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me uſque in Idumǽam?

Nónne tu, Deus, qui repuliſti nos? * & non egrediéris, Deus, in virtútibus noſtris?

Da nobis auxílium de tribulatióne; * quia vana ſalus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipſe ad níhilum dedúcet tribulántes nos.

PSALMUS 78.

Fideles ab infidelibus vexati, opem Dei poſcunt.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum ſanctum tuum, * poſuérunt Jeruſalem in pomórum cuſtódiam.

Poſuérunt morticína ſervórum tuórum eſcas volatílibus cœli, * carnes ſanctórum tuórum béſtiis terræ.

Effudérunt ſánguinem eórum, tanquam aquam, in circúitu Jerúſalem; * & non erat qui ſepelíret.

Facti ſumus oppróbrium

vicínis noſtris, * ſubſannátio, & illúſio his qui in circúitu noſtro ſunt.

Uſquequò, Dómine, iraſcéris in finem, * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt:

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus deſolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum noſtrárum antiquárũ, citò antícipent nos miſericórdiæ tuæ; * quia paúperes facti ſumus nimis.

Adjuva nos, Deus ſalutáris noſter, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos, * & propítius eſto peccátis noſtris, propter nomen tuum;

Ne fortè dicant in géntibus: * Ubi eſt Deus eórũ?

Et innotéſcat in natiónibus coram óculis noſtris, * últio sánguinis ſervórum tuórum, qui effúſus eſt.

Intróeat in conſpéctu tuo gémitus compeditórum; * ſecúndùm magnitúdinem bráchii tui póſſide fílios mortificatórum;

Et redde vicínis noſtris ſéptuplum in ſinu eórum, * impropérium ipsórũ, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páſcuæ tuæ, * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem & generatiónem, * annuntiábimus laudem tuam.

PSALMUS 82.

Infidelium adversùs Eccleſiam motus: ipſorúmque confuſio & interitus.

DEus, quis ſímilis erit tibi? * ne táceas, neque compeſcáris, Deus:

Quóniam ecce inimíci tui ſonuérunt: * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * & cogitavérunt advérsùs ſanctos tuos.

Dixérunt: Veníte, & diſperdámus eos de gente; * & non memorétur nomen Iſraël ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter ſimul, * advérsùm te teſtaméntum diſpoſuérunt, tabernácula Idumæórum, & Iſmaëlítæ,

Moab & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec, * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Aſſur venit cum illis; * facti ſunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis ſicut Mádian & Síſaræ, * ſicut Jabin in torrénte Ciſſon.

Diſperiérunt in Endor; * facti ſunt ut ſtercus terræ.

Pone príncipes eórum, ſicut Oreb, * & Zeb, & Zébee, & Sálmana.

Omnes príncipes eórum, qui dixérunt: * Hæreditáte poſſideámus ſanctuáriũ Dei.

Deus meus, pone illos ut rotam, * & ſicut ſtípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit

ſylvam, * & ſicut flamma combúrens montes,

Ità perſequéris illos in tempeſtáte tua; * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ; * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubéſcant, & conturbéntur in ſéculum ſéculi, * & confundántur, & péreant.

Et cognóſcant quià nomen tibi Dóminus; * tu ſolus Altíſſimus in omni terra.

Ant. Deus citò fáciet vindíctam electórum ſuórum. *Luc.* 18. 8.

Capitulum. *Sap.* 5. 16. 17.

Juſti in perpétuum vivent, & apud Dóminum eſt merces eórum, & cogitátio illórum apud Altíſſimum: ideò accípient regnum decóris, & diadéma ſpeciéi de manu Dómini.

℞. *breve.* Lætábitur juſtus, * Cùm víderit vindíctam. ℞. Lætábitur. ℣. Manus ſuas lavábit in sánguine peccatóris. * Cùm. Glória. ℞. Lætábitur. *Pſ.* 57. 11.

℣. Semen impiórum períbit; ℞. Juſti autem hæreditábunt terram. *Pſ.* 36. 28. 29.

AD VESPERAS,

Quæ ſunt Primæ de Dominica.

Ant. 4. E. Sex diébus.

PSALMUS 114.

Tribulationes vitæ præſentis: æternæ vitæ deſiderium.

Diléxi, quóniam exaúdiet Dóminus * vocem oratiónis meæ;

Quia inclinávit aurem ſuam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inférni invenérunt me:

Tribulatiónem & dolórem invéni, * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam; * miséricors Dóminus, & juſtus, & Deus noſter miſerétur.

Cuſtódiens párvulos Dóminus; * humiliátus ſum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapſu.

Placébo Dómino, * in regióne vivórum.

Ant. Sex diébus fecit Dóminus cœlum, & terram, & mare, & ómnia quæ in eis ſunt. *Exod.* 20. 11.

Ant. 8. *g.* In die.

PSALMUS 121.

Spes æternæ vitæ. Pax Eccleſiæ deſideranda.

Lætátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri, * in átriis tuis, Jeruſalē;

Jeruſalem, quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idípſum:

Illuc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini, teſtimónium Iſraël, * ad confiténdum nómini Dómini:

Quia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem; * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei noſtri, * quæsívi bona tibi.

Ant. In die séptimo Sábbatum eſt, réquies ſancta Dómino. *Exod.* 31. 15.

Ant. 1. a. Dies.

PSALMUS 132.

Fraterna concordia beatitudo.

ECce quàm bonum & quàm jucúndum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguéntum in cápite, quod deſcéndit in barbam, barbam Aaron, * quod deſcéndit in oram veſtiménti ejus.

Sicut ros Hermon, * qui deſcéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * & vitam uſque in séculum.

Ant. Dies séptimus, quia Sábbati réquies eſt, vocábitur ſanctus. *Levit.* 23. 3.

Ant. 4. *E.* Cuſtódiant.

PSALMUS 136.

Sub hujus mundi Babylone, anima fidelis coram Deo gemit.

SUper flúmina Babylónis illic sédimus, * & flévimus cùm recordarémur Sion.

In ſalícibus, in médio ejus, * ſuſpéndimus órgana noſtra:

Quia illic interrogavérunt nos qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini, * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúſalem, * oblivióni detur déxtera mea:

Adhæreat lingua mea faúcibus meis, * ſi non memínero tuî,

Si non proposúero Jerúſalem, * in princípio lætitiæ meæ.

Memor eſto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúſalem;

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte, * uſque ad fundaméntum in ea.

Fília Babylónis míſera; * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuíſti nobis:

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Cuſtódiant filii Iſraël Sábbatum, & célebrent illud in generatiónibus ſuis. *Exod.* 31. 16.

Ant. 7. b. Omnis.

PSALMUS 140.

Orat juſtus, ut ſit patiens, & tutus ab inimicis.

DOmine, clamávi ad te, exaúdi me; * inténde voci meæ, cùm clamávero ad te,

Dirigátur orátio mea ſicut incénſum in conſpéctu tuo : * elevátio manuum meárum, ſacrificium veſpertinum.

Pone, Dómine, cuſtódiam ori meo, * & óſtium circumſtántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malitiæ, * ad excuſándas excuſatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem, * & non communicábo cum eléctis eórum.

Corrípiet me juſtus in miſericórdia, & increpábit me; * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum;

Quóniam adhuc & orátio mea * in beneplácitis eórum.

Abſórpti ſunt juncti petræ júdices eórum; * áudient verba mea quóniam potuérunt.

Sicut craſſitúdo terræ erúpta eſt ſuper terram, * diſſipáta ſunt oſſa noſtra ſecùs inférnum.

Quia ad te, Dómine, Dómine; óculi mei; * in te ſperávi, non áuferas ánimam meam.

Cuſtódi me à láqueo quem ſtatuérunt mihi, * & à ſcándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * ſinguláriter ſum ego, donec tránſeam.

Ant. Omnis qui fécerit opus in hac die, morietur. *Exod.* 31. 15.

CAPITULUM. *Exod.* 20. 8. 9. 10.

MEménto ut diem Sábbati ſanctífices. Sex diébus operáberis, & fácies ómnia ópera tua : séptimo autem die, Sábbatum Dómini Dei tui eſt.

HYMNUS.

QUÆ, ſex labórans per dies,
Terras polúmque cóndidit,
Die quiéſcens séptimâ,
Divina ceſsávit manus.

ÆTERNUS orbis Cónditor
Hanc ipſe ſacrávit diem;
Judæa quam, Legis tenax,
Piis colebat rítibus.

FŒDUS novum, ritus novos,
Chriſtus dedit: Chriſto duce,
Adoptiónis fílios
Jam ſánctior manet quies.

FUGAVIT umbram véritas;
Antíqua ceſſant Sábbata :
Jam lex amóris córdibus
Inſcrípta mortáles regit.

NON victimárum ſánguinis
Inánis aſcéndit vapor;
Cruóre ſed litans ſuo,
Fit noſtra Chriſtus víctima.

TE mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te ſitit :
Tuâ redémptis grátiâ
Ætérna redde præmia.
Amen.

℣. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; ℟. Quia Dóminus beneſécit tibi. *Pſ.* 114. 7.

Ad Magníficat, *Antipho-*

na, ut in Proprio de Tempore.

Oratio Dominica ſequentis.

Non fiunt ſuffragia; ſed ſi facienda ſit Commemoratio de aliquo Sancto, fit hoc loco.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Réquies.

PSALMUS 50.

Animæ pœnitentis oratio. Eccleſiæ bona deſideranda.

MIſerére meî, Deus, * ſecúndum magnam miſericórdiam tuam:

Et ſecúndum multitúdinem miſeratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me:

Quóniam iniquitátem meam ego cognóſco; * & peccátum meum contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccávi, & malum coram te feci, * ut juſtificéris in ſermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus ſum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexíſti; * incérta & occúlta ſapiéntiæ tuæ manifeſtáſti mihi.

Aſpérges me hyſsópo, & mundábor: * lavábis me, & ſuper nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt oſſa humiliáta.

Avérte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * & ſpíritum rectum ínnova in viſcéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * & Spíritum ſanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam ſalutáris tui; * & ſpíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpii ad te converténtur.

Líbera me de ſanguínibus, Deus, Deus ſalútis meæ; * & exultábit lingua mea juſtítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam ſi voluíſſes ſacrifícium, dediſſem útique; * holocáuſtis non delectáberis.

Sacrifícium Deo ſpíritus contribulátus; * cor contrítum & humiliátum, Deus, non deſpícies.

Benígnè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificéntur muri Jeruſalem.

Tunc acceptábis ſacrifícium juſtítiæ, oblatiónes & holocáuſta; * tunc impónent ſuper altáre tuū vítulos.

PSALMUS 85.

Chriſtus in anguſtia mortis, à Deo Patre ſalutem poſcit.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exáudi me; * quóniam inops & pauper ſum ego.

Cuſtódi ánimam meam, quóniam ſanctus ſum; * ſalvum fac ſervum tuum, Deus meus, ſperántem in te.

Miſerére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die; * lætífica ánimam ſervi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi:

Quóniam tu, Dómine, ſuávis & mitis, * & multæ miſericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Aúribus pércipe, Dómine, oratiónem meam, * & inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudíſti me.

Non eſt ſímiliſis tuî in diis, Dómine, * & non eſt ſecúndùm ópera tua.

Omnes gentes quaſcúmque fecíſti vénient, & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuũ;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília; * tu es Deus ſolus.

Diviſio Pſalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in ætérnum:

Quia miſericórdia tua magna eſt ſuper me, * & eruíſti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iniqui inſurrexérunt ſuper me, & ſynagóga poténtium quæſiérunt ánimam meam, * & non propoſuérunt te in conſpéctu ſuo.

Et tu, Dómine, Deus miſerátor & miſéricors, * pátiens, & multæ miſericórdiæ, & verax.

Réſpice in me, & miſerére meî; * da impérium tuum púero tuo, & ſalvum fac filium ancíllæ tuæ.

Fac mecum ſignum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundántur; * quóniam tu, Dómine, adjuvíſti me, & conſolátus es me.

Ant. Réquies Sábbati ſanctificáta eſt Dómino cras. *Exod.* 16. 23.

Hymnus. Grates, peracto jam die, *infrà*, p. 158.

CAPITULUM. *Levit.* 23. 32.

AVéſpera uſque ad véſperam, celebrábitis Sábbata veſtra.

℟. *breve.* In manus, *infrà*, p. 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 3. *a.* Benedíctus Dóminus, qui dedit réquiem pópulo ſuo Iſraël. 3. *Reg.* 8. 56.

Non dicuntur Preces.

Oratio Illúmina, *infrà*, p. 159.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES MATUTINAS.

Suffragium,
Seu Commemoratio Communis,
De omnibus Sanctis.

Ant. Manifeſtétur glória veſtra in univérſa terra. 1. *Mach.* 15. 9.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! ℟. In sécula ſeculórum laudábunt te. *Pſ.* 83. 5.

Orémus.

OMnipotens, ſempitérne Deus, qui mirabíliter fulges in Eléctis tuis, quos te habitatóre glorificáre voluíſti; concéde nobis, quæſumus, ómnium ſimul Sanctórum ſic lætificári memóriâ, ut eórum ſuffragántibus méritis, regnum tuum áſſequi valeámus; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia sécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Si aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiéſcant in pace. ℟. Amen.

Deinde: Pater noſter. Ave.

AD PRIMAM.

Pater. Ave. *ſecretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAm lucis orto ſídere,
Deum precémur ſúpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat
Lux increáta sémitas.

Nil lingua peccet, nil manus;
Nil mens ináne cógitet;
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.

Præſta diúrnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor:
Autóre quæ te cœpimus,
Da, te favénte, próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licénter ímperet,
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Æterne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Pſal. Ant. & Capit. ut habentur in Pſalterio ſecundùm Feriam, nisì aliter notetur.

℟. *breve.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis, ℟. Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. ℣. Qui ſedes

ad déxteram Patris, (*Hic* ℣. *mutatur aliquando, ut in propriis locis aſſignatur.*) * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. ℟. Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Matt.* 16. 16. *Tob.* 8. 10. *Hebr.* 1. 3.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos, propter nomen tuum. *Pſ.* 43. 26.

Quando ſit Officium de aliquo Sancto, hîc dicitur, Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus, &c. *ut infrà. Quando autem ſit de Feria, adduntur*

PRECES.

KYrie, eléiſon. *Chor.* Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Vivet ánima mea * & laudábit te, ℟. Et judícia tua adjuvábunt me. *Pſ.* 118. 175.

Credo in Deum. *ſecretò uſque ad* ℣. Carnis reſurrectiónem, ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Pſ.* 87. 14.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Pſ.* 70. 8.

℣. Avérte fáciem tuam à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Pſ.* 50. 11.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et ſpíritum rectum ínnova in viſcéribus meis. *Pſ.* 50. 12.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum ſanctum tuum ne aúferas à me. *Pſ.* 50. 13.

℣. Redde mihi lætítiam ſalutáris tui; ℟. Et ſpíritu principáli confirma me. *Pſ.* 50. 14.

In Feriis Adventûs, adduntur ſequentia. In aliis autem, hîc ſit Confeſſio.

℣. Vias tuas, Dómine, demónſtra mihi: ℟. Et ſémitas tuas édoce me. *Pſ.* 24. 4.

℣. Dírige me in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus Salvátor meus. *Pſ.* 24. 5.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo; ℟. A viro iníquo éripe me. *Pſ.* 139. 2.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab inſurgéntibus in me líbera me. *Pſ.* 58. 2.

℟. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum ſalva me. *Pſ.* 58. 3.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me feſtína. *Pſ.* 69. 2.

℣. Delícta juventútis meæ & ignorántias meas ne memíneris; ℟. Secúndùm miſericórdiam tuam meménto meî, tu. *Pſ.* 24. 7.

Tunc Hebdomadarius facit Confeſſionem.

CONfiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ ſemper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptíſtæ, ſanctis Apóſtolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, (Et vobis, fratres;) quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, & ópere, (*ad ſequentia verba ter percutitur pectus.*) Meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam ſemper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptíſtam, ſanctos Apóſtolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, (& vos, fratres,) oráre pro me ad Dóminum Deum noſtrum.

Chorus reſpondet:

MIſereátur tuî omnípotens Deus, & dimíſſis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam.

Hebdomadarius dicit: Amen.

Deinde Chorus repetit Confeſſionem: & ubì dictum eſt: vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit*, tibi, pater, *&* te, pater.

Factâ Confeſſione à Choro, Hebdomadarius dicit:

MIſereátur veſtrî omnípotens Deus, & dimíſſis peccátis veſtris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

INdulgéntiam, abſolutiónem, & remiſſiónem peccatórum noſtrórum tríbuat nobis omnípotens & miſéricors Dóminus. ℟. Amen.

Mulieres in ſuis conventibus, loco, fratres, *&* pater, *dicunt*, ſorores, *&* mater.

Qui ſolus recitat, ſemel dicit Confiteor, *omiſſis vocibus quæ clauduntur parentheſi; & addit particulam*, &, *ante voces*, ómnibus, *&* omnes. *Deinde* Miſereátur, *ſemel; ad quod dicit*, noſtrî, noſtris, nos.

Proſequitur Heddomadarius:

℣. Exáudi nos, Deus ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Pſ.* 64. 6.

℣. Miſerére noſtrî, Dómine, ℟. Miſerére noſtrî. *Pſ.* 122. 3.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodum ſperávimus in te. *Pſ.* 32. 22.

℣. Dómine, Deus virtútum, convérte nos; ℟. Et oſténde fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79. 20.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

Oratio ſequens ſemper dicitur ad Primam, etiam in Feſtis Sanctorum.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos per-

veníre fecíſti, tuâ nos hódie ſalva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciéndam, noſtra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia sécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

AD OFFIC. CAPITULI.

Primò fit Lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit altâ voce:

℣. Pretióſa in conſpéctu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115. 15.

Et abſolutè, ſinè Dóminus vobíſcum, *& ſinè* Orémus, *addit:*

SAncta María (iſti) & omnes Sancti, ádjuvent nos in orationibus ſuis pro nobis ad Deum; ut secúndùm eum, qui vocávit nos, Sanctùm, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. *Rom.* 15. 30. 1. *Petr.* 1. 15. ℟. Amen.

Hæc vox (iſti) *omittitur ubi non legitur Martyrologium; & tunc Officium Capituli inchoatur à* ℣. Pretióſa: *quod & obſervant qui privatim recitant.*

Tum fit Lectio Canonis, qui, quâlibet die, varius legitur, & habetur ad calcem Breviarii.

Lector petit Benedictionem, dicens:

Jube, Domne, benedícere.

Hebdomadarius benedicens, dicit:

Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam dóceat nos Dóminus. *Pſ.* 118. 66.

℟. Amen.

Lector legit Canonem, & in fine ſubjungit: Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî. ℟. Deo grátias.

A privatim recitantibus, legitur Canon, omiſſo, Jube, Domne, benedícere, *ſed præmiſſâ Benedictione, ut ſuprà.*

Sequentes ℣℣. *cum Oratione* Dirígere, *ante laborem quotidianum dicendi, omittuntur diebus Feſtis à populo feriatis; & lecto Canone, dicitur,* ℣. Adjutórium noſtrum, *infrà.*

Diebus autem à populo non feriatis, abſoluto Canone, Hebdomadarius dicit:

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me feſtína. *Pſ.* 69. 2.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándũ me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde; ℟. Dómine, ad adjuvándum me feſtína. Glória Patri, & Filio, & Spirítui Sancto; Sicut erat, in princípio, &

nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua, ℟. Et dírige fílios eórum. *Pſ.* 89. 16.

℣. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos, ℟. Et ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89. 17.

Orémus.

DIrígere, ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum; ut hîc & in ætérnum, te auxiliánte, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi, qui vivis & regnas in sécula ſeculórum. ℟. Am.

℣. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123. 8.

Submiſſiori voce Hebdomadarius dicit: Benedícite, ℟. Dóminus. *Et ſtatim ſubjungit:*

Deus pacis aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram ſe; Per Jeſum Chriſtum, cui eſt glória in sécula ſeculórum. *Hebr.* 13. 20. 21. ℟. Amen.

Niſì alia ſequatur Hora, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ, &c. Pater. Ave.

AD TERTIAM.

Pater. Ave. *ſecretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O FONS amóris Spíritus,
O Sancte donórum Parens,
Tuas refúſus íntimis
Accénde flammas córdibus.

QUI caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coápta néxibus.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Cætera ut in Pſalterio ſecundùm Feriam.

In Feriis Adventûs, ad Tertiam, Sextam & Nonam dicuntur poſt ℟. *breve*

PRECES.

KYrie, eléiſon. *Chor.* Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, Deus virtútum, convérte nos; ℟. Et oſténde fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79. 20.

℣. Dómine, exaúdi oratiónẽ meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Deinde dicitur Oratio quæ dicta fuit in Laudibus. Et ſi alia non ſequatur Hora: Fidélium ánimæ, &c. Pater. Ave.

AD SEXTAM.

Pater. Ave. *ſecretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAM ſolis aúreum jubar
Toto corúſcat lúmine;
Sic, Chriſte, tu mundum novâ
Sol verus accéndis face.

Fac plena noſtris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcéndo ſurgat ad diem.

Æterne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Cætera ut in Pſalterio ſecundùm Feriam.

Preces, ſi dicendæ ſint, ſuprà, ad Tertiam.

Oratio quæ dicta fuit in Laudibus. Et ſi alia non ſequatur Hora:

Fidélium ánimæ. Pater, Ave.

AD NONAM.

Pater. Ave. *ſecretò.*

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

PRONO volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.

O Christe, dum fixus cruci,
Expándis orbi bráchia,
Amáre da crucem, tuo
Da nos in ampléxu mori.

Æterne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Cætera ut in Pſalterio ſecundùm Feriam.

Preces, ſi dicendæ ſint, ſuprà, ad Tertiam.

Oratio quæ dicta fuit in Laudibus. Et ſi alia non ſequatur Hora:

Fidélium ánimæ. Pater, Ave.

AD VESPÉRAS.

Suffragium,

Seu Commemoratio Communis,

De omnibus Sanctis.

Ant. Sunt ante thronum Dei, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus. *Apoc.* 7. 15.

℣. Inebriabúntur ab ubertáte domûs tuæ, Dómine; ℟. Et torrénte voluptátis tuæ potábis eos. *Pſ.* 35. 9.

Orémus.

OMnípotens, ſempitérne Deus, qui mirabíliter fulges in Eléctis tuis, quos te habitatóre glorificáre voluíſti; concéde nobis, quǽſumus, ómnium ſimul Sanctórum ſic lætificári memóriâ, ut eórum ſuffragántibus méritis, regnum tuum áſſequi valeámus; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Et ſi non ſequatur immediatè Completorium, dicitur ſecretò :

Fidélium ánimæ. Pater. Ave.

AD COMPLETORIUM.

Si ſeparetur à Veſperis, dicitur: Pater. Ave. *ſecretò.*

CONvérte nos, Deus ſalutáris noſter; ℟. Et avérte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84. 5.

℣. Deus, in adjutórium.

HYMNUS.

GRATES, peráɑo jam die,
Deus, tibi persólvimus;
Pronóque dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.

QUOD longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hoſtis vúlnera.

INFESTUS uſque círcuit
Quærens leo quem dévoret;
Umbra ſub alárum tuos
Defénde fílios, Pater.

O QUANDO lucéſcet tuus
Qui neſcit occáſum dies!
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!

QUI nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui caritáte nos foves,
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Capitulum habetur in proprio loco.

℟. *breve.* In manus tuas, Dómine, * Comméndo ſpíritum meum. ℟. In manus tuas, Dómine, * Comméndo ſpíritum meum. ℣. Redemíſti me, Dómine, Deus veritátis. * Comméndo ſpíritum meum. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. ℟. In manus tuas, Dómine, * Commendo Spíritum meum. *Pſ.* 30. 6.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupíllam óculi; ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16. 8.

CANTICUM SIMEONIS.

Luc. c. 2. *v.* 29 *ad* 32.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimíttis ſervum tuum, Dómine, * ſecúndum verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * Salutáre tuum,

Quod paráſti, * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſraël.

Glória Patri.

Quando Officium ſit de aliquo Sancto, immediatè poſt Antiphonam Cantici Nunc dimíttis, *dicitur* ℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus, &c. *ut infrà. Quando autem ſit de Feria, adduntur*

PRECES.

KYrie, eléiſon. *Chor.* Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In pace in idipſum dórmiam, ℟. Et requiéſcam. *Pſ.* 4. 9.

Credo in Deum. *ſecretò uſque ad* ℣. Carnis reſurrectiónem, ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Benedíctus es, Dómine, Deus patrum noſtrórũ, ℟. Et laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in sécula. *Dan.* 3. 52.

℣. Benedíctum nomen glóriæ tuæ ſanctum, ℟. Et laudábile, & ſuperexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3. 52.

℣. Benedíctus es in firmaménto cœli, ℟. Et laudábilis, & glorióſus in sécula. *Dan.* 3. 56.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noſter, ℟. Benedícat nos Deus. *Pſ.* 66. 7. 8.

Deinde fit Confeſſio ut ſuprà ad Primam. p. 154.

℣. Exaúdi nos, Deus ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium finium terræ. *Pſ.* 64. 6.

℣. Miſerére noſtrî, Dómine, ℟. Miſerére noſtrî. *Pſ.* 122. 3.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodum ſperávimus in te. *Pſ.* 32. 22.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

Oratio ſequens ſemper dicitur ad Completorium, niſì aliter notetur.

Illúmina, quæſumus, Dómine, ténebras noſtras, & hujus noctis inſídias à nobis repélle propítius; Per Dóminum noſtum Jeſum Chriſtum Filiũ tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia sécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Deinde ſubmiſſiori voce:

Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei, & communicátio ſancti Spíritûs, ſit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. 13. ℟. Amen.

Poſteà dicitur ad devotionem una ex Antiphonis de Beata Maria Virgine ſubſequentibus, ſecundùm tempus. Demùm dicitur ſecretò: Pater. Ave. Credo.

ANTIPHONÆ.

DE BEATA MARIA VIRGINE.

A Sabbato Dominicæ primæ Adventûs, uſque ad Feſtum Præſentationis Domini incluſivè,

ALMA Redemptóris Mater, quæ pérvia cœli
Porta manes, & ſtella maris, ſuccúrre cadénti,
Súrgere qui curat, pópulo, tu quæ genuiſti,
Natúrâ miránte, tuum ſanctum Genitórem,
Virgo priùs ac poſtériùs; Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave, peccatórum miſerére.

Per Adventum,

℣. Deus in médio ejus;
℟. Non commovébitur. *Pſ.* 45. 6.

Orémus.

GRátiam tuam, quæſumus, Dómine, méntibus noſtris infúnde; ut qui, Angelo nuntiánte, Chriſti Filii tui incarnatiónem cognóvimus, per paſſiónem ejus & crucem, ad reſurrectiónis glóriam perducámur; Per eúmdem Chriſtum Dóminum noſtrum.

℟. Amen.

A die Natalis Domini, ad Præſentationem ejuſdem incluſivè,

℣. Véritas de terra orta eſt, ℟. Et Juſtítia de cœlo proſpéxit. *Pſal.* 84. 12.

Orémus.

DEus, qui ſalútis ætérnæ beátæ Maríæ virginitáte fecúndâ, humáno géneri prǽmia præſtitiſti; tríbue, quæſumus, ut ipſam pro nobis intercédere ſentiámus, per quam merúimus Autórem vitæ ſuſcípere Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum.

℟. Amen.

A craſtino Præſentationis Domini, uſque ad Feriam V. in Cœna Domini excluſivè,

AVe, Regína cœlórum:
Ave, Dómina Angelórum:
Salve, radix; ſalve, porta
Ex qua mundo lux eſt orta.
Gaude, Virgo glorióſa,
Super omnes ſpecióſa:
Vale, ô valde decóra,
Et pro nobis Chriſtum exóra.

℣. Elégit eam Dóminus
℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131. 13.

Orémus.

COncéde, miséricors Deus, fragilitáti noſtræ præsídium; ut qui ſanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, interceſſiónis ejus auxílio, à noſtris iniquitátibus reſurgámus; Per eúmdem Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

BENEDICTIONES

DICENDÆ IN OFFICIO NOCTURNO ANTE LECTIONES.

DOMINICA,
Et in Officiis novem Lectionum.

IN I. NOCTURNO.

1. DEus Dómini noſtri Jeſu Chriſti, Pater glóriæ, det nobis ſpíritum ſapiéntiæ. *Epheſ.* 1. 17. ℟. Amen. *Et ſic ad ſequentes.*
2. Filius Dei det nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum. 1. *Joan.* 5. 20.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16. 13.

IN II. NOCTURNO.

4. Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti benedícat nos in omni benedictióne ſpirituáli. *Epheſ.* 1. 3.
5. Sciámus ſupereminéntem ſciéntiæ caritátem Chriſti, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Epheſ.* 3. 19.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2. 27.

IN III. NOCTURNO.

7. Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti det nobis Chriſtum habitáre per fidem in córdibus noſtris. *Epheſ.* 3. 14. 16. 17.
8. Creſcámus in grátia & cognitióne Dómini noſtri & Salvatóris Jeſu Chriſti. 2. *Petr.* 3. 18.
9. Evangélium non ſit in ſermóne tantùm, ſed & in virtúte, & in Spíritu ſancto, & in plenitúdine multa. 1. *Theſſ.* 1. 5.

IN FESTIS
B. MARIÆ VIRGINIS,
Quæ ſunt novem Lectionum.

In I. & III. Nocturno, Benedictiones, ut ſuprà. In II. verò Nocturno, ut ſequitur.

4. Exúltet ſpíritus noſter in Deo, quia reſpéxit humilitátem Ancíllæ ſuæ. *Luc.* 1. 47. 48.
5. Nobíſcum ſit Deus, qui in Ancílla ſua adimplévit miſericórdiam ſuã, quam promíſit dómui Iſraël. *Judith.* 13. 13. 18.
6. Invocet Dóminum, & loquátur Regi pro nobis, & líberet nos de morte. *Eſther.* 15. 3.

Hæ Benedictiones non dicuntur in Feſtis quæ ſunt ſimul de Domino & B. Maria, qualia ſunt Purificatio, Annuntiatio, & Viſitatio.

In Officio de Beata Maria in Sabbato, itémque in Officio parvo, tres tantùm

℣. Dóminus vobíſcum ; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

CОncéde, quæſumus, omnipotens Deus, plebi tuæ advéntum Unigéniti tui ſumma cum vigilántia expectáre ; ut ſicut ipſe Autor noſtræ ſalútis dócuit, velut fulgéntes lámpades in ejus occúrſum noſtras ánimas præparémus : Per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus ; Per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Hæc Oratio dicitur ſingulis Sabbatis Adventûs, ad Veſperas.

℣. Dóminus vobíſcum ; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Hic ritus ſervatur ante & poſt Orationem cujuſlibet Officii, niſi aliter notetur.

COMPLETORIUM, *ut infrà, in Feriis Temporis Adventûs*, p. 179.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS DOMINI, AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Advéntum glóriæ magni Dei, & Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti, * Veníte, adorémus. *Tit.* 2. 13.

Pſalmus, Veníte, *ritu duplici. p.* 2.

Hymnus. Prædícta priſcis, *infrà*: p. 172.

Pſalmi ut in Pſalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, & ſuſcitábo David Germen juſtum. *Jer.* 23. 5.

Ant. 2. D. Regnábit Rex, & ſápiens erit, & fáciet judícium & júſtitiam in terra. *Jer.* 23. 5.

Ant. 1. a. Erit juſtítia cíngulum lumbórum ejus, & fides cinctórium renum ejus. *Iſ.* 11. 5.

℣. Juſtítia ante eum ambulábit ; ℟. Et ponet in via greſſus ſuos. *Pſ.* 84. 14.

Poſt ℣. *in quolibet Nocturno, dicitur altâ voce* : Pater noſter. *Deinde ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lector dicit : Jube, Dómine, benedícere. *Benedictiones, ut ſuprà*, p. 161.

Incipit liber Iſaïæ Prophétæ.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 1 *ad* 9.

VIſio Iſaïæ filii Amos, quam vidit ſuper Judam & Jeruſalem, in diébus Oziæ, Joáthan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda. Audíte, cœli, & áuribus pércipe, terra, quóniam Dóminus locútus eſt. Fílios enutrívi & exaltávi : ipſi autem ſprevérunt me. Cognóvit bos poſſeſſórem ſuum, & áſinus præſépe dómini ſui : Iſraël autem me non cognóvit, & pópulus meus non intelléxit. Væ genti peccatríci, pópulo gravi iniquitáte, sémini nequam,

fíliis ſceleràtis : dereliquérunt Dóminum, blaſphemavérunt Sanctum Iſraël, abalienáti ſunt retrórsùm. Super quo percútiam vos ultrà, addéntes prævaricatiónem? omne caput lánguidum, & omne cor mœrens: à planta pedis uſque ad vérticem, non eſt in eo ſánitas: vulnus, & livor, & plaga tumens; non eſt circumligáta, nec curáta medicámine, neque fota óleo. Terra veſtra desérta; civitátes veſtræ ſuccénſæ igni: regiónem veſtram coram vobis aliéni dévorant, & deſolábitur ſicut in vaſtitáte hoſtíli. Et derelinquétur fìlia Sion ut umbráculum in vínea, & ſicut tugúrium in cucumerário, & ſicut cívitas quæ vaſtátur. Niſì Dóminus exercítuum reliquíſſet nobis ſemen, quaſi Sódoma fuiſsémus, & quaſi Gomórrha ſímiles eſsémus. * Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, & ſalvi éritis.

* *Sic terminantur omnes Lectiones ex Iſaia per Adventum, nihil reſpondendo.*

℟. *j.* Ecce cum núbibus cœli quaſi Fílius hóminis veniébat, & uſque ad Antíquum diérum pervénit; & in conſpéctu ejus obtulérunt eum; * Et dedit ei poteſtátem, & honórem, & regnum. *Dan.* 7. 13. 14. ℣. Pater diligit Fílium, & ómnia dedit in manu ejus. *Joan.* 3. 35. * Et dedit.

Lectio II. *v.* 10. *ad* 18.

Audíte verbum Dómini, príncipes Sodomórum: percípite áuribus legem Dei noſtri, pópulus Gomórrhæ. Quò mihi multitúdinem victimárum veſtrárum, dicit Dóminus? plenus ſum: holocaúſta aríetum, & ádipem pínguium, & ſánguinem vitulórum, & agnórum, & hircórum nólui. Cùm venirétis ante conſpéctum meum, quis quæsívit hæc de mánibus veſtris, ut ambularétis in átriis meis? Ne offerátis ultrà ſacrificium fruſtrà: incénſum abominátio eſt mihi: Neoméniam, & Sábbatum, & feſtivitátes álias non feram: iníqui ſunt cœtus veſtri: Caléndas veſtras, & ſolemnitátes veſtras odívit ánima mea: facta ſunt mihi moléſta, laborávi ſúſtinens. Et cùm extendéritis manus veſtras, avértam óculos meos à vobis: & cùm multiplicavéritis oratiónem, non exaúdiam: manus enim veſtræ ſánguine plenæ ſunt. Lavámini, mundi eſtóte, auférte malum cogitatiónum veſtrárum ab óculis meis: quiéſcite ágere pervérsè, diſcite benefácere: quǽrite judícium; ſubveníte oppréſſo; judicáte pupíllo; deféndite víduam: & veníte, & argúite me, dicit Dóminus: ſi fúerint peccáta veſtra ut cóccinum, quaſi nix dealbabúntur: & ſi fúerint rubra quaſi ver-

mículus, velut lana alba erunt. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Dóminus judicábit fines terræ, & * Dabit impérium Regi ſuo, & ſublimábit cornu Chriſti ſui. 1. *Reg.* 2. 10. ℣. Ut omnes honoríficent Fílium, ſicut honoríficant Patrem. *Joan.* 5. 23. * Dabit.

LECTIO III. *v.* 19. *ad* 29.

SI volúeritis, & audiéritis me, bona terræ comedétis. Quòd ſi noluéritis, & me ad iracúndiam provocavéritis, gládius devorábit vos; quia os Dómini locútum eſt. Quómodo facta eſt méretrix cívitas fidélis plena judícii! juſtítia habitávit in ea, nunc autem homicídæ. Argéntum tuum verſum eſt in ſcóriam: vinum tuum miſtum eſt aquâ. Príncipes tui infidéles, sócii furum: omnes díligunt múnera, ſequúntur retributiónes, pupíllo non júdicant, & cauſa víduæ non ingréditur ad illos. Propter hoc, ait Dóminus Deus exercítuum, Fortis Iſraël: Heu! conſolábor ſuper hóſtibus meis, & vindicábor de inimícis meis: & convértam manum meam ad te, & éxcoquam ad purum ſcóriam tuam, & áuferam omne ſtannum tuum: & reſtítuam júdices tuos ut fuérunt priùs, & conſiliários tuos ſicut antíquitùs: poſt hæc vocáberis Cívitas juſti, Urbs fidélis. Sion in judício redimétur, & redúcent eam in juſtítiam: & cónteret ſceléſtos & peccatóres ſimul: & qui dereliquérunt Dóminum, conſuméntur. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Stat ad judicándum Dóminus, & ſtat ad judicándos pópulos. * Dóminus ad judícium véniet cum sénibus pópuli ſui, & princípibus ejus. *Iſ.* 3. 13. 14. ℣. Fílius hóminis ventúrus eſt in glória Patris ſui cum Angelis ſuis. *Matt.* 16. 27. * Dóminus. Glória. * Dóminus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Exaltábitur Dóminus exercítuum in judício; & Deus ſanctus ſanctificábitur in juſtítia. *Iſ.* 5. 16.

Ant. 7. a. Non elongábit; ſed judicábit juſtos, & fáciet judícium. *Eccli.* 35. 22.

Ant. 2. D. Sinè peccáto apparébit expectántibus ſe, in ſalútem. *Hebr.* 9. 28.

℣. Judicábit Dóminus pópulum ſuum; ℟. Et in ſervis ſuis deprecábitur. *Pſ.* 134. 14.

De Epiſtola ſecúnda beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſalonicénſes.

LECTIO IV. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 6.

ROgámus vos, fratres, per advéntum Dómini noſtri Jeſu Chriſti & noſtræ congregatiónis in ipſum, ut non citò moveámini à veſtro ſenſu, neque terreámini, neque per ſpíritum, neque per ſermónem, neque per epiſtolam tanquam per nos miſſam, quaſi inſtet

dies Dómini. Ne quis vos ſedúcat ullo modo : quóniam, niſi vénerit diſcéſſio primùm, & revelátus fúerit homo peccáti, filius perditiónis, qui adversátur, & extóllitur ſupra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ità ut in templo Dei sédeat oſténdens ſe tanquam ſit Deus. Non retinétis quòd, cùm adhuc eſſem apud vos, hæc dicébam vobis? Et nunc quid detíneat ſcitis, ut revelétur in ſuo témpore.* Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

** Sic ſemper terminantur Lectiones, niſi aliter notetur.*

℟. *iv.* Véniet Dóminus Deus meus, omnéſque Sancti cum eo: * Et erit in die illa: Non erit lux, ſed frigus & gelu. *Zach.* 14. 5. 6. ℣. Mittet Fílius hóminis Angelos ſuos, & congregábit eléctos ſuos à quátuor ventis, à ſummo terræ uſque ad ſummum cœli. *Marc.* 13. 27. * Et erit.

Lectio V. *v.* 7. *ad* 11.

NAm myſtérium jam operátur iniquitátis: tantùm ut qui tenet nunc, téneat, donec de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus, quem Dóminus Jeſus interficiet ſpíritu oris ſui: & déſtruet illuſtratióne advéntûs ſui eum, cujus eſt advéntûs ſecúndùm operatiónẽ Sátanæ, in omni virtúte, & ſignis, & prodígiis mendácibus, & in omni ſeductióne iniquitátis iis qui péreunt, eò quòd caritátem veritátis non recepérunt ut ſalvi fierent. Ideò mittet illis Deus operatiónem erróris, ut credant mendácio, ut judicéntur omnes qui non credidérunt veritáti, ſed conſensérunt iniquitáti.

℟. *v.* Sol convertétur in ténebras, & luna in ſánguinem, * Antequàm véniat dies Dómini magnus & horríbilis; & erit: Omnis qui invocáverit nomen Dómini, ſalvus erit. *Joël.* 2. 31. 32. ℣. Erunt ſigna in ſole, & luna, & ſtellis, & in terris preſſúra géntium. *Luc.* 21. 25. * Antequàm.

Lectio VI. *v.* 12. *ad finem.*

NOs autem debémus grátias ágere Deo ſemper pro vobis, fratres dilécti à Deo, quòd elégerit vos Deus primítias ad ſalútem, in ſanctificatióne ſpíritûs & in fide veritátis, in qua & vocávit vos per Evangélium noſtrum, in acquiſitiónem glóriæ Dómini noſtri Jeſu Chriſti. Itaque, fratres, ſtate; & tenéte traditiónes quas didiciſtis, ſive per ſermónem, ſive per epiſtolam noſtram. Ipſe autem Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, & Deus & Pater noſter, qui diléxit nos, & dedit conſolatiónem ætérnam & ſpem bonam in grátia, exhortétur corda veſtra, & confirmet in omni ópere & ſermóne bono.

℟. *vij*. Incurvábitur ſublímitas hóminum ; & * Humiliábitur altitúdo virórũ ; & elevábitur Dóminus ſolus in die illa. *Iſ*. 2. 17. ℣. Separábit eos ab ínvicem, ſicut paſtor ſégregat oves ab hœdis, & ſtátuet oves quidem à dextris ſuis, hœdos autem à ſiniſtris. *Matt*. 25. 32. 33. * Humiliábitur. Glória. Humiliábitur.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dicet Rex his qui à dextris ejus erunt : Veníte, benedícti Patris mei, poſſidéte parátum vobis regnum. *Matt*. 25. 34.

Ant. 6. F. Dicet & his qui à ſiníſtris erunt : Diſcédite à me, maledícti, in ignem ætérnum, qui parátus eſt diábolo & ángelis ejus. *Matt*. 25. 41.

Ant. 1. a. Ibunt hi in ſupplícium ætérnum, juſti autem in vitam ætérnam. *Matt*. 25. 46.

℣. Si iniquitátes obſerváveris, Dómine, ℟. Dómine, quis ſuſtinébit ? *Pſ*. 129. 3.

Sermo ſancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 4. *in Adventu Domini*. n. 1.

LECTIO VII.

DIgnum eſt, fratres, ut tota cum devotióne, Dómini celebrétis Advéntum, delectáti tantâ conſolatióne, ſtupefácti tantâ dignatióne, inflammáti tantâ dilectióne. Nec verò ſolùm cogitétis advéntum quo venit quǽrere & ſalvum fácere quod períerat ; ſed & illum nihilóminùs, quo véniet & aſſúmet nos ad ſeípſum. Utinam circa hos duos advéntus jugi meditatióne versémini, ruminántes in córdibus veſtris, quantùm in prióre præſtíterit, quantùm promíſerit in ſecúndo.

℟. *vij*. Apparébit in finem, & non mentiétur : * Si moram fécerit, expécta illum, quia véniens véniet, & non tardábit. *Hab*. 2. 3. ℣. Vigiláte ergo, quia neſcítis quâ horâ Dóminus veſter ventúrus ſit. *Matt*. 24. 42. * Si moram.

LECTIO VIII. n. 3. 4.

TEmpus eſt, fratres, ut judícium incípiat à domo Dei. Quis finis eórum qui non obédiunt Evangélio ? Quod judícium his qui in hoc judício non reſúrgunt ? Quicúmque enim judicári diſſímulant eo judício quod nunc eſt, in quo princeps hujus mundi ejícitur foràs, júdicem expéctent, vel magìs tímeant, à quo cum ipſo príncipe ſuo foràs ejiciéntur & ipſi. Nos autem, ſi perféctè judicámur nunc, ſecúri Salvatórem expectémus Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum. Advéniens enim Salvátor reformábit corpus humilitátis noſtræ configurátum córpori claritátis ſuæ : ſi tamen priùs fúerit cor reformátum, & configurátũ

configurátũ humilitáti cordis ipsíus.

℟. *viij.* Salvábitur Juda, & Jerúſalem habitábit confidénter: & * Hoc eſt nomen quod vocábunt eum, Dóminus Juſtus noſter. *Jer.* 33. 16. ℣. Digni habeámini fúgere iſta ómnia quæ futúra ſunt, & ſtare ante Filiũ hóminis. *Luc.* 21.36.* Hoc.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucám.

LECTIO IX. *c.* 21. *v.* 25. *ad* 36.

Signa adventûs ſupremi judicii.

DIxit Jeſus Diſcípulis ſuis: Erunt ſigna in ſole, & luna, & ſtellis, & in terris preſsúra géntium. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Pápæ.

Hom. 1. *in Evang.* n. 1. 2.

DOminus ac Redémptor noſter, fratres caríſſimi, parátos nos inveníre desíderans, ſeneſcéntem mundum quæ mala ſequántur denúntiat, ut nos ab ejus amóre compéſcat. Appropinquántem ejus términum quantæ percuſſiónes prævéniant, innotéſcit: ut ſi Deum metúere in tranquillitáte non vólumus, vicínum ejus judícium, vel percuſſiónibus attríti timeámus. Nam Virtútes cœlórum movebúntur. Quid étenim Dóminus Virtútes cœlórum, nisi Angelos, Archángelos, Thronos, Dominatiónes, Principátus, & Poteſtátes, appéllat? quæ in advéntu diſtrícti Júdicis, noſtris tunc óculis viſibíliter apparébunt, ut diſtrícte tunc à nobis éxigant hoc quod nos modò invisíbilis Cónditor æquanímiter portat. Ubi & súbditur: Et tunc vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus cum poteſtáte magna & majeſtáte. Ac ſi apértè dicerétur: In poteſtáte & majeſtáte visúri ſunt, quem in humilitáte póſitum audíre noluérunt: ut virtútem ejus tantò tunc diſtríctiùs séntiant, quantò nunc cervícem cordis ad ejus patiéntiam non inclínant.

℟. *jx.* Leváte in cœlum óculos veſtros, & vidéte ſub terra deórsùm: * Quia cœli ſicut fumus liquéſcent, & terra ſicut veſtiméntum atterétur, & habitatóres ejus ſicut hæc interíbunt. *Iſ.* 51. 6. ℣. His fieri incipiéntibus reſpícite, & leváte cápita veſtra, quóniam appropínquat redémptio veſtra. *Luc.* 21. 28. * Quia. Glória. *Reſumitur* ℟. Leváte. &c. *Idem obſervatur in omni Officio novem Lectionum in quo non dicitur:* Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Date glóriam Deo; ſuper Iſraël magnificéntia ejus, ℟. Et virtus ejus in núbibus. *Pſ.* 67. 35.

Pſalmi ut in Pſalterio.

Ant. 2. D. Cùm féceris, Dómine, judícia tua in terra, juſtítiam diſcent habitatóres orbis. *Iſ.* 26. 9.

Ant. 6. F. In sémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te. *Iſ* 26. 8.

Ant. 1. a. Si iniquitátes noſtræ reſpónderint nobis, Dómine, fac propter nomen tuum. *Jer.* 14. 7.

In Canticum: Miſerére, p. 174.

Ant. 8. G. Cùm irátus fueris, Dómine, miſericórdiæ recordáberis. *Hab.* 3. 2.

Ant. 3. E. Ne des nos in oppróbrium propter nomen tuum, neque fácias nobis contuméliam sólii glóriæ tuæ. *Jer.* 14. 21.

CAPITULUM. *Rom.* 13. 11. 12. 13.

HOra eſt jam nos de ſomno súrgere: nunc enim própior eſt noſtra ſalus, quàm cùm crédidimus. Nox præcéſſit, dies autem appropinquávit; abjiciámus ergo ópera tenebrárum, & induámur arma lucis: ſicut in die, honéſtè ambulémus.

Hymnus, Feſtíva tellus géſtiat, *infrà*, p. 174.

℣. Excita, Dómine, poténtiam tuam, & veni; ℟. Ut ſalvos fácias nos. *Pſ.* 79. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. f. Exaúdi, Dómine; placáre, Dómine; atténde & fac; ne moréris propter temetipsum, Deus meus. *Dan.* 9. 19.

Oratio.

EXcita, quǽſumus, Dómine, poténtiam tuã, & veni; ut ab imminéntibus peccatórum noſtrórum perículis, te mereámur protegénte éripi, te liberánte ſalvári; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia sécula ſeculórum. ℟. Amen.

Oratio cujuſlibet Dominica dicitur per hebdomadam, niſi aliter notetur.

℣. Dóminus vobíſcum, &c. *ut ſuprà*, p. 164.

AD HORAS, *Antiphona ſumuntur ex Laudibus, quartâ prætermiſſâ, cum Pſalmis de Dominica.*

Doxologia, ut infrà, p. 176.

AD PRIMAM.

Ant. Cùm féceris.

CAPITULUM. *Judæ.* 24. 25.

EI qui potens eſt vos conſerváre ſinè peccáto, & conſtitúere ante conſpéctum glóriæ ſuæ immaculátos, in exultatióne, in advéntu Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ſoli Deo Salvatóri noſtro, per Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum, glória.

In ℟. *brevi,* ℣. Qui ventúrus es in mundum. *Joan.* 6. 14.

Cætera omnia ut in Pſalterio.

CANON, *ad calcem Breviarii; & ſic aliis diebus.*

AD TERTIAM.

Ant. In ſémita.

CAPITULUM. *Dan.* 7. 26. 27.

JUdícium ſedébit, ut auferátur poténtia, & conterátur, & diſpéreat uſque in finem; regnum autem, & potéſtas, & magnitúdo regni quæ eſt ſubter omne cœlum, detur pópulo ſanctórum Altíſſimi, cujus regnum, regnum ſempitérnum eſt.

℟. *breve.* Tu exúrgens, *infrà*, p. 177.

Oratio. Excita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuam, & veni, *& ſuprà in Laudibus*, p. 170. *& ſic ad Sextam & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. Si iniquitátes.

CAPITULUM. *Tit.* 2. 12. 13.

SObriè, & juſtè, & piè vivámus in hoc ſéculo, expectántes beátam ſpem, & advéntum glóriæ magni Dei, & Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti.

℟. *breve.* Deus virtútum, *infrà*, p. 177.

AD NONAM.

Ant. Ne des.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 3. 11. 12.

CUm hæc ómnia diſſolvénda ſint, quales opórtet vos eſſe in ſanctis converſatiónibus, & pietátibus; expectántes & properántes in advéntum diéi Dómini!

℟. *breve.* Dóminus dabit, *infrà*, p. 177.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, & bráchium ejus dominábitur. *Iſ.* 40. 10.

Ant. 5. c. De Sion rugiet, & de Jerúſalem dabit vocem ſuam. *Joël.* 3. 16.

Ant. 7. a. Ecce merces ejus cum eo, & opus illíus coram illo. *Iſ.* 40. 10.

Ant. 3. a. In monte Sion & in Jerúſalem erit ſalvátio. *Joël.* 2. 32.

Ant. 4. E. Beáti ſervi illi, quos, cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilántes. *Luc.* 12. 37.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 3. 9.

NOn tardat Dóminus promiſſiónem ſuam, ſicut quidam exíſtimant; ſed patiénter agit propter vos, nolens áliquos períre, ſed omnes ad pœniténtiam revérti.

Hymnus, Placáre tandem flétibus, *infrà*, p. 178.

℣. Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine? ℟. Sicut juráſti David in veritáte tua. *Pſ.* 88. 50.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Virtútes cœlórum movebúntur: & tunc vidébunt Fílium hóminis veniéntem in nube, cum poteſtáte magna & majeſtáte. *Luc.* 21. 26. 27.

Oratio: Excita, *ſuprà in Laudibus*, p. 170.

COMPLETORIUM, *ut infrà*, p. 179. *cum Pſalmis de Dominica.*

IN FERIIS ADVENT.

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Deſiderátum cunctis Géntibus, * Veníte, adorémus. *Agg.* 2. 8.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu feriali.*

H Y M N U S.

PRÆDICTA priſcis témpora pátribus,
Novíque partûs aúrea sécula
Optáta procédunt; ab alto,
Chriſte, micas nova lux olýmpo.

DISRUMPE nubes, te ſitiéntibus
Demítte terris; déſuper úberes,
Roráte, cœli; jam ſalúbres
In plúvias ruat omnis æther.

NOSTRI miſértus, quæ tua cáritas!
Mundo jacénti certa ſálus ades;
Te curſus ævi corruéntis,
Téque novus vocat ordo rerum.

QUI cuncta fecit, jam fit homo, Deus;
Qui membra finxit, fingitur ártubus;
Qui nutrit omnes, nutriéndus
Ubéribus puer indigébit.

LAUS ſumma, mittis qui Génitum, Pater;
Laus, Nate, noſtrum qui réparas genus;
Fecúnda per quem Virgo, compar
Sit tibi laus, utriúſque Nexus. Amen.

FERIIS II. & V. *ſuper Pſalmos feriales.*

Ant. 4. E. Juxtà eſt dies Dómini, quia præparávit Dóminus hóſtiam, ſanctificávit vocátos ſuos. *Soph.* 1. 7.

Ant. 1. 2. Ipſe portábit glóriam, & ſedébit, & dominábitur ſuper ſólio ſuo. *Zach.* 6. 13.

Ant. 6. F. Ero quaſi ros, dicit Dóminus: Iſraël germinábit ſicut lílium, & erúmpet radix ejus. *Oſee.* 14. 6.

℣. Psállite Dómino qui hábitat in Sion: ℟. Annuntiáte inter gentes ſtúdia ejus. *Pſ.* 9. 12.

Lectiones ut in qualibet Feria.

℟. *j.* Hæc dicit Dóminus Deus: Diſpérdam nómina idolórum de terra, & non memorabúntur ultrà: * Et pſeudoprophétas, & ſpíritum immúndum aúferam de terra. *Zach.* 13. 2. ℣. Nunc judícium eſt mundi: nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs. *Joan.* 12. 31. * Et pſeudoprophétas.

℟. *ij.* Inclináte aurem veſtram, & * Veníte ad me; audíte, & vivet ánima veſtra; & fériam vobíſcum pactum ſempitérnum. *Iſ.* 55. 3. ℣. Quibus non eſt annuntiátum de eo, vidébunt; & qui non audiérunt, intélligent. *Rom.* 15. 21. * Veníte.

℟. *iij.* Sciétis quia in médio Iſraël ego ſum, & ego Dóminus Deus veſter, &

non eſt ámpliùs : * Et non confundétur pópulus meus in ætérnum. *Joël.* 2. 27. ℣. Mittam Fílium meum diléctum. *Luc.* 20. 13. * Et non. Glória. * Et non.

Feriis III. & VI. *ſuper Pſalmos feriales.*

Ant. 2. D. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus; & convértam converſiónē pópuli mei Iſraël & Juda. *Jer.* 30. 3.

Ant. 7. c. Erunt filii ejus ſicut à princípio; & cœtus ejus coram me permanébit. *Jer.* 30. 20.

Ant. 5. a. Seminábo eos in pópulis, & de longè recordabúntur meî, & vivent cum filiis ſuis, & reverténtur. *Zach.* 10. 9.

℣. Narrábunt filiis ſuis : ℟. Ut ponant in Deo ſpem ſuam. *Pſ.* 77. 6. 7.

Lectiones ut in qualibet Feria.

℟. *j.* Dixit Móyſes ad pópulum : Prophétam de gente tua & de frátribus tuis, ſicut me, ſuſcitábit tibi Dóminus Deus tuus : * Ipſum aúdies, ut petíſti à Dómino Deo tuo. *Deut.* 18. 15. 16. ℣. Omnis ánima quæ non audíerit Prophétam illum, exterminábitur. *Act.* 3. 23. * Ipſum.

℟. *ij.* Percútiam illis fœdus pacis: pactum ſempitérnum erit eis: * Et fundábo eos, & multiplicábo; & dabo ſanctificatiónem meam in médio eórum. *Ezech.* 37. 26. ℣. Quòd ſi delibátio ſancta eſt, & maſſa; & ſi radix ſancta, & rami. *Rom.* 11. 16. * Et fundábo.

℟. *iij.* Sanábo contritiónes eórum, * Díligam eos ſpontáneè, quia avérſus eſt furor meus ab eis. *Oſee.* 14. 5. ℣. Peccatórum & iniquitátum eórum jam non recordábor ámpliùs. *Hebr.* 10. 17. * Díligam. Glória. * Díligam.

Feria IV. & Sabbato, *ſuper Pſalmos feriales.*

Ant. 3. *a.* Vénio, dicit Dóminus, ut côngregem cum ómnibus géntibus & linguis; & vénient, & vidébunt glóriam meā. *Iſ.* 66. 18.

Ant. 8. G. Pópulum iſtum formávi mihi; laudem meā narrábit. *Iſ.* 43. 21.

Ant. 1. g. In die illa, dicit Dóminus, congregábo claudicántem, & eam quam ejéceram, cólligam, & quam afflíxeram. *Mich.* 4. 6.

℣. Annuntiábunt cœli juſtítiam Dómini ℟. Pópulo qui naſcétur. *Pſ.* 21. 32.

Lectiones ut in qualibet Feria.

℟. *j.* Attєndite ad me, pópule meus, dicit Dóminus; & tribus mea, me audíte : * Quia lex à me éxiet, & judícium meum in lucem populórum requiéſcet. *Iſ* 51. 4. ℣. In loco ubi dictum eſt eis : Non plebs mea vos, ibi vocabúntur filii Dei vivi. *Rom.* 9. 26. * Quia.

℟. *ij.* Semináte vobis in juſtítia, & métite in ore miſericórdiæ : * Innováte vo-

bis novále; tempus requiréndi Dóminum, cùm vénerit qui docébit vos juſtítiam. *Oſee.* 10. 12. ℣. Ut omne os obſtruátur, & ſúbditus fiat omnis mundus Deo. *Rom.* 3. 19. * Innováte.

℟. *iij.* Hæc dicit Dóminus exercítuum: Adhuc unum módicum eſt; & ego commovébo cœlum & terram, & mare & áridam; & * Movébo omnes gentes; & véniet Deſiderátus cunctis géntibus. *Agg.* 2. 7. 8. ℣. Cujus vox movit terrã tunc, nunc repromíttit, dicens. *Hebr.* 12. 26. * Movébo. Glória. * Movébo.

Non dicitur: Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Oſténde nobis, Dómine, miſericórdiam tuam; ℟. & ſalutáre tuum da nobis. *Pſ.* 84. 8.

Pſalmi de Feria.

Ant. 2. D. Dómine exercítuũ, úſquequò tu non miſeréberis Jerúſalẽ? *Zach.* 1. 12.

Ant. 4. a. Recordáre, Dómine; ne írritum fácias fœdus tuũ nobíſcũ. *Jer.* 14. 21.

Ant. 3. g. Mitte Sapiéntiam tuam de cœlis ſanctis tuis, & à ſede magnitúdinis tuæ. *Sap.* 9. 10.

Ant. 7. d. Emítte.

CANTICUM. *Eccli. c.* 36. *v.* 14. *ad.* 18.

Meſſiam promiſſum humiliter poſtulat anima fidelis.

Miſerére, Deus, plebi tuæ, ſuper quam invocátum eſt nomen tuum, * & Iſraël, quem coæquáſti primogénito tuo.

Miſerére civitáti ſanctificatiónis tuæ Jerúſalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * & glóriâ tuâ pópulum tuum.

Da teſtimónium his qui ab inítio creatúræ tuæ ſunt; * & ſúſcita prædicatiónes, quas locúti ſunt in nómine tuo Prophétæ prióres.

Da mercédem ſuſtinéntibus te, ut Prophétæ tui fidéles inveniántur: * & exaúdi oratiónes ſervórum tuórum.

Glória Patri. *Et dicitur per totum Adventum, quando fit de Tempore.*

Ant. Emítte Agnum, Dómine, Dominatórem terræ, de petra deſérti ad montem fíliæ Sion. *Iſ.* 16. 1.

Ant. 4. a. Dabis, Deus, veritátem Jacob, miſericórdiam Abraham, quæ juráſti pátribus noſtris à diébus antíquis. *Mich.* 7. 20.

CAPITULUM. *Iſ.* 2. 3.

Veníte, & aſcendámus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob; & docébit nos vias ſuas, & ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, & verbum Dómini de Jerúſalem.

HYMNUS.

FESTIVA tellus géſtiat;
Sacrâ Sion tubâ ſonet;
Montéſque læti plaúſibus

Chriſtum veníre cóncinant.

Agnus ſupérnè míttitur,
Qui factus arx fidúciæ,
Pacis vocábitur Deus;
Erítque jugis iſte pax.

Sibi patére ſémitam,
In pura poſcit péctora;
Tanto decet nos íntimas
Sedes parémus hóſpiti.

Mundi quid umbrâ fállimur?
Mendax recéde lúdicrum:
Jam vanitáti claúdimus
Visúra Chriſtum lúmina.

Intende, Ductor Iſraël;
Exúrge, gentes ut regas;
Redúxque terris, frígidum
Inflámmet orbem, cáritas.

Sit laus Patri, qui Filium
Promíſit orbi Víctimam;
Sit, qui venit, laus Fílio;
Quo fit caro, laus Flámini.
Amen.

℣. Excita, Dómine, poténtiam tuam, & veni; ℟. Ut ſalvos fácias nos, *Pſ.* 79. 3.

Ad Benedictus, *Antiphona propria, ut habetur in qualibet Feria.*

Poſt Antiphonam dicuntur, ſed non flexis genibus, nisì ſit dies jejunii,

PRECES.

Kyrie, eléiſon. *Chor.* Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater noſter. *Secretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Oculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum; ℟. Donec miſereátur noſtrî, *Pſ.* 122. 2.

℣. Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine? ℟. Sicut juráſti David in veritáte tua. *Pſ.* 88. 50.

℣. Véniat ſuper me miſericórdia tua, Dómine, ℟. Salutáre tuum, ſecúndùm elóquium tuum. *Pſ.* 118. 41.

℣. Quis dabit ex Sion Salutáre Iſraël? ℟. Cùm convérterit Deus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſraël. *Pſ.* 52. 7.

℣. Orémus pro Pontífice noſtro *N.* ℟. Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum. *Pſ.* 40. 3.

℣. Sacerdótes tui, Dómine, induántur juſtítiam; ℟. Et ſancti tui exúltent. *Pſ.* 131. 9.

℣. Dómine, ſalvum fac Regem; ℟. Et exaúdi nos in die quâ invocavérimus te. *Pſ.* 19. 10.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine; ℟. Et bénedic hæreditáti tuæ. *Pſ.* 27. 9.

℣. Rogáte quæ ad pacem ſunt, Jeruſalem. ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Pſ.* 121. 6. 7.

℣. Orémus pro frátribus noſtris abséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Pſ.* 124. 4.

℣. Pro infírmis, afflíctis, & captívis. ℟. Líbera, Deus, Iſraël, ex ómnibus tribulatiónibus ſuis. *Pſ.* 24. 22.

℣. Pro cunctis fidélibus

defúnctis. ℟. Animas paúperum tuórum ne oblivíſcáris in finem. *Pſ.* 73. 19.

Deinde dicitur Pſalmus De profúndis, *cum* Glória Patri *in fine*, p. 127.

Finito Pſalmo, dicitur:

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos; ℟. Et oſténde fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79. 20.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Oratio conveniens.

Deinde fiunt Commemorationes de Sanctis occurrentibus, per Lectionem, Antiphonam, ℣. *& Orationem propriam.*

Poſtremò fit Commemoratio de B. Maria Virgine Deum paritura, ut ſequitur.

Ant. María, inveníſti grátiam apud Deum: ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1. 30. 31.

℣. Jurávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam: ℟. De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam. *Pſ.* 131. 11.

Orémus.

DEus, qui, in beátæ Maríæ Vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem ſuſcípere voluíſti; præſta ſupplícibus tuis, ut qui verè eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercceſſiónibus adjuvémur; Per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

℣. Dóminus vobíſcum, &c.

Et hæc Commemoratio fit ad Laudes, etiam in Feſtis tempore Adventûs occurrentibus: excipiuntur tamen Solemnia minora & ſuprà, nécnon & quæcumque Dominica.

AD HORAS, *Doxologia.*

MUNDO Redémptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

Hæc Doxologia dicitur in fine Hymnorum hujus metri propriam non habentium, toto tempore Adventûs, etiam in Dominicis & Feſtis Sanctorum.

Pſalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Eſto, Dómine, bráchium noſtrum in manè, & ſalus noſtra in témpore tribulatiónis. *Iſ.* 33. 2.

CAPITULUM. *Zach.* 6. 12.

HÆc ait Dóminus exercítuum, dicens: Ecce vir, Oriens nomen ejus; & ſubter eum oriétur, & ædificábit templum Dómino.

℟. *breve.* Chriſte, &c.

℣. Quí ventúrus es in mundum. *Joan.* 6. 14.

Hic ℣. dicitur, etiam in Feſtis, niſì aliter notetur.

Preces majores ut in Pſalterio, p. 153, *ſed non flexis genibus, niſì ſit dies jejunii. Cætera omnia ut in Pſalterio*, p. 154. *& ſequentibus.*

AD TERTIAM.

Ant. 3. g. Nomen tuum, Dómine, & memoriále tuũ in deſidério ánimæ. *Iſ.* 26. 8.

CAPITULUM. *Iſ.* 62. 1.

PRopter Sion non tacébo, & propter Jerúſalem non quiéſcam, donec egrediátur ut ſplendor Juſtus ejus, & Salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. *breve.* Tu exúrgens, Dómine, * Miſeréberis Sion. ℟. Tu exúrgens. ℣. Quia tempus miseréndi ejus. * Miſeréberis Sion. Glória. ℟. Tu exúrgens. *Pſ.* 101. 14.

℣. Benígnè fac, Dómine, ℟. In bona voluntáte tua, Sion. *Pſ.* 50. 20.

Preces ut in Pſalterio, p. 156, *ſed non flexis genibus, niſì ſit dies jejunii : & ſic ad Sextam & Nonam,*

Oratio Dominicæ præcedentis : & ſic ad alias Horas.

AD SEXTAM.

Ant. 4. a. Dómine, miſerére noſtrì; te enim exſpectávimus. *Iſ.* 33. 2.

CAPITULUM. *Iſ.* 46. 12. 13.

AUdíte me, duro corde, qui longè eſtis à juſtítia; propè feci juſtítiam meam, non elongábitur, & ſalus mea non morábitur : dabo in Sion ſalútem, & in Iſraël glóriam meam.

℟. *breve.* Deus virtútum, convérte nos, & * Oſténde fáciem tuam. ℟. Deus. ℣. Et ſalvi érimus, * Oſténde. Glória. ℟. Deus. *Pſ.* 79. 8.

℣. Protéctor meus tu es; ℟. Deus meus, ne tardáveris. *Pſ.* 39. 18.

Preces & Oratio, ut ad Tertiam.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Roráte, Cœli, déſuper, & nubes pluant Juſtum : aperiátur terra, & gérminet Salvatórem. *Iſ.* 45. 8.

CAPITULUM. *Iſ.* 61. 11.

SIcut terra profert gérmen ſuum; & ſicut hortus ſemen ſuum gérminat; ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam & laudem, coram univérſis géntibus.

℟. *breve.* Dóminus * Dabit benignitátem. ℟. Dóminus. ℣. Et terra noſtra dabit fructum ſuum; * Dabit benignitátem. Glória; ℟. Dóminus. *Pſ.* 84. 13.

℣. Deſcéndet ſicut plúvia in vellus; ℟. Et ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram. *Pſ.* 71. 6.

Preces & Oratio ut ad Tertiam.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. a. Miſerére noſtrì, Deus ómnium, & réſpice nos, & oſténde

nobis lucem miſeratiónum tuárum. *Eccli.* 36. 1.

Ant. 7. d. Miſerére plebi tuæ, ſuper quam invocátum eſt nomen tuum. *Eccli.* 36. 14.

Ant. 5. a. Dómine, opus tuum, in médio annórum vivífica illud. *Habac.* 3. 2.

Ant. 3. *a.* Erue nos, in mirabílibus tuis, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3. 43.

Ant. 2. D. Utinàm dirúmperes cœlos & deſcénderes! à fácie tua montes defluerent. *Iſ.* 64. 1.

CAPITULUM. 1. *Mach.* 4. 10.

NUnc clamémus in cœlum, & miſerébitur noſtrî Dóminus, & memor erit teſtaménti patrum noſtrórum.

HYMNUS.

PLACARE tandem flétibus,
O Numen! uſque nunc Sion
Captíva luget, & ſuis
Deféſſa dudùm vínculis.

LETHALE per ſcelus patris
Proles períbat ſáucia,
Et lege ſummi Júdicis
Mortı̀ ſecúndæ débita.

HEU! quis ruínæ tam gravis
Sarcíre damna ſufficit?
Tanto quis unquam cónferat
Parém medélam vúlneri?

SUO relíctus crímini
Orbíſne totus córruet?
Sióne tantùm fúneri
Naſcétur humánum genus?

RORATE, Cœli, déſuper;
Juſtum pluant nubes Deum:
Sinu reclúſa fértili
Tellus ſalútem gérminet.

VOTIS favéto ſúpplicum,
O Trine, qui clemens, Deus;
Plebíque promíſſam tuæ
Redemptiónem pérfice.
Amen.

℣. Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antiquæ, Dómine? ℟. Sicut juráſti David in veritáte tua. *Pſ.* 88. 50.

Ad Magníficat, *Antiphona propria, ut habetur in qualibet Feria. Oratio Dominica præcedentis.*

Deinde fiunt Commemorationes de Sanctis occurrentibus.

Poſtremò fit Commemoratio de B. Maria Virgine Deum paritura, ut ſequitur.

Ant. María invénta eſt in útero habens de Spíritu ſancto. *Matth.* 1. 18.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitátionem ſibi. *Pſ.* 131. 13.

Orémus.

DEus, qui in Beátæ Maríæ Vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem ſuſcípere voluíſti; præſta ſupplícibus tuis, ut qui verè eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te interceſſiónibus adjuvémur; Per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filiũ tuum, qui tecum vivit & regnat in

unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

Et hæc Commemoratio fit ad Veſperas, etiam in Feſtis tempore Adventûs occurrentibus; excipiuntur tamen Solemnia minora & ſuprà, nécnon & quæcumque Dominica.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Feria.

Ant. 5. a. Salvatórem expectámus Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum. *Philipp.* 3. 20.

HYMNUS.

IN noctis umbra déſides
Dum ſomnus artus óccupat,
Ad te, Deus, fidélibus
Mens éxcubat ſuſpíriis.

DESIDERATE géntibus,
Verbum Patris, mundi ſalus,
Audi preces geméntium,
Tandémque lapſos éxcita.

ADSIS, Redémptor, & tuæ
Plebis relaxans crímina,
Adæ ſcelus quas claúſerat,
Reclúde cœléſtes domos.

MUNDO Redémptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

CAPITULUM. I. *Theſſ.* 5. 23.

DEus pacis ſanctíficet vos per ómnia, ut ínteger ſpíritus veſter, & ánima, & corpus ſine queréla in advéntu Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſervétur.

℞. *breve.* In manus, *ſuprà*, p. 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 3. à. Bonus eſt Dóminus ſperántibus in eum, ánimæ quærénti illum. Bonum eſt præſtolári cum ſiléntio, ſalutáre Dei. *Thr.* 3. 25. 26.

Preces quando dicuntur, ſuprà, p. 158.

Oratio.

FAc nos, quǽſumus, Dómine Deus noſter, pervígiles atque ſollícitos advéntum expectáre Chriſti Fílii tui Dómini noſtri; ut cùm vénerit, non dormiéntes in peccátis, ſed vigilántes nos invéniat, & in tuis laúdibus exultántes; Qui tecum vivit & regnat, in unitáte, &c.

Hymnus & Oratio quæ hîc habentur, dicuntur tempore Adventûs, etiam in Feſtis Sanctorum.

Cœtera ut in Pſalterio, p. 159.

FERIA SECUNDA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO. I. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 5.

VErbum, quod vidit Iſaías filius Amos, ſuper Juda & Jerúſalem. Et erit in noviſſimis diébus præparátus mons domûs Dómini in vértice móntium, & elevábitur ſuper colles, & fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt pópuli multi, & dicent: Veníte, & aſcendámus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob, & docébit nos vias ſuas, & ambulábimus in sémitis ejus: quia de Sion exíbit lex, &

verbum Dómini de Jerúſalem: & judicábit gentes, & árguet pópulos multos, & conflábunt gládios ſuos in vómeres, & lánceas ſuas in falces: non levábit gens contra gentem gládium, nec exercebúntur ultrà ad prælium. Domus Jacob, veníte, & ambulémus in lúmine Dómini. Hæc dicit Dóminus Deus, &c.

Hæc dicit Dóminus, *p.* 172.

LECTIO II. *c.* 3. *v.* 10. *ad* 15.

DIcite juſto, quóniam benè, quóniam fructum adinventiónum ſuárū cómedet. Væ ímpio in malum: retribútio enim mánuum ejus fiet ei. Pópulum meum exactóres ſui ſpoliavérunt, & mulíeres dominátæ ſunt eis. Pópule meus, qui te beátum dicunt, ipſi te decípiunt, & viam greſſuum tuórum diſſipant. Stat ad judicándum Dóminus, & ſtat ad judicándos pópulos. Dóminus ad judícium véniet cum ſénibus pópuli ſui, & princípibus ejus: vos enim depáſti eſtis víneam, & rapína paúperis in domo veſtra. Quare attéritis pópulum meum, & fácies paúperum commolítis, dicit Dóminus Deus exercítuum? Hæc dicit, &c.

℟. ij. Inclináte, *p.* 172.

LECTIO III. *c.* 4. *v.* 2. *ad finem.*

IN die illa, erit germen Dómini in magnificéntia & glória, & fructus terræ ſublímis, & exultátio his qui ſalváti fúerint de Iſraël. Et erit: Omnis qui relíctus fúerit in Sion, & resíduus in Jerúſalem, ſanctus vocábitur, omnis qui ſcriptus eſt in vita in Jerúſalem. Si ablúerit Dóminus ſordes filiárum Sion, & sánguinem Jerúſalem láverit de médio ejus, in ſpíritu judícii, & ſpíritu ardóris. Et creábit Dóminus ſuper omnem locum montis Sion, & ubi invocátus eſt, nubem per diem, & fumum & ſplendórem ignis flammántis in nocte: ſuper omnem enim glóriam protéctio. Et tabernáculum erit in umbráculum diéi ab æſtu, & in ſecuritátem, & abſconſiónem à túrbine, & à plúvia. Hæc dicit, &c.

℟. iij. Sciétis, *p.* 172.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. a. Iſaías Prophéta magnus conſolátus eſt lugéntes in Sion. *Eccli.* 48. 27.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *g.* Præparábitur in miſericórdia sólium, & ſedébit ſuper illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans & quærens judícium. *Iſ.* 16. 5.

FERIA TERTIA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 7.

CAntábo diléćto meo cánticum patruélis mei víneæ ſuæ. Vínea facta eſt diléćto meo in cornu filio ólei. Et ſepívit eam, & lá-

pides elégit ex illa, & plantávit eam eléctam, & ædificávit turrim in médio ejus, & tórcular extrúxit in ea: & expectávit ut fáceret uvas, & fecit labrúſcas. Nunc ergo, habitatóres Jeruſalem, & viri Juda, judicáte inter me & víneam meam. Quid eſt quod débui ultrà fácere víneæ meæ, & non feci ei? An quòd expectávi ut fáceret uvas, & fecit labrúſcas? Et nunc oſténdam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: aúferam ſepem ejus, & erit in direptiónem: díruam macériam ejus, & erit in conculcatiónem: & ponam eam desértam: non putábitur, & non fodiétur: & aſcéndent vepres & ſpinæ; & núbibus mandábo ne pluant ſuper eam imbrem. Vínea enim Dómini exercítuum, domus Iſraël eſt: & vir Juda, germen ejus delectábile: & expectávi ut fáceret judícium, & ecce iníquitas: & juſtítiam, & ecce clamor. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Dixit Móyſes, *p.* 173.

Lectio II. *v.* 11. *ad* 17.

VÆ, qui consúrgitis manè ad ebrietátem ſectándam, & potándum uſque ad véſperam, ut vino æſtuétis. Cíthara, & lyra, & týmpanum, & tíbia, & vinum in convíviis veſtris: & opus Dómini non reſpícitis, nec ópera mánuum ejus conſiderátis. Proptéreà captívus ductus eſt pópulus meus, quia non hábuit ſciéntiam, & nóbiles ejus interiérunt fame, & multitúdo ejus ſiti exáruit. Proptéreà dilatávit inférnus ánimam ſuam, & apéruit os ſuum abſque ullo término: & deſcéndent fortes ejus, & pópulus ejus, & ſublímes glorioſíque ejus, ad eum. Et incurvábitur homo, & humiliábitur vir, & óculi ſublímium depriméntur. Et exaltábitur Dóminus exercítuum in judício, & Deus ſanctus ſanctificábitur in juſtítia. Et paſcéntur agni juxta órdinem ſuum, & desérta in ubertátem verſa ádvenæ cómedent. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Percútiam, *p.* 173.

Lectio III. *v.* 18. *ad* 24.

VÆ, qui tráhitis iniquitátem in funículis vanitátis, & quaſi vínculum plauſtri peccátum: qui dícitis: Feſtínet, & citó véniat opus ejus, ut videámus; & apprópiet, & véniat consílium Sancti Iſraël, & ſciémus illud. Væ, qui dícitis malum bonum, & bonum malum; ponéntes ténebras lucem, & lucem ténebras; ponéntes amárum in dulce, & dulce in amárum. Væ, qui ſapiéntes eſtis in óculis veſtris, & coram vobiſmetípſis prudéntes. Væ, qui poténtes eſtis ad bibéndum vinum, & viri fortes ad miſcéndam ebrietátem; qui juſtificátis ímpium pro munéribus, & juſtítiam juſti aufértis ab eo. Propter hoc,

ſicut dévorat ſtípulam lingua ignis, & calor flammæ exúrit, ſic radix eórum quaſi favílla erit, & germen eórum ut pulvis aſcéndet. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sanábo, *p.* 173.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. a. Erubéſcet luna, & confundétur ſol, cùm regnáverit Dóminus exercítuum in monte Sion & in Jerúſalem. *Iſ.* 24. 22.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Dóminus ſpes pópuli ſui, & fortitúdo filiórum Iſraël. *Joël.* 3. 6.

FERIA QUARTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio I. *c.* 6. *v.* 1. *ad* 7.

IN anno quo mórtuus eſt rex Ozías, vidi Dóminum ſedéntem ſuper ſólium excélſum & elevátum: & ea quæ ſub ipſo erant, replébant templum. Séraphim ſtabant ſuper illud: ſex alæ uni, & ſex alæ álteri: duábus velábant fáciem ejus, & duábus velábant pedes ejus, & duábus volábant. Et clamábant alter ad álterum, & dicébant: Sanctus, ſanctus, ſanctus, Dóminus Deus exercítuum; plena eſt omnis terra glóriâ ejus. Et commóta ſunt ſuperliminária cárdinum à voce clamántis, & domus repléta eſt fumo. Et dixi: Væ mihi, quia tácui, quia vir pollútus lábiis ego ſum, & in médio pópuli pollúta lábia habéntis ego hábito, & Regem Dóminum exercítuum vidi óculis meis. Et volávit ad me unus de Séraphim, & in manu ejus cálculus, quem fórcipe túlerat de altári: & tétigit os meum, & dixit: Ecce tétigit hoc lábia tua, & auferétur iníquitas tua, & peccátum tuum mundábitur. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Attèndite, *p.* 173.

Lectio II. *v.* 8. *ad finem.*

ET audívi vocem Dómini dicéntis: Quem mittam? & quis ibit nobis? Et dixi: Ecce ego, mitte me. Et dixit: Vade, & dices pópulo huic: Audíte audiéntes, & nolíte intellígere: & vidéte viſiónem, & nolíte cognóſcere. Excǽca cor pópuli hujus, & aures ejus ággrava, & óculos ejus claude: ne fortè vídeat óculis ſuis, & áuribus ſuis aúdiat, & corde ſuo intélligat, & convertátur, & ſanem eum. Et dixi: Uſquequò Dómine? Et dixit: Donec deſoléntur civitátes abſque habitatóre, & domus ſinè hómine, & terra relinquétur deſérta. Et longè fáciet Dóminus hómines, & multiplicábitur quæ derelícta fúerat in médio terræ. Et adhuc in ea decimátio, & convertétur, & erit in oſtenſiónem ſicut terebínthus, & ſicut quercus quæ expándit ramos ſuos: ſemen ſanctum erit id quod ſtéterit in ea. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Semináte, *p.* 173.

LECTIO III. *c. 7. v. 3. ad 9.*

DIxit Dóminus ad Iſaíã: Egrédere in occúrſum Achaz tu, & qui derelíctus eſt Jaſub filius tuus, ad extrémum aquædúctûs piſcínæ ſuperióris in via Agri fullónis. Et dices ad eum: Vide ut ſíleas: noli timére, & cor tuum ne formídet à duábus caudis titiónum fumigántium iſtórum, in ira furóris Raſin regis Sýriæ, & filii Romelíæ: Eò quòd consílium iníerit contra te Sýria in malum Ephraïm, & filius Romelíæ, dicéntes: Aſcendámus ad Judã, & ſuſcitémus eum, & avellámus eum ad nos, & ponámus regem in médio ejus filium Tábeel. Hæc dicit Dóminus Deus: Non ſtabit & non erit iſtud, ſed caput Sýriæ Damáſcus, & caput Damáſci Raſin: & adhuc ſexagínta & quinque anni, & déſinet Ephraïm eſſe pópulus: Et caput Ephraïm Samaría, & caput Samaríæ filius Romelíæ: Si non credidéritis, non permanébitis. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Hæc dicit Dóminus, *p.* 174.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. d. Cognoſcétur manus Dómini ſervis ejus, & indignábitur inimícis ſuis. *Iſ.* 66. 14.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Qui cuſtodíerint juſta juſtè, juſtificabúntur; *Sap.* 6. 11.

FERIA QUINTA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c. 7. v. 10. ad 17.*

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi ſignum à Dómino Deo tuo in profúndum inférni, ſive in excélſum ſuprà; & dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David: Numquid parũ vobis eſt, moléſtos eſſe homínibus, quia moléſti eſtis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipſe vobis ſignum. Ecce Virgo concípiet, & páriet filium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Bútyrum & mel cómedet, ut ſciat reprobáre malum, & elígere bonum: quia ántequàm ſciat puer reprobáre malum, & elígere bonum, derelinquétur terra quam tu deteſtáris à fácie duórum regum ſuórum. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Hæc dicit Dóminus, *p.* 172.

LECTIO II. *c. 8. v. 9. ad* 14.

COngregámini, pópuli, & vincímini, & audíte, univérſæ procul terræ: confortámini, & vincímini, accíngite vos, & vincímini: ínite consílium, & diſſipábitur: loquímini verbum, & non fiet: quia nobíſcum Deus. Hæc enim ait Dóminus ad me: Sicut in manu forti erudívit me, ne irem in via pópuli hujus, dicens: Non dicátis, Conjurátio;

ómnia enim quæ lóquitur pópulus iſte, conjurátio eſt: & timórem ejus ne timeátis, neque paveátis. Dóminum exercítuum ipſum ſanctificáte: ipſe pavor veſter, & ipſe terror veſter: & erit vobis in ſanctificatiónem; in lápidem autem offenſiónis, & in petram ſcándali, duábus dómibus Iſraël; in láqueum & in ruínam habitántibus Jerúſalē. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Inclináte, *p.* 172.

Lectio III. *c.* 10. *v.* 15. *ad* 19.

NUmquid gloriábitur ſecúris contra eum qui ſecat in ea? aut exaltábitur ſerra contra eum à quo tráhitur? quómodo ſi elevétur virga contra elevántem ſe, & exaltétur báculus, qui útique lignum eſt? propter hoc mittet Dominátor Dóminus exercítuum in pínguibus ejus tenuitátem: & ſubtùs glóriam ejus ſuccénſa ardébit quaſi combúſtio ignis; & erit lumen Iſraël in igne, & Sanctus ejus in flamma: & ſuccendétur, & devorábitur ſpina ejus & vepres in die una; & glória ſaltûs ejus & carméli ejus, ab ánima uſque ad carnem conſumétur, & erit terróre prófugus; & relíquiæ ligni ſaltûs ejus præ paucitáte numerabúntur, & puer ſcribet eos. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sciétis, *p.* 172.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. a. Sion, non vocáberis ultrà Derelícta; & terra tua non vocábitur ámpliùs Deſoláta. *Iſ.* 62. 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Sion, vidébunt gentes Juſtum tuum, & cuncti reges Inclytum tuum. *Iſ.* 62. 2.

FERIA SEXTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio I. *c.* 10. *v.* 20. *ad* 24.

ET erit in die illa: Non adjíciet resíduum Iſraël, & hi qui fúgerint de domo Jacob, inniti ſuper eo qui pércutit eos: ſed innitétur ſuper Dóminum Sanctum Iſraël in veritáte. Relíquiæ converténtur, relíquiæ, inquam, Jacob ad Deum fortem. Si enim fúerit pópulus tuus, Iſraël, quaſi aréna maris, relíquiæ converténtur ex eo: conſummátio abbreviáta inundábit juſtítiā; conſummatiónem enim & abbreviatiónem Dóminus Deus exercítuum fáciet in médio omnis terræ. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus exercítuum: Noli timére, pópulus meus habitátor Sion, ab Aſſur: in virga percútiet te, & báculum ſuum levábit ſuper te in via Ægypti. Adhuc enim paúlulum modicúmque, & conſummábitur indignátio & furor meus ſuper ſcelus eórum. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Dixit Móyſes, *p.* 173.

Lectio II. *c.* 11. *v.* 1. *ad* 7.

ET egrediétur virga de radíce Jeſſe, & flos de radíce ejus aſcéndet: & requiéſcet ſuper eum ſpíritus Dómini; ſpíritus ſapién-

tiæ & intelléctûs, ſpíritus consílii & fortitúdinis, ſpíritus ſciéntiæ & pietátis, & replébit eum ſpíritus timóris Dómini. Non ſecúndùm viſiónem oculórum judicábit, neque ſecúndùm audítum aúrium árguet: ſed judicábit in juſtítia paúperes, & árguet in æquitáte pro manſuétis terræ: & percútiet terram virgâ oris ſui, & ſpíritu labiórum ſuórum interfíciet ímpium. Et erit juſtítia cíngulum lumbórum ejus: & fides cinctórium renum ejus. Habitábit lupus cum agno, & pardus cum hœdo accubábit: vítulus, & leo, & ovis ſimul morabúntur, & puer párvulus minábit eos. Vítulus & urſus paſcéntur, ſimul requiéſcent cátuli eórum: & leo quaſi bos cómedet páleas. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Percútiam, *p.* 173.

LECTIO III. *v.* 8. *ad* 12.

ET delectábitur infans ab úbere ſuper forámine áſpidis: & in cavérna réguli, qui ablactátus fúerit, manum ſuam mittet. Non nocébunt, & non occídent in univérſo monte ſancto meo: quia repléta eſt terra ſciéntiâ Dómini, ſicut aquæ maris operiéntes. In die illa, Radix Jeſſe, qui ſtat in ſignum populórum, ipſum gentes deprecabúntur, & erit ſepúlcrum ejus glorióſum. Et erit in die illa: Adjíciet Dóminus ſecúndò manum ſuam ad poſſidéndum resíduum pópuli ſui, quod relinquétur ab Aſſýriis, & ab Ægýpto, & à Phetros, & ab Æthiópia, & ab Ælam, & à Sénnaar, & ab Emath, & ab ínſulis maris, Et levábit ſignum in natiónes, & congregábit prófugos Iſraël, & diſpérſos Juda cólliget à quátuor plagis terræ. Hæc dicit, & c.

℟. *iij.* Sanábo, *p.* 173.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Sicut paſtor, gregem ſuum paſcet Dóminus Deus: in bráchio ſuo congregábit agnos. *Iſ.* 40. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. A. Deus judícii Dóminus: beáti omnes qui expéctant eum. *Iſ.* 30. 18.

SABBATO.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 14. *v.* 1. *ad.* 7.

PRopè eſt ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob, & éliget adhuc de Iſraël, & requiéſcere eos fáciet ſuper humum ſuam: adjungétur ádvena ad eos, & adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos pópuli, & addúcent eos in locum ſuum: & poſſidébit eos domus Iſraël ſuper terram Dómini in ſervos & ancíllas: & erunt capiéntes eos qui ſe céperant, & ſubjícient exactóres ſuos. Et erit in die illa: Cùm réquiem déderit tibi Deus à labóre tuo, & à concuſſióne tua, & à ſervitúte dura, quâ antè ſervíſti,

ſumes parábolam iſtam contra regem Babylónis, & dices: Quómodo ceſsávit exáctor, quiévit tribútum? Contrívit Dóminus báculum impiórum, virgam dominántium, cædéntem pópulos in indignatióne, plagâ inſanábili, ſubjiciéntem in furóre gentes, perſequéntem crudéliter. Conquiévit & ſíluit omnis terra, gavíſa eſt & exultávit. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Atténdite, *p.* 173.

LECTIO II. *v.* 12. *ad* 17.

QUómodo cecidiſti de cœlo, Lúcifer, qui manè oriebáris? corruíſti in terram, qui vulnerábas gentes? qui dicébas in corde tuo: In cœlum conſcéndam, ſuper aſtra Dei exaltábo sólium meum, ſedébo in monte teſtaménti, in latéribus Aquilónis, aſcéndam ſuper altitúdinem núbium, ſímilis ero Altíſſimo. Verúmtamen ad inférnum detrahéris in profúndum laci: qui te víderint, ad te inclinabúntur, téque proſpícient: Numquid iſte eſt vir, qui conturbávit terram, qui concúſſit regna, qui póſuit orbem desértum, & urbes ejus deſtrúxit, vinctis ejus non apéruit cárcerem? Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Semináte, *p.* 173.

LECTIO III. *v.* 29. *ad finem.*

NE lætéris, Philiſthæa omnis tu, quóniam comminúta eſt virga percuſsóris tui: de radíce enim cólubri egrediétur régulus, & ſemen ejus absórbens vólucrem. Et paſcéntur primogéniti paúperum, & paúperes fiduciáliter requiéſcent: & interíre fáciam in fame radícem tuam, & relíquias tuas interfíciam. Ulula, porta; clama, cívitas: proſtráta eſt Philiſthæa omnis: ab Aquilóne enim fumus véniet, & non eſt qui effúgiet agmen ejus. Et quid reſpondébitur núntiis gentis? Quia Dóminus fundávit Sion, & in ipſo ſperábunt paúperes pópuli ejus. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Hæc dicit Dóminus, *p.* 174.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Noli timére, terra, exúlta & lætáre; quóniam magnificávit Dóminus ut fáceret. *Joël.* 2. 21.

AD VESPERAS,

Antiphona ut ſuprà, p. 163. *in Veſperis Sabbati ante Dominicam primam Adventûs. Pſalmi ut in Pſalterio, p.* 147.

CAPITULUM. *Act.* 3. 22.

MOyſes quidem dixit: Quóniam Prophétam ſuſcitábit vobis Dóminus Deus veſter de frátribus veſtris tanquàm me: ipſum audiétis, juxta ómnia quæcúmque locútus fúerit vobis.

Hymnus. Placáre tandem *p.* 178.

℣. Ubi ſunt, *ibid.*

Ad Magníficat, *Ant.* 5. G. Aúdient in die illa ſurdi verba libri, & de ténebris &

calígine óculi cœcórum vidébunt. *Iſ.* 29. 18.

Oratio. Concéde, quæſumus. *Ut in Veſperis Sabbati ante Dominicam primam Adventûs*, p. 164.

DOMINICA II.

ADVENTUS DOMINI.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminus Légifer noſter, ipſe ſalvábit nos: * Veníte, adorémus. *Iſ.* 33. 22.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus, Prædícta priſcis, &c. *p.* 172.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Flos de radíce Jeſſe aſcéndet; & requiéſcet ſuper eum Spíritus Dómini. *Iſ.* 11. 1. 2.

Ant. 8. c. Docébit nos de viis ſuis, & íbimus in sémitis ejus; quia de Sion egrediétur lex, & verbum Dómini de Jerúſalem. *Mich.* 4. 2.

Ant. 3. a. Judicábit inter pópulos multos, & corrípiet gentes fortes uſque in longínquum. *Mich.* 4. 3.

℣. Conſtítue, Dómine, legiſlatórem ſuper eos; ℟. Ut ſciant gentes quóniam hómines ſunt. *Pſ.* 9. 21.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 5.

EMitte Agnum, Dómine, Dominatórem terræ, de petra desérti ad montem fíliæ Sion. Et erit: Sicut avis fúgiens, & pulli de nido evolántes, ſic erunt fíliæ Moab, in tranſcénſu Arnon. Ini consílium, coge concílium: pone quaſi noctem umbram tuam in merídie: abſcónde fugiéntes, & vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei: Moab, eſto latíbulum eórum à fácie vaſtatóris: finítus eſt enim pulvis, conſummátus eſt miſer: defécit qui conculcábat terram. Et præparábitur in miſericórdia sólium, & ſedébit ſuper illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans, & quærens judícium, & velóciter reddens quod juſtum eſt. Hæc dicit, &c.

℟. j. Hoc erit pactum quod fériam cum domo Iſraël, poſt dies illos, dicit Dóminus: * Dabo legem meam in viſcéribus eórum, & in corde eórum ſcribam eam. *Jer.* 31. 33. ℣. Conſummábo ſuper domum Iſraël, & ſuper domum Juda, teſtaméntum novum. *Hebr.* 8. 8. * Dabo.

LECTIO II. *c.* 19. *v.* 1. *ad* 4.

ECce Dóminus aſcéndet ſuper nubem levem, & ingrediétur Ægýptum, & commovebúntur ſimulácra Ægýpti à fácie ejus, & cor Ægýpti tabéſcet in médio ejus. Et concúrrere fáciam Ægýptios advérsùs Ægýptios: & pugnábit vir contra fratrem ſuum, & vir contra amícum ſuum, cívitas advérsùs civitátem, regnum advérsùs regnum. Et dirumpétur ſpíritus Ægýpti

in viſcéribus ejus, & consílium ejus præcipitábo: & interrogábunt ſimulácra ſua, & divínos ſuos, & pythónes, & aríolos. Et tradam Ægýptum in manu dominórum crudélium, & rex fortis dominábitur eórum, ait Dóminus Deus exercítuum. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Scient quia ego ſum Dóminus Deus eórum; & * Dabo eis cor, & intélligent, aures, & aúdient. *Bar.* 2. 31.
℣. Scriptum eſt: Dedit illis Deus ſpíritum compunctiónis, óculos ut non vídeant, & aures ut non aúdiant, *Rom.* 11. 8. * Dabo.

LECTIO III. *v.* 18. *ad* 22.

IN die illa, erunt quinque civitátes in terra Ægýpti, loquéntes linguâ Chánaan, & jurántes per Dóminum exercítuum: cívitas ſolis vocábitur una. In die illa, erit altáre Dómini in médio terræ Ægýpti, & títulus Dómini juxta términum ejus erit in ſignum, & in teſtimónium Dómino exercítuum in terra Ægýpti. Clamábunt enim ad Dóminum à fácie tribulántis, & mittet eis ſalvatórem & propugnatórem, qui líberet eos. Et cognoſcétur Dóminus ab Ægýpto, & cognóſcent Ægýptii Dóminum in die illa, & colent eum in hóſtiis, & in munéribus: & vota vovébunt Dómino, & ſolvent. Et percútiet Dóminus Ægýptum plagâ, & ſanábit eam, & reverténtur ad Dóminum, & placábitur eis, & ſanábit eos. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Non docébit ultrà vir próximum ſuum, & vir fratrem ſuum, dicens: Cognóſce Dóminum: * Omnes enim cognóſcent me, à mínimo eórum uſque ad máximum, ait Dóminus. *Jer.* 31. 34.
℣. Eſt ſcriptum in Prophétis: Et erunt omnes docíbiles Dei. *Joan.* 6. 45. * Omnes. Glória. * Omnes.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. In ſciéntia ſua, juſtificábit ipſe Juſtus ſervus meus multos. *Iſ.* 53. 11.

Ant. 7. d. Scient errántes ſpíritu intelléctum, & muſſitatóres diſcent legem. *Iſ.* 29. 24.

Ant. 1. f. Erit lux lunæ ſicut lux ſolis; & lux ſolis ſeptemplíciter ſicut lux ſeptem diérum. *Iſ.* 30. 26.

℣. Díriget manſuétos in judício; ℟. Docébit mites vias ſuas. *Pſ.* 24. 9.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſalonicénſes.

LECTIO IV. *c.* 3. *v.* 9. *ad finem.*

QUam gratiárum actiónem póſſumus Deo retribúere pro vobis, in omni gaúdio quo gaudémus propter vos ante Deum noſtrum, nocte ac die abundántiùs orántes, ut videámus fáciem veſtram, & compleámus ea quæ deſunt

fidei veſtræ ? Ipſe autem Deus & Pater noſter, & Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, dírigat viam noſtram ad vos. Vos autem Dóminus multíplicet, & abundáre fáciat caritátem veſtram in ínvicem, & in omnes, quemádmodum & nos in vobis : ad confirmánda corda veſtra ſinè quérela in ſanctitáte, ante Deum & Patrem noſtrum, in advéntu Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ómnibus Sanctis ejus. Amen. Tu autem.

℞. *iv.* Ponam verba mea in ore ejus, loquetúrque ad eos ómnia quæ præcépero illi : * Qui autem verba ejus quæ loquétur in nómine meo, audíre nolúerit, ego ultor exíſtam. *Deut.* 18. 18. 19. Hic eſt verè Prophéta qui ventúrus eſt in mundum. *Joan.* 6. 14. * Qui autem.

LECTIO V. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 8.

DE cǽtero ergo, fratres, rogámus vos & obſecrámus in Dómino Jeſu, ut quemádmodum accepíſtis à nobis, quómodo opórteat vos ambuláre & placére Deo, ſic & ambulétis, ut abundétis magìs. Scitis enim quæ præcépta déderim vobis per Dóminum Jeſum. Hæc eſt enim volúntas Dei ſanctificátio veſtra, ut abſtineátis vos à fornicatióne, ut ſciat unuſquíſque veſtrûm vas ſuum poſſidére in ſanctificatióne & honóre, non in paſſióne deſidérii, ſicut & Gentes, quæ ignórant Deum : & ne quis ſupergrediátur, neque circumvéniat in negótio fratrem ſuum : quóniam vindex eſt Dóminus de his ómnibus, ſicut prædíximus vobis, & teſtificáti ſumus. Non enim vocávit nos Deus in immundítiam, ſed in ſanctificatiónem. Itaque qui hæc ſpernit, non hóminem ſpernit, ſed Deum, qui étiam dedit Spíritum ſuum ſanctum in nobis.

℞. *v.* Fériam vobíſcum pactum ſempitérnum, miſericórdias David fidéles : * Ecce teſtem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus. *Iſ.* 55. 3. 4. ℣. Géntibus miſſum eſt hoc Salutáre Dei, & ipſi aúdient. *Act.* 28. 28. * Ecce.

LECTIO VI. *v.* 9. *ad.* 11.

DE caritáte autem fraternitátis non neceſſe habémus ſcríbere vobis : ipſi enim vos à Deo didicíſtis, ut diligátis ínvicem. Etenim illud fácitis in omnes fratres in univérſa Macedónia. Rogámus autem vos, fratres, ut abundétis magìs, & óperam detis ut quiéti ſitis, & ut veſtrum negótium agátis, & operémini mánibus veſtris, ſicut præcépimus vobis ; & ut honéſtè ambulétis ad eos qui foris ſunt ; & nullíus áliquid deſiderétis.

℞. *vj.* Judícium Géntibus próferet : * Non clamábit,

neque accípiet perſónam, nec audiétur vox ejus foris. *Iſ.* 42. 1. 2. ℣. Arúndinem quaſsátam non confringet, & linum fúmigans non extínguet. *Matt.* 12. 20. * Non. Glória. * Non.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Aperiéntur óculi cœcórum, & aures ſurdórum patébunt. *Iſ.* 35. 5.

Ant. 1. a. Sáliet, ſicut cervus, claudus; & apérta erit lingua mutórũ. *Iſ.* 35. 6.

Ant. 2. D. Cor ſtultórum intélliget ſciéntiam, & lingua balbórum velóciter loquétur & planè. *Iſ.* 32. 4.

℣. Mirífica miſericórdias tuas, ℟. Qui ſalvos facis ſperántes in te. *Pſ.* 16. 7.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

Serm. 1. *de jejunio decimi menſis & collectis.*

LECTIO VII.

SI fidéliter, dilectíſſimi, atque ſapiénter creatiónis noſtræ intelligámus exórdium, inveniémus hóminem ídeò ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor ſui eſſet Autóris: & hanc eſſe naturálem noſtri géneris dignitátem, ſi in nobis, quaſi in quodam ſpéculo, divínæ benignitátis forma reſpléndeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia Salvatóris, dum quod cécidit in Adam primo, erígitur in ſecúndo. Cauſa autem reparatiónis noſtræ non eſt, niſi miſericórdia Dei, quem non diligerémus, niſi nos prior ipſe diligeret, & ténebras ignorántiæ noſtræ, ſuæ veritátis luce diſcúteret.

℟. vij. Ducam cœcos in viam quam néſciunt; & in ſémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam: * Ponam ténebras coram eis in lucem, & prava in recta. *Iſ.* 42. 16. ℣. Cœci vident, claudi ámbulant, leprósi mundántur, ſurdi aúdiunt. *Matt.* 11. 5. * Ponam.

LECTIO VIII.

QUod quómodo implétũ ſit, Joánnes Apóſtolus commémorat, dicens: Scimus quóniam Fílius Dei venit, & dedit nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum, & ſimus in vero Fílio ejus. Et íterùm: Nos ergo diligámus Deum; quóniam ipſe prior diléxit nos. Diligéndo ítaque nos Deus, ad imáginem ſuam nos réparat; & ut in nobis formam ſuæ bonitátis invéniat, dat unde ipſi quoque quod operátur, operémur, accéndens ſcílicet méntium noſtrárum lucérnas, & igne nos ſuæ caritátis inflámmans: ut non ſolùm ipſũ, ſed étiam quidquid díligit, diligámus. Nam ſi inter hómines ea demùm firma amicítia eſt, quam morum ſimilitúdo ſociárit, cùm tamen parílitas voluntátum ſæpè in réprobos tendat affectus; quantùm nobis optándum atque niténdum eſt, ut in nullo ab iis quæ Deo ſunt plácita, diſcrepémus?

℟. *viij.* Addent mites in Dómino lætítiam; * Et paúperes hómines in Sancto Iſraël exultábunt. *Iſ.* 29. 19. ℣. Mórtui resúrgunt, paúperes evangelizántur. *Matt.* 11. 5. * Et paúperes.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

LECTIO IX. *c.* 11. *v.* 2. *ad* 10.

Diſcipuli Joannis ad Jeſum miſſi.

JOánnes, cùm audíſſet in vínculis ópera Chriſti, mittens duos de diſcípulis ſuis, ait illi: Tu es qui ventúrus es? an álium expectámus? Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 6. *in Evang.* n. 1.

VIſis tot ſignis tantíſque virtútibus, non ſcandalizári quiſquam pótuit, ſed admirári. Sed infidélium mens grave in illo ſcándalum pértulit, cùm eum & poſt tot mirácula moriéntem vidit. Unde & Paulus dicit: Nos autem prædicámus Chriſtum crucifixum, Judǽis quidem ſcándalum, Géntibus autem ſtultítiam. Stultum quippe homínibus viſum eſt, ut pro homínibus Autor vitæ moreréтur: & inde contra eum homo ſcándalum ſumpſit, unde étiam plus débitor fieri débuit. Nam tantò Deus ab homínibus dígniùs honorándus eſt, quantò pro homínibus & indígna ſuſcépit. Quid eſt ergo dícere: Beátus qui non fúerit ſcandalizátus in me, nisi apértâ voce abjectiónem mortis ſuæ humilitatémque ſignáre? Ac ſi paténter dicat: Mira quidem fácio; ſed abjécta pérpeti non dedígnor; quia ergo moriéndo te ſúbſequor, cavéndum valde eſt homínibus, ne in me mortem deſpíciant, qui ſigna venerántur.

℟. *ix.* Qui me invénerit, invéniet vitam, & haúriet ſalútem à Dómino: * Qui autem in me peccáverit, lædet ánimam ſuam. *Prov.* 8. 35. 36. ℣. Beátus eſt qui non fúerit ſcandalizátus in me. *Matt.* 11. 6. * Qui autem. Glória. *Reſumitur* ℟. Qui me.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; ℟. Annuntiáte de die in diem Salutáre ejus. *Pſ.* 95. 2.

Ant. 1. G. Ne díſſipes, Dómine, teſtaméntum tuum: neque aúferas miſericórdiam tuam à nobis. *Dan.* 3. 34. 35.

Ant. 2. D. Fac nobíſcum juxta manſuetúdinem tuã, & ſecúndùm multitúdinem miſericórdiæ tuæ. *Dan.* 3. 42.

Ant. 3. *a.* Sciant quia tu es Dóminus Deus ſolus, & glorióſus ſuper orbem terrárum. *Dan.* 3. 45.

In Canticum, Miſerére, *p.* 174.

Ant. 1. D. Vetus error ábiit : ſervábis pacem ; pacem, quia in te ſperávimus. *Iſ.* 26. 3.

Ant. 7. b. Nónne tu es Dóminus Deus noſter quem expectávimus ? *Jer.* 14. 22.

Capitulum. *Iſ.* 48. 15.

EGo, Ego locútus ſum, dicit Dóminus, & vocávi eum : addúxi eum, & diréćta eſt via ejus.

Hymnus, Feſtíva tellus. *p.* 174.

℣. Excita. *Ibid.*

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Univérſa ópera tua vera, Dómine, & viæ tuæ rectæ, & ómnia judícia tua vera : judícia enim vera fecíſti. *Dan.* 3. 27. 28.

Oratio.

EXcita, Dómine, corda noſtra ad præparándas Unigéniti tui vias ; ut per ejus advéntum, purificátis tibi méntibus ſervíre mereámur ; Qui tecum vivit & regnat, &c.

AD PRIMAM.

Ant. Ne diſſipes.

Capitulum. *Iſ.* 40. 9.

EXálta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúſalem : exálta, noli timére : dic civitátibus Juda : Ecce Deus veſter.

AD TERTIAM.

Ant. Fac nobiſcum.

Capitulum. *Iſ.* 42. 6. 7.

DEdi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium, ut aperíres óculos cœcórum, & edúceres de concluſióne vinctum, de domo cárceris ſedéntes in ténebris.

℟. *breve.* Tu exúrgens, *p.* 177.

AD SEXTAM.

Ant. Sciant.

Capitulum. *Iſ.* 54. 12. 13. 14.

POnam jáſpidem propugnácula tua, & portas tuas in lápides ſculptos, & omnes términos tuos in lápides deſiderábiles ; univérſos filios tuos doctos à Dómino, & multitúdinem pacis filiis tuis, & in juſtítia fundáberis.

℟. *breve.* Deus virtútum, *p.* 177.

AD NONAM.

Ant. Nónne.

Capitulum. *Iſ.* 35. 3. 4.

COnfortáte manus diſſolútas, & génua debília roboráte : dícite puſillánimis : Confortámini & nolíte timére : ecce Deus veſter ultiónem addúcet retributiónis : Deus ipſe véniet, & ſalvábit vos.

℟. *breve.* Dóminus, *p.* 177.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Dóminus formans me ex útero ſervum ſibi, ut redúcam Jacob ad eum. *Iſ.* 49. 5.

Ant. 2. D. Miſit me, ut medérer contrítis corde, & prædicárem captívis indulgéntiam, & clauſis apertiónem. *Iſ.* 61. 1.

Ant. 3. *a.* Ponam desértum in ſtagna aquárum, & terram

terram inviam in rivos aquárum. *Iſ.* 41. 18.

Ant. 1. D. Dabo eis cor ut ſciant me, quia ego ſum Dóminus : & erunt mihi in pópulum, & ego ero eis in Deum. *Jer.* 24. 7.

Ant. 7. b. Lætábor ſuper eis, cùm benè eis fécero, & plantábo eos in terra iſta in veritáte. *Jer.* 32. 41.

CAPITULUM. *Iſ.* 48. 17.

HÆc dicit Dóminus Redémptor tuus, Sanctus Iſraël : Ego Dóminus Deus tuus, docens te utília, gubérnans te in via quâ ámbulas.

Hymnus, Placáre tandem flétibus, *p.* 178.

℣. Ubi ſunt. *Ibid.*

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Meſsías venit qui dícitur Chriſtus : cùm ergo vénerit ille, nobis annuntiábit ómnia. *Joan.* 4. 25.

Oratio, Excita, *ſuprà in Laudibus.*

COMPLET. *ut ſuprà*, *p.* 179.

FERIA SECUNDA.

De Iſáia Prophéta.

LECTIO I. *c.* 24. *v.* 1. *ad* 6.

ECce Dóminus diſſipábit terram, & nudábit eam, & afflíget fáciē ejus, & diſpérget habitatóres ejus. Et erit ſicut pópulus, ſic ſacérdos ; & ſicut ſervus, ſic dóminus ejus : ſicut ancílla, ſic dómina ejus : ſicut emens, ſic ille qui vendit : ſicut fœnerátor, ſic is qui mútuum áccipit : ſicut qui répetit, ſi qui debet. Diſſipatióne diſſipábitur terra, & direptióne prædábitur : Dóminus enim locútus eſt verbum hoc. Luxit & deflúxit terra, & infirmáta eſt : deflúxit orbis, infirmáta eſt altitúdo pópuli terræ ; & terra infécta eſt ab habitatóribus ſuis ; quia tranſgréſſi ſunt leges, mutavérunt jus, diſſipavérunt fœdus ſempitérnum. Propter hoc maledíctio vorábit terram, & peccábunt habitatóres ejus : ideóque inſánient cultóres ejus, & relinquéntur hómines pauci. Hæc dicit, &c.

℟. j. Hæc dicit Dóminus Deus, *p.* 172.

LECTIO II. *v.* 7. *ad* 13.

LUxit vindémia, infirmáta eſt vitis, ingemuérunt omnes qui lætabántur corde. Ceſsávit gaúdium tympanórum, quiévit sónitus lætántium, contícuit dulcédo cítharæ. Cum cántico non bibent vinum : amára erit pótio bibéntibus illam. Attríta eſt cívitas vanitátis, clauſa eſt omnis domus nullo introëúnte. Clamor erit ſuper vinó in platéis : deſérta eſt omnis lætítia : tranſlátum eſt gaúdium terræ. Relícta eſt in urbe ſolitúdo, & calámitas ópprimet portas. Quia hæc erunt in médio terræ, in médio populórum : quómodo ſi paucæ olívæ quæ remanſérunt, excutiántur ex ólea ; & racémi, cùm fúerit finíta vindémia. Hæc dicit, &c.

℟. ij. Inclináte, *p.* 172.

LECTIO III. *v.* 19. *ad finem.*

CONfractióne confringétur terra, contritióne conterétur terra, commotióne commovébitur terra, agitatióne agitábitur terra ſicut ébrius, & auferétur quaſi tabernáculum unius noctis: & gravábit eam iníquitas ſua, & córruet, & non adjíciet ut resúrgat. Et erit: In die illa viſitábit Dóminus ſuper milítiam cœli in excélſo; & ſuper reges terræ, qui ſunt ſuper terram. Et congregabúntur in congregatióne unius faſcis in lacum, & claudéntur ibi in cárcere: & poſt multos dies viſitabúntur. Et erubéſcet luna, & confundétur ſol, cùm regnáverit Dóminus exercítuum in monte Sion & in Jerúſalem, & in conſpéctu ſenum ſuórum fúerit glorificátus. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sciétis, *p.* 172.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Relíquiæ Iſraël non fácient iniquitátem, nec loquéntur mendácium, & non inveniétur in ore eórum lingua dolóſa. *Soph.* 3. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. In die illa inclinábitur homo ad Factórem ſuum, & óculi ejus ad Sanctum Iſraël reſpícient. *Iſ.* 17. 7.

FERIA TERTIA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 25. *v.* 6. *ad finem.*

FAciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ, pínguium medullatórum, vindémiæ defæcátæ. Et præcipitábit in monte iſto fáciem vínculi colligáti ſuper omnes pópulos, & telam quam ordítus eſt ſuper omnes natiónes. Præcipitábit mortem in ſempitérnum: & áuferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie, & oppróbrium pópuli ſui áuferet de univérſa terra: quia Dóminus locútus eſt. Et dicet in die illa: Ecce Deus noſter iſte, expectávimus eũ, & ſalvábit nos: iſte Dóminus, ſuſtinúimus eum, exultábimus, & lætábimur in ſalutári ejus. Quia requiéſcet manus Dómini in monte iſto: & triturábitur Moab ſub eo, ſicuti terúntur páleæ in plauſtro. Et exténdet manus ſuas ſub eo, ſicut exténdit natans ad natándum: & humiliábit glóriam ejus cum alliſióne mánuum ejus. Et muniménta ſublímium murórum tuórum cóncident, & humiliabúntur, & detrahéntur in terram uſque ad púlverem. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Dixit Móyſes, *p.* 173.

LECTIO II. *c.* 28. *v.* 5. *ad* 9.

IN die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, & ſertum exultatiónis resíduo pópuli ſui: & ſpíritus judícii ſedénti ſuper judícium, & fortitúdo reverténtibus de bello ad portam. Verùm hi quoque præ vino neſciérunt, & præ ebrietáte erravérunt: ſacérdos & pro-

phétæ neſciérunt præ ebrietáte, absórpti ſunt à vino, erravérunt in ebrietáte, neſciérunt vidéntem, ignoravérunt judícium. Omnes enim menſæ replétæ ſunt vómitu ſordiúmque, ità ut non eſſet ultrà locus. Quem docébit ſciéntiam? & quem intellígere fáciet audítum? ablactátos à lacte, avúlſos ab ubéribus. Hæc dicit, &c.

℟. *ij*. Percútiam, *p.* 173.

LECTIO III. *v.* 14. *ad* 18.

AUdíte verbum Dómini, viri illusóres, qui dominámini ſuper pópulum meum qui eſt in Jerúſalem. Dixíſtis enim: Percúſſimus fœdus cum morte, & cum inférno fécimus pactum. Flagéllum inúndans cùm transíerit, non véniet ſuper nos: quia posúimus mendácium ſpem noſtram, & mendácio protécti ſumus. Idcircò hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundaméntis Sion lápidem, lápidem probátum, anguláremn, pretióſum, in fundaménto fundátum: qui credíderit, non feſtínet. Et ponam in póndere judícium, & justítiam in menſúra: & ſubvértet grando ſpem mendácii: & protectiónem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus veſtrum cum morte, & pactum veſtrum cum inférno non ſtabit: flagéllum inúndans cùm transíerit, éritis ei in conculcatiónem. Hæc dicit, &c.

℟. *iij*. Sanábo, *p.* 173.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Circúmſpice, Jerúſalem, ad Oriéntem, & vide jucunditátem à Deo tibi veniéntem. *Bar.* 4. 36.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Non calligábunt óculi vidéntium, & aures audiéntium diligénter auſcultábunt. *Iſ.* 32. 3.

FERIA QUARTA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 29. *v.* 11. *ad* 14.

ET erit vobis víſio ómnium ſicut verba libri ſignáti, quem cùm déderint ſciénti litteras, dicent: Lege iſtum, & reſpondébit: Non poſſum, ſignátus eſt enim. Et dábitur liber neſciénti litteras, dicetúrque ei: Lege, & reſpondébit: Néſcio litteras. Et dixit Dóminus: Eò quòd appropínquat pópulus iſte ore ſuo, & lábiis ſuis gloríficat me, cor autem ejus longè eſt à me, & timuérunt me mandáto hóminum & doctrínis: ídeò ecce ego addam ut admiratiónem fáciam pópulo huic miráculo grandi & ſtupéndo: períbit enim ſapiéntia à ſapiéntibus ejus, & intelléctus prudéntium ejus abſcondétur. Hæc dicit, &c.

℟. *j*. Atténdite, *p.* 173.

LECTIO II. *v.* 17. *ad* 21.

NOnne adhuc in módico & in brevi convertétur Líbanus in charmel, & charmel in ſaltum reputábitur?

Et aúdient in die illa ſurdi verba libri, & de ténebris & calígine óculi cœcórum vidébunt. Et addent mites in Dómino lætítiam, & paúperes hómines in Sancto Iſraël exultábunt: quóniam defécit qui prævalébat, conſummátus eſt illúſor, & ſuccíſi ſunt omnes qui vigilábant ſuper iniquitátem: qui peccáre faciébant hómines in verbo, & arguéntem in porta ſupplantábant, & declinavérunt fruſtrà à juſto. Hæc dicit, &c.

℟. *ij*. Semináte, *p*. 173.

LECTIO III. *v*. 22. *ad finem*.

PRopter hoc, hæc dicit Dóminus ad domum Jacob, qui redémit Abraham: Non modò confundétur Jacob, nec modò vultus ejus erubéſcet: ſed cùm víderit fílios ſuos, ópera mánuum meárum, in médio ſuî ſanctificántes nomen meum, & ſanctificábunt ſanctum Jacob, & Deum Iſraël prædicábunt: & ſcient errántes ſpíritu intelléctum, & muſſitatóres diſcent legem. Hæc dicit, &c.

℟. *iij*. Hæc dicit Dóminus exercítuum, *p*. 174.

Ad Benedíctus, *Ant*. 3. *g*. Ecce ſuper montes pedes evangelizántis, & annuntiántis pacem. *Nahum*. 1. 15.

Ad Magníficat, *Ant*. 6. F. Domus Jacob, veníte, & ambulémus in lúmine Dómini. *Iſ*. 2. 5.

FERIA QUINTA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c*. 30. *v*. 1. *ad* 5.

VÆ, filii deſertóres, dicit Dóminus, ut facerétis consílium, & non ex me, & ordirémini telam, & non per Spíritum meum, ut adderétis peccátum ſuper peccátum: qui ambulátis ut deſcendátis in Ægýptum, & os meum non interrogáſtis, ſperántes auxílium in fortitúdine Pharaónis, & habéntes fidúciam in umbra Ægýpti. Et erit vobis fortitúdo Pharaónis in confuſiónem, & fidúcia umbræ Ægýpti in ignomíniam. Erant enim in Tani príncipes tui, & núntii tui uſque ad Hanes pervenérunt. Omnes confúſi ſunt ſuper pópulo qui eis prodéſſe non pótuit: non fuérunt in auxílium & in áliquam utilitátem, ſed in confuſiónem & in oppróbrium. Hæc dicit, &c.

℟. *j*. Hæc dicit Dóminus Deus, *p*. 172.

LECTIO II. *v*. 18. *ad* 24.

PRoptéreà expéctat Dóminus ut miſereátur veſtrî: & ídeò exaltábitur parcens vobis, quia Deus judícii Dóminus: beáti omnes qui expéctant eum. Pópulus enim Sion habitábit in Jerúſalem: plorans nequáquàm plorábis, miſerans miſerébitur tuî: ad vocem clamóris tui, ſtatim ut audíerit, reſpondébit tibi. Et dabit vobis Dóminus panem arctum & aquam brevem: &

non fáciet avoláre à te ultrà doctórem tuum : & erunt óculi tui vidéntes præceptórem tuum : & aures tuæ aúdient verbum poſt tergum monéntis : Hæc eſt via, ambuláte in ea ; & non declinétis neque ad déxteram, neque ad ſiníſtram. Et contaminábis láminas ſculptílium argénti tui,& veſtiméntum conflátilis auri tui, & diſpérges ea ficut immundítiam menſtruátæ. Egrédere, dices ei. Et dábitur plúvia sémini tuo, ubicúmque ſemináveris in terra : & panis frugum terræ erit ubérrimus & pinguis:paſcétur in poſſeſſióne tua in die illo agnus ſpatióſè ; & tauri tui, & pulli aſinórum, qui operántur terram, commíſtum migma cómedent, ſicut in área ventilátũ eſt. Hæc dicit, &c.

℟. *ij*. Inclináte, *p*. 172.

LECTIO III. *v*. 25. *ad* 29.

ET erunt ſuper omnem montem excélſum, & ſuper omnem collem elevátum, rivi curréntium aquárum, in die interfectiónis multórum, cùm cecíderint turres. Et erit lux lunæ ſicut lux ſolis, & lux ſolis erit ſeptemplíciter ſicut lux ſeptem diérum, in die quâ alligáverit Dóminus vulnus pópuli ſui, & percuſsúram plagæ ejus ſanáverit. Ecce nomen Dómini venit de longínquo, ardens furor ejus, & gravis ad portándum : lábia ejus repléta ſunt indignatióne, & lingua ejus quaſi ignis dévorans. Spíritus ejus velut torrens inúndans uſque ad médium colli, ad perdéndas gentes in níhilum, & frænum erróris, quod erat in maxíllis populórum. Cánticum erit vobis ſicut nox ſanctificátæ ſolemnitátis, & lætítia cordis, ſicut qui pergit cum tíbia, ut intret in montem Dómini, ad Fortem Iſraël. Hæc dicit, &c.

℟. *iij*. Sciétis, *p*. 172.

Ad Benedíctus, *Ant*. 7. *a*. Magnificátus eſt Dóminus, quóniam habitávit in excélſo, implévit Sion judício & juſtítiâ. *Iſ*. 33. 5.

Ad Magníficat, *Ant*. 2. D. Divítiæ ſalútis ſapiéntia & ſciéntia: timor Dómini ipſe eſt theſaúrus ejus. *Iſ*. 33. 6.

FERIA SEXTA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c*. 31. *v*. 1. *ad* 3.

VÆ qui deſcéndunt in Ægýptum ad auxílium, in equis ſperántes, & habéntes fidúciam ſuper quadrígis, quia multæ ſunt ; & ſuper equítibus, quia præválidi nimis ; & non ſunt confíſi ſuper Sanctum Iſraël, & Dóminum non requiſiérunt. Ipſe autem ſápiens addúxit malum, & verba ſua non ábſtulit : & conſúrget contra domum peſſimórum, & contra auxílium operántium iniquitátẽ. Ægýptus, homo, & non Deus : & equi eórum, caro, & non ſpíritus : & Dóminus inclinábit manum ſuam, & córruet auxiliá-

tor; & cadet cui præſtátur auxílium, ſimúlque omnes conſuméntur. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Dixit Móyſes, *p.* 173.

Lectio II. *v.* 4. *ad finem.*

HÆc dicit Dóminus ad me: Quómodo ſi rúgiat leo & cátulus leónis ſuper prædam ſuam, & cùm occúrrerit ei multitúdo paſtórum, à voce eórum non formidábit, & à multitúdine eórum non pavébit, ſic deſcéndet Dóminus exercítuũ ut præliétur ſuper montem Sion, & ſuper collem ejus. Sicut aves volántes, ſic próteget Dóminus exercítuũ Jeruſalem, prótegens & liberans, tránſiens & ſalvans. Convertímini ſicut in profúndum receſſerátis, fílii Iſraël. In die enim illa abjíciet vir idóla argénti ſui, & idóla auri ſui, quæ fecérunt vobis manus veſtræ in peccátum. Et cadet Aſſur in gládio non viri; & gládius non hóminis vorábit eum; & fúgiet non à fácie gládii; & júvenes ejus vectigáles erunt; & fortitúdo ejus à terróre tranſíbit; & pavébunt fugiéntes príncipes ejus, dixit Dóminus, cujus ignis eſt in Sion, & camínus ejus in Jerúſalem. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Percútiam, *p.* 173.

Lectio III. *c.* 32. *v.* 1. *ad* 8.

ECce in juſtítia regnábit rex, & príncipes in judício præerunt. Et erit vir ſicut qui abſcónditur à vento, & celat ſe à tempeſtáte, ſicut rivi aquárum in ſiti, & umbra petræ prominéntis in terra deſérta. Non calligábunt óculi vidéntium, & aures audiéntium diligénter auſcultábunt; & cor ſtultórum intélliget ſciéntiam; & lingua balbórum velóciter loquétur & planè. Non vocábitur ultrà is qui inſípiens eſt, princeps: neque frauduléntus appellábitur major: Stultus enim fátua loquétur, & cor ejus fáciet iniquitátem, ut perfíciat ſimulatiónem, & loquátur ad Dóminum fraudulénter, & vácuam fáciat ánimam eſuriéntis, & potum ſitiénti áuferat. Fraudulénti vaſa péſſima ſunt: ipſe enim cogitatiónes concinnávit ad perdéndos mites in ſermóne mendáci, cùm loquerétur pauper judícium. Princeps verò ea quæ digna ſunt príncipe, cogitábit, & ipſe ſuper duces ſtabit. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sanábo, *p.* 173.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. *a.* Quis ſuſcitávit ab Oriénte Juſtum, vocávit eum ut ſequerétur ſe? *Iſ.* 41. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Qui diſpérſi ſunt à terra Iſraël, revertántur ad eam. *Tob.* 14. 6.

Hæc Antiphona omittitur, ſi ejus loco ponenda ſit prima ex Antiphonis, O, *quæ habentur infrà*, *p.* 231. *Et ſic diebus ſequentibus.*

SABBATO.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 32. *v.* 15. *ad* 18.

SUper humum pópuli mei ſpinæ & vepres aſcéndent: quantò magìs ſuper omnes domos gaúdii civitátis exultántis? Domus enim dimíſſa eſt, multitúdo urbis relícta eſt, ténebræ & palpátio factæ ſunt ſuper ſpelúncas uſque in ætérnum. Gaúdium onagrórum páſcua gregum, donec effundátur ſuper nos Spíritus de excélſo: & erit desértum in charmel, & charmel in ſaltum reputábitur: & habitábit in ſolitúdine judícium, & juſtítia in charmel ſedébit: & erit opus juſtítiæ pax, & cultus juſtítiæ ſiléntium, & ſecúritas uſque in ſempitérnum: & ſedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, & in tabernáculis fidúciæ, & in réquie opulénta. Hæc dicit, &c.

℞. *j.* Atténdite, *p.* 173.

LECTIO II. *c.* 33. *v.* 1. *ad* 6.

VÆ, qui prædáris, nónne & ipſe prædáberis? & qui ſpernis, nónne & ipſe ſpernéris? Cùm conſummáveris deprædatiónem, deprædáberis: cùm fatigátus desíeris contémnere, contemnéris. Dómine, miſerére noſtrî, te enim expectávimus: eſto bráchium noſtrum in mane, & ſalus noſtra in témpore tribulatiónis: à voce Angeli fugérunt pópuli, & ab exaltatióne tuâ diſpérſæ ſunt gentes: & congregabúntur ſpólia veſtra ſicut collígitur bruchus, velut cùm foſſæ plenæ fúerint de eo. Magnificátus eſt Dóminus, quóniam habitávit in excélſo: implévit Sion judício & juſtítiâ, & erit fides in tempóribus tuis: divítiæ ſalútis ſapiéntia & ſciéntia: timor Dómini ipſe eſt theſaúrus ejus. Hæc dicit, &c.

℞. *ij.* Semináte, *p.* 175.

LECTIO III. *v.* 13. *ad* 18.

AUdíte, qui longè eſtis, quæ fécerim, & cognóſcite, vicíni, fortitúdinem meam. Contérriti ſunt in Sion peccatóres, poſſédit tremor hypócritas. Quis póterit habitáre de vobis cum igne devoránte? quis habitábit ex vobis cum ardóribus ſempitérnis? Qui ámbulat in juſtítiis, & lóquitur veritátem; qui prójicit avarítiam ex calúmnia, & éxcutit manus ſuas ab omni múnere; qui obtúrat aures ſuas ne aúdiat ſánguinem, & claudit óculos ſuos ne vídeat malum. Iſte in excélſis habitábit, muniménta ſaxórum ſublímitas ejus; panis ei datus eſt, aquæ ejus fidéles ſunt; Regem in decóre ſuo vidébunt óculi ejus, cernent terram de longè: cor tuum meditábitur timórem. Ubi eſt litterátus? ubi legis verba pónderans? ubi doctor parvulórum? Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Hæc dicit Dóminus exercítuum, *p.* 174.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. A. Revertétur Jacob & quiéſcet, & cunctis áffluet bonis, & non erit quem formídet. *Jer.* 30. 10.

AD VESPERAS.

Antiphonæ ut ſuprà, p. 163. *in Veſperis Sabbati ante Dominicam primam Adventûs.*

CAPITULUM. *Iſ.* 62. 6. 7.

QUi reminiſcímini Dómini, ne taceátis, & ne detis ſiléntium ei, donec ſtabíliat, & donec ponat Jerúſalem laudem in terra.

Hymnus, Placáre tandem, *p.* 178.

℣. Ubi ſunt, *ibid.*

Ad Magníficat, *Ant.* 3. c. Vox clamántis in desérto: Paráte viam Dómini, rectas fácite in ſolitúdine sémitas Dei noſtri. *Iſ.* 40. 3. (*Nisì dicenda ſit Antiphona*, O.)

Oratio, Concéde, quæſumus, *p.* 164.

DOMINICA III. ADVENTUS DOMINI, AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Meſsías venit, qui dícitur Chriſtus: * Veníte, adorémus. *Joan.* 4. 25.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus, Prædícta priſcis, &c. *p.* 172.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Hæc dicit Dóminus exercítuum: Revérſus ſum ad Sion, & habitábo in médio Jerúſalem. *Zach.* 8. 3.

Ant. 4. d. Erit quaſi pater habitántibus Jerúſalem, & Dómui Juda. *Iſ.* 22. 21.

Ant. 1. g. Paſcet in fortitúdine Dómini, in ſublimitáte nóminis Dómini Dei ſui. *Mich.* 5. 4.

℣. Oriétur in diébus ejus juſtítia, ℟. Et abundántia pacis. *Pſ.* 71. 7.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 33. *v.* 20. *ad finem.*

REſpice Sion civitátem ſolemnitátis noſtræ: óculi tui vidébunt Jerúſalem, habitatiónem opuléntam, tabernáculum quod nequáquàm transférri póterit: nec auferéntur clavi ejus in ſempitérnum, & omnes funículi ejus non rumpéntur: quia ſolúmmodò ibi magníficus eſt Dóminus noſter: locus fluviórum, rivi latíſſimi, & paténtes: non transíbit per eum navis rémigum, neque triéris magna tranſgrediétur eum. Dóminus enim Judex noſter, Dóminus Légifer noſter, Dóminus Rex noſter: ipſe ſalvábit nos. Laxáti ſunt funículi tui, & non prævalébunt: ſic erit malus tuus, ut dilatáre ſignum non queas. Tunc dividéntur ſpólia prædárum multárum: claudi dirípient rapínam. Nec dicet vicínus: Elángui: pópulus qui hábitat in ea, auferétur ab eo iníquitas. Hæc dicit, &c.

℟. j. Pacíficus vocábitur: * Et pacem & ótium dabo in Iſraël cunctis diébus ejus. 1. *Par.* 22. 9. ℣. Exiet Dux qui regat pópulum meum Iſraël. *Matt.* 2. 6. * Et ótium dabo.

LECTIO II. *c.* 35. *v.* 1. *ad* 7.

LÆtábitur desérta & ínvia: & exultábit ſolitúdo, & florébit quaſi lílium. Gérminans germinábit, & exultábit lætabúnda & laudans: glória Líbani data eſt ei: decor Carméli & Saron; ipſi vidébunt glóriam Dómini, & decórem Dei noſtri. Confortáte manus diſſolútas, & génua debília roboráte. Dícite puſillánimis: Confortámini, & nolíte timére: ecce Deus veſter ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipſe véniet, & ſalvábit vos. Tunc aperiéntur óculi cœcórum, & aures ſurdórum patébunt. Tunc sáliet, ſicut cervus, claudus, & apérta erit lingua mutórum: quia ſciſſæ ſunt in desérto aquæ, & torréntes in ſolitúdine. Et quæ erat árida, erit in ſtagnum, & ſitiens in fontes aquárum. Hæc dicit, &c.

℟. ij. Multiplicábitur ejus impérium, & pacis non erit finis: * Super sólium David & ſuper regnum ejus ſedébit, ut confírmet illud, & corróboret in judício & juſtítia. *Iſ.* 9. 7. ℣. Dabit illi Dóminus Deus ſedem David patris ejus. *Luc.* 1. 32. * Super.

LECTIO III. *v.* 7. *ad finem.*

IN cubílibus in quibus priùs dracónes habitábant, oriétur viror cálami & junci: & erit ibi sémita & via, & via ſancta vocábitur: non transíbit per eam pollútus; & hæc erit vobis diréсta via, ità ut ſtulti non errent per eam. Non erit ibi leo, & mala béſtia non aſcéndet per eam, nec inveniétur ibi: & ambulábunt qui liberáti fúerint. Et redémpti à Dómino converténtur, & vénient in Sion cum laude: & lætítia ſempitérna ſuper caput eórum: gaúdium & lætítiam obtinébunt, & fúgiet dolor & gémitus. Hæc dicit, &c.

℟. iij. Rex unus erit ómnibus ímperans; * Et non erunt ultrà duæ gentes, nec dividéntur ámpliùs in duo regna. *Ezech.* 37. 22. ℟. Fiet unum ovíle & unus Paſtor. *Joan.* 10. 16. * Et non. Glória. * Et non.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Iſte aſpérget gentes multas, ſuper ipſum continébunt reges os ſuum. *Iſ.* 52. 15.

Ant. 5. a. Relínquent Gentes idóla ſua, & vénient in Jeruſalem, & inhabitábunt in ea. *Tob.* 14. 8.

Ant. 2. D. Anáthema non erit ámpliùs; ſed ſedébit Jerúſalem ſecúra. *Zach.* 14. 11.

℣. Benedicéntur in ipſo omnes tribus terræ; ℟.

Omnes gentes magnificábunt eum. *Pſ.* 71. 17.

De Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

LECTIO IV. *c.* 3. *v.* 22. *ad fin.*

JUſtítia Dei per fidem Jeſu Chriſti, in omnes & ſuper omnes qui credunt in eum, non enim eſt diſtínctio: omnes enim peccavérunt, & egent glóriâ Dei. Juſtificáti gratìs per grátiam ipsíus, per redemptiónem quæ eſt in Chriſto Jeſu, quem propóſuit Deus propitiatiónem per fidem in sánguine ipsíus, ad oſtenſiónem juſtítiæ ſuæ, propter remiſſiónem præcedéntium delictórum; in ſuſtentatióne Dei, ad oſtenſiónem juſtítiæ ejus in hoc témpore; ut ſit ipſe juſtus, & juſtíficans eum qui eſt ex fide Jeſu Chriſti. Ubi eſt ergo gloriátio tua? Exclúſa eſt. Per quam legem? Factórum? Non, ſed per legem fidei. Arbitrámur enim juſtificári hóminem per fidem ſinè opéribus legis. An Judæórum Deus tantùm? nónne & Géntium? Immò & Géntium. Quóniam quidem unus eſt Deus, qui juſtíficat Circumciſiónem ex fide, & Præpútium per fidem. Legem ergo deſtrúimus per fidem? Abſit: ſed legem ſtatúimus.

℟. *iv.* Vénient pópuli multi & gentes robúſtæ * Ad quæréndum Dóminum exercítuum in Jeruſalem, & deprecándam fáciem Dómini. *Zach.* 8. 22. ℣. Vénient ab Oriénte & Occidénte, & Aquilóne & Auſtro. *Luc.* 13. 29. * Ad quæréndum.

LECTIO V. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 8.

QUid ergo dicémus inveníſſe Abraham patrem noſtrum ſecúndùm carnem? Si enim Abraham ex opéribus juſtificátus eſt, habet glóriam, ſed non apud Deum. Quid enim dicit Scriptúra? Crédidit Abraham Deo, & reputátum eſt illi ad juſtitiam. Ei autem qui operátur, merces non imputátur ſecúndùm grátiam, ſed ſecúndùm débitum: ei verò qui non operátur, credénti autem in eum qui juſtíficat ímpium, reputátur fides ejus ad juſtítiam ſecúndùm propóſitum grátiæ Dei. Sicut & David dicit beatitúdinem hóminis, cui Deus accéptò fert juſtítiam ſinè opéribus: Beáti quorum remíſſæ ſunt iniquitátes, & quorum tecta ſunt peccáta. Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátū.

℟. *v.* Non dominabúntur ei ámpliùs aliéni: * Sed sérvient Dómino Deo ſuo, & David Regi ſuo quem ſuſcitábo eis. *Jer.* 30. 8. 9. ℣. Cæcitas ex parte contígit in Iſraël, donec plenitúdo Géntium intráret. *Rom.* 11. 25. * Sed sérvient.

LECTIO VI. *v.* 9. *ad* 12.

BEatitúdo ergo hæc in Circumciſióne tantùm manet? an étiam in Præpú-

tio? Dícimus enim quia reputáta eſt Abrahæ fides ad juſtítiam. Quómodo ergo reputáta eſt? in Circumciſióne? an in Præpútio? non in Circumciſióne, ſed in Præpútio. Et ſignum accépit Circumciſiónis, ſignáculum juſtítiæ fidei, quæ eſt in præpútio: ut ſit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputétur & illis ad juſtítiam; & ſit pater Circumciſiónis, non iis tantùm qui ſunt ex Circumciſióne, ſed & iis qui ſectántur veſtígia fidei, quæ eſt in præpútio patris noſtri Abrahæ.

℟. *vj.* Portábam eos in bráchiis meis: & neſciérunt quòd curárem eos. * In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis. *Oſee.* 11. 3. 4. ℣. Nemo poteſt veníre ad me, niſì Pater qui miſit me, tráxerit eum. *Joan.* 6. 44. * In funículis. Glória. * In funículis.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Erit opus juſtítiæ pax, & cultus juſtítiæ ſiléntium, & ſecúritas uſque in ſempitérnum. *Iſ.* 32. 17.

Ant. 1. g. Sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, & in tabernáculis fidúciæ, & in réquie opulénta. *Iſ.* 32. 18.

Ant. 3. *a.* Sedébit vir ſubtùs vitem ſuam, & ſubtùs ficum ſuam; & non erit qui detérreat. *Mich.* 4. 4.

℣. Fílii Sion exúltent in Rege ſuo; ℟. Laudent nomen ejus in choro. *Pſ.* 149. 2. 3.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. 2. *de jejunio decimi menſis & collectis.*

LECTIO VII.

QUod témporis rátio & devotiónis noſtræ ádmonet conſuetúdo, paſtoráli vobis, dilectíſſimi, ſollicitúdine prædicámus, décimi menſis celebrándum eſſe jejúnium, quo pro conſummáta perceptióne ómnium frúctuum, diligentíſſimè largitóri eórũ Deo, continéntiæ libámen offértur. Quid enim poteſt efficácius eſſe jejúnio, cujus obſervántiâ appropinquámus Deo, & reſiſténtes diábolo vítia blanda ſuperámus. Semper virtúti cibus jejúnium fuit. De abſtinéntia pródeunt caſtæ cogitatiónes, rationábiles voluntátes, ſalubrióra consília: & per voluntárias afflictiónes caro concupiſcéntiis móritur, virtútibus ſpíritus innovátur.

℟. *vij.* Redémit Dóminus Jacob, & liberávit eum de manu potentióris. * Et vénient & laudábunt in monte Sion. *Jer.* 31. 11. 12. ℣. Non répulit Deus plebem ſuam quam præſcívit. *Rom.* 11. 2. * Et vénient.

LECTIO VIII.

SEd quia non ſolo jejúnio, animárum noſtrárum ſalus acquíritur, jejúnium noſtrum miſericórdiis paúperum ſupplcámus. Imben-

dámus virtúti, quod ſubtráhimus voluptáti. Fiat reféctio paúperis, abſtinéntia jejunántis. Studeámus viduárum defenſióni, pupillórum utilitáti, lugéntium conſolatióni, diſſidéntium paci. Suſcipiátur peregrínus, adjuvétur oppréſſus, veſtiátur nudus, foveátur ægrótus, ut quicúmque noſtrûm de juſtis labóribus autóri bonórum ómnium Deo ſacrifícium hujus pietátis obtúlerit, ab eódem regni cœléſtis prǽmium percípere mereátur.

℟. *viij.* Quómodo ſi cui mater blandiátur, ità ego conſolábor vos, * Et in Jerúſalem conſolabímini. *Iſ.* 66. 13. ℣. Vidébo vos, & gaudébit cor veſtrum. *Joan.* 16. 22. * Et in.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio IX. *c.* 1. *v.* 19. *ad* 28.

Legati ad Joannem miſſi.

MIsérunt Judǽi ab Jeroſólymis Sacerdótes & Levítas ad Joánnem, ut interrogárent eum: Tu quis es? Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 7. *in Evang.* n. 1.

EX hujus nobis lectiónis verbis, fratres cariſſimi, Joánnis humílitas commendátur: qui cùm tantæ virtútis eſſet, ut Chriſtus credi potuíſſet, elégit sólidè ſubsíſtere in ſe, ne humánâ opinióne raperétur ináiter ſuper ſe. Nam, Conféſſus eſt, & non negávit, & conféſſus eſt: Quia non ſum ego Chriſtus. Sed quia dixit, Non ſum, negávit planè quod non erat, ſed non negávit quod erat: ut veritátem loquens, ejus membrum fieret, cujus ſibi nomen falláciter non uſurpáret. Cùm ergo non vult appétere nomen Chriſti, factus eſt membrum Chriſti: quia dum infirmitátem ſuã ſtúduit humíliter agnóſcere, illíus celſitúdinem méruit veráciter obtinére.

℟. *ix.* Propter Sion non tacébo, & propter Jerúſalem * Non quiéſcam, donec egrediátur ut ſplendor Juſtus ejus, & Salvátor ejus ut lampas accendátur. *Iſ.* 62. 1. ℣. Ego vox clamántis in desérto: Dirígite viam Dómini. *Joan.* 1. 23. * Non quiéſcam. Glória. *Reſumitur* ℟. Propter.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Psállite Deo noſtro, psállite; ℟. Psállite Regi noſtro, psállite. *Pſ.* 46. 7.

Ant. 7. d. Fortíſſime, magne, & potens, Dóminus exercítuum nomen tibi. *Jer.* 32. 18.

Ant. 4. a. Omnes gentes vénient & adorábunt in conſpéctu tuo. *Apoc.* 15. 4.

Ant. 8. G. Tuum, Dómine, regnum, & tu es ſuper omnes príncipes. 1. *Par.* 29. 11.

In Canticum Miſerére, *p.* 174.

Ant. 1. a. Tu es Deus ſolus ómnium regnórum terræ. *Iſ.* 37. 16.

Ant. 2. *D.* Paſce pópulum tuum in virga tua, gregem hæreditátis tuæ. *Mich.* 7. 14.

CAPITULUM. *Dan.* 2. 44.

SUſcitábit Deus cœli regnum, quod in ætérnum non diſſipábitur, & regnum ejus álteri pópulo non tradétur.

Hymnus, Feſtíva tellus géſtiat, &c. *p.* 174.

℣. Excíta, *p.* 175.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Ne tradas, Dómine, ſceptrum tuum his qui non ſunt, ne rídeant ad ruínam noſtram. *Eſth.* 14. 11.

Oratio.

EXcita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuam, & veni; ut hi qui in tua pietáte confídunt, ab omni cítiùs adverſitáte liberéntur; Qui vivis & regnas, cum Deo Patre, in unitáte.

AD PRIMAM.

Ant. Fortíſſime.

CAPITULUM. *Iſ.* 60. 21.

JErúſalem, pópulus tuus omnes juſti; in perpétuum hæreditábunt terram, germen plantatiónis meæ, opus manûs meæ ad glorificándum.

AD TERTIAM.

Ant. Omnes.

CAPITULUM. *Jac.* 5. 7.

PAtiéntes eſtóte, fratres, uſque ad advéntum Dómini. Ecce agrícola expéctat pretióſum fructum terræ, patiénter ferens, donec accípiat temporáneum & ſerótinum.

℟. *breve.* Tu exúrgens, *p.* 177.

AD SEXTAM.

Ant. Tuum.

CAPITULUM. *Jer.* 30. 10.

TU ergo, ne tímeas, ſerve meus Jacob, ait Dóminus, neque páveas, Iſraël: quia ecce ego ſalvábo te de terra longínqua, & ſemen tuum de terra captivitátis eórum.

℟. *breve.* Deus, virtútum, *p.* 177.

AD NONAM.

Ant. Paſce.

CAPITULUM. *Jac.* 5. 8.

PAtiéntes ígitur eſtóte, & vos, & confirmáte corda veſtra: quóniam advéntus Dómini appropinquávit.

℟. *breve.* Dóminus, *p.* 177.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Jurávit Dóminus in déxtera ſua, & in bráchio fortitúdinis ſuæ. *Iſ.* 62. 8.

Ant. 4. a. Propè eſt ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. *Iſ.* 14. 1.

Ant. 8. G. Cálamum quaſſátum non cónteret, & linum fúmigans non extínguet: in veritáte edúcet judícium. *Iſ.* 42. 3.

Ant. 1. a. Non erit triſtis neque turbuléntus, donec ponat in terra judícium;

& legem ejus ínſulæ expectábunt. *Iſ.* 42. 4.

Ant. 2. D. In Dómino juſtificábitur, & laudábitur omne ſemen Iſraël. *Iſ.* 45. 26.

CAPITULUM. *Iſ.* 52. 7.

QUàm pulchri ſuper montes pedes annuntiántis & prædicántis pacem, annuntiántis bonum, prædicántis ſalútem, dicéntis Sion: Regnábit Deus tuus.

Hymnus, Placáre tandem flétibus, *p.* 178.

℣. Ubi ſunt, *ibid.*

Ad Magnificat, *Ant.* 2. D. * Cùm impléret Joánnes curſum ſuum, dicébat: Quem me arbitrámini eſſe, non ſum ego; ſed ecce venit poſt me, cujus non ſum dignus calceaménta pedum sólvere. *Act.* 13. 25. (*Nisì dicenda ſit Antiphona*, O.)

COMPLETORIUM *ut ſuprà*, *p.* 179.

FERIA SECUNDA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 41. *v.* 1. *ad* 7.

TAceant ad me ínſulæ, & Gentes mutent fortitúdinem: accédant, & tunc loquántur, ſimul ad judícium propinquémus. Quis ſuſcitávit ab Oriénte Juſtum, vocávit eum ut ſequerétur ſe? Dabit in conſpéctu ejus Gentes, & reges obtinébit: dabit quaſi púlverem gládio ejus, ſicut ſtípulam vento raptam árcui ejus. Perſequétur eos, tranſibit in pace, sémita in pédibus ejus non apparébit. Quis hæc operátus eſt & fecit, vocans generatiónes ab exórdio? Ego Dóminus, primus & noviſſimus, ego ſum. Vidérunt ínſulæ, & timuérunt, extréma terræ obſtupuérunt, appropinquavérunt & acceſſérunt. Unuſquíſque próximo ſuo auxiliábitur, & fratri ſuo dicet: Confortáre. Confortávit faber ærárius percútiens málleo eum qui cudébat tunc témporis, dicens: Glútino bonum eſt: & confortávit eum clavis, ut non moverétur. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Hæc dicit Dóminus Deus, *p.* 172.

LECTIO II. *v.* 8. *ad* 13.

ET tu, Iſraël ſerve meus, Jacob, quem elégi, ſemen Abraham, amíci mei: in quo apprehéndi te ab extrémis terræ, & à longínquis ejus vocávi te, & dixi tibi: Servus meus es tu, elégi te, & non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum ſum: ne declínes, quia ego Deus tuus: confortávi te, & auxiliátus ſum tibi, & ſuſcépit te déxtera Juſti mei. Ecce confundéntur & erubéſcent omnes qui pugnant advérsùm te: erunt quaſi non ſint, & períbunt viri qui contradícunt tibi. Quæres eos, & non invénies, viros rebélles tuos: erunt quaſi non ſint, & vélutì conſúmptio, hómines bellántes advérsùm te. Quia ego Dóminus Deus tuus apprehéndens manum tuam,

dicénſque tibi : Ne tímeas, ego adjúvi te. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Inclináte, *p.* 172.

Lectio III. *v.* 14. *ad* 18.

NOli timére, vermis Jacob, qui mórtui eſtis ex Iſraël : ego auxiliátus ſum tibi, dicit Dóminus, & Redémptor tuus Sanctus Iſraël. Ego póſui te quaſi plauſtrum triturans novum, habens roſtra ſerrántia : triturábis montes & commínues : & colles quaſi púlverem pones. Ventilábis eos, & ventus tollet, & turbo diſpérget eos : & tu exultábis in Dómino, in Sancto Iſraël lætáberis. Egéni & paúperes quærunt aquas, & non ſunt : lingua eórum ſiti áruit: ego Dóminus exaúdiã eos, Deus Iſraël non derelínquam eos. Apériam in ſupínis cóllibus flúmina, & in médio campórum fontes : ponam desértum in ſtagna aquárum, & terram ínviam in rivos aquárum. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sciétis, *p.* 172.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. c. Servus meus Princeps eórum in perpétuum, & percútiam illis fœdus pacis. *Ezech.* 37. 25. 26.

Die decimâ ſextâ Decembris, incipiunt Antiphonæ propriæ ad Laudes Matutinas, quæ Antiphonæ habentur ante Officiûm Vigiliæ Natalis Domini, p. 233.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Ego Dóminus Sanctus veſter, creans Iſraël Rex veſter. *Iſ.* 43. 15. (*Niſi dicenda ſit Antiphona*, O.)

FERIA TERTIA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio I. *c.* 42. *v.* 1. *ad* 7.

ECce Servus meus, ſuſcípiam eum : Eléctus meus, complácuit ſibi in illo ánima mea : dedi Spíritum meum ſuper eum, judícium Géntibus próferet. Non clamábit, neque accípiet persónam ; nec audiétur vox ejus foris. Cálamum quaſſátum non cónteret, & linum fúmigans non extínguet : in veritáte edúcet judícium. Non erit triſtis, neque turbuléntus, donec ponat in terra judícium : & legem ejus ínſulæ expectábunt. Hæc dicit Dóminus Deus, creans cœlos & exténdens eos, firmans terram & quæ gérminant ex ea, dans flatum pópulo qui eſt ſuper eam, & ſpíritum calcántibus eam : Ego Dóminus vocávi te in juſtítia, & apprehéndi manum tuam, & ſervávi te ; & dedi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium ; ut aperíres óculos cœcórum, & edúceres de concluſióne vinctum, de domo cárceris ſedéntes in ténebris. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Dixit Móyſes, *p.* 173.

Lectio II. *v.* 8. *ad* 14.

EGo Dóminus, hoc eſt nomen meum : glóriam meam álteri non dabo, & laudem meam ſculptílibus. Quæ prima fuérunt, ecce venérunt ; nova quoque ego

annúntio; ántequàm oriántur, audíta vobis fáciam. Cantáte Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ: qui deſcénditis in mare, & plenitúdo ejus; ínſulæ, & habitatóres eárum. Sublevétur desértum & civitátes ejus; in dómibus habitábit Cedar. Laudáte, habitatóres petræ: de vértice móntiũ clamábunt, ponent Dómino glóriam, & laudem ejus in ínſulis nuntiábunt. Dóminus ſicut fortis egrediétur, ſicut vir prælíátor ſuſcitábit zelum: vociferábitur & clamábit; ſuper inimícos ſuos confortábitur. Tácui ſemper, ſílui, pátiens fui: ſicut partúriens loquar; diſſipábo, & abſorbébo ſimul. Hæc dicit, &c.

℞. *ij.* Percútiam, *p.* 173.

LECTIO III. *v.* 15. *ad* 19.

DEſértos fáciam montes & colles, & omne gramen eórum exſiccábo: & ponam flúmina in ínſulas, & ſtagna arefáciam. Et ducam cæcos in viam quam néſciunt; & in sémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam: ponam ténebras coram eis in lucem, & prava in recta: hæc verba feci eis, & non derelíqui eos. Convérſi ſunt retrórsùm: confundántur confuſióne qui confídunt in ſcúlptili, qui dicunt conflátili: Vos dii noſtri. Surdi, audíte, & cæci, intuémini ad vidéndum. Quis cæcus, nisì ſervus meus? & ſurdus, nisì ad quem núntios meos miſi? Quis cæcus, nisì qui venúmdatus eſt? & quis cæcus, nisì ſervus Dómini? Hæc dicit, &c.

℞. *iij.* Sanábo, *p.* 173.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Scient quia ego Dóminus; & nomen ſanctum meum notum fáciam in médio pópuli mei. *Ezech.* 39. 6. 7.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Dabo clavem domûs David ſuper húmerum ejus: & apériet, & non erit qui claudat: & claudet, & non erit qui apériat. *Iſ.* 22. 22. (*Niſi dicenda ſit Antiphona,* O.)

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 43. *v.* 1. *ad* 7.

ET nunc hæc dicit Dóminus creans te, Jacob, & formans te, Iſraël: Noli timére, quia redémi te, & vocávi te nómine tuo; meus es tu. Cùm transíeris per aquas, tecum ero, & flúmina non opérient te: cùm ambuláveris in igne, non comburéris, & flamma non ardébit in te: quia ego Dóminus Deus tuus Sanctus Iſraël Salvátor tuus, dedi propitiatiónem tuam, Ægýptum, Æthiópiam & Saba pro te. Ex quo honorábilis factus es in óculis meis & glorióſus, ego diléxi te: & dabo hómines pro te, & pópulos pro ánima tua. Noli timére, quia ego tecum ſum: ab Oriénte addúcam

ſemen tuum, & ab Occidénte congregábo te. Dicam Aquilóni: Da; & Auſtro: Noli prohibére; Affer fílios meos de longínquo, & fílias meas ab extrémis terræ. Et omnem qui ínvocat nomen meum, in glóriam meam creávi eum, formávi eum, & feci eum. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Ne meminéritis prióium, & antíqua ne intueámini: ecce ego fácio nova, * Et nunc oriéntur; útique cognoſcétis ea. *Iſ.* 43. 18. 19. ℣. Vétera tranſiérunt; ecce facta ſunt ómnia nova. 2. *Cor.* 5. 17. * Et nunc.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 15.

OMnes gentes congregátæ ſunt ſimul, & colléctæ ſunt tribus: quis in vobis annúntiet iſtud, & quæ prima ſunt audíre nos fáciet? dent teſtes eórum, juſtificéntur, & áudiant, & dicant: Verè. Vos teſtes mei, dicit Dóminus, & Servus meus quem elégi: ut ſciátis, & credátis mihi, & intelligátis quia ego ipſe ſum. Ante me non eſt formátus Deus, & poſt me non erit. Ego ſum, ego ſum Dóminus, & non eſt abſque me ſalvátor. Ego annuntiávi, & ſalvávi: audítum feci, & non fuit in vobis aliénus: vos teſtes mei, dicit Dóminus: & ego Deus. Et ab inítio ego ipſe, & non eſt qui de manu mea éruat: operábor, & quis avértet illud? Hæc dicit Dóminus Redémptor veſter, Sanctus Iſraël: Propter vos miſi in Babylónem, & detráxi vectes univérſos, & Chaldǽos in návibus ſuis gloriántes. Ego Dóminus Sanctus veſter, creans Iſraël, Rex veſter. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Exálta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúſalem: * Exálta, noli timére; dic civitátibus Juda: Ecce Deus veſter. *Iſ.* 40. 9. ℣. Verbum miſit Deus fíliis Iſraël annúntians pacem per Jeſum Chriſtum. *Act.* 10. 36. * Exálta.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO III. *c.* 1. *v.* 26. *ad* 38.

Gabriel ad Mariam miſſus.

MIſſus eſt Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad Vírginem deſponsátam viro, cui nomen erat Joſeph, de domo David; & nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homília ſancti Juſtíni Mártyris.

Apol. ad Ant. & Sen. Rom. Anno 150.

QUemádmodùm ex Vírgine oritúrum concéptis verbis Iſaías prædíxerit, audíte. Sic autem locútus eſt: Ecce Virgo in útero habébit, & páriet fílium; & dicent ſuper nómine ejus: Nobíſcum Deus. Quæ cùm incredibília erant, & fieri non poſſe homínibus videbántur, ea Deus per Spíritum prophéticum futúra

prænuntiávit, ut cùm eveníſſent, fides eis non derogarétur, ſed ex eò quòd eſſent prædicta, crederéntur. Illud ígitur: Ecce Virgo in útero habébit; ſigníficat abſque concúbitu conceptúram. Nam ſi cum áliquo conſuevíſſet, jam non eſſet virgo. Sed virtus Dei ſupervéniens Vírgini, obumbrávit eam, fecítque ut tum cùm eſſet virgo, prægnáret. Et qui tunc ad ipſam Vírginem miſſus eſt Angelus Dei, ſic lætum ei núntium áttulit: Ecce concípies in útero ex Spíritu ſancto, & páries filium, & Fílius Altíſſimi vocábitur: quemádmodùm docuérunt qui ómnia ad Salvatórem noſtrum Jeſum Chriſtum pertinéntia lítteris mandárunt.

℟. iij. Dabit Dóminus ipſe vobis ſignum. Ecce Virgo concípiet, & páriet filium, * Et vocábitur nomen ejus Emmánuel. *Iſ.* 7. 14. ℣. Ne tímeas, María; inveníſti enim grátiam apud Deum: Ecce concípies in útero, & páries filium. *Luc.* 1. 30. 31. * Et vocábitur. Glória. * Et vocábitur.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. *g.* María, Spíritus ſanctus ſupervéniet in te, & virtus Altíſſimi obumbrábit tibi; ideóque & quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1. 35.

Hodie Preces dicuntur flexis genibus. Et ſic in aliis Horis.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnipotens Deus; ut redemptiónis noſtræ ventúra Solémnitas, & præséntis nobis vitæ ſubsídia cónferat, & ætérnæ beatitúdinis prǽmia largiátur; Per Dóminum, &c.

Et dicitur ad Horas Diei tantùm.

Non ſit Comm. de B. M.

VESPERÆ *de Sancto Thoma Apoſtolo, cujus Feſtum ſit ſemper Feriâ ſequenti.*

Omnia ut in Communi Apoſtolorum, p. j. *additis quæ ſequuntur.*

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Dixit Thomas qui dícitur Dídymus, ad condiſcípulos: Eámus & nos, ut moriámur cum eo. *Joan.* 11. 16.

Oratio, Deus, qui, *infrà ad Laudes, p.* 214.

Pro Commemoratione Feriæ Adventûs.

Ant. Dixit María: Ecce Ancílla Dómini; fiat mihi ſecúndùm verbum tuum. Et diſcéſſit ab illa Angelus. *Luc.* 1. 38. (*Nisì dicenda ſit Antiphona,* O.)

℣. Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine? ℟. Sicut juráſti David in veritáte tua. *Pſ.* 88. 50.

Oratio, Excita, *p.* 205.

Non ſit Comm. de B. M.

FERIA QUINTA.

IN FESTO

S. THOMÆ APOSTOLI.

Duplex majus.

Omnia ut in Communi

Apoſtolorum, p. j. additis quæ ſequuntur.

IN I. NOCTURNO.

De Iſaía Prophéta.

Lectio I. *c.* 44. *v.* 1. *ad* 6.

ET nunc audi, Jacob ſerve meus, & Iſraël, quem elégi: Hæc dicit Dóminus fáciens & formans te, ab útero auxiliátor tuus: Noli timére, ſerve meus Jacob & rectiſſime, quem elégi: effúndam enim aquas ſuper ſitiéntem, & fluénta ſuper áridam: effúndam Spíritum meum ſuper ſemen tuum, & benedictiónem meam ſuper ſtirpem tuam. Et germinábunt inter herbas, quaſi ſálices juxta præterfluéntes aquas. Iſte dicet: Dómini ego ſum: & ille vocábit in nómine Jacob: & hic ſcribet manu ſuâ: Dómino, & in nómine Iſraël aſſimilábitur. Hæc dicit Dóminus Rex Iſraël, & Redémptor ejus Dóminus exercítuum: Ego primus & ego noviſſimus, & abſque me non eſt Deus. Hæc dicit, &c.

Lectio II. *v.* 10. *ad* 17.

QUis formávit deum, & ſcúlptile conflávit ad nihil útile? Ecce omnes partícipes ejus confundéntur: fabri enim ſunt ex homínibus: convénient omnes, ſtabunt & pavébunt, & confundéntur ſimul. Faber ferrárius limâ operátus eſt: in prunis & in málleis formávit illud, & operátus eſt in bráchio fortitúdinis ſuæ: eſúriet & defíciet, non bibet aquam, & laſſéſcet. Artifex lignárius exténdit normam, formávit illud in rúncina: fecit illud in anguláribus, & in círcino tornávit illud: & fecit imáginem viri quaſi ſpecióſum hóminem habitántem in domo. Succídit cedros, tulit ílicem & quercum, quæ ſtéterat inter ligna ſaltûs: plantávit pinum quam plúvia nutrívit, & facta eſt homínibus in focum: ſumpſit ex eis, & calefáctus eſt: & ſuccéndit, & coxit panes: de réliquo autem operátus eſt deum, & adorávit: fecit ſcúlptile, & curvátus eſt ante illud: médium ejus combúſſit igni, & de médio ejus carnes comédit: coxit pulméntum, & ſaturátus eſt, & calefáctus eſt, & dixit: Vah, calefáctus ſum, vidi focum: réliquum autem ejus deum fecit & ſcúlptile ſibi: curvátur ante illud, & adórat illud, & óbſecrat, dicens: Líbera me, quia Deus meus es tu. Hæc dicit, &c.

Lectio III. *v.* 18. *ad* 20.

NEſciérunt, neque intelléxérunt: oblíti enim ſunt ne vídeant óculi eórum, & ne intélligant corde ſuo. Non recógitant in mente ſua, neque cognóſcunt, neque séntiunt, ut dicant: Medietátem ejus combúſſi igni: & coxi ſuper carbónes ejus panes: coxi carnes, & comédi; & de réliquo ejus idólum fáciam?

ante truncum ligni prócidam? Pars ejus cinis eſt: cor insípiens adorávit illud, & non liberábit ánimam ſuam, neque dicet: Fortè mendácium eſt in déxtera mea. Hæc dicit, &c.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Evang. Euſeb. Ruffino, Greg. Tur. & aliis.

THomas, qui & Dídymus, unus fuit ex duódecim quos Chriſtus è diſcípulis ſuis elégit & Apóſtolos nominávit. Dóminum, audítâ morte Lázari, in Judǽam proficíſci voléntem, cùm diſcípuli, objécto lapidatiónis perículo, deterrére conaréntur, dixit Thomas: Eámus & nos, ut moriámur cum eo. Cùm autem Chriſtus tranſitúrus ad Patrem dixíſſet diſcípulis: Vado paráre vobis locum, ſciſcitátus Thomas quò váderet, & quam iníret viam, his ab eo verbis edóctus eſt: Ego ſum via, & véritas, & vita; nemo venit ad Patrem, nisì per me.

LECTIO V.

POſt octo à reſurrectióne dies, vidit ſtantem Dóminum in médio Diſcipulórum: & qui priùs eum reſurrexíſſe non credíderat, præséntem intúitus exclamávit: Dóminus meus & Deus meus. Erat autem cum Petro, & Nathanaéle, & fíliis Zebedǽi, & duóbus áliis diſcípulis, quando manifeſtávit ſe íterùm Jeſus ad mare Tiberíadis. Poſt accéptū Spíritum ſanctum, Parthis & Medis Evangélium annuntiávit. Tum ad Indos ſe cóntulit: quibus in Chriſtiāna Religióne erudítis, Apoſtolátūs honórem Martýrii corónâ cumulávit.

LECTIO VI.

MAximo in honóre apud Fidéles fuit; cujus plúrima olim extitére monuménta. In Indiæ loco, in quo corpus ejus primùm cónditum fuit, extrúctum eſt monaſtérium, & templum miræ magnitúdinis, in quo Deus multis miráculis Apóſtoli ſui glóriam declarávit. Edéſſæ in Meſopotámia, quò ejus Relíquiæ tranſlátæ ſunt, ædificáta eſt Basílica insígnis, ejúſque nómine dedicáta; in qua, propter loci ſanctitátem, colléctæ ſinè intermiſſióne celebrabántur. Hujus ſpectándæ causâ Valens Imperátor Edéſſam proféctus, cùm pulſos ex ea orthodóxos úndique in campum vicínum conflúere ægrè ferret, extréma quæque licèt minátus, fruſtrà prohibére tentávit, & parátos omnes invénit ad mortem pro fide oppeténdam.

IN III. NOCTURNO.

De Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Ephéſios.

LECTIO VII. *c.* 2. *v.* 11. *ad* 13.

MEmores eſtóte, quòd aliquándo vos, Gentes in carne, qui dicímini

Præpútium, ab ea quæ dícitur Circumcíſio in carne manufácta: quia erátis illo in témpore ſinè Chriſto, alienáti à converſatióne Iſraël, & hóſpites teſtamentórum, promiſſiónis ſpem non habéntes, & ſinè Deo in hoc mundo. Nunc autem in Chriſto Jeſu, vos, qui aliquándo erátis longè, facti eſtis propè in ſánguine Chriſti.

Lectio VIII. *v.* 14. *ad fin.*

Ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit útraque unum, & médium paríetem macériæ ſolvens, inimicítias in carne ſua: legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in ſemetípſo in unum novum hóminem, fáciens pacem, & reconcíliet ambos in uno córpore Deo per crucem, interfíciens inimicítias in ſemetípſo. Et véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuíſtis, & pacem iis qui propè. Quóniam per ipſum habémus accéſſum ambo in uno Spíritu ad Patrem. Ergo jam non eſtis hóſpites & ádvenæ: ſed eſtis cives ſanctórum & doméſtici Dei, ſuperædificáti ſuper fundaméntum Apoſtolórum & Prophetárum, ipſo ſummo angulári lápide Chriſto Jeſu: in quo omnis ædificátio conſtrúcta creſcit in templum ſanctum in Dómino: in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio IX. *c.* 20. *v.* 24. *ad* 29.

Thomas fit certus Dominicæ Reſurrectionis.

Thomas unus ex Duódecim, qui dícitur Dídymus, non erat cũ eis, quando venit Jeſus. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 26. *in Evang.* n. 7.

Quid, fratres cariſſimi, quid inter hæc animadvértitis? Numquid caſu geſtum créditis, ut eléctus ille diſcípulus tunc deéſſet, pòſt autem véniens audíret, aúdiens dubitáret, dúbitans palpáret, palpans créderet? Non hoc caſu, ſed divínâ diſpenſatióne geſtum eſt. Egit namque miro modo ſupérna cleméntia, ut diſcípulus ille dúbitans, dum in Magíſtro ſuo vúlnera palpáret carnis, in nobis vúlnera ſanáret infidelitátis. Plus enim nobis Thomæ infidélitas ad fidem, quàm fides credéntium diſcipulórum prófuit: quia dum ille ad fidem palpándo redúcitur, noſtra mens, omni dubitatióne poſtpóſitâ, in fide ſolidátur.

℟. *ix.* Hæréditas, *p.* v. *Niſi ſit* XXI. *Decembris; tunc enim loco ejus, dicitur* ℟. Æquo ánimo, *infrà*, *p.* 231.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. *a.* Dicit Thomæ Jeſus: Ego ſum via, & véritas, & vi-

ta; nemo venit ad Patrem, niſi per me. *Joan.* 14. 6.

Oratio.

DEus, qui beátum Thomam de reſurrectióne tua dubitáre permiſíſti, ut ejúſdem eſſet eò conſtántior præco, quò fúerat teſtis oculátior; præſta, ut qui ejus dubitatióne in fide ſolidámur, ipſo intercedénte, ab ea nunquam excidámus; Qui vivis & regnas.

Pro Commemoratione Feriæ Adventûs.

Ant. Sion, eris coróna glóriæ in manu Dómini, & diadéma regni in manu Dei tui. *Iſ.* 62. 3.

℣. Excita, Dómine, poténtiam tuam, & veni; ℟. Ut ſalvos facias nos. *Pſ.* 79. 3.

Oratio, Excita, *p.* 205.

Deinde de B. M. p. 176.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Reſpóndit Thomas, & dixit Jeſu: Dóminus meus, & Deus meus. *Joan.* 20. 28.

Deinde fit Commemoratio ſolemnis Feriæ Adventûs, per Ant. O, *& Orationem Dominicæ præcedentis, ut notatur infrà, p.* 231.

Non fit alia Commem.

FERIA SEXTA QUATUOR TEMPORUM.

De Iſaia Prophéta.

LECTIO I. *c.* 45. *v.* 1. *ad* 8.

HÆc dicit Dóminus chriſto meo Cyro, cujus apprehéndi déxteram, ut ſubjíciam ante fáciem ejus gentes, & dorſa regum vertam, & apériam coram eo jánuas, & portæ non claudéntur. Ego ante te ibo, & glorióſos terræ humiliábo: portas æreas cónteram, & vectes férreos confríngam. Et dabo tibi theſaúros abſcónditos, & arcána ſecretórum: ut ſcias quia ego Dóminus, qui voco nomen tuum, Deus Iſraël. Propter ſervum meum Jacob & Iſraël eléctum meum, & vocávi te nómine tuo, aſſimilávi te, & non cognovíſti me. Ego Dóminus, & non eſt ámpliùs: extra me non eſt Deus. Accínxi te, & non cognovíſti me: ut ſciant hi qui ab ortu ſolis, & qui ab Occidénte, quóniam abſque me non eſt. Ego Dóminus, & non eſt alter, formans lucem & creans ténebras, fáciens pacem & creans malum: ego Dóminus fáciens ómnia hæc. Roráte, cœli, déſuper, & nubes pluant Juſtum: aperiátur terra, & gérminet Salvatórem; & juſtítia oriátur ſimul: ego Dóminus creávi eum. Hæc dicit, &c.

℟. j. Sperávi in Ætérnum Salútem veſtram: * Et venit mihi gaúdium à Sancto, ſuper miſericórdia quæ véniet vobis ab Ætérno Salutári noſtro *Bar.* 4. 22. ℣. Exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo. *Luc.* 1. 47. * Et venit.

LECTIO II. *v.* 12. *ad* 17.

EGo feci terram, & hóminem ſuper eam creávi ego: manus meæ tetendérunt cœlos, & omni mi-

litiæ eórum mandávi. Ego ſuſcitávi eum ad juſtítiam, & omnes vias ejus dírigam: ipſe ædificábit civitátem meam, & captivitátem meam dimíttet, non in prétio, neque in munéribus, dicit Dóminus Deus exercítuum. Hæc dicit Dóminus: Labor Ægýpti, & negotiátio Æthiópiæ, & Sábaïm viri ſublímes ad te tranſibunt, & tui erunt. Poſt te ambulábunt, vincti mánicis pergent: & te adorábunt, téque deprecabúntur: tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. Verè tu es Deus abſcónditus, Deus Iſraël Salvátor. Confúſi ſunt & erubuérunt omnes: ſimul abiérunt in confuſiónem fabricatóres errórum. Iſraël ſalvátus eſt in Dómino, ſalúte ætérnâ: non confundémini, & non erubeſcétis, uſque in séculum séculi. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Redémpti à Dómino converténtur, & vénient in Sion cum laude: * Et lætítia ſempitérna ſuper caput eórum. *Iſ.* 35. 10. ℣. In loco ubi dictum eſt eis: Non plebs mea vos, ibi vocabúntur filii Dei vivi. *Rom.* 9. 26. * Et lætítia.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndum Lucam.

Lectio III. *c.* 1. *v.* 39. *ad* 47. *María viſitat Eliſabeth.*

EXúrgens María in diébus illis, ábiit in montána, cum feſtinatióne, in civitátem Juda. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Expoſ. in Evang. ſecund. Luc. Lib. 2. n. 19.

MOrále eſt ómnibus, ut qui fidem éxigunt, fidem áſtruant. Et ídeò Angelus, cùm abſcóndita nuntiáret, ut fides aſtruerétur exémplo, ſenióris féminæ ſterilíſque concéptum Vírgini Maríæ nuntiávit: ut poſsíbile Deo omne quod ei placúerit, aſséreret. Ubi audívit hoc María, non quaſi incrédula de oráculo, nec quaſi incérta de núntio, nec quaſi dúbitans de exémplo: ſed quaſi læta pro voto, religióſa pro officio, feſtína pro gaúdio, in montána perréxit. Quò enim jam Deo plena, niſi ad ſuperióra cum feſtinatióne conténderet? Neſcit tarda molímina ſancti Spíritûs grátia.

℟. *iij.* Benedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob, quóniam * In omni gente, quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur ſuper te Deus Iſraël. *Judith.* 13. 31. ℣. Beáta, quæ credidíſti, quóniam perficiéntur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1. 45. * In omni. Glória. * In omni.

Niſi ſit XXI. Decembris; tunc enim loco ejus dicitur ℟. *Æquo ánimo, infrà, p.* 232.

Ad Laudes Matutinas, *Antiphonæ propriæ, ut infrà, ante Officium Vigiliæ*

Natalis Domini, p. 233. *Et ſic ni ſequentibus Feriis.*

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. *g.* Ut audívit ſalutatiónem Maríæ Eliſabeth, exultávit infans in útero ejus. *Luc.* 1. 41.

Hodie preces dicuntur flexis genibus. Et ſic in aliis Horis.

Oratio.

AUrem tuam, quæſumus, Dómine, précibus noſtris accómmoda; & mentis noſtræ ténebras grátiâ tuæ viſitatiónis illúſtra; Qui vivis & regnas cum.

Et dicitur ad Horas Diei tantùm.

Ad Magníficat, *Ant.* O, *infrà.*

SABBATO QUATUOR TEMPORUM.

De Iſáia Prophéta.

LECTIO I. *c.* 45. *v.* 18. *ad fin.*

EGo Dóminus, & non eſt álius. Non in abſcóndito locútus ſum in loco terræ tenebróſo, non dixi sémini Jacob fruſtrà: Quærite me; ego Dóminus loquens juſtítiam, annúntians recta. Congregámini, & veníte, & accédite ſimul, qui ſalváti eſtis ex Géntibus: neſciérunt qui levant lignum ſculptúræ ſuæ, & rogant deū non ſalvántem. Annuntiáte, & veníte, & conſiliámini ſimul: quis audítum fecit hoc ab inítio, ex tunc prædixit illud? Numquid non ego Dóminus, & non eſt ultrà Deus abſque me? Deus juſtus, & ſalvans non eſt præter me. Convertímini ad me, & ſalvi éritis, omnes fines terræ: quia ego Deus, & non eſt álius. In memetípſo jurávi; egrediétur de ore meo juſtítiæ verbum, & non revertétur: quia mihi curvábitur omne genu, & jurábit omnis lingua. Ergo in Dómino, dicet, meæ ſunt juſtítiæ & impérium: ad eum vénient, & confundéntur omnes qui repúgnant ei. In Dómino juſtificábitur, & laudábitur omne ſemen Iſraël. Hæc dicit, &c.

℞. *j.* Anima noſtra ſúſtinet Dóminum, quóniam adjútor & protéctor noſter eſt: quia * In eo lætábitur cor noſtrum, & in nómine ſancto ejus ſperávimus. *Pſ.* 32. 20. 21. ℣. Dictum eſt per Iſaíam Prophétam dicéntem: Ecce Puer meus quem elégi. *Matt.* 12. 17. 18. * In eo lætábitur.

LECTIO II. *c.* 46. *v.* 8. *ad fin.*

MEmentóte iſtud, & confundámini: redíte, prævaricatóres, ad cor. Recordámini prióris séculi, quóniam ego ſum Deus, & non eſt ultrà Deus, nec eſt ſímilis meî: annúntians ab exórdio noviſſimum, & ab inítio quæ nécdum facta ſunt, dicens: Conſílium meum ſtabit, & omnis volúntas mea fiet: vocans ab Oriénte avem, & de terra longínqua virum voluntátis meæ; & locútus ſum, & addúcam illud: creávi, & fáciam illud. Audíte me, duro

duro corde, qui longè eſtis à juſtítia. Propè feci juſtítiam meam, non elongábitur, & ſalus mea non morábitur: dabo in Sion ſalútem, & in Iſraël glóriam meam.

℟. ij. Sicut promíſit in Lege, ſperámus quòd * Citò noſtrî miſerébitur Deus. 2. *Mach.* 2. 18. ℣. Accedámus cum vero corde in plenitúdine fidei. *Hebr.* 10. 22. * Citò.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Marcum.

Lectio III. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 8.

Prædicatio & auſteritas Joannis Baptiſtæ.

INítium Evangélii Jeſu Chriſti Filii Dei, ſicut ſcriptum eſt in Iſáia Prophéta. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 6. *in Evang.* n. 5. 6.

QUod græcè Angelus, hoc latínè núntius dícitur. Rectè ergo qui nuntiáre ſupérnum Júdicem mittitur, Angelus vocatur; ut dignitátem ſervet in nómine, quam explet in operatióne. Altum quidem nomen eſt, ſed vita nómine inférior non eſt. Utinam, fratres caríſſimi, non ad judícium noſtrum dicámus, quia omnes qui ſacerdótii nómine cenſéntur, Angeli vocántur, Prophétâ atteſtánte, qui ait: Lábia Sacerdótis cuſtódiunt ſciéntiam, & legem requírunt ex ore ejus, quia Angelus Dómini exercítuum eſt. Sed hujus altitúdinem nóminis, étiam vos, ſi vultis, potéſtis meréri. Nam unuſquíſque veſtrûm in quantùm ſúfficit, in quantùm grátiam ſupérnæ aſpiratiónis accépit, ſi à pravitáte próximum révocat, ſi exhortári ad benè operándum curat, ſi ætérnum regnum vel ſupplícium erránti denúntiat, cùm ſanctæ annuntiatiónis verba impéndit, profectò Angelus exíſtit.

℟. iij. Prophéta qui vaticinátus eſt pacem, * Cùm vénerit verbum ejus, ſciétur Prophéta quem miſit Dóminus in veritáte. *Jer.* 28. 9. ℣. Non erat ille Lux, ſed ut teſtimónium perhibéret de Lúmine. *Joan.* 1. 8. * Cùm. Glória. * Cùm.

Si autem ſit XXI. *aut* XXIII. *habetur* ℟. *proprium, infrà, p.* 232.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. *g.* Erat Joánnes veſtítus pilis caméli, & zonâ pellíceâ circa lumbos ejus, & locúſtas & mel ſylvéſtre edébat. *Marc.* 1. 6.

Si autem ſit dies XXIII. *habetur Antiphona propria, infrà, p.* 232.

Hodie Preces dicuntur flexis genibus. Et ſic in aliis Horis.

Oratio.

DEus, qui cónſpicis quia ex noſtra pravitáte affligimur; concéde propítius, ut tua nos viſitátio conſolétur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritûs Sancti, Deus.

Et dicitur ad Horas diei tantùm.

AD VESPERAS.

Antiphona ut ſuprà, p. 163. in Veſperis Sabbati ante Dominicam primam Adventûs.

CAPITULUM. *Iſ.* 59. 19. 20.

TImébunt qui ab Occidénte, nomen Dómini; & qui ab ortu ſolis, glóriam ejus; cùm vénerit quaſi flúvius violéntus, quē ſpíritus Dómini cogit, & vénerit Sion Redémptor.

Ad Magníficat, *Ant.* O.

Oratio. Concéde, quǽſumus, *p.* 164.

DOMINICA IV. ADVENTUS DOMINI.

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Ecce Salvátor venit; * Veníte, adorémus. *Iſ.* 62. 11.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus, Prædícta priſcis, *p.* 172.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. *g.* Animǽquior eſto, pópulus Dei, memorábilis Iſraël: venúmdati eſtis Géntibus, non in perditiónem. *Bar.* 4. 5. 6.

Ant. 4. A. Próteget Dóminus exercítuum Jeruſalem, prótegens & líberans, tránſiens & ſalvans. *Iſ.* 31. 5.

Ant. 5. a. Dóminus Judex noſter, Dóminus Légifer noſter, Dóminus Rex noſter, ipſe ſalvábit nos. *Iſ.* 33. 22.

℣. Ex iniquitáte rédimet ánimas eórum; ℟. Et honorábile nomen eórum coram illo. *Pſ.* 71. 14.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 48. *v.* 16. *ad* 20.

ACcédite ad me, & audíte hoc: Non à princípio in abſcóndito locútus ſum: ex témpore ántequàm fieret, ibi eram: & nunc Dóminus Deus miſit me, & Spíritus ejus. Hæc dicit Dóminus Redémptor tuus Sanctus Iſraël: Ego Dóminus Deus tuus docens te utília, gubérnans te in via quâ ámbulas. Utinàm attendiſſes mandáta mea: facta fuiſſet ſicut flumen pax tua, & juſtítia tua ſicut gúrgites maris: & fuiſſet quaſi aréna ſemen tuum, & ſtirps úteri tui ut lapílli ejus: non interiſſet, & non fuiſſet attrítum nomen ejus à fácie mea. Egredímini de Babylóne, fúgite à Chaldǽis, in voce exultatiónis annuntiáte: audítum fácite hoc, & efférte illud uſque ad extréma terræ. Dícite: Redémit Dóminus ſervum ſuum Jacob. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Solve víncula colli tui, captíva fília Sion: quia hæc dicit Dóminus: Gratis venúmdati eſtis, & ſine argénto * Redimémini. *Iſ.* 52. 2. 3. ℣. Pretióſo ſánguine quaſi agni immaculáti Chriſti & incontamináti. 1. *Petr.* 1. 19. * Redimémini.

LECTIO II. c. 49. *v.* 1. *ad* 6.

AUdíte, ínſulæ, & atténdite, pópuli de longè: Dóminus ab útero vocávit

me, de ventre matris meæ recordátus eſt nóminis mei. Et póſuit os meum quaſi gládium acútum: in umbra manûs ſuæ protéxit me, & póſuit me ſicut ſagíttam eléctam: in phàretra ſua abſcóndit me, & dixit mihi: Servus meus es tu, Iſraël, quia in te gloriábor. Et ego dixi: In vácuum laborávi; ſinè cauſa, & vanè fortitúdinem meam consúmpſi: ergo judícium meũ cum Dómino; & opus meum cum Deo meo. Et nunc, dicit Dóminus formans me ex útero ſervum ſibi, ut redúcam Jacob ad eum, & Iſraël non congregábitur: & glorificátus ſum in óculis Dómini, & Deus meus factus eſt fortitúdo mea. Et dixit: Parùm eſt ut ſis mihi ſervus ad ſuſcitándas tribus Jacob, & fæces Iſraël convertèndas. Ecce dedi te in lucem Géntiũ, ut ſis ſalus mea uſque ad extrémum terræ. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Animæquióres eſtóte, filii; clamàte ad Dóminum; * Et erípiet vos de manu príncipum inimicórum. *Bar.* 4. 21. ℣. Ipſe priòr diléxit nos, & miſit Fílium ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris. 1. *Joan.* 4. 10. * Et erípiet.

LECTIO III. *v.* 7. *ad* 12.

HÆc dicit Dóminus Redémptor Iſraël, Sánctus ejus, ad contemptíbilẽ ánimam, ad abominátam gentem, ad ſervum dominórum: Reges vidébunt, & consúrgent príncipes, & adorábunt propter Dóminum, quia fidélis eſt, & Sanctum Iſraël qui elégit te. Hæc dicit Dóminus: In témpore plácito exaudívi te, & in die ſalútis auxiliátus ſum tuî: & ſervávi te, & dedi te in fœdus pópuli, ut ſuſcitáres terrám, & poſſidéres hæreditátes diſſipátas, ut díceres his qui vincti ſunt: Exíte; & his qui in ténebris: Reveláminì. Super vias paſcéntur, & in ómnibus planis páſcua eórum. Non esúrient neque sítient, & non percútiet eos æſtus & ſol: quia Miſerátor eórum reget eos, & ad fontes aquárum potábit eos. Et ponam omnes montes meos in viam, & sémitæ meæ exaltabúntur. Ecce iſti de longè vénient, & ecce illi ab Aquilóne & mari, & iſti de terra Auſtráli. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sion, liberáberis, * Rédimet te Dóminus de manu inimicórum tuórum. *Mich.* 4. 10. ℣. Venit Fílius hóminis quærere, & ſalvum fácere quod períerat. *Luc.* 19. 10. * Rédimet. Glória, Rédimet.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. *à.* Quærétur iníquitas Iſraël, & non erit; & peccátum Juda, & non inveniétur. *Jer.* 50. 20.

Ant. 1. *a.* Scient omnes gentes, quia eſt qui rédimat & líberet Iſraël. 1. *Mach.* 4. 11.

Ant. 4. A. Cadet ſupérbus & córruet, & non erit qui súſcitet eum. *Jer.* 50.32.

℣. RédimetDóminus ánimas ſervórum ſuórum: ℟. Et non delínquent omnes qui ſperant in eo. *Pſ.* 33.23.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Gálatas.

Lectio IV. *c.* 4. *v.* 22. *ad* 27.

SCriptum eſt: Quóniam Abraham duos filios hábuit, unum de ancílla, & unum de líbera. Sed qui de ancílla, ſecúndùm carnem natus eſt: qui autem de líbera, per repromiſſiónem: quæ ſunt per allegóriam dicta. Hæc enim ſunt duo Teſtaménta: unum quidem in monte Sina, in ſervitútem génerans, quæ eſt Agar. Sina enim mons eſt in Arábia, qui conjúnctus eſt ei, quæ nunc eſt Jerúſalem, & ſervit cum filiis ſuis. Illa autem quæ ſursùm eſt Jerúſalem, líbera eſt; quæ eſt mater noſtra. Scriptum eſt énim: Lætáre, ſtérilis, quæ non paris: erúmpe & clama, quæ non párturis: quia multi filii desértæ, magìs quàm ejus quæ habet virum.

℟. *iv.* Perſecútus eſt te inimícus tuus; ſed * Citò vidébis perditiónem ipsíus, & ſuper cervíces ipsíus aſcéndes. *Bar.* 4. 25. ℣. Princeps hujus mundi ejiciétur foràs. *Joan.* 12. 31. * Citò.

Lectio V. *v.* 28. *ad finem.*

NOs autem, fratres, ſecúndùm Iſaac promiſſiónis filii ſumus. Sed quómodo tunc is qui ſecúndùm carnem natus fúerat, perſequebátur eum qui ſecúndùm ſpíritum, ità & nunc. Sed quid dixit Scriptúra? Ejice ancíllam & filium ejus: non enim hæres erit filius ancíllæ cum filio líberæ. Itaque, fratres, non ſumus ancíllæ filii, ſed líberæ, quâ libertáte Chriſtus nos liberávit.

℟. *v.* Creávi fructum labiórum pacem, pacem * Ei qui longè eſt, & qui propè. *Iſ.* 57. 19. ℣. Qui aliquándo erátis longè, facti eſtis propè in ſánguine Chriſti; ipſe enim eſt pax noſtra. *Eph.* 2. 13. 14. * Ei qui.

Lectio VI. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 6.

STate, & nolíte íterùm jugo ſervitútis continéri. Ecce ego Paulus dico vobis: Quóniam ſi circumcidámini, Chriſtus vobis nihil próderit. Teſtíficor autem rursùs omni hómini circumcidénti ſe, quóniam débitor eſt univérſæ Legis faciéndæ. Evacuáti eſtis à Chriſto, qui in lege juſtificámini: à grátia excidíſtis. Nos enim ſpíritu ex fide, ſpem juſtítiæ expectámus. Nam in Chriſto Jeſu, neque Circumcíſio áliquid valet, neque Præpútium: ſed fides, quæ per caritátem operátur.

℟. *vj.* Revertétur, & miſerébitur noſtrî Dóminus Deus noſter: * Depónet iniquitátes noſtras, & projíciet in profúndum maris ómnia peccáta noſtra. *Mich.* 7. 19.

℣. Huic omnes Prophétæ teſtimónium pérhibent, remiſſiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes qui credunt in eum. *Act.* 10. 43. * Depónet. Glória. * Depónet.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Dóminus ſicut fortis egrediétur, ſicut vir præliátor ſuſcitábit zelum. *Iſ.* 42. 13.

Ant. 1. a. Redémptor noſter, Dóminus exercítuum nomen illíus, Sanctus Iſraël. *Iſ.* 47. 4.

Ant. 5. a. Veníte, & narrémus in Sion opus Dómini Dei noſtri. *Jer.* 51. 10.

℣. Suſcípiant montes pacem pópulo, ℟. Et colles juſtítiam. *Pſ.* 71. 3.

Sermo ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

LECTIO VII.

Serm. de dupl. Nat. Chriſti. n. 5.

DIlectíſſimi fratres, atténdite magnitúdinem grátiæ, & agnóſcite quid Deus hómini dignátus eſt prærogáre. Chriſtus enim Dei Fílius, de vero Deo Deus verus, & unus cum Patre naturáliter Deus, ſemper ex ſeipſo ſanctos Angelos paſcit: ſed tamen Angélicam natúram Dei Fílius non accépit. Ut autem ſuam caritátem Deus commendáret in nobis, Fílius ejus natúram noſtram ſuſcépit ex nobis: & Deus unigénitus qui panis eſt Angelórum, ut étiam hóminum ſeipſum fáceret panem, ſimul hóminis & ánimam ſuſcépit & carnẽ.

℟. vij. Clamábunt ad Dóminum à fácie tribulántis, & mittet eis * Salvatórem & propugnatórem qui líberet eos. *Iſ.* 19. 20. ℣. Miſit Deus Fílium ſuum in mundum. *Joan.* 3. 17. * Salvatórem.

LECTIO VIII. n. 5. 6.

ACcépit utrámque veram, utrámque ſanctam, utrámque mundam: accépit ánimam noſtram, ſinè iniquitáte, accépit carnem noſtram cum mortalitáte: accépit ánimam juſtã, per quam noſtris animábus juſtítiam rédderet; carnem verò proptéreà dignátus eſt habére mortálem, ut ſecúndùm ipſam móriens, mortem vínceret; ſecúndùm ipſam étiam reſúrgeret, per quam noſtra quoque córpora ſuſcitáret. Magnum myſtérium, dilectíſſimi fratres, magnum divínæ dilectiónis indícium. Homo, Deum contémnens, à Deo diſcéſſit: Deus, hóminem díligens, ad hómines venit. Diléxit ímpium, ut fáceret juſtum; diléxit infírmum, ut fáceret ſanum; diléxit pervérſum, ut fáceret rectum; diléxit mórtuũ, ut fáceret vivum.

℟. viij. Ecce Dóminus audítum fecit in extrémis terræ; * Dícite fíliæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit. *Iſ.* 62. 11. ℣. Véniet ex Sion qui erípiat & avértat

impietátem à Jacob. *Rom.* 11. 26. * Dícite.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 3. *v.* 1. *ad* 6.

Joannes prædicat fructus pœnitentiæ.

ANno quinto décimo impérii Tibérii Cǽſaris, procuránte Póntio Piláto Judǽam. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 20. *in Evang.* n. 2.

CUnctis legéntibus liquet, quia Joánnes non ſolùm baptíſmum pœniténtiæ prædicávit, verùm étiam quibúſdam dedit: ſed tamen baptíſmum ſuum in remiſſiónem peccatórum dare non pótuit. Remíſſio étenim peccatórum in ſolo nobis baptíſmo Chriſti tribúitur. Notándum ítaque quod dícitur: Prædicans baptíſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum: quóniam baptíſmum quod peccáta sólveret, quia dare non póterat, prædicábat: ut ſicut incarnátum Verbum Patris præcurrébat verbo prædicatiónis, ità baptíſmum pœniténtiæ, quo peccáta ſolvúntur, præcúrreret ſuo baptíſmate, quo peccáta ſolvi non poſſunt: ut quia ejus ſermo præcurrébat præséntiam Redemptóris, ipſum quoque ejus baptíſma, præcedéndo fieret umbra veritátis.

℟. *ix.* Revelábitur glória Dómini; & * Vidébit omnis caro páriter quòd os Dómini locútum eſt. *Iſ.* 40. 5. ℣. Vidébit omnis caro Salutáre Dei. *Luc.* 3. 6. * Vidébit. Glória. *Reſumitur* ℟. Revelábitur.

Si autem ſit XXI. *aut* XXIII. *habetur* ℟. *proprium, infrà, p.* 232.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Fiat manus tua, Dómine, ut ſalvet me; ℟. Quóniam mandáta tua elégi. *Pſ.* 118. 173.

Ant. 7. c. Dómine, non eſt qui poſſit tuæ reſíſtere voluntáti, ſi decréveris ſalváre Iſraël. *Eſth.* 13. 9.

Ant. 4. f. Quis, Deus, símilis tuî, qui aufers iniquitátem, & tranſis peccátum reliquiárum hæreditátis tuæ? *Mich.* 7. 18.

Ant. 1. a. Nunc, Dómine Rex, Deus Abraham, miſerére pópuli tui, quia volunt nos inimíci noſtri pérdere. *Eſth.* 13. 15.

In Canticum Miſerére, *p.* 174.

Ant. 2. D. Ubi eſt zelus tuus, & fortitúdo tua, multitúdo víſcerum tuórum, & miſeratiónum tuárum? *Iſ.* 63. 15.

Ant. 5. a. Meménto, Dómine, & oſténde te nobis, in témpore tribulatiónis noſtræ. *Eſth.* 14. 12.

CAPITULUM. *Iſ.* 54. 7. 8.

AD punctum in módico derelíqui te, & in miſeratiónibus magnis congregábo te: in moménto indignatiónis abſcóndi fáciem

meam parúmper à te ; & in miſericórdia ſempitérna miſéreus ſum tuî, dixit Redémptor tuus Dóminus.

Hymnus, Feſtíva tellus géſtiat, *p.* 174.

℣. Excita, *p.* 175.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. d. Factus es, Dómine, fortitúdo paúperi, fortitúdo egéno in tribulatióne ſua, ſpes à túrbine, umbráculum ab æſtu. *Iſ.* 25. 4.

Si autem ſit dies XXIII. *habetur Antiphona propria, infrà, p.* 232.

Oratio.

EXcita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuam, & veni, & magnâ nobis virtúte ſuccúrre; ut per auxílium grátiæ tuæ, quod noſtra peccáta præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret; Qui vivis & regnas, cum Deo Patre.

AD PRIMAM.

Ant. Dómine.

CAPITULUM. *Exod.* 6. 6.

EGo Dóminus, qui edúcam vos de ergáſtulo Ægyptiórum, & éruam de ſervitúte, ac rédimam in bráchio excélſo & júdíciis magnis.

AD TERTIAM.

Ant. Quis.

CAPITULUM. *Exod.* 6. 7.

ASſúmam vos mihi in pópulum, & ero veſter Deus, & ſciétis quòd ego ſum Dóminus Deus veſter.

℟. *breve.* Tu exúrgens, *p.* 177.

AD SEXTAM.

Ant. Nunc, Dómine.

CAPITULUM. *Zach.* 10. 6.

COnfortábo domum Juda, & domum Joſeph ſalvábo: & convértam eos, quia miſerébor eórum: & erunt ſicut fuérunt, quando non projéceram eos; ego enim Dóminus Deus eórũ, & exaúdiam eos.

℟. *breve.* Deus virtútum, *p.* 177.

AD NONAM.

Ant. Meménto.

CAPITULUM. *Mich.* 2. 12.

COngregatióne congregábo, Jacob, totum te; in unum condúcam relíquias Iſraël; páriter ponam illum quaſi gregem in ovíli, quaſi pecus in médio caulárum.

℟. *breve.* Dóminus, *p.* 177.

AD VESPERAS.

Ant. 7. c. Sion, vocáberis: Quæſíta cívitas, & non Derelícta. *Iſ.* 62. 12.

Ant. 4. f. Sciet omnis caro, quia ego Dóminus ſalvans te, & Redémptor tuus Fortis Jacob. *Iſ.* 49. 26.

Ant. 1. a. Dominábitur tuî qui fecit te; Dóminus exercítuum nomen ejus. *Iſ.* 54. 5.

Ant. 2. D. Miſericórdia mea non recédet à te, & fœdus pacis meæ non movébitur, dixit miſerátor tuus Dóminus. *Iſ.* 54. 10.

Ant. 5. a. Redémptor tuus Sanctus Iſraël, Deus omnis terræ vocábitur. *Iſ.* 54. 5.

CAPITULUM *Iſ.* 44. 21. 22.

MEménto horum ; Jacob & Iſraël, quóniam ſervus meus es tu : formávi te ; ſervus meus es tu, Iſraël ; ne obliviſcáris meî : delévi ut nubem iniquitátes tuas, & quaſi nébulam peccáta tua : revértere ad me, quóniam redémi te.

Hymnus, Placáre tandem flétibus, *p.* 178.

℣. Ubi, *ibid.*

Ad Magníficat, *Ant.* O, *infrà. Oratio* Excita, *ſuprà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut ſuprà*, *p.* 179.

FERIA SECUNDA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 51. *v.* 1. *ad* 6.

AUdíte me, qui ſequímini quod juſtum eſt, & quæritis Dóminum : attendíte ad petram unde excíſi eſtis, & ad cavérnam laci, de qua præciſi eſtis. Atténdite ad Abraham patrem veſtrum, & ad Saram, quæ péperit vos : quia unum vocávi eum, & benedíxi ei, & multiplicávi eum. Conſolábitur ergo Dóminus Sion, & conſolábitur omnes ruínas ejus : & ponet desértum ejus quaſi delícias, & ſolitúdinem ejus quaſi hortum Dómini. Gaúdium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio & vox laudis. Atténdite ad me, pópule meus ; & tribus mea, me audite : quia lex à me éxiet, & judícium meum in lucem populórum requiéſcet. Propè eſt Juſtus meus : egréſſus eſt Salvátor meus, & bráchia mea pópulos judicábunt : me ínſulæ expectábunt ; & bráchium meum ſuſtinébunt. Leváte in cœlum óculos veſtros, & vidéte ſub terrâ deórsum : quia cœli ſicut fumus liqueſcent, & terra ſicut veſtiméntum atterétur, & habitatóres ejus ſicut hæc interíbunt : ſalus autem mea in ſempitérnum erit, & juſtítia mea non defíciet. Hæc dicit, &c.

℟. j. Hæc dicit Dóminus Deus, *p.* 172.

LECTIO II. *v.* 9 *ad* 15.

COnsúrge, consúrge ; indúere fortitúdinem, bráchium Dómini : consúrge ſicut in diébus antíquis, in generatiónibus ſeculórum. Nunquid non tu percuſſiſti ſupérbum, vulneráſti dracónem ? Nunquid non tu ſiccáſti mare, aquam abýſſi veheméntis, qui poſuíſti profúndum maris viã, ut transírent liberáti ? Et nunc qui redémpti ſunt à Dómino, reverténtur ; & vénient in Sion laudántes ; & lætítia ſempitérna ſuper cápita eórum, gaúdium & lætítiam tenébunt, fúgiet dolor & gémitus : ego, ego ipſe conſolábor vos. Quis tu, ut timéres ab hómine mortáli, & à filio hóminis, qui, quaſi fœnum, ità aréſcet ? & oblítus es Dómini factóris tui, qui tetén-

dit cœlos & fundávit terram, & formidáſti júgiter totâ die à fácie furóris ejus qui te tribulábat & paráverat ad perdéndum: ubi nunc eſt furor tribulántis? Citò véniet grádiens ad aperiéndum, & non interficiet uſque ad interneciónem, nec deficiet panis ejus. Ego autem ſum Dóminus Deus tuus, qui contúrbo mare, & intuméſcunt fluctus ejus: Dóminus exercítuum nomen meum. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Inclináte, *p.* 172.

Lectio III. *v.16. ad finem.*

POſui verba mea in ore tuo, & in umbra manûs meæ protéxi te, ut plantes cœlos, & fundes terram, & dicas ad Sion: Pópulus meus es tu. Elevàre, eleváre, consúrge, Jerúſalem, quæ bibíſti de manu Dómini cálicem iræ ejus: uſque ad fundum cálicis ſopóris bibíſti, & potáſti uſque ad fæces. Non eſt qui ſuſténtet eam ex ómnibus filiis quos génuit: & non eſt qui apprehéndat manum ejus ex ómnibus filiis quos enutrívit. Duo ſunt quæ occurrérunt tibi: quis contriſtábitur ſuper te? váſtitas, & contrítio, & fames, & gládius: quis conſolábitur te? Fílii tui projécti ſunt, dormiérunt in cápite ómnium viárum, ſicut oryx illaqueátus, pleni indignatióne Dómini, increpatióne Dei tui. Idcírcò audi hoc, paupércula, & ébria non à vino. Hæc dicit Dominátor tuus Dóminus, & Deus tuus qui pugnábit pro pópulo ſuo: Ecce tuli de manu tua cálicem ſcopóris, fundum cálicis indignatiónis meæ, non adjícies ut bibas illum ultrà. Et ponam illum in manu eórum qui te humiliavérunt, & dixérunt ánimæ tuæ: Incurváre, ut tranſeámus: & poſuiſti ut terram corpus tuum, & quaſi viam tranſeúntibus. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sciétis, *p.* 172.

Si autem ſit XXI. *aut* XXIII. *habetur* ℟. *infrà*, *p.* 232.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. f. Conſolábitur Dóminus Sion, & conſolábitur omnes ruínas ejus. *Iſ.* 51. 3.

Si autem ſit XXIII. *habetur Antiphona propria*, *infrà*, *p.* 232.

Ad Magníficat, *Ant.* O, *infrà.*

FERIA TERTIA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio I. *c.* 52. *v.* 11. *ad fin.*

REcédite, recédite, exíte inde, pollútum nolíte tángere: exíte de médio ejus, mundámini, qui fertis vaſa Dómini. Quóniam non in tumúltu exíbitis, nec in fuga properábitis: præcédet enim vos Dóminus, & congregábit vos Deus Iſraël. Ecce intélliget Servus meus, exaltábitur, & elevábitur, & ſublímis erit valde. Sicut obſtupuérunt ſuper te

multi, ſic inglórius erit inter viros aſpéctus ejus, & forma ejus inter filios hóminum. Iſte aſpérget gentes multas, ſuper ipſum continébunt reges os ſuum: quia quibus non eſt narrátum de eo, vidérunt; & qui non audiérunt, contempláti ſunt. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Dixit Móyſes, *p.* 173.

Lectio II. *c.* 54. *v.* 1. *ad* 8.

Lauda, ſtérilis, quæ non paris: decánta laudem & hinni, quæ non pariébas: quóniam multi filii desértæ, magis quàm ejus quæ habet virum, dicit Dóminus. Diláta locum tentórii tui, & pelles tabernaculórum tuórum exténde, ne parcas: longos fac funículos tuos, & clavos tuos consólida. Ad déxteram enim & ad lævam penetrábis: & ſemen tuum Gentes hæreditábit, & civitátes desértas inhabitábit. Noli timére, quia non confundéris, neque erubéſces: non enim te pudébit, quia confuſiónis adoleſcéntiæ tuæ obliviſcéris, & oppróbrii viduitátis tuæ non recordáberis ámpliùs. Quia dominábitur tuî qui fecit te, Dóminus exercítuū nomen ejus: & Redémptor tuus, Sanctus Iſraël, Deus omnis terræ vocábitur. Quia ut mulíerem derelíctam & mœréntem ſpíritu vocávit te Dóminus, & uxórem ab adoleſcéntia abjéctam, dixit Deus tuus. Ad punctum in módico derelíqui te, & in miſeratiónibus magnis congregábo te. In moménto indignatiónis abſcóndi fáciem meam parúmper à te, & in miſericórdia ſempitérna misértus ſum tuî, dixit Redémptor tuus Dóminus. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Percútiam, *p.* 173.

Lectio III. *v.* 9. *ad* 15.

Sicut in diébus Noë iſtud mihi eſt, cui jurávi ne indúcerem aquas Noë ultrà ſupra terram: ſic jurávi ut non iráſcar tibi, & non íncrepem te. Montes enim commovebúntur, & colles contremíſcent: miſericórdia autem mea non recédet à te, & fœdus pacis meæ non movébitur, dixit miſerátor tuus Dóminus. Paupércula, tempeſtáte convúlſa, abſque ulla conſolatióne, ecce ego ſternam per órdinem lápides tuos, & fundábo te in ſapphíris, & ponam jáſpidem propugnácula tua, & portas tuas in lápides ſculptos, & omnes términos tuos in lápides deſiderábiles, univérſos filios tuos doctos à Dómino, & multitúdinem pacis filiis tuis; & in juſtítia fundáberis: recéde procul à calúmnia, quia non timébis; & à pavóre, quia non appropinquábit tibi. Ecce áccola véniet, qui non erat mecum, ádvena quondam tuus adjungétur tibi. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sanábo, *p.* 173.

Si autem ſit XXI. *aut*

XXIII. *habetur* ℟. *infrà, p.* 232.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. *g.* Viſitábit eos Dóminus Deus eórum, & avértet captivitátem eórum. *Soph.* 2. 7.

Si autem ſit XXIII. *habétur Antiphona propria, infrà, p.* 232.

Ad Magníficat, *Ant.* O. *infrà.*

FERIA QUARTA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 57. *v.* 13. *ad* 19.

QUi fidúciam habet meî, hæreditábit terram, & poſſidébit montem ſanctum meum. Et dicam: Viam fácite, præbéte iter, declináte de ſémita, auférte offendícula de via pópuli mei. Quia hæc dicit Excélſus & Sublímis, hábitans æternitátem: & ſanctum nomen ejus in excélſo & in ſancto hábitans, & cum contríto & húmili ſpíritu; ut vivíficet ſpíritum humílium, & vivíficet cor contritórum. Non enim in ſempitérnum litigábo, neque uſque ad finem iráſcar: quia ſpíritus à fácie mea egrediétur, & flatus ego fáciam. Propter iniquitátem avarítiæ ejus irátus ſum, & percúſſi eum: abſcóndi à te fáciem meam, & indignátus ſum: & ábiit vagus in via cordis ſui; vias ejus vidi, & ſanávi eum, & redúxi eum, & réddidi conſolatiónes ipſi & lugéntibus ejus. Creávi fructum labiórum pacem, pacem ei qui longè eſt, & qui propè, dixit Dóminus, & ſanávi eum. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Atténdite, *p.* 173.

LECTIO II. *c.* 59. *v.* 15. *ad finem.*

VIdit Dóminus, & malum appáruit in óculis ejus, quia non eſt judícium, & vidit quia non eſt vir: & aporiátus eſt, quia non eſt qui occúrrat: & ſalvávit ſibi bráchium ſuum, & juſtítia ejus ipſa confirmávit eum. Indútus eſt juſtítiâ ut loricâ, & gálea ſalútis in cápite ejus: indútus eſt veſtiméntis ultiónis, & opértus eſt quaſi pállio zeli. Sicut ad vindíctam quaſi ad retributiónem indignatiónis hóſtibus ſuis, & viciſſitúdinem inimícis ſuis, inſulis vicem reddet. Et timébunt qui ab Occidénte, nomen Dómini; & qui ab ortu ſolis, glóriam ejus: cùm vénerit quaſi flúvius violéntus quem ſpíritus Dómini cogit, & vénerit Sion Redémptor, & eis qui rédeunt ab iniquitáte in Jacob, dicit Dóminus. Hoc fœdus meum cum eis, dicit Dóminus: Spíritus meus qui eſt in te, & verba mea quæ póſui in ore tuo, non recédent de ore tuo, & de ore séminis tui, & de ore séminis séminis tui, dicit Dóminus, ámodò & uſque in ſempitérnum. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Semináte, *p.* 173.

LECTIO III. *c.* 60. *v.* 9. *ad* 16.

ME inſulæ expéctant, & naves maris in princípio, ut addúcam filios tuos

de longè; argéntum eórum, & aurum eórum cum eis, nómini Dómini Dei tui, & Sancto Iſraël, quia glorificávit te. Et ædificábunt filii peregrinórum muros tuos; & reges eórum miniſtrábunt tibi: in indignatióne enim mea percúſſi te: & in reconciliatióne mea misértus ſum tuî. Et aperiéntur portæ tuæ júgiter: die ac nocte non claudéntur, ut afferátur ad te fortitúdo Géntium, & Reges eárum adducántur. Gens enim & regnum quod non ſervíerit tibi, períbit: & Gentes ſolitúdine vaſtabúntur. Glória Líbani ad te véniet, ábies, & buxus, & pinus ſimul, ad ornándum locum ſanctificatiónis meæ: & locum pedum meórum glorificábo. Et vénient ad te curvi filii eórum qui humiliavérunt te, & adorábunt veſtígia pedum tuórum omnes qui detrahébant tibi, & vocábunt te, Civitátem Dómini, Sion Sancti Iſraël. Pro eò quòd fuíſti derelícta & ódio hábita, & non erat qui per te transíret, ponam te in ſupérbiam ſeculórum, gáudium in generatiónem & generatiónem: & ſuges lac Géntium; & mamíllâ Regum lactáberis: & ſcies quia ego Dóminus ſalvans te, & Redémptor tuus Fortis Jacob. Hæc dicit, &c.

℟. *iij*. Hæc dicit Dóminus exercítuum, *p.* 174.

Si autem ſit XXI. *aut* XXIII. *habetur* ℟. *infrà*, *p.* 232.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. d. Non immíttet ultrà furórem ſuum Deus, quóniam volens miſericórdiam eſt. *Mich.* 7. 18.

Si autem ſit XXIII. *habetur Antiphona propria*, *infrà*, *p.* 232.

Ad Magníficat, *Ant.* O, *infrà.*

FERIA QUINTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio I. *c.* 60. *v.* 17. *ad finem.*

PRo ære áfferam aurum, & pro ferro áfferam argéntum; & pro lignis æs, & pro lapídibus ferrum: & ponam viſitatiónem tuam pacem, & præpóſitos tuos juſtítiam. Non audiétur ultrà iníquitas in terra tua, váſtitas & contrítio in términis tuis, & occupábit ſalus muros tuos, & portas tuas laudátio. Non erit tibi ámpliùs ſol ad lucéndum per diem, nec ſplendor lunæ illuminábit te: ſed erit tibi Dóminus in lucem ſempitérnam, & Deus tuus in glóriam tuam. Non óccidet ultrà ſol tuus, & luna tua non minuétur: quia erit tibi Dóminus in lucem ſempitérnam, & complebúntur dies luctûs tui. Pópulus autem tuus omnes juſti, in perpétuum hæreditábunt terram, germen plantatiónis meæ, opus manûs meæ ad glorificándum

Mínimus erit in mille, & párvulus in gentem fortíſſimam : ego Dóminus in témpore ejus súbitò fáciam iſtud. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Hæc dicit Dóminus. Deus, *p.* 172.

LECTIO II. *c.* 61. *v.* 1. *ad* 5.

SPíritus Dómini ſuper me, eò quòd únxerit Dóminus me : ad annuntiándum manſuétis miſit me, ut medérer contrítis corde, & prædicárem captívis indulgéntiam, & clauſis apertiónem : ut prædicárem annum placábilem Dómino, & diem ultiónis Deo noſtro: ut conſolárer omnes lugéntes : ut pónerem lugéntibus Sion, & darem eis corónam pro cínere, óleum gaúdii pro luctu, pállium laudis pro ſpíritu mœróris : & vocabúntur in ea fortes juſtítiæ, plantátio Dómini ad glorificándum. Et ædificábunt desérta à século, & ruínas antíquas érigent, & inſtaurábunt civitátes desértas, diſſipátas in generatiónem & generatiónem. Et ſtabunt aliéni, & paſcent pécora veſtra : & filii peregrinórum agrícolæ & vinitóres veſtri erunt. Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Inclináte, *p.* 172.

LECTIO III. *v.* 6. *ad* 9.

VOs autem Sacerdótes Dómini vocabímini, Miníſtri Dei noſtri, dicétur vobis : Fortitúdinem Géntium comedétis, & in glória eárum ſuperbiétis. Pro confuſióne veſtra dúplici & rubóre, laudábunt partem ſuam : propter hoc in terra ſua duplícia poſſidébunt, lætítia ſempitérna erit eis : quia ego Dóminus díligens judícium, & ódio habens rapínam in holocaúſto : & dabo opus eórum in veritáte, & fœdus perpétuum fériam eis. Et ſcient in Géntibus ſemen eòrum, & germen eórum in médio populórum : omnes qui víderint eos, cognóſcent illos, quia iſti ſunt ſemen cui benedíxit Dóminus. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Sciétis, *p.* 172.

Si autem ſit XXIII. *habetur* ℟. *infrà*, *p.* 231.

Ad Benedictus, *Ant.* 2. D. Erit Dóminus nominátus in ſignum ætérnum quod non auferétur. *Iſ.* 55. 13.

Si autem ſit XXIII. *habetur Antiphona propria, infrà, p.* 232.

Ad Magníficat, *Ant.* O, *infrà.*

FERIA SEXTA.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 62. *v.* 6. *ad fin.*

SUper muros tuos, Jerúſalem, conſtítui cuſtódes : totâ die & totâ nocte in perpétuum non tacébunt. Qui reminiſcímini Dómini, ne taceátis, & ne detis ſiléntium ei, donec ſtábiliat, & donec ponat Jerúſalem laudem in terra. Jurávit Dóminus in déxtera ſua, & in bráchio fortitúdinis ſuæ : Si dédero tríticum tuum ultrà cibum inimícis tuis : & ſi bíberint

filii aliéni vinum tuum, in quo laboráſti. Quia qui cóngregant illud, cómedent, & laudábunt Dóminum: & qui compórtant illud, bibent in átriis ſanctis meis. Transíte, transíte per portas, præparáte viam pópulo, planum fácite iter, elígite lápides, & eleváte ſignum ad pópulos. Ecce Dóminus audítum fecit in extrémis terræ: Dícite fíliæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: ecce merces ejus cum eo, & opus ejus coràm illo. Et vocábunt eos, Pópulus ſanctus, Redémpti à Dómino: tu autem vocáberis, Quæsíta cívitas, & non Derelícta. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Dixit Móyſes, *p.* 173.

LECTIO II. *c.* 63. *v.* 7. *ad* 14.

MIſeratiónum Dómini recordábor, laudem Dómini ſuper ómnibus quæ réddidit nobis Dóminus, & ſuper multitúdinem bonórum dómui Iſraël, quæ largítus eſt eis ſecúndùm indulgéntiam ſuam, & ſecúndùm multitúdinem miſericordiárum ſuárum. Et dixit: Verúmtamen pópulus meus eſt, filii non negántes: & factus eſt eis Salvátor. In omni tribulatióne eórum non eſt tribulátus, & Angelus faciéi ejus ſalvávit eos: in dilectióne ſua, & in indulgéntia ſua ipſe redémit eos, & portávit eos, & elevávit eos cunctis diébus séculi. Ipſi autem ad iracúndiam provocavérunt, & afflixérunt Spíritum Sancti ejus: & convérſus eſt eis in inimícum, & ipſe debellávit eos. Et recordátus eſt diérum séculi Móyſi, & pópuli ſui: Ubi eſt qui edúxit eos de mari cum paſtóribus gregis ſui? Ubi eſt qui póſuit in médio ejus Spíritum Sancti ſui? Qui edúxit ad déxteram Móyſen bráchio majeſtátis ſuæ? Qui ſcidit aquas ante eos, ut fáceret ſibi nomen ſempitérnum? Qui edúxit eos per abyſſos, quaſi equũ in desérto non impingéntem? Hæc dicit, &c.

℟. *ij.* Percútiam, *p.* 173.

LECTIO III. *v.* 15. *ad finem.*

ATténde de cœlo, & vide de habitáculo ſancto tuo & glóriæ tuæ: ubi eſt zelus tuus, & fortitúdo tua, multitúdo víſcerum tuórum, & miſeratiónum tuárum? Super me continuérunt ſe. Tu enim Pater noſter, & Abraham neſcívit nos, & Iſraël ignorávit nos: Tu, Dómine, Pater noſter, Redémptor noſter, à século nomen tuum. Quare erráre nos fecíſti, Dómine, de viis tuis? induráſti cor noſtrum, ne timerémus te? Convértere propter ſervos tuos, tribus hereditátis tuæ. Quaſi níhilum poſſedérunt pópulum ſanctum tuum hoſtes noſtri: conculcavérunt ſanctificatiónem tuam. Facti ſumus quaſi in princípio, cùm

non dominatéris noſtrî, neque invocarétur nomen tuũ ſuper nos. Hæc dicit, &c.

℟. *iij.* Vade ad pópulum, *infrà, p.* 232.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Deſcéndit Móyſes de monte ad pópulum, & ſanctificávit eum; cúmque lavíſſent veſtiménta ſua, ait ad eos: Eſtóte paráti in diem tértium. *Exod.* 19. 14. 15.

Et hæc Antiphona ſemper dicitur die XXIII. *Decembris, ſive ſit Feria VI. ſive alia Feria.*

Ad Magníficat, *Ant.* O, *infrà.*

ANTIPHONÆ MAJORES.

Inchoantur decimâ quintâ die Decembris. & unaquaque bis dicitur: primò ante Magníficat, *ſecundò poſt* Sicut erat.

Si Veſperæ fiant de Feſto, poſt Orationem Officii Feſti, & Benedicámus Dómino, *dicitur Ant.* O, *deinde*, Glória Patri & Sicut erat; *quo abſoluto, repetitur eadem Ant.* O, *cum Verſu & Oratione conveniente.*

Ab hac die decima quinta, Veſperæ & Completorium dicuntur ritu duplici; nulla fit Commemoratio, & omittuntur Preces.

DIE XV. DECEMBRIS.

Antiphona 2. *toni* D. *

O Sapiéntia, quæ ex ore Altíſſimi prodiíſti, attíngens à fine uſque ad finem fórtiter, ſuavitérque diſpónens ómnia; veni ad docéndum nos viam prudéntiæ. *Eccli.* 24. 5. *Sap.* 8. 1. *Iſ.* 40. 14.

DIE XVI. 2. D. *

O Adónaï, & Dux domûs Iſraël, qui Móyſi in igne flammæ rubi apparuíſti, & ei in Sina legem dedíſti; veni ad rediméndum nos in bráchio exténto. *Judith.* 16. 16. 1. *Paral.* 17. 7. *Act.* 7. 30. 38. *Exod.* 6. 6.

DIE XVII. 2. D. *

O Radix Jeſſe, qui ſtas in ſignum populórum, ſuper quem continébunt Reges os ſuum, quem Gentes deprecabúntur; veni ad rediméndum nos, jam noli tardáre. *Iſ.* 11. 10. & 52. 15. *Pſ.* 25. 11. & 39. 18.

DIE XVIII. 2. D. *

O Clavis David, & Sceptrum domûs Iſraël, qui áperis, & nemo claudit; claudis, & nemo áperit; veni, & educ vinctum de domo cárceris, ſedéntem in ténebris & umbra mortis. *Iſ.* 22. 22. & 42. 7. *Jerem.* 51. 19. *Pſ.* 106. 10.

DIE XIX. 2. D. *

O Oriens, Splendor lucis ætérnæ, & Sol juſtítiæ; veni, & illúmina ſedéntes in ténebris & umbra mortis. *Zach.* 3. 8. *Sap.* 7. 26. *Mal.* 4. 2. *Pſal.* 12. 4. & 106. 10.

DIE XX. 2. D. *

O Sancte Sanctórum, Spéculum ſinè mácula Dei majeſtátis, & Imágo bonitátis illíus; veni, ut deleátur iníquitas, & adducátur juſtítia ſempitérna. *Dan.* 9. 24. *Sap.* 7. 26.

DIE XXI.

℟. *ultimum in Officio Nocturno.* Æquo ánimo eſtóte, fratres, & * Hos quinque dies expectémus à Dómino miſericórdiam. *Judith.* 7. 23. ℣. Voſmetípſos in dilectióne Dei ſerváte, expectántes miſericórdiam Dómini noſtri Jeſu Chriſti. *Judæ. v.* 21. * Hos. Glória. * Hos.

Ad Magníficat, *Antiphona* 2. D. *

O Rex Géntium, Deus Iſraël, & Salvátor, Lapíſque anguláris, qui facis útraque unum; veni, & ſalva hóminem quem de limo formáſti. *Jer.* 10. 7. *Iſ.* 45. 15. & 28. 16. & 35. 4. *Epheſ.* 2. 14. *Geneſ.* 2. 7.

DIE XXII. 2. D. *

O Emmánuël, Rex & Légifer noſter, Expectátio Géntium, & Deſiderátus eárum; veni ad ſalvándum nos, Dómine Deus noſter. *Iſ.* 7. 14. & 33. 22. *Geneſ.* 19. 10. *Agg.* 2. 8. *Zachar.* 9. 16.

DIE XXIII.

℟. *ultimum in Officio Nocturno.* Vade ad pópulum, & ſanctífica illos hódie & cras, lavéntque veſtiménta ſua, & ſint paráti in diem tértium; * In die enim tértia deſcéndet Dóminus. *Exod.* 19. 10. 11. ℣. Qui juſtus eſt, juſtificétur adhuc; & ſanctus ſanctificétur adhuc. *Apoc.* 22. 11. * In die. Glória. * In die.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Deſcéndit Móyſes de monte ad pópulum, & ſanctificávit eum; cúmque laviſſent veſtiménta ſua, ait ad eos: Eſtóte paráti in diem tértium. *Exod.* 19. 14. 15.

Ad Magníficat, *Antiphona* 2. D. *

O Paſtor Iſraël, & Dominátor in domo David, cujus egréſſus ab inítio à diébus æternitátis; veni, ut paſcas pópulum tuum in fortitúdine, & regnes in juſtítia & judício. *Mich.* 5. 2. 4. *Ezech.* 34. 24. *Iſ.* 32. 1.

Die decimâ ſextâ Decembris, manè incipiuntur Antiphonæ Laudum Ferialium propriæ, quæ etiam dicuntur ad Horas, quartâ prætermiſſâ, inchoando ab his Antiphonis quæ aſſignantur Feriæ occurrenti die decimâ ſextâ. Si dies decimà ſexta fuerit Dominica, inchoantur poſtridie, & tunc Antiphonæ aſſignatæ pro Feria quinta omittentur. Si verò dies decima ſexta non fuerit Dominica, Antiphonæ aſſignatæ pro Feria quinta, (ſi hâc die celebretur Feſtum ſancti Thomæ) dicentur in prævigilia Natalis Domini, die ſcilicet 23. Decembris. Si tandem quatuor ſint hebdomadæ plenæ ante Natale Domini, die 23. ſumentur Antiphonæ poſitæ pro Sabbato, quæ hoc anno bis dicentur.

AD VESPERAS, *ſumuntur Antiphonæ* Miſerére, *cum reliquis, p.* 177.

21. S. Thom. ap.

FERIA SECUNDA
poſt xv. Decembris.

AD LAUDES MATUTINAS.

Antiphona 7. *toni* d.

NUnc, Dómine, Pater noſter es tu, nos verò lutum; & Fictor noſter tu, & ópera mánuum tuárum omnes nos. *Iſ.* 64. 8.

Ant. 4. f. Oſténde fáciem tuam ſuper Sanctuárium tuum quod déſértum eſt, propter temetípſum. *Dan.* 9. 17.

Ant. 1. a. Recordáre, Dómine, quid accíderit nobis; intuére, & réſpice oppróbrium noſtrum. *Thren.* 5. 1.

Ant. 8. G. Exaúdi, Dómine, preces noſtras & oratiónes noſtras, & educ nos propter te. *Bar.* 2. 14.

Ant. 4. A. Omnes gentes agnóſcant quia tu es Deus, & non eſt álius præter te. *Judith.* 9. 19.

FERIA TERTIA
poſt xv. Decembris.

Antiphona 4. *toni* f.

NE iraſcáris, Dómine, ſatis, & ne ultrà memíneris iniquitátis noſtræ: ecce réſpice, pópulus tuus omnes nos. *Iſ.* 64. 9.

Ant. 8. G. Salva, Dómine, pópulum tuum, relíquias Iſraël. *Jer.* 31. 7.

Ant. 1. a. Avertátur ira tua & furor tuus à civitáte tua Jeruſalem, & monte ſancto tuo. *Dan.* 9. 16.

Ant. 3. g. Quare in perpétuum oblivíſcéris noſtrî? derelínques nos in longitúdine diérum? *Thren.* 5. 20.

Ant. 4. al. Feſtína tempus, & meménto finis; ut enárrent mirabília tua. *Eccli.* 36. 10.

FERIA QUARTA
poſt xv. Decembris.

Antiphona 7. *toni* d.

EXpectátio Iſraël, Dómine, omnes, qui te derelínquunt, confundéntur. *Jer.* 17. 13.

Ant. 1. D. Cóntere caput príncipum inimicórum dicéntium: Non eſt álius præter nos. *Eccli.* 36. 12.

Ant. 8. g. Inclína, Dómine, aurem tuam, & audi: áperi, Dómine, óculos tuos, & vide. *Iſ.* 37. 17.

Ant. 2. D. Non eſt qui ínvocet nomen tuum, qui conſúrgat & téneat te. *Iſ.* 64. 7.

Ant. 1. a. Cognóſcant te, ſicut & nos cognóvimus, quóniam non eſt deus præter te, Dómine. *Eccli.* 36. 5.

FERIA QUINTA
poſt xv. Decembris.

Antiphona 7. *toni* b.

NUnc, Dómine Deus noſter, ſalva nos. *Iſ.* 37. 20.

Ant. 3. c. Non in multitúdine eſt virtus tua, Dómine, neque in equórum víribus volúntas tua. *Judith.* 9. 16.

Ant. 1. a. Exaltétur manus tua, & non vídeant; vídeant, & confundántur zelántes pópuli. *Iſ.* 26. 11.

Ant. 2. D. Réſpice, Dómine, de domo ſancta tua in

n. B. Antiph. ... Variantur.

nos, & inclina aurem tuam, & exaúdi nos. *Bar.* 2. 16.

Ant. 7. d. Cognóſcant ómnia regna terræ, quia tu es Dóminus ſolus. *Iſ.* 37. 20.

FERIA SEXTA
poſt xv. Decembris.
Antiphona 4. *toni* f.

HOſtes noſtri, Dómine, conculcavérunt ſanctificatiónem tuam. *Iſ.* 63. 18.

Ant. 7. d. Innova ſigna, & immúta mirabília; glorífica manum & bráchium dextrum. *Eccli.* 36. 6. 7.

Ant. 8. G. Cóngrega omnes tribus Jacob, ut cognóſcant quia non eſt deus nisì tu. *Eccli.* 36. 13.

Ant. 1. A. Non in juſtificatiónibus noſtris proſtérnimus preces ante fáciem tuam, ſed in miſeratiónibus tuis multis. *Dan.* 9. 18.

Ant. 2. D. Sicut quæ cóncipit, cùm appropinquáverit ad partum, dolens clamat in dolóribus ſuis, ſic facti ſumus à fácie tua, Dómine. *Iſ.* 26. 17.

SABBATO
poſt xv. Decembris.
Antiphona 8. *toni* G.

COnfundántur, Dómine, omnes qui oſténdunt ſervis tuis mala; confundántur in omnipoténtia tua. *Dan.* 3. 44.

Ant. 1. a. Sicut in conſpéctu eórum ſanctificátus es in nobis; ſic in conſpéctu noſtro magnificáberis in eis. *Eccli.* 36. 4.

Ant. 6. F. Nomen tuum invocátum eſt ſuper civitátem, & ſuper pópulum tuum. *Dan.* 9. 19.

Ant. 3. c. Oculus non vidit, Deus, abſque te, quæ præparáſti expectántibus te. *Iſ.* 64. 4.

Ant. 7. c. Dómine, mitte quem miſſúrus es. *Exod.* 4. 13.

DIE XXIV. DECEMBRIS.
IN VIGILIA
NATALIS DOMINI.

[*Si occurrat in die Dominica, Officium fiet hoc modo.*

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium & Hymnus, ut in Officio Vigiliæ, infrà.

IN I. ET II. NOCTURNO, Antiphonæ, Pſalmi, Verſus, Lectiones, & Reſponſoria de Dominica quarta Adventûs, p. 218. *& ſequent.*

*IN III. NOCTURNO, Pſalmi de III. Nocturno Dominicæ; Antiphonæ, Verſus & Reſponſoria, de Officio Vigiliæ, itémque Lectiones, ſed modo ſequenti. Omittitur prima: è ſecunda ſiunt duæ, diviſione factâ ad aſteriſcum *, & ultimò legitur Evangelium cum Homilia. Non dicitur* Te Deum, *ſed reſumitur Reſponſorium,* Tu Béthlehem.

AD LAUDES MATUTINAS, *omnia ut in Officio Vigiliæ, nec fit Commemoratio Dominicæ quartæ Adventûs.*

AD HORAS, *omnia ut in Officio Vigiliæ, nec ad*

Primam dicitur Symbolum, Quicúmque.]

Si autem Vigilia iſta occurrat in Feriis, Officium ſit ut ſequitur.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminus propè eſt; * Veníte, adorémus. *Philip.* 4. 5.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus, Prædícta priſcis, &c. *p.* 172.

Ant. 2. D. Adhuc módicum aliquántulum, qui ventúrus eſt, véniet, & non tardábit. *Hebr.* 10. 37.

Ant. 5. a. Quaſi dilúculum præparátus eſt egréſſus ejus, & véniet quaſi imber nobis temporáneus. *Oſee.* 6. 3.

Ant. 1. a. Incurváti ſunt colles mundi ab itinéribus æternitátis ejus. *Hab.* 3. 6.

℣. Citò antícipent nos miſericórdiæ tuæ, Dómine; ℟. Quia paúperes facti ſumus nimis. *Pſ.* 78. 8.

De Iſáía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 66. *v.* 8. *ad* 14.

QUis audívit unquam tale? & quis vidit huic símile? Nunquid partúriet terra in die una? aut pariétur gens ſimul, quia parturívit & péperit Sion filios ſuos? Nunquid ego, qui álios párere fácio ipſe non páriam, dicit Dóminus? ſi ego, qui generatiónem cœ́teris tríbuo, ſtérilis ero, ait Dóminus Deus tuus? Lætámini cum Jerúſalem, & exultáte in ea, omnes qui dilígitis eam: gaudéte cum ea gaúdio, univérſi, qui lugétis ſuper eam, ut ſugátis, & repleámini ab úbere conſolatiónis ejus, ut mulgeátis, & delíciis affluátis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus: Ecce ego declinábo ſuper eam quaſi flúvium pacis, & quaſi torréntem inundántem glóriam Géntium, quam ſugétis: ad úbera portabímini, & ſuper génua blandiéntur vobis. Quómodo ſi cui mater blandiátur, ità ego conſolábor vos, & in Jerúſalem conſolabímini. Vidébitis, & gaudébit cor veſtrum, & oſſa veſtra, quaſi herba, germinábunt: & cognoſcétur manus Dómini ſervis ejus, & indignábitur inimícis ſuis. Hæc dicit, &c.

℟. *j.* Sanctificámini; * Cras enim fáciet Dóminus inter vos mirabília. *Joſ.* 3. 5. ℣. Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies ſalútis. 2. *Cor.* 6. 2. * Cras enim fáciet.

Ex Hiſtória Eccleſiáſtica Eusébii Cæſariénſis Epíſcopi.

LECTIO II. *Lib.* 1. *c.* 5.

ANnus jam agebátur ſecúndus & quadragéſimus impérii Auguſti; à ſubácta autem Ægýpto, & ab intéritu Antónii & Cleopátræ, in qua Ptolemæórum in Ægýpto dominátio déſiit, octávus ac vigéſimus; cùm

Servátor & Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, primâ illâ deſcriptióne censûs quæ facta eſt, Quirínio Sýriæ præſidénte, ſecúndùm Prophetárum de illo vaticínia, in Béthlehem Judǽæ nátus eſt. * Hujus porrò deſcriptiónis, quæ Quirínii tempóribus facta eſt, celebérrimus apud Judǽos Hiſtoriárum Scriptor Flávius Joséphus mentiónem facit : áliam quoque narratiónem de Galilæórum ſecta quæ iiſdem tempóribus emérſit, ſtatim ſubnéctens : de qua noſter étiam Lucas in Actibus Apoſtolórum lóquitur his verbis: Poſt hunc éxtitit Judas Galilǽus, in diébus profeſſiónis cenſuális; & avértit pópulũ poſt ſe; & ipſe périit; & omnes quotquot conſénſerant ei, diſpérſi ſunt.

℟. *ij.* Accingímini, & eſtóte filii poténtes, & * Eſtóte paráti in manè. 1. *Mach.* 3. 58. ℣. Non tardat Dóminus promiſſiónem ſuam. 2. *Petr.* 3. 9. * Eſtóte paráti.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

LECTIO III. *c.* 1. *v.* 18. *ad* 21.

Angelus monet Joſeph de Mariæ conceptione partúque futuro.

Cum eſſet deſponsáta Mater Jeſu María Joſeph; ántequàm convenírent, invénta eſt in útero habens de Spíritu ſancto. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbýteri.

Libr. 1. *Comm. in c.* 1. *Matt.*

Quærat díligens lector, & dicat: Cùm Joſeph non ſit pater Dómini Salvatóris, quid pértinet ad Dóminum generatiónis ordo dedúctus uſque ad Joſeph? Cui reſpondébimus primùm, non eſſe conſuetúdinis Scripturárum, ut mulíerum in generatiónibus ordo texátur; deínde ex una tribu fuiſſe Joſeph & Maríam: unde ex Lege eam accípere cogebátur ut propínquam; & quòd ſimul censéntur in Béthlehem, ut de una vidélicet ſtirpe generáti. Quòd autem dícitur: Antequàm convenírent, non séquitur ut póſteà convénerint; ſed Scriptúra quod factum non ſit, oſténdit. Joſeph autem vir ejus, cùm eſſet juſtus, & nollet eam tradúcere, vóluit occúltè dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus efficitur: & in Lege præcéptum eſt, non ſolùm reos, ſed & cónſcios críminum obnóxios eſſe peccáti. Quómodo Joſeph, cùm crimen celet uxóris, juſtus ſcríbitur? Sed hoc teſtimónium Maríæ eſt, quòd Joſeph ſciens illíus caſtitátem, & admírans quod evénerat, celat ſiléntio cujus myſtérium neſciébat.

℟. *iij.* Tu, Béthlehem Ephráta, párvulus es in míllibus Juda: ex te mihi egrediétur, * Qui ſit Dómi-

nátor in Iſraël. *Mich.* 5. 2. ℣. Páriet Mária filium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Matt.* 1. 21. * Qui ſit. Glória. *Reſumitur* ℟. Tu Béthlehem.

Non dicitur, Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam, Dómine; ℟. Quia in te ſperávi. *Pſ.* 142. 8.

Ant. 7. d. Súſcita, Dómine, prædicatiónes quas locúti ſunt in nómine tuo Prophétæ prióres. *Eccli.* 36. 17.

Ant. 6. F. Fúndimus preces, & pétimus miſericórdiam ante conſpéctum tuum, Dómine Deus noſter. *Bar.* 2. 19.

Ant. 4. *E.* Statuíſti verba tua quæ locútus es in mánibus puerórum tuórum Prophetárum. *Bar.* 2. 24.

Ant. 5. c. Quaſi.

CANTICUM MICHÆÆ. *c.* 5. *v.* 2. *ad* 5.

Bethlehem gloria, ob Chriſtum in ea naſciturum, celebratur.

TU, Béthlehem Ephráta, * párvulus es in míllibus Juda:

Ex te mihi egrediétur, * qui ſit Dominátor in Iſraël;

Et egréſſus ejus ab inítio, * à diébus æternitátis.

Propter hoc, dabit eos, uſque ad tempus * in quo partúriens páriet;

Et relíquiæ fratrum ejus * converténtur ad fílios Iſraël.

Et ſtabit, & paſcet in fortitúdine Dómini, * in ſublimitáte nóminis Dómini Dei ſui, & converténtur;

Quia nunc magnificábitur uſque ad términos terræ, * & erit iſte pax.

Glória Patri.

Ant. Quaſi calóre ſub nube torrénte, propáginem fórtium marcéſcere fácies. *Iſ.* 25. 5.

Ant 1. f. Laudábit te pópulus fortis, cívitas géntium robuſtárum timébit te. *Iſ.* 25. 3.

CAPITULUM. *Zach.* 2. 10.

LAuda & lætáre, fília Sion, quia ecce ego vénio & habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Hymnus, Feſtíva tellus géſtiat, *p.* 174.

℣. Excita, *p.* 175.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. g. Chriſti generátio ſic erat. Cùm eſſet deſponsáta mater ejus María Joſeph, ántequàm convenírent, invénta eſt in útero habens de Spíritu ſancto. *Matt.* 1. 18.

Non dicuntur Preces.

Oratio.

DEus, qui nos redemptiónis noſtræ ánnuâ expectatióne lætíficas; præſta, ut Unigénitum tuum, quem Redemptórem læti ſuſcípimus, veniéntem quoque Júdicem ſecúri videámus, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus. Per ómnia sécula ſeculórum.

AD PRIMAM.

Ant. Súſcita.

CAPITULUM. *Dan.* 9. 24.

SEptuagínta hebdómades abbreviátæ ſunt ſuper pópulum tuum, & ſuper urbem ſanctam tuam, ut conſummétur prævaricátio, & finem accípiat peccátum, & deleátur iníquitas, & addücátur juſtítia ſempitérna, & impleátur víſio & prophetía, & ungátur Sanctus ſanctórum.

℟. *breve, ut in Feriis Adventûs, p.* 176.

Non dicuntur Preces.

CANON *proprius, p.* cl.

AD TERTIAM.

Ant. Fúndimus.

CAPITULUM. 2. *Par.* 20. 17.

COnfidénter ſtate, & vidébitis auxílium Dómini ſuper vos, ô Juda & Jerúſalem! nolíte timére, nec paveátis.

℟. *breve.* Veni, * Ut ſalvos fácias nos. ℟. Veni, ℣. Oſténde fáciem tuam. * Ut ſalvos. Glória. ℟. Veni. *Pſ.* 79. 3. 4.

℣. Qui regis Iſraël, inténde; ℟. Qui ſedes ſuper Chérubim, manifeſtáre. *Pſ.* 79. 2.

AD SEXTAM.

Ant. Statuíſti.

CAPITULUM. *Soph.* 3. 5.

DOminus juſtus in médio ejus non fáciet iniquitátem. Manè, manè judícium ſuum dabit in lucem, & non abſcondétur.

℟. *breve.* Exúrge, Dómine, * Exaltétur manus tua. ℟. Exúrge. ℣. Ne oblivíſcáris paúperum. * Exaltétur. Glória. ℟. Exúrge. *Pſ.* 9. (*Hebr.* 10.) 12.

℣. Deus dominábitur Jacob, ℟. Et fínium terræ. *Pſ.* 58. 14.

AD NONAM.

Ant. Laudábit.

CAPITULUM. *Jer.* 29. 11.

EGo ſcio cogitatiónes quas ego cógito ſuper vos, ait Dóminus, cogitatiónes pacis, & non afflictiónis, ut dem vobis finem & patiéntiam.

℟. *breve.* Exultávit ut gigas, * Ad curréndam viã. ℟. Exultávit. ℣. A ſummo cœlo egréſſio ejus. * Ad curréndam. Glória. ℟. Exultávit. *Pſ.* 18. 6. 7.

℣. Cognoſcámus, Dómine, in terra viam tuam; ℟. In ómnibus géntibus ſalutáre tuum. *Pſ.* 66. 3.

DIE XXV. DECEMBRIS.

IN NATALI DOMINI.

ps. 1us [illegible] – 2us De profundis – 3us In convertendo – 4us Lauda Jerusalem – 5. Laudate dominum omnes gentes –

ANNUALE.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi ~~de Feria~~, *propri*.

Antiphona 1. *toni*. D.

PRæparáre in occúrſum Dei tui, Iſraël, quia ecce formans montes, & creans ventum, & annúntians hómini elóquium ſuũ. *Amos*. 4. 12. 13.

Ant. 2. D. Ipſe eſt Deus vivens & ætérnus in ſécula; & regnum ejus non diſſipábitur; & poteſtas ejus uſque in ætérnum. *Dan*. 6. 26.

Ant. 3. a. Egrediétur qui ſit Dominátor in Iſraël; & egréſſus ejus ab inítio à diébus æternitátis. *Mich*. 5. 2.

Ant. 4. E. Ipſe Liberátor atque Salvátor, fáciens ſigna & mirabília in cœlo & in terra. *Dan*. 6. 27.

Ant. 5. C. Quis póterit cogitáre diem advéntûs ejus? & quis ſtabit ad vidéndum eum? *Mal*. 3. 2.

CAPITULUM. *Exod*. 14. 13.

NOlíte timére, ſtate, & vidéte magnália Dómini, quæ factúrus eſt hódie.

℟. Véſpere ſciétis quòd Dóminus edúxerit vos de terra Ægýpti, * Et manè vidébitis glóriam Dómini. *Exod*. 16. 6. 7. ℣. Gaudéte in Dómino ſemper; íterùm dico, Gaudéte. *Philip*. 4. 4. * Et manè. Glória. *Reſumitur* ℟. Véſpere.

HYMNUS.

MUNDO tenébris óbſito,
Auróra lucem núntiat:
Vanæ figúræ déſinant;
Adeſt propínqua Véritas.

CESSENT geméntûm lácrymæ;
Ceſſent Patrum ſuſpíria;
Conſors Tonántis Fílius
Fit pacis obſes mútuæ.

INOPS & exul péllitur,
Qui jura terris dívidit:
Fit Conditóris síderum
Præsépe vile régia.

INFANS Creátor, náſcere;
Veni, Redémptor ómnium;
Veni, ſupréme Póntifex,
Mundi futúrus hóſtia.

SIT laus Patri, qui Fílium
Promíſit orbi víctimam;
Sit, qui venit, laus Fílio;
Quo fit caro, laus Flámini. Amen.

℣. Propè timéntes Dóminum Salutáre ipſius; ℟. Ut inhábitet glória in terra noſtra. *Pſ.* 84. 10.

Ad Magnificat, *Ant.* 6. *F.* Noli timére, Sion; non diſſolvántur manus tuæ; Dóminus Deus tuus in médio tuî fortis, ipſe ſalvábit. *Soph.* 3. 16. 17.

Oratio.

PRæſta, miséricors Deus, ut ad ſuſcipiéndum Filii tui ineffábile Nativitátis Myſtérium, & fidéliũ mentes præparéntur, & infidélium corda ſubdántur; Per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Hanc noctem obſerváre debent omnes filii Iſraël in generatiónibus ſuis. *Exod.* 12. 42.

Hymnus, Mundi ſalus, *infrà*, *p.* 251.

CAPITULUM. *Iſ.* 30. 29.

CAnticum erit vobis, ſicut nox ſanctificátæ Solemnitátis, & lætítia cordis, ſicut qui pergit cum tíbia, ut intret in montem Dómini, ad Fortem Iſraël. ℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Illa nox antè cógnita eſt à pátribus noſtris, ut verè ſciéntes quibus juraméntis credidérunt, animæquióres eſſent. *Sap.* 18. 6.

Oratio.

IN hac nocte ſanctíſſima, quæſumus, Dómine, réfove fidéles abundantióri caritáte, quos novâ luce illuminábit Natívitas Jeſu Chriſti Fílii tui Dómini noſtri, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Chriſtus natus eſt nobis; * Veníte, adorémus. *Luc.* 2. 11.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu ſolemni.*

HYMNUS.

O Nox, vel médio ſplendídior die!
Cujus per ténebras, Vírginis è ſinu
Terris exóriens Sol novus émicat,
Complens ómnia lúmine.

ALTO de ſólio, qui régit ómnia,
Humanúmque Deo concíliat genus,
Is nunc, ſub túguri vilis opérculo
Naſcens, paupériem docet.

PASTORES óvium, dum grégibus ſuis
Inténti, vígiles excúbias agunt,
Primi ſuſcípiunt, quæ nova Cœlites
Terris gaúdia núntiant.

QUI lucis Pater eſt, glória ſit Patri;
Cujus Virgo parens, glória Filio;
Quo fecúnda, tibi, Nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſal. 2. Quare fremuérunt gentes, *p.* 3.

Ant. 8. c. Fílium ſuum unigénitum miſit Deus in mundum, ut vivámus per eum. 1. *Joan.* 4. 9.

In Pſal. 18. Cœli enárrant glóriam Dei, *p.* 38.

Ant. 2. D. Ipſe prior diléxit nos, & miſit Filium ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris. 1. *Joan.* 4. 10.

In diviſ. Pſal. 18. Lex Dómini immaculáta, *p.* 38.

Ant. 1. a. Non miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut júdicet mundum, ſed ut ſalvétur mundus per ipſum. *Joan.* 3. 17.

℣. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſraël. *Pſ.* 97. 3.

De Iſaïa Prophéta.

Lectio I. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 7.

PRimo témpore alleviáta eſt terra Zabúlon, & terra Néphthali: & noviſſimo, aggraváta eſt via maris trans Jordánem Galilǽæ Géntium. Pópulus, qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis. Multiplicáſti gentem, non magnificáſti lætítiam. Lætabúntur coram te, ſicut qui lætántur in meſſe, ſicut exúltant victóres captâ prædâ, quando dívidunt ſpólia. Jugum enim óneris ejus, & virgam húmeri ejus, & ſceptrum exactóris ejus ſuperáſti, ſicut in die Mádian. Quia omnis violénta prædátio cum tumúltu, & veſtiméntum miſtum ſánguine, erit in combuſtiónem, & cibus ignis. Párvulus enim natus eſt nobis, & Fílius datus eſt nobis, & factus eſt Principátus ſuper húmerum ejus: & vocábitur nomen ejus, Admirábilis, Conſiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri ſéculi, Princeps pacis. Multiplicábitur ejus impérium: & pacis non erit finis. Super ſólium David, & ſuper regnum ejus ſedébit: ut confírmet illud, & corróboret in judício & juſtítia, ámodò & uſque in ſempitérnum. Zelus Dómini exercítuum fáciet hoc. Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, & ſalvi éritis.

℟. *j.* Parávit Dóminus bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium: * Et vidébunt omnes fines terræ Salutáre Dei noſtri. *Iſ.* 52. 10. ℣. Sic Deus diléxit mundum, ut Fílium ſuum unigénitum daret. *Joan.* 3. 16. * Et vidébunt. Glória. * Et vidébunt.

Lectio II. *c.* 40. *v.* 1. *ad* 8.

COnſolámini, conſolámini, pópule meus, dicit Deus veſter. Loquímini ad cor Jeruſalem, & advocáte eam: quóniam compléta eſt malítia ejus, dimíſſa eſt iníquitas illíus: ſuſcépit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis ſuis. Vox clamántis in

cis. *Iſ.* 9. 6. ℣. Deus exaltávit illum, & donávit illi nomen quod eſt ſuper omne nomen. *Philipp.* 2. 9. * Admirábilis. Glória. * Admirábilis.

Lectio VI. *c.* 3.

AGámus ergo, dilectiſſimi, grátias Deo Patri, per Fílium ejus, in Spíritu ſancto: qui propter multam miſericórdiam ſuam quâ diléxit nos, misértus eſt noſtrî: & cùm eſsémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Chriſto, ut eſsémus in ipſo nova creatúra novúmque figméntum. Deponámus ergo véterem hóminem cum áctibus ſuis: & adépti participatiónem generatiónis Chriſti, carnis renuntiémus opéribus. Agnóſce, ô Chriſtiáne! dignitátem tuam: & divínæ conſors factus natúræ, noli in véterem vilitátem degéneri converſatióne redire. Meménto, cujus cápitis & cujus córporis ſis membrũ. Reminíſcere, quia érutus de poteſtáte tenebrárum, tranſlátus es in Dei lumen & regnum.

℟. vj. Exultáte, & lætámini in Dómino Deo veſtro; quia dedit vobis Doctórem juſtítiæ; & * Deſcéndere fáciet ad vos imbrem matutínum & ſerótinum. *Joël.* 2. 23. ℣. Non eſt in álio áliquo ſalus. *Act.* 4. 12. * Deſcéndere fáciet. Glória. *Reſumitur* ℟. Exultáte.

IN III. NOCTURNO.

In Pſal. 95. Cantáte Dómino cánticum novum; * cantáte, *p.* 44.

Ant. 5. a. Unus Deus; unus & mediátor Dei & hóminum, Homo Chriſtus Jeſus. 1. *Tim.* 2. 5.

In Pſal. 96. Dóminus regnávit, exúltet, *p.* 45.

Ant. 2. D. Venit Fílius hóminis quærere, & ſalvum fácere quod períerat. *Luc.* 19. 10.

In Pſal. 97. Cantáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília, *p.* 99.

Ant. 4. A. Dedit redemptiónem ſemetípſum pro ómnibus. 1. *Tim.* 2. 6.

℣. Dóminus virtútum nobíſcum; ℟. Suſcéptor noſter Deus Jacob. *Pſ.* 45. 12.

Benedictio 7. Evangelíza inveſtigábiles divítias Chriſti; & illúmina omnes quæ ſit diſpensátio Sacraménti abſcónditi à ſéculis in Deo. *Eph.* 3. 8. 9.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio VII. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 14. *Nativitas Chriſti ab Angelis nuntiata.*

IN diébus illis, Exiit Edíctum à Cǽſare Augúſto, ut deſcriberétur univérſus orbis. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 8. *in Evang.* n. 1.

QUia, largiénte Dómino, Miſsárum ſolémnia ter hódie celebratúri ſumus, loqui diu de Evan-

gélica Lectióne non póſſumus. Sed nos áliquid vel bréviter dícere Redemptóris noſtri Natívitas ipſa compéllit. Quid eſt, quòd naſcitúro Dómino mundus deſcríbitur, niſi hoc quod apértè monſtrátur, quia ille veniébat in carne, qui eléctos ſuos adſcríberet in æternitáte? Quò contrà de réprobis per Prophétam dícitur: Deleántur de libro vivéntium, & cum juſtis non ſcribántur. Qui benè étiam in Béthlehem náſcitur: Béthlehem quippe Domus panis interpretátur. Ipſe namque eſt qui ait: Ego ſum panis vivus, qui de cœlo deſcéndi. Locus ergo in quo Dóminus náſcitur, Domus panis ántea vocátus eſt: quia futúrum profécto erat, ut ille ibi per matériam carnis apparéret, qui electórum mentes intérnâ ſatietáte refíceret. Qui non in paréntum domo, ſed in via náſcitur: ut profécto oſténderet, quia per humanitátem ſuam quam aſſúmpſerat, quaſi in aliéno naſcebátur.

℟. *vij.* Ecce Deus noſter iſte; expectávimus eum, & ſalvábit nos: * Iſte Dóminus, ſuſtinúimus eum, exultábimus & lætábimur in Salutári ejus. *Iſ.* 25. 9. ℣. Natus eſt vobis hódie Salvátor, qui eſt Chriſtus Dóminus, in civitáte David. *Luc.* 2. 11. * Iſte Dóminus. Glória. * Iſte Dóminus.

Benedictio 8. Detur tibi ſermo in apertióne oris tui, cum fidúcia notum fácere Myſtérium Evangélii. *Eph.* 6. 19.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO VIII. *c.* 2. *v.* 15. *ad* 20.

Chriſtus à paſtoribus requiſitus.

PAſtóres loquebántur ad ínvicem: Tranſeámus uſque Béthlehem, & videámus hoc verbum quod factum eſt, quod Dóminus oſténdit nobis. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 2. *in Luc.* n. 53.

VIdes feſtináre paſtóres: nemo enim cum deſídia Chriſtum requírit. Vides paſtóres Angelo credidíſſe: & tu, Patri, Fílio, Spirítui ſancto, Angelis, Prophétis & Apóſtolis crede. Vide quàm ſignátè Scriptúra ſingulórum libret moménta verbórum: Feſtínant, inquit, Verbum vidére. Etenim cùm caro Dómini vidétur, Verbum vidétur, quod eſt Fílius. Non mediócre fídei tibi hoc videátur exémplum, non vilis perſóna paſtórum. Certè quò vílior ad prudéntiam, eò pretióſior ad fidem. Non gymnáſia choris reférta ſapiéntûm, ſed plebem Dóminus símplicem requiſívit, quæ phaleráre audíta & fucáre neſcíret: ſimplícitas enim quæritur, non ambítio deſiderátur.

℟. viij. Dóminus Deus veſter in médio veſtrî eſt, & * Pro vobis contra adversários dimicábit, ut éruat vos de periculo. *Deut.* 20. 4. ℣. Omnes qui audiérunt, miráti ſunt, & de his quæ dicta erant à paſtóribus ad ipſos. *Luc.* 2. 18. * Pro vobis. Glória. * Pro vobis.

Benedictio. 9. Annúntia Vitam ætérnam, quæ erat apud Patrem, & appáruit nobis. 1. *Joan.* 1. 2.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Joánnem.

LECTIO IX. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 14.

Verbum Dei, Vita & Lux, fit caro.

IN princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Epiſt. 140. n. 6. 10. 11.

QUem Fílium Deus míſerit, fieríque ex muliere volúerit, quantus ille Deus ſit, qui hanc humilitátem pro ſalúte Fidélium ſuſcípere dignátus fúerit, ut agnóſcas, nunc atténde Evangéliū. In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hic ergo Deus Verbum Dei, per quod facta ſunt ómnia, Fílius Dei eſt. Cùm eſſet Fílius Dei, venit ut fieret fílius hóminis, donarétque nobis, qui erámus filii hóminum, fílios Dei fieri. Deſcéndit ergo ille, ut nos aſcenderémus: ut participátâ natúrâ filiórum hóminum, ad participándam étiam ſuam natúram adoptáret filios hóminum. Quaprópter cùm dixíſſet: Dedit eis poteſtátem filios Dei fieri, modúmque adjunxíſſet, ne carnális intelligerétur natívitas, quòd ſcílicet eis id præſtíterit, qui credunt in nómine ejus, & per grátiam renaſcúntur ſpiritálem, mox commendávit quaſi hujus viciſſitúdinis ſacraméntum. Tanquam enim miráti tantum bonum non auderémus optáre, ſtatim ſubjúnxit: Et Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis: tanquam díceret: O hómines! nolíte deſperáre vos fieri poſſe filios Dei: quia & ipſe Fílius Dei, hoc eſt, Verbum Dei, caro factum eſt, & habitávit in nobis. Neque enim jam deſperándum eſt participatióne Verbi fieri poſſe hómines fílios Dei, quando Fílius Dei participatióne carnis factus eſt Fílius hóminis.

℟. ix. Annuntiáte in Juda, & in Jerúſalem audítum fácite: * Loquímini & cánite tubâ in terra, clamáte fórtiter. *Jer.* 4. 5. ℣. Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis; & vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi Unigéniti à Patre; plenum grátiæ & veritátis. *Joan.* 1. 14. * Loquímini. Glória. *Reſumitur* ℟. Annuntiáte.

Poſt ℟. *cantatur ſolemniter à Diacono ſequens Evangelium.*

Dicitur pariter à privatim recitantibus, ſed omiſſo Dóminus vobíſcum.

℣. Dóminus vobíſcum;
℟. Et cum ſpíritu tuo.
℣. Inítium ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.
℟. Glória tibi, Dómine.

Cap. 1. *v.* 1. *ad* 16.

LIber generatiónis Jeſu Chriſti fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Iſaac. Iſaac autem génuit Jacob. Jacob autem génuit Judam & fratres ejus. Judas autem génuit Phares & Zaram de Thamar. Phares autem génuit Eſron. Eſron autem génuit Aram. Aram autem génuit Amínadab. Amínadab autem génuit Naáſſon. Naáſſon autem génuit Salmon. Salmon autem génuit Booz de Rahab. Booz autem génuit Obed ex Ruth. Obed autem génuit Jeſſe. Jeſſe autem génuit David Regem. David autē Rex génuit Salomónem ex ea quæ fuit Uríæ. Sálomon autem génuit Róboam. Róboam autē génuit Abíam. Abías autem génuit Aſa. Aſa autem génuit Jóſaphat. Jóſaphat autem génuit Joram. Joram autem génuit Ozíam. Ozías autem génuit Jóatham. Jóatham autem génuit Achaz. Achaz autem génuit Ezechíam. Ezechías autem génuit Manáſſen. Manáſſes autem génuit Amon. Amon autem génuit Josíam. Josías autem génuit Jechoníam & fratres ejus, in tranſmigratióne Babylónis. Et poſt tranſmigratiónem Babylónis, Jechonías génuit Saláthiel. Saláthiel autem génuit Zoróbabel. Zoróbabel autem génuit Abíud. Abíud autem génuit Elíacim. Elíacim autem génuit Azor. Azor autem génuit Sadoc. Sadoc autem génuit Achim. Achim autem génuit Elíud. Elíud autem génuit Eléazar. Eléazar autem génuit Mathan. Mathan autem génuit Jacob. Jacob autem génuit Joſeph virum Maríæ, de qua natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus.

Poſteà, dicitur Te Deum, *quo finito, celebratur Miſſa In galli cantu. Factâ Communione Sacerdotis, inchoantur Laudes abſolutè ab impoſitione Antiph.* Egréſſus es, *ut infrà, Sacerdote remanente juxta altare.*

AD LAUDES MATUTINAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 7. c. Egréſſus es, Dómine, in ſalútem pópuli tui, in ſalútem cum Chriſto tuo. *Habac.* 3. 13.

Ant. 1. a. Tu, Deus noſter, ſuávis & verus es, pátiens, & in miſericórdia diſpónens ómnia. *Sap.* 15. 1.

Ant. 5. C. Cùm féceris mirabília, non ſuſtinébimus; deſcendíſti, & à fácie tua montes defluxérunt. *Iſ.* 64. 3.

Ant. 7. *d.* Tu es.

CANTICUM ISAIÆ. *c. 25. v. 1. ad 9.*

Gratiarum actio pro Salvatore dato.

DOmine, Deus meus es tu, * exaltábo te, & confitébor nómini tuo;

Quóniam fecíſti mirabília, * cogitatiónes antíquas fidéles, amen.

Quia poſuíſti civitátem in túmulum, * urbem fortem in ruínam,

Domum alienórum, ut non ſit cívitas, * & in ſempitérnum non ædificétur.

Super hoc laudábit te pópulus fortis, * cívitas géntium robuſtárum timébit te;

Quia factus es fortitúdo paúperi, fortitúdo egéno in tribulatióne ſua, * ſpes à túrbine, umbráculum ab æſtu.

Spíritus enim robuſtórum, * quaſi turbo impéllens paríetem.

Sicut æſtus in ſiti, tumúltum alienórum humiliábis, * & quaſi calóre ſub nube torrénte, propáginem fórtium marcéſcere fácies.

Et fáciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ, * pínguium medullatórum, vindémiæ defæcátæ.

Et præcipitábit in monte iſto fáciem vínculi colligáti ſuper omnes pópulos, * & telam quam ordítus eſt ſuper omnes natiónes.

Præcipitábit mortem in ſempitérnum: * & aúferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie:

Et oppróbrium pópuli ſui aúferet de univérſa terra; * quia Dóminus locútus eſt.

Et dicet in die illa: Ecce Deus noſter iſte; * expectávimus eum, & ſalvábit nos:

Iſte Dóminus, ſuſtinúimus eum; * exultábimus & lætábimur in Salutári ejus.

Glória Patri.

Ant. Tu es Chriſtus Fílius Dei vivi, qui in hunc mundum veníſti. *Joan.* 11. 27.

Ant. 6. C. Tu es Fílius Dei; tu es Rex Iſraël. *Joan.* 1. 49.

Finitâ iſtâ Antiphonâ, incipit Sacerdos ad altare Antiphonam ſequentem.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. G. Benedíctus es, Salvátor Iſraël, qui contrivíſti ímpetum poténtis. 1. *Mach.* 4. 30.

Oratio.

DEus, qui Unigénitum tuum carne humánâ indútum paſtóribus primò manifeſtáre dignátus es; concéde, ut eâ quâ tibi placuérunt, ſimplicitáte occúrrere valeámus in agnitiónem ejúſdem Fílii tui Dómini noſtri Jeſu Chriſti, qui tecum vivit & regnat in unitáte.

Sic hodie dicuntur Laudes Matutinæ, etiam extra Chorum.

AD HORAS, *Doxologia.*

QUi natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

Hæc Doxologia dicitur in fine Hymnorum ejuſdem metri, etiam cùm ſit de Sanctis, uſque ad Præſentationem Domini incluſivè, niſì aliter notetur.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Glória in altíſſimis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntátis. *Luc.* 2. 14.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 3. 16.

MAgnum eſt pietátis Sacraméntum, quod manifeſtátum eſt in carne, juſtificátum eſt in ſpíritu, appáruit Angelis, prædicátum eſt Géntibus, créditum eſt in mundo.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui natus es de María Vírgine, *Matt.* 1. 16.

Hic ℣. *dicitur, etiam cùm ſit de Sanctis, uſque ad Præſentationem Domini incluſivè, niſì aliter notetur.*

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Deus, ex sémine David, ſecúndùm promiſſiónem, edúxit Iſraël Salvatórem Jeſum. *Act.* 13. 23.

CAPITULUM. *Gal.* 4. 4. 5.

UBi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Filium ſuum, factum ex muliere, factum ſub Lege, ut eos qui ſub Lege erant redímeret.

℟. *breve.* Miſit Verbum ſuum, & ſanávit eos, * Allelúia, allelúia. ℟. Miſit. ℣. Et erípuit eos de interitiónibus eórum. * Allelúia. Glória. ℟. Miſit. *Pſ.* 106. 20.

℣. Lætábimur, in Salutári tuo, Dómine; ℟. Et in nómine Dei noſtri magnificábimur. *Pſ.* 19. 6.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetúſta sérvitus tenet; Per eúmdem.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *a.* Hic eſt verus Deus, & Vita ætérna. 1. *Joan.* 5. 20.

CAPITULUM. *Hebr.* 1. 1. 2.

MUltifáriàm multiſque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis, noviſſimè diébus iſtis locútus eſt nobis in Fílio, quem conſtítuit hærédem universórum, per quem fecit & sécula.

℟. *breve.* Memor fuit in séculum teſtaménti ſui, * Allelúia, allelúia. ℟. Memor. ℣. Verbi quod mandávit in mille generatiónes. * Allelúia. Glória. ℟. Memor. *Pſ.* 104. 8.

℣. Fidélis Dóminus, ℟. In ómnibus verbis ſuis. *Pſ.* 144. 13.

Oratio, Concéde, *ſuprà, ad Tertiam.*

AD NONAM.

Ant. 4. *E.* Hódie fecit Dóminus ſalútem in Iſraël. 1. *Reg.* 11. 13.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 1. 2.

VIta manifeſtáta eſt: & vídimus, & teſtámur, & annuntiámus vobis Vitam

æternam, quæ erat apud Patrem, & appáruit nobis.

℟. *breve.* Notum fecit Dóminus, * Allelúia, allelúia. ℟. Notum. ℣. Salutáre ſuum. * Allelúia. Glória. ℟. Notum. *Pſ.* 97. 2.

℣. Suſcípiant montes pacem pópulo, ℟. Et colles juſtítiam. *Pſ.* 71. 3.

Oratio, Concéde, *ſuprà, ad Tertiam.*

AD VESPERAS.

In Pſal. 109. Dixit Dóminus, *p.* 26.

Ant. 1. J. Fílius Dei venit, & dedit nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum, & ſimus in vero Fílio ejus. 1. *Joan.* 5. 20.

In Pſal. 110. Confitébor tibi, Dómine, *p.* 27.

Ant. 7. d. In hoc appáruit Fílius Dei, ut diſſólvat ópera diáboli. 1. *Joan.* 3. 8.

In Pſal. 111. Beátus vir qui timet, *p.* 27.

Ant. 6. F. Appáruit ut peccáta noſtra tólleret; & peccátum in eo non eſt. 1. *Joan.* 3. 5.

In Pſal. 131. Meménto, Dómine, David, *p.* 108.

Ant. 4. f. Adeámus cum fidúcia ad thronum grátiæ, ut miſericórdiam conſequámur. *Hebr.* 4. 16.

In diviſ. Pſ. 131. Jurávit Dóminus David veritátem, *p.* 108.

Ant. 5. C. Quómodo nos effugiémus, ſi tantam neglexérimus ſalútem! *Hebr.* 2. 3.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 1. 15.

Fidélis ſermo, & omni acceptióne dignus, quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere.

HYMNUS.

Umbra ſepúltis lux óritur nova:
Mundo ſtupénti ſe ſimul exhibent
Infans Creátor, Virgo mater,
Séque minor Deus ipſe factus.

Numen ſuprémum de Patre Númine,
E matre prodit paſſíbilis Deus:
De fonte lucis lux perénnis,
Carne ſuos rádios obúmbrat.

Compreſſa ſtrictis bráchia fáſciis,
Libráta mundi póndera ſuſtinent:
Lactánte nutrítur parénte,
Cœlícolûm cibus ipſe jugis.

Homo ſupérbus corrúerat miſer;
Se depriméndo nos Deus érigit;
Fit Numen infans noſtra forma:
Jámque Deum licet æmulári.

Ergo per orbem Rex novus imperet,
Quondam timéndus víndice déxterâ,
Inérmis ardet nunc amári:
Corda tuis, Puer, ure flammis.

Laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio;
Sit, ſanćte, compar laus tibi, Spíritus;
O Numen infans! ſpes quiéta,
Víndice te, rédeat ſalútis.
Amen.

℣. Deus Rex noſter ante ſécula, ℟. Operátus eſt ſalútem in médio terræ. *Pſ.* 73. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. E. Nos vídimus, & teſtificámur, quóniam Pater miſit Fílium ſuum, Salvatórem mundi. 1. *Joan.* 4. 14.

Oratio, Concéde, *ſuprà, ad Tertiam.*

Commemoratio de Sanćto Stephano.

Ant. Congregátæ ſunt ſuper te gentes multæ quæ dicunt: Lapidétur, & aſpíciat in Sion óculus noſter; ipſi autem non cognovérunt cogitatiónes Dómini. *Mich.* 4. 11. 12.

℣. In memória ætérna erit juſtus; ℟. Ab auditióne mala non timébit. *Pſ.* 111. 7.

Oratio, Da nobis, *infrà, ad Laudes, p.* 258. +

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. a. Verè in Dómino Deo noſtro ſalus Iſraël. *Jer.* 3. 23.

HYMNUS.

Mundi ſalus qui náſceris,
Jeſu puer, nos réſpice;
Da móribus caſtis tuam
Reférre nos infántiam.

Feſſos diúrno dum levat
Labóre noćturnus ſopor,
Defénde, Paſtor, béſtiis
Tuas ab inféſtis oves.

O Virgo! quæ paris Deum,
Fovéſque laćténtem ſinu,
Hunc flećte nobis quâ vales,
Benígna Mater, grátiâ.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

Capitulum. 2. *Theſſ.* 2. 15. 16.

Ipſe Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, & Deus, & Pater noſter, qui diléxit nos, & dedit conſolatiónem ætérnam & ſpem bonam in grátia, exhortétur corda veſtra, & confirmet in omni ópere & ſermóne bono.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Omnis qui credit quóniam Jeſus eſt Chriſtus, ex Deo natus eſt. 1. *Joan.* 5. 1.

Oratio.

Chriſti Infántis Myſtérium venerántes, quæſumus, Dómine, ut per hanc noćtem méntium vigilántiâ caſtâque córporum quiéte, ejus innocéntiam in nobis exprímere valeámus; Per eúmdem, &c.

Hæc Oratio dicitur uſque ad Præſentationem Domini incluſivè, etiam in Feſtis Sanćtorum.

L 6

+ In [illegible]

2

DIE XXVI. DECEMBRIS.

IN FESTO

ANCTI STEPHANI,

PROTOMARTYRIS.

Solemne minus.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jeſum, iem vidit Stéphanus ſtanm à dextris Dei, * Vere, adorémus. *Act.* 7. 55.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *tu ſolemni.*

Hymnus.

Qui tuo, Dux Mártyrum,
efers corónam nómine,
n de cadúcis flóribus
ɔi corónam néctimus.
Tuo cruénta ſánguine
àm ſaxa fulgent púlchriùs!
áta ſacro vértici
a ſic micárent sídera.
Quot facta fronti vúlnera,
tela lucis émicant;
ngelo monſtrat parem,
ɔd prodit è vultu, jubar.
u prima Chriſtó víctimæ
n rependis víctima:
úſque teſtis, æmulo
a fatéris fúnere.
primus oſténſam tibi
s rubri ſulcas viam:
to ſequéntur Mártyrum
Quibus praeis, exércitus!
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

Pſalmi de Feria. Et ſic in aliis Horis, exceptis Veſperis.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Creſcénte número diſcipulórum, factum eſt murmur Græcórum advérsùs Hebræos. *Act.* 6. 1.

Ant. 2. D. Convocántes Duódecim multitúdinē diſcīpulórum, dixérunt: Non eſt æquum nos derelínquere verbum Dei, & miniſtráre menſis. *Act.* 6. 2.

Ant. 3. c. Plácuit ſermo coram omni multitúdine, & elegérunt Stéphanum, virum plenum fide & Spíritu ſáncto. *Act.* 6. 5.

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpsíſti, Dómine!
℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64. 5.

Incipit Liber Tobiæ.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 8.

TObías ex tribu & civitáte Néphthali (quæ eſt in ſuperióribus Galilææ ſu-

pra Naáſſon, poſt viam quæ ducit ad Occidéntem, in ſiníſtro habens civitátem Sephet,) cùm captus eſſet in diébus Salmánaſar regis Aſſyriórum, in captivitáte tamen póſitus, viam veritátis non deséruit, ità ut ómnia quæ habére póterat, quotídie concaptívis frátribus, qui erant ex ejus génere, impertíret. Cúmque eſſet júnior ómnibus in tribu Néphthali, nihil tamen puérile geſſit in ópere. Dénique cùm irent omnes ad vítulos áureos, quos Jeróboam fécerat Rex Iſraël, hic ſolus fugiébat consórtia ómnium, ſed pergébat in Jerúſalem ad templum Dómini, & ibi adorábat Dóminum Deum Iſraël, ómnia primitíva ſua, & décimas ſuas fidéliter ófferens, ità ut in tértio anno proſélytis & ádvenis miniſtráret omnem decimatiónem. Hæc & his ſimília ſecúndùm legem Dei puérulus obſervábat. Tu autem, Dómine.

℟. *j.* Státues Levítas in conſpéctu Aaron & filiórum ejus; * Et conſecrábis oblátos Dómino, ac ſeparábis de médio filiórum Iſraël, ut ſint mei. *Num.* 8. 13. 14. ℣. Hi probéntur primùm, & ſic miníſtrent, nullum crimen habéntes. 1. *Tim.* 3. 10. * Et.

Lectio II. *v. 9. ad 17.*

CUm verò factus eſſet vir, accépit uxórem Annam de tribu ſua, genuítque ex ea filium, nomen ſuum impónens ei, quem ab infántia timére Deum dócuit, & abſtinére ab omni peccáto. Igitur, cùm per captivitátem deveníſſet cum uxóre ſua & filio in civitátem Níniven cum omni tribu ſua, cùm omnes éderent ex cibis Gentílium, iſte cuſtodívit ánimam ſuam, & nunquam contaminátus eſt in eſcis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde ſuo, dedit illi Deus grátiam in conſpéctu Salmánaſar Regis, & dedit illi poteſtátem quocúmque vellet ire, habens libertátem quæcúmque fácere voluíſſet. Pergébat ergo ad omnes qui erant in captivitáte, & mónita ſalútis dabat eis. Cùm autem veníſſet in Rages civitátem Medórum, & ex his quibus honorátus fúerat à Rege, habuíſſet decem talénta argénti: & cùm in multa turba géneris ſui Gabélum egéntem vidéret, qui erat ex tribu ejus, ſub chirógrapho dedit illi memorátum pondus argénti.

℟. *ij.* Univérſæ multitúdini, tam uxóribus quàm líberis eórum utriúſque ſexûs, * Fidéliter cibi, de his quæ ſanctificáta fúerant, præbebántur. 2. *Par.* 31. 18. ℣. Dividebátur ſíngulis, próut cuíque opus erat. *Act.* 4. 35. * Fidéliter cibi, de his quæ ſanctificáta fúerant, præbebántur.

Lectio III. *v. 18. ad finem.*

POſt multum verò témporis, mórtuo Salmánaſar Rege, cùm regnáret Sennácherib filius ejus pro eo, & filios Iſraël exóſos habéret in conſpéctu ſuo, Tobías quotídie pergébat per omnem cognatiónem ſuam, & conſolabátur eos, dividebátque unicuíque, próut póterat, de facultátibus ſuis: eſuriéntes alébat, nudíſque veſtiménta præbébat, & mórtuis atque occíſis ſepultúram ſollícitus exhibébat. Dénique cùm revérſus eſſet Rex Sennácherib, fúgiens à Judǽa plagam quam circa eum fécerat Deus propter blaſphémiam ſuam, & irátus multos occíderet ex filiis Iſraël, Tobías ſepeliébat córpora eórum. At ubi nuntiátum eſt Regi, juſſit eum occídi, & tulit omnem ſubſtántiam ejus. Tobías verò cum filio ſuo & cum uxóre fúgiens, nudus látuit, quia multi diligébant eum. Poſt dies verò quadragínta quinque, occidérunt Regem filii ipſíus: & revérſus eſt Tobías in domum ſuam, omníſque facúltas ejus reſtitúta eſt ei.

℟. *iij.* Stabilíta ſunt bona illíus in Dómino; * Et eleemóſynas illíus enarrábit omnis Eccléſia ſanctórum. *Eccli.* 31. 11. ℣. Qui parcè ſéminat, parce & metet; & qui ſéminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet. 2. *Cor.* 9. 6. * Et eleemóſynas. Glória. *Reſumitur* ℟. Stabilíta.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Stéphanus plenus grátiâ & fortitúdine, faciébat prodígia & ſigna magna in pópulo. *Act.* 6. 8.

Ant. 6. F. Fervens ſpíritu loquebátur, & docébat diligénter ea quæ ſunt Jeſu. *Act.* 18. 25.

Ant. 8. *g.* Rapuérunt eum, & adduxérunt in concílium. *Act.* 6. 12.

℣. Confirmátum eſt cor ejus; ℟. Non commovébitur donec deſpíciat inimícos ſuos. *Pſ.* 111. 8.

De Actibus Apoſtolórum.

Lectio IV. *c. 6. v.* 1. *ad* 7.

IN diébus illis, creſcénte número diſcipulórum, factum eſt murmur Græcórum advérsùs Hebræos, eò quòd deſpiceréntur in miniſtério quotidiáno víduæ eórum. Convocántes autem Duódecim multitúdinem diſcipulórum, dixérunt: Non eſt æquum nos derelínquere verbum Dei, & miniſtráre menſis. Conſiderátc ergo, fratres, viros ex vobis boni teſtimónii ſeptem, plenos Spíritu ſancto & ſapiéntiâ, quos conſtituámus ſuper hoc opus. Nos verò oratióni, & miniſtério verbi inſtántes érimus. Et plácuit ſermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum virum plenum fide & Spíritu ſancto, & Philippum, & Próchorum, & Nicánorem, & Timónem, & Pármenam;

& Nicoláum ádvenam Antiochénum. Hos ſtatuérunt ante conſpéctum Apoſtolórum : & orántes impoſuérunt eis manus. Et verbum Dómini creſcébat ; & multiplicabátur númerus diſcipulórum in Jerúſalem valde : multa étiam turba ſacerdótum obediébat fídei.

℟. *iv.* Surréxit quaſi ignis, * Et verbum ipsíus quaſi fácula ardébat. *Eccli.* 48. 1. ℣. Potens in Scriptúris, hic erat edóctus viam Dómini. *Act.* 18. 24. 25. * Et verbum.

Lectio V. *v.* 8. *ad finem.*

STéphanus autem plenus grátiâ & fortitúdine, faciébat prodígia & ſigna magna in pópulo. Surrexérunt autem quidam de ſynagóga, quæ appellátur Libertinórum, & Cyrenénſium, & Alexandrinórum, & eórum qui erant à Cilícia & Aſia, diſputántes cum Stéphano : & non póterant reſíſtere ſapiéntiæ, & Spirítui qui loquebátur. Tunc ſummiſérunt viros, qui dícerent ſe audivíſſe eum dicéntem verba blaſphémiæ in Móyſen & in Deum. Commovérunt ítaque plebem, & Senióres, & Scribas ; & concurréntes rapuérunt eum, & adduxérunt in concílium, & ſtatuérunt falſos teſtes, qui dícerent : Homo iſte non ceſſat loqui verba advérsùs locum ſanctum, & Legem : audívimus enim eum dicéntem : Quóniam Jeſus Nazarénus hic déſtruet locum iſtum, & mutábit traditiónes quas trádidit nobis Móyſes. Et intuéntes eum omnes qui ſedébant in concílio, vidérunt fáciem ejus tanquam fáciem Angeli.

℟. *v.* Fuit máximus in ſalútem electórum Dei, expugnáre inſurgéntes hoſtes, * Ut conſequerétur hæreditátem Iſraël. *Eccli.* 46. 2. ℣. Vehementer Judǽos revincébat públicè, oſténdens per Scriptúras eſſe Chriſtum Jeſum. *Act.* 18. 28. * Ut conſequerétur.

Lectio VI. *c.* 7. *v.* 55. *ad* 59.

CUm autem eſſet plenus Spíritu ſancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, & Jeſum ſtantem à dextris Dei. Et ait : Ecce vídeo cœlos apértos, & Fílium hóminis ſtantem à dextris Dei. Exclamántes autem voce magnâ, continuérunt aures ſuas, & ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejiciéntes eum extra civitátem, lapidábant : & teſtes depoſuérunt veſtiménta ſua ſecùs pedes adoleſcéntis qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocántem & dicéntem : Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meum. Póſitis autem génibus, clamávit voce magnâ, dicens : Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixíſſet, obdormívit in Dómino.

℟. *vj.* Stetit in conſpéctu pópuli, & dixit eis : Hæc dicit Dóminus Deus : * Quare tranſgredímini præcéptum

Dómini ? 2. *Par.* 24. 20. ℣. Durâ cervíce, & incircumciſis córdibus & aúribus, vos ſemper Spirítui ſancto resíſtitis. *Act.* 7. 51. * Quare. Glória. *Reſumitur* ℟. Stetit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Cùm eſſet Stéphanus plenus Spiritu ſancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei. *Act.* 7. 55.

Ant. 5. a. Lapidábant Stéphanum invocántem & dicéntem: Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meũ. *Act.* 7. 58.

Ant. 7. G. Pòſitis génibus, clamávit voce magnâ, dicens: Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum. *Act.* 7. 59.

℣. Muta fiant lábia dolóſa, ℟. Quæ loquúntur advérsùs Juſtum iniquitátem. *Pſ.* 30. 19.

Sermo ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Serm. 3. *de S. Stephano.*

LECTIO VII.

HEri celebrávimus temporálem ſempitérni Regis noſtri Natálem: hódie celebrâmus triumphálem Mílitis paſſiónem. Herì Rex noſter trábeâ carnis indútus, de aula úteri virginális egrédiens, viſitáre dignátus eſt mundum: hódie Miles de tabernáculo córporis éxiens, triumphátor migrávit ad cœlum. Glória in excélſis Deo, herì ſancti Angeli exultántes cantavérunt: hódie Stéphanum lætántes in ſuum consórtium ſuſcepérunt. Herì Chriſtus pro nobis pannis eſt involútus: hódie Stéphanus ſtolâ eſt ab eo immortalitátis indútus. Herì præsépis angúſtia Chriſtum portávit infántem: hódie imménſitas cœli ſuſcépit Stéphanum triumphántem.

℟. vij. Addúctis duóbus viris fíliis diáboli, fecérunt eos ſedére contra eum; at illi, ſcílicet * Ut viri diabólici, dixérunt contra eum teſtimónium. 3. *Reg.* 21. 13. ℣. Statuérunt falſos teſtes qui dícerent: Homo iſte non ceſſat loqui verba advérsùs locum ſanctum & Legem. *Act.* 6. 13. * Ut.

LECTIO VIII. *Cap* 3.

CAritas ergo quæ de cœlo ad terras depóſuit Chriſtum, ipſa Stéphanum de terra elevávit ad cœlum. Cáritas quæ præcéſſit in Rege, ipſa ſubſequénter refulſit in Mílite. Stéphanus ergo ut nóminis ſui corónam meruíſſet accípere, caritátem pro armis habébat, & per ipſam ubíque vincébat. Per caritátem Dei, ſæviéntibus Judǽis non ceſſit: per caritátem próximi, pro lapidántibus intercéſſit. Per caritátem arguébat errantes, ut corrigeréntur: per caritátem pro lapidántibus orábat, ne puniréntur. Caritátis virtúte ſubníxus, vicit Saulum crudéliter ſæviéntem: & quem hábuit in terra perſecutórem, in cœlo méruit habére consórtem.

℟. viij. Eduxérunt eum extra civitátem, * Et lapídibus interfecérunt. 3. *Reg.*

21. 13. ℣. Depoſuérunt veſtiménta ſua ſecùs pedes adoleſcéntis, qui vocabátur Saùlus. *Act.* 7. 57. * Et lapídibus.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

Lectio IX. *c.* 23. *v.* 34. *ad finem.*

Jeruſalem juſtorum interfectrix.

Dicébat Jeſus Scribis & Phariſǽis : Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & Sapiéntes, & Scribas, & ex illis occidétis. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 4. *Comm. in Matt.*

Hoc quod ánteà dixerámus, Impléte menſúram patrum veſtrórum, ad perſónam Dómini pertinére, eò quòd occidéndus eſſet ab eis, poteſt & ad diſcípulos ejus reférri, de quibus nunc dicit : Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & Sapiéntes, & Scribas ; & ex illis occidétis, & crucifigétis, & flagellábitis in ſynagógis veſtris, & perſequémini de civitáte in civitátē, ut impleátis menſúram patrum veſtrórum. Simúlque obsérva, juxtà Apóſtolum ſcribéntem ad Corínthios, vária eſſe dona diſcipulórum Chriſti : álios Prophétas, qui ventúra prædícant : álios Sapiéntes, qui nóverint quando débeant proférre ſermónem : álios Scribas in lege doctíſſimos, ex quibus lapidátus eſt Stéphanus, Paulus occíſus, crucifixus Petrus, flagelláti in Actibus Apoſtolórum Diſcípuli.

℟. *ix.* Terra, ne opérias ſánguinem meum, neque invéniat in te locum laténdi clamor meus : * Ecce enim in cœlo teſtis meus, & cónſcius meus in excélſis. *Job.* 16. 19. 20. ℣. Vídeo cœlos apértos, & Fílium hóminis ſtantem à dextris Dei. *Act.* 7. 55. * Ecce enim. Glória. *Reſumitur* ℟. Terra.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Dómine, Dómine, virtus ſalútis meæ, ℟. Obumbráſti ſuper caput meum in die belli. *Pſ.* 139. 8.

Ant. 4. f. Dives es, & blaſphemáris ab his qui ſe dicunt Judǽos eſſe, & non ſunt ; ſed ſunt ſynagóga Sátanæ. *Apoc.* 2. 9.

Ant. 3. g. Poſtquàm afflíxit Dóminus ac probávit, ad extrémum miſértus eſt tuî. *Deut.* 8. 16.

Ant. 1. f. Judicávit pro te Dóminus hódie, de manu ómnium qui ſurrexérunt contra te. 2. *Reg.* 18. 31.

In Canticum. Confitébor tibi, Dómine Rex, *p.* xij.

Ant. 6. F. Recordéris Dómini Dei tui, quòd ipſe vires tibi præbúerit, ut impléret pactum ſúum. *Deut.* 8. 18.

Ant. 1. D. Erunt quaſi non ſint, & vélutì conſúmptio, hómines bellántes advérsùm te. *Iſ.* 41. 12.

Capitulum. *Iſ.* 41. 1.

NE tímeas, quia ego tecum ſum: ne declínes, quia ego Deus tuus: confortávi te, & auxiliátus ſum tibi: & ſuſcépit te déxtera Juſti mei.

Hymnus.

QUid, obſtináta péctora,
Verbo Dei reſíſtitis?
Qui vos Deo plenus docet,
Hunc deſtinátis fúneri!

Omnes in unum sæviunt,
Saxis gravant truces manus:
Hunc, párticeps Saulus necis,
Per ómnium dextras petit.

Quid hoc? repéntè pánditur
Stelláta cœli Régia.
Ad déxteram Patris videt
Sublímè ſtantem Filium.

Non déſeris, Dux, Mílitem
Quem, Chriſte, ſpectans róboras;
Stas árbiter certáminis,
Futúrus ipſe præmium.

Deo mori ſub Júdice
Pugnántis eſt victória;
Dum grando ſaxórum pluit,
Nil ſentit affixus polo.

Mens nempe largo vívidæ
Torrénte lucis ébria,
Nil córporis memor ſui,
Jam ſe Beátis ínſerit.

Servire menſis paúperum
Id múneris quondam tui:
Convíva nunc dignus Deo,
Menſis ſupérnis áſſides.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

℣. Accípere ánimam meam conſiliáti ſunt; ℟. Ego autem in te ſperávi, Dómine. *Pſ.* 30. 14. 15.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. C. Deus ætérne, qui abſcondítórum es cógnitor, qui noſti ómnia ántequàm fiant, tu ſcis quóniam falſum teſtimónium tulérunt contra me; & ecce mórior. *Dan.* 13. 42. 43.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, imitári quod cólimus, ut diſcámus & inimícos dilígere; quia ejus Natalítia celebrámus, qui novit étiam pro perſecutóribus exoráre Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum.

Commemoratio de Natali Domini.

Ant. Benedíctus es, Salvátor Iſraël, qui contrivíſti ímpetum poténtis. 1. *Mach.* 4. 30.

℣. Dómine, quid eſt homo quia innotuíſti ei? ℟. Aut fílius hóminis quia réputas eum? *Pſ.* 143. 3.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut nós Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetúſta sérvitus tenet; Per eúmdem Dóminum noſtrũ Jeſum Chriſtum.

Si ſit Dominica, omiſsâ Commemoratione Natalis Domini, ſit tantùm Commemoratio dictæ Dominicæ per Homil. Ant. ℣. *& Orationem, ut infrà.*

AD PRIMAM.

Ant. Dives es.

CAPITULUM. *Ezech.* 3. 6.

NOn mítteris ad pópulos multos profúndi ſermónis & ignótæ linguæ, quorum non poſſis audíre ſermónes: & ſi ad illos mitteréris, ipſi audírent te.

℟. *breve.* Chriſte.

AD TERTIAM.

Ant. Poſtquàm.

CAPITULUM. *Iſ.* 50. 7.

DOminus Deus auxiliátor meus, ídeò non ſum confúſus, ídeò póſui fáciem meam ut petram duríſſimam, & ſcio quóniam non confúndar.

℟. *breve.* Juſtítiam tuam, Dómine, non abſcóndi in corde meo, * Allelúia, allelúia. ℟. Juſtítiam. ℣. Veritátem tuam, & Salutáre tuum dixi. * Allelúia. Glória. ℟. Juſtítiam. *Pſ.* 39. 11.

℣. Vidi prævaricántes & tabeſcébam; ℟. Quia elóquia tua non cuſtodiérunt. *Pſ.* 118. 158.

AD SEXTAM.

Ant. Judicávit.

CAPITULUM. *Ezech.* 3. 8. 9.

ECce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, & frontem tuam duriórem fróntibus eórum: ut adamántem, & ut sílicem dedi fáciem tuam: ne tímeas eos, neque métuas à fácie eórum.

℟. *breve.* Príncipes perſecúti ſunt me gratìs, * Allelúia, allelúia. ℟. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis formidávit cor meum. * Allelúia. Glória. ℟. Príncipes. *Pſ.* 118. 161.

℣. Extráneus factus ſum frátribus meis, ℟. Et peregrínus filiis matris meæ. *Pſ.* 68. 9.

AD NONAM.

Ant. Erunt.

CAPITULUM. *Ezech.* 3. 19.

SI tu annuntiáveris ímpio, & ille non fúerit convérſus ab impietáte ſua & à via ſua ímpia, ipſe quidem in impietáte ſua moriétur; tu autem ánimam tuam liberáſti.

℟. *breve.* Exaltábo te, Dómine, quóniam ſuſcepíſti me, * Allelúia, allelúia. ℟. Exaltábo. ℣. Nec delectáſti inimícos meos ſuper me. * Allelúia. Glória. ℟. Exaltábo. *Pſ.* 29. 2.

℣. Dedíſti mihi protectiónem ſalútis tuæ; ℟. Et déxtera tua ſuſcépit me. *Pſ.* 17. 36.

AD VESPERAS.

Antiphona & Pſalmi, ut in ſecundis Veſperis Natalis Domini, ſuprà, p. 250.

CAPITULUM. *Iſ.* 50. 10.

QUis ex vobis timens Dóminum, aúdiens vocem ſervi ſui? Qui ambulávit in ténebris & non eſt lumen ei, ſperet in nómine

Dómini, & innitátur ſuper Deum ſuum.

HYMNUS.

MIRIS probat ſeſe modis
Suos in hoſtes cáritas:
Et blándiens, & íncrepans,
Amíca ſemper cáritas.

DUM ſaxa corpus óp-primunt,
Ad aſtra mens attóllitur:
O Chriſte! dixit, ſúſcipe,
Quem pono pro te, ſpíritũ.

QUI ſtans perorábat ſibi,
Cadens & expírans humi,
Linguâ diſérti ſánguinis,
Suis perórat hóſtibus.

AUDIVIT è cœlo Deus
Suprêma verba Mârtyris:
Dux Saulus, & teſtis necis,
Necis fit ipſe prǽmium.

TUM blanda mors amábili
Sopóre clauſit lúmina;
Ad lucis ætérnæ Jubar
Exútus artus, évolat.

QUID non, Deus, ſi réſpicis,
Humána poſſunt péctora!
Cujus triúmphũ pángimus,
Fac nos & exémplum ſequi.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Ecce Deus ádjuvat me;
℟. Et Dóminus ſuſcéptor eſt ánimæ meæ. *Pſ.* 53. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Iſte in excélſis habitábit; muniménta ſaxórum ſublímitas ejus; panis ei datus eſt; aquæ ejus fidéles ſunt; Regem in decóre ſuo vidébunt óculi ejus. *Iſ.* 33. 16. 17.

Commem. de ſancto Joanne, Apoſtolo & Evangeliſta.

Ant. In fide & lenitáte ipsíus ſanctum fecit illum Deus, & elégit eum ex omni carne. *Eccli.* 45. 4.

℣. In velaménto alárum tuárum exultábo, Dómine.
℟. Adhǽſit ánima mea poſt te. *Pſ.* 62. 8. 9.

Oratio, Eccléſiam tuam, *infrà, ad Laudes, p.* 267.

Deinde Commemoratio de Natali Domini, ut in Die, p. 251.

Si hac dies, aut dies craſtina, ſit Dominica, omiſſâ Commemoratione Natalis Domini, fit tantùm Commemoratio dicta Dominica, Antiphonâ deſumptâ è I. vel II. Veſperis ſecundùm diem.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Feria; & ſic aliis diebus uſque ad Circumciſionem excluſivè.

Ant. 1. a. Niſi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipſum ſolum manet. *Joan.* 12. 24. 25.

Hymnus, Mundi ſalus, *ſuprà, p.* 251.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 5.

AUdívit eum Dóminus, & vocem ipsíus, & indúxit illum in nubem.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Deo grátias, qui dedit nobis victóriam, per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum. 1. *Cor.* 15. 57.

Oratio, Chriſti Infántis Myſtérium, *ſuprà, p.* 251.

ꝉ—ꝛumbu martyrol·
ꝉ·

DIE XXVII. DECEMBRIS.

IN FESTO

SANCTI JOANNIS, APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.

SOLEMNE MINUS.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jeſum qui diligébat Diſcípulum Joánnem, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13. 23.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu ſolemni.*

HYMNUS.

TU, quem præ réliquis Chriſtus amáverat,
O dulces Hóminis delíciæ Dei!
Curárum ſócius, fúneris & comes,
Et teſtis quoque glóriæ!
FORTUNATE nimis, cui lícitum fuit
Attrectáre manu Verbum Hóminem Deum,
Hunc audíre, óculis cérnere, mútuo
Quin & collóquio frui!
HÆc dos quanta fuit, cùm tibi crédidit
Senſus Chriſtus amans péctoris íntimos,
Quando monte ſuper, totus Homo Deus
Seſe Númine véſtiit?
JESU tu plácido dum récubas ſinu,
Potas plena Deo vívida flúmina;
Illápſu tácito ſe própiùs tuis
Numen ſénſibus ínſerit.
HINC creber répetis, creber idem ſonas;
Quidquid faris, Amor, ſic Amor ímperat:
Vix ſeſe cápiens, æſtuat, & ſuis
Pectus rúmpitur ígnibus.
SIT laus ſumma Patri, súmmaque Fílio;
Sit par, ſancte, tibi, glória, Spíritus:
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitùs haúſimus. Amen.

Pſalmi de Feria; & ſic in aliis Horis, exceptis Veſperis.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. c. Vidit Jeſus duos fratres, Jacóbum Zebedæi, & Joánnem fratrem ejus. *Matt.* 4. 21.

Ant. 4. A. Vocávit eos Jeſus: illi autem ſtatim, relíctis rétibus & patre, ſecúti ſunt eum. *Matt.* 4. 21. 22.

Ant. 5. a. Relícto patre ſuo Zebedæo in navi cum mercenáriis, ſecúti ſunt Jeſum. *Marc.* 1. 20.

℣. Ignítum, Dómine, elóquium tuum veheménter; ℟. Et ſervus tuus diléxit illud. *Pſ.* 118. 140.

De Libro Tobíæ.

Lectio I. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 9.

POſt hæc verò, cùm eſſet dies feſtus Dómini, & factum eſſet prándium bonum in domo Tobíæ, dixit fílio ſuo: Vade, & adduc áliquos de tribu noſtra timéntes Deum, ut epuléntur nobíſcum. Cúmque abiíſſet, revérſus nuntiávit ei, unum ex fíliis Iſraël jugulátum jacére in platéa. Statímque exíliens de accúbitu ſuo, relínquens prándium, jejúnus pervénit ad corpus, tollénſque illud portávit ad domum ſuam occúltè, ut, dum ſol occubuíſſet, cautè ſepelíret eum. Cúmque occultáſſet corpus, manducávit panem cum luctu & tremóre, mémorans illum ſermónem quem dixit Dóminus per Amos Prophétam: Dies feſti veſtri converténtur in lamentatiónem & luctum. Cùm verò ſol occubuíſſet, ábiit, & ſepelívit eum. Arguébant autem eum omnes próximi ejus, dicéntes: Jam hujus rei causâ intérfici juſſus es, & vix effugíſti mortis impérium, & iterùm ſépelis mórtuos? Sed Tobías plus tímens Deum, quàm Regem, rapiébat córpora occisórum, & occultábat in domo ſua, & médiis nóctibus ſepeliébat ea.

℟. *j.* Notum fáciet Dóminus qui ad ſe pertíneant, & * Sanctos applicábit ſibi; & quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16. 5. ℣. Vidit Jeſus Jacóbum Zebedǽi, & Joánnem fratrem ejus, & ipſos componéntes rétia in navi, & ſtatim vocávit illos. *Marc.* 1. 19. 20. * Sanctos applicábit.

Lectio II. *v.* 10. *ad* 16.

COntigit autem ut quâdam die fatigátus à ſepultúra, véniens in domum ſuam, jactáſſet ſe juxta paríetem, & obdormíſſet, & ex nido hirúndinum dormiénti illi cálida ſtércora incíderent ſuper óculos ejus, fierétque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeò permíſit Dóminus evenire illi, ut póſteris darétur exémplum patiéntiæ ejus, ſicut & ſancti Job. Nam cùm ab infántia ſua ſemper Deum timúerit, & mandáta ejus cuſtodíerit, non eſt contriſtátus contra Deum, quòd plaga cæcitátis evénerit ei: ſed immóbilis in Dei timóre permánſit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ ſuæ. Nam ſicut beáto Job inſultábant reges, ità iſti paréntes & cognáti ejus irridébant vitam ejus, dicéntes: Ubi eſt ſpes tua, pro qua eleemóſynas & ſepultúras faciébas?

℟. *ij.* Amantíſſimus Dómini habitábit confidénter in eo: * Quaſi in thálamo, totâ die morábitur, & inter húmeros illíus requiéſcet.

Deut. 33. 12. ℣. Erat recúmbens unus ex Diſcípulis ejus in ſinu Jeſu, quem diligébat Jeſus. *Joan.* 13. 23. * Quaſi.

LECTIO III. *c.* 3. *v.* 1. *ad* 6.

TUnc Tobías ingémuit, & cœpit oráre cum lácrymis, dicens: Juſtus es, Dómine, & ómnia judícia tua juſta ſunt, & omnes viæ tuæ, miſericórdia, & véritas, & judícium. Et nunc, Dómine, memor eſto meî, & ne vindíctam ſumas de peccátis meis, neque reminiſcáris delícta mea, vel paréntum meórum. Quóniam non obedívimus præcéptis tuis, ídeò tráditi ſumus in direptiónem, & captivitátem, & mortem, & in fábulam, & in impropérium ómnibus natiónibus in quibus diſperſíſti nos. Et nunc, Dómine, mâgna judícia tua, quia non égimus ſecúndùm præcépta tua, & non ambulávimus ſincériter coram te. Et nunc, Dómine, ſecúndùm voluntátem tuam fac mecum, & præcipe in pace récipi ſpíritum meum: expedit enim mihi mori magis quàm vívere.

℟. *iij.* Sapiéntia lætificábit illum, & * Denudábit abſcónſa ſua illi, & theſaurisábit ſuper illum ſciéntiam & intelléctum juſtítiæ. *Eccli.* 4. 20. 21. ℣. Reſpóndit Jeſus Joánni: Qui tradet me, ille eſt cui ego intínctum panem porréxero. *Joan.* 13. 26. * Denudábit. Glória. *Reſumitur* ℟. Sapiéntia.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omni témpore díligit qui amícus eſt; & frater in angúſtiis comprobátur. *Prov.* 17. 17.

Ant. 2. D. Cùm vidíſſet Jeſus Matrem, & Diſcípulum ſtantem, quem diligébat, dicit matri ſuæ: Múlier, ecce filius tuus: deínde dicit Diſcípulo: Ecce mater tua. *Joan.* 19. 26. 27.

Ant. 3. c. Ex illa hora, accépit Maríam Diſcípulus in ſua. *Joan.* 19. 27.

℣. Glória & divítiæ, ℟. In domo ejus. *Pſ.* 111. 3.

Sermo ſancti Hierónymi Presbýteri.

De Script. Eccleſ. c. 9.

LECTIO IV.

JOánnes Apóſtolus, quem Jeſus amávit plúrimùm, filius Zebedǽi, frater Jacóbi Apóſtoli quem Heródes poſt Paſſiónem Dómini decolláverat, noviſſimus ómnium ſcripſit Evangélium, rogátus ab Aſiæ Epiſcopis, advérsùs Cerínthum, alióſque hæréticos, & máximè tunc Ebionitárum dogma conſúrgens, qui áſſerunt Chriſtum ante Maríam non fuíſſe. Unde & compúlſus eſt divínam ejus Nativitátem edícere.

℟. *iv.* Sapiéntia filiis ſuis vitam inſpírat, & * Súſcipit inquiréntes ſe, & præíbit in via juſtítiæ. *Eccli.* 4. 12. ℣. Exiit Petrus, & ille álius diſcípulus quem amábat Jeſus, & venérunt ad monuméntũ. *Joan.* 20. 3. * Súſcipit.

LECTIO V.

QUarto décimo anno, ſecúndam poſt Nerónem perſecutiónem movénte Domitiáno, in Patmos ínſulam relegátus; ſcripſit Apocalýpſim; quam interpretántur Juſtínus Martyr, & Irenǽus. Interfécto autem Domitiáno, & actis ejus ob nímiam crudelitátem à Senátu reſcíſſis, ſub Nerva príncipe rédiit Epheſum: ibique uſque ad Trajánum príncipem perſevérans, totas Aſiæ fundávit rexítque Eccléſias. Et conféctus sénio, ſexagéſimo octávo poſt Paſſiónem Dómini anno mórtuus, juxta eámdem urbem ſepúltus eſt.

℟. *v*. Clara eſt, & quæ nunquam marcéſcit, Sapiéntia; & * Fácilè vidétur ab his qui díligunt eam, & invenítur ab his qui quærunt illam. *Sap. 6. 13.* ℣. Currébant duo ſimul; & ille álius diſcípulus præcucúrrit citiùs Petro, & venit primus ad monuméntum. *Joan. 20. 4.* * Fácilè.

LECTIO VI. *Comment. in Epiſt. ad Gal. Lib. 3. c. 6.*

BEátus Joánnes Evangeliſta, cùm Epheſi moraréetur uſque ad últimam ſenectútem, & vix inter diſcipulórum manus ad Eccléſiam deferrétur, nec poſſet in plura vocum verba contéxere, nihil áliud per ſíngulas ſolébat proférre Colléctas, niſi hoc: Filíoli, dilígite altérutrum. Tandem diſcípuli & fratres qui áderant, tǽdio affécti quòd éadem ſemper audírent, dixérunt: Magíſter, quare ſemper hoc lóqueris? Qui reſpóndit dignam Joánne ſenténtiam: Quia præcéptum Dómini eſt; &, ſi ſolum fiat, ſúfficit.

℟. *vj*. Sapiéntia dignos ſeipsâ círcuit quærens; & * In viis oſténdit ſe illis hiláriter, & in omni providéntia occúrrit illis. *Sap. 6. 17.* ℣. Dixit diſcípulus ille quem diligébat Jeſus, Petro: Dóminus eſt. *Joan. 21. 7.* * In viis. Glória. *Reſumitur* ℟. Sapiéntia.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Convérſus Petrus vidit illum diſcípulum quem diligébat Jeſus, ſequéntem, qui & recúbuit in cœna ſuper pectus ejus. *Joan. 21. 20.*

Ant. 6. F. Hunc cùm vidíſſet Petrus, dixit Jeſu: Dómine, hic autem quid? Dicit ei Jeſus: Sic eum volo manére donec véniam: Quid ad te? *Joan. 21. 21. 22.*

Ant. 8. g. Exiit ſermo inter fratres, Quia Diſcípulus ille non móritur. *Joan. 21. 23.*

℣. Quis eſt homo qui vivet & non vidébit mortem? ℟. Eruet ánimam ſuam de manu ínferi? *Pſ. 88. 49.*

Epíſtola ſecúnda beáti Joánnis Apóſtoli.

LECTIO VII. *v. 1. ad 7.*

SEnior Eléctæ dóminæ, & natis ejus quos ego díligo in veritáte, & non ego

ego ſolus, ſed & omnes qui cognovérunt veritátem, propter veritátem quæ pérmanet in nobis, & nobíſcum erit in ætérnum. Sit vobíſcum grátia, miſericórdia, pax à Deo Patre, & à Christo Jeſu Filio Patris, in veritáte & caritáte. Gavíſus ſum valde, quóniam invéni de filiis tuis ambulántes in veritáte, ſicut mandátum accépimus à Patre. Et nunc rogo te, dómina, non tanquam mandátum novum ſcribens tibi, ſed quod habúimus ab inítio, ut diligámus altérutrum. Et hæc eſt cáritas, ut ambulémus ſecúndùm mandáta ejus. Hoc eſt enim mandátum, ut quemádmodùm audíſtis ab inítio, in eo ambulétis: quóniam multi ſeductóres exiérunt in mundum, qui non confiténtur Jeſum Chriſtum veniſſe in carnem: hic eſt ſedúctor, & Antichríſtus.

℟. *vij.* Non ſunt loquélæ neque ſermónes quorum non audiántur voces eórũ: * In omnem terram exívit ſonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum. *Pſ.* 18. 4. 5. ℣. Impóſuit Jeſus Jacóbo Zebedæi & Joánni fratri ejus nómina Boanérges, quod eſt, Filii tonitrui. *Marc.* 3. 17. * In omnem.

LECTIO VIII. *v.* 8. *ad fin.*

Vidéte voſmetipſos, ne perdátis quæ operáti eſtis, ſed ut mercédem plenam accipiátis. Omnis qui recédit, & non pérmanet in doctrína Chriſti, Deum non habet: qui pérmanet in doctrína, hic & Patrem & Fílium habet. Si quis venit ad vos, & hanc doctrínam non affert, nolíte recípere eum in domum, nec Ave ei dixéritis: qui enim dicit illi Ave, commúnicat opéribus ejus malígnis. Plura habens vobis ſcríbere, nólui per chartam & atraméntum: ſpero enim me futúrum apud vos, & os ad os loqui, ut gaúdium veſtrum plenum ſit. Salútant te filii ſorôris tuæ Eléctæ.

℟. *viij.* Digni quidem illi carére luce, & pati cárcerem tenebrárum, qui inclúſos cuſtodiébant filios tuos, * Per quos incipiébat incorrúptum legis lumen século dari. *Sap.* 18. 4. ℣. Injecérunt manus in Apóſtolos, & poſuérunt eos in cuſtódia pública. *Act.* 5. 18. * Per quos.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Joánnem.

LECTIO IX. *c.* 21. *v.* 19. *ad* 24.

Fruſtrà de Joannis morte Petrus Chriſtum interrogat.

Dicit Jeſus Petro: Séquere me. Convérſus Petrus vidit illum Diſcípulum quem diligébat Jeſus ſequéntem. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 124. *in Joan.* n. 5.

Duas vitas ſibi divinitùs prædicátas & commendátas novit Eccléſia,

quarum eſt una in fide, áltera in ſpécie: una in témpore peregrinatiónis, áltera in æternitáte manſiónis: una in labóre, áltera in réquie: una in via, áltera in pátria: una in ópere actiónis, áltera in mercéde contemplatiónis. Una declínat à malo & facit bonum, áltera nullum habet à quo declínet malum, & magnum habet quo fruátur bonum. Una cum hoſte pugnat, áltera ſinè hoſte regnat. Ergo una bona eſt, ſed adhuc míſera: áltera mélior, & beáta. Iſta ſignificáta eſt per Apóſtolum Petrum, illa per Joánnem. Ideò dícitur huic, Séquere me: de illo autem, Sic eum volo manére, donec véniam. Quid enim eſt hoc, niſi, Tu me séquere per imitatiónem perferéndi temporália mala: Ille máneat, donec ſempitérna vénio reddíturus bona?

℟. *ix.* Ecce ego addam, ut admiratiónem fáciam pópulo huic, miráculo grandi & ſtupéndo: * Períbit enim ſapiéntia à ſapiéntibus. *Iſ.* 29. 14. ℣. Vidéntes Petri conſtántiam & Joánnis, compérto quòd hómines eſſent ſinè litteris & idiótæ, admirabántur. *Act.* 4. 13. * Períbit. Glória. *Reſumitur* ℟. Ecce.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Annuntiáte inter Gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Pſ.* 95. 3.

Ant. 4. A. De cœlo te fecit Dóminus Deus audíre vocem ſuam, ut docéret te. *Deut.* 4. 36.

Ant. 8. G. Bonus eris miníſter Chriſti Jeſu, enutrítus verbis fídei & bonæ doctrínæ quam aſſecútus es. 1. *Tim.* 4. 6.

Ant. 3. a. In terra oſténdit tibi ignem ſuum máximum, & audíſti verba illíus. *Deut.* 4. 36.

In Canticum, Quàm pulchri ſuper montes, *p.* v.

Ant. 2. D. In nómine Dómini Dei cui eſt cognómen, Deus Iſraël, collegíſti quaſi aurichálcum aurum. *Eccli.* 47. 19. 20.

Ant. 7. b. Beáti ſunt qui te vidérunt, & in amicítia tua decoráti ſunt. *Eccli.* 48. 11.

CAPITULUM. *Apoc.* 1. 17. 18. 19.

POſuit déxteram ſuam ſuper me, dicens: Noli timére, ego ſum Primus, & Noviſſimus, & vivus, & fui mórtuus, & ecce ſum vivens in sécula ſeculórum, & hábeo claves mortis & inférni: ſcribe ergo quæ vidíſti, & quæ ſunt, & quæ opórtet fíeri poſt hæc.

HYMNUS.

O DILECTE Deo, lúmine ſpléndidum,
Cui Numen própiùs ſe dedit áſpici!
Tu ſecréta Dei, mentis & íntimæ

Rimáris penetrália.
Ceu pennis áquilæ raptus in æthera,
Cœlum mente petis, sídera tránſvolas;
Nil obſtant rútili fúlgura lúminis;
Nudo Númine páſceris.
Æterno génitum de Patre Fílium,
Demptâ nube, vides, éque Deo Deum
Deſcendiſſe ſacros, de Pátrio ſinu,
Caſtæ Vírginis in ſinus.
In nos hoc pótuit tantus amor Dei!
Terris ipſe, ſui Núminis ímmemor,
Nobis factus homo, ſe facit éxulem,
Ut cœlo trahat éxules.
Patri máxima laus; máxima Fílio;
Ambórumque ſacro máxima Flámini;
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitùs haúſimus. Amen.

℣. Magna eſt glória ejus, ℟. In Salutári tuo, Dómine. *Pſ.* 20. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. a. Invénti ſunt ſermónes tui, Dómine, & comédi eos: & factum eſt mihi verbũ tuum in gaúdium, & in lætítiam cordis mei. *Jer.* 15. 16.

Oratio.

Eccléſiam tuam, Dómine, benígnus illúſtra; ut beáti Joánnis Apóſtoli tui & Evangeliſtæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat ſempitérna; Per Dóminum noſtrum.

Commemoratio de Natali Domini, ſuprà, p. 258. Benedíctus es.

AD PRIMAM.

Ant. De cœlo.

Capitulum. *Eccli.* 48. 27. 28.

Spiritu magno vidit última, & conſolátus eſt lugéntes in Sion: uſque in ſempitérnum oſténdit futúra & abſcóndita, ántequàm evenírent.

℟. *breve.* Chriſte.

AD TERTIAM.

Ant. Bonus eris.

Capitulum. *Eccle.* 12. 10.

Quæſívit verba utília; & conſcrípſit ſermónes rectíſſimos ac veritáte plenos.

℟. *breve.* Annuntiávi, Dómine, juſtítiam tuam, * Allelúia, allelúia. ℟. Annuntiávi. ℣. In Eccléſia magna. * Allelúia. Glória. ℟. Annuntiávi. *Pſ.* 39. 10.

℣. Non abſcóndi miſericórdiam tuam, ℟. Et veritátem tuam à concílio multo. *Pſ.* 39. 11.

AD SEXTAM.

Ant. In terra.

Capitulum. *Apoc.* 22. 6.

Dominus Deus ſpirítuum Prophetárũ miſit Angelum ſuum oſténdere ſervis ſuis quæ opórtet fierĩ citò.

℟. *breve.* Mirabília teſtimónia tua, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Mirabília. ℣. Ideò ſcrutáta eſt ea ánima mea. * Allelúia.

Glória. ℟. Mirabília. *Pſ.* 118. 129.

℣. Occúlta ſapiéntiæ tuæ, Dómine, ℟. Manifeſtáſti mihi. *Pſ.* 50. 8.

AD NONAM.

Ant. Beáti.

CAPITULUM. *Apoc.* 1. 3.

BEátus qui legit & audit verba Prophetíæ hujus, & ſervat ea quæ in ea ſcripta ſunt!

℟. *breve.* Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ, * Allelúia, allelúia. ℟. Cantábiles. ℣. In loco peregrinatiónis meæ. * Allelúia. Glória. ℟. Cantábiles. *Pſ.* 118. 54.

℣. In Sancto appárui tibi, Dómine, ℟. Ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam. *Pſ.* 62. 3.

AD VESPERAS.

Antiphonæ & Pſalmi, ut in ſecundis Veſperis Natalis Domini, ſuprà, p. 250.

CAPITULUM. *Eccli.* 46. 17. 18. 19.

IN fide ſua probátus eſt Prophéta, & cógnitus eſt in verbis ſuis fidélis, quia vidit Deum lucis. Et invocávit Dóminum omnipoténtem in oppugnándo hoſtes circumſtántes úndique, in oblatióne Agni invioláti.

HYMNUS.

SIt qui ritè canat te modò Vírginem;
Te ſcriptis célebrem dicat Apóſtolum;
Jungat verídicis te quoque Vátibus;
Chriſti te cano Mártyrem.

DIRI teſtis eras fúneris & comes,
Votis cum Dómino fixus eras cruci;
Hoc tantùm lícuit tunc tibi, mútuis
Reſpondére dolóribus.

PENDENS fun'ereâ Chriſtus ab árbore,
Te Matri míſeræ jam ſinè fílio
Natum ſubſtítuit: crédere Vírginem
Quàm par eſt tibi Vírgini!

TALI depóſito quid pretióſius?
Mater vera Dei jam tua dícitur;
Natus jure pari dícere, mórtui
Jactúram réparas Dei.

PATRI máxima laus; máxima Fílio;
Amborúmque ſacro máxima Flámini;
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis,
Quam divínitùs hauſimus. Amen.

℣. Teſtimónia tua, Dómine, ℟. Credibília facta ſunt nimis. *Pſ.* 92. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Hic eſt Diſcípulus ille qui teſtimónium pérhibet de his, & ſcripſit hæc: & ſcimus quia verum eſt teſtimónium ejus. *Joan.* 21. 24.

Commemoratio de SS. Innocentibus.

Ant. Vox in excélſo audíta eſt, lamentatiónis, luctûs, & fletûs, Rachel plorántis fílios ſuos, & nolén-

tis conſolári ſuper eis, quia non ſunt. *Jer.* 31. 15.

℣. Captábunt in ánimam Juſti; ℟. Et sánguinem innocéntem condemnábunt. *Pſ.* 93. 21.

Oratio, Deus, cujus præcónium, *infrà, ad Laudes*, *p.* 275.

Deinde ſit Commemoratio de Natali Domini, ut in Die, *p.* 251.

Si craſtina dies ſit Dominica, ſiet de ea, ut infrà, & Feſtum SS. Innocentium transferetur in Feriam ſecundam ſequentem, quæ erit 29. Decemb. Tunc autem omittetur hîc Commemoratio, tum SS. Innocentium, tum Natalis Domini, & ſiet Commemoratio Dominicæ, per Ant. Vídimus, ℣. Hic eſt, *& Orat.* Deus, *infrà, in primis Veſperis Dom. intra Octav.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Qui dicit ſe in Deo manére, debet, ſicut ille ambulávit, & ipſe ambuláre. 1. *Joan.* 2. 6.

Hymnus, Mundi ſalus, qui náſceris, *p.* 251.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 2. 7. 8.

MAndátum vetus, eſt verbum quod audíſtis. Iterùm mandátum novum ſcribo vobis, quod verum eſt, & in ipſo, & in vobis: quia ténebræ tranſiérunt, & verum lumen jam lucet.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Mórtuus eſt in ſenectúte bona, provectǽque ætátis, & plenus diérum. *Gen.* 25. 8.

Oratio, Chriſti Infántis Myſtérium, *p.* 251.

DIE XXVIII. DECEMBRIS.

IN FESTO SS. INNOCENTIUM.

Duplex majus.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminum complexántem & benedicéntem párvulos, * Veníte, adorémus. *Marc.* 10. 16.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

HYMNUS.

MOlles in agnos, ceu lupus,
Amens tyránnus írruit,
Et déſtinat promíſcuâ
In ſtrage Chriſtum pérdere.

CUNÆ repléntur ſánguine;
Sed in Deum fruſtrà furit:
Unum petit tot mórtibus,
Mortes tot unus éffugit.

MATRES, querélis párcite;
Quid rapta fletis pígnora?
Agnum ſalútis óbſidem
Denſo ſequúntur ágmine.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Cùm créverit iníquitas, consúrget rex ímpudens fácie, & intélligens propoſitiónes. *Dan.* 8. 23.

Ant. 2. D. Occídet plúrimos, & contra Príncipem

príncipum consúrget. *Dan.* 8. 23.

Ant. 3. g. Non roborábitur homo ex impietáte; & radix juſtórum non commovébitur. *Prov.* 12. 3.

℣. Declinavérunt in te mala, Dómine; ℟. Cogitavérunt consília quæ non potuérunt ſtabilíre. *Pſ.* 20. 12.

De Libro Tobíæ.

Lectio I. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 6.

Igitur cùm Tobías putáret oratiónem ſuam exaudíri, ut mori potuíſſet, vocávit ad ſe Tobíam fílium ſuum, dixítque ei: Audi, fili mi, verba oris mei, & ea in corde tuo, quaſi fundaméntum cónſtrue. Cùm accéperit Deus ánimam meam, corpus meum ſépeli: & honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: memor enim eſſe debes, quæ & quanta perícula paſſa ſit propter te in útero ſuo. Cùm autem & ipſa compléverit tempus vitæ ſuæ, ſepélias eam circa me. Omnibus autem diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum: & cave, ne aliquándo peccáto conséntias, & prætermíttas præcépta Dómini Dei noſtri.

℟. *j.* Sónitus terróris ſemper in aúribus ímpii; & * Cùm pax ſit, ille ſemper insídias ſuſpicátur. *Job.* 15. 21. ℣. Aúdiens Heródes rex turbátus eſt. *Matt.* 2. 3. * Cùm.

Lectio II. *v.* 7. *ad* 20.

Ex ſubſtántia tua fac eleemóſynam, & noli avértere fáciem tuam ab ullo páupere: ità enim fiet ut nec à te avertátur fácies Dómini. Quo modo potúeris, ità eſto miséricors. Si multùm tibi fúerit, abundánter tríbue: ſi exíguum tibi fúerit, étiam exíguum libénter impertíri ſtude. Prǽmium enim bonum tibi theſaurízas in die neceſſitátis: quóniam eleemóſyna ab omni peccáto & à morte líberat, & non patiétur ánimam ire in ténebras. Fidúcia magna erit coram ſummo Deo eleemóſyna ómnibus faciéntibus eam. Atténde tibi, fili mi, ab omni fornicatióne, & præter uxórem tuam, nunquam patiáris crimen ſcire. Supérbiam nunquam in tuo ſenſu, aut in tuo verbo dominári permíttas: in ipſa enim inítium ſumpſit omnis perdítio. Quicúmque tibi áliquid operátus fúerit, ſtatim ei mercédem reſtítue, & merces mercenárii tui apud te omnínò non remáneat. Quod ab álio óderis fieri tibi, vide ne tu aliquándo álteri fácias. Panem tuum cum eſuriéntibus & egénis cómede, & de veſtiméntis tuis nudos tege. Panem tuum & vinum tuum ſuper ſepultúram juſti conſtítue, & noli ex eo manducáre & bíbere cum peccatóribus. Consílium ſemper à ſapiénte perquíre. Omni témpore bénedic Deum; & pete ab eo ut vias tuas dírigat, & ómnia consília tua in ipſo permáneant.

℟. *ij*. Terrébit ímpium tribulátio; & angúſtia vallábit eum....* Concépit dolórem, & péperit iniquitátem; & úterus ejus præparat dolos. *Job*. 15. 24. 35. ℣. Heródes, clàm vocátis Magis, diligénter dídicit ab eis tempus ſtellæ quæ appáruit eis. *Matt*. 2. 7. * Concépit.

LECTIO III. *v*. 21. *ad finem*.

INdico étiam tibi, fili mi, dediſſe me decem talénta argénti, dum adhuc infántulus eſſes, Gabélo, in Rages civitáte Medórum, & chirógraphum ejus apud me hăbeo: & ideò perquíre quo modo ad eum pervénias, & recípias ab eo ſuprà memorátum pondus argénti, & reſtítuas ei chirógraphum ſuum. Noli timére, fili mi: paúperem quidem vitam gérimus, ſed multa bona habébimus, ſi timuérimus Deum, & receſſérimus ab omni peccáto, & fecérimus benè.

℟. *iij*. Qui rectus eſt, córrigit viam ſuam: * Non eſt ſapiéntia, non eſt prudéntia, non eſt consílium contra Dóminum. *Prov*. 21. 29. 30. ℣. Magi, reſpónſo accépto in ſomnis, ne redírent ad Heródem, per áliam viam revérſi ſunt. *Matt*. 2. 12. * Non eſt ſapiéntia. Glória. * Non eſt ſapiéntia.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. A. Heródes videns quóniam illúſus eſſet à Magis, irátus eſt valde. *Matt*. 2. 16.

Ant. 5. C. Juſſit milítibus interficere, nec párcere occursántibus, & per domos aſcendéntes trucidáre. 2. *Mach*. 5. 12.

Ant. 6. F. Mittens occídit omnes púeros qui erant in Béthlehem, & in ómnibus fínibus ejus, à bimátu & infrà. *Matt*. 2. 16.

℣. Obſervábit peccátor Juſtum, & ſtridébit ſuper eum déntibus ſuis; ℟. Dóminus autem irridébit eum. *Pſ*. 36. 12. 13.

Sermo ſancti Leónis Papæ. *Serm*. 30. *in Epiph*. 1. *c*. 2. 3.

LECTIO IV.

HEródes aúdiens Judæórum Príncipem natum, ſucceſſórem ſuſpicátus expávit, & molítus necem ſalútis Autóri, falſum ſpondet obséquium. Quàm felix foret, ſi Magórum imitarétur fidem, & convérteret ad religiónem, quod diſponébat ad fraudem! Revérſis Magis in regiónem ſuam, tranſlatóque Jeſu in Ægyptum ex admonitióne divína, exardéſcit fruſtráta in meditatiónibus ſuis Heródis inſánia. Necári omnes Béthlehem párvulos jubet: & quóniam quem métuat, neſcit infántem, generálem ſævítiam in ſuſpéctam ſibi tendit ætátem. Sed quos rex ímpius éximit mundo, Chriſtus ínſerit cœlo.

℟. *iv.* Docéte filias veſtras laméntum, & unaquǽque próximam ſuam planctum: * Quia aſcéndit mors per fenéſtras noſtras, ingréſſa eſt domos noſtras, diſpérdere párvulos. *Jer.* 9. 20. 21. ℣. Beátæ ſtériles, & ventres qui non genuérunt, & úbera quæ non lactavérunt! *Luc.* 23. 29. * Quia.

LECTIO V. *Serm.* 31. *in Epiph.* 2. *Cap.* 3.

Quæ iſta, Judǽi, tam imperíta in vobis ſciéntia eſt, & tam indócta doctrína? Interrogáti, ubi Chriſtus naſcerétur, veráciter & memóriter dícitis quod legíſtis: In Béthlehem Judæ. Locum nativitátis, de Scripturárum teſtimónio demonſtrátis, præséntiam témporis, de cœli & terræ atteſtatióne cognóſcitis: & tamen ubi ad perſequéndum ánimus Heródis exárſit, ibi ad non credéndum veſter ſenſus obdúruit. Felícior ergo ignorántia infántium quos perſecútor occídit, quàm veſtra ſciéntia quam in ſua perturbatióne consúluit. Vos noluíſtis regnum ejus recípere, cujus óppidum potuíſtis oſténdere. Illi potuérunt pro eo mori, quem nondùm póterant confitéri. Itaque Chriſtus, ne ullum ei tempus eſſet abſque miráculo, ante uſum linguæ poteſtátem Verbi tácitus exerébat; & quaſi jam díceret, Sínite párvulos veníre ad me, tálium eſt enim regnum cœlórum, novâ glóriâ coronábat infántes, & inítiis ſuis parvulórum primórdia conſecrábat: ut diſcerétur néminem hóminum divíni incapácem eſſe ſacraménti, quando étiam illa ætas glóriæ eſſet apta Martýrii.

℟. *v.* Ego plorans, & óculus meus dedúcens aquas, quia longè factus eſt à me conſolátor convértens ánimam meam. * Facti ſunt fílii mei pérditi, quóniam inváluit inimícus. *Thren.* 1. 16. ℣. Vox in Rama audíta eſt, plorátus & ululátus multus. *Matt.* 2. 18. * Facti ſunt.

LECTIO VI. *Serm.* 36. *in Epiph.* 7. *Cap.* 3. 4.

Amat Chriſtus infántiam, quam primùm & ánimo ſuſcépit & córpore. Amat Chriſtus infántiam, humilitátis magíſtrā, innocéntiæ régulam, manſuetúdinis formam. Amat Chriſtus infántiam, ad quam majórum dírigit mores, ad quam ſenumredúcit ætátes: & eos ad ſuum inclínat exémplum, quos ad regnum ſublímat ætérnum. Ad hanc vos, dilectíſſimi, ſimilitúdinem parvulórum, Myſtérium hodiérnæ Feſtivitátis invítat: & hanc vobis humilitátis formam adorátus à Magis Puer Salvátor inſínuat: qui ut imitatóribus ſuis quid glóriæ paráret, oſténderet, ortûs ſui témpore éditos Martýrio conſe-

crávit, ut in Béthlehem ubi Chriſtus natus eſt, géniti, per communiónem ætátis, consórtes fierent paſſiónis.

℟. *vj.* Effúnde ſicut aquã cor tuum ante conſpéctum Dómini : * Leva ad eum manus tuas pro ánima parvulórum tuórum. *Thren.* 2. 19. ℣. Vivíficat mórtuos, & vocat ea quæ non ſunt, tanquam ea quæ ſunt. *Rom.* 4. 17. * Leva ad eum. Glória. * Leva ad eum.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Hi empti ſunt ex homínibus primítiæ Deo & Agno. *Apoc.* 14. 4.

Ant. 8. G. Módico nunc dolóre ſuſtentáto, ſub teſtaménto ætérnæ vitæ effécti ſunt. 2. *Mach.* 7. 36.

Ant. 1. A. Ecce quómodo computáti ſunt inter fílios Dei, & inter Sanctos ſors illórum eſt! *Sap.* 5. 5.

℣. Novit Dóminus dies immaculatórum, ℟. Et hæréditas eórum in ætérnum erit. *Pſ.* 36. 18.

De Libro Sapiéntiæ.

Lectio VII. *c.* 4. *v.* 7. *ad* 15.

Juſtus, ſi morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis eſt, non diutúrna, neque annórum número computáta : cani autem ſunt ſenſus hóminis, & ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus eſt diléctus, vivens inter peccatóres tranſlátus eſt : raptus eſt, ne malítia mutáret intelléctũ ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Faſcinátio enim nugacitátis obſcúrat bona : & inconſtántia concupiſcéntiæ tranſvértit ſenſum ſinè malítia. Conſummátus in brevi, explévit témpora multa, plácita enim erat Deo ánima illíus : propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum. Pópuli autem vidéntes, & non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália : Quóniam grátia Dei, & miſericórdia eſt in ſanctos ejus, & reſpéctus in eléctos illíus.

℟. *vij.* Reſonábat inconvéniens inimicórum vox, & * Flébilis audiebátur planctus plorató rum infántium. *Sap.* 18. 10. ℣. Ut oſténderet Deus divítias glóriæ ſuæ in vaſa miſericórdiæ, quæ præparávit in glóriam. *Rom.* 9. 23. * Flébilis.

Lectio VIII. *v.* 16. *ad fin.*

Condémnat autem juſtus mórtuus vivos ímpios, & juvéntus celérius conſummáta, longam vitam injúſti. Vidébunt enim finem ſapiéntis, & non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, & quare muníerit illum Dóminus. Vidébunt & contémnent eum : illos autem Dóminus irridébit ; & erunt poſt hæc decidéntes ſinè honóre, & in contumélia inter mórtuos in perpétuum : quóniam diſrúmpet illos inflátos ſinè voce, & commovébit illos à fundaméntis,

& uſque ad ſuprémum deſolabúntur: & erunt geméntes, & memória illórum períbit. Vénient in cogitatióne peccatórum ſuórum tímidi, & tradúcent illos ex advérſo iniquitátes ipsórum.

℟. *viij.* Convértam luctum eórum in gaúdium, & * Conſolábor eos, & lætificábo à dolóre ſuo. *Jer.* 31. 13. ℣. Mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor. *Apoc.* 21. 4. * Conſolábor.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

LECTIO IX. *c.* 2. *v.*16.*ad*18.

Puerorum à bimatu & infrà trucidatio.

HEródes videns quóniam illúſus eſſet à Magis, irátus eſt valde, & mittens, occídit omnes púeros qui erant in Béthlehem & in ómnibus fínibus ejus. Et réliqua.

Homília ſancti Joánnis Chrysóſtomi.

Homil. 9. *in Matt.* n. 1.

VIde Heródem prióribus inſiſténtem, & cædem cædi jungéntem, atque per præcipítia úndique ruéntem. Nam quaſi à quodam iræ invidiǽque dǽmone pércitus, nullâ ratióne frænátur; ſed contra ipſam furit natúram, irámque quam contra Magos ſibi illudéntes concéperat, contra insóntes púeros exónerat, símile fácinus in Palæſtína aggréſſus ei quod olim in Ægýpto perpetrátum fúerat. Cur, ô Heródes, à Magis illúſus, irátus es? Non nóveras divínum eſſe partum? An non tu Príncipes ſacerdótum advocáveras? An non Scribas congregáveras? An non vocáti illi, Prophétam qui hæc olim prænuntiáverat, ad tribúnal tuum adduxérunt? An non vidíſti vétera novis conſonáre? An non audíſti ſtellam his miniſtraviſſe? An non revéritus es Barbarórum diligéntiam? An non mirátus es eórum fidúciam ac loquéndi libertátem? An non horruíſti ad veram Prophétæ vocem? An non ex prióribus poſtréma ſequi cogitáſti? Cur non ex his ómnibus tecum reputáſti, non ex Magórum fraude hæc eveníſſe, ſed divínâ virtúte ómnia, ut par erat, providénte? Etiámſi verò illúſus fuíſti à Magis, quid illud ad púeros, qui nihil te læſerant?

℟. *ix.* Jerúſalem, lætáberis in filiis tuis, * Quóniam omnes benedicéntur, & congregabúntur ad Dóminum. *Tob.* 13. 17. ℣. Oves meæ non períbunt in ætérnum, & non rápiet eas quiſquam de manu mea. *Joan.* 10. 28. * Quóniam. Glória. * Quóniam.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Laudáte, púeri, Dóminum; ℟. Laudáte nomen Dómini. *Pſ.* 112. 1.

Ant. 7. c. Non delectá-

ris in perditiónibus noſtris, Dómine; quia poſt tempeſtátem tranquíllum facis. *Tob.* 3. 22.

Ant. 5. a. Tanquam agni exultavérunt, magnificántes te, Dómine, qui liberáſti illos. *Sap.* 19. 9.

Ant. 2. D. Decantavérunt, Dómine, nomen ſanctum tuum. *Sap.* 10. 20.

In Canticum, Juſtórum ánimæ, *p.* xix.

Ant. 1. a. Victrícem manum tuam laudavérunt páriter. *Sap.* 10. 20.

Ant. 8. G. Poſt lacrymatiónem & fletum, exultatiónem infúndis; ſit nomen tuum, Deus Iſraël, benedíctum in ſécula. *Tob.* 3. 22. 23.

Capitulum. *Apoc.* 7. 17.

AGnus qui in médio throni eſt, reget illos, & dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum, & abſtérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum.

Hymnus.

VOs, prima Chriſti víctima,
Grex immolatórum tener,
Matrum ſinu vix éditi,
Palmâ & corónis lúditis.

Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Heródē juvat?
Unus tot inter fúnera,
Impúnè Chriſtus tóllitur.

Inter coævi ſánguinis
Fluénta, ſolus ínteger,
Ferrum quod orbábat nurus,
Partus feféllit Vírginis.

Sic dira regis ímpii
Edícta quondàm fúgerat,
Chriſti figúram præferens,
Moſes redémptor cívium.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die; ℟. Æſtimáti ſumus ſicut oves occiſiónis. *Pſ.* 43. 22.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. a. Uſquequò, Dómine, ſanctus & verus, non júdicas, & non víndicas ſánguinem noſtrum? *Apoc.* 6. 10.

Oratio.

DEus, cujus præcónium Innocéntes Mártyres, non loquéndo, ſed moriéndo, confeſſi ſunt, ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam quam lingua noſtra lóquitur, étiam móribus vita fateátur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

Commemoratio Natalis Domini, ſuprà, p. 258. Benedíctus es.

AD PRIMAM.

Ant. Non delectáris.

Capitulum. 2. *Tim.* 1. 9.

DEus nos liberávit, & vocávit vocatióne ſuâ ſanctâ, non ſecúndùm ópera noſtra, ſed ſecúndùm propóſitum ſuum & grátiam.

℟. *breve.* Chriſte.

AD TERTIAM.

Ant. Tanquam.

Capitulum. *Apoc.* 14. 4.

HI ſunt qui cum muliéribus non ſunt coinquináti, virgines enim

ſunt; hi ſequúntur Agnum quocúmque íerit.

℟. *breve*. Anima noſtra ſicut paſſer erépta eſt, * Allelúia, allelúia. ℟. Anima. ℣. De láqueo venántium. * Allelúia. Glória. ℟. Anima. *Pſ.* 123. 7.

℣. Láqueus contrítus eſt, ℟. Et nos liberáti ſumus. *Pſ.* 123. 7.

AD SEXTAM.

Ant. Decantavérunt.

CAPITULUM. *Apoc.* 22. 3. 4.

SErvient Deo & Agno, & vidébunt fáciem ejus, & nomen ejus in fróntibus eórum.

℟. *breve*. Dóminus in humilitáte noſtra memor fuit noſtrî, * Allelúia, allelúia. ℟. Dóminus. ℣. Et redémit nos ab inimícis noſtris. * Allelúia. Glória. ℟. Dóminus. *Pſ.* 135. 23. 24.

℣. Benedíctus Dóminus, ℟. Qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum. *Pſ.* 123. 6.

AD NONAM.

Ant. Poſt lacrymatiónem.

CAPITULUM. *Tit.* 3. 5.

NOn ex opéribus juſtítiæ quæ fécimus nos, ſed ſecúndùm ſuam miſericórdiam, ſalvos nos fecit.

℟. *breve*. Salvávit eos Dóminus de manu odiéntium, * Allelúia, allelúia. ℟. Salvávit. ℣. Et redémit eos de manu inimíci. * Allelúia. Glória. ℟. Salvávit. *Pſ.* 105. 10.

℣. Hæreditábunt terram; ℟. Et delectabúntur in multitúdine pacis. *Pſ.* 36. 11.

AD VESPERAS.

Antiphonæ & Pſalmi, ut in ſecundis Veſperis Natalis Domini, ſuprà, p. 250.

CAPITULUM. *Jer.* 31. 17.

EST ſpes noviſſimis tuis, ait Dóminus: & revertentur filii ad términos ſuos.

HYMNUS.

SALVETE, Chriſti Víctimæ,
Flores tenélli Mártyrum,
Quos ſævus enſis démetit,
Ceu turbo naſcéntes roſas.
Vos prima meſſis quam recens
Nato Deo tellus dicat:
Ejus rigáta ſánguine,
Quos inde fructus próferet!
O vos, puſilli Mílites!
Veſtro ſtatis pro Príncipe:
Necdùm ſciéntes vívere,
Duci potéſtis præmori.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſǽcula.
Amen.

℣. Lætáti ſumus, Dómine, ℟. Pro diébus quibus nos humiliáſti. *Pſ.* 89. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Sánguinem ſervórum ſuórum ulciſcétur Dóminus; & vindíctam retríbuet in hoſtes eórum. *Deut.* 32. 43.

Commemoratio de Natali Domini, ut in Die, p. 251.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Cognóvit Dóminus qui ſunt ejus. 2. *Tim.* 2. 19.

Hymnus, Mundi ſalus, qui náſceris, *p.* 251.

Capitulum. 1. *Petr.* 4. 13.

COmmunicántes Chriſti paſſiónibus, gaudéte; ut & in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exultántes.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Judicábunt natiónes, & dominabúntur pópulis, & regnábit Dóminus illórũ in perpétuum. *Sap.* 3. 8.

Oratio, Chriſti Infántis, *p.* 251.

Die XXIX. Decembris.

DE OCTAVA NATALIS DOMINI.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Omnia ut in die Natalis Domini, exceptis quæ ſequuntur.

Invitatorium dicitur ritu duplici.

Pſalmi de Feria.

Tres Ant. ℣. *&* ℟℟. *ex eodem Officio, ſecundùm Feriam. Non dicitur* Glória Patri, *niſi in fine ultimi* ℟. *quod reſumitur tantùm à Reclamatione.*

De Libro Tobiæ.

Lectio I. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 19.

TUnc reſpóndit Tobías patri ſuo, & dixit: Omnia quæcúmque præcepíſti mihi, fáciam, pater. Quómodo autem pecúniam hanc requíram, ignóro: ille me neſcit, & ego eum ignóro: quod ſignum dabo ei? Sed neque viam per quam pergátur illuc, aliquándo cognóvi. Tunc pater ſuus reſpóndit illi, & dixit: Chirógraphum quidem illíus penès me hábeo, quod dum illi oſténderis, ſtatim reſtítuet. Sed perge nunc, & inquíre tibi aliquem fidélem virum, qui eat tecum, ſalvâ mercéde ſuâ; ut dum adhuc vivo, recípias eam. * Tunc egréſſus Tobías, invénit júvenem ſpléndidum, ſtantem præcínctum & quaſi parátum ad ambulándum. Et ignórans quòd Angelus Dei eſſet, ſalutávit eum, & dixit: Unde te habémus, bone júvenis? At ille reſpóndit: Ex filiis Iſraël. Et Tobías dixit ei: Noſti viam quæ ducit in regiónem Medórum? Cui reſpóndit: Novi, & ómnia itínera ejus frequénter ambulávi, & manſi apud Gabélum fratrem noſtrum, qui morátur in Rages civitáte Medórum, quæ pósita eſt in monte Ecbátanis. Cui Tobías ait: Súſtine me, óbſecro, donec hæc ipſa núntiem patri meo. Tunc ingréſſus Tobías, indicávit univérſa hæc patri ſuo. Super quæ admirátus pater, rogávit ut introíret ad eum. Ingréſſus ítaque, ſalutávit eum, & dixit: Gáudium tibi ſit ſemper. Et ait Tobías: Quale gáudium mihi erit, qui in ténebris ſédeo, & lumen cœli non vídeo? Cui ait júvenis: Forti ánimo eſto: in próximo eſt, ut à Deo curéris. * Dixit ítaque illi Tobías: Nunquid póte-

ris perdúcere filium meum ad Gabélum in Rages civitátem Medórum? & cùm redíeris, reſtítuam tibi mercédem tuam. Et dixit ei Angelus: Ego ducam & redúcam eum ad te. Cui Tobías reſpóndit: Rogo te, índica mihi, de qua domo, aut de qua tribu es tu? Cui Ráphaël Angelus dixit: Genus quæris mercenárii, an ipſum mercenárium, qui cum filio tuo eat? Sed ne fortè ſollícitum te reddam, Ego ſum Azarías Ananíæ magni filius. Et Tobías reſpóndit: Ex magno génere es tu. Sed peto ne iraſcáris quòd volúerim cognóſcere genus tuum.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

LECTIO II. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 7.

PAulus ſervus Jeſu Chriſti, vocátus Apóſtolus, ſegregátus in Evangélium Dei, quod antè promíſerat per Prophétas ſuos in Scriptúris ſanctis, de Fílio ſuo, qui factus eſt ei ex ſémine David ſecúndùm carnē, qui prædeſtinátus eſt Fílius Dei in virtúte, ſecúndùm ſpíritum ſanctificatiónis, ex reſurrectióne mortuórum Jeſu Chriſti Dómini noſtri: per quem accépimus grátiam & Apoſtolátum ad obediéndum fídei in ómnibus géntibus pro nómine ejus, in quibus eſtis & vos vocáti Jeſu Chriſti: ómnibus qui ſunt Romæ, diléctis Dei, vocátis ſanctis: grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 192. n. 1.

LECTIO III.

HOdie Véritas de terra orta eſt, Chriſtus de carne natus eſt. Gaudéte ſolémniter, & ſempitérnum diem, hodiérno quoque admóniti, cogitáte, ætérna dona ſpe firmíſſimâ concupíſcite, filii Dei eſſe, accéptâ poteſtáte, præſúmite. Propter vos temporális efféctus eſt témporum Effector: propter vos in carne appáruit mundi Cónditor: propter vos creátus eſt Creátor. Quid adhuc, mortáles, mortálibus rebus oblectámini, & fugitívam vitam, ſi fieri poſſet, tenére conámini? Spes longè clárior effúlſit in terris, ut terrénis vita promitterétur in cœlis. Hoc ut crederétur, res incredibílior prærogáta eſt. Deos factúrus qui hómines erant, homo factus eſt qui Deus erat: nec amíttens quod erat, fíeri vóluit ipſe quod fécerat. Ipſe fecit quod eſſet, quia hóminem Deo áddidit, non Deum in hómine pérdidit.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; ℟. Annuntiáte

de die in diem Salutáre ejus. *Pſ.* 95. 2.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. ſola. 6. F. Propítius eſto pópulo tuo Iſraël, quem redemíſti, Dómine. *Deut,* 21. 8.

CAPITULUM. *Iſ.* 14. 32.

QUid reſpondébitur núntiis gentis? Quia Dóminus fundávit Sion, & in ipſo ſperábunt paúperes pópuli ejus.

HYMNUS.

MISSUM Redemptórem polo,
Novúmque totus, quâ patet,
Adóret orbis Príncipem
Natum Maríâ Vírgine.

RERUM Creátor ómnium
Servíle corpus índuit;
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

QUOD ante mundi témpora
Verbum Patris prodit ſinu,
Obnóxius nunc témpori,
Mortális infans náſcitur.

FŒNO cubáre ſúſtinet,
Præsépe non horret Deus,
Et índiget lactis cibo
Judex perénnis Cœ́litûm.

QUÆ cárdines mundi rotant,
Manus ligántur fáſciis:
Imbéllis & plorans jacet,
Ut nos jacéntes érigat.

JUDEX futúrus ſéculi,
Nunc blandus ad cunas vocat;
Amóre tanto mútui
Amóris expóſcit vices.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Dómine, quid eſt homo, quia innotuíſti ei? ℟. Aut fílius hóminis, quia réputas eum? *Pſ.* 143. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. G. Benedíctus es, Salvátor Iſraël, qui contrivíſti ímpetum poténtis. 1. *Mach.* 3. 30.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetúſta sérvitus tenet; Per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

AD HORAS, *omnia ut in Die, p.* 249.

AD VESPERAS ET COMPLETORIUM, *omnia ut in Die, p.* 250, *&* 251. *Sed in Completorio dicuntur Pſalmi de Feria.*

DIE XXX. DECEMBRIS.

Omnia ut herì, exceptis quæ ſequuntur.

De Libro Tobíæ.

LECTIO I. *c.* 5. *v.* 20. *ad finem, & c.* 6. *v.* 1. *ad* 6.

DIxit Tobíæ Angelus: Ego ſanum ducam, & ſanum tibi redúcam fílium tuum. Reſpóndens autem Tobías, ait: Benè ambulétis, & ſit Deus in itínere veſtro, & Angelus ejus comitétur vobíſcum. Tunc, parátis ómnibus quæ erant in via portánda, fecit Tobías Vale patri ſuo & matri ſuæ; & ambulavérunt am-

bo ſimul. Cúmque profécti eſſent, cœpit mater ejus flere, & dicere: Báculum ſenectútis noſtræ tuliſti, & transmiſiſti à nobis. Nunquam fuíſſet ipſa pecúnia, pro qua miſiſti eum! Sufficiébat enim nobis paupértas noſtra, ut divítias computarémus, hoc, quòd videbámus filium noſtrum. * Dixítque ei Tobías: Noli flere, ſalvus pervéniet filius noſter, & ſalvus revertétur ad nos, & óculi tui vidébunt illum. Credo enim quòd Angelus Dei bonus comitétur ei, & benè diſpónat ómnia quæ circa eum gerúntur, ità ut cum gaúdio revertátur ad nos. Ad hanc vocem ceſſávit mater ejus flere, & tácuit. * Profectus eſt autem Tobías, & canis ſecútus eſt eum, & manſit primâ manſióne juxta flúvium Tigris. Et exívit ut laváret pedes ſuos: & ecce piſcis immánis exívit ad devorándum eum. Quem expavéſcens Tobías, clamávit voce magnâ, dicens: Dómine, invádit me. Et dixit ei Angelus: Apprehénde bránchiam ejus, & trahe eum ad te. Quod cùm feciſſet, attráxit eum in ſiccum, & palpitáre cœpit ante pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus: Exéntera hunc piſcem; & cor ejus, & fel, & jecur repóne tibi; ſunt enim hæc neceſſária ad medicaménta utíliter. Quod cùm feciſſet, aſsávit carnes ejus, & ſecum tulérunt in via: cǽtera ſaliérunt, quæ ſufficerent eis, quoúſque pervenírent in Rages civitátem Medórum.

De Epiſtola prima beáti Joánnis Apóſtoli.

LECTIO II. *c.* 3. *v.* 1. *ad* 7.

Vidéte qualem caritátem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominémur & ſimus. Propter hoc, mundus non novit nos, quia non novit eum. Cariſſimi, nunc filii Dei ſumus; & nondùm appáruit quid érimus. Scimus quóniam cùm apparúerit, ſimiles ei érimus: quóniam vidébimus eum ſicuti eſt. Et omnis qui habet hanc ſpem in eo, ſanctíficat ſe, ſicut & ille Sanctus eſt. Omnis qui facit peccátum, & iniquitátem facit: & peccátum eſt iníquitas. Et ſcitis quia ille appáruit, ut peccáta noſtra tólleret, & peccátum in eo non eſt. Omnis qui in eo manet, non peccat: & omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognóvit eum. Filíoli, nemo vos ſedúcat. Qui facit juſtítiam, juſtus eſt, ſicut & ille juſtus eſt.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 188. 5. *de Nativ. Dom.* n. 2. 3.

LECTIO III.

Quas laudes caritáti Dei dicámus? quas grátias agámus? Qui nos ità diléxit, ut propter nos fíeret in témpore, per quem facta

ſunt témpora ; & multis ſervis ſuis in mundo minor eſſet ætáte, ipſo mundo antíquior æternitáte: homo fieret qui hóminem fecit, crearétur ex matre quam creávit, portarétur mánibus quas formávit, súgeret úbera quæ implévit, in præsépi mutâ vagíret infántiâ Verbum, ſine quo muta eſt humána eloquéntia. Vide, ô homo, quid pro te factus eſt Deus! Doctrínam tantæ humilitátis agnóſce, étiam in nondùm loquénte Doctóre. Tu, cùm eſſes homo, Deus eſſe voluíſti, ut períres: ille, cùm eſſet Deus, homo eſſe vóluit, ut quod períerat inveníret. Tantùm te preſſit humána ſupérbia, ut te non poſſet nisi humílitas ſubleváre divína.

Te Deum.

Ad Vesperas, *Commemoratio de ſancto Sylveſtro Papa. Ant.* Ipſum. ℣. Beátus, *p.* xxiv. *Oratio*, Dírige, *p.* xxvij.

Die XXXI. Decembris.

Omnia ut in die XXIX. exceptis quæ ſequuntur.

De Libro Tobíæ.

Lectio I. *c.* 6. *v.* 10. *ad finem.*

Dixit Angelo Tobías: Ubi vis ut maneámus? Reſpondénſque Angelus, ait: Eſt hîc RágueI nómine, vir propínquus de tribu tua, & hic habet filiam nómine Saram, ſed neque máſculum, neque féminam ullam habet áliam præter eam. Tibi debétur omnis ſubſtántia ejus, & opórtet eam te accípere cónjugem. Pete ergo eam à patre ejus, & dabit tibi eam in uxórem. * Tunc reſpóndit Tobías, & dixit: Aúdio, quia trádita eſt ſeptem viris, & mórtui ſunt: ſed & hoc audívi, quia dæmónium occídit illos. Tímeo ergo ne fortè & mihi hæc evéniant, & cùm ſim únicus paréntibus meis, depónam ſenectútem illórum cum triſtítia ad ínferos. * Tunc Angelus Ráphaël dixit ei: Audi me, & oſténdam tibi, qui ſunt quibus prævalére poteſt dæmónium. Hi namque qui conjúgium ità ſuſcípiunt, ut Deum à ſe & à ſua mente exclúdant, & ſuæ libídini ità vacent, ſicut equus & mulus quibus non eſt intelléctus, habet poteſtátem dæmónium ſuper eos. Tu autem cùm accéperis eam, ingréſſus cubículum, per tres dies cóntinens eſto ab ea, & nihil áliud, nisi oratiónibus vacábis cum ea. Ipsâ autem nocte, incénſo jécore piſcis, fugábitur dæmónium. Secúndâ verò nocte, in copulatióne ſanctórum Patriarchárum admittéris. Tértiâ autem nocte, benedictiónem conſequéris, ut filii ex vobis procreéntur incólumes. Transáctâ autem tértiâ nocte, accípies vírginem cum timóre Dómini, amóre filiórum magìs quàm libídine ductus, ut in sémi-

ne Abrahæ benedictiónem in filiis conſequáris.

De Epíſtola prima beáti Joánnis Apóſtoli.

Lectio II. *c.* 3. *v.* 8. *ad* 14.

QUi facit peccátum, ex diábolo eſt: quóniam ab inítio diábolus peccat. In hoc appáruit Fílius Dei, ut diſsólvat ópera diáboli. Omnis qui natus eſt ex Deo, peccátum non facit: quóniam ſemen ipsíus in eo manet, & non poteſt peccáre, quóniam ex Deo natus eſt. In hoc manifésti ſunt filii Dei, & filii diáboli. Omnis qui non eſt juſtus, non eſt ex Deo, & qui non díligit fratrem ſuum: quóniam hæc eſt annuntiátio, quam audíſtis ab inítio, ut diligátis altérutrum. Non ſicut Caïn, qui ex malígno erat, & occídit fratrem ſuum. Et propter quid occídit eum? quóniam ópera ejus malígna erant; fratris autem ejus, juſta. Nolíte mirári, fratres, ſi odit vos mundus. Nos ſcimus quóniam tranſláti ſumus de morte ad vitam, quóniam dilígimus fratres. Qui non díligit, manet in morte.

Sermo ſancti Hilárii Epíſcopi.

Lib. 2. *de Trin.* n. 24. 25.

Lectio III.

DEi imágo invisíbilis pudórem humáni exórdii non recusávit, & per conceptiónem, partum, vagítum, cunas, omnes natúræ noſtræ contumélias tranſcúrrit. Quid tandem dignum à nobis tantæ dignatiónis afféctui rependétur? Inenarrábilis à Deo oríginis unus Unigénitus Deus, in corpúſculi humáni formam, ſanctæ Vírginis útero insértus accréſcit. Qui ómnia cóntinet, & intra quem, & per quem cuncta ſunt, humáni partûs lege profértur: & ad cujus vocem Archángeli atque Angeli tremunt, cœlum, & terra, & ómnia mundi hujus reſolvúntur eleménta, vagítu infántiæ audítur. Qui invisíbilis & incomprehensíbilis eſt, non viſu, ſenſu tactúque moderándus, cunis eſt obvolútus. Hæc ſi quis indígna Deo récolet, tantò ſe majóris beneficii obnóxium confitébitur, quantò minùs hæc Dei convénerint Majeſtáti. Non ille éguit homo éffici, per quem homo factus eſt: ſed nos eguímus ut Deus caro fíeret, & habitáret in nobis. Humílitas ejus noſtra nobílitas eſt, contumélia ejus honor noſter eſt. Quod ille Deus in carne consíſtens, hoc nos vicíſſim in Deum ex carne renovári.

Te Deum.

Commemoratio de ſancto Sylveſtro Papa.

Lectio.

Ex S. Auguſt. Concil. Arel. & Nicœn. Euſ. & aliis.

SYlvéſter, Eccléſiæ Románæ Présbyter, tantâ cum laude in eo múnere ſe geſſit, ut poſt Melchíadem

Póntifex fúerit eléctus. Hujus tempóribus Concílium Arelâte coáctum eſt, in quo ſtatútum eſt, ut uno eodémque die per univérſum orbem Paſcha peragerétur. Ipſo étiam Pontífice, datâ orbi per Conſtantínum pace, cùm in Chriſti Divinitátem Arii impíetas erupiſſet, Concílium Œcuménicum apud Nicǽam Bithýniæ hábitum eſt, cui Sýnodo Sylvéſter adéſſe non pótuit: ſed qui ab eo miſſi ſunt, ejus vice præfuérunt. Sylvéſter deínde per plures annos officio perfúnctus, óbiit circa annum Dómini trecentéſimum trigéſimum quintum.

Ant. Dómine, ℣. Glóriâ, *Oratio*, Dírige, *p.* xxvij.

DOMINICA
Intra Octavam
NATALIS DOMINI.

Si dies Natalis Domini, & dies Circumciſionis ejus incidant in Dominicam, de ea Dominica nihil fiet hoc anno.

Si Dominica incidat in Feſtum S. Stephani, de ea nulla fiet Commemoratio in II. Veſperis Natalis Domini; fiet autem in Laudibus & Veſperis S. Stephani.

Si in feſtum S. Joannis, de ea fiet Commemoratio in utriſque Veſperis & Laudibus, & omittetur Commemoratio Natalis Domini.

Si in Feſtum SS. Innocentium; Feſtum transferetur ad diem ſequentem.

Si in diem 29. 30. vel 31. de ea fiet ut ſequitur.

PRIDIE AD VESPERAS.

Ant. & Pſalm. ut in ſecundis Veſperis Natalis Domini, ſuprà, p. 250.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 4. 15.

QUiſquis conféſſus fúerit quóniá Jeſus eſt Fílius Dei, Deus in eo manet, & ipſe in Deo.

Hymnus, Umbrâ ſepúltis, *p.* 251.

℣. Hic eſt Deus, Deus noſter in ætérnum, & in séculum séculi; ℟. Ipſe reget nos in sécula. *Pſ.* 47. 15.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. c. Vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi Unigéniti à Patre. *Joan.* 1. 14.

Oratio, Deus, humánæ, *infrà, ad Laudes, p.* 286.

COMPLETORIUM *ut in die Natalis Domini, cum Pſalmis de Sabbato.*

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Omnia ut in die Natalis Domini, ſervato ritu duplici majori, & additis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Domin. in omnibus Horis, exceptis Veſp.

Lectiones pro I. Nocturno ſumuntur ſecundùm diem, diviſionibus factis ad aſteriſcos. * *

IN II. NOCTURNO.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Coloſſénſes.

LECTIO IV. *c.* 1. *v.* 9. *ad* 15.

NOn ceſsámus pro vobis orántes, & poſtulántes ut impleámini agnitióne vo-

luntátis ejus, in omni ſapiéntia & intelléctu ſpiritáli: ut ambulétis digne Deo per ómnia placéntes: in omni ópere bono fructificántes, & creſcéntes in ſciéntia Dei: in omni virtúte confortáti, ſecúndùm poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia & longanimitáte cum gaúdio, grátias agéntes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem ſortis ſanctórum in lúmine: qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum, & tránſtulit in regnum Fílii dilectiónis ſuæ, in quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus, remiſſiónem peccatórum: qui eſt imágo Dei invisíbilis, Primogénitus omnis creatúræ.

LECTIO V. *v.* 16. *ad* 20.

QUóniam in ipſo cóndita ſunt univérſa in cœlis & in terra, viſibília & inviſibília, ſive Throni, ſive Dominatiónes, ſive Principátus, ſive Poteſtátes: ómnia per ipſum, & in ipſo creáta ſunt: & ipſe eſt ante omnes, & ómnia in ipſo conſtant. Et ipſe eſt Caput córporis Eccléſiæ, qui eſt Princípium, Primogénitus ex mórtuis: ut ſit in ómnibus ipſe primátum tenens. Quia in ipſo complácuit omnem plenitúdinem inhabitáre, & per eum reconciliáre ómnia in ipſum, pacíficans per ſánguinem crucis ejus, ſive quæ in terris, ſive quæ in cœlis ſunt.

LECTIO VI. *v.* 25. *ad fin.*

FActus ſum ego miníſter, ſecúndùm diſpenſatiónem Dei, quæ data eſt mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. Myſtérium quod abſcónditum fuit à séculis & generatiónibus, nunc autem manifeſtátum eſt ſanctis ejus, quibus vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ Sacraménti hujus in Géntibus, quod eſt Chriſtus in vobis ſpes glóriæ. Quem nos annuntiámus, corripiéntes omnem hóminem, & docéntes omnem hóminem in omni ſapiéntia, ut exhibeámus omnem hóminem perféctum in Chriſto Jeſu, in quo & labóro, certándo ſecúndùm operatiónem ejus, quam operátur in me in virtúte.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Leónis Papæ.
In Nat. Dom. 9.

LECTIO VII.

EXcédit quidem, dilectíſſimi, multúmque ſuperéminet humáni elóquii facultátem, divíni óperis magnitúdo: & inde óritur difficúltas fandi, unde adeſt rátio non tacéndi. Quia in Chriſto Jeſu Fílio Dei, non ſolùm ad divínam eſſéntiam, ſed étiam ad humánam ſpectat natúram, quod dictum eſt per Prophétam: Generatiónem ejus quis enarrábit? Utrámque enim ſubſtántiã in unam conveníſſe perſó-

nam, niſi fides credat, ſermo non éxplicat. Et ídeò nunquam matéria déficit laudis, quia nunquam súfficit cópia laudatóris. Gaudeámus ígitur, quòd ad eloquéndum tantæ miſericórdiæ Sacraméntum ímpares ſumus: & cùm Salútisn oſtræ altitúdinem prómere non valeámus, ſentiámus nobis bonum eſſe quòd víncimur. Nemo enim ad cognitiónem veritátis magìs propínquat, quàm qui intélligit in rebus divínis, etiámſi multùm proficiat, ſemper ſibi ſuperéſſe quod quærat.

LECTIO VIII.

NE autem infirmitátis noſtræ perturbémur angúſtiis, Evangélicæ nos & Prophéticæ ádjuvant voces, quibus ità accéndimur & docémur, ut nos Nativitátem Dómini, quâ Verbum caro factum eſt, non tam prætéritam recólere, quàm præséntem videámur inſpícere. Quod enim paſtóribus pro gregum ſuórum cuſtódia vigilántibus nuntiávit Angelus, étiam noſtrum implévit audítum: & ídeò Domínicis óvibus prǽſumus, quia verba divínitùs édita, cordis aure ſervámus, tanquam & in hodiérna feſtivitáte dicátur: Evangelízo vobis gaúdium magnum quod erit omni pópulo, quia natus eſt vobis hódie Salvátor, qui eſt Chriſtus Dóminus, in civitáte David.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 2. *v.* 33. *ad* 38.

Simeonis Prophetia.

ERat Pater Jeſu & Mater mirántes ſuper his quæ dicebántur de illo. Et réliqua.

Homília ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Lib. 1. *ad Traſimund. Reg. c.* 4.

CErtum eſt penè omnes heréticæ pravitátis erróres, hinc quibúſdam multiplíciter ſubrepsíſſe, dum magnum pietátis Sacraméntum, quod manifeſtátum eſt in carne, juſtificátum eſt in ſpíritu, appáruit Angelis, prædicátum eſt Géntibus, créditum eſt in hoc mundo, aſſúmptum eſt in glória, nonnúlli, aut non ſicut eſt, credunt, aut omnínò non credunt. Et ille lapis qui ab ædificántibus reprobátus, in caput factus eſt ánguli, quibúſdam pravæ credulitátis cœcitáte poſséſſis, lapis offenſiónis & petra ſcándali efficitur. Unde non immérità, cùm Símeon Infántem Chriſtum gaudens ulnis meruíſſet geſtáre ſenílibus, mundánæ cernens adéſſe ſalvatiónis ac renovatiónis efféctum, (Non enim miſit Deus Fílium ſuum, ut júdicet mundum, ſed ut ſalvétur mundus per ipſum,) hoc de ipſo teſtátur: Ecce póſitus eſt hic in ruínam & reſurrectiónem multórum in Iſraël.

℟. *ix.* Erit vobis in ſanctificatiónem; * In lápidem autem offenſiónis & in petram ſcándali duábus dómibus Iſraël. *Iſ.* 8. 14. ℣. Ecce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum in Iſraël. *Luc.* 2. 34. * In lápidem. Glória. * In lápidem.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; ℟. Annuntiáte de die in diem Salutáre ejus. *Pſ.* 95. 2.

℣. Deus, in adjutórium.

Quinque Antiphonæ & Canticum, ut in die Natalis Domini, p. 247. & 248.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 2. 7. 8.

FRatres, vobis honor credéntibus: non credéntibus autem, lapis quem reprobavérunt ædificántes, hic factus eſt in caput ánguli, & lapis offenſiónis & petra ſcándali, his qui offéndunt verbo, nec credunt in quo & póſiti ſunt.

Hymnus, Miſſum, *p.* 279.

℣. Ecce cognóvi, quóniam Deus meus es. ℟. In Deo laudábo verbum. *Pſ.* 55. 10. 11.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. C. Ecce nos vénimus ad te, Dómine: tu enim es Dóminus Deus noſter. *Jer.* 3. 22.

Oratio.

DEus, humánæ Creátor Reformatórque natúræ, quam Unigénitus tuus in útero puríſſimæ Vírginis aſſúmpſit; réſpice nos propítius, & concéde, ut qui mortalitátis noſtræ párticeps fieri non dedignátus eſt, regni ſui consórtio nos fáciat eſſe felíces, idem Jeſus Chriſtus Filius tuus, Dóminus noſter, qui tecum vivit & regnat, in unitáte.

AD HORAS, *omnia ut in die Natalis Domini, exceptis Canone & Oratione,* Deus, humánæ, *ſuprà ad Laudes. Non dicitur Symbolum* Quicúmque.

CANON *ſecundùm diem Menſis.*

AD VESPERAS.

Antiphonæ & Pſalmi, ut in die Natalis Domini, ſuprà, p. 250.

CAPITULUM. *Eph.* 1. 3.

BEnedíctus Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti, qui benedíxit nos in omni benedictióne ſpirituáli in Cœléſtibus in Chriſto.

Hymnus, Umbrâ ſepúltis, *p.* 250.

℣. Deus Rex noſter ante ſécula, ℟. Operátus eſt ſalútem in médio terræ. *Pſ.* 73. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Anna vídua confitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Iſraël. *Luc.* 2. 38.

Oratio, Deus, humánæ, *ſuprà, ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut in die Natalis Domini, p.* 251. & 252.

DIE I. JANUARII.

IN CIRCUMCISIONE

DOMINI,

IMPOSITIONE NOMINIS JESU;

ET OCTAVA

NATALIS EJUS.

SOLEMNE MINUS.

IN I. VESPERIS.

Antiphonæ & Pſalmi, ut in ſecundis Veſperis Natalis Domini, p. 250.

CAPITULUM. *Gen.* 17. 10. 11.

DIxit Deus ad Abraham: Circumcidétur ex vobis omne maſculínum: & circumcidétis carnem præpútii veſtri, ut ſit in ſignum fœ́deris inter me & vos.

℟. Sacrifícium & oblatiónem noluíſti, Dómine; aures autem perfecíſti mihi: * Holocáuſtum, & pro peccáto non poſtuláſti, tunc dixi: Ecce vénio. *Pſ.* 39. 7. 8. ℣. Impoſſíbile eſt sánguine taurórum & hircórum auférri peccáta: ideò ingrédiens mundum dicit. *Hebr.* 10. 4. 5. * Holocáuſtum. Glória. *Reſumitur* ℟. Sacrifícium.

HYMNUS.

CHRISTUS, ut matris grémium relíquit,
Prímulo fletu, Pater, inquit, Adſum:
Quas petis vindex, vénio parátus
Sólvere pœnas.

NON placet fuſus cruor Hoſtiárum;
Quod mihi aptáſti, Pater, ecce corpus:
Agnus implébo móriens figúras
Verus inánes.

DIXIT; & Patris venerátus iram,
Súſtinet vulnus sílicis cruéntæ:
Hunc cruor ſtillans Abrahæ probávit
Eſſe nepótem.

LEGIS ut ritus súbiit probróſos,
Incipit noſtras reparáre clades:
Jam crucis tiro, próprio Paréntem
Sánguine placat.

SIC & effúſi prétium cruóris,
Accipit Nomen Súperis veréndum,

Prona quod tellus pavet, ad quod omnis
Infremit orbis.
SUMMA laus Patri; ſimul æqua Nato,
Qui ſuo mundum rédimit cruóre;
Par ſit ambórum, tibi laus, per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Si voluíſſes, Dómine, ſacrificium, dedíſſem útique; ℟. Holocaúſtis non delectáberis. *Pſ.* 50. 18.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Máſculus cujus præpútii caro circumcíſa non fuerit, delébitur ánima illa de pópulo ſuo. *Gen.* 17. 14.

Oratio, Deus, qui nobis, *infrà, ad Laudes*, *p.* 294.

Nulla ſit Commemoratio, etiamſi ſit Dominica.

COMPLETORIUM *habetur infrà, poſt II. Veſperas, cum Pſalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Fílium Dei factum ſub Lege, * Veníte, adorémus. *Gal.* 4. 4.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu ſolemni.*

HYMNUS.

JAM ſatis mentes timor occupávit;
Débilis ceſſent eleménta Legis:
Jeſus ætérnũ ſtabilíre cœpit
Fœdus amóre.
SOLIS hic puri vapor, hic Patérnum
Exhibens candor ſinè nube lumen,
Probra peccáti Puer ecce tinctus
Sánguine profert.
STILLAT excíſos Púeri per artus,
Efficax noxas abolére, Sanguis,
Obligat morti pretióſa totum
Stilla cruórem.
SANGUIS erúmpens tibi comparávit,
O Puer! Nomen quod adórat orbis:
Et ſimul dici, ſimul ipſe Jeſus
Incipis eſſe.
SUMMA laus Patri; ſimul æqua Nato,
Qui ſuo mundum rédimit cruóre;
Par ſit ambórum, tibi laus, per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſal. 39. Expéctans, expectávi, *p.* 122.

Ant. 1. *g.* Abraham ſignum accépit circumciſiónis, ſignáculum juſtitiæ fidei, quæ eſt in præpútio; ut ſit pater ómnium credéntium. *Rom.* 4. 11.

In diviſ. Pſ. 39. Annuntiávi juſtítiam tuam, *p.* 122.

Ant. 3. *a.* Dedit Deus Abrahæ teſtaméntum circumciſiónis; & ſic génuit Iſaac, & circumcídit eum die octávo. *Act.* 7. 8.

In Pſal. 45. Deus noſter refúgium & virtus, *p.* 94.

Ant. 6. F. Unus eſt Deus qui

qui juſtíficat Circumciſiónem ex fide, & Præpútium per fidem. *Rom.* 3. 30.

℣. Semen Abraham ſervi ejus: ℟. Filii Jacob eléćti ejus. *Pſ.* 104. 6.

De Libro Tobíæ.

Lectio I. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 8.

INgréſſi ſunt autem ad Raguélem, & ſuſcépit eos Rágucl cum gáudio. Intuénſque Tobíam Ráguel, dixit Annæ uxóri ſuæ: Quàm ſímilis eſt júvenis iſte conſobríno meo! Et cùm hæc dixiſſet, ait: Unde eſtis, júvenes fratres noſtri? At illi dixérunt: Ex tribu Néphthali ſumus, ex captivitáte Nínive. Dixítque illis Ráguel: Noſtis Tobíam fratrem meum? Qui dixérunt: Nóvimus. Cúmque multa bona loquerétur de eo, dixit Angelus ad Raguélem: Tobías de quo intérrogas, pater iſtíus eſt. Et miſit ſe Ráguel, & cum lácrymis oſculátus eſt eum, & plorans ſupra collum ejus, dixit: Benedíćtio ſit tibi, fili mi, quia boni & óptimi viri fílius es. Et Anna uxor ejus, & Sara ipsórum fília, lacrymátæ ſunt.

℟. *j.* Ipſe Dóminus Deus noſter, in univérſa terra judícia ejus: * Memor fuit in séculum teſtaménti ſui, verbi quod mandávit in mille generatiónes. *Pſ.* 104. 7. 8. ℣. Dico Chriſtum Jeſum miníſtrum fuiſſe circumciſiónis propter veritátem Dei, ad confirmánda promiſſiónes patrum. *Rom* 15. 8. * Memor.

Lectio II. *v.* 9. *ad* 12.

POſtquàm autem locúti ſunt, præcépit Ráguel occídi arietem, & parári convívium. Cúmque hortarétur eos diſcúmbere ad prándium, Tobías dixit Hîc ego hódie non mandu: cábo neque bibam, nisi priùs petitiónem meam confirmes, & promíttas mihi dare Saram fíliam tuam. Quo audíto verbo, Ráguel expávit, ſciens quid evénerit illis ſeptem viris, qui ingréſſi ſunt ad eam: & timére cœpit ne fortè & huic ſimíliter contíngeret. Et cùm nutáret, & non daret peténti ullum reſpónſum, dixit ei Angelus: Noli timére dare eam iſti, quóniam huic timénti Deum debétur conjux fília tua: proptéreà álius non pótuit habére illam.

℟. *ij.* Dóminus Deus noſter pépigit nobíſcum fœdus in Horeb: * Non cum pátribus noſtris íniit paćtū, ſed nobíſcum. *Deut.* 5. 2. 3. ℣. Nos enim ſumus Circumcíſio, qui ſpíritu ſervímus Deo, & gloriámur in Chriſto Jeſu. *Philip.* 3. 3.* Non cum:

Lectio III. *v.* 13. *ad finem*

TUnc dixit Ráguel: Non dúbito quòd Deus preces & lácrymas meas in conſpéćtu ſuo admíſerit. Et credo quóniam ídeò fecit

vos veníre ad me, ut iſta conjungerétur cognatióni ſuæ ſecúndùm legem Móyſi: & nunc noli dúbium gérere quòd tibi eam tradam. Et apprehéndens déxteram fíliæ ſuæ, dextræ Tobíæ trádidit, dicens: Deus Abraham, & Deus Iſaac, & Deus Jacob vobíſcum ſit, & ipſe conjúngat vos, impleátque benedictiónem ſuam in vobis. Et accéptâ chartâ, fecérunt conſcriptiónem conjúgii. Et poſt hæc epuláti ſunt, benedicéntes Deum. Vocavítque Ráguel ad ſe Annam uxórem ſuam, & præcépit ei, ut præparáret álterum cubículum. Et introdúxit illùc Saram fíliam ſuam, & lacrymáta eſt. Dixítque ei: Forti ánimo eſto, fília mea: Dóminus cœli det tibi gaúdium pro tǽdio quod perpéſſa es.

℟. *iij*. Quis ex vobis timens Dóminum, aúdiens vocem ſervi ſui? * Qui ambulávit in ténebris & non eſt lumen ei, ſperet in Nómine Dómini. *Iſ.* 50. 10. ℣. Circumcíſi eſtis circumciſióne non manufáctâ in expoliatióne córporis carnis, ſed in circumciſióne Chriſti. *Coloſſ.* 2. 11. * Qui ambulávit. Glória. *Reſumitur* ℟. Quis.

IN II. NOCTURNO.

In Pſal. 66. Deus miſereátur noſtrî, *p.* 135.

Ant. 4. *E.* Qui ex fide ſunt, benedicéntur cum fidéli Abraham. *Gal.* 3. 9.

In Pſal. 79. Qui regis Iſraël, inténde, *p.* 53.

Ant. 8. G. in Chriſto Jeſu, neque cicumcíſio áliquid valet, neque præpútium, ſed fides quæ per caritátem operátur. *Gal.* 5. 6.

In diviſ. Pſ. 79. Víneam de Ægýpto tranſtuliſti, *p.* 53.

Ant. 7. d. Quóniam in Lege nemo juſtificátur apud Deum, maniféſtum eſt quia juſtus ex fide vivit. *Gal.* 3. 11.

℣. Benedíxit ómnibus qui timent Dóminum, ℟. Pusíllis cum majóribus. *Pſ.* 113. 13.

Sermo ſancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 1. *in Circumciſ.* n. 2.

LECTIO IV.

MAgnum & mirábile Sacraméntum! Circumcíditur Puer, & vocátur Jeſus. Quid ſibi vult iſta connéxio? Circumcíſio nempè ſalvándi pótiùs quàm Salvatóris eſſe vidétur, & Salvatórem circumcídere decet quàm circumcídi. Sed agnóſce Mediatórem Dei & hóminum, qui ab ipſo nativitátis ſuæ exórdio, divínis humána sóciat, ima ſummis. Náſcitur ex mulíere, ſed cui fecunditátis fructus ſic accédat, ut non décidat flos virginitátis. Pannis invólvitur, ſed panni ipſi Angélicis laúdibus honorántur. Abſcónditur in præſépio, ſed próditur ra-

diánte ſtellâ de cœlo. Sic & Circumcíſio veritátem ſuſcéptæ probat humanitátis ; & Nomen quod eſt ſuper omne nomen, glóriam índicat Majeſtátis.

℟. *iv.* Non gloriétur dives in divítiis ſuis ; ſed * In hoc gloriétur qui gloriátur, ſcire & noſſe me. *Jer.* 9. 23. 24. ℣. Glória, & honor, & pax, omni operánti bonum, Judǽo primùm, & Græco. *Rom.* 2. 10. * In hoc.

LECTIO V.

CIrcumcíditur tanquam verus Abrahæ Filius : Jeſus vocátur tanquam verus Fílius Dei. Neque enim ad inſtar priórum, meus iſte Jeſus nomen vácuum aut ináne portat. Non eſt in eo magni nóminis umbra, ſed véritas. Cœlitùs ſiquidem índitum nomen, Evangeliſta teſtátur : Quod vocátũ eſt ab Angelo, priúſquàm in útero conciperétur. Et atténde verbi profunditátem. Poſtquàm natus eſt Jeſus, Jeſus vocátur ab homínibus, quo nómine vocátus eſt ab Angelo, priúſquàm in útero conciperétur. Idem quippe & Angeli Salvátor & hóminis : ſed hóminis ab Incarnatióne, Angeli ab inítio creatúræ.

℟. *v.* Nováte vobis novále, & nolíte sérere ſuper ſpinas : circumcidímini Dómino, * Et auférte præpútia córdium veſtrórum. *Jer.* 4. 3. 4. ℣. Mortificáte ergo membra veſtra quæ ſunt ſuper terram. *Coloſſ.* 3. 5. * Et auférte.

LECTIO VI. n. 3. 4.

SAlvátor noſter, & circumcídi octávo die, & poſt annum tricéſimum dignátus eſt crucifigi, ubi ín pœnam corpus omne diſténſum eſt : cujus ſimilitúdini mortis complantámur & nos, ut ſcribit Apóſtolus, nimirùm quod noviſſimè tráditum eſt obſervántes. Quæ eſt ergo morális circumcíſio noſtra, nisi quam comméndat idem Apóſtolus ? Victum, ínquiens, & veſtítum habéntes, his conténti ſimus. Optimè prorsùs circumcídit nos, & ſupérflua réſecat univérſa, voluntária hæc paupértas, pœniténtiæ labor, reguláris obſervátio diſciplínæ.

℟. *vj.* Salvos nos fac, Dómine Deus noſter, & côngrega nos de natiónibus, * Ut confiteámur Nómini ſancto tuo, & gloriémur in laude tua. *Pſ.* 105. 47. ℣. Non eſt Gentílis & Judǽus, Circumcíſio & Præpútium, Bárbarus & Scytha, ſervus & liber, ſed ómnia, & in ómnibus Chriſtus. *Coloſſ.* 3. 11. * Ut confiteámur. Glória. *Reſumitur* ℟. Salvos.

IN III. NOCTURNO.

In Pſal. 88. Miſericórdias Dómini, *p.* 81.

Ant. 8. G. Péperit María Fílium ſuum primogénitum, & vocávit nomen

ejus Jeſum. *Matt.* 1. 25.

In diviſ. Pſ. 88. Beátus pópulus qui ſcit, *p.* 82.

Ant. 2. D. Vocátum eſt nomen ejus Jeſus, quod vocátum eſt ab Angelo, priúſquàm in útero conciperétur. *Luc.* 2. 21.

In alteram diviſ. Pſ. 88. Semel jurávi in Sancto meo, *p.* 83.

Ant. 5. a. In Nómine Jeſu omne genu flectátur, cœléſtium, terréſtrium, & infernórum. *Philip.* 2. 10.

℣. Lætábimur in Salutári tuo, Dómine; ℟. Et in Nómine Dei noſtri magnificábimur. *Pſ.* 19. 6.

De Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Gálatas.

LECTIO VII. *c.* 3, *v.* 7. *ad* 12.

COgnóſcite ergo, quia qui ex fide ſunt, ii ſunt filii Abrahæ. Próvidens autem Scriptúra, quia ex fide juſtíficat Gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ: Quia benedicéntur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide ſunt, benedicéntur cum fidéli Abraham. Quicúmque enim ex opéribus Legis ſunt, ſub maledícto ſunt. Scriptum eſt enim: Maledíctus omnis, qui non permánſerit in ómnibus quæ ſcripta ſunt in libro Legis, ut fáciat ea. Quóniam autem in Lege nemo juſtificátur apud Deum, maniféſtum eſt, quia juſtus ex fide vivit. Lex autem non eſt ex fide; ſed qui fécerit ea, vivet in illis.

℟. *vij.* Redemptiónem miſit Dóminus pópulo ſuo, mandávit in ætérnum teſtaméntum ſuum: * Sanctum & terríbile Nomen ejus. *Pſ.* 110. 9. ℣. Chriſtus nos redémit de maledícto Legis, factus pro nobis maledíctum. *Gal.* 3. 13. * Sanctum.

LECTIO VIII. *v.* 21. *ad finem.*

SI enim data eſſet lex, quæ poſſet vivificáre, verè ex lege eſſet juſtítia. Sed conclúſit Scriptúra ómnia ſub peccáto, ut promíſſio ex fide Jeſu Chriſti darétur credéntibus. Priùs autem quàm veníret fides, ſub Lege cuſtodiebámur conclúſi, in eam fidem quæ revelánda erat. Itaque Lex pædagógus noſter fuit in Chriſto, ut ex fide juſtificémur. At ubi venit fides, jam non ſumus ſub pedagógo. Omnes enim Fílii Dei eſtis per fidem, quæ eſt in Chriſto Jeſu. Quicúmque enim in Chriſto baptizáti eſtis, Chriſtū induíſtis. Non eſt Judǽus neque Græcus; non eſt ſervus neque liber: non eſt máſculus neque fémina: omnes enim vos unum eſtis in Chriſto Jeſu. Si autem vos Chriſti, ergo ſemen Abrahæ eſtis, ſecúndùm promiſſiónem hærédes.

℟. *viij.* Sit Nomen ejus benedíctum in sécula, ante ſolem pérmanet Nomen ejus; * Et benedicéntur in

ipſo omnes tribus terræ. *Pſ.* 71. 17. ℣. Nec enim áliud nomen eſt ſub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos ſalvos fieri. *Act.* 4. 12. * Et benedicéntur.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndum Lucam.

Lectio IX. *c.* 2. *v.* 21.

Chriſti Circumciſio.

Poſtquàm conſummáti ſunt dies octo, ut circumciderétur Puer, vocátum eſt nomen ejus Jeſus. Et réliqua.

Homília ſancti Cyrílli Alexandríni Epiſcopi.

Hom. in Circum. Dom. inter diverſas.

Cum illum víderis ſerváre Legem, cave offendáris; nec inter ſervos líberum cólloca, ſed divíni consílii altitúdinem pótiùs mente réputa. Igitur cùm octáva dies adveníſſet, quâ die carnis circumcíſio ex Legis præſcrípto fieri ſolébat, nomen áccipit, nimírum, Jeſus, quod expónitur, Salus pópuli. Sic enim Deus & Pater nominári Fílium ſuum vóluit ex mulíere ſecúndùm carnem génitum. Tunc enim certè factus eſt ſalus pópuli; nec unius tantùm, ſed multórum; quin & ómnium géntium, ac univérſæ terræ. Eódem ígitur témpore circumcíſus eſt, & nomen accépit.

℟. ix. Omnes pópuli ambulábunt, unuſquíſque in nómine dei ſui: nos autem* Ambulábimus in Nómine Dómini Dei noſtri, in ætérnum & ultrà. *Mich.* 4. 5. ℣. Hoc eſt mandátum ejus, ut credámus in Nómine Fílii ejus Jeſu Chriſti. 1. *Joan.* 3. 23. * Ambulábimus. Glória. *Reſumitur* ℟. Omnes.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Benedíctum Nomen majeſtátis ejus, ℟. In ætérnum. *Pſ.* 71. 19.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. f. Non eſt ſímilis tuî, Dómine: magnus es tu, & magnum Nomen tuum. *Jer.* 10. 6.

Ant. 2. D. Diſcant univérſi pópuli terrárum Nomen tuum timére. 3. *Reg.* 8. 43.

Ant. 3. *a.* Audíto Nómine tuo, páveant, & in morem parturiéntium, contremíſcant. *Deut.* 2. 25.

In Canticum, Dómine, Deus meus es tu, *p.* 248.

Ant. 4. A. Magnificétur Nomen tuum, Dómine, uſque in ſempitérnum. 2. *Reg.* 7. 26.

Ant. 7. d. Laudémus Nomen tuum, Dómine; & ne claudas ora te canéntium. *Eſth.* 13. 17.

Capitulum. *Hebr.* 1. 3. 4.

Cum ſit ſplendor glóriæ, & figúra ſubſtántiæ Dei, portánſque ómnia verbo virtútis ſuæ, purgatiónem peccatórum fáciens, ſedet ad déxteram Majeſtátis in ex-

céllis, tantò mélior Angelis effèctus, quantò differéntius præ illis Nomen hereditávit.

Hymnus.

FElix dies, quam próprio
Jeſus cruóre cónſecrat!
Felix dies, quâ géſtiit
Opus ſalútis ággredi!

Vix natus, ecce láćteum
Profúndit Infans ſánguinem;
Libámen eſt hoc fúneris,
Amóris hoc prælúdium.

Ingressus orbem, jam Patris
Mandáta promptus éxequi,
Statum præóccupat diem
Et, quâ poteſt, fit víctima,

Amore ſe facit reum,
Pœnáſque ſolvit ínnocens,
Sub Lege factus Légifer,
A Lege nos ut éximat.

Tu, Chriſte, quod non eſt tuum,
Noſtro recíde péctore,
Inſcríbe Nomen íntimis,
Inſcríbe Legem córdibus.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

℣. Exaltátum eſt Nomen ejus ſolíus; ℟. Confèſſio ejus ſuper cœlum & terram. *Pſ.* 148. 13. 14.

Ad Benedíctus, *Ant* 5. C. Nunc ígitur, Deus noſter, confitémur tibi, & laudámus Nomen tuum ínclytum. 1. *Par.* 29. 13.

Oratio.

DEus, qui nobis nati Salvatóris diem celebráre concédis octávum; fac nos, quæſumus, ejus perpétuò divinitáte muníri, cujus ſánguinis primítiis incípimus reparári; Qui tecum vivit.

Ad Horas, *Pſalmi de Dominica.*

AD PRIMAM.

Ant. Non eſt.

Capitul. *Deut.* 10. 16. 17.

CIrcumcídite ígitur præpútium cordis veſtri, & cervícem veſtram ne indurétis ámpliùs; quia Dóminus Deus veſter ipſe eſt Deus deórum, & Dóminus dominántium.

AD TERTIAM.

Ant. Diſcant.

Capitulum. 1. *Joan.* 5. 13. 14.

SCiátis quóniam vitam habétis ætérnam, qui créditis in Nómine Fílii Dei: & hæc eſt fidúcia quam habémus ad eum.

℟. *breve.* A ſolis ortu uſque ad occáſum, * Allelúia, allelúia. ℟. A ſolis. ℣. Laudábile Nomen Dómini. * Allelúia. Glória. ℟. A ſolis. *Pſ.* 112. 3.

℣. Laudent Nomen ejus in choro; ℟. In týmpano & pſaltério pſallant ei. *Pſ.* 149. 3.

AD SEXTAM.

Ant. Audito.

Capitulum. 2. *Tim.* 19.

COgnóvit Dóminus qui ſunt ejus; & diſcédat ab iniquitáte omnis qui nóminat Nomen Dómini.

℟. *breve.* Sperent in te, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Sperent. ℣. Qui no-

vérunt Nomen tuum. * All. Glória. ℟. Sperent. *Pſ.* 9. 11.

℣. Propter glóriam Nóminis tui, Dómine, ℟. Líbera nos. *Pſ.* 78. 9.

AD NONAM.

Ant. Laudémus.

CAPITULUM. *Coloſſ.* 3. 17.

OMne quodcúmque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in Nómine Dómini Jeſu Chriſti, grátias agéntes Deo & Patri per ipſum.

℟. *breve.* Afférte Dómino glóriam & honórem, * Allelúia, allelúia. ℟. Afférte.

℣. Afférte Dómino glóriam Nómini ejus. * Allelúia. Glória. ℟. Afférte. *Pſ.* 28. 2.

℣. Hi in cúrribus, & hi in equis; ℟. Nos autem in Nómine Dómini Dei noſtri invocábimus. *Pſ.* 19. 8.

AD VESPERAS.

Antiphonæ & Pſalmi ut in ſecundis Veſperis Natalis Domini, p. 250.

CAPITUL. *Rom.* 10. 12. 13.

NOn eſt diſtínctio Judæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum: omnis enim quicúmque invocáverit Nomen Dómini, ſalvus erit.

Hymnus, Jam ſatis mentes, *ſuprà, p.* 288.

℣. Protéctor noſter, áſpice, Deus; ℟. Et réſpice in fáciē Chriſti tui. *Pſ.* 83. 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Si ſanguis hircórum & taurórum, & cinis vítulæ aſpérſus inquinátos ſanctíficat ad emundatiónem carnis, quantò magis ſanguis Chriſti? *Hebr.* 9. 13. 14.

Commemoratio de ſancto Baſilio, Cæſarienſi Epiſcopo & Eccleſiæ Doctore.

Ant. Qui docti fúerint, ℣. Beátus, *p.* XXXI. *Oratio,* Deus, qui, *p.* XXXIV.

Nulla alia ſit Commemoratio, etiamſi ſit Sabbatum.

HAC DIE

POST VESPERAS.

Ad grates Deo referendas pro beneficiis receptis, & per annum inchoantem nova poſtulanda, dicuntur ſequentia, etiam privatim.

Ant. 5. C. Bonis.

Pſalmus 66. Deus miſereátur noſtri, *p.* 135.

Ant. Bonis ómnibus per eum replēti ſúmus; quid illi ad hæc potérimus dignum dare? *Tob.* 12. 3.

CAPITULUM. *Gal.* 6. 9. 10.

FRatres, bonum faciéntes non deficiámus; témpore enim ſuo metémus, non deficiéntes: ergo dum tempus habémus, operémur bonum.

HYMNUS.

LAPSUS eſt annus; redit annus alter:
Vita ſic mutis fugit acta pennis:
Tu, Deus, curſum moderáris unus
Arbiter ævi.

GENS tuis plaudit cumuláta donis,
Et tibi ſupplex nova dona poſcit,
Rex quibus vivat, quibus & perénnes
Regnet in annos.

SUPPLICES poſcunt aliménta cives;
Fínibus morbos pátriis repéllas;
Longa ſecúræ réferas benígnus
Cómmoda pacis.

POSTULANT culpas véniâ reláxes;
Límites arctos vítiis repónas;
Poſt graves pugnas, tua det ſalúbrem
Déxtera palmam.

AD ſacras aras, quibus obligémur,
Cum Deo fas ſit renováre fœdus.
Tu, Dei nati Génitrix, adéſto
Fœ́deris obſes.

[*Strophe ſequens flexis genibus cantatur.*]

NOXIÆ vitæ máculas peróſi,
Cor, Deus, noſtrum tibi devovémus:
Da bonos annos, facilémque Patris
Indue vultum.

DUM dies currunt, rédeunt & anni,
Et gradu certo ſibi ſecla cedunt,
Débitas laudes Tríadi ſuprémæ
Cóncinat orbis.
Amen.

℣. Propítius eſto, Dómine, peccátis noſtris, ℟. Propter nomen tuum. *Pſ.* 78. 9.

℣. Vultum tuum deprecabúntur, ℟. Omnes dívites plebis. *Pſ.* 44. 13.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum;
℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

DEus, qui vitæ humánæ díſpares vices moderáris ſapiéntiâ, & benignitáte ſanctíficas; dum exit & redit annus, déxteram ſuper Regem noſtrum, & ſuper nos exténde propítiam; ut qui pro accéptis donis grátias ágimus, te miſeránte, & beáta Fílii tui Genitríce intercedénte Maríâ, pacem aſſequámur ætérnam; Per eúmdem Dóminum noſtrũ.

℣. Dóminus vobíſcum;
℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedícat vobis Dóminus, & cuſtódiat vos; oſténdat Dóminus fáciem ſuã vobis, & miſereátur veſtrî; convértat Dóminus vultum ſuum ad vos, & det vobis pacem. *Num.* 6. 24. 25. 26.
℟. Amen.

Deinde Completorium.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. a. Invocétur, Dómine, Nomen tuum ſuper nos. *Iſ.* 4. 1.

Hymnus, Mundi ſalus, qui náſceris, *p.* 251.

CAPITULUM. *Iſ.* 12. 4.

COnfitémini Dómino, & invocáte Nomen ejus: notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: mementóte quóniam excélſum eſt Nomen ejus.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.*

℣. 2. Offerámus hóſtiam laudis ſemper Deo, id eſt, fructum labiórum confiténtium Nómini ejus. *Hebr.* 13. 15.

Oratio, Chriſti Infántis, *p.* 251.

IN DOMINICIS.

A Circumciſione ad Præſentationem Domini.

Si Septuageſima venerit ante Præſentationem Domini, Officium Dominicarum in Septuageſima, in Sexageſima, & in Quinquageſima ſumetur è Pſalterio. Non omittetur tamen Commemoratio de B. Maria, nec ℣. *ad Primam*, Qui natus es, *nec Doxologia*, Qui natus es de Vírgine, *nec Hymnus*, Mundi ſalus, *nec Oratio*, Chriſti Infántis, *ad Completorium.*

PRIDIE AD VESPERAS.

Ant. 6. F. Verbum càro factum eſt, & habitávit in nobis. *Joan.* 1. 14.

Ant. 4. E. Vapor eſt virtútis Dei, & emanátio quædam eſt claritátis omnipoténtis Dei ſincéra. *Sap.* 7. 25.

Ant. 1. f. Candor eſt lucis ætérnæ, & ſpéculum ſinè mácula Dei majeſtátis, & imágo bonitátis illíus. *Sap.* 7. 26.

Ant. 2. D. Non habet amaritúdinem converſátio illíus, nec tædium convíctus illíus, ſed lætítiam & gaúdium. *Sap.* 8. 16.

Ant. 7. G. Omnia poteſt, & in ſe pérmanens ómnia ínnovat, & per natiónes in ánimas ſanctas ſe transfert. *Sap.* 7. 27.

CAPITULUM. *Eph.* 3. 20. 21.

EI qui potens eſt ómnia fácere ſuperabundánter quàm pétimus aut intellígimus, ſecúndùm virtútem quæ operátur in nobis, ipſi glória in Eccléſia, & in Chriſto Jeſu, in omnes generatiónes séculi ſeculórum, Amen. ℟. Deo grátias.

HYMNUS.

INFANS Deus, qui gaúdia
Pacis perénnis núntias,
Te quanta monſtrat óptimū
Mundo ſtupénti cáritas!

AD nos ab altis sédibus
Paſtor bonus deláberis:
Ut ad ſupérnam dévias
Oves redúcas pátriam.

MANENS Deus, ſis párvulus,
Nobis ut arctam détegas
Cœli viam, quâ prævium
Te ſubſequámur párvuli.

CONCEDE corda mútui
Flammis amóris árdeant,
Quibus tuo non ímpares
Grates litémus Númini.

SUPERBIENTIS déprime
Vanos tumóres péctoris,
Infantiúmque lácteâ
Fac te colámus índole.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula. Amen.

℣. In humilitáte noſtra, memor fuit noſtrî; ℟. Quóniam in ætérnum miſericórdia ejus. *Pſ.* 135. 23.

Antiphona ad Magníficat, *& Oratio, ut in propriis locis, & poſt Commemora-*

tiones occurrentes, ſit Commemoratio de Beata Maria, infrà, p. 303.

Completorium *habetur infrà, poſt II. Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum abſcónditum, * Veníte, adorémus. *Iſ.* 45, 15.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

HYMNUS.

O Cæca gens mortálium,
Quid túrgidos faſtus amas,
Veláta dum panno rudi,
Divína Majéſtas latet?

Quid noſtra mens altùm ſapit,
Dum vagit in cunis Deus?
Naſcens, ſupérbos réſpuit,
Et ſe revélat párvulis.

Cur nos ináni décipit
Fulgóre pompa dívitum?
Dum ſpontè fit pauper Deus,
Condémnat infauſtas opes.

Fiant ab auro dívites,
Quos vanus error ábripit;
Habéndus ille dítior,
Qui corde Chriſtũ póſſidet.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *g.* Ergone credíbile eſt, ut hábitet Deus cum homínibus ſuper terram? 2. *Par.* 6. 18.

Ant. 2. D. In mundo erat, & mundus per ipſum factus eſt, & mundus eum non cognóvit. *Joan.* 1. 10.

Ant. 3. c. Quotquot recepérunt eum, dedit eis poteſtátem fílios Dei fieri. *Joan.* 1. 12.

℣. Ex iniquitáte rédimet ánimas eórum; ℟. Et honorábile nomen eórum coram illo. *Pſ.* 71. 14.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sapiéntia in fóribus lóquitur, dicens: Dóminus poſſédit me * In inítio viárum ſuárum, antequã quidquam fáceret à princípio. *Prov.* 8. 22. ℣. Ego in Patre, & Pater in me eſt. *Joan.* 14. 10. * In inítio.

℟. *ij.* Párvulus natus eſt nobis, & Fílius datus eſt nobis, * Et factus eſt principátus ſuper húmerum ejus. *Iſ.* 9. 6. ℣. Venit Fílius hóminis ſalváre quod períerat. *Matt.* 18. 11. * Et factus.

℟. *iij.* Vídeant paúperes, & læténtur: * Quærite Deum & vivet ánima veſtra, quóniam exaudívit paúperes Dóminus. *Pſ.* 68. 33. 34. ℣. In eo in quo paſſus eſt ipſe & tentátus, potens eſt & eis qui tentántur, auxiliári. *Hebr.* 2. 18. * Quærite. Glória. * Quærite.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Vulpes fóveas habent, & vólucres cœli nidos; Fílius autem hóminis non habet ubi caput reclínet. *Matt.* 8. 20.

Ant. 6. F. Cùm eſſet Fílius Dei, dídicit ex iis quæ paſſus eſt, obediéntiam. *Hebr.* 5. 8.

Ant. 8. G. Débuit per ómnia frátribus ſimilári, ut miséricors fieret. *Hebr.* 2. 17.

℣. Tu, Dómine, pópulum húmilem ſalvum fácies; ℟. Et óculos ſuperbórum humiliábis. *Pſ.* 17. 28.

Lectiones ut in Proprio cujuſque Dominicæ.

℟. *iv.* Dóminus fundávit Sion, * Et in ipſo ſperábunt paúperes pópuli ejus. *Iſ.* 14. 32. ℣. Egénus factus eſt, cùm eſſet dives, ut illíus inópiâ vos dívites eſſétis. 2. *Cor.* 8. 9. * Et in.

℟. *v.* Accípite diſciplínam meam, & non pecúniam; * Doctrínam magìs quàm aurum elígite. *Prov.* 8. 10. ℣. Meus cibus eſt, ut fáciam voluntátem ejus qui miſit me; *Joan.* 4. 34. * Doctrínam.

℟. *vj.* Convérſus eſt furor tuus, & conſolátus es me; * Ecce Deus Salvátor meus, fiduciáliter agam, & non timébo. *Iſ.* 12. 1. 2. ℣. Locútus eſt nobis in Fílio, quem conſtítuit hærédem universórum. *Hebr.* 1. 2. * Ecce. Glória. * Ecce.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. C. Quicúmque humiliáverit ſe ſicut párvulus iſte, hic eſt major in regno cœlórum. *Matt.* 18. 4.

Ant. 2. D. Chriſtus non ſibi plácuit; ſed ſicut ſcriptum eſt: Impropéria improperántium tibi cecidérunt ſuper me. *Rom.* 15. 3.

Ant. 7. d. In hoc ſcimus quóniam cognóvimus eum, ſi mandáta ejus obſervémus. 1. *Joan.* 2. 3.

℣. Quis ſápiens, & cuſtódiet hæc? ℟. Et intélliget miſericórdias Dómini? *Pſ.* 106. 43.

Lectiones, ut in Proprio cujuſque Dominicæ.

℟. *vij.* Erit Nazaræus Dei ab infántia ſua, & ex matris útero, & * Ipſe incípiet liberáre Iſraël. *Judic.* 13. 5. ℣. Factus eſt ómnibus obtemperántibus ſibi cauſa ſalútis ætérnæ. *Hebr.* 5. 9. * Ipſe incípiet.

℟. *viij.* Crevit Puer, * Et benedíxit ei Dóminus. *Judic.* 13. 24. ℣. Puer creſcébat & confortabátur, plenus ſapiéntiâ. *Luc.* 2. 40. * Et benedíxit.

Reſponſorium nonum proprium eſt ſingulis Dominicis; in Officio autem Feriali dicetur ſequens.

℟. Cognóvit bos poſſeſſórem ſuum, & áſinus præſépe dómini ſui; * Iſraël autem me non cognóvit. *Iſ.* 1. 3. ℣. Non ſum miſſus niſi ad oves quæ periérunt domûs Iſraël. *Matt.* 15. 24. * Iſraël. Glória. * Iſraël.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Speciósus formâ præ fíliis hóminum; ℟. Diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. *Pſ.* 44. 3.

Ant. 3. a. Tu, Dómine, noſti me, vidíſti me, & probáſti cor meum tecum. *Jer.* 12. 3.

Ant. 8. G. Pater juſte, mundus te non cognóvit: Ego autem te cognóvi; & hi cognovérunt quia tu me miſíſti. *Joan.* 17. 25.

Ant. 2. D. Recordáre quòd ſtéterim in conſpéctu tuo, & lóquerer pro eis bonum. *Jer.* 18. 20.

Ant. 1. a. Pro eis.

CANTICUM ISAIÆ. *c.* 12. *v.* 1. *ad finem.*

Gratiarum Actio ob incarnati Verbi Myſterium.

CОnfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi: * convérſus eſt furor tuus, & conſolátus es me.

Ecce Deus Salvátor meus;* fiduciáliter agam & non timébo:

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Hauriétis aquas in gaúdio de fóntibus Salvatóris: * & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus:

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus; * mementóte quóniam excélſum eſt nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit: * annuntiáte hoc in univérſa terra.

Exúlta & lauda, habitátio Sion: * quia Magnus in médio tuî Sanctus Iſraël.

Glória Patri.

Ant. Pro eis ego ſanctífico meípſum, ut ſint & ipſi ſanctificáti in veritáte. *Joan.* 17. 19.

Ant. 5. a. Ego in eis, & tu in me, ut ſint conſummáti in unum, & cognóſcat mundus quia tu me miſíſti. *Joan.* 17. 23.

CAPITULUM. *Eph.* 4. 13.

OCcurrámus omnes in unitátem fidei & agnitiónis Fílii Dei, in virum perféctum, in menſúram ætátis plenitúdinis Chriſti.

HYMNUS.

DIVINE, creſcébas, Puer;
Creſcéndo diſcébas mori:
Hæc deſtinátæ tunc erant
Mortis tuæ prælúdia.

SATUS Deo volens tegi,
Elégit obſcúrum patrem:
Qui fecit ætérnas domos,
Domo latet ſub paúpere.

CŒLUM manus quæ ſúſtinent,
Fabríle contréctant opus;
Suprémus aſtrórum Parens
Fit ipſe vilis ártifex.

TREMENDA cujus præpetes
Mandáta portant Spíritus,
Cui pronus orbis ſúbditur,
Se ſponte fabro ſúbjicit.

* QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

* *Hæc Doxologia dicitur ad Horas, etiam in Feſtis Sanctorum.*

℣. Inténde, próſperè procéde, ℟. Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. *Pſ.* 44. 5.

Ad Benedíctus, *Antiphona propria, ut in Officio cujuſlibet Dominicæ; & poſt Commemorationes occurrentes fit Commemoratio de Beata María, infrà, p. 303.*

AD PRIMAM.

Ant. 3. *à.* In própria venit, & ſui eum non recepérunt. *Joan.* 1. 11.

Capitulum. *Rom.* 11. 22.

Vide ergo bonitátem & ſeveritátem Dei; in eos quidem qui cecidérunt ſeveritátem, in te autem bonitátem Dei, ſi permánſeris in bonitáte.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matt.* 1. 16.

Canon, ad calcem Breviarii.

AD TERTIAM.

Ant. 8. G. Quod quærébat Iſraël, hoc non eſt conſecútus; eléctio autem conſecúta eſt. *Rom.* 11. 7.

Capitulum. *Eph.* 2. 13.

Nunc in Chriſto Jeſu, vos qui aliquándo erátis longè, facti eſtis propè in ſánguine Chriſti.

℟. *breve.* Hic eſt Deus, * Deus noſter in ætérnum. ℟. Hic eſt. ℣. Ipſe reget nos in sécula. * Deus. Glória. ℟. Hic eſt. *Pſ.* 47. 15.

℣. Ipſe Deus meus, ℟. Et Salutáris meus. *Pſ.* 61. 3.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. In ipſo inhábitat omnis plenitúdo Divinitátis corporáliter. *Coloſſ.* 2. 9.

Capitulum. *Eph.* 4. 21. 22.

Chriſtum audíſtis, & in ipſo edócti eſtis, ſicut eſt véritas in Jeſu, depónere vos, ſecúndùm príſtinam converſatiónem, véterem hóminem qui corrúmpitur.

℟. *breve.* Ecce cognóvi * Quóniam Deus meus es. ℟. Ecce. ℣. In Deo laudábo verbum. * Quóniam. Glória. ℟. Ecce. *Pſ.* 55. 10. 11.

℣. Tu es ipſe Rex meus & Deus meus, ℟. Qui mandas ſalútes Jacob. *Pſ.* 43. 5.

AD NONAM.

Ant. 5. a. In ipſo ſunt omnes theſaúri ſapiéntiæ & ſciéntiæ abſcónditi. *Coloſſ.* 2. 3.

Capitulum. *Eph.* 3. 18. 19.

Poſſítis comprehéndere cum ómnibus ſanctis, quæ ſit látitúdo, & longitúdo, & ſublímitas, & profúndum: ſcire étiam ſupereminéntem ſciéntiæ caritátem Chriſti, ut impleámini in omnem plenitúdinem Dei.

℟. *breve.* Tibi dixit cor meum: * Exquiſívit te fácies mea. ℟. Tibi. ℣. Fáciem tuam, Dómine, requíram. * Exquiſívit. Glória. ℟. Tibi. *Pſ.* 26. 8.

℣. In me ſunt, Deus, vota tua, ℟. Quæ reddam laudatiónes tibi. *Pſ.* 55. 12.

AD VESPERAS.

Ant. 3. *a.* Hoc eſt teſtimónium, quóniam vitam ætérnam dedit nobis Deus: & hæc vita in Fílio ejus eſt. 1. *Joan.* 5. 11.

Ant. 8. G. Qui credit in

Fílium Dei, habet teſtimónium Dei in ſe. 1. *Joan.* 5. 10.

Ant. 2. D. Pater díligit Fílium, & ómnia dedit in manu ejus. *Joan.* 3. 35.

Ant. 3. a. Omnis qui díligit eum qui génuit, díligit & eum qui natus eſt ex eo. 1. *Joan.* 5. 1.

Ant. 5. a. Veritátem faciéntes in caritáte, creſcámus in illo per ómnia, qui eſt caput, Chriſtus. *Eph.* 4. 15.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 5. 10.

QUi non credit Fílio, mendácem facit Deum, quia non credit in teſtimónium quod teſtificátus eſt Deus de Fílio ſuo.

HYMNUS.

ADESTE, vos, ô Cœlites!
Adéſte, mortáles, ſimul:
Dat ecce vobis párvulus
Magnum Puer ſpectáculum.

O DULCIS! ô lactens Puer!
Quò príſtinus ceſſit decor?
Ingens tibi cœlum, domus,
Viliíque ſub tecto lates?

QUI lætus in ſinu Patris
Ætérna guſtas gaúdia,
Nunc mœſtus in terris doles,
Nec flere te pudet Deum?

QUÆ fulmen horréndum tenens,
Cœlos treméntes cóncutit,
Circumvolúta fáſciis
Captíva ſtríngitur manus.

HANC ſponte vinclis ílligas,
Ut noſtra ſolvas víncula;
Et ſponte fundis lácrymas
Quæ noſtra delent crímina.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Tu es, Deus, Salvátor meus; ℟. Et te ſuſtínui totâ die. *Pſ.* 24. 5.

Antiphona ad Magnificat, *& Oratio, ut in propriis locis; & poſt Commemorationes occurrentes, fit Commemoratio de Beata Maria,* *p.* 303.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. In terris viſus eſt, & cum homínibus converſátus eſt. *Bar.* 3. 38.

HYMNUS.

MUNDI ſalus, qui náſceris,
Jeſu puer, nos réſpice:
Da móribus caſtis tuam,
Reférre nos infántiam.

FESSOS diúrno dum levat
Labóre noctúrnus ſopor,
Defénde, Paſtor, béſtiis
Tuas ab inféſtis oves.

O VIRGO! quæ paris Deum,
Fovéſque lacténtem ſinu,
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benígna Mater, grátiâ.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

CAPITULUM. *Hebr.* 3. 1. 2.

FRatres ſancti, vocatiónis cœléſtis partícipes, conſideráte Apóſtolum, & Pontíficem confeſſiónis noſtræ Jeſum, qui fidélis eſt ei qui fecit illum, ſicut & Móyſes in omni domo ejus.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Qui credit in Filium, habet vitam ætérnam; qui autem incrédulus eſt Fílio, non vidébit vitam, ſed ira Dei manet ſuper eum. *Joan.* 3. 36.

Oratio.

CHriſti Infántis Myſtérium venerántes, quǽſumus, Dómine, ut per hanc noctem méntium vigilántiâ caſtâque córporum quiéte, ejus innocéntiam in nobis exprímere valeámus; Per eúmdem, &c.

Hymnus & Oratio quæ hîc habentur, dicuntur etiam in Feſtis Sanctorum.

IN FERIIS

A Circumciſione Domini ad ejus Præſentationem.

Si Septuageſima menſe Januario venerit, in ejus die craſtina reſumitur Officium Feriale de Pſalterio; iis exceptis, quæ ſupra notantur, p. 297.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium & Hymnus, ut in Officio Dominicarum, p. 298. ſervato ritu ſimplici.

Pſalmi de Feria.

Antiphonæ ℣. *&* ℟℟℟. *ex Nocturnis ejuſdem Officii Dominicarum. Scilicet Feriâ II. & V. è I. Nocturno. Feriâ III. & VI. è II. Nocturno. Feriâ IV. & Sabbato, è III. Nocturno.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS, ET HORAS DIEI.

Omnia ut in Officio Dominicarum, p. 299. exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feriâ.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Hæc eſt vita ætérna, ut cognóſcant te ſolum Deum verum, & quem miſíſti Jeſum Chriſtum. *Joan.* 17. 3.

AD PRIMAM, *Preces feriales, & Preces ante laborem.*

AD VESPERAS.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Erat Pater Jeſu, & Mater, mirántes ſuper his quæ dicebántur de illo. *Luc.* 2. 33.

AD COMPLETORIUM, *Preces Feriales.*

COMMEMORATIO *De Beata Maria Virgine poſt partum.*

AD LAUDES MATUTINAS.

Ant. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxíſti. *Luc.* 11. 27.

℣. Tanquam ſponſus, ℟. Dóminus procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18. 6.

Orémus.

DEus, qui ſalútis ætérnæ beátæ Maríæ Virginitáte fecúndâ humáno géneri prǽmia præſtitíſti; tríbue, quǽſumus, ut ipſam pro nobis intercédere ſentiámus, per quam merúimus Autórem vitæ ſuſcípere, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

AD VESPERAS.

Ant. Jeſus proficiébat ſapiéntiâ, & ætáte, & grátiâ,

apud Deum & hómines. *Luc.* 2. 52.

℣. Homo natus eſt in ea;
℟. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86. 5.

Oratio, Deus, qui ſalútis ætérnæ, *ſuprà.*

Hæc Commemoratio quotidie fit, ultimo loco, à die ſecunda Januarii uſque ad Præſentationem Domini excluſivè, exceptis Feſtis Solemnibus minoribus & ſuprà, Sabbatis in quibus Officium fit de Beata Maria, & diebus intra Octavam Epiphaniæ.

DOMINICA
Inter Circumciſionem & Epiphaniam.

Si nulla ſit Dominica inter Circumciſionem & Epiphaniam, omittetur hoc anno Officium ſequens. Si autem aliqua ſit, de ea fiet ut ſequitur.

Omnia ut in Officio Dominicarum inter Circumciſionem & Præſentationem, p. 297. exceptis quæ ſequuntur.

Sabbato *ad Veſperas, ſi habeat.*

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *g.* Ecce Dóminus aſcéndet ſuper nubem levem, & ingrediétur Ægýptum, & commovebúntur ſimulácra Ægýpti à fácie ejus. *Iſ.* 19. 1.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p.* 306.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente, ſecundùm diem in qua occurret hæc Dominica, diviſionibus factis ad aſteriſcos **.

IN II. NOCTURNO.

De Epíſtola prima beáti Joánnis Apóſtoli.

Lectio IV. *c.* 3. *v.* 21. *ad finem.*

CAríſſimi, ſi cor noſtrum non reprehénderit nos, fidúciam habémus ad Deum, & quidquid petiérimus, accipiémus ab eo: quóniam mandáta ejus cuſtodímus, & ea quæ ſunt plácita coram eo, fácimus. Et hoc eſt mandátum ejus: Ut credámus in nómine Filii ejus Jeſu Chriſti, & diligámus altérutrum, ſicut dedit mandátum nobis. Et qui ſervat mandáta ejus, in illo manet, & ipſe in eo: & in hoc ſcimus quóniam manet in nobis, de Spíritu quem dedit nobis.

Lectio V. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 6.

CAríſſimi, nolíte omni ſpirítui crédere, ſed probáte ſpíritus, ſi ex Deo ſint: quóniam multi pſeudoprophétæ exiérunt in mundum. In hoc cognóſcitur ſpíritus Dei: Omnis ſpíritus qui confitétur Jeſum Chriſtum in carne veniſſe, ex Deo eſt: & omnis ſpíritus qui ſolvit Jeſum, ex Deo non eſt: & hic eſt Antichríſtus, de quo audíſtis quóniam venit, & nunc jam in mundo eſt. Vos ex Deo eſtis, Filíoli, & viciſtis eum, quóniam major eſt qui in vobis eſt, quàm qui in mundo. Ipſi de mun-

do ſunt: ideò de mundo loquúntur, & mundus eos audit. Nos ex Deo ſumus. Qui novit Deum, audit nos: qui non eſt ex Deo, non audit nos: in hoc cognóſcimus ſpíritum veritátis, & ſpíritum erróris.

LECTIO VI. *v. 7. ad* 10.

CAríſſimi, diligámus nos ínvicem, quia cáritas ex Deo eſt. Et omnis qui díligit, ex Deo natus eſt, & cognóſcit Deum. Qui non díligit, non novit Deum: quóniam Deus cáritas eſt. In hoc appáruit cáritas Dei in nobis, quóniam Fílium ſuũ unigénitum miſit Deus in mundum, ut vivámus per eum. In hoc eſt cáritas: non quaſi nos dilexérimus Deũ; ſed quóniam ipſe prior diléxit nos, & miſit Fílium ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Expoſ. Evang. ſec. Luc. Lib. 2. n. 40.

LECTIO VII.

BRéviter ſanctus Lucas, & quómodo, & quo témpore, & quo loco ſecúndùm carnem Chriſtus natus ſit, explicávit. At verò de cœléſti generatióne, ſi quæris, lege Evangélium ſancti Joánnis, qui à cœléſtibus exórſus, ad terréna deſcéndit. Illic invénies, & quando erat, & quómodo erat, & quid erat, quid égerat, quid agébat, & ubi erat, & quò vénerit, & quómodo vénerit, quo témpore vénerit, quâ causâ vénerit. In princípio, inquit, erat Verbum; habes quando erat. Et Verbum erat apud Deum; habes quómodo erat. Habes étiam quid erat: Et Deus, inquit, erat Verbum. Quid égerat: Omnia per ipſum facta ſunt. Quid agébat: Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. Et ubi erat: In hoc mundo erat. Quò vénerit: In ſua própria venit. Quómodo vénerit: Verbum caro factum eſt. Quando vénerit: Joánnes teſtimónium pérhibet de ipſo, dicens: Hic eſt de quo dixi: Qui poſt me venit, ante me factus eſt, quia prior me erat. Quâ causâ vénerit: Joánnes ipſe teſtátur: Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi.

LECTIO VIII. n. 41.

ILle ígitur párvulus, ille infántulus fuit, ut tu vir poſſis eſſe perféctus: ille involútus in pannis, ut tu mortis láqueis ſis abſolútus: ille in terris, ut tu in cœlis: ille álium locum in illo diversório non habébat, ut tu plures habéres in cœléſtibus sédibus manſiónes. Qui cùm dives, inquit, eſſet, propter vos pauper factus eſt, ut illíus inópiâ vos ditarémini. Meum ergo, paupértas illa, patrimónium eſt: & infírmitas Dómini mea eſt virtus. Máluit ſibi egére, ut ómnibus abundáres. Me illíus in-

fántiæ vagiéntis ábluunt fletus : mea, lácrymæ illæ, delícta lavérunt. Plus ígitur, Dómine Jeſu, injúriis tuis débeo quòd redémptus ſum, quàm opéribus quòd creátus ſum. Non prodéſſet naſci, niſi rédimi profuiſſet.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

LECTIO IX. *c.* 2. *v.* 13. *ad* 15.

Fuga in Ægyptum.

ANgelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph, dicens : Surge, & áccipe Púerum & Matrem ejus, & fuge in Ægyptũ. Et réliqua.

Homília ſancti Petri Chrysólogi.

Serm. 150.

BEllicóſus quòd in bello fugit, artis eſt, non timóris : Deus quando fugit hóminem, ſacraménti eſt, non pavóris. Potens, quando ſe ſubdúcit infirmo, inſequéntem non pavet, ſed foris prodúcit : vult enim in apérto víncere, qui públicam reférre cupit ex hoſte victóriam : occúltum ſe non pátitur iníre conflíctum, qui mandáre ſuum séculis vult triúmphum. Secréta victória, virtúſque latens, exémplum pósteris non relínquunt. Hinc eſt quòd Chriſtus fugit, ut cedat témpori, non Heródi : neque enim mortem fugit, qui vénerat de hoſte reportáre victóriam : neque humánas insídias expavéſcit, qui totas vénerat diabólicæ fraudis aperíre versútias : neque tunc tímuit, quando Infans, & ſecúndùm hóminem, timére neſcívit, & ſecúndùm Deum, non pótuit timére.

℟. *ix.* Ego ſum fortíſſimus Deus Patris tui ; noli timére, deſcénde in Ægyptum, quia in gentem magnam fáciam te ibi ; * Ego deſcéndam tecum illuc, & ego inde addúcam te reverténtem. *Gen.* 46. 3. 4. ℣. Surge, & áccipe Púerum & Matrem ejus, & fuge in Ægyptum ; & eſto ibi uſque dum dicam tibi. *Matt.* 2. 13. * Ego. Glória. * Ego.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Cognoſcétur Dóminus ab Ægypto, & cognóſcent Ægyptii Dóminum in die illa. *Iſ.* 19. 21.

Oratio.

DEus, qui in Unigénito tuo novam creatúram nos tibi eſſe feciſti ; cuſtódi ópera miſericórdiæ tuæ, & ab ómnibus nos máculis vetuſtátis emúnda ; ut per auxílium grátiæ tuæ, in illius inveniámur forma, in quo tecum eſt noſtra ſubſtántia ; qui tecum vivit & regnat.

Commemoratio de B. Maria, *p.* 303.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Erat Joſeph in Ægypto uſque ad óbitum Heródis, ut adimplerétur quod dictũ eſt à Dómino per Prophétam dicéntem : Ex Ægypto vocávi Fíliũ meum. *Matt.* 2. 15.

Commemoratio de B. Maria, *p.* 303.

DIE II. JANUARII.

IN FESTO

S. BASILII MAGNI, Cæſarienſis Epiſcopi & Eccleſiæ Doctoris.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius ſancti Doctoris, p. xxx. additis quæ ſequuntur.

De Libro Tobíæ.

LECTIO I. *c.* 8. *v.* 1. *ad* 10.

POſtquàm verò cœnavérunt, introduxérunt júvenem ad Saram. Recordátus ítaque Tobías ſermónum Angeli, prótulit de caſſídili ſuo partem jécoris, poſuítque eam ſuper carbónes vivos. Tunc Ráphaël Angelus apprehéndit dæmónium, & religávit illud in desérto ſuperióris Ægýpti.* Tunc hortátus eſt vírginem Tobías, dixítque ei: Sara, exúrge, & deprecémur Deum hódie, & cras, & ſecúndum cras; quia his tribus nóctibus Deo júngimur: tértiâ autem transáctâ nocte, in noſtro érimus conjúgio. Fílii quippe ſanctórum ſumus, & non póſſumus ità conjúngi, ſicut gentes quæ ignórant Deum. Surgéntes autem páriter, inſtánter orábant ambo ſimul, ut sánitas darétur eis.* Dixítque Tobías: Dómine Deus patrum noſtrórum, benedícant te cœli & terræ, máreque, & fontes, & flúmina, & omnes creatúræ tuæ quæ in eis ſunt. Tu fecíſti Adam de limo terræ, dedíſtique ei adjutórium Evã. Et nunc, Dómine, tu ſcis quia non luxúriæ causâ accípio ſorórem meam cónjugem, ſed ſolâ poſteritátis dilectióne, in qua benedicátur nomen tuum in sécula ſeculórum. Dixit quoque Sara: Miſerére nobis, Dómine, miſerére nobis, & conſeneſcámus ambo páriter ſani.

LECTIO II.

Ex ſancti Baſilii vita ac ſcriptis, & aliis autoribus.

BAſílius, Cæſaréæ in Cappadócia natus, propter doctrínæ & morum excelléntiam cognoménto Magnus, cùm Cæſaréæ & Byzántii lítteris óperam dedíſſet, Athénas venit, ubi cum Gregório Theólogo ſanctæ amicítiæ fœdus íniit. Revérſus in pátriam, in erémum Ponti ſeceſſit, ubi monáſticas régulas conſtítuit. Tum ab Eusébio Cæſaréæ in Cappadócia Epíſcopo Présbyter conſecrátus eſt, & aliquántò pòſt ipſi in Epiſcopátu Cæſariénſi ſubrogátus. Valénte iterùm in Cathólicos ſæviénte, Modéſtum ejus Præféctum extréma ſibi minitántem tantâ libertáte repréſſit, ut pertérritus ille díxerit: Nemo me ad hanc uſque diem ità allocútus eſt. Cui Basílius: Neque enim forsàn in Epíſcopum incidíſti. Modéſtum, ingraveſcénte morbo, ut ſibi ignóſceret deprecántem, ſanitáti reſtítuit. Eccléſiæ Orientális ab Ariánis vexátæ, &

Antiochéno diſsídio ſciſſæ, calamitátibus permótus, egit apud ſanctum Athanáſium & álios Oriéntis Epíſcopos, ut auxílium ipſi ab Occidentálibus Epíſcopis poſtulárent. Mónachis leges ſanctiſſimas póſuit, nihílque propter labóres contínuos de vitæ auſteritáte remíſit. Stratus erat humi léctulus, aſsíduæ vigíliæ, panis & ſal pro obſónio, & aqua pro potu. Ex qua vivéndi ratióne graves morbos contráxit, quibus conféctus, óbiit primâ die Januárii anni trecentéſimi ſeptuagéſimi noni, has inter voces: In manus tuas, Dómine, comméndo ſpíritum meum.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO III. *c.* 14. *v.* 26. *ad finem.*

Omnium & ſuî ipſius abnegatio.

DIxit Jeſus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem ſuum, & matrem, & uxórem, & fílios, & fratres, & ſoróres, adhuc autem & ánimam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcípulus. Et réliqua.

Homília ſancti Basílii Epíſcopi.

Reg. fuſ. tract. inter. 8. n. 1.

ARbitrámur hoc præcéptum ad plura, à quibus abalienáre opórtet, pertinére. Nam & diábolo ante ómnia, & carnis afféctibus renuntiámus, qui núntium remíſimus occúltis turpitúdinibus, cognatiónibus corpóreis, hóminum amicítiis, & vitæ conſuetúdini, quæ integritáti evangélii ſalútis adverſétur. Et quod his magìs neceſsárium eſt, ſibi ipſe renúntiat, qui éxuit véterem hóminem cum áctibus ipsíus qui corrúmpitur ſecúndùm deſidéria erróris: ac étiam renúntiat ómnibus mundánis afféctibus, qui pietátis ſcopo impediménto eſſe poſſunt. Itaque qui ejúſmodi eſt, veros paréntes eos eſſe exiſtimábit, qui ipſum in Chriſto Jeſu per Evangélium genúerint: fratres verò, eos qui accéperint eúmdem adoptiónis Spíritum: præteréaque ómnibus divítiis tanquam rebus aliénis, ut reípsâ ſunt, inténdet.

Orat. Deus, qui, *p.* xxxiv.

Commemoratio de Beata Maria, p. 301.

AD VESPERAS, *Comm. de S. Genovefa, Virg.*

Ant. Hæc dicit, ℣. Afferéntur, *p.* lix. *Oratio*, Effúnde, *infrà, p.* 310.

DIE III. JANUARII.

IN FESTO SANCTÆ GENOVEFÆ, Virginis Pariſienſis.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Virginis non Mart. p. lvij. *additis quæ ſequuntur.*

De Libro Tobiæ.

LECTIO I. *c.* 8. *v.* 11. *ad* 16.

ET factum eſt circa pullórum cantum, acceſsíri juſſit Ráguel ſervos

ſuos, & abiérunt cum eo páriter, ut föderent ſepúlcrum. Dicébat enim: Ne forté símili modo evénerit ei, quo & cœteris illis ſeptem viris qui ſunt ingréſſi ad eam. Cúmque paráſſent foſſam, revérſus Ráguel ad uxórem ſuam, dixit ei: Mitte unam ex ancíllis tuis, & vídeat ſi mórtuus eſt, ut ſepéliam cum ántequàm illucéſcat dies. At illa miſit unam ex ancíllis ſuis: quæ ingréſſa cubículum, réperit eos ſalvos & incólumes, ſecum páriter dormiéntes. Et revérſa, nuntiávit bonum núntium.

LECTIO II. *v. 16. ad finem.*

ET benedixérunt Dóminum, Ráguel vidélicet & Anna uxor ejus, & dixérunt: Benedícimus te, Dómine Deus Iſraël, quia non cóntigit quemádmodum putabámus. Feciſti enim nobíſcum miſericórdiam tuã, & excluſiſti à nobis inimícum perſequéntem nos; miſértus es autem duóbus únicis. Fac eos, Dómine, plénius benedícere te, & ſacrifícium tibi laudis tuæ & ſuæ ſanitátis offérre: ut cognóſcat univérſitas géntium, quia tu es Deus ſolus in univérſa terra. * Statímque præcépit ſervis ſuis Ráguel, ut replérent foſſam quam fécerant, priúſquàm elucéſceret. Uxóri autem ſuæ dixit ut inſtrúeret convívium, & præparáret ómnia quæ in cibos erant iter agéntibus neceſſária. Duas quoque pingues vaccas, & quátuor aríetes occídi fecit, & parári épulas ómnibus vicínis ſuis, cunctíſque amícis. Et adjurávit Ráguel Tobíam, ut duas hebdómadas moragétur apud ſe. De ómnibus autem quæ poſſidébat Ráguel, dimídiam partem dedit Tobíæ, & fecit ſcriptúram, ut pars dimídia quæ ſupérerat, poſt óbitum eórum, Tobíæ domínio devenírer.

LECTIO III.

Ex ejus vita apud Bollandum.

GEnovéfa, in agro Pariſiénſi nata, magno virtútis ſplendóre à téneris annis cláruit. Germánus Autiſſiodorénſis iter fáciens in Británniam, Genovéfam vidit, & Deo caram ac vitæ ſanctitáte illúſtrem fore præséntiens, puéllæ manus impóſuit, & vírginem Deo conſecrávit. Attilâ Hunnórum Rege Gállias invadénte, cives Pariſiénſes adhortáta eſt, ne, relíctis sédibus, fortúnas ſuas aliò transférrent, affirmans urbem vanâ trepidatióne cóncuti. Rei veritátem probávit evéntus, ídque Genovéfæ Patrocínio datum. Graſsánte deínde fame, urbem magnâ fruménti cópiâ ſuſtentávit. Abſtinéntiæ & jejúniis vacábat impénſiùs. Miraculórum dono & multitúdine excélluit. Auditâ tot miraculórum famâ, Si-

meon Stylítes, ejus ſe précibus vóluit commendátum. Ad annos octogínta & novem in Chriſti ſervitúte conſénuit. Lutétiæ ſepúlta eſt in Basílica ſanctórum Apoſtolórum Petri & Pauli, quæ ipsíus póſteà Genovéfæ nomen accépit.

Oratio.

EFfúnde ſuper nos, Dómine, ſpíritum agnitiónis & dilectiónis tuæ, quo ancíllam tuam Genovéfam implevíſti; ut sédulâ ejus imitatióne tibi ſincérè obſequéntes, fide tibi & ópere placeámus; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

Commemoratio de Beata Maria, p. 303.

Ad Vesperas, *Comm. de S. Tito, Pontifice, Ant.* Ipſum, ℣. Beátus, *p.* xxiv. *Oratio*, Da Ecclésiæ, *p.* xxviij.

Deinde Commemoratio de Beata Maria, p. 303.

Die IV. Januarii.

In Festo Sancti Titi, Cretenſis Epiſcopi.

Simplex.

Omnia de Communi unius ſancti Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

De Libro Tobíæ.

Lectio I. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 4.

TUnc vocávit Tobías Angelum ad ſe, quem quidem hóminem exiſtimábat, dixítque ei: Azaría frater, peto ut auſcúltes verba mea. Si meípſum tradam tibi ſervum, non ero condígnus providéntiæ tuæ: tamen óbſecro te, ut aſsúmas tibi animália ſive ſervítia, & vadas ad Gabélum in Rages civitátem Medórum, reddáſque ei chirógraphum ſuum, & recípias ab eo pecúniam, & roges eum veníre ad núptias meas. Scis enim ipſe quóniam númerat pater meus dies: & ſi tardávero unâ die plùs, contriſtátur ánima ejus.

Lectio II. *v.* 6. *ad finem.*

TUnc Ráphaël aſsúmens quátuor ex ſervis Raguélis, & duos camélos, in Rages civitátem Medórum perréxit: & invéniens Gabélum, réddidit ei chirógraphum ſuum, & recépit ab eo omnem pecúniam. Indicavítque ei de Tobía fílio Tobíæ, ómnia quæ geſta ſunt: fecítque eum ſecum veníre ad núptias. * Cúmque ingréſſus eſſet domum Raguélis, invénit Tobíam diſcumbéntem: & exíliens, oſculáti ſunt ſe ínvicem: & flevit Gabélus, benedixítque Deum, & dixit: Benedícat te Deus Iſraël, quia fílius es óptimi viri, & juſti, & timéntis Deum, & eleemóſynas faciéntis: & dicátur benedíctio ſuper uxórem tuam, & ſuper paréntes veſtros: & videátis fílios veſtros, & fílios filiórum veſtrórum, uſque in tértiam & quartam generatiónem: & ſit ſemen veſtrum benedíctum

à Deo Iſraël, qui regnat in ſécula ſeculórum. Cúmque omnes dixíſſent Amen, acceſſérunt ad convívium: ſed & cum timóre Dómini nuptiárum convívium exercébant.

LECTIO III.

Ex Epiſtolis B. Pauli.

TItum origine Gentílem, ad fidem ab Apóſtolo fuíſſe convérſum inde cólligi poteſt, quòd filium illum vocet. Intérpretem Apóſtolo fuíſſe in Evangélio ab Hierónymo dícitur. Cómitem eum aſſúmpſit, cùm anno quinquagéſimo primo Jerosólymam ad Concílium ſe cóntulit. Ibi Paulus eum circumcídi nóluit, cùm tamen ſubintrodúcti falſi fratres id inſtánter péterent. Corínthum ab eódem miſſus ad componéndas illíus Eccléſiæ controvérſias, cum timóre & paráto ad obediéndum ánimo à Corínthiis excéptus eſt: nihil tamen ab illis; magiſtri mores imitátus, unquam accípere vóluit. Ad Paulum in Macedónia tunc agéntem rédiit, ſtatímque ab eódem Corínthum dénuò miſſus, ſecúndam ipsíus Epíſtolam ad Corínthios détulit. Cùm Paulus in ínſula Creta fidem prædicáſſet, in ipſa relíquit Titum, ut ea quæ deéſſent corrígeret, & Epíſcopos per civitátes conſtitúeret: unde ab Eusébio vocátur Cretæ Eccleſiárum Epíſcopus. Ad ipſum ſcripſit Paulus Epíſtolam, quæ eſt quaſi compéndium utriúſque ad Timótheum Epiſtolæ: in hâc enim, ſicut in illis, docet Apóſtolus, ſed paucióribus verbis, quæ ſint Epíſcopi múnia. Conſtat ipſum, jubénte Paulo, Dalmátiam profé̃ctum fuíſſe, ad prædicándum Evangéliũ. Tandem Cretam redux, in pace, ut tráditur, mórtuus eſt.

Oratio, Da Eccléſiæ, *p.* xxviij.

Commemoratio de Beata Maria, *p.* 303.

DIE V. JANUARII
IN VIGILIA
EPIPHANIÆ.

Si Vigilia Epiphaniæ Dominicâ evenerit, hoc modo fiet Officium, ſervato ritu duplici majori.

PRIDIE, *Veſperæ dicuntur ut ſuprà, p.* 301.

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium & Hymnus, ut in Officio Vigiliæ, infrà.

IN I. NOCTURNO, *Antiphonæ, Verſus, & Reſponſoria, ut ſuprà, p.* 298.

Lectiones de Scriptura occurrente, ut infrà, diviſione factâ ad aſteriſcos * *, *p.* 312.

IN II. NOCTURNO, *Antiphonæ, Verſus, & Reſponſoria, ut ſuprà, p.* 298 *&* 299.

Lectiones, ſuprà, p. 304.

IN III. NOCTURNO, *Antiphonæ, Verſus, & Reſponſ. infrà, p.* 312 *&* 313.

Duæ priores Lectiones ex S. Auguſtino, infrà, divi-

ſione factâ ad aſteriſcum, * *p.* 313. *Evangelium cum Homilia, infrà, p.* 313.

Te Deum.

Ad Laudes Matutinas, *Omnia ut in Officio Vigiliæ; nec fit Commemoratio Dominicæ inter Circumciſionem & Epiphaniam.*

Ad Horas, *Omnia ut in Officio Vigiliæ; nec ad Primam dicitur Symbolum*, Quicúmque.

Si autem Vigilia iſta in Feriis per Hebdomadam venerit, Officium fiet ut ſequitur.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum magnum Dóminum, & Regem magnum ſuper omnes deos, * Veníte, adorémus. *Pſ.* 94. 3.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus, O cæca gens, *p.* 298.

Ant. 1. f. Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce levábo ad Gentes manum meam, & ad pópulos exaltábo ſignum meum. *Iſ.* 49. 22.

Ant. 2. D. Magnificábor, & ſanctificábor, & notus ero in óculis multárum géntium, & ſcient quia ego Dóminus. *Ezech.* 38. 23.

Ant. 8. c. Véniet omnis caro, ut adóret coram fácie mea, dicit Dóminus. *Iſ.* 66. 23.

℣. Converténtur ad Dóminum univérſi fines terræ; ℟. Et adorábunt in conſpéctu ejus, univérſæ famíliæ Géntium. *Pſ.* 21. 28.

De Libro Tobiæ.

Lectio I. *c.* 10. *v.* 1. *ad finem.*

Cum verò moras fáceret Tobías, causâ nuptiárum, ſollícitùs erat pater ejus Tobías, dicens: Putas quare morátur Fílius meus? aut quare detentus eſt ibi? Putáſne Gabélus mórtuus eſt, & nemo reddet illi pecúniam? Cœpit autem contriſtári nimis ipſe & Anna uxor ejus cum eo: & cœpérunt ambo ſimul flere, eò quòd die ſtatúto mínimè reverterétur fílius eórum ad eos. * Flebat ígitur mater ejus irremediabílibus lácrymis, atque dicébat: Heu, heu me! fili mi, ut quid te míſimus peregrinári, lumen oculórum noſtrórum, báculum ſenectútis noſtræ, ſolátium vitæ noſtræ, ſpem poſteritátis noſtræ? Omnia ſimul in te uno habéntes, te non debúimus dimíttere à nobis. Cui dicébat Tobías: Tace, & noli turbári, ſanus eſt fílius noſter: ſatis fidélis eſt vir ille, cum quo míſimus eum. Illa autem nullo modo conſolári póterat, ſed quotídie exíliens circumſpiciébat, & circuíbat vias omnes, per quas ſpes remeándi videbátur, ut procul vidéret eum, ſi fieri poſſet, veniéntem. * At verò Ráguel dicébat ad génerum ſuum: Mane hîc, & ego mittam núntium ſalútis de

te

te ad Tobíam patrem tuum. Cui Tobías ait: Ego novi, quia pater meus & mater mea modò dies cómputant, & cruciátur ſpíritus eórum in ipſis. Cúmque verbis multis rogáret Rágue| Tobíam, & ille eum nullâ ratióne vellet audíre, trádidit ei Saram, & dimídiam partem omnis ſubſtántiæ ſuæ in púeris, in puéllis, in pecúdibus, in camélis, & in vaccis, & in pecúnia multa: & ſalvum atque gaudéntem dimíſit eũ à ſe, dicens: Angelus Dómini ſanctus ſit in itínere veſtro, perducátque vos incólumes, & inveniátis ómnia rectè circa paréntes veſtros, & vídeant óculi mei fílios veſtros priúſquàm móriar. Et apprehendéntes paréntes filiam ſuam, oſculáti ſunt eam, & dimisérunt ire, monéntes eam honoráre sóceros, dilígere marítum, régere famíliam, gubernáre domum, & ſeípſam irreprehensíbilem exhibére.

℟. *j*. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te: * Póſtula à me, & dabo tibi Gentes hæreditátem tuam. *Pſ.* 2. 7. 8. ℣. Póſui te in lucem Géntium, ut ſis in ſalútem uſque ad extrémum terræ. *Act.* 13. 47. * Póſtula.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 202. n. 1. & 2.

LECTIO II.

EPiphánia græcè, latínè Manifeſtátio dici poteſt. Hoc enim die Magi Dóminum adoráſſe perhibéntur. Eo quippe die quo natus eſt, illi ſtellam in Oriénte vidérunt, & quem natum indicáverat, cognovérunt. Suſcépit ergo devotíſſimè iſtum diem celebrándum univérſa Eccléſia Géntium: quia & illi Magi, quid jam fuérunt, niſi primítiæ Géntium? Iſraëlítæ paſtóres, Magi Gentíles; illi propè, iſti longè. * Méritò iſtum diem nunquam nobíſcum hærétici Donatíſtæ celebráre voluérunt: quia nec unitátem amant, nec Orientáli Eccléſiæ ubi appáruit illa ſtella, commúnicant. Nos autem Manifeſtatiónem Dómini & Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti, quâ primítias Géntium delibávit, in unitáte Géntium celebrémus.

℟. *ij*. Ecce Servus meus, ſuſcípiam eum; Eléctus meus, complácuit ſibi in illo ánima mea: * Dedi Spíritum meum ſuper eum, judícium Géntibus próferet. *Iſ.* 42. 1. ℣. Hic eſt Filius meus diléctus, in quo mihi benè complácui, ipſum audíte. *Matt.* 17. 5. * Dedi Spíritum.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

LECTIO III. *c.* 2. *v.* 19. *ad finem.*

Reditus ex Ægypto.

DEfúncto Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph in Ægypto. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. Comm. in c. 2. Matt.

EX hoc loco intellígitur, non ſolùm Heródem, ſed & Sacerdótes & Scribas, eódem témpore necem Dómini fuíſſe meditátos. Qui ſurgens accépit Púerum & matrem ejus, & venit in terram Iſraël. Non dixit: Accépit filium ſuum & uxórem ſuam: ſed Púerum & matrem ejus, quaſi nutrítius, non marítus. Aúdiens autem quòd Archélaüs regnáret in Judæa, pro Heróde patre ſuo, tímuit illò ire. Multi labúntur erróre, propter ignorántiam hiſtóriæ, putántes eúmdem eſſe Heródem à quo in paſſióne ſua Dóminus irridétur, & qui nunc mórtuus eſſe refértur. Ergo Heródes ille qui cum Piláto pósteà amicítias fecit, hujus Heródis fílius eſt, frater Archélai, quem & ipſum Tibérius Cæſar Lugdúnum, quæ Galliárum eſt cívitas, relegávit, fratrémque ejus Heródem ſucceſſórem regni fecit.

℟. *iij.* Quare quaſi colónus futúrus es in terra, & quaſi viátor declínans ad manéndum? * Quare futúrus es velut vir vagus, ut fortis qui non poteſt ſalváre! *Jer.* 14. 8. 9. ℣. Joſeph admónitus in ſomnis, ſeceſſit in partes Galilææ; & véniens habitávit in civitáte quæ vocátur Názareth. *Matt.* 2. 22. 23. * Quare futúrus es. Glória. * Quare futúrus es.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. Timébunt Gentes nomen tuum, Dómine; ℟. Et omnes Reges terræ glóriam tuam. *Pſ.* 101. 16.

Ant. 7. d. Magna & mirabília ſunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens: juſtæ & veræ ſunt viæ tuæ, Rex ſeculórum. *Apoc.* 15. 3.

Ant. 1. a. Ad te Gentes vénient ab extrémis terræ, & dicent; Verè mendácium poſſedérunt patres noſtri. *Jer.* 16. 19.

Ant. 2. D. Luce ſplendidâ fulgébis, & omnes fines terræ adorábunt te. *Tob.* 13. 13.

Ant. 4. f. Cognóſcat.

CANTICUM ISAIÆ. *c.* 55. *v.* 3. *ad* 5.

Prænuntiatur Gentium vocatio.

INclináte aurem veſtrá, * & veníte ad me:

Audíte, & vivet ánima veſtra; * & fériam vobíſcum pactum ſempitérnum, miſericórdias David fidéles.

Ecce teſtem pópulis dedi eum, * ducem ac præceptórem Géntibus.

Ecce gentem quam neſciébas, vocábis: & Gentes quæ te non cognovérunt, ad te current, * propter Dóminum Deum tuum, & Sanctum Iſraël, quia glorificávit te.

Glória Patri.

Ant. Cognóſcat univérſitas Géntium, quia tu es Deus ſolus in univérſa terra. *Tob.* 8. 19.

Ant. 5. a. Fac eos, Dómine, plénius benedícere te, & ſacrificium tibi laudis tuæ, & ſuæ ſanitátis offérre. *Tob.* 8. 19.

Capitulum. *Tob.* 14. 8. 9.

RElinquent Gentes idóla ſua, & vénient in Jerúſalem, & inhabitábunt in ea, & gaudébunt in ea omnes Reges terræ, adorántes Regem Iſraël.

Hymnus, Divíne, creſcébas, Puer, *p.* 300.

℣. Benedícite, Gentes, Deum noſtrum, ℟. Et audítam fácite vocem laudis ejus. *Pſ.* 65. 8.

Ad Benedíctus, *Ant.* 6. F. Immítte, Dómine, timórem tuum ſuper gentes quæ non exquiſiérunt te, ut cognóſcant quia non eſt Deus niſi tu, & enárrent magnália tua. *Eccli.* 36. 2.

Non dicuntur Preces.

Oratio.

COrda noſtra, quæſumus, Dómine, ventúræ Feſtivitátis ſplendor illúſtret, quo hujus mundi ténebris carére valeámus, & perveníre ad pátriam claritátis ætérnæ; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Magna.

Capitulum. *Iſ.* 65. 1.

QUæſiérunt me, qui antè non interrogábant; invenérunt, qui non quæſiérunt me. Dixi: Ecce ego, ecce ego ad gentem, quæ non invocábat nomen meũ.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui natus es.

Non dicuntur Preces.

AD TERTIAM.

Ant. Ad te.

Capitulum. *Jer.* 3. 17.

VOcábunt Jerúſalem, Sólium Dómini: & congregabúntur ad eam omnes gentes, in nómine Dómini in Jerúſalem, & non ambulábunt poſt pravitátem cordis ſui péſſimi.

℟. *breve.* Vacáte & vidéte, * Quóniam ego ſum Deus. ℟. Vacáte. ℣. Exaltábor in Géntibus, & exaltábor in terra. * Quóniam. Glória. ℟. Vacáte. *Pſ.* 45. 11.

℣. Confitébor tibi in pópulis, Dómine; ℟. Et pſalmum dicam tibi in Géntibus. *Pſ.* 56. 10.

AD SEXTAM.

Ant. Luce.

Capitulum. *Soph.* 2. 11.

ATtenuábit Dóminus omnes deos terræ; & adorábunt eum viri de loco ſuo, omnes ínſulæ Géntium.

℟. *breve.* Confundántur omnes * Qui adórant ſculptília. ℟. Confundántur. ℣. Et qui gloriántur in ſimulácris ſuis. * Qui adórant. Glória. ℟. Confundántur. *Pſ.* 96. 7.

℣. Tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram; ℟. Nimis exaltátus es ſuper omnes deos. *Pſ.* 96. 9.

AD NONAM.

Ant. Fac eos.

Capitulum. *Iſ.* 45. 6. 7.

DIcam Aquilóni : Da ; & Auſtro : Noli prohibére : affer filios meos de longínquo, & filias meas ab extrémis terræ , & omnem qui ínvocat nomen meum.

℟. *breve.* Omnes Gentes, * Plaúdite mánibus. ℟. Omnes. ℣. Jubiláte Deo in voce exultatiónis. * Plaúdite. Glória. ℟. Omnes. *Pſ.* 46. 2.

℣. Ipſe eſt Dóminus Deus tuus ; ℟. Et adorábunt eum. *Pſ.* 44. 12.

DIE VI. JANUARII.

IN EPIPHANIA,

SEU MANIFESTATIONE DOMINI.

Annuale minus

SOLEMNE MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Antiphona 1. *toni* J.

LAuda, ſtérilis quæ non paris, decánta laudem & hinni, quæ non pariébas: quóniam multi filii desértæ, magìs quàm ejus quæ habet virum. *Iſ.* 54. 1.

Ant. 2. D. Diláta locum tentórii tui, & pelles tabernaculórum tuórum exténde, ne parcas; longos fac funículos tuos, & clavos tuos consólida. *Iſ.* 54. 2.

Ant. 3. a. Erunt Reges nutrítii tui, & Regínæ nutríces tuæ: vultu in terram demíſſo, adorábunt te, & púlverem pedum tuórum lingent. *Iſ.* 49. 23.

Ant. 4. E. Ecce gentem quam neſciébas, vocábis: & gentes quæ te non cognovérunt, ad te current, propter Dóminum Deum tuum. *Iſ.* 55. 5.

Ant. 5. C. Aperiéntur portæ tuæ júgiter: die ac nocte non claudéntur, ut afferátur ad te fortitúdo Géntium, & Reges eárum addùcántur. *Iſ.* 60. 11.

CAPITULUM. *Iſ.* 66. 12.

HÆc dicit Dóminus: Ecce ego declinábo ſuper Jerúſalem quaſi flúvium pacis, & quaſi torréntem inundántem glóriam Géntium quam ſugétis: ad úbera portabímini, & ſuper génua blandiéntur vobis.

℞. Natiónes ex longínquo ad te vénient, * Et múnera deferéntes, adorábunt in te Dóminum. *Tob.* 13. 14.

℣. Deus viſitávit súmere ex Géntibus pópulum nómini ſuo. *Act.* 15. 14. * Et múnera. Glória. *Reſumitur* ℞. Natiónes.

HYMNUS.

IN mortis umbris, & ſinè fœdere,
Gentes relictæ, vos Deus ádvocat;
Stellæ diſérto nuntiátur
Elóquio data ſpes ſalútis.
AD te, Redémptor, páſſibus æmulis,
Et quo regúntur lúmine pérciti,
Magi propínquant, Gentiúmque
Primítiæ tibi conſecrántur.

Regem ſuprémum, vértice ſúbdito,
Te confiténtes, múnera déferunt:
Tu, fons bonórum, quot recéptis,
Chriſte, refers potióra donis!

Hinc orta fulget lux fidei ſacræ,
Hinc caſta rerum vota perénnium
Spe nutriúntur, caritáſque
Noſtra ſuo fovet igne corda.

Fac, Chriſte, fines orbis ad últimos,
Gentes amándum te célebrent Deum;
Unáque linguâ te canéntes,
Mente tibi famuléntur unâ.

Laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio;
Sit ſancte, compar laus, tibi, Spíritus;
Per te fidéles qui creántur,
Da fidei prétium repórtent. Amen.

℣. Annuntiábunt cœli juſtítiam ejus, ℟. Pópulo qui naſcétur. *Pſ.* 21. 32.

Ad Magnificat, *Ant.* 6.F. Oriétur Stella ex Jacob; & consúrget Virga de Iſraël. *Num.* 24. 17.

Oratio.

Omnípotens ſempitérne Deus, fidélium ſplendor animárum, qui hanc Solemnitátem electiónis Géntium primítiis conſecráſti; imple mundum glóriâ tuâ, ac totíus orbis natiónibus per lúminis tui appáre claritátem; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas, cum Pſalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Verbum vitæ quod appáruit nobis,* Veníte, adorémus. 1. *Joan.* 1. 1. 2.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu ſolemni.*

Hymnus.

Quæ ſtella ſole púlchrior
Corúſcat? Hæc Regis novi
Revélat ortus: hæc Dei
Præſígnat ad cunas iter.

Stat Vátibus priſcis fides;
En Stella ſurgit ex Jacob:
Arréctus ad ſpectáculum
Eóus orbis émicat.

Dum ſidus ádmonet foris,
Lux fulget intùs clárior,
Suadétque vi blandâ Magos,
Signi datórem quærere.

Segnes amor neſcit moras:
Labor, perícla, nil movent:
Domum, propinquos, pátriam,
Deo vocánte, déſerunt.

Micante dum nos állicis,
O Chriſte! ſtellâ grátiæ;
Ne tarda cœléſti ſinas
Obſtáre corda lúmini.

Qui te revélas Géntibus,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,

In ſempitérna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſal. 28. Afférte Dómino, *p.* 83.

Ant. 7. a. Prophéta magnus ſurréxit in nobis, quia Deus viſitávit plebem ſuam. *Luc.* 7. 16.

In Pſal. 45. Deus noſter, refúgium, *p.* 94.

Ant. 3. *a.* Aſpérget gentes multas; ſuper ipſum continébunt Reges os ſuum. *Iſ.* 52. 15.

In Pſal. 46. Omnes gentes, plaúdite mánibus, *p.* 134.

Ant. 2. D. Quibus non eſt narrátum de eo, vidérunt; & qui non audiérunt, contempláti ſunt. *Iſ.* 52. 15.

℣. Omnis terra adóret te, & pſallat tibi, Dómine; ℟. Pſalmum dicat nómini tuo. *Pſ.* 65. 4.

De Iſaía Prophéta.

Lectio I. *c.* 55. *v.* 1. *ad* 4.

Omnes ſitiéntes, veníte ad aquas: & qui non habétis argéntum, properáte, émite, & comédite: Veníte: émite abſque argénto, & abſque ulla commutatióne vinum & lac. Quare appénditis argéntum, non in pánibus, & labórem veſtrũ, non in ſaturitáte? Audíte audiéntes me, & comédite bonum, & delectábitur in craſſitúdine ánima veſtra. Inclináte aurem veſtram, & veníte ad me: audíte & vivet ánima veſtra, & fériam vobíſcum pactum ſempitérnum, miſericórdias David fidéles. Ecce Teſtem pópulis dedi eum, Ducem ac Præceptórem Géntibus.

℟. *j.* Vadant habitatóres unus ad álterum dicéntes: * Eámus, & deprecémur fáciem Dómini, & quærámus Dóminum exercítuũ. *Zach.* 8. 21. ℣. Ubi eſt qui natus eſt Rex Judæórum? vídimus enim ſtellam ejus in Oriénte, & vénimus adoráre eum. *Matt.* 2. 2. * Eámus. Glória. * Eámus.

Lectio II. *c.* 60. *v.* 1. *ad* 6.

Surge, illumináre, Jerúſalem; quia venit lumen tuum, & glória Dómini ſuper te orta eſt. Quia ecce ténebræ opérient terram, & calígo pópulos: ſuper te autem oriétur Dóminus, & glória ejus in te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & Reges in ſplendóre ortûs tui. Leva in circúitu óculos tuos, & vide: omnes iſti congregáti ſunt, venérunt tibi: filii tui de longè vénient, & filiæ tuæ de látere ſurgent. Tunc vidébis, & áfflues, & mirábitur, & dilatábitur cor tuum, quando convérſa fúerit ad te multitúdo maris, fortitúdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelórum opériet te, dromedárii Mádian & Epha. Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & laudem Dómino annuntiántes.

℟. *ij.* Parùm eſt, ut ſis mihi ſervus ad ſuſcitándas

tribus Jacob, & fæces Iſraël convertendas. * Ecce dedi te in lucem Géntium, ut ſis ſalus mea uſque ad extrémum terræ. *Iſ.* 49. 6. ℣. Idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum. *Rom.* 10. 12. * Ecce. Glória. * Ecce.

LECTIO III. *c.* 61. *v.* 10. *ad fin.* & *c.* 62. *v.* 1.

GAudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo: quia induit me veſtiméntis ſalútis, & induménto juſtítiæ circúmdedit me, quaſi ſponſum decorátum corónâ, & quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis. Sicut enim terra profert germen ſuum, & ſicut hortus ſemen ſuum gérminat, ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam & laudem coram univérſis Géntibus. Propter Sion non tacébo, & propter Jerúſalē non quiéſcam, donec egrediátur ut ſplendor Juſtus ejus, & Salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. *iij.* Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam, * Habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis. *Iſ.* 9. 2. ℣. Ténebræ tranſiérunt, & verum lumen jam lucet. 1. *Joan.* 2. 8. * Habitántibus. Glória. *Reſumitur* ℟. Pópulus.

IN II. NOCTURNO.

In Pſal. 47. Magnus Dóminus, & laudábilis nimis, *p.* 135.

Ant. 2. D. Qui aliquándo non pópulus, nunc autem pópulus Dei: qui non conſecúti miſericórdiam, nunc autem miſericórdiam conſecúti. 1. *Petr.* 2. 10.

In Pſal. 66. Deus miſereátur noſtrî, *p.* 135.

Ant. 6. F. In loco ubi dicétur eis: Non pópulus meus vos, dicétur eis: Fílii Dei vivéntis. *Oſee.* 1. 10.

In Pſal. 71. Deus, judícium tuum Regi da, *p.* 98.

Ant. 1. *g.* Ergo & Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11. 18.

℣. Adorábunt eum omnes Reges terræ: ℟. Omnes gentes ſérvient ei. *Pſ.* 71. 11.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

In Epiph. 2. *Cap.* 1.

LECTIO IV.

GAudéte in Dómino, dilectíſſimi; íterùm dico, Gaudéte: quóniam brevi intervállo témporis, poſt Solemnitátē Nativitátis Chriſti, Feſtívitas Declaratiónis ejus illúxit: & quem in illo die Virgo péperit, in hoc mundus agnóvit. Verbum enim caro factum, ſic ſuſceptiónis noſtræ temperávit exórdia, ut natus Jeſus, & credéntibus maniféſtus, & perſequéntibus eſſet occúltus. Jam tunc ergo cœli enarravérunt glóriam Dei, & in omnem terram ſonus veritátis exívit, quando & paſtóribus exércitus Angelórū, Salvatóris éditi annuntiátor appáruit, & Magos ad eum adorándum prævia ſtella per-

dixit: ut ab ortu ſolis uſque ad occáſum veri Regis generátio coruſcáret, cùm rerum fidem & regna Oriéntis per Magos díſcerent, & Románum impérium non latéret.

℞. *iv.* Notum fecit Dóminus Salutáre ſuum; * In conſpéctu Géntium revelávit juſtítiam ſuam. *Pſ.* 97. 2. ℣. Vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ Sacraménti hujus in Géntibus, quod eſt Chriſtus, in vobis ſpes glóriæ. *Coloſſ.* 1. 27. * In conſpéctu. Glória. * In conſpéctu.

LECTIO V.

NAm & ſævítia Heródis volens primórdia ſuſpécti ſibi Regis extínguere, huic diſpenſatióni néſciens ſerviébat; ut dum atróci inténtus facínori, ignótum ſibi púerum indiſcréta infántium cæde perſéquitur, annuntiátum cœlitùs Dominatóris ortum insígnior ubíque fama loquerétur; quam promptiórem ad narrándum diligentiorémque faciébat, & ſupérnæ ſignificatiónis nóvitas, & cruentíſſimi perſecutóris impíetas. Tunc autem étiam Ægýpto Salvátor illátus eſt, ut gens antíquis erróribus dédita, jam ad vicínam ſalútem per occúltam grátiam vocarétur: & quæ nondùm ejécerat ab ánimo ſuperſtitiónem, jam hoſpítio recíperet Veritátem.

℞. *v.* Emíttit Deus lumen, & vadit; & vocávit illud, & óbedit illi in tremóre: * Stellæ autem dedérunt lumen in cuſtódiis ſuis, & lætátæ ſunt. *Bar.* 3. 33. 34. ℣. Ecce ſtella quam víderant Magi in Oriénte, antecedébat eos, uſque dum véniens, ſtaret ſupra ubi erat Puer. *Matt.* 2. 9. * Stellæ. Glória. * Stellæ.

LECTIO VI. *c.*

AGnoſcámus ergo, [illegible] lectíſſimi, in Magis adoratóribus Chriſti, vocatiónis noſtræ fidéique primítias, & exultántibus ánimis beátæ ſpei inítia celebrémus. Exínde enim in ætérnam hæreditátem cœpimus introíre: exínde nobis Chriſtum loquéntia Scripturárum arcána patuérunt; & véritas quam Judæórum obcœcátio non recépit, ómnibus natiónibus lumen ſuum invéxit. Honorétur ítaque à nobis ſacratíſſimus dies, in quo ſalútis noſtræ Autor appáruit: & quem Magi Infántem veneráti ſunt in cunábulis, nos omnipoténtem adorémus in cœlis. At ſicut illi de theſaúris ſuis mýſticas Dómino múnerum ſpécies obtulérunt, itá & nos de córdibus noſtris, quæ Deo ſunt digna, promámus.

℞. *vj.* Véniunt collécti ab Oriénte uſque ad Occidéntem * In verbo Sancti gaudéntes in honórem Dei. *Bar.* 4. 37. ℣. Magi vidéntes ſtellam, gavíſi ſunt gaúdio magno valde. *Matt.* 2. 10. * In verbo. Glória. * *Reſumitur* ℞. Véniunt.

IN III. NOCTURNO.

In Pſal. 95. Cantáte Dómino.... * cantáte Dómino, omnis terra, *p.* 44.

Ant. 7. d. Non eſt perſonárum accéptor Deus; ſed in omni gente, qui timet eũ, & operátur juſtítiam, accéptus eſt illi. *Act.* 10. 34. 35.

[illegible] *Pſal.* 96. Dóminus re-[illegible]t, exúltet terra, *p.* 45.

[illegible]*nt.* 1. 2. Vocávit nos Deus, non ſolùm ex Judǽis, ſed étiam ex Géntibus. *Rom.* 9. 24.

In Pſal. 97. Cantáte Dómino.... * quia mirabília fecit, *p.* 99.

Ant. 6. F. Non ex opéribus juſtítiæ quæ fécimus nos, ſed ſecúndùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit. *Tit.* 3. 5.

℣. Pópuli confitebúntur tibi, Deus: ℟. In ætérnum, & in ſéculũ ſéculi. *Pſ.* 44. 18.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

LECTIO VII. *c.* 11. *v.* 13. *ad* 24.

Vobis dico Géntibus, Quándiu quidem ego ſum Géntium Apóſtolus, miniſtérium meum honorificábo, ſi quómodo ad æmulándum próvocem carnem meam, & ſalvos fáciam áliquos ex illis. Si enim amíſſio eórũ, reconciliátio eſt mundi, quæ aſſúmptio, niſi vita ex mórtuis? Quòd ſi delibátio ſancta eſt, & maſſa: & ſi radix ſancta, & rami. Quòd ſi áliqui ex ramis fracti ſunt, tu autem cùm oleáſter eſſes, inſértus es in illis, & ſócius radícis & pinguédinis olívæ factus es, noli gloriári advérsùs ramos. Quòd ſi gloriáris, non tu radícem portas, ſed radix te. Dices ergo: Fracti ſunt rami, ut ego inſerar. Benè: propter incredulitátem fracti ſunt: tu autem fide ſtas: noli altùm ſápere, ſed time. Si enim Deus naturálibus ramis non pepércit, ne fortè nec tibi parcat. Vide ergo bonitátem & ſeveritátem Dei: in eos quidem qui cecidérunt, ſeveritátem: in te autem bonitátem Dei, ſi permánſeris in bonitáte, alióquin & tu excidéris. Sed & illi, ſi non permánſerint in incredulitáte, inſeréntur: potens eſt enim Deus íterùm inſérere illos. Nam ſi tu ex naturáli excíſus es oleáſtro, & contra natúram inſértus es in bonam olívam, quantò magis ii, qui ſecúndùm natúram inſeréntur ſuæ olívæ?

℟. *vij.* Nunquid, ſicut figulus iſte, non pótero vobis fácere, domus Iſraël, ait Dóminus? * Ecce ſicut lutum in manu figuli, ſic vos in manu mea. *Jer.* 18. 6.

℣. An non habet poteſtátem figulus luti ex eádem maſſa fácere áliud quidem vas in honórem, áliud verò in contuméliam? *Rom.* 9. 21. * Ecce. Glória. * Ecce.

LECTIO VIII. *v.* 25. *ad* 28.

Nolo enim vos ignoráre, fratres, myſtérium hoc, ut non ſitis vobis ipſis ſa-

piéntes, quia cǽcitas ex parte cóntigit in Iſraël, donec plenitúdo Géntium intráret, & ſic omnis Iſraël ſalvus fieret, ſicut ſcriptum eſt: Véniet ex Sion, qui erípiat & avértat impietátem à Jacob. Et hoc illis à me teſtaméntum, cùm abſtúlero peccáta eórum. Secúndùm Evangélium quidem, inimíci propter vos: ſecúndùm electiónem autem, caríſſimi propter patres. Sinè pœniténtia enim ſunt dona & vocátio Dei. Sicut enim aliquándo & vos non credidíſtis Deo, nunc autem miſericórdiam conſecúti eſtis, propter incredulitátem illórum: ità & iſti nunc non credidérunt in veſtram miſericórdiam, ut & ipſi miſericórdiam conſequántur. Conclúſit enim Deus ómnia in incredulitáte, ut ómnium miſereátur. O altitúdo divitiárum ſapiéntiæ & ſciéntiæ Dei! Quàm incomprehenſibília ſunt judícia ejus, & inveſtigábiles viæ ejus! Quis enim cognóvit ſenſum Dómini? Aut quis conſiliárius ejus fuit? Aut quis prior dedit illi, & retribuétur ei? Quóniam ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt ómnia: ipſi glória in sǽcula. Amen.

℞. *viij.* Relíquiæ converténtur, relíquiæ, inquam, Jacob, ad Deum fortem: * Si enim fúerit pópulus tuus, Iſraël, quaſi aréna maris, relíquiæ converténtur ex eo. *Iſ.* 10. 21. 22. ℣. Cæcitas ex parte cóntigit in Iſraël, donec plenitúdo Géntium intráret, & ſic omnis Iſraël ſalvus fieret. *Rom.* 11. 25. 26. * Si enim. Glória. Si enim.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

LECTIO IX. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 12.

Magi cum muneribus.

CUm natus eſſet Jeſus in Béthlehem Juda, in diébus Heródis Regis, ecce Magi ab Oriénte venérunt Jeroſólymam. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 10. *in Evang.* n. 2.

IN ómnibus ſignis quæ, vel naſcénte Dómino, vel moriénte, monſtráta ſunt, conſiderándum nobis eſt quanta fúerit in quorúmdam Judæórum corde durítia, qui hunc, nec per prophetíæ donum, nec per mirácula agnovérunt. Omnia quippe eleménta Autórem ſuum veniſſe teſtáta ſunt. Ut enim de eis quiddam uſu humáno loquar: Deum hunc cœli eſſe cognovérunt, quia prótinùs ſtellam miſérunt. Mare cognóvit, quia ſub plantis ejus ſe calcábile præbuit. Terra cognóvit, quia eo moriénte contrémuit. Sol cognóvit, quia lucis ſuæ rádios abſcóndit. Saxa & paríetes cognovérunt, quia témpore mortis ejus ſciſſa ſunt. Inférnus agnóvit, quia hos quos tenébat mórtuos réddidit. Et tamen hunc quem Dóminum ómnia inſenſibília ele-

ménta ſenſérunt, adhuc infidélium Judæórum corda Deum eſſe mínimè cognóſcunt; & durióra ſaxis, ſcindi ad pœniténdum nolunt.

℟. *ix.* Omnes de Saba vénient, aurum & thus deferéntes, & * Laudem Dómino annuntiántes. *Iſ.* 60. 6. ℣. Magi procidéntes adoravérunt Jeſum; & apértis theſaúris ſuis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. *Matt.* 2. 11. * Laudem Dómino. Glória. *Reſumitur* ℟. Omnes.

Poſt ℟. *cantatur ſolemniter à Diacono ſequens Evangelium.*

Dicitur pariter à privatim recitantibus, ſed omiſſo, Dóminus vobíſcum.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Sequéntia ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

℟. Glória tibi, Dómine.

Cap. 3. *v.* 21. *ad finem, & c.* 4. *v.* 1.

FActum eſt, cùm baptizarétur omnis pópulus, & Jeſu baptizáto & oránte, apértum eſt cœlum; & deſcéndit Spíritus ſanctus corporáli ſpécie, ſicut colúmba, in ipſum. Et vox de cœlo facta eſt: Tu es Fílius meus diléctus, in te complácui mihi. Et ipſe Jeſus erat incípiens quaſi annórum trigínta, ut putabátur, fílius Joſeph. Qui fuit Heli, qui fuit Mathat, qui fuit Levi. Qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui fuit Joſeph. Qui fuit Mathathíæ, qui fuit Amos, qui fuit Nahum. Qui fuit Heſli, qui fuit Nagge, qui fuit Mahaht. Qui fuit Mathathíæ, qui fuit Sémeï, qui fuit Joſeph. Qui fuit Juda, qui fuit Joánna, qui fuit Reſa. Qui fuit Zoróbabel, qui fuit Saláthiel, qui fuit Neri. Qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Coſan. Qui fuit Elmadan, qui fuit Her, qui fuit Jeſu. Qui fuit Eliézer, qui fuit Jorim, qui fuit Mathat. Qui fuit Levi, qui fuit Símeon, qui fuit Juda. Qui fuit Joſeph, qui fuit Jona, qui fuit Elíakim. Qui fuit Mélea, qui fuit Menna, qui fuit Máthatha. Qui fuit Nathan, qui fuit David, qui fuit Jeſſe. Qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon. Qui fuit Naáſſon, qui fuit Amínadab, qui fuit Aram. Qui fuit Eſron, qui fuit Phares, qui fuit Judæ. Qui fuit Jacob, qui fuit Iſaac, qui fuit Abrahæ. Qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Sarug. Qui fuit Rágaü, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber. Qui fuit Sale, qui fuit Cáinan, qui fuit Arpháxad. Qui fuit Sem, qui fuit Noë, qui fuit Lamech. Qui fuit Mathúſale, qui fuit Henoch, qui fuit Jared. Qui fuit Maláleel, qui fuit Cáinan, qui fuit Henos. Qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei. Jeſus autem plenus Spíritu ſancto, regréſſus eſt à Jordáne.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus; ℟. Et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus. *Pſ.* 96. 6.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. *D.* Non eſt ſanctus, ut eſt Dóminus; neque enim eſt álius extra te; & non eſt fortis, ſicut Deus noſter. 1. *Reg.* 2. 2.

Ant. 2. *D.* Tuæ divítiæ, & tua eſt glória: tu domináris ómnium. 1. *Par.* 29. 12.

Ant. 3. *a.* In manu tua virtus & poténtia: in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium. 1. *Par.* 29. 12.

Ant. 4. E. Quis.

CANTICUM ISAIÆ. *c.* 49. *v.* 13. *ad* 21.

Invitatio ad Deum laudandum propter Eccleſiæ dilatationem.

LAudáte, cœli, & exúlta, terra: * jubiláte, montes, laudem.

Quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum, * & paúperum ſuórum miſerébitur.

Et dixit Sion: Derelíquit me Dóminus; * & Dóminus oblítus eſt meî.

Nunquid oblivíſci poteſt múlier infántem ſuum, * ut non miſereátur fílio úteri ſui?

Et ſi illa oblíta fúerit, * ego tamen non oblivíſcar tuî.

Ecce in mánibus meis deſcrípſi te: * muri tui coràm óculis meis ſemper.

Venérunt ſtructóres tui; * deſtruéntes te & diſſipántes à te exíbunt.

Leva in circúitu óculos tuos, & vide: * omnes iſti congregáti ſunt, venérunt tibi.

Vivo ego, dicit Dóminus, * quia ómnibus his velut ornaménto veſtiéris, & circúmdabis tibi eos quaſi ſponſa.

Quia desérta tua, & ſolitúdines tuæ, & terra ruínæ tuæ nunc angúſta erunt præ habitatóribus: * & longè fugabúntur qui abſorbébant te.

Adhuc dicent in aúribus tuis filii ſterilitátis tuæ: * Angúſtus eſt mihi locus, fac ſpátium mihi ut hábitem.

Et dices in corde tuo: Quis génuit mihi iſtos? * Ego ſtérilis & non páriens, tranſmigráta & captíva.

Et iſtos quis enutrívit? Ego deſtitúta & ſola: * & iſti ubi erant?

Glória Patri.

Ant. Quis non timébit te, ô Rex Géntium! tuum eſt enim decus. *Jer.* 10. 7.

Ant. 5. *a.* Inter cunctos ſapiéntes Géntium, & in univérſis regnis eórum, nullus eſt ſímilis tuî. *Jer.* 10. 7.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 2. 9.

VOs genus eléctum, regále Sacerdótium, gens ſancta, pópulus acquiſitiónis; ut virtútes annun-

riétis ejus, qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen ſuum.

Hymnus.

LINQUUNT tecta Magi príncipis urbis,
Et parvæ cúpidis mœnia Béthlem
Votis præcípiunt; jámque ſub imo
Spe ſubníxa fides corde triúmphat.
O QUI lætítiæ ſenſus, ut illis
Signans rursùs iter ſtella refúlſit,
Incumbénſque domo lámpade pronâ,
Infántem exhíbuit Matris in ulnis!
NON hîc ſplendet ebur, non micat aurum,
Non velat rútilans púrpura corpus:
Horrens hîc ſtábulum, Régia; nudum
Hîc præsépe, thronus; púrpura, panni.
REGES pompa álios dives adórnet:
Regnántem mélius ſe probat ipſe
In vili pálea, paúpere cultu,
Flectens império corda poténti.
AD cunas húmiles póplite curvo,
Præſens in Púero Numen adórant:
Et nos ad Púerum, digna propágo,
Patrum plena fide corda ferámus.
REGI caſtus amor pórrigat aurum;
Caſtigáta hómini corpora myrrham;
Inſtar thuris erunt vota precéſque:
Illo thure Deum ritè fatémur.
QUI fons lúminis eſt, glória Patri:
Qui miro récreas lúmine Gentes,
Æquális tibi ſit glória, Nate:
Ambórum símilis laus ſit Amóri. Amen.

℣. Tu es Deus qui facis mirabília. ℟. Notam fecíſti in pópulis virtútem tuam. *Pſ. 76. 15.*

Ad Benedíctus, *Ant. 6. F.* Dux fuíſti in miſericórdia tua, Dómine, pópulo quem redemíſti; & portáſti eum in fortitúdine tua ad habitáculum ſanctum tuum. *Exod. 15. 13.*

Oratio.

DEus, qui hodiérnâ die, Unigénitum tuum Géntibus, ſtellâ duce, reveláſti; concéde propítius, ut qui jam te ex fide cognóvimus, uſque ad contemplándam ſpéciem tuæ celſitúdinis perducámur. Per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia ſécula ſeculórum. Amen.

AD HORAS, *Doxologia.*

QUI te revélas Géntibus,
Jeſu, tibi ſit glória,

Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

Et ſic per totam Octavam.
Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Non eſt.

CAPITULUM. *Soph.* 3. 9. 10.

REddam pópulis lábium eléctum, ut invocent omnes in nómine Dómini, & sérviant ei húmero uno. Ultra flúmina Æthiópiæ, inde súpplices mei, fílii diſperſórum meórum déferent munus mihi.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui te revélas Géntibus.

AD TERTIAM.

Ant. Tuæ.

CAPITULUM. 1. *Par.* 16. 28. 29.

AFférte Dómino, famíliæ populórum, afférte Dómino glóriam & impérium: date Dómino glóriam nómini ejus: leváte ſacrifícium, & veníte in conſpéctu ejus, & adoráte Dóminum in decóre ſancto.

℟. *breve.* Pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam & honórem, * Allelúia, allelúia. ℟. Pátriæ. ℣. Afférte Dómino glóriam nómini ejus. * Allelúia. Glória. ℟. Pátriæ. *Pſ.* 95. 7. 8.

℣. Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus; ℟. Adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus. *Pſ.* 95. 8. 9.

AD SEXTAM.

Ant. In manu tua.

CAPITULUM. *Eph.* 2. 17. 18.

CHriſtus véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuiſtis, & pacem iis qui propè, quóniam per ipſum habémus accéſſum ambo, in uno Spíritu, ad Patrem.

℟. *breve.* Benedíctus qui venit in nómine Dómini, * Allelúia, allelúia. ℟. Benedíctus. ℣. Deus Dóminus, & illúxit nobis. * Allelúia. Glória. ℟. Benedíctus. *Pſ.* 117. 26. 27.

℣. Accédite ad eum, & illuminámini; ℟. Et fácies veſtræ non confundéntur. *Pſ.* 33. 6.

AD NONAM.

Ant. Inter.

CAPITULUM. *Rom.* 10. 20. 21.

ISaías audet & dicit: Invéntus ſum à non quæréntibus me: palàm appárui iis qui me non interrogábant.

℟. *breve.* Non eſt símilis tuî in diis, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Non eſt. ℣. Et non eſt ſecúndùm ópera tua. * Allelúia. Glória. ℟. Non eſt. *Pſ.* 85. 8.

℣. Generátio & generátio laudábit ópera tua, ℟. Et poténtiam tuam pronuntiábunt. *Pſ.* 144. 4.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Dominica, ultimo excepto, cujus loco dicitur Pſalmus 116. Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 139.

Ant. 1. J. Sinè Lege juſtitia Dei manifeſtáta eſt, teſtificáta à Lege & Prophétis. *Rom.* 3. 21.

Ant. 2. D. Gentes quæ non ſectabántur juſtítiam, apprehendérunt juſtítiam, juſtítiam autem quæ ex fide eſt. *Rom.* 9. 30.

Ant. 3. a. Conclúſit Deus ómnia in incredulitáte, ut ómnium miſereátur. *Rom.* 11. 32.

Ant. 4. a. Gloriámur in Deo, per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. *Rom.* 5. 11.

Ant. 5. C. Juſtificáti ergo ex fide, pacem habeámus ad Deum, per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, per quem & habémus accéſſum per fidem in grátiam iſtam. *Rom.* 5. 1. 2.

CAPITULUM. *Eph.* 3. 5. 6.

ALiis generatiónibus non eſt ágnitum filiis hóminum, ſicutì nunc revelátum eſt ſanctis Apóſtolis Dei & Prophétis in Spíritu, Gentes eſſe cohærédes, & concorporáles, & compartícipes promiſſiónis ejus, in Chriſto Jeſu, per Evangélium.

HYMNUS.

HUc, vos, ô míſeri! ſurda relínquite,
Quæ cœci cólitis, mútaque númina:
Se vobis áperit ſpléndida cívitas,
Veri Núminis hóſpita.

EN, veſtræ præeunt primítiæ, Magi:
Vatum dicta patent: exitiálibus
Errórum ténebris óbſita gens diu,
Miro lúmine ſpárgitur.

AMBO ſic pópuli, diſſociábilis
Quos dudùm páries ſéparat, únicum
In corpus cóeunt. Hoc próprium modò
Ambóbus máneat decus!

O ARCANA Dei consília! ô tuo
Deturbáta gradu, primus amor Dei,
Plebs Judǽa! tuis glória Géntium
Damnis, vítaque náſcitur.

JAM natíva óleæ bráchia décidunt,
Rami degéneres, germen adúlterum:
Miratúrque novos, sémine non ſuo,
Arbor créſcere súrculos.

NOS radix óleæ súſtinet. Ah! cave,
Qui ſtas, ne ſtérili defícias fide.
Tu ramos véteres ínſere dénuò:
Tu ſerva, Deus, ínſitos.

QUI nos membra ſacri córporis éfficit,
Sit laus ſumma Patri: laus quoque Fílio
Cujus membra ſumus: quo vigor ínfluit
Membris, laus, tibi, Spíritus. Amen.

℣. Pópulus quem non cognóvi, ſervívit mihi; ℟. In audítu auris obedívit mihi. *Pſ.* 17. 45.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. *g.* Magi, reſpónſo accépto in ſomnis ne redírent ad Heródem, per áliam viam revérſi ſunt in regiónem ſuam. *Matt.* 2. 12.

Si ſit Sabbatum, non ſit Commemoratio Dominicæ intra Octavam.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 2. A. Prædeſtinávit nos Deus in adoptiónem filiórum, per Jeſum Chriſtum. *Eph.* 1. 5.

Hymnus, Mundi ſalus, qui náſceris, *p.* 302.

CAPITULUM. *Coloſſ.* 1. 13. 14.

ERípuit nos Deus de poteſtáte tenebrárum, & tránſtulit in regnum Fílii dilectiónis ſuæ, in quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus, remiſſiónem peccatórum.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Fiat oblátio Géntium accépta, & ſanctificáta in Spíritu ſancto. *Rom.* 15. 16.

Oratio.

LUx tua, Deus, in nocte corda noſtra ſemper illúminet; ut noſtræ ad fidem vocatiónis inenarrábile donum júgiter meditántes, promíſſa credéntibus prǽmia cónſequi mereámur; Per Dóminum noſtrũ Jeſum Chriſtum.

Hæc Oratio dicitur per Octavam, etiamſi fiat de Feſto.

DIEBUS

INTRA OCTAVAM EPIPHANIÆ DOMINI,

Quæ eſt ſecundi Ordinis.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium & Hymnus, ut in Die, ſed Invitatorium dicitur ritu ſimplici.

Tres Antiphonæ, Verſus, & Reſponſoria, ex Officio Diei ut ſequitur: Feriâ II. & V. è I. Nocturno. Feriâ III. & VI. è II. Nocturno. Feriâ IV. & Sabbato, è III. Nocturno. Nec dicitur ℣. Glória Patri, *niſi in fine ultimi* ℟. *cujuſque Nocturni, quod reſumitur tantùm à Reclamatione.*

Lectio I. Ante Dominicam, de Libro Tobiæ. Poſt Dominicam, de Libro Judith. Lectio II. & III. ut infrà habetur pro unaquaque die. Dicitur Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

Ant. ſola. 1. g. Alleva, Dómine, manum tuam ſuper gentes aliénas, ut vídeant poténtiam tuam. *Eccli.* 36. 3.

AD VESPERAS.

Ant. ſola. 3. *a.* Juſtítia Dei, per fidem Jeſu Chriſti, in omnes & ſuper omnes qui credunt in eum. *Rom.* 3. 22.

Die VII. Januarii.
DE OCTAVA.
De Libro Tobiæ.
Lectio I. *c.* 11. *v.* 1. *ad* 12.

CUmque reverteréntur, pervenérunt ad Charan, quæ eſt médio itínere contra Níniven, undécimo die. Dixítque Angelus: Tobía frater, ſcis quemádmodùm reliquíſti patrem tuum. Si placet ítaque tibi, præcedámus, & lento gradu ſequántur iter noſtrum famíliæ, ſimul cum cónjuge tua, & cum animálibus. Cúmque hoc placuíſſet ut irent, dixit Ráphaël ad Tobíam: Tolle tecum ex felle piſcis: erit enim neceſsárium. Tulit ítaque Tobías ex felle illo, & abiérunt. Anna autem ſedébat ſecùs viam quotídie in ſupercílio montis, unde reſpícere póterat de longínquo. Et dum ex eódem loco ſpecularétur advéntum ejus, vidit à longè, & íllicò agnóvit veniéntem filium ſuum: curréníque nuntiávit viro ſuo, dicens: Ecce venit fílius tuus. Dixítque Ráphaël ad Tobíam: At ubi introíeris domum tuam, ſtatim adóra Dóminum Deum tuum, & grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, & oſculáre eum. Statímque lini ſuper óculos ejus ex felle iſto piſcis, quod portas tecum: ſciás enim quóniam mox aperiéntur óculi ejus, & vidébit pater tuus lumen cœli, & in aſpéctu tuo gaudébit. Tunc præcucúrrit canis, qui ſimul fúerat in via: & quaſi núntius advéniens, blandiménto ſuæ caudæ gaudébat. Et consúrgens cæcus pater ejus, cœpit offéndens pédibus cúrrere, & data manu púero, occúrrit óbviàm fílio ſuo. Et ſuſcípiens oſculátus eſt eum cum uxóre ſua, & cœpérunt ambo flere præ gaúdio.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.
Lectio II. *c.* 10. *v.* 21. & *c.* 11. *v.* 1. *ad* 6.

AD Iſraël dicit Iſaías: Totâ die expándi manus meas ad pópulum non credéntem & contradicéntem. Dico ergo: Nunquid Deus répulit pópulum ſuum? Abſit. Nam & ego Iſraëlíta ſum ex sémine Abraham, de tribu Bénjamin. Non répulit Deus plebem ſuam quam præſcívit. An neſcítis in Elía quid dicit Scriptúra: quemádmodùm interpéllat Deum advérsùm Iſraël? Dómine, Prophétas tuos occidérunt, altária tua ſuffodérunt: & ego relíctus ſum ſolus, & quærunt ánimam meam. Sed quid dicit illi divínum reſpónſum? Relíqui mihi ſeptem míllia virórum, qui non curvavérunt génua ante Baal. Sic ergo & in hoc témpore, relíquiæ ſecúndũ electiónem grátiæ ſalvæ factæ ſunt. Si autem grátia, jam non ex opéribus: alióquin grátia jam non eſt grátia.

Sermo ſancti Ignátii, Epíſcopi & Mártyris.

Epiſtola ad Magneſianos.

LECTIO III.

DEus noſter Jeſus Chriſtus in útero geſtátus eſt à María, juxta diſpenſatiónem Dei, ex sémine David, Spíritu autem ſancto. Et príncipem hujus mundi látuit Maríæ Virgínitas, & partus ipsíus. Quómodo ígitur manifeſtátus eſt séculis? Stella in cœlo fulſit, ſplendóre exsúperans omnes ſtellas, & lux illíus ineffábilis erat: & ſtupórem incúſſit illíus nóvitas. Ipſa verò lumen ſuum extendébat ſuper ómnia: & perturbátio erat, unde prodíret illis nóvitas diſsímilis. Quare ignorántia deſtrúcta eſt: vetus regnum eſt labefactátum, Deo humánitùs manifeſtáto in novitátem vitæ ætérnæ.

DIE VIII. JANUARII.

DE OCTAVA.

De Libro Tobíæ.

LECTIO I. *c.* II. *v.* 13. *ad finem.*

TUnc ſumens Tobías de felle piſcis, linívit óculos patris ſui. Et ſuſtínuit quaſi dimídiam ferè horam: & cœpit albúgo ex óculis ejus, quaſi membrána ovi, égredi: quam apprehéndens Tobías traxit ab óculis ejus, ſtatímque viſum recépit. Et glorificábant Deum, ipſe vidélicet, & uxor ejus, & omnes qui ſciébant eum. Dicebátque Tobías: Benedíco te, Dómine Deus Iſraël, quia tu caſtigáſti me, & tu ſalváſti me: & ecce ego vídeo Tobíam fílium meum. Ingréſſa eſt étiam poſt ſeptem dies Sara uxor filii ejus, & omnis família ſana, & pécora, & caméli, & pecúnia multa uxóris: ſed & illa pecúnia quam recéperat à Gabélo: & narrávit paréntibus ſuis ómnia benefícia Dei, quæ fecíſſet circa eũ, per hóminem qui eum dúxerat. Venerúntque Achior & Nabath conſobríni Tobíæ gaudéntes, ad Tobíam, & congratulántes ei de ómnibus bonis quæ circa illum oſténderat Deus. Et per ſeptẽ dies epulántes, omnes cum gáudio magno gavíſi ſunt.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

LECTIO II. *c.* 11. *v.* 7. *ad* 12.

QUid ergo? Quod quærébat Iſraël, hoc non eſt conſecútus, eléctio autem conſecúta eſt: cǽteri verò excœcáti ſunt, ſicut ſcriptum eſt: Dedit illis Deus ſpíritum compunctiónis, óculos ut non vídeant, & aures ut non aúdiant, uſque in hodiérnum diem. Et David dicit: Fiat menſa eórum in láqueum, & in captiónem, & in ſcándalum, & in retributiónem illis. Obſcuréntur óculi eórum ne vídeant: & dorſum eórum ſemper incúrva. Dico ergo: Nunquid ſic offendérunt, ut cáderent? Abſit. Sed illórum delícto, ſalus eſt Gén-

tibus, ut illos æmuléntur. Quòd ſi delíctum illórum, divítiæ ſunt mundi, & diminútio eórum, divítiæ Géntium, quantò magìs plenitúdo eórum?

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Libr. 1. *de Fide.* n. 31. 32. 33.

LECTIO III.

UNum Deum Magi credidérunt, & aurum, thus, & myrrham súpplices ad Chriſti cunábula detulérunt, auro Regem faténtes, ut Deum thure venerántes. Theſaúrus enim, regni; ſacrificium, Dei; myrrha eſt ſepultúræ. Quid ígitur voluérunt ſibi mýſtica múnera, inter abjécta præsépia, niſi ut intelligerémus in Chriſto differéntiam divinitátis & carnis? Ut homo cérnitur, ut Dóminus adorátur. Jacet in pannis, ſed fulget in ſtellis. Cunæ naſcéntem índicant, & ſtellæ dominántem. Caro eſt, quæ invólvitur, Divínitas, cui ab Angelis miniſtrátur. Ità nec dígnitas naturális majeſtátis amíttitur, & aſsúmptæ carnis véritas comprobátur. Hæc eſt fides noſtra. Sic ſe Deus cognóſci vóluit ab ómnibus.

DIE IX. JANUARII.

DE OCTAVA.

De Libro Tobíæ.

LECTIO I. *c.* 12. *v.* 5. *ad* 10.

VOcántes Angelum, Pater ſcílicet & filius, tulérunt eum in partem: & rogáre cœpérunt, ut dignarétur dimídiam partem ómnium quæ attúlerant accéptam habére. Tunc dixit eis occúltè: Benedícite Deum cœli, & coram ómnibus viventibus confitémini ei, quia fecit vobíſcum miſericórdiam ſuam. Etenim ſacraméntum Regis abſcóndere bonum eſt: ópera autem Dei reveláre & confitéri honoríficum eſt. Bona eſt orátio cum jejúnio, & eleemóſyna magìs quàm theſaúros auri recóndere: quóniam eleemóſyna à morte líberat, & ipſa eſt quæ purgat peccáta, & facit inveníre miſericórdiam & vitam ætérnam. Qui autem fáciunt peccátum & iniquitátem, hoſtes ſunt ánimæ ſuæ.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Ephéſios.

LECTIO II. *c.* 3. *v.* 1. *ad* 7.

EGo Paulus, vinctus Chriſti Jeſu pro vobis Géntibus, ſi tamen audíſtis diſpenſatiónem grátiæ Dei, quæ data eſt mihi in vobis; quóniam ſecúndùm revelatiónem notum mihi factum eſt Sacraméntum, ſicut ſuprà ſcripſi in brevi: próut potéſtis legéntes intelligere prudéntiam meam in Myſtério Chriſti. Quod áliis generatiónibus non eſt ágnitum filiis hóminum, ſicutì nunc revelátum eſt ſanctis Apóſtolis ejus, & Prophétis in Spíritu, Gentes eſſe cohærédes, & concorpo-

tâles, & compartícipes promiſſiónis ejus in Chriſto Jeſu per Evangélium: cujus factus ſum miníſter, ſecúndùm donum grátiæ Dei, quæ data eſt mihi, ſecúndùm operatiónem virtútis ejus.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 200. n. 1. 2.

LECTIO III.

MAgnum Sacraméntum! In præsépi Chriſtus jacébat, & Magos ab Oriénte ducébat. Abſcondebátur in ſtábulo, & agnoſcebátur in cœlo: ut ágnitus in cœlo manifeſtarétur in ſtábulo, & appellarétur Epiphánia dies iſte, quod latínè Manifeſtátio dici poteſt: ſimul ejus celſitúdinem humilitatémque comméndans; ut qui in apérto cœlo ſignis ſidéreis monſtrabátur, in angúſto diversório quæsítus inveniréter; inválidus infantílibus membris, involútus infantílibus pannis, adorarétur à Magis, timerétur à malis. Tímuit enim eum Rex Heródes, eíſdem ſibi Magis nuntiántibus, cùm adhuc quærerent párvulum, quem cognóverant, cœlo teſte, jam natum. Quid erit tribúnal judicántis, quando ſupérbos Reges cunæ terrébant Infántis!

AD VESPERAS, *Comm. de S. Paulo Eremita.*

Ant. Sedébit. ℣. Pinguéſcent, *p.* xlv. *Oratio*, Deus, cujus grátiâ, *infrà*, *p.* 335.

DIE X. JANUARII.

DE OCTAVA.

De Libro Tobíæ.

LECTIO I. *c.* 12. *v.* 12. *ad fin.*

DIxit Angelus Tobíæ: Quando orábas cum lácrymis, & ſepeliébas mórtuos, & derelinquébas prándium tuum, & mórtuos abſcondébas per diem in domo tua, & nocte ſepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necéſſe fuit ut tentátio probáret te. Et nunc miſit me Dóminus ut curárem te, & Saram uxórem filii tui à dæmónio liberárem. Ego enim ſum Ráphaël Angelus, unus ex ſeptem, qui aſtámus ante Dóminum. Cúmque hæc audiſſent, turbáti ſunt, & treméntes cecidérunt ſuper terram in fáciem ſuam. Dixítque eis Angelus: Pax vobis, nolíte timére. Etenim cùm eſſem vobíſcum, per voluntátem Dei eram; ipſum benedícite, & cantáte illi. Vidébar quidem vobíſcum manducáre, & bíbere: ſed ego cibo invisíbili, & potu, qui ab homínibus vidéri non poteſt, utor. Tempus eſt ergo ut revértar ad eum qui me miſit: vos autem benedícite Deum, & narráte ómnia mirabília ejus. Et cùm hæc dixíſſet, ab aſpéctu eórum ablátus eſt, & ultrà eum vidére non potuérunt. Tunc proſtráti per horas tres in fáciem, benedixérunt Deum, & exurgéntes narra-

véruntómnia mirabília ejus.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Ephéſios.

Lectio II. *c. 4. v. 17. ad 25.*

HOc dico & teſtíficor in Dómino, ut jam non ambulétis, ſicut & Gentes ámbulant in vanitáte ſenſûs ſui, ténebris obſcurátum habéntes intelléctum, alienáti à vita Dei, per ignorántiam quæ eſt in illis, propter caritátem cordis ipſórum, qui deſperántes ſemetípſos tradidérunt impudicítiæ, in operatiónem immundítiæ omnis, in avarítiam. Vos autem non ità didicíſtis Chriſtum, ſi tamen illum audíſtis, & in ipſo edócti eſtis, ſicut eſt véritas in Jeſu, depónere vos, ſecúndùm priſtinam converſatiónem, véterem hóminem qui corrúmpitur ſecúndùm deſidéria erróris. Renovámini autē ſpíritu mentis veſtræ, & indúite novum hóminem, qui ſecúndùm Deum creátus eſt in juſtítia, & ſanctitáte veritátis. Propter quòd deponéntes mendácium, loquímini veritátem unuſquíſque cum próximo ſuo: quóniam ſumus ínvicem membra.

Sermo ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Serm. de Epiph. Innoc. nece, & Mag. munerib. n. 1. 2.

Lectio III.

TRáditum tenémus à pátribus, quòd Unigénitus Dei, poſtquàm eſt ſecúndùm carnem temporáliter natus, eſt Magis veniéntibus manifeſtátus, à quibus, oblátis munéribus, ſupplíciter eſt adorátus. Nam quia ipſe eſt Deus qui ſibi in véteri teſtaménto primítias offérri mandávit; idem Deus homo natus, Géntium primítias ſuo cúltui dedicávit. Apoſtólica verò teſtátur autóritas, quia unus eſt Deus, qui juſtíficat Circumciſiónem ex fide, & Præpútium per fidem. Circumciſiónis nómine Judǽos, Præpútii nómine Gentes indubitánter oſténdens. Iſti ſunt duo paríetes, qui ex divérſo venérunt, & in Lápidem qui factus eſt in caput ánguli, in unitáte fídei convenérunt. Unus páries venit ex Judǽis, alter venit ex Géntibus. Longè à ſe divérſi erant, quando divérſa credébant. Pófitus eſt in médio Lapis anguláris, qui ad ſe utrúmque paríetem dúceret, & utrúmque uno nómine nuncupáret, eſſéntque unum communióne vocábuli, qui fierent unum in una grátia Sacraménti.

Ad Laudes *fit Commemoratio de ſancto Paulo Eremita.*

Lectio.

Ex S. Hieron. in ipſius vita.

SUb Décio & Valeriáno perſecutóribus, multas apud Ægýptum & Thebáidem Eccléſias tempéſtas ſæva populáta eſt. Paulus annórum círciter quíndecim,

manſuéti ánimi, Deum valde amans, ad móntium desérta confúgiens, dum perſecutiónis finem præſtolarétur, réperit sáxeum montem, ad cujus radícem, haud procul erat grandis ſpelúnca, in qua omnem in orationibus & ſolitúdine duxit ætátem. Cibum & veſtiméntum ei palma præbébat. Sed cùm jam centum & trédecim annos Paulus vitam cœléſtem ágeret in terris, Antónium nonagenárium, qui in ália ſolitúdine morabátur, ad ſe veniéntem ſuſcépit. Intérque ſermocinatiónes ſuſcípiunt corvum qui íntegrum panem ante ora mirántium depóſuit, cùm Paulo dimídii tantùm panis fragméntum deférre ſoléret. Immolántes Deo ſacrificium laudis, noctem tranſegére vigíliis. Cúmque jam eſſet terræ rédditus dies, beátus Paulus ad Antónium ſic locútus eſt: Tu miſſus es à Dómino, qui humo corpúſculum meū tegas: quamóbrem, quæſo, perge ad monaſtérium; & pállium, quod tibi Athanáſius Epíſcopus dedit, ad involvéndum corpúſculum meum defer. Antónius ábiit: regréſſus verò, & introgréſſus ſpelúncam, vidit, genículis complicátis, eréctâ cervíce, extensíſque in altum mánibus, corpus Pauli exánime. Igitur, obvolúto & prolato forás córpore, cùm Hymnos & Pſalmos de Chriſtiána traditióne decantáſſet, duo leónes ex erémo curréntes cœpérunt humum pédibus ſcálpere, arenámque certátim egeréntes, unius hóminis capácem locum fodérunt, in quo Antónius ſanctum corpus depóſuit. Túnicam autem Pauli ſibi vindicávit, quam in ſportárum modum de palmæ fóliis ipſe ſibi contexúerat; hácque diébus ſolémnibus Paſchæ & Pentecóſtes, Antónius ſemper veſtítus eſt.

Ant. Inveníſti, ℣. Aſcenſiónes, *p.* xlviij.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ beátus Paulus prudénti fugâ ſalúti ſuæ cónſulens, máluit facultátibus ſuis ſpoliári, quàm Chriſto; quæſumus, ut purificátis ab omni terrenórum cupiditáte méntibus, te ſolo dívites eſſe velímus; Per eúmdem Dóminum.

DIE XI. JANUARII.
DE OCTAVA.
De Libro Tobiæ.

LECTIO I. *c.* 14. *v.* 5. *ad* 13.

IN hora mortis ſuæ Tobías vocávit ad ſe Tobíam fílium ſuum, & ſeptem júvenes filios ejus nepótes ſuos, dixítque eis: Propè erit intéritus Nínive: non enim éxcidit verbum Dómini: & fratres noſtri qui diſpérſi ſunt à terra Iſraël, reverténtur ad eam. Omnis autem desérta terra ejus replébitur, & domus Dei quæ in ea incénſa eſt, íterùm

reædificábitur, ibíque revertêntur omnes timéntes Deũ: & relínquent Gentes idóla ſua, & vénient in Jerúſalem, & inhabitábunt in ea, & gaudébunt in ea omnes Reges terræ, adorántes Regem Iſraël. Audíte ergo, filii mei, patrem veſtrum: Servíte Dómino in veritáte, & inquírite ut faciátis quæ plácita ſunt illi: & filiis veſtris mandáte, ut fáciant juſtítias & eleemóſynas, ut ſint mémores Dei, & benedícant eum in omni témpore in veritáte, & in tota virtúte ſua. Nunc ergo, filii, audíte me, & nolíte manére hîc, ſed quâcúmque die ſepeliéritis matrem veſtram circa me in uno ſepúlcro, ex eo dirígite greſſus veſtros, ut exeátis hinc: vídeo enim quia iníquitas ejus finem dabit ei.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio II. *c. 9. v. 27. ad finem.*

ISaías clamat pro Iſraël: Si fúerit númerus filiórum Iſraël tanquàm aréna maris, relíquiæ ſalvæ fient. Verbum enim consúmmans, & abbrévians in æquitáte: quia verbum breviátum fáciet Dóminus ſuper terram: & ſicut prædíxit Iſaías: Niſi Dóminus Sábaoth reliquíſſet nobis ſemen, ſicut Sódoma facti eſsémus, & ſicut Gomórrha ſímiles fuiſſémus. Quid ergo dicémus? Quòd Gentes quæ non ſectabántur juſtítiam, apprehendérunt juſtitiam, juſtítiam autem quæ ex fide eſt. Iſraël verò ſectándo legem juſtítiæ, in legem juſtítiæ non pervénit. Quare? Quia non ex fide, ſed quaſi ex opéribus: offendérunt enim in lápidem offenſiónis, ſicut ſcriptum eſt: Ecce pono in Sion lápidem offenſiónis, & petram ſcándali: & omnis qui credit in eum, non confundétur.

Sermo ſancti Máximi Epíſcopi.

Lectio III.

IN hac, dilectíſſimi, celebritáte, ſicut relátu patérnæ traditiónis inſtrúimur, multíplici nobis eſt feſtivitáte lætándum. Ferunt enim hódie Chriſtum Dóminum noſtrum, vel ſtellâ duce à Géntibus adorátum, vel invitátum ad núptias, aquas in vina vertiſſe, vel ſuſcépto à Joánne baptíſmate, conſecráſſe fluénta Jordánis, ſuúmque ſimul purificáſſe baptíſtam. Sed quid potíſſimum præsénti hoc factum ſit die, nóverit ipſe qui fecit: nos támen crédere, nec dubitáre debémus, quidquid illud eſt, factum eſſe pro nobis. Nam quòd eum fulgentióris ſtellæ rádiis incitáti, adoravére Chaldæi, Deum verum Géntibus ſpes data eſt adorándi. Quòd aquæ novo ſunt órdine in vina mutátæ, novi nobis póculi prælibátum eſt Sacraméntum. Quòd autem baptizátus

citátus eſt Agnus Dei, regenerántis baptíſmi ſalutáre nobis munus eſt dedicátum.

DIE XII.
DE OCTAVA.
De Libro Tobiæ.

LECTIO I. *c.* 14. *v.* 14. *ad fin.*

FActum eſt autem poſt óbitum matris ſuæ, Tobías abſcéſſit ex Nínive cum uxóre ſua, & fíliis, & filiórum fíliis, & revérſus eſt ad ſóceros ſuos, invenítque eos incólumes in ſenectúte bona: & curam eórum geſſit, & ipſe clauſit óculos eórum, & omnem hæreditátem domûs Raguélis ipſe percépit: viditque quintam generatiónem, fílios filiórum ſuórum. Et complétis annis nonagínta novem in timóre Dómini, cum gáudio ſepeliérunt eum. Omnis autem cognátio ejus & omnis generátio ejus, in bona vita, & in ſancta converſatióne permánſit: ita ut accépti eſſent tam Deo quàm homínibus, & cunctis habitántibus in terra.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

LECTIO II. *c.* 10. *v.* 1. *ad* 8.

FRatres, volúntas quidem cordis mei, & obſecrátio ad Deum fit pro illis in ſalútem. Teſtimónium enim perhíbeo illis, quòd æmulatiónem Dei habent, ſed non ſecúndùm ſciéntiam. Ignorántes enim juſtítiam Dei, & ſuam quæréntes ſtatúere, juſtítiæ Dei non ſunt ſubjécti. Finis enim Legis Chriſtus, ad juſtítiam omni credénti. Móyſes enim ſcripſit, quóniam juſtítiam quæ ex Lege eſt, qui fécerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide eſt juſtítia, ſic dicit: Ne díxeris in corde tuo: Quis aſcéndet in cœlum? id eſt, Chriſtum dedúcere: aut quis deſcéndet in abýſſum? hoc eſt, Chriſtum à mórtuis revocáre. Sed quid dicit Scriptúra? Propè eſt verbum in ore tuo, & in corde tuo: hoc eſt verbum fidei, quod prædicámus.

Sermo ſancti Leónis Papæ.
Serm. 33. *in Epiph.* 4. *Cap.* 2.

LECTIO III.

QUamvis divínæ dignatiónis eſſet hoc munus ut agnoſcíbilis gentílibus fieret Natívitas Salvatóris, ad intelligéndum tamen miráculum ſigni, potuérunt Magi étiam de antíquis Bálaam prænuntiatiónibus commonéri, ſciéntes olim eſſe prædíctum, & célebri memóriâ diffamátum: Oriétur ſtella ex Jacob, & exúrget homo ex Iſraël, & dominábitur Géntium. Tres ítaque viri, fulgóre inſóliti síderis divínitus incitáti, prævium micántis lúminis curſum ſequúntur, exiſtimántes ſe ſignificátum Púerum Jeroſólymis in civitáte régia reperturos. Sed cùm eos hæc opínio fefelliſſet, per Judæórum Scribas atque Doctóres, quod ſacra de ortu Chriſti prænuntiáverat Scriptúra, didicérunt: ut gémi-

no teſtimónio confirmáti, ardentióri fide expéterent, quem & ſtellæ cláritas, & prophetíæ manifeſtábat auctóritas.

DOMINICA INTRA OCTAVAM EPIPHANIÆ DOMINI.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur, & ſervato ritu duplici.

Pſalmi ut in Pſalterio.

PRIDIE AD VESPERAS.

Antiphona ut in primis Veſperis Feſti, p. 317.

CAPITULUM. *Iſ.* 45. 20.

CONgregámini, & veníte, & accédite ſimul, qui ſalváti eſtis ex Géntibus.

Non dicitur Reſponſ.

Hymnus, In mortis umbris, *p.* 317.

℣. Sedes tua, Deus, in séculum séculi; ℟. Virga directiónis, virga regni tui. *Pſ.* 44. 7.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Hæc dicit Dóminus: Stabíliam thronum regni ejus uſque in ſempitérnum. Ego ero ei in Patrem, & ipſe erit mihi in Fílium. 2. *Reg.* 7. 13. 14.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes, p.* 341.

Nulla ſit Comm. Octavæ.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

IN I. NOCTURNO.

Leguntur Lectiones de Libro Judith, quæ habentur infrà in Officio Dominicæ primæ poſt Epiphaniam, p. 349. *&* 350. *Lectiones verò quæ ſuperſunt de Libro Tobiæ, prætermittuntur.*

IN II. NOCTURNO.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

LECTIO IV. *c.* 15. *v.* 8. *ad* 14.

DIco Chriſtum Jeſum miniſtrum fuíſſe circumciſiónis, propter veritátem Dei, ad confirmándas promiſſiónes patrum: Gentes autem ſuper miſericórdia honoráre Deum, ſicut ſcriptum eſt: Proptéreà confitébor tibi in Géntibus, Dómine, & nómini tuo cantábo. Et íterùm dixit: Lætámini, Gentes, cum plebe ejus. Et íterùm: Laudáte, omnes Gentes, Dóminum, & magnificáte eum, omnes pópuli. Et rursùs Iſaías ait: Erit radix Jeſſe, & qui exúrget régere Gentes, in eum Gentes ſperábunt. Deus autem ſpei rëpleat vos omni gaúdio & pace in credéndo: ut abundétis in ſpe, & virtúte Spíritûs ſancti. Certus ſum autem, fratres mei, & ego ipſe de vobis, quóniam & ipſi pleni eſtis dilectióne, repléti omni ſciéntiâ, ità ut poſsítis altérutrum monére.

LECTIO V. *v.* 15. *ad* 21.

AUdáciùs autem ſcripſi vobis, fratres, ex parte tanquam in memóriam vos redúcens: propter grátiam quæ data eſt mihi à Deo, ut ſim miníſter Chriſti Jeſu in Géntibus, ſanctíficans Evangélium Dei, ut fiat oblátio Géntium accépta, & ſanctificáta in Spíritu ſancto. Hábeo igitur glóriam in Chriſto Jeſu ad

Deum. Non enim áudeo áliquid loqui eórum, quæ per me non éfficit Chriſtus in obediéntiam Géntium, verbo & factis, in virtúte ſignórum & prodigiórum, in virtúte Spíritûs ſancti: ità ut ab Jeruſalem per circúitum uſque ad Illyricum repléverim Evangélium Chriſti. Sic autem prædicávi Evangélium hoc, non ubi nominátus eſt Chriſtus, ne ſuper aliénum fundaméntum ædificárem: ſed ſicut ſcriptum eſt: Quibus non eſt annuntiátum de eo, vidébunt: & qui non audiérunt, intélligent.

LECTIO VI. *v.* 22. *ad* 28.

PRopter quòd & impediébar plúrimùm veníre ad vos; & prohíbitus ſum uſque adhuc. Nunc verò ultériùs locum non habens in his regiónibus, cupiditátem autem habens veniéndi ad vos ex multis jam præcedéntibus annis, cùm in Hiſpániam proficíſci cœpero, ſpero quòd prætériens vídeam vos, & à vobis dedúcar illuc; ſi vobis primùm ex parte frúitus fúero. Nunc igitur proficíſcar in Jeruſalem miniſtráre ſanctis. Probavérunt enim Macedónia & Achája collatiónem áliquam fácere in páuperes ſanctórum, qui ſunt in Jeruſalem. Plácuit enim eis; & debitóres ſunt eórum. Nam ſi ſpirituálium eórum partícipes facti ſunt Gentíles, debent & in carnálibus miniſtráre illis. Hoc ígitur cùm conſummávero, & aſſignávero eis fructum hunc, per vos proficíſcar in Hiſpániam.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

In Epiph. 4. *Cap.* 1.

LECTIO VII.

JUſtum & rationábile, dilectíſſimi, veræ pietátis obſéquium eſt, in diébus qui divínæ ópera miſericórdiæ proteſtántur, toto corde gaudére, & honorífice ea quæ ad ſalútem noſtram geſta ſunt, celebráre: vocánte nos ad hanc devotiónem ipsâ recurréntium témporum lege, quæ nobis, poſt iſtum diem in quo coætérnus Patri Fílius Dei, natus ex Vírgine eſt, brevi intervállo Epiphániæ íntulit Feſtum ex Apparitióne Dómini conſecrátum: in quo fidei noſtræ magnum præſídium providéntia divína cónſtituit; ut dum ſolémni veneratióne cólitur adoráta in exórdiis ſuis Salvatóris infántia, per ipſa originália documénta probarétur veri hóminis in ipſo orta natúra. Hoc enim eſt quod juſtíficat ímpios, hoc eſt quod ex peccatóribus facit ſanctos, ſi in uno eodémque Dómino noſtro Jeſu Chriſto, & vera Déitas, & vera credátur humánitas: Déitas, quâ ante ómnia ſæcula in forma Dei æquális eſt Patri: humánitas, quâ noviſſimis diébus, in forma ſervi unítus eſt hómini.

LECTIO VIII.

AD roborándam ergo hanc fidem, quæ contra omnes præmuniebátur erróres, ex magna geſtum eſt divini pietáte consilii; ut gens in longínqua Orientális plagæ regióne consíſtens, quæ ſpectandórum síderum arte pollébat, ſignum nati Púeri, qui ſupra omnem Iſraël eſſet regnatúrus, accíperet. Nova étenim cláritas apud Magos ſtellæ illuſtrióris appáruit, & intuéntium ánimos ità admiratióne ſui ſplendóris implévit, ut nequáquàm ſibi créderent negligéndum quod tanto nuntiabátur indício. Prǽerat autem, ſicut res dócuit, huic miráculo grátia Dei: & cùm Chriſti nativitátem nec ipſa adhuc Béthlehem tota didiciſſet, jam illam creditúris géntibus inferébat: & quod nondùm póterat humáno elóquio diſſeri, cœlo faciébat evangelizánte cognóſci.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c. 2. v. 40. ad fin.*

Jeſus in medio Doctorum.

PUer creſcébat, & confortabátur, plenus ſapiéntiâ; & grátia Dei erat in illo. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 2. in Luc. n. 63. 64.

NOn otióſè, immemor ſuórum ſecúndùm carnem paréntum, qui ſecúndùm carnem útique ſapiéntiâ Dei implebátur & grátiâ, poſt tríduum reperítur in templo; ut eſſet indício, quia poſt tríduum triumpháliſ illíus paſſiónis in ſede cœléſti & honóre divíno fídei noſtræ ſe reſurrectúrus offérret, qui mórtuus credebátur. Quid eſt quòd me quærebátis? Duæ ſunt in Chriſto generatiónes: una eſt patérna, matérna áltera; patérna illa divínior; matérna verò, quæ in noſtrum labórem uſúmque deſcéndit. Et ideò quæ ſupra natúram, ſupra ætátem, ſupra conſuetúdinem fiunt, non humánis aſſignánda virtútibus, ſed divínis referénda ſunt poteſtátibus. Alibi eum ad myſtérium mater impéllit: hìc mater argúitur, quia adhuc, quæ humána ſunt, éxigat. Sed cùm hîc duódecim deſcribátur annórum, illic diſcípulos habére doceátur, vides matrem didicíſſe de Fílio, ut exígeret à validióre miráculum, quæ ſtupébat in junióre myſtérium.

℟. ix. Sapiéntia in eccléſiis Altíſſimi apériet os ſuum, & in conſpéctu virtútis illíus glomábitur; & * In médio pópuli ſui exaltábitur, & in plenitúdine ſancta admirábitur. *Eccli. 24. 2. 3.* ℣. Stupébant omnes qui Jeſum audiébant, ſuper prudéntia & reſpónſis ejus. *Luc. 2. 47. 48.* * In médio. Glória. * In médio.

Te Deum.

AD LAUDES,
MATUTINAS.

Omnia ut in Die, exceptis quæ ſequuntur.

CAPITULUM. *Joël* 2. 23.

EXultáte & lætámini in Dómino Deo veſtro, quia dedit vobis Doctórem juſtítiæ.

Hymnus, Linquunt tecta Magi, *p.* 326.

℣. Regnábit Deus ſuper Gentes; ℟. Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam. *Pſ.* 46. 9.

Ad Benedictus, *Ant.* 8. *g.* Omnes pópuli, tribus, & linguæ ipſi ſérvient. *Dan.* 7. 14.

Oratio.

DEus, qui húmilem Fílii tui pueritiam cœléſti claréſcere ſapiéntiâ voluíſti; præſta ut ſpíritu prudéntiæ repléti, ſincérâ tibi humilitáte placeámus; Per eúmdem Dóminum.

Non fit alia Commemoratio Epiphaniæ.

AD HORAS, *omnia ut in die, excepto Canone qui deſumitur è Dominica prima poſt Epiphaniam, & Oratione*, Deus, qui, *ſuprà ad Laudes. Non dicitur Symbolum*, Quicúmque.

AD VESPERAS.

Omnia ut in die Epiphaniæ, cum omnibus Pſalmis de Dominica, & exceptis quæ ſequuntur.

CAPITULUM. *Eph.* 4. 17. 18.

HOc dico & teſtificor in Dómino, ut jam non ambulétis, ſicut & Gentes ámbulant in vanitáte ſenſûs ſui, ténebris obſcurátum habéntes intelléctum, alienáti à vita Dei.

Hymnus, Huc, vos, ô míſeri! *p.* 328.

℣. Jubiláte Deo, omnis terra; ℟. Pſalmum dícite nómini ejus. *Pſ.* 65. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Deſcéndit Jeſus cum paréntibus; & venit Názareth; & erat ſubditus illis. *Luc.* 2. 51.

Non fit alia Commemoratio Epiphaniæ.

COMPLETORIUM, *ut in Die, p.* 329.

Si Dominica concurrat cum die Octavâ Epiphaniæ, totum Officium erit de Octavâ à primis Veſperis incluſivè, fietque Commemoratio dictæ Dominicæ, tum in utriſque Veſperis, tum in Laudibus, more conſueto.

DIE XIII. JANUARII.
IN OCTAV. EPIPHAN.
ET BAPTISMO CHRISTI.

Duplex majus.

Pſalmi de Feria.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* a.

STillábunt montes dulcédinem, & colles fluent lacte, & per omnes rivos Juda ibunt aquæ. *Joël.* 3. 18.

Ant. 2. D. Erit fons patens dómui David, & habitántibus Jerúſalem, in ablutiónem peccatóris. *Zachar.* 13. 1.

Ant. 3. *a.* Fons de domo Dómini egrediétur, & irrigábit torréntem ſpinárum. *Joël.* 3. 18.

Ant. 4. 2. Exíbunt aquæ vivæ de Jerúſalem; médium eárum ad mare Orientále, & médium eárum ad mare noviſſimum. *Zach.* 14. 8.

Ant. 5. a. Sanabúntur & vivent ómnia ad quæ vénerit torrens. *Ezech.* 47. 9.

CAPITULUM. *Ezech.* 36. 25.

EFfúndam ſuper vos aquam mundam, & mundabímini ab ómnibus inquinaméntis veſtris, & ab univérſis idólis veſtris mundábo vos.

℟. Ponam in póndere judícium, & juſtítiam in menſúra: & ſubvértet grando ſpem mendácii: * Et protectiónem aquæ inundábunt. *Iſ.* 28. 17. ℣. Oſténdit mihi Angelus flúvium aquæ vitæ, ſpléndidum tanquam cryſtállum, procedéntem de ſede Dei & Agni. *Apoc.* 22. 1. * Et protectiónem. Glória. * Et protectiónem.

HYMNUS.

CLAMANTIS ecce vox ſonans
Desérta Judǽæ quatit:
Mox ad Joánnem cónfluunt,
Quos críminum moles gravat.

EN ipſe permiſtus reis
Accédit Agnus innocens;
Agnus ſuo qui ſánguine
Piabit orbis crímina.

SUB nube carnis at ſuum
Lucérna Solem détegit;
Lymphis nec audet tíngere,
A quo lavári débuit.

PARERE ſed fas eſt Deo,
Vel quando ſeſe déprimit:
Hunc omne virtútum genus
Implére nempè ſic decet.

AGNOSCE, Præcúrſor, tibi
Intùs revélat quem Deus,
Tu mergis undis córpora,
Hic corda mundat Spíritu.

MUNDI ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

℣. Flúmina plaudent manu; ℟. Simul montes exultábunt à conſpéctu Dómini. *Pſ.* 97. 8. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Egrediétur virga de radíce Jeſſe, & flos de radíce ejus aſcéndet; & requiéſcet ſuper eum Spíritus Dómini. *Iſ.* 11. 1. 2.

Oratio, Deus, cujus Unigénitus, *infrà ad Laudes*, *p.* 347.

COMPLETORIUM, *ut in die Epiphaniæ*, *p.* 329. *cum Pſalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jeſum qui baptízat in Spíritu ſancto, * Veníte, adorémus. *Joan.* 1. 33.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

HYMNUS.

NON ábluunt lymphæ Deum,
Sed ábluit lymphas Deus;
Carníſque contáctu ſacræ,
Vim dat lavándi críminis.

Promissus ecce jam patet
Fons abluéndis córdibus.
Res mira ! tíngitur caro,
Mentíſque labes tóllitur.
His tincta nam canálibus
Regis ſuprémi púrpura,
Tinctos cruéntat, & nivis
Inſtar dat eſſe cándidos.
Fecunda ſancto Spíritu
Virgo Deum nobis parit :
Fecunda ſancto Spíritu
Nunc unda nos parit Deo.
Mundi ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ténebræ erant ſuper fáciem abýſſi ; & Spíritus Dei ferebátur ſuper aquas. *Gen.* 1. 2.

Ant. 1. a. Fons aſcendébat è terra, írrigans univérſam ſuperficiem terræ. *Gen.* 2. 6.

Ant. 4. f. Flúvius egrediebátur de loco voluptátis, ad irrigándum paradíſum. *Gen.* 2. 10.

℣. Flábit Spíritus ejus ; ℟. Et fluent aquæ. *Pſ.* 147. 18.

Si hoc Feſtum occurrat poſt Dominicam, Lectiones erunt de Libro Judith, ut infrà, ſecundùm Feriam. Si autem occurrat ipsâ Dominicâ, Lectiones erunt de Dominica prima poſt Epiphaniam, infrà, p. 349. & 350.

℟. *j.* Benedíctio illíus * Quaſi flúvius inundávit, quómodo cataclýſmus áridam inebriávit ; *Eccli.* 39. 27. 28. ℣. In arca pauci, id eſt octo ánimæ ſalvæ factæ ſunt per aquam, quod & vos nunc símilis formæ ſalvos facit baptíſma. 1. *Petr.* 3. 20. 21. * Quaſi.

℟. *ij.* Sapiéntia tránſtulit juſtos per mare rubrum, & tranſvéxit illos per aquam nímiam ; * Inimícos autem illórum demérſit in mare. *Sap.* 10. 18. 19. ℣. Patres noſtri omnes ſub nube fuérunt, & omnes mare tranſiérunt, & omnes in Móyſe baptizáti ſunt in nube & in mari. 1. *Cor.* 10. 1. 2. * Inimícos.

℟. *iij.* Miſit ad Náaman Eliſéus núntium, dicens : * Vade, & laváre ſépties in Jordáne, & recípiet ſanitátem caro tua, atque mundáberis. 4. *Reg.* 5. 10. ℣. Niſi quis renátus fúerit ex aqua & Spíritu ſancto, non poteſt introíre in regnum Dei. *Joan.* 3. 5. * Vade.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Fuit Joánnes in deſérto baptízans, & prǽdicans baptíſmum pœniténtiæ, in remiſſiónem peccatórum. *Marc.* 1. 4.

Ant. 4. a. Exíbat ad eum Jeroſólyma, & omnis Judǽa, & omnis régio circa Jordánem, & baptizabántur ab eo. *Matt.* 3. 5. 6.

Ant. 1. f. Venit Jeſus à Názareth Galilǽæ, & baptizátus eſt à Joánne in Jordáne. *Marc.* 1. 6.

℣. Quemádmodum deſíderat cervus ad fontes aquárum; ℟. Ita deſíderat ánima mea ad te, Deus. *Pſ.* 41. 2.

De Actibus Apoſtolórum.

Lectio IV. *c.* 11. *v.* 1. *ad* 6.

AUdiérunt Apóſtoli & fratres qui erant in Judǽa, quóniam & Gentes recepérunt verbum Dei. Cùm autem aſcendiſſet Petrus Jeroſólymam, diſceptábant advérsùs illum, qui erant ex circumciſióne, dicéntes: Quare introíſti ad viros præpútium habéntes, & manducáſti cum illis? Incípiens autem Petrus, exponébat illis órdinem, dicens: Ego eram in civitáte Joppe orans, & vidi in excéſſu mentis viſiónem, deſcéndens vas quoddam velut línteum magnum quátuor inítiis ſummítti de cœlo, & venit uſque ad me. In quod íntuens conſiderábam, & vidi quadrupédia terræ, & béſtias, & reptília, & volatília cœli.

℟. IV. Sciſſæ ſunt in deſérto aquæ; & torréntes in ſolitúdine; & * Quæ erat árida, erit in ſtagnum, & ſitiens in fontes aquárum. *Iſ.* 35. 6. 7. ℣. Quicúmque in Chriſto baptizáti eſtis, Chriſtum induíſtis. *Gal.* 3. 27. * Quæ erat.

Lectio V. *v.* 7. *ad* 12.

AUdivi autem & vocem dicéntem mihi: Surge, Petre, occíde & mandúca. Dixi autem: Nequáquàm, Dómine: quia commúne aut immúndum nunquam introívit in os meum. Reſpóndit autem vox ſecúndò de cœlo: Quæ Deus mundávit, tu ne commúne díxeris. Hoc autem factum eſt per ter: & recépta ſunt ómnia rursùm in cœlum. Et ecce viri tres conféſtim aſtitérunt in domo in qua eram, miſſi à Cæſaréa ad me. Dixit autem Spíritus mihi, ut irem cum illis, nihil hæſitans. Venérunt autem mecum & ſex fratres iſti, & ingréſſi ſumus in domum viri.

℟. V. Hauriétis aquas in gaúdio de fóntibus Salvatóris, & dicétis in die illa: * Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus. *Iſ.* 12. 3. 4. ℣. Unus Dóminus, una fides, unum baptíſma. *Eph.* 4. 5. * Confitémini.

Lectio VI. *v.* 13. *ad* 18.

NArrávit autem nobis quómodo vidíſſet Angelum in domo ſua ſtantem & dicéntem ſibi: Mitte in Joppen, & accérſi Simónem, qui cognominátur Petrus, qui loquétur tibi verba, in quibus ſalvus eris tu, & univérſa domus tua. Cùm autem cœpíſſem loqui, cécidit Spíritus ſanctus ſuper eos, ſicut & in nos in inítio. Recordátus ſum autem verbi Dómini, ſicut dicébat: Joánnes quidem baptizávit aquâ, vos autem baptizabímini Spíritu ſancto. Si ergo eámdem grátiam dedit illis Deus ſicut & nobis qui credídimus in

Dóminum Jeſum Chriſtum, ego quis eram, qui poſſem prohibére Deum? His audítis, tacuérunt, & glorificavérunt Deum, dicéntes: Ergo & Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam.

℟. vij. Vox Dómini ſuper aquas; Deus majeſtátis intónuit: Dóminus ſuper aquas multas. * Vox Dómini in virtúte, vox Dómini in magnificéntia. Pſ. 28. 3.

℣. Eúntes, docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti. Matth. 28. Vox. Glória. * Vox.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. Baptizátus Jeſus, confeſtim aſcéndit de aqua; & ecce apérti ſunt ei cœli, & vidit Spíritum Dei deſcendéntem ſicut colúmbam, & veniéntem ſuper ſe. Matth. 3. 16.

Ant. 8. Vox de cœlo facta eſt: Tu es Fílius meus diléctus, in te complácui mihi. Luc. 3. 22.

Ant. 9. Hic eſt qui baptízat in Spíritu ſancto.

℣. Vidérunt te aquæ, Deus; vidérunt te aquæ; ℟. Et timuérunt. Pſ. 76. 17.

Sermo ſancti Gregórii Nazianzéni.

Orat. 39. in ſancta lumina.

LECTIO VII.

CHriſti Nativitátem, apud eam priùs ſolemnitáte celebrávimus, cum ſtella duce, cum Magis adorávimus, cum paſtóribus luce circumfuſi ſumus, cum Angelis divínam glóriam prædicávimus. Nunc verò alia Chriſti áctio, áliud myſtérium ſéquitur. Non poſſum cohibére ánimi voluptátem, divíni afflátûs ímpetu agor; ac propémodùm Joánnis inſtar fauſtum núntium prófero; non quidem ut ille Præcúrſor, cæterùm à ſolitúdine véniens. Chriſtus illuminátur; ſimul & nos illuminémur: Chriſtus baptizátur; ſimul & nos deſcendámus, ut cum ipſo páriter aſcendámus.

℟. vij. Requiéſcet ſuper eum Spíritus Dómini: * Spíritus ſapiéntiæ & intelléctûs, ſpíritus consílii & fortitúdinis, ſpíritus ſciéntiæ & pietátis: & replébit eum ſpíritus timóris Dómini. Iſ. 11. 2. 3. ℣. Deſcéndit Spíritus ſanctus corporáli ſpécie, ſicut colúmba, in Jeſum. Luc. 3. 22. * Spíritus.

LECTIO VIII.

JOánnes baptízat, accédit Jeſus; non admíttit Baptiſta, Jeſus certat. Ego à te débeo baptizári, dicit lucérna Soli, vox Verbo, amícus Sponſo, inter natos mulíerum major, Primogénito omnis creatúræ, is qui à matérno ventre præſultáverat, ei qui in ventre adorátus fúerat, præcúrſor & præcurſúrus, ei qui apparúerat & apparitúrus erat. Quid autem Jeſus? Sine modò; hoc enim certo consílio & diſpenſatióne fit. Aſcén-

dit Jeſus ex aqua: mundum enim ſecum in altum effert; ac cœlos quos Adam clauſerat, & ſibi & poſteris, quemádmodùm & flámmeo gládio, paradíſum ſcindi atque aperíri cernit. Ac Spíritus teſtimónium pérhibet divinitátis; ad ſímilem enim accúrrit. Et vox cœ́litùs míttitur: illinc enim erat is de quo teſtimónium perhibebátur. Et ut colúmba, Spíritus appáret: à multis enim ſǽculis colúmba dilúvii finem nuntiáre conſuévit. Nos ígitur hódie Chriſti baptíſmum venerémur, ac feſtum honéſtè celebrémus; non ventris delíciis óperam dantes, ſed ſpirituáliter nos oblectántes. Lavámini, mundi eſtóte: ſic fiet ut ſicut luminária in mundo, ità & vos áliis homínibus ſitis vis quædam vivífica.

℟. viij. In ſciéntia ſua juſtificábit ipſe Juſtus Servus meus multos, & * Iniquitátes eórum ipſe portábit. *Iſ.* 53. 11. ℣. Vidit Joánnes Jeſum veniéntem ad ſe, & ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. *Joan.* 1. 29. * Iniquitátes.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

LECTIO IX. *c.* 3. *v.* 13. *ad finem.*

Spiritus ſanctus ſuper Jeſum baptizatum deſcendit.

VEnit Jeſus à Galilǽa in Jordánem, ad Joánnem, ut baptizarétur ab eo. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtini Epíſcopi.

In Joan. Tract. 5. *n.* 4. 5.

QUare oportébat baptizári Chriſtum? Quare opórtuit naſci Chriſtum? Quare opórtuit crucifígi Chriſtum? Si enim viam humilitátis demonſtratúrus advénerat, & ſeípſum factúrus ipſam humilitátis viam, in ómnibus ab eo implénda erat humílitas. Autoritátem dare baptíſmo ſuo hinc dignátus eſt, ut cognóſcerent ſervi, quantâ alacritáte debérent cúrrere ad baptíſmum Dómini, quando ipſe non dedignátus eſt ſuſcípere baptíſmum ſervi: donátum enim erat hoc Joánni, ut ipſíus baptíſmus dicerétur. Ergo ut darétur nobis à Dómino exémplum humilitátis, ad percipiéndam ſalútem baptíſmatis, Chriſtus ſuſcépit quod ei opus non erat: ſed propter nos, opus erat. Et rurſùs ne hoc ipſum quod accépit à Joánne Chriſtus, præponerétur. Baptíſmati Chriſti, permíſſi ſunt & álii baptizári à Joánne. Sed qui baptizáti ſunt à Joánne, non eis ſuffécit: baptizáti ſunt enim Baptíſmo Chriſti.

℟. ix. Ecce Servus meus, ſuſcípiam eum, Eléctus meus, * Complácuit ſibi in illo ánima mea. *Iſ.* 42. 1. ℣. Ecce vox de cœlis, dicens: Hic eſt Fílius meus diléctus, in quo mihi complácuit. *Matt.* 3. 17. * Complácuit. Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Laudáte Dóminum, cœli cœlórum: ℟. Et aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Dómini. *Pſ.* 148. 4. 5.

Ant. 1. *g.* Déxtera tua, Dómine, magnificáta eſt in fortitúdine; déxtera tua, Dómine, percúſſit inimícum. *Exod.* 15. 6.

Ant. 2. D. In multitúdine glóriæ tuæ, Dómine, depoſuíſti adverſários tuos. *Exod.* 15. 7.

Ant. 3. *a.* Flavit ſpíritus tuus, & opéruit eos mare; ſubmérſi ſunt, quaſi plumbum in aquis veheméntibus. *Exod.* 15. 10.

In Canticum, Laudáte, cœli; & exúlta, terra; *ut in Die*, *p.* 325.

Ant. 4. a. Montes à fundaméntis movebúntur cum aquis: petræ, ſicut cera, liquéſcent ante fáciem tuam. *Judith.* 16. 18.

Ant. 5. a. Flúvios ſcindes terræ; vidérunt te, & doluérunt montes; gurges aquárum tránſiit. *Habac.* 3. 9. 10.

CAPITULUM. *Eph.* 5. 25. 26. 27.

CHriſtus diléxit Eccléſiã, & ſeipſum trádidit pro ea, ut illam ſanctificáret, mundans lavácro aquæ in verbo vitæ, ut exhibéret ipſe ſibi glorióſã Eccléſiam, non habéntem máculam aut rugam, aut áliquid hujúſmodi, ſed ut ſit ſancta & immaculáta.

HYMNUS.

EMERSIT undis, & Deo
Fundit preces Homo Deus;
Patet polórum Régia,
Adeſt repénte Spíritus.

INSTAR colúmbæ vértici
Illápſus inſidet ſacro;
Summi Patris vox pérſonat:
Diléctus hic eſt Filius.

CHRISTI dicáta córpore,
Sic quem lavácra cónſecrant,
Hic náſcitur proles Dei;
Cœlum precánti pánditur.

CASTIS, fit expers sórdium,
Colúmba ſimplex móribus:
Divínus hinc intùs regit,
Agit, fovétque Spíritus.

O CHRISTE! ſacri gúrgitis
Quos abluíſti fóntibus,
Tuo cruóre cándidos
Fac nulla labes ínquinet.

MUNDI ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Conféſſio & pulchritúdo in conſpéctu ejus: ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. G. Quis ſímilis tuî in fórtibus, Dómine, quis ſímilis tuî, magníficus in ſanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília? *Exod.* 15. 11.

Oratio.

DEus, cujus Unigénitus in ſubſtántiã noſtræ carnis appáruit; præſta, quæ-

ſumus, ut per eum quem ſímilem nobis foris agnóvimus, intùs reformári mereámur; Qui tecum, &c.

Si ſit dies Dominica, hîc fit Commemoratio Dominicæ intra Octavum, more ſolito.

AD HORAS, *Doxologia.*

MUNDI ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Déxtera.

CAPITULUM. *Ephe. 4. 23. 24.*

RENovámini ſpíritu mentis veſtræ; & indúite novum hóminem, qui ſecúndùm Deum creátus eſt; in juſtítiâ & ſanctitáte veritátis.

In. ℟. *brevi.* ℣. Mundi ſcelus qui díluis.

CANON ſumitur ex eadem die ex qua ſumpta ſunt Lectiones pro I. Nocturno.

AD TERTIAM.

Ant. In multitúdine.

CAPITULUM. *Tit. 3. 5. 6. 7.*

DEus ſalvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis, & renovatiónis Spíritûs ſancti, quem effúdit in nos abúndè, per Jeſum Chriſtum Salvatórem noſtrum; ut juſtificáti grátiâ ipſíus, hærédes ſimus, ſecúndùm ſpem, vitæ ætérnæ.

℟. *breve.* Viſitáſti terram, Dómine, & inebriáſti eâ, * Allelúia, allelúia. ℟. Viſitáſti. ℣. Multiplicáſti locupletáre eam. * All. Glória. ℟. Viſitáſti. *Pſ. 64. 10.*

℣. Flumen Dei replétum eſt aquis: ℟. Paráſti cibum illórum. *Pſ. 64. 10.*

AD SEXTAM.

Ant. Flavit.

CAPITULUM. *1. Cor. 12. 13.*

IN uno Spíritu omnes nos in unum corpus baptizáti ſumus; ſive Judæi, ſive Gentíles; ſive ſervi, ſive líberi; & omnes in uno Spíritu potáti ſumus.

℟. *breve.* Dedúxit eos in abýſſis, * Allelúia, allelúia. ℟. Dedúxit. ℣. Sicut in deſérto. * Allelúia. Glória. ℟. Dedúxit. *Pſ. 105. 9.*

℣. Salvávit eos de manu odiéntium, ℟. Et redémit eos de manu inimíci. *Pſ. 105. 10.*

AD NONAM.

Ant. Flúvios.

CAPITULUM. *Coloſſ. 3. 14. 15.*

SUper ómnia hæc caritátem habéte, quòd eſt vínculum perfectiónis: & pax Chriſti exúltet in córdibus veſtris, in qua & vocáti eſtis in uno córpore.

℟. *breve.* Apud te, Dómine, eſt fons vitæ, * Allelúia, allelúia. ℟. Apud. ℣. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. * Allelúia. Glória. ℟. Apud. *Pſ. 35. 10.*

℣. Ego dixi: Dii eſtis, ℟. Et filii Excélſi omnes. *Pſ. 81. 6.*

AD VESPERAS.

Ant. 1. *D.* Vidit Joánnes Jeſum veniéntem ad ſe, & ait: Hic eſt de quo dixi:

Poſt me venit vir, qui ante me factus eſt, quia prior me erat. *Joan.* 1. 29. 30.

Ant. 4. E. Ego neſciébam eum; ſed ut manifeſtétur in Iſraël, propteréà veni ego in aqua baptizans. *Joan.* 1. 31.

Ant. 1. D. Fórtior me eſt; cujus non ſum dignus calceaménta portáre. *Matt.* 3. 11.

Ant. 3. a. Ego vidi & teſtimónium perhíbui, quia hic eſt Filius Dei. *Joan.* 1. 34.

Ant. 5. C. Ipſe vos baptizábit in Spíritu ſancto & igni. *Luc.* 3. 16.

Capitulum. 1. *Cor.* 6. 11.

Ablúti eſtis, ſanctificáti eſtis, juſtificáti eſtis, in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & in Spíritu Dei noſtri.

Hymnus, Non ábluunt, *ſuprà, ad Officium Nocturnum, p.* 342.

℣. Speciósus formâ præ filiis hóminum; ℟. Diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. *Pſ.* 44. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. c. Jeſus plenus Spíritu ſancto, regréſſus eſt à Jordáne, & agebátur à Spíritu in desértum. *Luc.* 4. 1.

Deindè fit Comm. de S. Hilario, Epiſc. & Doctore. Ant. Qui docti. ℣. Beátus homo, *p.* xxiij. *Oratio*, Præſta, quæſumus, *in Feſto S. Hilarii, infrà ad 14. diem Januarii.*

Completorium, *ut in die Epiphaniæ, cum Pſalmis de Feria, p.* 329.

DOMINICA PRIMA POST EPIPHANIAM,

Quæ eſt intra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Judith.

Lectio I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 6.

Arpháxad ítaque rex Medórum, ſubjugáverat multas gentes império ſuo, & ipſe ædificávit civitátem potentíſſimam, quam appellávit Ecbátanis, ex lapídibus quadrátis & ſectis. Fecit muros ejus in latitúdinem cubitórum ſeptuaginta, & in altitúdinem cubitórum trigínta: turres verò ejus póſuit in altitúdinem cubitórum centum. Per quadrum verò eárum, latus utrúmque vicenórum pedum ſpátio tendebátur, poſuítque portas ejus in altitúdinem turrium: & gloriabátur quaſi potens in poténtia exércitûs ſui, & in glória quadrigárum ſuárum. Anno ígitur duodécimo regni ſui, Nabuchodónoſor rex Aſſyriórum, qui regnábat in Nínive civitáte magna, pugnávit contra Arpháxad, & obtínuit eum in campo magno, qui appellátur Rágaü.

Lectio II. *v.* 7. *ad finem.*

Tunc exaltátum eſt regnum Nabuchodónoſor, & cor ejus elevátum eſt: & miſit ad omnes, qui habitábant in Cilícia, & Damáſco, & Líbano, & ad gentes, quæ ſunt in Carme-

virátes eórum; quæ étiam ſit virtus eórum, aut quæ ſit multitúdo eórum; vel quis Rex militiæ illórum: & quare, præ ómnibus qui hábitant in Oriénte, isti contempsérunt nos, & non exiérunt óbviam nobis, ut ſuſciperent nos cum pace?

LECTIO II. v. 5. ad 21

TUnc Achior dux ómnium filiórum Ammon respóndens, ait: Si dignéris audíre, dómine mi, dicam veritátem in conspéctu tuo, de pópulo isto qui in móntanis hábitat, & non egrediétur verbum falſum ex ore meo. Pópulus iste ex progénie Chaldæórum est. Hic primùm in Meſopotámia habitávit, quóniam noluérunt ſequi deos patrum ſuórum, qui erant in terra Chaldæórum. Deſeréntes ítaque cæremónias patrum ſuórum, quæ in multitúdine deórum erant, unum Deum cœli coluérunt, qui & præcépit eis ut exírent inde, & habitárent in Charan. Cumque operuíſſet omnem terram fames, deſcendérunt in Ægyptum, illícque per quadringéntos annos ſic multiplicáti ſunt, ut dinumerári eórum non poſſet exércitus.

LECTIO III. v. 24. ad fin.

NUnc ergo, mi dómine, pérquire si est áliqua iníquitas eórum in conspéctu Dei eórum: ascendámus ad illos, quóniam tradens tradet illos Deus eórum tibi, & ſubjugáti erunt ſub jugo poténtiæ tuæ. Si verò non est offénſio pópuli hujus coram Deo ſuo, non poterímus resístere illis, quóniam Deus eórum defendet illos; & érimus in oppróbrium univérsæ terræ. Et factum est, cùm ceſsáſſet loqui Achior verba hæc, iráti ſunt omnes magnátes Holophérnis, & cogitábant intérficere eum, dicéntes ad altérutrum: Quis est iste, qui fílios Iſraël poſſe dicat reſístere Regi Nabuchodonoſor, & exercítibus ejus, hómines inérmes, & ſine virtúte, & ſine perítia artis pugnæ? Ut ergo agnóſcat Achior quóniam fallit nos, ascendámus in montána: & cùm capti fúerint poténtes eórum, tunc cum eódem gládio transverberábitur: ut ſciat omnis gens, quóniam Nabuchodonoſor deus terræ est, & præter ipſum álius non est.

FERIA QUARTA.

De Libro Judith.

LECTIO I. c. 6. v. 1. ad 12

FActum est autem cùm ceſsáſſet loqui, indignátus Holophérnes vehementer, dixit ad Achior: Quóniam prophetásti nobis, dicens, quòd gens Iſraël defendátur à Deo ſuo, ut osténdam tibi quóniam non est Deus niſi Nabuchodonoſor; cùm percuſſérimus eos omnes ſicut hóminem unum, tunc & ipſe cum illis Aſſyriórum gládio interíbis, & omnis Iſraël tecum perdi-

tióne diſpériet: & probábis quóniam Nabuchodónoſor dóminus ſit univérſæ terræ: túncque gládius milítiæ meæ tranſíet per látera tua, & confixus cades inter vulnerátos Iſraël, & non reſpirábis ultrà, donec exterminéris cum illis. Porrò autem ſi prophetíam tuam verã exíſtimas, non concidat vultus tuus; & pallor qui fáciem tuam óbtinet, abſcédat à te, ſi verba mea hæc putas impléri non poſſe.

LECTIO II. *v. 6. ad 9.*

UT autem nóveris quia ſimul cum illis hæc experiéris, ecce ex hac hora, illórum pópulo ſociáberis, ut dum dignas mei gládii pœnas excéperint, ipſe ſimul ultióni ſubjáceas. Tunc Holophérnes præcépit ſervis ſuis ut comprehénderent Achior, & perdúcerent eum in Bethúliam, & tráderent eum in manus filiórum Iſraël. Et accipiéntes eum ſervi Holophérnis, profécti ſunt per campéſtria: ſed cum appropinquáſſent ad montána, exiérunt contra eos fundibulárii. Illi autem divertentes à látere montis, ligavérunt Achior ad árborem mánibus & pédibus, & ſic vinctum réſtibus, dimiſérunt eum, & revérſi ſunt ad dóminum ſuum.

LECTIO III. *v. 10. ad 13.*

PORRÒ filii Iſraël deſcendéntes de Bethúlia, venérunt ad eum: quem ſolvéntes duxérunt ad Bethú-

liam, atque in
puli illum ſtat
cunctáti ſunt qu
ſer, quòd ill
Aſſyrii reliquiſ
bus illis erant
pes, Ozías fili
Tribu Símeon,
qui & Gothónie
ítaque ſeniórum
péctu ómnium,
ómnia quæ locú
rat, ab Holophé
gátus: & quáli
Holophérnis vol
ter hoc verbum
eum, & quemád
ſe Holophérnes i
rit eum Iſraëlítis
ſa tradi: ut dum
lios Iſraël, tun
Achior divérſis j
ríre ſuppliciis,
quòd dixiſſet: D
fénſor eórum eſt

FERIA QU

De Libro J

LECTIO I. *c.* 8.

ET factum eſt
díſſet hæc v
vídua, quæ erat
filii Idox, filii J
Oziæ, filii Elai
nor, filii Gédeo
phaim, filii Ac
Melchíæ, filii
Nathaníæ, fil
filii Símeon,
& vir ejus fui
qui mórtuus e
meſſis hordeác
enim ſuper al
nípulos in can
æſtus ſuper c
mórtuus eſt i

vitâte ſua, & ſepúltus eſt illic cum pátribus ſuis. Erat autem Judith relícta ejus vídua jam annis tribus, & ménſibus ſex. Et in ſuperióribus domûs ſuæ fecit ſibi ſecrétum cubículum, in quo cum puéllis ſuis clauſa morabátur: & habens ſuper lumbos ſuos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ ſuæ, præter Sábbata, & Neoménias, & Feſta domûs Iſraël. Erat autem elegánti aſpéctu nimis, cui vir ſuus relíquerat divítias multas, & famíliam copióſam, ac poſſeſſiónes arméntis boum & grégibus óvium plenas. Et erat hæc in ómnibus famoſíſſima, quóniam timébat Dóminum valde, nec erat qui loquerétur de illa verbum malum.

LECTIO II. *v. 9. ad 15.*

HÆc itaque cùm audíſſet, quóniam Ozías promiſíſſet quòd transácto quinto die tráderet civitátem, miſit ad Presbýteros Chabri & Charmi. Et venérunt ad illam, & dixit illis: Quod eſt hoc verbum in quo conſénſit Ozías, ut tradat civitátem Aſſýriis, ſi intra quinque dies non vénerit vobis adjutórium? Et qui eſtis vos, qui tentátis Dóminum? Non eſt iſte ſermo qui miſericórdiam próvocet, ſed pótiùs qui iram éxcitet, & furórem accéndat. Poſuíſtis vos tempus miſeratiónis Dómini? & in arbítrium veſtrum, diem conſtituíſtis ei? Sed quia pátiens Dóminus eſt, in hoc ipſo pœniteámus, & indulgéntiam ejus fuſis lácrymis poſtulémus: non enim, quaſi homo, ſic Deus comminábitur, neque, ſicut fílius hóminis, ad iracúndiam inflammábitur.

LECTIO III. *v. 30. ad finem.*

ET dixit illis Judith: Sicut quod pótui loqui, Dei eſſe congnóſcitis, ita quod fácere diſpóſui, probáte ſi ex Deo eſt; & oráte ut firmum fáciat Deus consílium meum. Stábitis vos ad portam nocte iſtâ, & ego éxeam cum abra mea: & oráte, ut ſicut dixíſtis, in diébus quinque reſpíciat Dóminus pópulum ſuum Iſraël. Vos autem nolo ut ſcrutémini actum meum: & uſque dum renúntiem vobis, nihil áliud fiat, niſi orátio pro me ad Dóminum Deum noſtrum. Ei dixit ad eam Ozías princeps Juda: Vade in pace, & Dóminus ſit tecum in ultiónem inimicórum noſtrórum. Et reverténtes abiérunt.

FERIA SEXTA.

De Libro Judith.

LECTIO I. *c. 9. v. 1. ad 5.*

JUdith ingréſſa eſt oratórium ſuum; & índuens ſe cilício, póſuit cínerem ſuper caput ſuum: & proſtérnens ſe Dómino, clamábat ad Dóminum, dicens: Dómine, Deus patris mei Símeon, qui dediſti illi gládium in defenſiónem alienigenárum qui violatóres ex-

tinérunt in coinquinatióne ſua, & denudavérunt femur vírginis in confuſiónem : & dediſti mulieres illórum in prædam, & filias illórum in captivitátem, & omnem prædam in diviſiónem ſervis tuis, qui zelavérunt zelum tuum : súbveni, quæſo te, Dómine Deus meus, mihi víduæ. Tu enim feciſti prióra, & illa poſt illa cogitáſti : & hoc factum eſt quod ipſe voluíſti. Omnes enim viæ tuæ parátæ ſunt, & tua judícia in tua providéntia poſuíſti.

LECTIO II. *v. 6. ad* 11.

RESpice caſtra Aſſyriórum nunc, ſicut tunc caſtra Ægyptiórum vidére dignátus es, quando poſt ſervos tuos armáti curré-bant, confidéntes in quadrígis, & in equitátu ſuo, & in multitúdine bellatórum. Sed aſpexíſti ſuper caſtra eórum, & ténebræ fatigavérunt eos. Ténuit pedes eórum abýſſus, & aquæ operuérunt eos. Sic fiant & iſti, Dómine, qui confídunt in multitúdine ſua, & in cúrribus ſuis, & in contis, & in ſcutis, & in ſagittis ſuis, & in lánceis gloriántur, & néſciunt quia tu ipſe es Deus noſter, qui cónteris bella ab início, & Dóminus nomen eſt tibi. Erige bráchium tuum ſicut ab início, & allíde virtútem illórum in virtúte tua. Cadat virtus eórum in iracúndia tua, qui promíttunt ſe violáre Sancta tua, & pollúere tabernáculum nóminis tui, & dejícere gládio ſuo cornu altáris tui.

LECTIO III. *v.* 12. *ad finem.*

FAc, Dómine, ut gládio próprio ejus ſupérbia amputétur : capiátur láqueo oculórum ſuórum in me, & percúties eum ex lábiis caritátis meæ. Da mihi in ánimo conſtántiam, ut contémnam illum ; & virtútem, ut evértam illum. Erit enim hoc memoriále nóminis tui, cùm manus féminæ dejécerit eum. Non enim in multitúdine eſt virtus tua, Dómine, neque in equórum víribus volúntas tua eſt, nec ſupérbi ab início placuérunt tibi : ſed humílium & manſuetórum ſemper tibi plácuit deprecátio. Deus cœlórum, Creátor aquárum, & Dóminus totíus creatúræ, exaúdi me míſeram deprecántem, & de tua miſericórdia præſuméntem. Meménto, Dómine, teſtaménti tui, & da verbum in ore meo, & in corde meo conſílium corróbora, ut domus tua in ſanctificatióne tua permáneat, & omnes Gentes agnóſcant, quia tu es Deus, & non eſt álius præter te.

SABBATO.

Hodie & aliis Sabbatis uſque ad Septuageſimam, fit Officium de Beata Maria in Sabbato, p. cij. *nisi occurrat Feſtum ſimplex aut ſu-*

prà, vel niſi anticipandà ſit Dominica ſequens.

Anticipatur autem Dominica ſequens, quando ejus Officium poni non poteſt poſt Dominicam XXIV. *poſt Pentecoſten : & tunc Officium fit hoc modo.* [*Invitatorium, Hymnus, Antiphona, Pſalmi, &c. ut in Officio Sabbati; Lectio I. & II. ibidem, duabus poſterioribus in unam junctis, cum duobus prioribus* ℟℟. *III. Nocturni Dominicæ præcedentis; Lectio III. Homilia in Evangelium Dominicæ anticipandæ, cum ejuſdem* ℟. *ix. Antiphona ad* Benedictus, *Oratio, tum ad Laudes, tum ad Horas, ex eadem deſumuntur Dominica, cum Canone Sabbati.*

Si Sabbatum Feſto, etiam ſimplici impediatur, in eo fit ſola Commemoratio Dominicæ anticipandæ poſt Laudes Matutinas, per Lectionem Evangelii cum Homilia, Antiphonam ad Benedictus, ℣. *& Orationem. Eadem obſervanda ſunt in Sabbatis ſequentibus, uſque ad Septuageſimam.*

De Libro Judith.

Lectio I. *c.* 10. *v.* 1. *ad* 4.

FActum eſt autem, cùm ceſsáſſet clamáre ad Dóminum, ſurréxit de loco, in quo jacúerat proſtráta ad Dóminum. Vocavítque abrã ſuam, & deſcéndens in domum ſuam, ábſtulit à ſe cilícium, & éxuit ſe veſtiméntis viduitátis ſuæ, & lavit corpus ſuum, & unxit ſe myro óptimo, & diſcriminávit crinem cápitis ſui, & impóſuit mitram ſuper caput ſuum, & índuit ſe veſtiméntis jucunditátis ſuæ; induítque ſandália pédibus ſuis, aſſumpsítque dextrálióla, & lilia, & inaúres, & annúlos, & ómnibus ornaméntis ſuis ornávit ſe. Cui étiam Dóminus cóntulit ſplendórem : quóniam omnis iſta compoſítio, non ex libídine, ſed ex virtúte pendébat : & ídeò Dóminus hanc in illam pulchritúdinem ampliávit, ut incomparábili decóre ómnium óculis apparéret.

Lectio II. *v.* 5. *ad* 9.

IMpóſuit ítaque abræ ſuæ aſcopéram vini, & vas ólei, & poléntam, & pálathas, & panes, & cáſeum; & profécta eſt. Cúmque veniſſent ad portam civitátis, invenérunt expectántem Oziam & Presbýteros civitátis. Qui cùm vidiſſent eam, ſtupéntes miráti ſunt nimis pulchritúdinem ejus. Nihil tamen interrogántes eam, dimiſérunt tranſíre, dicéntes : Deus patrum noſtrórum det tibi grátiam, & omne consílium tui cordis ſuâ virtúte corróboret, ut gloriétur ſuper te Jeruſalem, & ſit nomen tuum in número ſanctórum & juſtórum. Et dixérunt hi qui illic erant, omnes unâ voce : Fiat, fiat.

LECTIO III. v. 10. ad 14.

Judith verò orans Dóminum, tranſívit per portas, ipſa & abra ejus. Factum eſt autem, cùm deſcénderet montem, circa ortum diéi, occurrérunt ei exploratóres Aſſyriórum, & tenuérunt eam, dicéntes: Unde venis, aut quò vadis? Quæ reſpóndit: Fília ſum Hebræórum; ídeò ego fugi à fácie eórum, quóniam futúrum agnóvi quòd dentur vobis in deprædatiónem, pro eò quòd contemnéntes vos, noluérunt ultrò trádere ſeípſos, ut invenírent miſericórdiam in conſpéctu veſtro. Hac de cauſa cogitávi mecum, dicens: Vadam ad fáciem príncipis Holophérnis, ut índicem illi ſecréta illórum, & oſténdam illi quo ádítu poſſit obtinére eos, ità ut non cadat vir unus de exércitu ejus. Et cùm audíſſent viri illi verba ejus, conſiderábant fáciem ejus, & erat in óculis eórum ſtupor, quóniam pulchritúdinem ejus mirabántur nimis.

Ad Veſperas, omnia ut ſuprà, p. 297. additis quæ ſequuntur.

Ad Magníficat, Ant. 1. g. Omnia ópera Dómini vera, & viæ ejus judícia. Dan. 4. 34.

Oratio, Dómine Deus, infrà, ad Laudes, p. 360.

COMPLETORIUM ut ſuprà, p. 302.

DOMINICA II. POST EPIPHANIAM.

Omnia ut ſuprà, p. 297. additis quæ ſequuntur.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Judith.

LECTIO I. c. 10. v. 15. ad fin.

Dixérunt exploratóres ad Judith: Conſervaſti ánimam tuam, eò quòd tale reperíſti consílium, ut deſcénderes ad dóminum noſtrum. Hoc autem ſcias, quóniam cùm ſtéteris in conſpéctu ejus, benè tibi fáciet, & eris gratiſſima in corde ejus. Duxerúntque illam ad tabernáculum Holophérnis, annuntiántes eam. Cúmque intráſſet ante fáciem ejus, ſtatim captus eſt in ſuis óculis Holophérnes: dixerúntque ad eum ſatéllites ejus: Quis contémnat pópulum Hebræórum, qui tam decóras mulíeres habent, ut non pro his méritò pugnáre contra eos debeámus? Videns ítaque Judith Holophérnem ſedéntem in conopéo, quod erat ex púrpura, & auro, & ſmarágdo, & lapídibus pretióſis intéxtum: & cùm in fáciem ejus intendíſſet, adorávit eum, proſtérnens ſe ſuper terram. Et elevavérunt eam ſervi Holophérnis, jubénte dómino ſuo.

℟. j. Sapiéntia, p. 298.

LECTIO II. c. 11. v. 1. ad 5.

Tunc Holophérnes dixit ei: Æquo ánimo eſto, & noli pavére in corde tuo: quóniam ego nunquam nó-

cui viro, qui vóluit ſervíre Nabuchodónoſor Regi. Pópulus autem tuus, ſi non contempsíſſet me, non levâſſem lánceam meam ſuper eum. Nunc autem dic mihi, qua ex cauſa receſſiſti ab illis, & plácuit tibi ut veníres ad nos? Et dixit illi Judith: Sume verba ancíllæ tuæ, quóniam ſi ſecútus fúeris verba ancíllæ tuæ, perféctam rem fáciet Dóminus tecum. Vivit autem Nabuchodónoſor rex terræ, & vivit virtus ejus, quæ eſt in te ad correptiónem ómnium animárum errántium: quóniam non ſolùm hómines sérviunt illi per te, ſed & béſtiæ agri obtémperant illi.

℟. *ij.* Párvulus, *p.* 298.

LECTIO III. *v.* 6. *ad* 13.

NUntiátur enim ánimi tui indúſtria univérſis géntibus: & indicátum eſt omni ſéculo, quóniam tu ſolus bonus & potens es in omni regno ejus, & diſciplína tua ómnibus provínciis prædicátur. Nec hoc latet, quod locútus eſt Achior; nec illud ignorátur, quod ei juſſeris evenire. Conſtat enim Deum noſtrum ſic peccátis offénſum, ut mandáverit per Prophétas ſuos ad pópulum, quòd tradat eum pro peccátis ſuis. Et quóniam ſciunt ſe offendiſſe Deum ſuum filii Iſraël, tremor tuus ſuper ipſos eſt. Inſuper étiam fames invâſit eos, & ab ariditáte aquæ jam inter mórtuos computántur. Dénique hoc órdinant, ut interficiant pécora ſua, & bibant ſánguinem eórum: & Sancta Dómini Dei ſui, quæ præcépit Deus non contingi, in fruménto, vino & óleo, hæc cogitavérunt impéndere, & volunt conſúmere quæ nec mánibus debérent contíngere. Ergo quóniam hæc fáciunt, certum eſt quòd in perditiónem dabúntur: quod ego ancílla tua cognóſcens, fugi ab illis; & miſit me Dóminus hæc ipſa nuntiáre tibi.

℟. *iij.* Vídeant, *p.* 298.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO IV. *c.* 31. *v.* 10. *ad* 18.

MUlierem fortem quis invéniet? Procul, & de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri ſui, & ſpóliis non indigébit. Reddet ei bonum & non malum, ómnibus diébus vitæ ſuæ. Quæſívit lanam & linum: & operáta eſt consílio mánuum ſuárum. Facta eſt quaſi navis inſtitóris de longe portans panem ſuum. Et de nocte ſurréxit, dedítque prædam domeſticis ſuis, & cibária ancíllis ſuis. Conſiderávit agrum, & emit eum: de fructu mánuum ſuárum plantávit víneam. Accínxit fortitúdine lumbos ſuos, & roborávit bráchium ſuum. Guſtávit, & vidit quia bona eſt negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucérna ejus.

℟. *iv.* Dóminus fundávit, *p.* 299.

LECTIO V. *v.* 19. *ad* 25.

MAnum ſuam miſit ad fórtia, & dígiti ejus apprehendérunt fuſum. Manum ſuam apéruit inopi, & palmas ſuas exténdit ad paúperem. Non timébit dómui ſuæ à frigóribus nivis: omnes enim doméſtici ejus veſtíti ſunt duplícibus. Stragulátam veſtem fecit ſibi: byſſus & púrpura induméntum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum ſenatóribus terræ. Síndonem fecit & véndidit, & cíngulum trádidit Chananæo. Fortitúdo & decor induméntum ejus, & ridébit in die noviſſimo.

℟. *v.* Accípite, *p.* 399.

LECTIO VI. *v.* 26. *ad finem.*

OS ſuum apéruit ſapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. Conſiderávit sémitas domûs ſuæ, & panem otióſa non comédit. Surrexérunt filii ejus, & beatiſſimam prædicavérunt; vir ejus, & laudávit eam. Multæ filiæ congregavérunt divítias: tu ſupergréſſa es univérſas. Fallax grátia, & vana eſt pulchritúdo: múlier timens Dóminum, ipſa laudábitur. Date ei de fructu mánuum ſuárum: & laudent eam in portis ópera ejus.

℟. *vj.* Convérſus eſt, *p.* 299.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

De Elia & Jejunio, n. 28.

LECTIO VII.

SPinæ naſcúntur in manu ebrióſi, quia ipſe ſe mánibus ſuis vúlnerat, & úlcera ſibi in pectus déjicit. His ſpinis ſcindit veſtiméntum fidei quod accépit, & theſaúrum ſuum ſerváre non póterit. Omnis enim ebrióſus & fornicátor egébit, & índuet ſe ſciſſa veſtiménta inſipiéntiæ. Et ideò poténtes vinum perhibéntur bíbere; ne cùm bíberint oblivíſcántur ſapiéntiam.

℟. *vij.* Erit, *p.* 299.

LECTIO VIII. n. 29.

BIbébant vinum in ebrietáte poténtes, qui Holophérni príncipi milítiæ regis Aſſyriórum ſe trádere geſtiébant: ſed non bibébat fémina Judith, jejúnans ómnibus diébus viduitátis ſuæ, præter feſtórum diérum ſolemnitátes. His armis muníta procéſſit; & omnem Aſſyriórum circumvénit exércitum. Sóbrii vigóre consílii, ábſtulit Holophérnis caput, ſervávit pudicítiam, victóriam reportávit. Hæc enim ſuccíncta jejúnio in caſtris prætendébat aliénis: ille vino ſepúltus jacébat, ut ictum vúlneris ſentíre non poſſet. Itaque unius mulíeris jejúnium innúmeros ſtravit exércitus ebriórum.

℟. *viij.* Crevit, *p.* 290.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio IX. *c.* 2. *v.* 11 *ad* 11.

Nuptiæ in Cana. Primum Chriſti miraculum.

NUptiæ factæ ſunt in Cana Galilǽæ; & erat Mater Jeſu ibi: vocátus eſt autem & Jeſus. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 9. in Joan. Evang. n. 2.

QUöd Dóminus invitátus venit ad núptias, étiam exceptâ mýſticâ ſignificatióne, confirmáre vóluit quòd ipſe fecit núptias. Futúri enim erant, de quibus dixit Apóſtolus: Prohibéntes núbere, & dicéntes quòd malum eſſent núptiæ, & quòd diábolus eas feciſſet: cùm idem Dóminus dicat in Evangélio, interrogátus utrùm líceat hómini dimíttere uxórem ſuam ex quálibet cauſa, non licére, exceptâ causâ fornicatiónis. In qua reſponſióne, ſi meminíſtis, hoc ait: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet.

℞. *ix.* Relínquet homo patrem ſuum & matrem, & adhærébit uxóri ſuæ, * Et erunt duo in carne una. *Gen.* 2. 24. ℣. Sacraméntum hoc magnum eſt; ego autem dico in Chriſto & in Eccléſia. *Eph.* 5. 32. * Et erunt. Glória. * Et erunt.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. f. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus. *Hebr.* 13. 4.

Oratio.

DOmine Deus, qui ut núptias ſanctificáres, iis interéſſe voluíſti; da nobis eárum intellígere myſtérium, & ad illas núptias perveníre, in quibus ipſe ſponſus es caſtárum animárum; Qui vivis & regnas.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Manifeſtávit Jeſus glóriam ſuam, & credidérunt in eum Diſcípuli ejus. *Joan.* 2. 11.

In Feriis *per hanc Hebdomadam, omnia ut ſuprà* *p.* 303.

FERIA SECUNDA.

De Libro Judith.

Lectio I. *c.* 11. *v.* 14. *ad finem.*

DIxit Holophérni Judith: Ego ancílla tua Deum colo, étiam nunc apud te: & éxiet ancílla tua, & orábo Deum, & dicet mihi quando eis reddat peccátum ſuum, & véniens nuntiábo tibi, ità ut ego addúcam te per médiam Jerúſalem, & habébis omnem pópulum Iſraël, ſicut oves quibus non eſt paſtor, & non latrábit vel unus canis contra te: quóniam hæc mihi dicta ſunt per providéntiam Dei. Et quóniam irátus eſt illis Deus, hæc ipſa miſſa ſum nuntiáre tibi. Placuérunt autem ómnia verba hæc coram Holophérne, & coram púeris ejus, & mirabántur ſapiéntiam ejus, & dicébant alter ad álterum: Non eſt talis múlier ſuper terram in aſpéctu, in pulchritúdine, &

& in ſenſu verbórum. Et dixit ad illam Holophérnes: Benefécit Deus, qui miſit te ante pópulum, ut des illum tu in mánibus noſtris: & quóniam bona eſt promíſſio tua, ſi fécerit mihi hoc Deus tuus, erit & Deus meus, & tu in domo Nabuchodónoſor magna eris, & nomen tuum nominábitur in univérſa terra.

℟. *j.* Sapiéntia, *p.* 298.

Lectio II. *c.* 12. *v.* 1. *ad* 6.

Tunc juſſit eam introíre ubi repóſiti erant theſaúri ejus, & juſſit illic manére eam, & conſtítuit quid darétur illi de convívio ſuo. Cui reſpóndit Judith & dixit: Nunc non pótero manducáre ex his quæ mihi præcipis tríbui, ne véniat ſuper me offénſio: ex his autem quæ mihi détuli, manducábo. Cui Holophérnes ait: Si defécerint tibi iſta quæ tecum detulíſti, quid faciémus tibi? Et dixit Judith: Vivit ánima tua, dómine meus, quóniam non expéndet ómnia hæc ancílla tua, donec fáciat Deus in manu mea hæc quæ cogitávi. Et induxérunt illã ſervi ejus in tabernáculũ quod præcéperat: & pétiit dum introíret, ut darétur ei cópia, nocte & ante lucem egrediéndi foràs ad oratiónem, & deprecándi Dóminum. Et præcépit cubiculáriis ſuis, ut ſicut placéret illi, exíret & introíret ad adorándum Deum ſuum, per tríduum.

℟. *ij.* Párvulus, *p.* 298.

Lectio III. *v.* 10. *ad* 14.

Et factum eſt, in quarto die, Holophérnes fecit cœnam cum ſervis ſuis, & dixit ad Vágao eunúchum ſuum: Vade, & ſuáde Hebræam illam, ut ſpontè conſéntiat habitáre mecum. Fœdum eſt enim apud Aſſýrios, ſi fémina irrídeat virum, agéndo ut immúnis ab eo tránſeat. Tunc introívit Vágao ad Judith, & dixit: Non vereátur bona puélla introíre ad dóminum meum, ut honorificétur ante fáciem ejus, ut mandúcet cum eo, & bibat vinum in jucunditáte. Cui Judith reſpóndit: Quæ ego ſum, ut contradícam dómino meo? Omne quod erit ante óculos ejus bonum & óptimum fáciam. Quidquid autem illi placúerit, hoc mihi erit óptimum, ómnibus diébus vitæ meæ.

℟. *iij.* Vídeant, *p.* 298.

FERIA TERTIA.

De Libro Judith.

Lectio I. *c.* 12. *v.* 15. *ad fin.*

Et ſurréxit Judith, & ornávit ſe veſtiménto ſuo, & ingréſſa ſtetit ante fáciem ejus. Cor autem Holophérnis concúſſum eſt: erat enim ardens in concupiſcéntia ejus. Et dixit ad eam Holophérnes: Bibe nunc, & accúmbe in jucunditáte, quóniam inveníſti grátiam coram me. Et dixit Judith: Bibam, dómine, quóniam magnificáta eſt ánima mea hódie, præ ómnibus diébus meis.

Et accépit, & manducávit, & bibit coram ipſo, ea quæ paráverat illi ancílla ejus. Et jucúndus factus eſt Holophérnes ad eam, bibítque vinum multũ nimis, quantùm nunquam bíberat in vita ſua.

℟. *j*. Dóminus fundávit, *p.* 299.

Lectio II. *c.* 13. *v.* 1. *ad* 10.

UT autem ſerò factum eſt, feſtinavérunt ſervi illíus ad hoſpítia ſua, & conclúſit Vágao óſtia cubículi, & ábiit. Erant autem omnes fatigáti à vino: erátque Judith ſola in cubículo. Porrò Holophérnes jacébat in lecto, nímiâ ebrietáte ſopítus. Dixítque Judith puéllæ ſuæ, ut ſtaret foris ante cubículum, & obſerváret. Stetítque Judith ante lectum, orans cum lácrymis & labiórum motu in ſiléntio, dicens: Confirma me, Dómine Deus Iſraël, & réſpice in hac hora ad ópera mánuum meárum; ut, ſicut promiſíſti, Jerúſalem civitátem tuam érigas; & hoc quod credens per te poſſe fieri cogitávi, perfíciam. Et cùm hæc dixíſſet, accéſſit ad colúmnam quæ erat ad caput léctuli ejus, & pugiónem ejus qui in ea ligátus pendébat, exſólvit. Cúmque evagináſſet illum, apprehéndit comam cápitis ejus, & ait: Confirma me, Dómine Deus, in hac hora. Et percúſſit bis in cervícem ejus, & abſcídit caput ejus, & ábſtulit conopéum ejus à colúmnis, & evólvit corpus ejus truncum.

℟. *ij*. Accípite, *p.* 299.

Lectio III. *v.* 11. *ad* 16.

ET poſt puſíllùm exívit, & trádidit caput Holophérnis ancíllæ ſuæ, & juſſit ut mítteret illud in peram ſuam. Et exiérunt duæ, ſecúndùm conſuetúdinem ſuã, quaſi ad oratiónem, & tranſiérunt caſtra; & gyrántes vallem, venérunt ad portam civitátis. Et dixit Judith à longè cuſtódibus murórum: Aperíte portas, quóniam nobíſcum eſt Deus, qui fecit virtútem in Iſraël. Et factum eſt, cùm audíſſent viri vocem ejus, vocavérunt Presbýteros civitátis. Et concurrérunt ad eam omnes, à mínimo uſque ad máximũ; quóniam ſperábant eam jam non eſſe ventúram. Et accendéntes luminária congyravérunt circa eam univérſi.

℟. *iij*. Convérſus eſt, *p.* 299.

FERIA QUARTA.

De Libro Judith.

Lectio I. *c.* 13. *v.* 16. *ad* 19.

JUdith aſcéndens in eminentiórem locum, juſſit fieri ſiléntium. Cúmque omnes tacuíſſent, dixit Judith: Laudáte Dóminum Deum noſtrum, qui non deſéruit ſperántes in ſe: & in me ancíllâ ſuâ adimplévit miſericórdiam ſuam, quam promíſit dómui Iſraël: & interfécit in manu mea hoſ-

tem pópuli ſui hâc nocte. Et próferens de pera caput Holophérnis, oſténdit illis, dicens: Ecce caput Holophérnis, princípis milítiæ Aſſyriórum, & ecce conopéum illíus, in quo recumbébat in ebrietáte ſua, ubi per manum féminæ percúſſit illum Dóminus Deus noſter.

℟. j. Erit, *p.* 299.

Lectio II. *v.* 22. *ad* 26.

UNivérſi autem adorántes Dóminum, dixérunt ad eam: Benedíxit te Dóminus in virtúte ſua, quia per te ad níhilum redégit inimícos noſtros. Porrò Ozías princeps pópuli Iſraël, dixit ad eam: Benedícta es tu filia à Dómino Deo excélſo, præ ómnibus muliéribus ſuper terram. Benedíctus Dóminus, qui creávit cœlum & terram, qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum: quia hódie nomen tuum ità magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum, pro quibus non pepercíſti ánimæ tuæ, propter anguſtias & tribulatiónem géneris tui, ſed ſubveníſti ruínæ ante conſpéctum Dei noſtri. Et dixit omnis pópulus: Fiat, fiat.

℟. ij. Crevit, *p.* 299.

Lectio III. *v.* 27. *ad finem.*

POrrò Achior vocátus venit, & dixit ei Judith: Deus Iſraël, cui tu teſtimónium dedíſti quòd ulciſcátur ſe de inimícis ſuis, ipſe caput ómnium incredulórum incídit hâc nocte in manu mea. Et ut probes quia ità eſt, ecce caput Holophérnis, qui in contémptu ſupérbiæ ſuæ Deum Iſraël contémpſit, & tibi intéritum minabátur, dicens: Cùm captus fúerit pópulus Iſraël, gládio perforári præcípiam látera tua. Videns autem Achior caput Holophérnis, anguſtiátus præ pavóre, cécidit in fáciem ſuam ſuper terram, & æſtuávit ánima ejus. Poſteà verò quàm reſumpto ſpíritu recreátus eſt, prócidit ad pedes ejus, & adorávit eam, & dixit: Benedícta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob, quóniam in omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur ſuper te Deus Iſraël.

℟. iij. Cognóvit, *p.* 299.

FERIA QUINTA.

De Libro Judith.

Lectio I. *c.* 14. *v.* 1. *ad* 6.

DIxit autem Judith ad omnem pópulum: Audíte me, fratres: ſuſpéndite caput hoc ſuper muros noſtros: & erit, cùm exíerit ſol; accípiat unuſquíſque arma ſua, & exíte cum ímpetu, non ut deſcendátis deórſum, ſed quaſi ímpetum faciéntes. Tunc exploratóres necéſſe erit ut fúgiant ad príncipem ſuum excitándum ad pugnam. Cúmque duces eórum cucúrrerint ad tabernáculum Holophér-

nis, & invénerint eum truncum in ſuo ſánguine volutátum, décidet ſuper eos timor. Cúmque cognovéritis fúgere eos, ite poſt illos ſecúri, quóniam Dóminus cónteret eos ſub pédibus veſtris. Tunc Achior videns virtútem quam fecit Deus Iſraël, relícto gentilitátis ritu, crédidit Deo, & circumcídit carnem præpútii ſui, & appóſitus eſt ad pópulum Iſraël, & omnis ſuccéſſio géneris ejus uſque in hodiérnum diem.

℟. *j.* Sapiéntia, *p.* 298.

LECTIO II. *v.* 7. *ad* 10.

MOx autem ut ortus eſt dies, ſuſpendérunt ſuper muros caput Holophérnis, accepítque unuſquíſque vir arma ſua, & egréſſi ſunt cum grandi ſtrépitu & ululátu. Quod vidéntes exploratóres, ad tabernáculum Holophérnis cucurrérunt. Porrò hi qui in tabernáculo erant, veniéntes, & ante ingréſſum cubículi perſtrepéntes, excitándi grátiâ, inquietúdinem arte moliebántur, ut non ab excitántibus, ſed à ſonántibus Holophérnes evigiláret. Nullus enim audébat cubículum virtútis Aſſyriórum pulsándo aut intrándo aperíre.

℟. *ij.* Párvulus, *p.* 298.

LECTIO III. *v.* 11. *ad* 16.

SEd cùm veníſſent ejus duces ac tribúni, & univérſi majóres exércitûs regis Aſſyriórum, dixérunt cubiculáriis: Intráte, & excitáte illum, quóniam egréſſi mures de cavérnis ſuis, auſi ſunt provocáre nos ad prælium. Tunc ingréſſus Vágao cubículum ejus, ſtetit ante cortínam, & plauſum fecit mánibus ſuis: ſuſpicabátur enim illum cum Judith dormíre. Sed cùm nullum motum jacéntis, ſenſu aúrium cáperet, accéſſit próximans ad cortínam, & élevans eam, vidénſque cadáver abſque cápite Holophérnis in ſuo sánguine tabefáctum jacére ſuper terram, exclamávit voce magnâ cum fletu, & ſcidit veſtiménta ſua. Et ingréſſus tabernáculum Judith, non invénit eam, & exíliit foràs ad pópulum, & dixit: Una múlier Hebræa fecit confuſiónem in domo regis Nabuchodónoſor, ecce enim Holophérnes jacet in terra, & caput ejus non eſt in illo.

℟. *iij.* Vídeant, *p.* 298.

FERIA SEXTA.

De Libro Judith.

LECTIO I. *c.* 15. *v.* 1. *ad* 4.

CUmque omnis exércitus decollátum Holophérnem audíſſet, fugit mens & consílium ab eis, & ſolo tremóre & metu agitáti, fugæ præsídium ſumunt: ità ut nullus loquerétur cum próximo ſuo, ſed inclináto cápite, relíctis ómnibus, evádere feſtinábant Hebræos, quos armátos ſuper ſe veníre audiébant, fugiéntes per vias campórum & sémi-

tes cóllium. Vidéntes ítaque filii Iſraël, fugiéntes, ſecúti ſunt illos. Deſcenderúntque clangéntes tubis, & ululántes poſt ipſos.

℟. *j.* Dóminus fundávit, *p.* 299.

Lectio II. *v.* 5. *ad* 8.

MIſit ítaque Ozías núntios per omnes civitátes & regiónes Iſraël. Omnis ítaque régio, omníſque urbs, eléctam juventútem armátam miſit poſt eos, & perſecúti ſunt eos in ore gládii, quoúſque pervenírent ad extremitátem fínium ſuórum. Réliqui autem qui erant in Bethúlia, ingréſſi ſunt caſtra Aſſyriórum, & prædam quam fugiéntes Aſsýrii relíquerant, abſtulérunt, & onuſtáti ſunt valde. Hi veró qui victóres revérſi ſunt ad Bethúliam, ómnia quæ erant illórum, attulérunt ſecum, ità ut non eſſet número in pecóribus, & juméntis, & univérſis mobílibus eórum, ut à mínimo uſque ad máximum omnes dívites fíerent de prædatiónibus eórum.

℟. *ij.* Accípite, *p.* 299.

Lectio III. *v.* 9. *ad finem.*

JOachim autem Summus Póntifex, de Jerúſalem venit in Bethúliam cum univérſis Presbýteris ſuis, ut vidéret Judith. Quæ cùm exíſſet ad illum, benedixérunt eam omnes unâ voce, dicéntes: Tu glória Jerúſalem, tu lætítia Iſraël, tu honorificéntia pópuli noſtri: quia fecíſti viríliter, & confortátum eſt cor tuum, eò quòd caſtitátem amáveris, & poſt virum tuum, álterum neſcíeris: ídeò & manus Dómini confortávit te: & ídeò eris benedícta in ætérnum. Et dixit omnis pópulus: Fiat, fiat. Per dies autem trigínta, vix colléctá ſunt ſpólia Aſſyriórum à pópulo Iſraël. Porrò autem univérſa quæ Holophérnis peculiária fuíſſe probáta ſunt, dedérunt Judith, in auro, & argénto, & véſtibus, & gemmis, & omni ſupelléctili, & trádita ſunt ómnia illi à pópulo. Et omnes pópuli gaudébant, cum muliéribus, & virgínibus, & juvénibus, in órganis & cítharis.

℟. *iij.* Convérſus, *p.* 299.

SABBATO.

Vide Rubricam, p. 355.

De Libro Judith.

Lectio I. *c.* 16. *v.* 22. *ad* 24.

ET factum eſt poſt hæc, omnis pópulus poſt victóriam venit in Jerúſalem adoráre Dóminum; & mox ut purificáti ſunt, obtulérunt omnes holocaúſta, & vota, & repromiſſiónes ſuas. Porrò Judith univérſa vaſa béllica Holophérnis, quæ dedit illi pópulus, & conopéum quod ipſa ſuſtúlerat de cubíli ipſíus, óbtulit in anáthema obliviónis. Erat autem pópulus jucúndus, ſecúndùm fáciem ſanctórum, & per

tres menſes gáudium hujus victóriæ celebrátum eſt cum Judith.

Lectio II. v. 25. ad 28.

POſt dies autem illos, unuſquíſque rédiit in domum ſuam: & Judith magna facta eſt in Bethúlia; & præclárior erat univérſæ terræ Iſraël. Erat étiam virtúti cáſtitas adjúncta; ità ut non cognóſceret virum ómnibus diébus vitæ ſuæ, ex quo defúnctus eſt Manáſſes vir ejus. Erat autem diébus feſtis procédens cum magna glória. Manſit autem in domo viri ſui annos centum quinque, & dimíſit abram ſuam líberam, & defúncta eſt, ac ſepúlta cum viro ſuo in Bethúlia.

Lectio III. v. 29. ad finem.

LUxítque illam omnis pópulus diébus ſeptem. In omni autem ſpátio vitæ ejus non fuit qui perturbáret Iſraël, & poſt mortem ejus, annis multis. Dies autem victóriæ hujus feſtivitátis, ab Hebræis in número ſanctórum diérum accípitur, & cólitur à Judæis ex illo témpore, uſque in præſéntem diem.

Ad Vesperas, *omnia ut ſuprà, p. 297, additis quæ ſequuntur.*

Ad Magníficat, *Ant. 6. F.* Qualem caritátem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominémur & ſimus! 1. *Joan.* 3. 1.

Oratio, Omnípotens, *infrà ad Laudes, p. 369.*

Completorium, *ut ſuprà, p. 302.*

DOMINICA III. POST EPIPHANIAM.

Omnia ut ſuprà, p. 297. additis quæ ſequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Eſther.

Lectio I. c. 1. v. 1. ad 5.

IN diébus Aſſuéri, qui regnávit ab India uſque Æthiópiam, ſuper centum viginti ſeptem províncias. Quando ſedit in ſólio regni ſui, Suſan cívitas regni ejus exórdium fuit. Tértio ígitur anno impérii ſui, fecit grande convívium cunctis princípibus, & púeris ſuis, fortíſſimis Perſárum, & Medórum ínclytis, & præféctis provinciárum coram ſe; ut oſténderet divítias glóriæ regni ſui, ac magnitúdinem atque jactántiam poténtiæ ſuæ, multo témpore, centum vidélicet & octogínta diébus. Cúmque impleréntur dies convívii, invitávit omnem pópulum qui invéntus eſt in Suſan, à máximo uſque ad mínimum: & juſſit ſeptem diébus convívium præparári in veſtíbulo horti & némoris, quod régio cultu & manu cónſitum erat.

℟. j. Sapiéntia, *p. 298.*

Lectio II. v. 6. ad 8.

ET pendébant ex omni parte tentória aérii colóris, & carbáſini, ac hyacínthini, ſuſtentáta fúnibus

býſſinis atque purpúreis, qui ebúrneis círculis insérti erant, & colúmnis marmóreis fulciebántur. Léctuli quoque aúrei & argéntei, ſuper paviméntum ſmarágdino & pário ſtratum lápide, diſpóſiti erant: quod mirâ varietáte pictúra decorábat. Bibébant autem qui invitáti erant, aúreis póculis, & áliis atque áliis vaſis cibi inferebántur. Vinum quoque, ut magnificéntiâ régiâ dignum erat, abúndans & præcípuum ponebátur. Nec erat qui noléntes cógeret ad bibéndum, ſed ſicut Rex ſtatúerat, præpónens menſis ſíngulos de princípibus ſuis, ut súmeret unuſquíſque quod vellet.

℟. *ij.* Párvulus, *p.* 298.

LECTIO III. *v.* 9. *ad* 12.

VAſthi quoque Regína fecit convívium feminárum, in palátio ubi rex Aſſuérus manére conſuéverat. Itaque die ſéptimo, cùm Rex eſſet hilárior, & poſt nímiam potatiónem incaluíſſet mero, præcépit Máumam, & Bázatha, & Hárbona, & Bágatha, & Abgatha, & Zethar, & Charcas, ſeptem eunúchis, qui in conſpéctu ejus miniſtrábant, ut introdúcerent regínam Vaſthi coram Rege, póſito ſuper caput ejus diadémate, ut oſténderet cunctis pópulis & princípibus pulchritúdinem illíus: erat enim pulchra valde. Quæ rénuit, & ad Regis impérium, quod per eunúchos mandáverat, veníre contémpſit.

℟. *iij.* Vídeant, *p.* 298.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO IV. *c.* 16. *v.* 9. *ad* 19.

COr hóminis diſpónit viam ſuam: ſed Dómini eſt dírigere greſſus ejus. Divinátio in lábiis Regis, in judício non errábit os ejus. Pondus & ſtatéra judícia Dómini ſunt: & ópera ejus omnes lápides sácculi. Abominábiles Regi qui agunt ímpiè: quóniam juſtítiâ firmátur sólium. Volúntas regum lábia juſta: qui recta lóquitur, dilígétur. Indignátio Regis, núntii mortis: & vir ſápiens placábit eam. In hilaritáte vultûs Regis, vita: & cleméntia ejus quaſi imber ſerótinus. Póſſide ſapiéntiam, quia auro mélior eſt: acquíre prudéntiam, quia pretióſior eſt argénto. Sémita juſtórum declínat mala: cuſtos ánimæ ſuæ ſervat viam ſuã. Contritiónem præcédit ſupérbia: & ante ruínam exaltátur ſpíritus. Mélius eſt humiliári cum mítibus, quàm divídere ſpólia cum ſupérbis.

℟. *iv.* Dóminus fundávit, *p.* 299.

LECTIO V. *c.* 19. *v.* 5. *ad* 12.

TEſtis falſus non erit impunítus: & qui mendácia lóquitur, non effúgiet. Multi colunt perſónam poténtis: & amíci ſunt dona tribuéntis. Fra-

tres hóminis paúperis odérunt eum: inſuper & amíci procul receſsérunt ab eo. Qui tantùm verba ſectátur, nihil habébit: qui autem poſséſſor eſt mentis, díligit ánimam ſuam, & cuſtos prudéntiæ invéniet bona. Falſus teſtis non erit impunítus: & qui lóquitur mendácia, períbit. Non decent ſtultum delíciæ, nec ſervum dominári princípibus. Doctrína viri per patiéntiam nóſcitur: & glória ejus eſt, iníqua prætergredi. Sicut frémitus leónis, ità & Regis ira: & ſicut ros ſuper herbam, ità & hiláritas ejus.

℟. v. Accípite, *p.* 299.

Lectio VI. *c.* 20. *v.* 23. *ad finem*, & *c.* 21. *v.* 1. *ad* 2.

ABominátio eſt apud Dóminum pondus & pondus: ſtatéra dolóſa non eſt bona. A Dómino dirigúntur greſſus viri: quis autem hóminum intellígere poteſt viam ſuam? Ruína eſt hómini devoráre ſanctos, & poſt vota retractáre. Díſſipat ímpios rex ſápiens, & incúrvat ſuper eos fórnicem. Lucérna Dómini ſpiráculum hóminis, quæ inveſtígat ómnia ſecréta ventris. Miſericórdia & véritas cuſtódiunt Regem, & roborátur cleméntiâ thronus ejus. Exultátio júvenum, fortitúdo eórum: & dígnitas ſenum, caníties. Livor vúlneris abſtérget mala, & plagæ in ſecretióribus ventris. Sicut diviſiónes aquárum, ità cor regis in manu Dómini: quocúmque volúerit, inclinábit illud. Omnis via viri recta ſibi vidétur: appéndit autem corda Dóminus.

℟. vj. Convérſus eſt, *p.* 299.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

De Elia & Jejunio. n. 30.

Lectio VII.

ESther púlchrior facta eſt jejúnio: Dóminus enim grátiam sóbriæ mentis augébat. Omne genus ſuum, id eſt, totum pópulum Judæórum à perſecutiónis acerbitátibus liberávit; ità ut Regem ſibi fáceret eſſe ſubjéctum, non libídinis ardóre flammátum, ſed cœléſti miſeratióne convérſum: ità ut, & pœna retorquerétur in ímpium, & honor ſacris redderétur altáribus.

℟. vij. Erit, *p.* 299.

Lectio VIII. n. 30. 31.

ITaque illa quæ tríduo jejunávit contínuo, & corpus ſuum aquâ lavit, plus plácuit, & vindíctam rétulit. Aman autem dum ſe regáli jactat convívio, inter ipſa vina pœnam ſuæ ebrietátis exsólvit. Eſt ergo jejúnium reconciliatiónis ſacrifícium, virtútis increméntum, quod fecit étiam féminas fortióres augménto grátiæ.

℟. viij. Crevit, *p.* 299.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

Lectio IX. *c.* 8. *v.* 1. *ad* 13.

Leproſus mundatus.

CUm deſcendíſſet Jeſus de monte, ſecútæ ſunt eum turbæ multæ. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 1. *Comm. in Matt. Cap.* 8.

DE monte Dómino deſcendénti occúrrunt turbæ; quia ad altióra aſcéndere non valuérunt. Et primus ei occúrrit lepróſus: necdùm enim póterat cum lepra tam multíplicem in monte Salvatóris audíre ſermónem. Rectè poſt prædicatiónem atque doctrínam, ſigni offértur occáſio: ut per virtútum mirácula, prætéritus apud audiéntes ſermo firmétur. Dómine, ſi vis, potes me mundáre. Qui voluntátem rogat, de virtúte non dúbitat. Et exténdens Jeſus manum, tétigit eum. Extendénte manum Dómino, ſtatim lepra fugit. Simúlque consídera, quàm húmilis, & ſinè jactántia reſpónſio. Ille díxerat: Si vis; Dóminus reſpóndit: Volo. Ille præmíſerat: Potes me mundáre; & dicit: Mundáre. Non ergo ut pleríque Latinórum putant, jungéndum eſt & legéndum: Volo mundáre: ſed ſeparátim: ut primùm dicat: Volo: deínde ímperans dicat: Mundáre.

℟. *ix.* Laváimini, mundi eſtóte, auférte malum cogitatiónum veſtrárum ab óculis meis, * Quiéſcite ágere pervérsè, díſcite benefácere. *Iſ.* 1. 16. 17. ℣. Secúndùm eum qui vocávit vos Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſitis. 1. *Petr.* 1. 15. * Quiéſcite. Glória. * Quiéſcite.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Si quis emundáverit ſe ab iſtis, erit vas in honórem ſanctificátum, & útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. 2. *Tim.* 2. 21.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, infirmitátem noſtram propítius réſpice; atque ad ſanándum nos, déxteram tuæ majeſtátis exténde; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Dixit Jeſus Centurióni: Vade, & ſicut credidíſti, fiat tibi: & ſanátus eſt puer in illa hora. *Matt.* 8. 13.

FERIA SECUNDA.

De Libro Eſther.

Lectio I. *c.* 1. *v.* 12. *ad* 15.

IRátus Rex, & nímio furóre ſuccénſus, interrogávit ſapiéntes, qui ex more régio ſemper ei áderant, & illórum faciébat cuncta consílio, ſciéntium leges ac jura majórum, (erant autem primi & próximi, Chárſena, & Sethar, & Admatha, & Tharſis, & Mares, & Márſana, & Mámuchan, ſeptem duces Per-

ſárum atque Medórum, qui vidébant fáciem Regis, & primi poſt eum reſidére sóliti erant,) cui ſenténtiæ Vaſthi regína ſubjacéret, quæ Aſſuéri regis impérium, quod per eunúchos mandáverat, fácere noluíſſet.

℟. *j.* Sapiéntia, *p.* 298.

LECTIO II. *v.* 16. *ad* 21.

RESpondítque Mámuchan, audiénte Rege atque princípibus: Non ſolùm Regem læſit regína Vaſthi, ſed & omnes pópulos, & príncipes, qui ſunt in cunctis provínciis regis Aſſuéri. Egrediétur enim ſermo Regínæ ad omnes mulíeres, ut contémnant viros ſuos, & dicant: Rex Aſſuérus juſſit ut regína Vaſthi intráret ad eum, & illa nóluit. Atque hoc exémplo, omnes príncipum cónjuges Perſárum atque Medórum parvipéndent impéria maritórum: unde Regis juſta eſt indignátio. Si tibi placet, egrediátur Edíctum à fácie tua, & ſcribátur juxta legem Perſárum atque Medórum, quam præteríri illícitum eſt, ut nequáquàm ultrà Vaſthi ingrediátur ad Regem, ſed regnum illíus, áltera quæ mélior eſt illâ, accípiat. Et hoc in omne (quod latíſſimum eſt) provinciárum tuárum divulgétur impérium, & cunctæ uxóres, tam majórum, quàm minórum, déferant marítis ſuis honórem. Plácuit consílium ejus Regi, & princípibus: fecítque Rex juxta consílium Mámuchan.

℟. *ij.* Párvulus, *p.* 298.

LECTIO III. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 4.

HIs ità geſtis, poſtquàm regis Aſſuéri indignátio deferbúerat, recordátus eſt Vaſthi, & quæ feciſſet, vel quæ paſſa eſſet: dixerúntque púeri Regis, ac miníſtri ejus: Quærántur Regi puéllæ vírgines ac ſpecióſæ: & mittántur qui consíderent per univérſas províncias puéllas ſpecióſas & vírgines: & addúcant eas ad civitátem Suſan, & tradant eas in domum feminárum ſub manu Egei ennúchi, qui eſt præpóſitus & cuſtos mulíerum regiárum: & accípiant mundum mulíebrē, & cœ́tera ad uſus neceſſária. Et quæcúmque inter omnes óculis Regis placúerit, ipſa regnet pro Vaſthi. Plácuit ſermo Regi: & ità ut ſuggéſſerant, juſſit fieri.

℟. *iij.* Vídeant, *p.* 298.

FERIA TERTIA.

De Libro Eſther.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 5. *ad* 9.

ERat vir Judǽus in Suſan civitáte, vocábulo Mardochǽus, fílius Jaïr, fílii Sémei, fílii Cis, de ſtirpe Jémini, qui tranſlátus fúerat de Jerúſalem eo témpore quo Jechoníam regem Juda Nabuchodónoſor rex Babylónis tranſtúlerat, qui fuit nutrítius fíliæ fratris ſui Edíſſæ, quæ áltero nómine vocabátur Eſther, & utrúmque paréntem amíſerat, pul-

chrà nimis, & decóra fácie. Mortuíſque patre ejus ac matre, Mardochǽus ſibi eã adoptávit in filiam. Cúmque percrebruíſſet Regis impérium, & juxta mandátum illíus multæ pulchræ vírgines adduceréntur Suſan, & Egeo traderéntur eunúcho, Eſther quoque inter cæteras puéllas ei trádita eſt, ut ſervarétur in número feminárum. Quæ plácuit ei, & invénit grátiam in conſpéctu illíus. Et præcépit eunúcho, ut acceleráret mundum mulíebrem, & tráderet ei partes ſuas, & ſeptem puéllas ſpecioſíſſimas de domo Regis, & tam ipſam quàm pediſſequas ejus ornáret atque excóleret.

℞. *j.* Dóminus fundávit, *p.* 299.

LECTIO II. *v.* 15. *ad* 16.

EVolúto autem témpore, per órdinem inſtábat dies, quo Eſther filia Abiháil fratris Mardochǽi quam ſibi adoptáverat in filiam, debéret intráre ad Regem. Quæ non quæſívit mulíebrem cultum, ſed quæcúmque vóluit Egeus eunúchus cuſtos vírginum, hæc ei ad ornátum dedit. Erat enim formóſa valde, & incredíbili pulchritúdine, ómnium óculis gratióſa & amábilis videbátur. Ducta eſt ítaque ad cubículum regis Aſſuéri menſe décimo, qui vocátur Tebeth, séptimo anno regni ejus.

℞. *ij.* Accípite, *p.* 299.

LECTIO III. *v.* 17. *ad* 20.

ET adamávit eam Rex plus quàm omnes mulíeres, habuítque grátiam & miſericórdiam coram eo ſuper omnes mulíeres, & póſuit diadéma regni in cápite ejus, fecítque eam regnáre in loco Vaſthi. Et juſſit convívium præparári permagníficum cunctis princípibus & ſervis ſuis, pro conjunctióne & núptiis Eſther. Et dedit réquiem univérſis provínciis, ac dona largítus eſt juxta magnificéntiam principálem. Cúmque ſecúndo quæreréntur vírgines & congregaréntur, Mardochǽus manébat ad jánuam Regis: necdùm prodíderat Eſther pátriam & pópulum ſuum, juxta mandátum ejus. Quidquid enim ille præcipiébat, obſervábat Eſther: & ità cuncta faciébat, ut eo témpore sólita erat, quo eam párvulam nutriébat.

℞. *iij.* Convérſus eſt, *p.* 299.

FERIA QUARTA.

De Libro Eſther.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 21. *ad fin.*

EO ígitur témpore quo Mardochǽus ad Regis jánuã morabátur, iráti ſunt Bágathan & Thares, duo eunúchi Regis, qui janitóres erant, & in primo palátii límine præſidébant: voluerúntque inſúrgere in Regẽ, & occídere eum. Quod Mardochǽum non látuit, ſtatímque nuntiávit regínæ Eſther; & illa Regi, ex nómi-

ne Mardochæi, qui ad ſe rem detúlerat. Quæsitum eſt & invéntum: & appénſus eſt utérque eórum in patíbulo. Mandatúmque eſt hiſtóriis, & annálibus tráditum coram Rege.

℟. *j.* Erit, *p.* 299.

Lectio II. *c.* 1. *v.* 2. *ad* 5.

POſt hæc rex Aſſuérus exaltávit Aman filium Amadáthi, qui erat de ſtirpe Agag: & póſuit sólium ejus ſuper omnes príncipes quos habébat. Cunctíque ſervi Regis, qui in fóribus palátii verſabántur, flectébant génua, & adorábant Aman: ſic enim præcéperat eis Imperátor. Solus Mardochæus non flectébat genu, neque adorábat eum. Cui dixérunt púeri Regis, qui ad fores palátii præſidébant: Cur præter cóeteros non obsérvas mandátum Regis? Cúmque hoc crébriùs dícerent, & ille nollet audíre, nuntiavérunt Aman, ſcire cupiéntes utrùm perſeveráret in ſenténtia: díxerat enim eis ſe eſſe Judæum. Quod cùm audíſſet Aman, & experiménto probáſſet quòd Mardochæus non fléčteret ſibi genu, nec ſe adoráret, irátus eſt valde.

℟. *ij.* Crevit, *p.* 299.

Lectio III. *v.* 6. *ad* 11.

PRo níhilo duxit Aman in unum Mardochæum míttere manus ſuas: audíerat enim quòd eſſet gentis Judææ; magíſque vóluit omnem Judæórum qui erant in regno Aſſuéri, pérdere natiónem. Menſe primo (cujus vocábulum eſt Niſan) anno duodécimo regni Aſſuéri, miſſa eſt ſors in urnam quæ Hebráicè dícitur phur, coram Aman, quo die & quo menſe gens Judæórum debéret interfíci: & exívit menſis duodécimus, qui vocátur Adar. Dixítque Aman regi Aſſuéro: Eſt pópulus per omnes províncias regni tui diſpérſus, & à ſe mútuò ſeparátus, novis utens légibus & cæremóniis, inſuper & regis ſcita contémnens. Et óptimè noſti quòd non expédiat regno tuo, ut inſoléſcat per licéntiam. Si tibi placet, decérne ut péreat, & decem míllia talentórum appéndam arcáriis gazæ tuæ. Tulit ergo Rex ánnulum quo utebátur de manu ſua, & dedit eum Aman fílio Amadáthi de progénie Agag hoſti Judæórum, dixítque ad eum: Argéntum quod tu pollicéris, tuum ſit; de pópulo age quod tibi placet.

℟. *iij.* Cognóvit, *p.* 299.

FERIA QUINTA.

De Libro Eſther.

Lectio I. *c.* 3. *v.* 12. *ad fin.*

VOcáti ſunt ſcribæ Regis, menſe primo Niſan, tértiâ décimâ die ejúſdem menſis: & ſcriptum eſt, ut júſſerat Aman, ad omnes Sátrapas Regis, & Júdices provinciárum, diverſarúmque géntium, ut quæque gens légere póterat

& audíre, pro varietáte linguárum, ex nómine regis Aſſuéri: & litteræ ſignátæ ipsíus ánnulo miſſæ ſunt per curſóres Regis ad univérſas províncias, ut occíderent atque delérent omnes Judǽos, à púero uſque ad ſenem, párvulos & mulíeres, uno die, hoc eſt tértio décimo menſis duodécimi, qui vocátur Adar, & bona eórum diríperent. Summa autem epiſtolárum hæc fuit, ut ómnes províncíæ ſcirent, & parárent ſe ad prædíctam diem. Feſtinábant curſóres qui miſſi erant, Regis impérium explére. Statímque in Suſan pepéndit Edíctum, Rege & Aman celebránte convívium, & cunctis Judǽis qui in urbe erant, flēntibus.

℟. *j*. Sapiéntia, *p*. 298.

LECTIO II. *c*. 4. *v*. 1. *ad* 5.

QUæ cùm audíſſet Mardocháeus, ſcidit veſtiménta ſua, & indútus eſt ſacco, ſpargens cínerem cápiti: & in platéa médiæ civitátis voce magnâ clamábat, oſténdens amaritúdinem ánimi ſui, & hoc ejulátu uſque ad fores palátii grádiens. Non enim erat lícitum indútum ſacco aulam Regis intráre. In ómnibus quoque províncíis, óppidis, ac locis, ad quæ crudéle Regis dogma pervénerat, planctus ingens erat apud Judǽos, jejúnium, ululátus, & fletus, ſacco & cínere multis pro ſtrato uténtibus. Ingréſſæ autem ſunt puéllæ Eſther & eunúchi, nuntiaverúntque ei. Quod aúdiens conſternáta eſt: & veſtem miſit, ut abláto ſacco indúerent eum; quam accípere nóluit. Accitóque Athach eunúcho, quem Rex miníſtrū ei déderat, præcépit ei ut iret ad Mardochǽum, & díſceret ab eo cur hoc fáceret.

℟. *ij*. Párvulus, *p*. 298.

LECTIO III. *v*. 6. *ad* 11.

EGreſsúſque Athach, ivit ad Mardochǽum, ſtantem in platéa civitátis, ante óſtium palátii: qui indicávit ei ómnia quæ accíderant, quo modo Aman promisíſſet, ut in theſaúros Regis pro Judæórum nece inférret argéntum, exémplar quoque Edícti quod pendébat in Suſan, dedit ei, ut Regínæ oſténderet, & monéret eam ut intráret ad Regem, & deprecarétur eum pro pópulo ſuo. Regréſſus Athach, nuntiávit Eſther ómnia quæ Mardochǽus díxerat. Quæ reſpóndit ei, & juſſit ut díceret Mardocháeo: Omnes ſervi Regis, & cunctæ, quæ ſub ditióne ejus ſunt, norunt provínciæ, quòd ſive vir, ſive múlier, non vocátus, intérius átrium Regis intráverit, abſque ulla cunctatióne ſtatim interficiátur: niſi fortè Rex aúream virgam ad eum teténderit pro ſigno cleméntiæ, atque ità poſſit vívere. Ego ígitur quo modo ad Regem intráre póte-

ro, quæ trigínta jam diébus non ſum vocáta ad eum?

℟. *iij*. Vídeant, *p*. 298.

FERIA SEXTA.

De Libro Eſther.

LECTIO I. *c*. 4. *v*. 12. *ad finem*.

MArdochǽus rursùm mandávit Eſther, dicens: Ne putes quòd ánimam tuam tantùm líberes, quia in domo Regis es præ cunctis Judǽis: ſi enim nunc ſilúeris, per áliam occaſiónem liberabúntur Judǽi: & tu, & domus patris tui, períbitis. Et quis novit, utrùm idcírcò ad regnum véneris, ut in tali témpore pararéris? Rursúmque Eſther hæc Mardochǽo verba mandávit: Vade, & cóngrega omnes Judǽos quos in Suſan repéreris, & oráte pro me. Non comedátis, & non bibátis tribus diébus & tribus nóctibus: & ego cum ancíllis meis ſímiliter jejunábo, & tunc ingrédiar ad Regem, contra legem fáciens, non vocáta, tradénſque me morti & perículo. Ivit ítaque Mardochǽus, & fecit ómnia quæ ei Eſther præcéperat.

℟. *j*. Dóminus fundávit, *p*. 299.

LECTIO II. *c*. 5. *v*. 1. *ad* 5.

DIe autem tértio, indúta eſt Eſther regálibus veſtiméntis, & ſtetit in átrio domûs régiæ, quod erat intérius, contra baſílicam Regis: at ille ſedébat ſuper ſólium ſuum in conſiſtório palátii contra óſtium domûs. Cúmque vidíſſet Eſther regínam ſtantem, plácuit óculis ejus, & exténdit contra eam virgam áuream quam tenébat manu. Quæ accédens oſculáta eſt ſummitátem virgæ ejus. Dixítque ad eam Rex: Quid vis, Eſther regína? quæ eſt petítio tua? etiámſi dimídiam partem regni petíeris, dábitur tibi. At illa reſpóndit: Si Regi placet, óbſecro ut vénias ad me hódie, & Aman tecum, ad convívium quod parávi. Statímque Rex: Vocáte, inquit, citò Aman, ut Eſther obédiat voluntáti. Venérunt ítaque Rex & Aman ad convívium quod eis Regína paráverat.

℟. *ij*. Accípite, *p*. 299.

LECTIO III. *v*. 6. *ad* 9.

DIxítque ei Rex, poſtquàm vinum bíberat abundánter: Quid petis ut detur tibi? & pro qua re póſtulas? etiámſi dimídiam partem regni mei petíeris, impetrábis. Cui reſpóndit Eſther: Petítio mea & preces ſunt iſtæ: Si invéni in conſpéctu Regis grátiam, & ſi Regi placet ut det mihi quod póſtulo, & meam ímpleat petitiónem, véniat Rex & Aman ad convívium quod parávi eis, & cras apériam Regi voluntátem meã. Egréſſus eſt ítaque illo die Aman lætus & álacer. Cúmque vidíſſet Mardochǽum ſedéntem ante fores palátii, & non ſolùm non aſſurrexiſſe

ſibi, ſed nec motum quidem de loco ſeſſiónis ſuæ, indignátus eſt valde.

℟. iij. Convérſus eſt, p. 299.

SABBATO.

Vide Rubricam, *p.* 355.

De Libro Eſther.

LECTIO I. *c.* 5. *v.* 10. *ad fin.*

AMan, diſſimulátâ irâ, revérſus in domum ſuam, convocávit ad ſe amícos ſuos, & Zares uxórem ſuam: & expóſuit illis magnitúdinem divitiárum ſuárum, filiorúmque turbam, & quantâ eum glóriâ ſuper omnes príncipes & ſervos ſuos Rex eleváſſet. Et poſt hæc ait: Regína quoque Eſther nullum álium vocávit ad convívium cum Rege, præter me: apud quam étiam cras cum Rege pranſúrus ſum. Et cùm hæc ómnia hábeam, nihil me habére puto, quándiu vídero Mardochǽum Judǽum ſedéntem ante fores régias. Reſponderúntque ei, Zares uxor ejus, & cǽteri amíci: Jube parári excélſam trabem, habéntem altitúdinis quinquagínta cúbitos, & dic manè Regi ut appendátur ſuper eam Mardochǽus, & ſic ibis cum Rege lætus ad convíviũ. Plácuit ei consílium, & juſſit excélſam parári crucem.

LECTIO II. *c.* 6. *v.* 1. *ad* 5.

NOctem illam duxit Rex insómnem, juſsítque ſibi afférri hiſtórias & annáles priórum témporum. Quæ cùm illo præsénte legeréntur, ventum eſt ad illum locum ubi ſcriptum erat, quo modo nuntiáſſet Mardochǽus insídias Bágathan & Thares eunuchórum, regem Aſſuérum jguláre cupiéntium. Quod cùm audíſſet Rex, ait: Quid pro hac fide honóris ac prǽmii Mardochǽus conſecútus eſt? Dixérunt ei ſervi illíus ac miníſtri: Nihil omnínò mercédis accépit. Statímque Rex: Quis eſt, inquit, in átrio? Aman quippe intérius átrium domûs régiæ intráverat, ut ſuggéreret Regi, & jubéret Mardochǽum affígi patíbulo quod ei fúerat præparátum. Reſpondérunt púeri: Aman ſtat in átrio. Dixítque Rex: Ingrediátur.

LECTIO III. *v.* 6. *ad* 11.

CUmque eſſet ingréſſus, ait illi: Quid debet fíeri viro, quem Rex honoráre desíderat? Cógitans autem in corde ſuo Aman, & réputans quòd nullum áliũ Rex, nisi ſe, vellet honoráre, reſpóndit: Homo quem Rex honoráre cupit, debet índui véſtibus régiis, & impóni ſuper equum qui de ſella Regis eſt, & accípere régium diadéma ſuper caput ſuum, & primus de régiis princípibus ac tyránnis téneat equum ejus, & per platéam civitátis incédens clamet, & dicat: Sic honorábitur, quemcúmque volúerit Rex honoráre. Dixítque ei Rex: Feſtína, &

ſumptâ ſtolâ & equo, fac ut locútus es, Mardochǽo Judǽo, qui ſedet ante fores palátii. Cave ne quidquam de his quæ locútus es, prætermíttas. Tulit ítaque Aman ſtolam & equum, indutúmque Mardochǽum in platéa civitátis, & impóſitum equo, præcedébat, atque clamábat: Hoc honóre condígnus eſt, quemcúmque Rex volúerit honoráre.

Ad Vesperas, *ante Præſentationem Domini, omnia ut ſuprà, p.* 297. *Poſt Præſentationem Domini, omnia ut in Pſalterio, additis quæ ſequuntur.*

Ad Magníficat, *Ant.* 4. D. Quis eſt mendax, niſì is qui negat quóniam Jeſus eſt Chriſtus? 1. *Joan.* 2. 22.

Oratio, Deus, qui nos, *infrà ad Laudes, p.* 380.

DOMINICA IV. POST EPIPHANIAM.

Ante Præſentationem Domini, omnia ut ſuprà, p. 297. *Poſt Præſentationem, omnia ut in Pſalterio, p.* 1. *additis quæ ſequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

De Libro Eſther.

Lectio I. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 6.

INtrávit ítaque Rex & Aman, ut bíberent cum Regína. Dixítque ei Rex étiã ſecúndâ die, poſtquàm vino incalúerat: Quæ eſt petítio tua, Eſther, ut detur tibi? & quid vis fieri? etiámſi dimídiam partem regni mei petíeris, impetrábis. Ad quem illa reſpóndit: Si invéni grátiam in óculis tuis, ô Rex! & ſi tibi placet, dona mihi ánimam meam pro qua rogo, & pópulum meum pro quo óbſecro. Tráditi enim ſumus, ego & pópulus meus, ut conterámur, jugulémur, & pereámus. Atque útinàm in ſervos & fámulas venderémur: eſſet tolerábile malum, & gemens tacérem: nunc autem hoſtis noſter eſt, cujus crudélitas redúndat in Regem. Reſpondénſque Aſſuérus, ait: Quis eſt iſte, & cujus poténtiæ, ut hæc aúdeat fácere? Dixítque Eſther: Hoſtis & inimícus noſter péſſimus iſte eſt Aman. Quod ille aúdiens, illicò obſtúpuit, vultum Regis ac Regínæ ferre non ſúſtinens.

Ante Præſentationem Domini Reſponſoria, ut in Dominicis præcedentibus. Poſt Præſentationem autem habentur propria, ut ſequitur.

Ante Præſent.

℞. *j.* Sapiéntia, *p.* 298.

Poſt Præſent.

℞. *j.* Non quæſívit Eſther mulíebrem cultum, ſed * Quæcúmque vóluit Egeus eunúchus cuſtos vírginum, hæc ei ad ornátũ dedit. *Eſth.* 2. 15. ℣. Sic aliquándo & ſanctæ mulíeres ſperántes in Deo ornábant ſe. 1. *Petr.* 3. 5. * Quæcúmque.

Lectio II. *v.* 7. *ad finem.*

REx autem irátus ſurréxit, & de loco convívii intrávit in hortum ar-

bóribus cónſitum. Aman quoque ſurréxit, ut rogáret Eſther regínam pro ánima ſua; intelléxit enim à Rege ſibi parátum malum. Qui cùm revérſus eſſet de horto nemóribus cónſito, & intráſſet convívii locum, répperit Aman ſuper léctulum corruíſſe, in quo jacébat Eſther, & ait: Etiam Regínam vult opprímere, me præsénte, in domo mea. Necdùm verbum de ore Regis exíerat, & ſtatim operuérunt fáciem ejus. Dixítque Hárbona, unus de eunúchis qui ſtabant in miniſtério Regis: En lignum quod paráverat Mardochǽo qui locútus eſt pro Rege, ſtat in domo Aman, habens altitúdinis quinquagínta cúbitos. Cui dixit Rex: appéndite eum in eo. Suſpénſus eſt ítaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardochǽo: & Regis ira quiévit.

Ante Præſent.

℟. *ij*. Párvulus, *p.* 298.

Poſt Præſent.

℟. *ij*. Aman impóſitum equo Mardochǽum præcedébat, atque clamábat; * Hoc honóre condígnus eſt quemcúmque Rex volúerit honoráre. *Eſth.* 6. 11. ℣. Depóſuit Dóminus poténtes de ſede, & exaltávit húmiles. *Luc.* 1. 52. * Hoc.

LECTIO III. *c.* 8. *v.* 1. *ad* 3.

DIe illo dedit rex Aſſuérus Eſther regínæ domum Aman adversárii Judæórum: & Mardochǽus ingréſſus eſt ante fáciem Regis. Confeſſa eſt enim ei Eſther quòd eſſet pátruus ſuus. Tulítque Rex ánnulum quẽ ab Aman récipi juſſerat, & trádidit Mardochǽo: Eſther autẽ conſtítuit Mardochǽum ſuper domum ſuam. Nec his conténta, prócidit ad pedes Regis, flevítque & locúta ad eum orávit, ut malítiã Aman Agagítæ, & machinatiónes ejus péſſimas quas excogitáverat contra Judǽos, jubéret írritas fíeri.

Ante Præſent.

℟. *iij*. Vídeant, *p.* 298.

Poſt Præſent.

℟. *iij*. Clamávit ad Dóminum, * Et ſalvum fecit Dóminus pópulum ſuum. *Eſth.* 10. 9. ℣. Suſcépit Iſraël púerum ſuum, recordátus miſericórdiæ ſuæ. *Luc.* 1. 54. * Et. Glória. * Et.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO IV. *c.* 1. *v.* 8. *ad* 12.

QUi lóquitur iníqua, non poteſt latére, nec prætériet illum corrípiens judíciũ. In cogitatiónibus enim ímpii interrogátio erit: ſermónum autem illíus audítio ad Deum véniet ad correptiónem iniquitátum illíus. Quóniam auris zeli audit ómnia, & tumúltus murmuratiónum non abſcondétur. Cuſtodíte ergo vos à murmuratióne quæ nihil prodeſt, & à detractióne párcite linguæ: quóniam ſermo obſcúrus in vácuum non ibit; os autem quod

mentítur, occídit ánimam. Nolíte zeláre mortem in erróre vitæ veſtræ, neque acquirátis perditiónem in opéribus mánuum veſtrárum.

Ante Præſent.

℟. *iv.* Dóminus fundávit, *p.* 299.

Poſt Præſent.

℟. *iv.* In ditióne tua, Dómine, cuncta ſunt pósita; & * Non eſt qui poſſit tuæ resíſtere voluntáti, ſi decréveris ſalváre Iſraël. *Eſth.* 13. 9. ℣. Si Deus pro nobis, quis contra nos? *Rom.* 8. 31. * Non eſt.

LECTIO V. *c.* 3. *v.* 9. *ad* 11.

QUi confídunt in Dómino, intélligent veritátem; & fidéles in dilectióne acquiéſcent illi: quóniam donum & pax eſt eléctis ejus. Impii autem, ſecúndùm quæ cogitavérunt, correptiónem habébunt: qui neglexérunt juſtū, & à Dómino receſsérunt. Sapiéntiam enim & diſciplínam qui ábjicit, infélix eſt; & vácua eſt ſpes illórum, & labóres ſinè fructu, & inutília ópera eórum.

Ante Præſent.

℟. *v.* Accípite, *p.* 299.

Poſt Præſent.

℟. *v.* Deus fortis ſuper omnes, exaúdi vocem eórum qui nullam áliam ſpem habent, & * Líbera nos de manu iniquórum. *Eſth.* 14. 19. ℣. Maledícimur, & benedícimus; perſecutiónem pátimur, & ſuſtinémus. 1. *Cor.* 4. 12. * Líbera.

LECTIO VI. *c.* 12. *v.* 12. *ad* 17.

QUis dicet tibi, Dómine: Quid feciſti? aut quis ſtabit contra judícium tuum? aut quis in conſpéctu tuo véniet, vindex iniquórum hóminum? aut quis tibi imputábit, ſi períerint natiónes quas tu feciſti? Non enim eſt álius Deus quàm tu, cui cura eſt de ómnibus, ut oſténdas quóniam non injúſtè júdicas judícium. Neque rex, neque tyránnus, in conſpéctu tuo inquírent de his quos perdidiſti. Cùm ergo ſis juſtus, juſtè ómnia diſpónis: ipſum quoque qui non debet puníri condemnáre, extérum æſtimas à tua virtúte. Virtus enim tua juſtítiæ inítium eſt: & ob hoc quòd ómnium Dóminus es, ómnibus te párcere facis. Virtútem enim oſténdis tu, qui non créderis eſſe in virtúte conſummátus; & horum qui te néſciunt, audáciam tradúcis.

Ante Præſent.

℟. *vj.* Convérſus, *p.* 299.

Poſt Præſent.

℟. *vj.* Tu feciſti cœlum & terram, & quidquid cœli ámbitu continétur: * Dóminus ómnium es, nec eſt qui resíſtat Majeſtáti tuæ. *Eſth.* 13. 10. 11. ℣. Juſtæ & veræ ſunt viæ tuæ, Rex ſeculórum. *Apoc.* 15. 3. * Dóminus. Glória. * Dóminus.

IN III. NOCTURNO.
Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.
Contra duas Epiſt. Pelag. Libr. 1. n. 38.

LECTIO VII.

QUid eſt quòd Eſther illa Regína orat & dicit: Da ſermónem concínnum in os meum, & verba mea clarífica in conſpéctu leónis, & convérte cor ejus in ódium impugnántis nos? Ut quid iſta in oratióne dicit Deo, ſi non operátur Deus in córdibus hóminum voluntátem? Sed fortè hoc múlier inſipiénter orávit. Videámus ergo utrùm inániter præmíſſus fúerit orántis afféctus, & conſecútus non fúerit exaudiéntis efféctus. Ecce ingréditur ad Regem. Ne multa dicámus: & quia non órdine ſuo ingrediebátur, magnâ neceſſitáte compúlſa, intúitus eſt eam, ſicut ſcriptum eſt, velut taurus in inſpéctu indignatiónis ſuæ. Et tímuit Regína, & convérſus eſt color ejus per diſſolutiónem, & inclinávit ſe ſuper caput delicátæ ſuæ quæ præcedébat eam. Et convértit Deus, & tranſtulit indignatiónem ejus in lenitátem.

Ante Præſent.

℟. *vij*. Erit, *p.* 299.

Poſt Præſent.

℟. *vij*. Fons parvus crevit in flúvium máximum, & in aquas plúrimas redundávit: * Lux & ſol ortus eſt, & húmiles exaltáti ſunt. *Eſth.* 11. 10. 11. ℣. Eſt autem fides ſperandárum ſubſtántia rerum. *Hebr.* 11. 1. * Lux.

LECTIO VIII.

JAm ſequéntia commemoráre quid opus eſt, ubi Deum complevíſſe quod illa rogáverat, divína Scriptúra teſtátur, operándo in corde Regis, quid áliud quàm voluntátem quâ juſſit, & factum eſt quod ab eo Regína popóſcerat? Quã Deus jam, ut fíeret, exaudíerat, qui cor Regis, ántequàm mulíeris ſermónem poſcéntis audíſſet, occultíſſimâ & efficacíſſimâ poteſtáte convértit, & tránſtulit ab indignatióne ad lenitátem, hoc eſt, à voluntáte lædéndi, ad voluntátem favéndi: ſecúndùm illud Apóſtoli, Deus operátur in vobis & velle.

Ante Præſent.

℟. *viij*. Crevit, *p.* 299.

Poſt Præſent.

℟. *viij*. Inter cæteros feſtos dies, hanc habetóte diem, & * Celebráte eam cum omni lætítia, ut & in póſterum cognoſcátur. *Eſth.* 16. 22. ℣. Ait Deus: Témpore accépto exaudívi te, & in die ſalútis adjúvi te. 2. *Cor.* 6. 2. * Celebráte.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

LECTIO IX. *c.* 8. *v.* 23. *ad* 27.

Tempeſtas ſedatur.

AScendénte Jeſu in navículam, ſecúti ſunt eum Diſcípuli ejus. Et ecce

motus magnus factus eſt in mari; ità ut navícula operirétur flúctibus. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Enarr. 2. *in Pſ.* 25. n. 4.

AUdíſtis in Evangélio: Periclitabátur navígium in ſtagno, & dormiébat Jeſus. Navigámus per quoddam ſtagnum, & venţus & procéllæ non deſunt: tentatiónibus quotidiánis hujus séculi propè opplétur noſtrum navígium. Unde autem fit, niſi quia dormit Jeſus? Si non dormíret in te Jeſus, tempeſtátes iſtas non paterèris; ſed tranquillitátem habéres intériùs, convigilánte tecum Jeſu. Quid eſt autem; Dormit Jeſus? Fides tua quæ eſt de Jeſu, obdormívit. Surgunt procéllæ ſtagni hujus; vides malos florére, bonos laboráre; tentátio eſt, fluctus eſt. Excita Jeſum, & dic: Magíſter, perímus; movent enim incérta ſtagni, perímus. Evigilábit ille, id eſt, rédiet ad te fides tua: & adjuvánte illo, conſiderábis in ánima tua, quia quæ dantur modò malis, non cum illis perſeverábunt; tibi autem quod promíttitur, manébit in ætérnum.

℟. ix. Adjútor Dóminus in opportunitátibus, in tribulatióne, & * Sperent in te qui novérunt nomen tuum. *Pſ.* 9. 10. 11. ℣. Jeſus imperávit ventis & mari, & facta eſt tranquíllitas magna. *Matt.* 8. 26. * Sperent. Glória. * Sperent.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Nullus ſperávit in Dómino, & confúſus eſt: quis enim permánſit in mandátis ejus, & derelíctus eſt? *Eccli.* 2. 11. 12.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis perículis conſtitútos, pro humána ſcis fragilitáte non poſſe ſubsíſtere; da nobis ſalútem mentis & córporis, ut ea quæ pro peccátis noſtris pátimur, te adjuvánte, vincámus; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Hómines miráti ſunt, dicéntes: Qualis eſt hic, quia venti & mare obédiunt ei? *Matt.* 8. 27.

In Feriis poſt Præſentationem Domini, omnia ut in Pſalterio. ℟℟. *ut notantur in qualibet Feria.*

FERIA SECUNDA.

De Libro Eſther.

Lectio I. *c.* 8. *v.* 4. *ad* 8.

ASſuérus ex more ſceptrum aúreum proténdit manu, quo ſignum cleméntiæ monſtrabátur: íllaque consúrgens ſtetit ante eum, & ait: Si placet Regi, & ſi invéni grátiam in óculis ejus, & deprecátio mea non ei vidétur eſſe contrária, óbſecro, ut novis epíſtolis, véteres Aman litteræ inſidiatóris & hoſtis Judæórum, quibus eos in

cunctis Regis provínciis períre præcéperat, corrigántur. Quómodo enim pótero ſuſtinére necem & interfectiónem pópuli mei? Reſpondítque rex Aſſuérus Eſther regínæ & Mardochǽo Judǽo: Domum Aman concéſſi Eſther, & ipſum juſſi affígi cruci, quia auſus eſt manum míttere in Judǽos. Scríbite ergo Judǽis, ſicut vobis placet, Regis nómine, ſignántes litteras ánnulo meo. Hæc enim conſuetúdo erat, ut epíſtolis quæ ex Regis nómine mittebántur, & illíus ánnulo ſignátæ erant, nemo audéret contradícere.

℟. *j.* Sapiéntia, *p.* 298.
Poſt Præſent.
℟. *j.* Non quæsívit, *p.* 376.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 11.

Accítis ſcribis & libráriis Regis; (erat autem tempus tértii menſis, qui appellátur Siban,) vigéſimâ & tértiâ die illíus, ſcriptæ ſunt epíſtolæ, ut Mardochǽus volúerat, ad Judǽos, & ad príncipes, procuratoréſque & júdices, qui centum vigínti ſeptem provínciis ab India uſque ad Æthiópiam præſidébant; provínciis atque provínciæ, pópulo & pópulo, juxta linguas & litteras ſuas, & Judǽis, prout légere póterant & audíre. Ipsǽque epíſtolæ, quæ Regis nómine mittebántur, ánnulo ipsíus obſignátæ ſunt, & miſſæ per veredários: qui per omnes províncias diſcurréntes, véteres litteras novis núntiis prævenírent. Quibus imperávit Rex, ut convenírent Judǽos per ſíngulas civitátes, & in unum præcíperent congregári, ut ſtarent pro animábus ſuis, & omnes inimícos ſuos, cum conjúgibus ac líberis & univérſis dómibus, interfícerent atque delérent, & ſpólia eórum diríperent.

℟. *ij.* Párvulus, *p.* 298.
Poſt Præſent.
℟. *ij.* Aman, *p.* 377.

LECTIO III. *v.* 12. *ad* 16.

Et conſtitúta eſt per omnes províncias una ultiónis dies, id eſt, tértia décima menſis duodécimi Adar. Súmmaque epíſtolæ hæc fuit, ut in ómnibus terris ac pópulis, qui regis Aſſuéri ſubjacébant império, notum fíeret, parátos eſſe Judǽos ad capiéndam vindíctam de hóſtibus ſuis. Egreſsíque ſunt veredárii céleres, núntia perferéntes, & Edíctum Regis pepéndit in Suſan. Mardochǽus autem de palátio & de conſpéctu Regis egrédiens, fulgébat véſtibus régiis, hyacínthinis vidélicet & aéreis, corónam áuream portans in cápite, & amíctus sérico pállio atque purpúreo. Omníſque cívitas exultávit, atque lætáta eſt. Judǽis autem nova lux oríri viſa eſt, gáudium, honor, & tripúdium.

℟. iij. Vídeant, *p.* 298.

Poſt Præſent.

℟. iij. Clamávit, *p.* 377.

FERIA TERTIA.

De Libro Eſther.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 4.

IGitur duodécimi menſis, quem Adar vocári ante jam díximus, tértiâ décimâ die, quando cunctis Judǽis interféctio parabátur, & hoſtes eórum inhiábant sánguini, versâ vice, Judǽi superióres eſſe cœpérunt, & ſe de adverſáriis vindicáre. Congregatíque ſunt per ſíngulas civitátes, óppida & loca, ut exténderent manum contra inimícos & perſecutóres ſuos. Nullúſque auſus eſt reſíſtere, eò quòd omnes pópulos magnitúdinis eórum formído penetrárat. Nam & provinciárum júdices, & duces, & procuratóres, omníſque dígnitas quæ síngulis locis ac opéribus præérat, extollébant Judǽos timóre Mardochǽi: quem príncipem eſſe palátii, & plúrimùm poſſe cognóverant: fama quoque nóminis ejus creſcébat quotídie, & per cunctórum ora volitábat.

℟. j. Dóminus fundávit, *p.* 299.

Poſt Præſent.

℟. j. In ditióne, *p.* 378.

LECTIO II. *v.* 5. *ad* 11.

ITaque percuſſérunt Judǽi inimícos ſuos plagâ magnâ, & occidérunt eos, reddéntes eis quod ſibi paráverant fácere; in tantùm ut étiam in Suſan quingéntos viros interfícerent, extra decem fílios Aman Agágitæ hoſtis Judæórum. . . . Quos cùm occidíſſent, prædas de ſubſtántiis eórum tángere noluérunt. Statímque númerus eórum qui occíſi erant in Suſan, ad Regem relátus eſt.

℟. ij. Accípite, *p.* 299.

Poſt Præſent.

℟. ij. Deus fortis, *p.* 378.

LECTIO III. *v.* 12. *ad* 14.

QUi dixit Regínæ: In urbe Suſan interfecérunt Judǽi quingéntos viros, & álios decem fílios Aman: quantam putas eos exercére cædem in univérſis provínciis? Quid ultrà póſtulas, & quid vis ut fíeri júbeam? Cui illa reſpóndit: Si Regi placet, détur potéſtas Judǽis, ut ſicut fecérunt hódie in Suſan, ſic & cras fáciant, & decem fílii Aman in patíbulis ſuſpendántur. Præcepítque Rex ut ità fíeret. Statímque in Suſan pepéndit Edíctum, & decem fílii Aman ſuſpénſi ſunt.

℟. iij. Convérſus, *p.* 299.

Poſt Præſent.

℟. iij. Tu fecíſti, *p.* 378.

FERIA QUARTA.

De Libro Eſther.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 15. *ad* 17.

COngregátis Judǽis quartâ décimâ die menſis Adar, interfécti ſunt in Suſan trecénti viri: nec eórum ab illis dirépta ſubſtántia eſt. Sed & per omnes províncias, quæ ditióni Re-

gis ſubjacébant, pro animábus ſuis ſtetérunt Judǽi, interféctis hóſtibus ac perſecutóribus ſuis: in tantùm ut ſeptuagínta quinque míllia occisórum impleréntur; & nullus de ſubſtántiis eórum quidquam contíngeret. Dies autem tértius décimus menſis Adar, primus, apud omnes, interfectiónis fuit, quartâ décimâ die cǽdere deſiérunt. Quem conſtituérunt eſſe ſolémnem, ut in eo omni témpore deínceps vacárent épulis, gaúdio atque convíviis.

℟. j. Erit, p. 299.

Poſt Præſent.

℟. j. Fons, p. 379.

LECTIO II. v. 18. *ad* 19.

AT hi qui in urbe Suſan cædẽ exercuérunt, tértio décimo & quarto décimo die ejúſdem menſis in cæde verſáti ſunt: quinto décimo autẽ die percútere deſiérunt. Et idcírcò eúmdem diem conſtituérunt ſolémnem epulárum atque lætítiæ. Hi verò Judǽi qui in óppidis non murátis ac villis morabántur, quartum décimum diem menſis Adar conviviórum & gaúdii decrevérunt, ità ut exúltent in eo, & mittant ſibi mútuò partes epulárum & ciborum.

℟. ij. Crevit, p. 299.

Poſt Præſent.

℟. ij. Inter, p. 379.

LECTIO III. v. 20. *ad* 22.

SCripſit itaque Mardochǽus ómnia hæc, & lítteris comprehénſa miſit ad Judǽos qui in ómnibus Regis provinciis morabántur, tam in vicíno pósitis, quàm procul, ut quartam décimã & quintam décimam diem menſis Adar pro feſtis ſuſcíperent, & revertente ſemper anno, ſolémni celebrárent honóre: quia in ipſis diébus ſe ulti ſunt Judǽi de inimícis ſuis, & luctus atque triſtítia in hilaritátem gaudiúmque convérſa ſunt, eſséntque dies iſti epulárum atque lætítiæ, & mitterent ſibi invicem cibórum partes, & paupéribus munúſcula largiréntur.

℟. iij. Cognóvit, p. 299.

Poſt Præſent.

℟. iij. Iſti ſunt dies quos nulla unquã delébit oblívio, & * Per ſíngulas generatiónes cunctæ in toto orbe províncíæ celebrábunt. *Eſth.* 9. 28. ℣. Salútem ex inimícis noſtris, & de manu ómnium qui odérunt nos. *Luc.* 1. 71. * Per ſíngulas. Glória. * Per ſíngulas.

FERIA QUINTA.

De Libro Eſther.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 23. *ad* 26.

SUſcepérunt Judǽi in ſolémnem ritum cuncta quæ eo témpore fácere cœ́perant, & quæ Mardochǽus lítteris faciénda mandáverat. Aman enim filius Amadáthi ſtirpis Agag, hoſtis & adverſárius Judæórum, cógitávit contra eos malum, ut occíderet illos, atque deléret: & miſit phur, quod

noſtrâ linguâ vértitur in ſortem. Et póſteà ingréſſa eſt Eſther ad Regem, obſecrans ut conátus ejus lítteris Regis írriti fierent, & malum quod contra Judǽos cogitáverat, reverterétur in caput ejus. Dénique & ipſum & filios ejus affixérunt cruci, atque ex illo témpore dies iſti appelláti ſunt phurim, id eſt sórtium; eò quòd phur, id eſt ſors, in urnam miſſa fúerit. Et cuncta quæ geſta ſunt, epíſtolæ, id eſt libri ejus, volúmine continéntur.

℟. *j.* Non quæsívit, *p.* 376.

Lectio II. *v.* 27. *ad* 28.

Quæ ſuſtinuérunt, & quæ deínceps immutáta ſunt, ſuſcepérunt Judǽi ſuper ſe & ſemen ſuum, & ſuper cunctos qui religióni eórum voluérunt copulári, ut nulli líceat duos hos dies abſque ſolemnitáte transígere: quos ſcriptúra teſtátur, & certa éxpetunt témpora annis ſibi júgiter ſuccedéntibus. Iſti ſunt dies, quos nulla unquam delébit oblívio: & per ſíngulas generatiónes cunctæ in toto orbe provínciæ celebrábunt: nec eſt ulla cívitas, in qua dies phurim, id eſt sórtium, non obſervéntur à Judǽis, & ab eórum progénie, quæ his cæremóniis obligáta eſt.

℟. *ij.* Aman, *p.* 377.

Lectio III. *v.* 29. *ad fin.*

Scripſerúntque Eſther regína fília Abíhaïl & Mardochǽus Judǽus étiã ſecúndam epíſtolam, ut omni ſtúdio dies iſta ſolémnis ſancitétur in póſterum: & miſérunt ad omnes Judǽos, qui in centum vigínti ſeptem provínciis regis Aſſuéri verſabántur, ut habérent pacem, & ſuſcíperent veritátem, obſervántes dies sórtium, & ſuo témpore cum gaúdio celebrárent, ſicut conſtituérant Mardochǽus & Eſther: & illi obſervánda ſuſcepérunt à ſe & à sémine ſuo, jejúnia & clamóres, & sórtium dies, & ómnia quæ libri hujus qui vocátur Eſther, hiſtóriâ continéntur.

℟. *iij.* Clamávit, *p.* 377.

FERIA SEXTA.

De Libro Eſther.

Lectio I. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 6.

Rex magnus Artaxérxes ab India uſque Æthiópiam, centum vigínti ſeptem provinciárum dúcibus ac princípibus, qui noſtræ juſſióni obédiunt, ſalútem dicit. Multi bonitáte príncipum, & honóre qui in eos collátus eſt, abúſi ſunt in ſupérbiam, & non ſolùm ſubjéctos Régibus nitúntur opprímere, ſed datam ſibi glóriam non feréntes, in ipſos qui dedérunt, moliúntur insídias. Nec conténti ſunt grátias non ágere benefíciis, & humanitátis in ſe jura violáre, ſed Dei quoque cuncta cernéntis arbitrántur ſe poſſe fúgere ſenténtiam, & in tantùm vesániæ

niæ prorupérunt, ut eos qui crédita ſibi officia diligénter obsérvant, & ità cuncta agunt ut ómnium laude digni ſint, mendaciórum cuniculis conéntur ſubvértere, dum aures príncipum símplices, & ex ſua natúra álios æſtimántes, cállidâ fraude decípiunt.

℟. *j.* In ditióne, *p.* 378.

LECTIO II. *v.* 7. *ad* 9.

QUæ res, & ex vetéribus probátur hiſtóriis, & ex his quæ gerúntur quotídie, quo modo malis quorúmdam ſuggeſtiónibus regum ſtúdia depravéntur. Unde providéndum eſt paci ómnium provinciárum. Nec putáre debétis, ſi divérſa jubeámus, ex ánimi noſtri veníre levitáte, ſed pro qualitáte & neceſſitáte témporũ, ut Reipúblicæ poſcit utílitas, ferre ſenténtiam.

℟. *ij.* Deus, *p.* 378.

LECTIO III. *v.* 10. *ad* 14.

ET ut maniféſtiùs quod dícimus, intelligátis; Aman filius Amadáthi, & ánimo & gente Mácedo, alienúſque à Persárum sánguine, & pietátem noſtram ſuâ crudelitáte commáculans, peregrínus à nobis ſuſcéptus eſt: & tantam in ſe expértus humanitátem, ut pater noſter vocarétur, & adorarétur ab ómnibus poſt Regem ſecúndus: qui in tantum arrogántiæ tumórem ſublátus eſt, ut regno priváre nos niterétur & ſpíritu. Nam Mardochǽum, cujus fide & beneficiis vívimus, & consórtem regni noſtri Eſther, cum omni gente ſua, novis quibúſdã atque inaudítis máchinis expetívit in mortem: hoc cógitans, ut illis interféctis, inſidiarétur noſtræ ſolitúdini, & regnum Persárum transférret in Macédonas.

℟. *iij.* Tu feciſti, *p.* 378.

SABBATO.

Vide Rubricam, p. 355.

De Libro Eſther.

LECTIO I. *c.* 16. *v.* 15. *ad* 18.

NOs à péſſimo mortálium Judǽos neci deſtinátos, in nulla pénitùs culpa repérimus: ſed è contrário juſtis uténtes légibus, & filios altíſſimi, & máximi, ſempérque vivéntis Dei, cujus beneficio & pátribus noſtris & nobis regnum eſt tráditum, & uſque hódie cuſtóditur. Unde eas lítteras, quas ſub nómine noſtro ille diréxerat, ſciátis eſſe írritas. Pro quo ſcélere ante portas hujus urbis, id eſt, Suſan, & ipſe qui machinátus eſt, & omnis cognátio ejus pendet in patíbulis: non nobis, ſed Deo reddénte ei quod méruit.

LECTIO II. *v.* 19. *ad* 21.

HOc autem Edíctũ quod nunc míttimus, in cunctis úrbibus proponátur, ut líceat Judǽis uti légibus ſuis. Quibus debétis eſſe adminículo, ut eos qui ſe ad necem eórum paráverant, poſſint

interficere tértiâ décimâ die menſis duodécimi, qui vocátur Adar. Hanc enim diem, Deus omnípotens, mœróris & luctûs, eis vertit in gaúdiũ.

Lectio III. *v. 22. ad fin.*

UNde & vos, inter cǽteros feſtos dies, hanc habetóte diem, & celebráte eam cum omni lætítia, ut & in póſterum cognoſcátur, omnes qui fidéliter Perſis obédiunt dignam pro fide recípere mercédem: qui autém inſidiántur regno eórum, períre pro ſcélere. Omnis autem província & cívitas, quæ nolúerit ſolemnitátis hujus eſſe párticeps, gládio & igne péreat, & ſic deleátur, ut non ſolùm homínibus, ſed étiam béſtiis ínvia ſit in ſempitérnum, pro exémplo contémptûs & inobediéntiæ.

Ad Vesperas, *omnia ut in Pſalterio, additis quæ ſequuntur.*

Ad Magníficat, *Ant. 6. F.* Dixit Dóminus ad Satan: Nunquid conſideráſti ſervũ meum Job, quòd non ſit ei símilis in terra? *Job. 2. 3.*

Oratio, Da nobis, *infrà, ad Laudes, p. 390.*

DOMINICA V. POST EPIPHANIAM.

Omnia ut in Pſalterio, additis quæ ſequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Job.

Lectio I. *c. 1. v. 1. ad 5.*

VIr erat in terra Hus, nómine Job, & erat vir ille ſimplex, & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo: natíque ſunt ei ſeptẽ filii, & tres filiæ. Et fuit poſséſſio ejus, ſeptem míllia óvium, & tria míllia camelórum, quingénta quoque juga boum, & quingéntæ áſinæ, ac família multa nimis: erátque vir ille magnus inter omnes Orientáles. Et ibant filii ejus, & faciébant convívium per domos, unuſquíſque in die ſuo. Et mitténtes vocábant tres ſorótes ſuas ut comédérent & bíberent cum eis. Cúmque in orbem tranſiſſent dies convívii, mittébat ad eos Job, & ſanctificábat illos, conſurgénſque dilúculo, offerébat holocaúſta pro ſíngulis. Dicébat enim: Ne fortè peccáverint filii mei, & benedíxerint Deo in córdibus ſuis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

℟. 7. Dixit Job: Nudus egréſſus ſum de útero matris meæ, & nudus revértar illuc. * Dóminus dedit, Dóminus abſtulit. *Job. 1. 21.* ℣. Nihil intúlimus in hunc mundum; haud dúbiũ quòd nec auférre quid póſſumus. *1. Tim. 6. 7.* * Dóminus.

Lectio II. *v. 6. ad 12.*

QUâdam autem die, cùm veníſſent filii Dei ut aſſiſterent coram Dómino, áffuit inter eos étiam Satan. Cui dixit Dóminus: Unde venis? Qui reſpóndens, ait: Circuívi terram, & perambulávi eam. Dixítque Dómi-

nus ad eum: Nunquid conſideráſti ſervum meum Job, quòd non ſit ei ſímilis in terra, homo ſimplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo? Cui reſpóndens Satan, ait: Nunquid Job fruſtrà timet Deum? Nónne tu valláſti eum, ac domum ejus, universámque ſubſtántiam per circúitum, opéribus mánuum ejus benedixíſti, & poſséſſio ejus crevit in terra? Sed exténde paúlulùm manum tuam, & tange cuncta quæ póſſidet, niſi in fáciem benedíxerit tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satan: Ecce, univérſa quæ habet, in manu tua ſunt: tantùm in eum ne exténdas manum tuam. Egreſſúſque eſt Satan à fácie Dómini.

℟. *ij*. Deus, cujus iræ nemo reſíſtere poteſt, & ſub quo curvántur qui portant orbem, * Quantus ergo ſum ego, ut reſpóndeam ei? *Job*. 9. 13. 14. ℣. Nunquid dicit figméntum ei qui ſe finxit: Quid me feciſti ſic? *Rom*. 9. 20. * Quantus.

Lectio III. *v*. 13. *ad* 19.

CUm autem quâdam die filii & fíliæ ejus coméderent & bíberent vinum in domo fratris ſui primogéniti, núntius venit ad Job, qui díceret: Boves arábant, & áſinæ paſcebántur juxta eos, & irruérunt Sabæi, tulerúntque ómnia, & púeros percuſſérunt gládio, & evásì ego ſolus, ut nuntiárem tibi. Cùmque adhuc ille loquerétur, venit alter, & dixit: Ignis Dei cécidit è cœlo, & tactas oves pueróſque conſúmpſit, & effúgi ego ſolus, ut nuntiárem tibi. Sed & illo adhuc loquénte, venit álius, & dixit: Chaldæi fecérunt tres turmas, & invaſérunt camélos, & tulérunt eos, nécnon & púeros percuſſérunt gládio, & ego fugi ſolus, ut nuntiárē tibi. Adhuc loquebátur ille, & ecce álius intrávit, & dixit: Filiis tuis & filiábus veſcéntibus & bibéntibus vinum in domo fratris ſui primogéniti, repéntè ventus vehémens irrúit à regióne deſérti, & concúſſit quátuor ángulos domûs, quæ córruens oppréſſit líberos tuos, & mórtui ſunt, & effúgi ego ſolus, ut nuntiárem tibi.

℟. *iij*. In Angelis ſuis réperit pravitátem: * Quantò magìs hi qui hábitant domos lúteas, qui terrénum habent fundaméntum, conſuméntur velut à tínea? *Job*. 4. 18. ℣. Deus Angelis peccántibus non pepércit. 2. *Petr*. 2. 4. * Quantò. Glória. * Quantò.

IN II. NOCTURNO.

De Epíſtola Cathólica beáti Jacóbi Apóſtoli.

Lectio IV. *c*. 5. *v*. 1. *ad* 6.

AGite nunc, dívites: ploráte ululántes in miſériis veſtris quæ advénient vobis. Divítiæ veſtræ putrefáctæ ſunt: & veſtiménta veſtra à tíneis coméſta ſunt. Aurum & argéntum veſtrum ærugінávit: & ærúgo eór-

in teſtimónium vobis erit, & manducábit carnes veſtras ſicut ignis. Theſaurizáſtis vobis iram in noviſſimis diébus. Ecce merces operariórum qui meſſuérunt regiónes veſtras, quæ fraudáta eſt à vobis, clamat; & clamor eórum in aures Dómini ſábaoth introívit. Epuláti eſtis ſuper terram, & in luxúriis enutríſtis corda veſtra, in die occiſiónis. Addixíſtis & occidíſtis juſtum, & non réſtitit vobis.

℟. *iv.* Auris aúdiens beatificábat me, & óculus videns teſtimónium reddébat mihi; * Eò quòd liberáſſē paúperem vociferántem, & pupíllum cui non eſſet adjútor. *Job.* 29. 11. 12. ℣. Cùm liber eſſem ex ómnibus, ómnium me ſervum feci. 1. *Cor.* 9. 19. * Eò quòd.

Lectio V. *v.* 7. *ad* 10.

Patiéntes ígitur eſtóte, fratres, uſque ad advéntum Dómini. Ecce agrícola expéctat pretióſum fructum terræ, patiénter ferens, donec accípiat temporáneum & ſerótinum. Patiéntes ígitur eſtóte & vos, & confirmáte corda veſtra: quóniam advéntus Dómini appropinquávit. Nolíte ingemíſcere, fratres, in altérutrum, ut non judicémini. Ecce judex ante jánuam aſſíſtit. Exémplum accípite, fratres, éxitûs mali, labóris, & patiéntiæ, Prophétas qui locúti ſunt in nómine Dómini.

℟. *v.* Veſtívi me, ſicut veſtiménto & diadémate, judício meo: * Oculus fui cæco, & pes claudo; pater eram paúperum. *Job.* 29. 14. 15. 16. ℣. Omnibus ómnia factus ſum, ut omnes fácerem ſalvos. 1. *Cor.* 9. 22. * Oculus.

Lectio VI. *v.* 11. *ad* 15.

Ecce beatificámus eos qui ſuſtinuérunt. Sufferéntiā Job audíſtis, & finem Dómini vidíſtis, quóniam miſéricors Dóminus eſt, & miſerátor. Ante ómnia autem, fratres mei, nolíte juráre, neque per cœlum, neque per terram, neque áliud quodcúmque juraméntū. Sit autem ſermo veſter: Eſt, eſt: Non, non: ut non ſub judício decidátis. Triſtátur áliquis veſtrûm? oret. Æquo ánimo eſt? pſallat. Infirmátur quis in vobis? indúcat Presbýteros Eccléſiæ, & orent ſuper eum ungéntes eum óleo in nómine Dómini: & orátio fídei ſalvábit infírmum, & alleviábit eum Dóminus, & ſi in peccátis ſit, remitténtur ei.

℟. *vj.* Beátus homo qui corrípitur à Deo: increpatiónē ergo Dómini ne réprobes; * Quia ipſe vúlnerat, & medétur; pércutit, & manus ejus ſanábunt. *Job.* 5. 17. 18. ℣. Fili mi, noli negligere diſciplínam Dómini, neque fatigéris, dum ab eo argúeris. *Hebr.* 12. 5. * Quia ipſe vúlnerat. Glória. * Quia ipſe vúlnerat.

IN III. NOCTURNO.
Sermo ſancti Gregórii Papæ.
Lib. 2. *Mor. Cap.* 18.

LECTIO VII.

SAnctus vir Job, tentánte adversário, cuncta perdíderat; ſed tamen ſciens quia contra ſe Satan tentándi vires, nisi permitténte Dómino, non habébat, non ait: Dóminus dedit, diábolus ábſtulit: ſed, Dóminus dedit, Dóminus ábſtulit. Fortáſsè enim fúerat doléndum, ſi quod Cónditor déderat, hoſtis abſtuliſſet: at poſtquàm non ábſtulit, nisi ipſe qui dedit, ſua recépit, non noſtra ábſtulit. Si enim ab illo accípimus, quibus in hac vita útimur, cur dóleat, quòd ipſo judicánte exígimur, quo largiénte fenerámur? Nec aliquándo injúſtus eſt créditor, qui dum præfixo reddéndi témpore non conſtríngitur; quando vult, éxigit quod fenerátur. Ubi & benè ſubjúngitur: Sicut Dómino plácuit, ità factum eſt: cùm enim in hac vita, ea quæ nólumus, pátimur, necéſſe eſt ut ad eum qui injúſtum velle nil poteſt, ſtúdia noſtræ voluntátis inclinémus.

℞. vij. Dóminus convérſus eſt ad pœniténtiam Job, cùm oráret ille pro amícis ſuis; * Et áddidit Dóminus ómnia quæcúmque fúerant Job, duplícia. *Job.* 42. 10. ℣. Tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò ſpem, ſpes autem non confúndit. *Rom.* 5. 3. 4. 5. * Et áddidit.

LECTIO VIII.

MAgna quippe eſt conſolátio in eo quod díſplicet, quòd illo ordinánte erga nos ágitur, cui non nisi juſtum placet. Si ígitur juſta placére Dómino ſcimus; pati autem nulla, nisì quæ Dómino placúerint, póſſumus; juſta ſunt cuncta quæ pátimur, & valde injúſtum eſt, ſi de juſta paſſióne murmurámus. Sed quia orátor fortis quómodo aſſertiónem partis ſuæ contra adversárium allegávit, audívimus; nunc quómodo in oratiónis ſuæ término Júdicem benedicéndo laudet, audiámus. Séquitur: Sit nomen Dómini Benedíctum. Ecce omne quod rectum ſenſit, Dómini benedictióne conclúſit: ut hinc adversárius inſpíciat, & ad pœnam ſuam victus erubéſcat, quia ipſe Dómino contumax étiam in beatitúdine cónditus éxtitit, cui homo hymnum glóriæ étiã percúſſus dicit.

℞. viij. Reſpícite, filii, natiónes hóminum, & * Scitóte, quia nullus ſperávit in Dómino, & confúſus eſt. *Eccli.* 2. 11. ℣. Sufferéntiam Job audíſtis, & finem Dómini vidíſtis, quóniam miséricors Dóminus eſt, & miſerátor. *Jac.* 5. 11. * Scitóte.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio IX. *c.* 13. *v.* 24. *ad* 30.

Zizania ſuperſeminata.

PArábolam propóſuit turbis Jeſus, dicens: Símile factum eſt regnum cœlórum hómini, qui ſeminávit bonum ſemen in agro ſuo. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 88. n. 19. 20.

HOc in myſtério lectiónis hujus cognóvimus, fratres, eſſe intùs in Eccléſia bonos & malos, quod ſæpè dícimus fruméntum & páleam. Nemo ante tempus déſerat áream; tóleret páleam in tritúra, tóleret in área; quod enim tóleret in hórreo non habébit. Véniet ventilátor qui dívidet malos à bonis. Erit étiam corporális ſeparátio, quam modò ſpiritális præcédit. A malis corde ſemper disjungímini; ad tempus cautè córpore copulámini. Nec tamen negligéntes ſitis in corrigéndis veſtris, ad curam ſcílicet veſtram quoquo modo pertinéntibus, monéndo, docéndo, hortándo, terréndo. Duóbus modis non te máculat malus: ſi non conſéntias, & ſi redárguas. Deínde in ipſa correctióne alienórum peccatórum, cavéndum eſt ne ſe extóllat qui álterũ córripit. Neque ergo conſentiéntes ſitis malis, ut approbétis, neque negligéntes, ut non arguátis, neque ſuperbiéntes, ut inſultánter arguátis.

℟. *ix.* Deus creávit hóminem inexterminábilem, & ad imáginem ſimilitúdinis ſuæ fecit illum: * Invídiâ autem diáboli mors introívit in orbem terrárum. *Sap.* 2. 23. 24. ℣. Venit inimícus ejus, & ſuperſeminávit zizánia in médio trítici. *Matt.* 13. 25. * Invídiâ. Glória. * Invídiâ.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. f. Qui timet Dóminum, excípiet doctrínã ejus; & qui vigiláverint ad illũ, invénient benedictiónem. *Eccli.* 32. 18.

Oratio.

DA nobis, Deus, omni cuſtódiâ ſerváre cor noſtrum; & ne præváleat humánæ ſalútis inimícus, præſta, ut fortes in fide, ipſi contínuò reſiſtámus; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Dómine, nónne bonum ſemen ſemináſti in agro tuo? Unde ergo habet zizánia? Et ait illis: Inimícus homo hoc fecit. *Matt.* 13. 27. 28.

FERIA SECUNDA.

De Libro Job.

Lectio I. *c.* 1. *v.* 20. *ad finem,* & *c.* 2. *v.* 1. *ad* 2.

TUnc ſurréxit Job, & ſcidit veſtiménta ſua, & tonſo cápite córruens in terram, adorávit & dixit: Nudus egréſſus ſum de útero matris meæ, & nudus revértar illuc: Dóminus dedit, Dóminus ábſtulit:

ſicut Dómino placuit, ità factum eſt, ſit nomen Dómini benedíctum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis ſuis, neque ſtultum quid contra Deum locútus eſt. Factum eſt autem, cùm quâdam die veníſſent filii Dei, & ſtarent coram Dómino, veniſſet quoque Satan inter eos, & ſtaret in conſpéctu ejus, ut díceret Dóminus ad Satan: Unde venis? Qui reſpóndens, ait: Circuívi terram, & perambulávi eam.

℟. *j*. Dixit, *p*. 386.

Lectio II. *c*. 2. *v*. 3. *ad* 6.

DIxit Dóminus ad Satan: Nunquid conſideráſti ſervum meum Job, quòd non ſit ei ſímilis in terra, vir ſimplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo, & adhuc rétinens innocéntiam? Tu autem commovíſti me advérsùs eum, ut affligerem eum fruſtrà. Cui reſpóndens Satan, ait: Pellem pro pelle & cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima ſua. Alióquin mitte manum tuam, & tange os ejus & carnem, & tunc vidébis quòd in fáciem benedícat tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satan: Ecce in manu tua eſt, verúmtamen ánimam illíus ſerva.

℟. *ij*. Deus, *p*. 387.

Lectio III. *v*. 7. *ad fin*.

EGréſſus igitur Satan à fácie Dómini, percúſſit Job úlcere péſſimo, à planta pedis uſque ad vérticem ejus: qui teſtâ ſániem radébat, ſedens in ſterquilínio. Dixit autem illi uxor ſua: Adhuc tu pérmanes in ſimplicitáte tua? bénedic Deo & mórere. Qui ait ad illam: Quaſi una de ſtultis muliéribus locúta es. Si bona ſuſcépimus de manu Dei, mala quare non ſuſcipiámus? In ómnibus his non peccávit Job lábiis ſuis. Igitur audiéntes tres amíci Job omne malum quod accidíſſet ei, venérunt ſínguli de loco ſuo, Eliphaz Themanítes, & Baldad Suhítes, & Sophar Naamathítes. Condíxerant enim, ut páriter veniéntes viſitárent eum, & conſolaréntur. Cúmque eleváſſent procul óculos ſuos, non cognovérunt eum, & exclamántes ploravérunt, ſciſsíſque véſtibus ſparsérunt púlverem ſuper caput ſuum in cœlum. Et ſedérunt cum eo in terra ſeptem diébus & ſeptem nóctibus, & nemo loquebátur ei verbũ: vidébant enim dolórem eſſe vehementem.

℟. *iij*. In Angelis, *p*. 387.

FERIA TERTIA.

De Libro Job.

Lectio I. *c*. 3. *v*. 1. *ad* 10.

POſt hæc apéruit Job os ſuum, & maledíxit diéi ſuo, & locútus eſt: Péreat dies in qua natus ſum, & nox in qua dictum eſt: Concéptus eſt homo. Dies ille vertátur in ténebras, & non requírat eum Deus déſuper, & non illuſtrétur lúmine.

Obſcúrent eum ténebræ & umbra mortis; óccupet eum calígo, & involvátur amaritúdine. Noctem illam tenebróſus turbo poſſídeat, non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménſibus. Sit nox illa ſolitária, nec laude digna: maledícànt ei qui maledícunt diéi, qui paráti ſunt ſuſcitáre Leviathan: obtenebréntur ſtellæ calígine ejus: expéctet lucem & non vídeat, nec ortum ſurgéntis auróræ: quia non conclúſit óſtia ventris qui portávit me, nec ábſtulit mala ab óculis meis.

℞. *j.* Auris, *p.* 388.

Lectio II. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 9.

RESpóndens autem Eliphaz Themanítes, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórſitàn moléſtè accípies; ſed concéptum ſermónem tenére quis póterit? Ecce docuíſti multos, & manus laſſas roboráſti: vacillántes confirmavérunt ſermónes tui, & génua treméntia confortáſti: nunc autem venit ſuper te plaga, & defecíſti; tétigit te, & conturbátus es. Ubi eſt timor tuus, fortitúdo tua, patiéntia tua, & perféctio viárum tuárum? Recordáre, óbſecro te, quis unquam ínnocens périit, aut quando recti deléti ſunt. Quin pótiùs vide eos qui operántur iniquitátem, & séminant dolóres, & metunt eos, flante Deo periſſe, & ſpíritu iræ ejus eſſe conſúmptos.

℞. *ij.* Veſtívi, *p.* 388.

Lectio III. *c.* 6. *v.* 1. *ad* 7.

RESpóndens autem Job, dixit: Utinàm appenderéntur peccáta mea quibus iram mérui, & calámitas quam pátior, in ſtatéra! quaſi aréna maris hæc grávior apparéret: unde & verba mea dolóre ſunt plena; quia ſagíttæ Dómini in me ſunt, quarum indignátio ébibit ſpíritum meum; & terróres Dómini mílitant contra me. Nunquid rúgiet ónager cùm habúerit herbam? aut múgiet bos cùm ante præsépe plenum ſtéterit? aut póterit cómedi inſúlſum, quod non eſt ſale condítum? aut poteſt áliquis guſtáre, quod guſtátum affert mortem? Quæ priùs nolébat tángere ánima mea, nunc præ angúſtia, cibi mei ſunt.

℞. *iij.* Beátus, *p.* 388.

FERIA QUARTA.

De Libro Job.

Lectio I. *c.* 6. *v.* 8. *ad* 14.

QUis det ut véniat petítio mea, & quod expécto, tríbuat mihi Deus; qui cœpit, ipſe me cónterat, ſolvat manum ſuam, & ſuccídat me? Et hæc mihi ſit conſolátio, ut affligens me dolóre, non parcat, nec contradícam ſermónibus Sancti. Quæ eſt enim fortitúdo mea, ut ſuſtíneam? aut quis finis meus, ut patiénter agam? Nec for-

titúdo lápidum, fortitúdo mea, nec caro mea ǽnea eſt. Ecce, non eſt auxílium mihi in me, & neceſsárii quoque mei receſsérunt à me. Qui tollit ab amíco ſuo miſericórdiam, timórem Dómini derelínquit.

℟. *j.* Dóminus, *p.* 389.

LECTIO II. *v.* 15. *ad* 23.

FRatres mei præteriérunt me, ſicut torrens qui raptim tranſit in convállibus. Qui timent pruínam, írruet ſuper eos nix. Témpore quo fúerint diſſipáti, períbunt: & ut incalúerit, ſolvéntur de loco ſuo. Involútæ ſunt sémitæ gréſſuum eórum: ambulábunt in vácuum, & períbunt. Conſideráte sémitas Thema, itínera Saba, & expectáte paulíſper. Confúſi ſunt, quia ſperávi: venérunt quoque uſque ad me, & pudóre coopérti ſunt. Nunc veníſtis: & modò vidéntes plagam meam timétis. Nunquid dixi: Afférte mihi, & de ſubſtántia veſtra donáte mihi? vel, liberáte me de manu hoſtis, & de manu robuſtórum erúite me?

℟. *ij.* Reſpícite, *p.* 389.

LECTIO III. *v.* 24. *ad fin.*

DOcéte me, & ego tacébo: & ſi quid fortè ignorávi, inſtrúite me. Quare detraxíſtis ſermónibus veritátis, cùm è vobis nullus ſit qui poſſit argúere me? Ad increpándum tantùm elóquia concinnátis, & in ventum verba profértis. Super pupíllum irrúitis, & ſubvértere nitímini amícum veſtrum. Verúmtamen quod cœpíſtis expléte: præbéte aurem, & vidéte an méntiar. Reſpondéte, óbſecro, abſque contentióne: & loquéntes id quod juſtum eſt, judicáte: & non inveniétis in lingua mea iniquitátem, nec in faúcibus meis ſtultítia perſonábit.

℟. *iij.* Breves dies hóminis ſunt; númerus ménſium ejus apud te eſt, Dómine: * Conſtituíſti términos ejus, qui præteríri non póterunt. *Job.* 14. 5. ℣. Vita veſtra vapor eſt ad módicùm parens, & deínceps exterminábitur. *Jac.* 4. 15. * Conſtituíſti. Glória. * Conſtituíſti.

FERIA QUINTA.

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 16.

MIlítia eſt vita hóminis ſuper terram: & ſicut dies mercenárii, dies ejus. Sicut cervus desíderat umbram, & ſicut mercenárius præſtolátur finem óperis ſui, ſic & ego hábui menſes vácuos, & noctes laborióſas enumerávi mihi. Si dormíero, dicam: Quando consúrgam? & rursùm expectábo véſperam, & replébor dolóribus uſque ad ténebras. Indúta eſt caro mea putrédine & sórdibus púlveris, cutis mea áruit & contrácta eſt. Dies mei velóciùs tranſiérunt, quàm à texénte tela ſuccíditur, & consúmpti ſunt abſque ulla ſpe,

℟. *j.* Dixit, *p.* 386.

LECTIO II. *c.* 8. *v.* 1. *ad* 8.

RESpóndens autem Baldad Suhítes, dixit: Uſquequò loquéris tália, & ſpíritus múltiplex ſermónes oris tui? Nunquid Deus ſupplántat judícium? aut Omnípotens ſubvértit quod juſtum eſt? Etiámſi filii tui peccavérunt ei, & dimíſit eos in manu iniquitátis ſuæ: tu tamen ſi dilúculo conſurréxeris ad Deum, & Omnipoténtem fúeris deprecátus: ſi mundus & rectus incéſſeris, ſtatim evigilábit ad te, & pacátum reddet habitáculum juſtítiæ tuæ: in tantùm, ut ſi prióra tua fúerint parva, & noviſſima tua multiplicéntur nimis. Intérroga enim generatiónẽ príſtinam, & diligénter inveſtíga patrum memóriam.

℟. *ij.* Deus, *p.* 387.

LECTIO III. *v.* 13. *ad finem.*

SIc viæ ómnium qui obliviſcúntur Deum, & ſpes hypócritæ períbit. Non ei placébit vecórdia ſua, & ſicut tela araneárum fidúcia ejus. Innitétur ſuper domum ſuam, & non ſtabit: fúlciet eam, & non conſúrget. Huméctus vidétur ántequàm véniat ſol, & in ortu ſuo germen ejus egrediétur. Super acérvum petrárum radíces ejus denſabúntur, & inter lápides commorábitur. Si abſorbúerit eum de loco ſuo, negábit eum & dicet: Non novi te. Hæc eſt enim lætítia viæ ejus, ut rursùm de terra álii germinéntur. Deus non projíciet símplicem, nec pórriget manum malígnis, donec impleátur riſu os tuum, & lábia tua júbilo. Qui odérunt te, induéntur confuſióne: & tabernáculum impiórum non subsíſtet.

℟. *iij.* In Angelis, *p.* 387.

FERIA SEXTA.

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 7.

ET reſpóndens Job, ait: Verè ſcio quòd ità ſit, & quòd non juſtificétur homo compóſitus Deo. Si volúerit conténdere cum eo, non póterit ei reſpondére unum pro mille. Sápiens corde eſt, & fortis róbore: quis réſtitit ei, & pacem hábuit? Qui tránſtulit montes, & neſciérunt hi quos ſubvértit in furóre ſuo. Qui cómmovet terram de loco ſuo, & colúmnæ ejus concutiúntur. Qui præcipit ſoli, & non óritur: & ſtellas claudit quaſi ſub ſignáculo.

℟. *j.* Auris, *p.* 388.

LECTIO II. *v.* 8. *ad* 17.

SI vénerit ad me, non vidébo eum: ſi abíerit, non intélligam. Si repéntè intérroget, quis reſpondébit ei? Vel quis dícere poteſt: Cur ità facis? Deus, cujus iræ nemo resíſtere poteſt, & ſub quo curvántur qui portant orbem. Quantus ergo ſum ego, ut reſpóndeam ei, & loquar verbis meis cum eo? Qui etiámſi habúero quippiam juſtum, non reſ-

pondébo, ſed meum Júdicem deprecábor. Et cùm invocántem exaudíerit me, non credo quòd audíerit vocem meam. In túrbine enim cónteret me, & multiplicábit vúlnera mea étiam ſinè cauſa.

℟. *ij.* Veſtívi, *p.* 388.

LECTIO III. *v.* 18. *ad* 22.

NOn concédit requiéſcere ſpíritum meum, & implet me amaritudínibus. Si fortitúdo quǽritur, robuſtíſſimus eſt: ſi ǽquitas judícii, nemo audet pro me teſtimónium dícere. Si juſtificáre me volúero, os meum condemnábit me: ſi innocéntem oſténdero, pravum me comprobábit. Etiámſi ſimplex fúero, hoc ipſum ignorábit ánima mea, & tædébit me vitæ meæ. Unum eſt quod locútus ſum: Et innocéntem & ímpium ipſe conſúmit.

℟. *iij.* Beátus, *p.* 388.

SABBATO.

Vide Rubricam, p. 355.

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 11. *v.* 1. *ad* 6.

REſpóndens autem Sophar Naamathítes, dixit: Nunquid qui multa lóquitur, non & áudiet? aut vir verbóſus juſtificábitur? Tibi ſoli tacébunt hómines? & cùm cǽteros irríſeris, à nullo confutáberis? Dixíſti enim: Purus eſt ſermo meus, & mundus ſum in conſpéctu tuo. Atque útinàm Deus loquerétur tecum, & aperíret lábia ſua tibi, ut oſténderet tibi ſecréta ſapiéntiæ, & quòd múltiplex eſſet lex ejus, & intellígeres quòd multò minóra exigáris ab eo, quàm merétur iníquitas tua.

LECTIO II. *v.* 7. *ad* 13.

FOrſitàn veſtígia Dei comprehéndes, & uſque ad perféctum Omnipoténtem repéries? Excélſior cœlo eſt, & quid fácies? profúndior inférno, & unde cognóſces? Lóngior terrâ menſúra ejus, & látior mari. Si ſubvérterit ómnia, vel in unum coarctáverit, quis contradícet ei? Ipſe enim novit hóminum vanitátem; & videns iniquitátem, nónne consíderat? Vir vanus in ſupérbiam erígitur, & tanquam pullum ónagri ſe líberum natum putat. Tu autem firmáſti cor tuum, & expandíſti ad eum manus tuas.

LECTIO III. *v.* 14. *ad fin.*

SI iniquitátem quæ eſt in manu tua, abſtúleris à te, & non mánſerit in tabernáculo tuo injuſtítia, tunc leváre póteris fáciem tuam abſque mácula, & eris ſtábilis, & non timébis. Miſériæ quoque oblíviſcéris, & quaſi aquárum quæ præteriérunt, recordáberis. Et quaſi meridiánus fulgor conſúrget tibi ad véſperam: & cùm te conſúmptum putáveris, oriéris ut lúcifer. Et habébis fidúciam, propóſitâ tibi ſpe, & defóſſus ſecúrus dórmies. Requiéſces, & non erit qui te extérreat: & deprecabúntur fáciem tuam plúrimi. Oculi autem impiórum deficient, & effúgium

perîbit ab eis, & ſpes illórum abominátio ánimæ.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Dóminus benedixit noviſſimis Job, magis quàm princípio ejus. *Job.* 42. 12.

Oratio, Deus, qui Chriſtiáno pópulo, *infrà, ad Laudes*, *p.* 399.

DOMINICA VI.
POST EPIPHANIAM.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 12. *v.* 1. *ad* 11.

RESpóndens autem Job, dixit: Ergo vos eſtis ſoli hómines, & vobiſcum moriétur ſapiéntia? Et mihi eſt cor, ſicut & vobis, nec inférior veſtrî ſum: quis enim hæc quæ noſtis, ignórat? Qui deridétur ab amíco ſuo, ſicut ego, invocábit Deum, & exaúdiet eum: Deridétur enim juſti ſimplícitas: lampas contémpta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus ſtatútū. Abúndant tabernácula prædónum & audácter próvocant Deum, cùm ipſe déderit ómnia in manus eórum. Nimírùm intérroga juménta, & docébunt te: & volatília cœli, & indicábunt tibi. Lóquere terræ, & reſpondébit tibi: & narrábunt piſces maris. Quis ignórat quòd ómnia hæc manus Dómini fécerit, in cujus manu ánima omnis vivéntis, & ſpíritus univérſæ carnis hóminis? Nónne auris verba dijúdicat, & fauces comedéntis, ſapórem?

℞. *j.* Dixit, *p.* 386.

LECTIO II. *v.* 12. *ad* 21.

IN antíquis eſt ſapiéntia, & in multo témpore prudéntia. Apud ipſum eſt ſapiéntia & fortitúdo, ipſe habet consílium & intelligéntiam. Si deſtrúxerit, nemo eſt qui ædíficet: ſi inclúſerit hóminem, nullus eſt qui apériat. Si continúerit aquas, ómnia ſiccabúntur: & ſi emíſerit eas, ſubvértent terram. Apud ipſum eſt fortitúdo & ſapiéntia: ipſe novit & decipiéntem, & eum qui décipitur. Addúcit conſiliários in ſtultum finem, & júdices in ſtupórem. Bálteum regum diſsólvit, & præcíngit fune renes eórum. Ducit ſacerdótes inglórios, & optimátes ſupplántat: commútans lábium verácium, & doctrínā ſenum aúferens. Effúndit deſpectiónem ſuper príncipes, eos qui oppréſſi fúerant, rélevans.

℞. *ij.* Deus, *p.* 387.

LECTIO III. *c.* 13. *v.* 1. *ad* 9.

ECce ómnia hæc vidit óculus meus, & audívit auris mea, & intelléxi síngula. Secúndùm ſciéntiam veſtram & ego novi: nec inférior veſtrî ſum. Sed tamen ad Omnipoténtem loquar, & diſputáre cum Deo cúpio: priùs vos oſténdens fabricatóres mendácii, & cultóres perversórum dógmatum. Atque útinàm tacerétis, ut putarémini eſſe ſapiéntes! Audíte ergo correptiónem meam, & judí-

cium labiórum meórum atténdite. Nunquid Deus índiget veſtro mendácio, ut pro illo loquámini dolos? Nunquid fáciem ejus accípitis, & pro Deo judicári nitímini? Aut placébit ei quem celáre nihil poteſt? Aut decipiétur ut homo, veſtris frauduléntiis?

℟. *iij.* In Angelis, *p.* 387.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO IV. *c.* 14. *v.* 26. *ad* 34.

IN timóre Dómini fidúcia fortitúdinis, & filiis ejus erit ſpes. Timor Dómini fons vitæ, ut declinent à ruína mortis. In multitúdine pópuli dígnitas regis: & in paucitáte plebis ignomínia príncipis. Qui pátiens eſt, multâ gubernátur prudéntiâ: qui autem impátiens eſt, exáltat ſtultítiam ſuam. Vita cárnium, sánitas cordis: putrédo óſſium, invídia. Qui calumniátur egéntem, exprobrat Factóri ejus: honórat autem eum, qui miſerétur paúperis. In malítia ſua expellétur ímpius: ſperat autem juſtus in morte ſua. In corde prudéntis requiéſcit ſapiéntia, & indóctos quoſque erúdiet. Juſtítia élevat gentem: míſeros autem facit pópulos peccátum.

℟. *iv.* Auris, *p.* 388.

LECTIO V. *c.* 16. *v.* 20. *ad* 32.

ERudítus in verbo repériet bona: & qui ſperat in Dómino, beátus eſt. Qui sápiens eſt corde, appellábitur prudens: & qui dulcis elóquio, majóra percípiet. Fons vitæ erudítio poſſidéntis: doctrína ſtultórum, fatúitas. Cor ſapiéntis erúdiet os ejus: & lábiis ejus addet grátiam. Favus mellis, compóſita verba: dulcédo ánimæ, sánitas óſſium. Eſt via quæ vidétur hómini recta: & noviſſima ejus ducunt ad mortem. Anima laborántis labórat ſibi, quia compulit eum os ſuum. Vir ímpius fodit malum, & in lábiis ejus ignis ardéſcit. Homo pervérſus súſcitat lites: & verbóſus ſéparat príncipes. Vir iníquus lactat amícum ſuum, & ducit eum per viam non bonam. Qui attónitis óculis cógitat prava, mordens lábia ſua pérficit malum. Coróna dignitátis ſenéctus, quæ in viis juſtítiæ reperiétur. Mélior eſt pátiens viro forti: & qui dominátur ánimo ſuo, expugnatóre úrbium.

℟. *v.* Veſtívi, *p.* 388.

LECTIO VI. *c.* 17. *v.* 12. *ad* 17.

EXpedit magis urſæ occúrrere, raptis fœtibus, quàm fátuo confidénti in ſtultítia ſua. Qui reddit mala pro bonis, non recédet malum de domo ejus. Qui dimíttit aquam, caput eſt jurgiórum: & ántequàm patiátur contuméliam, judícium déſerit. Qui juſtíficat ímpium, & qui condémnat juſtum, abominábilis eſt utérque apud Deum. Quid prodeſt ſtulto habére diví-

rias, cùm ſapiéntiam émere non poſſit? Qui altam facit domum ſuam, quærit ruínam: & qui evítat diſcere, íncidet in mala. Omni témpore díligit qui amícus eſt.

℟. *vj.* Beátus, *p.* 388.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtíni Epiſcopi.

Enarr. 2. in Pſalm. 29. n. 6.

LECTIO VII.

UNuſquíſque malus apud ſe habet voluntátem nocéndi; ut autem poſſit nocére, non habet in poteſtáte. Ut velit, jam reus eſt; ut poſſit, occúltâ diſpenſatióne providéntiæ Dei, in álium permíttitur ad pœnam, in álium permíttitur ad probatiónem, in álium permíttitur ad corónam. Ad pœnam, quómodo permíſſi ſunt allóphyli, id eſt, alienígenæ, cápere pópulum Iſraël, quia peccavérunt in Deum. Ad probatiónem autem, permíſſus eſt diábolus in Job; probátus eſt Job, confúſus eſt diábolus. Ad corónam verò permíſſi ſunt perſecutóres in Mártyres: occíſi ſunt Mártyres; quaſi vicíſſe ſe arbitráti ſunt perſecutóres: illi in maniféſto falsò triumphárunt; iſti in occúlto verè coronáti ſunt. Ergo in quem permíttitur, occúltæ diſpenſatiónis eſt providéntiæ Dei. Ut autem velit nocére, ipſíus hóminis eſt; non enim contínuò, quem vult occídit.

℟. *vij.* Dóminus, *p.* 389.

LECTIO VIII. n. 7.

ET diábolus occídit filios ipsíus, tulit omnem ſubſtántiam ipsíus. Et ille quid? Dóminus dedit, Dóminus ábſtulit, ſicut Dómino plácuit, ità factum eſt; ſit nomen Dómini benedíctum. Non triúmphet inimícus, quia ipſe fecit. Novi ego, inquit, à quo ſit permíſſus: diábolo tribuátur nocéndi volúntas, Dómino meo probándi poteſtas. In ipſo vúlnere córporis accédit uxor, relícta ſicut Eva, adjútrix diáboli, non conſolátrix maríti. Tentat & dicit inter multas increpatiónes: Dic áliquod verbum in Deum, & mórere. Et ille: Tanquam una ex inſipiéntibus muliéribus locúta es: ſi bona percépimus de manu Dómini, mala non ſuſtinébimus? Iterùm & ille manum Dómini dixit in ſe, quòd eum diábolus percúſſerat; quia non attendébat quis percúteret, ſed quis permítteret.

℟. *viij.* Reſpícite, *p.* 389.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

LECTIO IX. *c.* 13. *v.* 31. *ad* 35.

Granum ſinapis.

PArábolam propóſuit turbis Jeſus, dicens: Símile eſt regnum cœlórum grano ſinápis, quod accípiens homo ſeminávit in agro ſuo. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbýteri.

Lib. 2. Comm. in Matt. Cap. 13.

REgnum cœlórum, prædicátio Evangélii eſt, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, & de qua dícitur ad Judæos: Auferétur à vobis regnum Dei, & dábitur genti faciénti fructus ejus. Símile eſt ergo hujuſcémodi regnum grano ſinápis, quod accípiens homo ſeminávit in agro ſuo. Homo qui séminat in agro ſuo, à pleríſque Salvátor intellígitur, quòd in ánimis credéntium séminet: ab áliis ipſe homo séminans in agro ſuo, hoc eſt, in ſemetípſo, & in corde ſuo. Quis eſt iſte qui séminat, niſi ſenſus noſter & ánimus; qui ſuſcípiens granum prædicatiónis, & fovens ſeméntem humóre fídei, facit in agro ſui péctoris pulluláre?

℟. *ix.* Beátus qui in iſtis versátur bonis. * Qui ponit illa in corde ſuo, sápiens erit ſemper. *Eccli.* 50. 30. ℣. Vobis datum eſt noſſe myſtéria regni cœlórum. *Matt.* 13. 11. * Qui ponit. Glória. * Qui ponit.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. c. Beáti ſumus, Iſraël, quia quæ Deo placent, maniféſta ſunt nobis. *Bar.* 4. 4.

Oratio.

DEus, qui Chriſtiáno pópulo dediſti noſſe myſtéria regni cœlórum; præſta, ut ſicut tuam cognóſcimus veritátem, ſic eam dignis móribus aſſequámur; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. D. Hæc ómnia locútus eſt Jeſus in parábolis ad turbas, & ſinè parábolis non loquebátur eis. *Matt.* 13. 34.

FERIA SECUNDA.

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 15. *v.* 1. *ad* 8.

REſpóndens autem Eliphaz Themanítes, dixit; Nunquid ſápiens reſpondébit, quaſi in ventum loquens, & implébit ardóre ſtómachum ſuum? Árguis verbis eum qui non eſt æquális tibi, & lóqueris quod tibi non éxpedit. Quantùm in te eſt, evacuáſti timórem, & tuliſti preces coram Deo. Dócuit enim iníquitas tua os tuum, & imitáris linguam blaſphemántium. Condemnábit te os tuum, & non ego: & lábia tua reſpondébunt tibi. Nunquid primus homo tu natus es, & ante colles formátus? Nunquid consílium Dei audíſti, & inférior te erit ejus ſapiéntia?

℟. *j.* Dixit, *p.* 386.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 16.

QUid noſti quod ignorémus? quid intélligis quod neſciámus? Et ſenex & antíqui ſunt in nobis, multò vetuſtióres quàm patres tui. Nunquid grande eſt ut conſolétur te Deus? ſed verba tua prava hoc prohibent. Quid te élevat cor

tuum, & quaſi magna cógitans, attónitos habes óculos? Quid tumet contra Deum ſpíritus tuus, ut próferas de ore tuo hujuſcémodi ſermónes? Quid eſt homo, ut immaculátus ſit, & ut juſtus appáreat, natus de muliere? Ecce inter ſanctos ejus nemo immutábilis, & cœli non ſunt mundi in conſpéctu ejus. Quantò magìs abominábilis & inútilis homo, qui bibit quaſi aquã iniquitátem?

℟. *ij*. Deus, *p.* 387.

Lectio III. *v.* 17. *ad* 15.

OStendam tibi, audi me: quod vidi narrábo tibi. Sapiéntes confiténtur, & non abſcóndunt patres ſuos, quibus ſolis data eſt terra, & non transívit aliénus per eos. Cunctis diébus ſuis ímpius ſupérbit, & númerus annórum incértus eſt tyránnidis ejus. Sónitus terróris ſemper in áuribus illíus, & cùm pax ſit, ille ſemper inſídias ſuſpicátur. Non credit quòd revérti poſſit de ténebris ad lucem, circumſpéctans úndique gládium. Cùm ſe móverit ad quæréndum panem, novit quòd parátus ſit in manu ejus tenebrárum dies. Terrébit eum tribulátio, & angúſtia vallábit eum, ſicut regem qui præparátur ad prælium. Teténdit enim advérsùs Deum manum ſuam, & contra Omnipoténtem roborátus eſt.

℟. *iij*. In Angelis, *p.* 387.

FERIA TERTIA.

De Libro Job.

Lectio I. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 7.

REſpóndens autem Job, dixit: Audívi frequénter tália, conſolatóres oneróſi omnes vos eſtis. Nunquid habébunt finem verba ventóſa? aut áliquid tibi moléſtum eſt ſi loquáris? Póteram & ego ſimília veſtri loqui: atque útinàm eſſet ánima veſtra pro ánima mea: conſolárer & ego vos ſermónibus, & movérem caput meum ſuper vos: roborárem vos ore meo: & movérem lábia mea, quaſi parcens vobis. Sed quid agam? Si locútus fúero, non quiéſcet dolor meus; & ſi tacúero, non recédet à me.

℟. *j*. Auris, *p.* 388.

Lectio II. *v.* 8. *ad* 15.

NUnc autem oppréſſit me dolor meus, & in níhilum redácti ſunt omnes artus mei. Rugæ meæ teſtimónium dicunt contra me, & ſuſcitátur falsíloquus advérsùs fáciem meam contradícens mihi. Collégit furórem ſuum in me, & cómminans mihi, infrémuit contra me déntibus ſuis: hoſtis meus terribílibus óculis me intúitus eſt. Aperuérunt ſuper me ora ſua, & exprobrántes percuſſérunt maxíllam meam, ſatiáti ſunt pœnis meis. Conclúſit me Deus apud iníquum, & mánibus impiórum me trádidit. Ego

Ille quondam opuléntus, repénté contrítus ſum: ténuit cervícem meam, confrégit me, & póſuit me ſibi quaſi in ſignum. Circúmdedit me lánceis ſuis, convulnerávit lumbos meos, non pepércit, & effúdit in terra víſcera mea. Concídit me vúlnere ſuper vulnus, írruit in me quaſi gigas.

℟. *ij.* Veſtívi, *p.* 388.

LECTIO III. *v.* 16. *ad finem.*

SAccum cónſui ſuper cutem meam, & opérui cínere carnem meam. Fácies mea intúmuit à fletu, & pálpebræ meæ caligavérunt. Hæc paſſus ſum abſque iniquitáte manûs meæ, cùm habérem mundas ad Deum preces. Terra, ne opérias ſánguinem meum, neque invéniat in te locum laténdi clamor meus. Ecce enim in cœlo teſtis meus, & cónſcius meus in excélſis. Verbóſi amíci mei: ad Deum ſtillat óculus meus. Atque útinàm ſic judicarétur vir cum Deo, quómodo judicátur fílius hóminis cum collége ſuo. Ecce enim breves anni tránſeunt, & sémitam per quam non revértar, ámbulo.

℟. *iij.* Beátus, *p.* 388.

FERIA QUARTA.

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 29. *v.* 1. *ad* 7.

ADdidit quoque Job, aſſúmens parábolam ſuã, & dixit: Quis mihi tríbuat, ut ſim juxta menſes príſtinos, ſecúndùm dies quibus Deus cuſtodiébat me? quando ſplendébat lucérna ejus ſuper caput meum, & ad lumen ejus ambulábam in ténebris: ſicut fui in diébus adoleſcéntiæ meæ, quando ſecrétò Deus erat in tabernáculo meo: quando erat Omnípotens mecum, & in circúitu meo púeri mei: quando lavábam pedes meos bútyro, & petra fundébat mihi rivos ólei: quando procedébam ad portam civitátis, & in plateá parábant cáthedram mihi?

℟. *j.* Dóminus, *p.* 389.

LECTIO II. *v.* 8. *ad* 16.

VIdébant me júvenes, & abſcondebántur: & ſenes aſſurgéntes ſtabant. Príncipes ceſſábant loqui, & dígitum ſuperponébant ori ſuo. Vocem ſuam cohibébant duces, & lingua eórum gútturi ſuo adhærébat. Auris aúdiens beatificábat me, & óculus videns teſtimónium reddébat mihi, eò quòd liberáſſem paúperem vociferántem, & pupíllum cui non eſſet adjútor. Benedíctio peritúri ſuper me veniébat, & cor víduæ conſolátus ſum. Juſtítiâ indútus ſum: & veſtívi me, ſicut veſtiménto & diadémate, judício meo. Oculus fui cœco, & pes claudo: pater eram paúperum: & cauſam quam neſciébam, diligentíſſimè inveſtigábam.

℟. *ij.* Reſpícite, *p.* 389.

Lectio III. *c.* 30. *v.* 1. *ad* 10.

NUnc autem derídent me junióres témpore, quorum non dignábar patres pónere cum cánibus gregis mei: quarum virtus mánuum mihi erat pro níhilo, & vitâ ipsâ putabántur indígni: egeſtáte & fame ſtériles, qui rodébant in ſolitúdine, ſqualéntes calamitáte & miſériâ: & mandébant herbas, & árborum córtices, & radix juniperórum erat cibus eórum: qui de convállibus iſta rapiéntes, cùm ſíngula reperíſſent, ad ea cum clamóre curré-bant. In desértis habitábant torréntium, & in cavérnis terræ, vel ſuper gláream: qui inter hujuſcémodi lætabántur, & eſſe ſub séntibus delícias computábant: filii ſtultórum & ignobílium, & in terra pénitùs non paréntes. Nunc in eórum cánticum verſus ſum, & factus ſum eis in provérbium. Abominántur me, & longè fúgiunt à me, & fáciem meam conſpúere non veréntur.

℟. *iij.* Breves, *p.* 393.

FERIA QUINTA.

De Libro Job.

Lectio I. *c.* 38. *v.* 1. *ad* 7.

REſpóndens autem Dóminus Job de túrbine, dixit: Quis eſt iſte invólvens ſenténtias ſermónibus imperítis? Accínge ſicut vir lumbos tuos: interrogábo te, & reſpónde mihi. Ubi eras quando ponébam fundaménta terræ? índica mihi ſi habes intelligéntiam. Quis póſuit menſúras ejus, ſi noſti? vel quis teténdit ſuper eam líneam? Super quo baſes illíus ſolidátæ ſunt? aut quis demíſit lápidem anguálrem ejus, cùm me laudárent ſimul aſtra matutína, & jubilárent omnes filii Dei?

℟. *j.* Dixit, *p.* 386.

Lectio II. *v.* 8. *ad* 17.

QUis conclúſit óſtiis mare, quando erumpébat quaſi de vulva procédens: cùm pónerem nubem veſtiméntum ejus, & calígine illud quaſi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis, & póſui vectem & óſtia; & dixi: Uſque huc vénies, & non procédes ámpliùs, & hîc confríngés tuméntes fluctus tuos. Nunquid poſt ortum tuum præcepíſti dilúculo, & oſtendíſti auróræ locum ſuum? & tenuíſti concútiens extréma terræ, & excuſsíſti ímpios ex ea? Reſtituétur ut lutum ſignáculum; & ſtabit ſicut veſtiméntum: auferétur ab ímpiis lux ſua, & bráchium excélſũ confringétur. Nunquid ingréſſus es profúnda maris, & in noviſſimis abýſſi deambuláſti? Nunquid apértæ ſunt tibi portæ mortis, & óſtia tenebróſa vidíſti?

℟. *ij.* Deus, *p.* 387.

Lectio III. *v.* 28. *ad* 37.

QUis eſt plúviæ pater? vel quis génuit ſtillas roris? De cujus útero egréſ-

ſa eſt glácies? & gelu de cœlo quis génuit? In ſimilitúdinem lápidis aquæ durántur, & ſuperficies abýſſi conſtríngitur. Nunquid conjúngere valébis micántes ſtellas Pleíadas, aut gyrum Arctúri póteris diſſipare? Nunquid prodúcis lucíferũ in témpore ſuo, & véſperum ſuper filios terræ consúrgere fácis? Nunquid noſti órdinem cœli, & pones ratiónem ejus in terra? Nunquid elevábis in nébula vocem tuam, & impétus aquárum opériet te? Nunquid mittes fúlgura, & ibunt, & reverténtia dicent tibi: Adſumus? Quis póſuit in viſcéribus hóminis ſapiéntiam? vel quis dedit gallo intelligéntiam? Quis enarrábit cœlórum ratiónẽ, & concéntum cœli quis dormíre fáciet?

℟. iij. In Angelis, p. 387.

FERIA SEXTA.

De Libro Job.

Lectio I. c. 39. v. 1. ad 8.

NUnquid noſti tempus partûs íbicum in petris, vel parturiéntes cervas obſerváſti? Dinumeráſti menſes concéptûs eárum, & ſciſti tempus partûs eárum? Incurvántur ad fœtum, & páriunt, & rugítus emíttunt. Separántur filii eárum, & pergunt ad paſtum: egrediúntur, & non revertúntur ad eas. Quis dimíſit ónagrum líberum, & víncula ejus quis ſolvit? cui dedi in ſolitúdine domum, & tabernácula ejus in terra ſalsúginis. Contémnit multitúdinem civitátis, clamórem exactóris non audit. Circúmſpicit montes páſcuæ ſuæ, & viréntia quæque perquírit.

℟. j. Auris, p. 388.

Lectio II. v. 9. ad 18.

NUnquid volet rhinóceros ſervíre tibi, aut morábitur ad præsépe tuum? Nunquid alligábis rhinocerróta ad arándum loro tuo? aut confrínget glebas vállium poſt te? Nunquid fidúciam habébis in magna fortitúdine ejus & derelínques ei labóres tuos? Nunquid credes illi quòd ſeméntem reddat tibi, & áream tuam côngreget? Penna ſtruthiónis ſimilis eſt pennis heródii, & accípitris. Quando derelínquit ova ſua in terra, tu fórſitàn in púlvere calefácies ea? Oblivíſcétur quòd pes concúlcet ea, aut béſtia agri cónterat. Durátur ad filios ſuos, quaſi non ſint ſui; fruſtrà laborávit nullo timóre cogénte. Privávit enim eam Deus ſapiéntiâ, nec dedit illi intelligéntiam. Cùm tempus fúerit, in altum alas érigit: derídet equum & aſcensórem ejus.

℟. ij. Veſtívi, p. 388.

Lectio III. c. 40. v. 1. ad 10.

REſpóndens autem Dóminus Job de túrbine, dixit: Accínge ſicut vir lumbos tuos: interrogábo

te, & índica mihi. Nunquid írritum fácies judícium meū: & condemnábis me, ut tu juſtificéris? Et ſi habes bráchium ſicut Deus, & ſi voce símili tonas? Circúmda tibi decórem, & in ſublíme erígere, & eſto glorióſus, & ſpecióſis indúere véſtibus. Diſpérge ſupérbos in furóre tuo, & reſpíciens omnem arrogántem humília. Réſpice cunctos ſupérbos, & confúnde eos, & cóntere ímpios in loco ſuo. Abſcónde eos in púlvere ſimul, & fácies eórum demérge in fóveam: & ego confitébor quòd ſalváre te póſſit déxtera tua. Ecce Béhemoth quem feci tecum, fœnum quaſi bos cómedit.

℟. *iij.* Beátus, *p.* 588.

SABBATO.

Vide Rubricam, p. 355.

De Libro Job.

Lectio I. *c.* 42. *v.* 1. *ad* 6.

Respóndens autem Job Dómino, dixit: Scio quia ómnia potes, & nulla te latet cogitátio. Quis eſt iſte, qui celat conſílium abſque ſciéntia? ídeò inſipiénter locútus ſum, & quæ ultra modum excéderent ſciéntiam meam. Audi, & ego loquar: interrogábo te, & reſpónde mihi. Audítu auris audívi te, nunc autem óculus meus videt te. Idcírcò ipſe me reprehéndo, & ago pœniténtiam in favílla & cínere.

Lectio II. *v.* 7. *ad* 11.

Poſtquàm autem locútus eſt Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Elíphaz Themanítem: Irátus eſt furor meus in te, & in duos amícos tuos, quóniam non eſtis locúti coram me rectum, ſicut ſervus meus Job. Súmite ergo vobis ſeptem tauros, & ſeptem aríetes, & ite ad ſervum meū Job, & offérte holocauſtum pro vobis: Job autem ſervus meus orábit pro vobis: fáciem ejus ſuſcípiam, ut non vobis imputétur ſtultítia: neque enim locúti eſtis ad me recta, ſicut ſervus meus Job. Abiérunt ergo, Elíphaz Themanítes, & Baldad Suhítes, & Sóphar Naamathítes, & fecérunt ſicut locútus fúerat Dóminus ad eos, & ſuſcépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque convérſus eſt ad pœniténtiam Job, cùm oráret ille pro amícis ſuis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcúmque fúerant Job, dupl ícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres ſui, & univérſæ ſorores ſuæ, & cuncti qui nóverant eum priùs, & comedérunt cum eo panem in domo ejus: & movérunt ſuper eum caput, & conſoláti ſunt eum ſuper omni malo quod intúlerat Dóminus ſuper eum: & dedérunt ei unuſquíſque ovem unam, & inaúrem áuream unam.

LECTIO III. *v.* 12. *ad finem.*

DOminus autem benedixit noviſſimis Job, magìs quàm principio ejus. Et facta ſunt ei quatuórdecim míllia óvium, & ſex míllia camelórum, & mille juga boum, & mille áſinæ. Et fuérunt ei ſeptem filii, & tres filiæ. Et vocávit nomen uníus Diem, & nomen ſecúndæ Cáſſiam, & nomen tértiæ Cornuſtibii. Non ſunt autem invéntæ mulíeres ſpecióſæ, ſicut filiæ Job, in univérſa terra; dedítque eis pater ſuus hæreditátem inter fratres eárũ. Vixit autem Job poſt hæc, centum quadragínta annis, & vidit filios ſuos, & filios filiórum ſuórum uſque ad quartam generatiónem, & mórtuus eſt ſenex & plenus diérum.

SABBATO

Ante Septuageſimam.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Fide intellígimus aptáta eſſe ſécula verbo Dei, ut ex inviſibílibus viſibília fierent. *Hebr.* 11. 3.

Oratio, Deus, qui per, *infrà, ad Laudes, p.* 410.

Deinde Commemoratio, ſi qua occurrat; & poſt ultimam Orationem,

℣. Benedicámus Dómino, Allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, Allelúia, allelúia.

Deinceps uſque ad Sabbatum Sanctum, non dicitur, allelúia, *ſed ejus loco, poſt* ℣. Deus, in adjutórium, & ℣. Sicut erat, *dicitur*, Laus tibi, Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.

DOMINICA

IN SEPTUAGESIMA.

Omnia ut in Pſalterio, additis quæ ſequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Géneſis.

LECTIO I. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 13.

IN princípio creávit Deus cœlum & terram. Terra autem erat inánis & vácua, & ténebræ erant ſuper fáciem abýſſi: & Spíritus Dei ferebátur ſuper aquas. Dixítque Deus: Fiat lux. Et facta eſt lux. Et vidit Deus lucem quòd eſſet bona: & divíſit lucem à ténebris: appellavítque lucem, Diem, & ténebras, Noctem: factúmque eſt véſpere & manè, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmaméntum in médio aquárum, & dívidat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmaméntum, diviſítque aquas quæ erant ſub firmaménto, ab his quæ erant ſuper firmaméntum. Et factum eſt ità. Vocavítque Deus firmaméntum, Cœlum: & factum eſt véſpere & manè, dies ſecúndus. Dixit verò Deus: Congregéntur aquæ quæ ſub cœlo ſunt, in locum unum: & appáreat árida. Et factum eſt ità. Et vocávit Deus áridam, Terram, congregationéſque aquárum appellávit Mária. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et ait: Gérminet terra herbam vi-

réntem & faciéntem ſemen, & lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus ſuum, cujus ſemen in ſemetípſo ſit ſuper terram. Et factum eſt ita. Et prótulit terra herbam viréntem, & faciéntem ſemen juxta genus ſuum, lignúmque fáciens fructum, & habens unumquódque ſeméntem ſecúndùm ſpéciem ſuam. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et factum eſt véſpere & manè, dies tértius.

℟. j. Perfécti ſunt cœli & terra, & omnis ornátus eórum; * Complevítque Deus, die séptimo, opus ſuum quod fécerat. *Gen.* 2. 1. 2. ℣. Qui ómnia creávit, Deus eſt. *Hebr.* 3. 4. * Complevítque.

LECTIO II. *v.* 14. *ad* 23.

DIxit autem Deus: Fiant luminária in firmaménto cœli, & dívidant diem ac noctem, & ſint in ſigna, & témpora, & dies, & annos: ut lúceant in firmaménto cœli, & illúminent terram. Et factum eſt ità. Fecítque Deus duo luminária magna: lumináre majus, ut præéſſet diéi; & lumináre minus, ut præéſſet nocti, & ſtellas. Et póſuit eas in firmaménto cœli, ut lucérent ſuper terram, & præéſſent diéi ac nocti, & divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et factum eſt véſpere & manè, dies quartus. Dixit étiam Deus: Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, & volátile ſuper terram ſub firmaménto cœli. Creavítque Deus cete grándia, & omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in ſpécies ſuas; & omne volátile ſecúndùm genus ſuum. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Benedixítque eis, dicens: Créſcite, & multiplicámini, & repléte aquas maris: avéſque multiplicéntur ſuper terram. Et factum eſt véſpere & manè, dies quintus.

℟. ij. Formávit Dóminus Deus hóminem de limo terræ, * Et inſpirávit in fáciem ejus ſpiráculum vitæ. *Gen.* 2. 7. ℣. Factus eſt primus homo Adam in ánimam vivéntem. 1. *Cor.* 15. 45. * Et inſpirávit.

LECTIO III. *v.* 24. *ad fin.*

DIxit quoque Deus: Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere ſuo, juménta, & reptília, & béſtias terræ ſecúndùm ſpécies ſuas. Factúmque eſt ità. Et fecit Deus béſtias terræ juxta ſpécies ſuas, & juménta, & omne réptile terræ in génere ſuo. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et ait: Faciámus hóminem, ad imáginem & ſimilitúdinem noſtram: & præſit píſcibus maris, & volatílibus cœli, & béſtiis, universǽque terræ, omníque réptili quod movétur in terra. Et creávit Deus hóminem ad imá-

ginem ſuam: ad imáginem Dei creávit illum: máſculum & féminam creávit eos. Benedixítque illis Deus, & ait: Créſcite, & multiplicámini, & repléte terram, & ſubjícite eam, & dominámini piſcibus maris, & volatílibus cœli, & univérſis animántibus, quæ movéntur ſuper terram. Dixítque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem ſemen ſuper terram, & univérſa ligna quæ habent in ſemetípſis seméntem géneris ſui, ut ſint vobis in eſcam. Et cunctis animántibus terræ, omníque vólucri cœli, & univérſis quæ movéntur in terra, & in quibus eſt ánima vivens, ut hábeant ad veſcéndum. Et factum eſt ità. Viditque Deus cuncta quæ fécerat: & erant valde bona. Et factum eſt véſpere & manè, dies ſextus.

℟. *iij*. Cùm obdormíſſet Adam, tulit Deus unam de cóſtis ejus, & replévit carnem pro ea; & * Ædificávit Dóminus Deus coſtam quam túlerat de Adam, in mulíerem. *Gen.* 2. 21. 22. ℣. Non vir ex mulíere eſt, ſed múlier ex viro. 1. *Cor.* 11. 8. * Ædificávit. Glória. * Ædificávit.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Eccleſiáſtici.

LECTIO IV. *c.* 15. *v.* 14. *ad fin.*

DEus ab inítio conſtítuit hóminem, & relíquit illum in manu consílii ſui. Adjécit mandáta & præcépta ſua: Si volúeris mandáta ſerváre, conſervábunt te, & in perpétuum fidem plácitam fácere. Appóſuit tibi aquam & ignem: ad quod volúeris, pórrige manum tuam. Ante hóminem vita & mors, bonum & malum: quod placúerit ei, dábitur illi. Quóniam multa ſapiéntia Dei, & fortis in poténtia, videns omnes ſinè intermiſſióne. Oculi Dómini ad timéntes eum, & ipſe agnóſcit omnem óperam hóminis. Némini mandávit ímpiè ágere; & némini dedit ſpátium peccándi: non enim concupíſcit multitúdinem filiórum infidélium & inutílium.

℟. *iv*. Præcépit Deus hómini, dicens: Ex omni ligno paradíſi cómede: * De ligno ſciéntiæ boni & mali ne cómedas; in quocúmque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. *Gen.* 2. 16. 17. ℣. Stipéndia peccáti, mors. *Rom.* 6. 23. * De ligno.

LECTIO V. *c.* 17. *v.* 1. *ad* 11.

DEus creávit de terrâ hóminem, & ſecúndùm imáginem ſuam fecit illum. Et iterùm convértit illum in ipſam, & ſecúndùm ſe, veſtívit illum virtúte. Númerum diérum & tempus dedit illi, & dedit illi poteſtátem eórum quæ ſunt ſuper terram. Póſuit timórem illíus ſuper omnem carnem, & dominátus eſt be-

ſtiárum & volatílium. Creávit ex ipſo adjutórium símile ſibi: consílium, & linguam, & óculos, & aures, & cor dedit illis excogitándi: & diſciplínâ intelléctûs replévit illos. Creávit illis ſciéntiam ſpíritûs, ſenſu implévit cor illórum, & mala & bona osténdit illis. Póſuit óculum ſuum ſuper corda illórum, osténdere illis magnália óperum ſuórum, ut nomen ſanctificatiónis collaúdent: & gloriári in mirabílibus illíus, ut magnália enárrent óperum ejus. Addidit illis diſciplínam, & legem vitæ hæreditávit illos. Teſtaméntum ætérnum conſtítuit cum illis, & juſtítiam & judícia ſua osténdit illis. Et magnália honóris ejus vidit óculus illórum, & honórem vocis audiérunt aures illórum. Et dixit illis: Atténdite ab omni iníquo.

℟. v. Vidit múlier quòd bonum eſſet lignum ad veſcéndum, & pulchrum óculis, aſpectûque delectábile: * Et tulit de fructu illíus, & comédit, dedítque viro ſuo, qui comédit. *Gen.* 3. 6. ℣. Adam non eſt ſedúctus; múlier autem ſedúcta in prævaricatióne fuit. 1. *Tim.* 2. 14. * Et tulit.

Lectio VI. *c.* 43. *v.* 1. *ad* 13.

Altitúdinis firmaméntum pulchritúdo ejus eſt, ſpécies cœli in viſióne glóriæ. Sol in aſpéctu annúntians in éxitu, vas admirábile, opus Excélſi. In meridiáno exúrit terram, & in conſpéctu ardóris ejus quis póterit ſuſtinére? Fornácem cuſtódiens in opéribus ardóris: tripliciter ſol exúrens montes, rádios ígneos exſúfflans, & refúlgens rádiis ſuis obcœcat óculos. Magnus Dóminus qui fecit illum, & in ſermónibus ejus feſtinávit iter. Et luna in ómnibus in témpore ſuo, oſténſio témporis, & ſignum ævi. A luna ſignum diéi feſti, luminare quod minúitur in conſummatióne. Menſis ſecúndùm nomen ejus eſt, creſcens mirabíliter in conſummatióne. Vas caſtrórum in excélſis, in firmaménto cœli reſpléndens glorióſè. Spécies cœli glória ſtellárum, mundum illúminans in excélſis Dóminus. In verbis Sancti ſtabúnt ad judícium, & non defícient in vigíliis ſuis. Vide arcum, & bénedic eum qui fecit illum: valde ſpecióſus eſt in ſplendóre ſuo. Girávit cœlum in circúitu glóriæ ſuæ: manus Excélſi aperuérunt illum.

℟. vj. Vocávit Dóminus Deus Adam, & dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audívi in paradíſo; * Et tímui eò quòd nudus eſſem, & abſcóndi me. *Gen.* 3. 9. 10. ℣. Ego carnális ſum, venúmdatus ſub peccáto. *Rom.* 7. 14. * Et tímui. Glória. * Et tímui.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 14. *de Civit. Dei. Cap.* 15. n. 1.

LECTIO VII.

QUia contémptus eſt Deus jubens, qui creáverat, qui ad ſuam imáginem fécerat, qui cæteris animálibus præpoſúerat, qui in paradíſo conſtitúerat, qui rerum ómnium cópiam salutíſque præſtíterat, qui præcéptis, nec plúribus, nec grándibus, nec difficílibus oneráverat, ſed uno breviſſimo atque leviſſimo, ad obediéntiæ ſalubritátem adminiculáverat, quo eam creatúram, cui líbera ſérvitus expedíret, ſe eſſe Dóminum commonébat, juſta damnátio ſubſecúta eſt, taliſque damnátio, ut homo qui cuſtodiéndo mandátum futúrus fúerat étiam carne ſpiritális, fieret étiam mente carnális, & qui ſua ſupérbiâ ſibi placúerat, Dei juſtítiâ ſibi donarétur, nec ſic ut in ſua eſſet omnímodis poteſtáte, ſed à ſe ipſe quoque diſséntiens, ſub illo cui peccándo conſénſit, pro libertáte quam concupívit, duram miſerámque ágeret ſervitútem, mórtuus ſpíritu volens, & córpore moritúrus invitus, deſértor ætérnæ vitæ, étiam, ætérnâ, niſi grátia liberáret, morte damnátus.

℟. vij. Mulíeri dixit Deus: Multiplicábo ærúmnas tuas & concéptus tuos: in dolóre páries fílios, & * Sub viri poteſtáte eris, & ipſe dominábitur tuî. *Gen.* 3. 16. ℣. Mulíeres viris ſuis súbditæ ſint, ſicut Dómino; quóniam vir caput eſt mulíeris. *Eph.* 5. 22. 23. * Sub.

LECTIO VIII.

QUiſquis hujúſmodi damnatiónem, vel nímiam vel injúſtam putat, metíri profécto neſcit quanta fúerit iníquitas in peccándo, ubi tanta erat non peccándi facílitas. Sicut enim Abrahæ non immérito magna obediéntia prædicátur, quia ut occíderet filium, res difficíllima eſt imperáta: ità in paradíſo, tantò major inobediéntia fuit, quantò id quod præcéptum eſt, nullius difficultátis fuit. Et ſicut obediéntia ſecúndi hóminis eò prædicabílior, quò factus eſt obédiens uſque ad mortem, ità inobediéntia primi hóminis eò deteſtabílior, quò factus eſt inobédiens uſque ad mortem. Ubi enim magna eſt inobediéntiæ pœna propóſita, & res à Creatóre fácilis imperáta, quiſnam ſatis éxplicet quantum malum ſit, non obedíre in re fácili, & tantæ poteſtátis império, & tanto terrénti ſupplício?

℟. viij. In ſudóre vultûs tui veſcéris pane, donec revertáris in terram de qua ſumptus es; quia * Pulvis es, & in púlverem revertéris. *Gen.* 3. 19. ℣. Statútum

eſt homínibus ſemel mori. *Hebr.* 9. 27. * Pulvis.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio IX. *c.* 20. *v.* 1. *ad* 16.

Operarii vineæ.

Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo manè condúcere operários in víneam ſuam. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 19. *in Evang. hab. in Baſil. ſancti Laur. Dom. in Sept.*

Quis patrisfamílias ſimilitúdinem réctiùs tenet, quàm Cónditor noſter, qui regit quos cóndidit, & eléctos ſuos ſic in hoc mundo póſſidet, quaſi ſubjéctos dóminus in domo; qui habet víneam, universálem ſcílicet Eccléſiam, quæ ab Abel juſto uſque ad últimum eléctum qui in fine mundi naſcitúrus eſt, quot ſanctos prótulit, quaſi tot pálmites miſit? Hic ítaque paterfamílias, ad excoléndam víneam ſuam, manè, horâ tértiâ, ſextâ, nonâ, & undécimâ operários condúcit: quia à mundi hujus inítio uſque in finem, ad erudiéndam plebem fidélium, prædicatóres congregáre non déſtitit. Mores ergo veſtros, fratres caríſſimi, aſpícite; & ſi jam Dei operárii eſtis, vidéte. Qui enim in hac vita, ea quæ ſua ſunt, quærit, adhuc ad Domínicam víneam non venit. Illi namque Dómino labórant, qui non ſua, ſed lucra Domínica cógitant, qui zelo caritátis, ſtúdio pietátis inſérviunt, animábus lucrándis invígilant, perdúcere & álios ſecum ad vitam feſtínant.

℟. *ix.* Operámini opus veſtrum ante tempus, * Et dabit vobis Dóminus mercédem veſtram in témpore ſuo. *Eccli.* 51. 38. ℣. Satágite ut per bona ópera, certam veſtram vocatiónem, & electiónem faciátis. 2. *Petr.* 1. 10. * Et dabit. Glória. *Reſumitur* ℟. Operámini.

Ab hac die uſque ad Paſcha non dicitur Te Deum, *niſi in Feſtis Sanctorum.*

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. a. Per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit; & per peccátum, mors. *Rom.* 5. 12.

Oratio.

Deus, qui per grátiam tuam cœléſtis vocatiónis partícipes nos effeciſti; da ut per bona ópera certam noſtram electiónem faciéntes, inter paucos eléctos à te récipi mereámur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Erunt noviſſimi primi, & primi noviſſimi; multi enim ſunt vocáti, pauci verò elécti. *Matt.* 20. 16.

FERIA SECUNDA.

Notandum quòd à Septuageſima uſque ad Paſcha, non fit de Feſtis ſimplicibus, niſi Commemoratio in Veſperis & Laudibus.

De Libro Généſis.

LECTIO I. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 7.

IGitur perfécti ſunt cœli & terra, & omnis ornátus eórum. Complevítque Deus die séptimo opus ſuum quod fécerat: & requiévit die séptimo ab univérſo ópere quod patrárat. Et benedíxit diéi séptimo, & ſanctificávit illum: quia in ipſo ceſſáverat ab omni ópere ſuo quod creávit Deus ut fáceret. Iſtæ ſunt generatiónes cœli & terræ, quando creáta ſunt, in die quo fecit Dóminus Deus cœlum & terram, & omne virgúltum agri ántequàm oriretur in terra, omnémque herbam regiónis priúſquàm germináret: non enim plúerat Dóminus Deus ſuper terram, & homo non erat qui operarétur terram: ſed fons aſcendébat è terra, írrigans univérſam ſuperficiem terræ. Formávit ígitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ, & inſpirávit in fáciem ejus ſpiráculum vitæ, & factus eſt homo in ánimam vivéntem.

℟. *j.* Perfécti, *p.* 406.

LECTIO II. *v.* 15. *ad fin.*

TUlit ergo Dóminus Deus hóminem, & póſuit eum in paradíſo voluptátis, ut operarétur, & cuſtodíret illum. Præcepítque ei, dicens: Ex omni ligno paradíſi cómede: de ligno autem ſciéntiæ boni & mali ne cómedas; in quocúmque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. Dixit quoque Dóminus Deus: Non eſt bonum eſſe hóminem ſolum: faciámus ei adjutórium símile ſibi. Formátis ígitur, Dóminus Deus, de humo, cunctis animántibus terræ, & univérſis volatílibus cœli, addúxit ea ad Adam, ut vidéret quid vocáret ea: omne enim quod vocávit Adam ánimæ vivéntis, ipſum eſt nomen ejus. Appellavítque Adam nomínibus ſuis cuncta animántia, & univérſa volatília cœli, & omnes béſtias terræ. Adæ verò non inveniebátur adjútor símilis ejus. Immíſit ergo Dóminus Deus ſopórem in Adam: cúmque obdormíſſet, tulit unam de coſtis ejus, & replévit carnem pro ea: & ædificávit Dóminus Deus coſtam quam túlerat de Adam, in mulíerem, & addúxit eam ad Adam. Dixítque Adam: Hoc nunc os ex óſſibus meis, & caro de carne mea: hæc vocábitur Virágo, quóniam de viro ſumpta eſt. Quamóbrem relínquet homo patrem ſuum & matrem, & adhærébit uxóri ſuæ, & erunt duo in carne una. Erat autem utérque nudus, Adam ſcílicet &

uxor ejus, & non erubeſcébant.

℟. ij. Formávit, *p.* 406.

LECTIO III. *c.* 3. *v.* 1. *ad* 8.

SEd & ſerpens erat callídior cunctis animántibus terræ quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem: Cur præcépit vobis Deus, ut non comederétis de omni ligno paradíſi? Cui reſpóndit múlier: De fructu lignórum quæ ſunt in paradíſo, véſcimur: de fructu verò ligni quod eſt in médio paradíſi, præcépit nobis Deus ne comederémus, & ne tangerémus illud, ne fortè moriámur. Dixit autem ſerpens ad mulíerem: Nequáquàm morte moriémini: ſcit enim Deus quòd in quocúmque die comedéritis ex eo, aperiéntur óculi veſtri, & éritis ſicut dii, ſciéntes bonum & malum. Vidit ígitur múlier quòd bonum eſſet lignum ad veſcéndum, & pulchrum óculis, aſpectúque delectábile: & tulit de fructu illíus, & comédit; dedítque viro ſuo, qui comédit. Et apérti ſunt óculi ambórum. Cúmque cognovíſſent ſe eſſe nudos, conſuérunt fólia ficûs, & fecérunt ſibi perizómata. Et cùm audíſſent vocem Dómini Dei deambulántis in paradíſo ad auram poſt merídiem, abſcóndit ſe Adam & uxor ejus à fácie Dómini Dei in médio ligni paradíſi.

℟. iij. Cùm, *p.* 407.

FERIA TERTIA.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c.* 3. *v.* 9. *ad* 19.

VOcavítque Dóminus Deus Adam, & dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audívi in paradíſo, & tímui eò quòd nudus eſſem, & abſcóndi me. Cui dixit: Quis enim indicávit tibi quòd nudus eſſes, niſì quòd ex ligno de quo præcéperam tibi ne coméderes, comedíſti? Dixítque Adam: Múlier quam dediſti mihi sóciam, dedit mihi de ligno, & comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem: Quare hoc fecíſti? Quæ reſpóndit: Serpens decépit me, & comédi. Et ait Dóminus Deus ad ſerpéntem: Quia fecíſti hoc, maledíctus es inter ómnia animántia & béſtias terræ: ſuper pectus tuum gradiéris, & terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus: ipſa cónteret caput tuum, & tu inſidiáberis calcáneo ejus. Mulíeri quoque dixit: Multiplicábo ærúmnas tuas & concéptus tuos: in dolóre páries fílios, & ſub viri poteſtáte eris, & ipſe dominábitur tuî. Adæ verò dixit: Quia audíſti vocem uxóris tuæ, & comedíſti de ligno ex quo præcéperam tibi ne comédores, maledícta terra in ópere tuo: in labóribus cómedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ: ſpinas & tríbulos ger-

minábit tibi, & cómedes herbam terræ. In ſudóre vultûs tui veſcéris pane, donec revertáris in terram de qua ſumptus es: quia pulvis es, & in púlverem revertéris.

℟. *j.* Præcépit, *p.* 407.

Lectio II. *v.* 20. *ad finem.*

VOcávit Adam nomen uxóris ſuæ, Eva, eò quòd mater eſſet cunctórum vivéntiũ. Fecit quoque Dóminus Deus Adæ & uxóri ejus túnicas pellíceas, & índuit eos, & ait: Ecce Adam quaſi unus ex nobis factus eſt, ſciens bonum & malum: nunc ergo ne fortè mittat manum ſuam, & ſumat étiam de ligno vitæ, & cómedat, & vivat in ætérnum. Et emíſit eũ Dóminus Deus de Paradíſo voluptátis, ut operarétur terram de qua ſumptus eſt. Ejecítque Adã; & collocávit ante paradíſum voluptátis Chérubim, & flámmeum gládium atque versátilem, ad cuſtodiéndam viam ligni vitæ.

℟. *ij.* Vidit, *p.* 408.

Lectio III. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 8.

ADam verò cognóvit uxórem ſuam Evàm, quæ concépit & péperit Caïn, dicens: Poſsédi hóminem per Deum. Rursúmque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autẽ Abel paſtor óvium, & Caïn agrícola. Factum eſt autem poſt multos dies, ut offérret Caïn de frúctibus terræ múnera Dómino: Abel quoque óbtulit de primogénitis gregis ſui, & de adípibus eórum. Et reſpéxit Dóminus ad Abel & ad múnera ejus: ad Caïn verò & ad múnera illíus non reſpéxit. Iratúſque eſt Caïn veheménter, & cóncidit vultus ejus. Dixítque Dóminus ad eum: Quare irátus es? & cur cóncidit fácies tua? Nónne ſi benè égeris, recípies: ſin autem malè, ſtatim in fóribus peccátum áderit? ſed ſub te erit appetítus ejus, & tu domináberis illíus. Dixítque Caïn ad Abel fratrem ſuum: Egrediámur forás. Cúmque eſſent in agro, conſurréxit Caïn advérsùs fratrem ſuum Abel, & interfécit eum.

℟. *iij.* Vocávit, *p.* 408.

FERIA QUARTA.

De Libro Géneſis.

Lectio I. *c.* 4. *v.* 9. *ad* 16.

AIt Dóminus ad Caïn: Ubi eſt Abel frater tuus? Qui reſpóndit: Néſcio: num cuſtos fratris mei ſum ego? Dixítque ad eum: Quid fecíſti! Vox sánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledíctus eris ſuper terram, quæ apéruit os ſuum, & ſuſcépit sánguinem fratris tui de manu tua. Cùm operátus fueris eam, non dabit tibi fructus ſuos: vagus & prófugus eris ſuper terram. Dixítque Caïn ad Dóminum: Major eſt iníquitas mea, quàm ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie à fácie terræ, & à fácie tua abſcóndar, & ero vagus &

próſugus in terra: omnis igitur qui invénerit me, occidet me. Dixit ei Dóminus: Nequáquàm ità fiet, ſed omnis qui occíderit Caïn, ſeptuplũ puniétur. Poſuítque Dóminus Caïn ſignum, ut non interfíceret eum omnis qui inveníſſet eum. Egreſſúſque Caïn à fácie Dómini, habitávit prófugus in terra ad Orientálem plagam Eden.

℟. *j.* Mulíeri, *p.* 409.

LECTIO II. *v.* 17. *ad fin.*

COgnóvit autem Caïn uxórem ſuam, quæ concépit, & péperit Henoch: & ædificávit civitátem, vocavítque nomen ejus ex nómine filii ſui Henoch. Porrò Henoch génuit Irad, & Irad génuit Mavíaël, & Maviaël génuit Mathúſaël, & Mathúſaël génuit Lamech, qui accépit duas uxóres, nomen uni Ada, & nomen álteri Sella. Genuítque Ada Jabel, qui fuit pater habitántium in tentóriis, atque paſtórum. Et nomen fratris ejus Jubal: ipſe fuit pater canéntium cítharâ & órgano. Sella quoque génuit Tubálcaïn, quæ fuit malleátor & faber in cuncta ópera æris & ferri. Soror verò Tubálcaïn, Noéma. Dixítque Lamech uxóribus ſuis Adæ & Sellæ: Audíte vocẽ meam, uxóres Lamech, auſcultáte ſermónem meum: quóniam occídi virum in vulnus meũ, & adoleſcéntulum in livórem meum. Séptuplùm últio dábitur de Caïn: de Lamech verò ſeptuágies séptics. Cognóvit quoque adhuc Adam uxórem ſuam, & péperit filium, vocavítque nomen ejus, Seth, dicens: Póſuit mihi Deus ſemen áliud pro Abel quem occídit Caïn. Sed & Seth natus eſt filius, quem vocávit Enos: iſte cœpit invocáre nomen Dómini.

℟. *ij.* In ſudóre, *p.* 409.

LECTIO III. *c.* 5. *v.* 26. *ad finem.*

VIxit Mathúſala, poſtquàm génuit Lamech, ſeptingéntis octogínta duóbus annis, & génuit filios & filias. Et facti ſunt omnes dies Mathúſala nongénti ſexagínta novem anni, & mórtuus eſt. Vixit Lamech centũ octogínta duóbus annis, & génuit filium; vocavítque nomen ejus Noë, dicens: Iſte conſolábitur nos ab opéribus & labóribus mánuum noſtrárum, in terra cui maledíxit Dóminus. Vixítque Lamech, poſtquàm génuit Noë, quingéntis nonagínta quinque annis, & génuit filios & filias. Et facti ſunt omnes dies Lamech, ſeptingénti ſeptuagínta ſeptem anni, & mórtuus eſt. Noë verò cùm quingentórum eſſet annórum, génuit Sem, Cham & Japhet.

℟. *iij.* Ait Dóminus ad ſerpéntem: * Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus: ipſa cónteret caput tuum. *Gen.* 3. 15. ℣. Per unius obeditiónẽ juſti conſ-

titueántur multi. *Rom.* 5. 19. * Inimicítias. Glória. * Inimicítias.

FERIA QUINTA.

De Libro Génesis.

Lectio I. *c.* 6. *v.* 5. *ad* 11.

VIdens Deus quòd multa malítia hóminum eſſet in terra, & cuncta cogitátio cordis inténta eſſet ad malū omni témpore, pœnítuit eum quòd hóminem feciſſet in terra. Et tactus dolóre cordis intrínſecùs: Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ, ab hómine uſque ad animántia, à réptili uſque ad vólucres cœli: pœnitet enim me feciſſe eos. Noë verò invénit grátiam coram Dómino. Hæ ſunt generatiónes Noë: Noë vir juſtus atque perféctus fuit in generatiónibus ſuis, cum Deo ambulávit. Et génuit tres filios, Sem, Cham, & Japhet. Corrúpta eſt autem terra coram Deo, & repléta eſt iniquitáte.

℟. 3. Dixit Deus ad Noë: Finis univérſæ carnis venit coram me: * Repléta eſt terra iniquitáte à fácie eórum; & ego diſpérdam eos cum terra. *Gen.* 6. 13. ℣. Revelátur ira Dei de cœlo ſuper omnem impietátem & injuſtítiam hóminum. *Rom.* 1. 18. * Ego.

Lectio II. *v.* 12. *ad finem.*

CUmque vidiſſet Deus terram eſſe corrúptam; (omnis quippe caro corrúperat viam ſuam ſuper terram,) dixit ad Noë: Finis univérſæ carnis venit coram me: repléta eſt terra iniquitáte à fácie eórum, & ego diſpérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis; manſiúnculas in arca fácies, & bitúmine línies intrínſecùs & extrínſecùs: & ſic fácies eam. Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquagínta cubitórum latitúdo, & triginta cubitórum altitúdo illíus. Feneſtrā in arca fácies, & in cúbito conſummábis ſummitátem ejus: óſtium autem arcæ pones ex látere: deórſùm, cœnácula, & tríſtega fácies in ea. Ecce ego addúcam aquas dilúvii ſuper terram, ut interfíciam omnem carnem in qua ſpíritus vitæ eſt ſubter cœlum: univérſa quæ in terra ſunt, conſuméntur. Ponámque fœdus meum tecum: & ingrediéris arcam tu, & filii tui, uxor tua, & uxóres filiórum tuórum tecum. Et ex cunctis animántibus univérſæ carnis bina indúces in arcam, ut vivant tecum, maſculíni ſexûs & feminíni. De volúcribus juxta genus ſuum, & de juméntis in génere ſuo, & ex omni réptili terræ ſecúndùm genus ſuum, bina de ómnibus ingrediéntur tecum, ut poſſint vívere. Tolles ígitur tecum ex ómnibus eſcis quæ mandi poſſunt, & comportábis apud te: & erunt tam tibi quàm illis, in cibum. Fecit ígitur Noë ómnia quæ præcéperat illi Deus.

℟. *ij*. Teſtaménta ſǽculi póſita ſunt apud Noë, * Ne deléri poſſit dilúvio omnis caro. *Eccli*. 44. 19. ℣. Aptávit arcam in ſalútem domûs ſuæ. *Hebr*. 11. 7. * Ne.

LECTIO III. *c*. 7. *v*. 1. *ad* 6.

DIxítque Dóminus ad eum: Ingrédere tu & omnis domus tua in arcam: te enim vidi juſtum coram me in generatióne hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolle ſepténa & ſepténa, máſculum & féminam: de animántibus verò immúndis duo & duo, máſculum & féminam: ſed & de volatílibus cœli ſepténa & ſepténa, máſculum & féminam: ut ſalvétur ſemen ſuper fáciem univérſæ terræ. Adhuc enim & poſt dies ſeptem, ego pluam ſuper terram quadragínta diébus & quadragínta nóctibus: & delébo omnem ſubſtántiam quam feci, de ſuperfície terræ. Fecit ergo Noë ómnia quæ mandáverat ei Dóminus. Erátque ſexcentórum annórũ quando dilúvii aquæ inundavérunt ſuper terram.

℟. *iij*. Delévit Deus omnem ſubſtántiam quæ erat ſuper terram ab hómine uſque ad pecus, tam réptile quàm vólucres cœli: & deléta ſunt de terra: * Remánſit autem ſolus Noë, & qui cum eo erant in arca. *Gen*. 7. 23. ℣. Deus octávum Noë juſtítiæ præcónem cuſtodívit. 2. *Petr*. 2. 5. * Remánſit. Glória. * Remánſit.

FERIA SEXTA.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c*. 7. *v*. 7. *ad* 21.

INgréſſus eſt Noë & filii ejus, uxor ejus & uxóres filiórum ejus cum eo, in arcam, propter aquas dilúvii. De animántibus quoque mundis & immúndis, & de volúcribus, & ex omni quod movétur ſuper terram, duo & duo ingréſſa ſunt ad Noë in arcam, máſculus & fémina, ſicut præcéperat Dóminus Noë. Cúmque tranſiſſent ſeptem dies, aquæ dilúvii inundavérunt ſuper terram. Anno ſexcenteſimo vitæ Noë, menſe ſecúndo, ſéptimo décimo die menſis, rupti ſunt omnes fontes abýſſi magnæ, & cataráctæ cœli apértæ ſunt. Et facta eſt plúvia ſuper terram, quadragínta diébus & quadragínta nóctibus.

℟. *j*. Dixit Deus, *p*. 415.

LECTIO II. *v*. 17. *ad fin*.

FActúmque eſt dilúvium quadragínta diébus ſuper terram, & multiplicátæ ſunt aquæ, & elevavérunt arcam in ſublíme à terra. Veheménter enim inundavérunt; & ómnia replevérunt in ſuperfície terræ. Porrò arca ferebátur ſuper aquas. Et aquæ prævaluérunt nimis ſuper terram: opertíque ſunt omnes montes excélſi ſub univérſo cœlo. Quíndecim cúbitis áltior fuit aqua ſuper montes, quos operúerat. Conſúmptaque eſt omnis caro quæ movebátur

ſuper terram, vólucrum, animántium, beſtiárum, omniúmque reptilium quæ reptant ſuper terram: univérſi hómines, & cuncta in quibus ſpiráculum vitæ eſt in terra, mórtua ſunt. Et delévit omnem ſubſtántiam quæ erat ſuper terram, ab hómine uſque ad pecus, tam réptile quam vólucres cœli: & deléta ſunt de terra. Remánſit autem ſolus Noë & qui cum eo erant in arca. Obtinuerúntque aquæ terrã centũ quinquagínta diébus.

℟. *ij*. Teſtaménta, *p*. 416.

Lectio III. *c*. 8. *v*. 1. *ad* 11.

Recordátus autem Deus Noë, cunctorúmque animántium, & ómnium jumentórum, quæ erant cum eo in arca, addúxit ſpíritum ſuper terram, & imminútæ ſunt aquæ. Et clauſi ſunt fontes abýſſi & cataráctæ cœli, & prohíbitæ ſunt plúviæ de cœlo. Reverſæque ſunt aquæ de terra eúntes & redeúntes: & cœpérunt mínui poſt centum quinquagínta dies. Requievítque arca menſe séptimo, vigéſimo séptimo die menſis, ſuper montes Arméniæ. At verò aquæ ibant & decreſcébant uſque ad décimũ menſem: décimo enim menſe, apparuérunt cacúmina móntium. Cúmque tranſíſſent quadragínta dies, apériens Noë feneſtram arcæ, quam fécerat, dimíſit corvum: qui egrediebátur, & non revertebátur, donec ſiccaréntur aquæ ſuper terram. Emíſit quoque colúmbam poſt eum, ut vidéret ſi jam ceſſáſſent aquæ ſuper fáciem terræ. Quæ cùm non inveníſſet ubi requiéſceret pes ejus, revérſa eſt ad eum in arcam: aquæ enim erant ſuper univérſam terram: extendítque manum, & apprehénſam íntulit in arcam. Expectátis autẽ ultrà ſeptem diébus áliis, rursùm dimíſit colúmbam ex arca. At illa venit ad eum ad véſperam, portans ramum olívæ viréntibus fóliis in ore ſuo. Intelléxit ergo Noë quòd ceſſáſſent aquæ ſuper terram.

℟. *iij*. Delévit, *p*. 416.

SABBATO.

De Libro Géneſis.

Lectio I. *c*. 8. *v*. 13. *ad* 19.

Igitur ſexcentéſimo primo anno, primo menſe, primâ die menſis, imminútæ ſunt aquæ ſuper terram. Et apériens Noë tectum arcæ, aſpéxit, vidítque quòd exſiccáta eſſet ſuperfícies terræ. Menſe ſecúndo, ſéptimo & vigéſimo die menſis, arefácta eſt terra. Locútus eſt autem Deus ad Noë, dicens: Egrédere de arca, tu & uxor tua, filii tui & uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia quæ ſunt apud te, ex omni carne, tam in volatílibus, quàm in béſtiis & univérſis reptílibus quæ reptant ſuper terram, educ tecum, & ingredímini ſuper terram: créſcite, & multiplicámini ſu-

per eam. Egréſſus eſt ergo Noë, & filii ejus, uxor illíus, & uxóres filiórum ejus, cum eo. Sed & ómnia animántia, juménta & reptília quæ reptant ſuper terram, ſecúndùm genus ſuũ, egréſſa ſunt de arca.

℟. *j.* Dixit Deus, *p.* 415.

Lectio II. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 7.

Benedixítque Deus Noë & filiis ejus. Et dixit ad eos: Créſcite & multiplicámini, & repléte terram. Et terror veſter ac tremor ſit ſuper cuncta animália terræ, & ſuper omnes vólucres cœli, cum univérſis quæ movéntur ſuper terram: omnes piſces maris mánui veſtræ tráditi ſunt. Et omne quod movétur & vivit, erit vobis in cibum: quaſi ólera viréntia, trádidi vobis ómnia; excépto quòd carnem cum sánguine non comedétis. Sánguinem enim animárum veſtrárum requíram de manu cunctárum beſtiárum: & de manu hóminis, de manu viri & fratris ejus, requíram ánimam hóminis. Quicúmque effúderit humánum sánguinem, fundétur ſanguis illíus: ad imáginem quippe Dei factus eſt homo. Vos autem créſcite & multiplicámini, & ingredímini ſuper terram, & impléte eam.

℟. *ij.* Teſtaménta, *p.* 416.

Lectio III. *v.* 8. *ad* 17.

Hæc quoque dixit Deus ad Noë & ad filios ejus cum eo, Ecce ego ſtátuam pactum meum vobíſcum, & cum sémine veſtro poſt vos, & ad omnem ánimam vivéntem quæ eſt vobíſcum, tam in volúcribus quàm in juméntis & pecúdibus terræ cunctis, quæ egréſſa ſunt de arca, & univérſis béſtiis terræ. Státuam pactum meum vobíſcum, & nequáquàm ultrà interficiétur omnis caro aquis dilúvii; neque erit deínceps dilúvium díſſipans terram. Dixítque Deus: Hoc ſignum fœ́deris quod do inter me & vos, & ad omnem ánimam vivéntem, quæ eſt vobíſcum in generatiónes ſempitérnas. Arcum meum ponam in núbibus, & erit ſignum fœ́deris inter me & inter terram. Cúmque obdúxero núbibus cœlum, apparébit arcus meus in núbibus: & recordábor fœ́deris mei vobíſcum, & cum omni ánima vivénte quæ carnem végetat: & non erunt ultrà aquæ dilúvii ad deléndum univérſam carnẽ. Erítque arcus in núbibus, & vidébo illum, & recordábor fœ́deris ſempitérni, quod pactum eſt inter Deum & omnem ánimam vivéntem univérſæ carnis quæ eſt ſuper terram. Dixítque Deus ad Noë: Hoc erit ſignum fœ́deris quod conſtítui inter me & omnem carnem ſuper terram.

℟. *iij.* Delévit, *p.* 416.

Ad Magnificat, *Ant.* 8. G.

Fide demorátus eſt Abrahã,

in terra repromiſſiónis tanquam in aliéna, in cáſulis habitándo. *Hebr.* 11. 9.

Oratio, Inclína, *infrà ad Laudes*, *p.* 424.

DOMINICA

IN SEXAGESIMA.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c.* 11. *v.* 27. *ad fin.* & *c.* 12. *v.* 1. *ad* 3.

HÆ ſunt autem generatiónes Thare: Thare génuit Abram, Nachor, & Aran. Porrò Aran génuit Lot. Mortuúſque eſt Aran ante Thare patrem ſuum, in terra nativitátis ſuæ, in Ur Chaldeórum. Duxérunt autem Abram & Nachor uxóres: nomen uxóris Abram, Sáraï: & nomen uxóris Nachor, Melcha fília Aran, patris Melchæ, & patris Jeſchæ. Erat autem Sáraï ſtérilis, nec habébat líberos. Tulit ítaque Thare Abram fílium ſuum, & Loth fílium Aran, fílium fílii ſui, & Sáraï nurum ſuam, uxórem Abram fílii ſui, & edúxit eos de Ur Chaldæórum, ut irent in terram Chánaan: venerúntque uſque Haran, & habitavérunt ibi. Et facti ſunt dies Thare ducentórum quinque annórum, & mórtuus eſt in Haran. Dixit autem Dóminus ad Abram: Egrédere de terra tua, & de cognatióne tua, & de domo patris tui; & veni in terram quam monſtrábo tibi: faciámque te in gentem magnam, & benedícam tibi, & magnificábo nomen tuum, erïſque benedíctus. Benedícam benedicéntibus tibi, & maledícam maledicéntibus tibi, atque in te benedicéntur univérſæ cognatiónes terræ.

℟. *j.* Dixit Dóminus ad Abram: * Egrédere de terra tua, & de cognatióne tua, & de domo patris tui, & veni in terram quam monſtrábo tibi. *Gen.* 12. 1. ℣. Deus glóriæ appáruit patri noſtro Abrahæ, cùm eſſet in Meſopotámia, priúſquàm morarétur in Charan, & dixit ad illum. *Act.* 7. 2. 3. * Egrédere.

LECTIO II. *c.* 12. *v.* 4. *ad* 10.

EGréſſus eſt ítaque Abram, ſicut præcéperat ei Dóminus, & ivit cum eo Lot. Septuagínta quinque annórum erat Abram, cùm egrederétur de Haran. Tulítque Sáraï uxórem ſuam, & Lot fílium fratris ſui, univerſámque ſubſtántiam quam poſséderant, & ánimas quas fécerant in Haran, & egréſſi ſunt ut irent in terram Chánaan. Cúmque veníſſent in eam, pertransívit Abram terram uſque ad locum Sichem, uſque ad convállem Illúſtrem: Chananæus autem tunc erat in terra. Appáruit autem Dóminus Abram, & dixit ei: Sémini tuo dabo terram hanc. Qui ædificávit ibi altáre Dómino qui apparúerat ei. Et inde tranſgrédiens ad montem qui erat con-

tra Oriéntem Bethel, teténdit ibi tabernáculum ſuum, ab Occidénte habens Bethel, & ab Oriénte Haï: ædificávit quoque ibi altáre Dómino, & invocávit nomen ejus. Perrexítque Abram vadens, & ultrà progrédiens ad merídiem. Facta eſt autem fames in terra: deſcendítque Abram in Ægýptum, ut peregrinarétur ibi: prævalúerat enim fames in terra.

℟. *ij.* Dixit Dóminus ad Abram: Benedícam benedicéntibus tibi, & maledícam maledicéntibus tibi, atque * In te benedicéntur univérſæ cognatiónes terræ. *Gen.* 12. 3. ℣. Próvidens Scriptúra, quia ex fide juſtíficat gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ, quia benedicéntur in te omnes gentes. *Gal.* 3. 8. * In te.

Lectio III. *v.* 11. *ad* 19.

Cumque propè eſſet ut ingrederétur Ægýptum, dixit Sáraï uxóri ſuæ: Novi quòd pulchra ſis múlier, & quòd cùm víderint te Ægýptii, dictúri ſunt: Uxor ipſius eſt, & interfícient me, & te reſervábunt. Dic ergo, óbſecro te, quòd ſoror mea ſis; ut benè ſit mihi propter te, & vivat ánima mea ob grátiam tuî. Cùm ítaque ingréſſus eſſet Abram Ægýptum, vidérunt Ægýptii mulíerem quòd eſſet pulchra nimis. Et nuntiavérunt príncipes Pharaóni, & laudavérunt eam apud illū; & ſubláta eſt múlier in domum Pharaónis. Abram verò benè uſi ſunt propter illam: fuerúntque ei oves, & boves, & áſini, & ſervi, & fámulæ, & áſinæ, & caméli. Flagellávit autem Dóminus Pharaónem plagis máximis, & domum ejus, propter Sáraï uxórem Abram. Vocavítque Phárao Abram, & dixit ei: Quidnam eſt hoc quod fecíſti mihi? quare non indicáſti quòd uxor tua eſſet? quam ob cauſam dixíſti eſſe ſorórem tuam, ut tóllerem eam mihi in uxórem? Nunc ígitur ecce conjux tua, áccipe eam & vade.

℟. *iij.* Edúxit Dóminus Abram foràs, & ait illi: Súſpice cœlum, & númera ſtellas, ſi potes; & dixit ei: Sic erit ſemen tuum. * Crédidit Abram Deo, & reputátum eſt illi ad juſtítiam. *Gen.* 15. 5. 6. ℣. Non hæſitávit diffidéntiâ, ſed confortátus eſt fide, dans glóriam Deo. *Rom.* 4. 20.* Crédidit. Glória. * Crédidit.

IN II NOCTURNO.

De Libro Eccleſiáſtici.

Lectio IV. *c.* 44. *v.* 1. *ad* 9.

Laudémus viros glorióſos & paréntes noſtros in generatióne ſua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntiâ ſuâ à ſéculo. Dominántes in poteſtátibus ſuis, hómines magni virtúte, & prudéntiâ ſuâ prædíti, nuntiántes in Prophétis dignitátem Prophetárum,

& imperántes in præsénti pópulo, & virtúte prudéntiæ, pópulis ſanctíſſima verba. In perítia ſua requiréntes modos múſicos, & narrántes cármina ſcripturárum. Hómines dívites in virtúte, pulchritúdinis ſtúdium habéntes, pacificántes in dómibus ſuis. Omnes iſti in generatiónibus gentis ſuæ, glóriam adépti ſunt, & in diébus ſuis, habéntur in laúdibus. Qui de illis nati ſunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum. Et ſunt quorum non eſt memória: periérunt quaſi qui non fúerint: & nati ſunt, quaſi non nati: & filii ipsórum cum ipſis.

℟. *iv.* Dixit Deus ad Abram: Ego ſum, & pactum meum tecum: * Eríſque pater multárum géntium; nec ultrà vocábitur nomen tuum Abram, ſed appelláberis Abraham. *Gen.* 17. 4. 5. ℣. Abraham pater eſt ómnium noſtrûm, ſicut ſcriptum eſt. *Rom.* 4. 16. 17. * Eríſque.

Lectio V. *v.* 10. *ad* 19.

Sed illi viri misericórdiæ ſunt, quorum pietátes non defuérunt. Cum sémine eórum pérmanent bona, hæréditas ſancta nepótes eórum, & in teſtaméntis ſtetit ſemen eórum: & filii eórum propter illos uſque in ætérnum manent. Semen eórum & glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace ſepúlta ſunt; & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónē. Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli, & laudem eórum núntiet Ecclésia. Henoch plácuit Deo, & tranſlátus eſt in paradíſum, ut det géntibus pœniténtiam. Noë invéntus eſt perféctus, juſtus, & in témpore iracúndiæ factus eſt reconciliátio. Ideò dimíſſum eſt réliquum terræ, cùm factum eſt dilúvium. Teſtaménta séculi pósita ſunt apud illum, ne deléri poſſit dilúvio omnis caro.

℟. *v.* Illi viri misericórdiæ ſunt, quorum pietátes non defuérunt. * Cum sémine eórum pérmanent bona. *Eccli.* 44. 10. 11. ℣. Non confúnditur Deus, vocári Deus eórum. *Hebr.* 11. 16. * Cum.

Lectio VI. *v.* 20. *ad fin.*

Abraham magnus, pater multitúdinis géntium, & non eſt invéntus símilis illi in glória: qui conſervávit legem Excélſi, & fuit in teſtaménto cum illo. In carne ejus ſtare fecit teſtaméntum, & in tentatióne invéntus eſt fidélis. Ideò jurejurándo dedit illi glóriam in gente ſua, créſcere illum quaſi terræ cúmulum, & ut ſtellas exaltáre ſemen ejus, & hæreditáre illos à mari uſque ad mare, & à flúmine uſque ad términos terræ. Et in Iſaac eódem modo fecit, propter Abraham patrem ejus. Benedic-

tiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus, & teſtaméntum confirmávit ſuper caput Jacob. Agnóvit eum in benedictiónibus ſuis, & dedit illi hæreditátem, & diviſit illi partem in tribubus duódecim. Et conſervávit illi hómines miſericórdiæ, inveniéntes grátiam in óculis omnis carnis.

℟. vj. Abraham magnus, pater multitúdinis géntium; & * Non eſt invéntus ſímilis illi in glória. *Eccli.* 44. 10. ℣. Qui ex fide ſunt, ii ſunt filii Abrahæ. *Gal.* 3. 7. * Non eſt. Glória. * Non eſt.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

De Abrah. Lib. 1. n. 3.

LECTIO VII.

MAgnus planè vir Abraham, & multárum virtútum clarus inſígnibus, quem votis ſuis Philosóphia non potúerit æquáre. Dénique minus eſt quod illa finxit, quàm quod iſte geſſit; majórque ambitióſo eloquéntiæ mendácio, ſimplex veritátis fides. Itaque cujúſmodi fúerit in eo viro devótio, conſiderémus: ea enim virtus órdine prima eſt, quæ eſt fundaméntum cœterárum; meritóque hanc ab eo primam exégit Deus, dicens: Exi de terra tua, & de cognatióne tua, & de domo patris tui. Satis fúerat dixiſſe, de terra tua. Ibi enim erat exíre de cognatióne, exire de patérna domo: ſed ideò áddidit ſíngula, ut ejus affféctum probáret; ne forté aut imprudéntem cepiſſe viderétur; aut fraus áliqua mandátis pararétur cœléſtibus. Sed ſicut coacervánda fuérunt præcépta, ne quid latéret; ità étiam proponénda prǽmia, ne forté deſperáret. Tentátur ut fortis, incitátur ut fidélis, provocátur ut juſtus, meritóque exívit quemádmodùm locútus eſt illi Dóminus.

℟. vij. Dóminus pluit ſuper Sódomam & Gomórrham ſulphur & ignem à Dómino de cœlo, & * Subvértit civitátes has, & omnem circà regiónem. *Gen.* 19. 24. 25. ℣. Exémplum eórum qui ímpiè actúri ſunt, ponens. 2. *Petri* 2. 6. * Subvértit.

LECTIO VIII. n. 4.

ET exívit cum eo Lot. Hoc autem quod pro magno inter ſeptem Sapiéntûm dicta celebrátur, Séquere Deum, perfécit Abraham, factóque ſapiéntûm dicta prævénit, & ſecútus Deum exívit de terra ſua. Et nos ígitur ſequéntes Abraham exeámus de latíbulis. Si enim filii Abrahæ ſumus, ópera Abrahæ faciámus; ut lúceant ópera noſtra coram Deo & coram homínibus. Juſtus dicit ópera ſua regi: peccátor ſeípſum occúltat, ſicut Adam ſe occultáre cupiébat, ſed latére

non póterat. Páruit ítaque Abraham mandáto, nec ulla légitur mora interveniſſe.

℟. *viij.* Cùm ſubvérteret Deus civitátes regiónis illíus, recordátus Abrahæ, * Liberávit Lot de ſubverſióne úrbium in quibus habitáverat. *Gen.* 19. 29. ℣. Juſtum Lot, oppréſſum à nefandórum injúria ac luxurióſa converſatióne, erípuit. 2. *Petr.* 2. 7. * Liberávit.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 8. *v.* 4. *ad* 15.

Parabola ſeminantis.

CUm turba plúrima convenírent, & de civitátibus properárent ad Jeſum, dixit per ſimilitúdinem: Exiit qui séminat, ſemináre ſemen ſuum. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom 15. *in Evang. hab. in Baſil. S. Pauli Dom. in Sexag.*

LEctio ſancti Evangélii quam modò, fratres cariſſimi, audíſtis, expoſitióne non índiget, ſed admonitióne. Quam enim per ſemetípſam Véritas expóſuit, hanc diſcútere humána fragílitas non præſúmit. Sed eſt quod ſollícitè in hac ipſa expoſitióne Domínica penſáre debeátis; quia ſi nos vobis ſemen verbum, agrum mundum, vólucres dæmónia, ſpinas divítias, ſignificáre dicerémus, ad credéndum nobis mens fórſitàn veſtra dubitáret. Unde & idem Dóminus per ſemetípſum dignátus eſt expónere quod dicébat; ut ſciátis rerum ſignificatiónes quærere, in iis étiam quæ per ſemetípſum nóluit explanáre. Exponéndo ergo quod dicit, figurátè ſe loqui innótuit, quátenùs certos vos rédderet, cùm vobis noſtra fragílitas verbórum illíus figúras aperíret. Quis enim mihi unquam créderet, ſi ſpinas, divítias interpretári voluíſſem? máximè cùm illæ pungant, iſtæ deléctent: & tamen ſpinæ ſunt, quia cogitatiónum ſuárum punctiónibus mentem lácerant; & cùm uſque ad peccátum pértrahunt, quaſi inflícto vúlnere cruéntant.

℟. *ix.* Quómodo deſcéndit imber & nix de cœlo, & illuc ultrà non revértitur, ſed inébriat terram, & infúndit eam, & germináre eam facit, & dat ſemen ſerénti, & panem comedénti, * Sic erit verbum meum. *Iſ.* 55. 10. 11. ℣. Quemádmodùm ſi homo jáciat ſeméntem in terram. *Marc.* 4. 26. * Sic erit. Glória. *Reſumitur* ℟. Quómodo.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Terra próferens ſpinas ac tríbulos, réproba eſt, & maledícto próxima, cujus conſummátio in combuſtiónem. *Hebr.* 6. 8.

Oratio.

INclína, quǽſumus, Dómine, aures noſtras in verba legis tuæ; & præſta, ut ea in corde bono & óptimo rètinére, fructuoſóque ópere éxequi valeámus; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Semen quod cécidit in bonam terram, hi ſunt qui in corde bono & óptimo audiéntes, verbum rétinent, & fructum ácferunt in patiéntia. *Luc.* 8. 15.

FERIA SECUNDA.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c.* 13. *v.* 12. *ad finem.*

ABram habitávit in terra Chánaan: Lot verò morátus eſt in óppidis quæ erant circa Jordánem, & habitávit in Sódomis. Hómines autem Sodomítæ péſſimi erant, & peccatóres coram Dómino nimis. Dixítque Dóminus ad Abram, poſtquàm divíſus eſt ab eo Lot: Leva óculos tuos, & vide à loco in quo nunc es, ad Aquilónem & Merídiem, ad Oriéntem & Occidéntem. Omnem terram quam cónſpicis, tibi dabo & sémini tuo uſque in ſempitérnum; faciámque ſemen tuum ſicut púlverem terræ. Si quis poteſt hóminum numeráre púlverem terræ, ſemen quoque tuum numeráre póterit. Surge, & perámbula terram in longitúdine, & in latitúdine ſua: quia tibi datúrus ſum eam. Movens ígitur tabernáculum ſuum Abram, venit & habitávit juxta convállem Mambre, quæ eſt in Hebron: ædificavítque ibi altáre Dómino.

℟. j. Dixit Dóminus, *p.* 419.

LECTIO II. *c.* 14. *v.* 1. *ad* 4.

FActum eſt autem in illo témpore, ut Amraphel rex Sénnaar, & Arioch rex Ponti, & Chodorláhomor rex Elamitárum, & Thadal rex Géntium, inírent bellum contra Bara regem Sodomórum, & contra Berſa regem Gomórrhæ, & contra Sénnaab regem Adámæ, & contra Sémeber regem Séboïm, contráque regem Balæ, ipſa eſt Segor. Omnes hi convenérunt in vallem Sylvéſtrem, quæ nunc eſt Mare ſalis. Duódecim enim annis ſervíerant Chodorláhomor, & tértio décimo anno receſſérunt ab eo.

℟. ij. Dixit Dóminus ad Abram, *p.* 420.

LECTIO III. *v.* 8. *ad* 12.

ET egréſſi ſunt, rex Sodomórum, & rex Gomórrhæ, réxque Adámæ, & rex Séboïm, nécnon & rex Balæ, quæ eſt Segor: & direxérunt áciem contra eos in valle Sylvéſtri: ſcílicet advérsùs Chodorláhomor regem Elamitárum, & Thadal regem Géntium, & Amraphel regem Sénnaar, & Arioch regem Ponti; quátuor reges ad-

vérsùs quinque. Vallis autem Sylvéſtris habébat púteos multos bitúminis. Itaque rex Sodomórum, & Gomórrhæ, terga vertérunt, ceciderúntque ibi: & qui remánſerant, fugérunt ad montem. Tulérunt autem omnem ſubſtántiam Sodomórum & Gomórrhæ, & univérſa quæ ad cibum pértinent, & abiérunt: nécnon & Lot, & ſubſtántiam ejus, filium fratris Abram, qui habitábat in Sódomis.

℟. *iij*. Edúxit Dóminus, *p*. 420.

FERIA TERTIA.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c*. 14. *v*. 13. *ad* 17.

ET ecce unus qui evá ſerat, nuntiávit Abram Hebræo, qui habitábat in conválle Mambre Amorrhæi, fratris Eſcol, & fratris Aner: hi enim pepígerant fœdus cum Abram. Quod cùm audíſſet Abram, captum vidélicet Lot fratrem ſuum, numerávit expedítos vernáculos ſuos trecéntos decem & octo: & perſecútus eſt uſque Dan. Et divíſis sóciis, írruit ſuper eos nocte, percuſsítque eos, & perſecútus eſt eos uſque Hoba, quæ eſt ad lævam Damáſci. Reduxítque omnem ſubſtántiam, & Lot fratrem ſuum cum ſubſtántia illíus, mulíeres quoque & pópulum. Egréſſus eſt autem rex Sodomórum in occúrſum ejus, poſtquàm revérſus eſt à cæde Chodorláhomor & regum qui cum eo erant in valle Save, quæ eſt vallis Regis.

℟. *j*. Dixit Deus ad Abram, *p*. 421.

LECTIO II. *v*. 18. *ad finem*.

AT vero Melchíſedech rex Salem, próferens panem & vinum, erat enim Sacérdos Dei altíſſimi, benedíxit ei, & ait: Benedíctus Abram Deo excélſo qui creávit cœlum & terram: & Benedíctus Deus excélſus, quo protegénte, hoſtes in mánibus tuis ſunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus. Dixit autem rex Sodomórum ad Abram: Da mihi ánimas, cǽtera tolle tibi. Qui reſpóndit ei: Levo manum meam ad Dóminum Deum excélſum poſſeſsórem cœli & terræ, quòd à filo ſubtégminis uſque ad corrígiam cáligæ, non accípiam ex ómnibus quæ tua ſunt, ne dicas: Ego ditávi Abram; excéptis his quæ comedérunt júvenes, & pártibus virórum qui venérunt mecum, Aner, Eſcol, & Mambre: iſti accípient partes ſuas.

℟. *ij*. Illi viri, *p*. 421.

LECTIO III. *c*. 15. *v*. 1. *ad* 7.

HIs ítaque transáctis, factus eſt ſermo Dómini ad Abram per viſiónem, dicens: Noli timére, Abram, ego protéctor tuus ſum, & merces tua magna nimis. Dixítque Abram:

Dómine Deus, quid dabis mihi? ego vadam abſque líberis: & fílius procuratóris domûs meæ iſte Damáſcus Eliézer. Addidítque Abram: Mihi autem non dediſti ſemen: & ecce vernáculus meus, hæres meus erit. Statímque ſermo Dómini factus eſt ad eum, dicens: Non erit hic hæres tuus: ſed qui egrediétur de útero tuo, ipſum habébis hærédem. Eduxítque eum foràs, & ait illi: Súſpice cœlum, & número ſtellas, ſi potes. Et dixit ei: Sic erit ſemen tuum. Crédidit Abrã Deo, & reputátum eſt illi ad juſtítiam. Dixítque ad eum: Ego Dóminus qui edúxi te de Ur Chaldæórum, ut darem tibi terram iſtam, & poſſidéres eam.

℟. *iij.* Abraham, *p.* 422.

FERIA QUARTA.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c.* 15. *v.* 12. *ad* 18.

CUmque ſol occúmberet, ſopor írruit ſuper Abram, & horror magnus & tenebróſus invâſit eum. Dictúmque eſt ad eum: Scito prænóſcens quòd peregrínum futúrum ſit ſemen tuum in terra non ſua, & ſubjícient eos ſervitúti, & affligent quadringéntis annis. Verúmtamen gentem cui ſervitúri ſunt, ego judicábo: & poſt hæc egrediéntur cum magna ſubſtántia. Tu autem ibis ad patres tuos in pace, ſepúltus in ſenectúte bona. Generatióne autem quartâ reverténtur huc: necdùm enim complétæ ſunt iniquitátes Amorrhæórum uſque ad præſens tempus. Cùm ergo occubuíſſet ſol, facta eſt calígo tenebróſa, & appáruit clíbanus fumans, & lampas ignis tránſiens inter diviſiónes illas. In illo die pépigit Dóminus fœdus cum Abrã, dicens: Sémini tuo dabo terram hanc, à flúvio Ægýpti uſque ad flúvium magnum Euphráten.

℟. *j.* Dóminus, *p.* 422.

LECTIO II. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 8.

SAraï, uxor Abram, non genúerat líberos: ſed habens ancíllam Ægýptiam nómine Agar, dixit maríto ſuo: Ecce conclúſit me Dóminus, ne párerem: ingrédere ad ancíllam meam, ſi fortè ſaltèm ex illa ſuſcípiam fílios. Cúmque ille acquiéſceret deprecánti, tulit Agar Ægýptiam ancíllam ſuam, poſt annos decem quam habitáre cœ́perant in terra Chánaan: & dedit eam viro ſuo uxórem. Qui ingréſſus eſt ad eam. At illa concepiſſe ſe videns, deſpéxit dóminam ſuam. Dixítque Sáraï ad Abram: Iníquè agis contra me: ego dedi ancíllam meam in ſinum tuum, quæ videns quòd concéperit, deſpéctui me habet: júdicet Dóminus inter me & te. Cui reſpóndens Abram: Ecce, ait,

ancílla tua in manu tua eſt, útere eâ ut libet. Affligénte ígitur eam Sáraï, fugam iniit. Cúmque inveniſſet eam Angelus Dómini juxta fontem aquæ in ſolitúdine, quæ eſt in via Sur in desérto, dixit ad illam, Agar ancílla Sáraï, unde venis? & quo vadis? quæ reſpóndit: A fácie Sáraï dóminæ meæ ego fúgio.

℟. *ij*. Cùm, *p.* 423.

LECTIO III. *v. 9. ad finem.*

DIxítque ei Angelus Dómini: Revértere ad dóminam tuam, & humiliáre ſub manu illíus. Et rursùm: Multíplicans, inquit, multiplicábo ſemen tuum, & non numerábitur præ multitúdine. Ac deinceps: Ecce ait, concepíſti, & páries fílium: vocabíſque nomen ejus Iſmaël, eò quòd audíerit Dóminus afflictiónem tuam. Hic erit ferus homo, manus ejus contra omnes, & manus ómnium contra eum: & è regióne univerſórum fratrum ſuórum figet tabernácula. Vocávit autem nomen Dómini qui loquebátur ad eam: Tu Deus qui vidíſti me. Dixit enim: Profécto hîc vidi poſterióra vidéntis me. Proptéreà appellávit púteum illum, Púteum vivéntis & vidéntis me. Ipſe eſt inter Cades & Barad. Peperítque Agar Abræ fílium: qui vocávit nomen ejus Iſmaël. Octogínta & ſex annórum erat Abram, quando péperit Agar Iſmaélem.

℟. *iij*. Sicut ſubvértit Dóminus Sódomam & Gomórrham, & vicínas ejus, ait Dóminus: * Non habitábit ibi vir, & non íncolet eam fílius hóminis. *Jer.* 50. 40. ℣. Quâ die éxiit Lot à Sódomis, pluit ignem & ſulphur de cœlo, & omnes pérdidit. *Luc.* 17. 29. * Non. Glória. * Non.

FERIA QUINTA.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c.* 17. *v.* 1. *ad* 11.

POſtquàm nonagínta & novem annórum eſſe cœ́perat Abram, appáruit ei Dóminus, dixítque ad eum: Ego Deus omnípotens: ámbula coram me, & eſto perféctus. Ponámque fœdus meum inter me & te, & multiplicábo te veheménter nimis. Cécidit Abram pronus in fáciem: dixítque ei Deus: Ego ſum, & pactum meum tecum, eríſque pater multárum géntium. Nec ultrà vocábitur nomen tuum Abram, ſed appelláberis Abraham: quia patrem multárum géntium conſtítui te. Faciámque te créſcere vehementíſſimè, & ponam te in géntibus, Regéſque ex te egrediéntur. Et ſtátuam pactum meum inter me & te, & inter ſemen tuum poſt te in generatiónibus ſuis, fœdere ſempi-

térno: ut ſim Deus tuus, & séminis tui poſt te. Dabóque tibi & sémini tuo terram peregrinatiónis tuæ, omnem terram Chánaan, in poſſeſſiónem ætérnam, eróque Deus eórum. Dixit íterùm Deus ad Abraham: Et tu ergo cuſtódies pactum meum, & ſemen tuum poſt te in generatiónibus ſuis. Hoc eſt pactum meum quod obſervábitis inter me & vos, & ſemen tuum poſt te: Circumcidétur ex vobis omne maſculínum: & circumcidétis carnem præpútii veſtri, ut ſit in ſignum fœderis inter me & vos.

℟. *j.* Dixit Dóminus, *p.* 419.

LECTIO II. *v.* 12. *ad* 18.

INfans octo diérum circumcidétur in vobis, omne maſculínum in generatiónibus veſtris: tam vernáculus, quàm emptítius circumcidétur, & quicúmque non fúerit de ſtirpe veſtra: erítque pactum meum in carne veſtra in fœdus ætérnum. Máſculus cujus præpútii caro circumciſa non fúerit, delébitur ánima illa de pópulo ſuo: quia pactum meum írritum fecit. Dixit quoque Deus ad Abraham: Sáraï uxórem tuam non vocábis Sáraï, ſed Saram. Et benedícam ei, & ex illa dabo tibi filium cui benedictúrus ſum: erítque in natiónes, & Reges populórum oriéntur ex eo. Cécidit Abraham in fáciem ſuam, & riſit, dicens in corde ſuo: Putáſne centenário naſcétur filius? & Sara nonagenária páriet? Dixítque ad Deum: Utinàm Iſmaël vivat coram te.

℟. *ij.* Dixit Dóminus ad Abram, *p.* 420.

LECTIO III. *v.* 19. *ad finem.*

ET ait Deus ad Abraham: Sara uxor tua páriet tibi filium, vocabíſque nomen ejus Iſaac: & conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempitérnum, & sémini ejus poſt eum. Super Iſmaël quoque exaudívi te. Ecce benedícam ei, & augébo, & multiplicábo eum valde: duódecim duces generábit, & fáciam illum in gentem magnam. Pactum verò meum ſtátuam ad Iſaac, quem páriet tibi Sara témpore iſto in anno áltero. Cúmque finítus eſſet ſermo loquéntis cum eo, aſcéndit Deus ab Abraham. Tulit autem Abraham Iſmaël filium ſuum, & omnes vernáculos domûs ſuæ, universóſque quos émerat, cunctos mares ex ómnibus viris domûs ſuæ: & circumcídit carnem præpútii eórum ſtatim in ipſa die, ſicut præcéperat ei Deus. Abraham nonagínta & novem erat annórum quando circumcídit carnem præpútii ſui: & Iſmaël filius

trédecim annos impléverat, témpore circumciſiónis ſuæ. Eâdem die circumcíſus eſt Abraham & Iſmaël filius ejus: & omnes viri domûs illíus, tam vernáculi quàm emptítii & alienígenæ páriter circumcíſi ſunt.

℟. *iij.* Edúxit Dóminus, *p.* 420.

FERIA SEXTA.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c.* 18. *v.* 1. *ad* 8.

APpáruit autem Abrahæ Dóminus in conválle Mambre, ſedénti in óſtio tabernáculi ſui, in ipſo fervóre diéi. Cúmque eleváſſet óculos, apparuérunt ei tres viri ſtantes propè eum: quos cùm vidiſſet, cucúrrit in occúrſum eórum de óſtio tabernáculi, & adorávit in terram. Et dixit: Dómine, ſi invéni grátiam in óculis tuis, ne tránſeas ſervum tuum: ſed áfferam pauxíllùm aquæ, & laváte pedes veſtros, & requiéſcite ſub árbore. Ponámque buccéllam panis, & confortáte cor veſtrum, póſteà transíbitis: idcircò enim declináſtis ad ſervum veſtrum. Qui dixérunt: Fac ut locútus es. Feſtinávit Abraham in tabernáculum ad Saram, dixítque ei: Accélera, tria ſata ſímilæ commíſce, & fac ſubcinerícios panes. Ipſe verò ad arméntum cucúrrit, & tulit inde vítulum tenérrimum & óptimum, dedítque púero, qui feſtinávit, & coxit illum. Tulit quoque bútyrum, & lac, & vítulum quem cóxerat, & póſuit coram eis: ipſe verò ſtabat juxta eos ſub árbore.

℟. *j.* Dixit Deus ad Abram, *p.* 421.

LECTIO II. *v.* 9. *ad* 16.

CUmque comediſſent, dixérunt ad eum: Ubi eſt Sara uxor tua? Ille reſpóndit: Ecce in tabernáculo eſt. Cui dixit: Revértens véniam ad te témpore iſto, vitâ cómite, & habébit filium Sara uxor tua. Quo audíto, Sara riſit poſt óſtium tabernáculi. Erant autem ambo ſenes, provectǽque ætátis, & deſíerant Saræ fieri muliébria. Quæ riſit occúltè, dicens: Poſtquàm conſénui, & dóminus meus vétulus eſt, voluptáti óperam dabo? Dixit autem Dóminus ad Abraham: Quare riſit Sara, dicens: Nùm verè paritúra ſum anus? Nunquid Deo quidquam eſt difficile? Juxta condíctum revértar ad te hoc eódem témpore, vitâ cómite, & habébit Sara filium. Negávit Sara, dicens: Non riſi, timóre perterríta. Dóminus autem: Non eſt, inquit, ità, ſed riſiſti. Cùm ergo ſurrexíſſent inde viri, direxérunt óculos contra Sódomam: & Abraham ſimul gradiebátur dedúcens eos.

℟. *ij.* Illi viri, *p.* 421.

Lectio III. *v.* 17. *ad* 22.

DIxítque Dóminus: Num celáre pótero Abrahã quæ geſtúrus ſum, cùm futúrus ſit in gentem magnam ac robuſtíſſimam, & benedicéndæ ſint in illo omnes natiónes terræ? Scio enim quòd præceptúrus ſit filiis ſuis & dómui ſuæ poſt ſe, ut cuſtódiant viam Dómini, & fáciant judícium & juſtítiam: ut addúcat Dóminus propter Abraham ómnia quæ locútus eſt ad eum. Dixitítaque Dóminus: Clamor Sodomórum & Gomórrhæ multiplicátus eſt, & peccátum eórum aggravátum eſt nimis. Deſcéndam, & vidébo utrùm clamórem qui venit ad me, ópere compléverint, an non eſt ità, ut ſciam. Converterúntque ſe inde, & abiérunt Sódomam: Abraham verò adhuc ſtabat coram Dómino.

℟. *iij.* Abraham, *p.* 422.

SABBATO.

De Libro Géneſis.

Lectio I. *c.* 19. *v.* 1. *ad* 8.

VEnérunt duo Angeli Sódomam véſpere, & ſedénte Lot in fóribus civitátis. Qui cùm vidíſſet eos, ſurréxit, & ivit óbviàm eis, adoravítque pronus in terram, & dixit: Obſecro, dómini, declináte in domum púeri veſtri, & manéte ibi: laváte pedes veſtros, & manè proficiſcémini in viam veſtram. Qui dixérunt: Minimè, ſed in platéa manébimus. Compulit illos óppidò, ut divérterent ad eum: ingreſſíſque domum illíus fecit convívium, coxit ázyma; & comedérunt. Priùs autem quàm irent cúbitum, viri civitátis vallavérunt domum, à púero uſque ad ſenem, omnis pópulus ſimul. Vocaverúntque Lot, & dixérunt ei: Ubi ſunt viri qui introiérunt ad te nocte? Educ illos huc, ut cognoſcámus eos. Egréſſus ad eos Lot, poſt tergum occlúdens óſtium, ait: Nolíte, quæſo, fratres mei, nolíte malum hoc fácere. Hábeo duas filias, quæ necdùm cognovérunt virum: edúcam eas ad vos, & abutímini eis ſicut vobis placúerit, dúmmodò viris iſtis nihil mali faciátis, quia ingréſſi ſunt ſub umbra cúlminis mei.

℟. *j.* Dóminus, *p.* 422.

Lectio II. *v.* 9. *ad* 17.

AT illi dixérunt: Recéde illuc. Et rursùs: Ingréſſus es, ínquiunt, ut ádvena; nunquid ut júdices? te ergo ipſum magis quàm hos affligémus. Vímque faciébant Lot vehementíſſimè: jámque propè erat ut effríngerent fores. Et ecce misérunt manum viri, & introduxérunt ad ſe Lot, clauſerúntque óſtium. Et eos qui foris erant percuſſé-

runt cœcitáte, à mínimo uſque ad máximum, ità ut óſtium inveníre non poſſent. Dixérunt autem ad Lot: Habes hîc quémpiam tuórum? génerum, aut filios, aut filias, omnes qui tui ſunt, educ de urbe hac: delébimus enim locum iſtum, eò quòd incréverit clamor eórum coram Dómino, qui miſit nos ut perdámus illos. Egréſſus itaque Lot, locútus eſt ad géneros ſuos qui acceptúri erant filias ejus, & dixit: Súrgite, egredímini de loco iſto: quia delébit Dóminus civitátem hanc. Et viſus eſt eis quaſi ludens loqui. Cúmque eſſet manè, cogébant eum Angeli, dicéntes: Surge, tolle uxórem tuam, & duas filias quas habes: ne & tu páriter péreas in ſcélere civitátis. Diſſimulánte illo, apprehendérunt manum ejus, & manum uxóris, ac duárum filiárum ejus, eò quòd párceret Dóminus illi. Eduxerúntque eum, & poſuérunt extra civitátem: ibíque locúti ſunt ad eum, dicéntes: Salva ánimam tuam, noli reſpícere poſt tergum, nec ſtes in omni circà regióne: ſed in monte ſalvum te fac, ne & tu ſimul péreas.

℟. *ij*. Cùm, *p*. 423.

LECTIO III. *v*. 24. *ad* 30.

IGitur Dóminus pluit ſuper Sódomam & Gomórrham ſulphur & ignem à Dómino de cœlo; & ſubvértit civitátes has, & omnem circà regiónem, univérſos habitatóres úrbium, & cuncta terræ viréntia. Reſpiciénſque uxor ejus poſt ſe, verſa eſt in ſtátuam ſalis. Abraham autem consúrgens manè, ubi ſtéterat priùs cum Dómino, intúitus eſt Sódomam & Gomórrham, & univérſam terram regiónis illius: vidítque aſcendéntem favíllam de terra quaſi fornácis fumum. Cùm enim ſubvérteret Deus civitátes regiónis illius, recordátus Abrahæ liberávit Lot de ſubverſióne úrbium in quibus habitáverat. Aſcenditque Lot de Segor, & manſit in monte, duæ quoque filiæ ejus cum eo, (timúerat enim manére in Segor:) & manſit in ſpelúnca ipſe, & duæ filiæ ejus cum eo.

℟. *iij*. Sicut, *p*. 427.

Ad Magníficat, *Ant*. 8. G. Non per Legem promíſſio Abrahæ aut sémini ejus, ut hæres eſſet mundi, ſed per juſtítiam fidei. *Rom*. 4. 13.

Oratio, Vota, quæſumus, *infrà*, *ad Laudes*, *p*. 436.

DOMINICA IN QUINQUAGESIMA.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c*. 21. *v*. 1. *ad* 13.

VIſitávit autem Dóminus Saram, ſicut promíſerat, & implévit quæ locútus eſt. Concepítque & péperit filium in ſenectúte ſua, tém-

pore quo prædixerat ei Deus. Vocavitque Abraham nomen filii ſui quem génuit ei Sara, Iſaac; & circumcídit eum octávo die, ſicut præcéperat ei Deus, cùm centum eſſet annórum: hâc quippe ætáte patris, natus eſt Iſaac. Dixítque Sara: Riſum fecit mihi Deus: quicúmque audíerit, corridébit mihi. Rursúmque ait: Quis auditúrum créderet Abraham, quòd Sara lactáret filium, quem péperit ei jam ſeni? Crevit ígitur puer, & ablactátus eſt: fecítque Abraham grande convívium in die ablactatiónis ejus. Cúmque vidíſſet Sara filium Agar Ægýptiæ ludéntem cum Iſaac filio ſuo, dixit ad Abraham: Ejice ancíllam hanc & filium ejus: non enim erit hæres filius ancíllæ cum fílio meo Iſaac. Durè accépit hoc Abraham pro filio ſuo. Cui dixit Deus: Non tibi videátur áſperum ſuper púero, & ſuper ancilla tua: ómnia quæ dixerit tibi Sara, audi vocem ejus: quia in Iſaac vocábitur tibi ſemen. Sed & filium ancíllæ fáciam in gentem magnam, quia ſemen tuum eſt.

℟. *j.* Ait Deus ad Abraham: Sara uxor tua páriet tibi filium, vocabíſque nomen ejus Iſaac, & * Conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempitérnum, & sémini ejus poſt eum. *Gen.* 17. 19. ℣. Non qui filii carnis, hi filii Dei, ſed qui filii ſunt promiſſiónis, æſtimántur in sémine. *Rom.* 9. 8. * Conſtítuam.

Lectio II. *c.* 22. *v.* 1. *ad* 8.

Tentávit Deus Abraham, & dixit ad eum: Abraham, Abraham. At ille reſpóndit: Adſum. Ait illi: Tolle filium tuum unigénitum quem díligis, Iſaac, & vade in terram Viſiónis, atque ibi ófferes eum in holocaúſtum ſuper unum móntium quem monſtrávero tibi. Igitur Abraham de nocte consúrgens, ſtravit áſinum ſuum, ducens ſecum duos júvenes, & Iſaac filium ſuum: Cúmque concidíſſet ligna in holocaúſtum, ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus. Die autem tértio, elevátis óculis, vidit locum procul: dixítque ad púeros ſuos: Expectáte hîc cum áſino: ego & puer illuc uſque properántes, poſtquàm adoravérimus, revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocaúſti, & impóſuit ſuper Iſaac filium ſuum, ipſe verò portábat in mánibus ignem & gládium. Cúmque duo pérgerent ſimul: dixit Iſaac patri ſuo: Pater mi. At ille reſpóndit: Quid vis, fili? Ecce, inquit, ignis & ligna: ubi eſt víctima holocaúſti? Dixit autem Abraham: Deus providébit ſibi víctimam holocaúſti, fili mi.

℟.

℟. *ij*. Viſitávit Dóminus Saram ſicut promíſerat, & implévit quæ locútus eſt: * Concepítque & péperit fílium in ſenectúte ſua, témpore quo prædíxerat ei Deus. *Gen.* 21. 1. 2. ℣. Fide & ipſa Sara ſtérilis virtútem in conceptiónem séminis accépit, étiam præter tempus ætátis. *Hebr.* 11. 11. * Concepítque.

Lectio III. *v.* 8. *ad* 18.

PErgébant ergo páriter: & venérunt ad locum quem oſténderat ei Deus, in quo ædificávit altáre, & déſuper ligna compóſuit: cúmque alligáſſet Iſaac fílium ſuum, póſuit eum in altáre ſuper ſtruem lignórum; extendítque manum, & arrípuit gládium, ut immoláret filium ſuum. Et ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens: Abraham, Abraham. Qui reſpóndit: Adſum. Dixítque ei: Non exténdas manum tuam ſuper púerum, neque fácias illi quidquam: nunc cognóvi quòd times Deum, & non pepercíſti unigénito fílio tuo propter me. Levávit Abrahã óculos ſuos, vidítque poſt tergũ, aríetem inter vepres hæréntem córnibus, quem aſſúmens óbtulit holocáuſtum pro fílio. Appellavítque nomen loci illíus, Dóminus videt. Unde uſque hódie dícitur: In monte, Dóminus vidébit. Vocávit autem Angelus Dómini Abraham ſecúndò de cœlo, dicens: Per memetípſum jurávi, dicit Dóminus, quia fecíſti hanc rem, & non pepercíſti fílio tuo unigénito propter me, benedícam tibi, & multiplicábo ſemen tuum ſicut ſtellas cœli, & velut arénam quæ eſt in líttore maris. Poſſidébit ſemen tuum portas inimicórum ſuórum, & Benedicéntur in sémine tuo omnes gentes terræ, quia obedíſti voci meæ.

℟. *iij*. Vocávit Abraham nomen fílii ſui quem génuit ei Sara, Iſaac; * Et circumcídit eum octávo die, ſicut præcéperat ei Deus. *Gen.* 21. 3. 4. ℣. Dedit illi Dóminus teſtaméntũ circumciſiónis, & ſic génuit Iſaac. *Act.* 7. 8. * Et circumcídit. Glória. * Et circumcídit.

IN II. NOCTURNO.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Románoſ.

Lectio IV. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 9.

VEritátem dico in Chriſto, non méntior, teſtimónium mihi perhibénte conſciéntiâ meâ in Spíritu ſancto: quóniam triſtítia mihi magna eſt, & contínuus dolor cordi meo. Optábam enim ego ipſe anáthema eſſe à Chriſto pro frátribus meis, qui ſunt cognáti mei ſecúndùm carnem, qui ſunt Iſraëlítæ, quorum adóptio eſt filiórum, & glória, & teſtaméntum, & legiſlátio, & obſéquium, & promíſſa: quorum patres, & ex quibus eſt Chriſtus ſe-

cúndùm carnem, qui eſt ſuper ómnia Deus benedíctus in ſécula. Amen. Non autem quòd excíderit verbum Dei: non enim omnes qui ex Iſraël ſunt, ii ſunt Iſraëlítæ; neque qui ſemen ſunt Abrahæ, omnes filii: ſed in Iſaac vocábitur tibi ſemen. Id eſt, non qui filii carnis, hi filii Dei; ſed qui filii ſunt promiſſiónis, æſtimántur in sémine. Promiſſiónis enim verbum hoc eſt: Secúndùm hoc tempus véniam, & erit Saræ filius.

℟. *iv.* Sara dixit ad Abraham: * Ejice ancíllam hanc, & filium ejus: non enim erit hæres filius ancíllæ cum filio meo Iſaac. *Gen.* 21. 9. 10. ℣. Non omnes qui ex Iſraël ſunt, ii ſunt Iſraëlítæ; neque qui ſemen ſunt Abrahæ, omnes filii: ſed in Iſaac vocábitur tibi ſemen. *Rom.* 9. 6. 7. * Ejice.

LECTIO V. *v.* 10. *ad* 15.

NOn ſolùm autem illa: ſed & Rebécca ex uno concúbitu habens, Iſaac patris noſtri. Cùm enim nondùm nati fuiſſent, aut áliquid boni egiſſent, aut mali, (ut ſecúndùm electiónem, propóſitum Dei manéret,) non ex opéribus, ſed ex vocánte dictum eſt ei: Quia major sérviet minóri, ſicut ſcriptum eſt: Jacob diléxi, Eſaü autem ódio hábui. Quid ergo dicémus? Nunquid iníquitas apud Deum? Abſit. Móyſi enim dicit: Miſerébor cujus miſéreor, & miſericórdiam præſtábo cujus miſerébor.

℟. *v.* Ait Deus Abrahæ: * Tolle filium tuum unigénitum quem díligis, Iſaac, & vade in terram Viſiónis, atque ibi ófferes eum in holocaúſtum. *Gen.* 22. 2. ℣. Qui amat filium aut filiam ſuper me, non eſt me dignus. *Matt.* 10. 37. * Tolle.

LECTIO VI. *v.* 16. *ad* 21.

IGitur non voléntis, neque curréntis, ſed miſeréntis eſt Dei. Dicit enim Scriptúra Pharaóni: Quia in hoc ipſum excitávi te, ut oſténdam in te virtútem meam, & ut annuntiétur nomen meum in univérſa terra. Ergo cujus vult miſerétur, & quem vult indúrat. Dicis ítaque mihi: Quid adhuc quǽritur? voluntáti enim ejus quis resíſtit? O homo! tu quis es, qui reſpóndeas Deo? Nunquid dicit figméntum ei qui ſe finxit: Quid me feciſti ſic? An non habet poteſtátem figulus luti, ex eádem maſſa fácere áliud quidem vas in honórem, áliud verò in contuméliam.

℟. *vj.* Cùm alligáſſet Abraham Iſaac filium ſuum, póſuit eum in altáre ſuper ſtruem lignórum; * Extendítque manum, & arripuit gládium, ut immoláret filium ſuum. *Gen.* 22. 9. 10. ℣. Unigénitum offerébat, qui ſuſcéperat repromiſſiónes. *Hebr.* 11. 17. * Exten-

dítque. Glória. * Extendítque.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 16. de Civit. Dei. c. 31. & 32. n. 1.

LECTIO VII.

NAtus eſt Abrahæ, ſecúndùm promiſſiónem Dei, de Sara fílius. Tentátur Abraham de immolándo dilectíſſimo fílio ipſo Iſaac; ut pia ejus obediéntia probarétur, ſéculis in notítiam proferénda, non Deo. Nunquam ſanè créderet Abraham quòd victimis Deus delectarétur humánis, quamvis divíno intonánte præcépto, obediéndum ſit, non diſputándum. Verúmtamen Abraham conféſtim fílium, cùm fuíſſet immolátus, reſurrectúrum credidíſſe laudándus eſt. Poſtrémò quia Iſaac occídi non oportébat, poſtéaquàm eſt pater feríre prohíbitus, quis erat ille áries, quo immoláto implétum eſt ſignificatívo ſánguine ſacrifícium? Nempè, quando eum vidit Abraham, córnibus in frútice tenebátur. Quis ergo illo figurabátur, niſi Jeſus, ántequàm immolarétur, ſpinis judáicis coronátus?

℟. vij. Per memetípſum jurávi, dicit Dóminus; quia fecíſti hanc rem, & non pepercíſti fílio tuo unigénito propter me, * Benedícam tibi, & multiplicábo ſemen tuum, ſicut ſtellas cœli, & velut arénam quæ eſt in líttore maris. *Gen.* 22. 16. 17. ℣. Abrahæ promíttens Deus, quóniam néminem hábuit per quem juráret majórem, jurávit per ſemetípſum, dicens. *Hebr.* 6. 13. 14. * Benedícam.

LECTIO VIII. n. 2.

PEr memetípſum jurávi, propter quòd fecíſti verbum hoc, & non pepercíſti fílio tuo dilécto propter me, niſi benedícens benedícam te; & benedicéntur in sémine tuo omnes gentes terræ. Hoc modo eſt illa de vocatióne géntium in sémine Abrahæ, poſt holocaúſtum quo ſignificátus eſt Chriſtus, étiam juratióne Dei firmáta promíſſio. Sæpè enim promíſerat, ſed nunquam juráverat. Quid autem eſt Dei veri veracíſque jurátio, niſi promíſſi confirmátio, & infidélium quædā increpátio?

℟. viij. Poſſidébit ſemen tuum portas inimicórum ſuórum, * Et benedicéntur in sémine tuo omnes gentes terræ. *Gen.* 22. 17. 18. ℣. Non dicit: Et ſemínibus, quaſi in multis; ſed quaſi in uno: Et sémini tuo, qui eſt Chriſtus. *Gal.* 3. 16. * Et benedicéntur.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 18. *v.* 31. *ad finem.*

Cæcus propè Jericho.

ASſúmpſit Jeſus Duódecim, & ait illis: Ecce aſcéndimus Jeroſólymam,

& conſummabúntur ómnia quæ ſcripta ſunt per Prophétas de Fílio hóminis. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 2. in Evang. hab. in Baſil. ſanct. Petr. Dom. in Quinq.

REdémptor noſter prævidens ex paſſióne ſua diſcipulórum ánimos perturbándos, eis longè antè, & ejúſdem paſſiónis pœnam, & reſurrectiónis ſuæ glóriam prædixit: ut cùm eum moriéntem, ſicut prædíctum eſt, cérnerent, étiã reſurrectúrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc Diſcípuli nullo modo valébant cápere verba myſtérii, venítur ad miráculum. Ante eórum óculos cæcus lumen récipit, ut qui cœléſtis myſtérii verba non cáperent, eos ad fidem cœléſtia facta ſolidárent.

℟. *ix.* Tu illúminans lucérnam meam, Dómine; * Deus meus, illúmina ténebras meas. *Pſ.* 17. 29. ℣. Dómine, ut vídeam. *Luc.* 18. 41. * Deus. Glória. *Reſumitur* ℟. Tu illúminans.

Ad Benedíctus, *Ant.* 5. C. Deus qui dixit de ténebris lucem ſplendéſcere, ipſe illúxit in córdibus noſtris, ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei. 2. *Cor.* 4. 6.

Oratio.

VOta, quæſumus, Dómine, ſupplicántis pópuli cœléſti pietáte proſéquere; ut ea quæ agénda ſunt, vídeant, & ad implénda quæ víderint, convaléſcant; Per Dóminum.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Jeſus dixit cœco: Réſpice; fides tua te ſalvum fecit. Et conféſtim vidit, & ſequebátur illum, magníficans Deum. *Luc.* 18. 42. 43.

FERIA SECUNDA.

De Libro Géneſis.

Lectio I. *c.* 24. *v.* 2. *ad* 14.

DIxit Abraham ad ſervũ ſeniórem domûs ſuæ, qui præerat ómnibus quæ habébat: Pone manum tuam ſubter femur meum, ut adjúrem te per Dóminum Deum cœli & terræ, & non accípias uxórem fílio meo de filiábus Chananæórum, inter quos hábito; ſed ad terram & cognatiónem meã proficiſcáris, & inde accípias uxórem fílio meo Iſaac.... Póſuit ergo ſervus manum ſub fémore Abraham dómini ſui, & jurávit illi ſuper ſermóne hoc: tulítque decem camélos de grege dómini ſui, & ábiit, ex ómnibus bonis ejus portans ſecum: profectúſque perréxit in Meſopotámiam, ad urbem Nachor. Cúmque camélos feciſſet accúmbere extra óppidum juxta púteum aquæ véſpere, témpore quo ſolent mulíeres égredi ad hauriéndam aquam, dixit: Dómine, Deus dómini mei Abraham, occúrre, óbſecro, mihi hódie; & fac miſericórdiam cum dómi-

no meo Abraham. Ecce ego ſto propè fontem aquæ, & filiæ habitatórum hujus civitátis egrediéntur ad hauriéndam aquam. Igitur puélla cui ego díxero : Inclína hýdriam tuam ut bibam, & illa reſpónderit : Bibe, quin & camélis tuis dabo potum, ipſa eſt quam præparáſti ſervo tuo Iſaac : & per hoc intélligam quòd féceris miſericórdiam cum dómino meo.

℟. j. Ait Deus, p. 432.

LECTIO II. v. 15. ad 28.

NEcdùm in ſe verba compléverat, & ecce Rebécca egrediebátur, fília Báthuel, fílii Melchæ uxóris Nachor fratris Abraham, habens hýdriam in ſcápula ſua, puélla decóra nimis, vírgoque pulchérrima & incógnita viro : deſcénderat autem ad fontem, & impléverat hýdriam, ac revertebátur. Occurrítque ei ſervus, & ait : Pauxíllùm aquæ mihi ad bibéndum præbe de hýdria tua : Quæ reſpóndit ; Bibe, dómine mi : celeritérque depóſuit hýdriam ſuper ulnam ſuam, & dedit ei potum. Cúmque ille bibiſſet, adjécit : Quin & camélis tuis haúriam aquam, donec cuncti bibant. Effundénsque hýdriam in canálibus, recúrrit ad púteum, ut hauríret aquam : & hauſtam ómnibus camélis dedit. Ipſe autem contemplabátur eam tácitus, ſcire volens utrùm próſperum iter ſuum feciſſet Dóminus, an non. Poſtquàm autem bibérunt caméli, prótulit vir inaúres aúreas appendéntes ſiclos duos, & armíllas tótidèm pondo ſiclórum decem : dixítque ad eam : Cujus es fília ? Indica mihi : eſt in domo patris tui locus ad manéndum ? Quæ reſpóndit : Fília ſum Bathuélis, fílii Melchæ, quem péperit ipſi Nachor. Et áddidit, dicens : Paleárum quoque & fœni plúrimùm eſt apud nos, & locus ſpatióſus ad manéndum. Inclinávit ſe homo, & adorávit Dóminum, dicens : Benedíctus Dóminus Deus dómini mei Abraham, qui non ábſtulit miſericórdiam & veritátem ſuam à dómino meo, & recto itínere me perdúxit in domum fratris dómini mei. Cucúrrit ítaque puélla : & nuntiávit in domum matris ſuæ, ómnia quæ audíerat.

℟. ij. Viſitávit, p. 433.

LECTIO III. v. 29. ad 38.

HAbébat autem Rebécca fratrem nómine Laban, qui feſtínus egréſſus eſt ad hóminem, ubi erat fons. Cúmque vidíſſet inaúres & armíllas in mánibus ſoróris ſuæ, & audíſſet cuncta verba referéntis : Hæc locútus eſt mihi homo : venit ad virum qui ſtabat juxta camélos & propè fontem aquæ : dixítque ad eum : Ingrédere, benedícte Dómini, cur foris ſtas ? præ-

parávi domum, & locum camélis: & introdúxit eum in hoſpítium, ac deſtrávit camélos, dedítque páleas, & fœnum, & aquam ad lavándos pedes ejus, & virórum qui vénerant cum eo. Et appóſitus eſt in conſpéctu ejus panis. Qui ait: Non cómedam, donec loquar ſermónes meos. Reſpóndit ei: Lóquere. At ille: Servus, inquit, Abraham ſum: & Dóminus benedíxit dómino meo valde, magnificatúſque eſt: & dedit ei oves & boves, argéntum & aurum, ſervos & ancíllas, camélos & áſinos. Et péperit Sara uxor dómini mei fílium dómino meo in ſenectúte ſua, dedítque illi ómnia quæ habúerat. Et adjurávit me dóminus meus, dicens: Non accípies uxórem fílio meo de filiábus Chananæórum in quorum terra hábito: ſed ad domum patris mei perges, & de cognatióne mea accípies uxórem fílio meo.

℟. iij. Vocávit, *p.* 433.

FERIA TERTIA.

Hodie per anticipationem fiet Officium S. Matthiæ, ſi Feſtum ejus venerit in Quadrageſima.

De Libro Géneſis.

LECTIO I. *c.* 24. *v.* 50. *ad* 61.

RESpondérunt Laban & Báthuel ſervo Abrahæ: A Dómino egréſſus eſt ſermo; non poſſumus extra plácitum ejus quidquã áliud loqui tecum. En Rebécca coram te eſt: tolle eam & proficíſcere; & ſit uxor fílii dómini tui, ſicut locútus eſt Dóminus. Quod cùm audíſſet puer Abraham, prócidens adorávit in terram Dóminum: prolatíſque vaſis argénteis & áureis, ac véſtibus, dedit ea Rebéccæ pro múnere: frátribus quoque ejus & matri dona óbtulit. Inito convívio, veſcéntes páriter & bibéntes, manſérunt ibi. Surgens autem manè, locútus eſt puer: Dimítte me, ut vadam ad dóminum meũ. Reſpondéruntque fratres ejus & mater: Máneat puélla ſaltèm decem dies apud nos: & póſteà proficiſcétur. Nolíte, ait, me retinére, quia dóminus diréxit viam meam: dimíttite me, ut pergam ad dóminum meum. Et dixérunt: Vocémus puéllam, & quærámus ipſíus voluntátem. Cúmque vocáta veníſſet, ſciſcitáti ſunt: Vis ire cum hómine iſto? Quæ ait: Vadam. Dimiſérunt ergo eam & nutrícem illíus, ſervúmque Abraham, & cómites ejus; imprecántes próſpera ſoróri ſuæ, atque dicéntes: Soror noſtra es: creſcas in mille míllia: & poſſídeat ſemen tuum portas inimicórum ſuórum. Igitur Rebécca & puéllæ illíus, aſcénſis camélis, ſecúti ſunt virum: qui feſtínans revertebátur in domum ſuam.

℟. *j.* Sara dixit ad Abraham: * Ejice ancíllam hanc, & filium ejus: non enim erit hæres filius ancíllæ cum filio meo Iſaac. *Gen.* 21. 9. 10. ℣. Non omnes qui ex Iſraël ſunt, ii ſunt Iſraëlítæ; neque qui ſemen ſunt Abrahæ, omnes filii: ſed in Iſaac vocábitur tibi ſemen. *Rom.* 9. 6. 7. * Ejice.

Lectio II. *c.* 25. *v.* 19. *ad* 28.

HÆ ſunt generatiónes Iſaac filii Abraham. Abraham génuit Iſaac: qui cùm quadragínta eſſet annórum, duxit uxórem Rebéccam filiam Bathuélis Syri de Meſopotámia, ſorórem Laban. Deprecatúſque eſt Iſaac Dóminum pro uxóre ſua, eò quòd eſſet ſtérilis, qui exaudívit eum, & dedit concéptum Rebéccæ. Sed collidebántur in útero ejus párvuli: quæ ait: Si ſic mihi futúrum erat, quid necéſſe fuit concípere? Perrexítque ut conſúleret Dóminum. Qui reſpóndens, ait: Duæ gentes ſunt in útero tuo, & duo pópuli ex ventre tuo dividéntur: populúſque pópulum ſuperábit, & major ſérviet minóri. Jam tempus pariéndi advénerat, & ecce gémini in útero ejus repérti ſunt. Qui prior egréſſus eſt, rufus erat, & totus in morem pellis híſpidus: vocatúmque eſt nomen ejus Eſaü. Prótinùs alter egrédiens, plantam fratris tenébat manu; & idcircò appellávit eum, Jacob. Sexagenárius erat Iſaac quando nati ſunt ei párvuli. Quibus adúltis, factus eſt Eſaü vir gnarus venándi, & homo agrícola: Jacob autem vir ſimplex habitábat in tabernáculis. Iſaac amábat Eſaü, eò quòd de venatiónibus illíus veſcerétur: & Rebécca diligébat Jacob.

℟. *ij.* Ait Deus Abrahæ: * Tolle filium tuum unigénitum quem díligis, Iſaac, & vade in terram Viſiónis, atque ibi ófferes eum in holocaúſtum. *Gen.* 22. 2. ℣. Qui amat fílium aut fíliam ſuper me, non eſt me dignus. *Matt.* 10. 37. * Tolle.

Lectio III. *v.* 29. *ad fin.*, *&* *c.* 26. *v.* 1. *ad* 5.

COxit autem Jacob pulméntum: ad quem cùm veniſſet Eſaü de agro laſſus, ait: Da mihi de coctióne hac rufa, quia óppidò laſſus ſum. Quam ob cauſam vocátum eſt nomen ejus Edom. Cui dixit Jacob: Vende mihi primogénita tua. Ille reſpóndit: En mórior, quid mihi próderunt primogénita? Ait Jacob: Jura ergo mihi. Jurávit ei Eſaü, & véndidit primogénita. Et ſic accépto pane & lentis edúlio, comédit, & bibit, & ábiit, parvipéndens quòd primogénita vendidíſſet. Ortâ autem fame ſuper terram, poſt eam ſterilitátem quæ accíderat in diébus Abraham, ábiit Iſaac

ad Abímelech regem Palæſtinórum in Gérara. Apparuítque ei Dóminus, & ait: Ne deſcéndas in Ægýptum, ſed quiéſce in terra quam díxero tibi. Et peregrináre in ea, eróque tecum, & benedícam tibi: tibi enim & ſémini tuo dabo univérſas regiónes has, complens juraméntum quod ſpopóndi Abraham patri tuo. Et multiplicábo ſemen tuum ſicut ſtellas cœli: dabóque póſteris tuis univérſas regiónes has; & benedicéntur in ſémine tuo omnes gentes terræ, eò quòd obedíerit Abraham voci meæ, & cuſtodíerit præcépta & mandáta mea, & cæremónias, legéſque ſervâverit.

℟. *iij*. Cùm alligáſſet Abraham Iſaac filium ſuum, póſuit eum in altáre ſuper ſtruem lignórum; * Extendítque manum, & arrípuit gládium, ut immoláret filium ſuum. *Gen.* 42. 9. 10. ℣. Unigénitum offerébat, qui ſuſcéperat repromiſſiónes. *Hebr.* 11. 17. * Extendítque. Glória. * Extendítque.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS HIEMALIS.

FESTA NOVEMBRIS.

Dominicâ prima Adventûs eſt privilegiata primæ claſſis, ideóque nullum admittit Feſtum, etiam Annuale; & ſi quod occurrat, transfertur in primam diem Feſto à populo feſtivato non impeditam.

Aliæ Dominicæ Adventûs ſunt privilegiatæ ſecundæ claſſis, & admittunt Feſta annualia & ſolemnia majora; non autem inferioris ordinis; & ſi quod occurrat, transfertur ad primam diem Officio duplici non impeditam.

Quotieſcumque fit de Feſto, tempore Adventûs, fit Commemoratio ejuſdem temporis Adventûs, in utriſque Veſperis & Laudibus, per Antiphonam propriam, & ℣. *cum Oratione Dominicæ præcedentis, vel propriâ, ſi qua huic Feriæ aſſignetur.*

Fit inſuper ad Laudes & Veſperas Commemoratio de beata Maria, niſi Feſtum ſit Solemne minus, aut ſupra. De Feſto ſimplici, toto tempore Adventûs, fit tantùm Commemoratio, in primis Veſperis & Laudibus.

Denique, de Vigiliis in Adventu occurrentibus, neque fit Officium, neque Commemoratio.

DIE XXVII.

S. HERMELANDI,

Antricinenſis Abbatis in territorio Nannetenſi, *Commemoratio.*

Pridie *in I. Veſperis Dom. I. Adventûs.*

Ant. Multiplicans, ℣. Potens, *p.* xlv. *Oratio*, Deus, cujus múnere, *p.* xlviij.

Ad Laudes Matutinas ejuſdem Dominicæ primæ Adventûs:

Jube, Domne, benedícere. *Benedictio*, Digni habeámur, *p.* 162.

LECTIO.

Ex Antiq. Eccleſ. Nannet. Monum. & Lobin.

HErmelándus, princeps Pincernárum Clotárii tértii, relictâ aulâ, monáſticam vitam ampléxus eſt in Cœnóbio Fontanellénſi quod ſanctus Vandregíſilus condíderat, cuique tunc præerat ſanctus Landobértus Abbas: deinde propter ſinguláres virtútes à ſancto Audoéno Présbyter eſt

ordinátus. Cùm autem ſanctus Paſchárius Nanneténſis Epiſcopus, Landobérti famâ commótus, ejus inſtitútum in diœcéſim ſuam vellet indúcere, ad eum miſſus eſt Hermelándus cum duódecim sóciis, qui in Antrénſi Lígeris ínſulâ Monaſtérium inſtrúxit. Conféctus sénio, nihil de diſciplínæ obſervántia remíſit: atque ut divínæ contemplatióni libériùs vacáret, præfectúram Monaſtérii depóſuit, & réliquum tempus egit in cella, juxta quam conſtrúxit Oratórium in honórem ſancti Leodegárii Mártyris. Tandem prænunciáto óbitûs ſui die, córporis & sánguinis Chriſti Sacraménto munítus, ſpíritum Deo réddidit, ineúnte século octávo; & in baſílica ſancti Pauli Apóſtoli quam ædificáverat, ſepúltus eſt. Feſtum ſancti Hermelándi celebrábat olim Nanneténſis Eccléſia, die vigéſimâ quintâ Novémbris, quæ nunc feſto ſanctæ Catharinæ eſt impedíta.

Ant. Dediſti, ℣. Veníte, *Oratio*, Deus, cujus múnere, *p.* xlviij.

DIE XXIX.

IN FESTO SANCTI SATURNINI, Toloſani Epiſcopi & Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. additis quæ ſequuntur.

Lectio I. & II. de Scriptura occurrente, duabus poſterioribus in unam junctis.

LECTIO III.

Ex S. Greg. Tur. & Ruinart.

Saturnínus, à Románo Pontífice, unà cum ſex áliis Epiſcopis miſſus in Gállias, & Toloſæ Póntifex conſtitútus, anno Conſulátûs Décii & Grati, multos ab idólis ad Chriſtum convértit: dæmónibus qui ibi colebántur adeò terríbilis, ut fruſtrà ſacrifíciis animálium evocáti, orácula réddere ceſſáverint. Tam inexpectáto ſiléntio commóti Gentíles, ímpetu facto, Saturnínum in Capitólium urbis traxérunt, comminati duriſſimam mortem, niſi more pátrio diis ſacra fáceret. Quod cùm renuíſſet, pedes ejus tauro alligárunt: qui ſanctum Prǽſulem per declives gradus Capitólii raptátum, colliſo cápite, excúſſo cérebro, membríſque diſcérptis, interémit. Exánime corpus támdiu à tauro diſtráctum eſt, quoad illud, rupto fune, mulíeres duæ in altâ ſcrobe condidérunt. Invéntum eſt póſteà ab Hilário Toloſáno: qui effóſſâ circùm humo, ſacras véritus Relíquias commovére, túmulum ſuperimpóſuit, & Oratórium extrúxit.

Oratio, Fac nos, *p.* xiv.

Comm. de Feria Adventûs, & de B. Maria.

DIE XXX.
IN FESTO
SANCTI ANDREÆ,
Apoſtoli.

Duplex majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, p. j. additis quæ ſequuntur.

IN I. VESPERIS.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D.* Erat Andréas frater Simónis Petri, unus ex duóbus qui audíerant à Joánne, & ſecúti fúerant Jeſum. *Joan.* 1. 40.

Oratio, Omnípotens Deus, *infrà, ad Laudes, p.* 445.

Commemoratio de S. Saturnino.

Ant. Qui amat, ℣. Si conſíſtant, *p.* xv. *Oratio,* Fac nos, *p.* xiv.

Deinde de Feria Adventûs, & de B. Maria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Evang. Euſeb. Greg. Naz. Paulin. & aliis.

ANdréas, Joánnis ſeu Jonæ fílius, Simónis qui póſtmodùm Petrus dictus eſt, frater, Bethſáidæ in Galilǽa natus, unus fuit ex duóbus diſcípulis Joánnis Baptíſtæ, qui audiérunt eum de Jeſu dicéntem: Ecce Agnus Dei, & ſecúti ſunt Jeſum. Sciſcitári ambo ubi manéret, invitáti cómites venére: apud quem cùm manſíſſent die illâ, invénit Andréas primùm fratrem ſuum Simónem, & dixit ei: Invénimus Meſsíam: & addúxit eum ad Jeſum. Ambos fratres, jam diſcípulos ſuos, nondùm tamen itínerum vitǽque perpétuos sócios, cùm ámbulans póſteà Jeſus juxta mare Galilǽæ vidíſſet mitténtes rete in mare, his vocávit verbis: Veníte poſt me, & fáciam vos fíeri piſcatóres hóminum. Qui continuò, relíctis rétibus, ſecúti vocántem, ità ei adhæsérunt & placuérunt, ut inter duódecim, quos è diſcípulis ſuis elégit & Apóſtolos nominávit, primùm Simónem quem cognominávit Petrū, mox Andréam fratrem ejus, Matthǽus & Lucas recénſeant.

LECTIO V.

QUærénti Chriſto, unde emeréntur panes, ut manducáret multitúdo máxima quæ vénerat ad eum, dixit Andréas: Eſt puer unus hîc, qui habet panes quinque hordeáceos, & duos piſces; ſed hæc quid ſunt inter tantos? Jeſum, paucis ante Paſſiónem ſuam diébus, ſedéntem in monte Olivárū contra templum, & ſubverſiónem templi prædicéntem, interrogavérunt ſeparátim Petrus, & Jacóbus, & Joánnes, & Andréas: Dic nobis quando iſta fient, & quod ſignum erit, quando hæc ómnia incípient conſummári? Quos ille, cùm ne ſeducceréntur, monuíſſet, ac prænuntiáſſet eis bella, terræ

motus per loca, & fames, inítia dolórum, ſubjúnxit ſtatim: Vidéte voſmetipſos: tradent enim vos in concíliis, & in ſynagógis vapulábitis: & ante prǽſides & reges ſtábitis propter me, in teſtimónium illis: & in omnes gentes primùm opórtet prædicári Evangélium. Hoc Chriſti in præcépto Andréas, ut quod ſuum erat, impléret, poſt ejus Paſſiónem ac Reſurrectiónem, ſortítur Scýthiam. In Epíro étiam, Achája & áliis provínciis, innúmeros Chriſto piſcátus eſt.

LECTIO VI.

PAtras civitátem Achájæ célebrem fecit, & morte quam ſúbiit crucifíxus, & túmulo. Hinc Conſtántius, circa annum trecentéſimum quinquagéſimum ſextum, impérii verò ſui vigéſimum, ut ǽmulam Romæ Conſtantinópolim Apoſtólicis corpóribus muníret, ſanctórum Andréæ & Lucæ córpora tránſtulit, & cum córpore ſancti Timóthei à ſe jam anno ſuperióre tranſláto, in Baſílica ſanctórum Apoſtolórum, quam Conſtantínus ædificáverat, ut in ea Imperatóres humaréntur, collocávit. Toto itínere, & per omnes vias quâ córpora ſancta tranſiérunt, divínam manum mira ſigna operátam fuiſſe refert ſanctus Paulínus. Anno autem milléſimo ducentéſimo décimo, poſt Conſtantinópolim à Gallis captam, corpus ſancti Andréæ Petrus Capuánus Apoſtólicæ Sedis Legátus, Amálphim in pátriam ſuam, in regno Neapolitáno, deférri curávit: ubi pio Fidélium concúrſu honorátur.

IN III. NOCTURNO.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c. 4. v. 9. ad 14.*

DEus nos Apóſtolos noviſſimos oſténdit, tanquam morti deſtinátos: quia ſpectáculum facti ſumus mundo, & Angelis, & homínibus. Nos ſtulti propter Chriſtum, vos autem prudéntes in Chriſto: nos infírmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Uſque in hanc horam, & eſurímus, & ſitímus, & nudi ſumus, & cólaphis cǽdimur, & inſtábiles ſumus, & laborámus operántes mánibus noſtris: maledícimur, & benedícimus: perſecutiónem pátimur, & ſuſtinémus: blaſphemámur, & obſecrámus. Tanquam purgaménta hujus mundi facti ſumus, ómnium peripséma uſque adhuc. Non ut confúndam vos, hæc ſcribo, ſed ut fílios meos cariſſimos móneo.

De Epíſtola ejúſdem beáti Pauli Apóſtoli ad Philippénſes.

LECTIO VIII. *c. 3. v. 17. ad fin.*

IMitatóres mei eſtóte, fratres, & obſerváte eos qui ità ámbulant, ſicut habétis formam noſtrâ. Multi enim ámbulant, quos ſæpè dicé-

bam vobis, (nunc autem & flens dico,) inimícos crucis Chriſti, quorum finis intéritus, quorum Deus venter eſt, & glória in confuſióne ipsórum, qui terréna ſápiunt. Noſtra autem conversátio in cœlis eſt: unde étiam Salvatórem expectámus Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum: qui reformábit corpus humilitátis noſtræ, configurátum córpori claritátis ſuæ, ſecúndùm operatiónem quâ étiam poſſit ſubjícere ſibi ómnia.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

LECTIO IX. *c.* 4. *v.* 18. *ad* 22.

Andreæ vocatio.

AMbulans Jeſus juxta mare Galilǽæ, vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 5. *in Evang.* n. 1.

AUdíſtis, fratres cariſſimi, quia ad uníus juſſiónis vocem, Petrus & Andréas, relíctis rétibus, ſecúti ſunt Redemptórem. Nulla verò hunc fácere adhuc miráculi víderant: nihil ab eo de prǽmio ætérnæ retributiónis audíerant: & tamen ad unum Dómini præcéptum, hoc quod poſſidére videbántur, oblíti ſunt. Quanta nos ejus miràcula vidémus, quot flagéllis afflígimur, quantis minárum aſperitátibus deterrémur? & tamen vocántem ſequi contémnimus. In cœlo jam ſedet, qui de converſióne nos ádmonet; jam jugo fidei colla géntium ſubdidit, jam mundi glóriam ſtravit, jam ruínis ejus crebreſcéntibus diſtrícti ſui judícii diem propinquántem denúntiat: & tamen ſupérba mens noſtra non vult hoc ſpontè deſérere, quod quotídie perdit invíta.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. d. Invénit Andréas primùm fratrem ſuum Simónem, & dicit ei: Invénimus Meſsíam, quod eſt interpretátum Chriſtus, & addúxit eum ad Jeſum. *Joan.* 1. 41. 42.

Oratio.

OMnípotens Deus, qui beáto Andréæ Apóſtolo tuo, Chriſto confígi in cruce tribuíſti; præſta, quǽſumus, eódem intercedénte, ut terréna in nobiſmetípſis deſidéria crucifigéntes, tibi firmiter adhærére valeámus; Per eúmdem Dómin.

Commemoratio de Feria Adventûs, & de B. Maria.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. c. Vidit Jeſus Simónem & Andréam fratrem ejus mitténtes rétia in mare, erant enim piſcatóres, & dixit eis Jeſus: Veníte poſt me. *Marc.* 1. 16. 17.

Orat. Omnípotens Deus, *ſuprà ad Laudes.*

Commemoratio de S. Eligio, Noviomenſi Epiſcopo.

Ant. Ipſum, ℣. Beátus, *p.* xxiv. *Orat.* Dírige, *p.* xxvij.

Ultimò, Comm. de Feria, & de B. Maria.

FESTA DECEMBRIS.

Die I.
In Festo Sancti Eligii, Noviomenſis Epiſcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio I. & II. de Scriptura occurr. duabus poſterioribus in unam junctis.

Lectio III.
Ex vita S. Eligii, autore S. Audoëno.

Elígius, Lémovix, aurífaber indúſtrius, Paríſios ſe cóntulit, ubi perítiæ ſuæ famâ, Clotário ſecúndo innótuit. Sanctióris vitæ deſidério accénſus, ómnium ab adoleſcéntia delictórũ exomológeſim fecit corã Sacerdóte, & exínde in ópera pietátis omni ſtúdio incúbuit. A Dagobérto ad Aremoricórum Regem, pacis componéndæ causâ, miſſus, Reges ambos felíci fœ́dere ſociávit. Plúrima divérſis tempóribus, auro, argénto, & gemmis ornávit ſepúlcra Sanctórum. De Eccléſiæ diſciplína ſollícitus, ſimoníacã labem, quæ altas in Gállia radíces égerat, extirpávit. Tandem ad Noviomènſem Epiſcopátum aſſúmptus, non modò ſalúti gregis ſibi commíſſi invigilávit, ſed & Flandros, & Fríſios, alióſque ad Septentriónẽ pópulos ad Chriſtum addúxit. Multa præclárè ſcripſit, ejécit dæmones, futúra prædíxit. His aliíſque miráculis illúſtris, óbiit ſeptuagenárius, die último Novémbris, anno ſexcentéſimo quinquagéſimo nono, & Noviómi ſepúltus eſt.

Oratio, Dírige, *p.* xxvij.

Deinde Comm. de Feria Adventûs, & de B. Maria.

Vesperæ *à Capitulo de ſequenti, cum Comm. de S. Eligio, de Feria Adventûs, & de B. Maria.*

Die III.
In Festo S. Franc. Xaverii, Presbyteri.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Presbyteri, p. xxxvij. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio III.
Ex ejus vita Scriptoribus.

Frranciſcus Xavérius, nóbilis Cántaber, Paríſiis eménſo Philoſóphico ſtúdio, magiſtérium ártium conſecútus, mox Philoſóphiæ Profeſſor, ac deinde Baccalaúreus, Theológiæ curſum abrúpit, ut ſe beáto Ignátio ſócium adjúngeret. Tum ſanctióris vitæ genus profitéri cœpit, non jejúniis modò aliíſque córporis afflictatiónibus, & paúperum præſértim infirmórum curâ, qui-

bus in xenodóchiis miniſtrábat, ſed & ſingulári Religiónis propagándæ ſtúdio, ſummâ in Epíſcopos & Presbýteros obſervántiâ, eóque in Deum fervóre caritátis, ut ejus incéndium in oratiónibus non ferens, sæpiùs exclamáret: Satis eſt, Dómine, ſatis eſt. Procuránte Joánne Luſitániæ Rege, à Paulo tértio Indiæ deſtinátus, multos paſſim toto Oriénte Chriſtiános ad meliórem frugem revocávit, & quamplúrimos pópulos ignorántiæ ténebris involútos ad Chriſti fidem addúxit. Nam præter Indos, Brachmánes, & Malábares, ipſe primus Parávis, Málaïs, Jaïs, Acénis, Mindánaïs, Malacénſibus & Japónibus, multis éditis miráculis, & exantlátis labóribus, Evangélii lucem íntulit. Perluſtrátâ tandem Japóniâ, ad Sinas profectúrus, in ínſula Sanciána óbiit, anno ætátis quadragéſimo quinto, Chriſti milléſimo quingentéſimo quinquagéſimo ſecúndo. Corpus ejus poſt menſes quíndecim íntegrum & incorrúptum, Goam delátum eſt. Hunc, Indiárum Apóſtolum toto orbe appellátum, Gregórius décimus quíntus Sanctis adſcripſit, anno milléſimo ſexcentéſimo vigéſimoſecúndo.

Oratio.

Deus, qui ad Fidei propagatiónem, beátum Franciſcum Xavérium veréndo Sacerdótii miniſtério decoráſti: præſta, ut per quem pópulus tuus Evangélii verbum, & Domínici Córporis Sacraméntum ſuſcépit, ejus patrocínio, dignos utriúſque fructus percípiat; Per Dóminum.

In Vesperis, *Commemoratio de S. Tudwalo.*

Ant. Ipſum, ℣. Beátus, *p.* xxiv. *Orat.* ~~Da, quæ~~, *p.* xxvij. + *deinde de Feria Adventûs, & de B. Maria.*

Die II[illegible]

S. TUDWALI, Trecorenſis Epiſcopi, *Commemoratio.*

Poſt Laudes Matutinas.

LECTIO.

Ex Ruitn. Bolland. & Lobin.

Tudwalus, quem álii Tugdúvalum & Tugalum vocant, in majóre Británnia vitam Monáſticam agébat. Sed cùm Anglo-Saxónes, occupátis ínſulis Británnicis, ómnia paſſim gentilitáte & barbárie miſcérent, præſertímque advérsùs Chriſtiános ímpiè ſævírent, in Aremóricam, addúctâ ſecum religiósâ colóniâ, trajécit, ibique duo cœnóbia ædificávit, álterum ad occidentálem plagam, quæ eſt Sedes Leonénſis, álterum ad ſeptentriónem, in loco qui Trecor dicebátur. Regébat ipſe utrúmque Monaſtérium: sæpiùs tamen in Trecorénſi commorabátur; unde totam Aremóricam perlúſtrans, nonnúllos ab idolórum cultu ad Chriſti

*

+ Da ecclesiæ [illegible]

fidem addúxit. Creſcénte verò ſanctitátis ejus & miraculórum famâ, unánimi ſuffrágio dignus Epiſcopáli honóre judicátus eſt; ſedíque Trecorénſi, jubénte Childebérto Rege, impóſitus. Paſtoráli múnere per áliquot annos perfúnctus, provéctâ jam ætáte, Apoſtolicíſque labóribus fractus, migrávit ad Dóminum. Ejus caput in Ecclésia Carnuténſi, Relíquiæ cǽteræ in Ecclésia Trecorénſi religiósè aſſervántur.

Ant. Dómine, ℣. Glóriâ, *Oratio*, Dirige, *p.* xxvij. *Deinde de beata Maria.*

Die VI.

In Festo Sancti Nicolai, Myrenſis Epiſcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio III.

Ex Liturg. ſancti Chryſoſtomi, Conc. II. *Nicæno. Theoph. & Surio.*

NIcoláus, Myræ, quæ Lyciæ Metrópolis eſt, Epíſcopus, pópulis ómnibus véteri & vulgátâ famâ notus eſt. Quanto honóre hábitus ſemper fúerit à Græcis, vel una teſtátur præcátio inſérta Litúrgiæ quæ ſancti Joánnis Chryſóſtomi nómine inſcríbitur. Multæ ſub ejus nómine extrúctæ ſunt Conſtantinópoli Basílicæ. Illíus præſéntem opem ſensiſſe ſe Theodórus qui Myrénſem ejus Sedem tenébat, in Nicǽna ſecúnda Sýnodo conteſtátus eſt: quo ipſo facto aſſéruit, & confirmávit coram pátribus, quam prius impugnáverat, débitam imagínibus Sanctórum veneratiónem. Ex ejus ſepúlcro ſtillábat óleum, depelléndis váriis morbórum genéribus ſalúbre. Corpus, Myræ, ubi ſepúltum fúerat, diu jácuit, donec Barénſes quidam mercatóres, miraculórum quæ ibi fieri audíerant famâ commóti, anno ſalútis millésimo octogésimo séptimo, Myram ádeunt, ubi ſancti Nicolái Relíquias ſacro liquóri ex eis profluénti immérſas in urna repériunt, ex qua eas extrahéntes návibus impónunt, ægrè conſentiéntibus tribus Mónachis, quibus ſolis ſacrárum Reliquiárum crédita erat cuſtódia; & Bárium Apúliæ in Itália civitátem expórtant. Mox Baréníium cívium expénſis, ſub invocatióne ſancti Nicolái, magnífica ædificári cœpit Basílica, quam Urbánus ſecúndus conſecrávit, & in ea ſacrum cóndidit corpus, quod ibi in hunc uſque diem quiéſcit & cólitur.

Oratio.

COncéde, quǽſumus, omnípotens Deus, ut Ecclésia tua quæ beáti Nicolái Pontíficis virtútum & miraculórum glóriâ coruſ-

eat, ejus interceſſióne & méritis, perpétuâ pace atque unitáte lætétur; Per Dóminum.

Vesperæ *de ſequenti, cum Comm. de S. Nicolao, de Feria Adventûs, & de B. Maria.*

DIE VII.

IN FESTO
SANCTI AMBROSII,
Mediolanenſis Epiſcopi & Eccleſiæ Doctoris.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius S. Doctoris, p. xxx. additis quæ ſequuntur.

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

LECTIO II.

Ex vita & operibus ejus.

AMbróſius, patre Ambróſio Galliárum Præfécto, in Gálliis natus, liberálibus diſciplínis Romæ excúltus, in auditório Præfectúræ Prætoriánæ ſummâ cum laude cauſas dixit. Póſteà Ligúriæ & Æmíliæ à Probo Præfécto Prætórii præpóſitus, venit Mediolánum, ubi mórtuo Auxéntio Epíſcopo Ariáno, Cathólici & hærétici de ſucceſsóre deligéndo inter ſe diſſidébant. Quare cùm ingréſſus Eccléſiam Ambróſius multa ad ſedándam ſeditiónem præclárè dixiſſet, de repéntè púero Ambróſium Epíſcopum proclamánte, univérſi pópuli vox erúpit Ambróſium Epíſcopum depoſcéntis. Recusánte illo, & tantum onus váriis ártibus atque étiam fugâ declinánte, ardens pópuli ſtúdium ad Valentiniánum Imperatórem delátum eſt, cui gratiſſimum fuit, à ſe deléctos Júdices ad Sacerdótium poſtulári. Itaque Ambróſius baptizátus, (erat enim tantùm Catechúmenus,) Epíſcopus conſecrátus eſt, hâc die ſéptimâ Decémbris. Tum prǽdia ſua, uſufrúctu Marcellínæ ſoróri reſerváto, dedit Eccléſiæ, cœ́tera partítus inter Eccléſiam & paúperes. Plúrimos Ariános alióſque hæréticos convértit ad fidem, & claríſſimum imprímis Eccléſiæ lumen Auguſtinum Chriſto pépererit. Juſtínæ Valentiniáni junióris matri fórtiter óbſtitit, ne ullæ hæréticis Baſílicæ Medioláni traderéntur. Eâ occaſióne inſtitútum eſt, ut Antiphónæ, Pſalmi, & Hymni juxta morem Orientálium caneréntur: ne pia plebs éxcubans in Eccléſiâ, & cum Epíſcopo mori paráta, mœróris tǽdio contabéſceret. Egit apud Valentiniánum juniórem, ne Sýmmacho urbis Præfécto aram victóriæ inſtaurándi fáceret poteſtátem. A Valentiniáno junióre miſſus ad Máximum interfectórem Gratiáni, ab ejus communióne abſtínuit. Theodóſium Imperatórem, propter cædem Theſſalónicæ factam, ingréſſu Eccléſiæ prohíbuit; cui, cùm ille

obténderet, David quoque Regem adúlterum & homicídam fuíſſe, reſpóndit Ambróſius: Qui ſecútus es errántem, ſéquere pœniténtem. Quare Theodóſius impóſitam ſibi ab eo públicam pœniténtiam humíliter egit. Máximis pro Eccléſia labóribus curiſque perfúnctus, multis étiam libris egrégiè conſcríptis, óbiit anno Chriſti trecentéſimo nonagéſimo ſéptimo, quarto die Aprílis in pervigílio Paſchæ.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthæum.

Lectio III. *c.5.v.13.ad 19.*

Doctores ſal terræ.

DIxit Jeſus Diſcípulis ſuis: Vos eſtis ſal terræ. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Expoſ. in Pſal. 118. *Serm.* 14. n. 7.

LUceat tibi ſemper lucérna, verbum Dei: lúceat & lucérna córporis tui, óculus tuus. Conſciéntia tua lucens, benè in hoc córpore lucérnæ lux eſt: quia ipſa eſt óculus tuus. Sit purus óculus tuus. Si conſciéntia tua munda ſit, munda eſt caro tua: ſi autem tenebróſa eſt conſciéntia tua, étiam corpus tuum conſciéntiæ tuæ nocte tenebróſum eſt. Lucérnæ ergo & nos ſumus toto opérti córpore, vix áliquid exíguum habéntes, unde lucére poſſímus. Sit fides tibi itíneris tui prævia, ſit tibi iter Scriptúra divína. Bonus eſt cœléſtis ductus elóquii. Ex hac lucérna accénde & tu lucérnam, ut lúceat intérior óculus tuus, qui lucérna eſt tui córporis.

Oratio.

DEus, qui beátum Ambróſium Pontíficem, Fídei defenſórem, & Apoſtólicæ ſapiéntiæ ac firmitátis exémplum in Eccléſia tua conſtituíſti; dírige in caritáte tua, & confírma corda noſtra; ut in fide inveniámur ſtábiles, & in ópere efficáces; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Vesperæ, *de ſequenti, cum Commemoratione de S. Ambroſio, & de Feria Adventûs.*

DIE VIII.

IN CONCEPTIONE

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

SOLEMNE MINUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Antiphona 1. *toni* J.

ARca ferebátur ſuper aquas, & aquæ prævaluérunt nimis ſuper terram. *Gen.* 7. 18. 19.

Ant. 2. D. Appáruit Móyſi Dóminus in flamma ignis, de médio rubi; & vidébat quòd rubus ardéret, & non combureréturr. *Exod.* 3. 2.

Ant. 3. *a.* Fuit síccitas in ſolo véllere, & ros in omni terra. *Judic* 6. 40.

Ant. 4. *E.* Oriétur ſtella ex Jacob, & consúrget virga de Iſraël. *Num.* 24. 17.

Ant. 5. a. Ipſa eſt múlier quam præparávit Dóminus Fílio Dómini. *Gen.* 24. 44.

CAPITULUM. *Gen.* 3. 14. 15.

AIt Dóminus Deus, ad ſerpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus; ipſa cónteret caput tuũ.

℟. Citò vidébis perditiónem inimíci tui, * Et ſuper cervíces ipsíus aſcéndes. *Bar.* 4. 25. ℣. Projéctus eſt draco ille magnus, ſerpens antíquus. *Apoc.* 12. 9. * Et ſuper. Glória. *Reſumitur* ℟. Citò.

HYMNUS.

HUc adſint hílares Alígerûm chori,
Plauſu turba fremens ócius ádvolet,
Concordéſque ſimul læta ferens ſonos,
Laudet cármine Vírginẽ.

MONSTRUM colla tumens hórrida síbilis,
Intentánſque truces lúminibus minas,
Omnes peſtífero pólluit hálitu,
Virus lethíferũ vomens.

HÆRENS inde tenax viſcéribus malum,
Fœdam progéniem cum pátribus necat.
Quæ monſtrum nova vis fórtior óppriment,
Infándum caput átterens?

UNAM tanta manet glória Vírginem;
Victrix illa premit colla ferócia;
Exultánſque ſuper terga terit pede,
Nec jam dira nocet lues.

PATRI máxima laus; máxima Fílio;

Sit par, alme, tibi, glória, Spíritus,
Sponſam munéribus qui décoras tuis,
Ut ſit digna Deo parens. Amen.

℣. Super áſpidem & baſiliſcum ambulábis, ℞. Et conculcábis leónem & dracónem. *Pſ.* 90. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. A. Sicut lux auróræ, oriénte ſole, manè abſque núbibus rútilat, & ſicut plúviis gérminat herba de terra. 2. *Reg.* 23. 4.

Oratio, Supplicatiónem, *infrà, ad Laudes, p.* 457.

Comm. de S. Ambroſio.

Ant. Omnis, ℣. Præcéptum, *p.* xxxvj. *Oratio*, Deus, qui, *ſuprà, p.* 450.

Deinde Comm. de Feria Adventûs.

Completorium, *p.* cij. *cum Pſalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum, cui præparátur habitátio, * Veníte, adorémus. 1. *Par.* 29. 1.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu ſolemni.*

HYMNUS.

Ævi nunc fóveat ſpem melióris,
Tellus dilúvio preſſa malórum;
Paſſis naufrágium caſta colúmba
Dandæ certa refert ſigna ſalútis.

Dum ſub lethífera nocte jacéntes
Infándo gémimus vúlnere patris,
Nati quem páriet Númine fulta
Virgo concípitur núntia vitæ.

Monstri dira premens colla ſupérbi,
Et cœci pélagi ſtella benígna,
Primo manè nites; tótaque pulchra
Jam, María, dicas víſcera Chriſto.

Qui te divus amor cónſecrat hoſpes,
In te digna Deo dona repónit:
Mentē luce ſuâ Filius ornat;
Et cor innócuum grátia complet.

Evæ quæ véteris damna repéndes,
Aurorámque minor lux imitáris;
Fac, pulſis ténebris, Sol oriátur,
Quo perfécta dies fúlgeat orbi.

Sit laus ſumma Patri; ſúmmaque Nato;
Sancto Spirítui glória compar;
Quo concépta novi fœ́deris arca,
Cœli manna ſuo péctore ſervat. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſal. 18. Cœli enárrant, *p.* 38.

Ant. 1. a. Talis eſſe debet domus Dei, ut in cunctis regiónibus nominétur. 1. *Par.* 22. 5.

In diviſ. Pſ. 18. Lex Dómini, *p.* 38.

Ant. 3. c. Opus grande eſt, neque enim hómini

præparátur habitátio, ſed Deo. 1. *Par.* 29. 1.

In Pſal. 47. Magnus Dóminus, *p.* 135.

Ant. 2. D. Opéruit nubes tabernáculum teſtimónii, & glória Dómini implévit illud. *Exod.* 40. 32.

℣. Beneplácitum eſt Deo habitáre in eo; ℟. Etenim Dóminus habitábit in finem. *Pſ.* 67. 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Veníte ad ſanctuárium Dómini, * Quod ſanctificávit in ætérnum. 2. *Par.* 30. 8. ℣. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus. *Apoc.* 21. 3. * Quod.

℟. *ij.* Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus; * Deus in médio ejus, non commovébitur. *Pſ.* 45. 5. 6. ℣. Lumen ejus símile lápidi pretióſo. *Apoc.* 21. 11. * Deus.

℟. *iij.* Avértit Dóminus inimícos tuos: * Rex Iſraël, Dóminus in médio tuî. *Soph.* 3. 15. ℣. Perficiéntur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1. 45. * Rex. Glória. *Reſumitur* ℟. Avértit.

IN II. NOCTURNO.

In Pſal. 44. Eructávit cor meum, *p.* 93.

Ant. 6. F. Dóminus ab útero vocávit me, de ventre matris meæ recordátus eſt nóminis mei. *Iſ.* 49. 1.

In diviſ. Pſ. 44. Audi, filia, *p.* 94.

Ant. 8. G. Me ſegregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam ſuam, ut reveláret Filium ſuum in me. *Gal.* 1. 15. 16.

In Pſal. 84. Benedixíſti, Dómine, *p.* 97.

Ant. 7. G. Induit me veſtiméntis ſalútis, & induménto juſtítiæ circúmdedit me. *Iſ.* 61. 10.

℣. De ventre matris meæ, Dómine, ℟. Deus meus es tu. *Pſ.* 21. 11.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. de Nat. & Grat. n. 42.

Lectio IV.

De ſancta Vírgine María, propter honórem Dómini, nullam prorsùs, cùm de peccátis ágitur, habéri volo quæſtiónem. Unde enim ſcimus quid ei plus grátiæ collátum fúerit ad vincéndum omni ex parte peccátum, quæ concípere ac párere méruit, quem conſtat nullum habuíſſe peccátum? Hâc ergo Vírgine excéptâ, ſi omnes illos ſanctos & ſanctas, cùm hîc víverent, congregáre poſſémus, & interrogáre utrùm eſſent ſinè peccáto, quid fuíſſe reſponſúros putámus? Quantâlibet fúerint in hoc córpore excelléntiâ ſanctitátis, ſi hoc interrogári potuíſſent, nónne unâ voce clamáſſent: Si dixérimus quia peccátum non habémus, nos ipſos decípimus, & véritas in nobis non eſt.

℟. *iv.* Audíte, reges; áuribus percípite, príncipes;

* Ego ſum, ego ſum, quæ Dómino canam. *Judic.* 5. 3. ℣. Ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1. 48. * Ego ſum.

Sermo ſancti Sophrónii Epíſcopi.

Epiſt. ad Serg. Conſtantinop. relatâ Act. 11. *Concil.* VI. *Œcum. anno* 681.

LECTIO V.

DEus Verbum, unigénitus Patris Fílius, qui ante ómnia sécula & témpora impaſſibíliter de eódem natus eſt Deo & Patre, miſeratiónem índuens, & humanitátis miſericórdiam circa humánum noſtrum lapſum, ſpontáneâ voluntáte, & Dei gignéntis consílio, & divíno complácito Spíritûs, non ſeparátus à grémio Generántis, ad nos húmiles deſcéndit. Eſt enim, ſicut ejúſdem voluntátis Patri & Spirítui, ità & eſséntiæ inexplicábilis, & natúræ circumſcriptiónem nullo modo ſúſtinens, aut ſecúndùm nos locálem tranſmeátum: naturáliter ſciens efficere divínâ operatiónem, & úterum intáctum ingréſſus virginitátis caſtitáte luſtrátum Maríæ ſanctæ præclaræque, & quæ Dei ſunt ſapiéntis, ab omni contagióne liberátæ, & córporis, & ánimæ, & intelléctûs, incarnátur, qui erat incárneus. Ideò Virgo ſancta accípitur, & ánima corpúſque ſanctificátur: atque ità miniſtrávit in Incarnatióne Creatóris, ut munda, & caſta, atque incontamináta.

℟. *v.* In me ancíllâ ſuâ adimplévit Dóminus Deus noſter miſericórdiam ſuam, quam promíſit dómui Iſraël, & * Interfécit in manu mea hoſtem pópuli ſui. *Judith.* 13. 18. ℣. Recordátus miſericórdiæ ſuæ, ſicut locútus eſt ad patres noſtros. *Luc.* 1. 54. 55. * Interfécit.

Sermo ſancti Anſélmi Epíſcopi.

Lib. de Concep. Virg.

LECTIO VI.

QUamvis de mundíſſima Vírgine Fílius Dei veríſſimè concéptus ſit, non tamen hoc eâ neceſſitáte factum eſt, quaſi de peccatríce parénte juſta ſóboles rationabíliter generári per hujúſmodi propagatiónem nequíret; ſed quia decébat, ut illíus hóminis concéptio de matre puríſſima fieret. Nempè decens erat, ut eâ puritáte, quâ major ſub Deo nequit intélligi, Virgo illa nitéret, cui Deus Pater únicum Fílium ſuum, quem de corde ſuo æquálem ſibi génitum, tanquam ſeípſum diligébat, ità dare diſponébat, ut naturáliter eſſet unus, idémque commúnis Dei Patris & Vírginis Fílius.

℟. *vj.* Exultáte in ea, omnes qui diligitis eam: * Gaudéte cum ea gaúdio, univérſi. *Iſ.* 66. 10. ℣. Reſpéxit Deus humilitátem ancíllæ ſuæ. *Luc.* 1. 48. * Gaudéte. Glória. *Reſumitur* ℟. Exultáte.

IN III. NOCTURNO.

In Pſal. 86. Fundaménta ejus, *p.* 136.

Ant. 3. *a.* Dóminus fáciens & formans te, ab útero auxiliátor tuus. *Iſ.* 44. 2.

In Pſal. 96. Dóminus regnávit, exúltet terra, *p.* 45.

Ant. 4. *E.* Oriétur in ténebris lux tua, & ténebræ tuæ erunt ſicut merídies. *Iſ.* 58. 10.

In Pſal. 97. Cantáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília, *p.* 99.

Ant. 5. a. Eris quaſi hortus irríguus, & ſicut fons aquárum, cujus non defícient aquæ. *Iſ.* 58. 11.

℣. Concupíſcet Rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus. *Pſ.* 44. 12.

De Libro Cántici Canticórum.

Lectio VII. *c.* 1. *v.* 7. *ad fin.*

SI ignóras te, ô pulchérrima inter mulíeres! egrédere, & abi poſt veſtígia gregum, & paſce hœdos tuos juxta tabernácula paſtórum. Equitárui meo in cúrribus Pharaónis aſſimilávi te, amíca mea. Pulchræ ſunt genæ tuæ ſicut túrturis: collum tuum ſicut monília. Murénulas áureas faciémus tibi, vermiculátas argénto. Dum eſſet Rex in accúbitu ſuo, nardus mea dedit odórem ſuum. Faſcículus myrrhæ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur. Botrus cypri diléctus meus mihi in víneis Engáddi. Ecce tu pulchra es, amíca mea, ecce tu pulchra es, óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es, dilécte mi, & decórus. Léctulus noſter flóridus: tigna domórum noſtrárum cédrina: laqueária noſtra cypréſſina.

℟. *vij.* Magna eris, * Et nomen tuum nominábitur in univérſa terra. *Judith.* 11. 21. ℣. Spíritus ſanctus ſupervéniet in te. *Luc.* 1. 35. * Et nomen.

Lectio VIII. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 10.

EGo flos campi, & lílium convállium. Sicut lílium inter ſpinas, ſic amíca meà inter fílias. Sicut malus inter ligna ſylvárum, ſic diléctus meus inter fílios. Sub umbra illíus quem deſideráveram, ſedi: & fructus ejus dulcis gútturi meo. Introdúxit me in cellam vináriam, ordinávit in me caritátem. Fulcíte me flóribus, ſtipáte me malis, quia amóre lángueo. Læva ejus ſub cápite meo, & déxtera illíus amplexábitur me. Adjúro vos, fíliæ Jerúſalem, per cápreas cervóſque campórum, ne ſuſcitétis neque evigiláre faciátis diléctam, quoadúſque ipſa velit. Vox dilécti mei, ecce iſte venit sáliens in móntibus, transíliens colles. Símilis eſt diléctus meus cápreæ, hinnulóque cervórum: en ipſe ſtat poſt paríetem noſtrum, reſpíciens per feneſtras, proſpíciens per cancéllos. En di-

léctus meus lóquitur mihi: Surge, própera, amíca mea, colúmba mea, formóſa mea, & veni.

℟. *viij.* Manus Dómini confortávit te; * Et ideò eris benedícta in ætérnum. *Judith.* 15. 11. ℣. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 1. 42. * Et ideò.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

Lectio IX. *c.* 1. *v.* 1. *ad* 16.

Chriſti genealogia.

Liber generatiónis Jeſu Chriſti, filii David, filii Abraham. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi

Lib. 2. *de Conſenſu Evang. Cap.* 1.

Matthǽus Evangeliſta ſic orſus eſt: Liber generatiónis Jeſu Chriſti, filii David, filii Abraham. Quo exórdio ſuo ſatìs oſténdit generatiónem Chriſti ſecúndùm carnem ſe ſuſcepíſſe narrándam. Secúndùm hanc enim Chriſtus filius hóminis eſt, quod étiam ſe ipſe ſæpíſſimè appéllat, comméndans nobis quid miſericórditer dignátus ſit eſſe pro nobis. Nam illa ſupérna & ætérna generátio, ſecúndùm quam Fílius Dei unigénitus eſt ante omnem creatúram, quia ómnia per ipſum facta ſunt, ità ineffábilis eſt, ut de illa dictum à Prophéta intelligátur: Generatiónem ejus quis enarrábit? Exéquitur ergo humánam generatiónem Chriſti Matthǽus, àb Abraham generatóres commémorans, quos perdúcit ad Joſeph virum Maríæ, de qua natus eſt Jeſus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum à conjúgio Maríæ ſeparándum putáret, quòd Virgo péperit Chriſtum. Hoc enim exémplo magníficè inſinuátur fidélibus conjugátis, étiam ſervátâ pari conſénſu continéntiâ, poſſe permanére vocaríque conjúgium.

℟. *ix.* Benedíctus Dóminus qui creávit cœlum & terram, * Qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum. *Judith.* 13. 24. ℣. María, inveníſti grátiam apud Deum. *Luc.* 1. 30. * Qui te. Glória. *Reſumitur* ℟. Benedíctus.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Adjuvábit eam Deus, ℟. Manè dilúculo. *Pſ.* 45. 6.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. g. Benedícta tu à Deo tuo, in omni tabernáculo Jacob. *Judith.* 13. 31.

Ant. 5. a. Benedíxit te Dóminus in virtúte ſua, quia per te ad níhilum redégit inimícos noſtros. *Judith.* 13. 22.

Ant. 6. F. Ecce ténebræ opérient terram, & calígo pópulos; ſuper te autem oriétur Dóminus, & glória ejus in te vidébitur. *Iſ.* 60. 2.

Ant. 3. *a.* Non moriéris.

Canticum

Canticum Debboræ.
Judic. c. 5. v. 3. ad 13.
Gratiarum actio poſt victoriam.

AUdite, Reges; aúribus percípite, Príncipes: * Ego ſum, ego ſum quæ Dómino canam, pſallam Dómino Deo Iſraël.

Dómine, cùm exíres de Seïr, * & transíres per regiónes Edom,

Terra mota eſt, * cœlíque ac nubes diſtillavérunt aquis.

Montes fluxérunt à fácie Dómini, * & Sinaï à fácie Dómini Dei Iſraël....

Ceſſavérunt fortes in Iſraël, & quievérunt: * donec súrgeret.... mater in Iſraël.

Nova bella elégit Dóminus, * & portas hóſtium ipſe ſubvértit.....

Salvátæ ſunt relíquiæ pópuli; * Dóminus in fórtibus dimicávit.

Glória Patri.

Ant. Non moriéris: non enim pro te, ſed pro ómnibus hæc lex conſtitúta eſt. *Eſth.* 15. 13.

Ant. 7. d. Vide colléctos fílios tuos, ab oriénte ſole uſque ad occidéntem. *Bar.* 5. 5.

Capitul. *Apoc.* 12. 15. 16.

MIſit ſerpens ex ore ſuo poſt mulíerem, aquam tanquam flumen, ut eam fáceret trahi à flúmine; & adjúvit terra mulíerem, & apéruit terra os ſuum, & abſórbuit flumen quod miſit draco de ore ſuo.

Hymnus.

LÆtis terra ſonet plauſibus; huic Dei
Mater Virgo datur: múnere quo, nova
Se rerũ fácies prótinùs éxerit,
Mundo pax redit aúrea.

Hæc eſt illa domus, quâ Deus ádvena
In terris hábitat, digna Deo domus,
Templum grande, ſibi quod própriâ manu,
Summus cóndidit Artifex.

Aureis arca vetus fúlſerit úndique
Scintíllans rádiis: hæc vácuas decent
Umbras: intérior Núminis ípſius
Arcam nobílitas decet.

Non hîc manna latet, légifer aut lapis:
Non ramus ſtérilis: flos víget hîc ferax
Virtútum; ſacer hîc panis Homo Deus;
Hîc legis réſidet dator.

Sit laus ſumma Patri, ſummaque Fílio;
Ambórum ſit idem Spirítui decus,
Arcánis hábilem qui thálamum modis
Chriſto præparat hóſpiti.
Amen.

℣. Semel jurávi in Sancto meo, ſi David méntiar: ℟. Semen ejus in ætérnum manébit. *Pſ.* 88. 36. 37.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. E. Erit hoc memoriále nóminis tui, Dómine, cùm manus féminæ dejécerit inimícum. *Judith.* 9. 15.

Oratio.

SUpplicatiónem ſervórum tuórum, Deus miſerátor, exaúdi; ut qui in Solemnitáte Conceptiónis Dei Genitrícis & Vírginis Maríæ congregámur, ejus interceſſióne, ab inſtántibus perículis eruámur; Per eúmdem Dóminum.

Commemoratio de Feria Adventûs, per Ant. ad Benedíctus, ℣. *& Orationem.*

Ad Horas, *Doxologia.*

Sit laus Patri; laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Dignam Deo qui Vírginem
Formans, ab ortu prǽparas.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Benedícta tu.

Capitulum. *Cant.* 4. 7. 8.

TOta pulchra es, amíca mea, & mácula non eſt in te. Veni de Líbano, ſponſa mea, veni de Líbano, veni; coronáberis.

In ℟. *brevi.* ℣. Quem María concípiet & páriet. *Luc.* 1. 31.

AD TERTIAM.

Ant. Benedíxit.

Capitul. *Eccli.* 24. 42. 43.

EGo Sapiéntia dixi: Rigábo hortum meum plantatiónũ, & inebriábo prati mei fructum. Et ecce factus eſt mihi trames abúndans.

℟. *breve.* Confeſſio & pulchritúdo in conſpéctu ejus, * Allelúia, allelúia. ℟. Confeſſio. ℣. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. * Allelúia. Glória. ℟. Confeſſio. *Pſ.* 95. 6.

℣. In Deo Salutáre meum, ℟. Et glória mea. *Pſ.* 61. 8.

AD SEXTAM.

Ant. Ecce.

Capitulum. *Judith.* 16. 7.

DOminus omnípotens nócuit inimícum, & trádidit eum in manus féminæ, & confódit eum.

℟. *breve.* Deus præcínxit me virtúte, * Allelúia, allelúia. ℟. Deus. ℣. Et póſuit immaculátam viam meam. * Allelúia. Glória. ℟. Deus. *Pſ.* 17. 33.

℣. In hoc cognóvi, Dómine, quóniam voluíſti me; ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus ſuper me. *Pſ.* 40. 12.

AD NONAM.

Ant. Vide.

Capitulum. *Apoc.* 22. 3.

OMne maledíctum non erit ámpliùs; ſed ſedes Dei & Agni in illa erunt, & ſervi ejus ſérvient illi.

℟. *breve.* Homo natus eſt in ea, * Allelúia, allelúia. ℟. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. * Allelúia. Glória. ℟. Homo. *Pſ.* 86. 5.

℣. Dómine, in voluntáte tua, ℟. Præſtitíſti decóri meo virtútem. *Pſ.* 29. 8.

AD VESPERAS.

In Pſal. 109. Dixit Dóminus, *p.* 26.

Ant. 1. D. Nobíſcum eſt Deus, qui fecit virtútem in Iſraël. *Judith.* 13. 13.

In Pſal. 112. Laudáte, púeri, Dóminum, *p.* 28.

Ant. 3. a. Dóminus póſuit caſtra ſua in médio pópuli ſui, ut eríperet nos de manu ómnium inimicórum noſtrorũ. *Judith.* 16. 4.

In Pſal. 121. Lætátus ſum, *p.* 147.

Ant. 1. f. Narréntur juſtítiæ Dómini & cleméntia in fortes Iſraël. *Judic.* 5. 11.

In Pſ. 126. Niſi Dóminus ædificáverit domum, *p.* 71.

Ant. 5. a. Per manum féminæ, percúſſit inimícum Dóminus Deus noſter. *Judith.* 13. 19.

In Pſal. 147. Lauda, Jerúſalem, Dóminum, *p.* 100.

Ant. 6. F. Inter pedes ejus ruit, defécit, & mórtuus eſt. *Judic.* 5. 27.

Capitulum. *Iſ.* 66. 11.

Sugátis & repleámini ab úbere conſolatiónis ejus: ut mulgeátis, & delíciis affluátis ab omnímoda glória ejus.

Hymnus.

Afflicta, quid ploras, Sion?
Depóne cultus lúgubres:
Antíqua ceſſat ſérvitus:
Teſtáre plauſu gáudia.

Frustra profúndi gúrgitis
Tyránnus inténtat minas:
Victus recédet, & gravi
Preſſus caténâ, cóncidet.

Primis negáta séculis,
Pax alma terris rédditur:
María dat lætos dies,
Rerúmque mutat órdinem.

Qualem, María, te canam?
O Virgo, flos ô Vírginum!
Hebræa quas tellus tulit,
Tu ſola vincis filias.

Vix dum paréntis in ſinu,
Jam plena vivébas Deo:
Caſtúmque pectus cœ́perat
Ardére ſacris ígnibus.

Sit laus Patri; laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Dignam Deo qui Vírginem
Formans, ab ortu prǽparas.
Amen.

℣. Diffúſa eſt grátia in lábiis tuis, ℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum. *Pſ.* 44. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Ave, grátiâ plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus. *Luc.* 1. 28.

Commemoratio de Feria Adventûs.

Completorium, *p.* cij. *cum Pſalmis de Dominica.*

Die XI.

In Festo Sancti Judoci, Aremorici Presbyteri.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Presbyteri, p. xxxvij. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio III.

Ex ejus vita antiquitùs ſcripta, le Cointe, Mabill. & Lobin.

Judócus, Juthaélis Aremoricórum Regis filius, patriâ clàm excéſſit, ne delátum à Judicaéle fratre regnum ſuſcípere cogerétur, & Paríſios ádiit. Inde ſe recépit in Pontívi ſolitúdinem, ubi ab Hœmóne duce quem fortè óbvium habúerat, in-

vitátus, apud ipſum ſepténnio manſit; ejúſque hortátu Présbyter factus, Ordinis ſui miniſtério in ejus capélla functus eſt, Urſinúmque Ducis filium è ſacro fonte ſuſcépit. In erémum póſteà Brahicénſem, Altéiæ rivulis úndique circúmdatâ cùm ſeceſsiſſet, áccidit ut panem qui únicus ad victum ſupérerat, in quátuor partes divíſum, tótidem paupéribus per Urſmárum diſcípulum largirétur: cùm ecce ad próximam ripam quátuor cymbæ cibáriis onúſtæ appelléntes quantam Deus curam géreret illíus qui de cráſtino non eſſet ſollícitus, comprobárunt. Annis octo ibi transáctis, Runíacum pétiit ad flumen Quántiam: & poſt annos trédecim, in áliam ſolitúdinem Océanum versùs ſe cóntulit, ubi oratória duo lígnea ſuis mánibus conſtrúxit; tum Romam péregrè proféctus eſt. Cùm inde rediíſſet, puélla à nativitáte cœca aquam óculis ádmovens, quâ vir ſanctus manus láverat, viſum recépit. Ipſe allátas Româ Relíquias depóſuit in nova Baſílica ab Hæmóne edificáta, quæ tum in honóre ſancti Martíni dedicáta eſt, & Judóco à Duce trádita. Obiit demùm in céllula ſua circa finem séculi séptimi, & in Ecclésia Sancti Martíni ſepúltus eſt. Cólitur Paríſiis, in Ecclésia Parochiáli ſub ejus nómine Deo dicáta.

Oratio.

Deus, pro cujus amóre beátus Judócus terréni Principátus glóriâ fúgiens, perfectiónis Evangélicæ viâ ingréſſus eſt; ejus nobis interceſſióne tríbue, ut ſpretis mundi illécebris, Chriſtum ſequi valeámus; Qui tecum vivit & regnat.

Comm. de Feria Adv. & de B. Maria.

VESPERÆ *à Capitulo de ſequenti, cum Commemorat. de S. Judoco, de Feria Adventûs, & de B. Maria.*

DIE XII.

IN FESTO

S. CORENTINI,

Primi Cornubienſis in Aremor. Epiſcopi.

Semiduplex.

Omnia dè Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

LECTIO III.

Ex Uſuardo, Mabill. Lobin. & aliis.

Corentínus, quem Cornúbiæ tractus, nunc Diœcéſis Coriſopiténſis, primum gloriátur habuíſſe Epíſcopum, dóctrínâ & virtúte reſplénduit. Ab adoleſcéntia, ne párticeps eſſet coinquinatiónis in mundo regnántis, elongávit fúgiens, & manſit in ſolitúdine, ubi annos ætérnos júgiter in mente habens, rerúmque divinárum contemplatióni déditus, non in terris, ſed in cœlis converſári videbátur. Cornúbiæ Epíſcopus conſecrátus, non

ſolùm verbo veritátis & exémplo pietátis, verùm étiam frequéntibus mirácu-lis Gentíles plúrimos ad Chriſtum convértit, optimíſque inſtitútis Chriſtiános in fide confirmávit. Hæc dum indeféſſus obíret vigilántiæ & caritátis Paſtorális múnia, Apoſtólicis demùm labóribus conféctus, felíciter in Dómino quiévit. Eâ celebritáte cláruit ipsíus memória, ut ipſa cívitas quæ caput eſt Diœcéſeos, Patróni ſui nomen aſsúmpſerit. Século nono, in Ecclésiam Sancti Martíni Turonénſis, ingruénte Normannórum metu deportátæ ſunt beáti Pontíficis Relíquiæ, poſtéaque in majus Monaſtériū delátæ, ubi fidéliū venerationi exponúntur.

Oratio, Da Ecclésiæ, *p.* xxviij.

Vesperæ *à Capitulo de ſequenti, cum Comm. de S. Corentino, de Feria Adventûs, & de B. Maria.*

DIE XIII.

IN FESTO SANCTÆ LUCIÆ, Syracuſanæ Virginis & Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Virginis Martyris, p. lvij. *additis quæ ſequuntur.*

LECTIO III.

Ex ejus actis apud Mombricium.

Lucia, Virgo Syracusána génere, & Chriſtiánâ fide nóbilis, cum matre Eutychia quæ sánguinis fluxu laborábat, Cátanam profécta eſt, beátæ Agathæ corpus veneratúra. Quæ ad ejus ſepúlcrum cùm ſupplíciter oráſſet, Agathæ interceſſióne, matri ſanitátem impetrávit: & contínuò matrem exorávit, ut quam ſibi dotem eſſet datúra, Chriſti paupéribus tríbui paterétur. Ut Syracúſas rédiit, pecúniā omnem quam ex vénditis facultátibus collégerat, in paúperes erogávit: quod ubi reſcívit is cui paréntes eam renuéntem deſpónderant, apud Paſchásium Præféctum, Lúciam, quòd Chriſtiána eſſet, accusávit. Ardens irâ Paſchásius, Lúciam váriis ac ſæviſſimis torméntis cruciátam, tandem carníficis gládio tranſfigi juſſit, anno círciter trecentéſimo quarto.

Orat. Omnipot. *p.* lxij.

Commemoratio de Feria Adventûs, & de B. Maria.

Vesperæ *de ſequenti, cum Commem. de S. Lucia, de Feria Adventûs, & de B. Maria.*

DIE XIV.

IN FESTO S. GATIANI, Turonenſis Epiſcopi, & Turonum Apoſtoli.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

De Hiſtória Eccleſiáſtica ſancti Gregórii Turonénſis Epíſcopi.

Lectio II. *Lib.* 10. *c.* 31.

De Epíſcopis Turónicis, licèt in ſuperióribus libris quædam ſcripsiſſe viſus ſim, tamen propter ordinatiónem eórum & ſupputatiónem, quo témpore primùm prædicátor ad Turónicam accéſſit urbem, reciprocáre plácuit. Primus Gatiánus Epíſcopus, anno impérii Décii primo, à Románæ ſedis Papa tranſmiſſus eſt: in qua urbe multitúdo paganórum idololátriis dédita commorabátur, de quibus nonnúllos prædicatióne ſuâ convérti fecit ad Dóminum. Sed intérdùm occulébat ſe, ob impugnatiónem potèntium, eò quòd ſæpiùs eum injúriis & contuméliis, cùm repérerant, adfeciſſent, ac per cryptas & latíbula cum paucis Chriſtiánis, ut díximus, per eum convérſis, myſtérium ſolemnitátis diéi Domínici clánculò celebrábat. Erat autem valde religióſus & timens Deum: & niſì fuiſſet talis, non útique domos, paréntes, & pátriàm ob Domínici amóris diligéntiam reliquiſſet. In hac urbe ſub tali conditióne, ut ferunt, annos quinquagínta commorátus, óbiit in pace, & ſepúltus eſt in ipsíus vici cæmetério, quod erat Chriſtianórum. Sanctus Martínus tránſtulit corpus beáti Gatiáni, ſepelivítque ipſum juxta ſepúlcrum Sancti Libórii in nóminis ſui Basílica.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Marcum.

Lectio III. *c.* 16. *v.* 15. *ad fin.*

Apoſtolorum Miſſio.

Dixit Jeſus Diſcípulis ſuis: Eúntes in mundum univérſum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homília ſancti Irenæi Epíſcopi & Mártyris.

Lib. 1. *&* 3. *adverſ. hæreſ.*

Eccléſia per univérſum orbem uſque ad fines terræ ſemináta, & ab Apóſtolis, & à Diſcípulis eórum accépit eam fidem, quæ eſt in unumDeum Patrem omnipoténtem, qui fecit cœlum & terram, mare & ómnia quæ in eis ſunt: & in unum Jeſum Chriſtum Fílium Dei incarnátum pro noſtra ſalúte: & in Spíritum ſanctum, qui per Prophétas prædicávit diſpoſitiónem Dei, & advéntum, & eam quæ ex Vírgine eſt generatiónem, & paſſiónem, & reſurrectiónem à mórtuis, & in carne in cœlos Aſcenſiónem dilécti Jeſu Chriſti Dómini noſtri, & de cœlis in glória Patris advéntum ejus, ad recapitulánda univérſa, & reſſuſcitándam omnem carnem humáni géneris, ut Chriſto Jeſu Dómino noſtro & Deo, & Salvatóri, & Regi, ſecúndùm plácitum Patris inviſíbilis omne genu curvétur,

cœléſtium, terréſtrium, & infernórum, & omnis lingua confiteátur ei, & judícium juſtum in ómnibus fáciat.

Oratio.

DEus, qui per prædicatiónem Sancti Gatiáni Epíſcopi, non credéntem pópulum dono fidei ditáre dignátus es; da propítius, ipſo intercedénte, ut qui ſumus & dícimur Chriſtiáni, huic nómini promiſſam hæreditátem áſſequi valeámus; Per Dóminum.

Commemoratio de Feria Adventûs & de B. Maria, itémque ad Veſperas.

Officia Feſtorum quæ deinceps uſque ad 13. Januarii in Calendario ſequuntur, habentur in Prop. de Temp.

15. S. J. p. p. — offi. p. p. duplex major.

FESTA JANUARII.

DIE XIV.
IN FESTO SANCTI HILARII,
Pictavienſis Epiſcopi, & Eccleſiæ Doctoris.

Duplex minus,

Omnia de Communi unius S. Doctoris, p. xxx. additis quæ ſequuntur.

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

LECTIO II.
Ex SS. Hier. Sulp. Sev. & Fortun.

HIlárius, Pictávis nóbili génere ortus, doctrínâ & eloquéntiâ excélluit. Ætáte matúrâ in Cathólica conſubſtantiális Trinitátis fide renátus, hanc ità ténuit, ut áliter crédere ſe non poſſe conſtánter aſséreret. Adhuc láicus & uxorátus, à Cathólicæ Religiónis hóſtibus abhorrébat. Eléctus Pictavórum Epíſcopus, quo témpore omni ſuppliciórum génere Conſtántius Cathólicos vexábat, nisi ad Ariánas partes transirent, tanquam firmíſſimum murum Ariánis ſeſe oppóſuit, & à Saturníni Arelaténſis, Ursátii & Valéntis communióne ſe, unà cum Gallicánis Epíſcopis, ſejúnxit. Hinc multis expetítus insídiis, Saturníni ejúſdem factióne, ad Biterrénſem Sýnodum ire compúlſus, cùm vel impietátis, vel exílii imponerétur necéſſitas, exílium ultrò amplèxus, in Phrýgiam relegátus eſt, ibíque duódecim libros de Trinitáte ſcripſit. Quarto exílii anno, convocáto apud Seleúciam Concílio adéſſe compúlſus eſt Hilárius. Illic interrogátus, quæ eſſet Gallórum fides, expóſitâ fide Nicænâ, Occidentálibus perhíbuit teſtimónium, eóſque à Sabelliánæ hæréſeos criminatióne vindicávit. Solúto Concílio, Legátos ejus Conſtantinópolim ſecútus, popóſcit Imperatóris audién-

21. S. Thom. ap. duplex maj.

tiam, ut de Fide coram adverſáriis diſceptáret. Id annuénte Conſtántio, libéllum edit quo, detéctâ impietáte Arianórum, delúſam ipsórum fraude ac mendáciis Príncipis religiónem oſténdit. Sed factiónibus Arianórum effé̩ctum eſt, ut quaſi diſcórdiæ ſeminárium & Oriéntis perturbátor, ad Gállias redíre juberétur. Itaque Hilárius perménſus penè orbem terrárum, dum redit ad Gállias, Romam venit, eóque ſanctus Martínus ex ora maris Ligúſtici, ut illi occúrreret accéſſit: ſed cùm eum jam præteriíſſe audíſſet, ad Gállias uſque ſecútus eſt. Tunc Galliárum Eccléſia, ut ait ſanctus Hierónymus, Hilárium de prælio reverténtem ampléxa eſt. Tunc per frequéntes Synodos & epíſtolas, in id totus incúbuit, ut ea quæ ab Ariánis geſta fúerant, ab ómnibus Epíſcopis damnaréntur, & ſic Gálliæ ab hæréſis contagióne ſervaréntur. Fruſtrà conſuétas artes oppóſuit Saturninus, qui propter hæréſim & ália nefánda crímina ab Eccléſia ejéctus eſt. In Itália quoque & Illýrico inſtaurándis Eccléſiis cum ſancto Euſébio Vercelléñſi allaborávit Hilárius. Mediolání, Auxéntium Ariánum in pública diſputatióne coégit, ut Chriſtum verum Deum profiterétur. Demùm ad tuéndam Fidem Cathólicam innúmeris labóribus perfúnctus, multíſque éditis miráculis conſpícuus, óbiit Pictávii, circa annum trecentéſimum ſexagéſimũ octávum. Quos ſcripſit libros, inoffénſo pede decúrri poſſe teſtátur ſanctus Hierónymus.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio III. c. 10. v. 24. ad 39.

Chriſtus ſuam ipſe aſtruit Divinitatem.

Circumdedérunt Jeſum Judæi, & dicébant ei: Quoúſque ánimam noſtram tollis? Si tu es Chriſtus, dic nobis palàm. Et réliqua.

Homilia ſancti Hilárii Epíſcopi.

Lib. contr. Conſtant. n. 1.

Tempus eſt loquéndi, quia jam prætériit tempus tacéndi. Clament paſtóres, quia mercenárii fugérunt. Ponámus ánimas pro óvibus, quia fures introiérunt, & leo sæviens círcuit. Ad martýrium exeámus, & commoriámur Chriſto, ut Chriſto conregnémus. Ultériùs enim tacére diffidéntiæ ſignum eſt, non modéſtiæ rátio; quia non minùs perículi eſt ſemper tacuíſſe, quàm nunquam. Nunc mihi non ália ad dicéndum cauſa quàm Chriſti eſt, cui & hoc débui quòd uſque nunc tácui, & ex réliquo me intélligo debére ne táceam. Atque útinàm illud pótiùs, omnípotens Deus & universórum Creátor, ſed unius Dómini noſtri Jeſu Chriſti Pater, ætáti meæ & témpori præſti-

tiſſes, ut hoc confeſſiónis meæ in te, atque in Unigénitum tuum, miniſtérium, Neroniánis Decianíſve tempóribus expléſſem! Nec ego, per miſericórdiam Dómini, & Dei Filii tui Jeſu Chriſti calens Spíritu ſancto, equúleum metuíſſem, nec ignes timuíſſem, nec crucem, & fragménta crurum meórum vitáſſem, nec profúndum maris trepidáſſem. Pugnarémus enim palàm & cum fidúcia, contra negántes, contra torquéntes, contra jugulántes, & nos pópuli tui tanquam duces ſuos ad confeſſiónis religiónem, intelligéntiâ perſecutiónis públicæ comitaréntur. At nunc pugnámus contra perſecutórem falléntem, contra hoſtem blandiéntem. Sed me ipſe Unigénitus Deus quem in me perſéqueris, admónuit, ne tibi créderem, neque me hoc fallax in te ementitúmque nomen illúderet.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus, ut excelléntiam Verbi tui, quam beátus Hilárius conſtánter aſséruit, & conveniénter intellígere valeámus, & veráciter profitéri; Per eúmdẽ.

Comm. de B. Maria, p. 303.

Ad Vesperas, *Commem. de S. Mauro, Abbate.*

Ant. Multiplicans. ℣. Potens, *p.* xlv. *Orat.* Deus, cujus múnere, *p.* xlviij.

Deinde de B. Maria, p. 303.

Die XV.

In Festo SANCTI MAURI, Glannofolienſis Abbatis in territorio Andegavenſi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Abbatis, p. xliv. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio III.

Ex Mabill. Annal. Bened. t. 1. *& nov. Vit. SS. ex Anglo.*

MAurus Diáconus, (qui, à multis retrò ſéculis, is créditus eſt, quem, juſſu ſancti Benedicti, ſuper aquas cucurríſſe, ut púerum Plácidum eríperet, narrat in Diálogis beátus Gregórius,) cùm in Gálliam veniſſet, Glannofoliénſe monaſtérium, in Andegavénſium ſolo, ad Ligerim, ſub título Salvatóris conſtrúxit. Poſtquàm verò Maurus annis plúrimis mónachos ibi ſanctiſſimè rexiſſet, ſuffécto in locum ſuum Bertúlfo; ábiit ad Dóminum; & in ea monaſtérii Baſílica quæ ſancti Martíni dicebátur, ſepúltus eſt. Anno autem Dómini octingentéſimo quadragéſimo quinto, apérto túmulo ad transferénda illíus oſſa, in eo mémbrana vetuſtíſſima invénta eſt, hæc verba cóntinens: Hìc requiéſcit corpus beáti Mauri Mónachi & Levítæ, qui témpore Theodebérti regis in Gálliam venit, & octávo décimo Calendárum Februárii migrávit à ſéculo. Sa-

crum tandem pignus, quod témpore Cároli calvi, ad monaſtérium Foſſaténſe agri Pariſiénſis, ad Matrónam flúvium illátum fúerat, médio iſto ſéculo in Baſílicam ſancti Germáni à pratis tranſlátum eſt, ubi præclára in capſa aſſervátur.

Oratio, Deus, cujus múnere, *p.* xlviij.

Comm. de B. Maria, p. 303.

DIE XVI.

IN FESTO SANCTI JOSEPH, Sponſi B. Mariæ Virginis.

Duplex minus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona. 1. *toni* a.

JAcob génuit Joſeph virum Maríæ, de qua natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matt.* 1. 16.

Ant. 2. D. Fuit Dóminus cum Joſeph, & miſértus illíus, dedit ei grátiam. *Gen.* 39. 21.

Ant. 8. G. Oculus Dei reſpéxit illum in bono, & eréxit eum ab humilitáte ipsíus. *Eccli.* 11. 13.

Ant. 7. d. Cruciábit illum in tribulatióne doctrínæ ſuæ, donec tentet eum in cogitatiónibus ſuis. *Eccli.* 4. 19.

Ant. 5. a. Lætificábit illum, & denudábit abſcónſa ſua illi. *Eccli.* 4. 20. 21.

CAPITULUM. *Eccli.* 27. 9.

SI ſequáris juſtítiam apprehéndes illam, & índues quaſi podérem honóris, & inhabitábis cum ea, & próteget te in ſempitérnum.

HYMNUS.

REgum progénies, Iſácidum decus,
Feſto te célebrent cármine cónjuges;
Certatímque ferant cándida vírgines
Sponſo lília vírgini.

Tu, Joséphe, novi lux nova fœderis,
Tu cuſtos sóciæ vírginis ínteger,
Tu ſanctæ thálamo cónjugis ábſtinens,
Tu Chriſti tamen es pater.

Alto Progéniem quàm benè créditam
Servas consílio, depóſitū Dei!
Tecum pervígiles Cœlítuum Pater
Curas júraque dívidit.

Artus inválidum tu Púerum foves,
Infantíque Deo pábula ſúfficis;
Et formáta Dei te ſinè, de tuis
Creſcunt membra labóribus.

Sint qui mille tubis úndique pérſonent,
Adventáſſe Deum qui pópulos regat;
Tu commíſſa tibi non violábili
Velas ſacra ſiléntio.

Sit laus ſumma Patri; ſúmmaque Fílio;
Sit par, alme, tibi glória, Spíritus,
Qui fecúnda facis víſcera Vírginis,
Illábens útero, Deus.
Amen.

℣. Super Salutáre tuum, Dómine, ℟. Exultábit veheménter. *Pſ.* 20. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Dixit Rex ad Joſeph: Quia oſténdit tibi Deus ómnia quæ locútus es, nunquid ſapientiórem & consímilem tuî inveníre pótero? Tu eris ſuper domum meam. *Gen.* 41. 39. 40.

Oratio, Cuſtódi nos, *infrà, ad Laudes*, *p.* 470.

Commem. de S. Mauro, *Ant.* Circa, ℣. Juſtus, *p.* l. *Oratio*, Deus, cujus múnere, *p.* xlviij.

Deinde de B. Maria, p. 503.

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jeſum paréntibus ſúbditum, * Veníte, adorémus. *Luc.* 2. 51.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

HYMNUS.

Quos pompa ſécli, quos opes
Fulgóre perſtríngunt ſuo,
Adéſte; mundi próſpera,
Autóre magno, ſpérnite.

Josephus en Chriſti pater
Davídis augúſtum genus,
Vili tabérnâ cónditus,
Labóre victum quæritat.

Quin ipſe, quin Homo Deus,
Par Natus ætérno Patri,
Amat fabrílis ártifex,
Audíre fabri filius.

Adæ nocéntis ínnocens
Ultrò gravem pœnam ſubit,
Docétque ſontes víndicem
Placáre quâ poſſint Deum.

Tu rector & cúſtos domûs,
Joséphe egénus ómnium,
Adéſſe nobis ómnia,
Si Chriſtus adſit, áddoces.

Sit ſumma Patri glória,
Natóque, pro nobis egens,
Qui factus eſt de dívite:
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 1. f. Cùm eſſet deſponsáta mater Jeſu María, Joſeph, ántequàm convenírent, invénta eſt in útero habens de Spíritu ſancto. *Matt.* 1. 18.

Ant. 2. D. Joſeph vir ejus, cùm eſſet juſtus, & nollet eam tradúcere, voluit occúltè dimíttere eam. *Matt.* 1. 19.

Ant. 3. a. Exúrgens Joſeph à ſomno, fecit ſicut præcépit ei Angelus Dómini, & accépit cónjugem ſuam. *Matt.* 1. 24.

℣. Non dabit in ætérnum Dóminus ℟. Fluctuatiónem juſto. *Pſ.* 54. 23.

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

℟. j. Ait illi Deus: * Ego ſum fortíſſimus Deus patris tui: noli timére, deſcénde in Ægýptum. *Gen.* 46. 3. ℣. Joſeph consúrgens, accépit Púerum & Matrem ejus nocte, & ſeceſſit in Ægýptum. *Matt.* 2. 14. * Ego ſum.

Sermo S. Bernardi Abbátis. *Super* Miſſus eſt. *Hom.* 2. n. 16.

LECTIO II.

Conjice ex appellatióne, quâ, licèt diſpenſatória, méruit honorári à Deo,

ut pater Dei, & dictus & créditus ſit: cónjice & ex próprio vocábulo, quod augméntum non dúbitas interpretári, quis & qualis homo fúerit iſte Joſeph. Simul & meménto magni illíus quondàm Patriárchæ vénditi in Ægýpto; & ſcito ipsíus iſtum non ſolùm vocábulum fuíſſe ſortítum, ſed & caſtimóniam adéptum, innocéntiam aſſecútum & grátiam. Síquidem ille Joſeph, fratérna ex invídia vénditus & ductus in Ægýptum, Chriſti venditiónem præfigurávit: iſte Joſeph Herodiánam invídiam fúgiens, Chriſtum in Ægýptum portávit. Ille dómino ſuo fidem ſervans, dóminæ nóluit commiſcéri: iſte dóminam ſuam, Dómini ſui matrem, vírginem agnóſcens, & ipſe cóntinens, fidéliter cuſtodívit. Illi data eſt intelligéntia in myſtériis ſomniórum: iſti datum eſt cónſcium fíeri atque partícipem cœléſtium ſacramentórum. Ille fruménta ſervávit, non ſibi, ſed omni pópulo: iſte panem vivum è cœlo ſervándum accépit, tam ſibi, quàm toti mundo. Non eſt dúbium quin bonus & fidélis homo fúerit iſte Joſeph, cui mater deſponsáta eſt Salvatóris. Fidélis, inquam, ſervus & prudens, quem conſtítuit Dóminus ſuæ matris ſolátium, ſuæ carnis nutrítium, ſolum dénique in terris magni consílii coadjutórem fideliſſimum.

℟. ij. Fuit Dóminus cum eo, & * erat vir in cunctis próſperè agens. *Gen.* 39. 2. ℣. Admónitus in ſomnis, ſecéſſit in partes Galilǽæ. *Matt.* 2. 22. Erat.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

LECTIO III. *c.* 1. *v.* 18. *ad* 21.

Joſeph admonitus de Mariæ Conceptione & partu futuro.

CUm eſſet deſponsáta mater Jeſu María, Joſeph, ántequàm convenírent, invénta eſt in útero habens de Spíritu ſancto. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De Nupt. & Concup. Lib. 1. n. 12.

NOn falláciter ab Angelo dictum eſt ad Joſeph: Noli timére accípere Maríã cónjugem tuam. Conjux vocátur ex prima fide deſponſatiónis, quam concúbitu nec cognóverat, nec fúerat cognitúrus: nec períerat, nec mendax mánſerat cónjugis appellátio, ubi nec fúerat, nec futúra erat carnis ulla commíxtio. Erat quippe illa Virgo ídeò & ſánctiùs & mirabíliùs jucúnda ſuo viro, quia étiam fecúnda ſinè viro, prole diſpar, fide compar. Propter quod fidéle conjúgium, paréntes Chriſti vocári ambo meruérunt, & non ſolùm illa mater, verùm étiam ille pater ejus, ſicut conjux matris ejus, utrúmque men-

te non carne. Sive tamen ille pater ſolâ mente, ſive illa mater & carne, paréntes tamen ambo humilitátis ejus, non ſublimitátis; infirmitátis, non divinitátis.

℟. iij. Qui ſervat ficum cómedet fructus ejus; & * Qui cuſtos eſt Dómini ſui, glorificábitur. *Prov*. 27. 18. ℣. Fidélis ſervus & prudens quem conſtituit Dóminus ſuus ſuper famíliam ſuam. *Matt*. 24. 45. * Qui cuſtos eſt. Glória. * Qui cuſtos eſt.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis*. Lætificábis eum in gaúdio, ℟. Cum vultu tuo, Dómine. *Pſ*. 20. 7.

Ant. 1. f. Deus patris tui erit adjútor tuus, & Omnípotens benedícet tibi benedictiónibus cœli déſuper. *Gen*. 49. 25.

Ant. 3. *a*. Benedictiónes patris tui confortátæ ſunt benedictiónibus patrum ejus, donec veníret Deſidérium cóllium æternórum. *Gen*. 49. 26.

Ant. 7. b. Eris tu velut filius Altíſſimi obédiens, & miſerébitur tuî magis quàm mater. *Eccli*. 4. 11.

In Canticum Qui timétis Dóminum, *p*. liv.

Ant. 8. G. Eſt Deus in cœlo revélans myſtéria, qui indicávit tibi. *Dan*. 2. 28.

Ant. 5. C. Exaltábit te Sapiéntia; glorificáberis ab ea, cùm eam fúeris amplexátus. *Prov*. 4. 8.

CAPITULUM. *Num*. 12. 7. 8.

IN omni domo mea fidelíſſimus eſt; ore enim ad os loquor ei: & palàm, & non per ænígmata & figúras Dóminum videt.

HYMNUS.

MATRIS intáctæ veneránde Conjux;
Teſtis & cuſtos nívei pudóris,
Quid Deo plenam meditáris anceps
Línquere ſponſam?

ANXIUM cœlo tibi miſſus Ales
Firmat; hinc Virgo tibi viſa major:
Mente ſedátâ, modò naſciturum
Numen adóras.

VIX Puer natus; redit ecce præpes
Núntius patri; Fuge, dixit, Infans
Quæritur, Matrem Puerúmque tutas
Transfer in oras.

TU nihil contrà; per opáca noctis,
Prótinus Matrem Puerúmque transfers:
Dírigit greſſus, aperítque calles,
Dum ſilet, Infans.

ORA mox ſolvet, Sólymam per urbem,
Quem dolens quæres, comitánte matre,
Hunc ſenes inter, púerum ſtupébis
Mira loquéntem.

Nostra te ſummum célebrent Paréntem
Ora, te ſummo Génitum Parénte;
Par ſit ambórum, tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Exultábit cor meum,
℟. In Salutári tuo, Dómine. *Pſ.* 12. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. D. Portáſti eum in fortitúdine tua, Dómine, ad habitáculum ſanctum tuum. *Exod.* 15. 13.

Oratio.

CUſtódi nos, Dómine, protectióne perpétuâ, qui beátum Joſeph Unigénito tuo nutrítium, & Vírgini matri cuſtódem providíſti; Per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

Commemoratio de beata Maria, p. 303.

AD PRIMAM.

Ant. Deus.

Capitulum. *Gen.* 39. 2. 3.

HAbitávit in domo Dómini ſui, qui óptimè nóverat Dóminum eſſe cum eo, & ómnia quæ géreret, ab eo dírigi in manu illíus.

℟. *breve.* Chriſte.

AD TERTIAM.

Ant. Benedictiónes.

Capitulum. *Gen.* 6. 9.

VIr juſtus atque perféctus fuit in generatiónibus ſuis; cum Deo ambulávit.

℟. *breve.* Exquiſívi Dóminum, * Et exaudívit me. ℟. Exquiſívi. ℣. Et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me. * Et exaudívit. Glória. ℟. Exquiſívi. *Pſ.* 33. 5.

℣. Non dereliquíſti ℟. Quæréntes te, Dómine. *Pſ.* 9. 11.

AD SEXTAM.

Ant. Eris.

Capitulum. *Sap.* 6. 13.

CLara eſt, & quæ nunquam marcéſcit, Sapiéntia, & fácilè vidétur ab his qui díligunt eam.

℟. *breve.* Glória & divítiæ * In domo ejus. ℟. Glória. ℣. Et juſtítia ejus manet in séculum séculi. * In domo. Glória. ℟. Glória. *Pſ.* 111. 3.

℣. Magna eſt glória ejus, ℟. In Salutári tuo, Dómine. *Pſ.* 20. 6.

AD NONAM.

Ant. Exaltábit.

Capitulum. *Sap.* 8. 16.

INtrans in domum meam, conquiéſcam cum Sapiéntia; non enim habet amaritúdinem converſátio illius, nec tædium convíctus illíus.

℟. *breve.* Adimplébis me lætítiâ, Dómine, * Cum vultu tuo. ℟. Adimplébis. ℣. Delectatiónes in déxtera tua. * Cum. Glória. ℟. Adimplébis. *Pſ.* 15. 11.

℣. A dextris eſt mihi Dóminus, ℟. Ne commóvear. *Pſ.* 15. 8.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Ibant paréntes Jeſu per omnes annos in Jerúſalem, in die ſolémni Paſchæ. *Luc.* 2. 41.

Ant. 3. *a.* Remánſit Puer Jeſus in Jerúſalem, & non cognovérunt paréntes ejus. *Luc.* 2. 43.

Ant. 7. b. Poſt tríduum invenérunt illum in templo ſedéntem, in médio Doctórum. *Luc.* 2. 46.

Ant. 7. G. Dixit mater ejus ad illum: Fili, quid feciſti nobis ſic? Ecce pater tuus & ego doléntes quærebámus te. *Luc.* 2. 48.

Ant. 5. C. Deſcéndit cum eis Jeſus, & venit Názareth, & erat súbditus illis. *Luc.* 2. 50.

Capitulum. *Eccli.* 44. 20.

NOn eſt invéntus ſímilis illi in glória, qui conſervávit legem Excélſi, & fuit in teſtaménto cum illo.

Hymnus, Regum progénies, *ſuprà, in I. Veſperis p.* 466.

℣. Conſtítuit eum Dóminus dóminum domûs ſuæ, ℟. Et príncipem omnis poſſeſſiónis ſuæ. *Pſ.* 104. 21.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Invénit Joſeph grátiam coram dómino ſuo, & miniſtrábat ei, à quo præpóſitus ómnibus, gubernábat créditam ſibi domum. *Gen.* 39. 4.

Deinde Comm. de ſequenti, & de B. Maria, p. 303.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Amicus ſponſi, qui ſtat & audit eum, gáudio gaudet, propter vocem ſponſi. *Joan.* 3. 29.

Hymnus, Mundi ſalus, qui náſceris, *p.* 302.

Capitulum. *Jac.* 4. 7. 8.

RESíſtite diábolo, & fúgiet à vobis: appropinquáte Deo, & appropinquábit vobis.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. In amicítia Sapiéntiæ delectátio bona, & in opéribus mánuum illíus honéſtas ſinè defectióne. *Sap.* 8. 18.

Oratio, Chriſti Infántis, *p.* 303.

DIE XVII.

IN FESTO SANCTI ANTONII, Abbatis Ægyptii. Duplex minus

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Abbatis, p. xliv. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio III.

Ex S. Athan. in ipſius vita, & S. Hieron. de Scriptor. Eccleſ.

ANtónius, nóbilis Ægýptius, cùm circa annum ætátis vigéſimum ingréſſus Ecclésiam, ex Evangélio audiiſſet: Si vis perféctus eſſe, vade, vende ómnia quæ habes, & da paupéribus: tanquam ea ſibi dicta eſſent, ampliſſima quæ habébat prædia partítus eſt inter vicános, totiúſque vénditæ ſuppelléctilis prétium paupéribus erogávit. Primùm ſeceſſit haud procul à vico ſuo. Arctióris poſthàc ſolitúdinis deſidério, in monuménto occlúſus remánſit; & anno ætátis trigéſimo quinto, erémum pétiit;

unde poſt annos propè viginti, Spiritûs ſancti impúlſu exiit, ut cœnobitas moderarétur. Tantam ſuî veneratiónem ubique concitávit, ut ab ipſis Gentílibus Homo Dei nuncuparétur. Magnum Athanáſium ab Ariánis penè oppréſſum crebrò inviſit. Ejus grátiâ ad Conſtantínum non ſemel ſcripſit. Ab hæreticórum congréſſu ſemper abſtínuit. Dǽmones, quorum conflíctibus jam inde ab adoleſcéntia frequénter laceſsítus fúerat, vicit ſemper ac fugávit. Morti próximus, inter ália mónita, hæc frátribus inculcávit: Cuſtodiénda eſt pia fides in Chriſtum, & patrum ſervánda tradítio. Paulum, Anachoretárum primum, quem ſenex adíerat, ſepelívit. Vixit annos quinque ſupra centum. Scripſit Ægyptiácè ſeptem epiſtolas, quæ in Græcam linguam tranſlátæ ſunt.

Oratio.

DEus, cujus verbo foris ſonánte, & grátiâ intùs movénte, excitátus Antónius, ut perféctus eſſet, ómnia relíquit; da cunctis Evangélicæ perfectiónis ſtádium ingréſſis, ſic cúrrere, ut bravium ætérnæ felicitátis accípiant; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

VESPERÆ *de Sequenti, cum Comm. de S. Antonio, & de B. Maria.*

DIE XVIII.

IN FESTO PONTIFICATUS, SEU CATHEDRÆ S. PETRI,

Quâ primùm Antiochiæ ſedit, tum Romæ.

Duplex majus.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. exceptis quæ ſequuntur.

IN I. VESPERIS.

CAPITULUM. *Ezech.* 34. 22. 23.

SAlvábo gregem meum, & non erit ultrà in rapínam, & judicábo inter pecus & pecus, & ſuſcitábo ſuper eas paſtórem unum, qui paſcat eas.

℟. Deus Patris tui erit adjútor tuus; * Et Omnípotens benedícet tibi benedictiónibus cœli déſuper. *Gen.* 49. 25. ℣. Tu es Simon filius Jona; tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus. *Joan.* 1. 42. * Et Omnípotens. Glória. * Et Omnípotens.

HYMNUS.

INCONCUSSA tuo, ſumme Deus, paras
Fundaménta óperi; non tamen éligis
Polléntes ópibus, non célebres vocas
Claris ſtemmátibus viros.
PETRO divítiæ, cymba, labor, mare:
Gentes innúmeras hic súbigit tamen:
Et qui navígium píſcibus ánteà,
Orbem Chriſtíadis replet.

Tu, nullíus opis ſcílicet índigens,
Unus cuncta potens, vis ſimul & facis:
Uti debílibus te juvat; ínfimis
Gaudes árdua víncere.
Sit laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio;
Ambórum ſit idem Spirítui decus,
Per quem, Chriſte, tuam vox hóminum crucem
Terris éxtulit ómnibus.
Amen.

℣. Exaltávi eléctum de plebe mea; ℟. Oleo ſancto meo unxi eum. *Pſ.* 88.20.21.

Ad Magníficat, Ant. 4. E. Apériet, & non erit qui claudat; & claudet, & non erit qui apériat. *Iſ.* 22. 22.

Oratio, Deus, qui beáto Petro, *infrà, ad Laudes*, *p.* 477.

Deinde Comm. de S. Antonio, & de B. Maria, p. 303.

Completorium, *ut in Communi unius S. Pontificis, p.* xxix.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Chriſtum Paſtórem magnum óvium, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 13. 20.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

Hymnus.

Qualis poteſtas, Petre, quis terris hónos,
Cui jura Chriſtus ipſe concéſſit ſua!
Quidquid ligâbis, quidquid & ſolves ſolo,
Hoc & ligábit, ſolvet & polo Deus.
Tui probáto cordis affectu, ſuum
Paſtor ſuprémus crédidit tibi gregem:
Serva, tuére, paſce nos, Paſtor bone:
Illíus & nos, Petre, pars gregis ſumus.
Patri ſuprémo ſit ſuprêma glória:
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Ætérne Fili, ſplendor ætérni Patris:
Compar ſit almo laus decúſque Flámini.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

Serm. 80. *Cap.* 3.

LECTIO IV.

Cum duódecim Apóſtoli, accéptâ per Spíritum ſanctum ómnium locutióne linguárum, imbuéndum Evangélio mundum, diſtribútis ſibi terrárum pártibus ſuſcepiſſent, beatíſſimus Petrus princéps Apoſtólici Ordinis, ad arcem Románi deſtinátur Impérii: ut lux veritátis quæ in ómnium géntium revelabátur ſalútem, efficáciùs ſe ab ipſo cápite per totum mundi corpus effúnderet. Cujus autem natiónis hómines in hac tunc urbe non eſſent? aut quæ uſquam gentes ignorárent, quod Roma didiciſſet? Hîc

concculcándæ Philosóphiæ opiniónes; hîc diſſolvéndæ erant terrénæ Sapiéntiæ vanitátes; hîc confutandus dǽmonum cultus; hîc ómnium ſacrificiórum impíetas deſtruénda, ubi diligentíſſimâ ſuperſtitióne habebátur colléctum, quidquid uſquam fúerat vanis erróribus inſtitútum.

Lectio V. c. 4.

Ad hanc ego urbem, tu beatíſſime Petre Apóſtole, veníre non métuis, & consórte glóriæ tuæ Paulo Apóſtolo, aliárum adhuc Eccleſiárum ordinatiónibus occupáto, ſylvam iſtam freméntium beſtiárum, & turbulentíſſimæ profunditátis océanum, conſtántior quàm cùm ſupra mare graderéris, ingréderis. Nec mundi dóminam times Romam, qui in Cáiphæ domo expáveras ſacerdótis ancíllam. Nunquid, aut judício Piláti, aut ſævitiâ Judæórum minor erat, vel in Claúdio potéſtas, vel in Neróne crudélitas? Vincébat ergo matériam formídinis vis amóris: nec æſtimábas terróri cedéndum, dum horum ſalúti cónſulis, quos ſuſcéperas diligéndos. Hunc autem intrépidæ caritátis afféctum jam tunc proféctò concéperas, quandò proféſſio tui amóris in Dóminum, trinæ interrogatiónis eſt ſolidáta myſtério. Nec áliud ab hac mentis tuæ intentióne quæsítum eſt, quàm ut paſcéndis ejus quem dilígeres, óvibus, cibum quo ipſe eras opimátus, impénderes.

Lectio VI. c. 5.

Augébant quoque fidúciam tuam, tot ſigna miraculórum tot dona charíſmatum, atque experiménta virtútum. Jam pópulos, qui ex circumciſióne crediderant, erudíeras: jam Antiochénam Eccléſiam, ubi primùm Chriſtiáni nóminis dígnitas eſt orta, fundáveras: jam Pontum, Galátiam, Cappadóciam, Aſiam, atque Bithýniam légibus Evangélicæ prædicatiónis impléveras: nec aut dúbius de provéctu óperis, aut de ſpátio tuæ ignárus ætátis, trophǽum crucis Chriſti Románis árcibus inferébas, quò te divínis præordinatiónibus anteíbant, & honor poteſtátis, & glória paſſiónis.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Ait ad Simónem Jeſus: Noli timére: ex hoc jam hómines eris cápiens. *Luc.* 5. 10.

Ant. 2. D. Dixit ei: Paſce oves meas. *Joan.* 21. 17.

Ant. 8. *G.* Ego rogávi pro te, ut non defíciat fides tua; & tu aliquándo convérſus, confirma fratrès tuos. *Luc.* 22. 32.

℣. Dóminus humília réſpicit in cœlo & in terra, ℟. Súſcitans à terra ínopem. *Pſ.* 112. 6. 7.

De Epíſtola prima beáti Petri Apóſtoli.

Lectio VII. *c.2.v.19.ad fin.*

HÆc eſt grátia, ſi propter Dei conſciéntiam ſúſtinet quis triſtítias, pátiens injúſtè. Quæ enim eſt glória, ſi peccántes & colaphizáti ſuffértis? Sed ſi benè faciéntes patiénter ſuſtinétis, hæc eſt grátia apud Deum. In hoc enim vocáti eſtis, quia & Chriſtus paſſus eſt pro nobis, vobis relínquens exémplum, ut ſequámini veſtígia ejus. Qui peccátum non fecit, nec invéntus eſt dolus in ore ejus: qui cùm maledicerétur, non maledicébat: cùm paterétur, non comminabátur: tradébat autem judicánti ſe injúſtè: qui peccáta noſtra ipſe pértulit in córpore ſuo ſuper lignum; ut peccátis mórtui, juſtítiæ vivámus: cujus livóre ſanáti eſtis. Erátis enim ſicut oves errántes; ſed convérſi eſtis nunc ad Paſtórem & Epíſcopum animárum veſtrárum.

℟. *vij.* Erit quaſi pater habitántibus Jeruſalem, & dómui Juda: & * Dabo clavem domûs David ſuper húmerum ejus. *Iſ.* 22. 21. 22. ℣. Supra ómnia quæ póſſidet, conſtítuet illum. *Luc.* 12. 44. * Dabo.

Lectio VIII. *c.4.v.11.ad 17.*

SI quis lóquitur, quaſi ſermónes Dei: ſi quis miníſtrat, tanquam ex virtúte quam adminíſtrat Deus: ut in ómnibus honorificétur Deus per Jeſum Chriſtum, cui eſt glória & impérium in ſécula ſeculórum. Amen. Caríſſimi, nolíte peregrinári in fervóre, qui ad tentatiónem vobis fit, quaſi novi áliquid vobis contingat: ſed communicántes Chriſti paſſiónibus gaudéte, ut & in revelatióne glóriæ ejus, gaudeátis exultántes. Si exprobrámini in nómine Chriſti, beáti éritis; quóniam quod eſt honóris, glóriæ, & virtútis Dei, & qui eſt ejus Spíritus, ſuper vos requiéſcit. Nemo autem veſtrûm patiátur, ut homicída, aut fur, aut maledícus, aut alienórum appetítor: ſi autem ut Chriſtiánus, non erubéſcat, gloríficet autem Deum in iſto nómine. Quóniam tempus eſt, ut incípiat judícium à domo Dei. Si autem primùm à nobis, quis finis eórum, qui non credunt Dei Evangélio?

℟. *viij.* Hæc dicit Dóminus: Judicábis domũ meam, * Et cuſtódies átria mea. *Zach.* 3. 7. ℣. Quodcúmque ligáveris ſuper terram, erit ligátum & in cœlis; & quodcúmque ſólveris ſuper terram, erit ſolútum & in cœlis. *Matt.* 16. 29. * Et.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

Lectio IX. *c.* 16. *v.* 13. *ad* 19.

Petri confeſſionis præmium.

VEnit Jeſus in partes Cæſaréæ Philíppi, & interrogábat Diſcípulos ſuos. Et réliqua.

Homília ſancti Hilárii Epíſcopi.

In Matt. c. 16. n. 6. 7.

SIgnificávit, præter id quod in ſe videbátur, eſſe álind ſentiéndum: erat enim hóminis filius. Quod ígitur de ſe opinándi judícium deſiderábat? Non illud, arbitrámur, quod de ſe ipſe confeſſus eſt: ſed occúltum erat de quo quærebátur, in quod ſe credéntium fides debébat exténdere. Et dignum planè conféſſio Petri prǽmium conſecúta eſt, quia Dei Fílium in hómine vidiſſet. Beátus hic eſt qui ultra humános óculos, & intendiſſe & vidiſſe laudátus eſt; non id quod ex carne & sánguine erat cóntuens, ſed Dei Fílium cœléſtis Patris revelatióne conſpíciens, dignúſque judicátus, qui, quod in Chriſto Dei eſſet, primus agnóſceret. O in nuncupatióne novi nóminis felix Eccléſiæ fundaméntum! dignaque ædificatióne illíus petra, quæ inférnas leges, & tártari portas, & ómnia mortis clauſtra diſsólveret! O beátus cœli Jánitor! cujus arbítrio claves ætérni áditûs tradúntur, cujus terréſtre judícium præjudicáta autóritas ſit in cœlo: ut quæ in terris, aut ligáta ſint aut ſolúta, ſtatúti ejúſdem conditiónē obtíneant & in cœlo!

℟. *ix.* Cantábitur Cánticum iſtud in terra Juda: * Urbs fortitúdinis noſtræ Sion, Salvátor ponétur in ea murus & antemurále. *Iſ.* 26. 1. ℣. Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificábo Eccléſiam meam. *Matt.* 16. 18. * Urbs. Glória. * Urbs. Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Exáltent eum in eccléſia plebis; ℟. Et in cáthedra ſeniórum laudent eum. *Pſ.* 106. 32.

Antiph. & Cant. ut in Communi, p. xxvj.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 5. 1. 2.

SEniores qui in vobis ſunt, óbſecro consénior, & teſtis Chriſti paſſiónum, qui, & ejus quæ in futúro revelánda eſt, glóriæ communicátor: Páſcite qui in vobis eſt gregem Dei, providéntes, non coáctè, ſed ſpontáneè, ſecúndùm Deum.

HYMNUS.

SACRI Senátûs, Petre, Caput, gregis
Verénde Paſtor, grande tuæ decus,
Dum prædicámus dignitátis,
Fer ſúpero pia vota Regi.
CHRISTO vocánti promptus ades: ratem
Tu deſeréndo, déſeris ómnia:
Témet relínquis, paupe-ríque
Non dúbitas comes ire pauper.
CŒLESTIS intùs te Pater áddocet;

Hinc voce certâ progénitum Deo
Parénte Chriſtum confitéris,
Ingénito ſímilem Parénti.
Nunc ergo Petro nomen erit tibi:
Innixa petram quam ſuper árdua
Fundátur ædes veritátis,
Tartáreas domitúra portas.
Dum, Chriſte, Patri nos quoque te parem
Cantámus, auge quam tríbuis fidem;
Infúnde ſacrum, quo vigémus,
Pectóribus, Deus alme, Flamen. Amen.

℣. Manus mea auxiliábitur ei, ℟. Et bráchium meum confortábit eum. *Pſ.* 88. 22.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Quis poteſt, Dómine, hunc pópulum tuum dignè, qui tam grandis eſt, judicáre? 2. *Par.* 1. 10.

Oratio.

Deus, qui beáto Petro Apóſtolo tuo, collátis clávibus regni cœléſtis, ánimas ligándi atque ſolvéndi Pontifícium tradidíſti; concéde, ut interceſſiónis ejus auxílio, à peccatórum noſtrórum néxibus liberémur; Qui vivis & regnas.

Deinde Comm. de B. Maria, p. 303.

AD VESPERAS.

Capitulum. 1. *Reg.* 2. 7. 8.

Dominus paúperem facit & ditat, humíliat & súblevat, ſúſcitat de púlvere egénum, & de ſtércore élevat paúperem; ut sédeat cum princípibus, & ſólium glóriæ téneat.

Hymnus.

Prome commíſſas tibi, Petre, claves;
Nam tibi tradit ſua jura Chriſtus:
Quæ polum claudunt, ſcélerum, precámur,
Víncula ſolve.
Prima te ſedes Oriéntis oris,
Extulit: cunas ibi Chriſtiánũ
Obtinet nomen; ſimul inde toto
Spárgitur orbe.
Roma mox ſortis melióris hæres,
Extitit mundi fideíque centrum,
Quam tuo, Paſtor, paritérque Martyr,
Sánguine claras.
Qui fidem Petro ſtábilem rogáſti,
Ne ſinas, Jeſu, titubáre noſtram:
Vita fac concors fídei, ſit omen
Dulce ſalútis.
Lætus ætérnum célebret Paréntem
Orbis; ætérnum célebret Paréntis
Fílium: par ſit tibi laus per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Pavit eos in innocéntia cordis ſui; ℟. Et in intelléctibus mánuum ſuárum dedúxit eos. *Pſ.* 77. 72.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F.

Cùm magna conquisítio fieret, ſurgens Petrus, dixit ad eos: Viri fratres, vos ſcitis quóniam ab antíquis diébus Deus in nobis elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, & crédere. *Act.* 15. 7.

Deinde Comm. de B. Maria, p. 303.

DIE XX.

IN FESTO

S. SEBASTIANI,

Romæ Martyris.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. *additis quæ ſequuntur.*

Pridie ad Veſperas, Comm. de S. Fabiano, Papa & Martyre. Ant. Hoc pro certo, ℣. Dóminus, *p.* xiij. *Orat.* Omnipot. *p.* xiv. *Deinde de B. M.*

Lectio I. de Script. occurr. tribus in unam junctis.

LECTIO II.

Ex S. Ambroſ. & Belland.

SEbaſtiánus, moriéndi pro Chriſto deſidério flagrans, cùm Romæ fidéles ſuis adjuváret facultátibus, Confeſſoréſque ac Mártyres cohortatiónibus confirmáret, ad Diocletiánum delátus eſt, & ipsíus juſſu ad palum alligátus, ſagittíſque confixus, donec ómnium opinióne mórtuus relinquerétur. Ad quem cùm veníſſet Iréne pia vídua, ut corpus ejus ſepeliéndum auférret, vivum repértum in domo ſua curávit. Itaque paulò pòſt confirmátâ valetúdine, Diocletiáno óbviàm factus, ejus impietátem libériùs accusávit. Cujus aſpéctu, cùm ille primùm obſtupuíſſet, quòd mórtuum créderet, rei novitáte & acri Sebaſtiáni reprehenſióne excandéſcens, eum in hippódromum palátii duci, & tandiù fuſtibus cædi imperávit, donec ánimam exhaláret.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO III. *c.* 21. *v.* 12. *ad* 19.

Perſecutiones quæ Diſcipulos Chriſti manent.

DIcébat Jeſus Diſcípulis ſuis: Injícient vobis manus ſuas, & perſequéntur tradéntes in ſynagógas. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 35. *in Evang.* n. 3. 4.

POnite in córdibus veſtris non præmeditári quemádmodùm reſpondeátis: ego enim dabo vobis os & ſapiéntiam, cui non póterunt resíſtere & contradícere omnes adversárii veſtri. Ac ſi apértè membris ſuis infirmántibus dicat: Nolíte terréri, nolíte pertiméſcere: vos ad certámen accéditis, ſed ego prælior: vos verba éditis, ſed ego ſum qui loquor. Sed quia dura ſunt quæ prædicúntur de afflictióne mortis, prótinùs conſolátio súbditur de gáudio reſurrectiónis, cùm dícitur: Capillus de cápite veſtro non períbit. Scimus, fratres, quia caro incíſa dolet, ca-

pillus inciſus non dolet. Ait ergo Martyribus ſuis : Capillus de cápite veſtro non períbit. Vidélicet, apértè dicens : Cur timétis ne péreat quod inciſum dolet, quando & illud in vobis períre non poteſt, quod inciſum non dolet ? Séquitur : In patiéntia veſtra poſſidébitis ánimas veſtras. Idcircò poſſéſſio ánimæ in virtúte patiéntiæ pónitur ; quia radix ómnium cuſtóſque virtútum patiéntia eſt.

Oratio.

Vide, Dómine, infirmitátes noſtras & perícula ; & intercedénte beáto Sebaſtiáno Mártyre tuo, advérsùs ígnea antiqui ſerpéntis jácula, céleri nobis pietáte ſuccúrre ; Per Dóminum noſtrum.

AD LAUDES, *Comm. de S. Fabiano, Papa & Martyre.*

LECTIO.

Ex S. Cypr. & Euſeb.

Fabiánus, poſt mortem Anterótis, qui Románam Sedem menſis unius ſpátio ténuit, ad Pontificátum, præter ómnium expectatiónem, divínitùs vocátus eſt. Nam, ut refert Eusébius, cùm de electióne Románi Pontíficis agerétur, ac nemo de Fabiáno cogitáret, colúmba è ſublími delápſa, repéntè cápiti ejus inſedíſſe fertur. Quo ſpectáculo permóti omnes, ſimul exclamáre cœpérunt Fabiánum dignū eſſe, ſtatímque Pontificáli Cáthedræ impoſuérunt. Per litteras áciter reprehéndit Privátum hæréticum, in Concílio nonagínta Epiſcopórum Africanórum, ob multa & grávia delícta condemnátum. Ad ipſum Orígenes epiſtolam de ſua fide conſcripſit. Paſſus eſt autem in perſecutióne Décii. Fabiáno ſuffécttus eſt Cornélius.

Ant. Qui amat, ℣. Si conſiſtant, *p.* xv. *Oratio*, Omnípotens, *p.* xiv.

Deinde Comm. de B. Maria, *p.* 303.

AD VESPERAS, *Comm. de S. Agnete.*

Ant. Infirma, ℣. Hæréditas, *p.* lviij. *Oratio*, Omnípotens, *infrà*, *p.* 480, *Deinde de B. M. p.* 303.

DIE XXI.

IN FESTO SANCTÆ AGNETIS, Romanæ Virginis & Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Virginis Martyris, *p.* lvij. *additis quæ ſequuntur.*

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Ad Marcel. ſor. lib. 1. *c.* 2.

LECTIO III.

Hodie Natális eſt ſanctæ Agnes. Hæc duódecim annórum martýrium fecíſſe tráditur. Quò deteſtabílior crudélitas, quæ nec minúſculæ pepércit ætáti : imò magna vis Fídei, quæ étiam ab illa teſtimónium invénit ætáte. Fuitne in illo corpúſ-

culo vúlneri locus? & quæ non hábuit quò ferrum recíperet, hábuit quò ferrum vínceret. Hæc inter cruéntas carníficum impávida manus, hæc ſtridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenárum, nunc furéntis mucróni mílitis totum offérre corpus, mori adhuc néſcia, ſed paráta. Nunc ferrátis colla manúſque ambas inſérere néxibus: ſed nullus tam tenúia membra póterat nexus inclúdere. Novum martyrii genus! nondum idónea pœnæ, & jam matúra victóriæ. Quanto terróre egit cárnifex, ut timerétur? quantis blandítiis, ut ſuadéret? quantórum vota, ut ſibi ad núptias perveníret? At illa: Et hæc ſponſi injúria eſt expectáre placitúrum. Qui me ſibi prior elégit, accípiet. Quid, percúſſor, moráris? Péreat corpus quod amári poteſt óculis quibus nolo. Stetit, orávit, cervícem infléxit. Cérneres trepidáre carníficem, quaſi ipſe addíctus fuíſſet; trémere percuſsóris dextram; pallére ora aliéno timéntis perículo, cùm puélla non timéret ſuo. Habétis igitur in una hóſtia duplex martýrium, pudóris & Religiónis. Et virgo permánſit, & Martýrium obtínuit.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui infirma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas; concéde propítius, ut qui beátæ Agnétis Vírginis & Mártyris tuæ ſolémnia cólimus, ejus apud te patrocínia ſentiámus; Per Dóminum.

Commemoratio de B. Maria, p. 303.

Vesperæ *à Capitulo de ſequenti, cum Commemoratione de S. Agnete, & de B. Maria.*

Die XXII.

In Festo

SANCTI VINCENTII, Cæſarauguſtani Diaconi & Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. additis quæ ſequuntur.

Lectio III.

Ex Act. ejus apud Ruinart.

VIncéntius, à Valério Cæſarauguſtáno Præſule Diáconus ordinátus, ab eódem Pontífice qui erat linguæ impeditióris, verbi miniſtérium accépit. Hunc in perſecutióne Diocletiáni & Maximiáni, Daciánus Valéntiam in Hiſpánia vinctum addúci præcépit. Se Chriſtiánæ Religiónis cultórem Vincéntius coram Préſide profeſſus, vinctus retórtis bráchiis exténſus eſt, donec oſſa sédibus ſuis ſíngula moveréntur: mox férreis úngulis ſemel atque iterùm excarníficátus eſt. Ipſe ſpretis torméntis addúci non pótuit ut thus idólis adoléret, neque ut Libros ſacros tráderet. Quaprópter craticulæ, ſubjéctis ardéntibus prunis,

pis, impónitur: applicántur membris láminæ, decúrrit inter candéntis ferri aſperitátem liquor, ſtridens flamma arvinâ reſpérgitur, ſalis ígnibus ſparſi crepitántes minútiæ per membra diſsíliunt: intérea Martyr immótus, erectis in cœlum óculis, Dóminum precabátur. Poſt hæc in cárcere teſtáceis fragméntis ſtrato diſténditur, ut teſtárum acúlei vúlnerum dolórem exaſperárent. Verùm illuſtráto cœlitùs cárcere, Angelórum fovétur obséquio, allóquio mulcétur, ſolútis néxibus deámbulans pſallit, cónſonat vocis Angélicæ moduláta ſuávitas: quod per rimas conſpiciéntes ſtupefácti cárceris cuſtódes, Chriſtianæ Religióni fidéliter ſe dedunt. Edúctus inde Vincéntius, molli cúlcitræ impónitur, ut aliquántulùm recreátus, ácriùs dénuò torquerétur: ſed pretióſam reſolútus in mortem, cœlo ſpíritum réddidit. Conténdit adhuc cum mórtuo córpore Daciánus: ſed fruſtrà feris óbjicit: fruſtrà prójicit in mare: quod omnínò non apparére ſatégerat, nutu divíno ſemper próditur corpus, ut religióſiùs humándum, inquit Auguſtínus, venerandúmque demonſtrarétur.

Oratio.

FAc nos, quæſumus, Dómine Deus noſter, in cunctis adverſitátibus fortes exiſtere, qui beáto Vincéntio Mártyri tuo fortitúdinem tuâ grátiâ præſtitiſti, quâ diras & multíplices pœnas in ſui agóne Martyrii ſuperávit; Per Dóminum.

Commemoratio de beata Maria, p. 303.

Die XXIV.

In Festo S. Timothei, Epheſini Epiſcopi & Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. additis quæ ſequuntur.

Lectio III.

Ex S. Pauli Epiſt. Euſeb. & aliis.

TImótheus, Lyſtris in Lycaónia natus, patrem hábuit Gentílem, matrem Judǽam, nómine Eunícen, & áviam Lóiden, quarum fidem non fictam laudat Apóſtolus. Fuit eadem fides & in Timótheo: nam ab infántia ſacras Litteras didícerat; & teſtimónium illi reddébant qui in Lyſtris erant & Icónio fratres. Hinc factum eſt, ut illum Paulus, licèt júvenem, aſſúmpſerit ſuæ peregrinatiónis cómitem, & prædicatiónis ſócium: ſed propter Judǽos, qui ſe ad Chriſtũ convérterant ſciéntes Timóthei patrem eſſe Gentílem, eum circumcídit. Quantùm ſub tanto magíſtro profécerit in fide, in doctrína, in omni ſanctitáte, & in Apoſtólico zelo;

teſtátur ipſe Paulus, qui eum vocat filium ſuum diléctum, & ſcribit ad Philippénſes, ſe néminem habére ſibi tam unánimem: quaſi, ut ait Chrysóſtomus, factus eſſet novus Paulus. Epheſum venit, ubi ab Apóſtolo Epiſcopus ordinátus eſt, ut eam Eccléſiam, imò & totam Aſiam gubernáret. Ad eum Apóſtolus duas Epiſtolas ſcripſit: primam è Macedónia, álteram Româ, quibus tanquam plebis Chriſtiánæ doctórem eum inſtituit, de his quæ, ſeu ágere, ſeu docére débeat. Scripſit Timótheus unà cum Paulo Epiſtolas tres, ſcílicet álteram ad Corínthios, unam ad Coloſſénſes, & unam ad Philippénſes. Ambo quoque cum Sylváno ſcripsérunt utrámque ad Theſſalonicénſes Epiſtolam. Cùm Epheſi in quadam ſolemnitáte dæmónibus immolarétur, ab hac impietáte pópulum removére conátus, fuſtibus & lapídibus, ut fert Græcórum tradítio, óbrutus Timótheus, inter diſcipulórum manus pauló pòſt expirávit.

Oratio.

DEus, qui beátum Timótheum verbis fidei & bonæ doctrínæ enutrítum, fidélem Evangélii miníſtrum effeciſti; da nobis, ejus interceſſióne, dívites fieri in opéribus bonis; ut ejus exémplo, juſtítiam ſectántes, veram vitam apprehendámus; Per Dómin.

Commem. de B. Maria, *p.* 303.

VESPERÆ *de Feſto ſequenti, cum Comm. de S. Timotheo, & de B. Maria.*

DIE XXV.

IN FESTO CONVERSIONIS SANCTI PAULI, Apoſtoli.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni D.*

AIt Dóminus: Ecce ſicut lutum in manu fíguli, ſic vos in manu mea, domus Iſraël. *Jer.* 18. 6.

Ant. 2. D. Abiit vagus in via cordis ſui; vias ejus vidi, & ſanávi eum. *Iſ.* 57. 17. 18.

Ant. 3. *a.* Conturbáta ſunt víſcera mea ſuper eum, míſerans miſerébor ejus. *Jer.* 31. 20.

Ant. 4. *E.* Redúxi eum, & réddidi conſolatiónes ipſi, & lugéntibus ejus. *Iſ.* 57. 18.

Ant. 6. F. Convertétur, & erit in oſtenſiónem ſicut terebínthus, & ſicut quercus quæ expándit ramos ſuos. *Iſ.* 6. 13.

CAPITULUM. *Jer.* 18. 3. 4.

ECce fígulus faciébat opus ſuper rotam, & diſſipátum eſt vas quod ipſe faciébat è luto mánibus ſuis; conversúſque fecit illud vas álterum, ſicut placúerat in óculis ejus ut fáceret.

℟. Si volúerit homo conténdere cum Deo, non póterit ei reſpondére unum

pro mille. * Sápiens corde eſt, & fortis róbore; quis réſtitit ei, & pacem hábuit? *Job.* 9. 3. 4. ℣. Móyſi dicit: Miſerébor cujus miſéreor; & miſericórdiam præſtábo cujus miſerébor. *Rom.* 9. 15. * Sápiens. Glória. * Sápiens.

HYMNUS.

QUos in hoſtes, Saule, tendis,
Quo furóre pércitus?
Immoláre quid tot ardes
Innocéntes víctimas?
Inſequéndo quem lacéſſis,
Séntics mox víndicem.

CHRISTUS inſtat; impoténtem
Cœcat, urget, déjicit;
Ille cedit imperánti,
Séque totum súbjicit,
Perſecútor antè Chriſti,
Præco Chriſtum pérſonat.

ANTE plenus qui minárum
Præparábat víncula,
Nunc trémens, nec jam rebéllis
Per manus dedúcitur.
Qui lupus rapax furébat,
Nunc in agnum vértitur.

DURA, Chriſte, quàm poténti
Corda verſas déxterâ!
Qui tuum delére nomen
Vult tuórum ſánguine,
Univérſum mox per orbem
Ipſe clarábit ſuo.

SIT ſupréma laus Paréntì
Qui creávit ómnia:
Filióque qui redémit
Morte nos volens ſuâ:
Par & illi, cujus almo
Recreámur hálitu. Amen.

℣. Uſquequò, Deus, improperábit inimícus? ℟. Irrítat adversárius nomen tuum in ſinem? *Pſ.* 73. 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Dixit inimícus: Pérſequar & comprehéndam; dívidam ſpólia, implébitur ánima mea; evaginábo gládium meum; interfíciet eos manus mea. *Exod.* 15. 9.

Oratio, Deus omnípotens, *infrà, ad Laudes, p.* 489.

Comm. de S. Timotheo.

Ant. Qui amat, ℣. Si conſíſtant, *p.* xv. *Oratio*; Deus, qui, *ſuprà, p.* 482.

Deinde de B. Maria.

COMPLETORIUM *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Chriſtum, qui venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere, * Veníte, adorémus. 1. *Tim.* 1. 15.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici.*

HYMNUS.

PASTORE percúſſo, minas
Spirábat & cædes lupus,
Sparſúmque vaſtábat gregem,
Te, Chriſte, Saulus néſciens.

ET jam caténas ſtríngere
Ferox parábat, jam cruces,
Sed ô, repéntè ſtérnitur,
Verbóque percúlſus ruit.

QUID Saule, Saule, quid ſtruis?

Agnóſce victrícem manum:
Cœlo reluctári nefas;
Absíſte Jeſum pérſequi.

Jam tendit imbélles manus,
Jam colla ſubmíttit jugo;
Stupens jacet, clamat tremens:
Quid, Chriſte, quid, victor, jubes?

Ex hoſte miles, ex lupo
Agnus, gregi ſe dévovet;
Et raptor ipſe, nóbili
Raptus triúmpho, dúcitur.

Ocelsa cedrórum, Deus,
Qui voce vertis cúlmina!
O qui poténti ſúbjicis
Mentes ſupérbas grátiæ!

Tu, Paſtor, infénſas tuo
Vires ovíli cóntere;
Et noſtra, ſi quid dévium,
Ad te refléćte péctora.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Facta eſt in illa die perſecútio magna in Eccléſia quæ erat Jeroſólymis. *Act.* 8. 1.

Ant. 2. D. Omnes diſpérſi ſunt per regiónes Judǽæ & Samaríæ, præter Apóſtolos. *Act.* 8. 1.

Ant. 3. d. Saulus devaſtábat Eccléſiam, per domos intrans, & trahens viros ac mulieres. *Act.* 8. 3.

℣. Quanta malignátus eſt inimícus in Sancto! ℟. Et gloriáti ſunt qui odérunt te, Dómine. *Pſ.* 73. 3. 4.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. Apud Dóminum eſt fortitúdo & ſapiéntia: * Ipſe novit & decipiéntem, & eum qui décipitur; addúcit conſiliários in ſtultum finem, & júdices in ſtupórem. *Job.* 12. 16. 17. ℣. Exiſtimáveram me advérsùs nomen Jeſu Nazaréni debére multa contrária ágere. *Act.* 26. 9. 10. * Ipſe.

℟. ij. Singuláris ferus depáſtus eſt víneam tuam; * Deus virtútum, convértere, réſpice de cœlo, & vide, & víſita víneam iſtam. *Pſ.* 79. 14. 15. ℣. Hic habet poteſtátem à Princípibus Sacerdótum alligándi omnes qui ínvocant nomen tuum. *Act.* 9. 14. * Deus.

℟. iij. A peccáto meo munda me, Dómine; quóniam * Iniquitátem meam ego cognóſco, & peccátum meum contra me eſt ſemper. *Pſ.* 50. 4. 5. ℣. Multos ſanctórum ego in carcéribus inclúſi, à Princípibus Sacerdótum poteſtáte accéptâ. *Act.* 26. 10. * Iniquitátem. Glória. * Iniquitátem.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. g. Saulus adhuc ſpirans minárum & cædis in diſcípulos Dómini, accéſſit ad Príncipem Sacerdótum, & pétiit ab eo epiſtolas in Damáſcum. *Act.* 9. 1. 2.

Ant. 5. d. Cùm iter fáceret, cóntigit ut appropinquáret Damáſco; & súbitò

circumfúlſit eum lux de cœlo. *Act.* 9. 3.

Ant. 4. 5. Cadens in terram, audívit vocem dicéntem ſibi: Saule, Saule, quid me perſéqueris? *Act.* 9. 4.

℣. Vox Dómini in virtúte; ℟. Vox Dómini in magnificéntiâ. *Pſ.* 28. 4.

De Actibus Apoſtolórum.

Lectio IV. *c.* 9. *v.* 1. *ad* 9.

SAulus adhuc ſpirans minárum & cædis in diſcípulos Dómini, accéſſit ad Príncipem Sacerdótum, & pétiit ab eo epíſtolas in Damáſcum ad ſynagógas: ut ſi quos inveníſſet hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jeruſalem. Et cùm iter fáceret, cóntigit ut appropinquáret Damáſco: & ſúbitò circumfúlſit eum lux de cœlo. Et cadens in terram, audívit vocem dicéntem ſibi: Saule, Saule, quid me perſéqueris? Qui dixit: Quis es, Dómine? Et ille: Ego ſum Jeſus, quem tu perſéqueris: durum eſt tibi contra ſtímulum calcitráre. Et tremens ac ſtupens dixit: Dómine, quid me vis fácere? Et Dóminus ad eum: Surge, & ingrédere civitátem; & ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere. Viri autem illi qui comitabántur cum eo, ſtabant ſtupefácti, audiéntes quidem vocem, néminem autem vidéntes. Surréxit autem Saulus de terra, apertíſque óculis, nihil vidébat. Ad manus autem illum trahéntes, introduxérunt Damáſcum. Et erat ibi tribus diébus non videns, & non manducávit, neque bibit.

℟. iv. Impúlſus evérſus ſum ut cáderem, & Dóminus ſuſcépit me. * Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, & factus eſt mihi in ſalútem. *Pſ.* 117. 13. 14.

℣. Ad fratres Damáſcum pergébam, ut addúcerem inde vinctos in Jeruſalem, ut puniréntur. *Act.* 22. 5. * Fortitúdo.

Lectio V. *v.* 10. *ad* 16.

ERat autem quidam diſcípulus Damáſci, nómine Ananías: & dixit ad illum in viſu Dóminus: Ananía. At ille ait: Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum: Surge, & vade in vicum qui vocátur Rectus: & quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarſénſem; ecce enim orat. (Et vidit virum Ananíam nómine, introeúntem, & imponéntem ſibi manus, ut viſum recípiat.) Reſpóndit autem Ananías: Dómine, audívi à multis de viro hoc, quanta mala fécerit ſanctis tuis in Jeruſalem: & hic habet poteſtátem à Princípibus Sacerdótum alligándi omnes qui ínvocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus: Vade, quóniam vas electiónis eſt mihi iſte, ut portet nomen meum coram géntibus, & régibus, & filiis Iſraël; ego enim oſtén-

enim eléćti ſunt quia boni fuérunt, qui boni non eſſent, nisi eléćti eſſent. Alióquin grátia jam non eſt grátia, ſi precesſíſſe conténdimus mérita. Hæc quippe eléćtio grátiæ eſt, de qua dicit Apóſtolus: Sic ergo & in hoc témpore relíquiæ per electiónem grátiæ ſalvæ factæ ſunt. Unde ſubjúngit: Si autem grátia, jam non ex opéribus; alióquin grâtia jam non eſt grátia.

℟. *ix.* Insíliet in te Spíritus Dómini, & prophetábis cum Prophétis, * Et mutáberis in virum álium. 1. *Reg.* 10. 6. ℣. Dixit mihi Ananías: Exúrge, & baptizáre, & áblue peccáta tua, invocáto nómine Jeſu. *Act.* 22. 16. * Et. Glória. * Et. Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Vox Dómini confringéntis cedros; ℟. Et confringet Dóminus cedros Libani. *Pſ.* 28. 5.

Ant. 8. G. Confúſus ſum, Dómine, & erúbui, quóniam ſuſtínui oppróbrium adoleſcéntiæ meæ. *Jer.* 31. 19.

Ant. 7. c. Ipſi ſciunt quia ego eram conclúdens in cárcerem, & cædens per Synagógas eos qui credébant in te. *Act.* 22. 19.

Ant. 1. *g.* Cùm funderétur ſanguis Stéphani teſtis tui, ego aſtábam, & conſentiébam, & cuſtodiébam veſtiménta interficiéntium illum. *Act.* 22. 20.

Ant. 2. D. Caſtigáſti.

CANTICUM DAVIDIS.

2. *Reg. c.* 22. *v.* 10. *ad* 20.

Suprema Dei poteſtas ejúſque miſericordia commendantur.

INclinávit cœlos [Dóminus,] & deſcéndit: * & calígo ſub pédibus ejus.

Et aſcéndit ſuper Chérubim & volávit: * & lapſus eſt ſuper pennas venti.

Póſuit ténebras in circúitu ſuo latíbulum: * cribrans aquas de núbibus cœlórum.

Præ fulgóre in conſpéctu ejus, * ſuccénſi ſunt carbónes ignis.

Tonábit de cœlo Dóminus: * & Excélſus dabit vocem ſuam.

Miſit ſagíttas, & diſſipávit eos; * fulgur, & conſúmpſit eos.

Et apparuérunt effuſiónes maris, * & reveláta ſunt fundaménta orbis,

Ab increpatióne Dómini, * ab inſpiratióne ſpíritûs furóris ejus.

Miſit de excélſo, & aſſúmpſit me: * & extráxit me de aquis multis.

Liberávit me ab inimíco meo potentíſſimo, & ab his qui óderant me, * quóniam robuſtióres me erant.

Prævénit me in die afflićtiónis meæ; * & factus eſt Dóminus firmaméntum meum.

Et edúxit me in latitúdinem: * liberávit me, quia complácui ei.

Glória Patri.

Ant. Caſtigáſti me, Dómine, & erudítus ſum, quaſi juvénculus indómitus. *Jer.* 31. 18.

Ant. 5. e. Poſtquàm convertíſti me, egi pœniténtiam; & poſtquàm oſtendíſti mihi, percúſſi femur meum. *Jer.* 31. 19.

CAPITULUM. *Act.* 26. 19. 20.

NON fui incrédulus cœléſti viſióni; ſed his qui ſunt Damáſci primùm, & Jeroſólymis, & in omnem regiónem Judǽæ, & Géntibus, annuntiábam, ut pœniténtiam ágerent, & converteréntur ad Deum.

HYMNUS.

QUÆ glorióſum tanta
cœlis évocat
Te, Chriſte, cauſa?
Túne rurſum víſere
Mundum Redémptor? Túne Judex ſǽculi?
Novúmne prodis ultor hoſtem pérdere?

HEU quàm cruéntus perſecútor, quàm ferox
Inſúrgit! Horret ac fugit
grex quâ premit;
Humána tanto nulla par
hoſti manus;
Te, Chriſte, ſparſæ víndicem poſcunt oves.

HUNC ergo voce, victor,
unâ ſúbjicis;
Totum ſed uno ſubdis in
Saulo tibi
Vincíſque mundum; ſternis, ut mox éligas,
Agníſque prædam dividat
lupus tuis.

SIT Trinitáti ſempitérna glória,
Honor, potéſtas, atque jubilátio,
In unitáte quæ gubérnans ómnia,
Per cuncta regnat ſæculórum ſǽcula. Amen.

℣. Miſericórdias Dómini ℟. In ætérnum cantábo. *Pſ.* 88. 2.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Confitébor tibi in Géntibus, Dómine, & nómini tuo cantábo. *Rom.* 15. 9.

Oratio.

DEus omnípotens & clemens, qui virtútem & miſericórdiam tuam magnam in peccatórum converſióne maniféſtas; quǽſumus ut illa nos ad te grátia convértat, quæ beátum Apóſtolum tuum Paulum de perſecutóre vas electiónis effécit; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum.

Commem. de B. Maria, *p.* 303.

AD PRIMAM.

Ant. Confúſus ſum.

CAPITUL. 1. *Cor.* 15. 9. 10.

NON ſum dignus vocári Apóſtolus, quóniam perſecútus ſum Eccléſiam Dei. Grátiâ autem Dei ſum id quod ſum.

℟. *breve.* Chriſte.

AD TERTIAM.

Ant. Ipſi ſciunt.

CAPITULUM. *Act.* 9. 21.

STupébant omnes qui audiébant, & dicébant: Nonne hic eſt qui expug-

nábat in Jeruſalem eos qui invocábant nomen iſtud?

℟. *breve.* Bonitátem fecíſti * Cum ſervo tuo, Dómine. ℟. Bonitátem. ℣. Secúndùm verbum tuum. * Cum ſervo. Glória. ℟. Bonitátem. *Pſ.* 118. 65.

℣. Cogitávi vias meas; ℟. Et convérti pedes meos in teſtimónia tua, Dómine. *Pſ.* 118. 59.

AD SEXTAM.

Ant. Cùm funderétur.

Capitulum. *Act.* 7. 59.

POſitis génibus, clamávit Stéphanus voce magnâ, dicens: Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum.

℟. *breve.* Exultábo & lætábor * In miſericórdia tua, Dómine. ℟. Exultábo. ℣. Quóniam reſpexíſti humilitátem meam. * In miſericórdia. Glória. ℟. Exultábo. *Pſ.* 30. 8.

℣. Potéſtas Dei eſt, ℟. Et tibi, Dómine, miſericórdia. *Pſ.* 61. 12. 13.

AD NONAM.

Ant. Poſtquàm.

Capitulum. 1. *Tim.* 1. 12. 13.

GRátias ago ei qui me confortávit, Chriſto Jeſu Dómino noſtro, quia fidélem me exiſtimávit ponens in miniſtério, qui priùs blaſphémus fui, & perſecútor, & contumelióſus.

℟. *breve.* Erípies me, Dómine, * De contradictiónibus pópuli. ℟. Erípies. ℣. Conſtítues me in caput Géntium. * De. Glória. ℟. Erípies. *Pſ.* 17. 44.

℣. Confitébor tibi in natiónibus, Dómine, ℟. Et nómini tuo pſalmum dicam. *Pſ.* 17. 50.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Consílium fecérunt in unum Judǽi, ut Saulum interfícerent. *Act.* 9. 23.

Ant. 7. c. Accipiéntes eum discípuli nocte, per murum dimiſérunt eum, ſubmitténtes in ſporta. *Act.* 9. 25.

Ant. 1. g. Bárnabas apprehénſum Saulum duxit ad Apóſtolos; & narrávit illis quómodo in via vidíſſet Dóminum. *Act.* 9. 27.

Ant. 2. D. Erat cum Apóſtolis Saulus, intrans & éxiens in Jeruſalem, & fiduciáliter agens in nómine Dómini. *Act.* 9. 28.

Ant. 3. c. Loquebátur Saulus Géntibus, & diſputábat cum Græcis: illi autem quærébant occídere eum. *Act.* 9. 29.

Capitulum. *Gal.* 1. 22. 23. 24.

ERam ignótus fácie Eccléſiis Judǽæ, quæ erant in Chriſto; tantùm autem audítum habébant, Quóniam qui perſequebátur nos aliquándo, nunc evangelízat fidem quam aliquándo expugnábat, & in me clarificábant Deum.

Hymnus, Quos in hoſtes, *ſuprà, in* I. *Veſperis, p.* 483.

℣. Dixi: Nunc cœpi; ℟. Hæc mutátio déxteræ Excélſi. *Pſ.* 76. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Fidélis ſermo & omni acceptióne dignus; quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere. 1. *Tim.* 1. 15.

Commemoratio de beata Maria, *p.* 303.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Bénjamin lupus rapax, manè cómedet prædam, & véſpere dividet ſpólia. *Gen.* 49. 27.

Hymnus, Mundi ſalus, qui náſceris, *p.* 302.

Capitulum. *Deut.* 33. 23.

Plenus erit benedictiónibus Dómini: mare & merídiem poſſidébit.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis. *Ant.* 1. a. Ubi abundávit delíctum, ſuperabundávit grátia. *Rom.* 5. 20.

Oratio, Chriſti Infántis, *p.* 303.

Die XXVII.

In Festo

SANCTI JULIANI,

Primi Cenoman. Epiſcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, *p.* xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio III.

Ex Bolland. Tillem. & Hiſt. Epiſcop. Cenom.

Juliánus, primus Cenomanénſis Epíſcopus, ejúſdem Provínciæ gentem ad veri Dei cultum perdúxit, unde apud eam nomen Apóſtoli conſecútus eſt. Iis flóruit tempóribus, quibus refert Gregórius Turonénſis fidem in Gálliis diſſeminátam per ſeptem Epíſcopos à Romána Sede témpore Décii Imperatóris miſſos. Plura probant monuménta hos Chriſti præcónes plures per divérſa loca miſiſſe operários caritáte & prudéntiâ conſpícuos, qui ſtrénuè collaborántes óperi fidei, divérſas per totam Regióne͂ fundavérunt Eccléſias. Hos inter eâ ætáte Juliánum ſuſcepiſſe onus paſtorále declárat séries Epiſcopórum in ejus Cáthedra ſibi ſuccedéntium. Sedíſſe fertur annis quadragínta ſeptem, & corpus ejus ultra flúvium Sartam tumulátum, in Eccléſia quam ipſe cónſtrui curáverat. Inde verò nono ſéculo beátus Aldrícus ſancti Juliáni corpus in Eccléſiam Cathedrálem tránſtulit, quæ póſteà ſancti Juliáni nómine appelláta eſt.

Oratio.

Deus, qui ad prædicatióne͂m ſancti Juliáni gentem Cenomanénſem in Evangélii lumen admirábile tranſtuliſti; da ipſo intercedénte, ut ad normam cœléſtis doctrinæ quam dócuit, ópera noſtra dirigámus; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

Commem. de B. Maria, *p.* 303.

DIE XXIX.

IN FESTO

S. FRANCISCI SALESII,

Genevenſis Epiſcopi.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio I de Scriptura occurr. tribus in unam junctis.

LECTIO II.

Ex ejus vita Scriptoribus.

FRancíſcus, in caſtro Saléſio, piis & nobílibus paréntibus natus, à téneris annis morum innocéntiâ & gravitáte cláruit. Philosóphiæ & Theológiæ Paríſiis, deínde utríque Juri Patáviæ óperam dedit. In æde Lauretána, perpétuæ virginitátis votum, quo Paríſiis ſe obſtríxerat, innovávit. In pátriam redux & Sacerdótio initiátus, Eccléſiæ Genevénſis Præpoſitúram adéptus eſt, & à Granério Epíſcopo vindicándis ab hǽreſi Calviniánâ Chaballicénſibus deſtinátus. Hanc expeditiónem álacri ánimo ſuſcípiens, aſpérrima quæque perpéſſus eſt. His in locis, Thunóne máximè, cùm Sacrum fácere non licéret, in arcem Albingiánam, quátuor milliáribus diſtántem ſe recípere, & Druéntiam amnem, innixus trabi quæ glácie plerúmque obrigúerat, pédibus & mánibus reptans trajícere cogebátur. In Coadjutórem à Granério aſcítus, Annécii ſeminárium Clericórum inſtítuit. Granério mórtuo, Epíſcopus conſecrátus, coégit Sýnodum, & Eccleſiáſticæ diſciplínæ leges Clero ſanxit. Libros conſcripſit Dei amórem ſpirántes. Inſtítuit Congregatiónem Moniáliū à Viſitatióne beátæ Maríæ dictárum. Recuſáto Coadjutóris Pariſiénſis múnere, dum ad diœcéſim revértitur, Lugdúni apopléxiâ corréptus, munítus Eccléſiæ Sacraméntis, óbiit, die vigéſimâ octávâ Decémbris, anno ætátis quinquagéſimo ſexto, Chriſti milléſimo ſexcentéſimo vigéſimo ſecúndo. Quem miráculis clarum Alexánder ſéptimus Sanctórum albo inſéruit, ejúſque coléndam memóriam ſtátuit, die vigéſimâ nonâ Januárii, quâ die Annécii ſepúltus fúerat.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Matthǽum.

LECTIO III. *c.* 11. *v.* 28. *ad finem.*

Manſuetudo & humilitas commendantur.

DIxit Jeſus Diſcípulis ſuis: Veníte ad me, omnes qui laborátis & oneráti eſtis; & ego refíciam vos. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Sermo 69. n. 1. 2.

QUare omnes laborámus, niſi quia ſumus hómines mortáles, frágiles, infírmi, lútea vaſa portántes, quæ fáciunt ínvicem angu-

ſtias? Sed ſi anguſtiántur vaſa carnis, dilaténtur ſpátia caritátis. Quid ergo dicit: Veníte ad me, omnes qui laborátis, niſi ut non laborétis? Dénique promíſſio ejus in promptu eſt, quóniam laborántes vocávit. Quǽrerent forte quâ mercéde vocáti ſunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum ſuper vos, & díſcite à me, non mundum fabricáre; non cuncta viſibília & inviſibília creáre, non in ipſo mundo mirácula fácere & mórtuos ſuſcitáre, ſed quóniam mitis ſum & húmilis corde.

Orátio.

Deus, qui ad animárum ſalútem, beátum Franciſcum Saléſium Pontíficem, ómnibus ómnia factum eſſe voluíſti; concéde propítius, ut caritátis tuæ dulcédine perfúſi, ejus dirigéntibus mónitis, ac ſuffragántibus méritis, ætérna gaúdia conſequámur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus ſancti, Deus; Per ómnia sǽcula ſeculórum.

Comm. de beata Maria, p. 303.

FESTA FEBRUARII.

Die I.
In Festo SANCTI IGNATII, Antiocheni Epiſcopi & Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. additis quæ ſequuntur.

Sermo ſancti Hierónymi Presbýteri.

Libr. de Script. Eccleſ. c. 16.

Lectio III.

Ignátius, Antiochénæ Eccléſiæ tértius poſt Petrum Apóſtolum Epíſcopus, commovénte perſecutióne Trajáno, damnátus ad béſtias, Romam vinctus míttitur. Cúmque návigans Smyrnam veníſſet, ubi Polycárpus auditor Joánnis, Epíſcopus erat, ſcripſit unam epíſtolam ad Ephéſios, álteram ad Magneſiános, tértiam ad Trallénſes, quartam ad Romános. Et inde egrédiens, ſcripſit ad Philadélphios & ad Smyrnǽos, & própriam ad Polycárpum, commméndans illi Antiochénſem Eccléſiam, in qua & de Evangélio quod nuper à me tranſlátum eſt, ſuper persóna Chriſti ponit teſtimónium, dicens: Ego veró & poſt Reſurrectiónem, in carne eum vidi. Dignum autem vidétur, quia tanti viri fécimus mentiónem, & de epíſtola ejus quam ad Romános ſcripſit, pauca pónere. Utinàm fruar bé-

Fumábit ater non cruor ámplius:
En ipſe placándo Parénti
Ipſe ſuis Deus aſtat aris.
Virgo latentis cónſcia Núminis,
Demíſſa vultus, quem pépperit Deum,
Hunc geſtat ulnis, pauperúmque
Múnera fert téneras vólucres.
Hic omnis ætas, omnis & áſtitit
Sexus, propínquo Númine plénior:
Chriſtúmque anhelántis tot annos
Nunc fidei prétium repórtant.
Testes tot inter, magnánimo, Deus,
Tibi litábat fida ſiléntio,
Verbi ſiléntis muta Mater:
Quanta ánimo reticébat alto!
Sit ſumma Patri; ſúmmaque Fílio,
Sit ſumma ſancto glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu. Amen.

℣. Benedictiónem dabit Legiſlátor; ibunt de virtúte in virtútem; ℟. Vidébitur Deus deórum in Sion. *Pſ.* 83. 8.

Ad Magnificat, *Ant. 6. F.* Magna erit glória domûs iſtius noviſſimæ pluſquàm primæ, dicit Dóminus exercítuum; & in loco iſto dabo pacem. *Agg.* 2. 10.

Oratio.

Tuâ nos, Dómine, protectióne cuſtódi, & intercedénte beatâ Vírgine Mariâ, propitiátus indúlge; ut ad templum ſanctum ſuum veniénte Filio tuo unigénito, ejus dignè præſtolémur occúrſum; Per eúmdem Dóminum.

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas, cum Pſalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Angelum teſtaménti, * Veníte adorémus. *Malach.* 3. 1.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu ſolemni.*

Hymnus.

Qui ſacris hódie ſiſtitur aris,
Stat ſignum pópulis ómnibus, Infans,
Idem Judáicæ glória gentis,
Et toti nova lux áddita mundo.
Plausus inſólitos audit utérque:
Miratúrque parens: vota faventûm
Votis excípiunt, & ſua lætis
Gratántûm omínibus gaúdia miſcent.
Afflatæ ſúbitò Númine mentes
Vix ſeſe cápiunt: ſpéſque ſalútis
Hâc incluſa tenus corde ſub imo,
Ipſis jam mánibus prensa tenétur.
Quem vidére procul mente Prophétæ,

Nunc te das óculis, Chriſte, fruéndum.:
Mox idem féries, ora resólvens,
Dictis attónitas grándibus aures.
Si noſtris modò te sénſibus aúfers,
Horum firma fides súppleat uſum.:
Hâc te, Chriſte, manu tángere fas eſt:
In templis résides nunc quoque noſtris.
Æterno ſit honor laúſque Parénti:
Qui placáre paras víctima Patrem,
Æquális tibi ſit glória, Nate:
Ambórum símilis laus ſit amóri. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſal. 39. Expéctans expectávi, *p.* 122.

Ant. 1. a. Aſcéndit vir Annæ Elcana & omnis domus ejus, ut immoláret Dómino hóſtiam ſolémnem. 1. *Reg.* 1. 21.

In diviſ. Pſal. 39. Annuntiávi juſtítiam tuam, *p.* 122.

Ant. 2. D. Dixit Anna viro ſuo: Ducam infántem, ut appáreat ante conſpéctum Dómini. 1. *Reg.* 1. 22.

In Pſal. 45. Deus noſter, refúgium & virtus, *p.* 94.

Ant. 3. g. Addúxit eum ad domum Dómini in Silo: puer autem erat adhuc infántulus. 1. *Reg.* 1. 24.

℣. Pórtio mea, Dómine: ℟. Dixi, cuſtodíre legem tuam. *Pſ.* 118. 57.

De Libro Exodi.

Lectio I. *c.* 13. *v.* 11. *ad* 15.

Locútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens: Cùm introdúxerit te Dóminus in terram Chananæi, ſicut jurávit tibi & pátribus tuis, & déderit tibi eam, ſeparábis omne quod áperit vulvam Dómino, & quod primitívum eſt in pecóribus tuis: quidquid habúeris maſculíni ſexûs, conſecrábis Dómino. Primogénitum áſini mutábis ove: quòd ſi non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de fíliis tuis, prétio rédimes. Cúmque interrogáverit te fílius tuus cras, dicens: Quid eſt hoc? reſpondébis ei: In manu forti edúxit nos Dóminus de terra Ægypti, de domo ſervitútis. Nam cùm indurátus eſſet Phárao, & nollet nos dimíttere, occídit Dóminus omne primogénitum in terra Ægypti, à primogénito hóminis uſque ad primogénitum jumentórum: idcircò ímmolo Dómino omne quod áperit vulvam maſculíni ſexûs, & ómnia primogénita filiórum meórum rédimo.

℟. j. Locútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens: * Sanctífica mihi omne primogénitum quod áperit vulvam in fíliis Iſraël. *Exod.* 13. 1. 2. ℣. Tulérunt Jeſum in Jeruſalem, ut ſiſterent eum Dómino,

ſicut ſcriptum eſt in Lege Dómini. *Luc.* 2. 22. 23. * Sanctífica. Glória. * Sanctífica.

De Libro Levítici.

Lectio II. *c.* 12. *v.* 1. *ad finem.*

LOcútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens: Lóquere fíliis Iſraël, & dices ad eos: Múlier, ſi ſuſcépto sémine, pepérerit máſculum, immúnda erit ſeptem diébus, juxta dies ſeparatiónis ménſtruæ. Et die octávo circumcidétur infántulus: ipſa verò trigínta tribus diébus manébit in sánguine purificatiónis ſuæ. Omne ſanctum non tanget, nec ingrediétur in Sanctuárium, donec impleántur dies purificatiónis ſuæ. Sin autem féminam pepérerit, immúnda erit duábus hebdomádibus, juxta ritum fluxûs ménſtrui, & ſexagínta ſex diébus manébit in sánguine purificatiónis ſuæ. Cúmque expléti fúerint dies purificatiónis ſuæ, pro fílio, ſive pro fília, déferet agnum annículum in holocaúſtum, & pullum colúmbæ ſive túrturem pro peccáto, ad óſtium tabernáculi teſtimónii; & tradèt Sacerdóti qui ófferet illa coram Dómino, & orábit pro ea; & ſic mundábitur à proflúvio sánguinis ſui. Iſta eſt lex pariéntis máſculum aut féminam. Quòd ſi non invénerit manus ejus, nec potúerit offérre agnum, ſumet duos túrtures, vel duos pullos columbárum, unum in holocaúſtum, & álterum pro peccáto: orabítque pro ea Sacérdos, & ſic mundábitur.

℟. *ij*. Si non potúerit múlier offérre pecus, * Offerat duos túrtures, vel duos pullos columbárum Dómino. *Levit.* 5. 7. ℣. Tulérunt Jeſum, ut darent hóſtiam, ſecúndùm quod dictum eſt in Lege Dómini. *Luc.* 2. 24. * Offerat. Glória. * Offerat.

De Aggæo Prophéta.

Lectio III. *c.* 2. *v.* 7. *ad* 10.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Adhuc unum módicum eſt, & ego commovébo cœlum, & terram, & mare, & áridam; & movébo omnes gentes, & véniet Deſiderátus cunctis géntibus: & implébo domum iſtam glóriâ, dicit Dóminus exercítuum. Meū eſt argéntum, & meum eſt aurum, dicit Dóminus exercítuum. Magna erit glória domûs iſtíus novíſſimæ pluſquàm primæ, dicit Dóminus exercítuum: & in loco iſto dabo pacem, dicit Dóminus exercítuum.

℟. *iij*. Nunquid placári poteſt Dóminus * In míllibus aríetum, aut in multis míllibus hircórum pínguium? *Mich.* 6. 7. ℣. Múnera & hóſtiæ offerúntur, quæ non poſſunt juxta conſciéntiam perféctum fácere

ſerviéntem. *Hebr.* 9. 9. * In míllibus. Glória. *Reſúmitur* ℟. Nunquid.

IN II. NOCTURNO.

In Pſal. 47. Magnus Dóminus, *p.* 135.

Ant. 4. E. Dixit Jeſus : Nolíte putáre quóniam veni sólvere Legem aut Prophétas : non veni sólvere, ſed adimplére. *Matt.* 5. 17.

In Pſal. 83. Quàm diléćta tabernácula tua, *p.* 104.

Ant. 5. a. Ióta unum aut unus apex non præteríbit à Lege, donec ómnia fiant. *Matt.* 5. 18.

In Pſal. 84. Benedixíſti, Dómine, *p.* 97.

Ant. 6. F. Facíliùs eſt cœlum & terram præteríre, quàm de Lege unum ápicem cádere. *Luc.* 16. 17.

℣. Scriptum eſt de me, ut fácerem voluntátem tuã: ℟. Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei. *Pſ.* 39. 8. 9.

Sermo ſanćti Gregórii Nyſséni.

De Occurſu Domini.

LECTIO IV.

QUando circa primitívum præséntis Feſti tempus, is qui in forma divína exíſtens, formam ſervi aſsúmpſerat, Dei & hóminum mediátor fáćtus, legále præcéptum éxequens, quadragínta dies natus infans, ſempitérnum illud Verbum, unâ cum Genitríce præſcríptam hóſtiam portánte, ad templum pergébat, incorporeórum ſpírituum órdines, inviſibíliter Deo conveniéntem pompam parábant. Cujus nos Myſtérii memóriam hódie celebrántes, ſpirituálibus ſpeculatiónibus nóſmet oblećtémus.

℟. *iv.* Spíritus introdúxit me in átrium intérius; & * Ecce repléta erat glóriâ Dómini domus. *Ezech.* 43. 5. ℣. Cùm indúcerent púerum Jeſum paréntes ejus. *Luc.* 2. 27. * Ecce. Glória. * Ecce.

LECTIO V.

CArnem indútus Deus, peccátum aboléverat, atque ſimul ac carne natus eſt, malítiæ damnatiónem decérnens, adversárias virtútes laméntis oppléverat, tanquam vaſa quædam ab eis aúferens, Magos ab Oriénte profećtos, ſuíque eos domínii adoratióne ac agnitióne, vaſa apta Dómino reddens, in ſubsídium ædificatiónis Eccléſiæ, à Deo reverà conféćti tabernáculi illíus, quod Dóminus fixit, & non homo.

℟. *v.* Dóminus in templo ſanćto ſuo; * Síleat à fácie ejus omnis terra. *Habac.* 2. 20. ℣. In conſummatióne ſeculórum ad deſtitutiónem peccáti per hóſtiam ſuam appáruit. *Hebr.* 9. 26. * Síleat. Glória. * Síleat.

LECTIO VI.

DEo & Patri, nédum primogénita hóminum, ſed & univérſum ipſum ſanćtíficat genus, per

eas quas in ſe aſsúmpſit maſſæ noſtræ primítias: nunc méritò díxerim, ſicut divínus ait Apóſtolus: Si primítiæ ſanctæ, & maſſa. Ac quemádmodum olim legis ſermo tribum illam cui Sacerdótii munus obtígerat, pro primogenitórum primítiis, týpicè Deo offerébat: ità nunc in ſpléndido veritátis caractére, Pontíficem & Apóſtolum noſtræ confeſſiónis ſanctum illum & innocéntem impollutúmque ac ſegregátum ab ómnibus sórdibus & cogitatiónibus peccatóris, Deo & Patri corporáliter, pro ea quæ ei per fidem ſanctificáta eſt humána natúra, oblátum eſſe intellígimus.

℟. *vj.* Non cum pátribus noſtris íniit pactum, Dóminus Deus noſter, ſed * Nobíſcum, qui in præſentiárum ſumus & vívimus. *Deut.* 5. 3. ℣. Per Spíritum ſanctum ſemetípſum óbtulit immaculátum Deo. *Hebr.* 9. 14. * Nobíſcum. Glória. *Reſumitur* ℟. Non.

IN III. NOCTURNO.

In Pſal. 86. Fundaménta ejus, *p.* 136.

Ant. 3. à. Homo erat in Jerúſalem, cui nomen Símeon, & homo iſte juſtus & timorátus. *Luc.* 2. 25.

In Pſal. 96. Dóminus regnávit, exúltet terra, *p.* 45.

Ant. 7. D. Ipſe accépit Púerum Jeſum in ulnas ſuas, & benedíxit Deum. *Luc.* 2. 28.

In Pſal. 97. Cantáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília, *p.* 99.

Ant. 8. G. Anna prophetíſſa, ipsâ horâ ſupervéniens, confitebátur Dómino. *Luc.* 2. 38.

℣. Propè eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum, ℟. Omnibus invocántibus eum in veritáte. *Pſ.* 144. 18.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Hebræos.

Lectio VII. *c.* 10. *v.* 1. *ad* 10.

Umbram habens Lex futurórum bonórum, non ipſam imáginem rerum, per síngulos annos eíſdem ipſis hóſtiis quas ófferunt indeſinénter, nunquam poteſt accedéntes perféctos fácere: alióquin ceſsáſſent offérri, ídeò quòd nullam habérent ultrà conſciéntiā peccáti cultóres ſemel mundáti: ſed in ipſis commemorátio peccatórum per síngulos annos fit. Impoſsíbile enim eſt sánguine taurórum & hircórum auférri peccáta. Ideò ingrédiens mundum dicit: Hóſtiam & oblatiónem noluíſti, corpus autem aptáſti mihi; holocautómata, pro peccáto, non tibi placuérunt; tunc dixi: Ecce vénio. In cápite libri ſcriptum eſt de me, ut fáciam, Deus, voluntátem tuam. Supérius dicens: Quia hóſtias, & oblatiónes, & holocautómata, pro peccáto, noluíſti, nec plácita ſunt tibi quæ ſecúndùm Legem offerúntur, tunc dixi: Ecce vénio, ut

fáciam, Deus, voluntátem tuam; aufert primum, ut ſequens ſtátuat. In qua voluntáte ſanctificáti ſumus, per oblatiónem Córporis Jeſu Chriſti ſemel.

℟. *vij.* Ecce qui incrédulus eſt, non erit recta ánima ejus in ſemetípſo: * Juſtus autem in fide ſuâ vivet. *Habac.* 2. 4. ℣. Reſpónſum accéperat Símeon a Spíritu ſancto, non viſúrum ſe mortem, niſi priùs vidéret Chriſtum Dómini. *Luc.* 2. 26. * Juſtus. Glória. * Juſtus.

Lectio VIII. *v.* 11. *ad* 24.

Et omnis quidem Sacérdos præſtò eſt quotídie miniſtrans, & eáſdem ſæpè ófferens hóſtias, quæ nunquam poſſunt auférre peccáta: hic autem unam pro peccátis ófferens hóſtiam, in ſempitérnum ſedet in déxtera Dei, de cætero expéctans, donec ponántur inimíci ejus ſcabéllum pedum ejus: unâ enim oblatióne, conſummávit in ſempitérnum ſanctificátos. Conteſtátur autem nos & Spíritus ſanctus. Poſtquàm enim dixit: Hoc autem teſtaméntum quod teſtábor ad illos poſt dies illos, dicit Dóminus: Dando leges meas in córdibus eórum, & in méntibus eórum ſuperſcríbam eas: & peccatórum, & iniquitátum eórum jam non recordábor ámpliùs. Ubi autem horum remíſſio, jam non eſt oblátio pro peccáto. Habéntes ítaque, fratres, fidúciam in introítu ſanctórum in Sánguine Chriſti, quam initiávit nobis viam novam, & vivéntem per velámen, id eſt, carnem ſuam, & Sacerdótem, magnum ſuper domum Dei, accedámus cum vero corde in plenitúdine fidei, aſpérſi corda à conſciéntia mala, & ablúti corpus aquâ mundâ. Teneámus ſpei noſtræ confeſſiónem indeclinábilem; fidélis enim eſt qui repromíſit. Et conſiderémus invicem in provocatiónem caritátis & bonórum óperum.

℟. *viij.* Super ſalutáre tuum, Dómine, exultábit veheménter: * Deſidérium cordis ejus tribuíſti ei. *Pſ.* 20. 2. 3. ℣. Nunc dimíttis ſervum tuum, Dómine, ſecúndùm verbum tuum, in pace. *Luc.* 2. 29. * Deſidérium. Glória. * Deſidérium.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio IX. *c.* 2. *v.* 22. *ad* 32.

Chriſtus in Templo.

Poſtquàm impléti ſunt dies purgatiónis Maríæ, ſecúndùm Legem Móyſi, tulérunt Jeſum in Jeruſalē, ut ſíſterent eum Dómino, Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Expoſ. Evang. ſecund. Luc, Lib. 2. n. 56. 58.

Factus ſub Lege Chriſtus, ut eos qui ſub Lege eſſent, lucrifáceret, ſiſtitur

in Jerúſalem. Vides omnem Legis véteris ſériem fuiſſe typum futúri. Omne maſculínum adapériens vulvá, Sanctum Dómino vocábitur: verbis enim Legis promittebátur Vírginis partus. Et verè Sanctus, quia immaculátus. Solus enim per ómnia ex natis de fémina Sanctus Dóminus Jeſus, qui terrénæ contágia corruptélæ, immaculáti partûs novitáte non ſénſerit, & cœléſti Majeſtáte depúlerit. Et ecce homo erat in Jerúſalem, cui nomen Símeon, & homo iſte juſtus & timorátus, expéctans conſolatiónem Iſraël. Non ſolùm ab Angelis & Prophétis, à paſtóribus & paréntibus, ſed étiam à ſenióribus & juſtis, generátio Dómini áccipit teſtimónium. Omnis ætas, & utérque ſexus, eventorúmque mirácula fidem áſtruunt. Virgo génerat, ſtérilis parit, mutus lóquitur, Eliſabeth prophétat, Magus adórat, útero clauſus exúltat, vídua confitétur; juſtus expéctat.

℟. *ix.* Audíte, pópuli omnes, & atténdat terra & plenitúdo ejus: & * Sit Dóminus Deus vobis in teſtem, Dóminus de templo ſancto ſuo. *Mich.* 1. 2. ℣. Chriſtus novi Teſtaménti mediátor eſt. *Hebr.* 9. 15. * Sit. Glória. *Reſumitur* ℟. Audíte.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Vidérunt ingréſſus tuos, Deus, ℟. Ingréſſus Dei mei, Regis mei qui eſt in Sancto. *Pſ.* 67. 25.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. f. Occurríſti, Dómine, lætánti, & faciénti juſtítiam: in viis tuis recordabúntur tuî. *Iſ.* 64. 5.

Ant. 2. D. Poſuíſti templum, Dómine, in quo invocátum eſt nomen tuum in ipſo, ſicut hæc dies. *Bar.* 2. 26.

Ant. 3. à. Benedíctus es in templo ſancto glóriæ tuæ, & ſuperlaudábilis & ſuperglorióſus in sécula. *Dan.* 3. 53.

Ant. 4. a. Nomen.

CANTICUM SOPHONIÆ. *c.* 3. *v.* 14. *ad* 17.

Invitatio ad Deum laudandum pro adventu Meſſiæ.

Lauda, fília Sion; júbila, Iſraël: * lætáre, & exúlta in omni corde, fília Jerúſalem.

Abſtulit Dóminus judícium tuum: * avértit inimícos tuos:

Rex Iſraël Dóminus in médio tuî; * non timébis malum ultrà:

In die illa dicétur Jerúſalem: Noli timére; * Sion, non diſſolvántur manus tuæ.

Dóminus Deus tuus in médio tuî fortis; * ipſe ſalvábit.

Gaudébit ſuper te in lætítia, ſilébit in dilectióne

ſua, * exultábit ſuper te in laude.

Glória Patri.

Ant. Nomen tuum, Dómine, & memoriále tuum in deſidério ánimæ. *Iſ.* 26. 8.

Ant. 5. C. Indulsíſti genti, Dómine, indulsíſti genti: nunquid glorificátus es? *Iſ.* 26. 15.

Capitulum. *Iſ.* 8. 13. 14.

DOminum exercituum ipſum ſanctificáte: Ipſe pavor veſter, & Ipſe terror veſter, & erit vobis in ſanctificatiónem.

Hymnus.

FUmant Sabǽis templa vapóribus;
Nos ſacra poſcunt; jam præit Hóſtia:
Sequámur omnes, & viciſſim
Puro ánimo mémores litémus.

Lumen miníſtret ſplendídior fides;
Miníſtret ignes flámmea cáritas;
Spes thura; nec deſint odóres,
Quos óperum bona fama fundat.

Vitæ nocéntis quid tráhimus moras?
Sit fas beáto cum ſene nos mori;
Ut, quem ſub aris immolátum
Vídimus, hoc étiam fruámur.

Sit ſumma Patri, ſúmmaque Fílio;
Sit ſumma ſancto glória Flámini;
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

℣. In Sancto appárui tibi, Dómine; ℟. Ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam. *Pſ.* 62. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. G. Paráſti, Dómine, ante fáciem ómnium populórum, lumen ad revelatiónem Géntium, & glóriam plebis tuæ Iſraël. *Luc.* 2. 31. 32.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, Majeſtátem tuam súpplices exorámus; ut, ſicut unigénitus Fílius tuus hodiérnâ die cum noſtræ carnis ſubſtántia in Templo eſt præſentátus, ità nos fácias purificátis tibi méntibus præſentári; Per eúmdem Dóminum.

Ad Horas, *Doxologia.*

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória;
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Occurríſti.

Capitulum. *Eccli.* 24. 4.

SApiéntia in multitúdine electórum habébit laudem, & inter benedíctos benedicétur.

In ℟. *brevi.* ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matt.* 1. 16.

AD TERTIAM.

Ant. Poſuíſti.

Capitulum. *Hebr.* 3. 5. 6.

MOyſes fidélis erat in tota domo Dei, tanquam fámulus, in teſtimónium eórum quæ dicénda erant: Chriſtus verò tanquam Fílius in domo ſua.

℟. *breve.* Suſcépimus, Deus, * Miſericórdiã tuam, * Allelúia, allelúia. ℟. Suſcépimus. ℣. In médio templi tui. * Allelúia. Glória. ℟. Suſcépimus. *Pſ.* 47. 10.

Poſt Septuageſimam, omittuntur duo allelúia, *& Reclamatio ſit ad primum aſteriſcum**. *Et ſic ad Sextam & Nonam.*

℣. Sicut audívimus, ſic vídimus, ℟. In civitáte Dómini virtútum. *Pſ.* 47. 9.

AD SEXTAM.

Ant. Benedíctus es.

Capitulum. *Hebr.* 8. 10.

HOc eſt teſtaméntum quod diſpónam dómui Iſraël poſt dies illos, dicit Dóminus: Dando leges meas in mentem eórum, & in corde eórum ſuperſcríbam eas; & ero eis in Deum, & ipſi erunt mihi in pópulum.

℟. *breve.* Protéctor noſter, * Aſpice, Deus, * Allelúia, allelúia. ℟. Protéctor. ℣. Et réſpice in fáciem Chriſti tui. * Allelúia. Glória. ℟. Protéctor. *Pſ.* 83. 10.

℣. Lætábimur in Salutári tuo, Dómine, ℟. Et in nómine Dei noſtri magnificábimur. *Pſ.* 19. 6.

AD NONAM.

Ant. Indulſíſti.

Capitulum. 2. *Cor.* 8. 9.

SCitis grátiam Dómini noſtri Jeſu Chriſti, quóniam propter vos egénus factus eſt, cùm eſſet dives, ut illíus inópiâ vos dívites eſſétis.

℟. *breve.* Animas paúperum * Salvas fáciet, * Allelúia, allelúia. ℟. Animas. ℣. Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum. * Allelúia. Glória. ℟. Animas. *Pſ.* 71. 13. 14.

℣. Vídeant paúperes, & læténtur: ℟. Quǽrite Deũ, & vivet ánima veſtra. *Pſ.* 68. 33.

AD VESPERAS.

In Pſal. 109. Dixit Dóminus, *p.* 26.

Ant. 1. *g.* Erat pater Jeſu & mater mirántes ſuper his quæ dicebántur de illo. *Luc.* 2. 33.

In Pſal. 112. Laudáte, púeri, *p.* 28.

Ant. 2. D. Benedíxit illis Símeon, & dixit ad Maríam matrem Jeſu: Ecce póſitus eſt hic in ruínam, & in reſurrectiónem multórum. *Luc.* 2. 34.

In Pſal. 121. Lætátus ſum, *p.* 147.

Ant. 3. *a.* Anna prophetíſſa loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Iſraël. *Luc.* 2. 38.

In Pſal. 126. Niſi Dóminus ædificáverit domum, *p.* 71.

Ant.

Ant. 4. E. Ut perfecérunt ómnia ſecúndum legem Dómini, revérſi ſunt in Galilǽam, in civitátem ſuam Názareth. *Luc.* 2. 39.

In Pſal. 147. Lauda, Jerúſalem, *p.* 100.

Ant. 5. C. Mater ejus conſervábat ómnia verba hæc in corde ſuo. *Luc.* 2. 51.

Capitulum. 1. *Petr.* 2. 4. 5.

Ad Jéſum accedéntes lápidem vivum, ab homínibus quidem reprobátum, à Deo autem eléctum & honorificátum, & ipsi, tanquam lápides vivi, ſuperædificámini domus ſpirituális.

Hymnus.

Stupete, Gentes; fit Deus hóſtia;
Se Sponte Legi Légifer óbligat;
Orbis Redémptor nunc redémptus;
Séque piat ſine labe mater.
De more matrum, Virgo puérpera
Templo ſtatútos abſtinuit dies:
Intráre Sanctum quid pavébas;
Facta Dei prius ipſa templum?
Ara ſub una ſe vovet hóſtia
Triplex; honórem virgíneum immolat
Virgo ſacérdos; parva mollis
Membra Puer, seniórque vitam.
Eheu! quot enſes tranſádigent tuum
Pectus! quot altis nata dolóribus;
O Virgo! quem geſtas in ulnis,
Imbuet hic ſacer Agnus aram.
Christus futúro, corpus adhuc tener,
Prælúdit Infans víctima fúneri:
Creſcet; profúſo vir cruóre,
Omne ſcelus móriens piábit.
Sit ſumma Patri, ſúmmaque Fílio;
Sit ſumma ſancto glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

℣. Sanctimónia & magnificéntia, ℟. In ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Qui per Spíritum ſanctum ſemetipſum óbtulit immaculátum Deo, emundábit conſciéntiam noſtram ab opéribus mórtuis. *Hebr.* 9. 14.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. 2. Sanctificáti ſumus per oblatiónem córporis Jeſu Chriſti. *Hebr.* 10. 10.

Hymnus, Virgo Dei Génitrix, *p.* cij.

Capitulum. *Iſ.* 2. 5.

Domus Jacob, veníte, & ambulémus in lúmine Dómini.

℟. *breve.* In manus.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. In ipſo vita erat, & vita erat lux hóminum, & lux in ténebris lucet. *Joan.* 1. 4. 5.

Oratio, Chriſti Infántis, *p.* 303.

Die V.

In Festo

SANCTÆ AGATHÆ,

Catanenſis Vírginis, & Mártyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Virginis Martyris, p. lvij. *additis quæ ſequuntur.*

Sermo ſancti Methódii, Epíſcopi Conſtantinopolitáni.

Apud Bolland.

Lectio III.

HOdie Chriſtiána Eccléſia ſeſe exórnet, cùm jam ſuam glorióſam intínxerit púrpuram puríſſimo Mártyris Agathæ cruóre. Gaúdeat, & exúltet, canátque ejus victórias & triúmphos. Hæc Cátanæ in Sicília ſub Imperatóre Décio, Júdice Quintiáno, poſt álapas & cárcerem, poſt equúleum & torſiónes, poſt mamillárum abſciſſiónem, poſt volutatiónem in teſtulis ac carbónibus, tandem Martýrio in cárcere conſúmpta eſt. [Carmen de ea ſcripſit ſanctus Dámaſus Papa, in quo teſtátur beátæ Mártyris ope fuiſſe ſervátos ab Ethnæ montis ígnibus cives Catanénſes, oppóſito ſcílicet flammis erumpéntibus velo, quo ſacer vírginis túmulus obtegebátur. Qui mos hácterus Cátanæ perſevérat, ubi velum illud unà cum exímiæ Mártyris Relíquiis religióſè aſſervátur.]

Oratio, Deus, qui inter cétera, *p.* lxiij.

Vesperæ à *Capitulo de ſequenti, cum Comm. de S. Agatha.*

Die VI.

In Festo

SANCTI AMANDI,

Trajectenſis Epiſcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

Lectio III.

Ex ejus vita, autore Baudem. coæt. apud Bolland.

AMándus, natus Herbadíllæ in território Nanneténſi, paréntibus nobilitáte & pietáte claris, anno quingentéſimo octogéſimo nono, ſacris litteris à pueritia erudítus, ſolitúdinis amóre, ſeceſſit in Ogiam inſulam, ad oram Pictónicam, unde Turónes pergens, ſancti Martini veneratúrus ſepúlcrum, Clero adſcríptus eſt. Bitúricas deínde venit, & à ſancto Auſtregíſilo Pontífice benignè excéptus, per quíndecim círciter annos, in céllula, propè Cathedrálem Eccléſiam, duris pœniténtiæ labóribus ſe addíxit. Amicítiam contráxit cum ſanc-

to Sulpitio pio, Archidiácono Bituricénſi, qui poſt Auſtregiſilum Sedem Epiſcopálem ténuit. Tum Romam profectus, religiónis & pietátis causâ, & poſteà revérſus in Galliam, Tréviris Epiſcopus ordinátus eſt. Primùm Brabantinis, deinde Sclavóniis Evangélium annuntiávit. Ob increpátam vivéndi licéntiam, pulſus in exilium à Rege Dagobérto, Vaſcones & Navarræos Chriſto acquiſivit. Mox à Rege revocátus, conſentiénte Epiſcopo Noviomenſi, Gándavis prædicávit fidem. Unde, promovénte Sigebérto, qui ab eo baptiſmum ſuſcéperat, ad Trajecténſem Sedem aſſumptus eſt, anno ſexcenteſimo quadrageſimo nono. Ob Cleri mores depravátos, quibus reprimendis imparem ſe æſtimábat, de deſerénda Sede cógitans, ſcripſit ad ſanctum Martinum Papam, qui eum ad perſeverántiam hortátus eſt. Sed Romam iterùm proféctus, & liber à Sede Trajecténſi dimiſſus, várias, prædicándi causâ, peragrávit regiónes. Dénique conféctus ſénio, & clarus miráculis, in monaſtério Elnonénſi, nunc ejus nóminis, propè Tornacum, ubi ſacra illíus oſſa requiéſcunt, ánimam Deo réddidit, anno reparátæ ſalútis ſexcenteſimo ſeptuageſimo nono, ætátis verò nonageſimo.

Oratio.

DA Eccléſiæ tuæ, miſéricors Deus, ut mérita Sancti Epiſcopi Amandi pietátem tuam pro ipſa ſemper exórent, & fructum in nobis labórum ejus cuſtódiant; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia.

DIE XXIV.

[*In anno Biſſextili, Die XXV.*]

IN FESTO S. MATTHIÆ, Apoſtoli.

Duplex majus.

Si hoc Feſtum venerit in Quadrageſima, anticipatur in Feriam tertiam poſt Dominicam in Quinquageſima.

Omnia de Communi Apoſtolorum, p. j. additis quæ ſequuntur.

IN I. VESPERIS.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Statuérunt Apóſtoli duos, Joſeph qui vocabátur Bárſabas, qui cognominátus eſt Juſtus, & Matthíam. *Act.* 1. 23.

Oratio, Deus, qui, *infrà, ad Laudes*, *p.* 509.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

De Actibus Apoſtolórum.

Lectio IV. *c.* 1. *v.* 15. *ad* 20.

IN diébus illis, exúrgens Petrus in médio fratrum dixit, (erat autem turba hó-

minum ſimul, ferè centum viginti:) Viri fratres, opórtet impléri Scriptúram, quam prædixit Spíritus ſanctus per os David, de Juda qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jeſum: qui connumerátus erat in nobis, & ſortítus eſt ſortem miniſtérii hujus. Et hic quidem poſſédit agrum de mercéde iniquitátis, & ſuſpénſus crépuit médius: & diffúſa ſunt ómnia víſcera ejus. Et notum factum eſt ómnibus habitántibus Jeruſalem, ità ut appellarétur ager ille, linguâ eórum, Hacéldama, hoc eſt, Ager ſánguinis. Scriptum eſt enim in libro Pſalmórum: Fiat commorátio eórum deſérta, & non ſit qui inhábitet in ea: & epiſcopátum ejus accípiat alter.

LECTIO V. v. 21. ad 23.

OPórtet ergo ex his viris, qui nobíſcum ſunt congregáti in omni témpore quo intrávit & exívit inter nos Dóminus Jeſus, incípiens à baptíſmate Joánnis uſque in diem quâ aſſúmptus eſt à nobis, teſtem reſurrectiónis ejus nobíſcum fieri unum ex iſtis. Et ſtatuérunt duos, Joſeph qui vocabátur Bárſabas, qui cognominátus eſt Juſtus, & Matthiam.

LECTIO VI. v. 24. ad fin.

ET orántes, dixérunt: Tu, Dómine, qui corda noſti ómnium, oſténde quem elégeris ex his duóbus unum, accípere locum miniſtérii hujus & Apoſtolátûs, de quo prævaricátus eſt Judas, ut abíret in locum ſuum. Et dedérunt ſortes eis, & cécidit ſors ſuper Matthíam, & annumerátus eſt cum úndecim Apóſtolis.

IN III. NOCTURNO.

Sermo ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

In Act. Apoſt. Hom. 3. n. 1.

LECTIO VII.

IN diébus illis, ſurgens Petrus. Tanquam fervidus, & tanquam is cui à Chriſto grex commiſſus fúerat, & tanquam Chori princeps, ubíque primus íncipit loqui. Viri fratres, oportébat impléri Scriptúram. Illud consídera, quòd Petrus agit ómnia ex commúni ſententiá, nihil ex autoritáte, nihil cum império. Proptereà ait: Viri fratres, opórtet elígere è nobis. Multitúdini permíttit judícium, ſimul eos qui eligebántur reddens venerándos, & ſeipſum líberans ab ódio cæterórum. Et ſtatuérunt duos, Joſeph qui vocabátur Bárſabas, qui cognominátus eſt Juſtus, & Matthíam. Quare non multos? ne major fieret animórum dejéctio, néve res in multos diſtraherétur. Neque témerè Matthíam propónit: ſed oſténdens, frequénter eum qui apud hómines in prétio eſt, apud Deum eſſe inferiórem.

Lectio VIII.

OMnes commúniter precántur, dicéntes: Tu, Dómine, qui noſti corda ómnium, oſténde. Tu, inquiunt, non nos. Aptè córdium cognitórem appéllant: hinc enim eléctio erat faciénda, non ab exterióribus. Neque dixérunt: Elige, ſed: Oſténde eléctum, hoc eſt, quem tu elegíſti: ſciéntes ómnia præfiníta eſſe à Deo. Et dedérunt eis ſortes. Nondùm judicábant ſe eſſe idóneos ut rem ipſi ſibi permítterent: idéóque cúpiunt áliquo ſigno edocéri. Alióqui, ſi illic ubi nec erat precátio neque viri probi, tantùm váluit ſors, eò quòd recto ánimo fieret ſuper Jona; multò magis hîc explévit chorum, ac perfécit órdinem. Nec alter ille dóluit: Non enim celáſſent Apóſtoli próprios deféctus, qui de ipſis primóribus non veriti ſunt dícere, quòd álibi commóti fúerint indignatióne, ídque non ſemel, ſed ſæpiùs. Hos ígitur & nos imitémur.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Joánnem.

Lectio IX. *c. 6. v. 64. ad finem.*

Apoſtolorum fidelitas. Judæ reprobatio.

JEſus dixit Diſcípulis ſuis: Verba quæ ego locútus ſum vobis, Spíritus & Vita ſunt. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

In Joan. Evang. Tract. 27. n. 10.

AIt Dóminus Jeſus: Nónne ego vos duódecim elégi; & unus ex vobis diábolus eſt? Ergo Undecim elégi, dícéret: An elígitur & diábolus, & in eléctis eſt diábolus? Elécti in laude ſolent dici: an eléctus eſt & iſte, de quo nolénte & neſciénte, magnum áliquid boni fíeret? Hoc eſt próprium Dei, contrárium iníquis. Sicut enim iníqui malè utúntur bonis opéribus Dei, ſic contrà, Deus benè útitur malis opéribus hóminum iniquórum. Poteſt & ſic intélligi quòd ait, Duódecim elégi; quia ſacrátus eſt númerus. Non enim quia périit inde unus, ideò illíus número honor demptus eſt; nam in locum pereúntis, álius ſubrogátus eſt. Se ergo exterminávit Judas, non duodenárium númerum violávit: ipſe deſéruit Præceptórem; nam Deus illi appóſuit ſucceſſórem.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. ℟. Orántes Apóſtoli dixérunt: Tu, Dómine, qui corda noſti ómnium, oſténde quem elégeris, ex his duóbus unum. *Act.* 1. 24.

Oratio.

DEus, qui beátum Matthíam Apoſtolórum tuórum Collégio ſociáſti;

tríbue, quǽſumus, ut ejus interceſſióne, tuæ circa nos pietátis ſemper víſcera ſentiámus; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Dedérunt ſortes eis, & cécidit ſors ſuper Matthíam, & annumerátus eſt cum úndecim Apóſtolis. *Act.* 1. 26.

FESTA MARTII.

DIE I.
IN FESTO SANCTI ALBINI,
Andegavenſis Epiſcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiij. *additis quæ ſequuntur.*

LECTIO III.

Ex ejus vita à Fortunato ſcripta.

ALbínus, Venétiæ in Aremóricis claro génere natus, relíctis à púero paréntibus, in Ancillacénſe monaſtérium ingréſſus eſt. Anno ætátis trigéſimo quinto Abbas creátus, ſinguléri vigiléntiâ cœnóbium adminiſtrávit annis quinque & vigínti. Unde invítus ad Cáthedram Andegavénſem evéctus, totus aléndis paupéribus, tuéndis cívibus, ægris viſitándis, captívis rediméndis incúbuit. Eccleſiáſticæ diſciplínæ vindex fuit acérrimus; ádeò ut nec minis, nec précibus potentiórum moverétur: quod ei multórum invídiam conflávit. Váriis in Sýnodis, ac præcípuè in Aurelianénſi tértia, plúrimùm laborávit, ut inceſtuóſæ núptiæ damnaréntur. Cæſárium quoque Arelaténſem ſuper ea re conſultúrus ádiit, unà cum ſancto Leobíno tunc Abbáte Brajacénſi, póſteà Carnuténſi Epiſcopo. Juſſus ab Epíſcopis quoſdam à ſe excommunicátos abſólvere, páruit ſacerdotáli judício; ab iíſque rogátus ut & ipſe ſignáret eulógias quas ad unū ex illis dirigéndas benedíxerant, reſpóndit: Et ſi ad impérium veſtrum ſignáre compéllor, dum vos cauſam Dei recuſátis defféndere, ipſe potens eſt vindicáre. At ille nondùm accéptis eulógiis, intériit. Explétis demùm Epiſcopátûs annis vigínti, ætátis octogínta, mortalitátem éxuit.

Oratio.

DIrige oves tuas, Dómine, in viam ſalútis ætérnæ, quam beáti Pontíficis Albíni vita cum doctrína monſtrávit: & fac nos, eódem intercedénte, ſic ejus ſúbſequi veſtígia, ut cum ipſo coronári mereámur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Die III.

In Festo

S. GUINGALOEI,

Tevenecenſis Abb. in territ. Coriſopitenſi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Abbatis, p. xliv. additis quæ ſequuntur.

Lectio III.

Apud Bolland. Lobin. &c.

GUingaloéus, vel Winvaloéus, natus ex illúſtri proſápia in Británnia minóri, pietátis ac virtútum Chriſtianárum ſectátor eſſe máluit, quàm ſciéntiæ humánæ. Ideò ſpirituális vitæ magíſtris ſe dévovens, præcípuè ſancto Budóco Laureacénſi Abbáti, brevì ipſe magíſter effécus eſt. Hujus consíliis, Tevenecénſe monaſtérium in Coriſopiténſi território fundávit, cujus fuit primus Abbas. Hoc in múnere, continéntiæ, abſtinéntiæ, pœniténtiæque auſterióris vela pandens, pro victu panem hordeáceum cínere aſpérſum cum quibúſdam legumínibus hábuit, pro lecto cúlcitram corticibus árborum reférram. Nocte diéque orationi vacábat. In Quadragéſima, bis tantùm per hebdómadã cibum ſumébat. Erga ſe itã auſtérus, nihil durum áliis, nihil áſperum: accéſſus lenis, mores fáciles, ánimus ſemper ſibi conſtans, vultus nuſquam hilaritáte aut triſtítiâ mutátus. Mortem ſuã præséntiens, ad Eccléſiam deférri vóluit, ſacriſque myſtériis perãctis, in médio fratrum, quibus benedíxit, abſque ullo dolóris ſenſu, ánimam Deo réddidit, die tértiâ Mártii, anni quingentéſimi trigéſimi ſecúndi.

Oratio, Deus, cujus múnere, *p.* xlviij.

Die VII.

SS. PERPETUÆ,

et Felicitatis,

Carthagin. Martyrum,

Commemoratio.

Pridie *in Veſperis Ferialibus.*

Ant. Infirma, ℣. Hærédítas, *p.* lviij. *Oratio*, Da nobis, *infrà.*

Poſt Laud. Officii Ferial.

Lectio.

Ex earum actis apud Ruinart.

PErpétua & Felícitas, in perſecutióne Sevéri Imperatóris, Carthágine, unà cum Revocáto, Saturníno, & Secúndulo comprehénſæ ſunt, & in cárcerem detrúſæ, quibus ultrò adjúnxit ſe Sátyrus. Erant adhuc Catechúmenæ; ſed paulò pòſt baptizátæ ſunt. Paucis diébus interjéctis, è cárcere ad forum dedúctæ cum sóciis, poſt glorióſam confeſſiónem, ab Hilariáno Procuratóre damnántur ad béſtias. In amphiteátrum, toto inſpectánte pópulo, producúntur cum Sóciis generóſæ mulíeres, Nonis

Mártii. Ac primùm flagéllis cædúntur: tum à ferocíſſimâ vacca aliquándiu jactátæ, plagis concíſæ, & in terram eliſæ ſunt. Demùm cum iiſdem Sóciis qui à váriis béſtiis vexáti erant, gladiatórum énſibus confodiúntur.

Ant. Confirma; ℣. Deus, *p.* lxij.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, ſanctárum Mártyrum tuárum Perpétuæ & Felicitátis palmas inceſſábili devotióne venerári; ut quas dignâ mente non poſſumus celebráre, humílibus ſaltèm frequentémus obſéquiis; Per Dóminum.

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM.

PARS HIEMALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

Si feſtum ſit Solemne minus aut infrà, Pſalmi dicuntur de Feria in omnibus Horis : ſi verò Feſtum ſit Annuale aut Solemne majus, in I. Veſperis & Completorio ſubſequente Pſalmi dicuntur pariter de Feria; ſed in omnibus aliis Horis dicuntur Pſalmi de Dominica. Idémque obſervatur in aliis Communibus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. *toni D.*

ISti ſunt quos miſit Dóminus, ut perámbulent terram. *Zach.* 1. 10.

Ant. 1. *g.* Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Iſraël prædicábunt. *Iſ.* 29. 23.

Ant. 8. G. Ædificábunt deſérta à ſéculo, & ruínas antíquas érigent, & inſtaurábunt civitátes deſértas. *Iſ.* 61. 4.

Ant. 7. d. Scient in Géntibus ſemen eórum, & germen eórum in médio populórum. *Iſ.* 61. 9.

Ant. 6. F. Omnes qui víderint eos, cognóſcent illos, quia iſti ſunt ſemen cui benedíxit Dóminus. *Iſ.* 61. 9.

CAPITULUM. *Iſ.* 16. 19.

HÆc dicit Dóminus : Mittam ex eis qui ſalváti fúerint, ad Gentes in mare, in Africam & Lýdiam, tendéntes ſagíttam; in Itáliam & Græ[c]iam; ad inſulas longè; ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam.

In Duplicibus majoribus & ſuprà.

℟. Mittet id quod ſalvátum fúerit de domo Juda, & quod réliquum eſt, radícem deórsùm, & fáciet fructum ſursùm : * Quia de Jeruſalem exíbunt relíquiæ, & ſalvátio de monte Sion. *Iſ.* 37. 31. 32. ℣. Scitóte quóniam propè eſt regnum Dei. *Luc.* 21. 31. * Quia. Glória. * Quia.

In Solemnibus minoribus aut ſuprà, reſumitur ℟. Mittet. *Et ſic in aliis Communibus.*

[illegible]

torium ex integro; poſt ſecundum verſum, ſit tantùm Reclamatio, * Veníte, adorémus: *& ſic alternatim, ità ut factâ eâdem Reclamatione poſt* ℣. Sicut erat, *reſumatur integrum Invitatorium. Si tandem Feſtum ſit, aut Semiduplex, aut Simplex, poſt ſingulos verſus Pſalmi* Veníte, *ſit tantummodo Reclamatio,* * Veníte, adorémus. *Quâ factâ poſt* ℣. Sicut erat, *repetitur Invitatorium integrum.*

Hæc dicta ſint pro ſingulis Communibus.

HYMNUS.

SUPREME, quales, Arbiter,
Tibi miniſtros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vaſis amas commíttere!

HÆC nempè plena lúmine
Tu vaſa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube ſciſsâ, fúlgura.

TOTUM per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, corúſcant, pérpluunt.

CHRISTUM ſonant: verſæ ruunt
Arces ſupérbæ dæmonum:
Circùm tubis clangéntibus,
Sic verſa quondam mœnia.

FAC, Chriſte, cœléſtes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accénſa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

UNI ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. *a.* Vocávit ad ſe Jeſus quos vóluit ipſe, & venérunt ad eum. *Marc.* 3. 13.

Ant. 5. a. Elégit duódecim ex ipſis, quos & Apóſtolos nominávit. *Luc.* 6. 13.

Ant. 6. *F.* Dixit eis Jeſus: Veníte poſt me, & fáciam vos fieri piſcatóres hóminum. *Marc.* 1. 17.

℣. Conſtítues eos Príncipes ſuper omnem terram; ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. *Pſ.* 44. 17. 18.

Benedictiones habentur poſt Pſalterium, p. 161.

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente, niſi Feſtum ſit Annuale aut Solemne majus; tunc enim habentur Lectiones propriæ. Et ſic in omnibus aliis Communibus.

℟. j. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntiâ ſuâ à ſéculo. Dominántes in poteſtátibus ſuis, * Hómines magni virtúte, & prudéntiâ ſuâ prǽditi. *Eccli.* 44. 2. 3. ℣. Fecit Jeſus ut eſſent duódecim cum illo. *Marc.* 3. 14. * Hómines.

Si Feſtum ſit Annuale aut Solemne majus, factâ Reclamatione, dicitur Glória Patri. *Deinde repetitur Reclamatio. Et ſic in omnibus Reſponſoriis & omnibus Communibus.*

℟. *ij.* Antíqua ne intueámini; * Ecce ego fácio nova, & nunc oriéntur, útique cognoſcétis ea. *Iſ.* 43. 18. 19. ℣. Vos dixi amícos; quia ómnia quæcúmque audívi à Patre meo, nota feci vobis. *Joan.* 15. 15. * Ecce.

℟. *iij.* Non eſt inveſtigátio ſapiéntiæ ejus, qui dat laſſo virtútem, * Et his qui non ſunt, fortitúdinem & robur multíplicat. *Iſ.* 40. 28. 29. ℣. Ignobília mundi & contemptibília elégit Deus, & ea quæ non ſunt. 1. *Cor.* 1. 28. * Et his. Glória. * Et his.

Si Feſtum ſit Annuale, Solemne majus, aut Solemne minus, poſt ℣. Glória, *reſumitur Reſponſorium. Et ſic in aliis Noćturnis, & in aliis Communibus.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Circuíbat Jeſus caſtélla in circúitu docens, & vocávit Duódecim, & cœpit eos míttere binos. *Marc.* 6. 6. 7.

Ant. 8. c. Dedit illis poteſtátem ſpirítuum immundórum, ut ejícerent eos. *Matt.* 10. 1.

Ant. 1. g. Miſit illos prædicáre regnum Dei, & ſanáre infírmos. *Luc.* 9. 2.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini; ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Pſ.* 95. 3.

Benedićtiones habentur poſt Pſalterium, p. 162. *Lećtiones in Proprio Sanćtorum.*

℟. *iv.* Diſpérſæ ſunt oves meæ, eò quòd non eſſet paſtor, & * Factæ ſunt in devoratiónem ómnium beſtiárum agri. *Ezech.* 34. 5. ℣. Ite ad oves quæ periérunt domûs Iſraël. *Matt.* 10. 6. * Factæ ſunt.

℟. *v.* Ite, ángeli velóces, ad gentem convúlſam & dilacerátam, * Ad pópulum terríbilem, poſt quem non eſt álius. *Iſ.* 18. 2. ℣. Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum. *Matt.* 10. 16. * Ad pópulum.

℟. *vj.* Gaudéte & laudáte ſimul, deſérta Jerúſalem: * Quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum. *Iſ.* 52. 9. ℣. Eúntes in mundum univérſum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. *Marc.* 16. 15. * Quia. Glória. * Quia.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Prædicavérunt ubíque, Dómino cooperánte, & ſermónem confirmánte, ſequéntibus ſignis. *Marc.* 16. 20.

Ant. 2. *D.* Per manus Apoſtolórum fiébant ſigna & prodígia multa in plebe. *Act.* 5. 12.

Ant. 4. E. Erat manus Dómini cum eis, multúſque númerus credéntium convérſus eſt ad Dóminum. *Act.* 11. 21.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multá. *Pſ.* 67. 12.

Benedićtiones habentur

poſt Pſalterium, p. 161. *Duæ Lectiones, cum Evangelio & Homilia, habentur in Proprio Sanctorum.*

℟. *vij.* Crevérunt, & quaſi germinántes multiplicáti ſunt, * Ac roboráti nimis implevérunt terram. *Exod.* 1. 7. ℣. Augebátur credéntium in Dómino multitúdo virórum ac mulíerum. *Act.* 5. 14. * Ac roboráti.

℟. *viij.* Aperíte portas, & * Ingrediátur gens juſta cuſtódiens veritátem: vetus error ábiit. *Iſ.* 26. 2. 3. ℣. Audiérunt Apóſtoli & fratres qui erant in Judǽa, quóniam & Gentes recepérunt verbum Dei. *Act.* 11. 1. * Ingrediátur.

℟. *ix.* Hæréditas ſancta nepótes eórum, & in teſtaméntis ſtetit ſemen eórum; * Et filii eórum propter illos uſque in ætérnum manent. *Eccli.* 44. 12. 13. ℣. Lapidáti ſunt, ſecti ſunt, tentáti ſunt, in occiſióne gládii mórtui ſunt. *Hebr.* 11. 37. * Et filii. Glória. * Et filii.

Te Deum.

Quando Officium eſt trium tantùm Lectionum, Antiphonæ, ℣. & ℟℟℟. ſumuntur ſecundùm Feriam, id eſt: Feriâ II. & V. ſumuntur è I. Nocturno; Feriâ III. & VI. è II. Nocturno; Feriâ IV. & Sabbato è III. Nocturno. Et ſic in aliis Communibus.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus; ℟. Nimis confortátus eſt principátus eórum. *Pſ.* 138. 17.

Ant. 6. F. Vos Sacerdótes Dómini vocabímini; Miníſtri Dei noſtri, dicétur vobis. *Iſ.* 61. 6.

Ant. 8. c. Sedébitis & vos ſuper ſedes duódecim, judicántes duódecim tribus Iſraël. *Matth.* 19. 28.

Ant. 8. G. Gaudébit cor veſtrum; & gaúdium veſtrum nemo tollet à vobis. *Joan.* 16. 22.

Ant. 1. *g.* Vobis.

CANTICUM. *Iſaiæ c.* 52. *v.* 7. *ad* 10.

Laudantur prædicatores Evangelicæ pacis.

QUàm pulchri ſuper montes pedes annuntiántis & prædicántis pacem, * annuntiántis bonum!

Prædicántis ſalútem, * dicéntis Sion: Regnábit Deus tuus!

Vox ſpeculatórum tuórum levavérunt vocem, * ſimul laudábunt:

Quia óculo ad óculum vidébunt; * cùm convérterit Dóminus Sion.

Gaudéte & laudáte ſimul, deſérta Jerúſalem; * quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum, redémit Jerúſalem.

Parávit Dóminus bráchium ſanctum ſuum, * in óculis ómnium géntium:

Et v'débunt omnes fines terræ * Salutárè Dei noſtri.

Ant. Vobis datum eſt noſſe myſtérium regni Dei, cœteris autem, in parábolis. *Luc.* 8. 10.

Ant. 3. *a.* Rogáte dóminum meſſis, ut mittat operários in meſſem ſuam. *Matt.* 9. 38.

Si Officium ſit ſimplex, ſumitur ſola Antiphona quarta. Et ſic in aliis Communibus.

CAPITULUM. *Eph.* 4. 11. 12.

CHriſtus dedit quoſdam quidē Apóſtolos, quoſdam autem Prophétas, álios verò Evangeliſtas, álios autem Paſtóres & Doctóres, ad conſummatiónem ſanctórum, in opus miniſtérii, in ædificatiónem córporis Chriſti.

HYMNUS.

QUEM miſit in terras
Deus,
Ut morte nos ſervet ſuâ,
Amóris hic fidos ſui
Vos éligit vicários.

OCCISUS Agnus à
lupis,
Vos miſit agnos ad lupos;
Mores feríņos éxuunt,
Agni repéntè de lupis.

QUÆ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Veſtris eam ſudóribus,
Veſtro piáſtis sánguine.

HOC rore facta pínguior,
Quot illa fructus prótulit!
Quæ, quanta ſurréxit ſeges!
Et iſta nos ſeges ſumus.

QUAM ſi bonus reſpéxeris,
Qui das rigátis créſcere,
Fruménta nos cœléſtibus
Matúra condes hórreis.

UNI ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti ſunt, ℟. Cum Deo Abraham. *Pſ.* 46. 10.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Dedíſti eis, Dómine, regna & pópulos, & partítus es eis ſortes, & poſſedérunt terram. 2. *Eſdr.* 9. 22.

Oratio ut in Proprio Sanctorum.

AD PRIMAM.

Hymnus. Jam lucis orto ſídere, *p.* 152. *Et ſic in aliis Communibus.*

Ant. 6. F. Vos Sacerdótes Dómini vocabímini; Miníſtri Dei noſtri, dicétur vobis. *Iſ.* 61. 6.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 12. 27. 28.

VOs eſtis corpus Chriſti, & membra de membro: & quoſdam quidem póſuit Deus in Ecclésia, primùm Apóſtolos, ſecúndò Prophétas, tértiò Doctóres.

℟. *breve.* Chriſte, Fili Dei vivi, &c. *ut in Pſalterio*, p. 152.

CANON *habetur ad calcem Breviarii.*

Cœtera omnia ut in Pſal-

terio. Et ſic in aliis Communibus.

AD TERTIAM.

Hymnus. O fons amóris Spíritus, *p.* 156. *Et ſic in aliis Communibus.*

Ant. 8. c. Sedébitis & vos ſuper ſedes duódecim, judicántes duódecim tribus Iſraël. *Matt.* 19. 28.

CAPITULUM. *Sap.* 3. 8.

JUdicábunt natiónes, & dominabúntur pópulis, & regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

℟. *breve.* Annuntiavérunt cœli * Juſtítiam ejus. ℟. Annuntiavérunt. ℣. Et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus. * Juſtítiam. Glória. ℟. Annuntiavérunt. *Pſ.* 96. 6.

In Solemnibus minoribus & ſuprà, ac per Octavas Annualium & Solemnium majorum, in ℟. *brevi adduntur duo* Allelúia. *Et ſic ad Sextam & Nonam, illúdque obſervatur in omnibus Communibus.*

℣. Non ſunt loquélæ neque ſermónes, ℟. Quorum non audiántur voces eórum. *Pſ.* 18. 4.

Oratio quæ dicta fuit in Laudibus. Et ſic in aliis Communibus.

AD SEXTAM.

Hymnus. Jam ſolis áureum jubar, *p.* 157. *Et ſic in aliis Communibus.*

Ant. 8. *g.* Gaudébit cor veſtrum; & gáudium veſtrum nemo tollet à vobis. *Joan.* 16. 22.

CAPITULUM. *Act.* 5. 41.

IBant gaudéntes à conſpéctu concílii; quóniam digni hábiti ſunt pro nómine Jeſu contuméliam pati.

℟. *breve.* Quis loquétur * Poténtias Dómini? ℟. Quis. ℣. Audítas fáciet omnes laudes ejus? * Poténtias. Glória. ℟. Quis loquétur. *Pſ.* 105. 2.

℣. Dómine Deus virtútum, quis ſímilis tibi? ℟. Potens es, Dómine; & véritas tua, in circúitu tuo. *Pſ.* 88. 9.

Oratio quæ dicta fuit in Laudibus. Et ſic in aliis Communibus.

AD NONAM.

Hymnus. Prono volútus ímpetu, *p.* 157. *Et ſic in aliis Communibus.*

Ant. 3. a. Rogáte dóminum meſſis, ut mittat operários in meſſem ſuam. *Matt.* 9. 38.

CAPITULUM. *Iſ.* 65. 23. 24.

SEmen benedictórũ Dómini eſt, & nepótes eórum cum eis. Eritque: Antequàm clament, ego exaúdiam: illis adhuc loquéntibus, ego aúdiam, dicit Dóminus.

℟. *breve.* Dicent inter Gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis. ℟. Dicent. ℣. Magnificávit Dóminus fácere nobíſcũ. * Magnificávit. Glória. ℟. Dicent. *Pſ.* 125. 2. 3.

℣. Veníte, & vidéte ópera Dómini, ℟. Quæ

póſuit prodígia ſuper terram. *Pſ.* 45. 9.

Oratio quæ dicta fuit in Laudibus. Et ſic in aliis Communibus.

AD VESPERAS.

Ant. 1. *D.* Stultam fecit Deus ſapiéntiam hujus mundi. 1. *Cor.* 1. 20.

Ant. 2. D. Plácuit Deo per ſtultítiam prædicatiónis ſalvos fácere credéntes. 1. *Cor.* 1. 21.

Ant. 4. f. Quod ſtultum eſt Dei, ſapiéntius eſt homínibus: & quod infirmum eſt Dei, fórtius eſt homínibus. 1. *Cor.* 1. 25.

Ant. 3. a. Quæ ſtulta ſunt mundi, elégit Deus, ut confúndat ſapiéntes: & infirma mundi elégit Deus, ut confúndat fórtia. 1. *Cor.* 1. 27.

Ant. 5. C. Teſtaméntum ætérnum conſtítuit cum illis Deus: & juſtítiam, & judícia ſua oſténdit illis. *Eccli.* 17. 10.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 2. 7. 8.

LOquimur Dei ſapiéntiam in myſtério, quæ abſcóndita eſt, quam prædeſtinávit Deus ante ſécula in glóriam noſtrã, quam nemo príncipum hujus séculi cognóvit.

HYMNUS.

CŒLESTIS aulæ Príncipes,
Sacri Duces exércitûs,
Bisſéna mundi Lúmina,
Olim futúri Júdices;
MERSIS gravi calígine,
Per vos dies renáſcitur;
Quos vanus error lúſerat,
Illúſtrat ipſa véritas.
NON vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo ſed irriſæ crucis,
Chriſto rebélles súbditis.
QUIBUS gemébat súbditus
Rumpúntur orbis víncula;
Jam gaudet, excúſſo jugo,
Liber Dei ſub légibus.
VULGATA terris ómnibus,
Per vos Dei myſtéria:
Sic veſtra terris ómnibus
Præclára facta pérſonant.
UNI ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei: ℟. Et facta ejus intellexérunt. *Pſ.* 63. 10.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Glóriam adépti ſunt, & in diébus ſuis habéntur in laúdibus: qui de illis nati ſunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum. *Eccli.* 44. 7. 8.

Oratio ut in Proprio Sanctorum.

AD COMPLETORIUM:

Ant. 2. D. Murus Civitátis habens fundaménta duódecim, & in ipſis, duódecim nómina duódecim Apoſtolórum Agni. *Apoc.* 21. 14.

Hymnus habetur vel in Pſalterio, vel in Proprio de Tempore.

Capitulum. *Eph.* 2. 19. 20.

FRatres, jam non eſtis hóſpites & ádvenæ, ſed eſtis cives Sanctórum & doméſtici Dei, ſuperædificáti ſuper fundaméntum Apoſtolórum & Prophetárum, ipſo ſummo angulári lápide Chriſto Jeſu.

℟. *br.* In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. a. Fundaméntum áliud nemo poteſt pónere, præter id quod póſitum eſt, quod eſt Chriſtus Jeſus. 1. *Cor.* 3. 11.

Oratio & cætera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

Et ſic in aliis Communibus.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni. g.*

JUſtus, quaſi leo confídens, abſque terróre erit. *Prov.* 28. 1.

Ant. 2. *D.* In tentatióne, ámbulat cum eo ſapiéntia, & in primis éligit eum. *Eccli.* 4. 18.

Ant. 3. à. In tentatióne, Deus illum conſervábit, & liberábit à malis. *Eccli.* 33. 1.

Ant. 4. a. Firmábit illum, & iter addúcet diréctum ad illum, & lætificábit illum. *Eccli.* 4. 20.

Ant. 8. G. Uſque in tempus ſuſtinébit pátiens; & póſteà reddítio jucunditátis. *Eccli.* 1. 29.

Capitulum. *Eccli.* 2. 5. 6.

IN igne probátur aurum & argéntum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, & recuperábit te: & dírige viam tuam, & ſpera in illum.

In Duplicibus majoribus & ſuprà.

℟. Benedíctus vir qui confídit in Dómino, * Et erit Dóminus fidúcia ejus. *Jer.* 17. 7. ℣. Qui credit in Fílium Dei, habet teſtimónium Dei in ſe. 1. *Joan.* 5. 10. * Et erit. Glória. * Et erit.

Hymnus.

EX quo, ſalus mortálium,
Fluxit ſacer Dei cruor,
Homo redémptus æmulum
Deo litávit ſánguinem.

Non jam crucis Chriſti pudet;
Quin ſurgit ingens glória,
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

Hoc iſte plenus ſpíritu
Ridet minas, ridet neces,
Tuâque fretus dénterâ,
Tibi, Redémptor, mílitat.

Parata ſpectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat;
Sic pugnat, ut ſperet mori,
Et morte mortem víncere.

Unus tot armátas manus
Stupénte laſſat júdice;
Et tortus ipſis, qui cadit,

Torquéntibus fit fórtior.
Da, Chriſte, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia;
Da ſuſtinére pro tuo,
Quodcúmque durum, nómine.
Sit laus Patri; laus Fílio
Teſti fidéli, quo duce,
Torménta vincunt Mártyres;
Par ſit tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Juſtus, cùm cecíderit, non collidétur; ℟. Quia Dóminus ſuppónit manum ſuam. *Pſ.* 36. 24.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. *a.* Bonus Dóminus, & confórtans in die tribulatiónis, & ſciens ſperántes in ſe. *Nah.* 1. 7.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì ſit propria.

Si eodem die occurrat Commemoratio alterius Martyris, fiet per Antiphonam ad Benedíctus, *infrà, &* ℣. *ex Laudibus, cum Oratione in Proprio Sanctorum deſignata. Quod ſervatur in omni alio Communi.*

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum qui fidéli uſque ad mortem dat corónam vitæ, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 2. 10.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

Felix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo diffícilem rúmpere amas viam,
Et ſignáre cruóre,
Quam Chriſto déderas fidem.
Pœnis victa quibus deficeret fides?
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non ſufficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege ſua magnánimum mori,
Te Chriſtus púgilem ſpectat ab æthere;
Ne ſuccúmbere poſſis,
Tecum prælia ſúſtinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infida Deo, quærimus ánxii:
Quid torpémus? inértes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Patri máxima laus; máxima Fílio;
Amborúmque ſacro máxima Flámini,
Cujus róbore freti,
Vincunt fúnera Mártyres. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. J. Deſtinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6. 20.

Ant. 2. *D.* Propter opus Chriſti, uſque ad mortem accéſſit, tradens ánimam ſuam. *Philipp.* 2. 30.

Ant. 3. c. Glorioſíſſimam mortem magìs quàm odíbilem vitam compléctens, voluntáriè præibat ad ſupplícium. 2. *Mach.* 6. 19.

℣. Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam; ℟. Quia, Deus, ſuſcéptor meus es. *Pſ.* 58. 10.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit; quóniam ipſe eſt ſpes ejus. * Timéntis Dóminum beáta eſt ánima ejus. *Eccli.* 34. 16. 17. ℣. Víncula & tribulatiónes me manent; ſed nihil horum véreor. *Act.* 20. 23. 24. * Timéntis.

℟. *ij.* Cum fidúcia ait: * E cœlo iſta poſsídeo; ſed propter Dei leges, nunc hæc ipſa deſpício, quóniam ab ipſo me ea receptúrum ſpero. 2. *Mach.* 7. 11. ℣. Non fácio ánimam meam pretioſiórem quàm me. *Act.* 20. 24. * E cœlo.

℟. *iij.* Deus à peccatóribus liberávit eum; * Deſcendítque cum illo in fóveam, & in vínculis non derelíquit illum. *Sap.* 10. 13. 14. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. *Act.* 7. 9. 10. * Deſcendítque. Glória. * Deſcendítque.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Certámen forte dedit illi Dóminus, ut vínceret, & ſciret quóniam ómnium poténtior eſt ſapiéntia. *Sap.* 10. 12.

Ant. 5. a. Non hæſitávit diffidéntiâ, ſed confortátus eſt fide, dans glóriam Deo. *Rom.* 4. 20.

Ant. 7. d. Et hic ítaque mundus óbiit, per ómnia in Dómino confidens. 2. *Mach.* 7. 40.

℣. Scápulis ſuis obumbrábit tibi Dóminus; ℟. Et ſub pennis ejus ſperábis. *Pſ.* 90. 4.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *jv.* Cùm à morte poſſem liberári, duros córporis ſuſtíneo dolóres; ſecúndùm ánimam verò, * Propter timórem tuum, Dómine, libénter hæc pátior. 2. *Mach.* 6. 30. ℣. Pátior, ſed non confúndor; ſcio enim cui crédidi. 2. *Tim.* 1. 12. * Propter.

℟. *v.* Exémplum forte relínquam, ſi prompto ánimo ac fórtiter, * Pro graviſſimis ac ſanctiſſimis légibus, honéſtâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6. 28. ℣. Magìs éligens afflígi cum pópulo Dei, quàm temporális peccáti habére jucunditátem. *Hebr.* 11. 25. * Pro.

℟. *vj.* Hanc tentatiónem ídeò permíſit Dóminus evenire illi, * Ut pósteris darétur exémplum patiéntiæ ejus. *Tob.* 2. 12. ℣. In labóribus plúrimis, in carcéribus abundántiùs, in plagis ſupra modum, in mórtibus frequénter. 2. *Cor.* 11. 23. * Ut pósteris. Glória. * Ut pósteris.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Honeſtávit illum Deus in labóribus, & complévit labóres illíus. *Sap.* 10. 10.

Ant. 1. g. Mendáces oſténdit Deus qui maculavérunt illum, & dedit illi claritátem ætérnam. *Sap.* 10. 14.

Ant. 6. F. Abſque terróre requiéſcet, & abundántiâ perfruétur, timóre malórum ſubláto. *Prov.* 1. 33.

℣. Dicet Dómino : Suſcéptor meus es tu, ℟. Et refúgium meum. *Pſ.* 90. 2.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Eruens liberábo te, & gládio non cades : ſed erit tibi ánima tua in ſalútem ; * Quia in me habuíſti fidúciam, ait Dóminus. *Jer.* 39. 18. ℣. Quóniam ſerváſti verbum patiéntiæ meæ, & ego ſervábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3. 10. * Quia.

℟. *viij.* Nunc réquiem dedit Dóminus Deus meus mihi per circúitum ; * Et non eſt Satan, neque occúrſus malus. 3. *Reg.* 5. 4. ℣. Oppréſſum à nefandórum injúria, ac luxurióſa converſatióne eripuit. 2. *Petr.* 2. 7. * Et non.

℟. *ix.* Probávit me Deus quaſi aurum quod per ignem tranſit ; * Veſtígia ejus ſecútus eſt pes meus ; viam ejus cuſtodívi, & non declinávi ex ea. *Job.* 23. 10. 11. ℣. Repóſita eſt mihi coróna juſtítiæ, quam reddet mihi Dóminus in illa die juſtus judex. 2. *Tim.* 4. 8. * Veſtígia. Glória. * Veſtígia.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Ego cantábo fortitúdinem tuam, Dómine ; ℟. Et exultábo manè miſericórdiam tuam. *Pſ.* 58. 17.

Ant. 4. A. Dóminus tecum, virórum fortíſſime. *Judic.* 6. 12.

Ant. 5. a. Non eſt Deus álius ut Deus rectíſſimi ; Aſcénſor cœli auxiliátor tuus. *Deut.* 33. 26.

Ant. 7. d. Dóminus ipſe erit tecum ; non dimíttet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 8.

Ant. 1. D. Deus.

CANTICUM. *Eccli. c.* 51. *v.* 1. *ad* 5.

Martyr Deum laudat, & gratias agit pro victoria reportata.

COnfitébor tibi, Dómine Rex, * & collaudábo te Deum ſalvatórem meum.

Confitébor nómini tuo, * quóniam adjútor & protéctor factus es mihi :

Et liberáſti corpus meum à perditióne, à láqueo linguæ iníquæ, & à lábiis operántium mandácium : * & in conſpéctu aſtántium factus es mihi adjútor :

Et liberáſti me ſecúndùm multitúdinem miſericórdiæ nóminis tui, * à rugiéntibus præparátis ad eſcā,

De mánibus quæréntium ánimam meam, * & de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me.

Ant. Deus tuus quem colis ſemper, ipſe liberábit te. *Dan.* 6. 16.

Ant. 2. *D.* Ejíciet à fácie tua inimícum, dicétque: Contérere. *Deut.* 33. 27.

CAPITULUM. *Rom.* 5. 3. 4. 5.

GLoriámur in tribulatiónibus, ſciéntes quòd tribulátio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò ſpem, ſpes autem non confúndit.

HYMNUS.

ECQUIS magnánimus ſe pugil éxhibet?
Fit verbum gládius, fit clýpeus fides;
Athletámque Dei prǽparat árdua
Ad certámina véritas.

INUNC, ſancte pugil, quò pia prǽlia,
Quò te magna vocant prǽmia mílitem:
Præſens Chriſtus adeſt: hoc duce, non cades,
Ni victâ morte fórtior.

FRUSTRA barbáries explícuit cruces;
Nil torménta movent, ore ſerénior,
Et fidens ánimi, promptus ad ómnia,
Pœnas inter ovat ſuas.

REGES ante feros impávidus volat,
Teſtatúrque fidem; nil métuit mori;
Os viréſque, ſui polliciti memor,
Præſens ſuppéditat Deus.

ÆTERNUM cita mors vívere Mártyri
Quod ſpondet, próperas, Martyr ovans mori;
Palmam dum móriens conſéqueris tibi,
Firmas, nóſque mori doces.

PATRI máxima laus, máxima Fílio,
Amborúmque ſacro máxima Flámini,
Qui dat Martýribus mille neces pati,
Et per fúnera víncere.
Amen.

℣. Dóminus exaudívit eum, ℟. Et de ómnibus tribulatiónibus ejus ſalvávit eum. *Pſ.* 33. 7.

Ad Benedictus, *Ant.* 4. d. Hoc pro certo habet omnis qui te colit, Dómine, quòd vita ejus, ſi in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3. 21.

Oratio.

ADéſto, Dómine, ſupplicatiónibus noſtris; ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injúſtè perſequéntium, nec ullis perturbémur advérſis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DA nobis, quǽſumus, Dómine, intercedénte beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide & ſinceritáte conſtántiam; ut in caritáte divína firmáti, nullis ten-

tatiónibus ab ejus integritáte divellámur; Per Dóminum.

Si ſit Pontifex,
Oratio.

FAc nos, Dómine Deus, imitári ſacerdotálem conſtántiam beáti *N.* Mártyris tui atque Pontíficis; ut fidem ſervántes quam dócuit, ejúſdem corónæ consórtes efficiámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui beáto *N.* dignam Mártyre atque Pontífice fidem & fortitúdinem tribuíſti; fac nos, ejus méritis, vitæ frágilis amórem abjícere, & ad te, qui ſolus vera vita es, felíciter perveníre; Per Dóminum.

Si facienda ſit Commemoratio alterius Martyris, fiet per Ant. ad Magníficat *&* ℣. *ex ſecundis Veſperis: Quod ſervatur in omni alio Communi.*

AD PRIMAM.

Ant. 4. A. Dóminus tecum, virórum fortíſſime. *Judic.* 6. 12.

CAPITULUM. *Apoc.* 6 2.

DAta eſt ei coróna; & exívit vincens, ut vínceret.

Cætera ut in Pſalterio, p. 152.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Non eſt Deus álius ut Deus rectíſſimi; Aſcénſor cœli auxiliátor tuus. *Deut.* 33. 26.

CAPITULUM. *Apoc.* 3. 12.

QUi vícerit, fáciam illum colúmnam in templo Dei mei, & foràs non egrediétur ámpliùs, & ſcribam ſuper eum nomen Dei mei.

℟. *breve.* Super ſalutáre tuum, Dómine, * Exultábit veheménter. ℟. Super. ℣. Deſidérium cordis ejus tribuíſti ei. * Exultábit. Glória. ℟. Super. *Pſ.* 20. 2. 3.

℣. Poſuíſti in cápite ejus corónam, ℟. De lápide pretióſo. *Pſ.* 20. 4.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Dóminus ipſe erit tecum; non dimittét, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 8.

CAPITULUM. *Sap.* 10. 16.

SApiéntia intrávit in ánimam ſervi Dei, & ſtetit contra reges horréndos, in porténtis & ſignis.

℟. *breve.* Adjútor meus, * Tibi pſallam. ℟. Adjútor. ℣. Quia, Deus, ſuſcéptor meus es. * Tibi. Glória. ℟. Adjútor. *Pſ.* 58. 18.

℣. Tu, Dómine, adjuvíſti me, ℟. Et conſolátus es me. *Pſ.* 85. 17.

AD NONAM.

Ant. 2. *D.* Ejíciet à fácie tua inimícum, dicétque: Contérere. *Deut.* 33. 27.

CAPITULUM. *Jer.* 20. 13.

CAntáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum.

℟. *breve.* Magna eſt * Glória ejus. ℟. Magna. ℣. In ſalutári tuo, Dómine. * Glória. Glória. ℟. Magna. *Pſ.* 20. 6.

℣. Glóriam & magnum decórem, ℟. Impónes ſuper eum. *Pſ.* 20. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 8. g. Quis eſt qui vincit mundum, niſi qui credit quóniam Jeſus eſt Fílius Dei? 1. *Joan.* 5. 5.

Ant. 1. a. Hæc eſt grátia, ſi propter Dei conſciéntiam, ſúſtinet quis triſtítias, pátiens injúſtè. 1. *Petr.* 2. 19.

Ant. 3. c. Qui certat in agóne, non coronátur, niſi legítimè certáverit. 2. *Tim.* 2. 5.

Ant. 2. *D.* Qui vícerit, non lædétur à morte ſecúnda. *Apoc.* 2. 11.

Ant. 6. F. Qui vícerit ſic, veſtiétur veſtiméntis albis. *Apoc.* 3. 5.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 9. 25.

OMnis qui in agóne conténdit, ab ómnibus ſe ábſtinet; & illi quidem, ut corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorrúptam.

HYMNUS.

JAM non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas Cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cœco,
Fulgéntes hábitas domos.

NON jam vincla manus, non cóhibent pedes
Tu liber Súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.

NEC te dira fames, nec ſitis ámpliùs,
Nec probróſa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Paſcit Chriſtus & índuit.

SIC tu Martýribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet:
Confundíſque tyránnum,
Dum quos déprimit, élevas.

PATRI máxima laus; máxima Fílio;
Amborúmque ſacro máxima Flámini,
Cujus róbore freti,
Vincunt fúnera Mártyres. Amen.

℣. Si consíſtant advérsùm me caſtra, ℟. Non timébit cor meum. *Pſ.* 26. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. c. Qui amat ánimam ſuam, perdet eam; & qui odit ánimam ſuam in hoc mundo, in vitam ætérnam cuſtódit eam. *Joan.* 12. 25.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. a. Qui ſuſtinúerit in finem, hic ſalvus erit. *Marc.* 13. 13.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Jac.* 1. 2. 3. 4.

OMne gáudium exiſtimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias

incidéritis, ſciéntes quòd probátio fidei veſtræ patiéntiam operátur, patiéntia autem opus perféctum habet.

℟. *breve.* In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Beátus vir qui ſuffert tentatiónem; quóniam, cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ. *Jac.* 1. 12.

Oratiò & cætera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. *toni D.*

JUſtítia rectórum liberábit eos: & in insídiis ſuis capiéntur iníqui. *Prov.* 11. 6.

Ant. 3. *a.* Eligéntur, & dealbabúntur, & quaſi ignis probabúntur multi. *Dan.* 12. 10.

Ant. 4. f. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitáte. *Dan.* 11. 33.

Ant. 5. c. In paucis vexáti, in multis benè diſponéntur. *Sap.* 3. 5.

Ant. 1. a. Ruent, ut confléntur, & eligántur, & dealbéntur, uſque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11. 35.

Capitulum. *Iſ.* 51. 7. 8.

NOlíte timére oppróbrium hóminum, & blaſphémias eórum ne metuátis; ſicut enim veſtiméntum, ſic cómedet eos vermis; & ſicut lanam, ſic devorábit eos tínea: ſalus autem mea in ſempitérnum erit.

In Dúplicibus majoribus & ſuprà.

℟. Omnes qui placuérunt Deo, * Per multas tribulatiónes tranſiérunt fidéles. *Judith.* 8. 23. ℣. Datum eſt béſtiæ bellum fácere cum ſanctis. *Apoc.* 13. 7. * Per. Glória. * Per.

HYMNUS.

FORTES cadéndo Mártyres,
Quos empta fuſo ſánguine
Cœléſtis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

IMPLERE vos omnes decet
Paſſo Deo quod défuit;
Per tot neces læſo Patri
Fit plena Chriſtus hóſtia.

QUEM lictor insánus ſitit,
Quem cæcus effúndit furor,
Amor ſacérdos pródigum
Chriſto cruórem cónſecrat.

ET ille, mixtus ſánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non ceſſat Deum.

SIC, Chriſte, robur Mártyrum,
Certáre das & víncere;
Tuóſque múnerans, tua
Æquus corónas múnera.

QUO duce, vincunt Mártyres,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Viríliter ágite; & confortétur cor veſtrum,
℟. Omnes qui ſperátis in Dómino. *Pſ.* 30. 25.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Agnóſcent qui derelícti ſunt, quóniam nihil mélius eſt, quàm timor Dei, & nihil dúlcius, quàm reſpícere in mandátis Dómini. *Eccli.* 23. 37.

Oratio ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

COMPLETORIUM *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminum legítimè certántes coronántem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2. 5.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

CHRISTI Martýribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica,
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere ſéculum.

CŒLESTIS pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi ſpernit opes flúxaque gaúdia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.

NON vultus métuunt carníficum truces:
Fetas ſupplíciis deſpíciunt manus:
Enſes, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.

O INCREDIBILEM vim patiéntiæ!
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extórquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.

ERGO nunc própior, Chriſte, tibi ſedet
Palmis turba nitens uſque viréntibus,
Victorúmque gerens præmia; nóbiles
Multo ſánguine laúreas.

SIT laus ſumma Patri, súmmaque Fílio:
Sit par, ſancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præsídio prælia súſtinent
Contémptâ nece Mártyres. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Abſit à nobis, ut relinquámus Dóminum, & ſerviámus diis aliénis. *Joſ.* 24. 16.

Ant. 3. *à.* Paráti ſumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7. 2.

Ant. 2. D. Moriámur omnes in ſimplicitáte noſtra: & teſtes erunt ſuper nos cœlum & terra. 1. *Mach.* 2. 37.

℣. Non diſcédimus à te, Dómine; vivificábis nos;
℟. Et nomen tuum invocábimus. *Pſ.* 79. 19.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Invicem ſe hortabántur mori fórtiter, dicéntes: Dóminus Deus aſpi-

ciet veritátem, * Et conſolábitur in nobis. 2. *Mach.* 7. 5. 6. ℣. Módicùm paſſos Deus ipſe perfíciet, confirmábit, ſolidabítque. 1. *Petr.* 5. 10. * Et conſolábitur.

℟. *ij.* Pótiùs eſt ab homínibus morti datos, ſpem expectáre à Deo, * Iterùm ab ipſo reſuſcitándos. 2. *Mach.* 7. 14. ℣. Vocávit nos in ætérnam ſuam glóriam in Chriſto Jeſu. 1. *Petr.* 5. 10. * Iterùm.

℟. *iij.* Propítius ſit nobis Deus. * Non eſt nobis útile relínquere legem & juſtítias Dei. 1. *Mach.* 2. 21. ℣. Quam dabit homo commutatiónem pro ánima ſua? *Matt.* 16. 26. * Non eſt. Glória. * Non eſt.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Convaluérunt ánimis, non ſolùm hómines, ſed & béſtias ferocíſſimas, & muros férreos paráti penetráre. 2. *Mach.* 11. 9.

Ant. 8. c. Ibant prompti, de cœlo habéntes adjutórem, & miſerántem ſuper eos Dóminum. 2. *Mach.* 11. 10.

Ant. 7. c. Tradidérunt córpora ſua, ne ſervírent, & ne adorárent omnem deum, excépto Deo ſuo. *Dan.* 3. 95.

℣. Multæ tribulatiónes juſtórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Pſ.* 33. 20.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *jv.* Tanquam aurum in fornáce * Probávit illos Deus, & quaſi holocaúſti hóſtiam accépit illos. *Sap.* 3. 6. ℣. Ludíbria & vérbera expérti, ínſuper & víncula & cárceres. *Hebr.* 11. 36. * Probávit.

℟. *v.* Noluérunt infríngere legem Dei ſanctam, & * Trucidáti ſunt. 1. *Mach.* 1 66. ℣. Egéntes, anguſtiáti, afflícti, quibus dignus non erat mundus. *Hebr.* 11. 37. 38. * Trucidáti ſunt.

℟. *vj.* Et ſi coram homínibus torménta paſſi ſunt, * Spes illórum immortalitáte plena eſt. *Sap.* 3. 4. ℣. In multo experiménto tribulatiónis, abundántia gaúdii ipsórum fuit. 2. *Cor.* 8. 2. * Spes. Glória. * Spes.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. Módico nunc dolóre ſuſtentáto, ſub teſtaménto ætérnæ vitæ effécti ſunt. 2. *Mach.* 7. 36.

Ant. 7. d. Agnus qui in médio throni eſt, reget illos, & dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. *Apoc.* 7. 17.

Ant. 1. D. Accípient regnum decóris, & diadéma ſpeciéi de manu Dómini. *Sap.* 5. 17.

℣. Salvábit eos Dóminus; ℟. Quia ſperavérunt in eo. *Pſ.* 36. 40.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Venit Antíquus diérum, & judícium dedit

Sanctis Excélſi ; * Et tempus advénit, & regnum obtinuérunt Sancti. *Dan.* 7. 22. ℣. Non dilexérunt ánimas ſuas uſque ad mortem. *Apoc.* 12. 11. * Et tempus.

℟. *viij.* Viſi ſunt óculis inſipiéntium mori ; & * Æſtimáta eſt afflíctio, éxitus illórum ; & quod à nobis eſt iter, extermínium ; illi autem ſunt in pace. *Sap.* 3. 2. 3. ℣. Beáti qui perſecutiónem patiúntur propter juſtítiam, quóniam ipsórum eſt regnum cœlórum. *Matth.* 5. 10. * Æſtimáta.

℟. *jx.* Vitam illórum æſtimabámus insániam, & finem illórum ſinè honóre : * Ecce quómodo computáti ſunt inter filios Dei, & inter Sanctos ſors illórum eſt ! *Sap.* 5. 4. 5. ℣. Nolíte amíttere confidéntiam veſtram, quæ magnam habet remuneratiónem. *Hebr.* 10. 35. * Ecce. Glória. * Ecce.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Non derelínquet Dóminus ſanctos ſuos ; ℟. In ætérnum conſervabúntur. *Pſ.* 36. 28.

Ant. 3. E. Qui própriâ voluntáte obtuliſtis vos diſcrímini, benedícite Dómino. *Judic.* 5. 9.

Ant. 4. a. Vobis donátum eſt pro Chriſto, non ſolùm ut in eum credátis, ſed ut étiam pro illo patiámini. *Philipp.* 1. 29.

Ant. 2. D. Rapínam bonórum veſtrórum cum gáudio ſuſcepíſtis, cognoſcéntes vos habére meliórem & manéntem ſubſtántiam. *Hebr.* 10. 34.

Ant. 1. f. Credéntes.

CANTICUM. *Sap. c.* 3. *v.* 1. *ad* 8.

Gloria Martyrum celebratur.

JUſtórum ánimæ in manu Dei ſunt, * & non tanget illos torméntum mortis.

Viſi ſunt óculis inſipiéntium mori ; * & æſtimáta eſt afflíctio, éxitus illórum ;

Et quod à nobis eſt iter, extermínium ; * illi autem ſunt in pace.

Et ſi coram homínibus torménta paſſi ſunt, * ſpes illórum immortalitáte plena eſt.

In paucis vexáti, in multis benè diſponéntur : * quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos ſe.

Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quaſi holocáuſti hóſtiam accépit illos ; * & in témpore erit reſpéctus illórum.

Fulgébunt Juſti, * & tanquam ſcintíllæ in arundinéto diſcúrrent :

Judicábunt natiónes, & dominabúntur pópulis ; * & regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

Ant. Credéntes exultábitis lætítiâ inenarrábili & glorificátâ, reportántes finem fidei veſtræ, ſalútem animárum. 1. *Petr.* 1. 8. 9.

Ant. 6. F. Cùm Chriſtus apparúerit, vita veſtra, tunc & vos apparébitis cum ipſo in glória. *Coloſſ.* 3. 4.

Capitulum. *Apoc.* 6. 11.

Datæ ſunt illis ſíngulæ ſtolæ albæ: & dictum eſt illis, ut requiéſcerent adhuc tempus módicum, donec compleántur consérvi eórum, & fratres eórum, qui interficiéndi ſunt, ſicut & illi.

Hymnus.

Quam, Chriſte, ſignáſti viam
Primus, profúſo sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem ſequúntur mílites.

Fossus manus, foſſus pedes,
Ovans ad aſtra tránſvolas,
Et membra trunci Mártyres,
Addunt triúmpho ſe tuo.

Omnes in oſtro ſplén-didi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accépta monſtrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.

Audire ſi nos réſpuis,
Quos críminum moles gravat,
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.

Fac, ſi tyránnus déficit,
Ne blandiéndo mólliùs
Frangat volúptas péctora,
Ipſis tyránnis sævior.

Cujus ſub armis mílitant,
Mundúmque vincunt Mártyres,
Sit ſit laus Patri; laus Fílio;
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamavérunt; ℟. Et ſalvi facti ſunt. *Pſ.* 21. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Dedíſti eos, Dómine, in manu hóſtium ſuórum, & afflixérunt eos; & in témpore tribulatiónis ſuæ clamavérunt ad te, & tu de cœlo audíſti. 2. *Eſdr.* 9. 27.

Oratio.

Exaúdi nos, Dómine, Mártyrum tuórum *N.* & *N.* victórias celebrántes; ut córdibus ex eórum paſſióne ſuccénſis, in lege tua fidéliter ambulémus; Per Dóminum.

Alia Oratio.

Martyris tui *N.* & Sociórum ſolémnia recenséntes, súpplices te, Dómine, deprecámur, ut in tua caritáte radicáti & fundáti, paſſiónes hujus témporis, glóriæ cœléſtis amóre, ánimo volénti ſuſtineámus; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. E. Qui própriâ voluntáte obtuliſtis vos diſcrímini, benedícite Dómino. *Judic.* 5. 9.

Capitulum. *Apoc.* 7. 14.

Hi ſunt qui venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt ſtolas ſuas, & dealbavérunt eas in sánguine Agni.

Cætera ut in Pſalterio, p. 152.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Vobis donátum eſt pro Chriſto, non ſolùm ut in eum credátis, ſed ut étiam pro illo patiámini. *Philipp.* 1. 29.

CAPITULUM. *Sap.* 10. 17.

REddidit Deus juſtis mercédem labórum ſuórum, & dedúxit illos in via mirábili; & fuit illis in velaménto diéi, & in luce ſtellárum per noctem.

℟. *breve.* Probáſti nos, Deus, * Igne nos examináſti. ℟. Probáſti. ℣. Sicut examinátur argéntum. * Igne. Glória. ℟. Probáſti. *Pſ.* 65. 10.

℣. Salváſti nos de affligéntibus nos; ℟. Et odiéntes nos confudíſti. *Pſ.* 43. 8.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Rapínam bonórum veſtrórum cum gaúdio ſuſcepíſtis, cognoſcéntes vos habére meliórem & manéntem ſubſtántiam. *Hebr.* 10. 34.

CAPITULUM. *Apoc.* 7. 15. 16.

QUi ſedet in thròno, habitábit ſuper illos; non eſúrient neque sítient ámpliùs, nec cadet ſuper illos ſol; neque ullus æſtus.

℟. *breve.* Propter te, Dómine; * Mortificámur totâ die. ℟. Propter. ℣. Æſtimári ſumus ſicut oves occiſiónis. * Mortificámur. Glória. ℟. Propter. *Pſ.* 43. 22.

℣. Clamavérunt Juſti; ℟. Et Dóminus exaudívit eos. *Pſ.* 34. 18.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Cùm Chriſtus apparúerit, vita veſtra, tunc & vos apparébitis cum ipſo in glória. *Coloſſ.* 3. 4.

CAPITULUM. *Apoc* 21. 4.

ABſtérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: & mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

℟. *breve.* Eúntes * ibant & flebant. ℟. Eúntes. ℣. Mitténtes sémina ſua. * Ibant. Glória. ℟. Eúntes. *Pſ.* 125. 6.

℣. Veniéntes autem, vénient cum exultatióne, ℟. Portántes manípulos ſuos. *Pſ.* 125. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 7. *d.* Vaſa figuli probat fornax, & hómines juſtos tentátio tribulatiónis. *Eccli.* 27. 6.

Ant. 1. a. In perpétuum vivent, & apud Dóminum eſt merces eórum, & cogitátio illórum apud Altíſſimum. *Sap.* 5. 16.

Ant. 6. F. Si ſuſtinébimus, & conregnábimus: ſi negavérimus, & ille negábit nos. 2. *Tim.* 2. 12.

Ant. 7. d. Sicut abúndant paſſiónes Chriſti in nobis, ità & per Chriſtum abúndat conſolátio noſtra. 2. *Cor.* 1. 5.

Ant. 2. D. Méliùs eſt benefaciéntes, ſi volúntas Dei velit, pati, quàm ma-

leſaciéntes. 1. *Petr.* 3. 17.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4. 15. 16.

NEmo veſtrûm patiátur ut homicída, aut fur, aut malédicus, aut alienórum appetítor; ſi autem ut Chriſtiánus, non erubéſcat, glorificet autem Deum in iſto nómine.

HYMNUS.

QUANTO, morte ſacrâ quos tibi dévoves,
Firmas, Chriſte, tuos róbore mílites!
Ad torménta rapit, non pávidos mori,
Quam das, ígnea cáritas.

TORTORIS rábies sáviat ímpotens;
Addat carcéribus férrea víncula;
Conſtánti púgiles péctore prǽlia,
Trunci córpore súſtinent.

ALTO de sólio nunc, Deus, áſpice
Non indígna tuo Númine múnera.
Quot proſtráta jacent córpora Mártyrum,
Aſtant tot tibi víctimæ.

AD te, lethífero vúlnere ſaúcii,
Vectántur róſeo flúmine ſánguinis:
Eménſi, duce te, Chriſte, perícula,
Tangunt líttora pátriæ.

SED quid barbáries ímpia próficit?
No hæc Chriſtíadas vúlnera déprimunt:
Gens exórta ſacro fúnere Núminis,
Creſcit ſánguine Mártyrum.

SIT laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio,
Sit par, ſancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præſídio prǽlia ſúſtinent,
Contémptâ nece Mártyres.
Amen.

℣. In te ſperavérunt, Dómine; ℟. Et non ſunt confúſi. *Pſ.* 21. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. c. Mórtui ſunt in dolóribus péſſimis, in fame, & in gládio, & in emiſſióne. *Bar.* 2. 25.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a* Omnes qui piè volunt vívere in Chriſto Jeſu, perſecutiónem patiéntur. 2. *Tim.* 3. 12.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3. 13. 14.

QUis eſt qui vobis nóceat, ſi boni æmulatóres fuéritis? Sed & ſi quid patímini propter juſtítiam, beáti!

℟. *breve.* In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. Non egébunt lúmine lucérnæ, neque lúmine ſolis, quóniam Dóminus Deus illuminábit illos. *Apoc.* 22. 5.

Oratio & cætera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE UNIUS SANCTI PONTIFICIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 5. toni a.

QUæſívit Dóminus ſibi virum juxta cor ſuum: & præcépit ei Dóminus ut eſſet dux ſuper pópulum ſuum. 1. *Reg.* 13. 14.

Ant. 6. F. Geſtábit judícium filiórum Iſraël in péctore ſuo, in conſpéctu Dómini ſemper. *Exod.* 28. 30.

Ant. 1. D. Legem requírent ex ore ejus, quia Angelus Dómini exercítuum eſt. *Malach.* 2. 7.

Ant. 7. *d.* Rogánte pro eis ſacerdóte, propítius erit eis Dóminus. *Levit.* 4. 20.

Ant. 1. g. Non egrediétur de Sanctis, ne pólluat Sanctuárium Dómini; quia óleum ſanctæ unctiónis Dei ſuper eum eſt. *Levit.* 12. 12.

CAPITULUM. 1. *Reg.* 2. 35.

SUſcitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum & ánimam meam fáciet; & ædificábo ei domum fidélem; & ambulábit coram Chriſto meo cunctis diébus.

In Duplicibus majoribus & ſuprà.

℟. Hoc eſt quod locútus eſt Dóminus: * Sanctificábor in iis qui appropínquant mihi, & in conſpéctu omnis pópuli glorificábor. *Levit.* 10. 3. ℣. Scriptum eſt: Sancti éritis, quóniam ego Sanctus ſum. 1. *Petr.* 1. 16. * Sanctificábor. Glória. * Sanctificábor.

HYMNUS.

CHRISTE, Paſtórum Caput atque Princeps,
Prǽſulis feſtam veneráta lucem,
Débitis ſupplex tua templa votis,
Turba frequéntat.

ILLE non vano ténuit treméndam
Spíritu ſedem, próprio nec auſu;
Sed ſacrum juſſus, Dómino vocánte,
Sumpſit honórem.

STRENUUM bello púgilem, ſupérni
Chríſmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu; poſuítque ſanctam
Páſcere gentem.

FIT gregis paſtor, pater atque forma:
Lætus impéndit ſua séque; ſervus
Omnium, curis gravis, omnibúſque
Omnia factus.

PRO reis orat, réficit geméntes,
Erigit lapſos, tenebráſque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hoſtem.

Fac ut illius précibus juvémur,
Chriſte, fac Patrem, paritérque tecum
Spíritum, jugi celebrémus hymno,
Omne per ævum.
Amen.

℣. Beátus quem elegíſti & aſſumpſíſti, Dómine; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64. 5.

Ad Magnificat, *Ant.* 4. E. Ipſum elégit Dóminus ab omni vivénte, offérre ſacrifícium Deo, incénſum, & bonum odórem, in memóriam placáre pro pópulo ſuo. *Eccli.* 45. 20.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì ſit propria.

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Chriſtum Paſtórum Príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5. 4.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

Christe, decréto Patris inſtitútus
Póntifex ſummo, tibi qui fidéles,
Quos legis, formas pópulis regéndis
Ipſe miníſtros;

Hunc juvat feſto celebráre cantu,
Qui, licèt magnis méritis abúndans,
Flens & invítus, duce te, treméndum
Sumpſit honórem.

Noverat quantis páteat perículis
Ille, qui ſummos ápices adéptus,
Omnium curas, ſibi raptus, uni,
Súſtinet omnes.

Fecerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poſcit,
Advolat promptus; mora non eúntem
Ulla retárdat.

Dux iter, vitâ præeúnte, monſtrat;
Cómprobat factis ſua dicta magnis;
Et domum ſanctam benè olénte Chriſti
Implet odóre.

Lux erat cœco, columen labánti,
Una ſpes lapſo, míſero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibúſque
Omnia factus.

Christe, Paſtórum bonus ipſe Paſtor,
Qui greges paſcis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ ſúbeant opíma
Páſcua vitæ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Dedit illi Deus in præcéptis ſuis poteſtátem, in teſtaméntis judiciórum, docére Jacob teſtimónia, & in lege ſua lucem dare Iſraël. *Eccli.* 45. 21.

Ant. 2. D. Dedit illi coràm præcépta, & legem vitæ

vitæ & diſciplínæ, docére Jacob teſtaméntum ſuum, & judícia ſua Iſraël. *Eccli.* 45. 6.

Ant. 3. c. Coróna aúrea ſuper mitram ejus, expréſſa ſigno ſanctitátis & glóriâ honóris. *Eccli.* 45. 14.

℣. Elégit Dóminus ſervum ſuum, ℟. Páſcere hæreditátem ſuam. *Pſ.* 77. 70. 71.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Hæc dicit Dóminus: * Elégi eum ex ómnibus tríbubus Iſraël mihi in Sacerdótem, ut aſcénderet ad altáre meum, & adoléret mihi incénſum. 1. *Reg.* 2. 28. ℣. Non de ómnibus vobis dico: ego ſcio quos elégerim. *Joan.* 13. 18. * Elégi.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Iſraël; * Aúdiens ergo ex ore meo ſermónem, annuntiábis eis ex me. *Ezech.* 33. 7. ℣. In mente habe quáliter accéperis & audíeris, & ſerva. *Apoc.* 3. 3. * Aúdiens.

℟. *iij.* Cùm párvulus eſſes in óculis tuis, * Caput in tríbubus Iſraël factus es, unxítque te Dóminus. 1. *Reg.* 15. 17. ℣. Labóra ſicut bonus miles Chriſti Jeſu. 2. *Tim.* 2. 3. * Caput. Glória. * Caput.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Invocávit Dóminum omnipoténtem, in oppugnándo hoſtes circumſtántes úndique, in oblatióne Agni inviolάti. *Eccli.* 46. 19.

Ant. 8. G. In omni ópere, dedit confeſſiónem Sancto & Excélſo, in verbo glóriæ. *Eccli.* 47. 9.

Ant. 2. *D.* Exquisívit omni modo exaltáre pópulum ſuum, & in diébus ejus proſperátum eſt in mánibus ejus. 1. *Mach.* 14. 35. 36.

℣. Véritas mea & miſericórdia mea cum ipſo; ℟. Et in nómine meo exaltábitur cornu ejus. *Pſ.* 88. 25.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Rectórem te poſuérunt? noli extólli: * Eſto in illis quaſi unus ex ipſis, curam illórum habe. *Eccli.* 32. 1. 2. ℣. Senióreṁ ne increpáveris, ſed óbſecra ut patrem, júvenes ut fratres, anus ut matres, juvénculas ut ſoróres. 1. *Tim.* 5. 1. 2. * Eſto.

℟. *v.* Quia incidíſti in manum próximi tui, * Diſcúrre, feſtína, súſcita amícum tuum, ne déderis ſomnum óculis tuis. *Prov.* 6. 3. 4. ℣. Prǽdica verbum, inſta opportúnè, importúnè, árgue, óbſecra, íncrepa, in omni patiéntia & doctrína. 2. *Tim.* 4. 2. * Diſcúrre.

℟. *vj.* Accéde ad altáre, & ímmola pro peccato tuo: * Offer holocaúſtum, & deprecáre pro te & pro pópulo. *Levit.* 9. 7. ℣. Debet Póntifex, quemádmodum pro pópulo, ità étiam & pro ſemetípſo offérre pro

peccátis. *Hebr.* 5. 3. * Offer. Glória. * Offer.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39. 13.

Ant. 3. a. In vita ſua ſuffúlſit domum, & in diébus ſuis corroborávit templum. *Eccli.* 50. 1.

Ant. 7. c. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Ecclésia. *Eccli.* 39. 14.

℣. Salvum fecit Dóminus Chriſtum ſuum; ℟. Exaúdiet illum de cœlo ſancto ſuo. *Pſ.* 19. 7.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Super ſpéculam Dómini ego ſum, ſtans júgiter per diem: * Et ſuper cuſtódiam meam ego ſum, ſtans totis nóctibus. *Iſ.* 21. 8. ℣. Nocte & die non ceſſávi, cum lácrymis monens unumquémque veſtrûm. *Act.* 20. 31. * Et ſuper.

℟. *viij.* Abſit à me hoc peccátum in Dóminum, ut ceſſem oráre pro vobis, * Et docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12. 23. ℣. Cùm liber eſſem ex ómnibus, ómnium me ſervum feci, ut plures lucrifácerem. 1. *Cor.* 9. 19. * Et docébo.

℟. *ix.* Quaſi ſtella matutina in médio nébulæ, & quaſi luna plena in diébus ſuis lucet, & quaſi ſol refúlgens, * Sic ille effúlſit in templo Dei. *Eccli.* 50. 6. 7. ℣. Sicut ſol lucet in virtúte ſua. *Apoc.* 1. 16. * Sic ille. Glória. * Sic ille.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Juſtitia ejus manet in séculum séculi; ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Pſ.* 111. 9.

Ant. 3. c. Deus patrum noſtrórum præordinávit te, ut cognóſceres voluntátem ejus, & vidéres Juſtum, & audíres vocem ex ore ejus. *Act.* 22. 14.

Ant. 7. d. Cadat orátio noſtra in conſpéctu tuo, & ora pro nobis ad Dóminum Deum tuum. *Jer.* 42. 2.

Ant. 2. D. Nominábitur tibi nomen tuum à Deo in ſempitérnum: Pax juſtítiæ, & honor pietátis. *Bar.* 5. 4.

Ant. 5. a. Ora.

CANTICUM. *Eccli.* 50. v. 12. *ad* 17.

Pontificis encomium.

SAcérdos magnus, in aſcénſu altáris ſancti, * glóriam dedit ſanctitátis amíctum.

In accipiéndo autem partes de manu Sacerdótum, * & ipſe ſtans juxta aram.

Et circa illum coróna fratrum, * quaſi plantátio cedri in monte Líbano.

Sic circa illum ſtetérunt quaſi rami palmæ, * & omnes fílii Aaron in glória ſua.

Oblátio autem Dómini in mánibus ipsórum, * coram omni ſynagóga Iſraël:

Et conſummatióne fungens in ara, * amplificáre oblatiónem excélſi Regis,

Porréxit manum ſuam in libatióne, * & libávit de ſánguine uvæ.

Effúdit in fundaménto altáris odórem divínum * excélſo Príncipi.

Ant. Ora pro ſervis tuis ad Dóminum Deum tuum, ut non moriámur. 1. *Reg.* 12. 19.

Ant. 4. a. Circúmdabit te Deus diplóide juſtítiæ, & impónet mitram cápiti honóris ætérni. *Bar.* 5. 2.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 19.

FActum eſt illi in teſtaméntum ætérnum, & sémini ejus ſicut dies cœli, fungi Sacerdótio, & habére laudem, & glorificáre pópulum ſuum in nómine ejus.

HYMNUS.

JESU, Sacerdótum decus,
In hac die quâ glóriâ
Sanctum corónas Præſulem,
Votis adéſto súpplicum.

SUI probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi,
Accépit agnos páſcere.

HOS novit, & præit vocans
In tuta quemque páſcua;
Victímque præbet: aúdiunt,
Sequúntur, & vivunt oves.

QUAM ſentit errántem, jugis
Hanc nocte quærit ac die,
Et gaudet invéntam ſuo
Portans ovíli réddere.

ARCET freméntes béſtias,
Lupi retúndit ímpetus,
Dolóſque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.

OFFERT frequéntem víctimam
Cum plebe Paſtor ínnocens;
Secúmque devótum gregem
Pius Sacérdos ímmolat.

SUPREME, Christe, Póntifex,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

℣. Glóriâ & honóre coronáſti eum, Dómine; ℟. Et conſtituíſti eum ſuper ópera mánuum tuárum. *Pſ.* 8. 6. 7.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Dómine, propter fámulum tuum juxta cor tuum, feciſti omnem magnificéntiam hanc, & nota eſſe voluíſti univérſa magnália. 1. *Par.* 17. 19.

Oratio.

DIrige oves tuas, Dómine, in viam ſalútis ætérnæ, quam beáti Pontíficis *N.* vita cum doctrína monſtrávit: & fac nos, eódem intercedénte, ſic ejus súbſequi veſtígia, ut cum ipſo coronári mereámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DA Eccléſiæ tuæ, miſéricors Deus, ut mérita ſancti Epiſcopi *N.* pietátem tuam pro ipſa ſemper exórent, & fructum in nobis labórum ejus cuſtódiant; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Deus patrum noſtrórum præordinávit te, ut cognóſceres voluntátem ejus, & vidéres Juſtum, & audíres vocem ex ore ejus. *Act.* 22. 14.

CAPITULUM. *Hebr.* 5. 4.

NEc quíſquam ſumit ſibi honórem, ſed qui vocátur à Deo tanquam Aaron.

Cætera ut in Pſalterio, p. 153.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Cadat orátio noſtra in conſpéctu tuo, & ora pro nobis ad Dóminum Deum tuum. *Jer.* 42. 2.

CAPITULUM. *Hebr.* 5. 1.

OMnis Póntifex ex homínibus aſſúmptus, pro homínibus conſtitúitur in iis quæ ſunt ad Deum, ut ófferat dona & ſacrifícia pro peccátis.

℟. *breve.* Introíbo * Ad altáre Dei. ℟. Introíbo. ℣. Ad Deum qui lætíficat juventútem meam. * Ad altáre. Glória. ℟. Introíbo. *Pſ* 42. 4.

℣. Altária tua, Dómine virtútum, ℟. Rex meus & Deus meus. *Pſ.* 83. 4.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Nominábitur tibi nomen tuum à Deo in ſempitérnum: Pax juſtítiæ, & honor pietátis. *Bar.* 5. 4.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 8.

STátuit ei Dóminus teſtaméntum ætérnum, & dedit illi Sacerdótium gentis, & beatificávit illum in glória.

℟. *breve.* Immolávi * In tabernáculo ejus. ℟. Immolávi. ℣. Hóſtiam vociferatiónis. * In. Glória. ℟. Immolávi. *Pſ.* 26. 6.

℣. In Sancto appárui tibi, Dómine, ℟. Ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam. *Pſ.* 62. 3.

AD NONAM.

Ant. 4. a. Circúmdabit te Deus diplóide juſtítiæ, & impónet mitram cápiti honóris ætérni. *Bar.* 5. 2.

CAPITULUM. 1. *Mach.* 14. 4.

QUæsívit bona genti ſuæ, & plácuit illis poteſtas ejus, & glória ejus ómnibus diébus.

℟. *breve.* Pavit eos * In innocéntia cordis ſui. ℟. Pavit. ℣. Et in intelléctibus mánuum ſuárum dedúxit eos. * In innocéntia. Glória. ℟. Pavit. *Pſ.* 77. 72.

℣. Dedúxit eos in viam rectam; ℟. Ut irent in civitátem habitatiónis. *Pſ.* 106. 7.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Laudémus viros glorióſos & paréntes noſtros in generatióne ſua. *Eccli.* 44. 1.

Ant. 2. *D.* Multi hómines miſericórdes vocántur; virum autem fidélem quis invéniet? *Prov.* 20. 6.

Ant. 7. d. Illi viri miſericórdiæ ſunt, quorum pietátes non defuérunt. *Eccli.* 44. 10.

Ant. 1. a. Córpora ipsórum in pace ſepúlta ſunt; & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44. 14.

Ant. 6. F. In terra ſua duplícia poſſidébunt; lætítia ſempitérna erit eis. *Iſ.* 61. 7.

CAPITULUM. *Hebr.* 13. 17.

OBedíte Præpóſitis veſtris, & ſubjacéte eis: ipſi enim pervígilant, quaſi ratiónem pro animábus veſtris redditúri, ut cum gaúdio hoc fáciant, & non geméntes.

HYMNUS.

SEdibus, Præſul, súperis recépte,
Advola terris: ſacra te repóſcunt,
Noſtra dum cantu tibi dedicáto
Templa resúltant.

Pro Deo vitam cúpidus paeiſci,
Otium durus tibi denegáſti;
Prælium Chriſti benè præliári
Una volúptas.

Si reis vindex minitátur ira,
Súpplici defers prece vim Tonánti:
Et Deum, jugis grege pro tuéndo
Víctima, placas.

Erudis, vitâ præeúnte, Clerum;
Légibus ſacris pópulũ coérces:
Quas Deus dotes dedit, ad ſalúbrem
Cóntrahis uſum.

Laude non unâ, memoránde Præſul,
Nos ama patris ſtúdio benígni;
Et laborántem médiis perículis
Dírige plebem.

Christe, Paſtórum bonus ipſe Paſtor,
Qui greges paſcis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ súbeant opíma
Páſcua vitæ. Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam ſalutári; ℟. Et ſancti ejus exultatióne exultábunt. *Pſ.* 131. 16.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. F. Nomen eórum permáneat in ætérnum, pérmanens ad fílios illórum ſanctórum virórum glória. *Eccli.* 46. 15.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. c. Lex veritátis fuit in ore ejus, & iníquitas non eſt invénta in lábiis ejus. *Malach.* 2. 6.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 4. 8. 9.

PIetas ad ómnia útilis eſt, promiſſiónem habens vitæ quæ nunc eſt, & futúræ. Fidélis ſermo,

& omni acceptióne dignus.
℟. *breve*. In manus, *p.*158.
Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. f. Induit eum Dóminus ſtolam glóriæ, & coronávit eum in vaſis virtútis. *Eccli.* 45. 9.
Oratio & cætera omnia, ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE
UNIUS SANCTI DOCTORIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni f.*

BEátus vir qui in ſapiéntia morábitur, & qui in juſtítia ſua meditábitur, & in ſenſu cogitábit circumſpectiónem Dei. *Eccli.* 14. 22.

Ant. 2. D. Cibábit illum Deus pane vitæ & intelléctûs, & aquâ ſapiéntiæ ſalutáris potábit illum. *Eccli.* 15. 3.

Ant. 5. a. Denudábit abſcónſa ſua illi, & theſaurizábit ſuper illum ſciéntiam, & intelléctum juſtítiæ. *Eccli.* 4. 21.

Ant. 6. F. Ipſe tanquam imbres mittet elóquia ſapiéntiæ ſuæ; & in oratióne confitébitur Dómino. *Eccli.* 39. 9.

Ant. 8. G. Palàm fáciet diſciplínam doctrînæ ſuæ, & in lege teſtaménti Dómini gloriábitur. *Eccli.* 39. 11.

CAPITULUM. *Prov.* 3. 13. 14. 15.

BEátus homo qui invénit ſapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ; mélior eſt acquiſítio ejus negotiatióne argénti, & auri primi & puríſſimi fructus ejus; pretióſior eſt cunctis ópibus; & ómnia quæ deſiderántur, huic non valent comparári.

In Duplícibus majoribus, & ſuprà.

℟. In médio Eccléſiæ apériet os ejus, & * Adimplébit illum Dóminus ſpíritu ſapiéntiæ & intelléctûs. *Eccli.* 15. 5. ℣. Ut innotéſcat Principátibus & Poteſtátibus in cœléſtibus per Eccléſiam multifórmis ſapiéntia Dei. *Eph.* 3. 10. * Adimplébit. Glória. * Adimplébit.

HYMNUS.

O QUI perpétuus nos mónitor doces,
Vox ætérna Patris, Chriſte, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè ſúppetis!
HI ſemper vígilant, ne quid adúlterum
Corrúmpat fídei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides.

His cuſtódibus íntegra.
Infames ábolent relíquias deûm;
Erróres ábigunt, crímina dédocent;
Chriſto reſtítuunt quos malè crédulos
Mendax lúſerat hǽreſis.
Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides:
Quæ ſunt priſca, docent; quæ nova, súbruunt;
Servant depóſitum Dei.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum, quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus inſeris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine; ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Pſ.* 93. 12.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Qui docti fúerint, fulgébunt quaſi ſplendor firmaménti, & qui ad juſtítiam erúdiunt multos, quaſi ſtellæ in perpétuas æternitátes. *Dan.* 12. 3.

Oratio ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Fontem ſapiéntiæ Verbum Dei in excélſis, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1. 5.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

O Qui pro grégibus das ánimam tuis,
Alto consílio quàm benè próvidos
Caro ponis ovili,
Quos tu, Chriſte, vocas duces!
Hi juſto pópulos judício regunt;
Hi de fonte bibunt quem ſitiunt Deum;
Et de Númine pleni
In nos hi ſuperéffluunt.
Hi dum corda ſacris légibus imbuunt,
Diſcúſſis ténebris, ſtat fidei decus;
Seſe pandit apérta,
Toto lúmine, véritas.
Facti forma, Deo quem páriunt, gregis,
Quæ ſermóne docent, móribus éxprimunt;
Cùm mandant, amor urget;
Cùm damnant, amor árguit.
Nuſquam lenta tenent ótia déſides:
Noctes atque dies invígilant agro,
Subrépens inimícus,
Ne zizánia ſéminet.
Quas erráre vident à grege dévias,
Cautè ſollíciti, per juga móntium,
Per desérta, requírunt,
Et portant húmeris oves.
Tot qui conſtítuit lúmina, laus Patri;
Doctórum cápiti, laus quoque Fílio;
Qui pinguédine mentes,

Ungis, laus tibi, Spíritus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Os prudéntis quǽritur in Ecclésia, & verba illíus cogitábunt in córdibus ſuis. *Eccli.* 21. 20.

Ant. 2. D. In corde prudéntis requiéſcit ſapiéntia, & indóctos quoſque erúdiet. *Prov.* 14. 33.

Ant. 4. f. Sciéntia ſapiéntis tanquam inundátio abundábit, & consílium illíus ſicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21. 16.

℣. Fac, Dómine, erudítos corde, ℟. In ſapiéntia. *Pſ.* 89. 12.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens cor ſuum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum, * Et in conſpéctu Altíſſimi deprecábitur. *Eccli.* 39. 6. ℣. Bonus homo de bono theſáuro cordis ſui profert bonum. *Luc.* 6. 45. * Et in.

℟. *ij.* Sápiens apériet os ſuum in oratióne, & pro delíctis ſuis deprecábitur; * Si enim Dóminus magnus volúerit, ſpíritu intelligéntiæ replébit illum. *Eccli.* 39. 7. 8. ℣. Póſtulet in fide nihil hæſitans. *Jac.* 1. 6. * Si enim.

℟. *iij.* Sapiéntiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, & * In Prophétis vacábit. *Eccli.* 39. 1. ℣. Prædicans regnum Dei, & docens quæ ſunt de Dómino Jeſu Chriſto. *Act.* 28. 31. * In Prophétis. Glória. * In Prophétis.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Vóluit & ipſe ſcríbere áliquid horum quæ ad doctrínam & ſapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 1. a. Quæsívit verba utília, & conſcrípſit ſermónes rectíſſimos, ac veritáte plenos. *Eccle.* 12. 10.

Ant. 3. *a.* Gubernávit ad Dóminum cor ipsíus, & in diébus peccatórum corroborávit pietátem. *Eccli.* 49. 4.

℣. Narrábo nomen tuum, Dómine, frátribus meis; ℟. In médio Ecclésiæ laudábo te. *Pſ.* 21. 23.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Optávi, & datus eſt mihi ſenſus; & invocávi, & venit in me ſpíritus ſapiéntiæ, & * Prǽpóſui illam regnis & sédibus. *Sap.* 7. 7. 8. ℣. Exíſtimo ómnia detriméntum eſſe propter eminéntem ſciéntiam Jeſu Chriſti. *Philipp.* 3. 8. * Prǽpóſui.

℟. *v.* Lætátum eſt cor meum in ſapiéntia: ambulávit pes meus iter rectum; * A juventúte mea inveſtigábam eam. *Eccli.* 51. 20. ℣. Non in perſuaſibílibus humánæ ſapiéntiæ verbis, ſed in oſtenſióne ſpíritûs & virtútis. 1. *Cor.* 2. 4. * A juventúte.

℟. *vj.* Inextinguíbile eſt lumen ſapiéntiæ: * Veni-

runt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. *Sap.* 7. 10. 11. ℣. Per Spíritum datur ſermo ſapiéntiæ. 1. *Cor.* 12. 8. * Venérunt. Glória. * Venérunt.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Implévit eum Dóminus Spíritu Dei, ſapiéntiâ, & intelligéntiâ, & ſciéntiâ, & omni doctrínâ. *Exod.* 35. 31.

Ant. 4. A. In fraude circumveniéntium illum, áffuit illi ſapiéntia, & honéſtum fecit illum. *Sap.* 10. 11.

Ant. 7. G. Collaudábunt multi ſapiéntiam ejus, & uſque in ſéculum non delébitur. *Eccli.* 39. 12.

℣. Bonum mihi lex oris tui, Dómine, ℟. Super míllia auri & argénti. *Pſ.* 118. 72.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Reſtítuit ipſe fratres ſuos, & * Expugnávit inimícos Iſraël ab eis. 1. *Mach.* 14. 26. ℣. Enutrítus verbis fidei & bonæ doctrínæ. 1. *Tim.* 4. 6. * Expugnávit.

℟. *viij.* In lege Dómini congregatiónem judicávit, & vidit Deus Jacob; & * In fide ſua probátus eſt Prophéta. *Eccli.* 46. 17. ℣. Doctor géntium in fide & veritáte. 1. *Tim.* 2. 7. * In fide.

℟. *ix.* A Deo proféćta eſt ſapiéntia; * Sapiéntiæ enim Dei aſtábit laus, & in ore fidéli abundábit. *Eccli.* 15. 10. ℣. Si quis volúerit voluntátem ejus fácere, cognóſcet de doctrína utrùm ex Deo ſit. *Joan.* 7. 17. * ſapiéntiæ. Glória. * Sapiéntiæ.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Scrutábor legem tuam, Dómine, ℟. Et cuſtódiam illam in toto corde meo. *Pſ.* 118. 34.

Ant. 1. g. Erudítus es in juventúte tua, & implétus es quaſi flumen, ſapiéntiâ. *Eccli.* 47. 15. 16.

Ant. 7. d. Sicut érudit fílium ſuum homo, ſic Dóminus Deus tuus erudívit te. *Deut.* 8. 5.

Ant. 5. a. Sápiens es, ſicut habet ſapiéntiam Angelus Dei, ut intélligas ómnia. 2. *Reg.* 14. 20.

Ant. 2. D. Ad ínſulas.

CANTICUM. *Eccli. c.* 15. *v.* 3. *ad* 6.

Fons & præmium doctrinæ.

Cibábit illum Deus pane vitæ & intelléctûs, * & aquâ ſapiéntiæ ſalutáris potábit illum:

Et firmábitur in illo, & non flectétur; * & continébit illum, & non confundétur:

Et exaltábit illum apud próximos ſuos, * & in médio Eccléſiæ apériet os ejus:

Et adimplébit illum ſpíritu ſapiéntiæ & intelléctûs, * & ſtolâ glóriæ véſtiet illum.

Jucunditátem & exultatiónem theſaurizábit ſuper

illum, * & nómine ætérno hæreditábit illum.

Ant. Ad ínſulas longè divulgátum eſt nomen tuū, & diléctus es in pace tua. *Eccli.* 47. 17.

Ant. 3. *a.* Beáti ſervi tui, qui ſtant coram te ſemper, & áudiunt ſapiéntiam tuam! 3. *Reg.* 10. 8.

CAPITULUM. *Jac.* 3. 17.

QUæ desúrsùm eſt ſapiéntia, primùm quidem pudíca eſt, deínde pacífica, modéſta, ſuadíbilis, bonis conséntiens, plena misericórdiâ & frúctibus bonis.

HYMNUS.

VOs, ſuccénſa Deo
ſpléndida lúmina:
Vos ſal, nos hómines quo
sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.

PER vos Rellígio túta-
que véritas,
Per vos virgíneis fulget
honóribus:
Per vos Chriſtus amat
pándere dívites
Theſaúros ſapiéntiæ.

VESTRIS unda fluit
pura canálibus:
Chriſti floret ager, munda nitet ſeges:
Lac aptum púeris, & sólidum viris
Cauti ſufficitis cibum.

HI ſunt, ſumme Deus,
qui tibi mílitant;
Hi ſunt, qui ſtábiles ædíficant domos:
Unâ docta cohors arma
tenet manu,
Muros cónſtruit álterâ.

VICISTIS ſtýgias vos
quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela ſupérſtites:
His pugnámus adhuc, nec
dúbio éxitu,
His armis quoque víncimus.

SIT ſupréma tibi glória,
Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum,
quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda
doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris.
Amen.

℣. Ignítum, Dómine, elóquium tuum veheménter; ℟. Et ſervus tuus diléxit illud. *Pſ.* 118. 140.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. f. Perféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro ſancto tuo, quem probáſti. *Deut.* 33. 8.

Oratio.

DEus, qui pópulo tuo beátum *N.* ætérnæ ſalútis miniſtrum tribuíſti; præſta, ut quem Doctórem vitæ habúimus in terris, interceſsórem habére mereámur in cœlis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Eccléſia tua Spíritum, quo beátus *N.* ſervívit; ut eódem nos repléti, ſtudeámus amáre quod amávit, & ópere exercére quod dócuit; Per Dóminum... in unitáte ejúſdem, &c.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 8. c. Qui fécerit & docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórũ. *Matt.* 5. 19.

Oratio & cætera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE
UNIUS SANCTI PRESBYTERI.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 7. toni d.

LOcútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens: Tribum Levi noli numeráre, neque pones ſummam eórum cum fíliis Iſraël. *Num.* 1. 48. 49.

Ant. 6. F. Conſtítue eos ſuper tabernáculum teſtimónii & cuncta vaſa ejus, & quidquid ad cæremónias pértinet. *Num.* 1. 50.

Ant. 1. a. Ipſi ingrediéntur ſanctuárium meum, & ipſi accédent ad menſam meam, ut miníſtrent mihi, & cuſtódiant cæremónias meas. *Ezech.* 44. 16.

Ant. 3. à. Sérviant mihi pro Iſraël in tabernáculo fœ́deris; & orent pro eis, ne ſit in pópulo plaga. *Num.* 8. 19.

Ant. 5. a. Qui habúerit máculam, non ófferet panes Deo ſuo, nec accédet ad miniſtérium ejus. *Levit.* 21. 17. 18.

CAPITULUM. *Ezech.* 44. 28.

NOn erit eis hæréditas; ego hæréditas eórum: & poſſeſſiónem non dábitis eis in Iſraël; ego enim poſſéſſio eórum.

In Duplicibus majoribus, & ſuprà.

℟. Notum fáciet Dóminus qui ad ſe pertíneant, & * Sanctos applicábit ſibi, & quos elégerit appropinquábunt ei. *Num.* 16. 5. ℣. Hi probéntur primùm, & ſic miníſtrent, nullum crimen habéntes. 1. *Tim.* 3. 10. * Sanctos. Glória. * Sanctos.

HYMNUS.

JAM ſatis fluxit cruor hoſtiárum,
Príſtinæ ceſſent holocaúſta Legis:
Chriſte, quos formas, melióra libant
Sacra Miníſtri.

ELICIT flammas Elias ab alto:
Myſta nunc major jubet; & poténti
Obſequens verbo, Deus aſtat aris,
Hóſtia factus.

PINGUE libámen, novus & Sacérdos,
Orbe jam toto Deus immolátur:
Se manu noſtrâ litat incruénto
Fúnere Chriſtus.

TALE nil priſcis pátribus tribútum,

Angelis nuſquam data par poteſtas :
Se manu noſtrâ Deus ipſe cunctis
Præbet in eſcam.
CHRISTE, fac ſemper tua Sacra puro
Corde tractémus, manibúſque puris ;
Cáritas aptos tua nos treméndis
Applicet aris.
LUMINIS ſplendor, Patris una proles,
Chriſte, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inúngis.
Amen.

℣. Iſraël, non accípiam de domo tua vítulos, ℟. Neque de grégibus tuis hircos. *Pſ.* 49. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Oblátio juſti impínguat altáre, & odor ſuavitátis eſt in conſpéctu Altíſſimi. *Eccli.* 35. 8.

Oratio ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

COMPLETORIUM *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Sacerdótem in ætérnum Jeſum Chriſtum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 5. 6.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O TUA dignum pietáte munus!
Chriſte, cùm per te légitur Sacérdos
Ille, qui primum decus, & miniſtris
Reddit, & aris.
QUAM pavens, ſanctas procul à tumúltu,
Cùm dapes Chriſti meditátur Agni,
In quibus manat ſacer incruénto
Fúnere ſanguis!
THURE fumántes quis hic inter aras?
Quanta majéſtas ſedet ore ſancto!
Nec minùs fervent calefácta puris
Péctora flammis.
NEC ſacrum durus ſedet ad tribúnal :
Súblevat triſtes miseráta caſus
Cáritas, clemens aliíſque mater,
Dum ſibi judex.
QUAS relaxávit, luit ipſe noxæ
Innocens pœnas: aliéna culpa
Hunc reum fecit ; piat acta largo
Non ſua fletu.
LUMINIS ſplendor, Patris una proles,
Chriſte, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inúngis.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. *c.* Operátus eſt bonum, & rectum, & verum coram Dómino Deo ſuo, in univérſa cultúra miniſtérii domûs Dómini. 2. *Par.* 31. 20. 21.

Ant. 1. a. Dóminus erat cum illo, & ómnia ópera ejus dirigébat. *Gen.* 39. 23.

Ant. 2. D. In cunctis ad quæ procedébat, ſapiénter ſe agébat. 4. *Reg.* 18. 7.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? ℟. Qui ingréditur ſinè mácula. *Pſ.* 14. 1. 2.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Adhæſit Dómino, & * Non recéſſit à veſtigiis ejus, fecítque mandáta ejus. 4. *Reg.* 18. 6. ℣. Homo iſte juſtus & timorátus, expéctans conſolatiónem Iſraël. *Luc.* 2. 25. * Non.

℟. *ij.* In terra gentes non hæreditábit, & * Pars non eſt illi in gente: Deus enim eſt pars ejus, & hæréditas. *Eccli.* 45. 27. ℣. De mundo non ſunt, ſicut & ego non ſum de mundo. *Joan.* 17. 16. * Pars.

℟. *iij.* Pactum meum fuit cum eo vitæ & pacis: & dedi ei timórem, & * Tímuit me; & à fácie nóminis mei pavébat. *Mal.* 2. 5. ℣. Non ſecúndùm legem mandáti carnális factus. *Hebr.* 7. 16. * Tímuit. Glória. * Tímuit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dedit in celebratiónibus decus, & ornávit témpora uſque ad conſummatiónem vitæ. *Eccli.* 47. 12.

Ant. 8. g. Obtulit holocaúſta ſuper altáre, odoratúſque eſt Dóminus odórem ſuavitátis. *Gen.* 8. 20. 21.

Ant. 4. f. Sancta glorificávit, & multiplicávit vaſa ſanctórum. 1. *Mach.* 14. 15.

℣. Sacrificáte ſacrificium juſtítiæ; ℟. Et ſperáte in Dómino. *Pſ.* 4. 6.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Víctimam, & pro peccáto, & pro delícto ipſi cómedent: * Et omne votum in Iſraël ipsórum erit. *Ezech.* 44. 29. ℣. Qui in ſacrário operántur, quæ de ſacrário ſunt, edunt. 1. *Cor.* 9. 13. * Et omne.

℟. *v.* Omnia libaménta ex ómnibus quæ offerúntur, ſacerdótum erunt: & * Primitíva cibórum veſtrórum dábitis ſacerdóti, ut repónat benedictiónem dómui tuæ. *Ezech.* 44. 30. ℣. Qui altári deſérviunt, cum altári participant. 1. *Cor.* 9. 13. * Primitíva.

℟. *vj.* Impléſtis manus veſtras Dómino; * Accédite, & offérte víctimas & laudes in domo Dómini. 2. *Par.* 29. 31. ℣. Superædificámini domus ſpirituális, ſacerdótium ſanctum. 1. *Petr.* 2. 5. * Accédite. Glória. * Accédite.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Confirmávit omnes húmiles pópuli ſui, & legem exquiſívit, & abſtulit omnem iníquum & malum. 1. *Mach.* 14. 14.

Ant. 8. G. Fecit pacem ſuper terram, & lætátus eſt

Iſraël lætítiâ magnâ. 1. *Mach.* 14. 11.

Ant. 6. F. Miráti ſunt in illo multi, & honoravérunt Deum. *Eccli.* 11. 13.

℣. Vidi prævaricántes, & tabeſcébam; ℟. Quia elóquia tua non cuſtodiérunt. *Pſ.* 118. 158.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Avértit iram meã à filiis Iſraël, quia zelo meo commótus eſt contra eos, * Ut non ipſe delérem filios Iſraël in zelo meo. *Num.* 25. 11. ℣. Juſtítiæ quæ per fidem eſt, hæres eſt inſtitútus. *Hebr.* 11. 7. * Ut non.

℟. *viij.* Juſtórum sémita * Quaſi lux ſplendens procédit, & creſcit uſque ad perféctam diem. *Prov.* 4. 18. ℣. Sic lúceat lux veſtra coram homínibus, ut vídeant ópera veſtra bona. *Matt.* 5. 16. * Quaſi.

℟. *ix.* Eritis mihi in pecúlium de cunctis pópulis; mea eſt enim omnis terra: & vos * Eritis mihi in regnum ſacerdotále, & gens ſancta. *Exod.* 19. 5. 6. ℣. Vos genus eléctum, regále ſacerdótium, gens ſancta. 1. *Petr.* 2. 9. * Eritis. Glória. * Eritis.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Domus Aaron, benedícite Dómino; ℟. Domus Levi, benedícite Dómino. *Pſ.* 134. 19. 20.

Ant. 8. c. Vir Dei es tu, & verbum Dómini in ore tuo verum eſt. 3. *Reg.* 17. 24.

Ant. 1. g. Docuiſti multos, & manus laſſas roboráſti: vacillántes confirmavérunt ſermónes tui, & génua treméntia confortáſti. *Job.* 4. 3. 4.

Ant. 5. a. Exémplum eſto fidélium, in verbo, in converſatióne, in caritáte, in fide, in caſtitáte. 1. *Tim.* 4. 12.

Ant. 7. d. Scriptus es.

CANTICUM. *Malach. c.* 2. *v.* 5. *ad* 7.

Sacerdotis & Sacerdotii laudes celebrantur.

PActum meum fuit cum eo, vitæ & pacis: * & dedi ei timórem, & tímuit me, & à fácie nóminis mei pavébat.

Lex veritátis fuit in ore ejus; * & iníquitas non eſt invénta in lábiis ejus:

In pace & in æquitáte ambulávit mecum, * & multos avértit ab iniquitáte.

Lábia enim Sacerdótis cuſtódient ſciéntiam; & legem requírent ex ore ejus; * quia ángelus Dómini exercítuum eſt.

Ant. Scriptus es in judíciis témporum lenire iracúndiam Dómini, conciliáre cor patris ad filium, & reſtitúere tribus Jacob. *Eccli.* 48. 10.

Ant. 7. G. Bonum depóſitum cuſtódi, per Spíritum ſanctum qui hábitat in nobis. 2. *Tim.* 1. 14.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 3. 7. 8.

NEque qui plantat, eſt áliquid, neque qui rigat, ſed qui increméntum dat, Deus: qui autem plantat, & qui rigat, unum ſunt: unuſquíſque autem própriam mercédem accípiet ſecúndùm ſuum labórẽ.

Hymnus.

O SACERDOTUM veneránda jura!
Ceu vices Chriſti téneant, ſalútis
Arbitri, claudunt, reſerántque nobis
Atria cœli.

OMNE pendéntes ſcelus in ſtatéra,
Cùm reum ſolvunt, Deus ipſe ſolvit;
Cùm ligant ſontem, Deus ipſe ſontis
Víncula nectit.

QUAM manus morbis ádhibent perítas!
Cùm ſecant, ſemper pia dextra cædit;
Cùm fovent, ſemper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.

VERBA dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri;
Nempè divínæ ſacra verba legis
Mente recóndunt.

IRRUENS prompti cohibére fulmen,
Stant ab advérſo, Dominúmque placant,
Víndices in nos quóties ab alto
Dépluit iras.

DUM Sacerdótes tua ſacra tractant,
Chriſte, fac ſacris quibus applicáſti,
Cónſonent mores, populíque fiat
Forma ſacérdos.

LUMINIS ſplendor, Patris una proles,
Chriſte, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inúngis.
Amen.

℣. Exáltent eum in eccléſia plebis; ℟. Et in cáthedra ſeniórum laudent eum. *Pſ.* 106. 32.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. J. Dómine, ſit auris tua atténdens ad oratiónem ſervi tui, & ad oratiónem ſervórum tuórum qui volunt timére nomen tuum. 2. *Eſdr.* 1. 11.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut ſacerdótio tibi fungerétur, à pópulo ſegregáſti; præſta, quæſumus, ut ejus exémpla ſectántes, exhibeámus nos in ómnibus fidéles miniſtros, & prærogatívæ dignitátis ſtudeámus adjúngere cúmulum ſanctitátis; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Vir Dei es tu, & verbum Dómini in ore tuo verum eſt. 3. *Reg.* 17. 24.

Capitulum. 2. *Tim.* 4. 5.

Vigila, in ómnibus labóra, opus fac Evangeliſtæ, miniſtérium tuum imple, sóbrius eſto.

Cætera ut in Pſalterio, p. 152.

AD TERTIAM.

Ant. 1. g. Docuíſti multos, & manus laſſas roboráſti: vacillántes confirmavérunt ſermónes tui, & génua treméntia confortáſti. *Job.* 4. 3. 4.

Capitulum. 2. *Tim.* 2. 15. 16.

Sollicitè cura teípſum probábilem exhibére Deo, operárium inconfuſíbilem, rectè tractántem verbum veritátis: profána autem & vanilóquia devíta.

℟. *breve.* Veritátem tuã Dómine, * Et ſalutáre tuum dixi. ℟. Veritátem. ℣. Non abſcóndi miſericórdiã tuam. * Et ſalutáre. Glória. ℟. Veritátem. *Pſ.* 39. 11.

℣. Annuntiávi juſtítiam tuam, ℟. In eccléſia magna. *Pſ.* 39. 10.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Exémplum eſto fidélium, in verbo, in converſatióne, in caritáte, in fide, in caſtitáte. 1. *Tim.* 4. 12.

Capitulum. *Tit.* 2. 7. 8.

In ómnibus teípſum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum ſanum irreprehenſíbile; ut is qui ex advérſo eſt, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. *breve.* Dabis eum, Dómine, * In benedictiónem. ℟. Dabis. ℣. In séculum séculi. * In benedictiónem. Glória. ℟. Dabis. *Pſ.* 20. 7.

℣. Fólium ejus non défluet: ℟. Et ómnia quæcúmque fáciet, proſperabúntur. *Pſ.* 1. 3.

AD NONAM.

Ant. 7. G. Bonum depóſitum cuſtódi, per Spíritum ſanctum qui hábitat in nobis. 2. *Tim.* 1. 14.

Capitulum. 1. *Tim.* 6. 20. 21.

Depóſitum cuſtódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppoſitiónes falſi nóminis ſciéntiæ.

℟. *breve.* Beátus vir qui non ábiit * In consílio impiórum. ℟. Beátus. ℣. Et in via peccatórum non ſtetit. * In consílio. Glória. ℟. Beátus. *Pſ.* 1. 1.

℣. Ad níhilum dedúctus eſt in conſpéctu ejus malígnus; ℟. Timéntes autem Dóminum gloríficat. *Pſ.* 14. 4.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Probáti ſumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium. 1. *Theſſ.* 2. 4.

Ant. 2. *D.* Lóquimur, non quaſi homínibus placéntes, ſed Deo, qui probat corda noſtra. 1. *Theſſ.* 2. 4.

Ant. 1. a. Glória noſtra hæc eſt, teſtimónium conſciéntiæ noſtræ. 2. *Cor.* 1. 12.

Ant. 1. D. Beáti ſervi illi, quos, cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilántes. *Luc.* 12. 37.

Ant. 7. d. Præcínget ſe, & fáciet illos diſcúmbere, & tránſiens miniſtrábit illis. *Luc.* 12. 37.

CAPITULUM. 1. *Theſſ.* 2. 13.

FRatres, grátias ágimus Deo ſinè intermiſſióne, quóniam cùm accepiſsétis à nobis verbum audítûs Dei, accepiſtis illud, non ut verbum hóminum, ſed, ſicut eſt verè, verbum Dei, qui operátur in vobis qui credidíſtis.

HYMNUS.

QUANTIS micas honóribus,
Cœlo Sacérdos áddite,
Cùm, præmiórum pródigus,
Totum tibi dat ſe Deus!

PARTIS labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus,
Tot fulgurántem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.

QUOS parturíſti Númini,
Te filii nunc ámbiunt;
Tuóque lætis cántibus
Certant triúmpho plaúdere.

CHRISTUS tuum ſit prǽmium,
Quem conſecráſti víctimam;
Dehinc apérto Númine,
Te paſcet eſca Cœlitûm.

ADHUC ſacérdos, hóſtiam
Gratam Deo, nos dévove;
Undíſque merſos naúfragis,
Duc ad ſalútis líttora.

JESU, Sacérdos máxime,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei, ℟. Tu es qui reſtítues hæreditátem meam mihi. *Pſ.* 15. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 4. E. Hic eſt fratrum amátor, & pópuli Iſraël; hic eſt qui multùm orat pro pópulo. 2. *Mach.* 15. 14.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. c. Juſtítia nómine ætérno hæreditábit illum. *Eccli.* 15. 6.

Hymnus conveniens

CAPITULUM. *Eccli.* 35. 9.

SAcrificium juſti acceptū eſt, & memóriam ejus non obliviſcétur Dóminus.

℟. *breve.* In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. Dóminus ipſe eſt hæréditas ſacerdótum. *Deut.* 18. 2.

Oratio & cætera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE
UNIUS SANCTI ABBATIS,
VEL MONACHI.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* D.

POnet Dóminus desértum Sion quaſi delícias, & ſolitúdinem ejus quaſi hortum Dómini. *Iſ.* 51. 3.

Ant. 3. 4. Gaúdium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio & vox laudis. *Iſ.* 51. 3.

Ant. 8. G. Germinábit ſicut lílium, & erúmpet radix ejus ut Líbani; ibunt rami ejus, & erit quaſi olíva glória ejus, & odor ejus ut Líbani; *Oſee.* 14. 6. 7.

Ant. 5. a. In cubílibus in quibus priùs dracónes habitábant, oriétur viror cálami & junci: & erit ibi sémita & via, & via ſancta vocábitur. *Iſ.* 35. 7. 8.

Ant. 1. a. Exultábit ſolitúdo, & florébit quaſi lílium: gérminans germinábit, & exultábit lætabúnda & laudans. *Iſ.* 35. 1. 2.

CAPITULUM. *Jer.* 51. 6.

FUgite de médio Babylónis, & ſalvet unuſquíſque ánimam ſuam: nolíte tacére ſuper iniquitátem ejus, quóniam tempus ultiónis eſt à Dómino; viciſſitúdinem ipſe retríbuet ei.

In Duplicibus majoribus, & ſuprà.

℟. Erit opus juſtítiæ pax,* Et cultus juſtítiæ ſiléntium, & ſecúritas uſque in ſempitérnum. *Iſ.* 32. 17. ℣. Deus elégit nos in Chriſto, ante mundi conſtitutiónem, ut eſsémus ſancti & immaculáti. *Eph.* 1. 4. * Et cultus. Glória. * Et cultus.

HYMNUS.

TUA beándos glóriâ,
Miris, Deus, probas modis,
Qui, dum lates, præséntior,
Votis amántûm páſceris.

PROCUL remóti, súpplices
Tendunt manus, & pátriam
Per vota, per ſuſpíria,
Cœlum ſalútant éxules.

TE ſola mors cùm det frui,
Seſe necant labóribus,
Seſe necant jejúniis,
Et, quâ licet, vellent mori.

QUAM morte promptâ férvidi
Emére palmam Mártyres,
Hic doctus in dies mori,
Longo repórtat fúnere.

QUI ſpontè desértum petis,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

Si ſit Abbas,

℣. Potens in terra erit ſemen ejus; ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Pſ.* 111. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Multíplicans, inquit Dóminus, multiplicábo ſemen tuum, & non numerábitur præ multitúdine. *Gen.* 16. 10.

Oratio ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

Si non ſit Abbas,

℣. Pinguéſcent ſpecióſa desérti; ℟. Et exultatióne colles accingéntur. *Pſ.* 64. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. Sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, & in tabernáculis fidúciæ, & in réquie opulénta. *Iſ.* 32. 18.

Oratio ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jeſum qui ductus eſt in desértum à Spíritu, * Veníte, adorémus. *Matt.* 4. 1.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Pulchras ácies, cáſtraque fórtia,
Quæ ſpes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege ſub una,
Uno ſub duce mílitant.
Heu! quantis rápiunt aſtra labóribus!
Pulſant perpétuis quéſtibus æthera;
Per jejúnia longa,
Vires córporis átterunt.
Votis unánimes, vi quoque flétuum
Inſtant, & ſócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis,
Vim cœlo ſimul ínferunt.
Hæc vis grata Deo; ſic amat óptimus
Vinci, per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reſerátur
Cœlum conditiónibus.
Fervent quando die cuncta tumúltibus,
Altùm turba ſilet; cœtera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa ſiléntia.
Exercet vígiles contínuus labor;
Incúmbunt óperi non réſides manus;
Tellus culta colónis
Victum ſuppéditat ſuis.
Quin regína ſuî mens quoque ſúbditur,
Rectoriſque ſtudet nútibus óbſequi,
Nil ſervat ſibi juris,
Capto libérior jugo.
Æternus ſit honos ingénito Patri,
Sit par unigenæ glória Fílio;
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Expándit alas ſuas Dóminus, & aſſúmpſit eum, atque portávit in húmeris ſuis. *Deut.* 32. 11.

*

Ant. 7. d. Circumdúxit eum, & dócuit, & cuſtodívit quaſi pupíllam óculi ſui. *Deut.* 32. 10.

Ant. 8. c. Dixit ad illum Deus: Exi de terra tua, & de cognatióne tua; & veni in terram quam monſtrávero tibi. *Act.* 7. 3.

℣. Scápulis ſuis obumbrábit tibi Deus; ℟. Et ſub pennis ejus ſperábis. *Pſ.* 90. 4.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Salva ánimam tuam: * Noli reſpícere poſt tergum, nec ſtes in omni circà regióne, ſed in monte ſalvum te fac. *Gen.* 19. 17. ℣. Mundus totus in malígno póſitus eſt. 1. *Joan.* 5. 19. * Noli.

℟. *ij.* Sta in ſorte propoſitiónis, & oratiónis altíſſimi Dei: * In partes vade ſéculi ſancti, cum vivis & dántibus confeſſiónem Deo. *Eccli.* 17. 24. 25. ℣. Omne quod eſt in mundo, concupiſcéntia carnis eſt, & concupiſcéntia oculórum, & ſupérbia vitæ. 1. *Joan.* 2. 16. * In partes.

℟. *iij.* Egrédere de terra tua, & de cognatióne tua, & de domo patris tui; * Et veni in terram quam monſtrábo tibi. *Gen.* 12. 1. ℣. Si vis perféctus eſſe, vade, vende quæ habes, & da paupéribus. *Matt.* 19. 21. * Et veni. Glória. * Et veni.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. *D.* Dixit patri ſuo & matri ſuæ: Néſcio vos, & frátribus ſuis: Ignóro vos. *Deut.* 33. 9.

Ant. 8. G. Non hábuit ánimi ſui triſtítiam, & non éxcidit à ſpe ſua. *Eccli.* 14. 2.

Ant. 7. *d.* Abjécit veſtiméntum ſuum à ſe, & indútus eſt ſacco, & ſedit in cínere. *Joan.* 3. 6.

℣. In umbra alárum tuárum ſperábo, Dómine, ℟. Donec tránſeat iníquitas. *Pſ.* 56. 2.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Secéſſerat in desértum locum, ibíque inter feras, * Vitam in móntibus cum ſuis agébat. 2. *Mach.* 5. 27. ℣. Mortificátus quidem carne, vivificátus autem ſpíritu. 1. *Petr.* 3. 18. * Vitam.

℟. *v.* De labóre mánuum ſuárum, * Victum quem cónſequi póterat, deferébat. *Tob.* 2. 19. ℣. In omni oratióne & obſecratióne, cum gratiárum actióne. *Philipp.* 4. 6. * Victum.

℟. *vj.* Opéruit cilício carnem ſuam, jejunavítque, & * Dormívit in ſacco, & ambulávit demíſſo cápite. 3. *Reg.* 21. 27. ℣. In vigíliis multis, in fame & ſiti, in jejúniis multis. 2. *Cor.* 11. 27. * Dormívit. Glória. * Dormívit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Erat cor unum & ánima una; nec quiſ-

quam eórum quæ poſſidébat, áliquid ſuum eſſe dicébat; ſed erant illis ómnia commúnia. *Act.* 4. 32.

Ant. 1. a. Poſſeſſiónes & ſubſtántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, próut cuíque opus erat. *Act.* 2. 45.

Ant. 6. F. Plorábant, & jejunábant, & orábant in conſpéctu Dómini. *Bar.* 1. 5.

℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum, ℟. Habitáre fratres in unum! *Pſ.* 132. 1.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Iter fecérunt per desérta quæ non habitabántur, * Et in locis desértis fixérunt caſas. *Sap.* 11. 2. ℣. In ſolitudínibus errántes, in móntibus & ſpelúncis, & in cavérnis terræ. *Hebr.* 11. 38. * Et in.

℟. *viij.* Perdúxit eos Dóminus tanquam gregem in deſérto, & * Edúxit eos in ſpe, & non timuérunt. *Pſ.* 77. 52. 53. ℣. Confiténtes quia peregríni & hóſpites ſunt ſuper terram. *Heb.* 11. 13. * Edúxit.

℟. *ix.* Reliquérunt quæcúmque habébant in civitáte: * Tunc deſcendérunt multi, quæréntes judícium & juſtítiam in deſértum. 1. *Mach.* 2. 28. 29. ℣. Grátia magna erat in ómnibus illis. *Act.* 4. 33. * Tunc. Glória. * Tunc.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino; ℟. Adjútor eórum & protéctor eórum eſt. *Pſ.* 113. 11.

Ant. 1. *g.* In ſolitúdine, ipſe vidiſti, portávit te Dóminus Deus tuus, ut ſolet homo geſtáre párvulum fílium ſuum. *Deut.* 1. 31.

Ant. 4. c. Dóminus Deus tuus ipſe eſt ductor tuus, & non dimíttet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 6.

Ant. 5. a. Abundáre te fáciet Dóminus Deus tuus in cunctis opéribus mánuum tuárum. *Deut.* 30. 9.

Ant. 1. a. Edúxit.

CANTICUM JEREMIÆ. *Thren. c.* 3. *v.* 24. *ad* 28.

Quærentium Deum beatitudo.

PArs mea Dóminus, dixit ánima mea; * proptéreà expectábo eum.

Bonus eſt Dóminus ſperántibus in eum, * ánimæ quærénti illum.

Bonum eſt præſtolári cum ſiléntio * ſalutáre Dei.

Bonum eſt viro, * cùm portáverit jugum ab adoleſcéntia ſua.

Sedébit ſolitárius, & tacébit, * quia levávit ſuper ſe.

Ant. Edúxit rivos de petra duríſſima, & cibávit te mannâ in ſolitúdine, quod neſciérunt patres tui. *Deut.* 8. 15. 16.

Ant. 8. g. Plenam mercédem recípias à Dómino

Deo Iſraël, ad quem veníſti, & ſub cujus confugíſti alas. *Ruth.* 2. 12.

CAPITULUM. *Hebr.* 13. 13. 14.

EXeámus ad Jeſum extra caſtra, impropérium ejus portántes, non enim habémus hîc manéntem civitátem, ſed futúram inquírimus.

HYMNUS.

QUID tu, relíctis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? quid tu vides,
Solúſque tecum cógitas?

MENTIS volátu líbero,
Percúrris ætérnas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.

PRÆSENS choris cœléſtibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuéndo Númini,
Totus coléndo tu vacas.

QUAM pura, qui te díligunt,
O Chriſte, libant gaúdia!
Te propter antris ábditos
Sinu recóndis in tuo.

QUI ſpontè desértum petis,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

Si ſit Abbas,

℣. Veníte, filii, audíte me; ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Pſ.* 33. 12.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Dedíſti mihi, Dómine, clýpeum ſalútis tuæ, & manſuetúdo tua multiplicávit me. 2. *Reg.* 22. 36.

Oratio.

DEus, cujus múnere, beátus *N.* Abbas, ut Chriſtum Filium tuum libérius ſequerétur, ómnia relíquit; da cunctis ſémitam mandatórum tuórum ingréſſis, ut nec retrò reſpíciant, nec in via hæreant; ſed ad te ſinè offenſióne curréntes, vitam ætérnam, ad quam vocáti ſunt, apprehéndant; Per eúmdem Dóminum.

Si non ſit Abbas,

℣. Aſcenſiónes in corde ſuo diſpóſuit, ℟. In valle lacrymárum. *Pſ.* 83. 6. 7.

Ad Benedíctus, *Ant.* 4. E. Inveníſti, Dómine, cor ejus fidéle coram te; & percuſſíſti cum eo fœdus. 2. *Eſdr.* 9. 8.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis; da nobis exémplo & interceſſióne beáti *N.* cujus ſolémnia celebrámus, temporália ómnia deſpícere, & ad ætérna totâ mentis intentióne feſtináre; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *g.* In ſolitúdine, ipſe vidíſti, portávit te Dóminus Deus tuus, ut ſolet homo geſtáre párvulum fílium ſuum. *Deut.* 1. 31.

CAPITULUM. *Ezech.* 34. 25. 26.

FAciam cum eis pactum pacis, & ceſsáre fáciam béſtias péſſimas de terra; & qui

qui hábitant in desérto, ſecúri dórmient in sáltibus; & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem.

Cætera ut in Pſalterio, p. 152.

AD TERTIAM.

Ant. 4. c. Dóminus Deus tuus ipſe eſt ductor tuus, & non dimittet, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 6.

CAPITULUM. *Jer.* 17. 8.

ERit quaſi lignum quod tranſplantátur ſuper aquas, quod ad humórem mittit radíces ſuas: & non timébit cùm vénerit æſtus.

℟. *breve.* Abſcóndit me Dóminus * In tabernáculo ſuo. ℟. Abſcóndit. ℣. In die malórum protéxit me.* In. Glória. ℟. Abſcóndit. *Pſ.* 26. 5.

℣. Fólium ejus non défluet; ℟. Et ómnia quæcúmque fáciet, proſperabúntur. *Pſ.* 1. 3.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Abundáre te fáciet Dóminus Deus tuus in cunctis opéribus mánuum tuárum. *Deut.* 30. 9.

CAPITULUM. *Deut.* 32. 12. 13.

DOminus ſolus dux ejus fuit, & non erat cum eo deus aliénus; conſtítuit eum ſuper excélſam terram, ut coméderet fructus agrórum.

℟. *breve.* Beáta gens, * Cujus eſt Dóminus Deus ejus. ℟. Beáta. ℣. Pópulus quem elégit in hæreditátem ſibi. * Cujus. Glória. ℟. Beáta. *Pſ.* 32. 12.

℣. Pinguéſcent ſpecióſa desérti; ℟. Et exultatióne colles accingéntur. *Pſ.* 64. 13.

AD NONAM.

Ant. 8. g. Plenam mercédem recípias à Dómino Deo Iſraël ad quem veníſti, & ſub cujus confugíſti alas. *Ruth.* 2. 12.

CAPITULUM. *Oſee.* 2. 18.

PErcútiam cum eis fœdus in die illa, cum béſtia agri, & cum vólucre cœli, & cum réptili terræ; & arcum, & gládium, & bellum cónteram de terra, & dormíre eos fáciam fiduciáliter.

℟. *breve.* Clamávi ad te, Dómine; * Dixi: Tu es ſpes mea. ℟. Clamávi. ℣. Pórtio mea in terra vivéntium. * Dixi. Glória. ℟. Clamávi. *Pſ.* 141. 6.

℣. Fáciet Dóminus judícium ínopis, ℟. Et vindíctam paúperum. *Pſ.* 139. 13.

AD VESPERAS.

Ant. 8. c. Quid prodeſt hómini, ſi mundum univérſum lucrétur, ánimæ verò ſuæ detriméntum patiátur? *Matt.* 16. 26.

Ant. 2. D. Qui in carne ſunt, Deo placére non poſſunt. *Rom.* 8. 8.

Ant. 6. F. Qui ſunt Chriſti, carnem ſuam crucifixérunt cum vítiis & concupiſcéntiis. *Gal.* 5. 24.

Ant. 3. *à*. Qui dicit ſe in Chriſto manére, debet, ſicut ille ambulávit, & ipſe ambuláre. 1. *Joan.* 2. 6.

Ant. 5. a. Ubi fúerit ſupérbia, ibi erit & contumélia; ubi autem eſt humílitas, ibi & ſapiéntia. *Prov.* 12. 2.

CAPITULUM. *Hebr.* 12. 11.

OMnis diſciplína, in præsénti quidem vidétur non eſſe gaúdii, ſed mœróris; pòſteà autem fructum pacatíſſimum exercitátis per eam reddet juſtítiæ.

HYMNUS.

FELICES némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio ſecli
Mores lǽderet íntegros.

UT te poſſídeant, quem ſítiunt, Deum,
Urbes, regna, ſuos, ſe quoque déſerunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléſtia cógitant.

NUDI, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles óciùs ádvolant;
Ut vaſtum mare tranent,
Prudéntes onus éxuunt.

ÆTERNAS ut opes, cértaque gaúdia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confiſi melióribus.

ILLIS ſumma fuit glória, déſpici;
Illis divítiæ, paupériê pati;
Illis ſumma volúptas,
Longo ſupplício mori.

FAC nos, ſumme Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam ſcélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quǽrere.

ÆTERNUS ſit honos ingénito Patri,
Sit par unígenæ glória Fílio;
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

Si ſit Abbas,

℣. Juſtus ut palma florébit; ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Pſ.* 91. 13.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. J. Circa illum coróna fratrum, quaſi plantátio cedri in monte Líbano; ſic circa illum ſtetérunt, quaſi rami palmæ, *Eccli.* 50. 13. 14.

Si non ſit Abbas,

℣. Dívites eguérunt & eſuriérunt; ℟. Inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono. *Pſ.* 33. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. d. Céntuplum accípiet, & vitam ætérnam poſſidébit. *Matt.* 19. 29.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. *g*. Bonum eſt viro, cùm portáverit jugum ab adoleſcéntia ſua. *Thren.* 3. 27.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Mich.* 2. 10.

SUrgite & ite; quia non habétis hîc réquiem.

℟. *breve*. In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.*

2. ℟. Si quis díligit mundum, non eſt cáritas Patris in eo. 1. *Joan.* 2. 15.

Oratio & cætera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE
UNIUS SANCTI LAICI.

IN I. VESPERIS.

Antiphona. 1. *toni. D.*

TEnébit juſtus viam ſuã, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17. 9.

Ant. 7. G. Timénti Dóminum benè erit, & in diébus conſummatiónis illíus benedicétur. *Eccli.* 1. 19.

Ant. 3. *a.* Timor Dómini delectábit cor, & dabit lætítiam, & gáudium, & longitúdinem diérum. *Eccli.* 1. 12.

Ant. 1. a. Fortitúdo ſimplicis via Dómini, & pavor his qui operántur malum. *Prov.* 10. 29.

Ant. 8. G. Qui confidit in divítiis ſuis, córruet; juſti autem, quaſi virens fólium, germinábunt. *Prov.* 11. 28.

CAPITULUM. *Eccli.* 31. 8. 9.

BEátus dives qui invéntus eſt ſinè mácula, & qui poſt aurum non ábiit, nec ſperávit in pecúnia & theſáuris! Quis eſt hic? & laudábimus eum, fecit enim mirabília in vita ſua.

In Duplicibus majoribus & ſuprà.

℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; * Et qui díligunt illum, conſervábunt viam illíus. *Eccli.* 2. 18. ℣. Qui ſervat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfécta eſt. 2. *Joan.* 1. 5. * Et qui. Glória. * Et qui.

HYMNUS.

QUANDO, Sancte, tibi ſacra redit dies,
Feſtos Relígio sólvere nos jubet
Cantus, & mémoris prómere quâ licet,
Senſus péctoris íntimos.

TE ſincera fides, vívida te magis
Alléctat pietas, hanc puer in ſacris
Non ceſſas ávidus díſcere páginis,
Hanc multâ prece flágitas.

DURATURA diu ſic ſólidæ domûs
Fundaménta jacis, quam neque flúminum
Sternat dilúvies, nec fera díſſipet
Ventórum violéntia.

O QUAM ſimplícium candor amábilis
Morum! Quàm métuens vel mínimæ pudor
Labis! Quantus amor cú-

raque paúperum !
Quàm corpus dapis âbſtinens !
Sit laus ſumma Patri, súmmaque Fílio :
Sit par, alme, tibi laus quoque, Spíritus,
Quo donánte, piis córdibus émicat
Virtútum ſeges ómnium. Amen.

℣. Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus, ℟. Et non reſpéxit in vanitátes & insánias falſas. *Pſ.* 39. 5.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Erit illi glória ætérna, qui pótuit tránſgredi, & non eſt transgréſſus, fácere mala, & non fecit. *Eccli.* 31. 10.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì ſit propria.

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Remuneratórem inquiréntibus ſe Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11. 6.

Pſalmus, Veníte, p. 2.

HYMNUS.

Summi pusíllus grex Patris,
Timóre mentem sólvite ;
Sui patérnus vos amor
Vult eſſe regni cómpotes.

En regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim ſéculo
Ignótus, exóſus ſibi,
Qui pauper, & ſciens pati.

Angusta pœniténtiæ
Ingréſſus & viam crucis,
Per dura Chriſtum prælia,
Per damna, non timet ſequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat ſiléntio;
In paúperum, parcus ſibi,
Abſcóndit & ſpargit ſinu.

Sapore verbi páſcitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil,
Mens celſa versátur polo.

Hac ſurgit ad cœlum viâ ;
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Turris fortíſſima nomen Dómini ; ad ipſum currit juſtus, & exaltábitur. *Prov.* 18. 10.

Ant. 8. G. Benedíctio Dei in mercédem juſti feſtínat, & in hora velóci procéſſus illíus fructíficat. *Eccli.* 11. 24.

Ant. 4. A. Deridétur juſti ſimplícitas, lampas contémpta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus ſtatútum. *Job.* 12. 4. 5.

℣. Beátus vir qui timet Dóminum ; ℟. In mandátis ejus volet nimis. *Pſ.* 111. 1.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. Interrogáte de sémitis antíquis quæ ſit via bona, & ambuláte in ea, * Et inveniétis refrigérium animábus veſtris. *Jer.* 6. 16. ℣. Tóllite jugum meum ſuper vos. *Matt.* 11. 29. * Et inveniétis.

℟. *iij*. Hæc eſt veſtra ſapiéntia & intelléctus coram pópulis, * Ut audiéntes univérſa præcépta hæc, dicant; En pópulus ſápiens & intélligens, gens magna. *Deut.* 4. 6. ℣. Unuſquíſque veſtrûm próximo ſuo pláceat in bonum ad ædificatiónem. *Rom.* 15. 2. * Ut audiéntes.

℟. *iij*. Operámini opus veſtrum ante tempus, * Et dabit vobis mercédem veſtram in témpore ſuo. *Eccli.* 51. 38. ℣. Abundánter miniſtrábitur vobis intróitus in ætérnum regnum Dómini noſtri. 2. *Petr.* 1. 11. * Et dabit. Glória. * Et dabit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Erat vir ille ſimplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo. *Job.* 1. 1.

Ant. 1. a. De omni corde ſuo laudávit Dóminum, & diléxit Deum qui fecit illum. *Eccli.* 47. 10.

Ant. 5. a. Non prætériit de univérſis mandátis, nec unum quidem verbum quod júſſerat Dóminus. *Joſ.* 11. 15.

℣. Lex Dei ejus in corde ipſíus, ℟. Et non ſupplantabúntur greſſus ejus. *Pſ.* 36. 31.

Lectiones ut in proprio Sanctorum.

℟. *iv*. Immóbilis in Dei timóre permánſit, * Agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ ſuæ. *Tob.* 2. 14. ℣. Expectábat & ipſe regnum Dei. *Luc.* 23. 51. * Agens.

℟. *v*. Non eſt invéntus ſimilis illi in glória, * Qui conſervávit legem Excélſi, & fuit in teſtaménto cum illo. *Eccli.* 44. 20. ℣. Hic beátus in facto ſuo erit. *Jac.* 1. 25. * Qui conſervávit.

℟. *vj*. Stabilíta ſunt bona illíus in Dómino, * Et eleemóſynas illíus enarrábit omnis ecclésia ſanctórum. *Eccli.* 31. 11. ℣. Multùm laborávit in Dómino. *Rom.* 16. 12. * Et eleemóſynas. Glória. * Et eleemóſynas.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Cùm requíreret Dóminum, diréxit eum in ómnibus. 2. *Par.* 26. 5.

Ant. 4. f. Oculus Dei reſpéxit illum in bono, & eréxit eum ab humilitáte ipſíus. *Eccli.* 11. 13.

Ant. 8. c. Símilem illum fecit in glória Sanctórum, & magnificávit eum. *Eccli.* 45. 2.

℣. Lux orta eſt juſto, ℟. Et rectis corde lætítia. *Pſ.* 96. 11.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij*. Auris áudiens beatificábat me, & óculus videns teſtimónium reddébat mihi; * Eò quòd liberáſſem paúperem vociferántem & pupíllum cui non eſſet adjútor. *Job.* 29. 11. 12. ℣. In me clarificábant Deū. *Gal.* 1. 24. * Eò quòd.

℟. *viij*. Quàm magnus

qui invenit ſapiéntiam & ſciéntiam! ſed * Non eſt ſuper timéntem Dóminum. *Eccli.* 25. 13. ℣. Similis eſt hómini ædificánti domum, qui fodit in altum, & póſuit fundaméntum ſuper petram. *Luc.* 6. 48. * Non eſt.

℟. *ix.* Panis ei datus eſt, aquæ ejus fidéles ſunt; * Regem in decóre ſuo vidébunt óculi ejus. *Iſ.* 33. 16. 17. ℣. Habet vitam ætérnam, & in judícium non venit. *Joan.* 5. 24. * Regem. Glória. * Regem.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Prævenísti eum, Dómine, ℟. In benedictiónibus dulcédinis. *Pſ.* 20. 4.

Ant. 5. a. Oratiónes tuæ & eleemóſynæ tuæ aſcendérunt in memóriam in conſpéctu Dei. *Act.* 10. 4.

Ant. 1. *D.* Exaudíta eſt orátio tua, & eleemóſynæ tuæ commemorátæ ſunt in conſpéctu Dei. *Act.* 10. 31.

Ant. 2. D. Communicátio fidei tuæ évidens fiat, in agnitióne omnis óperis boni. *Philem.* 6.

Ant. 7. c. Non arctabúntur.

CANTICUM. *Eccli.* c. 2. v. 8. *ad.* 13.

Timoris Domini præmia recenſentur.

QUi timétis Dóminum, crédite illi; * & non evacuábitur merces veſtra.

Qui timétis Dóminum, ſperáte in illum; * & in oblectatiónem véniet vobis miſericórdia.

Qui timétis Dóminum, dilígite illum; * & illuminabúntur corda veſtra.

Reſpícite, fílii, natiónes hóminum; * & ſcitóte quia nullus ſperávit in Dómino, & confúſus eſt.

Quis enim permánſit in mandátis ejus, & derelíctus eſt? * aut quis invocávit eum, & deſpéxit illum?

Quóniam pius & miséricors eſt Deus, & remíttet in die tribulatiónis peccáta; * & protéctor eſt ómnibus exquiréntibus ſe in veritáte.

Ant. Non arctabúntur greſſus tui, & currens non habébis offendículum. *Prov.* 4. 12.

Ant. 2. *D.* Indues juſtítiam quaſi podérem honóris, & inhabitábis cum ea, & próteget te in ſempitérnum, & in die agnitiónis invénies firmaméntum. *Eccli.* 27. 9.

CAPITULUM. *Gal.* 6. 8.

QUæ ſemináverit homo, hæc & metet; quóniam qui ſéminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem: qui autem ſéminat in ſpíritu, de ſpíritu metet vitam ætérnam.

HYMNUS.

NON parta ſolo ſánguine
Ornat Beátos púrpura:

Sunt incruénta, quæ ſuos
Habent triúmphos, prælia.
Non iſte flammas, non cruces,
Non ſentit uncos péctines
Crudélis & durus ſibi,
Se morte lentâ cónficit.
Si lictor illi déſuit,
Si vincla, fuſtes, úngulæ;
Paráta pro Chriſto mori,
Hoc ſupplet omne cáritas.
Corpus ſubégit cáſtitas,
Et líberam mentem fides:
Amor ſupérnis ígnibus
Totam litávit hóſtiam.
Venis apértis ómnibus,
Qui vellet ultrò erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fuſus in fletum cruor.
Da, Chriſte, ſic nos vívere,
Diſcámus ut ſemper mori:
Da, poſt brevis vitæ dies,
Vitæ perénnis gáudia.
Æterna Juſtórum quies,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit ſumma laus, ſummum decus,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Dilígite Dóminum, omnes ſancti ejus; ℟. Quóniam veritátem requíret Dóminus. *Pſ.* 30. 24.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Ambulávit, Dómine, in conſpéctu tuo in veritáte, & juſtítia, & recto corde tecum; cuſtodíſti ei miſericórdiam tuam grandem. 3. *Reg.* 3. 6.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, miſéricors Deus, ut quam fidélis ſervus tuus *N.* accépit à juſto Júdice corónam, eámdem & nos, ejus interceſſióne, poſt conſummátum ritè curſum, recípere mereámur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 5. a. Oratiônes tuæ & eleemóſynæ tuæ aſcendérunt in memóriam in conſpéctu Dei. *Act.* 10. 4.

Capitulum. *Eccli.* 17. 18.

ELeemóſyna viri quaſi ſignáculum cum ipſo, & grátiam hóminis quaſi pupíllam conſervábit.

Cætera ut in Pſalterio, p. 152.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *D.* Exaudíta eſt orátio tua, & eleemóſynæ tuæ commemorátæ ſunt in conſpéctu Dei. *Act.* 10. 31.

Capitulum. *Act.* 10. 2.

ERat religióſus ac timens Deum cum omni domo ſua, fáciens eleemóſynas multas plebi, & déprecans Deum ſemper.

℟. *breve.* Diſpérſit * Dedit paupéribus. ℟. Diſpérſit. ℣. Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi. * Dedit. Glória. ℟. Diſpérſit. *Pſ.* 111. 9.

℣. Cornu ejus exaltábitur in glória; ℟. Peccátor vidébit, & iraſcétur. *Pſ.* 111. 9. 10.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Communicátio fidei tuæ évidens fiat,

in agnitióne omnis óperis boni. *Philem.* 6.

Capitulum. *Philipp.* 2. 12. 13.

CUm metu & tremóre veſtram ſalútem operámini: Deus eſt enim qui operátur in vobis, & velle, & perfícere, pro bona voluntáte.

℟. *breve.* In memória ætérna * Erit juſtus. ℟. In memória. ℣. Ab auditióne mala non timébit. * Erit. Glória. ℟. In memória. *Pſ.* 111. 7.

℣. Ecce ſic benedicétur homo, ℟. Qui timet Dóminum. *Pſ.* 127. 4.

AD NONAM.

Ant. 2. *D.* Indues juſtítiam quaſi podérem honóris, & inhabitábis cum ea, & próteget te in ſempitérnum, & in die agnitiónis invénies firmaméntum. *Eccli.* 27. 9.

Capitulum. 1. *Petr.* 3. 10. 11.

QUi vult vitam diligere, & dies vidére bonos, coérceat linguam ſuam à malo, & lábia ejus ne loquántur dolum; declínet à malo, & fáciat bonum; inquírat pacem, & ſequátur eam.

℟. *breve.* Juſtus * Ut palma florébit. ℟. Juſtus. ℣. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. * Ut palma. Glória. ℟. Juſtus. *Pſ.* 91. 13.

℣. Jucúndus homo qui miſerétur & cómmodat, ℟. Diſpónet ſermónes ſuos in judício, quia in ætérnum non commovébitur. *Pſ.* 111. 5. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 4. f. Non eſt diſcípulus ſuper magíſtrum; perféctus autem omnis erit, ſi ſit ſicut magíſter ejus. *Luc.* 6. 40.

Ant. 7. d. Regnum cœlórum vim pátitur, & violénti rápiunt illud. *Matt.* 11. 12.

Ant. 2. D. Inítium viæ bonæ, fácere juſtítiam: accépta eſt autem apud Deum, magìs quàm immoláre hóſtias. *Prov.* 16. 5.

Ant. 1. a. Qui in hoc ſervit Chriſto, placet Deo, & probátus eſt homínibus. *Rom.* 14. 18.

Ant. 8. c. Quæ pacis ſunt, ſectémur; & quæ ædificatiónis ſunt, in ínvicem cuſtodiámus. *Rom.* 14. 19.

Capitulum. *Jac.* 1. 27.

REligio munda & immaculáta apud Deum & Patrem hæc eſt, viſitáre pupíllos & víduas in tribulatióne eórum, & immaculátum ſe cuſtodíre ab hoc ſǽculo.

Hymnus.

QUi te, Deus, ſub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suſpírat, oblítus ſui.

Quid ergo gaudes néctere
Triſtes moras amántibus?
Terris retárdas éxules,
Cives polo quos déſtinas.

Hinc fervet in dies amor,
In vota toti diffluunt;
Ad aſtra feſtinántibus

Fit pœna vita lóngior.
Vix iſte tardi córporis
Pondus moléſtum ſuſtinet;
Mortis diem præóccupat,
Ardens Deo ſe júngere.
Æterna Juſtórum quies,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit ſumma laus, ſummum decus,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Beáti omnes qui timent Dóminum, ℟. Qui ámbulant in viis ejus. *Pſ.* 127. 1.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. C. Nemo mittens manum ſuam ad arátrum & reſpíciens retrò, aptus eſt regno Dei. *Luc.* 9. 62.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Opus juſti ad vitam: fructus autem ímpii ad peccátum. *Prov.* 10. 16.

Hymnus conveniens.

Capitulum. *Coloſſ.* 3. 2. 3.

Quæ furſùm ſunt, ſápite, non quæ ſuper terram: mórtui enim eſtis, & vita veſtra eſt abſcóndita cum Chriſto in Deo.

℟. *breve.* In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 6. F. Locútus eſt Jeſus, dicens: Ego ſum lux mundi: qui ſéquitur me, non ámbulat in ténebris. *Joan.* 8. 12.

Oratio & cœtera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE
UNIUS SANCTÆ VIRGINIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 3. *toni* a.

Quid bonum Dómini eſt, & quid pulchrum ejus, niſi fruméntum electórum, & vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9. 17.

Ant. 4. c. Bonórum labórum glorióſus eſt fructus, & quæ non cóncidat, radix ſapiéntiæ. *Sap.* 3. 15.

Ant. 6. F. Immortális eſt memória illíus; quóniam & apud Deum nota eſt, & apud hómines. *Sap.* 4. 1.

Ant. 1. f. Dábitur ei fídei donum eléctum, & ſors in templo Dei acceptíſſima. *Sap.* 3. 14.

Ant. 8. *g.* Lucérna ſplendens ſuper candelábrum ſanctum, & ſpécies faciéi ſuper ætátem ſtábilem. *Eccli.* 26. 22.

Capitulum. *Oſee.* 2. 19. 20.

Sponſábo te mihi in ſempitérnum: & ſponſábo te mihi in juſtítia & judício, & in miſericórdia, & in miſeratiónibus: & ſponſábo te mihi in fide; & ſcies quia ego Dóminus.

In Duplicibus majoribus & ſuprà.

℟. Cuſtodítio legum conſummátio incorruptiónis eſt;* Incorrúptio autem facit eſſe próximum Deo. *Sap.* 6. 19. 20. ℣. Beáti mundo

corde, quóniam ipſi Deum vidébunt. *Matt.* 5. 8. * Incorrúptio. Glória. * Incorrúptio.

Si ſit Martyr,

HYMNUS.

ADESTE, Sponſæ Vírgines,
Chriſti gregis pars óptima,
O vos, furóris víctimæ!
O vos, amóris hóſtiæ!

ADESTE, ſolémnis dies
Hæc conſecráta Vírgini,
Quæ dúplicem geſtat ſuo
Tinctam cruóre laúream.

INTER choros cantántium
Agno litáto, Vírginum,
Hæc jure fuſi ſánguinis,
Virgo ſedet non última.

QUÆ córpori pœnæ nocent,
Illas amans ampléctitur;
His nempè pœnis líbera,
Mortále corpus éxuit.

PRIMIS ab annis quam ſibi
Amóre Chriſtus júnxerat,
Illi fidem ſervat tenax,
Deo ſupérba cónjuge.

AMAT roſas & lília
Sponſus rubens & cándidus;
Martyr dedit Sponſo roſas,
Dedítque Virgo lília.

SIT laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Qui corda pura Vírginum
Puris adúris ígnibus.
Amen.

℣. Hæréditas immaculatórum in ætérnum erit; ℟. Non confundéntur in témpore malo. *Pſ.* 36. 18. 19.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Infírma mundi elégit Deus, ut confúndat fórtia. 1. *Cor.* 1. 27.

Oratio infrà ad Laudes, niſì ſit propria.

Si non ſit Martyr,

HYMNUS.

VOs, ô Virgínei, cum cýtharis, chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponſum virgíneo progénitum ſinu
Puris tóllite laúdibus.

VIRGO blandítias inter amábiles,
Faſtus, alta petens, déſpicit óbvios;
Ardet digna Deo cónjuge, nóbiles
Toto péctore núptias.

PURUM ne máculent pectus imágines,
In ſe tota, ſui córporis ímmemor,
Mens ſeſe récipit, nil óculi vident,
Surdis nil ſonat aúribus.

ÆGRO vix ſua ſunt pábula córpori,
Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam ſibi prǽripit;
Unus fit Deus ómnia.

FAC, ô Chriſte! tuæ Vírginis ǽmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ;
Qui gens ſancta ſumus, móribus íntegris
Fac ſoli tibi vívere.

DA te, ſumme Pater, tóllere laúdibus;
Da te, Chriſte, ſequi, laúrea Vírginum;

Fac incénſa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora. Amen.

℣. Afferéntur in lætítia & exultatióne; ℟. Adducéntur in templum Regis. *Pſ.* 44. 16.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Hæc dicit Dóminus: Dabo eis in domo mea, & in muris meis locum, & nomen mélius à fíliis & filiábus, nomen ſempitérnū. *Iſ.* 56. 5.

Oratio ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

Completorium *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Agnum quem ſequúntur Vírgines,* Veníte, adorémus. *Apoc.* 14. 4.

Pſalmus, Veníte, *p.* 1.

Si ſit Martyr,

Hymnus.

Virginum robur, Deus, atque cuſtos,
Sexus imbéllis, médios per enſes,
Dum faves, quas non ſúperat viríli
Péctore mortes!

Pro tuis aris animóſa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus;
Non ſuos ſentit, memor ô! tuórum,
Chriſte, dolórum.

Non graves plagæ, válidi nec ictus,
Integram poſſunt violáre mentem:
Quin ſacri creſcit magis obſtinátus
Ardor amóris.

Sponsa dilécto placitúra Sponſo,
Déſpicit ruptum laniáta corpus:
Eſt ſuus truncis honor, & venúſtas
Eſt ſua membris.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriúſque Nexus;
Fac tibi ſemper placeámus uni,
Móribus æquis. Amen.

Si non ſit Martyr,

Hymnus.

Cœlestis aula pánditur;
En Sponſus. Omnes óbviæ
Exíte ſponſo Vírgini,
Exíte, ſponſæ Vírgines.

Hæc nuptiális eſt dies,
Quæ, longa poſt ſuſpíria,
Dat ómnibus, dat ſíngulis
Jam pléniùs frui Deo.

Quæ caſta vobis gaúdia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens volúptas éffluit?

Hunc propter unum víluit
Supérba regum púrpura:
Dotáta quæ ſponſo Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?

O Virginales núptiæ,
Per quas caro fit ſpíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!

Sit laus Patri; laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,

Divína qui perénnibus
Firmas ſigíllis fœ́dera.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non eſt digna continéntis ánimæ. *Eccli.* 26. 20.

Ant. 7. d. Viæ ejus, viæ pulchræ, & omnes sémitæ illíus pacíficæ. *Prov.* 3. 17.

Ant. 1. f. Qui díligit cordis mundítiam, propter grátiam labiórum ſuórum, habébit amícum Regem. *Prov.* 22. 11.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini! *Pſ.* 118. 1.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum: * Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem. *Cant.* 8. 6. 7. ℣. Quòd nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei, qui diléxit me. *Gal.* 2. 20. * Aquæ.

℟. *ij.* Incoinquináta quæ neſcívit thorum in delícto, * Habébit fructum in reſpectióne animárum ſanctárum. *Sap.* 3. 13. ℣. Qui adhǽret Dómino, unus Spíritus eſt. 1. *Cor.* 6. 17. * Habébit.

℟. *iij.* In perpétuum coronáta * Triúmphat, incoinquinatórum certáminum prǽmium vincens. *Sap.* 4. 2. ℣. Beátus qui vígilat, & cuſtódit veſtiménta ſua. *Apoc.* 16. 15. * Triúmphat. Glória. * Triúmphat.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Omnium óculis gratióſa & amábilis videbátur. *Eſth.* 2. 15.

Ant. 7. *d.* Os ſuum apéruit ſapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31. 26.

Ant. 4. f. Suſpéxit ad cœlum; erat enim cor ejus fidúciam habens in Dómino. *Dan.* 13. 35.

℣. Deus meus, impollúta via ejus; ℟. Protéctor eſt ómnium ſperántium in ſe. *Pſ.* 17. 31.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Præclárior erat univérſæ terræ Iſraël; * Erat étiam virtúti cáſtitas adjúncta. *Judith.* 16. 25. 26. ℣. Omne opus bonum ſubſecúta eſt. *Tim.* 1. 5. 10. * Erat.

℟. *v.* Véniant mihi miſeratiónes tuæ, Dómine, & vivam; * Quia lex tua meditátio mea eſt. *Pſ.* 118. 77. ℣. Magnificábitur Chriſtus in córpore meo. *Philipp.* 1. 20. * Quia.

℟. *vj.* Totus deſiderábilis, talis eſt diléctus meus, * Et ipſe eſt amícus meus, fíliæ Jeruſalem. *Cant.* 5. 16. ℣. Vivo jam non ego, vivit verò in me Chriſtus. *Gal.* 2. 20. * Et ipſe. Glória. * Et ipſe.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Lumen ejus símile lápidi pretióſo, tanquam lápidi jáſpidis, ſicut cryſtállum. *Apoc.* 21. 11.

Ant. 4. a Cláritas Dei illuminávit eam; & lucérna ejus eſt Agnus. *Apoc.* 21. 23.

Ant. 2. D. O quàm pulchra eſt caſta generátio cum claritáte! *Sap.* 4. 1.

℣. Corónat te Dóminus in miſericórdia, ℟. Et miſeratiónibus. *Pſ.* 102. 4.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Ingréſſus ſum pactum tecum, ait Dóminus Deus: * Et facta es mihi. *Ezech.* 16. 8. ℣. Scient quia ego diléxi te. *Apoc.* 3. 9. * Et facta es.

℟. *viij.* Dedi inaúrem ſuper os tuum, & círculos aúribus tuis, * Et corónam decóris in cápite tuo. *Ezech.* 16. 12. ℣. Dabit tibi Dóminus in ómnibus intelléctum. 2. *Tim.* 2. 7. * Et.

℟. *ix.* Induit me Deus veſtiméntis ſalútis, & * Induménto juſtítiæ circúmdedit me, quaſi ſponſum decorátum coróna, & quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis. *Iſ.* 61. 10. ℣. Potens eſt depóſitum meum ſerváre in illum diem. 2. *Tim.* 1. 12. * Induménto. Glória. * Induménto.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Júvenes & vírgines, ſenes cum junióribus, ℟. Laudent nomen Dómini. *Pſ.* 148. 12.

Ant. 6. F. Lauda, fília Sion: júbila, Iſraël; lætáre & exúlta in omni corde, fília Jerúſalem. *Soph.* 3. 14.

Ant. 5. a. Dóminus Deus tuus ipſe eſt vita tua, & longitúdo diérum tuórum. *Deut.* 30. 20.

Ant. 2. D. Ipſe eſt Pater tuus, qui poſsédit te, & fecit & creávit te. *Deut.* 32. 6.

Ant. 3. *a.* Sit Dóminus.

CANTICUM. *Iſaiæ. c.* 61. *v.* 10. *ad finem.*

Virgo Deo gratias agit pro donis ſibi collatis.

GAudens gaudébo in Dómino, * & exultábit ánima mea in Deo meo;

Quia índuit me veſtiméntis ſalútis, * & induménto juſtítiæ circúmdedit me,

Quaſi ſponſum decorátum corónâ, * & quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis.

Sicut enim terra profert germen ſuum, * & ſicut hortus ſemen ſuum gérminat,

Sic Dóminus Deus germinábit juſtítiam & laudem, * coram univérſis géntibus.

Ant. Sit Dóminus Deus tuus benedíctus, cui complacuíſti, & póſuit te ſuper thronum. 3. *Reg.* 10. 9.

Ant. 1. a. Dominábitur tuî qui fecit te; Dóminus exercítuum nomen ejus. *Iſ.* 54. 5.

CAPITULUM. *Sap.* 8. 21.

SCivi quóniam áliter non poſſem eſſe cóntinens, niſì Deus det: & hoc ipſum erat ſapiéntiæ, ſcire cujus eſſet hoc donum.

Si ſit Martyr,

Hymnus.

QUID ſacram, Virgo generóſa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempè non unum gémino repórtas
Hoſte triúmphum.

MOLLIOR fregit neque te volúptas;
Impotens flexit neque te tyránnus;
Tu graves pœnas, paritérque blandos
Vincis amóres.

LILIIS Sponſus récubat roſíſque:
Tu, tuo ſemper benè fida Sponſo,
Et roſas, Martyr, ſimul & dedíſti
Lília, Virgo.

SUMMA laus Patri, genitóque Verbo,
Et tibi compar utriúſque Nexus;
Fac tibi ſemper placeámus uni,
Móribus æquis.
Amen.

℣. Deus præcínxit me virtúte, ℟. Et póſuit immaculátam viam meam. *Pſ.* 17. 33.

Ad Benedíctus, *Ant.* 3. a. Confírma me, Dómine, Deus Iſraël, & réſpice in hac hora ad ópera mánuum meárum. *Judith.* 13. 7.

Oratio.

DEus, qui inter cœ́tera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in ſexu frágili victóriam martýrii contuliſti; concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis & Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur; Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, cujus múnere beáta *N.* in virginitátis propóſito, & in confeſſióne fidei roboráta, virginitátis ac martýrii palmam adépta eſt; da nobis ità córporis ac mentis integritátem ſerváre, ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur; Per Dóminum.

Si non ſit Martyr,

Hymnus.

O VIRGO, pectus cui ſacrum
Amóris expers ímprobi,
Intùs ſuis ardóribus
Sanctus perúſſit Spíritus!

NON te volúptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amántem pérſequi
Cœléſtis Agni núptias.

SIC ille Natus Vírgine
Suo decóre céperat;
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.

BEATA cui nunc, Cœ́litûm
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponſi potíri gaúdiis.

ÆTERNE Sponſe Vírginum,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

℣. Lætábor & exultábo in te; ℟. Pſallam nómini tuo, Altiſſime. *Pſ.* 9. 3.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. J. Tu ſcis, Dómine, quia nunquam concupívi virum, & mundam ſervávi ánimam meam ab omni concupiſcéntia. *Tob.* 3. 16.

Oratio.

FIdéles tuos, quæſumus, Dómine, intercedénte beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore páriter & mente purífica; ut tuâ inſpiratióne compúncti, nóxias delectatiónes vitáre præváleant; atque ut eárum non capiántur illécebris, tuâ ſemper ſuavitáte paſcántur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco conſtituíſti; concéde, ut qui fidélis ſponſæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obséquio, piæ devotiónis ſequámur exémplo; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Lauda, fília Sion: júbila, Iſraël; lætáre & exúlta in omni corde, fília Jeruſalem. *Soph.* 3. 14.

CAPITULUM. 2. *Reg.* 22. 20. 21.

QUia complácui ei, retríbuet mihi Dóminus ſecúndùm juſtítiam meam, & ſecúndùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi.

Cætera ut in Pſalterio, p. 152.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Dóminus Deus tuus ipſe eſt vita tua, & longitúdo diérum tuórum. *Deut.* 30. 20.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7. 38.

QUi matrimónio jungit vírginem ſuam, benè facit; & qui non jungit, mélius facit.

℟. *breve.* Mihi * Adhærére Deo bonum eſt. ℟. Mihi. ℣. Pónere in Dómino Deo ſpem meam. * Adhærére. Glória. ℟. Mihi. *Pſ.* 72. 28.

℣. Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, Dómine; ℟. Ut non confúndar. *Pſ.* 118. 80.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ipſe eſt Pater tuus qui poſsédit te, & fecit & creávit te. *Deut.* 32. 6.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7. 7. 8.

UNuſquíſque próprium donum habet ex Deo, álius quidem ſic, álius verò ſic: dico autem non nuptis & víduis: Bonum eſt illis, ſi ſic permáneant.

℟. *breve.* Dóminus cuſtódit te, * Dóminus protéctio tua. ℟. Dóminus. ℣. Super manum déxteram tuam. * Dóminus. Glória. ℟. Dóminus. *Pſ.* 120. 5.

℣. Per diem ſol non uret te, ℟. Neque luna per noctem. *Pſ.* 120. 6.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Dominábitur tuî qui fecit te; Dóminus exercítuum nomen ejus. *Iſ.* 54. 5.

Capitulum. *Joſ.* 13. 33.

DOminus Deus Iſraël ipſe eſt poſséſſio ejus, ut locútus eſt illi.

℟. *breve.* Pſallam & intélligam * In via immaculáta. ℟. Pſallam. ℣. Quando vénies ad me. * In via. Glória. ℟. Pſallam. *Pſ.* 100. 1. 2.

℣. Quæ eſt expectátio mea? ℟. Nónne Dóminus? *Pſ.* 38. 8.

AD VESPERAS.

Ant. 8. *g.* Qui ſinè uxóre eſt, ſollícitus eſt quæ Dómini ſunt, quómodo pláceat Deo. 1. *Cor.* 7. 32.

Ant. 2. D. Qui cum uxóre eſt, ſollícitus eſt quæ ſunt mundi, quómodo pláceat uxóri, & divíſus eſt. 1. *Cor.* 7. 33.

Ant. 3. *a.* Virgo cógitat quæ Dómini ſunt, ut ſit ſancta córpore & ſpíritu. 1. *Cor.* 7. 34.

Ant. 5. a. Quæ nupta eſt, cógitat quæ ſunt mundi, quómodo pláceat viro. 1. *Cor.* 7. 34.

Ant. 1. g. Non omnes cápiunt verbum iſtud, ſed quibus datum eſt. *Matt.* 19. 11.

Capitulum. 1. *Cor.* 7. 25.

DE virgínibus præcéptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam miſericórdiã conſecútus à Dómino, ut ſim fidélis.

Si ſit Martyr,

Hymnus.

FEstis læta ſonent æthera cántibus:
Nunc aptáte tubas, súmite týmpana,
Cœtus Angélici; dícite Vírginem,
Chriſti dícite Mártyrem.

Vestris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis immemor.

Sed quid cogis, amor! fórtiter ámbiit
Sponſo virgíneum fúndere ſánguinem;
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præclárae ſítiens necis.

Sic, quâ parte minor, vos ſuperéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna ſui córporis, íntegram
Teſtári Dómino fidem.

Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborúmque ſacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prǽlia ſúſtinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Secúndùm puritátem mánuũ meárũ; ℟. Retribuet mihi Dóminus. *Pſ.* 17. 21.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. *D.* Feciſti viríliter, & confortátum eſt cor tuum, eò quòd caſtitátem amáveris. *Judith.* 15. 11.

Si non ſit Martyr,

Hymnus.

NOn vana diléctum gregem
Pavére mundi gaúdia;

Nec pura fallax péctora
Imágo luſit séculi.
Sed hæc tuárum própria
Sunt, Chriſte, ſponsárum bona,
Te ſemper, & tecum tuis
In te potíri gaúdiis.
Castis viciſſim tu tibi
In córdibus thorum ſtruis;
Intérque flammas íntimo
Amans quiéſcis in ſinu.
Hic unus eſt ſponſis amor,
Unúſque tecum ſpíritus,
Beáſque Sponſus ſíngulas,
In téque transfórmas, Deus.
Te deprecámur súpplices,
Noſtris ut addas ſénſibus,
Neſcíre prorsùs ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Sit laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas ſigíllis fœdera.
Amen.

℣. Conféſſio & pulchritúdo in conſpéctu ejus; ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95. 6.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Venit ſponſus; & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias, & clauſa eſt jánua. *Matt.* 25. 10.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Gaúdio gaudet propter vocem Sponſi. *Joan.* 3. 29.

Hymnus conveniens.

Capitulum. *Eccli.* 39. 19.

Floréte, flores, quaſi lílium, & date odórem, & frondéte in grátiam, & collaudáte cánticum, & benedícite Dóminum in opéribus ſuis.

℟. *breve.* In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 5. a. In reſurrectióne, neque nubent, neque nubéntur, ſed erunt ſicut Angeli Dei. *Matt.* 22. 30.

Oratio & cætera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE
UNIUS SANCTÆ MULIERIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. *toni* a.

Sicut ſol óriens mundo in altíſſimis Dei, ſic mulíeris bonæ ſpécies, in ornaméntum domûs ejus. *Eccli.* 26. 21.

Ant. 4. f. Domus & divítiæ dantur à paréntibus; à Dómino autem próprie uxor prudens. *Prov.* 19. 14.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblécta virum ſuum, & annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26. 2.

Ant. 7. D. Grátia ſuper grátiam, múlier ſancta & pudoráta. *Eccli.* 26. 19.

Ant. 3. *a.* Fundaménta ætérna ſuper petram ſóli-

dam, & mandáta Dei in corde mulíeris ſanctæ. *Eccli.* 26. 24.

CAPITULUM. *Prov.* 31. 10. 11.

MUlíerem fortem quis invéniet? procul & de últimis fínibus prétium ejus: confídit in ea cor viri ſui, & ſpóliis non indigébit.

In Duplicibus majoribus & ſuprà.

℟. Fallax grátia, & * Vana eſt pulchritúdo; múlier timens Dóminum, ipſa laudábitur. *Prov.* 31. 30. ℣. Non ſit extrínſecùs capillatúra, aut circumdátio auri, aut induménti veſtimentórum cultus. 1. *Petr.* 3. 3. * Vana. Glória. * Vana.

HYMNUS.

AD núptias Agni Pater
Matres & innúptas vocat:
O te beátam, cui thorus
Intérque ſponſas ſors datur!

LEX nuptiárum, cáritas;
Dos magna, paupértas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde ſpérnere.

TE multus obléctat labor,
Fusǽque jejúnam preces:
Te pœniténtem lácrymæ;
Te cura paúperum juvat.

QUACUMQUE confixam ſibi,
Per probra Sponſam, per cruces,
Trahit Magíſter; & ſequi
Deſpécta gaudes, & pati.

BEATA quæ ſponſo Deo
Caſtis adhǽret vínculis:
Sic corpus unum póſſumus,
Sic unus eſſe ſpíritus.

HOC præſtet almo cum Patre
Natóque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne ſéculum.
Amen.

Si ſit Martyr,

℣. Factus es, Dómine, ſpes mea, ℟. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Pſ.* 60. 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, & in témpore ſuperbórum, ſinè adjutório. *Eccli.* 51. 14.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì ſit propria.

Si non ſit Martyr,

℣. Avérte, Dómine, óculos meos, ne vídeant vanitátem; ℟. In via tua vivífica me. *Pſ.* 118. 37.

Ad Magníficat, *Ant.* 6. *F.* Pars bona múlier bona; in parte timéntium Deum, dábitur viro pro factis bonis. *Eccli.* 26. 3.

Oratio ut infrà ad Laudes, nisì ſit propria.

COMPLETORIUM *habetur poſt ſecundas Veſperas.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum in quo ſperant ſanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3. 5.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

ADESTE, ſanctæ cónjuges,
En illa fortis Fémina,

Ornáta quæ virtútibus,
Triúmphat inter Cœlites.
Non illa luxu véſtium,
Non crine torto ſpléndui;
Cultu nitens ſed símplice,
Puris placébat móribus.
Se ſub ſerénis vúltibus,
Auſtéra virtus ócculit;
Timet vidéri, ne ſuum,
Dum prodit, amíttat decus.
Pascenda cœléſti cibo,
Sacris ſtudébat lítteris;
Templo fréquens, ſed sédula
Redíbat ad curam domûs.
Divina Proles féminæ,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Mulíeris bonæ beátus vir: númerus enim annórum illíus duplex. *Eccli.* 26 1.

Ant. 7. d. Fílii & ædificátio civitátis confirmábit nomen; & ſuper hæc múlier immaculáta computábitur. *Eccli.* 40. 19.

Ant. 2. D. Múlier ſensáta & tácita, non eſt immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26. 18.

℣. Deus habitáre facit ſtérilem in domo, ℟. Matrem filiórum lætántem. *Pſ.* 112. 9.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum ſuum, & oſſa illíus impinguábit: * Diſciplína illíus datum Dei eſt. *Eccli.* 26. 16. 17. ℣. Diſcat primùm domum ſuam régere, & mútuam vicem réddere paréntibus. 1. *Tim.* 5. 4. * Diſciplína.

℟. *ij.* Byſſus & púrpura induméntum ejus, * Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum ſenatóribus terræ. *Prov.* 31. 22. 23. ℣. Vir imágo & glória Dei eſt, múlier autem glória viri eſt. 1. *Cor.* 11. 7. * Nóbilis.

℟. *iij.* Fílii ſanctórum ſumus, & * Non póſſumus ità conjúngi, ſicut gentes quæ ignórant Deum. *Tob.* 8. 5. ℣. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus. *Hebr.* 13. 4. * Non. Glória. * Non.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Accínxit fortitúdine lumbos ſuos, & roborávit bráchium ſuum. *Prov.* 31. 17.

Ant. 1. g. Confitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Iſraël. *Luc.* 2. 38.

Ant. 4. f. Quæsívit lanam & linum, & operáta eſt consílio mánuum ſuárum. *Prov.* 31. 13.

℣. Perambulábam in innocéntia cordis mei, ℟. In médio domûs meæ. *Pſ.* 100. 2.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Facta eſt quaſi navis inſtitóris, de longè portans panem ſuum; & * De nocte ſurréxit, dedítque prædam doméſticis ſuis, & cibária ancíllis ſuis. *Prov.* 31. 14. 15. ℣. Si quis ſuórum, & máximè domeſticórum;

curam non habet, fidem negávit. 1. *Tim.* 5. 8. * De nocte.

℟. *v.* Manum ſuam miſit ad fórtia, & dígiti ejus apprehendérunt fuſum; * Manum ſuam apéruit ínopi, & palmas ſuas extendit ad paúperem. *Prov.* 31. 19. 20. ℣. Hæc erat plena opéribus bonis, & eleemóſynis quas faciébat. *Act.* 9. 36. * Manum.

℟. *vj.* Erat hæc in ómnibus famoſíſſima, quóniam * Timébat Deum valde, nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8. 8. ℣. In opéribus bonis teſtimónium habens. 1. *Tim.* 5. 10. * Timébat. Glória. * Timébat.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias; tu ſupergréſſa es univérſas. *Prov.* 31. 29.

Ant. 7. *d.* Deus patrum noſtrórum det tibi grátiam, & omne consílium tui cordis ſuâ virtúte corróboret. *Judith.* 10. 8.

Ant. 8. *g.* Deus oſténdet ſplendórem ſuum in te, omni qui ſub cœlo eſt. *Bar.* 5. 3.

℣. Anima ejus in bonis demorábitur, ℟. Et ſemen ejus hæreditábit terram. *Pſ.* 24. 13.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Nunquam cum ludéntibus miſcui me, neque cum his qui in levitáte ámbulant partícipem me præbui; * Virum autem cum timóre tuo, Dómine, non cum libídine mea, conſénſi ſuſcípere. *Tob.* 3. 17. 18. ℣. Curſum conſummávi, fidem ſervávi. 2. *Tim.* 4. 7. * Virum.

℟. *viij.* Manus Dómini confortávit te; & * Ideò eris benedícta in ætérnum. *Judith.* 15. 11. ℣. O Múlier! magna eſt fides tua. *Matt.* 15. 28. * Ideò.

℟. *ix.* Tu glória Jerúſalem, * Tu lætítia Iſraël, tu honorificéntia pópuli noſtri. *Judith.* 15. 10. ℣. Fides tua te ſalvam fecit. *Luc.* 7. 50. * Tu lætítia. Glória. * Tu lætítia.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Laudatiónem Dómini loquétur os meum; ℟. Et benedícat omnis caro nómini ſancto ejus. *Pſ.* 144. 21.

Ant. 1. *f.* Gloriétur ſuper te Jeruſalem, & ſit nomen tuum in número ſanctórum & juſtórum. *Judith.* 10. 8.

Ant. 5. *a.* Addúcet Dóminus fílios tuos ad te, portátos in honóre, ſicut fílios regni. *Bar.* 5. 6.

Ant. 4. *f.* Gaudébit ſuper te Dóminus Deus tuus in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, exultábit ſuper te in laude. *Soph.* 3. 17.

Ant. 8. d. Indue te.

CANTICUM. *Prov. c.* 31. ℣. 26. *ad finem.*

Mulieris fortis encomium.

OS ſuum apéruit ſapiéntiæ (múlier fortis,) * & lex cleméntiæ in lingua ejus.

Conſiderávit sémitas domûs ſuæ, * & panem otióſa non comédit.

Surrexérunt filii ejus, & beatiſſimâ prædicavérunt; * vir ejus, & laudávit eam.

Multæ fíliæ congregavérunt divítias : * tu ſupergréſſa es univérſas.

Fallax grátia, & vana eſt pulchritúdo : * múlier timens Dóminum ipſa laudábitur.

Date ei de fructu mánuum ſuárum : * & laudent eam in portis ópera ejus.

Ant. Indue te decóre & honóre ejus, quæ à Deo tibi eſt, ſempitérnæ glóriæ. *Bar.* 5. 1.

Ant. 5. a. Ora pro nobis, quóniam múlier ſancta es. *Judith.* 8. 29.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2. 15.

SAlvábitur múlier per filiórum generatiónem, ſi permánſerit in fide, & dilectióne, & ſanctificatióne cum ſobrietáte.

HYMNUS.

ARDET Deo quæ fémina,
Latére fruſtrà cógitat :
Quot indigéntes súblevat,
Tot próditur præcónibus.

PRODESSE quærit ómnibus,
Curis honéſtis ánxia ;
Patróna, cuſtos vírginum,
Secúnda mater órphanis.

PANNIS laténtem vílibus,
Chriſtum fovébat hóſpitem :
Quas dura ſubſtráxit ſibi,
Opes refúndit pródiga.

PACEM domi, pacem foris,
Alto colit ſiléntio ;
Lites amat compónere,
Ut una mens ſit ómnibus.

SIT laus Patri, laus Fílio ;
Par ſit tibi laus, Spíritus ;
Qui robur addis féminis,
Tu noſtra firma péctora.
Amen.

Si ſit Martyr,

℣. Miſericórdia tua, Dómine, ſubſequétur me, ℟. Omnibus diébus vitæ meæ. *Pſ.* 22. 6.

Ad Benedíctus. *Ant.* 8. G. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam adjútor & protéctor factus es mihi, & liberáſti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51. 2. 3.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ, virtus in infirmitáte perfícitur; largíre nobis, quæſumus, beátæ *N.* Mártyris tuæ triúmphum recoléntibus, ut quæ à te accépit, ut vínceret, à te quoque vincéndi grátiam nobis obtíneat; Per Dóminum.

Si non ſit Martyr,

℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et ſemen meum sérviet ipſi. *Pſ.* 21. 31.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Invéni grátiam apud óculos tuos, Dómine mi, qui conſolátus es me, & locútus es ad cor ancíllæ tuæ. *Ruth.* 2. 13.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miſerátor, illúſtra; & beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna deſpícere, & amáre cœléſtia; Per Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Gloriétur ſuper te Jeruſalem, & ſit nomen tuum in número ſanctórum & juſtórum. *Judith.* 10. 8.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2. 8. 9.

VOlo viros oráre in omni loco levántes puras manus, ſinè ira & diſceptatióne: ſimíliter & mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia & ſobrietáte ornántes ſe, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veſte pretióſa.

Cætera ut in Pſalterio, p. 152.

AD TERTIAM.

Ant. 3. *a.* Addúcet Dóminus fílios tuos ad te, portátos in honóre, ſicut fílios regni. *Bar.* 5. 6.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 11. 3.

VOlo vos ſcire quòd omnis viri caput Chriſtus eſt: caput autem mulíeris vir, caput verò Chriſti Deus.

℟. *breve.* Dómine Deus ſalútis meæ, * In die clamávi. ℟. Dómine. ℣. Et nocte coram te. * In die. Glória. ℟. Dómine. *Pſ.* 87. 2.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ; ℟. Dicam Deo: Suſcéptor meus es. *Pſ.* 41. 9. 10.

AD SEXTAM.

Ant. 4. f. Gaudébit ſuper te Dóminus Deus tuus in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, exultábit ſuper te in laude. *Soph.* 3. 17.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3. 1. 2.

MUlíeres ſubditæ ſint viris ſuis: ut & ſi qui non credunt verbo, per mulíerum converſatiónem ſinè verbo lucrifíant, conſiderántes in timóre caſtam converſatiónem veſtram.

℟. *breve.* Exultábo & lætábor * In miſericórdia tua Dómine. ℟. Exultábo. ℣. Quóniam reſpexíſti humilitátem meam. * In. Glória. ℟. Exultábo. *Pſ.* 30. 8.

℣. Ad ómnia mandáta tua dirigébar; ℟. Omnem viam iníquam ódio hábui. *Pſ.* 118. 128.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Ora pro nobis, quóniam múlier ſancta es. *Judith.* 8. 29.

CAPITULUM. *Eccli.* 35. 21. 22.

ORátio humiliántis ſe nubes penetrábit; & donec propínquet, non conſolábitur; & non diſcédet, donec Altíſſimus aſpíciat; & Dóminus non elongábit.

℟. *breve.* Benedíxit * Fíliis tuis in te. ℟. Benedíxit. ℣. Qui póſuit fines tuos pacem. * Fíliis. Glória. ℟. Benedíxit. *Pſ.* 147. 13. 14.

℣. Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; ℟. Quóniam audíſti verba oris mei. *Pſ.* 137. 1.

AD VESPERAS.

Ant. 3. *a.* Sicut múlier de viro, ità & vir per mulíerem: ómnia autem ex Deo. 1. *Cor.* 11. 12.

Ant. 1. a. Vir caput eſt mulíeris, ſicut Chriſtus caput eſt Eccléſiæ. *Eph.* 5. 23.

Ant. 5. a. Viri debent dilígere uxóres ſuas ut córpora ſua: qui ſuam uxórem díligit, ſeípſum díligit. *Eph.* 5. 28.

Ant. 1. g. Unuſquíſque uxórem ſuam ſicut ſeípſum díligat: uxor autem tímeat virum ſuum. *Eph.* 5. 33.

Ant. 7. c. Adam primus formátus eſt, deínde Eva: & Adam non eſt ſedúctus; múlier autem ſedúcta in prævaricatióne fuit. 1. *Tim.* 2. 13. 14.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2. 11. 12.

MUlier in ſiléntio diſcat cum omni ſubjectióne; docére autem mulíeri non permítto, neque dominári in virum, ſed eſſe in ſiléntio.

HYMNUS.

O JAM beáta, quæ ſuo
Tandem ſolúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur.

PER quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos, ſolútæ Cónjuges.

INSIGNIS & nos féminæ
Sequi decet veſtígia;
Magnum vel ipſis quæ fuit
Virtútis exémplum viris.

QUEIS arſit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus;
Eóque quo te vis coli
Amóre, fac mens te colat.

DIVINA Proles féminæ,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

Si ſit Martyr,

℣. Adhǽſit ánima mea poſt te, Dómine; ℟. Me ſuſcépit déxtera tua. *P.* 62. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 7. G. Dilatátum eſt os meum ſuper inimícos meos; quia lætáta ſum in ſalutári tuo, Dómine. 1. *Reg.* 2. 1.

Si non ſit Martyr,

℣. Propter nomen tuum, Dómine, ℟. Vivificábis me in æquitáte tua. *Pſ.* 142. 11.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. f. Orábat Dóminum Deum Iſraël, ut dirígeret viam ejus. *Judith.* 12. 8.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Bona eſt negotiátio ejus; non extinguétur in nocte lucérna ejus. *Prov.* 31. 18.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Eccli.* 36. 26.

QUi póſſidet mulíerem bonam, ínchoat poſſeſſiónem: adjutórium ſecúndùm illum eſt, & colúmna ut réquies.

℟. *breve.* In manus, p. 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 1. a. Cum eléctis féminis

gráditur timor Dómini, & cum juſtis & fidélibus agnóſcitur. *Eccli.* 1. 16.

Oratio & cætera omnia ut in Pſalterio, p. 159.

COMMUNE UNIUS SANCTÆ VIDUÆ.

Omnia dicuntur ut ſuprà, p. lxv. *in Communi unius ſanctæ Mulieris, exceptis quæ ſequuntur.*

IN I. VESPERIS.

Poſt Hymnum, ℣. Dóminus pupillum & víduam ſuſcípiet; ℟. Et vias peccatórum diſpérdet. *Pſ.* 145. 9.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. g. Quæ verè vídua eſt & deſoláta, ſperet in Deum, & inſtet obſecratiónibus & oratiónibus nocte ac die. 1. *Tim.* 5. 5.

Oratio ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

AD LAUDES MATUTINAS.

Poſt Hymnum, ℣. Exultáte in conſpéctu ejus, ℟. Patris orphanórum & Júdicis viduárum. *Pſ.* 67. 5. 6.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Dómine mi, qui Rex noſter es ſolus, ádjuva me ſolitáriam, & cujus, præter te, nullus eſt auxiliátor álius. *Eſth.* 14. 3.

Oratio.

Deus, in quem ſperat omnis ánima, quæ longè à te éxulans in terris, ſe verè víduam ſentit ac deſolátam; tribue nobis, quǽſumus, ut exémplo beátæ *N.* obſecratiónibus & oratiónibus nocte ac die inſtántes, cœléſtium conſolatiónum mereámur eſſe partícipes; Per Dóminum noſtrum.

AD VESPERAS.

Poſt Hymnum, ℣. Dirupíſti, Dómine, víncula mea; ℟. Tibi ſacrificábo hóſtiam laudis. *Pſ.* 115. 16. 17.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Non diſcedébat de templo, jejúniis & obſecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2. 37.

COMMUNE PATRONI, VEL PATRONÆ, VEL ETIAM PLURIUM PATRONORUM.

Feſtum Patroni primarii particularis cujuſdam Eccleſiæ celebratur ritu Annuali, cum Octava ſecundi Ordinis.

Officium fit de Communi conveniente, ſervato ritu Annuali, cum Lectionibus ſequentibus, nisì habeatur in Proprio Sanctorum Officium proprium.

Pſalmi pro I. Veſperis & Completorio ſubſequente ſumuntur è Feria occurrente: pro omnibus aliis Horis, è Dominica, ut in Pſalterio, nisì aſſignentur alii in Proprio Sanctorum.

IN I. NOCTURNO.

De Libro ſecúndo Machabæórum.

LECTIO I. *c.* 15. *v.* 7. *ad* 10.

MAchabǽus ſemper confidébat cum omni ſpe auxílium ſibi à Deo affutúrum: & hortabátur ſuos ne formidárent ad advéntum natiónum, ſed in mente habérent adjutória ſibi facta de cœlo, & nunc ſperárent ab Omnipoténte ſibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de Lege & Prophétis, ádmonens étiam certámina quæ fécerant priùs, promptióres conſtítuit eos: & ità ánimis eórum eréctis, ſimul oſtendébat Géntium falláciam, & juramentórum prævaricatiónem.

LECTIO II. *v.* 11. *ad* 13.

SIngulos autem illórum armávit, non clýpei & haſtæ munitióne, ſed ſermónibus óptimis & exhortatiónibus, expóſito digno fide ſómnio, per quod univérſos lætificávit. Erat autem hujuſcémodi viſus: Oníam, qui fúerat ſummus Sacérdos, virum bonum & benígnum, verecúndum viſu, modéſtum móribus, & elóquio decórum, & qui à púero in virtútibus exercitátus ſit, manus protendéntem, oráre pro omni pópulo Judæórum: poſt hoc apparuíſſe & álium virum, ætáte & glóriâ mirábilem, & magni decóris habitúdine circa illum.

LECTIO III. *v.* 14. *ad* 17.

REſpondéntem verò Oníam dixíſſe: Hic eſt fratrum amátor, & pópuli Iſraël: hic eſt, qui multùm orat pro pópulo & univérſa ſancta civitáte, Jeremías Prophéta Dei. Extendíſſe autem Jeremíam dextram, & dediſſe Judæ gládium aúreum, dicéntem: Accipe ſanctum gládium munus à Deo, in quo dejícies adversários pópuli mei Iſraël. Exhortáti ítaque Judæ ſer-

mónibus bonis valde, de quibus extólli poſſet ímpetus, & ánimi júvenum confortári, ſtatuérunt dimicáre & confligere fórtiter, ut virtus de negótiis judicáret.

IN II. NOCTURNO.

Si non ſint Lectiones propriæ.

Sermo ſancti Bernárdi Abbátis.

In vigil. SS. Petri & Pauli. n. 2.

LECTIO IV.

TRia ſunt quæ in feſtivitátibus Sanctórum vigilánter conſideráre debémus: auxílium Sancti, exémplum ejus, confuſiónem noſtram. Auxílium ejus; quia qui potens in terra fuit, poténtior eſt in cœlis ante fáciem Dómini Dei ſui. Si enim, dum hîc víveret, miſértus eſt peccatóribus, & orávit pro eis; nunc tantò ámpliùs, quantò vériùs agnóſcit miſérias noſtras, orat pro nobis Patrem: quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, ſed augmentávit: neque enim quia impaſſíbilis omninò, ideò & incompaſſíbilis factus eſt.

LECTIO V.

DEbémus étiam atténdere exémplum ejus: quia quámdiu in terris viſus eſt, & cum homínibus converſátus eſt, non declinávit ad déxteram, neque ad ſiniſtram, ſed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego ſum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus; & tunc vidébitis quómodo tam verbo quàm exémplo, lúxerit inter hómines; quália nobis veſtígia dereliquerit, ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè juxta Prophétam: Sémita juſti recta eſt, rectus callis juſti ad ambulándum.

LECTIO VI. n. 3.

SEd & diligentióri intúitu confuſiónem noſtram inſpiciámus: quia homo ille símilis nobis fuit paſſíbilis, ex códem luto formátus ex quo & nos. Quid ergo eſt quòd non ſolùm difficile, ſed & impoſſíbile crédimus, ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiſcámus. Hómines iſti fuérunt, qui præceſſérunt nos, qui tam mirabíliter proceſſérunt per vias vitæ, ut vix eos hómines fuiſſe credámus. Sic ergo in Sanctórum feſtivitátibus, & gaudére, & confúndi debémus: gaudére, quia Patrónos præmíſimus: confúndi, quia eos imitári non póſſumus.

IN III. NOCTURNO.

De Epíſtola ſecúnda beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c. 4. v. 11. ad finem.*

SEmper nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jeſum; ut & vita

Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli. Ergo mors in nobis operátur, vita autem in vobis. Habéntes autem eúmdem Spíritum fidei, ſicut ſcriptum eſt: Crédidi, propter quod locútus ſum, & nos crédimus, propter quod & lóquimur, ſciéntes quóniam qui ſuſcitávit Jeſum, & nos cum Jeſu ſuſcitábit, & conſtítuet vobíſcum. Omnia enim propter vos; ut grátia abúndans, per multos in gratiárum actióne abúndet in glóriam Dei. Propter quod non deficimus: ſed licèt is qui foris eſt, noſter homo corrumpátur: tamen is qui intùs eſt, renovátur de die in diem. Id enim, quod in præsénti eſt momentáneum & leve tribulatiónis noſtræ, ſupra modum in ſublimitáte ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ vidéntur, ſed quæ non vidéntur: quæ enim vidéntur, temporália ſunt: quæ autem non vidéntur, ætérna ſunt.

LECTIO VIII. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 9.

SCimus enim quóniam ſi terréſtris domus noſtra hujus habitatiónis diſſolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufáctam ætérnam in cœlis. Nam & in hoc ingemíſcimus, habitatiónem noſtram quæ de cœlo eſt, ſuperíndui cupiéntes; ſi tamen veſtíti, non nudi inveniámur. Nam & qui ſumus in hoc tabernáculo, ingemíſcimus graváti: eò quòd nólumus expoliári, ſed ſuperveſtíri; ut abſorbeátur quod mortále eſt, à vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipſum, Deus, qui dedit nobis pignus Spíritûs. Audéntes igitur ſemper ſciéntes quóniam dum ſumus in córpore, peregrinámur à Dómino: (per fidem enim ambulámus, & non per ſpéciem.) Audémus autem, & bonam voluntátem habémus magis peregrinári à córpore, & præséntes eſſe ad Dóminum. Et ídeò conténdimus, ſive abséntes, ſive præséntes, placére illi.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 11. *v.* 5. *ad* 10.

Oratio perſeverans omnia impetrat.

DIxit Jeſus diſcípulis ſuis: Quis veſtrûm habébit amícum, & ibit ad illum médiâ nocte, & dicet illi: Amíce, cómmoda mihi tres panes? Et réliqua.

Homília ſancti Basílii Epíſcopi.

Conſtit. Monaſt. c. 1. n. 4.

HOc exémplum idcircò nobis à Dómino propónitur, ut dóceat nos in fide firmos eſſe ac pertináces. Exémplum enim ſumit ab hómine ad hóminem, ut diſcas nunquam deſperáre; ut, cùm petíeris, nec accé-

peris, non desíſtas tamen, quoàd accípias, ſi modò, quæ Deus vult póſtules: neque díxeris: Peccátor ſum, & ídeò non exaúdior. Verùm enim verò ne ſpem abjíceres, idcírcò ait: Et ſi non proptéreà quòd ejus amícus ſit, dabit illi; propter improbitátem tamen ejus, dabit illi quotquot habet neceſsários. Opórtet ítaque divínum auxílium flagitáre: flagitándum autem eſt, non ségniter, neque mente huc & illuc divagánte: síquidem quiſquis eſt ejúſmodi, non ſolùm non conſecutúrus eſt quæ petet, imò verò Dóminum magis exaſperábit.

DIEBUS INTRA OCTAVAM.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟. ſumuntur ex Officio Nocturno diei, ſecundùm Feriam.

Lectio I. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis. Lectio II. & III. ut infrà pro qualibet die.

In Laudibus & Veſperis Pſalmi dicuntur ſub ſola Antiphona quarta. Cœtera omnia ut in die, juxta ritum Octavarum ſecundi Ordinis.

DOMINICA *intra Octavam occurrente, totum Officium fit de Dominica, incipiendo à primis Veſperis, cùm Commemoratione Octavæ in utriſque Veſperis & Laudibus, ſed abſque Lectione.*

DIE SECUNDA
Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c. 3. v. 1. ad 12.*

FIli mi, ne oblivíſcáris legis meæ, & præcépta mea cor tuum cuſtódiat: longitúdinem enim diérum, & annos vitæ, & pacem appónent tibi. Miſericórdia & véritas te non déſerant, circúmda eas gútturi tuo, & deſcríbe in tábulis cordis tui: & invénies grátiam & diſciplínam bonam, coram Deo & homínibus. Habe fidúciam in Dómino ex toto corde tuo, & ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum, & ipſe díriget greſſus tuos. Ne ſis ſápiens apud temetípſum: time Deum, & recéde à malo: sánitas quippe erit umbílico tuo, & irrigátio óſſium tuórum. Honóra Dóminum de tua ſubſtántia, & de primítiis ómnium frugum tuárum da ei: & implebúntur hórrea tua ſaturitáte, & vino torculária tua redundábunt. Diſciplínam Dómini, fili mi, ne abjícias: nec defícias cùm ab eo córriperis: quem enim díligit Dóminus, córripit: & quaſi pater in fílio, cómplacet ſibi.

Sermo ſancti Gregórii Nyſséni.

Oratio de ſancto Theodoro.

LECTIO III.

COnſideráte, hujus puri cultûs miníſtri ſtudióſi, quanta res ſit juſtus, quámque multas conſequátur re-

munerati̅ones : & cógnito pietátis Fructu, imitámini consílium, & aſpiráte ad ánimum & voluntátem eórum, qui ità præ cœ́teris honorántur. Cui regum talis honor habétur? Quis eſt ex iis qui ſupra modum inter hómines excéllere viſi ſunt, qui tali memóriâ celebrétur? Quis Imperatórum, qui urbes munítas cepérunt, natiónes innúmeras ſubjecérunt, ádeò decantátus, & famâ celebrátus eſt?

DIE TERTIA
Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 3. *v.* 13. *ad* 22.

BEátus homo qui invenit ſapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ: mélior eſt acquiſítio ejus negotiatióne argénti, & auri primi & puríſſimi fructus ejus: pretióſior eſt cunctis ópibus: & ómnia quæ deſiderántur, huic non valent comparári. Longitúdo diérum in déxtera ejus, & in ſiníſtra illíus divítiæ & glória. Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes ſémitæ illíus pacíficæ. Lignum vitæ eſt his qui apprehénderint eam: & qui tenúerit eam, beátus. Dóminus ſapiéntiâ fundávit terram, ſtabilívit cœlos prudéntiâ. Sapiéntiâ illíus erupérunt abýſſi, & nubes rore concréſcunt. Fili mi, ne éffluant hæc ab óculis tuis: cuſtódi legem atque consílium: & erit vita ánimæ tuæ, & grátia faúcibus tuis.

Sermo ſancti Joánnis Chryſóſtomi.
De Martyribus.

LECTIO III.

QUi Sanctórum mérita religióſâ caritáte mirátur, quíque Juſtórum glórias frequénti laude collóquitur, eórum mores ſanctos atque juſtítiam imitétur: quóniam quem deléctat Sancti alicújus méritum, delectáre debet par circa Dei cultum obséquium. Quare aut imitári debet, ſi laudat; aut laudáre non debet, ſi imitári detréctat: ut qui álium laudat, laudábilem ſe reddat; & qui Sanctórum mérita admirátur, mirábilis ipſe vitæ ſanctitáte reddátur. Nam ſi proptéreà juſtos fideléſque dilígimus, quòd in ipſis juſtítiam fidémque ſuſpícimus, póſſumus nos quoque eſſe quod ſunt, ſi faciámus ipſi quod fáciunt.

DIE QUARTA
Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 9.

AUdíte, filii, diſciplínam patris, & atténdite ut ſciátis prudéntiam. Donum bonum tríbuam vobis, legem meam ne derelinquátis. Nam & ego filius fui patris mei, tenéllus, & unigénitus coram matre mea: & docébat me atque dicébat: Suſcípiat verba mea cor tuum, cuſtódi præcépta mea, & vives. Póſſide ſapiéntiam, póſſide prudéntiam: ne oblivíſcáris, neque declínes à

verbis oris mei. Ne dimíttas eam, & cuſtódiet te: dílige eam, & conſervábit te. Princípium ſapiéntiæ, póſſide ſapiéntiam: & in omni poſſeſſióne tua, acquíre prudéntiam. Arripe illam, & exaltábit te: glorificáberis ab ea, cùm eam fúeris amplexátus. Dabit cápiti tuo augménta gratiárum, & coronâ ínclytâ próteget te.

Sermo ſancti Hierónymi Presbyteri.

Adversùs Vigilantium.

LECTIO III.

DIcis in libéllo tuo, quòd dum vívimus, mútuò pro nobis oráre póſſumus; poſtquàm autem mórtui fuérimus, nullíus ſit pro álio exaudiénda orátio. Si Apóſtoli & Mártyres adhuc in córpore conſtitúti poſſunt oráre pro cæteris, quando pro ſe adhuc debent eſſe ſollíciti, quantò magìs poſt corónas, victórias, & triumphos? Unus homo Móyſes ſexcéntis míllibus armatórum ímpetrat à Deo véniam: & Stéphanus imitátor Dómini ſui & primus Martyr in Chriſto, pro perſecutóribus véniam deprecátur: & poſtquàm cum Chriſto eſſe cœperint, minùs valébunt?

DIE QUINTA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 10. *ad* 19.

AUdi, fili mi, & ſúſcipe verba mea, ut multiplicéntur tibi anni vitæ. Viam ſapiéntiæ monſtrábo tibi, ducam te per ſémitas æquitátis: quas cùm ingréſſus fúeris, non arctabúntur greſſus tui, & currens non habébis offendículum. Tene diſciplínam, ne dimíttas eam: cuſtódi illam, quia ipſa eſt vita tua. Ne delectéris in ſémitis impiórum, nec tibi pláceat malórum via. Fuge ab ea, nec tránſeas per illam: declína, & déſere eam; non enim dórmiunt niſi malefécerint: & rápitur ſomnus ab eis niſi ſupplantáverint: cómedunt panem impietátis, & vinum iniquitátis bibunt. Juſtórum autem ſémita, quaſi lux ſplendens procédit, & creſcit uſque ad perféctam diem. Via impiórum tenebróſa: néſciunt ubi córruant.

Sermo ſancti Baſílii Epiſcopi.

Homil. in 40. *Martyres.* n. 8.

LECTIO III.

PArátum eſt hîc auxílium Chriſtiánis, exércitus tropæa geſtántium, chorus laudes divínas celebrántium. Qui angúſtiâ áliquâ prémitur, ad hos confúgit: qui lætátur, recúrrit ad eóſdem: ille quidem, ut à malis liberétur, hic verò, ut res ſibi ſecúndæ eſſe pergant. Hîc múlier pia pro líberis orans deprehénditur: peregrinánti maríto réditum, infirmo ſalútem petit. O chorus ſanctus! ô ſacer ordo! ô conſertíſſimum & infráctum agmen! ô commúnes géneris

humáni cuſtódes! boni curárum ſocii, precum fautóres, legáti potentíſſimi, ſtellæ orbis terrárum, Eccleſiárum flores! Non vos terra opéruit, ſed cœlum ſuſcépit.

DIE SEXTA
Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

Lectio II. *c.* 4. *v.* 20. *ad finem.*

Fili mi, auſcúlta ſermónes meos, & ad elóquia mea inclína aurem tuam; ne recédant ab óculis tuis, cuſtódi ea in médio cordis tui: vita enim ſunt inveniéntibus ea, & univérsæ carni sánitas. Omni cuſtódiâ ſerva cor tuum, quia ex ipſo vita procédit. Rémove à te os pravum, & detrahéntia lábia ſint procul à te. Oculi tui recta vídeant, & pálpebræ tuæ præcédant greſſus tuos. Dírige sémitam pédibus tuis, & omnes viæ tuæ ſtabiliéntur. Ne declínes ad déxteram, neque ad ſiníſtram: avérte pedem tuum à malo; vias enim quæ à dextris ſunt, novit Dóminus: pervérſæ verò ſunt quæ à ſiníſtris ſunt. Ipſe autem rectos fáciet curſus tuos, itínera autem tua in pace prodúcet.

Sermo ſancti Cleméntis Papæ & Mártyris.

Epiſt. 1. *ad Cor. c.* 32. 33.

Lectio III.

Ii glóriam & amplitúdinem conſecúti ſunt, non per ſeipſos, aut ópera ſua, aut juſtas actiónes quas fecérunt, ſed per voluntátem Dei. Et nos ígitur ex voluntáte illíus in Chriſto Jeſu vocáti, non per nos ipſos juſti effícimur, neque per ſapiéntiam noſtram, aut intelligéntiam, aut pietátem, aut ópera quæ in cordis ſanctitáte operáti ſumus: ſed per fidem, per quam cunctos qui unquam juſti fuérunt, juſtificávit Deus omnípotens. Quid ígitur faciémus, fratres? ceſſábimus à bonis opéribus, & caritátem derelinquémus? neútiquàm hoc à nobis fieri permittat Dóminus: ſed cum diligéntia & alacritáte feſtinémus omne opus bonum perfícere. Videámus quòd in bonis opéribus ornáti fuérunt omnes juſti. Et ipſe Dóminus cùm ſe opéribus decoráſſet, gavíſus eſt. Habéntes ítaque hoc exémplar, ímpigrè ad voluntátem ejus accedámus: ex totis víribus noſtris operémus opus juſtitiæ.

DIE SEPTIMA
Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

Lectio II. *c.* 16. *v.* 1. *ad* 9.

Hominis eſt ánimam præparáre, & Dómini gubernáre linguam. Omnes viæ hóminis patent óculis ejus: ſpirítuum ponderátor eſt Dóminus. Revéla Dómino ópera tua, & dirigéntur cogitatiónes tuæ. Univérſa propter ſemetípſum operátus eſt Dóminus; ímpium quoque ad diem malum. Abominátio Dó-

mini eſt omnis árrogans: etiámſi manus ad manum fúerit, non eſt ínnocens. Inítium viæ bonæ, fácere juſtítiam: accépta eſt autem apud Deum, magìs quàm immoláre hóſtias. Miſericórdiâ & veritáte redímitur iníquitas: & in timóre Dómini declinátur à malo. Cùm placúerint Dómino viæ hóminis, inimícos quoque ejus convértet ad pacē. Mélius eſt parùm cum juſtítia, quàm multi fructus cum iniquitáte. Cor hóminis diſpónit viam ſuam: ſed Dómini eſt dirígere greſſus ejus.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 1. in Epiſt. Joan. n. 8.

LECTIO III.

JOánnes quid dixit? Et ſi quis peccáverit, Advocátum habémus apud Patrem, Jeſum Chriſtum Juſtum. Sed dicet áliquis: Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo Epíſcopi & Præpóſiti non petunt pro pópulo? Sed atténdite Scriptúras, & vidéte quia & Præpóſiti commèndant ſe pópulo. Nam Apóſtolus dicit plebi: Orántes ſimul & pro nobis. Orat Apóſtolus pro plebe: orat plebs pro Apóſtolo. Orámus pro vóbis, fratres, ſed & vos oráte pro nobis: ínvicem pro ſe ómnia membra orent; caput pro ómnibus interpéllet.

AD VESPERAS. *Omnia ut in I. Veſperis Feſti, ſervato ritu Duplici majori.*

IN OCTAVA Feſti Patroni vel Patronæ.

Duplex majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur, & ſervato ritu Duplici majori.

Pſalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 5. in Feſt. om. SS. n. 6.

LECTIO IV.

EXcitémur aliquándo, fratres: reſurgámus cum Chriſto, quærámus quæ ſursùm ſunt; quæ ſursùm ſunt ſapiámus. Deſiderémus deſiderántes nos, properémus ad præſtolántes nos; expectántes nos, votis præoccupémus animórum. Ecce enim nihil in hac noſtra communióne ſecuritátis, nihil perfectiónis, nihil quiétis: & tamen hîc quoque quàm bonum & quàm jucúndum, habitáre fratres in unum! Quidquid enim, ſive intérius, ſive extérius, moléſtum occúrrit, ipſo útique tam germanórum consórtio fratrum, cum quibus eſt nobis cor unum & ánima una in Deum, tolerabílius invenítur. Quàm dúlcior erit, quàm delectabílior, quàm beátior únio, ubi nulla ſuſpício eſſe póterit, nulla diſſenſiónis occáſio, ubi omnes perfécta cáritas indiſſolúbili fœ́dere colligábit!

Lectio V. n. 10.

UT eam glóriam nobis ſperáre líceat, & ad tantam beatitúdinem adſpiráre, ſummópere nobis deſideránda ſunt ſuffrágia Sanctórum: ut quod poſſibílitas noſtra non óbtinet, eórum nobis interceſſióne donétur. Miſerémini meî, miſerémini meî, ſaltèm vos, amíci mei. Noſtis ipſi perículum noſtrum: noſtis figméntum noſtrum: noſtis ignorántiam noſtram, & dolos adverſariórum: noſtis eórum ímpetus & noſtram fragilitátem. Vobis enim loquor, qui in eádem tentatióne fuíſtis, qui eóſdem ſuperáſtis conflíctus, eóſdē láqueos evaſíſtis, qui didicíſtis ex his quæ paſſi eſtis compaſſiónem.

Lectio VI. n. 10. 11.

ET ſi de Angelis mihi árbitror præſuméndū, ob ſpirituális ſubſtántiæ & rationális formæ ſimilitúdinem, amplióri tamen fidúciâ ad eos mihi reor verténdum, quos habére me nóverim & in ipſa humanitáte consórtes; ut opórteat eos familiáriùs & ſpeciáliùs miſeréri oſſi de óſſibus ſuis, & carni de carne ſua. Abſit, abſit à vobis, ánimæ ſanctæ, Ægýptia illa crudélitas pincérnæ Pharaónis, qui in gradum príſtinum reſtitútus, ſtatim oblítus eſt Joſeph ſancti, qui in cárcere tenebátur. Non enim erant unius cápitis membra, nec áliqua pars fidéli cum infidéli, aut ulla ſocíetas Iſraelitæ ad Ægýptium. Nos quoque, ſi non ſumus ipſíus cápitis membra, cujus & Sancti, unde eis tam ſolémnibus votis, & tanto gratulámur affectu? Hæc ígitur noſtra & eórum cohæréntia eſt, ut nos gratulémur eis, ipſi compatiántur nobis: nos devótâ meditatióne regnémus in eis, ipſi in nobis & pro nobis mílitent piâ interventióne.

IN III. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

Lectio VII. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 6.

O Quàm pulchra eſt caſta generátio cum claritáte! immortális eſt enim memória illíus; quóniam & apud Deum nota eſt, & apud hómines. Cùm præſens eſt, imitántur illam; & desíderant eam, cùm ſe edúxerit; & in perpétuum coronáta triúmphat incoinquinatórum certáminū prǽmium vincens. Multígena autem impiórum multitúdo non erit útilis, & ſpúria vitulámina non dabunt radíces altas, nec ſtábile firmaméntum collocábunt. Et ſi in ramis in témpore germináverint, infírmiter pósita, à vento commovebúntur, & à nimietáte ventórum eradicabúntur. Confringéntur enim rami incónſummáti, & fructus illórum inútiles, & acérbi ad manducándum, & ad níhilum apti. Ex iní-

quis enim ſomnis filii qui naſcúntur, teſtes ſunt nequítiæ advérsùs paréntes in interrogatióne ſua.

Lectio VIII. *v.* 7. *ad* 14.

Juſtus autem ſi morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis eſt, non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem ſunt ſenſus hóminis; & ætas ſenectútis vita immaculáta. Placens Deo factus eſt diléctus, & vivens inter peccatóres tranſlátus eſt: raptus eſt, ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fictio decíperet ánimam illíus. Faſcinátio enim nugacitátis obſcúrat bona, & inconſtántia concupiſcéntiæ tranſvértit ſenſum ſinè malítia. Conſummátus in brevi, explévit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

Lectio IX. *c.* 11. *v.* 5. *ad* 10.

Oratio perſeverans omnia impetrat.

Dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Quis veſtrûm habébit amícum, & ibit ad illum médiâ nocte, & dicet illi: Amíce, cómmoda mihi tres panes? Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epiſcopi.

Lib. 7. *in Luc.* n. 87. 88.

Alius præcépti locus eſt, ut ómnibus moméntis, non ſolùm diébus, ſed étiam nóctibus, orátio deferátur. Vides enim quòd iſte qui médiâ nocte perréxit, tres panes ab amíco ſuo póſtulans, & in ipſa peténdi intentióne perſíſtens, non defraudétur orátis. Qui ſunt iſti tres panes, niſi myſtérii cœléſtis aliméntum? quòd ſi díligas Dóminum Deum tuum, non ſolùm tibi, ſed étiam áliis póteris emeréri. Quis autem amícior nobis, quàm qui pro nobis corpus ſuum trádidit? ab hoc médiâ nocte panes David pétiit, & accépit. Pétiit quando dicébat: Médiâ nocte ſurgébam ad confiténdum tibi. Neque enim tímuit ne excitáret dormiéntem, quem ſcit ſemper vigilántem. Et ídeò ſcriptórum mémores, nóctibus ac diébus orationi inſtántes, peccátis noſtris véniam poſtulémus.

IN ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Solemne Majus.

Si ſit ipſa dies Dedicationis Eccleſiæ, Officium ſit ritu Annuali, & tunc incipit tantummodo ad Sextam, dedicatâ ſcilicet Eccleſiâ. Horæ autem quæ præcedunt Dedicationem, dicuntur de Dominica, vel de Feſto occurrente.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Antiphona 8. *toni* G.

ÆDificávit Noë altáre Dómino; & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis, óbtulit holocaúſta ſuper altáre. *Gen.* 8. 20.

Ant. 11 J. Ædificávit Abram altáre Dómino, & invocávit nomen ejus. *Gen.* 12. 8.

Ant. 3. E. Ædificávit Iſaac altáre; & invocáto nómine Dómini, extréndit tabernáculum. *Gen.* 26. 25.

Ant. 2. D. Surgens Jacob manè, tulit lápidem quem ſupposúerat cápiti ſuo, & eréxit in títulum, fundens óleū déſuper. *Gen.* 28. 18.

Ant. 8. c. Complévit Móyſes Tabernáculum, & eréxit illud, unxítque & ſanctificávit cum ómnibus vaſis ſuis, altáre ſimíliter & ómnia vaſa ejus. *Num.* 7. 1.

Capitulum. *Aggæi* 1. 7. 8.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda veſtra ſuper vias veſtras: aſcéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte Domum: & acceptábilis mihi erit, & glorificábor, dicit Dóminus.

℟. Dixit David ad Salomónem: * Fili mi, voluntátis meæ fuit, ut ædificárē Domum nómini Dómini Dei mei. 1. *Par.* 22. 7. ℣. Pétiit David ut inveníret Tabernáculum Deo Jacob. *Act.* 7. 46. * Fili. Glória. *Reſumitur* ℟. Dixit.

Hymnus.

SIste, qui ſanctam próperas ad Ædem:
Mýſtico poſtquàm ſacra facta ritu,
Scis Dei quòd ſit Domus, & Tonántis
Altera Sedes?

Cujus in cœlo thronus eſt perénnis,
Parva vult terris habitáre tecta:
Incapax claudi, latet hoſpes, arcto
Clauſus in orbe.

Non malos ultor venit inter ignes;
Non nigra nimbi tonat è procélla:
Nec minùs credas plácida verénda

Númine templa.

Quid vetus fluxit cruor hoſtiárum?
Príſtinæ ceſſent holocaúſta Legis:
Aſtat hîc aris, ſimul & Sacérdos,
Hóſtia Chriſtus.

Quid venis, audax? procul hinc profánus,
Sancta ni fletûs lavet unda crimen.
Munda quàm multis jubet eſſe mundum
Vócibus ædes!

Trine, quæ ſanctis tibi thura fumant
Ædibus, grato pláceant odóre;
Et pluant pingues reſolúta lætis
Núbibus imbres.
Amen.

℣. Díligit Dóminus portas Sion, ℟. Super ómnia tabernácula Jacob. *Pſ.* 86. 2.

Ad Magníficat, *Ant.* 2. D. * Cœpit Sálomon ædificáre Domum Dómini in Jerúſalem in monte Mória, qui demonſtrátus fúerat David patri ejus. 2. *Par.* 3. 1.

Oratio.

Deus, qui de vivis & eléctis lapídibus ætérnum majeſtáti tuæ prǽparas habitáculum, auxiliáre pópulo tuo ſupplicánti; ut quod Eccléſiæ tuæ corporálibus próficit ſpátiis, ſpirituálibus amplificétur augméntis; Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio Dominicæ occurrentis, per Antiphonam quæ eſt in Veſperis Sabbati, ℣. *& Orat. convenientem.*

Completorium *habetur poſt II. Veſperas, cum Pſalmis de Feria.*

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminum in Templo ſancto ſuo, *Veníte, adorémus. *Habac.* 2. 20.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu ſolemni.*

Hymnus.

Ecce ſedes hîc Tonántis;
Ecce cœli jánua:
Hîc, ſacérdos, ara, templum,
Hîc Deus fit hóſtia:
Incruéntâ morte, jugis
Hîc amor litat Deum.

Qualis ara, quanta ſedes,
Ipſíus capax Dei!
Quem nec univérſa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo ſe coárctans,
Hîc latére súſtinet.

Quam libénter hîc pudícis
Inſerit ſe córdibus!
Hîc amántis tota Chriſti
Exerit ſe cáritas:
Hîc Pater caros ſedére
Geſtit inter fílios.

Hinc facéſſe, quem profána
Pólluit contágio;
Neu ſacrum transíre limen
Inquinátus aúdeas:
Ultor aſtat cum flagéllis,
Púniens ſontes Deus.

Sit perénnis laus Parénti;

Sit perénnis Fílio ;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perénnis, Spíritus,
Chriſma cujus nos inúngens,
Viva templa cónſecrat.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſ. 5. Verba mea áuribus pércipe, *p.* 64.

Ant. 1. f. Magna erit glória Domûs iſtíus novíſſimæ pluſquàm primæ, dicit Dóminus exercítuum ; & in loco iſto dabo pacem. *Aggai.* 2. 10.

In Pſ. 23. Dómini eſt terra, *p.* 110.

Ant. 2. *D.* Dabo ſanctificatiónem meam in médio eórum in perpétuum ; & erit Tabernáculum meum in eis. *Ezech.* 37. 26. 27.

In Pſ. 25. Júdica me, Dómine, quóniam, *p.* 121.

Ant. 7. *d.* Habitábo in médio filiórum Iſraël, eróque eis Deus, & ſcient quia ego Dóminus Deus eórum. *Exod.* 29. 45. 46.

℣. Tranſíbo in locum Tabernáculi admirábilis, ℟. Uſque ad Domum Dei. *Pſ.* 41. 5.

De Libro ſecúndo Paralipómenon.

Lectio I. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 5.

Cum compléſſet Sálomon fundens preces, ignis deſcéndit de cœlo, & devorávit holocáuſta & víctimas : & majéſtas Dómini implévit domum. Nec póterant Sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd impléſſet majéſtas Dómini templum Dómini. Sed & omnes filii Iſraël vidébant deſcendéntem ignem, & glóriam Dómini ſuper domum : & corruéntes proni in terram ſuper paviméntum ſtratum lápide, adoravérunt & laudavérunt Dóminum : Quóniam bonus, quóniam in ſǽculum miſericórdia ejus. Rex autem, & omnis pópulus, immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur Rex Sálomon hóſtias, boum vigínti duo míllia, aríetum centū vigínti míllia ; & dedicávit domum Dei Rex, & univérſus pópulus.

℟. *j.* Scient gentes quia ego Dóminus Sanctificátor Iſraël, * Cùm fúerit ſanctificátio mea in médio eórum in perpétuum. *Ezech.* 37. 28. ℣. De omni re quamcúmque petíerint, fiet illis. *Matt.* 18. 19. * Cùm fúerit. Glória. * Cùm fúerit.

Lectio II. *v.* 6. *ad* 9.

Sacerdótes autem ſtabant in officiis ſuis, & Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum : Quóniam in ætérnum miſericórdia ejus, hymnos David canéntes per manus ſuas. Porro Sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúſque Iſraël ſtabat. Sanctificávit quoque Sálomon mé-

dium átrii ante templum Dómini : obtúlerat enim ibi holocaúſta & ádipes pacificórum ; quia altáre æneum quod fécerat, non póterat ſuſtinére holocaúſta, & ſacrificia, & ádipes. Fecit ergo Sálomon ſolemnitátem in témpore illo ſeptem diébus, & omnis Iſraël cum eo, ecclésia magna valde, ab introítu Emath uſque ad torréntem Ægýpti. Fecítque die octávo colléctam, eò quòd dedicáſſet altáre ſeptem diébus, & ſolemnitátem celebráſſet diébus ſeptem.

℟. *ij.* In templo hoc & in Jerúſalem quam elégi de cunctis tríbubus Iſraël, ponam nomen meum in ſempitérnum ; * Et ultrà non fáciam commovéri pedem Iſraël. 4. *Reg.* 21. 7. 8. ℣. Ero vobis in Patrem, & vos éritis mihi in filios & fílias. 2. *Cor.* 6. 18. * Et ultrà. Glória. * Et ultrà.

LECTIO III. *v.* 12. *ad* 16.

APpáruit autem Salomóni Dóminus nocte, & ait : Audívi oratiónem tuam, & elégi locum iſtum mihi in domum ſacrifícii. Si claúſero cœlum, & plúvia non flúxerit, & mandávero & præcépero locúſtæ ut dévoret terram, & míſero peſtiléntiam in pópulũ meum ; convérſus autem pópulus meus, ſuper quos invocátum eſt nomen meum, deprecátus me fúerit, & exquiſíerit fáciem meam, & égerit pœniténtiam à viis ſuis péſſimis ; & ego exaúdiam de cœlo, & propitius ero peccátis eórum, & ſanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, & aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus, qui in loco iſto oráverit : elégi enim & ſanctificávi locum iſtum, ut ſit nomen meum ibi in ſempitérnum, & permáneant óculi mei, & cor meum ibi cunctis diébus.

℟. *iij.* Habitábo vobíſcum in loco iſto, * in terra quam dedi pátribus veſtris à ſéculo, & uſque in séculum. *Jer.* 7. 7. ℣. Et vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu. *Eph.* 2. 22. * In terra. Glória. *Reſumitur* ℟. Habitábo.

IN II. NOCTURNO.

In Pſ. 28. Afférte Dómino, fílii Dei, *p.* 83.

Ant. 3. *a.* Non póterant Sacerdótes íngredi Templũ Dómini, eò quòd impléſſet majéſtas Dómini Templum Dómini. 2. *Par.* 7. 2.

In Pſ. 45. Deus noſter, refúgium & virtus, *p.* 94.

Ant. 2. D. Omnes Fílii Iſraël vidébant deſcendéntem ignem, & glóriam Dómini ſuper Domum. 2. *Par.* 7. 3.

In Pſ. 47. Magnus Dóminus & laudábilis, *p.* 155.

Ant. 4. a. Dedicávit Domum Dei Rex, & univérſus pópulus : Sacerdótes autem ſtabant in offíciis ſuis. 2. *Par.* 7. 5. 6.

℣. Sanctificávit Tabernáculum ſuum Altíſſimus: ℟. Deus in médio ejus. *Pſ.* 45. 5. 6.

Sermo ſancti Bernárdi Abbátis.

In Dedic. Eccleſ. Serm. 1. n. 1.

LECTIO IV.

FEſtívitas hodiérna, fratres, tantò nobis debet eſſe devótior, quantò familiárior eſt. Nam cǽteras quidem Sanctórum ſolemnitátes cum Eccléſiis áliis habémus commúnes: hæc verò ſic nobis eſt própria, ut neçéſſe ſit, vel à nobis eam, vel à némine celebrári. Noſtra eſt, quia de Eccléſia noſtra: magis autem noſtra, quia de nobis ipſis. Mirámini fórſitan & erubéſcitis celebrári feſta de vobis: ſed nolíte fíeri ſicut equus & mulus, quibus non eſt intelléctus. Quid enim lápides iſti potuérunt ſanctitátis habére, ut eórum ſolémnia celebrémus? Habent útique ſanctitátem, ſed propter córpora veſtra. An verò córpora veſtra ſancta eſſe quis dúbitet, quæ templum ſancti Spíritûs ſunt, ut ſciat unuſquíſque poſſidére vas ſuum in ſanctificatióne? Itaque ſanctæ ſunt ánimæ propter inhabitántem Spíritum Dei in vobis: ſancta ſunt córpora propter ánimas: ſancta eſt étiam propter córpora domus.

℟. *iv.* Corruéntes proni in terram ſuper paviméntum ſtratum lápide, adoravérunt & laudavérunt Dóminum: * Quóniam bonus, quóniam in ſéculum miſericórdia ejus. 2. *Par.* 7. 3. ℣. Implétum eſt Templum fumo à majeſtáte Dei, & de virtúte ejus *Apoc.* 15. 8. * Quóniam. Glória. * Quóniam.

LECTIO V. n. 3. 4.

QUando domus iſta per manus Pontíficum dedicáta eſt Dómino, propter nos ſine dúbio factum eſt. In nobis proínde ſpirituáliter impléri neceſſe eſt, quæ in pariétibus viſibíliter præceſſérunt. Et ſi vultis ſcire, hæc útique ſunt: aſpérſio, inſcríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio. Hæc quidem in hac visíbili domo fecére Pontífices; hæc Chriſtus aſſíſtens Póntifex futurórum bonórum inviſibíliter quotídie operátur in nobis. Primò síquidem aſpérgit nos hyſſópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur. Lavat, inquam, nos in confeſſióne, lavat nos lacrymárum imbre, lavat ſudóre pœniténtiæ: magis autem lavat nos aquâ illâ pretioſiſſimâ, quæ de fonte pietátis, id eſt, ab ejus látere, emanávit. Non ſolùm autem, ſed inſcríbit dígito Dei, in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu ſancto. Inſcríbit, inquam, legem ſuam, non jam in lápide,

ſed in tábulis cordis carnálibus, Prophéticam implens promiſſiónem, quâ ſe pollícitus eſt ablatúrum cor lapídeum, & cárneum cor eſſe datúrum, id eſt, non durū, non obſtinátum, non Judáicum; ſed pium, ſed manſuétum, ſed tractábile, ſed devótum. Beátus quem tu erudíeris, Dómine, & de lege tua docúeris eum!

℟. v. Salomóni ſubjécit Deus omnes hoſtes, ut cónderet Domum in nómine ſuo, * Et paráret ſanctitátem in ſempitérnum. *Eccli.* 47. 15. ℣. Chriſtus diléxit Eccléſiam, & ſeipſum trádidit pro ea, ut illam ſanctificáret. *Eph.* 5. 25. 26. * Et paráret. Glória. * Et paráret.

LECTIO VI. n. 6.

JAm verò benedictiónem quidem expectámus in fine, quando apériet manum ſuam, & implébit omne ánimal benedictióne. Nam in quátuor præmíſſis mérita conſtant, in benedictióne ſunt prǽmia. In benedictióne tota complébitur grátia ſanctificatiónis, quando jam in domum transíbimus non manufáctam, ætérnam in cœlis. Ipſa eſt quæ conſtrúitur vivis ex lapídibus, Angelis ſcílicet & homínibus: ſimul enim ædificátio, & dedicátio ipſa complébitur.

℟. vj. Fecérunt dedicatiónē altáris diébus octo; * Et obtulérunt holocaúſta cum lætítia, & ſacrifícium ſalutáris & laudis. 1. *Mach.* 4. 56. ℣. Apértum eſt Templum tabernáculi Teſtimónii. *Apoc.* 15. 5. * Et obtulérunt. Glória. *Reſumitur* ℟. Fecérunt.

IN III. NOCTURNO.

In Pſ. 64. Te decet hymnus, Deus, in Sion, *p.* 95.

Ant. 7. d. Scriptum eſt: Quia Domus mea Domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus. *Marc.* 11. 17.

In Pſ. 83. Quàm dilécta tabernácula tua, *p.* 104.

Ant. 6. F. Si quis Templum Dei violáverit, diſpérdet illum Deus. 1. *Cor.* 3. 17.

In Pſ. 86. Fundaménta ejus in móntibus ſanctis, *p.* 136.

Ant. 8. G. Quàm terríbilis eſt locus iſte! non eſt hîc áliud, nisi Domus Dei & porta cœli. *Gen.* 28. 17.

℣. Domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, ℟. In longitúdinem diérum. *Pſ.* 92. 5.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c.* 3. *v.* 16. *ad finem.*

NEſcitis quia templum Dei eſtis, & Spíritus Dei hábitat in vobis? Si quis autem templum Dei violáverit, diſpérdet illum Deus: templum enim Dei ſanctum eſt, quod eſtis vos.

Nemo ſe ſedúcat : ſi quis vidétur inter vos ſápiens eſſe in hoc ſéculo, ſtultus fiat, ut ſit ſápiens. Sapiéntia enim hujus mundi, ſtultítia eſt apud Deum. Scriptũ eſt enim : Comprehéndam ſapiéntes in aſtútia eórum. Et íterùm : Dóminus novit cogitatiónes ſapiéntiũ, quóniam vanæ ſunt. Nemo ítaque gloriétur in homínibus: ómnia enim veſtra ſunt, ſive Paulus, ſive Apóllo, ſive Cephas, ſive mundus, ſive vita, ſive mors, ſive præséntia, ſive futúra : ómnia enim veſtra ſunt : vos autem Chriſti : Chriſtus autem Dei.

℞. *vij.* Qui habet in cœlis habitatiónem, viſitátor & adjútor eſt loci illíus, & * Veniéntes ad malefaciéndum pércutit ac perdit. 2. *Mach.* 3. 39. ℣. Non intrábit in eam áliquid coinquinátum aut abominatiónem fáciens. *Apoc.* 21. 27. * Veniéntes. Glória. * Veniéntes.

De Epíſtola prima beáti Petri Apóſtoli.

LECTIO VIII. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 10.

DEponéntes omnem malítiam, & omnem dolum, & ſimulatiónes, & invídias, & omnes detractiónes, ſicut modò géniti infántes, rationábile, ſinè dolo lac concupíſcite; ut in eo creſcátis in ſalútem : ſi tamen guſtáſtis quóniam dulcis eſt Dóminus : ad quẽ accedéntes lápidem vivum, ab homínibus quidem reprobátum, à Deo autem eléctum & honorificátum, & ipſi, tanquam lápides vivi, ſuperædificámini, domus ſpirituális, ſacerdótium ſanctum, offérre ſpirituáles hóſtias, acceptábiles Deo per Jeſum Chriſtum. Propter quod cóntinet Scriptúra: Ecce pono in Sion lápidem ſummum, anguláren, eléctum, pretióſum : & qui credíderit in eum, non confundétur. Vobis ígitur honor credéntibus : non credéntibus autem: Lapis quem reprobavérunt ædificántes, hic factus eſt in caput ánguli, & lapis offenſiónis, & petra ſcándali, his qui offéndunt verbo, nec credunt in quo & póſiti ſunt. Vos autem genus eléctum, regále ſacerdótium, gens ſancta, pópulus acquiſitiónis: ut virtútes annuntiétis ejus, qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen ſuum. Qui aliquándo non pópulus, nunc autem pópulus Dei: qui non conſecúti miſericórdiam, nunc autem miſericórdiam conſecúti.

℞. *viij.* Hæc dicit Dóminus exercítuum Deus Iſraël : * Bonas fácite vias veſtras & ſtúdia veſtra, & habitábo vobíſcum in loco iſto. *Jer.* 7. 3. ℣. Nolíte fácere Domum Patris mei domum negotiatiónis. *Joan.* 2. 16. * Bonas. Glória. * Bonas.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndùm Lucam.

LECTIO IX. *c.* 19. *v.* 1. *ad* 10.

Zachæus excipit Chriſtum in domo ſua.

INgréſſus Jeſus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 174. *de Verb. Apoſt.* n. 5.

DOminus, qui Zachæum in corde ſuſcéperat, in domum ejus dignátus eſt ſúſcipi, & dixit: Zachǽe, feſtínans deſcénde, quóniam in domo tua opórtet me manére. Magnum benefícium ille arbitrabátur, Chriſtum vidére. Qui magnum & ineffábile benefícium putábat, tranſeúntem vidére, ſúbitò méruit in domo habére. Infúnditur grátia, operátur fides per dilectiónem; ſuſcípitur Chriſtus in domum, qui jam habitábat in corde. Dicit Chriſto Zachæus: Dómine, dimídium rerum meárum do paupéribus, & ſi quid áliquem fraudávi, quádruplum reddo. Quaſi díceret: Ideò mihi dimídium téneo, non quod hábeam, ſed unde reddam. Verè ecce quod eſt ſuſcípere Jeſum, in cor ſuſcípere.

℟. *ix.* Ibi magníficus eſt Dóminus noſter, * Locus fluviórum, rivi latíſſimi & paténtes. *Iſ.* 33. 21. ℣. Vidi ſanctam civitátem Jerúſalem novâ deſcendéntem de cœlo à Deo. *Apoc.* 21. 2.* Locus. Glória. *Reſumitur* ℟. Ibi. Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* In conſpéctu Angelórum pſallam tibi, Dómine; ℟. Adorábo ad Templum ſanctum tuum. *Pſ.* 137. 1. 2.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 3. *a.* Tu, Dómine universórum, qui nullíus índiges, voluíſti Templum habitatiónis tuæ fieri in nobis. 2. *Mach.* 14. 35.

Ant. 6. F. Elegíſti Domum iſtam, ad invocándum nomen tuum in ea, ut eſſet Domus oratiónis & obſecratiónis pópulo tuo. 1. *Mach.* 7. 37.

Ant. 6. F. Si cœlum & cœli cœlórum non te cápiunt, quantò magìs Domus iſta! 2. *Par.* 6. 18.

Ant. 7. d. Stábimus.

CANTICUM TOBIÆ. *c.* 13. *v.* 11. *ad finem.*

Jeruſalem cœleſtis laus & deſcriptio.

JErúſalem, cívitas Dei... luce ſplendídâ fulgébis; * & omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longínquo ad te vénient, & múnera deferéntes, adorábunt in te Dóminum, * & terram tuam in ſanctificatiónem habébunt.

Nomen enim magnum * invocábunt in te.

Maledícti erunt qui contémpſerint te; & condemnáti erunt omnes qui blaſ-

phemáverint te; * benedíctíque erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in fíliis tuis, * quóniam omnes benedicéntur, & congregabúntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * & qui gaudent ſuper pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum, * quóniam liberávit Jerúſalem civitátem ſuam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noſter.

Beátus ero, ſi fúerint relíquiæ séminis mei, * ad vidéndam claritátem Jerúſalẽ.

Portæ Jerúſalem ex ſapphíro & ſmarágdo ædificabúntur: * & ex lápide pretióſo omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido & mundo omnes platéæ ejus ſternéntur: * & per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedíctus Dóminus, qui exaltávit eam; * & ſit regnum ejus in sécula ſeculórum ſuper eam. Amen.

Ant. Stábimus coram Domo hac in conſpéctu tuo, in qua invocátum eſt nomen tuum, & clamábimus ad te in tribulatiónibus noſtris. 2. *Par.* 20. 9.

Ant. 1. ſ. Aperiántur óculi tui, & aures tuæ inténtæ ſint ad oratiónem quæ fit in loco iſto. 2. *Par.* 6. 40.

CAPITULUM. *Zach.* 8, 3.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Revérſus ſum ad Sion, & habitábo in médio Jerúſalem: & vocábitur Jerúſalem Cívitas veritátis, & Mons Dómini exercítuum, Mons ſanctificátus.

HYMNUS.

PATRIS ætérni Sóboles coæva,
Dum tuæ ſacros pia plebs honóres
Ædis inſtaúrat, Deus alme, noſtris
Annue votis.

HIC ſacri fontis látices ab ortu
Indíti purgant máculam reátûs;
Hîc & infúſum nova membra Chriſto
Chriſma coáptat.

HIC ſuâ paſcit pópulos fidéles
Carne, qui mundi ſcelus omne tollit
Agnus, & fuſi prétium cruóris
Ipſe propínat.

HIC ſalus ægris ánimis parátur,
Hîc reos judex fácilis reláxat;
Atque lethálem rediviva pellit
Grátia culpam.

CUJUS in cœlo thronus eſt perénnis,
Incolit parvam Deus altus ædem.
Hîc adorátor ſibi quiſque ſedem
Præparat aſtris.

NULLUS hanc turbo quatit, irruéntis
Nulla vis nimbi, rapidíve fluctûs;

Cedit hanc contra furor inferórum
Irritus omnis.
Laus Deo, qui nos ſibi conſecrávit,
Una ſit Patri, pariliſque Proli,
Par ſit, ambórum, tibi, nexus, omni,
Spíritus, ævo. Amen.

℣. Quàm diléćta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupíſcit & déficit ánima mea in átria Dómini. *Pſ.* 83. 2. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. * Sint óculi tui apérti, Dómine, ſuper Domum hanc nocte ac die, ſuper Domum de qua dixíſti: Erit nomen meum ibi. 3. *Reg.* 8. 29.

Oratio.

DEus, qui nobis per ſíngulos annos hujus ſancti Templi tui conſecratiónis réparas diem, & ſacris ſemper myſtériis, repræſéntas incólumes; exaúdi preces pópuli tui; & præſta, ut quiſquis hoc Templum beneficia petitúrus ingréditur, cuncta ſe impetráſſe lætétur; Per Dóminum.

Ipſo die Dedicationis & per Octavam, loco præcedentis Orationis, dicitur ſequens

Oratio.

DEus, qui inviſibíliter ómnia cóntinens, pro ſalúte géneris humáni ſigna tuæ poténtiæ viſibíliter oſténdis, Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illúſtra; & concéde, ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, conſolatiónis tuæ beneficia conſequántur; Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio Dominicæ, per Lectionem Evangelii cum Homilia, Ant. ℣. *& Orationem, ut in Proprio de Tempore.*

AD PRIMAM.

Pſalmi de Dominica. Et ſic ad Tertiam, Sextam & Nonam.

Ant. 1. a. Quàm pulchra tabernácula tua, Jacob, & tentória tua, Iſraël! *Num.* 24. 5.

Capitulum. *Deut.* 12. 5. 6.

AD locum quem elégerit Dóminus Deus veſter de cunctis tríbubus veſtris, ut ponat nomen ſuum ibi, & hábitet in eo, veniétis, & offerétis in loco illo holocaúſta & víctimas veſtras.

In ℟. *brevi.* ℣. Réſpice de Sanctuário tuo. *Deut.* 26. 15.

Canon *proprius, ad calcem Breviarii.*

Cætera ut in Pſalterio, p. 19. *&* 20.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Ergone credíbile eſt, ut hábitet Deus cum homínibus ſuper terram? 2. *Par.* 6. 18.

Capitulum. *Bar.* 3. 24. 25.

O Iſraël! quàm magna eſt Domus Dei & ingens locus poſſeſſiónis ejus! magnus eſt & non habet

ſinē, excélſus & imménſus.

℟. *breve.* Replébimur in bonis domûs tuæ, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Replébimur. ℣. Sanctum eſt Templum tuum, mirábile in æquitáte. * Allelúia. Glória. ℟. Replébimur. *Pſ.* 64. 5. 6.

℣. Inhabitábo in Tabernáculo tuo in ſécula; ℟. Prótegar in velaménto alárum tuárum. *Pſ.* 65. 5.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *a.* Opus grande eſt; neque enim hómini præparátur habitátio, ſed Deo. 1. *Par.* 29. 1.

Capitulum. *Iſ.* 33. 20.

RESpice Sion civitátem ſolemnitátis noſtræ: óculi tui vidébunt Jerúſalem habitatiónem opuléntam, tabernáculum quod nequáquàm transférri póterit.

℟. *breve.* Quis aſcéndet in montem Dómini? * Allelúia, allelúia. ℟. Quis. ℣. Aut quis ſtabit in loco ſancto ejus? * Allelúia. Glória. ℟. Quis. *Pſ.* 23. 3.

℣. Innocens mánibus & mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Pſ.* 23. 4. 5.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Beáti omnes qui díligunt te, cívitas Dei, & qui gaudent ſuper pace tua! *Tob.* 13. 18.

Capitulum. *Apoc.* 21. 3.

ECce Tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis: & ipſi pópulus ejus erunt, & ipſe Deus cum eis, erit eórum Deus.

℟. *breve.* Beáti qui hábitant in Domo tua, Dómine, * Allelúia, allelúia. ℟. Beáti. ℣. In ſécula ſeculórum laudábunt te. * Allelúia. Glória. ℟. Beáti. *Pſ.* 83. 5.

℣. Introíbo in Domum tuam in holocaúſtis; ℟. Reddam tibi vota mea. *Pſ.* 65. 13.

AD VESPERAS.

In Pſ. 115. Crédidi, propter quod locútus ſum, *p.* 107.

Ant. 1. J. Habémus Domum non manufáctam ætérnam in cœlis. 2. *Cor.* 5. 1.

In Pſ. 121. Lætátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi, *p.* 147.

Ant. 3. E. Structúra muri ejus ex lápide jáſpide: ipſa verò cívitas aurum mundum símile vitro mundo. *Apoc.* 21. 18.

In Pſ. 131. Meménto, Dómine, David, *p.* 108.

Ant. 5. a. In médio plateæ ejus, & ex utráque parte flúminis, lignum vitæ. *Apoc.* 22. 2.

In diviſ. Pſ. 131. Jurávit Dóminus David veritátem. *p.* 108.

Ant. 2. D. Dóminus Deus ómnípotens Templum illíus eſt, & Agnus. *Apoc.* 21. 22.

In Pſ. 147. Lauda, Jerúſalem, Dóminum, *p.* 100.

Ant. 8. G. Omne male-

dictum non erit ámpliùs: ſed ſedes Dei & Agni in illa erunt, & ſervi ejus ſérvient illi. *Apoc.* 22. 3.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 3. 14. 15.

PRopter quod, cariſſimi, hæc expectántes, ſatágite immaculáti & invioláti ei inveníri in pace; & Dómini noſtri longanimitátem ſalútem arbitrémini.

HYMNUS.

URBS beáta, vera pacis
Víſio, Jerúſalem,
Quanta ſurgit! celſa ſaxis
Cónditur vivéntibus:
Quæ polívit, hæc coáptat
Sédibus ſuis Deus.

SINGULIS ex margarítis
Síngulæ portæ nitent:
Murus omnis fulget auro,
Fulget uniónibus:
Anguláris petra Chriſtus
Fundat urbis mœnia.

EJUS eſt ſol cæſus Agnus,
Ejus eſt templum Deus:
Æmulántes hîc Beáti
Puriores Spíritus,
Laude jugi Numen unum
Térque Sanctum cóncinunt.

UNDEQUAQUE ſunt apérta
Civitátis óſtia:
Quiſquis ambit huc veníre
Inſeríque mœnibus,
Antè duris hîc probári
Débuit labóribus.

SIT perénnis laus Paténti;
Sit perénnis Fílio;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perénnis, Spíritus;
Chriſma cujus nos inúngens,
Viva templa cónſecrat.
Amen.

℣. Glorióſa dicta ſunt de te, ℟. Cívitas Dei. *Pſ.* 86. 3.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. G. Illa quæ ſursùm eſt Jerúſalem, líbera eſt, quæ eſt mater noſtra. *Gal.* 4. 26.

Fit Commemoratio Diei Dominicæ.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 7. *d.* Domus Chriſti ſumus nos, ſi fidúciam & glóriam ſpei uſque ad finem, firmá retineámus. *Hebr.* 3. 6.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 6. 16.

VOs eſtis templum Dei vivi, ſicut dicit Deus: Quóniam inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos, & ero illórum Deus, & ipſi erunt mihi pópulus.

℟. *breve.* In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 2. D. Sancte Sanctórum, ómnium Dómine, consérva in ætérnum impollútam Domum iſtam. 2. *Mach.* 14. 36.

DIEBUS

INTRA OCTAV. ANNIVER. DEDICAT. ECCLESIÆ,

Quæ eſt ſecundi Ordinis.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium & Hymn. ut in die; ſed Invitatorium dicitur ritu ſimplici.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟. ex Officio diei, ut ſequitur. Feria II. & V. i I.

Nocturno. Feriâ III. & VI. è II. Nocturno. Feriâ IV. & Sabbato, è III. Nocturno. Nec dicitur ℣. Glória Patri, *nisi in fine ultimi* ℟. *cujusque Nocturni, quod reſumitur tantùm à Reclamatione.*

AD LAUDES MATUTINAS.

Ant. ſola. 2. D. Domus tua, Dómine, in ſanctificatióne tua permáneat; & omnes gentes agnóſcant, quia tu es Deus, & non eſt álius præter te. *Judith.* 9. 18. 19.

AD VESPERAS.

Ant. ſola. 3. c. Agátur dies Dedicatiónis Altáris in tempóribus ſuis, ab anno in annum, per dies octo. 1. *Mach.* 4. 59.

DIE SECUNDA *Intra Octavam.*

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c.* 13. *v.* 1. *ad* 5.

VAni ſunt omnes hómines, in quibus non ſubeſt ſciéntia Dei, & de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intellígere eum qui eſt, neque opéribus attendéntes agnovérunt quis eſſet ártifex: ſed aut ignem, aut ſpíritum, aut citátum áerem, aut gyrum ſtellárum, aut nímiam aquam, aut ſolem & lunam, rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum ſi ſpécie delectáti, deos putavérunt, ſciant quantò eis Dominátor eórum ſpecióſior eſt: ſpeciéi enim Generátor hæc ómnia conſtítuit. Aut ſi virtútem & ópera eórum miráti ſunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior eſt illis: à magnitúdine enim ſpeciéi & creatúræ, cognoſcibíliter póterit Creátor horum vidéri.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 336. *in Dedic. Eccleſiæ.* n. 6.

LECTIO III.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio eſt Domûs oratiónis. Domus ergo noſtrárum oratiónum, iſta eſt: Domus Dei, nos ipſi. Si Domus Dei nos ipſi, nos in hoc século ædificámur, ut in fine séculi dedicémur. Ædifícium, imò ædificátio habet labórem: dedicátio, exultatiónem. Quod hîc fiébat, quando iſta ſurgébant, hoc fit modò, cùm congregántur credéntes in Chriſtū. Credéndo enim, quaſi de ſylvis & móntibus ligna & lápides præcidúntur: cùm verò catechizántur, baptizántur, formántur, tanquam inter manus fabrórum & opíficum, dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen Domū Dómini non fáciunt, nisi quando caritáte compaginántur. Ligna iſta & lápides, ſi non ſibi certo órdine cohæréscrent, ſi non ſe pacíficè innécterent, ſi non ſe ínvicem, cohæréndo ſibi, quodámmodo amárent, nemo huc intráret.

DIE TERTIA
Intra Octavam.
De libro Sapiéntiæ.
Lectio II. *c.* 13. *v.* 6. *ad* 10.

SEd tamen adhuc in his minor eſt queréla. Et hi enim fortáſſe errant, Deum quæréntes & voléntes inveníre. Etenim cùm in opéribus illíus converséntur, inquírunt: & perſuáſum habent quóniam bona ſunt quæ vidéntur. Iterùm autem nec his debet ignóſci. Si enim tantùm potuérunt ſcire, ut poſſent eſtimáre séculum: quómodo hujus Dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem ſunt, & inter mórtuos ſpes illórum, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum & argéntum, artis inventióne, & ſimilitúdines animálium, aut lápidem inútilem opus manûs antíquæ.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.
Serm. 336. *in Dedic. Eccleſiæ.* n. 6.
Lectio III.

DUm novam conſtructiónem ſanctæ hujus Eccléſiæ libénter atténdimus quam divíno nómini hódie dedicámus, invenímus à nobis debéri, & Deo noſtro máximam laudem, & ſanctitáti veſtræ cóngruum de divínæ domûs ædificatióne ſermóne. Tunc autem ſermo noſter cóngruus erit, ſi in ſe áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum veſtrárum, Deo vos intériùs ædificánte, profíciat. Quod hîc factum corporáliter vidémus in paríetibus, ſpirituáliter fiat in méntibus: & quod hîc perféctum cérnimus in lapídibus & lignis, hoc, ædificánte grátiâ Dei, perficiátur in corpóribus veſtris.

DIE QUARTA
Intra Octavam.
De Libro Sapiéntiæ.
Lectio II. *c.* 13. *v.* 11. *ad finem.*

SI quis ártifex faber de ſylva lignum rectum ſecúerit, & hujus doctè erádat omnem córticem, & arte ſuâ uſus, diligénter fábricet vas útile in converſatiónem vitæ, relíquiis autem ejus óperis ad præparatiónem eſcæ abutátur; & réliquum horum, quod ad nullos uſus facit, lignum curvum, & vorticibus plenum, ſculpat diligénter per vacuitátem ſuam, & per ſciéntiam ſuæ artis figúret illud, & aſsímilet illud imágini hóminis, aut alícui ex animálibus illud cómparet, perlíniens rúbricâ, & rubicúndum fáciens fuco colórem illíus, & omnem máculam quæ in illo eſt, perlíniens; & fáciat ei dignam habitatiónem, & in paríete ponens illud, & confírmans ferro, ne fortè cadat, proſpíciens illi, ſciens quóniam non poteſt adjuváre ſe, imágo enim eſt, & opus eſt illi adjutórium; & de ſubſtántia ſua, & de fíliis ſuis,

&

& de núptiis votum fáciens inquírit. Non erubéſcit loqui cum illo qui ſinè ánima eſt, & pro ſanitáte quidem infirmum deprecátur, & pro vita rogat mórtuum, & in adjutórium inútilem ínvocat, & pro itínere petit ab eo qui ambuláre non poteſt, & de acquiréndo, & de operándo, & de ómniũ rerum evéntu petit ab eo qui in ómnibus eſt inútilis.

Sermo ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Serm. 336. *in Dedic. Eccleſia.* n. 6.

LECTIO III.

GRátias agámus Dómino Deo noſtro, à quo eſt omne datum óptimum & omne donum perféctum; & ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus, quóniam ad conſtruéndam iſtam Domum oratiónis, fidélium ſuórum viſitávit ánimum, excitávit afféctum, ſurrogávit auxílium; inſpirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent: ac per hoc Deus, qui operátur in ſuis, & velle & perfícere, pro bona voluntáte, hæc ómnia ipſe cœpit, ipſe perfécit. Et quia ópera bona in conſpéctu ſuo nunquam eſſe permíttit inánia, fidélibus ſuis, quibus operántibus præbuit virtútis ſuæ favórem, tribuet condígnam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámpliùs agéndæ ſunt grátiæ Deo noſtro: hanc enim Eccléſiam, quam fecit nómini ſuo cónſtrui, fecit étiam ſanctórum Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

DIE QUINTA

Intra Octavam.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c.* 14. *v.* 1. *ad* 6.

ITerùm álius navigáre cógitans, & per feros fluctus iter fácere incípiens, ligno portánte ſe, fragílius lignum ínvocat. Illud enim cupíditas acquiréndi excogitávit, & ártifex ſapiéntiâ fabricávit ſuâ. Tua autem, Pater, providéntia gubérnat: quóniam dediſti & in mari viam, & inter fluctus ſémitam firmíſſimã, oſténdens quóniam potens es ex ómnibus ſalváre, étiã ſi ſinè arte áliquis ádeat mare. Sed ut non eſſent vácua ſapiéntiæ tuæ ópera, propter hoc étiam & exíguo ligno credunt hómines ánimas ſuas, & tranſeúntes mare per ratem liberáti ſunt: ſed & ab inítio cùm perírent ſupérbi gigántes, ſpes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remíſit ſéculo ſemen nativitátis, quæ manu tuâ erat gubernáta.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 337. *in Dedic. Eccleſia.* n. 2.

LECTIO III.

DUm cædúntur de móntibus lápides, & ligna de ſylvis, dum formántur, dolántur, coaptántur, labor

& cura eſt : cùm autem perféƈti ædifícii dedicátio celebrátur, gaúdium & ſecúritas labóribus curíſque ſuccédunt. Sic étiam ædificátio ſpiritális, cujus habitátor Deus, nou ad tempus, ſed in ætérnum erit. Dum ex infidéli vita hómines ſegregántur ad fidem, dum quidquid in eis non bonum atque pervérſum eſt, amputátur & cǽditur, dum fiunt aptæ, pacíficæ, piǽque junƈtúræ, quantæ tentatiónes timéntur, quantæ tribulatiónes ſuſtinéntur? Cùm verò advénerit dies dedicatiónis Domûs ætérnæ, cùm dicétur nobis: Veníte, benedíƈti Patris mei; percípite regnun quod vobis parátum eſt ab inítio mundi; quæ illa exultátio, quæ ſecúritas erit? Cantábit cláritas, nec compungétur infírmitas.

DIE SEXTA

Intra Oƈtavam.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO II. *c.* 14. *v.* 7. *ad* 14.

BEnedíƈtum eſt lignum, per quod fit juſtítia: per manus autem quod fit idólum, maledíƈtum eſt, & ipſum, & qui fecit illud: quia ille quidem operátus eſt: illud autem, cùm eſſet frágile, deus cognominátus eſt. Simíliter autem ódio ſunt Deo, ímpius & impíetas ejus. Etenim quod faƈtū eſt, cum illo qui fecit, torménta patiétur. Propter hoc & in idólis natiónum non erit reſpéƈtus: quóniam creatúræ Dei in ódium faƈtæ ſunt, & in tentatiónem animábus hóminum, & in muſcípulam pédibus inſipiéntium. Inítium enim fornicatiónis eſt exquisítio idolórum; & adinvéntio illórum corrúptio vitæ eſt: neque enim erant ab inítio, neque erunt in perpétuum: ſupervacúitas enim hóminum advénit in orbem terrárum; & ídeò brevis illórum finis eſt invéntus.

Sermo ſanƈti Joánnis Chrysóſtomi.

Homilia 1. *in* Vidi Dóminum. n. 1.

LECTIO III.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéſcere, gaúdeo ſemper, ut qui non fruſtrà ſeméntem jécerim, ut qui non incáſsùm labóres pertúlerim, ut qui in frugíferam pinguémque terram, & ad fruƈtificándum idóneam ſemen jécerim. Unde ígitur hoc lucrum fore conjéƈto, unde perſpício ſermónes ad opus profícere? nimírùm ex hoc concúrſu; ex eo quòd Ecléſiam ómnium matrem ſtudióſè occupátis; ex hac pernóƈte perpetuáque ſtatióne, ex eo quòd Angelicórum Ordinum ſtatiónem imitántes, ſinè ceſſatióne laudes & hymnos offértis Conditórī. O mira Chriſti dona! In ſupérnis exércitus Angelórum canunt glóriam: in terris hómines in Eccle-

ſtis choros agéntes, ad illórum exémplum éadem canunt laudis cántica. In ſupérnis Séraphim ter ſanctum illum hymnum clamant: in terris eúmdem hóminum promit multitúdo, communitérque, tum cœléſtium, tum terréſtrium feſtívus convéntus congregátur.

DIE SEPTIMA

Intra Octavam.

De Libro Sapiéntiæ.

Lectio II. *c.* 14. *v.* 15. *ad* 21.

ACérbo luctu dolens pater, citò ſibi rapti fílii fecit imáginem: & illum, qui tunc quaſi homo mórtuus fúerat, nunc tanquam deum cólere cœpit, & conſtítuit inter ſervos ſuos ſacra & ſacrifícia. Deínde interveniénte témpore, convaleſcénte iníquâ conſuetúdine, hic error tanquam lex cuſtodítus eſt, & tyrannórum império colebántur figménta. Et hos quos in palàm hómines honoráre non póterant, propter hoc quòd longè eſſent, è longínquo figúrâ eórum allátâ, evidéntem imáginem regis, quem honoráre volébant, fecérunt: ut illum qui áberat, tanquam præſéntem cólerent ſuâ ſollicitúdine. Provéxit autem ad horum cultúram & hos qui ignorábant, artíficis exímia diligéntia. Ille enim volens placére illi qui ſe aſsúmpſit, elaborávit arte ſuâ, ut ſimilitúdinem in mélius figuráret. Multitúdo autem hóminum abdúcta per ſpéciem óperis, eum qui ante tempus tanquam homo honorátus fúerat, nunc deum æſtimavérunt. Et hæc fuit vitæ humánæ decéptio: quóniam, aut afféctui, aut régibus deſerviéntes hómines, incommunicábile nomen lapídibus & lignis impoſuérunt.

Sermo ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homil. 1. *in* Vidi Dóminum. *n.* 1.

Lectio III.

NUlla res tantùm affert gaúdii vitæ noſtræ, quantùm hoc quòd ex ánimo gaudeátis in Eccléſia congregári. In Eccléſia, gaudéntium conſervátur gaúdium. In Eccléſia, ánimo dejectórum eſt recreátio. In Eccléſia, doléntium eſt volúptas. In Eccléſia, defatigatórum reſpirátio. In Eccléſia, laborántium réquies. Veníte enim, inquit, ad me, omnes qui laborátis & oneráti eſtis, & ego refíciam vos. Quid hâc voce poſſit eſſe deſiderabílius? Quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat, qui in Eccléſiam te vocat Dóminus. Ad réquiem pro labóribus adhortátur, ad relaxatiónem à moléſtiis transfert, pondus peccatórum állevans: delíciis ánimi moléſtiam, gaúdio mœrórem ſanat. O ineffábilem curam! ô vocatiónem cœléſtem!

AD VESPERAS, *omnia ut in I. Veſperis Feſti, ſervato ritu Duplici majore, cum Commemoratione Dominicæ occurrentis.*

OCTAVA DEDICAT. ECCLESIÆ.

Duplex majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur, ſervato ritu Duplici majore.

Pſalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Enarr. in Pſalm. 121. n. 4.

LECTIO IV.

JErúſalem quæ ædificátur ut cívitas. Fratres, quando dicébat iſta David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néſcio quam ergo civitátem dicit, quæ modò ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos, tanquam lápides vivi, coædificámini in Domum ſpiritálem, id eſt, Templum ſanctum Dei. Quid eſt, lápides vivi coædificámini? Vivis, ſi credis. Si autem credis, efficeris Templum Dei: quia dicit Apóſtolus Paulus: Templum enim Dei ſanctum eſt, quod eſtis vos.

LECTIO V.

IPſa ergo modò cívitas ædificátur: præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritátem, conquadrántur ut intrent in ſtructúram ſempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis ſunt: non cadant de mánibus artíficis, ut poſſint perfécti coædificári in ſtructúram templi. Eſt ergo iſta Jerúſalem quæ ædificátur ut cívitas: fundaméntum ipſíus Chriſtus eſt. Dicit Apóſtolus Paulus: Fundaméntū enim áliud nemo poteſt pónere, præter id quod póſitum eſt, quod eſt Chriſtus Jeſus.

LECTIO VI.

FUndaméntum quando pónitur in terra, déſuper ædificántur paríetes, & pondus paríetum ad ima tendit, quia in imo póſitum eſt fundaméntum. Si autem fundaméntum noſtrum in cœlo eſt, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt iſtam ſtructúram, quam vidétis amplam ſurrexíſſe, hujus Baſílicæ: & quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo poſuérunt: quia verò ſpirituáliter ædificámur, fundaméntum noſtrum in ſummo póſitum eſt. Illuc ergo currámus, ubi ædificémur: quia de ipſa Jerúſalem dictum eſt: Stantes erant pedes noſtri in átriis Jerúſalem.

IN III. NOCTURNO.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum.

LECTIO VII. *c.* 2. *v.* 1. *ad* 4.

OBſecro primùm ómnium fieri obſecratiónes, oratiónes, poſtulatió-

nes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus: pro régibus, & ómnibus qui in ſublimitáte ſunt, ut quiétam & tranquíllam vitam agámus, in omni pietáte & caſtitáte. Hoc enim bonum eſt, & accéptum coram Salvatóre noſtro Deo, qui omnes hómines vult ſalvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre.

Lectio VIII. *v. 5. ad 10.*

UNus enim Deus, unus & Mediátor Dei & hóminum homo Chriſtus Jeſus, qui dedit redemptiónem ſemetípſum pro ómnibus, teſtimónium tempóribus ſuis: in quo póſitus ſum ego prædicátor & Apóſtolus (veritátem dico, non méntior) doctor Géntium in fide & veritáte. Volo ergo viros oráre in omni loco, levántes puras manus ſinè ira & diſceptatióne: ſimíliter & mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia & ſobrietáte ornántes ſe, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veſte pretióſa, ſed quod decet mulíeres, promitténtes pietátem per ópera bona.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndum Joánnem.

Lectio IX. *c. 10. v. 22. ad 29.*

Oves Chriſti.

FActa ſunt Encǽnia in Templo in Jeroſólymis; & Hiems erat. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbýteri.

Expoſ. in Evang. Joan. c. 10.

ENcǽnia vocabátur ſolémnitas Dedicatiónis Templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos ſíngulos celebráre conſuéverat. Sed notándum eſt, quòd hæc Encǽnia quæ hîc legúntur, non ad primam Templi Dedicatiónem, ſed ad últimam pértinent: quod ex eo fácilè collígitur quia Híeme factâ referúntur. Prima ſiquidem ejúſdem Templi Dedicátio à Salomóne témpore Autúmni; ſecúnda autem à Zoróbabel & Jeſu Sacerdóte témpore Veris; tértia à Juda Machabǽo témpore Híemis eſt facta, quando ſpeciáliter conſtitútum eſſe légitur, ut eádem Dedicátio per omnes annos in memóriam ſolémnibus renovarétur officiis: quæ étiam ad tempus uſque Domínicæ Incarnatiónis obſerváta fuit, ſicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam Dedicátio ſalúbri conſuetúdine in Eccléſiis Chriſti ſervári modérnò témpore dignóſcitur.

Poſt Laudes, fit Commemoratio Dominicæ, per Lectionem Evangelii cum Homilia, Antiphonam; ℣. *& Orationem; ut in Proprio de Tempore.*

Ad Primam non dicitur Symbolum Quicúmque.

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Officium ſequens dicitur ritu ſimplici omnibus Sabbatis non privilegiatis, nec impeditis Feſto ſimplici aut ſuprà, ab Octava Epiphaniæ excluſivè, uſque ad Sabbatum ante Dominicam in Septuageſima, incluſivè.

IN VESPERIS *Feriæ VI. præcedentis.*

CAPITULUM. *Gen.* 3. 15.

AIt Dóminus Deus ad ſerpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus; ipſa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

DAVIDIS Sóboles, glória vírginum,
Chriſti, Virgo, Parens, te póſuit Deus,
Partu virgíneo, quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.

REBUS princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium ſumpſit Homo Deus:
Cunctis proſpíciens qui tríbuit cibos,
Paſtus lacte fuit tuo.

PER te quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur aúctiùs:
Tu clauſas míſeris, heu! nimiùm diu,
Cœlórum réſeras fores.

QUI lucis pater eſt, glória ſit Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Fílio;
Quo fecúnda, tibi, nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus. Amen.

℣. Deus operátus eſt ſalútem in médio terræ: ℟. Tu confregíſti cápita dracónis. *Pſ.* 73. 12. 14.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. 2. Benedíctus Dóminus qui exaltávit eam, & ſit regnum ejus in sécula ſeculórum ſuper eam. *Tob.* 13. 23.

Oratio infrà ad Laudes Matutinas.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Creávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virum. *Jer.* 31. 22.

HYMNUS.

VIRGO Dei Génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera factus homo.

HINC méritò dicent te sécula cuncta beátam.
Hinc pópuli Matrem, te Dominámque colunt.

SUSCIPE quos pia plebs tibi péndere certat honóres:
Annue, ſollícitâ quam prece poſcit, opem.

GLORIA magna Patri; compar ſit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 1.

SIgnum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta ſole; & luna ſub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna ſtellárum duódecim.

℟. *breve.* In manus, *p.* 158.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 7. *d.* Non óccidet ultrà ſol tuus, & luna tua non minuétur; quia erit tibi Dóminus in lucem ſempitérnam. *Iſ.* 60. 20.

Oratio.

DEus, qui in caſto ſinu beátæ Vírginis Maríæ requiéſcere dignátus es, da nobis, ipsâ intercedénte, ut per noctem in te requieſcéntes, nullis ſpirituálium hóſtium illuſiónibus conturbémur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia.

Hoc modo dicitur Completorium in omnibus Feſtis Beatæ Mariæ Virginis.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. 16.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu ſimplici.*

HYMNUS.

O Quam glorificâ luce corúſcas,
Stirpis Davídicæ régia Proles,
Sublímis réſidens, Virgo María,
Supra cœlígenas ætheris omnes!

Tu cum virgíneo mater honóre,
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viſcéribus caſta dedíſti:
Humános Deus hinc índuit artus,

Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne,
A quo, te précibus ſubveniénte,
Ætérni pétimus gaúdia regni.

Divinæ Sóboli qui dare Matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

Pſalmi de Sabbato; & ſic in aliis Horis.

Ant. 1. g. Fecit mihi magna qui Potens eſt, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1. 49.

Ant. 7. *d.* Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo. *Eccli.* 24. 12.

Ant. 2. D. Uſque ad futúrum ſéculum non déſinam, & in habitatióne ſancta coram ipſo miniſtrávi. *Eccli.* 24. 14.

℣. In petra exaltávit me; ℟. Et nunc exaltávit caput meum. *Pſ.* 26. 6.

Benedictiones Exúltet, &c. Nobíſcum, &c. Invocet, &c. *poſt Pſalterium*, p. 161.

Lectio I. & II. de Scriptura occurrente, duabus poſterioribus in unam junctis. Pro III. verò legitur una de ſequentibus, ſecundùm diverſitatem menſium.

℟. j. Ecce Virgo concípiet & páriet Filium; * Et vocábitur nomen ejus Emmánuël. *Iſ.* 7. 14. ℣. Hic erit magnus, & Fílius Altíſſimi vocábitur. *Luc.* 1. 32. * Et vocábitur.

℟. ij. Jurávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam. *Pſ.* 131. 11. ℣. María invénta eſt in útero habens de Spíritu ſancto. *Matt.* 1. 18. * De fructu.

℟. iij. Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi; juſtítia & pax oſculátæ ſunt: * Véritas de terra orta eſt: & juſtítia de cœlo proſpéxit. *Pſ.* 84. 11. 12. ℣. De María natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matt.* 1. 16. * Véritas. Glória. * Véritas.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Confiteántur tibi pópuli, Deus; confiteántur tibi pópuli omnes: ℟. Terra dedit fructum ſuum. *Pſ.* 66. 6. 7.

Ant. ſola. 3. *à.* In omni.

CANTICUM JUDITH. c. 13. v. 17. *ad* 18.

Carmen triumphale propter victum ſalutis hoſtem.

LAudáte Dóminum Deū noſtrum, * qui non deſéruit ſperántes in ſe:

Et in me ancíllâ ſuâ adimplévit miſericórdiam ſuā, * quam promíſit dómui Iſraël:

Et interfécit in manu mea * hoſtem pópuli ſui.

Ant. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur ſuper te Deus Iſraël. *Judith.* 13. 31.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 9.

PRogréditur quaſi auróra conſúrgens, pulchra ut luna, eléćta ut ſol, terríbilis ut caſtrórum ácies ordináta.

HYMNUS.

NUNC auróra novæ
núntia lucis,
Triſtes orbe procul díſſipat
umbras:
O quàm lucídior, nocte
ſepúltis
Portans ipſa diem, Virgo,
refúlges!

O QUÆ nunc hábitas
lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis.
Te ſi terra dedit munus
olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?

INTER perpétuos Núminis hauſtus,
O Regína, tibi ſánguine
junctum
Ne dediſce genus; noſtra
fuiſti

Summi facta Parens, Virgo, Tonántis.
DIVINÆ Sóboli qui dare Matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo Parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Veníte, & vidéte ópera Dómini, ℟. Quæ pósuit prodígia ſuper terram. *Pſ.* 45. 9.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Beáta, quæ credidíſti, quóniam perficiéntur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino! *Luc.* 1. 45.

Oratio.

DEus, qui ſalútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fecúndâ, humáno géneri prǽmia præſtitíſti; tribue, quǽſumus, ut ipſam pro nobis intercédere ſentiámus, per quam merúimus Autórem vitæ ſuſcípere, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuū, qui tecum vivit & regnat, in unitáte.

AD HORAS, *Doxologia.*

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Venit lumen tuum, & glória Dómini ſuper te orta eſt. *Iſ.* 60. 1.

CAPITULUM. 2. *Reg.* 23. 4.

SIcut lux auróræ oriénte ſole, manè abſque núbibus rútilat.

In ℟. *brevi*, ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matt.* 1. 16.

CANON habetur ad calcem Breviarii.

Cætera omnia ut in Pſalterio, p. 152.

AD TERTIAM.

Ant. 3. c. In ómnia sécula ſeculórum luce ſplendidâ fulgébis. *Tob.* 13. 12. 13.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 8.

VIdérunt eam fíliæ, & beatíſſimam prædicavérunt.

℟. *breve.* Vultum tuum * Deprecabúntur. ℟. Vultum. ℣. Omnes dívites plebis. * Deprecabúntur. Glória. ℟. Vultum. *Pſ.* 44. 13.

℣. Concupíſcet Rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus. *Pſ.* 44. 12.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Benedícta es tu fília à Dómino Deo excélſo, præ ómnibus muliéribus ſuper terram. *Judith.* 13. 23.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 5.

MUlier péperit Fílium máſculum, qui rectúrus erat omnes gentes.

℟. *breve.* Homo * Natus eſt in ea. ℟. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. * Natus. Glória. ℟. Homo. *Pſ.* 86. 5.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131. 13.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Non recédat laus tua de ore hóminum; qui mémores fúerint virtú-

tis Dómini in ætérnum. *Judith.* 13. 25.

Capitulum. *Gal.* 4. 4.

Ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex muliere, factum ſub lege.

℟. *breve.* Adducéntur Regi * Vírgines poſt eam. ℟. Adducéntur. ℣. Próximæ ejus afferéntur tibi. * Vírgines. Glória. ℟. Adducéntur. *Pſ.* 44. 15.

℣. Dóminus virtútum nobíſcum; ℟. Suſcéptor noſter Deus Jacob. *Pſ.* 45. 12.

Hoc Officium abſolvitur poſt Nonam.

Lectiones Sequentes dicuntur ſingulis menſibus in Officio B. Mariæ in Sabbato.

MENSE JANUARIO.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Epiſt. 42. n. 4. 5. 6.

Lectio III.

De via perverſitátis prodúntur dícere: Virgo concépit, ſed non virgo generávit. Pótuit ergo virgo concípere, non pótuit virgo generáre, cùm ſemper concéptus præcédat, partus ſequátur? Sed ſi doctrínis non créditur ſacerdótum; credátur orâculis Chriſti; credátur mónitis Angelórum dicéntium: Quia non eſt impoſsíbile Deo omne verbum; credátur Sýmbolo Apoſtolórum, quod Eccléſia Románа intemerátum ſemper cuſtódit, & ſervat. Audívit María vocem Angeli; & quæ ante díxerat: Quómodo fit iſtud? non de fide generatiónis intérrogans, reſpóndit pólteà: Ecce ancílla Dómini, contíngat mihi ſecúndùm verbum tuum. Hæc eſt Virgo, quæ in útero concépit, Virgo, quæ péperit filium: ſic enim ſcriptum eſt: Ecce Virgo in útero accípiet & páriet filium: non enim conceptúram tantúmmodo vírginem, ſed & paritúram vírginem dixit. Quæ autem eſt illa porta ſanctuárii ad Oriéntem, quæ manet clauſa, & nemo, inquit, pertranſibit per eam, niſi ſolus Deus Iſraël? Nónne hæc porta María eſt, per quam in hunc mundū Redémptor intrávit?

MENSE FEBRUARIO.

Sermo ſancti Irenǽi Epíſcopi & Mártyris.

Lib. 5. *contra hæreſ. c.* 19. n. 1.

Lectio III.

Maniféſtè in ſua própria veniénte Dómino, & ſuâ própriâ eum bajulánte conditióne, quæ bajulátur ab ipſo, & recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno eſt, obediéntiam faciénte, & ſeductióne illa ſolútâ, quâ ſedúcta eſt malè illa quæ jam viro deſtináta erat virgo Eva, per veritátem evangelizáta eſt benè ab Angelo jam ſub viro Virgo María. Quemádmodū enim illa per angélicum ſermónē ſedúcta

eſt, ut effùgeret Deum, prævaricáta verbum ejus; ità & hæc per Angélicum ſermónē evangelizáta eſt, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et ſi ea inobedíerat Deo; ſed hæc ſuáſa eſt obedíre Deo, uti vírginis Evæ Virgo María fíeret advocáta. Et quemádmodum adſtríctum eſt morti genus humánum per vírginem, ſalvátur per Vírginem, æquâ lance diſpóſita virginális inobediéntia, per virginálem obediéntiam.

OFFICIUM PARVUM BEATÆ MARIÆ.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Veſperæ & Completorium, ante Veſperas Officii diei: Officium verò Nocturnum cum cæteris Horis poſt Laudes Matutinas Officii diei.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. 16.

Pſalmus. Veníte, *p.* 2. *ritu ſimplici.*

Hymnus. O quàm gloríficâ luce corúſcas, *p.* ciij.

IN I. NOCTURNO.

FERIA II. ET V.

Ant. ſola. 1. g. Fecit.

Pſalmus 18. Cœli enárrant, *p.* 38.

Diviſio Pſalmi 18. Lex Dómini, *p.* 38.

Pſalmus 47. Magnus Dóminus, *p.* 135.

Ant. Fecit mihi magna qui Potens eſt, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1. 49.

℣. In ſole póſuit tabernáculum ſuum; ℟. Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18. 6.

Pater noſter.

Benedictiones, Lectiones, & ℟℟. ut infrà.

IN II. NOCTURNO.

FERIA III. ET VI.

Ant. ſola. 7. *d.* Qui creávit me.

Pſalmus 44. Eructávit cor meum, *p.* 93.

Diviſio Pſalmi 44. Audi, fília, & vide, *p.* 94.

Pſalmus 84. Benedixíſti, Dómine, *p.* 97.

Ant. Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo. *Eccli.* 24. 12.

℣. In petra exaltávit me; ℟. Et nunc exaltávit caput meum. *Pſ.* 26. 6.

Pater noſter.

Benedictiones, Lectiones, & ℟℟. ut infrà.

IN III. NOCTURNO.

FERIA IV. ET SABBATO.

Ant. ſola. 2. D. Uſque.

Pſalmus 86. Fundaménta ejus, *p.* 136.

Pſalmus 96. Dóminus

regnávit, exúltet terra, *p.* 45.

Pſalmus 97. Cantáte Dómino cánticum novum, *. quia mirabília, *p.* 99.

Ant: Uſque ad futúrum ſéculum non déſinam, & in habitatióne ſancta coram ipſo miniſtrávi. *Eccli.* 24. 14.

℣. Vidérunt omnes términi terræ, ℟. Salutáre Dei noſtri. *Pſ.* 97. 3.

Pater noſter.

Benedictiones. Exúltet, &c. Nobiſcum, &c. Invocet, &c. *Poſt Pſalterium, p.* 161.

De Iſaía Prophéta.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 10. *ad* 14.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi ſignum à Dómino Deo tuo in profúndum inférni, ſive in excélſum ſuprà. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David: Numquid parùm vobis eſt moléſtos eſſe homínibus, quia moléſti eſtis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipſe vobis ſignum. Ecce Virgo concípiet & páriet Fílium, & vocábitur nomen ejus Emmánuël. Tu autem.

℟. *j.* Ecce Virgo concípiet & páriet Fílium; * Et vocábitur nomen ejus Emmánuël. *Iſ.* 7. 14. ℣. Hic erit magnus, Et Fílius Altíſſimi vocábitur. *Luc.* 1. 32. * Et vocábitur.

De Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Gálatas.

LECTIO II. *c.* 4. *v.* 1. *ad* 5.

QUanto témpore hæres párvulus eſt, nihil differt à ſervo, cùm ſit dóminus ómnium: ſed ſub tutóribus & actóribus eſt, uſque ad præfinítum tempus à patre. Ità & nos, cùm eſſémus párvuli, ſub eleméntis mundi erámus ſerviéntes. At ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex mulíere, factum ſub Lege, ut eos qui ſub Lege erant, redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. *ij.* Jurávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam. *Pſ.* 131. 11. ℣. María invénta eſt in útero habens de Spíritu ſancto. *Matt.* 1. 18. * De fructu.

De Libro Apocalýpſis beáti Joánnis Apóſtoli.

LECTIO III. *c.* 11. *v.* 19. *ad finem. & c.* 12. *v.* 1.

APértum eſt templum Dei in cœlo; & viſa eſt Arca teſtaménti ejus in templo ejus: & facta ſunt fúlgura, & voces, & terræ motus, & grando magna. Et ſignum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta ſole, & luna ſub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna ſtellárum duódecim. Tu autem.

℟. *iij.* Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi; juſtítia & pax oſculátæ ſunt: *

Véritas de terra orta eſt, & juſtítia de cœlo proſpéxit. *Pſ.* 84. 11. 12. ℣. De María natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matt.* 1. 16. * Véritas, Glória. * Véritas.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

℣. *Sacerdotalis.* Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes; ℟. Terra dedit fructum ſuum. *Pſ.* 66. 6. 7.

Ant ſola. 3. *à.* In omni.

Pſalmus 66. Deus miſereátur noſtrî. *p.* 135.

Pſalmus 92. Dóminus regnávit; decórem indútus eſt, *p.* 11.

Pſalmus 99. Jubiláte Deo, omnis terra, * ſervíte, *p.* 11.

CANTICUM JUDITH. *c.* 13. *v.* 17. *ad* 18.

Carmen triumphale propter victum ſalutis hoſtem.

LAndáte Dóminum Deum noſtrum, * qui non deséruit ſperántes in ſe:

Et in me ancíllâ ſuâ adimplévit miſericórdiam ſuam, * quam promíſit dómui Iſraël:

Et interfécit in manu mea * hoſtem pópuli ſui.

Pſalmus 150. Laudáte Dóminum in ſanctis ejus, *p.* 13.

Ant. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur ſuper te Deus Iſraël. *Judith.* 13. 31.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 9.

PRogréditur quaſi auróra conſúrgens, pulchra ut luna, elécta ut ſol, terríbilis ut caſtrórum ácies ordináta.

Hymnus. Nunc auróra novæ núntia lucis, *p.* civ.

℣. Veníte, & vidéte ópera Dómini, ℟. Quæ póſuit prodígia ſuper terram. *Pſ.* 45. 9.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2. D. Beáta, quæ credidíſti, quóniam perficiéntur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino! *Luc.* 1. 45.

Oratio.

DEus, qui in beátæ Mariæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem ſuſcípere voluíſti; præſta ſupplícibus tuis, ut qui verè eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te interceſſiónibus adjuvémur; Per eúmdem.

AD PRIMAM.

HYMNUS.

MEMENTO, de Deo Deus,
Quòd Matre natus Vírgine,
Noſtrî miſértus, pérditi
Mundi Redémptor véneris.

ET nos, Dei Virgo Parens,
Vultu benígno réſpice:
Placábilem tuâ prece
Fac eſſe nobis Fílium.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna sécula.
Amen.

Ant. 1. g. Venit.

Pſalmus 45. Deus noſter, refúgium & virtus *p.* 94.

Pſalmus 71. Deus, judícium tuum regi da, *p.* 98. *factâ diviſione ad verſiculum* Coram illo prócident.

Ant. Venit lumen tuum, & glória Dómini ſuper te orta eſt. *Iſ.* 60. 1.

CAPITULUM. 2. *Reg.* 23. 4.

SIcut lux auróræ oriénte ſole, manè abſque núbibus rútilat.

℟. *breve.* Recordátus eſt Dóminus * Miſericórdiæ ſuæ. ℟. Recordátus. ℣. Et veritátis ſuæ dómui Iſraël. * Miſericórdiæ. Glória. ℟. Recordátus. *Pſ.* 97. 3.

℣. Adjuvábit eam Deus, ℟. Manè dilúculo. *Pſ.* 45. 6.

Oratio.

PRótege, Dómine, fámulos tuos ſubsídiis pacis; & beátæ Maríæ ſemper Vírginis patrocíniis confidéntes, à cunctis hóſtibus & perículis redde ſecúros; Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus. Meménto, de Deo Deus, *ſuprà ad Primam.*

Ant. 3. c. In ómnia.

Pſalmus 115. Crédidi; propter quòd, *p.* 107.

Pſalmus 116. Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 139.

Pſalmus 129. Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, *p.* 69.

Ant. In ómnia sécula ſeculórum luce ſpléndidâ fulgébis. *Tob.* 13. 12. 13.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 8.

VIdérunt eam filiæ, & beatíſſimam prædicavérunt.

℟. *breve.* Vultum tuum * Deprecabúntur. ℟. Vultum. ℣. Omnes dívites plebis. * Deprecabúntur. Glória. ℟. Vultum. *Pſ.* 44. 13.

℣. Concupíſcet Rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus. *Pſ.* 44. 12.

Oratio.

DEus, qui ſalútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fecúndâ, humáno géneri prǽmia præſtitíſti; tríbue, quǽſumus, ut ipſam pro nobis intercédere ſentiámus, per quam merúimus Autórem vitæ ſuſcípere, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuũ, qui tecum, &c.

AD SEXTAM.

Hymnus. Meménto, *ſuprà ad Primam.*

Ant. 8. c. Benedícta.

Pſalmus 120. Levávi óculos meos, *p.* 70.

Pſalmus 122. Ad te levávi óculos meos, *p.* 89.

Pſalmus 123. Niſi quia Dóminus erat, *p.* 70.

Ant. Benedícta es tu filia à Dómino Deo excélſo, præ ómnibus muliéribus ſuper terram. *Judith.* 13. 23.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 5.

MUlier péperit filium máſculum, qui rectúrus erat omnes gentes.

℟. *breve.* Homo * Natus eſt in ea. ℟. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. * Natus. Glória. ℟. Homo. *Pſ.* 86. 5.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131. 13.

Oratio.

CОrdibus noſtris, quǽſumus, Dómine, grátiam tuam benígnus infúnde; & intercedénte ſanctíſſimâ Dei Genitríce Maríâ, córpora noſtra caſtitáte, & mentes noſtras humilitáte & caritáte ſanctífica; Per eúmdem.

AD NONAM.

Hymnus. Meménto, *ſuprà ad Primam.*

Ant. 7. d. Non recédat.

Pſalmus 124. Qui confídunt in Dómino, *p.* 70.

Pſalmus 125. In convertén do Dóminus, *p.* 107.

Pſalmus 127. Beáti omnes qui timent, *p.* 107.

Ant. Non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum. *Judith.* 13. 25.

CAPITULUM. *Gal.* 4. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fíliũ ſuum, factum ex muliére, factum ſub lege.

℟. *breve.* Adducéntur Regi * Vírgines poſt eam. ℟. Adducéntur. ℣. Próximæ ejus afferéntur tibi. * Vírgines. Glória. ℟. Adducéntur. *Pſ.* 44. 15.

℣. Dóminus virtútum nobíſcum; ℟. Suſcéptor noſter Deus Jacob. *Pſ.* 45. 12.

Oratio.

FAmulórum tuórũ, quǽſumus, Dómine, delíctis ignóſce, ut qui tibi placére de áctibus noſtris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini noſtri interceſſióne ſalvémur; Per eúmdem.

AD VESPERAS.

Ant. ſola. 7. *d.* Benedíctus.

Pſalmus 109. Dixit Dóminus, *p.* 26.

Pſalmus 112. Laudáte, púeri, *p.* 28.

Pſalmus 121. Lætátus ſum, *p.* 147.

Pſalmus 126. Niſi Dóminus ædificáverit, *p.* 71.

Pſalmus 147. Lauda, Jerúſalem, *p.* 100.

Ant. Benedíctus Dóminus qui creávit cœlum & terram, qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórũ. *Judith.* 13. 24.

CAPITULUM. *Gen.* 3. 15.

AIt Dóminus Deus ad ſerpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus; ipſa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

AVE, maris ſtella,
Dei Mater alma,
Atque ſemper Virgo,
Felix cœli porta.

SUMENS illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cœcis,
Mala noſtra pelle,
Bona cuncta poſce.

MONSTRA te eſſe matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit eſſe tuus.

VIRGO ſinguláris
Inter omnes mitis,
Nos culpis ſolútos,
Mites fac & caſtos.

VITAM præſta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jeſum,
Semper collætémur.

SIT laus Deo Patri,
Summo Chriſto decus,
Spirítui ſancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Deus operátus eſt ſalútem in médio terræ; ℟. Tu confregiſti cápita dracónis. *Pſ.* 73. 12. 14.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. a. Benedíctus Dóminus, qui exaltávit eam, & ſit regnum ejus in sécula ſeculórum ſuper eam. *Tob.* 13. 23.

Oratio.

CONcéde nos fámulos tuos, quæſumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis ſanitáte gaudére; & glorióſa beátæ Maríæ ſemper Vírginis interceſſióne, à præsénti liberári triſtítia, & æternâ pérfrui lætítiâ; Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Creávit.

Pſalmus 128. Sæpè expugnavérunt me, *p.* 126.

Pſalmus 129. De profúndis clamávi, *p.* 127.

Pſalmus 130 Dómine, non eſt exaltátum, *p.* 89.

Ant. Creávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virũ. *Jer.* 31. 22.

Hymnus. Virgo Dei Génitrix, *p.* cij.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 1.

SIgnum magnum appáruit in cœlo: Múlier amícta ſole, & luna ſub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna ſtellárum duódecim.

℣. Aſtitit Regína à dextris tuis, Deus, ℟. In veſtítu deauráto. *Pſ.* 44. 20.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.* 7. *d.* Non óccidet ultrà ſol tuus, & luna tua non minuétur; quia erit tibi Dóminus in lucem ſempitérnam. *Iſ.* 60. 20.

Oratio.

BEátæ & glorióſæ ſempérque Vírginis Maríæ, quæſumus, Dómine, intercéſſio glorióſa nos prótegat, & ad vitam perdúcat ætérnam; Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Pſalmus 6. Dómine, ne in furóre tuo árguas me, *p.* 51.

Glória Patri, &c. *& dicitur in fine cujuſque Pſalmi.*

Pſalmus 31. Beáti quorum remíſſæ ſunt iniquitátes, *p.* 92.

Pſalmus 37. Dómine, ne in furóre tuo árguas me, *p.* 129.

Pſalmus 50. Miſerére meî, Deus, * ſecúndùm, *p.* 150.

Pſalmus 101. Dómine, exaúdi oratiónem meam, *p.* 35.

Pſalmus 129. De profúndis clamávi ad te, Dómine, *p.* 127.

Pſalmus 142. Dómine, exaúdi oratiónem meam, áuribus pércipe, *p.* 133.

Ant. Dómine, memor eſto meî, & ne vindíctam ſumas de peccátis meis, neque reminiſcáris delícta mea, vel paréntum meórum. *Tob.* 3. 3.

LITANIÆ.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.
Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaúdi nos.
Pater de cœlis Deus, Miſerére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, Miſerére nobis.
Spíritus ſancte Deus, Miſerére nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, Miſerére nobis.
Sancta Maria, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchaël, ora.
Sancte Gábriël, ora.
Sancte Ráphaël, ora.
Omnes ſancti Angeli & Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes ſancti beatórum Spírituum órdines, oráte.
Sancte Joánnes Baptíſta, ora.
Omnes ſancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, (*Zeb.*) ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomǽe, ora.
Sancte Matthǽe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadǽe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes ſancti Apóſtoli & Evangeliſtæ, oráte.
Omnes ſancti Diſcípuli Dómini, oráte.
Omnes ſancti Innocéntes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Lauréntì, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancte Sebaſtiáne, ora.
Sancti Donatiáne & Rogatiáne, oráte.
Sancte Gohárde cum sóciis tuis, ora.
Sancte Dionýſi cum sóciis tuis, ora.
Sancte Maurici cum sóciis tuis, ora.
Sancti Joánnes & Paule, oráte pro nobis.
Sancti Coſma & Damiáne, oráte pro nobis.
Omnes ſancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambróſi, ora.
Sancte Auguſtíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Athanáſi, ora.

Sancte Baſíli, ora.
Sancte Gregóri Nazianzéne, ora.
Sancte Joánnes Chryſóſtome, ora.
Sancte Hilári, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Omnes ſancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Clare, ora.
Sancte Similiáne, ora.
Sancte Felix, ora.
Sancte Paſchári, ora.
Sancte Gatiáne, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Martiális, ora.
Sancte Cárole, ora.
Sancte Franciſce, (*Sal.*) ora.
Omnes ſancti Pontífices, oráte pro nobis.
Sancte Yvo, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Friárde, ora.
Sancte Hervæe, ora.
Sancte Gildáſi, ora.
Sancte Martíne, (*Abb.*) ora.
Sancte Hermelánde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francíſce, ora.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Omnes ſancti Sacerdótes & Levítæ, oráte.
Omnes ſancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Omnes ſancti Juſti, oráte.
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdaléne, ora pro nobis.
Sancta Thecla, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Anaſtáſia, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Clotíldis, ora.
Sancta María Ægýptia, ora pro nobis.
Omnes ſanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius eſto, Parce nobis, Dómine.
Propítius eſto, Exaúdi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab immúndis cogitatiónibus, líbera.
Ab ira, & ódio, & omni mala voluntáte, líbera.
A fulgure & tempeſtáte, líbera nos, Dómine.
A ſubitánea & improvíſa morte, líbera.
A morte perpétua, líbera.
Per myſtérium ſanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Dómine.
Per Baptíſmum & ſanctum Jejúnium tuum, líbera.
Per Crucem & Paſſiónem tuam, líbera.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per ſanctam Reſurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Aſcenſiónem tuam, líbera.
Per advéntum Spíritûs ſancti Parácléti, líbera.

In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, Te rogámus, audi nos.
Ut compunctiónem cordis, fontémque lacrymárum nobis dones, Te rogámus.
Ut remiſſiónem peccatórum noſtrórum nobis dones, Te rogámus.
Ut fidem, ſpem & caritátem nobis dones, Te rog.
Ut Eccléſiam tuam ſanctam régere & conſerváre dignéris, Te rogámus.
Ut domnum Apoſtólicum, & omnes gradus Eccléſiæ in ſancta Religióne conſerváre dignéris, Te rog.
Ut Antíſtitem noſtrum, & omnes congregatiónes illi commíſſas in tuo ſancto obséquio conſerváre dignéris, Te rogámus.
Ut Regem noſtrum cuſtodíre dignéris, Te rogámus.
Ut inimícos ſanctæ Eccléſiæ humiliáre dignéris, Te rogámus.
Ut Régibus & Princípibus Chriſtiánis pacem & concórdiam donáre dignéris, Te rogámus.
Ut cuncto pópulo Chriſtiáno pacem & unitátem largíri dignéris, Te rog.
Ut noſmetípſos in tuo ſancto ſervítio confortáre & conſerváre dignéris, Te rogámus.
Ut mentes noſtras ad cœléſtia deſidéria érigas, Te rogámus.
Ut ómnibus benefactóribus noſtris ſempitérna bona retríbuas, Te rogámus.
Ut ánimas noſtras, fratrum, propinquórum, & benefactórum noſtrórum ab ætérna damnatióne erípias, Te rogámus.
Ut fructus terræ dare & conſerváre dignéris, Te rogámus.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, Te rog.
Ut nos exaudíre dignéris, Te rogámus.
Fili Dei, Te rogámus.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaúdi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Kýrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater, &c. *ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, ne memíneris iniquitátum noſtrárum antiquárum; ℟. Citò antícipent nos miſericórdiæ tuæ; quia paúperes facti ſumus nimis. *Pſ.* 78. 8.

℣. Adjuva nos, Deus ſalutáris noſter, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos; ℟. Et propítius eſto peccátis noſtris propter nomen tuũ. *Pſ.* 78. 9.

℣. Orémus pro Paſtóre noſtro *N.* ℟. Dóminus con-

ſérvet eum, & vivíficet eum. *Pſ.* 40. 3.

℣. Dómine, ſalvum fac Regem; ℟. Et exaúdi nos in die quâ invocavérimus te. *Pſ.* 19. 10.

℣. Orémus pro benefactóribus noſtris. ℟. Exaúdi de cœlo, Dómine; & dimítte peccáta ſervis tuis. 2. *Paral.* 6. 27.

℣. Pro frátribus nóſtris abséntibus. ℟. Rege eos, & extólle illos uſque in ætérnum. *Pſ.* 27. 9.

℣. Pro infirmis, afflíctis & captívis. ℟. Líbera, Deus, Iſraël ex ómnibus tribulatiónibus ſuis. *Pſ.* 24. 22.

℣. Pro cunctis fidélibus defúnctis. ℟. Convértere, Dómine, úſquequò? & deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos. *Pſ.* 89. 13.

℣. Memor eſto congregatiónis tuæ, ℟. Quam poſſedíſti ab inítio. *Pſ.* 73. 2.

℣. Dómine, exaúdi oratiónẽ meam, ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium eſt miſeréri ſemper & párcere, ſúſcipe deprecatiónem noſtram; ut nos, & omnes fámulos tuos quos delictórum caténa conſtríngit, miſerátio tuæ pietátis clementer abſólvat.

EXaúdi, quæſumus, Dómine, ſúpplicum preces, & confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benígnus & pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, miſericórdiam tuam cleménter oſténde; ut ſimul nos & à peccátis ómnibus éxuas, & à pœnis quas pro his merémur, erípias.

DEus, qui culpas delinquéntium diſtrícte feriéndo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúſes; ut qui pondus tuæ animadverſiónis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam ſentiámus.

OMnípotens ſempitérne Deus, miſerére fámulo tuo Pontífici noſtro *N.* & dírige eum ſecúndùm tuam cleméntiam in viam ſalútis ætérnæ; ut, te donánte, tibi plácita cúpiat, & totâ virtúte perfíciat.

QUæſumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noſter *N.* qui tuâ miſeratióne ſuſcépit regni gubernácula, virtútum étiam ómniũ percípiat increménta; quibus decénter ornátus, vitiórum monſtra devitáre, hoſtes ſuperáre, & ad te, qui via, véritas & vita es, gratióſus váleat perveníre.

DEus, à quo ſancta deſidéria, recta conſília, & juſta ſunt ópera; da ſervis tuis illam, quam mundus dare non poteſt, pacem; ut, & corda noſtra mandátis tuis dédita, & hóſtium ſublátâ formídine, témpora ſint tuâ protectióne tranquílla.

URe igne ſancti Spíritûs renes noſtros, & cor noſtrum, Dómine; ut tibi caſto córpore ſerviámus, & mundo corde placeámus.

ACtiónes noſtras, quæſumus, Dómine, aſpirándo præveni, & adjuvándo proſéquere; ut cuncta noſtra orátio & operátio à te ſemper incípiat, & per te cœpta finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium Cónditor & Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remiſſiónem cunctórũ tribue peccatórum; ut indulgéntiam quam ſemper optavérunt, piis ſupplicatiónibus conſequántur.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui vivórum domináris ſimul & mortuórum, omniúmque miſeréris quos tuos fide & ópere futúros eſſe prænóſcis; te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quóſque vel præſens ſéculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore ſuſcépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum ſuórum véniam conſequántur; Per Dóminum noſtrum.

℣. Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiéſcant in pace. ℟. Amen.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ
ANTE DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.
Sancta María, Ora pro eo, (*vel* ea.)
Omnes ſancti Angeli & Archángeli, Oráte pro eo, (*vel* ea.)
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Juſtórum, oráte.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptíſta, ora.
Omnes ſancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Omnes ſancti Apóſtoli & Evangeliſtæ, oráte.
Omnes ſancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Sancti Donatiáne & Rogatiáne, oráte.
Omnes ſancti Mártyres, oráte.
Sancte Clare, ora.
Sancte Martíne, ora.

Sanċte Yvo, ora.
Omnes ſanċti Pontífices & Sacerdótes, oráte.
Sanċte Benedíċte, ora.
Sanċte Friárde, ora.
Sanċte Francíſce, ora.
Omnes ſanċti Mónachi, oráte.
Sanċta María Magdaléne, ora.
Sanċta Thecla, ora.
Sanċta Genovéfa, ora.
Omnes ſanċtæ Vírgines & Víduæ, oráte pro eo, (*vel* ea.)
Omnes Sanċti & Sanċtæ Dei, oráte.
Propitius eſto, Parce ei, Dómine.
Ab ira tua, Líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
A mala morte, líbera.
A poteſtáte diáboli, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Per Crucem & Paſſiónem tuam, líbera.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per glorióſam Reſurreċtiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Aſcenſiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritûs ſanċti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, Te rogámus, audi nos.
Kýrie, eléiſon.
Chriſte, eléiſon.
Kýrie, eléiſon.

Deinde, cùm in agone ſui exitûs anxiatur anima, dicitur:

PRoficíſcere, ánima Chriſtiána, de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit; in nómine Jeſu Chriſti Filii Dei vivi, qui pro te paſſus eſt; in nómine Spíritûs ſanċti, qui in te effúſus eſt; in nómine Angelórum & Archangelórum; in nómine Thronórum & Dominatiónum; in nómine Principátuum & Poteſtátum; in nómine Chérubim & Séraphim; in nómine Patriarchárum & Prophetárum; in nómine ſanċtórum Apoſtolórum & Evangeliſtárum; in nómine ſanċtórum Mártyrum & Pontíficum; in nómine ſanċtórum Sacerdótum & Monachórum; in nómine ſanċtárum Vírginum, & ómnium Sanċtórum & Sanċtárum Dei. Hódie ſit in pace locus tuus, & habitátio tua in ſanċta Sion; Per eúmdem Chriſtum Dóminum noſtrū. ℟. Amen.

Orémus.

DEus miséricors, Deus clemens, Deus, qui ſecúndum multitúdinem miſeratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, & præteritórum críminum culpas véniâ remiſſiónis evácuas; réſpice propítius ſuper hunc fámulum tuum (*vel* hanc fámulam tuam) *N.* & remiſſiónem ómnium peccatórum ſuórum totâ cordis

confeſſióne poſcéntem deprecátus exaúdi. Rénova in eo, (*vel* ea,) piiſſime Pater, quidquid terrénâ fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólicâ fraude violátum eſt : & unitáti córporis Eccléſiæ membrum redemptiónis annécte. Miſerére, Dómine, gemítuum, miſerére lacrymárum ejus ; & non habéntem fidúciam, niſi in miſericórdia tua, ad tuæ Sacraméntum reconciliatiónis admítte ; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

COmméndo te omnipoténti Deo, cariſſime frater, (*vel* caríſſima ſoror,) & ei cujus es creatúra, commítto ; ut cùm humanitátis débitum, morte interveniénte, persólveris ; ad Autórem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénti ítaque ánimæ tuæ de córpore, ſpléndidus Angelórum cœtus occúrrat ; judex Apoſtolórum tibi ſenátus advéniat ; candidatórũ tibi Mártyrum triumphátor exércitus óbviet ; liliáta rutilántium te Pontíficum turma circúmdet ; jubilántium te Vírginum chorus excípiat ; beátæ quiétis in ſinu Patriarchárum te compléxus aſtríngat ; mitis atque feſtívus Chriſti Jeſu tibi aſpéctus appáreat, qui te inter aſſiſténtes ſibi júgiter interéſſe decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod ſtridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus Sátanas cum ſatellítibus ſuis ; in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíſcat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, & diſſipéntur inimíci ejus ; & fúgiant qui odérunt eum à fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant : ſicut fluit cera à fácie ignis, ſic péreant peccatóres à fácie Dei ; & juſti epuléntur, & exúltent in conſpéctu Dei. Confundántur ígitur & erubéſcant omnes tartáreæ legiónes, & miniſtri Sátanæ iter tuum impedíre non aúdeant. Líberet te à cruciátu Chriſtus, qui pro te crucifíxus eſt. Líberet te ab ætérna morte Chriſtus, qui pro te mori dignátus eſt. Conſtítuat te Chriſtus Fílius Dei vivi intra paradíſi ſui ſemper amœ́na viréntia, & inter oves ſuas te verus ille Paſtor agnóſcat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te abſólvat ; atque ad déxteram ſuã in Electórum ſuórum te ſorte conſtítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas ; & præſens ſemper aſſíſtens, manifeſtíſſimã beátis óculis aſpícias veritátem. Conſtitútus (*vel* conſtitúta) ígitur inter ágmina Beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

SUſcipe, Dómine, ſervum tuum (*vel* ancíllam tuam) in locum ſperándæ ſibi ſalvatiónis à misericórdia tua. ℟. Amen.

LIbera, Dómine, ánimam ejus ex ómnibus perículis inférni, & de láqueis pœnárum, & ex ómnibus tribulatiónibus.

℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Enoch & Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus à morte, ſicut liberáſti Noë de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Job de paſſiónibus ſuis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Iſaac de hóſtia, & de manu patris ſui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Lot de Sódomis & de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Móyſen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Daniélem de lacu leónum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti tres púeros de camíno ignis ardéntis, & de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Susánnam de falſo crímine. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti David de manu regis Saül, & de manu Góliath. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Petrum & Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et ſicut beátam Theclam vírginem & mártyrem tuá liberáſti, ſic liberáre dignéris ánimam ejus, & tecum fácias in cœléſtibus bonis gaudére. ℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) *N.* precamúrque te; Dómine Jeſu Chriſte, Salvátor mundi; ut propter quam ad terram miſericórditer deſcendíſti, Patriarchárum tuórum sínibus inſinuáre non rénuas. Agnóſce, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, ſed à te ſolo Deo vivo & vero; quia non eſt álius Deus præter te. Lætífica, Dómine, ánimam ejus in conſpéctu tuo, & ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum. Licèt enim peccáverit, tamen Patrem, & Fílium, & Spíritum ſanctú non negávit, ſed crédidit, &

& zelum Dei in ſe hábuit, & Deum qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.

Orémus.

DElícta juventútis, & ignorántias ejus, quæſumus, ne memíneris, Dómine, ſed ſecúndùm magnam miſericórdiam tuam memor eſto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli; collæténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine, creatúram tuam ſúſcipe. Suſcípiat eam ſanctus Míchaël Archángelus Dei, qui milítiæ cœléſtis méruit principátum. Véniant illi obviàm ſancti Angeli Dei, & perdúcant eam in civitátem cœléſtem Jerúſalem. Suſcípiat eam beátus Petrus Apóſtolus, cui à Deo claves regni cœléſtis tráditæ ſunt. Adjuvet eam ſanctus Paulus Apóſtolus, qui dignus fuit eſſe vas electiónis. Intercédat pro ea ſanctus Joánnes eléctus Dei Apóſtolus, cui reveláta ſunt ſecréta cœléſtia. Orent pro ea omnes ſancti Apóſtoli, quibus à Dómino data eſt potéſtas ligándi atque ſolvéndi. Intercédant pro ea omnes Sancti & Elécti Dei, qui pro Chriſti nómine torménta in hoc século ſuſtinuérunt; ut vínculis carnis exúta perveníre mereátur ad glóriam regni cœléſtis, præſtánte Dómino noſtro Jeſu Chriſto, qui cum Patre & Spíritu ſancto vivit & regnat in sécula ſeculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicitur Pſalmus, Confitémini Dómino, *p.* 15. *& totus Pſalmus*, Beáti immaculáti, *per Horas Dominicæ diſtributus, p.* 16. *& ſequent.*

Egreſſâ autem animâ, aſpergitur corpus aquâ benedictâ, & dicitur.

℟. In te, Dómine, ſperávi, non confúndar in ætérnum; accélera ut éruas me: in manus tuas comméndo ſpíritum meum. * Redemíſti me, Dómine Deus veritátis, illúſtra fáciem tuam ſuper ſervum tuum, (*vel* ancíllam tuam,) ſalvum (*vel* ſalvam) me fac in miſericórdia tua. *Pſ.* 30. 2. 3. 6. 17. ℣. Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritũ meum. *Act.* 7. 58. * Redemíſti me.

Kýrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater noſter, &c. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum ſervo tuo, (*vel* ancílla tua,) Dómine; ℟. Quia non juſtificábitur in conſpéctu tuo omnis vivens. *Pſ.* 142. 2.

℣. Ne tradas béſtiis ánimas confiténtes tibi; ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviſcáris in finem. *Pſ.* 73. 19.

℣. Dómine, exáudi ora-

tiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) *N.* ut defúnctus (*vel* defúncta) ſéculo, tibi vivat; & quæ per fragilitátem humánæ converſatiónis peccáta commíſit, tu vénia miſericordíſſimæ pietátis abſtérge; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM

In die Obitûs & in depoſitione Corporis.

Qualibet Hora ſequentis Officii incipit abſolutè.

In fine Pſalmorum & Canticorum loco, Glória Patri, *dicitur:*

Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; * Et lux perpétua lúceat eis.

AD VESPERAS.

In Pſ. 124. Diléxi, quóniam exaúdiet Dóminus, *p.* 147.

Ant. 3. c. Verba mea dolóre ſunt plena, quia ſagíttæ Dómini in me ſunt. *Job.* 6. 3. 4.

In Pſ. 119. Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, *p.* 69.

Ant. 2. D. In memetípſo marcéſcit ánima mea, & póſſident me dies afflictiónis. *Job.* 30. 16.

In Pſ. 120. Levávi óculos meos in montes, *p.* 70.

Ant. 8. d. Quis det ut véniat petítio mea, & quod expécto tríbuat mihi Deus? *Job.* 6. 8.

In Pſ. 129. De profúndis clamávi ad te, Dómine, *p.* 127.

Ant. 3. b. Timor quem timébam evénit mihi: & quod verébar áccidit. *Job.* 3. 25.

In Pſ. 137. Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * quóniam, *p.* 47.

Ant. 2. D. Quæ eſt fortitúdo mea, ut ſuſtíneam? aut quis finis meus, ut patiénter agam? *Job.* 6. 11.

℣. Tribulatiónem & dolórem invéni: ℟. Et nomen Dómini invocávi. *Pſ.* 114. 3. 4.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. a. Uniuſcujúſque opus maniféſtum erit: dies enim Dómini declarábit, quia in igne revelábitur: & uniuſcujúſque opus quale ſit, ignis probábit. 1. *Cor.* 3. 13.

Oratio conveniens, ut infrà ad Laudes Matutinas.

Completâ Oratione, loco ℣. Benedicámus Dómino, *dicitur:*

℣. Requiéſcant in pace: ℟. Amen.

AD VIGILIAS.

Invitatorium. Deum cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20. 38.

Pſalmus, Veníte, *p.* 2. *ritu duplici; in hujus fine loco* ℣. Glória Patri, *dicitur:*

℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; & lux perpétua lúceat eis.

Vigiliæ dicuntur, vel cum tribus Nocturnis, vel cum unico. Quando dicitur unicum Nocturnum, in Dominica, & in Feria II. & V. Antiphonæ, Pſalmi, Verſiculus & duo priora Reſponſoria ſumuntur è I. Nocturno. In Feria III. & VI. è II. Nocturno. In Feria IV. & Sabbato, è III. Nocturno.

I. Lectio erit I. è I. Nocturno. II. erit I. è II. Nocturno. III. erit I. è III. Nocturno. Tertium Reſponſorium ſemper erit ultimum III. Nocturni. Líbera.

IN I. NOCTURNO.

In Pſ. 5. Verba mea áuribus pércipe, *p.* 64.

Ant. 4. f. Multíplicat Deus gentes, & perdit eas, & ſubvérſas in íntegrum reſtítuit. *Job.* 12. 23.

In Pſ. 6. Dómine, ne in furóre tuo árguas me, *p.* 51.

Ant. 2. D. Revélat profúnda de ténebris, & prodúcit in lucem umbram mortis. *Job.* 12. 22.

In Pſ. 12. Uſquequò, Dómine, oblivíſcéris me in finem? *p.* 72.

Ant. 3. c. Bálteum regum diſſólvit, & præcíngit fune renes eórum. *Job.* 12. 18.

℣. Sitívit ánima mea ad Deum, fortem, vivum: ℟. Quando véniam & apparébo ante fáciem Dei? *Pſ.* 41. 3.

Pater noſter, *totum ſecretò.*

Lectiones leguntur ſinè Benedictionibus, nec additur in fine, Tu autem, *nec quidquam aliud.*

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 1. *ad* 8.

Milítia eſt vita hóminis ſuper terram: & ſicut dies mercenárii, dies ejus. Sicut cervus desíderat umbram, & ſicut mercenárius præſtolátur finem óperis ſui, ſic & ego hábui menſes vácuos, & noctes laborióſas enumerávi mihi. Si dormíero, dicam: Quando conſúrgam? & rursùm expectábo véſperam, & replébor dolóribus uſque ad ténebras. Indúta eſt caro mea putrédine & sórdibus púlveris; cutis mea áruit & contrácta eſt. Dies mei velóciùs tranſiérunt quàm à texénte tela ſuccíditur, & consúmpti ſunt abſque ulla ſpe. Meménto quia ventus eſt vita mea, & non revertétur óculus meus ut vídeat bona, nec aſpíciet me viſus hóminis.

℟. *j.* Dóminus mortíficat & vivíficat; * Dedúcit ad ínferos & redúcit. 1. *Reg.* 2. 6. ℣. In ipſo vívimus, & movémur, & ſumus. *Act.* 17. 28. * Dedúcit.

LECTIO II. *c.* 17. *v.* 11. *ad finem.*

DIes mei tranſiérunt, cogitatiónes meæ diſſipátæ ſunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rursùm poſt ténebras ſpero lucem. Si ſuſtinúero, inférnus domus mea eſt, & in ténebris ſtravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea, & ſoror mea vérmibus. Ubi eſt ergo nunc præſtolátio mea? & patiéntiam meam quis conſíderat? In profundíſſimũ inférnum deſcéndent ómnia mea: putáſne ſaltèm ibi erit réquies mihi?

℟. *ij.* Ego occídam & ego vívere fáciam, * Percútiam & ego ſanábo; & non eſt qui de manu mea poſſit erúere. *Deut.* 32. 39. ℣. Hæc dicit Primus & noviſſimus, qui fuit mórtuus & vivit. *Apoc.* 2. 8. * Percútiam.

LECTIO III. *c.* 19. *v.* 20. *ad* 27.

PElli meæ, conſúmptis cárnibus, adhǽſit os meum, & derelícta ſunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miſerémini meî, miſerémini meî, ſaltèm vos, amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare perſequímini me ſicut Deus, & cárnibus meis ſaturámini? Quis mihi tríbuat ut ſcribántur ſermónes mei? Quis mihi det ut exaréntur in libro ſtylo férreo, & plumbi láminâ, vel celte ſculpántur in sílice? Scio enim quòd Redémptor meus vivit, & in noviſſimo die de terra ſurrectúrus ſum: & rursùm circúmdabor pelle meâ, & in carne mea vidébo Deum meum, quem viſúrus ſum ego ipſe, & óculi mei conſpectúri ſunt, & non álius. Repóſita eſt hæc ſpes mea in ſinu meo.

℟. *iij.* Tu, Dómine, flagéllas & ſalvas, * Dedúcis ad ínferos & redúcis: & non eſt qui effúgiat manũ tuam. *Tob.* 13. 2. ℣. Dómine, ſalva nos. *Matt.* 8. 25. * Dedúcis.

IN II. NOCTURNO.

In Pſ. 22. Dóminus regit me, *p.* 106.

Ant. 6. F. Omnes mórimur, & quaſi aquæ dilábimur in terram. 2. *Reg.* 14. 14.

In Pſ. 24. Ad te, Dómine, levávi ánimam meam, *p.* 102.

Ant. 8. G. Generátio prǽterit, & generátio ádvenit: terra autem in ætérnum ſtat. *Eccle.* 1. 4.

In diviſ. Pſ. 24. Univérſæ viæ Dómini, *p.* 103.

Ant. 1. a. Omnia pergunt ad unum locum; de terra facta ſunt, & in terram páriter revertúntur. *Eccle.* 3. 20.

℣. In médio umbræ mor-

ris non timébo mala; ℟. Quóniam tu mecum es, Dómine. *Pſ.* 22. 4.

Sermo ſancti Joánnis Chryſóſtomi.

Homil. de Dormient. n. 1. 2.

LECTIO IV.

DEus corpus diſſólvit, & in illo habitántem ánimam priùs edúcit, ceu ex domo quápiam, ut pòſt in eámdem magnificéntiùs conſtrúctam domum ánimam cum majóri glória redúcat. Ne itaque intueáris eum, cujus clauſi ſunt óculi, qui mutus jacet, ſed eum qui resúrget, & accípiet glóriam ineffábilem, atque à præsénti hujúſmodi aſpéctu cogitatiónes transfer in ſpem futúram. At conſuetúdinem requíris, ideóque ingemíſcis ac luges. Et quómodo, ínquies, homo cùm ſim, poſſim non mœrére? Neque ego id póſtulo: non mœrórem veto, ſed mœróris veheméntiam. Mœrére namque natúræ eſt, ſed ultra modum mœrére furóris, insániæ, muliebríſque ánimi. Mœre, lacrymáre, ſed ne ægrè moleſtéque feras; ne indignéris. Grátias age ei qui ábſtulit, ut defúnctum exórnes, ejúſque fúneri hæc juſta ſplêndidè persólvas, ipsíque mittas.

℟. *iv.* Dies mei ſicut umbra declinavérunt, & ego ſicut fœnum árui; * Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes. *Pſ.* 101. 12. 13. ℣. Quæ eſt vita veſtra? Vapor eſt ad módicum parens, & deinceps exterminábitur. *Jac.* 4. 15. * Tu autem.

LECTIO V.

LAcrymáre, ut Dóminus tuus Lázarum luxit, modum nobis, régulam, terminúmque dolóris ponens, quem prætérgredi non licet. Mœre, at non ut Ethnicus, qui de reſurrectióne deſpérat, qui futúram vitam non expéctat. Pudet me & erubéſco, cùm per forum vídeo mulíerum turmas indecórè agéntes, capíllos velléntes, bráchia genáſque lacerántes, idque coram Ethnicis. Hunc efferéndi modũ erubéſce. Pſalmódiæ, preces, patrum convéntus, fratrum multitúdo tanta: hæc, inquam, non ídeò adſunt ut fleas, mœ́reas & indignéris, ſed ut grátias ei agas qui defúnctum accépit. Quemádmodum enim eos qui ad magiſtrátum vocántur, multi cum laúdibus & acclamatióne comitántur; ità & ſanctos qui deceſſérunt, útpotè qui ad majórem evocéntur honórem, cum magnis omnes laúdibus dedúcunt.

℟. *v.* Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam ætérnam, & álii in oppróbrium, ut vídeant ſemper. *Dan.* 12. 2. ℣. Procédent qui bona fecérunt, in reſurrectiónem vitæ; qui verò mala egérunt, in reſurrectiónem judícii. *Joan.* 5. 29. * Evigilábunt.

In Pſ. 50. Miſerére meî, Deus, * ſecúndùm, *p.* 150.

Ant. 8. G. Deus fortis ſuper omnes, exaúdi voces eórum qui nullam áliam ſpem habent. *Eſth.* 14. 19.

In Pſ. 64. Te decet hymnus, Deus, *p.* 95.

Ant. 2. D. Tu es, Dómine, qui vitæ & mortis habes poteſtátem, & dedúcis ad portas mortis, & redúcis. *Sap.* 16. 13.

Ant. 1. a. Meménto.

CANTICUM EZECHIÆ.

Iſ. c. 38. *v.* 10. *ad* 20.

Vita noſtra fragilitas. In manu Dei ſunt dies noſtri.

EGo dixi : In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi : * quæſívi resíduum annórum meórum.

Dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra in terra viéntium ; * non aſpíciam hóminem ultrà, & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta eſt, * & convolúta eſt à me, quaſi tabernáculum paſtórum.

Præcíſa eſt velut à texénte vita mea ; dum adhuc ordírer, ſuccídit me : * de manè uſque ad véſperam finies me.

Sperábam uſque ad manè ; * quaſi leo, ſic contrívit ómnia oſſa mea.

De manè uſque ad véſperam finies me : * ſicut pullus hirúndinis ſic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti ſunt óculi mei * ſuſpiciéntes in excélſum.

Dómine, vim pátior, reſpónde pro me : * quid dicam, aut quid reſpondébit mihi, cùm ipſe fécerit ?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, ſi ſic vívitur, & in tálibus vita ſpíritûs mei, corrípies me, & vivificábis me : * ecce in pace amaritúdo mea amaríſſima.

Tu autem eruíſti ánimam meam ut non períret ; * projecíſti poſt tergum tuum ómnia peccáta mea :

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te ; * non expectábunt, qui deſcéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens vivens ipſe confitébitur tibi, ſicut & ego hódie : * pater filiis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, ſalvum me fac, * & Pſalmos noſtros cantábimus cunctis diébus vitæ noſtræ in domo Dómini.

Réquiem ætérnam, &c.

Ant. Meménto manûs tuæ & nóminis tui in témpore iſto, quia tu es Dóminus Deus noſter. *Bar.* 3. 5. 6.

In Pſ. 150. Laudáte Dóminum in ſanctis ejus, *p.* 13.

Ant. 7. d. Nihil odíſti eórum quæ fecíſti ; nec enim ódiens áliquid conſtituíſti aut fecíſti. *Sap.* 11.25.

℣. Si iniquitátes obſerváveris, Dómine, ℟. Dómine, quis ſuſtinébit? *Pſ.* 129. 3.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. a. Revertátur pulvis in terram ſuam unde erat, & ſpíritus rédeat ad Deum qui dedit illum. *Eccle.* 12. 7.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Requiéſcant in pace. ℟. Amen.

In depoſitione Pontificis.

Oratio.

DEus, qui inter Apoſtólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* Pontificáli fecíſti dignitáte vigére; præſta, quæſumus, ut eórum perpétuo aggregétur consórtio; Per Dóminum.

In depoſitione Sacerdotis.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, Dómine, ut ánima fámuli tui *N.* Sacerdótis, quem in hoc ſéculo commorántem ſacris munéribus decoráſti, in cœléſti ſede glorióſa ſemper exúltet; Per Dóminum.

In depoſitione Defuncti non Sacerdotis.

Oratio.

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces noſtras, quibus miſericórdiam tuã súpplices deprecámur, ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc ſéculo migráre juſsíſti, in pacis ac lucis regióne conſtítuas, & Sanctórum tuórum júbeas eſſe consórtem; Per Dóminum.

In depoſitione Defunctæ.

Oratio.

QUæſumus, Dómine, pro tua pietáte miſerére ánimæ fámulæ tuæ *N.* & à contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ ſalvatiónis partem reſtítue; Per Dóminum.

IN ANNIVERSARIO DEFUNCTORUM.

Omnia ut in Officio præcedenti, exceptis quæ ſequuntur.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 16. *ad finem.*

PArce mihi, Dómine; nihil enim ſunt dies mei. Quid eſt homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Víſitas eum dilúculo, & súbitò probas illum. Uſquequò non parcis mihi, nec dimíttis me, ut glútiam ſalívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô Cuſtos hóminum? Quare poſuíſti me contrárium tibi, & factus ſum mihi metípſi gravis? Cur non tollis peccá-

tum meum, & quare non auferѕ iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam: & ſi manè me quæsíeris, non ſubsíſtam.

Lectio II. *c.* 10. *v.* 8. *ad* 12.

MAnus tuæ fecérunt me, & plaſmavérunt me totum in circúitu: & ſic repéntè præcípitas me? Meménto, quæſo, quòd ſicut lutum féceris me, & in púlverem redúces me. Nónne ſicut lac mulsíſti me, & ſicut cáſeum me coaguláſti? Pelle & cárnibus veſtíſti me; óſſibus & nervis compegíſti me; vitam & miſericórdiam tribuíſti mihi; & viſitátio tua cuſtodívit ſpíritum meum.

Lectio III. *c.* 13. *v.* 23. *ad finem.*

QUantas hábeo iniquitátes & peccáta, ſcélera mea & delícta oſténde mihi. Cur fáciem tuam abſcóndis, & arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, oſténdis poténtiam tuam, & ſtípulam ſiccam perséqueris: ſcribis enim contra me amaritúdines, & consúmere me vis peccátis adoleſcéntiæ meæ. Poſuíſti in nervo pedem meum, & obſerváſti omnes sémitas meas, & veſtígia pedum meórũ conſideráſti: qui, quaſi putrédo conſuméndus ſum, & quáſi veſtiméntum quod coméditur à tínea.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 2. *de fide Reſurr.* n. 3.

Lectio IV.

PRopoſúimus, fratres cariſſimi, ſolári nos commúni uſu, nec durum putáre quidquid univérſos manéret, & ideò mortem non eſſe lugéndam: primùm, quia commúnis ſit & cunctis débita; deinde, quia nos séculi hujus absólvat ærúmnis; poſtrémò, quia ſomni ſpécie ubi ab iſtíus mundi labóre requiétum ſit, vigor nobis vivácior refundátur. Quem dolórem non ſoléttur reſurrectiónis grátia? quem non exclúdat mœrórem, ſi credas nihil períre morte? imò ipsíus mortis celeritáte fieri, ut plus períre non poſſit?

Lectio V. n. 5.

FUiſſe étiam quidam feruntur pópuli, qui ortus hóminum lugérent, obitúſque celebrárent. Nec imprudénter: eos enim qui in hoc vitæ ſalum veníſſent mœréndos putábant: eos verò qui ex iſtíus mundi procéllis & flúctibus emersíſſent, non injúſto gaúdio proſequéndos arbitrabántur. Nos quoque ipſi natáles dies defunctórũ obliviſcimur, & eum quo obiérunt diem, célebri ſolemnitáte renovámus.

Lectio VI. n. 6.

NOn eſt ergo gravis ſubeúndus mœror ſecúndùm natúram; ne, aut ex-

cellentiórem áliquam natúræ exceptiónem nobis arrogáre videámur, aut commúnem recuſáre. Etenim mors æquális eſt ómnibus, indiſcréta paupéribus, inexcépta divítibus. Et ídeò, licèt per unius peccátum, in omnes tamen pertransívit: ut quem géneris non refúgimus autórem, non refugiámus & mortis: & ſit nobis ſicut per unum mors, ità per unum étiam reſurréctio; nec recuſémus ærúmnam, ut perveniámus ad grátiam. Venit enim, ut légimus, Chriſtus ſalvũ fácere quod períerat: & ut non ſolùm vivórum, ſed étiam mortuórum dominétur.

IN III. NOCTURNO.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

LECTIO VII. *c.* 15. *v.* 51. *ad finem.*

ECce myſtérium vobis dico: Omnes quidem reſurgémus, ſed non omnes immutábimur. In moménto, in ictu óculi, in novíſſima tuba: canet enim tuba, & mórtui resúrgent incorrúpti: & nos immutábimur. Opórtet enim corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem. Cùm autem mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet ſermo qui ſcriptus eſt: Absórpta eſt mors in victória. Ubi eſt, mors, victória tua? ubi eſt, mors, ſtímulus tuus? Stímulus autem mortis peccátum eſt: virtus verò peccáti lex. Deo autem grátias, qui dedit nobis victóriam per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum. Itaque, fratres mei dilécti, ſtábiles eſtóte & immóbiles, abundántes in ópere Dómini ſemper, ſciéntes quòd labor veſter non eſt inánis in Dómino.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſalonicénſes.

LECTIO VIII. *c.* 4. *v.* 12. *ad finem.*

NOlumus vos ignoráre, fratres, de dormiéntibus, ut non contriſtémini, ſicut & cœteri qui ſpem non habent. Si enim crédimus quòd Jeſus mórtuus eſt & reſurréxit, ità & Deus eos qui dormiérunt per Jeſum, addúcet cum eo. Hoc enim vobis dícimus in verbo Dómini, quia nos, qui vívimus, qui reſídui ſumus in advéntum Dómini, non præveniémus eos qui dormiérunt: quóniam ipſe Dóminus in juſſu, & in voce Archángeli, & in tuba Dei deſcéndet de cœlo: & mórtui qui in Chriſto ſunt, resúrgent primi. Deínde nos, qui vívimus, qui relínquimur, ſimul rapiémur cum illis in núbibus óbviàm Chriſto in áera, & ſic ſemper cum Dómino érimus. Itaque conſolámini ínvicem in verbis iſtis.

LECTIO IX. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 6.

DE tempóribus autem & moméntis, fratres, non indigétis ut ſcribámus vobis. Ipſi enim diligénter ſcitis quia dies Dómini, ſicut fur in nocte, ità véniet. Cùm enim díxerint pax & ſecúritas, tunc repentínus eis ſupervéniet intéritus, ſicut dolor in útero habénti, & non effúgient. Vos autem, fratres, non eſtis in ténebris, ut vos dies illa, tanquam fur comprehéndat: omnes enim vos filii lucis eſtis, & filii diéi: non ſumus noctis neque tenebrárum: ígitur non dormiámus ſicut & cǽteri, ſed vigilémus, & sóbrii ſimus.

In Anniverſariis, in quibus unicum dicitur Nocturnum, Invitatorium, Antiphonæ, Pſalmi, Verſiculus & duo priora Reſponſoria ſumuntur ex Officio præcedenti, ſecundùm Feriam. Invitatorium dicitur ritu ſimplici, & ultimum Reſponſorium ſemper erit, Libera me, *p.* cxxvij. *& ſemper reſumetur.*

Lectiones dicentur ut infrà.

FERIA II. ET V.

De Libro Job.

LECTIO I. *c.* 14. *v.* 1. *ad* 6.

HOmo natus de mulíere, brevi vivens témpore, replétur multis miſériis: qui, quaſi flos, egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eódem ſtatu pérmanet. Et dignum ducis ſuper hujuſcémodi aperíre óculos tuos, & addúcere eum tecum in judícium? Quis poteſt fácere mundum de immúndo concéptum sémine? nónne tu qui ſolus es? Breves dies hóminis ſunt, númerus ménſium ejus apud te eſt: conſtituíſti términos ejus qui præteríri non póterunt. Recéde paúlulùm ab eo, ut quiéſcat, donec optáta véniat, ſicut mercenárii, dies ejus.

Sermo ſancti Cyrílli Hieroſolymitáni Epiſcopi. *Catech. Myſtag.* 5.

LECTIO II.

PRo ómnibus orámus qui inter nos vitâ functi ſunt, máximum eſſe credéntes animárum juvámen pro quibus offértur precátio ſancti illíus & treméndi quod in altári póſitum eſt Sacrifícii. Scio multos dícere: Quid juvat ánimam, ſive cum peccátis, ſive abſque peccátis ex hoc mundo diſcedéntem, etiámſi in hoc Sacrifício illíus méntio fiat? Chriſtum pro noſtris peccátis mactátum offérimus, ut & nobis & illis, eum qui eſt benigníſſimus, propítium reddámus.

De Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

LECTIO III. *c.* 3. *v.* 11. *ad* 15.

FUndaméntum áliud nemo poteſt pónere, præter id quod póſitum eſt,

quod eſt Chriſtus Jeſus. Si quis autem ſuperædíficat ſuper fundaméntum hoc, aurum, argéntum, lápides pretióſos, ligna, fœnum, ſtípulam, uniuſcujúſque opus maniféſtum erit; dies enim Dómini declarábit: quia in igne revelábitur: & uniuſcujúſque opus quale ſit, ignis probábit. Si cujus opus mánſerit quod ſuperædificávit, mercédem accípiet. Si cujus opus árſerit, detriméntum patiétur; ipſe autem ſalvus erit, ſic tamen quaſi per ignem.

FERIA III. ET VI.

De Libro ſecúndo Machabæórum.

LECTIO I. *c.* 12. *v.* 42. *ad finem.*

VIr fortiſſimus Judas hortabátur pópulum conſerváre ſe ſinè peccáto, ſub óculis vidéntes quæ facta ſunt pro peccátis eórum qui proſtráti ſunt. Et factâ collatióne, duódecim míllia drachmas argénti miſit Jeroſólymam offérri pro peccátis mortuórũ Sacrifícium, benè & religióſè de reſurrectióne cógitans: (niſì enim eos qui cecíderant, reſurrectúros ſperáret, ſupérfluum viderétur & vanum oráre pro mórtuis:) & quia conſiderábat quòd hi qui cum pietáte dormitiónem accéperant, óptimam habérent repóſitã grátiam. Sancta ergo & ſalúbris eſt cogitátio pro defúnctis exoráre, ut à peccátis ſolvántur.

Sermo ſancti Epiphánii Epíſcopi.

Adverſ. Hæreſ. Lib. 3. *Hæreſ.* 75. n. 7. 8.

LECTIO II.

QUòd ſpectat ad ritum illum quo mortuórum nómina pronuntiántur, quid eo eſſe poteſt utílius, quid opportúnius, aut veró admiratióne dígnius? Nempè ut qui adſunt, certíſſimè ſibi perſuádeant mórtuos vívere, nec in níhilum redáctos eſſe, ſed exíſtere adhuc, atque apud Dóminum vívere: tum ut religiosíſſimum illud dogma prædicétur, quo qui pro frátribus precántur, benè de illis ſperáre conſtat, quaſi péregrè proféctis. Neceſſáriò fácere illud Eccléſiam dico, quæ tráditum ſibi ritum illum à majóribus accéperit.

De Epíſtola ſecúnda beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

LECTIO III. *c.* 5. *v.* 1. *ad* 10.

SCimus quóniam ſi terréſtris domus noſtra hujus habitatiónis diſſolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufáctam, ætérnam in cœlis. Nam & in hoc ingemíſcimus, habitatiónem noſtram quæ de cœlo eſt, superíndui cupiéntes: ſi tamen veſtíti, non nudi inveniámur. Nam & qui ſumus in hoc tabernáculo, ingemíſcimus graváti, eò quòd nólumus expoliári, ſed superveſtíri: ut abſorbeátur quod mortále

eſt à vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipſum, Deus, qui dedit nobis pignus Spíritûs. Audéntes ígitur ſemper, ſciéntes quóniam dum ſumus in córpore, peregrinámur à Dómino: (per fidem enim ambulámus, & non per ſpéciem.) Audémus autem, & bonam voluntátem habémus magìs peregrinári à córpore, & præséntes eſſe ad Dóminum. Et ídeò conténdimus, ſive abséntes, ſive præséntes, placére illi. Omnes enim nos manifeſtári opórtet ante tribúnal Chriſti, ut réferat unuſquíſque própria córporis, próut geſſit, ſive bonum, ſive malum.

FERIA IV. ET SABBAT.

De Michǽa Prophéta.

LECTIO I. *c.* 7. *v.* 7. *ad* 10.

EGo ad Dóminum aſpíciam, expectábo Deum Salvatórem meum: aúdiet me Deus meus. Ne lætéris, inimíca mea, ſuper me, quia cécidi: consúrgam, cùm sédero in ténebris, Dóminus lux mea eſt. Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei, donec cauſam meam júdicet, & fáciat judícium meum: edúcet me in lucem, vidébo juſtítiam ejus; & aſpíciet inimíca mea, & operiétur confuſióne, quæ dicit ad me: Ubi eſt Dóminus Deus tuus? Oculi mei vidébunt in eam; nunc erit in conculcatiónem ut lutum plateárum.

Sermo ſancti Joánnis Chrysóſtomi.

Hom. 21. *in Act. Apoſt.* n. 4.

LECTIO II.

NOn fruſtrà oblatiónes pro defúnctis fiunt, non fruſtrà preces, non fruſtrà eleemóſynæ. Hæc ómnia Spíritus diſpóſuit, volens ut nos mútuò juvémus. Non fruſtrà clamat Diáconus: Pro iis qui in Chriſto defúncti ſunt, & pro iis qui illórum memóriam fáciunt. Non Diáconus hanc emíttit vocem, ſed Spíritus, non Sanctus dico, ſed donum ejus. Quid dicis? In mánibus eſt Hóſtia, & ómnia paráta proſtant; adſunt Angeli, Archángeli; ádeſt Filius Dei; cum tanto horróre adſtant omnes; adſtant illi clamántes, ómnibus ſiléntibus; & putas hæc fruſtrà fieri? Itaque ne utcúmque accedámus, nec témerè hæc fieri putémus. Hæc cùm ſciámus, conſiderémus quantas póſſumus conſolatiónes defúnctis conférre, vice lacrymárum, vice flétuum, vice monumentórum, eleemóſynas nempè, oratiónes, oblatiónes; ut, & illi, & nos promíſſa conſequámur bona.

De Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

LECTIO III. *c.* 5. *v.* 15. *ad* 19.

SI unius delícto multi mórtui ſunt, multò magìs grátia Dei & donum in grátia unius hóminis Jeſu Chriſti in plures abundá-

vit. Et non ſicut per unum, peccátum, ità & donum: nam judícium quidem ex uno in condemnatiónem; grátia autem ex multis delíctis in juſtificatiónem. Si enim uníus delícto mors regnávit per unum, multò magìs abundántiam grátiæ, & donatiónis, & juſtítiæ accipiéntes, in vita regnábunt per unum Jeſum Chriſtum. Igitur ſicut per uníus delíctum in omnes hómines in condemnatiónem, ſic & per uníus juſtítiam in omnes hómines in juſtificatiónem vitæ. Sicut enim per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres conſtitúti ſunt multi, ità & per uníus obeditiónem, juſti conſtituéntur multi.

Oratio.

DEus indulgentiárum Dómine, da ánimæ fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) *N.* cujus Anniversárium depoſitiónis diem commemorámus, refrigérii ſedem, quiétis beatitúdinem, & lúminis claritátem; Per Dóminum.

In primo Anniverſario dicitur tantùm prædicta Oratio; in aliis adduntur ſequentes, ſub eadem concluſione.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ largítor & humánæ ſalútis amátor; quæſumus cleméntiam tuam, ut noſtræ congregatiónis fratres, propínquos & benefactóres, qui ex hoc século tranſiérunt, beátâ Maríâ ſemper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómnium Cónditor & Redémptor, animábus ómnium Fidélium Defunctórum remiſſiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam ſemper optavérunt, piis ſupplicatiónibus conſequántur; Qui vivis & regnas cũ Deo Patre.

℣. Dóminus vobíſcum;
℟. Et cum ſpíritu tuo.
℣. Requiéſcant in pace.
℟. Amen.

Pro pluribus Defunctis.

DEus, cui próprium eſt miſeréri ſemper & párcere; propitiáre animábus famulórum famularúmque tuárum, & ómnia eárum peccáta dimítte; ut mortalitátis vínculis abſolútæ, transíre mereántur ad vitam; Per Dóminum.

Pro Patre vel Matre.

DEus, qui nos patrem & matrem honoráre præcepíſti; miſerére cleménter animábus patris mei & matris meæ, (*vel* ánimæ patris mei *vel* matris meæ,) eorúmque (*vel* ejúſque) peccáta dimítte; méque eos (*vel* eum, *vel* eam) in ætérnæ claritátis gaúdio fac vidére; Per Dóminũ noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui te-

cum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti, Deus; Per ómnia sécula ſeculórum. ℟. Amen.

PSALMI GRADUALES.

Dicuntur quinque primi Pſalmi ſinè Glória Patri, *ſed in fine ultimi dicitur,* Réquiem ætérnam, &c.

Inchoantur abſolutè ſinè Antiphona, Pſalmi, Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, *p.* 69. Levávi óculos meos, *p.* 70. Lætátus ſum, *p.* 147. Ad te levávi, *p.* 89. Nisì quia Dóminus, *p.* 70.

In fine dicitur, Réquiem ætérnā dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus:

Kýrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon. Pater noſter, &c. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Convértere, Dómine, úſquequò? ℟. Et deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos. *Pſ.* 89. 13.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

ABſólve, quǽſumus, Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, & ómnium Fidélium defunctórum ab omni vínculo delictórum; ut in reſurrectiónis glória inter Sanctos & Electos tuos reſuſcitáti reſpírent; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt Orationem ſtatim dicuntur ſequentes quinque Pſalmi abſolutè; & in fine cujuſlibet dicitur, Glória Patri.

Pſalmi, Qui confidunt, *p.* 70. In convertendo, *p.* 107. Nisì Dóminus, *p.* 71. Beáti omnes, *p.* 107. Sæpè expugnavérunt me, *p.* 126.

Deinde dicitur flexis genibus:

Kýrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon. Pater noſter, &c. *ſecretò.* ℣. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Memor eſto congregatiónis tuæ, ℟. Quam poſſedíſti ab inítio. *Pſ.* 73. 2.

℟. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

℣. Dóminus vobíſcum; ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium eſt miſeréri ſemper & párcere, ſúſcipe deprecatiónem noſtram; ut nos & omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa conſtríngit, miſerátio tuæ pietátis cleménter absólvat; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Similiter poſt hanc Orationem dicuntur ſequentes quinque Pſalmi, cum Gló-

'atri, *in fine cujuſlibet.*
ſal. De profúndis, *p.*
Dómine, non eſt exal-
m, *p.* 89. Meménto,
aine, *p.* 108. Ecce quàm
am, *p.* 148. Ecce nunc
edícite, *p.* 31.
'*einde dicitur flexis ge-*
ts:
ýrie, eléiſon. Chriſte,
on. Kýrie, eléiſon. Pa-
ıoſter, &c. *ſecretò.* ℣.
e nos indúcas in tenta-
em; ℟. Sed líbera nos
alo.
. Deus ómnium, miſe-
plebi tuæ, ℟. Super
quam invocátum eſt nomen
tuum. *Eccli.* 36. 14.
℣. Dómine, exaúdi ora-
tiónem meam; ℟. Et cla-
mor meus ad te véniat. *Pſ.*
101. 2.
℣. Dóminus vobíſcum;
℟. Et cum ſpíritu tuo.
Orémus.
PRæténde, quǽſumus, Dómine, fámulis & famulâbus tuis déxteram cœléſtis auxílii; ut te toto corde perquírant, & quæ digné póſtulant, cónſequi mereántur; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

ENEDICTIO MENSÆ.

NTE PRANDIUM.
'*ui benedicit Menſam,*
pit: Benedícite. *Alii reſ-*
dent: Dóminus. *Deinde*
t ℣. Oculi ómnium, &
proſequuntur, In te
ant, Dómine; & tu das
an illórum in témpore
ortúno: áperis tu manum
n, & imples omne áni-
benedictióne. *Pſ.* 144.
16.
'. Glória Patri. ℟. Sicut
. Kýrie, eléiſon. Chri-
eléiſon. Kýrie, eléiſon.
er noſter, &c. *ſecretò.*
Et ne nos indúcas in
atiónem; ℟. Sed líbera
à malo.
Orémus.
Enedic, Dómine, nos,
& hæc ✝ tua dona, quæ
ua largitáte ſumus ſump-
i; Per Chriſtum Dómi-
n noſtrum. ℟. Amen.

Lector dicit: Jube, Dómne, benedícere.
Benedictio: Menſæ cœléſtis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.
In fine Lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO poſt Prandium.

Qui benedixit Menſam, incipit ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, *& alii proſequuntur:* Et ſancti tui benedícant tibi. *Pſ.* 144. 10. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.
Poſteà dicit: Agimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérſis beneficiis tuis; Qui vivis & regnas in sécula ſeculórum. ℟. Amen.
Deinde alternatim dicitur Pſalmus, Laudâte Dóminum, omnes gentes, *p.* 139.

In fine Glória Patri. *Deinde* Kýrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon. Pater noſter, &c. *ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem, ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Diſpérſit dedit paupéribus; ℟. Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 111. 9.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Pſ.* 33. 2.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Aúdiant manſuéti, & læténtur. *Pſ.* 33. 3.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípſum. *Pſ.* 33. 4.

℣. Sit nomen Dómini benedíctum, ℟. Ex hoc, nunc, & uſque in ſéculum. *Pſ.* 112. 2.

Retribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Secretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiéſcant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ante Cœnam.

Qui benedicit Menſam, incipit: Benedícite. *Alii reſpondent*: Dóminus. *Deinde dicit* ℣. Edent paúperes, & *alii proſequuntur*, Et ſaturabúntur: & laudábunt Dóminum qui requírunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Pſ.* 21. 27.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat. Kýrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon. Pater noſter, &c. *ſecretò uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas, &c.

Orémus.

Benedic, Dómine, nos, & hæc † tua dona, quæ de tua largitáte ſumus ſumptúri; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Lector dicit, Jube, Domne, benedícere.

Benedictio: Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine Lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO poſt Cœnam.

Qui benedixit Menſam, incipit ℣. Memóriam fecit mirabílium ſuórum, & *alii proſequuntur*: Miſéricors & miſerátor Dóminus; eſcam dedit timéntibus ſe. *Pſ.* 110. 4. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Poſteà dicit: Benedíctus Deus in donis ſuis, & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis; Qui vivit & regnat in sécula ſeculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Pſalmus, Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 139. *& reliqua, ut ſuprà.*

Jejuniis, *ad refe-m ſit Benedictio Men- Gratiarum Actio, ut um eſt pro Cœna.*

ctus modus benedicen- enſam, & agendi gra- mutatur diebus infrà tis, ut ſequitur.

ATALI DOMINI,

Vigiliam Epiphaniæ.

Benedictio.

Enedícite, ℞. Dóminus. Verbum caro fa- a eſt, allelúia; & itávit in nobis, alle- .

lória Patri. Kýrie, eléi- . Chriſte, eléiſon. Kýrie, ſon. Pater noſter, *& qua, ut ſuprà, p.* xvij.

Gratiarum Actio.

JOtum fecit Dóminus, allelúia, Salutáre ſuum, elúia.

Glória, *& reliqua, ut ſuprà, p.* cxxxvij. *excepto quòd loco Pſalmi* Laudáte Dóminum, *dicitur Pſalmus,* Cantáte Dómino cánticum novum, quia, *p.* 99.

IN EPIPHAN. DOMINI,

Et per Octavam.

Benedictio.

BEnedícite, ℞. Dóminus. Omnes de Saba vénient, allelúia, aurum & thus deferéntes, allelúia.

Glória Patri. Kýrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon. Pater noſter, *& reliqua, ut ſuprà, p.* cxxxvij.

Gratiarum Actio.

REges Tharſis & Inſulæ múnera ófferent, allelúia. Reges Arabum & Saba dona addúcent, allelúia.

Glória, *& reliqua, ut ſuprà, p.* cxxxvij. *excepto quòd loco Pſalmi* Laudáte Dóminum, *dicitur Pſalmus,* Deus, judícium, *p.* 98.

ITINERARIUM.

Viator, in ipſo itineris ngreſſu, ſi ſolus fuerit, dicat quæ ſequuntur in ſingulari, ſi cum ſociis, in plurali, ut ſequitur.

Canticum, Benedíctus Dóminus Deus Iſraël, *p.* 13.

Ant. Benè ambulémus, & ſit Deus in itínere noſtro, & Angelus ejus comitétur nobíſcum.

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon. Pater noſter, &c. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Salvos fac ſervos tuos, ℞. Deus meus, ſperántes in te. *Pſ.* 85. 2.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de Sancto; ℞. Et de Sion tuére nos. *Pſ.* 19. 3.

℣. Eſto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℞. A fácie inimíci. *Pſ.* 60. 4.

℣. Nihil profíciat inimícus in nobis; ℞. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Pſ.* 88. 23.

℣. Benedíctus Dóminus die quotídie: ℞. Próſperum

iter fáciat nobis Deus ſalutárium noſtrórũ. *Pſ.* 67. 20.

℣. Vias tuas, Dómine, demónſtra nobis; ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Pſ.* 24. 4.

℣. Utinàm dirigántur viæ noſtræ, ℟. Ad cuſtodiéndas juſtificatiónes tuas! *Pſ.* 118. 5.

℣. Erunt prava in diréćta; ℟. Et áſpera in vias planas. *Iſ.* 40. 4.

℣. Angelis ſuis Deus mandávit de te, ℟. Ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis. *Pſ.* 90. 11.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

Orémus.

DEus, qui filios Iſraël per maris médium ſicco veſtígio ire feciſti, quíque Magis iter ad te ſtellâ duce pandíſti; tribue nobis, quæſumus, iter próſperum tempúſque tranquíllum; ut Angelo tuo ſanćto cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demùm ad ætérnæ ſalútis portum perveníre felíciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum edúćtum, per omnes ſuæ peregrinatiónis vias illæſum cuſtodíſti; quæſumus, ut nos fámulos tuos cuſtodíre dignéris: eſto nobis, Dómine, in procinćtu ſuffrágium, in via ſolátium, in æſtu umbráculum, in plúvia & frigore teguméntum, in laſſitúdine vehículum, in adverſitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, próſperè perveniámus, & demùm incólumes ad própria redeámus.

ADéſto, quæſumus, Dómine, ſupplicatiónibus noſtris; & viam famulórum tuórum in ſalútis tuæ proſperitáte diſpóne; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietátes, tuo ſemper protegámur auxílio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam ſalútis incédat; & beáti Joánnis Præcursóris hortaménta ſećtándo, ad eum quem prædíxit, ſecúra pervéniat Dóminum noſtrũ Jeſum Chriſtum Filium tuum. ℟. Am.

℣. Procedámus cum pace, in nómine Dómini. ℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Pſalmi, Quàm dilécta, *p.* 104. Benedixíſti, *p.* 97. Inclína, *p.* 150. Crédidi, *p.* 107. De profúndis, *p.* 127.

Ant. Dómine, memor eſto meî; & ne vindíćtam ſumas de peccátis meis; neque reminiſcáris delićta

mea, vel paréntum meórum. *Tob.* 3. 3.

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon. Pater noſter, &c. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Ego dixi: Dómine, miſerére meî; ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Pſ.* 40. 5.

℣. Convértere, Dómine, úſquequò? ℟. Et deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos. *Pſ.* 89. 13.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodum ſperávimus in te. *Pſ.* 32. 22.

℣. Sacerdótes tui induántur juſtítiam; ℟. Et ſancti tui exúltent. *Pſ.* 131. 9.

℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine; ℟. Et ab aliénis parce ſervo tuo. *Pſ.* 18. 13.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, mitíſſime Deus, inclína précibus noſtris, & grátiâ ſancti Spíritûs illúmina cor noſtrum; ut tuis myſtériis dignè miniſtráre, téque ætérnâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, & omnis volúntas lóquitur, & quem nullum latet ſecrétum; puríſica per infuſiónem ſancti Spíritûs cogitatiónes cordis noſtri; ut te perféctè dilígere, & dignè laudáre mereámur.

URe igne ſancti Spíritûs renes noſtros & cor noſtrum, Dómine; ut tibi caſto córpore ſerviámus, & mundo corde placeámus.

MEntes noſtras, quæſumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit, illúminet; & indúcat in omnem, ſicut tuus promíſit Fílius, veritátem.

ADſit nobis, quæſumus, Dómine, virtus Spíritûs ſancti; quæ & corda noſtra cleménter expúrget, & ab ómnibus tueátur advérſis.

DEus, qui corda fidélium ſancti Spíritûs illuſtratióne docuíſti; da nobis in eódem Spíritu recta ſápere, & de ejus ſemper conſolatióne gaudére.

COnſciéntias noſtras, quæſumus, Dómine, viſitándo puríſica; ut véniens Dóminus noſter Jeſus Chriſtus Fílius tuus, parátam ſibi in nobis invéniat manſiónem; Qui tecum vivit & regnat Deus. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO POST MISSAM.

Canticum Benedícite, p. 12.

Pſalmus Laudáte Dóminum in ſanctis ejus, p. 13.

Ant. Benedícite, ſacerdótes Dómini, Dómino: laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula. *Dan.* 3. 84.

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kýrie, eléiſon.

Pater noſter, &c. ℣. Et ne nos indúcas, &c.

℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et ſancti tui benedícant tibi. *Pſ.* 144. 10.

℣. Exultábunt ſancti in glória; ℟. Lætabúntur in cubílibus ſuis. *Pſ.* 149. 5.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Pſ.* 113. 9.

℣. Dómine, exaúdi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101. 2.

Orémus.

DEus, qui tribus púeris mitigáſti flammas ígnium; concéde propítius, ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

ACtiónes noſtras, quǽſumus, Dómine, aſpirándo prǽveni, & adjuvándo proſéquere; ut cuncta noſtra orátio & operátio à te ſemper incípiat, & per te cœpta finiátur.

DA nobis, quǽſumus, Dómine, vitiórum noſtrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuíſti tormentórum ſuórum incéndia ſuperáre; Per Chriſtun Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

LITANIÆ SANCTISSIMI NOMINIS JESU.

KYrie, eléiſon.
Chriſte, eléiſon.
Kýrie, eléiſon.
Jeſu, audi nos.
Jeſu, exaúdi nos.
Pater de cœlis Deus, Miſerére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, Miſerére nobis.
Spíritus ſancte Deus, Miſerére nobis.
Sancta Trínitas unus Deus, Miſerére nobis.
Jeſu Fili Dei vivi, Miſerére nobis.
Jeſu Splendor Patris, miſ.
Jeſu Candor lucis ætérnæ, miſerére nobis.
Jeſu Rex glóriæ, miſ.
Jeſu Sol juſtítiæ, miſ.
Jeſu Fili Maríæ Vírginis, miſerére nobis.
Jeſu admirábilis, miſ.
Jeſu Deus fortis, miſ.
Jeſu Pater futúri séculi, miſerére nobis.

Jeſu magni conſílii Angele, miſ.
Jeſu potentíſſime, miſ.
Jeſu patientíſſime, miſ.
Jeſu obedientíſſime, miſ.
Jeſu mitis, & húmilis corde, miſ.
Jeſu amátor caſtitátis, miſ.
Jeſu amátor noſter, miſ.
Jeſu Deus pacis, miſ.
Jeſu Autor vitæ, miſ.
Jeſu exémplar virtútum, miſerére nobis.
Jeſu zelátor animárum, miſerére nobis.
Jeſu Deus noſter, miſ.
Jeſu refúgium noſtrũ, miſ.
Jeſu Pater paúperum, miſ.
Jeſu theſaúrus fidélium, miſerére nobis.
Jeſu bone Paſtor, miſ.
Jeſu lux vera, miſ.
Jeſu Sapiéntia ætérna, miſ.
Jeſu bónitas infiníta, miſ.
Jeſu via & vita noſtra, miſ.
Jeſu gaúdium Angelórum, miſerére nobis.
Jeſu Magíſter Apoſtolórum, miſ.
Jeſu Doctor Evangeliſtárum, miſ.
Jeſu fortitúdo Mártyrum, miſerére nobis.
Jeſu lumen Confeſſórum, miſerére nobis.
Jeſu púritas Vírginum, miſerére nobis.
Jeſu coróna Sanctórum ómnium, miſ.
Propítius eſto, Parce nobis, Jeſu.
Propítius eſto, Exaúdi nos, Jeſu.
Ab omni malo, Líbera nos, Jeſu.
Ab ira tua, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera.
A ſpíritu fornicatiónis, líbera nos, Jeſu.
A morte perpétua, líbera.
A negléctu inſpiratiónum tuárum, líbera.
Per myſtérium ſanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera nos, Jeſu.
Per Infántiam tuam, líbera.
Per diviníſſimam Vitam tuam, líbera.
Per Labóres tuos, líbera.
Per Agóniam & Paſſiónem tuam, líbera.
Per Crucem & Derelictiónem tuam, líbera.
Per Languóres tuos, líbera.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera.
Per Reſurrectiónem tuam, líbera nos, Jeſu.
Per Aſcenſiónem tuam, líbera nos, Jeſu.
Per Gaúdia tua, líbera.
Per Glóriam tuam, líbera.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Jeſu.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaúdi nos, Jeſu.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miſerére nobis, Jeſu.

Orémus.

DOmine Jeſu, cujus Nomen nemo cum fructu dícere poteſt, niſi in Spíritu ſancto; concéde, quæſumus, illud ſacratíſſimum Nomen invocántibus, ómnium remiſſiónem peccatórum; Qui vivis & regnas in sécula ſeculórum. ℟. Amen.

LITANIÆ

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Kyrie, eléiſon.
Chriſte, eléiſon.
Kýrie, eléiſon.
Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaúdi nos.
Pater de cœlis Deus, Miſerére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, Miſerére nobis.
Spíritus ſancte Deus, Miſerére nobis.
Sancta Trínitas unus Deus, Miſerére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora pro nobis.
Mater Chriſti, ora.
Mater divínæ grátiæ, ora.
Mater puríſſima, ora.
Mater caſtíſſima, ora.
Mater invioláta, ora.
Mater intemeráta, ora.
Mater amábilis, ora.
Mater admirábilis, ora.
Mater Creatóris, ora.
Mater Salvatóris, ora.
Virgo prudentíſſima, ora.
Virgo veneránda, ora.
Virgo prædicánda, ora.
Virgo potens, ora.
Virgo clemens, ora.
Virgo fidélis, ora.
Spéculum juſtítiæ, ora.
Sedes ſapiéntiæ, ora.
Cauſa noſtræ lætítiæ, ora.
Vas ſpirituále, ora.
Vas honorábile, ora.
Vas insígne devotiónis, ora pro nobis.
Roſa mýſtica, ora.
Turris Davídica, ora.
Turris ebúrnea, ora.
Domus aúrea, ora.
Fœ́deris arca, ora.
Jánua cœli, ora.
Stella matutína, ora.
Salus infirmórum, ora.
Refúgium peccatórum, ora.
Conſolátrix afflictórum, ora pro nobis.
Auxílium Chriſtianórum, ora pro nobis.
Regína Angelórum, ora.
Regína Patriarchárum, ora.
Regína Prophetárum, ora.
Regína Apoſtolórum, ora.
Regína Mártyrum, ora.
Regína Confeſsórum, ora.
Regína Vírginum, ora.
Regína Sanctórum ómnium, ora.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaúdi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miſerére nobis.

Orémus.

Famulórum tuórum, quæſumus, Dómine, delíctis ignóſce; ut qui tibi placére de áctibus noſtris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini noſtri interceſſióne ſalvémur; Per eúmdem Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

CANONES

SELECTI CONCILIORUM CANONES

Singulis diebus ad Primam legendi.

PARS HIEMALIS.

* *Deſignat Concilium Generale ſeu Œcumenicum.*

✠ *Deſignat Concilium Nationale, ſeu totius, aut ferè totius Eccleſiæ Gallicanæ.*

✢ *Deſignat Concilium Provinciale, ſeu Provinciæ Turonenſis aut ſaltèm Aremoricæ.*

✣ *Deſignat Concilium aliud à præfatis, at Eccleſiæ univerſæ reverentiâ conſecratum.*

De Adventûs Tempore. De Reverentia ſacris Scripturis debita, & de ſacrorum Canonum auctoritate atque obſervantia.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

Ex Concílio Tridentíno. *

Ann. 1547. *Seſſ.* 6. *Cap.* 2.

FActum eſt ut cœléſtis Pater, pater miſericordiárum, & Deus totius conſolatiónis, Chriſtum Jeſum, Filium ſuum, & ante Legem, & Legis témpore, multis ſanctis Pátribus declarátum ac promíſſum, cùm venit beáta illa plenitúdo témporis, ad hómines míſerit, ut & Judǽos qui ſub Lege erant, redímeret, & gentes quæ non ſectabántur juſtítiam, juſtítiam apprehénderent, atque omnes adoptiónem filiórum recíperent.

FERIA II.

Ex Concílio Trecénſi. ✣

Ann. 1459.

IN Advéntu Dómini eſt multùm commendábile jejúnium, illis quibus Dóminus déderit voluntátem páriter & facultátem, & máximè Cléricis.

FERIA III.

Ex Concílio Tridentíno.

*

Ann. 1563. *Seſſ.* 25. *de Reformatione. Cap.* 18.

SCiant univérſi ſacratíſſimos Cánones exáctè ab ómnibus, & quoàd ejus fieri póterit, indiſtínctè obſervándos.

FERIA IV.
Ex Concílio Tridentíno. *
Ann. 1562. Seſſ. 22. de Reformatione. Cap. 1.

STatuit Sancta Sýnodus, ut quæ áliàs à ſummis Pontificibus & à ſacris Concíliis de Clericórum vita, honeſtáte, cultu, doctrináque retinénda, ac ſimul de luxu, comeſſatiónibus, chóreis, áleis, lúſibus, ac quibuſcúmque crimínibus, nécnon ſeculáribus negótiis fugiéndis, copióſè ac ſalúbriter ſancíta fuérunt, éadem in póſterùm obſervéntur.

FERIA V.
Ex Concílio Nicæno ſecúndo. *
Ann. 787. Can. 1.

CAnones ampléctimur, non ſolùm qui ab almis Apóſtolis & universálibus Sýnodis, ſed qui étiam in áliis Concíliis, quæ locáliter, & per províncias & regiónes ſunt colléćti, in expoſitiónem hujúſmodi Decretórum, promulgáti ſunt, & qui à ſanctis Pátribus noſtris prolári fuiſſe probántur.

FERIA VI.
Ex Concílio Pariſiénſi. ✠
Ann. 614. Can. 1.

CAnonum inſtitúta ab ómnibus conſervéntur, & quod per prióra témporum ſpátia præcéptum eſt vel deinceps, perpetuáliter obſervétur.

SABBATO.
Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠
Ann. 836. Cap. 2. Can. 4.

COnvenit ſacerdotáli miniſtério ſcire formam Evangélicam, documénta Apoſtólica, normam régulæ paſtorális; ne ab impéritis, quod abſit, paſtorále magiſtérium áliquâ temeritáte uſurpétur, aut viléſcat.

De Tyrocinio Clericali, Tonſura, Ordinibus, & Ordinationibus.

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.
Ex Concílio Sardicénſi. ✠
Ann. 347. Can. 13.

COnvéniens non eſt, nec rátio, vel diſciplína pátitur, ut témerè ordinétur, aut Epíſcopus, aut Présbyter, aut Diáconus; máximè cùm & magíſter Géntium beátus Apóſtolus, ne hoc fíeret denuntiáſſe & prohibuíſſe videátur; ſed hi quorum per longum tempus examináta ſit vita, & mérita fúerint comprobáta.

FERIA II.
Ex Concílio Tridentíno. *
Ann. 1563. Seſſ. 23. Can. 1.

SI quis díxerit, non eſſe in novo Teſtaménto Sacerdótium visíbile & extérnum, vel non eſſe poteſtátem áliquam conſecrándi &

offeréndi verum Corpus & Sánguinem Dómini, & peccáta remittendi & retinéndi, ſed officium tantùm, & nudum miniſtérium prædicándi Evangélium, vel eos qui non prædicant, prorsùs non eſſe Sacerdótes, anáthema ſit.

FERIA III.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1563. *Seſſ.* 23. *Can.* 2.

SI quis díxerit, præter Sacerdótium, non eſſe in Eccléſia Cathólica álios Ordines & Majóres & Minóres, per quos velut per gradus in Sacerdótium tendátur, anáthema ſit.

FERIA IV.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1563. *Seſſ.* 23. *Can.* 3.

SI quis díxerit, Ordinem, ſive ſacram Ordinatiónem, non eſſe verè & própriè Sacraméntum, à Chriſto Dómino inſtitútum, vel eſſe figméntum quoddam humánum, excogitárum à viris rerum eccleſiaſticárum imperitis, aut eſſe tantùm ritum quemdam eligéndi Miniſtros verbi Dei & Sacramentórum, anáthema ſit.

FERIA V.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1563. *Seſſ.* 23. *Can.* 4.

SI quis díxerit, per ſacram Ordinatiónem non dari Spíritum ſanctum, ac proínde fruſtrà Epíſcopos dícere: Accipe Spíritum ſanctum; aut per eam non ímprimi caractérem; vel eum qui Sacérdos ſemel fuit, láicum rursùs fieri poſſe, anáthema ſit.

FERIA VI.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. Cap.* 4.

PRima Tonsúrâ non initiéntur qui ſacraméntum Confirmatiónis non ſuſcéperint, & fidei rudiménta edócti non fúerint, quíque légere & ſcríbere néſciant, & de quibus probábilis conjectúra non ſit eos, ut Deo fidélem cultum præſtent, hoc vitæ genus elegiſſe.

SABBATO.

Ex Concílio Turonénſi. ✢ *Ann.* 1583. *Cap.* 7.

TOnsúrâ non inſigniántur, niſi ſufficiénter litteráti, juxta ſacrórum Cánonum decréta, quibus adſit ánimus divínis Officiis inſerviéndi.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

Ex Concílio Tridentíno. ✱ *Ann.* 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. Cap.* 11.

MInóres Ordines iis qui ſaltèm intélligunt linguam Latínam, per témporum interſtítia, niſi áliud Epiſcopo expedíre magìs vidébitur, conferántur; ut eò accurátiùs quantùm ſit hujus diſciplínæ pondus poſſint edocéri, ac in unoquóque múnere, juxta præſcriptum Epíſcopi, ſe exérceant.

FERIA II.

Ex Concílio Tridentíno. ✠
Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform.* *Cap.* 13.

SUbdiáconi & Diáconi ordinéntur habéntes bonum teſtimónium, & in minóribus Ordínibus jam probáti, ac lítteris & iis quæ ad Ordinem exercéndum pértinent, inſtrúcti.

FERIA III.

Ex Concílio Turonénſi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 10.

MAjóribus Ordínibus initiándi trinâ denuntiatióne inſinuéntur in Ecclésia Parǽciæ quam inhábitant, ad percipiénda impediménta quæ débeat Párochus Epíſcopo aut ejus Officiáli ſignificáre.

FERIA IV.

Ex Concílio Mediolanénſi. ✠
Ann. 1576. *Cap.* 6.

FIdéles hoc témpore frequentíſſimi ad Ecclésiam convéniant, ubi ſanctis précibus, cum pro ſacra Ordinatióne, tum pro his cómmodis quæ ſingulórum annórum revolutióne conséquimur, ómnium bonórum largitóri Deo, grátia habeátur.

FERIA V.

Ex Concílio Aurelianénſi quinto. ✠
Ann. 549. *Can.* 5.

NUllus Cléricum ſeu Lectórem aliénum, ſinè ſui ceſſióne Pontíficis, vel promovére, vel ſibi quibúſlibet conditiónibus áudeat vindicáre. Quòd ſi quis hanc conſtitutiónem fúerit quâcúmque præſumptióne trangréſſus, ab honóre vel officio ſuſcépto, juxta arbítrium ſui Pontíficis ſuſpendátur. Epíſcopus verò qui ordináverit, ſex ménſibus Miſſas tantùm fácere non præſúmat.

FERIA VI.

Ex Epíſtola decretáli beáti Geláſii Papæ ad Epíſcopos Lucániæ. ✠
Script. *Ann.* 494. *Can.* 11.

ORdines Presbyterórum & Diaconórum, niſi certis tempóribus & diébus, exercére non áudeant Pontífices, id eſt, quarti menſis jejúnio, séptimi ac décimi; ſed étiam Quadrageſimális inítii ac mediánâ Quadragéſimæ, die ſábbati, jejúnio, circa véſperam nóverint celebrándos.

SABBATO.

Ex Concílio Aurelianénſi tértio. ✠
Ann. 538. *Can.* 15.

DE his Cléricis qui ſub quálibet occaſióne aut conditióne in aliórum civitátibus vel territóriis credíderint immorándum, ne ad ullum Clericátûs honórem abſque ſui Epíſcopi ſcripto atque conſénſu débeant promovéri.

De Functionibus & Officiis ſex Ordinum inferiorum.

DOMINICA QUARTA ADVENTUS.

Ex Concílio Aurelianénſi tértio. ✠

Ann. 538. *Can.* 11.

SI qui Clérici miniſtéria ſuſcépta quacúmque occaſióne ágere, ſicut & réliqui, detréctant, & excuſatiónem de patrocíniis quorumcúmque, præténdunt, inter réliquos canónicos Cléricos non habeántur.

FERIA II.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 816. *L.* 1. *Cap.* 7.

DIaconórum Ordo à tribu Levi accépit exórdium: in Evangélio autem primórdia eórum & in Actibus Apoſtolórum legúntur. Exhinc jam decrevérunt Apóſtoli Apoſtolorúmque ſucceſſóres per omnes Eccléſias Diáconos ordinándos eſſe, qui ſublimióri gradu cœteris circa aram Chriſti quaſi colúmnæ aſſiſterent: ipſi quoque evangeliſant.

FERIA III.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 816. *L.* 1. *Cap.* 6.

SUbdiáconi in Eſdra inveniúntur, appellantúrque ibi Nathinéi, id eſt, In humilitáte Dómino ſerviéntes: iſti oblatiónes in templo Dómini ſuſcípiunt à pópulis: iſti obédiunt officiis Levitárum: iſti quoque vaſa córporis & ſánguinis Chriſti Diacónibus ad altária Dómini ófferunt.

FERIA IV.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Ord.* *Cap.* 2.

NOn ſolùm de Sacerdótibus, ſed & de Diáconis ſacræ Lítteræ apértam mentiónem fáciunt: & ab ipſo Eccléſiæ inítio ſequéntium Ordinum nómina, atque uniuſcujúſque eórum própria miniſtéria, Subdiáconi ſcílicet, Acólythi, Exorcíſtæ, Lectóris & Oſtiárii in uſu fuiſſe cognoſcúntur, quamvis non pari gradu.

FERIA V.

Ex Concílio Mediolanénſi quinto. ✠

Ann. 1579. *Part.* 3. *Cap.* 3.

QUi Subdiaconátûs Ordini aſcríptus eſt, cùm ſtatim lege aſtríctus ſit Canonicárum horárum Officium recitándi, nemo ad eum Ordinem capeſſéndum recipiátur, qui horárii illius Officii rectè ac ritè recitándi perítus non ſit.

FERIA VI.
Ex Concílio Tridentíno. ✠
Ann. 1562. *Seſſ.* 22. *de Reform. Cap.* 4.

QUi cujuſcúmque Ordinis Officia, ac quælibet Beneficia in Eccléſiis óbtinent, cogántur ab Epíſcopis diébus ſtatútis eos Ordines per ſeípſos exercére, ac cætera ómnia Officia quæ debent in cultu divíno præſtáre, ſub pœnis arbítrio imponéndis.

IN VIGILIA NATALIS DOMINI.
Ex Decretáli Honórii tértii. ✠
Lib. 3. *Decretal. Tit.* 46.

REſpondémus quòd illi qui nec voto, nec reguläri abſtinéntiâ ſunt adſtrícti, in ſexta Féria, ſi feſtum Nativitátis Domínicæ die ipſo veníre contígerit, cárnibus, propter Feſti excellénriam, veſci poſſunt, ſecúndùm conſuetúdinem Eccléſiæ generális.

DIE XXV. DECEMBRIS.
IN NATALI DOMINI.
Ex Concílio Lateranénſi ſecúndo. ✠
Ann. 649. *Can.* 2.

SI quis ſecúndùm ſanctos Patres non confitétur próprié & ſecúndùm veritátem, ipſum unum ſanctæ, & conſubſtantiális, & venerándæ Trinitátis Deum verbum è cœlo deſcendíſſe, & incarnátum ex Spíritu Sancto & María ſemper Vírgine, hóminem factum, condemnátus ſit.

De ſolemni Presbyterorum Officio, & partibus Muneris eorum ordinarii ac Operis.

DIE XXVI. DECEMBRIS.
Ex Concílio Turonénſi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 24.

CUm ex divi Gregórii Nazianzéni ſenténtia, ars ártium ſit & ſcientiárum ſciéntia hóminem régere, atque animárum curam gérere, & qui Paræciis præficiúntur, eárum præcípuam poſt Epíſcopos ſollicitúdinem habére débeant, ideò máximè cavéndum eſt ne indígnis conferántur.

DIE XXVII. DECEMBRIS.
Ex Concílio Turonénſi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 14.

REctóres Sacraménta ſuis paræciánis ſollícitè adminiſtrent, fidéliter pópulum ſibi commíſſum, tum verbo tum exémplo, dóceant: in Pronis tum primæ tum majóris Miſsárum paræciálium, oratiónem Domínicam, ſalutatiónem Angélicam, Sýmbolum fidei, Decálogum cum Eccléſiæ præcéptis pópulo decla-

rerit, & disértis verbis, ac diſtínctâ pronuntiatióne éfferant.

Die XXVIII. Decembris.
Ex Decrétis Prǽſulum Eccléſiæ Gallicánæ Melodúni congregatórum. ✠
Ann. 1579. *Tit. de Sacr. Ordinis.*

DUóbus conſtat totum Presbyterórum miniſtérium, quorum álterum eſt ut in commíſſum ſibi pópulum Deum réddere propítium nitántur piis précibus ac ſacris ſacrifíciis; álterum ut ſint religiónis magíſtri, meditántes in lege Dómini die ac nocte.

Die XXIX. Decembris.
Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠
Ann. 829. *Lib.* 1. *Cap.* 4.

SAcerdótes Chriſti, quos útique conſtat janitóres cœléſtis aulæ exíſtere, primùm ipſi átria ſupérnæ civitátis ſubíre, deinde audítóribus ſuis dictis & exémplis ea ſtudéant aperíre; ne quod abſit, aúdiant à Dómino: Habéntes clavem ſciéntiæ vos ipſi non intrátis, & álios intráre non sínitis.

Die XXX. Decembris.
Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠
Ann. 829. *Lib.* 1. *Cap.* 4.

QUando vita Sacerdótum cum doctrína non concórdat, & auditóribus infirmis ſcándalum, & animárum proveníre perículum non eſt dúbium. Proínde ſummópere cavéndum Sacerdótibus, ne offendículum fiant his quibus præſunt: tunc enim offendículum fiunt illis, quando quod verbis prædícant, móribus impúgnant.

Die XXXI. Decembris.
Ex Concílio Turonénſi primo. ✠
Ann. 461. *Can.* 1.

PRimo in loco Sacerdótes vel Miníſtri Eccléſiæ, de quibus dictum eſt, Vos eſtis lux mundi, ità in omni ſancta converſatióne à Dei timóre actus ſuos dírigant, ut & divínæ poſſint placére cleméntiæ, & bonum fidélibus prǽbeant exémplum: quia ſicut væ iis per quos nomen Dei blaſphemátur, ità illi immortalitátis glóriam conſequéntur, per quorum actus nomen Dei benedícitur.

Die I. Januarii.
In Feſto CIRCUMCISIONIS Domini.
Ex Concílio Lugdunénſi ſecúndo. ✠
Ann. 1274. *Conſt.* 25.

QUod generáliter ſcríbitur, Ut in nómine Jeſu omne genu flectátur, ſínguli ſinguláriter in ſeípſis impléntes; præcípuè dum agúntur Miſsárum ſacra Myſtéria, glorióſum illud Nomen quandocúmque recólitur, flectant génua cor-

dis ſui, quod vel cápitis inclinatióne teſténtur.

DIE II. JANUARII.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 14.

NUlla ars docéri præſúmitur, niſi inténtâ priùs meditatióne diſcátur. Ab imperítis ergo paſtorále magiſtérium quâ temeritáte ſuſcípitur, quando ars eſt ártium régimen animárum!

DIE III. JANUARII.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 836. *de mor.* & *doctr.* *Cap.* 2. *Can.* 5.

PResbyterórum qui præſunt Eccléſiæ Chriſti, & in confectióne divíni Córporis & Sánguinis consórtes cum Epíſcopis ſunt, miniſtérium eſſe vidétur, ut in doctrína præſint pópulis, & in officio prædicándi, nec in áliquo déſides invénti appáreant, ſciéntes ſe pro certo redditúros ratiónem pro ipſis in die Judícii.

DIE IV. JANUARII.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1546. *Seſſ.* 5. *de Reform.* *Cap.* 1.

NE ſub ſpécie pietátis impíetas diſſeminétur, ſtátuit ſancta Sýnodus néminem ad Lectiónis Officium tam públicè quàm privátim admitténdum eſſe, qui priùs ab Epíſcopo loci, de vita, móribus & ſciéntia, examinátus & approbátus non fúerit: quod tamen de Lectóribus in Clauſtris Monachórum non intelligátur. Docéntes verò ipſam ſacram Scriptúram, dum públicè in ſcholis docúerint, & ſcholáres qui in ipſis ſcholis ſtudent, privilégiis ómnibus de perceptióne frúctuum Præbendárum & Beneficiórum ſuórum, in abséntia à jure commúni concéſſis plenè gaúdeant & fruántur.

DIE V. JANUARII.

Ex Concílio Turonénſi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 4.

COnfeſſiónibus pópuli audiéndis, præſértim in úrbibus, nemo præficiátur Confeſſárius, niſi qui débitè per Epíſcopum, ſeu ejus Pœnitentiárium, tum vitæ morúmque integritáte, tum litteratúrâ & experiéntiâ fúerit idóneus judicátus.

DIE VI. JANUARII.

IN EPIPHANIA DOMINI.

Ex Concílio Aurelianénſi quarto. ✠

Ann. 541. *Can.* 1.

PLácuit Deo propítio, ut Sanctum Paſcha ab ómnibus Sacerdótibus uno témpore celebrétur: quæ Feſtívitas annis ſíngulis Epiphaniórum die in Eccléſia pópulis denuntiétur.

De Hierarchicis Presbyterorum Functionibus Epiſcoporum auctoritati ſpecialiter ſubordinatis.

Die VII. Januarii.
Ex Concilio Tridentíno.
✻
Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *Cap.* 4. *de Ord.*

SAcroſáncta Sýnodus declárat, præter cæteros Eccleſiáſticos gradus, Epíſcopos qui in Apoſtolórum locum ſucceſſérunt ad Hierárchicū Ordinem præcípuè pertinére, & póſitos, ſicut Apóſtolus ait, à Spíritu ſancto régere Eccléſiā Dei; eóſque Presbýteris ſuperióres eſſe, ac Sacraméntum Confirmatiónis conférre, miníſtros Eccléſiæ ordináre, atque ália pléraque perágere ipſos poſſe, quarum functiónum poteſtátem réliqui inferióris Ordinis nullam habent.

Die VIII. Januarii.
Ex Concilio Tridentíno.
✻
Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. Cap.* 15.

QUamvis Presbýteri in ſua Ordinatióne à peccátis abſolvéndi poteſtátem accípiant, decérnit tamen Sancta Sýnodus, nullum étiam Regulárem poſſe confeſſiónes ſeculárium, étiam Sacerdótum, audíre, nec ad id idóneum reputári, niſi aut Parochiále Beneficium, aut ab Epíſcopis approbatiónem quæ gratis detur, obtíneat, privilégiis & conſuetúdine quacúmque, étiam immemorábili, non obſtántibus.

Die IX. Januarii.
Ex Concílio Turonénſi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 12.

EPíſcopos, cum nemo néſciat ómnibus Eccleſiaſticórum grádibus eſſe præpóſitos, iiſque præſtáre, ità ómnibus notum eſſe vólumus, multa illórū eſſe múnera & officia, áliis de jure interdícta Presbýteris.

Die X. Januarii.
Ex Concílio Turonénſi. ✠
Ann. 1583. *Cap.* 4.

STatúimus ne in pósterùm quiſquam ſancto concionándi & verbum Dei prædicándi múneri præficiátùr, qui non ſit ſacro ſaltèm Diaconátûs órdine inſignítus, & accuráto exámine ab Epíſcopo aut ab eo deputándo próbátus, quique ſui ad concionándum mandári, litteris manu Epíſcopi & ſigíllo, ſeu ejus Vicárii & Secretárii ſigno firmátis, gratíſque concedéndis fáciat.

Die XI. Januarii.
Ex Concílio Turonénſi. ✠
Ann. 1584. *Cap.* 4.

NUlli omnínò líceat, quacúmque fúlgeat dignitáte, ſacélla vulgo capéllas, ſive Eccléſias de novo ædificáre & erígere, cujuſcúmque privilégii præ-

téxtu, nec in his Miſſas & ália divína Officia celebrári fácere, abſque Epíſcopi licéntia.

DIE XII. JANUARII.

Ex Concílio Tridentíno. ✠

Ann. 1562. *Seſſ.* 21. *de Reform. Cap.* 9.

INdulgéntias, aut álias ſpirituáles grátias, quibus Fidéles non decet privári, deínceps per Ordinários locórum, adhíbitis duóbus de Capítulo, débitis tempóribus pópulo publicándas eſſe decérnit ſancta Sýnodus; quibus étiam eleemóſynas atque obláta ſibi charitátis ſubsídia, nullâ prorsùs mercéde accéptâ, fidéliter colligéndi, facúltas datur, ut tandem cœléſtes hos Eccléſiæ theſáuros, non ad quæſtum, ſed ad pietátem exercéri, omnes verè intélligant.

DIE XIII. JANUARII.

Ex Concílio Turonénſi. ✠

Ann. 1583. *Cap.* 4.

OMnibus Eccleſiáſticis, cujuſcúmque ſtatûs, órdinis aut dignitátis exiſtant, prohibémus, ne Indulgéntias, aut álias ſpirituáles grátias aúdeant in póſterùm publicáre, præter eas quas Ordinárii locórũ pópulo publicándas judicáverint.

De Virtutibus Clero neceſſariis, ac primùm de Obedientia erga Superiores præſcripta, & Unitate in Miniſterio ſervanda & inſinuanda.

DOMINICA PRIMA POST EPIPHANIAM,

Quæ eſt intra Octavam.

Ab hac die, Canones præcedentes qui non lecti ſunt, deſeruntur, & ſumuntur ſequentes.

Ex Concílio Pariſiénſi. ✠

Ann. 1212. *Can.* 5.

PRæcípimus ut quílibet Cléricus Præláto ſuo débitam obediéntiam exhíbeat, & eídem Præláto ſuo & non álii, confiteátur, nisi de consénſu ſui Præláti, vel ab eo licéntiâ expetítâ.

FERIA II.

Ex Concílio Aquiſgranénſi ✠

Ann. 789. *Can.* 37.

SI quis Présbyter à Prǽpósito ſuo corréptus fúerit, debet utique apud vicínos Epíſcopos cónqueri, ut ab ipſis ejus cauſa poſſit audíri, ac per ipſos ſuo Epíſcopo reconciliári. Quod nisi fécerit, ſed ſupérbiâ elátus, ſecernéndum ſe ab Epíſcopi ſui communióne dúxerit, anáthema habeátur, & locum amíttat.

FERIA III.

Ex Concílio Aquiſgranénſi.

✠

Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 102.

ADmonéndi ſunt Cléríci ne cùm culpam ſuórum Præpoſitórum consíderant, contra eos audacióres fiant: ſed ſic eórum prava apud ſemetípſos dijúdicent, ut tamen divíno timóre conſtricti, ferre ſub eis jugum reveréntiæ non recúſent;

quia facta Præpoſitórū oris gládio feriénda non ſunt, étiam cùm rectè reprehendénda judicántur.

FERIA IV.

Ex Concílio Calcedonénſi. *

Ann. 451. *Can.* 8.

QUi præficiúntur Paróchiis, vel qui ordinántur in Monaſtériis & Basílicis Mártyrum, ſub Epiſcopórum qui in unaquáque civitáte ſunt, ſecúndùm ſanctórum Patrum traditiónes, poteſtáte permáneant, nec per contumáciam ab Epíſcopo ſuo diſsíliant: qui verò audent evértere ejúſmodi formam quocúmque modo, Cánonum correptiónibus ſubjiciántur.

FERIA V.

Ex Concílio Carthaginénſi ſexto. ✠

Temp. Cœleſt. Pap. Ann. 419. *Can.* 31.

QUicúmque Clérici vel Diáconi, pro neceſſitátibus Eccleſiárum non obtemperáverint Epíſcopis ſuis voléntibus eos ad honórem ampliórem in Eccléſia ſua promovére, nec illi miniſtrent in gradu ſuo, unde recédere noluérunt.

FERIA VI.

Ex Concílio Andegavénſi. ✠

Ann. 453. *Can.* 1.

COntra Epiſcopále judícium Clericis non líceat proſilíre: ſed nec de loco ad álium ſinè Epíſcopi permiſſióne transíre: nec ſinè commendatíriis ſacerdótum ſuórū Litteris commeáre. Diáconi Presbýteris nóverint omni humilitáte deferéndum.

SABBATO.

Ex Concílio Venético.

✠

Ann. 401. *Can.* 5.

CLéricis ſinè commendatítiis Epíſtolis Epíſcopi ſui, licéntia non páteat evagándi; & in omni loco ad quem ſinè Epíſtolis Epíſcopi ſui, ut dictum eſt, vénerint, à communióne habeántur aliéni.

DOMINICA SECUNDA POST EPIPHANIAM.

Ex Concílio Lugdunénſi ſecúndo. *

Ann. 567. *Can.* 1.

UNitátem Sacerdótum, quam & Dóminus díligit, & Scriptúra comméndat, & concórdia caritátis expóſcit, cónvenit ab ómnibus cuſtodíri: ità ut in omni tractátu & definitióne, uno ſpíritu, unâ ſenténtiâ, Sacerdótum conſtántia perſevéret.

FERIA II.

Ex Concílio Aurelianénſi quarto. ✠

Ann. 541. *Can.* 12.

SI inter Epíſcopos de rebus terrénis naſcátur conténtio, intra anni ſpátium pro ſtúdio caritátis quæ cunctis debet rebus temporálibus anteférri; per Epiſtolas fratrum affectuóſè commóniti, aut inter ſe, aut in præséntia

electórum júdicum, ſanáre feſtinent.

FERIA III.

Ex Concílio Turonénſi ſecúndo. ✠

Ann. 567. *Can.* 2.

DEcérnitur propter illud mandátum, Pacem meam do vobis, ut Pontificális afféctus inter Sacerdótes inviolabíliter conſervétur. Verùm ſi pro peccátis, ut áſſolet, ex cauſa livor emérſerit, ut pendénte certámine ſibi invicem reconciliári non poſſint, eléctis ab utráque parte frátribus, id eſt Presbýteris, præponderánte dulcédine, litis jácula finiant, & vota pacis acquírant.

FERIA IV.

Ex Concílio Turonénſi ſecúndo. ✠

Ann. 567. *Can.* 2.

SI quis ab utráque parte eléctis Presbýteris atque mediántibus frátribus, hoc eſt, ſuis membris, reconciliári negléxerit; non ſolùm reátum coram Co-epíſcopis ſe cognóſcat incúrrere, verùm étiam cóngruæ pœniténtiæ intélligat vindíctam ſubíre.

FERIA V.

Ex Concílio Turonénſi tértio. ✠

Ann. 813. *Can.* 32.

OMnes ſtúdeant inter ſe pacem, unanimitátem & concórdiam habére, ódium verò & diſcórdiam longè à ſe propéllere: neque pro terréno & cadúco quæſtu, quis invídiæ ſtímulis agitátus felicitári fratris invídeat; ſed pótiùs bona quæ ſibi optat, eádē & próximis æquáliter cúpiat.

FERIA VI.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Can.* 2.

PRimùm quòd universális ſancta Dei Eccléſia unum corpus maniféſtè eſſe credátur, ejúſque caput Chriſtus, Apoſtólicis orácculis approbámus. Unde Paulus: Vos autem eſtis, inquit, corpus Chriſti, & membra de membro. Itémque: Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eúmdē actum habent, ità multi unum corpus ſumus in Chriſto.

SABBATO.

Ex Concílio Arelaténſi ſexto. ✠

Ann. 813. *Can.* 12.

DEfiníre nos opórtet de pacis bono atque concórdia, ut ab ómnibus omninò indiſrúpta teneátur inter Epíſcopos, inter Cléricos, & Mónachos, & omnem pópulum chriſtiánū, ut beátus Apóſtolus dócuit, dicens: Sectámini caritátem & ſanctimóniam ſinè qua nemo vidébit Deum. Et idcircò quidquid nos ab illa disjúngit, ut venénum mortíferum à nobis cavéndum eſt.

De Spiritu paupertatis & modeſtia eccleſiaſtica in poſſeſſione, uſu, vel acquiſitione rerum temporalium.

DOMINICA TERTIA POST EPIPHANIAM.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Cap.* 13.

CUm nullus Chriſtiánus theſaúros in terra, ſed pótiùs, ſecúndùm Dómini ſenténtiam, in cœlo recóndere débeat, cavéndũ ſummópere Sacerdótibus eſt, ut ab avarítiæ peſte, quæ eſt idolórum ſérvitus, & à cupiditáte quæ radix ómnium malórũ eſt, ſe compéſcant.

Feria II.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Cap.* 13.

QUia nonnúllos Ordinis noſtri ſócios avarítiam túrpiter ſectári, & méritò à multis reprehéndi, & ob id innóxios cum nóxiis hâc occaſióne infamári compérimus, ab hinc nos & ſócios noſtros mútuâ exhortatióne corrigéndos eſſe dijudicámus; ità ut nec nos in hujuſcémodi peſte avarítiæ coram Deo peccarémus, nec áliis per noſtrum malum exémplum detrahéndi & in nobis locum peccándi darémus.

Feria III.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Cap.* 28.

QUi ſacris offíciis ſunt applicáti, dédecus & valde periculóſum eſt terrénis actiónibus turpibúſque lucris eos implicári. Compérimus ígitur nonnúllos Presbýteros & Mónachos deſertóres ſui Ordinis, quod non ſinè magno ánimi mœróre proſéquimur, ádeò villicatiónes & negotiatiónes divérſaque túrpia lucra ſectári, ut illud videátur implétum quod dícitur: Et erit ſicut pópulus, ſic Sacérdos.

Feria IV.

Ex Concílio Turonénſi. ✠

Ann. 1163. *Can.* 6.

NOn ſatis utíliter in pópulo avarítia redargúitur, ſi ab his qui in Clero conſtitúti vidéntur, & præcípuè qui contémpto ſéculo religióſum nomen profiténtur, modis ómnibus non cavétur.

Feria V.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 836. *De moribus & doctr. Cap.* 2. *Can.* 4.

EPíſcopi miniſtros non ſectántes avarítiam per Paróchias ſuas conſtítuant. Compérimus quorúmdam Epiſcopórum miniſtros, non ſolùm in Presbýteris, ſed étiam in plébibus Paróchiæ ſuæ avarítiam pótiùs exercére, quàm utilitáti eccleſiáſticæ dignitátis inſervíre; quam negligéntiam, imò execrábile cupiditátis

vitium, omnes in commúne deínceps vitándum ſtatúimus.

FERIA VI.

Ex Concílio Aquiſgranénſi.

✠

Ann. 836. *De moribus & doctr. Cap.* 2. *Can.* 4.

SI fortè, quod abſit, ullus Epíſcopus ſectatóres avarítiæ miníſtros in Paróchia ſua conſtituérit, & eórum cógnitam pravitátem auctoritáte paſtoráli ácriter feríre detrectáverit, exémplum negligéntis Heli imitári ſe cognóſcat, & Synodáli correptióni modis ómnibus ſubjiciéndum.

SABBATO.

Ex Concílio Aquiſgranénſi.

✠

Ann. 789. *Can.* 33.

AVarítiæ cupíditas quam ómnium malórum matrem eſſe nemo qui dúbitet, inhibénda eſt, ne quis aliénos fines uſúrpet, aut per præmium términos Patrum ſtatútos tranſcéndat: nec ómninò cuiquam Clericórum líceat de quálibet re fœnus accípere.

DOMINICA QUARTA POST EPIPHANIAM.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Cap.* 14.

EPíſcopi domus, ut beátus Hyerónimus ſcribit, ómnium commúne debet eſſe hoſpítium. Hoſpitálitas porrò quam Dóminus remuneratúrum ſe eſſe aſſéruit, illa eſt intelligénda, quæ membris Chriſti, tecto ſcílicet indigéntibus & divérſas neceſſitátes patiéntibus, exhibétur.

FERIA II.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Cap.* 15.

NUlli Sacerdótum líceat res Deo dicátas ſibíque commíſſas, útpotè próprias tractáre, & ad multifários, ſecúndùm líbitum ſuum, eas uſus retorquére, ſed pótiùs ſecúndùm canónicam auctoritátem, ſanctorúmque Patrum dicta & exémpla adminiſtráre vel diſpensáre tenéntur.

FERIA III.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Can.* 18.

COnvenit Paſtóribus Eccleſiárum res Eccléſiæ poſſidére, non ab his poſſidéri; &, ut Proſper ait: Eas poſſidéndo debent contémnere, & non ſibi ſed áliis poſſidére. Conſtat ſanctiſſimos Pontífices quorum nos indígni locum tenémus, res Eccléſiæ non ſibi ſed áliis poſſedíſſe, non ad ſuam glóriam & delectatiónem, ſed pótiùs ad Dei honórem, & fidélium commoditátem eos his uſos fuiſſe.

FERIA IV.

Ex Concílio Turonénſi.

✠

Ann. 1236. *Can.* 13.

DIſpónant Epíſcopi in ſuis Diœcéſibus quáliter de novo convérſi eru-

diántur in fide, & cómmodè ſuſtenténtur, ſicut víderint expedíre: ne ſub paupertátis pretéxtu, ad vómitum redíre cogántur.

FERIA V.

Ex Concílio Nanneténſi. ✠

Ann. 895. *Can.* 10.

INſtruéndi ſunt Presbýteri paritérque admonéndi, quátenùs nóverint décimas & oblatiónes quas à fidélibus accípiunt, paúperum, & hóſpitum, & peregrinórum eſſe ſtipéndia, & non quaſi ſuis, ſed quaſi de commendátis uti.

FERIA VI.

Ex Concílio Mediolanénſi quarto. ✠

Ann. 1576. *Part.* 3. *in appendice quæ monitiones continet.*

EXémplo Sanctórum, vos in Eccleſiáſtico Ordine conſtitúti, paupertáte, ſobrietáte ac parcimóniâ ità ágite, ut non modò à ſupervacaneárum rerum úſibus abſtinéntes, ſed veſtro étiam defraudántes victu, Eccléſias veſtras & altária exornétis, aliénis itèm neceſſitátibus ſubveniátis, & paupéribus opitulémini.

SABBATO.

Ex Concílio Turonénſi tértio. ✠

Ann. 813. *Can.* 6.

PEregríni & paúperes convívæ ſint Epiſcopórum: cum quibus non ſolùm corporáli, ſed & ſpiritáli reficiántur aliménto.

DOMINICA QUINTA POST EPIPHANIAM.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Can.* 19.

IRrépſit in nonnúllis Præſúlibus inépta, imò corrigénda conſuetúdo, ſcílicet ſuper diversárum rerum innúmeris ſuperfluitátibus & vanitátibus quas dinumeráre longum eſt. Non mirum ígitur ſi propter hæc & his ſimília Deus offendátur, ſtatúſque ſanctæ Dei Eccléſiæ periclitétur.

FERIA II.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Can.* 18.

MIſerabilióres planè cunctis mortálibus exíſtunt nònnúlli Pontífices, qui in brevíſſimo hujus mortalitátis intervállo, ſuæ míſeræ fragilitátis immémores, amóre mundi decépti, cupiditáte terrenárum rerum illécti, pro cadúcis & citò præterlabéntibus rebus, quas utíliter fidelitérque expéndere négligunt, ſanctórum Sacerdótum consórtio ſe privant.

FERIA III.

Ex Concílio Andegavénſi. ✠

Ann. 1365. *Can.* 13.

FIrmiter prohibémus in noſtra Província, ne Cléríci utántur brévibus véſtibus, ſed veſtes longas déferant. Qui verò contrárium fécerit, pœnam decem li-

bránum incúrrat eo ipſo per Ordinárium piis úſibus convertendárum.

FERIA IV.

Ex Concílio Pariſiénſi. ✠ *Ann.* 1528. *in Decretis morum. Cap.* 23.

OMnes Clérici, máximè in Sacris conſtitúti, cùm in loco ſanctórum ſint, ópera ſanctórum exérceant: inſuper profeſſiónem ſuam probent, hábitu ſcílicet, ut per decéntiam hábitûs extrínſeci intrínſecam morum honeſtátem oſténdant.

FERIA V.

Ex Concílio Pariſiénſi. ✠ *Ann.* 1528. *in Decretis morum. Cap.* 23.

NE bona Eccléſiæ, quæ paúperum ſunt, in faſtum convertántur, omnes Eccleſiáſtici in ſuis veſtiméntis decéntiã obſérvent. Veſtes ſint taláres, nec nímiâ amplitúdine ſupérfluæ, nec plus æquo conſtríctæ, in quibus Clericális Ordinis honéſtas & modéſtia deprehéndatur.

FERIA VI.

Ex Concílio Tridentíno. ✠ *Ann.* 1563. *Seſſ.* 25. *de Reform. Cap.* 1.

NOn ſolùm jubet Concílium, ut Epíſcopi modéſtâ ſupelléctili & menſâ ac frugáli victu conténti ſint, verùm étiam in réliquo vitæ génere, ac totâ ejus domo cáveant, ne quid appáreat, quod à ſancto hoc inſtitúto ſit aliénum, quódque non ſimplicitátem, Dei zelum, ac vanitátum contémptum præ ſe ferat.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno. ✠ *Ann.* 1563. *Seſſ.* 24. *de Reform. Cap.* 6.

TAnta hódie aliquórum inolévit temméritas, Religioníſque contémptus, ut própriam dignitátem & honórem Clericálem parvi pendéntes, veſtes étiam déferant públicè laicáles, pedes in divérſis ponéntes, unum in divínis, álterum in carnálibus.

De caſtitate, verecundia, & temperantia Clericali.

DOMINICA SEXTA POST EPIPHANIAM.

Ex Concílio Turonénſi primo. ✠ *Ann.* 461. *Can.* 1.

SI univérſis fidélibus ſecúndùm apoſtólicam doctrínam cáſtitas cuſtodiénda indícitur, ut qui habent uxóres, ità ſint quaſi non habéntes, quantò magìs Sacerdótes Dei ac Levítæ, divíno mancipáti altári, cuſtodíre debent, ut non ſolùm cordis, verùm étiam córporis puritátem ſectántes, pro plebe ſupplicatúri preces ſuas, ad divínum intráre mereántur audítum.

FERIA II.

Ex Concílio Turonénſi primo. ✠

Ann. 461. *Can.* 1.

CUm láico abſtinéntia imperétur ut poſſit oratióni vacans & Deum déprecans exaudíri, quantò magìs Sacerdótibus vel Levítis, qui omni moménto paráti Deo eſſe debent, in omni mundítia & puritáte, ne aut ſacrificium offérre, aut baptisáre, ſi id necéſſitas témporis popóſcerit, cogántur.

FERIA III.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 9.

QUomodo manſuetúdo, patiéntia, ſobríetas & abſtinéntia præcípuè, eſſe debent in Epíſcopo, & inter cunctos láicos eminéntia: ſic & cáſtitas própriè, & ut ità díxerim, pudicítia ſacerdotális: ut non ſolùm ab ópere ſe immúndo abſtíneant; verùm à jactu óculi, & cogitatiónis erróre mens Chriſti Corpus confectúra, ſit líbera.

FERIA IV.

Ex Concílio Aurelianénſi tértio. ✠

Ann. 538. *Can.* 4.

DE familiaritáte extraneárum mulíerum, licèt jam multa quæ obſervári débeant, multis canónicis ſenténtiis fúerint ſtatúta, tamen quod agnóſcitur ſæpè tranſcéndi, convénit replicári. Ideóque ſtatúimus, ne quis Antíſtitum Clericorúmque licéntiam hábeat intra domum ſuam ullam, abſque his propínquis muliéribus quas prióres Cánones eloquúntur, perſónam hábeat.

FERIA V.

Ex Concílio Nanneténſi. ✠

Ann. 895. *Can.* 3.

PRohibéndum & modis ómnibus interminándum eſt, ut nullus Sacérdos eas perſónas feminárum de quibus ſuſpício eſſe poteſt, in domo ſuæ hábeat; ſed neque illas quas Cánones concédunt, ſcílicet matrem, amítam, ſorórem. Sed ſi quis de his habúerit talem neceſſitátem, cui ſit neceſſária ſuſtentátio Presbýteri, hábeat domum longè à Presbýteri converſatióne, & ibi eis ſubminíſtret quæ neceſſária ſunt.

FERIA VI.

Ex Concílio Andegavénſi. ✠

Ann. 453. *Can.* 4.

FAmiliaritátem extraneárum mulíerum nóverint Clérici eſſe vitándam, quia frequénter plurimórum ruínas ſub hac occaſióne defflémus. Si quis autem poſt hoc interdíctū à prædíctis familiaritátibus ſe revocáre nolúerit, nequáquā gradu altióre donábitur; & ſi jam ordinátus fúerit, non miníſtret.

SABBATO.

Ex Concílio Turonénſi primo. ✠

Ann. 461. *Can.* 3.

QUia nullum diábolo locum dari opórtet, hoc præcípuè cuſtodiéndum de-

crévimus, ut nullam Clérici cum extráneis féminis hábeant familiaritátem, ne ullum malè loquéndi vel ſentiéndi homínibus áditum tribuant: quia frequénter per hanc indecéntem occaſiónem contíngit, ut diábolis qui inſidiátur ut leo, de ruína ſervórum Dei inſúltet.

DOMINICA IN SEPTUAGESIMA.

Ex Concílio Mediolanénſi tértio. ✠

Ann. 1573. *Tit.* 1.

STúdeat Epiſcopus ut quo témpore, in Septuagéſimæ, Sexagéſimæ, & Quinquagéſimæ hebdómadis Eccléſia mater pópulum Dei inſtruit ac præparat ad ſanctè recoléndam Chriſti Dómini Paſſiónem & Crucem, Fidéles ſpectácula, ludos ſcénicos, & ália tum præſértim morum corruptélis introdúcta, omnínò fugiéntes, ad pietátis chriſtiánæ ſtúdia, & ad oratiónem attentióres ſint.

FERIA II.

Ex Concílio Venético. ✠

Ann. 465. *Can.* 11.

PResbýteri, Diáconi, atque Subdiáconi, alienárum nuptiárum evítent convívia, nec iis cœ́tibus admiſceántur, ubi amatória cantántur & túrpia, aut obcœ́ni motus córporum choris & sáltibus efferúntur: ne audítus & obtútus ſacris myſtériis deputátus, túrpium ſpectaculórum atque verborum contagióne polluátur.

FERIA III.

Ex Concílio Turonénſi tértio. ✠

Ann. 813. *Can.* 4.

SOllícitè ſtúdeat Epíſcopus gregem ſibi commíſſum ſacrâ prædicatióne informáre, & ipſe vitâ, hábitu, formâ & converſatióne ſanctâ, ſuis ſit ſubjéctis exémplum, ut juxta Domínicā vocem, vídeant ópera ejus bona, & gloríficent Patrē Deum qui in cœlis eſt.

FERIA IV.

Ex Concílio Turonénſi tértio. ✠

Ann. 813. *Can.* 7.

AB ómnibus quæcúmque ad áurium & ad oculórū pértinent illécebras, unde vigor emolíri poſſe credátur, Dei Sacerdótes abſtinére debent: quia per áurium oculorúmque illécebras, vitiórum turba ad ánimam ingredi ſolet. Hiſtriónum quoque túrpium, & obcœnórum inſoléntias jocórum & ipſi ánimo effúgere, cœteríſque Sacerdótibus effugiénda prædicáre debent.

FERIA V.

Ex Concílio Pariſiénſi ſexto. ✠

Ann. 829. *Can.* 38.

CUm ab ómnibus Chriſtiánis, juxtà Apóſtoli decrétum, ſtultilóquium & ſcurrílitas ſit cavénda, multò magìs à Sacerdótibus Dómini cavéri opórtet. Hæc

quippe à ſanctis viris pénitùs ſunt propellénda, quibus magis cónvenit lugére, quàm ad ſcurrilitátes, & ſtultilóquia, & hiſtriónum obcœ́nas jocatiónes, & cœ́teras vanitátes, quæ ánimum chriſtiánum à rigóre ſuæ rectitúdinis emolíre ſolent, in cachínnos ora diſſólvere.

FERIA VI.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 836. *Cap.* 1. *Can.* 1.

IS ad Epiſcopále officium pervéniat, qui secúndùm Apóſtolum vivit, id eſt, irreprehenſibíliter, sóbriè, prudénter, pudícè, ornátè, cum hoſpitalitáte, cum doctrínâ, non violénter, non injurióſè, modéſtè, non litigióſè, non cúpidè.

SABBATO.

Ex Concílio Pariſiénſi. ✠

Ann. 1429. *Cap.* 20.

CUm morum grávitas & vitæ honéſtas in Eccleſiáſticis viris præcípuè débeant relucére, Epíſcopi & álii ad quos ſpectat inferiórum mores reformáre, diligénter ſervent & curent à ſuis súbditis obſervári quæ in ſanctorum Patrum decrétis & canónicis inſtitutiónibus de vita & honeſtáte Clericórum fuérunt laudabíliter inſtitúta: máximè autem provídeant circa Cléricos qui tabérnas, quod non cónvenit, adíre & frequentáre non veréntur.

DOMINICA IN SEXAGESIMA.

Ex Concílio Turonénſi primo. ✠

Ann. 461. *Can.* 2.

FOmitem ómnium vitiórum opórtet abſcídi, Apóſtolo præcipiénte: Nolíte inebriári vino in quo eſt luxúria. Et quàm gravi èbríetas ſupplício expiétur, idem Apoſtólica maniféſtat doctrína, inter cœ́tera dicens: Neque fornicatóres, neque idólis ſerviéntes, neque ebrióſos regnum Dei poſſeſsúros.

FERIA II.

Ex Concílio Venético. ✠

Ann. 465. *Can.* 13.

ANte ómnia à Cléricis vitétur ebríetas, quæ ómnium vitiórum fomes ac nutrix eſt: nec quis poteſt líberum córporis ſui ac mentis habére judícium, cùm captus vino, à ſenſu probétur aliénus. Itaque eum quem ébrium fuiſſe conſtíterit, ut ordo pátitur, aut trigínta diérum ſpátio à communióne ſtatúimus ſubmovéndum, aut corporáli ſubdéndum eſſe supplício.

FERIA III.

Ex Concílio Turonénſi tértio. ✠

Ann. 813. *Can.* 5.

EPíſcopum non opórtet nímiùm profúſis incúmbere convíviis; ſed parco & moderáto conténtus ſit cibo: ne videátur Dómini abúti ſenténtiâ dicéntis: Atténdite ne gra-

véntur corda veſtra in crápula & ebrietáte. Et quándiu convivátur, pótiùs ſacra léctio ante menſam ejus recitétur, quàm otióſa à ſuſurrónibus réſonent verba.

FERIA IV.

Ex Concílio Aquiſgranénſi. ✠

Ann. 836. *Cap.* 1. *Can.* 6.

SObrietátem quam Apóſtolus Epíſcopo habéndam docet, ádeò nobis ſectándam ſtatúimus, ut nullus Sacerdótum ebrietátis depravatióne ſe aut miniſtérium ſuum viléſcere fáciat, quo méritò reprehenſíbilis videátur: quia légimus ebrietátem dédecus eſſe cuíque Chriſtiáno ſectári, quantò magìs Sacerdótibus? Quaprópter quicúmque huic vitio inſérviens deprehénſus fúerit, aut déſinat, aut deponátur.

FERIA V.

Ex Concílio Turonénſi. ✠

Ann. 1282. *Can.* 3.

STatúimus Cléricos, in ſacris præcípuè Ordínibus conſtitútos, & Religióſos, tabérnas contra Cleri honeſtátem & prohibitiónem Cánonum, frequentántes, niſi peregrinatióne compúlſos, prohibéri.

FERIA VI.

Ex Concílio Andegavénſi. ✠

Ann. 1365. *Can.* 16.

CUm sóbriè vívere débeant univérſi & máximè persónæ Eccleſiáſticæ, non in ebrietátibus vel convíviis epulándo, ſed moderátè & honéſtè, ne longi témporis brevis hora victum conſúmat; ídeò firmiter prohibémus, ne quævis persóna Eccleſiáſtica ultrà duo fércula, étiam in convíviis ſolémnibus paráre fáciat.

SABBATO.

Ex Concílio Aquileiénſi. ✠

Ann. 1596. *Tit.* 11.

COnvívia & nímiam laicórum familiaritátem, multárum offenſiónum & ſcandalórum originem, debent Clérici in quocúmque gradu conſtitúti declináre ac fúgere; honeſtátem quæ inter Cléricos ſervátur, tútiùs amáre; cogitántes non aliúnde Clericális Ordinis dignitátem magìs viléſcere quàm à nímia laicórum familiaritáte.

De Præparatione ad Quadrageſimalem Pœnitentiam.

DOMINICA IN QUINQUAGESIMA.

Ex Concílio Mediolanénſi quinto. ✠

Ann. 1579. *Part.* 1. *Tit.* 7.

PArochus die Domínico qui Fériam aſperſiónis Cínerum próximè præcédit, pópulum ſalutáres utilitátes dóceat, quas in eórum benedictióne multis oratiónibus Eccléſia petit. Hæ quidem præter cóeteras ſunt, ut fidéles qui ſacro cínere aſpergúntur, ad íntimam cordis humilitátẽ adjuvéntur.

FERIA II.
Ex Concílio Mediolanénſi quinto. ✠
Ann. 1579. *Part.* 1. *Tit.* 7.

FIdéles Párochus móneat quàm religióſâ pietáte, quàm contríto corde, quàm húmili demiſſóque veſtítu ad eam cínerum aſperſiónem convéniant, quámque ſériò ſtátuant jejúnii dies in amaritúdine ánimæ tradúcere, ad peccatórum ſatisfactiónem.

FERIA III.
Ex Concílio Laodicéno. ✠
Ann. 366.

NOn opórtet in Quadragéſima, aut núptias vel quælibet natalítia celebráre: nec licet in Quadragéſima Natalítia Mártyrum celebráre.

DIE VIII. DECEMBRIS.
IN FESTO
CONCEPTIONIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Ex Concílio Tridentíno. ✠
Ann. 1546. *Seſſ.* 5. *Decreto De peccat. origin.*

DEclárat Sancta Sýnodus, non eſſe ſuæ intentiónis comprehéndere in Decréto ubi de peccáto origináli ágitur, Beátam & Immaculátā Vírginem Maríam Dei Genitrícem; ſed obſervándas eſſe Conſtitutiónes Sixti Papæ quarti, ſub pœnis in eis Conſtitutiónibus conténtis, quas ínnovat.

DIE II. FEBRUARII.
IN PRÆSENTATIONE DOMINI,
ET PURIFICATIONE B. MARIÆ VIRGINIS.

Ex Concílio Mediolanénſi quinto. ✠
Ann. 1579. *Part.* 1. *Tit.* 7.

DIe Purificatiónis Beátæ Maríæ, uſus ritúſque benedictiónis candelárum cereorúmve, cùm plenus myſteriórum eſt, tum ſalutárium utilitátum: cùm illíus benedictiónis precátio ad multa referátur, tum ad hæc imprímis, ut mentes & corda fidélium igne & ſplendóre ſancti Spíritûs accendántur illuſtrentúrque; ac depúlſis vitiórum ténebris, vídeant quæ ſint Deo grata & ſalúti utília; ut ignis caritátis cum lúmine fídei in ánimis accendátur.

In Præcipua Solemnitate Patroni Primarii.

Ex Concílio Mediolanénſi tértio. ✠
Ann. 1573. *Tit.* 1.

QUò religióſiùs incolæ uniuſcujúſque Paróchiæ feſtum diem colant illíus Sancti Sanctǽve cujus Patrocínio Parochiális Ecclésia dicáta eſt, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religióſas ejus ſanctárum virtútum exercitatiónes, quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm ſempitérnâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abúndat, eórum quorum ſalútis patrocínium ſuſcépit, preces Deo offert.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ.

Ex Concílio Coloniénſi primo. ✠
Ann. 1536. *Part.* 9. *Can.* 13.

SIgnat Templi Dedicátio tam fidélis ánimæ quàm Ecclésiæ cum Chriſto deſponſatiónem: Quamóbrem, niſi ómnia quæ in hujuſcémodi Conſecratióne extériùs agúntur, in nobis ſpirituáliter impleántur, parùm hinc fructûs nobis accéſſerit.

INDEX

PSALMORUM.

Pſal.		*Pagina.*
119	AD Dóminum, cùm tribulárer.	69
27	Ad te, Dómine, clamábo.	7
24	Ad te, Dómine, levávi.	102
122	Ad te levávi óculos meos.	89
28	Afférte Dómino, filii Dei.	83
77	Atténdite, pópule meus.	85
48	Audíte hæc, omnes gentes.	75
118	BEáti immaculáti in via.	16
127	Beáti omnes qui timent Dóminum.	107
31	Beáti quorum remíſſæ ſunt.	92
40	Beátus qui intélligit.	139
1	Beátus vir qui non ábiit.	3
111	Beátus vir qui timet Dóminum.	27
33	Benedícam Dóminum in omni témpore.	65
103	Bénedic, ánima mea, Dómino; Dómine Deus.	36
102	Benédic, ánima mea, Dómino, & ómnia.	46
143	Benedíctus Dóminus Deus meus.	49
84	Benedixíſti, Dómine, terram tuam.	97
91	Bonum eſt confitéri Dómino.	45
95	CAntáte Dómino cánticum novum; cantáte.	44
149	Cantáte Dómino cánticum novum; laus ejus.	110
97	Cantáte Dómino cánticum novum, quia.	99
18	Cœli enárrant glóriam Dei.	38
74	Confitébimur tibi, Deus.	78
110	Confitébor tibi, Dómine, ... in consílio.	27
9	Confitébor tibi, Dómine, in toto corde,.. narrábo.	62
137	Confitébor tibi, Dómine,... quóniam audíſti.	47
104	Confitémini Dómino, & invocáte.	54
135	Confitémini Dómino quóniam.... Confitémini.	39
106	Confitémini Dómino quóniam.... Dicant qui.	58
117	Confitémini Dómino quóniam... Dicat nunc.	15
105	Confitémini Dómino quóniam... Quis loquétur.	56
15	Consérva me, Dómine, quóniam ſperávi in te.	109
115	Crédidi; propter quod locútus ſum.	107
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus.	30

Pſal.		*Pagina.*
129	DE profúndis clamávi ad te, Dómine.	117
43	Deus, áuribus noſtris audívimus.	68
49	Deus deórum Dóminus locútus eſt.	84
62	Deus, Deus meus, ad te luce vígilo.	10
21	Deus, Deus meus, réſpice in me.	123
69	Deus, in adjutórium meum inténde.	116
53	Deus, in nómine tuo ſalvum me fac.	106
71	Deus, judícium tuum regi da.	98
108	Deus, laudem meam ne tacúeris.	143
66	Deus miſereátur noſtrî.	135
45	Deus noſter, refúgium & virtus.	94
82	Deus, quis símilis erit tibi?	146
59	Deus, repuliſti nos.	145
81	Deus ſtetit in ſyngagóga deórum.	41
78	Deus, venérunt gentes in hæreditátem tuam.	145
93	Deus ultiónum Dóminus.	67
114	Diléxi, quóniam exaúdiet Dóminus.	147
17	Díligam te, Dómine, fortitúdo mea.	5
38	Dixi: Cuſtódiam vias meas.	134
109	Dixit Dóminus Dómino meo.	16
35	Dixit injúſtus, ut delínquat.	132
52	Dixit insípiens.... in iniquitátibus.	76
13	Dixit insípiens.... in ſtúdiis ſuis.	91
140	Dómine, clamávi ad te.	148
7	Dómine, Deus meus, in te ſperávi.	51
87	Dómine, Deus ſalútis meæ.	113
8	Dómine, Dóminus noſter.	34
142	Dómine, exaúdi oratiónem meam, aúribus.	133
101	Dómine, exaúdi oratiónem meam, & clamor.	35
20	Dómine, in virtúte tua lætábitur rex.	98
6	Dómine, ne in furóre tuo.... Miſerére.	51
37	Dómine, ne in furóre tuo.... Quóniam.	129
130	Dómine, non eſt exaltátum cor meum.	89
138	Dómine, probáſti me.	48
3	Dómine, quid multiplicáti ſunt.	4
14	Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo?	92
89	Dómine, refúgium factus es nobis.	42
23	Dómini eſt terra, & plenitúdo ejus.	110
26	Dóminus illuminátio mea.	96
22	Dóminus regit me.	106
92	Dóminus regnávit, decórem indútus eſt.	11
96	Dóminus regnávit, exúltet terra.	45
8	Dóminus regnávit, iraſcántur pópuli.	140

Pſal.

Pſal.		Pagina.
133	ECce nunc benedícite Dóminum.	31
132	Ecce quàm bonum.	148
58	Eripe me de inimícis meis.	141
139	Eripe me, Dómine, ab hómine malo.	127
44	Eructávit cor meum verbum bonum.	93
144	Exaltábo te, Deus meus Rex.	89
29	Exaltábo te, Dómine, quóniam.	8
19	Exaúdiat te Dóminus in die tribulatiónis.	105
60	Exaúdi, Deus, deprecatiónem meam.	103
63	Exaúdi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor.	113
54	Exaúdi, Deus, oratiónem meam, & ne.	112
16	Exaúdi, Dómine, juſtítiam meam.	131
39	Expéctans expectávi Dóminum.	122
80	Exultáte Deo adjutóri noſtro.	104
32	Exultáte, juſti, in Dómino.	34
67	Exúrgat Deus, & diſſipéntur.	78
86	FUndaménta ejus in móntibus ſanctis.	136
85	INclína, Dómine, aurem tuam.	150
125	In convertendo Dóminus.	107
10	In Dómino confido.	71
113	In éxitu Iſraël de Ægýpto.	28
70	In te, Dómine, ſperávi .... & éripe me.	116
30	In te, Dómine, ſperávi .... in juſtítia.	125
65	Jubiláte Deo, omnis terra, pſalmum.	8
99	Jubiláte Deo, omnis terra, ſervíte.	11
34	Júdica, Dómine, nocéntes me.	120
42	Júdica me, Deus, & diſcérne.	102
25	Júdica me, Dómine, quóniam.	121
121	LÆtátus ſum in his.	147
145	Lauda, ánima mea, Dóminum.	119
147	Lauda, Jerúſalem, Dóminum.	100
148	Laudáte Dóminum de cœlis.	40
150	Laudáte Dóminum in ſanctis ejus.	13
116	Laudáte Dominum, omnes gentes.	139
146	Laudáte Dóminum, quóniam bonus.	80
134	Laudáte nomen Dómini.	61
112	Laudáte, púeri, Dóminum.	28
120	Levávi óculos meos in montes.	70
47	MAgnus Dóminus, & laudábilis.	135
131	Meménto, Dómine, David.	108

Pſal.		*Pagina.*
56	Miſerére meî, Deus, miſerére meî.	66
55	Miſerére meî, Deus, quóniam.	130
50	Miſerére meî, Deus, ſecúndùm.	150
100	Miſericórdiam & judícium.	143
88	Miſericórdias Dómini in ætérnum.	81
126	NIsì Dóminus ædificáverit domum.	71
123	Nisì quia Dóminus erat in nobis.	70
36	Noli æmulári in malignántibus.	73
61	Nónne Deo ſubjécta erit.	53
75	Notus in Judǽa Deus.	142
46	OMnes gentes, plaúdite mánibus.	134
107	PArátum cor meum, Deus.	140
72	QUàm bonus Iſraël Deus.	76
83	Quàm diléćta tabernácula tua.	104
2	Quare fremuérunt gentes ?	3
41	Quemádmodum desíderat cervus.	101
124	Qui confidunt in Dómino.	70
51	Quid gloriáris in malítia.	111
90	Qui hábitat in adjutório Altíſſimi.	31
79	Qui regis Iſraël, inténde.	53
128	SÆpè expugnavérunt me.	126
68	Salvum me fac, Deus.	114
11	Salvum me fac, Dómine.	72
57	Si verè útique juſtítiam.	132
136	Super flúmina Babylónis.	148
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion.	95
94	VEníte, exultémus Dómino.	2
5	Verba mea aúribus pércipe, Dómine.	64
76	Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Deum.	95
141	Voce meâ ad Dñum.... voce meâ ad Dóminum.	128
12	Uſquequò, Dómine, obliviſcéris.	72
73	Ut quid, Deus, repuliſti in finem ?	43

INDEX DIVISIONUM PSALMORUM.

38	AB ómnibus iniquitátibus.	134
77	Abundávit (Dóminus) ut avérteret.	87

Pſal.		*Pagina.*
41	Ad meípſum ánima mea.	101
37	Amíci mei.	129
39	Annuntiávi juſtítiam tuam.	122
21	Apud te laus mea.	124
44	Audi, fília.	94
49	Audi, pópulus meus.	84
142	Audítam fac mihi manè.	133
32	Beáta gens.	134
88	Beátus pópulus.	82
93	Beátus homo.	67
118	Bonitátem fecíſti.	21
105	Citò fecérunt.	56
87	Clamávi ad te, Dómine, totâ die.	114
118	Clamávi in toto corde meo.	25
144	Confiteántur tibi, Dómine.	90
138	Confitébor tibi, (Dómine,) quia terribíliter.	18
89	Convértere, Dómine, úſquequò?	142
85	Deduc me, Dómine.	131
118	Defécit in ſalutáre tuum.	22
143	Deus, cánticum novum.	49
7	Deus judex juſtus.	52
17	Deus meus, impollúta.	36
67	Dóminus dabit verbum.	79
79	Dómine, Dómine, virtus.	107
68	Ego ſum pauper.	115
108	Et tu, Dómine.	144
26	Exaúdi, Dómine, vocem meam.	97
68	Exaúdi me, Dómine.	115
77	Et ábſtulit ſicut oves.	88
77	Et excitátus eſt.	88
54	Exúrge, & inténde.	141
77	Fílii Ephrem.	86
58	Fortitúdinem meam.	142
43	In Deo laudábimur.	68
118	Iníquos ódio hábui.	23
101	Inítio tu, Dómine.	36
80	In tribulatióne.	104
131	Jurávit Dóminus David.	108
144	Juſtus Dóminus.	90
104	Lætáta eſt Ægýptus.	55
18	Lex Dómini immaculáta.	38
118	Legem pone mihi.	20
118	Memor eſto verbi tui.	21
76	Memor fui óperum.	96

Pſal.		Paginæ.
118	Mirabília teſtimónia tua.	24
16	Miríſica miſericórdias tuas.	131
102	Miſerátor.	47
19	Miſerére meî, Dómine, vide.	65
30	Miſerére meî, Dómine, quóniam tríbulor.	115
17	Miſit de ſummo.	5
21	Ne diſcéſſeris à me.	123
48	Ne timúeris.	76
105	Non diſperdidérunt gentes.	57
104	Non reliquit.	55
36	Novit Dóminus dies.	74
36	Os juſti meditábitur.	74
70	Os meum annuntiábit.	117
106	Póſuit (Dóminus.)	59
118	Príncipes perſecúti ſunt me.	25
30	Quàm magna multitúdo.	126
91	Quàm magnificáta ſunt .... nimis.	45
103	Quàm magnificáta ſunt .... ómnia.	57
118	Quómodo diléxi.	23
102	Quómodo miſerétur.	47
118	Retríbue ſervo tuo.	16
88	Semel jurávi.	83
43	Si oblíti ſumus.	69
103	Sit glória Dómini in ſéculum.	57
34	Surgéntes teſtes iníqui.	120
106	Suſcépit eos (Dóminus) de via.	59
72	Tenuiſti, (Dómine,) manum.	77
77	Tránſtulit Auſtrum.	86
73	Tu confirmáſti.	43
101	Tu exúrgens.	35
33	Veníte, filii.	65
54	Véſpere & manè.	112
67	Vidérunt ingréſſus tuos.	79
79	Víneam de Ægypto.	53
24	Univérſæ viæ Dómini.	103
9	Ut quid, Dómine, receſsíſti longè.	63

Index Canticorum Pſalterii.

AUdíte, cœli, quæ loquor.	136
Benedícite, ómnia ópera.	12
Benedíctus Dóminus Deus Iſraël.	13
Cantémus Dómino.	60
Dómine, audívi auditiónem tuam.	118

Cant.	*Paginæ.*
Exultávit cor meum.	39
Magníficat ánima mea.	30
Nunc dimíttis.	32
Omnes qui tenent legem.	80
Sapiéntia ædificávit.	100

Index Canticorum Communis.

CIbábit illum.	xxxiij
Confitébor tibi, Dómine Rex.	xij
Ego dixi: In dimídio.	cxxviij
Gaudens gaudébo.	lxj
Jerúſalem, cívitas Dei.	xc
Juſtórum ánimæ.	xix
Laudáte Dóminum.	civ
Pactum meum fuit.	xl
Pars mea Dóminus.	xlvij
Os ſuum apéruit.	lxix
Quàm pulchri ſuper montes.	v
Qui timétis Dóminum.	liv
Sacérdos magnus.	xxvj

QUO MORE AC MODO

RECITANDÆ SINT

HORÆ CANONICÆ.

Santolius. Victorinus.

1. ALTERNO Jeſſæa choro quæ carmina pſallis,
Æternas Gens nata Deo perſolvere laudes,
Hic tibi ſervandas, quas ſcripſimus, accipe leges:
Qui formavit, habet, quibus audiat, & Deus aures.

2. Maxima debetur ſanctis reverentia Templis.
Hæc habitat Deus, & præſenti Numine replet.
Hujus ad aſpectum, puræ ſine corpore mentes
Terrificæ trepidant crebra inter fulgura lucis.

3. Si mordet te noxa gravis, vel limine in ipſo
Ingreſſum paveas, ſceleris neque conſcius intres
Templa auguſta: ſacris Deus eſt penetralibus ultor.
Si quid at impuri contraxeris, elue labem
Confeſtim. Mundis oculis ſint omnia munda.
Pectoris ille tui ſacros habitare receſſus
Plus ambit, quàm juncta ſimul certo ordine ſaxa.
Sic loca ſancta, metu poſito, luſtratus adibis;
Et ſolves divina tuam in præconia linguam.

4. Ne venias, placare cupis ſi Numinis iram,
Elatus caput, & benè compto bellulus ore,
Promiſſóque capillitio, nec odoribus unctus,
Allicias ſpectantûm oculos; nec veſte placebis,
Moribus at puris: decus eſt ſibi ſplendida Virtus.

5. Ne rerum ſpecies violent ſacraria mentis,
Captivos ſenſus dura ſub lege tenebis;
Acceptóque jugo, dociles tua juſſa capeſſent,
Mentis ad imperium. MULTÙM eſt componere ſenſus.

6. In toto ſedeat depicta modeſtia vultu;
Ut qui te videat, propiori Numine tactus,
Sentiat eſſe Deum præſentem, & pronus adoret.

7. Ne nimiùm celeri confundas omnia cantu;
Sed paveas ad verba, ipſo dictata TONANTE.
Plena Deo ſunt verba. Moras ſervare memento:
Cantanti prodeſt, ſeu pectora feſſa ſubinde
Reſpirent, ſeu mens, quod profert lingua, revolvat,
Et ſacras voces arcano ruminet ore.
Ad numeros hilarem lentus ne protrahe cantum.
Nec te adeò recreet vocis ſonus: intima rerum
Scrutare, & ſenſus tecum meditare profundos.

8. Non incompoſitis lædas clamoribus aures;
Nec leviore ſono molles imitabere cantus.
Fractáque femineo ſupplantans verba palato,
Sit plauſum captare pudor: nam talia ſpernit
Vota, precéſque Deus. Puri ſuſpiria cordis,
Et tacitos gemitus attentis auribus audit.

9. At neque cantanti rictus diſtorqueat ora
Vaſtior, & rupto ſe vox de gutture trudat,
Unde ſolent reſonare immani templa boatu.
Non clamore Deus placatur. Ut audiat alto
E ſolio, nil vocis eget. Vos ſurda, Prophetæ,
Numina necquicquàm valido pulmone vocaſtis.

10. Concordes animos monſtret concordia vocum,
Par ſtudium. Variâ pro conditione locorum
Ritè obſerventur, quæ ſunt præſcripta quotannis.

11. Abſint bella, procul ſacris diſcordia Templis;
Pro ritu ancipiti ſi quid peccatur, in ipſo
Advertens culpam momento corrige, dum res
Et tempus tulerit. Si qui tibi fortè reſiſtant,
Nec valeas ſolus te contra opponere turbæ:
Errorem permitte. Deo gratiſſimus error!
Mox cujus fuerat melior ſententia prudens,
Paulatim cùm ſe malè nata remiſerit ira,
Errorem oſtendas, & erit tibi gloria major.

12. Ne tibi longa nimis ſubeant faſtidia cantûs,
Te ſuper aſtra feras; propriis mens libera vinclis
Audeat interdùm ſedes percurrere ſanctas,
Cœleſtéſque intrare domos. Te junge ſupernis
Obvius agminibus, Superíſque admixtus, adora
Quem cœli prona aula canit, quem térque Beatum,
Térque canit Sanctum. Sic tu novus ætheris hoſpes,
Laudare incipies quem mox laudabis in ævum.
Pectus inundabit quàm pura & ſancta voluptas!

Felix, ſi nondùm exutus mortalia membra,
Has retinens leges, patrio præludis Olympo!

Cùm Domino pſalles, pſallendo tu tria ſerves:
Sit tibi cor ſursùm, benè profer, reſpice ſenſum.
Auſcultando cane, ſimul incipe, deſine planè.
Sit mens ſublimis, pes junctus, viſus in imis.

INTONATIONES, MEDIATIONES, & Terminationes Pſalmorum & Canticorum, ſecundùm cujuſque Toni & Modi differentias.

IN hôcce Breviario, cuilibet Antiphonæ præfigitur numerus & littera. Numerus Tonum deſignat; Littera Toni ſpeciem, ſeu Modum.

Modi completi, id eſt, qui deſinunt in legitimam Toni ſui finalem, litteris majuſculis ut plurimùm notantur.

Incompleti, ſeu ii qui in Chorda finali non deſinunt, minuſculis litteris ſemper indicantur.

*Cùm aliquando Modi, ſive completi, ſive incompleti, in eadem chorda diverſimodè deſinant, ut diſtinguantur, diverſis caracteribus, Romano ſcilicet & Italico, quandoque etiam aſteriſco *, aut accentu diſcernuntur.*

Intonatio adhibetur tantùm ad primum Verſum Pſalmi; reliqui Verſus à Dominante ſumuntur. Canticorum Benedictus & Magnificat, *in Duplicibus Majoribus, & ſupra, ſinguli Verſus inchoantur ut primus.*

Pſalmodia autem illa ſolemnis Canticorum nunquàm adhibetur in Officio Defunctorum, neque in Simplicibus & Feriis, niſi aliud expreſsè notetur.

Cùm autem in primo Verſu Cantici Magnificat, *Intonatio & Mediatio, ut plurimùm compleri non poſſint propter ejus brevitatem, in cœteris ejus*

Verſibus recurrendum eſt ad Intonationem, quæ ad Benedictus, *eodem in Tono notatur.*

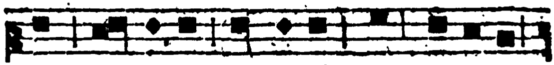
Notandum verò eſt, quòd loco ſyllabarum ut, re, mi, fa, ſol, la, ſi, *hæ terminationes, compendii causâ, per unamè ſeptem litteris alphabeticis in hôcce libro deſignentur; ità ut, more Veterum,* a, *deſignet chordam* la; b, *chordam* ſi; c, *chordam* ut; d, *chordam* re; e, *chordam* mi; f, *chordam* fa; g, *chordam* ſol.

A	B	C	D	E	F	G
la	*ſi*	*ut*	*re*	*mi*	*fa*	*ſol*

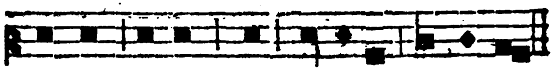
INTONATIONES.

PRIMUS TONUS.

In A.

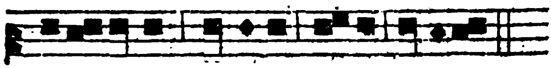

In e- xi-tu Iſ-ra- ël de Ægypto,

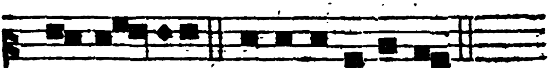

domûs Ja- cob de popu-lo barba- ro.

In Canticis Evangelicis.

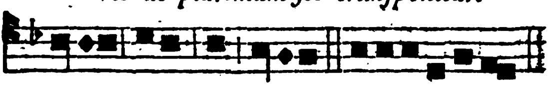

Bene- dictus Dominus De- us Iſra ël.

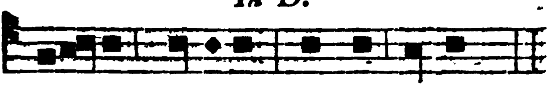
Ma-gni- ficat. e u o u a e.

Clavis ut plurimùm ſic tranſponitur.

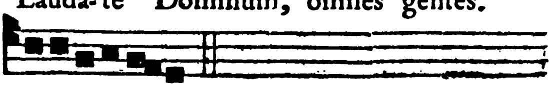

Glo-ria Patri, & Fi-li-o. e u o u a e.

In D.

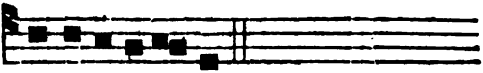

Lauda- te Dominum, omnes gentes.

e u o u a e.

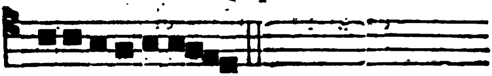
In D.

e u o u a e.

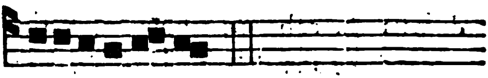
Sequens finalis eſt pariter in D; *ſed quia reddit ultimam ſyllabam caudatam, defectu caracterum, notatur ut ſequitur,* J.

In J.

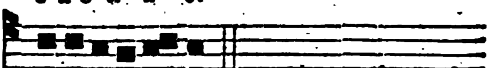
e u o u a e.

In f.

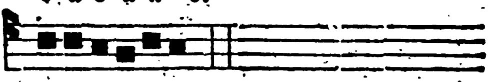
e u o u a e.

In g.

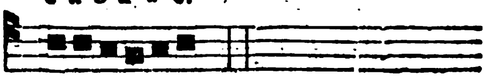
e u o u a e.

In g.

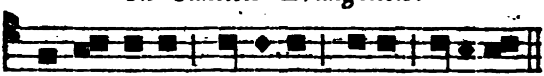
e u o u a e.

In a.

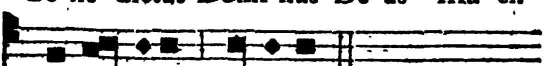

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

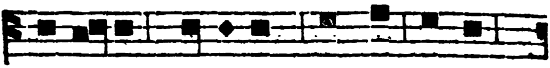
Be-ne-dictus Domi-nus De-us Iſra-ël.

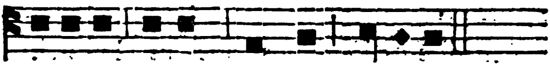
Magni- ficat a-nima.

SECUNDUS TONUS.

In A.

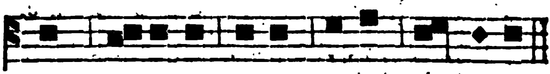

Lau-da-te Domi-num, omnes gentes;

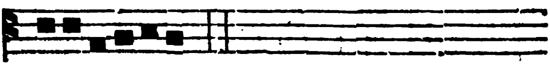

lauda-te e- um, omnes po-pu-li.

In Canticis Evangelicis.

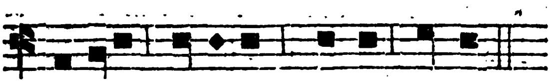

Nunc di-mit-tis ſervum tu-um, Do-mine.

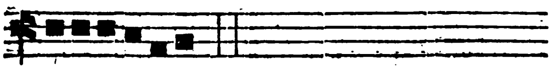

e u o u a e.

In D.

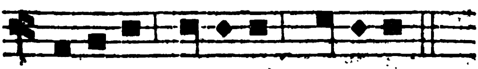

Lau-date Dominum, omnes gentes.

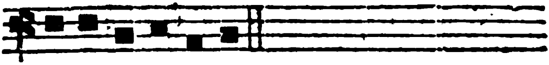

e u o u a e.

In D.

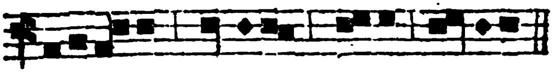

Lauda-te, pu-e-ri, Domi-num

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

Benedi-ctus Dominus De- us I-ſra-ël.

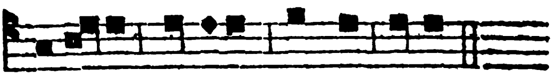
In D. *

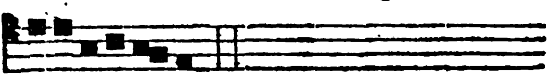
Magni- ficat. e u o u a e.

TERTIUS TONUS.

In E.

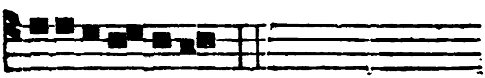

Lauda- te Dominum, omnes gentes.

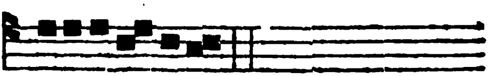
e u o u a e.

In a.

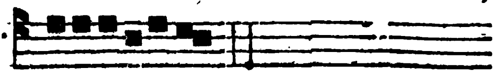

e u o u a e.

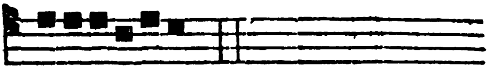
In a.

e u o u a e.

In d.

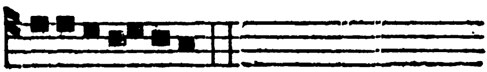
e u o u a e.

In b.

e u o u a e.

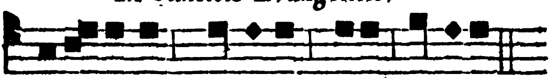
In c.

e u o u a e.

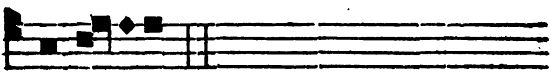
In g.

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

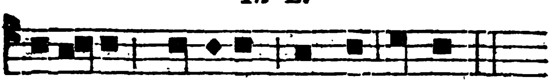
Bene-dictus Domi-nus De-us Iſra- ël.

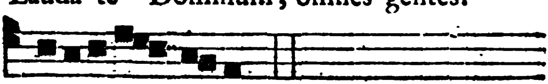
Magni- ficat.

QUARTUS TONUS.

In E.

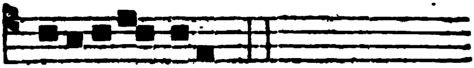

Lauda- te Dominum, omnes gentes.

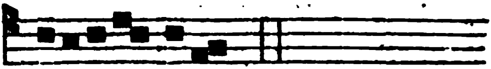
e u o u a e.

In E.

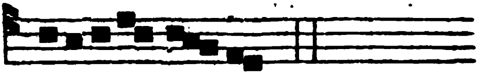
e u o u a e.

In f.

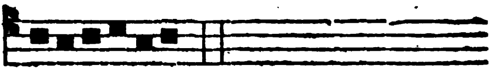
e u o u a e.

In d. vel D.

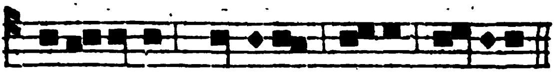
e u o u a e.

In a.

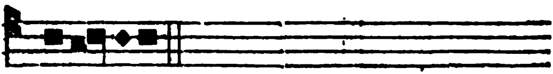

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

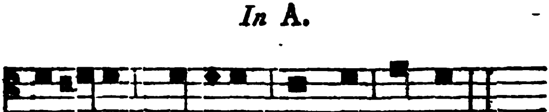

Bene- dictus Dominus De- us I-ſra-ël.

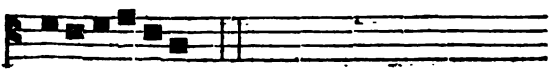

Magni-ficat.

In A.

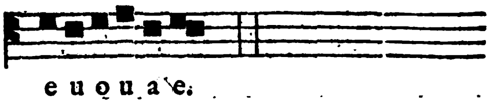

Lau-da- te Dominum, omnes gentes.

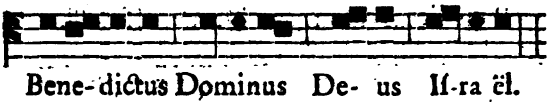

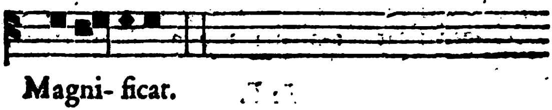
e u o u a e.

In c.

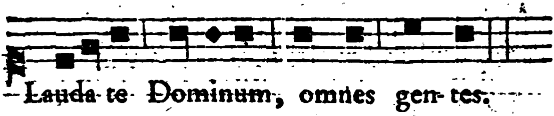
In Canticis Evangelicis.

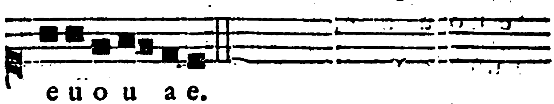

QUINTUS TONUS.

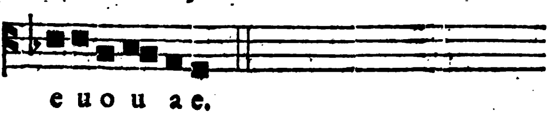
In C.

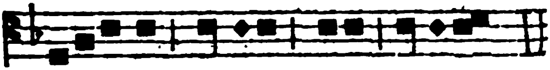

Clavis ſemper tranſponitur, ut ſequitur.

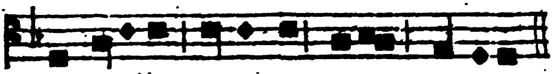

In Canticis Evangelicis.

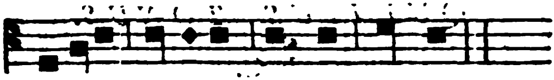

Benedictus Dominus De-us Iſra-ël.

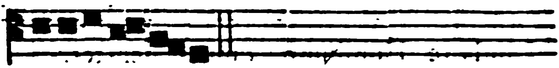

Ma-gni-ficat ani-ma me-a Dominum.

In F.

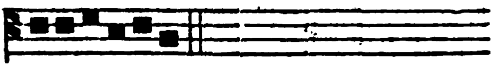

Laudate Dominum, omnes gen-tes.

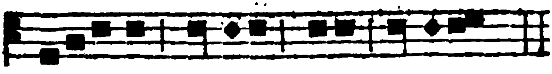
e u o u a e.

In a.

e u o u a e.

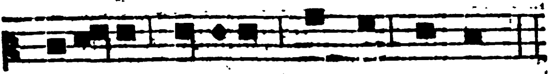
In Canticis Evangelicis.

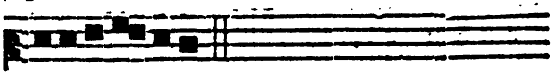
Benedictus Dominus De-us Iſra-ë!.

SEXTUS TONUS.

In C.

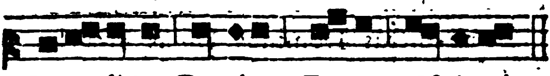

Lauda- te Dominum, omnes gen-tes.

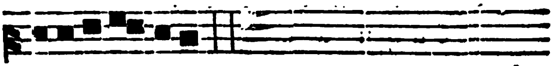

e u o u a e.

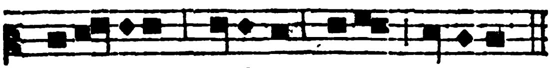
In Canticis Evangelicis.

Bene- dictus Dominus De- us Iſ- ra- ël.

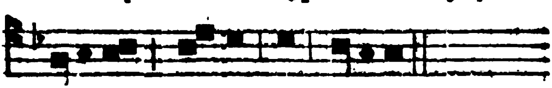

e u o u a e.

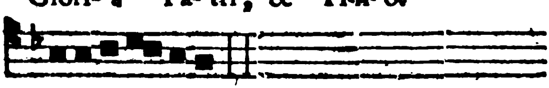

Magni- fi-cat anima me- a Dominum.

Clavis ut plurimùm tranſponitur, ut ſequitur.

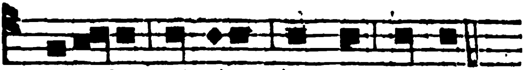

Glori- a Pa- tri, & Fi-li- o.

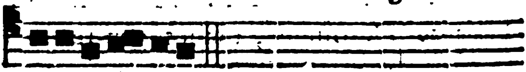

e u o u a e.

In F.

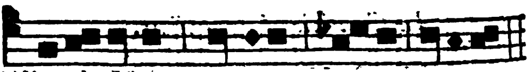

Lauda-te Dominum, omnes gen-tes.

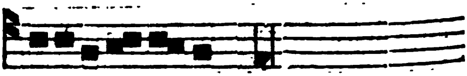

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

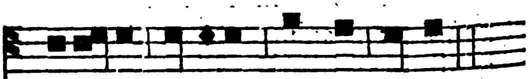
Be ne- dictus Dominus De-us Iſra-el.

In F.

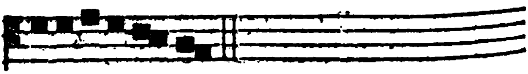
e u o u a e.

SEPTIMUS TONUS.

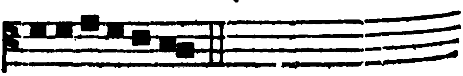
In G.

Lauda-te Dominum, omnes gentes.

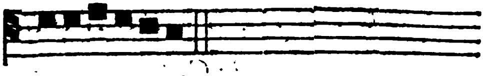

e u o u a e.

In a.

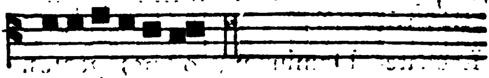
e u o u a e.

In b.

e u o u a e.

In c.

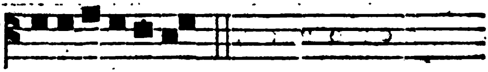
e u o u a e.

In c.

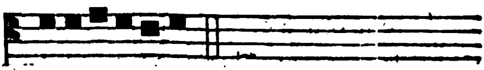
e u o u a e.

In d.

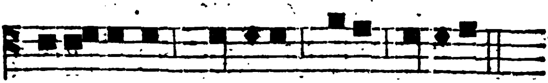
e u o u a e.

In d.

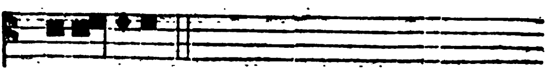

e u o u a e.

In Canticis Evängelicis.

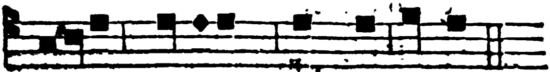
Bene-dictus Dominus De-us Iſra-ël.

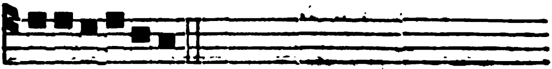
Magni-fi-cat.

OCTAVUS TONUS.

In G.

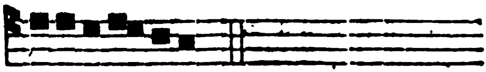

Laudate Dominum, omnes gentes.

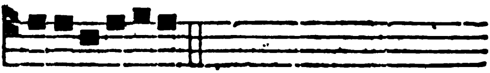
e u o u a e.

In G. vel g.

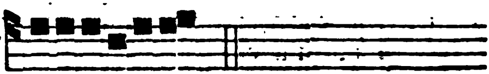
e u o u a e.

In c.

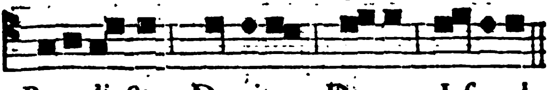
e u o u ā e.

In d.

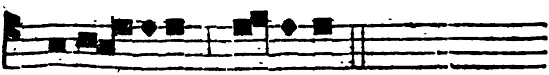

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

Bene-di-ctus Dominus De- us I-ſra el.

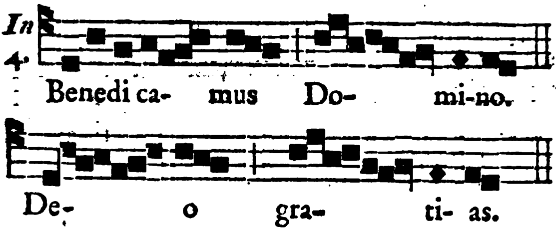

Magni- ficat a- nima.
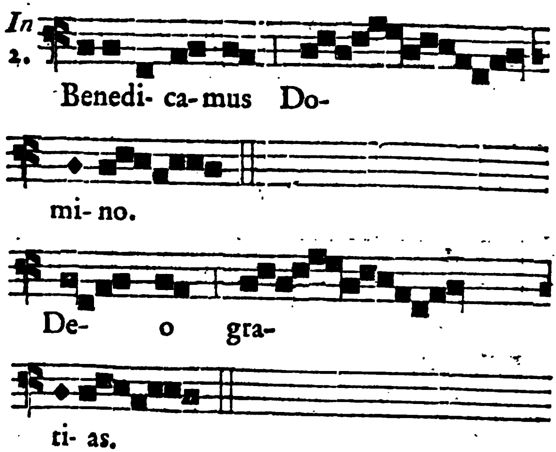
CANTUS DIVERSI

℣. Benedicamus Domino, & ℟. Deo gratias.

In Annualibus.

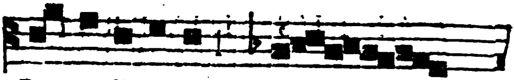

In Solemnibus.

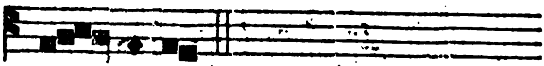

In Dominicis & Duplicibus.

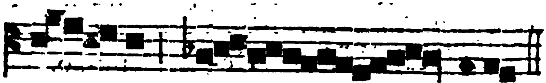
In 5.

Be- ne-di-camus Do-

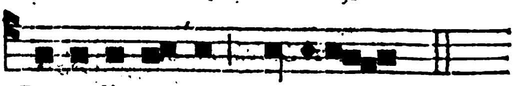
mi-no.

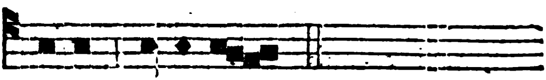
De- o gra- ti- as.

In Semiduplicibus & Simplicibus.

In 6.

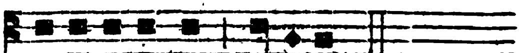
Be-ne-di- ca-mus Domi-no.

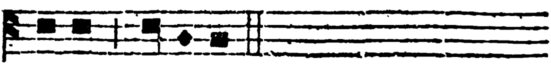
De- o gra-ti- as.

In Feriis.

In 4.

Be-ne-di-ca-mus Domino.

De- o gra- ti- as.

11944
O, hs.